

ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ ΜΥΚΗΝΩΝ

IV. Η ΟΙΚΙΑ ΣΤΙΣ ΠΛΑΚΕΣ

ISSN 1105-7785

ISBN 978-618-5047-06-1

© Ἡ ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία

Πανεπιστημίου 22, Ἀθῆναι 106 72

Fax 210 3644996 - τηλ. 210 3609689 - secre@archetai.gr - www.archetai.gr

ΣΠΥΡΟΥ Ε. ΙΑΚΩΒΙΔΗ

ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ ΜΥΚΗΝΩΝ

IV. Η ΟΙΚΙΑ ΣΤΙΣ ΠΛΑΚΕΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	ΙΧ-ΧΙ
Εισαγωγή	1-4

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ - ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΟ ΤΟ ΚΤΙΡΙΟ ΚΑΙ ΤΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Δρόμος κατὰ μῆκος τοῦ κτιρίου	7-16
Σκάλα καὶ ὀχετὸς	17-30
Αὐλὴ	31-56
Δωμάτια καὶ κατώγια	57-142
<p style="margin-left: 40px;">Δωμάτιο 1 57. Δωμάτιο 2 70. Δωμάτιο 3 73. Δωμάτιο 4 79. Δωμάτιο 5 87. Δωμάτιο 6 93. Δωμάτιο 7 98. Κατώγι 8 99. Κατώγι 9 116. Κατώγι 10 122. Κατώγι 11 138</p>	
Οἱ τοιχογραφίαι	143-212
<p style="margin-left: 40px;">Δρόμος 143. Πόδι σκάλας 147. Αὐλὴ 151. Δωμάτιο 1 - Αὐλὴ 160. Δωμά- τιο 1 161. Δωμάτιο 2 164. Δωμάτιο 3 165. Δωμάτιο 4 170. Δωμάτιο 5 177. Δωμάτιο 6 181. Κατώγι 8 186. Κατώγι 9 201. Κατώγι 10 203. Κατώγι 11 207. Ἀδελφου προελεύσεως 208</p>	

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ - ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟ

Γενικὰ	215
Τὸ κτίριο - Οἰκοδομικὰ	216-221
<p style="margin-left: 40px;">Θεμελίωση 216. Τοῖχοι 216. Δάπεδα 217. Θύρες 217. Σκάλα 218. Ἀποχετεύ- σεις 218. Στέγες 218. Ἐπισκευές-μετασκευές 219. Σεισμὸς 219. Τοῖχος Ω 220</p>	
Ἡ κεραμεικὴ	222-230
<p style="margin-left: 40px;">Τὰ ἀγγεῖα 222. Σχήματα 223. Διακόσμηση 224</p>	
Εἰδώλια	231-232
Μικρὰ εὐρήματα	233
Τοιχογραφίαι	234-242
<p style="margin-left: 40px;">Χρώματα 235. Κονιάματα-στρώσεις 235. Συνθέσεις 236. Ἐπαναλαμβανόμενα διακοσμητικὰ θέματα 237. Μεμονωμένα θέματα 238. Τεχνικὴ 239</p>	
Χρονολόγηση καὶ χρῆσις τοῦ κτιρίου	243-244

Appendix	245-256
Άντιστοιχία ἀριθμῆσεως ἀνασκαφέντων χώρων	257
Βραχυγραφίες	257
Βιβλιογραφία	258-262
Κατάλογος σχεδίων – πινάκων – εικόνων	263-267
Summary	269-321
Εύρετήριο (ὑπὸ Ὁρέστη Γουλᾶκου)	323-331
Πίνακες 1-81	

ΠΡΟΛΟΓΟΣ*

Ἡμερολόγιο Γ. Ε. Μυλωνᾶ, 23 Αὐγούστου 1972: «Ἡ πλήρης ἀνασκαφὴ τοῦ [τάφου] K2 ἡλευθέρωσε ὁμάδα 3 ἐργατῶν, τοὺς ὁποίους χρησιμοποιοῦμε τώρα διὰ τὴν ἔρευναν χώρου περὶ τὰ 200 μ. πρὸς ΒΑ. τῆς ἀκροπόλεως εἰς θέσιν γνωστὴν ὡς «Πλάκες» εἰς τοὺς χωρικοὺς καὶ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ Παντελεῆ Χριστοπούλου ὁ ὁποῖος καὶ σκάβει. Ἀνοίγεται τάφος μῆκους 10 περίπου μέτρων ἀπὸ Β. πρὸς Νότον καὶ πλάτους 1,50 μ. Εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἔχομε τεμάχια πολλὰ γραπτῶν κονιαμάτων καὶ ἄφθονα μυκηναϊκὰ ὄστρακα. Ὡς εἶναι δυνατόν νὰ ἐξακριβωθῇ τώρα ὅλα τὰ ὄστρακα εἶναι μυκηναϊκά. Ἀρχίζουν ἤδη καὶ ἀναφαίνονται θεμέλια τοίχου ἀπὸ Α πρὸς Β(;) διήκοντα διὰ τοῦ πλάτους τῆς τάφρου».

Ἔτσι ἄρχισε ἡ ἀνασκαφὴ, τῆς ὁποίας ἡ ἐπίβλεψη ἀνετέθη στὸν - τότε - φοιτητὴ Σωτήρη Γκλαβᾶ. Ἦδη ἀπὸ τὴν δεύτερη ἡμέρα ἐφάνηκαν οἱ πρῶτες βαθμίδες τῆς σκάλας, τὴν 28 Αὐγούστου εἶχαν καθαριστεῖ καὶ οἱ ἑξὶ καὶ εἶχαν εὐρεθεῖ πολλὰ κονιάματα καὶ τὴν ἐπόμενη εἶχαν ἐπισημανθεῖ οἱ τοῖχοι ἐνὸς δωματίου. Τὴν 20 Αὐγούστου ὁ Γκλαβᾶς ἐπέστρεψε στὴν ἀκρόπολη καὶ τὸν διεδέχθη ἡ ἐπίσης φοιτήτρια Βασιλικὴ Ζωγράφου, ἡ ὁποία ἔκλεισε τὴν ἔρευνα τὴν 1 Σεπτεμβρίου. Εἶχε ἤδη διαπιστωθεῖ ὅτι εἶχε ἀποκαλυφθεῖ ἓνα σημαντικὸ μυκηναϊκὸ κτίσμα ποὺ δὲν εἶχε ὑποστῇ ἐλληνιστικὲς παρεμβάσεις καὶ ποὺ περιεῖχε πολλὰ ἔγχρωμα κονιάματα.

Ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ χώρου ἐπανελήφθη τὸ 1975 καὶ διήρκεσε ὑπὸ τὴν διεύθυνση τοῦ γράφοντος ἀπὸ τὶς 16 Ἰουλίου ἕως τὶς 28 Αὐγούστου. Ἔλαβαν μέρος ἡ πτυχιούχος τῆς ἀρχαιολογίας Δέσποινα Δανηλίδου καὶ ἡ φοιτήτρια Παυλὶνα Ζαφέτ. Τὸ σχέδιο τῆς Οἰκίας εἶναι ἔργο τοῦ ἀρχιτέκτονος Kenneth Shaar. Ἡ φωτογράφησις τῆς ἀνασκαφῆς ἔγινε ἀπὸ τὸν Σπ. Τσαβδάρου, ποὺ ἐργάστηκε τὴν 25 καὶ 26 Αὐγούστου, καὶ τὴν ἀποκόλληση καὶ στερέωση τῶν μεγαλυτέρων τοιχογραφιῶν ἀνέλαβε ὁ συντηρητὴς τοῦ Μουσείου Ναυπλίου Χαράλ. Δεῖλάκης.

* ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΟΥ: Ἡ σημείωσις τούτης κρίνεται ἀναγκαία γιὰ ἓνα λόγο. Ὁ Σπύρος Ἰακωβίδης δὲν πρόλαβε νὰ δεῖ τὶς διορθώσεις τοῦ βιβλίου. Ἡ Ἠλέκτρα Ἀνδρεάδου, μὲ τὴν ὁποία ὁ συγγραφεὺς συνεργάζονταν ἀπὸ δεκαετίες, ἔχοντας συζητήσει μαζί του τὶς ιδιοτυπίες τοῦ βιβλίου καὶ γνωρίζοντας τὴ μορφή ποὺ εἶχε σχηματίσει γι' αὐτό, ἔφερε σὲ πέρας τὸ ἔργο ὅπως ἐκεῖνος ἐπιθυμοῦσε.

Τὸ εὐρετήριο συντάχθηκε ἀπὸ τὸν Ὁρέστη Γου-

λάκο ὅταν τὸ βιβλίον εἶχε φτάσει στὴν ὀριστικὴ του μορφή καὶ πιστεύουμε ὅτι ἔγινε ὅπως ὁ ἴδιος ὁ συγγραφεὺς τὸ ἐπιθυμοῦσε.

Ἡ ἀπώλεια τοῦ Σπύρου Ἰακωβίδου στὶς 16 Ἰουνίου 2013, παλαιότατου ἐταίρου καὶ συνεργάτη τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας, στέρησε τὴν ἐλληνικὴ ἀρχαιολογία ἀπὸ ἓνα μεγάλο ἐρευνητὴ καὶ τὶς Μυκηναῖς ἀπὸ τὸν ἐρμηνευτὴ τοῦ παρελθόντος τους.

Ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ 1975 ἐξεκίνησε, ὅπως ἦταν φυσικό, ἀπὸ τὴν σκάλα καὶ τὸ ἐπίπεδο στὸ ὁποῖον αὐτὴ ὁδηγοῦσε, καθὼς καὶ ἀπὸ τὸν χώρο ἔμπρὸς ἀπὸ τὴν ἀρχὴ της, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ φανεῖ ὅτι οἱ βαθμίδες της ἦσαν προσκτισμένες στὸν νότιο τοῖχο ἐνὸς δωματίου, τοῦ Κατωγίου 8, καὶ ὅτι τὸ κεφαλόσκαλό της κατέληγε στὴν Αὐλὴ, σὲ δύο δωμάτια πρὸς Α., τὰ Δωμάτια 1 καὶ 2, καὶ σὲ ἓνα ἄλλο δωμάτιο πρὸς Β., τὸ Δωμάτιο 3. Γρήγορα ἐφάνηκε ὅτι τὰ Δωμάτια 3, 4, 5, 6 καὶ 7 εἶχαν ἔμπρὸς καὶ ἀπὸ κάτω τους τὰ Κατώγια 8, 9, 10, 11 καὶ 12 κατὰ σειρὰ ἀπὸ Β. πρὸς Ν., κατεύθυνση τὴν ὁποίαν ἀκολούθησε καὶ ἡ ἀνασκαφὴ. Οἱ χώροι προσδιορίστηκαν, καθαρίστηκαν καὶ ἀποτυπώθηκαν.

Ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ πλατώματος Παντελῆς Χριστόπουλος ἔδωσε τὴν ἄδεια νὰ γίνῃ ἡ ἀνασκαφὴ ὑπὸ τὸν ὅρο νὰ καταχωθεῖ ὁ χώρος μετὰ τὸ πέρασ της προκειμένου νὰ τὴν δενδροφυτεύσει. Ὡς ἐκ τούτου τὸ κτίριο, τὸ ὁποῖο πρέπει νὰ ὑπέστη καὶ πρόσθετες ζημιές ἀπὸ τὴν δενδροφύτευση, εἶναι πλέον ἀπρόσιτο καὶ ἀποκλείεται ὁποιοσδήποτε καθαρισμός, ἔλεγχος καὶ ἐκ νέου μελέτη του. Τοῦτο ὁδήγησε στὴν ἀπόφαση νὰ περιληφθοῦν στὴν δημοσίευση ὡς εἰκόνες 16 σχεδιογραφῆματα ἀπὸ τὰ ἡμερολόγια τῆς ἀνασκαφῆς, ποὺ τονίζουν καὶ ἀναδεικνύουν λεπτομέρειες, ὅπως ἀρμολογήσεις τοίχων, κλίσεις οἰκοδομικῶν μελῶν, σχέσεις ἐπιπέδου εὐρημάτων, ὑφὴ ὀρισμένων ἀντικειμένων κλπ., ἀποτυπώνοντας τὰ πράγματα μὲ μία ἐνάργεια καὶ ζωηρότητα ποὺ δὲν ἔχουν πάντοτε οἱ φωτογραφίες καὶ ἀποδίδοντάς τα καλύτερα ἀπὸ κάθε περιγραφὴ ὁσοδήποτε λεπτομερὴ καὶ προσεκτικὴ, ἔτσι ὥστε νὰ διευκολύνουν ἐν τέλει καὶ τὸν ἀναγνώστη καὶ μελετητὴ τοῦ τόμου.

Τὰ κινητὰ εὐρήματα, ἀγγεῖα, ὄστρακα καὶ τοιχογραφίες, συγκεντρώθηκαν κατὰ ὁμάδες μὲ σημειωμένα στὶς πινακίδες ποὺ τὶς συνόδευαν τὶς ἡμερομηνίες καὶ τὰ σημεῖα εὐρέσεώς τους, καὶ ἐφυλάχθηκαν στὶς ἀποθήκες τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Ναυπλίου καὶ σὲ ἓνα πρόχειρο ἀποθηκευτικὸν χώρον τῶν Μυκηνῶν ὑπὸ συνθήκες ὑπερπληρώσεως καὶ τυχαίων τακτοποιήσεων ποὺ τὰ καθιστοῦσαν ἀπρόσιτα στὸν μελετητὴ. Στοὺς χώρους αὐτοὺς ὑπέστησαν μὲ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου συχνὲς μετακινήσεις καὶ ἀρκετὲς πινακίδες τους χωρίστηκαν ἀπὸ τὶς ὁμάδες στὶς ὁποῖες ἀνήκαν. Μερικὲς φαγώθηκαν ἀπὸ ποντικούς, ἄλλες ἐσβήστηκαν ἀπὸ τὴν ὑγρασία καὶ γενικὰ ἀχρηστεύτηκαν. Ἔτσι, ἓνα μέρος τῶν εὐρημάτων δὲν μπόρεσε νὰ ταυτιστεῖ καὶ νὰ συνδεθεῖ μὲ τὸν χώρον καὶ τὸ σημεῖο εὐρέσεώς του. Ἡ συστηματικὴ καὶ ἀκριβολόγος ἐξέταση καὶ περιγραφὴ τους κατέστη δυνατὴ μόλις τὸ ἔτος 2000 στὸ νεότενκτο Μουσεῖο Μυκηνῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἡμερολογίων τῶν ἀνασκαφῶν καὶ ἐνὸς ἀκριβοῦς μὲν ἀλλὰ συνοπτικοῦ καταλόγου τους, ποὺ συνέταξε ἡ – τότε – φοιτήτριά μου δρ. Kim Shelton Δημοπούλου.

Οἱ μεγαλύτερες τοιχογραφίες ἀποσπάστηκαν, στερεώθηκαν καὶ μεταφέρθηκαν ἀπὸ τὸν Χ. Δεῖλᾶκη στὸ Μουσεῖο Ναυπλίου. Τὰ πάμπολλα θραύσματα συγκεντρώθηκαν σὲ τελάρια καὶ φυλάχτηκαν μὲ λίγες ἐξαιρέσεις στὴν ἀποθήκη τοῦ Μουσείου Μυκηνῶν. Ἡ καταγραφὴ τῶν ὀστράκων καὶ τῶν μικρῶν εὐρημάτων ἔγινε τὸ 2003, ἡ ψηφιοποίησις τῆς καταγραφῆς καὶ περιγραφῆς τὸ 2006 καὶ οἱ ἐνοποιήσεις τῶν ὁμάδων ποὺ προέρχονταν ἀπὸ κοινὰ σημεῖα εὐρέσεως τὸν Ἰούνιον τοῦ 2007 ἀπὸ τὶς βοηθοὺς μου Δέσποινα Δανιηλίδου καὶ Βασιλικὴ Πλιάτσικα. Τὴν καταλογογράφηση καὶ περιγραφὴ τους ἀνέλαβα τὸ 2010 ὁ ἴδιος καὶ τὴν φωτογράφηση τῶν εὐρημάτων, κεραμικῶν καὶ κονιαμάτων ὁ Ἡλ. Ἡλιάδης.

Ἡ μελέτη, σχεδίαση καὶ φωτογράφιση τῶν εὐρημάτων τῆς ἀνασκαφῆς ἔγινε στὸ Μουσεῖο Μυκηνῶν μὲ τὴν συνδρομὴ τῶν προϊσταμένων τῆς Δ' ΕΠΚΑ κυριῶν Ἐλισάβετ Σπαθάρη καὶ Ἀλκηστής Παπαδημητρίου, καὶ τῶν ἀρχιφυλάκων τῶν Μυκηνῶν Π. Σκάζα καὶ Γ. Χρόνη, ποὺ ἐφρόντισαν γιὰ τὴν ἀπρόσκοπτη διεξαγωγὴ τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν, οἱ ὁποῖες εὐοδώθηκαν χάρις στὴν γενναιόδωρη οἰκονομικὴ ὑποστήριξη τοῦ Ἰνστιτούτου Προϊστορίας τοῦ Αἰγαίου (INSTAP), τοῦ Ἰδρύματος Ἰωάννου Φ. Κωστοπούλου καὶ τοῦ Ἰδρύματος «Σταῦρος Νιάρχος». Πρὸς ὅλους αὐτοὺς ἀπευθύνω τὶς ἐγκάρδιες εὐχαριστίες μου.

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τῆς ἐν Ἀθῆναις Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας ἐνέκρινε τὴν ἐκτύπωση τοῦ τέταρτου αὐτοῦ τόμου τῆς σειρᾶς τῶν δημοσιεύσεων τῶν ἀνασκαφῶν τῶν Μυκηνῶν. Τὸ εὐχαριστῶ, ἰδιαίτερος τὸν Γενικὸ Γραμματέα τῆς Ἑταιρείας κύριο Βασίλειο Πετράκο, ποὺ ἐνδιαφέρθηκε ἐξ ἀρχῆς καὶ προωθεῖ μὲ ἀμείωτο ἐνδιαφέρον τὸ πρόγραμμα τῶν δημοσιεύσεων αὐτῶν.

Ἡ ἐμφάνιση τοῦ τόμου ὀφείλεται στὴν Ἡλέκτρα Ἀνδρεάδη, ἡ ὁποία τὸν ἐπιμελήθηκε μὲ τὴν γνωστὴ τῆς ἐμπειρία, γνώση τοῦ ἀντικειμένου καὶ αἴσθηση τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ἀρμόζοντος.

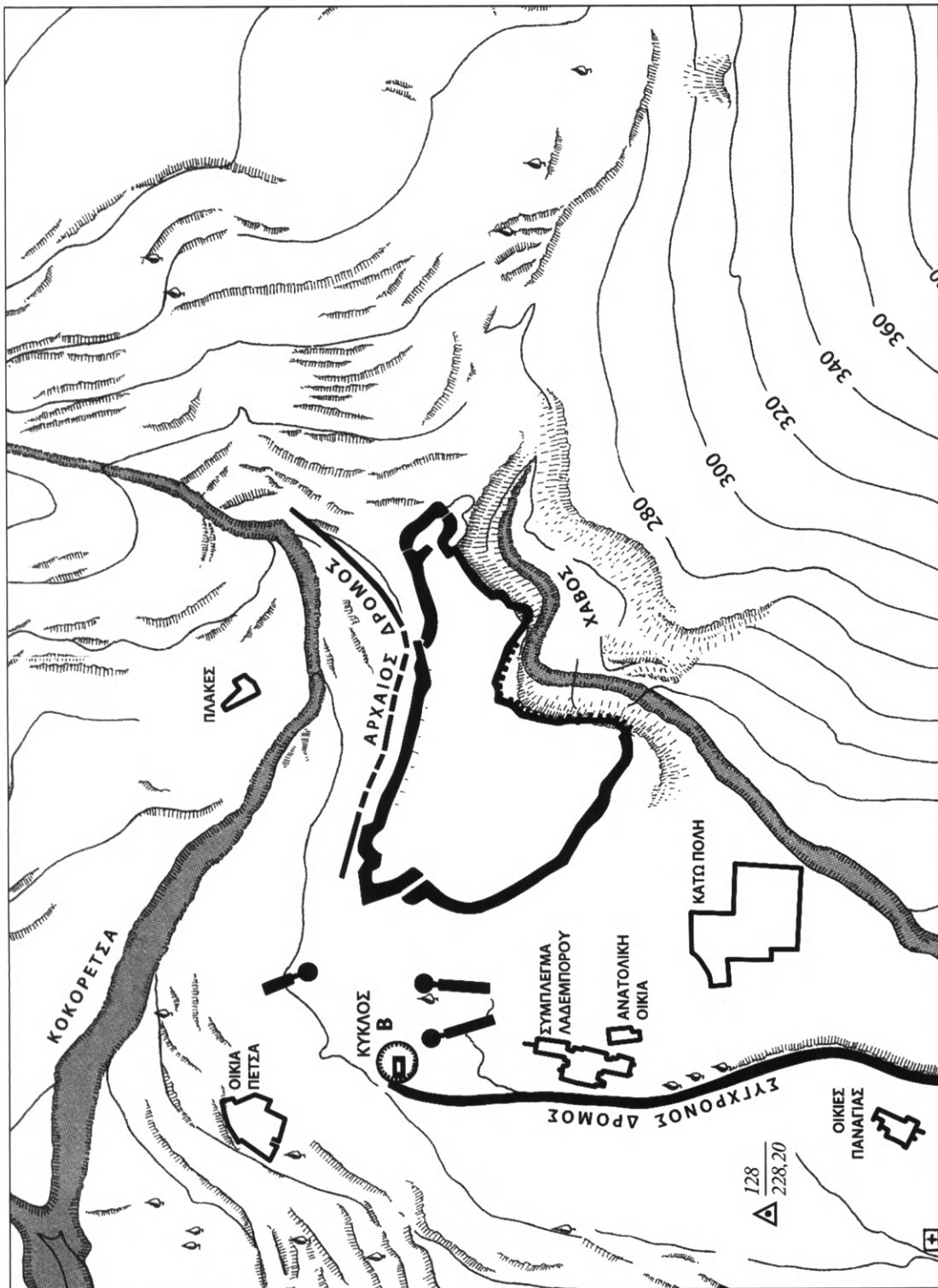
ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἡ οἰκία εὐρίσκεται στήν θέση “Πλάκες”, στοὺς ΝΔ. πρόποδες τοῦ λόφου τοῦ Προφήτη Ἡλία, ἐπάνω ἀπὸ τὴ δεξιὰ ὄχθη τοῦ ρέματος τῆς Κοκορέτσας καὶ σὲ ἀπόσταση περίπου 200 μ. ἀπὸ τὴν βόρεια πύλη τῆς ἀκρόπολης τῶν Μυκηνῶν, σὲ ἓνα σημεῖο ὅπου ὁ Steffen σημειώνει λείψανα ἀρχαίων θεμελίων καὶ ἀναλημμάτων (*Antike Grund- und Stützmauern*), χωρὶς αὐτὰ ποὺ ἐπισημαίνει νὰ συμπίπτουν μὲ βεβαιότητα μὲ τὴν θέση τῆς ἀνασκαφῆς (*Karten von Mykene*, Blatt I, Berlin 1884). Ἦταν χτισμένη σὲ ἓνα πλάτωμα, μήκους περίπου 90 μ. καὶ πλάτους 10-20 μ. (σχ. 1, πίν. 1α), ὅπου ἡ καλλιέργεια εἶχε φτάσει σὲ βάθος 0,15-0,20 μ., συναντώντας σὲ πολλὰ σημεῖα τὶς διατηρημένες κορυφές τῶν τοίχων, τὶς ὁποῖες εἶχε κατὰ τόπους καταστρέψει. Κάτω ἀπὸ τὰ ἐπιφανειακὰ ἀναμοχλευμένα χώματα ἀκολουθοῦσε ἐπίχωση ἀπὸ σκοτεινόχρωμο σκληρὸ στρώμα ἀνάμικτο μὲ ἀρκετὰ ὄστρακα, ιδίως κυλίκων, καὶ θραύσματα κονιαμάτων, ἐγχρώμων καὶ μὴ.

Ἡ ἀνασκαφὴ ἀποκάλυψε σειρὰ δωματίων συνολικοῦ μήκους 28 μ. (B.-N.) καὶ πλάτους 13,50 μ. (A.-Δ.) ποὺ ἀνῆκαν σὲ ἓνα καὶ τὸ ἴδιο κτίριο, χτισμένο στὸ ἐν μέρει φυσικὸ καὶ ἐν μέρει τεχνητὸ πλάτωμα, τοῦ ὁποῖου τὸ γέμισμα στηριζόταν στὴν κατωφέρεια, δηλαδὴ πρὸς Δ., ἀπὸ ἓνα ἰσχυρὸ ἀνάλημμα, κάτω καὶ κατὰ μήκος τοῦ ὁποῖου ἔτρεχε ἓνας μόλις διατηρούμενος δρόμος (σχ. 2, πίν. 1β).

Τὸ συγκρότημα ὁρίζεται πρὸς Ν. ἀπὸ μία στενόμακρη αὐλὴ, πρὸς τὴν ὁποίαν ὁδηγεῖ λιθόχτιστη σκάλα ποὺ ἀνέβαινε ἀπὸ τὸ πόδι τοῦ ἀναλήματος καὶ κατέληγε σὲ κεφαλόσκαλο ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ πρῶτο πρὸς Ν. ἰσόγειο δωμάτιο τοῦ σπιτιοῦ (Δωμάτιο 3). Δοκιμαστικὲς τάφροι ποὺ ἀνοίχτηκαν πρὸς Ν. τῆς αὐλῆς ἔδειξαν ὅτι ὑπῆρχαν στὸ σημεῖο αὐτὸ δύο τοῖχοι μὲ κατεύθυνση B.-N., ποὺ πρέπει νὰ ἀνῆκαν σὲ κάποιο ὁπωσδήποτε μικρότερο κτίσμα, τὸ ὁποῖο δὲν ἀνασκάφηκε διότι ἀνῆκε σὲ ἰδιοκτήτη ποὺ δὲν εἶχε δώσει τὴν ἀναγκαίᾳ ἄδεια (πίν. 2α).

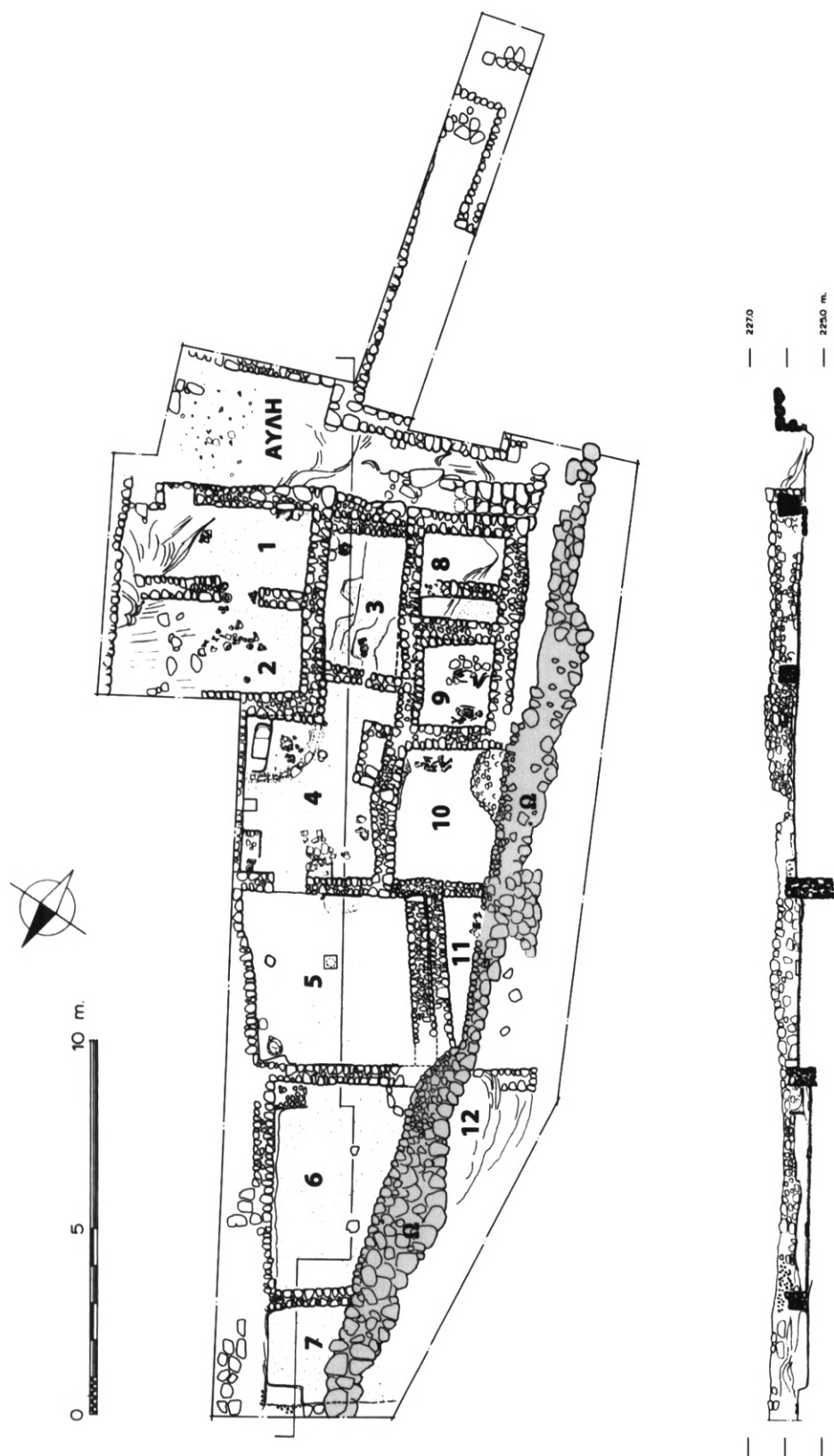
Οἱ 11 ἢ 12 χώροι ποὺ συναποτελοῦσαν τὸ σπίτι ἦσαν χτισμένοι σὲ τρία ἐπ᾿ἀλλήλα ἐπίπεδα. Τὰ δύο ψηλότερα εὐρισκόμενα Δωμάτια 1 καὶ 2, βορείως τῆς αὐλῆς, προσκτισμένα στὸν βράχο καὶ ἐπικοινωνοῦντα μεταξὺ τους μὲ πόρτα, ἐξεῖχαν πρὸς Α. ἀπὸ τὰ ὑπόλοιπα. Δύο τάφροι κατὰ μήκος τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τους ἀποκάλυψαν σειρὰ λίθων ποὺ ἴσως ἀνῆκαν σὲ τοίχους. Δεδομένου ὅμως ὅτι κατὰ μήκος τῆς πλευρᾶς αὐτῆς οἱ τοῖχοι τοῦ σπιτιοῦ ἦσαν θεμελιωμένοι στὸν ἔντονα κατηφορικὸ καὶ πελεκημένο γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτὸν βράχο, εἶναι ἀπίθανο νὰ ὑπῆρχαν δωμάτια σὲ ψηλότερο ἐπίπεδο. Ἀκολουθοῦν χαμηλότερα ἀπὸ αὐτά, ἀλλὰ χωρὶς μεγάλη διαφορὰ, πέντε ἰσόγεια δωμάτια κατὰ σειρά, τὰ 3, 4, 5, 6 καὶ 7, μὲ δάπεδα στρωμένα ἐπάνω σὲ τεχνητὴ ἐπίχωση. Ἐμπρὸς καὶ κάτω ἀπὸ αὐτὰ εἶχε χτιστεῖ μία σειρὰ ἀπὸ κατώγια, τὰ 8, 9, 10, 11 καὶ ἴσως ἓνα ἀκόμη πρὸς Β. τοῦ τελευταίου, τὸ 12, ποὺ δὲν ἄφησε ὅμως ἐμφανὴ ἵχνη.

Σχ. 1. Η περιοχή των Μυκηνών όπου η Οικία.

Ἡ αὐτὴ δὲν εἶχε διαμορφωμένο δάπεδο. Τὰ Δωμάτια 1 καὶ 2 εἶχαν τὸν βράχο πρὸς τὸν ἀνήφορο καὶ μία κακοδιατηρημένη στρώση ἀπὸ πλέσια καὶ ἀσβέστη πρὸς τὸν κατήφορο. Τὰ 3, 4, 5, 6 καὶ 7 εἶχαν καλοκατασκευασμένα δάπεδα ἀπὸ κονίαμα ἀνάμικτο μὲ χαλικάκια στρωμένο ἐπάνω σὲ μία ἐπίχωση ἀπὸ χῶμα, ποὺ περιεῖχε ἄφθονα ὄστρακα, κομμάτια ἀπὸ κονιάματα, πέτρες καὶ χαλίκια. Τὰ κατώγια εἶχαν γιὰ δάπεδο τὸ χῶμα.

Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς κατοικήσεώς του τὸ κτίριο ὑπέστη διάφορες ἐπεμβάσεις. Ὑπάρχουν τοῖχοι ποὺ χτίστηκαν ἐκ τῶν ὑστέρων γιὰ νὰ ἐνισχύσουν ἄλλους, προηγούμενους (στὴν δυτικὴ πλευρὰ τοῦ Δωματίου 5, π.χ.) ἢ ποὺ προστέθηκαν γιὰ νὰ φράξουν ἀρχικὰ ἀνοίγματα ἐπικοινωνίας, ὅπως στὸ Δωμάτιο 3, καθὼς καὶ δάπεδα μὲ διπλὸ στρώμα κονιάματος στὸ ἴδιο δωμάτιο, τὰ ὑπόλοιπα ὅμως εἶναι μονὰ καὶ ἡ ἐπιφάνειά τους, ὅπου δὲν καταστράφηκε ἀπὸ πτώση ἀντικειμένων ἢ ἀπὸ καθίζηση τοῦ γεμίσματος ἢ καὶ ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν σεισμὸ ποὺ ἐγκρέμισε τὸ κτίριο, διατηρήθηκε σὲ καλὴ κατάσταση, χωρὶς νὰ δείχνει ἀξιόλογη φθορά, ὅπως κατ' ἐξοχὴν στὸ Δωμάτιο 7. Τὰ κονιάματα τῶν τοίχων εἶναι διπλὰ καὶ κατὰ τόπους τριπλά, ἐκεῖ ὅπου ἀνανεώθηκαν γιὰ τὴν προστασία τῆς ἐπιφάνειάς τους (Δωμάτιο 5), οἱ ἐπεμβάσεις ὅμως αὐτὲς δὲν σημαίνουν κατ' ἀνάγκην παρέλευση μεγάλου χρονικοῦ διαστήματος. Ἡ ζωὴ τοῦ κτιρίου, ὅπως δείχνει ἄλλωστε καὶ ἡ κεραμική του, ἀπὸ τὴν στιγμὴ τῆς κατασκευῆς του ἕως τὴν τελικὴ καταστροφή του, πρέπει νὰ διήρκεσε περίπου ἑβδομήντα - ὀγδόντα χρόνια. Ἀμέσως μετὰ τὴν κατάρρευση οἱ ἐπιζῶντες ἐστοίβαξαν μία ὀγκώδη κατασκευὴ ἀπὸ λίθους κατὰ μῆκος τοῦ ρήγματος, ποὺ ἔκοψε διαγωνίως τὸ κτίριο συγκρατώντας στὴν θέση τους ὅσα ἐρείπια δὲν εἶχαν κυλήσει στὸν κατήφορο. Ὁ οἶονεὶ αὐτὸς τοῖχος (τοῖχος Ω), ἰσχυρὸς ἀλλὰ ἀνώμαλος, ἀποτελεῖται ἀπὸ μεγάλες πέτρες ποὺ πατοῦν ἄλλοῦ ἐπάνω στὸν βράχο καὶ ἄλλοῦ σὲ κατεστραμμένους τοίχους καὶ δάπεδα ἀφήνοντας ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἔξω ἀπὸ τὴν διαδρομὴ τοῦ τοίχου τὰ κατάλοιπα τῶν Κατωγίων 11 καὶ 12.

Σχ. 2. Η Οικία (κάτοψη και τομή κατά μήκος).

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ - ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΟ
ΤΟ ΚΤΙΡΙΟ ΚΑΙ ΤΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΔΡΟΜΟΣ ΚΑΤΑ ΜΗΚΟΣ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ

Ὁ χώρος ἔμπρὸς ἀπὸ τὴ δυτικὴ πρόσοψη, ἐκεῖ ὅπου δὲν εἶχε σκεπαστεῖ ἀπὸ τὸν λιθοσωρὸς Ω, δηλαδὴ στὸ πόδι τοῦ δυτικοῦ τοίχου τῶν Κατωγίων 8 καὶ 9 καὶ ἔμπρὸς ἀπὸ τὸν ἀντίστοιχο τοῖχο τοῦ Δωματίου 5, εἶχε σκεπαστεῖ ἀπὸ πυκνὴ ἐπίχωση, ποὺ περιεῖχε κεραμικὰ καὶ κομμάτια κονιαμάτων, προφανῶς πεσμένα ἀπὸ τὸ κτίριο.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων: 66 + 5 εἰδώλια, 2 ὄστρεα.
Πρώμο 1, ἄγραπτα 14, γραπτά 51.

Πρώμο: Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος, βαμμένο ἀμφίπλευρα, μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση ἐξωτερικά, ἀπὸ βραχύποδη κύλικα (goblet).

Ἄγραπτα: Ἐξώστροφο χεῖλος μεγάλῃς βραχύποδης κύλικος μὲ πλατιὰ ταινιωτὴ λαβή. – Ἐξώστροφο χεῖλος κυρτόπλευρης κύλικος μὲ τὴ ρίζα τῆς ταινιωτῆς λαβῆς ἐκφυομένης λίγο χαμηλότερα ἀπὸ τὸ χεῖλος. – Τροπιδωτὸ χεῖλος κύλικος μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος κύλικος. – Τρία ἐπίπεδα ἐξώκυρτα χεῖλη τροπιδωτῶν λεκανιδίων, ἀπὸ τὰ ὅποια ἓνα μὲ τμήμα καὶ ἓνα μὲ ρίζα ὀριζόντιας ταινιωτῆς πλατιᾶς λαβῆς. – Ἐπικλινὲς ἐξώκυρτο χεῖλος τροπιδωτοῦ λεκανιδίου μὲ ἀκέραιη ὀριζόντια πλατιὰ ταινιωτὴ λαβή. – Μικρὴ δισκοειδὴς κοίλη βάση φιάλης μὲ ρηχὸ αὐλακωτὸ κύκλο στὸν πυθμένα. Διάμ. βάσης 3,1 ἐκ. – Κυρτὴ βάση καὶ κάθετο τοίχωμα μικροῦ κυπέλλου μὲ τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ περικυρτό, ἐπίπεδο ἐπάνω χεῖλος πρόχου μὲ εὐρὺ κυλινδρικὸ λαμὸ καὶ τὴν ἀρχὴ τοῦ ὤμου. Κιτρινωπὸς πηλὸς μὲ πολλὰ ἐγκλείσματα. – Δισκοειδὴς ἐλαφρῶς κοίλη βάση πρόχου. – Εὐρυνόμενη δακτυλιόσχημη ἀκέραιη βάση ἀπίσχημου πιθαφορίσκου μὲ ἐλάχιστο τοίχωμα. Διάμ. βάσης 4 ἐκ.

Γραπτά: Ἐξὶ ἐξώκυρτα ἐπικλινῆ χεῖλη ὀλόβαφων κυλίκων, ἐκ τῶν ὁποίων δύο συνανήκοντα, ἓνα μὲ

ρίζα καὶ ἓνα μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Γάστρα βαθιᾶς κύλικος μὲ ρίζα πλατιᾶς κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ ἱμάντες. – Γάστρα ὀλόβαφης κύλικος. – Δύο ὀλόβαφα στελέχη κυλίκων. – Δύο δισκοειδεῖς βάσεις μὲ ψηλὴ κεντρικὴ κοιλότητα καὶ ὑποτυπῶδες πόδι ἀπὸ ἐνδόβαφες κύλικες. Στὸ ἓνα κάτω ἀπὸ τὴ βάση κηλίδα βαφῆς. – Ἐξώστροφο χεῖλος κυρτόπλευρης κύλικος (ἴσως καὶ κυάθου) μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ ἐσωτερικά. Ἐξωτερικά δύο σειρὲς μὲ ὀφιοειδῆ γραμμὴ. Καστανὴ ἐξίτηλη βαφή. – Κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ βαμμένη ράχη. – Τρεῖς δακτυλιόσχημες δισκοειδεῖς βάσεις κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Ἐλαφρὰ κυρτὴ βάση κυπέλλου μὲ δακτυλίους κάτω καὶ τμήμα τοιχώματος μὲ ἀπόληξη διάστικτου στελέχους πορφύρας ἐπάνω σὲ ζευγὸς ταινιῶν. – Ἐλαφρῶς κυρτὴ βάση κυπέλλου μὲ κοῖλο τοίχωμα. Μόλις διακρίνονται ἴχνη κόκκινης βαφῆς. Ταινία στὴν βάση καὶ δύο πλατιεῖς γραμμὲς στὴ γάστρα. Ἴσως συνανήκει μὲ τὸ προηγούμενο. – Κωνικὴ γάστρα λεκανοειδοῦς ἀγγείου μὲ πολὺ πλατιὰ ταινία ἢ ἐξώβαφο τὸ κάτω μέρος. – *Πρόχοι:* Κομμάτι ἀπὸ τὸ περικυρτό χεῖλος μὲ τὴν ἀρχὴ τῆς κυλινδρικῆς λαβῆς. – Τμήμα λαμοῦ ὀλόβαφου ἐξωτερικά. – Τοίχωμα μὲ τρεῖς ἐπᾶλληλες ἀνισοπαχεῖς ταινίες καὶ ἀπὸ ἐπάνω δύο ὁμόροπες καμπύλες καὶ δίπλα ὀλόβαφο ἡμικύκλιο. – Δύο κομμάτια τοιχωμάτων μὲ ἐπᾶλληλες ταινίες. – Κομμάτι ἀπὸ τὴ σύνδεση λαμοῦ-ὤμου προχοειδοῦς ἀγγείου μὲ ταινία. – Τμήμα τοῦ λαμοῦ μὲ τὴν ἀρχὴ

τοῦ ὤμου πιθαμοφρέα. Χεῖλος εὐθύ, λαίμους βραχὺς ἐλαφρῶς κοῖλος. Βαμμένος ὁ λαίμους ἐξωτερικά. Ταινία στὸν ὦμο. Βαφή καστανὴ ἐξίτηλη. – Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ τὴν κοιλία πιθαμοφρέου μὲ μία ἀκέραιη ὀριζόντια κυλινδρική λαβή, ὁλόβαφη. Ζῶνες ἱμάντων μεταξὺ ταινιῶν ἐπάνω καὶ κάτω ἀπὸ τὴ λαβὴ καὶ μεταξὺ τους στενὴ ζώνη πυκνῶν καθέτων γραμμίδων. – Ἀκέραιο μικρὸ στόμιο ψευδοστόμου μὲ περίκυρτο χεῖλος. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ δακτύλιος στὴ βάση. Σωζ. ὕψ. 2,4 ἐκ. – Ἀκέραιο στέλεχος τοῦ δίσκου τῶν λαβῶν, ὁμοίου μὲ τὸ ἥμισυ τοῦ δίσκου καὶ τὴν ἀρχὴ τῆς μιᾶς λαβῆς. Στέλεχος βραχὺ, δίσκος ἐπίπεδος, λαβὴ ταινωτή. Τρεῖς ὁμόκεντροι δακτύλιοι στὸν δίσκο, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στελέχους, βαμμένη ἡ ῥάχη τῆς λαβῆς. Σωζ. ὕψ. 2,8 ἐκ., διάμ. δίσκου 2,1 ἐκ. – Τμήμα ἀπὸ τὴν καμπὴ τοῦ ὤμου πρὸς τὴν κοιλία ὁμοίου μὲ τρεῖς ἐπ'ἀλλήλες ἀνισοπαχεῖς ταινίες. – Πέντε ἐξώκυρτα χεῖλη κρατήρων βαμμένα ἐπάνω καὶ ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων ἓνα μὲ ζώνη τρεχουσῶν σπειρῶν καὶ ἓνα μὲ καμπύλη γραμμὴ στὴ γάστρα. – Κυρτόπλευρο παχὺ χεῖλος κρατήρα μὲ πλατιά ταινία ἀμφίπλευρα. Ἐξωτερικὰ δευτέρη ταινία χαμηλότερα καὶ ἐσωτερικὰ δακτύλιος. Μαύρη ἐξίτηλη βαφή. – Δύο γάστρες, ἡ μία μὲ μεγάλη σπείρα, ρίζα ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς καὶ ζευγὸς ταινιῶν, ἡ ἄλλη μὲ τμήμα ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς μὲ πινελιές. – Δισκοειδὴς δακτυλιόσχημη βάση ἐνδόβαφου κρατήρα μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Σκύφοι: Ἐξώστροφο χεῖλος σκύφου μὲ πόδι. Ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ μία δευτέρη χαμηλότερα ἐξωτερικά. – Πόδι ὁλόβαφου σκύφου μὲ κόκκι-

νὴ ἐξίτηλη βαφή. – Ἄβαφοι ἐσωτερικά: Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ἴχνη κόκκινης ἐξίτηλης βαφῆς. – Δύο γάστρες, ἡ μία μὲ ὀρθοστάχυν ἀμειβόντων ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες καὶ ταινία βάσης, ἡ ἄλλη μὲ ταινία. – Ἀκέραιη δακτυλιόσχημη βάση μὲ τμήμα γάστρας. Πλατιά ταινία στὴ βάση καὶ ψηλότερα ἱμάντες. Διάμ. βάσης 3,5 ἐκ. – Δύο ἐξώστροφα χεῖλη καὶ τρεῖς γάστρες ὁλόβαφων σκύφων.

Εἰδώλια: Ψηλὸ παχὺ κυλινδρικό στέλεχος εἰδωλίου μὲ κωνικὴ κοίλη κάτω βάση. Διακρίνεται δακτύλιος στὴ μέση καὶ πυκνὴ κατακόρυφη κυματοειδὴς διαγράμμιση πρὸς τὸν κορμὸ καὶ γύρω σὲ ὅλο τὸ στέλεχος. Κιτρινωπὸς πληρὸς μὲ τεφρὸ πυρήνα, βαφὴ καστανομέλανη. Σωζ. ὕψ. 6,35 ἐκ., διάμ. βάσης 3,25-3,4 ἐκ. – Τὸ ἥμισυ τοῦ κυλινδρικοῦ κάτω σώματος γυναικείου εἰδωλίου μὲ εὐρυνόμενη κοίλη βάση. Μόλις διακρίνονται τρεῖς κατακόρυφες κόκκινες γραμμές. Σωζ. ὕψ. 4,6 ἐκ. – Ἐπίμηκες κυλινδρικό σῶμα ζώου μὲ τὶς ρίζες τῶν ὀπισθίων ποδιῶν καὶ τὴν πλαστικὰ διαμορφωμένη οὐρά. Κυματοειδεῖς γραμμές κατὰ μῆκος τοῦ σώματος ποὺ καλύπτουν καὶ τὴν οὐρά. Σωζ. μῆκ. 7,3 ἐκ. – Τὸ ἐμπρόσθιο τμήμα μικροῦ εἰδωλίου ταύρου. Σώζεται τὸ κεφάλι καὶ τὰ δύο ἐμπρόσθια πόδια. Σπασμένο τὸ ρύγχος στὸ ἄκρο καὶ τὰ κέρατα. Μαύρη βαφὴ σὲ κιτρινωπὸ ἀλείφωμα. Μόλις διακρίνονται ταινίες κατὰ μῆκος τοῦ ρύγχους, γύρω ἀπὸ τὸν λαίμὸ καὶ ἐπάνω στὰ πόδια. – Κωνικὸ πόδι ζώου ἢ ἐπίπλου μὲ μαῦρες γραμμές σὲ γκριζο ἀλείφωμα.

Μικρὰ εὐρήματα: Ἐνα ἀκέραιο *Murex Trunculus* καὶ ἓνα μονὸ *Spondylus Gaederopus*.

Βαθύτερα ἢ ἐπίχωση αὐτῇ, ποὺ ἐκάλυπτε ἴχνη δρόμου ὁ ὁποῖος ἔτρεχε κατὰ μῆκος τοῦ κτιρίου, ἀπέδωσε πολὺ περισσότερα καὶ πυκνότερα τέτοια εὐρήματα.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 531 + 5 εἰδώλια, 1 κωνίδιο. Πρώμα 5, ἄγραπτα 48, γραπτὰ 466, νεώτερα 12.

Πρώμα: Τμήμα κυλινδρικοῦ λαίμου καὶ ἀρχὴ τοῦ

ὤμου μὲ λεπτὴ ταινία, ἀπὸ κλειστὸ ἀμαυρόχρωμο ΜΕ ἀγγεῖο. – Κωνικὴ γάστρα κυάθου μὲ ἄνθος κρίνου μὲ τρεῖς στήμονες. Ἐγκάρσια γραμμίδια στὸ ἄκρο¹. – Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος βαθιάς κύλι-

1. YE IIB - YE IIIA1. Κρίνος FM 9 μὲ ἐγκάρσια

γραμμίδια στοὺς στήμονες ἀπαντᾷ στὴν YE IIB καὶ

κος, βαμμένο ἀμφίπλευρα, καὶ λοξὴ πλατιά γραμμὴ ἀπροσδιόριστον θέματος. – Τμήμα γάστρας βαθιάς κύλικος μὲ ὄρθιο βραχῶδες κόσμημα, ἐξάκτινο ρόδακα (ἀχινό), λοξὸ βραχῶδες κόσμημα καὶ παράλληλη γραμμὴ. – Γάστρα κυάθου μὲ ἱμάντες καὶ ταινία κάτω ἀπὸ σπογγωτὴ διακόσμηση. Σώζεται καὶ ἡ ρίζα τῆς ταινιωτῆς λαβῆς. Βαφὴ κόκκινη σὲ πορτοκαλὶ ἀλείφωμα.

Ἀγραπτά: Δύο ἐξώστροφα χεῖλη κυρτόπλευρων κυλίκων. – Ἐξὶ ἐξώκυρτα χεῖλη ὁμοίων, τὸ ἓνα μὲ ἀκέραιη τὴν κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Εὐθὺ χεῖλος τροπιδωτῆς κύλικος μὲ ἀκέραιη τὴν κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Δέκα ἐξώστροφα χεῖλη τροπιδωτῶν κυλίκων, τὰ τρία μὲ ἀκέραιη τὴν κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος κυρτόπλευρης κύλικος. – Ἐπίπεδη βάση κύλικος μὲ τὸ πολὺ βραχὺ στέλεχος καὶ τὸν πυθμένα τῆς γάστρας. – Δύο ἐξώστροφα χεῖλη τροπιδωτῶν λεκανιδίων μὲ ἀκέραιη τὴν ὀριζόντια ταινιωτὴ γωνιώδη λαβή. – Τροπιδωτὸ χεῖλος χύτρας οἰκιακῆς χρήσεως ἀπὸ κεραμοχρωμο λεπτόκοκκο τραχὺ πηλό. – Ἀκέραιο ταινιωτὸ πόδι χυτροπόδος μὲ τὴν ρίζα τῆς κατακόρυφης κυλινδρικής λαβῆς. Ὕψ. 11,5 ἐκ. – Καμένο κομμάτι ψηστηριοῦ μὲ ἐπίπεδη τὴν κάτω ἐπιφάνεια καὶ μὲ συμμετρικὰ τυφλὰ ὅπως στὴν ἄνω. – Εὐθὺ χεῖλος κωνικοῦ κυάθου. – Εὐθὺ χεῖλος μὲ τμήμα τῆς γάστρας κυάθου. – Ἐπίπεδη βάση μεγάλου κυπέλλου μὲ κατακόρυφο τοίχωμα. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος λεκάνης, ἀπὸ καστανὸ καθαρὸ πηλό. – Τμήμα λαμποῦ πρόχου μὲ παχὺ ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος. – Τμήμα λαμποῦ πρόχου μὲ εὐθὺ χεῖλος καὶ δύο κομμάτια τοιχωμάτων. – Τμήμα λαμποῦ πρόχου μὲ τὴν ρίζα τῆς ταινιωτῆς λαβῆς. – Βάση λαμποῦ μὲ τὴν ἀρχὴ τοῦ ὤμου. – Κομμάτι τοιχώματος. – Τμήμα ἀπὸ τὸν λαμπὸ ἀμφορίσκου μὲ τὴν ἀρχὴ τοῦ ὤμου καὶ ἀκέραιη τὴν κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή, ἐκφυόμενη ἀπὸ τὸ μέσον περιόπου τοῦ λαμποῦ καὶ ἀπολήγουσα στὸ τέλος τοῦ ὤμου. Χεῖλος εὐθύ. – Δύο τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων, τὸ ἓνα ἀπὸ μεγάλο ἀγγεῖο. – Τέσσερα χεῖλη κρατήρων, ἓνα ἐξώκυρτο ἐπίπεδο, ἓνα ἐξώκυρτο ἐπικλινές, ἓνα τροπιδωτὸ καὶ ἓνα ἀμφιστροφόγγυλο μὲ τμήμα γάστρας. – Ἐξώστροφο

χεῖλος σκύφου μὲ ρίζα ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς. – Ἀκέραιη δισκοειδὴς κοίλη βάση σκύφου μὲ τμήμα τοῦ τοιχώματος. Πηλὸς κοκκινωπός. Διάμ. βάσης 3,5 ἐκ. – Δύο δακτυλιόσχημες βάσεις σκύφων, ἡ μία μικρὴ, διαμ. 4 ἐκ.

Γραπτά: *Κύλικες:* Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ἀπὸ κάτω ἡ ἀρχὴ τετραπλοῦ τρικάμπυλου τόξου μὲ παραπληρωματικὸ στέλεχος ἀδήλου ἀπολήξεως. Βαφὴ μαύρη ἐξίτηλη σὲ πρᾶσινωπὸ ἀλείφωμα. – Ἐξώστροφο χεῖλος κυρτόπλευρης κύλικος μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ἀπὸ κάτω λεπτοὶ πλόκαμοι χταποδιοῦ. – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ἀπὸ κάτω τὴν καμπύλη πλόκαμου χταποδιοῦ. Καστανὴ βαφὴ σὲ γκριζωπὸ ἀλείφωμα. – Δύο ἐξώστροφα χεῖλη κυλίκων μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ. Στὸ ἓνα ἀπὸ κάτω ἡ ἀπόληξη τῆς οὐρᾶς λοξῆς πορφύρας. – Τρία ἐξώστροφα χεῖλη μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ἀπὸ κάτω ὄρθια πορφύρα, στὸ ἓνα σώζεται μόνον ἡ κεραία, στὸ δεύτερο τὸ κεφάλι καὶ τὸ περιστικτὸ σῶμα, στὸ τρίτο ἡ κεραία καὶ στικτὸς κύκλος. – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἐξώστροφου χεῖλους μὲ λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ὄρθιες πορφύρες μὲ διάστικτο σῶμα². – Δύο ἐξώστροφα χεῖλη κυρτόπλευρων κυλίκων μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ. – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη πλὴν τριγώνου στὴν κορυφή. – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ τὴν ἀρχὴ καὶ τὴν ρίζα τῆς δακτυλιόσχημης ὑπερψωμένης ταινιωτῆς λαβῆς. Ταινία στὸ χεῖλος. – Ἐνα ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ ποὺ κατεβαίνει ἀρκετὰ ἐσωτερικά. Ἐξωτερικὰ πλατιά ταινία ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ποὺ σχηματίζει συμπαγεῖς κυματοειδεῖς καμπύλες (βραχῶδες κόσμημα). Καστανὴ βαφὴ σὲ καστανέρυθρο ἀλείφωμα. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ἀπὸ μίαν δεύτερη χαμηλότερα ἀμφίπλευρα. Στὴν ἐπικλινὴ πλευρὰ τοῦ χεῖλους ὁμάδες ἐγκάρσιων γραμμιδίων. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἀπὸ κάτω ἡ ἐλικοειδὴς ἀπόληξη πλόκαμου χταποδιοῦ. – Τρία ἐξώκυρτα ἐπικλινὴ χεῖλη, τὰ δύο βαμμένα ἀμφίπλευρα, τὸ τρίτο μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ἀπὸ κάτω τρέχουσα σπείρα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἐνδόβαφης

τὴν YE IIIA1. Βλ. FM 9:b-h, 6, 7, 9, 11, 13, 16. Ἡ κωνικὴ γάστρα προέρχεται ἀπὸ κύπελλο Βαφειοῦ FS 224 (YE IIB, MDP εἰκ. 50) ἢ ἀπὸ YE IIIA1 κύαθο μὲ

γωνίωση FS 230 (αὐτόθι εἰκ. 74).

2. Αὐτόθι εἰκ. 141:12 (Κοπρέζα, YE IIB1).

κύλικος. – Τρία εξώκυρτα χείλη ολόβαφων κυλίκων. – Τμήμα χείλους με την ταινιωτή λαβή που φέρει στη ράχη δύο αντικριστές αποφύσεις. Ταινία στο χείλος, βαμμένη ή ράχη της λαβής πλὴν ἐξηρημένου τριγώνου στην κορυφή. – Τρεῖς ταινιωτές λαβές με βαμμένη ράχη. – Ρίζα πλατιάς ταινιωτής λαβής με βαμμένη ράχη. – Τρεῖς ρίζες ταινιωτῶν λαβῶν με ταινία στη ράχη που ἀπολήγει σὲ διχαλωτὸ ἄκρο. – Κομμάτι γάστρας με τμήμα ἐλικωτοῦ ἄνθους· δύο γραμμὲς γιὰ τὸ διπλὸ στελέχος καὶ ἐκατέρωθεν ἀνὰ μία στήλη ὀρθίων πετάλων. Δεξιά μικρὴ λοξὴ πορφύρα με περιστικτὸ σῶμα καὶ διάστικτη οὐρά. Καστανὴ ἐντελῶς ἐξίτηλη βαφή. – Τμήμα γάστρας με τὴ ρίζα τῆς ταινιωτῆς λαβῆς. Ἰμάντες στὸ κάτω μέρος καὶ ἀπὸ ἐπάνω ἡ διχαλωτὴ ἀπόληξη τῆς ταινίας τῆς ράχης τῆς λαβῆς. Δίπλα ἡ διάστικτη οὐρὰ ὀριζόντιας πορφύρας. Καστανέρυθρη βαφή σὲ κιτρινωπὸ ἀλείφωμα. – Γάστρα με ταινία κάτω ἀπὸ ὀριζόντια πορφύρα. Κεφάλι πορφύρας με διπλὸ περιγράμμα, περιστικτὸ σῶμα καὶ διάστικτη οὐρά. Μαῦρη ἐξίτηλη βαφή. – Πέντε γάστρες με τμήματα ὀρθίων πορφυρῶν. Διάστικτο σῶμα (2), διάστικτο στελέχος (1), τρεῖς ἀπολήξεις οὐρᾶς (1), δύο ἀπολήξεις οὐρᾶς (1). – Γάστρα με τοὺς δύο ἀνώτερους πλοκάμους χταποδιοῦ που λεπταίνουν στὸ ἄκρο σχηματίζοντας ἑλικά. – Γάστρα με τμήμα φοίνικα. Σῶζεται τὸ κεντρικὸ στελέχος καὶ ἐκατέρωθεν ἀνὰ δύο καμπύλα φύλλα. – Γάστρα με τμήμα ολόβαφου λογοειδοῦς φύλλου καὶ ἀπὸ ἐπάνω παρόμοιου διάγραμμου. – Δεκαεπτὰ γάστρες με στικτὸ ἡμικύκλιο (1), γραμμὴ (2), ἐπᾶλληλες λεπτὲς ταινίες (2), ἰμάντες (10), ἰμάντες κάτω ἀπὸ τὴ ρίζα τῆς κατακόρυφης λεπτῆς ταινιωτῆς λαβῆς (1), ολόβαφη (1). – Κομμάτι γάστρας, πυθμῆνας γάστρας με τὴν ἀρχὴ τοῦ στελέχους καὶ τμήμα κοίλης βάσης κυλίκων ολόβαφων με κόκκινη βαφή. – Πυθμῆνας γάστρας με τὴν ἀρχὴ τοῦ στελέχους, ὅπου πέντε ἰμάντες, καὶ ἀπὸ κάτω ταινία. – Τρία στελέχη, δύο ἀκέραια καὶ ἓνα σπασμένο, ἀπὸ μεγάλες κύλικες. Στὸ ἓνα ἔχνη κόκκινης βαφῆς δείχνουν ὅτι θὰ ἦταν ολόβαφο. Τὸ ἄλλο ἔχει δύο ταινίες κάτω καὶ πρὸς τὰ ἐπάνω πέντε ἰμάντες,

οἱ ἀνώτεροι τῶν ὁποίων τέμνονται ἀπὸ τὶς ἀπολήξεις τῆς οὐρᾶς ἐπτὰ ὀρθίων πορφυρῶν. Βαφὴ κόκκινη. Τὸ τρίτο, τὸ μικρό, ἔχει μία καστανὴ ταινία. – Πέντε στελέχη με ἐπᾶλληλους δακτυλίους, τὸ ἓνα σώζει καὶ τμήμα τῆς κοίλης βάσης με βαμμένους δακτυλίους. – Πέντε μεγάλα ἀκέραια στελέχη με ἐπᾶλληλες ταινίες. Στὸ ἓνα πρὸς τὴ γάστρα καὶ τρεῖς ἰμάντες. – Τρία στελέχη, τὸ ἓνα βαμμένο ἐξωτερικά, τὰ δύο ἀπὸ ολόβαφες κύλικες. – Ἐξὶ κοίλες βάσεις με βαμμένους δακτυλίους. Ἡ μία, μεγάλη, σώζει καὶ τὴ βάση τοῦ στελέχους διακοσμημένου με ἐπᾶλληλες ταινίες. Καστανὴ ἐξίτηλη βαφή. Διάμ. βάσης 9 ἐκ. – Μία ολόβαφη κοίλη βάση. – Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος ἡ κυάθου με ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικά καὶ στη γάστρα ἰμάντες. – Ἀκέραιη γωνιώδης ταινιωτὴ λαβὴ λεκανιδίου με βαμμένη ράχη. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος με ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἄλλη μία χαμηλότερα ἐσωτερικά. Ἐξωτερικά ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ ἀπὸ κάτω σειρὰ κατακόρυφων γραμμῶν ἀμελῶς σχεδιασμένων. – Τμήμα ἀπὸ πολὺ παχὺ τοίχωμα κλειστοῦ ἀγγείου οἰκιακῆς χρήσεως. Φαίνεται πὺς προέρχεται ἀπὸ σημεῖο κοντὰ στη βάση γι' αὐτὸ ἔχει καὶ κάποια καμπυλότητα ὡς ἐὰν ἦταν ἀπίοσιμο ἀγγεῖο. Σῶζει δύο ταινίες ἄνω καὶ πρὸς τὰ κάτω εἶναι ολόβαφο. Πορτοκαλιὰ βαφὴ σὲ κιτρινοπορτοκαλὶ ἀλείφωμα. Πηλὸς κοκκινωπός, τραχύς, χοντροκόκκος, με πολλὰ μεγάλα ἐγκλείσματα. Πάχ. τοιχώματος 1,8 ἐκ. – *Κύαθοι*: Ἐντονα ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου με ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικά ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ στη γάστρα ζώνη πεταλίων. – Ἐξώστροφο χεῖλος με ταινία στήν ἀκμὴ καὶ πρὸς τὴ βάση ἰμάντες. – Ὅμοιο, με ταινία στήν ἀκμὴ καὶ ἄλλη μία χαμηλότερα ἀμφίπλευρα. – Ὅμοιο, με τρεῖς ἰμάντες στη γάστρα. – Ἐξώκυρτο βαμμένο χεῖλος. Στὴ γάστρα σειρὰ Ν-σχήμων κοσμημάτων μεταξὺ δύο ταινιῶν³. Βαφὴ καστανὴ σὲ καστανοκίτρινο ἀλείφωμα (πίν. 2β: 2). – Τμήμα ἐξώστροφου χείλους με τὴν ἀρχὴ τῆς ταινιωτῆς λαβῆς. Ταινία στὸ χεῖλος, βαμμένη ἡ ράχη τῆς λαβῆς πλὴν ἐξηρημένου τριγώνου στήν κορυφή. – Ἐξώκυρτο χεῖλος με ταινία ἀμφίπλευρα καὶ

3. Κυάθος με προχολή, FS 249, ὕστερη YE IIIA2. Βλ. *MDP* εἰκ. 105:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), M. Benzi, *Rodi e la civiltà micenea* (Roma

1992) πίν. 146(b). Τὸ σχῆμα ἀπαντᾷ σπανίως καὶ στήν YE IIIB1, *MDP* 113.

κάτω μικρή σπείρα με καμπύλο μίσχο⁴ (πίν. 2β: 4). Πορτοκαλιά βαφή σε κιτρινωπό αλείφωμα. – Όμοιο, με ταινία και από κάτω σειρά παράλληλων άτρακτοειδών γραμμών. Κόκκινη βαφή σε πορτοκαλί αλείφωμα. – Όμοιο, με μόλις διακρινόμενη ταινία. Τριμμένη επιφάνεια. – Έξωκυρτο επίπεδο χείλος με ταινία στην άνω και στην εμπρόσθια πλευρά. Από κάτω γωνιώδης γραμμή και ταινίες, δυσδιάκριτο και απροσδιόριστο κόσμημα. – Κομμάτι από τη γάστρα κυάθου κοντά στο χείλος, διότι μόλις διακρίνεται το κάτω άκρο της ταινίας του. Από κάτω διπλή σπείρα. Καστανή βαφή σε καστανέρυθρο αλείφωμα. – Γάστρα με το λογχοειδές ολόβαφο άκρο φύλλου κισσοῦ. – Γάστρα με ταινία έξωτερικά και δακτύλιο στο έσωτετικό. – Τμήμα από το κάτω μέρος της γάστρας ρηχού κυάθου με ταινία και ἱμάντες κάτω από πυκνή σπογγώτη διακόσμηση. – Γάστρα κυαθίου με τρέχουσες μικρές σπείρες σε ζώνη. – Κύπελλα: Κομμάτι μικροῦ ἀμφίκοιλου κυπέλλου, από το χείλος μέχρι τη γάστρα χαμηλά, που σώζει ἀκέραιη την κατακόρυφη ταινιωτή λαβή, ἐκφυόμενη λίγο κάτω από το χείλος και ἀπολήγουσα στο μέσον της γάστρας. Εὐθύ χείλος, ἀμφίκοιλη γάστρα. Ταινία στο χείλος. Από κάτω τρεις ταινίες μέχρι τη ρίζα της λαβῆς και στίς δύο ζώνες πυκνές παράλληλες γραμμές. Κάτω από τη λαβή ἱμάντες. Βαμμένη ή ράχη της λαβῆς⁵. Μαύρη βαφή, ἐνιαχοῦ ἐξίτηλη ή ἀπολεπισμένη, σε κιτρινωπό αλείφωμα. – Εὐθύ χείλος με ταινία ἀμφίπλευρα και από κάτω έξωτερικά τρεις αὐλακες ἐπάνω από ταινία. – Εὐθύ χείλος με ταινία ἀμφίπλευρα και από κάτω έξωτερικά τρεις ταινίες, από την κατώτερη τῶν ὁποίων ἀναρτᾶται τόξο. – Πέντε εὐθέα χεῖλη κυπέλλων με λεπτή ταινία, δακτύλιο και έξωτερικά στήλη ἀμειβόντων (1), πλατιά ταινία ἀμφίπλευρα (1), ταινία ἀμφίπλευρα, δέσμες ἀκανόνιστων καμπύλων γραμμών (1), δύο πλατιές ταινίες έξωτερικά, ὄρθιο ἐλικοειδές ἄνθος με ἀκτινωτὰ γραμμίδια, στικτὸ στήμονα και ἀγκι-

στροειδές ἄκρο⁶ (1), δύο πλατιές ταινίες έξωτερικά, δακτύλιο, και στο τοίχωμα παραπληρωματικὸ ρόμβο. – Εὐθύ στικτὸ χείλος κυπέλλου με δύο αὐλακες έξωτερικά. – Έξωκυρτο χείλος με ταινία στην ἀκμή και από κάτω ὁ γωνιώδης μίσχος σπείρας δίπλα σε μία ἐλαφρῶς κυματοειδὴ γραμμή. – Κυρτὴ βάση με κατακόρυφο τοίχωμα. Τρεις αὐλακες στη βάση, ταινία στη γωνία της βάσης και ἄλλη μία μετὰ τὴς αὐλακες. Στην κάτω επιφάνεια ὁμόκεντροι δακτύλιοι. Στη γάστρα σώζεται ὁ γωνιώδης μίσχος και τμήμα της σπείρας. Βαφή καστανή στιλπνὴ ποῦ και ποῦ ἐξίτηλη. Συνανήκει με τὸ ἀνωτέρω χείλος. – Τμήμα γάστρας κυπέλλου με κοῖλο τοίχωμα. Ὁμάδα ἀπὸ τρεις πλατιές κυματοειδὲς γραμμές και δίπλα λοξὴ γραμμή, ὁ μίσχος σπείρας. Μαύρη στιλπνὴ βαφή. – Τμήμα γάστρας ἐνδόβαφου κυπέλλου με ἐξίτηλη ἀδιάγνωστη διακόσμηση. – Ἐλαφρῶς κυρτὴ βάση με λίγο κατακόρυφο τοίχωμα, ὅπου μόλις διακρίνεται κόκκινη ταινία. – Ἐπίπεδη βάση κυπέλλου με κατακόρυφο τοίχωμα. Ταινία στη βάση και μία ψηλότερα στη γάστρα. Μαύρη ἐξίτηλη βαφή. – Λεπτὴ ταινιωτὴ ἐπιμήκης λαβὴ ἀρύταινας ἀπὸ την ἀρχὴ της μέχρι τὸ σημεῖο ἀναδίπλωσης. Στη ράχη ἐγκάρσιες παχιές λοξές γραμμές με κόκκινη ἐντελῶς ἐξίτηλη βαφή. Σωζ. μήκ. 8,5 ἐκ. – Κομμάτι ἀπὸ τὸ κυρτὸ κάτω μέρος της γάστρας ἀρύταινας, ὅπου μικρὴ στρογγυλὴ ἀπόφυση. – Δέκα γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων με λοξές καμπύλες ἀπροσδιόριστων θεμάτων (2), ταινίες (5), ολόβαφες (3). – Τμήμα λαβῆς με βαμμένη ράχη. – Εὐθύ χείλος ρυτοῦ με ἀδιάγνωστη ἐξίτηλη διακόσμηση. – Ἐξι τμήματα τοιχωμάτων κωνικῶν ρυτῶν με μεγάλη κατακόρυφη πορφύρα με διάστικτο σῶμα και στέλεχος⁷ (1), παράλληλες στικτὲς γραμμές (1), δέσμη πέντε γραμμῶν με πορτοκαλιά βαφή σε κιτρινωπό αλείφωμα⁸ (1), τρεις ἱμάντες και ἐκατέρωθεν σειρά ἀμειβόντων. Ἐξίτηλη κόκκινη βαφή σε κιτρινωπό αλείφωμα (1), ἱμάντες και ταινίες ἐναλλάξ (1), δύο πλατιές ταινίες και

4. FM 49, FS 220. *RMDP* εἰκ. 408:48 (Ἰαλυσός, YE IIIA2).

5. FS YE IIIA2-YE IIIB1 κύπελλο. Βλ. ἐνδεικτικὰ *MDP* εἰκ. 101:1 (Αἶγινα, YE IIIA2), 137:2 (Ἀθήνα, YE IIIB1), 137:10 (Μυκῆνες) βλ. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 5:27.

6. FM 18A voluted flower, FS 226. *MDP* εἰκ. 101:2

(Βουρβάτσι, YE IIIA2), 137:4 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, YE IIIB1).

7. FM 23, FS 199. Αὐτόθι εἰκ. 133:8 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, YE IIIB1).

8. Πορβ. αὐτόθι εἰκ. 98:6 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, YE IIIA2). Βλ. και Wardle, *BSA* 64, 1969, πίν. 17(b) δεύτερη σειρά, δεξιὰ (YE IIIA1).

ανάμεσα ιμάντες (1). - Πρόχοι: Έξωστρόγγυλο χεῖλος με ζεύγος δακτυλίων ἑσωτερικά. - Τμήμα λαμποῦ με περίκυρτο χεῖλος. Ταινία στο χεῖλος καὶ πιθανὸν ἄλλη μία στο μέσον τοῦ λαμποῦ. - Μικρὸ τμήμα λαμποῦ με ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος. Βαμμένον τὸ χεῖλος καὶ ὁ λαμὸς ἀμφίπλευρα με κόκκινη βαφή. - Λαμὸς πρόχου με σπασμένο καὶ τριμμένο χεῖλος. Ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. - Δύο κομμάτια ἀπὸ ὀλόβαφους λαμπούς. - Τμήμα λαμποῦ με δύο ἐπ'ἀλλήλες ταινίες. - Τμήμα λαμποῦ πρόχου με δακτύλιο στὴ βάση. - Τμήμα λαμποῦ με ταινία στὴν ἔνωση με τὸν ὅμο. - Όμοιο. - Βάση λαμποῦ με τὴν ἀρχὴ τοῦ ὁμοῦ. Ταινία στὴν ἔνωση. - Ἀρχὴ ὁμοῦ με τὴν βάση τοῦ λαμποῦ. Ταινία στὴν ἔνωση λαμποῦ καὶ ὁμοῦ καὶ ἄλλη μία χαμηλότερα στὸν ὅμο. - Βάση λαμποῦ με τὴν ἀρχὴ τοῦ ὁμοῦ. Ταινία στὴν βάση τοῦ λαμποῦ καὶ στὴν ἀρχὴ τοῦ ὁμοῦ. - Δύο συγκολληθέντα ὄστρακα ἀπὸ τὴν βάση τοῦ λαμποῦ με τὴν ἀρχὴ τοῦ ὁμοῦ. Ἀνάγλυφος δακτύλιος στὴν ἔνωση λαμποῦ καὶ ὁμοῦ καλυπτόμενος με μαύρη ταινία. - Βάση λαμποῦ πρόχου με ἀνάγλυφο δακτύλιο καλυπτόμενο με ταινία. - Τροπιδωτὸ χεῖλος ἀπὸ εὐρὺ λαμὸ με τὴν ρίζα τῆς πολὺ πλατιάς ταινιωτῆς λαβῆς. Πλατιά κόκκινη ταινία στο χεῖλος ἀμφίπλευρα. - Μεγάλη κυλινδρική λαβὴ με τμήμα τοῦ περίκυρτου χείλους. Ταινία στο χεῖλος καὶ κυματοειδὴς γραμμὴ στὴ ράχη τῆς λαβῆς. - Κομμάτι κυλινδρικής λαβῆς με ταινία στὰ περιθώρια καὶ κυματοειδὴ γραμμὴ στὴ ράχη. - Μεγάλη πλατιά ταινιωτὴ λαβὴ με ταινίες στὰ περιθώρια καὶ τεθλασμένη γραμμὴ στὴ ράχη⁹ (πίν. 2β: 7). - Δύο λεπτὲς ταινιωτὲς λαβές, μία με βαμμένη ράχη καὶ μία με ταινίες στὰ περιθώρια καὶ στὴ ράχη ἐγκάρσιες λοξὲς πλατιὲς γραμμές. - Ταινιωτὴ μεγάλη λαβὴ με κεντρικὴ νεύρωση κατὰ μῆκος τῆς βαμμένης ράχης. - Τρεῖς ταινιωτὲς λαβές. Μία με κεντρικὴ νεύρωση κατὰ μῆκος τῆς ὀλόβαφης ράχης, μία με βαμμένα τὰ περιθώρια καὶ στὴ ράχη δύο παράλληλες κυματοειδὲς λεπτὲς γραμμές καὶ μία με βαμμένη ράχη. - Τρία ὄστρακα συνανήκοντα ἀλλὰ μὴ συγκολλώμενα: ἓνα κομμάτι λαμποῦ καὶ δύο τοιχωμάτων βαμ-

μένα ἐξωτερικὰ με καστανόμαυρη βαφή. - Τμήμα ὁμοῦ με στελεχωτὴ σπείρα. - Τρία κομμάτια ἀπὸ τὸν ὅμο πρόχου: Τὸ ἓνα σώζει ταινία κάτω καὶ ἀπὸ ἐπάνω τμήμα τοῦ δακτυλίου ποὺ θὰ περιέβαλε τὴν ρίζα τῆς λαβῆς. Στὸ ἄλλο μόνις διακρίνονται τὰ ἴχνη καμπύλης ταινίας. Βαφὴ καστανὴ ἐξίτηλη σὲ κιτρινωπὸ ἀλείφωμα. Στὸ τρίτο σώζεται καμπύλη ταινία. Τὰ δύο τελευταῖα πιθανὸν νὰ προέρχονται καὶ ἀπὸ πιθανοφρεῖς. - Εἴκοσι τέσσερα κομμάτια τοιχωμάτων με ἐπ'ἀλλήλες ταινίες. - Τοίχωμα πρόχου ἢ ἀμφορέα με ἐπ'ἀλλήλες ἐξίτηλες ταινίες. - Δύο συγκολληθέντα ὄστρακα ἀπέδωσαν τὸν ψηλὸ καὶ στενὸ λαμὸ ληκύθου με τὴν ρίζα τῆς ταινιωτῆς λαβῆς. Χεῖλος ἐξώκυρτο, ἐπίπεδο. Ἰχνη δύο ταινιῶν στὸν λαμὸ. Πηλὸς ὑπόλευκος, ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα, βαφὴ μαύρη ἐντελὴς ἐξίτηλη. Διάμ. χείλους 6,5 ἐκ. - Κομμάτι ἀπὸ τὸν ὅμο ἀμφορέα με μικρὸ πλαστικὸ ὠτίο, ποὺ ἔχει κατακόρυφο τρήμα. Μόνις διακρίνεται δακτύλιος γύρω ἀπὸ τὸ ὠτίο. - Κομμάτι ἀπὸ τὸν ὅμο πιθανοφρεῖς με δύο ἐπ'ἀλλήλες ταινίες ἐλαφρῶς καμπύλες κάτω, καὶ ἐπάνω δεξιὰ ἄλλη καμπύλη ταινία ἢ τὸ ἄκρο ὀλόβαφου φύλλου κισσοῦ. Στὸν ἐνδιάμεσο χωρὸ σειρὲς στιγμῶν¹⁰. Μαύρη στιλπνὴ βαφὴ σὲ ἀνοιχτὸ καστανὸ ἀλείφωμα (πίν. 2β: 1). - Ὅστρακίδιο ἀπὸ ὅμο με καμπύλη ταινία κάτω ἀπὸ στήλη στιγμῶν. Καστανόμαυρη βαφὴ. - Τμήμα μικρῆς λεπτῆς κυλινδρικής λαβῆς με τὴν εὐθυνόμενη ρίζα τῆς. Βαμμένη ἡ ράχη καὶ ἡ ρίζα. - Δισκοειδὴς βάση με τμήμα τοῦ τοιχώματος. Βαμμένη ἡ βάση σὲ ἀρκετὸ ὕψος πρὸς τὴν κοιλία καὶ στὴ συνέχεια ταινία. - Τμήμα μεγάλης διευθυνόμενης δακτυλιόσχημης βαμμένης βάσης πιθανοφρεῖς. - Μεγάλη βάση πιθανοφρεῖς σωζόμενη κατὰ τὸ 1/3. Δισκοειδὴς διευθυνόμενη με μεγάλη ἀβαθὴ κοιλότητα. Ταινία στὴν περιφέρεια τῆς βάσης καὶ στὴν βάση τῆς κοιλίας. - Μισὴ ἐπίπεδη βάση ἀπίσχημον πιθανοφρεῖς, βαμμένη σὲ ἀρκετὸ ὕψος με κόκκινη βαφὴ. - Τμήμα ἀπὸ τὴν ἐπίπεδη βάση ἀλαβάστρου με ὁμόκεντρος δακτυλίους καὶ ιμάντες. - Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος κλειστοῦ ἀγγείου με τμήμα πλατιάς ταινιωτῆς λαβῆς, ἐπάνω στὴν

9. FS 9, YE IIIB1. Ἡ διακόσμηση στὴ ράχη εἶναι χαρακτηριστικὴ τῆς περιόδου, MDP 110. Bl. N. Verdelis, στοὺς P. Åström, *The Cuirass Tomb and Other Finds at Dendra* (Göteborg 1977) I, εἰκ. 121 μέσον ἀρι-

στερά.

10. Διακόσμηση χαρακτηριστικὴ τῆς YE IIA, MDP εἰκ. 12:15.

όποια ἐπίθετο ὠτίο. Δακτύλιος ἐσωτερικὰ καὶ λοξὲς πινελιὲς ἐπάνω στὸ χεῖλος, βαμμένα τὰ περιθώρια τῆς λαβῆς, γραπτὴ σπείρα ἐπάνω ἀπὸ τὸ ὠτίο. – Δύο συγκολληθέντα ὄστρακα μικροῦ ἀρτόσχημου ἀλαβάστρου. Ὁμόκεντροι ἱμάντες στὴ βάση. Ὀλόβαφο φύλλο κισσοῦ στὸν ὦμο καὶ ἀπὸ κάτω τέσσερις ἱμάντες. Βαφὴ μαύρη ἐξίτηλη καὶ ἀπολεπισμένη. – Πέντε τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων, ἀπὸ τὰ ὅποια ἓνα ἀπὸ τὸν ἐξώβαφο λαμὸς μὲ ταινίες πρὸς τὸν ὦμο, ἓνα μὲ πλατιά γραμμὴ καὶ τρία μὲ ταινίες, τὰ δύο συγκολλώμενα. – *Μικροὶ ψευδοστόμοι*: Ἐπίπεδος ἀκέραιος δίσκος μὲ λεπτοὺς δακτύλους ἐπάνω καὶ δακτύλιο στὴ βάση τοῦ στελέχους. – Σπασμένο στέλεχος τοῦ δίσκου τῶν λαβῶν μὲ ἀκέραιο τὸν δίσκο καὶ τὴν ἀρχὴ τῶν κατακόρυφων λεπτῶν ταινιωτῶν λαβῶν. Ταινία στὴν περιφέρεια τοῦ δίσκου καὶ ὀλόβαφος κύκλος στὸ κέντρο του, ποὺ καλύπτει ταπεινὴ ἀπόφυση. – Ὡμος μὲ ταινία καὶ ἱμάντες. – Τμήμα λεπτῆς ταινιωτῆς λαβῆς. Ταινίες στὰ περιθώρια καὶ ἐγκάρσιες πλατιὲς λοξὲς γραμμὲς στὴ ράχη. – Τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη. – Δύο ὄστρακα ἀπὸ τὴν κοιλία μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Δακτυλιόσχημη βάση ψευδοστόμου μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – *Κρατῆρες*: Μεγάλος χοντροὺ ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος βαμμένο στὴν ἐπάνω ἐπιφάνεια. Κόκκινη βαφὴ. Ἰχνη φωτιάς. – Δύο ἐξώκυρτα ἐπικλινῆ χεῖλη βαμμένα ἀμφίπλευρα. – Ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος μὲ ταινία στὴν ἄνω ἐπιφάνεια καὶ ἄλλη μία χαμηλότερα ἐσωτερικά. – Ἐξωστρόγγυλο βαμμένο χεῖλος. – Ἐξωστρόγγυλο χεῖλος ἄβαφο. Ἀμέσως ἀπὸ κάτω ταινία ἀμφίπλευρα. – Κομμάτι ἀπὸ μεγάλη πλατιά ταινιωτὴ λαβὴ μὲ πλατιὲς γραμμὲς ἢ μὲ βαμμένη ράχη. Ἐντελῶς ἐξίτηλη καὶ ἀπολεπισμένη κόκκινη βαφὴ. – Γάστρα μὲ ταινία κάτω ἀπὸ δυσδιάκριτο κόσμημα, πιθανὸν ἄνθος. – Γάστρα μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Τμήμα γάστρας μὲ τμήμα ὀριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη, δύο ταινίες γάστρας καὶ δακτύλιο ἐσωτερικά. – Τμήμα γάστρας μὲ πλατιά στήλη ὀριζοντίων τεθλασμένων γραμμῶν μὲ πολλαπλὸ μὴ διακρινόμενο καθαρὰ περιθώριο. Βαφὴ

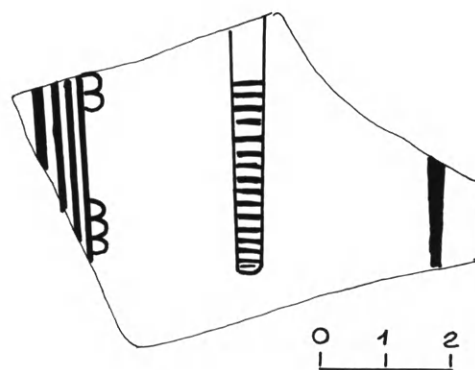
μαύρη ἐντελῶς ἐξίτηλη, διακρίνεται ἀμυδρὰ μόνον ἢ σκιά της. – Κομμάτι γάστρας μὲ ταινία κάτω ἀπὸ δύο ἀντιθετικὲς καμπύλες γραμμὲς μὲ λοξὴ διαγράμμιση μέσα. – Δακτυλιόσχημη βάση κρατῆρα μὲ ταινία ἐξωτερικά. – *Σκύφοι*: Δύο συγκολληθέντα ὄστρακα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ἄλλη μία χαμηλότερα ἐξωτερικά. – Τρία ἐξώστροφα χεῖλη μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ἄλλη μία χαμηλότερα ἐξωτερικά. Στὸ ἓνα ἀπὸ κάτω δέσμη τεσσάρων ἀμελῶς γραμμένων γραμμῶν καὶ σὲ ἓνα ἄλλο τμήμα τετραπλοῦ τρικάμπυλου τόξου μὲ ῥόμβο μὲ ἐγγεγραμμένη στιγμὴ στὸ μέσον (πίν. 2β: 3). – Δύο ἐξώστροφα χεῖλη μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δεύτερη χαμηλότερα ἀμφίπλευρα. – Τρία χεῖλη, τὸ ἓνα ἀπὸ ὀλόβαφο ἀγγεῖο, τὸ δεύτερο μὲ λεπτὴ ταινία ἐπάνω, δεύτερη πλατύτερη ἀμφίπλευρα καὶ πλατιά κυματοειδῆ ταινία στὴ γάστρα, τὸ τρίτο μὲ ταινία χεῖλους ἀμφίπλευρα, ταινία καὶ δακτύλιο στὴ γάστρα. – Δύο γάστρες μὲ λαβές, ἢ μία ἀκέραιη. – Τρία κομμάτια ἀπὸ τὴ γάστρα μὲ κοντὸ στέλεχος ὀλόβαφων βραχυπόδων, τὰ δύο μὲ τμήμα δισκοειδοῦς βάσης. – Βραχὺ πόδι ὀλόβαφο μὲ καστανέρυθρη βαφὴ. – Δισκοειδὲς βάση ὀλόβαφου σκύφου μὲ βαθιὰ κεντρικὴ κοιλότητα, ποὺ σώζει καὶ τὸ βραχὺ πόδι μὲ τὸν πυθμένα τῆς γάστρας. – Δύο τμήματα βάσεων, ἢ μία μὲ δακτύλιο στὴν περιφέρεια, ἢ ἄλλη βαμμένη ἐπάνω. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Πέντε ὄστρακα συνανήκοντα ἀλλὰ μὴ συγκολλώμενα. Ἐχουν κολληθεῖ ἀνὰ δύο. Προφανῶς προέρχονται ἀπὸ διαφορετικὴ πλευρὰ τοῦ ἴδιου σκύφου. Σώζεται ἀπὸ τὸ χεῖλος μέχρι χαμηλὰ τὴ γάστρα. Χεῖλος ἐξώστροφο μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ἄλλη μία λεπτὴ ἐσωτερικά. Ἐξωτερικά, στὴ μία πλευρὰ κεντρικὴ μετόπη μὲ στήλη ὀριζοντίων ἀραιῶν κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ μονὸ περιθώριο. Δίπλα στήλη τεθλασμένης μὲ μονὸ περιθώριο. Ἀπὸ κάτω ταινία. Στὴν ἄλλη πλευρὰ ἢ ἴδια διακόσμηση ἀλλὰ μὲ στενότερη στήλη. Ἐσωτερικὰ στὸν πυθμένα πλατὺς δακτύλιος καὶ στὴ συνέχεια ἱμάντες¹¹. Πηλὸς ῥόδι-νος, ἀλείφωμα κιτρινέρυθρο, βαφὴ κόκκινη ἐξίτηλη (πίν. 2β: 5, 6). – Ὁκτὼ ὄστρακα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τὴ γάστρα τοῦ ἴδιου σκύφου,

11. Βλ. Wardle, BSA 68, 1973, εἰκ. 9:41, 9:44 (κεντρικὴ στενὴ στήλη μὲ πυκνὲς ὀριζόντιες κυματοειδεῖς

καὶ μονὸ περιθώριο), εἰκ. 9:46.

ἀπὸ τὰ ὁποῖα συγκολλήθηκαν μόνο τὰ δύο. Τρία σώζουν τὶς ρίζες τῶν κυλινδρικών λαβῶν. Πηλὸς πρασινωπός, ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα, βαφὴ μαύρη ἐντελῶς ἐξίτηλη. Ταινία στὴν ἀκμὴ τοῦ χεῖλους. Πινελιὰ στὴ ρίζα τῶν λαβῶν καὶ ταινία κάτω ἀπὸ αὐτές. Σὲ ἓνα ὄστρακο σώζεται στενὴ στήλη ὀριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο. Ἐσωτερικὰ δύο πλατεῖς δακτύλιοι καὶ ἱμάντες μέσα στὸν πυθμένα. – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ. Συνανήκει ἀλλὰ δὲν κολλάει μὲ ἄλλα δύο ὄστρακα ἀπὸ τὴ γάστρα καὶ τὴ βάση. Ταινία στὴν ἀκμὴ τοῦ χεῖλους καὶ ἀπὸ κάτω στήλη ὀριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο. Τὸ ἴδιο θέμα καὶ στὸ κομμάτι τῆς γάστρας. Ἡ ψηλὴ δακτυλιόσχημη βάση σώζεται ἀκέραιη, διαμ. 5 ἐκ. Ταινία ἐξωτερικὰ καὶ μέσα στὸν πυθμένα ὁμόκεντροι ἐντελῶς ἐξίτηλοι ἱμάντες. Πηλὸς πρασινωπός, ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα, βαφὴ μαύρη ἐξίτηλη. – Δεκαεπτὰ ἐξώστροφα χεῖλη μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ, ἐκ τῶν ὁποίων σὲ ἓνα χαμηλότερα μόλις διακρινόμενη στήλη τεθλασμένης, σὲ ἄλλο ἀπὸ κάτω μικρότατη σπείρα, σὲ τρίτο χαμηλότερα διπλὴ σπείρα μὲ κόκκινη βαφή, σὲ τέταρτο τὸ κεφάλι ὀρθίας πορφύρας μὲ διπλὸ περίγραμμα, ἀκόμη ἓνα μὲ τρέχουσες σπείρες καὶ ἓνα μὲ στήλη ὀριζοντίων κυματοειδῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο καὶ μίσχο σπείρας. – Τρία συνανήκοντα τμήματα χεῖλους μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ δύο στήλες ἀμειβόντων μὲ διπλὸ περιθώριο. – Ἐξὶ ἐξώστροφα χεῖλη μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δευτέρη χαμηλότερα ἐσωτερικά. Ἐξωτερικὰ ἓνα μὲ στικτὸ ἡμικύκλιο, ἓνα μὲ στήλη μικρῶν ρόμβων μὲ τετραπλὸ περιθώριο καὶ ἓνα μὲ ὀρθία πορφύρα. Σώζεται τὸ μισὸ κεφάλι μὲ διπλὸ περίγραμμα καὶ μέρος τοῦ περιστικτοῦ σώματος. Μαύρη ἐξίτηλη βαφή. – Τέσσερα ἐξώστροφα χεῖλη μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ἀνὰ μία χαμηλότερα ἀμφίπλευρα. – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ἴχνη κόκκινου χρώματος. – Ἐνα ἐλαφρῶς ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ἀπὸ κάτω στήλη ἀμειβόντων. – Ἀκέραιη κυλινδρική λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ράχη. – Ἐπτὰ κομμάτια λαβῶν μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ στὴ ράχη. – Πενήντα πέντε γάστρες μὲ στάχνη ἀμειβόντων (1), στήλη ἀμειβόντων ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), στήλη ἀμειβόντων ἐπάνω ἀπὸ ὀλόβαφο στέλεχος (1), στήλη τεσσάρων μεγάλων ἀμειβόντων (1), δύο ἀντίκτες στήλες κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο (1), δέσμη γραμμῶν περιθωρίου μὲ διπλὸ ἐφαπτόμενο πετάλιο (1), σειρὰ τριπλῶν ὁμόκεντρων τόξων καὶ ταινία (1),

ἐξίτηλες σπείρες (2), τμήμα κακογραμμμένης σπείρας μὲ ὀλόβαφο ὀφθαλμὸς (1), ταινία κάτω ἀπὸ μικρὴ στελεχωτὴ σπείρα (1), δύο ταινίες κάτω ἀπὸ σπείρα (2), ταινίες (25, στὸ ἓνα δακτύλιος), ἐξίτηλες ταινίες ἢ ἱμάντες (7), τρεῖς ἱμάντες μέσα στὸν πυθμένα (1), δύο καμπύλες γραμμές (ἀδιάγνωστη διακόσμηση) (1), ἀδιάγνωστη διακόσμηση, ἴχνη μόνον κόκκινου χρώματος (2), ἀκέραιη τὴ μικρὴ ὀριζόντια κυλινδρική λαβὴ μὲ πινελιὰ στὶς ρίζες (1), ρίζα λαβῆς μὲ πινελιὰ (1), ρίζα λαβῆς καὶ δύο ταινίες γάστρας (3), τμήμα λαβῆς μὲ πινελιές (1). – Γάστρα μὲ στήλη τεσσάρων γραμμῶν καὶ ἐξωτερικὰ ὁμάδες κροσσοπεταλίων κατὰ διαστήματα. Δίπλα τὸ στέλεχος μᾶλλον μικτοῦ ἄνθους μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια στὸ κάτω μέρος καὶ ἡ ἀπόληξη τῆς ὀλόβαφης οὐρᾶς ὀρθίας πορφύρας. Ἴσως ἀπὸ κύλικα. (εἰκ. 1). – Τρεῖς δακτυλιόσχημες βά-

Εἰκ. 1. Ὅστρακο ἀπὸ κύλικα τοῦ δρόμου.

σεις μὲ ταινία καὶ δακτυλίους, ἢ μία ἀκέραιη διαμ. 5 ἐκ. – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ ἱμάντες μέσα στὸν πυθμένα. Ἐξωτερικὰ ταινία καὶ ἱμάντες. – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Δακτυλιόσχημη ψηλὴ βάση μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ ποὺ ἀνεβαίνει καὶ στὴ γάστρα. – Δύο δισκοειδεῖς κοῖλες βάσεις μὲ ταινία ἐξωτερικά. Στὸ ἐσωτερικὸ ἱμάντες ἐπάνω ἀπὸ δακτύλιο καὶ κάτω, στὸ κέντρο τοῦ πυθμένα, ὀλόβαφος κύκλος μέσα σὲ δύο ὁμόκεντρος ἱμάντες. – Δισκοειδὴς κοίλη βάση μὲ ταινία στὴ βάση καὶ μία ψηλότερα στὴ γάστρα. Μέσα στὸν πυθμένα ἱμάντες. – Δισκοειδὴς κοίλη βάση, βαμμένη ἐξωτερικά. – Μικρὸ τμήμα δισκοειδοῦς βάσης μὲ μέρος τῆς γάστρας. Ταινία στὴ βάση καὶ

μία ψηλότερα στη γάστρα. Μέσα στὸν πυθμένα ἱμάντες καὶ λίγο ψηλότερα τρεῖς ἱμάντες καὶ δακτύλιος. – Τμήμα φθαρμένης δισκοειδοῦς βάσης με ταινία ἐξωτερικά καὶ ἄλλη μία λίγο ψηλότερα στὴ γάστρα. – Ἐπίπεδη βάση με ταινία καὶ πρὸς τὰ ἐπάνω ἱμάντες. – Ψηλὴ κωνικὴ κοίλη βάση βαμμένη ἐξωτερικά. Ψηλότερα στὴ γάστρα ἱμάντες. – Ἐνδόβαφοι: Ἐξώκυρτο χεῖλος με ταινία ἐξωτερικά καὶ ἄλλες δύο χαμηλότερα στὴ γάστρα. – Ὅμοιο, με πλατιά ἐξίτηλη ταινία ἐξωτερικά. – Ὅμοιο, ἀκόσμητο ἐξωτερικά. – Δώδεκα τμήματα γάστρας με διπλὴ φεστονοειδὴ γραμμὴ καὶ ἀνάμεσα κομμένο πλοχμό, ἀπὸ κάτω ταινία (1). Μαῦρα ὀλόβαφα ἡμικυκλικά σχήματα (1), ρίζα κατακόρυφης κυλινδρικής λαβῆς. Βαμμένη ἢ ρίζα τῆς λαβῆς, ἀπὸ κάτω ταινία (1), ρίζα λαβῆς με πινελιά (2), πλατιά ταινία (1), ταινίες (2), ἀκόσμητα ἐξωτερικά (4). – Δακτυλιόσχημη βάση ἐνδόβαφου σκύφου με μέρος τοῦ τοιχώματος. – Πενήντα ἐννέα τμήματα ὀλόβαφων σκύφων: δεκαπέντε ἐξώκυρτα χεῖλη, δύο ἐξώστροφρα, ἓνα ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος, τέσσερις γάστρες με τὴ ρίζα τῆς λαβῆς, στὴ μία ἐσωτερικά μαστοειδὴς ἀπόφυση, τριάντα ἕξι γάστρες καὶ μία δακτυλιόσχημη ψηλὴ βάση με τὸν πυθμένα τῆς γάστρας. – Ἐξώστροφο χεῖλος σκύφου με λεπτὲς στιγμὲς στὴν ἀκμὴ καὶ ἀπὸ κάτω τμήμα διαποικίλου κύκλου: περιστρεφόμενος κύκλος με ὀλόβαφα τόξα μέσα σταυροειδῶς διατεταγμένα. – Ὅριζόντια κυλινδρική λαβὴ σκύφου με πυκνὲς ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴ ράχη.

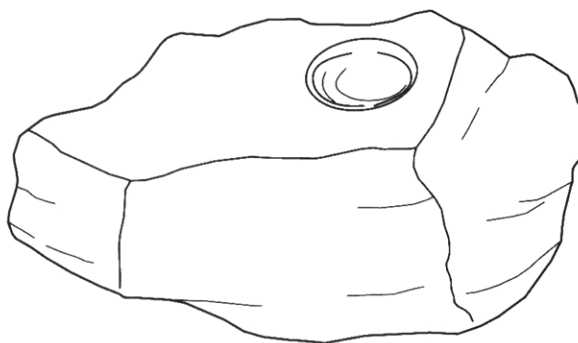
Νεότερα: Δύο κομμάτια τοιχωμάτων γεωμετρικῶν ἀγγείων με λεπτὲς ἐπάλλῃλες ταινίες ἐπάνω καὶ κάτω καὶ ἀνάμεσα σειρὰ ρόμβων με στιγμὴ στὸ κέντρο. – Εὐθὺ χεῖλος ἀρχαϊκοῦ σκύφου με ὀριζόντια κυλινδρική λαβή, ὀλόβαφο. – Δακτυλιόσχημη κωνικὴ βάση με γραμμὴ ἐξωτερικά. Ἀπὸ ἐπάνω σειρὰ σταγονόσχημων ἀκτίνων. – Δακτυλιόσχημη βάση με μαῦρο δακτύλιο στὴν περιφέρεια τῆς κάτω ἐπιφανείας καὶ βαμμένη ἐξωτερικά. Ἀπὸ ἐπάνω σειρὰ ἀραιῶν σταγονόσχημων ἀκτίνων. – Ἐσώστροφο χεῖλος με ἀκέραιη τὴ μικρὴ ὀριζόντια κυλινδρική λαβὴ ἀπὸ ὀλόβαφο πινάκιο ἢ φιάλη. – Δακτυλιόσχημη κωνικὴ βάση με δακτυλίους στὴν

κάτω ἐπιφάνεια καὶ βαμμένη ἐξωτερικά. Στὴ βάση τῆς γάστρας σειρὰ μικρῶν γραμμῶν. – Τρία ἐνδόβαφα ὄστρακα με πολὺ λεπτὰ τοιχώματα. Ἐξωτερικά: Στὸ ἓνα μόλις διακρινόμενοι ἱμάντες στὸ κάτω μέρος. Στὸ ἄλλο ταινία στὸ μέσον καὶ ἐκατέρωθεν ἀδιάγνωστη διακόσμηση: ὠοειδὲς διάγραμμα σχῆμα, δύο καμπύλες καὶ ἄλλες γραμμὲς. Στὸ τρίτο τρεῖς ἱμάντες ὀρίζουν χώρο με κάθετη διαγράμμιση. Ἀπὸ κάτω ἐξίτηλα σχήματα. Σὲ μία γωνία σχῆμα με καμπύλη διαγράμμιση καὶ σὲ ἄλλη γωνία ὀλόβαφο ἡμικύκλιο με ἐγκάρσιον καὶ δίπλα καμπύλη ταινία (πιθανὸν πτηνὰ). Βαφὴ μαῦρη πολὺ ἐξίτηλη. – Ἐπίπεδη βάση ὀλόβαφου ἀγγείου πλὴν ἐξηρημένης ταινίας στὴ βάση. – Κυλινδρική λαβὴ μελαμβανοῦς ἀγγείου.

Εἰδωλία: Τμήμα κεφαλίου με κωνικὸ πόλο καὶ πλαστικὴ πλεξίδα ποὺ ξεκινᾷ ἀπὸ τὸ κέντρο τοῦ πόλου καὶ συνεχίζει κατὰ μῆκος τῆς ὀπίσθιας ὀψης. Ἰχνη βαφῆς κατὰ τόπους. Πηλὸς πορτοκαλόχρωμος, βαφὴ ἐρυθρὴ. Σωζ. ὕψ. 2,1 ἐκ., διάμ. πόλου 2 ἐκ. – Πεπλατυσμένος κορμὸς εἰδωλίου Φ, με πλαστικὰ στήθη καὶ πλεξίδα. Πηλὸς ρόδινος, ἀλείφωμα κιτρινωπό, βαφὴ καστανὴ ἐξίτηλη. Ταινία στὸν λαμὸ καὶ στὸ περίγραμμα τοῦ κορμοῦ, ὁ ὁποῖος διακοσμεῖται ἀμφίπλευρα με κυματοειδεῖς γραμμὲς ποὺ συνεχίζονται καὶ ἐπάνω στὴν πλεξίδα. Σωζ. ὕψ. 4,2 ἐκ. – Τὸ κάτω κυλινδρικὸ σῶμα με τὴν εὐρυνόμενη κοίλη βάση γυναικείου εἰδωλίου. Γύρω μόλις διακρίνονται λεπτὲς γραμμὲς. Καστανὴ ἐξίτηλη βαφὴ σὲ κιτρινοπράσινο ἀλείφωμα. – Εὐρυνόμενη κοίλη βάση μικρότατου εἰδωλίου με τμήμα τοῦ κάτω κυλινδρικοῦ σώματος. Μόλις διακρίνονται στὸ σῶμα δύο γραμμὲς. – Τὸ κεφάλι καὶ ὁ εὐθύς λαμὸς ἀλόγου. Ἐπίμηκες ρύγχος. Λέπουν τὰ αὐτιά. Διακοσμημένο ἐκατέρωθεν τοῦ πεπλατυσμένου λαμοῦ. Κύκλοι με στιγμὴ στὸ κέντρο δηλώνουν τὸ μάτι. Ταινίες γύρω ἀπὸ τὸ ρύγχος. Στὴ μία πλευρὰ τοῦ λαμοῦ ἐξίτηλη στήλη ἀμειβόντων καὶ στὴν ἄλλη ὀφιοειδὴς κατακόρυφη ταινία. Βαφὴ καστανὴ σὲ κίτρινο ἀλείφωμα.

Μικρὸ εὔρημα: Μικρὸ ἀκέραιο διάτρητο κωνίδιο με ἐπίπεδη βάση καὶ κορυφή, ἀπὸ μαῦρο στεατίτη. Διάμ. βάσης 1,8 ἐκ., ὕψ. 1,2 ἐκ.

Ἐπίσης, ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ Κατώγι 8, ἀνάμεσα στὶς πέτρες ποὺ ἦρθαν στὸ φῶς κατὰ τὴν ἀνασκαφὴ τοῦ 1972, ἦταν πεσμένος ὄλμος κατωφλιοῦ με τὴ μορφὴ ἀκατέργαστου λίθου

Εικ. 2. Όλμος κατωφλιού από τὸν δρόμο.

διαστάσεων $0,18 \times 0,16$ καὶ ὕψους $0,10$ μ. με λειασμένη τὴ μία ἐπιφάνεια, στὴν ὁποία ὑπῆρχε στρογγυλὸ κοῖλωμα γιὰ τὴν περιστροφὴ τοῦ πασσάλου τοῦ θυροφύλλου, διαμ. $0,05$ καὶ βάθους $0,025$ μ. (εἰκ. 2). Προέρχεται προφανῶς ἀπὸ τὸ κτίριο, ἡ ἀρχικὴ του θέση ὅμως εἶναι ἄδηλη.

ΣΚΑΛΑ ΚΑΙ ΟΧΕΤΟΣ

Οί έξωτερικοί, δυτικοί τοῖχοι τῶν κατωγίων τοῦ σπιτιοῦ ὄριζαν τὸ ἀνάλημμα ποὺ συγκρατοῦσε τὰ δωμάτια ψηλότερα. Ἀπὸ τὸ πόδι τοῦ ἀναλήματος αὐτοῦ, καὶ συγκεκριμένως ἔξω ἀπὸ τὴ νοτιοδυτικὴ γωνία τοῦ Κατωγίου 8, ξεκινοῦσε μία σκάλα χτισμένη κατὰ μῆκος τοῦ νοτίου τοίχου του καὶ σὲ ἐπαφὴ μὲ αὐτόν, ἢ ὁποία κατέληγε πρὸς τὰ ἐπάνω στὸ ἐπίπεδο τῶν δωματίων (πίν. 3). Ἡ σκάλα ἦταν κατασκευασμένη ἀπὸ πλακοειδεῖς ἀργολίθους, δύο ἀνίσου μήκους γιὰ κάθε βαθμίδα, μὲ τὶς μικρότερες πλάκες, μήκους 0,20-0,30 μ., σὲ ἐπαφὴ μὲ τὸν νότιο τοῖχο τοῦ 8 καὶ τὶς μεγαλύτερες, μήκους 0,40-0,60 μ., πρὸς τὰ ἔξω. Ἡ ἀρχὴ τῆς πρὸς τὰ κάτω στὴν προέκταση τῆς γραμμῆς τοῦ τοίχου αὐτοῦ τοῦ 8 ἀποτελεῖται ἀπὸ σειρὰ πέντε σχετικὰ μικροτέρων ἀργολίθων, ἐλαφρότατα λοξῶν πρὸς τὸν τοῖχο, ποὺ δὲν εἶναι πραγματικὴ βαθμίδα ἀλλὰ ποὺ συγκρατοῦν τὴν κατασκευὴ τῆς σκάλας στὴν ἀρχὴ τῆς. Σώθηκαν ἑξι βαθμίδες χτισμένες ἐπάνω σὲ πυκνὴ λίθινη ὑποδομή, ποὺ φθάνουν λίγο ψηλότερα ἀπὸ τὴ μέση τοῦ μήκους τοῦ νοτίου τοίχου τοῦ 8 καί, συνέχεια πρὸς τὰ ἐπάνω, δύο ἀκόμη πλάκες, ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἢ μία, ἐλαφρὰ λοξὴ πρὸς τὴ σκάλα καὶ μετακινημένη ἀπὸ τὴν ἀρχικὴ τῆς θέση, ἔχει μῆκος σχεδὸν 0,90 μ. Τὸ πλάτος τῆς σκάλας φθάνει τὰ 0,85-0,90 μ. Οἱ βαθμίδες δὲν εἶναι ἀπολύτως ὀριζόντιες ἀλλὰ ἔχουν ἐλαφρὴ κλίση πρὸς τὰ κάτω, πράγμα ποὺ δίνει στὴ σκάλα συνολικὸ διατηρημένο ὕψος μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ ἄθροισμα τῶν μετώπων τους. Οἱ διαστάσεις τους ἀπὸ κάτω πρὸς τὰ ἐπάνω εἶναι οἱ ἑξῆς: Ἡ πρώτη, κατώτατη, ἀποτελούμενη ἀπὸ ἓνα μεγάλο ἀργόλιθο 0,30×0,52 μ. πρὸς τὰ ἔξω καὶ ἓνα μικρότερο ἐσωτερικά, ἔχει πλάτος βατήρα 0,30 μ. καὶ ὕψος μετώπου 0,10 μ. Ἡ δεύτερη ἔχει συνολικὸ μῆκος 0,85 μ., πλάτος βατήρα 0,25 μ. καὶ ὕψος μετώπου 0,15. Ἡ τρίτη, κάπως ἀσύμμετρη, ἔχει βατήρα πλάτους 0,26-0,40 μ. καὶ μέτωπο ὕψους 0,15. Οἱ δύο ἐπόμενες ἔχουν βατήρες πλάτους 0,35 μ. καὶ μέτωπα ὕψους 0,16 καὶ 0,12 μ., καὶ ἡ τελευταία σωζόμενη πρὸς τὰ ἐπάνω ἔχει πλάτος βατήρα 0,30 μ. καὶ ὕψος μετώπου 0,15 μ. Οἱ βαθμίδες αὐτὲς εὐρέθησαν κάτω ἀπὸ μία ἐπίχωση λεπτότερη πρὸς τὰ ἐπάνω καὶ παχύτερη πρὸς τὰ κάτω, τῆς ὁποίας τὸ ψηλότερο τμῆμα περιεῖχε:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων: 400 + 6 εἰδῶλια, 1 κωνίδιο.
Πρώμα 7, ἄγραπτα 24, γραπτὰ 290, νεότερα 2,
ἀπροσδιόριστα 77.

Πρώμα: Τμῆμα τροχήλατου κλειστοῦ ἀμανρόχρω-

μου ἀγγείου μὲ ζευγὸς ταινιῶν. – Εὐθὺ χεῖλος καὶ
τμῆμα γάστρας κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ λεπτὴ
ταινία ἀμφίπλευρα καὶ χαμηλότερα τμῆμα κροσ-
σωτῆς ταινίας. – Τμῆμα γάστρας ρηχοῦ κυάθου μὲ
τμῆμα μεγάλης σπείρας μὲ παχύτερη ἐξωτερικὴ ἑλι-

κα και ὀλόβαφο ὀφθαλμό, καὶ ταινία πρὸς τὴ βάση. – Τμῆμα τοιχώματος μεγάλου πιθαμοφορέα με μεγάλα ὀλόβαφα κοσμήματα. Πηλὸς κιτρινωπὸς με μεγάλα ἐγκλείσματα. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο ἀλαβάστρου με ὄρθιο βραχῶδες κόσμημα. – Τμῆμα γάστρας κύλικος με ταινία χεῖλους καὶ κισσόφυλλο με τριπλὸ γωνιώδη μίσχο. – Τμῆμα γάστρας κύλικος ἢ κυάθου με δύο ταινίες ἐξωτερικὰ καὶ ψηλότερα κισσόφυλλο με διπλὸ κυματοειδὴ μίσχο καὶ ψηλότερα γένεση κατακόρυφης λαβῆς με ἴχνη βαφῆς (πίν. 4: 2).

Ἄγραπτα: Ἐξώστροφο χεῖλος μεγάλης κωνικῆς κύλικος με ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα. Διάμ. χεῖλους 20 ἐκ. – Τροπιδωτὸ χεῖλος λεκανιδίου με ἀκέραιη ὀριζόντια γωνιώδη ταινιωτὴ λαβή. – Δύο τροπιδωτὰ χεῖλη κυλίκων ἢ λεκανιδίων ἀπὸ πορτοκαλόχρωμο πηλό. Τὸ ἓνα, μᾶλλον ἀπὸ λεκανίδιο, φέρει ἴχνη καύσης ἐσωτερικὰ. Ἴσως χρησιμοποιήθηκε ὡς λύχνος. – Κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ κυάθου. – Κομμάτι ἀπὸ τὴ γάστρα κυάθου με τὴν κάτω ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς ὡς τὴν ἐπίπεδη βάση. Διάμ. βάσης 3,8 ἐκ. – Ἐπίπεδη δισκοειδῆς βάση χύτρας, διαμ. 10 ἐκ. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ τεφροῦ μαγειρικοῦ σκεύους. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ οἰκιακοῦ μεγάλου ἀγγείου. – Ἀνοικτὴ ἡμικυλινδρική προχοή, ποὺ στενεύει στὸ ἄκρο, ἀπὸ προχοϊκὸ κύαθο. – Καμπύλο ἐξώκυρτο χεῖλος λεκάνης με ἀκέραιη ὀριζόντια κυλινδρική λαβή. – Κυρτὴ βάση καὶ τμῆμα κατακόρυφου τοιχώματος μεγάλου κυπέλλου. Διάμ. βάσης 10 ἐκ. – Κομμάτι μεγάλης εὐθείας κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς ὑπερψωμένης τοῦ χεῖλους, ἀπὸ ἀρύταινα. – Ἐξωστρόγγυλο χεῖλος καὶ εὐρὺς λαμὸς πρόχου. – Τμῆμα ὦμου πρόχου καὶ τὸ κάτω μέρος κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς με πλαστικὸ ἐξόγκωμα στὴ βάση της. Πηλὸς κιτρινωπὸς με πολλὰ μικρὰ ἐγκλείσματα, ὁμοίochρωμο ἀλείφωμα. – Κομμάτι πολὺ πλατιῆς ταινιωτῆς κατακόρυφης λαβῆς ἀμφοροειδοῦς κρατήρα. Πλάτ. 5,1 ἐκ. – Τρεῖς ἐπίπεδες δισκοειδεῖς βάσεις μεγάλων κλειστῶν ἀγγείων. – Ἐπίπεδο ἀμφίκυρτο χεῖλος καὶ τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς κρατήρα. – Ἐπικλινὲς καμπύλο ἐξώκυρτο χεῖλος κρατήρα. – Ἐξώστροφο χεῖλος σκύφου με ἀκέραιη

ὀριζόντια κυλινδρική λαβή. – Ἐξώστροφο χεῖλος καὶ μεγάλο τμῆμα γάστρας μεγάλου σκύφου.

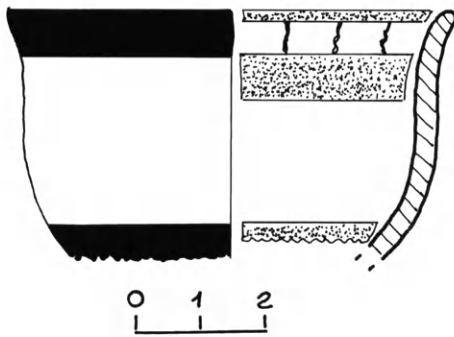
Ἀγγεῖο: Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὴν κυρτὴ βάση μικρῆς ἡμισφαιρικῆς ἀρύταινας. Ὑψ. 4,3 ἐκ.

Γραπτὰ: *Κύλικες:* Δύο ἐξώστροφα χεῖλη, δύο ἐξώκυρτα με ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς καὶ ἓνα τμῆμα γάστρας με ἀρχὴ στελέχους, ἀπὸ ὀλόβαφες κύλικες. – Τέσσερα ἐξώστροφα χεῖλη με ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἓνα με λοξὲς γραμμὲς στὴ γάστρα καὶ ἓνα με τμῆμα κατακόρυφης λαβῆς βαμμένης στὴ ράχη πλὴν ἐξηρημένου τριγώνου. – Δύο ἐξώκυρτα ἐπικλινὴ χεῖλη με ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἓνα με κατακόρυφη πορφύρα με ὀφθαλμὸ καὶ διάστικτο σῶμα, τὸ ἄλλο με ἀκτινωτὰ γραμμίδια ὄρθιου ἄνθους. – Χεῖλος τροπιδωτῆς ἐνδόβαφης κύλικος με πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ. – Τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς ὀλόβαφης στὴ ράχη. – Δεκατρεῖς γάστρες με ἀνηρτημένο βραχῶδες κόσμημα (1), δέση καμπύλων γραμμῶν με ἐφαπτόμενα ἡμικύκλια καὶ ταινία γάστρας¹² (1), γραμμὴ-ἀπόληξη πορφύρας καὶ στιγμορόδακα (1), μίσχο καὶ ἐλικοειδὴ φύλλα ἀπὸ τὴ βάση ἐλικοειδοῦς ἄνθους ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1), καμπύλο πλόκαμο καὶ ἱμάντες γάστρας (1), τρικάμπυλα τόξα ὄρθια ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1), ὀλόβαφη με ρίζα κατακόρυφης λαβῆς (1), ρίζα κατακόρυφης λαβῆς με διχαλωτὴ κάτω ταινία, λοξὴ καμπύλη καὶ ἱμάντες γάστρας (1), ταινίες (1), ἱμάντες γάστρας (4, τὸ ἓνα με τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς με βαμμένα περιθώρια). – Ψηλὸ κυλινδρικὸ στέλεχος με πλατεῖς δακτυλίους. – Τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης με δακτύλιο ἐπάνω στὴν περιφέρεια. – Τέσσερις βάσεις, οἱ τρεῖς με δακτυλίους, ἡ τέταρτη βαμμένη ἐπάνω. – Ὀλόβαφο τμῆμα γάστρας κύλικος ἢ σκύφου. – Γάστρα κύλικος ἢ σκύφου με στέλεχος ὄρθιας πορφύρας με στιγμές. – Κοίλη δισκοειδῆς βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου με στικτὸ κύκλο στὸν πυθμένα, ἴσως ἀπὸ φιάλη. – Ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τμῆμα γάστρας μικροῦ ἡμισφαιρικοῦ κυάθου. Ἐξωτερικὰ ταινία χεῖλους καὶ γάστρας, ἐσωτερικὰ στὸ χεῖλος μεταξὺ ταινιῶν στενὴ ζώνη με ἀραιὰ κυματοειδὴ γραμμίδια καὶ δακτύλιος γάστρας¹³. Διάμ. χεῖλους 7 ἐκ. (εἰκ. 3). – Ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τμῆμα γάστρας

12. French, BSA 60, 1965, εἰκ. 2:16.545 καὶ πληρὲς δεῖγμα, εἰκ. 2:15.520.

13. FS 220, ὅπως τὸ MDP εἰκ. 136:1 (Μυκῆνες) βλ.

French, BSA 62, 1967, εἰκ. 7 (YE IIIB1) ἢ FS 214/245, ὅπως οἱ κύαθοι ποὺ εἰκονίζονται στὸ RMDP εἰκ. 193:169 (Ἐλευσίνα), 193:170 (Λιγώρι), 193:171 (Ἄττι-

Εἰκ. 3. Κύαθος ἀπὸ τὴν ἐπίκωση τῆς σκάλας, ψηλά.

ὀλόβαφον ἡμισφαιρικοῦ κυάθου. - Ἐξώκυρτο χεῖλος ἡμισφαιρικοῦ κυάθου με ταινία ἐπάνω καὶ ἀπὸ μία ἀμφίπλευρα. - Τμήμα γάστρας βαθέος ἡμισφαιρικοῦ κυάθου με σειρὰ σπειρῶν καὶ δύο ταινίες. - Γάστρα ἡμισφαιρικοῦ κυάθου με ζώνη ὀρθίων καὶ ἀνεστραμμένων Λ καὶ χαμηλότερα ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ ἐσωτερικὰ λεπτοὺς δακτυλίου πρὸς τὸν πυθμένα. - Γάστρα κυάθου με ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ ἐπιγεγραμμένη διπλὴ γραμμὴ στὸ σημεῖο ἐπάνω ἀπὸ τὴ βάση. - Γάστρα βαθέος κυάθου ἢ σκύφου με μικρὲς σπείρες, δεῦτερο ἀπροσδιόριστο κόσμημα καὶ ζευγὸς ταινιῶν. - Γάστρα κυάθου με ζώνη κομμένου πλοχοῦ καὶ τρεῖς ταινίες. - Κοίλη δισκοειδὴς βάση κυάθου με ἱμάντες ἐξωτερικὰ καὶ δακτύλιο ἐσωτερικὰ στὴ γάστρα. - Τμήμα χεῖλους καὶ ἀνοικτῆς προχοῆς ἐξώβαφον ἀγγείου, ἴσως κυάθου. - *Κύπελλα*: Εὐθὺν χεῖλος καὶ τμήμα τοιχώματος με λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἐξωτερικὰ ἀδιάγνωστα κοσμήματα σὲ σειρὰ. - Κάθετο χεῖλος καὶ τοίχωμα κυπέλλου με στιγμὲς ἐγκάρσια ἐπάνω στὸ χεῖλος, ταινία ἀπὸ κάτω χαμηλότερα ἀμφίπλευρα, ταινία καὶ δακτύλιο γάστρας. - Τμήμα τοιχώματος με ταινία ἀμφίπλευρα (κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος), ἐξωτερικὰ με ρηχοὺς δακτυλίου καὶ χαμηλότερα τμήμα σπείρας. - Τμήμα τοιχώματος με ταινία καὶ ρηχοὺς δακτυλίου ἐξωτερικὰ. - Σχεδὸν ἀκέραιη κυρτὴ βάση καὶ τμήμα κατακόρυφον τοιχώματος. Δακτύλιοι στὸ κέν-

τρο τῆς βάσης κάτω, δύο ταινίες ἐξωτερικὰ. Πηλὸς κιτρινωπός, ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα, βαφὴ σκούρα καστανή. Διάμ. βάσης 7 ἐκ. (πίν. 4: 5). - Λεπτὴ κατακόρυφη εὐθεῖα λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, μᾶλλον ἀπὸ ἀρύταινα, με πετάλια ἐναλλάξ ἀριστερόστροφα καὶ δεξιόστροφα στὴ ράχη. - Δύο συγκολλημένα τμήματα σκυφοειδοῦς ἀγγείου με δέσμες γραμμῶν, ἴσως ἀπὸ μικτὸ ἄνθος. - Ἐλαφρὰ ἐξώστροφο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου με ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικὰ ταινία καὶ ἀνηρτημένα ὀλόβαφα ἡμικύκλια. - Τρεῖς γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἢ μία με σπείρα καὶ ἱμάντες, ἢ δεῦτερη με γραμμὴ καὶ ταινία, ἢ τρίτη με τμήμα ἀπροσδιόριστου θέματος με διάγραμμα στέλεχος. - Τμήμα τοιχώματος κωνικοῦ ρυτοῦ με ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. - *Πρόχοι*: Δύο ἐξώκυρτα χεῖλη με ταινία ἐπάνω, τὸ ἓνα ἐπίπεδο, τὸ ἄλλο ἐπικλινὲς με τμήμα κατακόρυφης κυλινδρικής λαβῆς καὶ διαμπερὴ ὀπὴ στὸ σημεῖο σύνδεσης. - Δύο χεῖλη με ταινία ἐπάνω, τὸ ἓνα περικυρτο, τὸ ἄλλο τετραγωνικῆς διατομῆς. - Τμήμα ὤμου με τμήμα κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. Πλατιὰ κυματοειδὴς γραμμὴ στὴ ράχη, δακτύλιος γύρω στὴ ρίζα. - Κατακόρυφη κυλινδρική λαβὴ με πλατιὰ γραμμὴ στὴ ράχη. - Τμήμα ὤμου μικρῆς πρόχου ἢ ληκύθου με λοξὴ στήλη ἀντίκωτων κροσσοπεταλίων με διπλὸ περιθώριο καὶ λεπτὲς ταινίες χαμηλότερα. - Ἐξώστροφο χεῖλος θηλάστρου με τμήμα καλαθόσχημης ταινιωτῆς λαβῆς, ἴσως χειροποίητο. Ταινία χεῖλους ἐξωτερικὰ, βαμμένα τὰ περιθώρια τῆς λαβῆς. - Ἐξώβαφο πορτοκαλέρυθρο τμήμα ἀπὸ τὴ σφαιρική κοιλία μικροῦ κλειστοῦ ἀγγείου, ἴσως προχοῖδιου. - Τέσσερα τοιχώματα προχοειδῶν ἀγγείων με ταινίες, τὸ ἓνα καὶ με σπείρα. - Τμήμα τοιχώματος με μεγάλη σπείρα, μᾶλλον ἀπὸ πρόχου. - Τμήμα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαμποῦ-ὤμου με ταπεινὸ δακτύλιο, ἐξώβαφο, ἀπὸ πιθαμορρέα. - Τμήμα ὤμου μεγάλου πιθαμορρέα με ταινία καὶ πλατιὰ ζώνη φολιδωτοῦ καὶ πλαστικὸ ὠτίο ἐγκαρσίως διάτρητο, ὀλόβαφο¹⁴. - Μέρος τοῦ ὤμου πιθαμορρέα με τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς με κεντρικὴ νεύρωση, ἀπὸ πρᾶσινωτὸ πηλὸ με λίγα ἐγκλείσματα. Ταινίες πρὸς τὸν λαμὸ, καμπύλη

κή) (YE IIIA2). Βλ. καὶ Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 10:2, *Tiryns* IX πίν. 4:67.

14. *MDP* εἰκ. 82, FS 75: lug-handled jar (YE IIIA2).

Προβ. σὲ φολιδωτὸ πιθαμορρέα, χωρὶς διάτρητο κομβίο, French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 9:86. Βλ. καὶ Wardle, *BSA* 64, 1969, πίν. 17(b) πάνω ἀριστερά (YE IIIA1).

γραμμή ως περιγράμμα λαβής, βαμμένη ή ράχη της λαβής. – Δύο έξωβαφες δισκοειδείς βάσεις πιθαμφορέων. – Τμήμα επίπεδης βάσης και κομμάτι κοίλου έξωβαφου ποδιοῦ, μάλλον ἀπὸ πιθαμφορέα. – Τριάντα ἐπτὰ τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, τὰ ἐννέα ἀπὸ τῆ σύνδεση λαμοῦ-ῶμου καὶ ἓνα μὲ ρίζα ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη. – Δισκοειδὲς δακτυλίσχημη βάση μικροῦ πιθαμφορέα ἢ ψευδοστόμου, ἐξώβαφη ὡς καὶ τὸ σωζόμενο τμήμα τοῦ τοιχώματος. – *Μικροὶ ψευδοστόμοι*: Τμήμα ἀπὸ τὸν ἐπίπεδο δίσκο μὲ τμήμα μίας κατακόρυφης λαβῆς μικροῦ ψευδοστόμου. Λεπτοὶ ὁμόκεντροι δακτύλιοι στὸν δίσκο, ἐξηρημένο τρίγωνο στὴ ράχη τῆς λαβῆς. – Κομμάτι ἀπὸ τὸν ὦμο μὲ τμήμα τοῦ στελέχους τοῦ δίσκου καὶ τῇ ρίζα μίας λαβῆς. Ἰχνη θηλιάς ποὺ συνέδεε τὸ στέλεχος τοῦ δίσκου μὲ τὴν προχοή. Στὸν ὦμο, ποὺ εἶναι ἐλαφρὰ κωνικός, ἀκτινωτὲς γραμμὲς σὲ ζεύγη καὶ ἐφαπτόμενο ἀριστερὰ ἑλλειψοειδὲς ὀλόβαφο θέμα. Ἰμάντες μεταξὺ ταινιῶν χαμηλότερα. Πολὺ μικρὸ ἀγγεῖο. – Κομμάτι ἀπὸ τὴ μέγιστη διάμετρο πολὺ μικροῦ ἀγγείου μὲ δύο ζῶνες ἱμάντων μεταξὺ ταινιῶν μὲ ὀριζόντια τεθλασμένη ἐντὸς περιθώριον. – Πολὺ μικρὸ κομμάτι μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ ταινία χαμηλότερα. – Ἐξὶ τμήματα τοιχωμάτων μικρῶν ψευδοστόμων μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἓνα ἀπὸ τὸν ὦμο μὲ γλωσσοειδὴ καμπύλη ποὺ γεμίζει μὲ σειρὲς γραμμιδίων, ἓνα ἀπὸ μικρὸ σφαιρικό ἀγγεῖο, δύο ἀπὸ τὴν κοιλία μικρῶν βραχυστρόγγυλων ἀγγείων, ἓνα ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τῆς κοιλιάς. – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ τοίχωμα καὶ τὸ ἥμισυ δισκοειδοῦς κοιλῆς βάσης. Ὁμάδα τεσσάρων δακτυλίων ἀπὸ κάτω, ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν ἐξωτερικά¹⁵. Διάμ. βάσης 4,5 ἐκ. – Ἐπικλινὲς ἐξώκυρτο χεῖλος ὀλόβαφου ἐρυθροῦ κρατήρα. – Ὅμοιο, μὲ ταινία στὴν ἀκμή καὶ ἀπὸ μία ἀμφίπλευρα καὶ τμήμα ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς. – Ὅμοιο, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ κατακόρυφη πορφύρα μὲ ὀφθαλμό. – Ὅμοιο ἀπὸ μεγαλύτερο ἀγγεῖο, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δεύτερη λεπτὴ ἐξωτερικά καὶ καμπύλες ὀριζόντιες γραμμὲς. – Τέσσερις γάστρες κρατῆρων μὲ ὄρθιο φολιδωτό (1), στήλη ὁμάδων ὀριζον-

τίων κυματοειδῶν μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ τμήμα σπείρας (1), γραμμὲς-ἀπολήξεις ἀπροσδιόριστων θεμάτων καὶ ταινίες (1), ταινίες (1). – Ὅκτὼ τμήματα γάστρας κρατῆρων μὲ ταινίες, ἐκ τῶν ὁποίων ἓνα μὲ ρίζα ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς μὲ πινελιά καὶ δακτύλιο, δύο μὲ δακτυλίους καὶ ἓνα μὲ δέση γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ζεύγος ταινιῶν. – Τμήμα ὀλόβαφης γάστρας κρατήρα. – Κομμάτι ἀπὸ τὴ διευρυμένη δισκοειδὴ βάση κρατήρα μὲ ταπεινὴ κοιλότητα κάτω καὶ τμήμα γάστρας. Βαμμένο ἐρυθρὸ ὡς καὶ κάτω ἀπὸ τὴ βάση. – *Σκύφοι*: Ὅκτὼ συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὸ ἐξωστρόγγυλο χεῖλος ὡς τὴν ἀρχὴ τοῦ στελέχους μικροῦ βραχύποδος σκύφου, μὲ μία ἀκέραιη ὀριζόντια κυλινδρική λαβή. Ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικά τοῦ χείλους, πλατὺς δακτύλιος κοντὰ στὸν πυθμένα, πλατιά ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ἐξωτερικά, δύο ταινίες γάστρας, δακτύλιος πρὸς τὸ στέλεχος, τρεῖς πινελιὲς στὴ λαβή. Στὴ ζώνη τῶν λαβῶν κεντρικὴ στήλη ἀραιῶν ὀριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ πλάι στὶς λαβὲς δέσμες γραμμῶν. Στὶς παράπλευρες μετόπες χιαστί γραμμὲς καὶ πολὺ ἀνοικτὰ ὁμόκεντρα τόξα ὡς γέμισμα στὶς ἀντικόρυφες (πάνω καὶ κάτω) γωνίες. Πηλὸς ἀνοικτὸς πορτοκαλοκίτρινος καθαρὸς, ἀλείφωμα κιτρινωπό, βαφὴ καστανέρυθρη, κατὰ τόπους ἐξίτηλη. Σωζ. ὕψ. 11,7 ἐκ., διάμ. χείλους 16 ἐκ. (πίν. 4: 8, 9). – Τρία συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τῇ γάστρα μὲ ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά. Ταινία ἐπάνω στὸ χεῖλος καὶ δακτύλιος. Ἐξωτερικά πλατιά ταινία καὶ ζεύγος ταινιῶν στὴ γάστρα μὲ ἀνηρτημένα καὶ ὄρθια κροσσοπετάλια ἀντίστοιχα καὶ στὴ μέση ζώνη πλοχμοῦ. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα χείλους μὲ ταινία ἐπάνω καὶ δεύτερη πλατιά ἐξωτερικά, καὶ στὴ γάστρα δακτύλιο καὶ τρέχουσες σπείρες. – Ἐννέα χεῖλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη πλατιά ἐξωτερικά, καὶ στὴ γάστρα πολλαπλὰ ἡμικύκλια, ἀντιμέτωπα πετάλια καὶ πλατὺ δακτύλιο γάστρας¹⁶ (1), δακτύλιος χείλους, δέση γραμμῶν καὶ – ἐξίτηλος πλέον – μικρὸς ῥόμβος (1), στενὴ στήλη τεθλασμένης μὲ τετραπλὸ περιθώριο (1), πλατιά στήλη ὀριζόντιων πυκνῶν τεθλασμένων μὲ πολλαπλὸ περιθώριο (1), τμήμα πολλαπλῶν

15. YE IIB. Βλ. MDP 81 καὶ σχόλιο στὴν εἰκ. 94 (YE IIIA2).

16. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 165:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλ-

λογὴ Ναυπλίου, YE IIB2). Βλ. πληρεῖς δεῖγμα RMDP εἰκ. 468:4 (Ἀστυπάλαια, YE IIB).

τρικάμπυλων τόξων καὶ παραπληρωματικὲς ἀντιμέτωπες γωνίες (1), στήλη ρόμβων μὲ διπλὸ περιθώριο (1). – Δύο χεῖλη μὲ ταινία ἐπάνω καὶ ἀπὸ μία πλατύτερη ἀμφίπλευρα, τὸ ἓνα μὲ δέσμη γραμμῶν, τὸ ἄλλο μὲ σπείρες. – Ἑπτὰ γάστρες μὲ ταινία καὶ δακτύλιο χεῖλους, δέσμη γραμμῶν μὲ ἐφαπτόμενο ἀκανθωτὸ κόσμημα ἀμφίπλευρα, ταινία γάστρας (1), παρόμοιο σὲ στενότερη ζώνη (πίν. 4: 7) (1), σπείρες, ταινία γάστρας (1), πυκνὰ κατακόρυφα γραμμῖδια, τμήμα ταινίας κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος (1), ταινίες γάστρας (2). – Δύο κομμάτια ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τῆς γάστρας, τὸ κοντὸ στέλεχος καί, τὸ ἓνα, μὲ ἀκέραιη βάση μὲ ψηλὴ κεντρικὴ κοιλότητα, διαμ. 7,4 ἐκ. Στὸ ἓνα δακτύλιος στὸ στέλεχος, στὸ ἄλλο δακτύλιος στὸν πυθμένα, δύο στὸ στέλεχος καὶ δακτύλιος στὴ βάση. – Τρία κοντὰ στελέχη μὲ δισκοειδὴ βάση καὶ ψηλὴ κεντρικὴ κοιλότητα. Πλατεῖς δακτύλιοι στὸ στέλεχος, δακτύλιος στὴν περιφέρεια τῆς βάσης. – Τμήμα δισκοειδοῦς βάσης μὲ δακτύλιο ἐπάνω στὴν περιφέρεια. – Ἄβαφοι ἐσωτερικά: Δεκατέσσερα χεῖλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο. Στὴ γάστρα: δύο στήλες τεθλασμένης μὲ περιθώριο (2 συνανήκοντα), στενὴ στήλη πυκνῶν ὀριζοντίων τεθλασμένων μὲ διπλὸ περιθώριο (1), στενὴ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (1), κατακόρυφη πορφύρα μὲ διάστικτο σῶμα καὶ στέλεχος (1), ἀνηρτημένο στάχυ ἀμειβόντων, ἱμάντες γάστρας, ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά (1), μεγάλη ἀγκυλόμοσχη σπείρα μὲ δικτυωτὸ πυρήνα καὶ παραπληρωματικὸ ρόμβο μὲ στιγμὴ στὸ κέντρο (2 συνανήκοντα), σειρὰ ἀνάστροφον Ν (1), δεύτερη πλατιά ταινία χεῖλους καὶ ἀνηρτημένα ἡμικύκλια μὲ μικρὸ πετάλιο στὸ κέντρο (1), ὄρθια τριπλὰ ὁμόκεντρα ἡμικύκλια καὶ πετάλιο (1), κεντρικὴ στήλη ὀριζοντίων τεθλασμένων σὲ ὁμάδες μὲ τετραπλὸ περιθώριο (1). – Δύο χεῖλη μὲ λεπτὴ ταινία, τὸ ἓνα μὲ ὀριζόντια διάγραμμη στενὴ ζώνη μεταξὺ γραμμῶν (πίν. 4: 3). – Τριάντα γάστρες μὲ ἀνηρτημένους στάχεις ἀμειβόντων (2), ἀγκυλόμοσχη σπείρα μὲ μεγάλο δικτυωτὸ πυρήνα καὶ ταινία γάστρας¹⁷ (1), ἀντιμέτωπα πετάλια καὶ πολλαπλὰ τρικάμπυλα τόξα (1), κατακόρυφες πορφύρες μὲ διάστικτο σῶμα καὶ στέλεχος ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (πίν. 4: 1) (1), στήλη ρόμβων καὶ κατακόρυφες δέσμες γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (πίν. 4: 4) (1), στήλη ἀντί-

νωτων κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο (1), στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), στήλη ἀμειβόντων μὲ τριπλὸ περιθώριο μὲ ἐφαπτόμενο τριπλὸ ἡμικύκλιο καὶ τμήμα ἀντιθετικῆς σπείρας (1), σπείρα, ταινία καὶ δακτύλιο γάστρας (1), κυματοειδὴ γραμμὴ μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ ἀντιθετικὴ σπείρα (1), ἱμάντες (5, τὰ δύο συγκολλώμενα), ταινίες καὶ ἀπολήξεις πινελιῶν (2), ταινίες (9, τὰ πέντε μὲ δακτυλίους), δακτυλίους (3). – Δεκαεννέα γάστρες μὲ δύο ἀκέραιες λαβὲς μὲ πινελιὲς στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη καὶ δεκαπέντε μὲ τμήματα καὶ ρίζες λαβῶν, ἐκ τῶν ὁποίων μία μὲ δικτυωτὸ ρόμβο στὸν χῶρο κάτω ἀπὸ τὴ λαβὴ καὶ μία μὲ ἀπροσδιόριστὴ παράπλευρη στήλη μὲ περιθώριο. – Ἐννέα δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ ταινία (οἱ τρεῖς μὲ ζεύγος ταινιῶν) ἐξωτερικὰ καὶ δακτυλίους στὸν πυθμένα, οἱ τρεῖς ἀκέραιες. – Ἐνδόβαφοι: Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικὰ. – Ἑπτὰ γάστρες, ἐκ τῶν ὁποίων ἕξι μὲ ζεύγος ταινιῶν (1), στενὴ στήλη ὀριζοντίων γραμμῖδιων μὲ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ δύο ταινίες (1), ρίζες λαβῶν, ἡ μία μὲ ζώνη κομμένου πλοχμοῦ καὶ μία μὲ ζώνη καθέτων γραμμῖδιων (4). – Δύο ἐξώστροφα χεῖλη καὶ ἑπτὰ τμήματα γάστρας, τὰ δύο μὲ ρίζα λαβῆς, ἀπὸ ὀλόβαφους σκύφους. – Δέκα ὀριζόντιες κυλινδρικές λαβὲς σκύφων, μὲ πινελιὲς στὴ ράχη, πλὴν δύο ὀλόβαφων. *Χειροποίητα:* Ἐπίπεδη δισκοειδὴς βάση, κοντὸ στέλεχος καὶ τμήμα γάστρας κύλικος¹⁸. Στὸν πυθμένα ἐγγεγραμμένη στιγμὴ καὶ δακτύλιος, δακτύλιος στὸ στέλεχος, ταινία στὴν περιφέρεια τῆς βάσης. Σωζ. ὕψ. 2,7 ἐκ., διάμ. βάσης 2,9 ἐκ. – Μεγάλον κομμάτι κυάθου ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴν κωνικὴ γάστρα χαμηλὰ μὲ τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὸ μέσον τῆς γάστρας. Λεπτὴ ταινία χεῖλους, τρέχουσες σπείρες στὴ γάστρα, ἀκόσμητη ἡ ράχη τῆς λαβῆς. Πηλὸς ἀνοιχτὸς πορτοκαλορόδινος καθαρός, ἀλειφωμα κιτρινωπὸ, βαφὴ μελανὴ ἐξίτηλη. Τὸ χεῖλος ἀκανόνιστο κυκλικὸ μὲ διάμ. περίπου 6,5 ἐκ. Σωζ. ὕψ. 4,2 ἐκ. – Κυρτὴ βάση ἀνοιχτοῦ ἀγγείου, ὅπου λήγουν πολὲς πυκνὲς κατακόρυφες γραμμὲς. – Ψηλὸ ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τμήμα ὧμου μικροῦ προχοϊδίου. Λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα, ταινία στὴ σύνδεση χεῖλους-ὧμου, δέσμες γραμμῶν στὸν ὧμο. Κιτρινωπὸς

17. RMDP εἰκ. 38:291 (Μυκῆνες).

18. Πρβ. MDP εἰκ. 123:10 (ΥΕ ΙΙΙΒ).

καθαρός πηλός, ομοιόχρωμο αλείφωμα, βαφή πορτοκαλέρυθρη. – Μεγάλο κομμάτι μικκύλης ύδρείας από τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὴν κυρτὴ βάση με ὑποτυπώδη ἐπίθετη ὀριζόντια κυλινδρική λαβή. Λεπτὴ ταινία χεῖλους ἐσωτερικά, ἐλαφρὰ λοξὲς καμπύλες κατακόρυφες ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ βάση¹⁹. Πηλὸς ἀνοικτὸς καστανοκίτρινος, βαφή καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 5 ἐκ. (πίν. 4: 6). – Τμήμα ἀτρακτοειδοῦς σώματος ἀσκοῦ με ρίζες δύο ποδιῶν στὸ κάτω μέρος. Ἐξωτερικὰ στήλες καμπύλων ὀριζόντιων γραμμῶν.

Νεότερα: Μεγάλῃ ὀριζόντια στρεπτὴ λαβὴ βαμμένη στὴ ράχη. – Κυρτόπλευρο χεῖλος προχόνῃ ἡ ἀμφορέα καὶ τμήμα κατακόρυφης κυλινδρικῆς λαβῆς ποὺ ξεκινᾷ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. Ταινία χεῖλους, πλατιά κυματοειδῆς γραμμὴ στὴ ράχη. Ἑλληνιστικόν.

Εἰδώλια: Κεφαλὴ καὶ λαίμους εἰδωλίου βοοειδοῦς με μακρὸν ρύγχος, ἐλλιπὲς στὰ δύο ἄκρα κέρατα. Δακτύλιος γύρω στὸν λαίμῳ, ταινίες πρὸς τὰ κέρατα, στιγμὲς ὡς ὀφθαλμοί. Πηλὸς ἀνοικτὸς πορτοκαλόχρωμος, ομοιόχρωμο αλείφωμα, βαφή ἐρυθρὴ. Σωζ. μῆκ. 3,9 ἐκ., μέγ. πλ. 2,75 ἐκ. – Μεγάλο κομμάτι ζωομόρφου εἰδωλίου, ἐλλιπὲς στὴν κεφαλὴ καὶ τὰ ἄκρα πόδια, με διπλωμένη κάτω οὐρά. Τρεῖς ταινίες κατὰ μῆκος τῆς ράχης, ζεύγη γραμμῶν στὴν ἐξωτερικὴ ὄψη τῶν ποδιῶν, δακτύλιος γύρω στὸν

λαίμῳ. Πηλὸς πορτοκαλόχρωμος, αλείφωμα κιτρινωπὸ, καστανὴ βαφή, κατὰ τόπους ἐξίτηλη. Μῆκ. 7,4 ἐκ., σωζ. ὕψ. 4 ἐκ. – Τμήμα κυλινδρικοῦ κορμοῦ ζωομόρφου εἰδωλίου ποὺ λήγει πίσω σὲ ὑψωμένη διπλωμένη κάτω οὐρά, ἐλλιπὲς στὰ ἄκρα ὀπίσθια πόδια. Γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ τῶν πλευρῶν καὶ πρὸς τὰ πόδια. Πηλὸς καὶ αλείφωμα πορτοκαλόχρωμο, βαφή πορτοκαλέρυθρη ἐξίτηλη. Σωζ. ὕψ. 2,8 ἐκ., σωζ. πλ. 2,6 ἐκ. – Τμήμα κορμοῦ ζωομόρφου εἰδωλίου κοντὰ στὰ νῶτα με τρεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ τῶν πλευρῶν. Ροδότεφρος πηλός, ἀνοικτὸ ροδόχρωμο αλείφωμα, ἐρυθρὴ βαφή. Σωζ. μῆκ. 3 ἐκ., μέγ. σωζ. πλ. 2,1 ἐκ. – Κομμάτι ἀπὸ τὸν μεγάλο κυλινδρικοῦ κορμὸ καὶ τὰ νῶτα ζωομόρφου εἰδωλίου, θραυσμένο στὴν οὐρὰ καὶ τὰ ὀπίσθια πόδια. Πορτοκαλόχρωμος πηλὸς καὶ αλείφωμα, βαφή ἐρυθρὴ σχεδὸν ἐντελῶς ἐξίτηλη: διακρίνονται γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς ράχης. Σωζ. μῆκ. 5,45 ἐκ., μέγ. πλάχ. 2,85 ἐκ. – Κυλινδρικοῦ ὀξύληκτο πόδι ζωομόρφου εἰδωλίου με γραμμὲς κατὰ μῆκος, πλὴν τῆς ἐσωτερικῆς πλευρᾶς. Πηλὸς ἀνοικτὸς πορτοκαλόχρωμος καθαρὸς, κιτρινωπὸ αλείφωμα, βαφή πορτοκαλέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 3,3 ἐκ., μέγ. πλάχ. 1,55 ἐκ.

Μικρὸ εὔρημα: Κωνίδιο, ἐλλιπὲς σὲ τμήμα τῆς βάσης, ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Ὑψ. 1,85 ἐκ., διάμ. βάσης 2,7 ἐκ.

Ἀκολουθοῦσε πρὸς τὰ κάτω μία ἀνώμαλη στρώση ἀσπροχώματος χωρὶς εὐρήματα, ἐνῶ ἐπάνω ἀπὸ τὶς χαμηλότερες βαθμίδες καὶ στὴν ἀρχὴ τῆς σκάλας εὐρέθησαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 129 + 2 εἰδώλια.

Πρώμα 2, ἄγραπτα 3, γραπτὰ 106, ἀπροσδιόριστα 18, πολὺ μικρά.

Πρώμα: Τμήμα κοιλιᾶς μικκύλου ἀλαβάστρου με ὄρθιο βραχώδες κόσμημα καὶ λεπτὴ ταινία. – Τμήμα τοιχώματος πιθαμφορέα με λοξὲς καμπύλες γραμμὲς καὶ πλατιά ταινία. Λόγῳ πηλοῦ καὶ βαφῆς μάλλον YE IIB.

Ἄγραπτα: Ἐξώστροφο χεῖλος μεγάλῃς κύλικος καὶ τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς ποὺ ξεκινᾷ ἀπὸ τὸ χεῖλος. – Κομμάτι ἀπὸ τὸ κοῖλο τοίχωμα καὶ τὴν κυρτὴ βάση μεγάλου κυπέλλου. – Ἐπίπεδη βάση καὶ τμήμα ἡμισφαιρικῆς γάστρας κυάθου.

Γραπτὰ: Ἐνα ἐξώστροφο χεῖλος με ταινία ἀμφίπλευρα, μέρος γάστρας με τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς με βαμμένα περιθώρια καὶ μία κατακόρυφη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς με βαμ-

19. YE IIB. MDP εἰκ. 123:8 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, YE IIB1), 153:1 (Τίρυνς, YE IIB2).

μένη ράχη, από κύλικες. – Έξωστροφο χείλος, μάλλον από κύλικα, με ταινία επάνω και έξωτε-
ρικά και ανηρτημένα ολόβαφα τόξα (πίν. 5α: 4). –
Τμήμα μακριάς ήμικυλινδρικής προχοῆς κυάθου με
ἴχνος βαφῆς ἐσωτερικά κοντὰ στὸ ἄκρο καὶ ἐξωτε-
ρικά ἐγκάρσιες ταινίες. – Γάστρα ρηχοῦ κυάθου με
ταινίες ἐξωτερικά επάνω ἀπὸ τὴ βάση. – Δισκο-
ειδὴς κοίλη βάση ρηχοῦ κυάθου με ἴχνος κυματοει-
δοῦς ταινίας στὴ γάστρα. – Χείλος ρηχοῦ μικκύλου
κυάθου με πολὺ πυκνὲς λεπτὲς ταινίες καὶ δακτυ-
λίους (πίν. 5α: 8). – Δύο συγκολλώμενα τμήματα
ἀπὸ τὸ ἐξωστροφο στικτὸ χείλος καὶ τὴν ἡμισφαι-
ρική γάστρα μικρῆς ἀρύταινας ἢ κυάθου. – *Κύπελλο*:
Δύο συγκολλώμενα τμήματα χείλους με λεπτὴ
ταινία επάνω καὶ ζευγὸς ταινιῶν χαμηλότερα ἀμ-
φίπλευρα. – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ
κάτω μέρος τοιχώματος με ἀρχὴ τῆς βάσης μεγάλου
κυπέλλου. Ἐξωτερικά ὀρθοί ἐλικοειδὲς περιστικτο
ἄνθος καὶ τρεῖς ταινίες χαμηλότερα²⁰ (πίν. 5α: 3). –
Δύο συνανήκοντα τμήματα κυρτῆς βάσης με ταινία
ἐξωτερικά. – Μεγάλο κομμάτι βάσης με δύο ομάδες
δακτυλίων, στὸ κέντρο καὶ τὴν περιφέρεια. –
Ἔντονα ἐξωστροφο χείλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου με
λεπτὴ ταινία επάνω καὶ ἐξωτερικά κορυφὴ κατα-
κόρυφης πορφύρας. – Δύο συγκολλημένα τμήματα
τοιχώματος κωνικοῦ ρυτοῦ. Λεπτὴ ταινία καὶ ἀπὸ
κάτω ζευγὸς ἀντιθετικῶν κατακόρυφων πορφυ-
ρῶν με διάστικτο σῶμα καὶ στέλεχος, δεύτερη πα-
ρόμοια μεμονωμένη πορφύρα πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ
δεξιότερα τμήμα τριλοβὸν περιστικτοῦ μικτοῦ
ἄνθους²¹. Πηλὸς καὶ ἀλείφωμα κιτρινωπά, βαφὴ
σκούρα καστανή (πίν. 5α: 10). – Κομμάτι ἀπὸ τὸ
κάτω στενὸ μέρος τοῦ τοιχώματος κωνικοῦ ρυτοῦ
με ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. Πηλὸς καὶ ἀλείφωμα
κιτρινωπά, βαφὴ σκούρα καστανή. Ἴσως συνανή-
κει με τὸ προηγούμενο κομμάτι. – Τμήμα ἀπὸ τὸν
ῶμο πιθαμοφορέα με μεγάλο ἐπίθετο πλαστικὸ ὠτίο
με διαμπερὴ ὅπῃ στὴ βάση του, ολόβαφο. Δέσμη
γραμμῶν πλαισιωμένη ἀπὸ στήλες πλοχοῦ καὶ
δύο τουλάχιστον ταινίες πρὸς τὴν κοιλιά²² (πίν.
5α: 6). – Δισκοειδὴς διευρυμένη ἐξώβαφη βάση

πιθαμοφορέα. – Τοίχωμα τροχήλατου ἄσκοῦ με
σχεδὸν ὀριζόντιες καμπύλες γραμμὲς ἐξωτερικά. –
Τμήμα ἀπὸ τὸν ῶμο καὶ τὸ κάθετο τοίχωμα κυλιν-
δρικοῦ ἀλαβάστρου ἢ πυξίδας με ταινίες. – Δέκα
τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων με ταινίες, τὸ ἓνα
ἀπὸ τὴ σύνδεση λαμποῦ-ῶμου. – Δύο συγκολλώμε-
να τμήματα ἀπὸ τὸν δίσκο καὶ τὸ στέλεχος μικροῦ
ψευδοστόμου με τμήμα τῶν δύο κατακόρυφων
λαβῶν. Ἐπίπεδος δίσκος καὶ τὸ στέλεχος στερεω-
μένο με γόμφο πηλοῦ στὸν ῶμο. Ὀλόβαφη μεγάλη
κουκκίδα με δακτυλίους γύρω στὸν δίσκο, δακτύ-
λιος στὴ βάση τοῦ στελέχους, βαμμένες οἱ ράχες
τῶν λαβῶν πλὴν ἐξηρημένου τριγώνου κορυφῆς.
Διάμ. δίσκου 2,8 ἐκ. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων μι-
κρῶν ψευδοστόμων με ζῶνες ἱμάντων μεταξὺ ται-
νιῶν, τὸ ἓνα ἀπὸ σφαιρικοῦ ἀγγείου, τὸ ἄλλο βραχυ-
στρόγγυλο. – Κομμάτι ἀπὸ τὸν ἐπίπεδο δίσκο με-
γάλου ψευδοστόμου με γραπτὸ σταυρὸ ἐγγεγραμ-
μένο σὲ κύκλο επάνω. Πορτοκαλόχρωμος πηλός,
ἐρυθρὴ βαφὴ (πίν. 5α: 5). – Δύο γάστρες κρατῆρων,
ἡ μία με μεγάλη ὀρθοὶα πορφύρα με διάστικτο
σῶμα, ἡ ἄλλη με δέσμη καμπύλων γραμμῶν. – *Σκύ-
φοι με πόδι*: Τρεῖς συνανήκοντα ὄστρακα ἀπὸ τὸ
ἐξωστροφο χείλος καὶ τὴ γάστρα. Λεπτὴ ταινία
επάνω στὸ χείλος καὶ δεύτερη ἀμφίπλευρα, στὴ
γάστρα δέσμες γραμμῶν καὶ ὁμόκεντρα πολλαπλὰ
ὀρθοὶα καὶ ἀνηρτημένα ἡμικύκλια καὶ ζευγὸς ται-
νιῶν. – Τρεῖς χεῖλη με λεπτὴ ταινία επάνω καὶ δεύ-
τερη πλατύτερη ἐξωτερικά, τὸ ἓνα καὶ με δακτύ-
λιο. – Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τῆς γά-
στρας καὶ τὸ κοντὸ στέλεχος με ψηλὴ κεντρικὴ
κοιλότητα, ἀπὸ ολόβαφο βραχύποδα σκύφο με
ἐξηρημένο κύκλο στὸν πυθμένα. – Δύο κοντὰ στε-
λέχη με τμήμα τοῦ πυθμένα καὶ ψηλὴ κοιλότητα
τῆς βάσης κάτω. Δακτύλιοι στὸ στέλεχος, στὸ ἓνα
καὶ δακτύλιος στὸν πυθμένα. – Μεγάλο κομμάτι
ἀπὸ τὸν πυθμένα με κοντὸ στέλεχος καὶ σχεδὸν
ἀκέραιη δισκοειδὴ βάση με ψηλὴ εὐρεία κοιλότητα
κάτω. Δύο δακτύλιοι στὸ στέλεχος καὶ ἓνας στὴν
περιφέρεια τῆς βάσης. Πορτοκαλόχρωμος πηλός,
ἐρυθρὴ βαφὴ. Διάμ. βάσης 10,2 ἐκ. – Κομμάτι μι-

20. FS 225, FM 18A voluted flower. Γιὰ τὴ σχέση
σχήματος/διακόσμησης βλ. *MDP* εἰκ. 101:2 (Βουρβά-
τσι, YE IIIA2)

21. FS 199, FM 23, αὐτόθι εἰκ. 133:8 (Ἐπιστημο-
νικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, YE IIIB1). Βλ. καὶ ρυτὸ ἀπὸ

τῆς Μυκῆνης, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 7:74.

22. YE IIIA2 πιθαμοφορέας FS 32 (μεγάλος) ἢ FS
35 (μεσαῖος). Γιὰ τὸ ὠτίο βλ. τὴν παρατήρηση τῆς
P. Mountjoy, *MDP* 72.

κρῆς δισκοειδοῦς βάσης μὲ ψηλὴ κοιλότητα, βαμμένο ἐπάνω. – Άβαφοι ἐσωτερικά: Δεκατέσσερα ὄστρακα μικροῦ σκύφου, συγκολλημένα, πλὴν ἑνός, ποὺ πάντως συνανήκει. Σῶζεται ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα χαμηλὰ μὲ μία ἀκέραιη λαβὴ καὶ τὴ ρίζα τῆς δεύτερης. Λεπτὴ ταινία χεῖλους, πλατύτερος δακτύλιος καὶ δακτύλιος πρὸς τὸν πυθμένα. Τρεῖς πινελιὲς στὴ λαβὴ καὶ ἱμάντες γάστρας. Στὴ διακοσμητικὴ ζώνη τῆς μίας ὀψης κεντρικὴ στήλη ἀντίκτων κροσσοπεταλίων μὲ πολυπλοκὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενα περὶ τὸ μέσον ἐξωτερικὰ πετάλια μὲ διπλὸ διάγραμμα περιγράμμα καὶ παράπλευρες στήλες τεθλασμένης μὲ περιθώριο. Στὴ δεύτερη ὀψη παρόμοια σύνθεση, ἀλλὰ τὰ πετάλια τῆς κεντρικῆς στήλης δὲν ἔχουν διάγραμμα περιγράμμα καὶ οἱ παράπλευρες στήλες ἔχουν διπλὸ περιθώριο²³. Πηλὸς κιτρινωπός, ἀλείφωμα ὁμοιόχρωμο, βαφὴ μελανή. Διάμ. χεῖλους 13 ἐκ., σῶζ. ὕψ. 8,6 ἐκ. (πίν. 5β). – Ἐξὶ χεῖλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ στήλη ἀμειβόντων μὲ γλωσσίδια καὶ διπλὸ περιθώριο μὲ ομάδες ἐφαπτόμενων κροσσοπεταλίων, σπείρα καὶ μικρὲς παραπληρωματικὲς γωνιές²⁴ (πίν. 5α: 1) (2 συγκολλημένα), τμήμα λαβῆς μὲ πινελιά (1), καμπύλη γραμμῆ, ἴσως στέλεχος σπείρας (1), ἀνηρτημένο στάχυ ἀμειβόντων (1, μὲ διπλὸ δακτύλιο χεῖλους), στήλη ἀκανόνιστης τεθλασμένης/κυματοειδοῦς γραμμῆς μὲ περιθώριο καὶ τμήμα κεντρικῆς στήλης μὲ περιθώριο, ἄλλη μὲ ἐφαπτόμενα ἐξωτερικὰ κροσσοπετάλια καὶ ἱμάντες γάστρας (πίν. 5α: 2) (1). – Εἴκοσι τρεῖς γάστρες μὲ στήλη ἀντίκτων κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ διπλὸ βαμμένο πετά-

λιο (1), μεγάλο δικτυωτὸ ρόμβο²⁵ (πίν. 5α: 9) (1), στήλη ὀριζοντίων πεταλίων ἀνάμεσα σὲ δέσμες γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινία γάστρας (πίν. 5α: 7) (1), σπείρα (1), δέσμες γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινία (3), καμπύλες γραμμῆς (2), ταινίες (7, τὰ τρία μὲ δακτυλίους, ἐκ τῶν ὁποίων δύο συγκολλώμενα), ἱμάντες (7, συγκολλώμενα ἀνὰ δύο καὶ δύο). – Πέντε γάστρες μὲ τμήματα λαβῶν μὲ ὀριζόντιες πινελιές. Στὴ μία γάστρα τμήμα σπείρας. – Δακτυλίσχημη βάση μὲ ταινία καὶ ἱμάντες καὶ δακτυλίου στὸν πυθμένα. – Τρία τμήματα ὁλόβαφων σκύφων: δύο ἐξώκυρτα χεῖλη, τὸ ἓνα μὲ ρίζα λαβῆς στὴ γάστρα, καὶ μία γάστρα. – Δύο τμήματα ἐνδόβαφων σκύφων: ἓνα ἐπικλινὲς ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δύο ταινίες χαμηλότερα (ἴσως ὑψίπους) καὶ ἓνα τμήμα γάστρας μὲ ταινίες. Χειροποίητο: Εὐθὺν χεῖλος μὲ κοντὸ λαίμω καὶ τμήμα σφαιρικοῦ σώματος προχοϊδίου. Λεπτὴ ταινία χεῖλους καὶ στὴ βάση τοῦ λαίμου, δέσμες γραμμῶν στὸ σῶμα²⁶. Σῶζ. ὕψ. 3,6 ἐκ. (πίν. 5α: 11). Εἰδῶλια: Τμήμα κορμοῦ εἰδωλίου τύπου Φ μὲ ἀκέραιο κυλινδρικό στέλεχος καὶ τμήμα κωνικῆς βάσης, κοίλης κάτω. Πυκνὴ καμπύλη διαγράμμιση στὶς δύο ὀψεις, δακτύλιος μέσης, ἀραιὲς γραμμῆς στὸ πόδι ὡς τὴ βάση. Πηλὸς πορτοκαλόχρωμος, βαφὴ πορτοκαλέρυθρη ἐξίτηλη. Σῶζ. ὕψ. 6,6 ἐκ., πλ. κορμοῦ 4,1 ἐκ. – Πόδι ἢ κέρατο ζωομόρφου εἰδωλίου, ἐλαφρὰ καμπύλο, κοντὸ κυλινδρικό, μὲ γραμμῆς κατὰ μῆκος, πλὴν τῆς ἐσωτερικῆς ὀψης. Πηλὸς ροδόχρωμος, ἀλείφωμα κιτρινωπὸ, βαφὴ ἐρυθρῇ. Σῶζ. μῆκ. 3 ἐκ., μέγ. πλ. 1,4 ἐκ.

Εὐρέθησαν ἐπίσης 39 κομμάτια κονιαμάτων συγκεντρωμένα καὶ ἄλλα διάσπαρτα.

Κατὰ μῆκος τῆς νοτίας πλευρᾶς τῆς σκάλας, μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ βορείου τοίχου τοῦ μὴ ἀνασκαφέντος κτίσματος πρὸς Ν. τῆς οἰκίας, εἶχε διαμορφωθεῖ ἀνοιχτὸς ὁχετὸς μὲ πυθμένα τὸν βράχο, ποὺ ἄρχιζε ἀπὸ τὴν αὐλὴ τῆς οἰκίας ἐμπρὸς ἀπὸ τὰ Δωμάτια 1 καὶ 3 καὶ

23. RMDP εἰκ. 35:269 (Μυκῆνες) βλ. MDP εἰκ. 143:1 καὶ Mountjoy, BSA 71, 1976, 88, εἰκ. 6:41 (YE ΠΙΒ1). Βλ. καὶ French, BSA 64, 1969, εἰκ. 5:19 (λείπουν μόνο τὰ ἐφαπτόμενα πετάλια), RMDP εἰκ. 72:161 (Άρχαία Κόρινθος, μεταβατικὴ YE ΠΙΒ2-πρώμης YE ΠΙΓ).

24. Γιὰ τοὺς παραπληρωματικοὺς ρόμβους καὶ τίς

ἀντιθετικὲς σπείρες, ἀλλὰ μὲ διαφορετικὴ κεντρικὴ στήλη, βλ. RMDP εἰκ. 135:72 (Ρήγεια, πρώμης YE ΠΙΓ).

25. Γιὰ τὸν ρόμβο σὲ στικτὸ σκύφο βλ. MDP εἰκ. 162:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, YE ΠΙΒ2).

26. Αὐτόθι εἰκ. 123:5 (Μυκῆνες, YE ΠΙΒ), εἰκ. 153:1 (Τίρυνς, YE ΠΙΒ2).

ἔφθανε ὡς τὸ πόδι τῆς σκάλας μὲ ἀρχικὸ πλάτος 0,60 μ., ποὺ στένευε πρὸς τὰ κάτω στὰ 0,40 μ. Ἡ ἐπίχωση τοῦ ἀπέδωσε δύο ἄγραφα καὶ δύο γραπτὰ ἀγγεῖα.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 425 + 8 εἰδώλια, 1 λίθινο ἰγδίον, 1 δόντι.

Πρώμα 7, ἄγραπτα 46, γραπτὰ 326, ἀπροσδιόριστα 46.

Πρώμα: Ἐπικλινὲς ἐξώκυρτο χεῖλος ὀλόβαφου σκούρου καστανέρυθρου κρατήρα (ME). – Τμήμα ἐπίπεδης βάσης ἀλαβάστρου μὲ δακτυλίους κάτω. ΥΕ II, λόγῳ μελανῆς ἀμαυρῆς βαφῆς. – Ἐπικλινὲς ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τμήμα γάστρας ἡμισφαιρικοῦ κυάθου. Ὀλόβαφο χεῖλος καὶ τμήμα σπείρας μὲ παχύτερη ἐξωτερικὴ ἔλικα. – Ψηλὸ ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος ἄγραπτης κύλικος. – Μεγάλον κομμάτι κύλικος ἄγραπτης ἢ ἐφυραϊκῆς. Γάστρα μὲ κοντὸ ὑποτυπῶδες στέλεχος καὶ δισκοειδῆς, σχεδὸν ἀκέραιη βάση μὲ κεντρικὴ κοιλότητα κάτω. Διάμ. βάσης 3,2 ἐκ. – Ἐξώστροφο χεῖλος ρηχοῦ κυάθου μὲ λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα σπείρα μὲ γωνιῶδη μίσχο (ΥΕ IIIA1). – Τμήμα γάστρας ἡμισφαιρικοῦ κυάθου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση ἐξωτερικά (ΥΕ IIIA1).

Ἄγραπτα: Μεγάλον κομμάτι ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα μεγάλης κωνικῆς κύλικος μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Πέντε τροπιδωτὰ χεῖλη κυλίκων μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Ἐξώστροφο χεῖλος κυρτόπλευρης κύλικος μὲ ἀκέραιη λαβή. – Πέντε κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβὲς κυλίκων. – Ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τμήμα γάστρας κύλικος ἢ σκύφου. – Ἐννέα τροπιδωτὰ χεῖλη λεκανιδίων, τὰ ἑπτὰ μὲ ἀκέραιη ὀριζόντια ταινιωτὴ λαβὴ καὶ ἓνα μὲ ρίζα λαβῆς. – Ὀριζόντια ταινιωτὴ λαβὴ λεκανιδίου. – Ἐπίπεδη δισκοειδῆς βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Τρία ἐξώστροφα χεῖλη κυάθων. – Ἐξώστροφο χεῖλος ρηχοῦ κυάθου μὲ μικρὴ ταινιωτὴ λαβὴ κατακόρυφη, ὑπερψωμένη τοῦ χείλους. – Δύο δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ τμήμα γάστρας ἡμισφαιρικῶν κυάθων. – Δύο συνανήκοντα τμήματα εὐθέως χείλους κυπέλλου μὲ τέσσερις

ρηχὲς αὐλακώσεις ἐξωτερικά. – Κυρτὴ βάση καὶ τμήμα κατακόρυφου τοιχώματος κυπέλλου. – Ἐπίπεδο ἀμφίκυρτο χεῖλος λεκάνης ἀπὸ πορτοκαλόχρωμο πηλὸ μὲ προσμίξεις. – Καμπύλον ἀμφίκυρτο χεῖλος καὶ τμήμα κυρτῆς γάστρας λεκάνης. – Ἐπικλινὲς καμπύλον ἀμφίκυρτο χεῖλος καὶ τμήμα γάστρας λεκάνης ἢ κρατήρα, ἀπὸ πορτοκαλόχρωμο πηλὸ μὲ ἐγκλείσματα. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ἴχνη καύσης ἐσωτερικά. – Τοίχωμα κλειστοῦ οἰκιακοῦ ἀγγείου ἀπὸ τεφροκάστανον πηλὸ μὲ πολλὰς προσμίξεις. – Τμήμα γάστρας σκύφου. – Τρία τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, μᾶλλον σκύφων.

Ἀγγεῖα: Μεγάλον κομμάτι κύλικος ἀπὸ τὸ τροπιδωτὸ χεῖλος ὡς τὴν ἐπίπεδον βάση μὲ λεπτὸ στέλεχος. Πηλὸς ροδόχρωμος, ἀλείφωμα κιτρινωπὸ. Ὑψ. 8,8 ἐκ., διάμ. βάσης 5,5 ἐκ. – Δύο συγκολλημένα καὶ ἓνα συνανήκον ὄστρακον μόνωτον ἡμισφαιρικοῦ κυάθου ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὴν ἐπίπεδον βάση μὲ τὴ ρίζα τῆς κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. Πηλὸς πορτοκαλόχρωμος. Ὑψ. 4,6 ἐκ., διάμ. χείλους 11 ἐκ., διάμ. βάσης 4 ἐκ.

Γραπτὰ: *Κύλικες:* Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ τμήμα γάστρας. Λεπτὴ ταινία χείλους, κατακόρυφη πορφύρα μὲ διάστικτο σῶμα στὴ γάστρα (πίν. 6: 5). – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ κατακόρυφη πορφύρα μὲ κυκλικὸ ὀφθαλμὸ στὴν κεφαλὴ καὶ διάστικτο σῶμα καὶ στέλεχος. – Τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη. – Ἐξὶ τμήματα γάστρας μὲ σπείρες (1), γραμμὲς-στελέχη κατακορύφων πορφυρῶν (1), γλωσσοειδὴ καμπύλη μὲ γέμισμα σειρῶν γραμμιδίων καὶ σπειροειδῆ ἀπόληξη ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες²⁷ (πίν. 6: 14) (1), τμήμα μικτοῦ ἄνθους (1), ἀπολήξεις φυτικοῦ θέματος καὶ ἱμάντες (1), ἱμάντες (1). – Κομμάτι γάστρας μὲ τμήμα στελέχους κύλικος τύπου Ζυγουριῶν. Στὴ μία ὄψη στέλεχος μικτοῦ ἄνθους ὡς κατακόρυφος πλοχμὸς μεταξὺ γραμμῶν ποὺ βαίνει σὲ ταινία μὲ

27. FM 19.

κατακόρυφη διαγράμμιση. Στην άλλη όψη τὸ ἴδιο κόσμημα, πλέον ἐξίτηλο. – Τμήμα στενοῦ κυλινδρικοῦ στελέχους καὶ δισκοειδοῦς ἐπίπεδης βάσης με κεντρικὴ κοιλότητα. Δακτύλιοι στὸ στέλεχος καὶ ἐπάνω στὴ βάση. – Τέσσερα τμήματα βάσεων με δακτυλίους ἐπάνω. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος λεκανιδίου με δέσμη ἐγκαρσίων γραμμῶν ἐπάνω καὶ ταινία ἀμφίπλευρα. – Πλατιά ταινιωτὴ λαβὴ ἀνοικτοῦ ἀγγείου με ζεύγος λοξῶν ταινιῶν στὴ ράχη. – Δισκοειδὴς δακτυλιόσχημη βάση κλειστοῦ ἀγγείου, διαμ. 5,5 ἐκ. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος με τετραγωνικὴ διατομὴ καὶ τμήμα κατακόρυφου τοιχώματος πιθοειδοῦς ἀγγείου. Πλατιά ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ σειρὰ σπειρῶν. Πηλὸς πορτοκαλόχρωμος με πολλὰ μεγάλα ἐγκλείσματα, βαφὴ ἔντονα ἐρυθρὰ. Διάμ. χεῖλους περίπου 42 ἐκ. (πίν. 6: 16). – Τμήμα τοιχώματος πίθου με τμήμα ἀνάγλυφης μεγάλης σπείρας, ἀπὸ κιτρινωπὸ πηλὸ με μεγάλα ἐγκλείσματα. – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴν ἡμισφαιρικὴ γάστρα φιάλης. Λεπτὴ ταινία στὸ χεῖλος, δευτέρη πλατιά ἐξωτερικὰ καὶ χαμηλότερα ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, στὸν πυθμὲνα ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Ἐντονα ἐξώστροφο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου, μᾶλλον φιάλης, με ζώνη πλοχοῦ μεταξὺ ταινιῶν ἐσωτερικὰ ἐπάνω στὸ χεῖλος καὶ λεπτὴ ταινία ἐξωτερικὰ κάτω ἀπὸ αὐτό (πίν. 6: 7). – *Κύαθοι*: Δύο συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὴν ἡμισφαιρικὴ γάστρα. Λεπτὴ ταινία χεῖλους ἐξωτερικὰ καὶ δευτέρη πλατύτερη ἀπὸ κάτω, μεσαία ἐσωτερικὰ. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος με ἀνοικτὴ ἡμικυλινδρικὴ προχοὴ ποὺ στενεύει στὸ ἄκρο. Γραπτὸ τὸ περίγραμμα τῆς προχοῆς, ταινία χεῖλους²⁸ (πίν. 6: 6). – Πέντε ἐξώστροφα χεῖλη με λεπτὴ ταινία ἐπάνω καὶ δευτέρη ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ρίζα ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς με πινελιά (1), δακτύλιο καὶ στὴ γάστρα γραμμὴ (1), τμήμα ἐλικοειδοῦς περιστρεφτοῦ ἄνθους (1). – Ἐντονα ἐξώστροφο χεῖλος με λεπτὴ ταινία καὶ λοξὴ στήλη πλοχοῦ. – Πέντε συνανήκοντα τμήματα γάστρας ἡμισφαιρικοῦ κυάθου με δύο δέσμες λεπτῶν ταινιῶν. – Τμήμα γάστρας με τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. Ὀλόβαφη ἢ ράχη τῆς λαβῆς, ἱμάντες ἐξωτερικὰ, δακτύλιοι ἐσωτερικὰ. – Ἐπίπεδη δισκοειδὴς ἀκέραιη βάση με τα-

πεινὴ κοιλότητα στὸν πυθμὲνα καὶ ταινία ἐξωτερικὰ. Διάμ. βάσης 3,3 ἐκ. – Καμπύλο ἐξώκυρτο χεῖλος μικκύλου κυάθου με ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα λεπτὸς δακτυλίου. – Δύο γάστρες μικκύλων κυάθων, ἡ μία με ὄρθια πολλαπλὰ τόξα ἐπάνω ἀπὸ ζεύγος ταινιῶν με γέμισμα στήλη πλοχοῦ, ἡ ἄλλη με δύο στήλες πλοχῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινία. – *Κύπελλα*: Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὸ κοῖλο τοίχωμα με τὴν ἄνω ρίζα κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. Λεπτὴ ταινία ἐπάνω στὸ χεῖλος καὶ ἀπὸ μία παχύτερη ἀμφίπλευρα, ἔχνη βαφῆς στὴ ρίζα. Πηλὸς κιτρινωπὸς καθαρὸς, ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα, βαφὴ μελανὴ ἐξίτηλη. Διάμ. χεῖλους 16 ἐκ. – Εὐθὺ χεῖλος με ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τρέχουσες σπείρες. – Ἐξώστροφο χεῖλος με ταινία ἐπάνω καὶ δύο πλατιὲς ἐξωτερικὰ. – Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ κοῖλο τοίχωμα μεγάλου κυπέλλου. Σῶζεται ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος, ζώνη τρεχουσῶν σπειρῶν καὶ στὴ μέση ἐκατέρωθεν ρηγῶν αὐλακώσεων δύο ταινίες. Πηλὸς καὶ ἀλείφωμα κιτρινωπά, βαφὴ καστανὴ (πίν. 6: 8). – Δύο συγκολλημένα τμήματα τοιχώματος ἀπὸ τὴν ἄνω διακοσμητικὴ ζώνη με περιστρεφτοῦ ἐλικοειδὴ ἄνθη ἐκατέρωθεν ζεύγους πορφύρων με ὀφθαλμὸ, ἐνωμένο διάστικτο σῶμα καὶ διάστικτα στελέχη. Ἡ σύνθεση περιλάμβανε μᾶλλον πορφύρες καὶ ἄνθη ἐναλλὰξ σὲ σειρὰ. Ρηγὴ αὐλάκωση καὶ ταινία στὸ μέσον²⁹. Κιτρινωπὸς πηλὸς, καστανὴ βαφὴ, ἔχνη καύσης ἀμφίπλευρα (πίν. 7: 1). – Τμήμα κοίλου τοιχώματος με ρηγῆς αὐλακώσεις στὴ μέση μεταξὺ ταινιῶν καὶ ψηλότερα καμπύλη γραμμὴ. – Τρία κομμάτια ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τοῦ κοίλου τοιχώματος με τὴν ἀρχὴ κυρτῆς βάσης. Τὸ ἓνα ἀπὸ μικρὸ ἀγγεῖο με ταινία στὸ μέσον καὶ ἐξωτερικὰ τῆς βάσης καὶ δακτύλιο κάτω. Τὸ δεύτερο καὶ τὸ τρίτο ἀπὸ μεγάλα ἀγγεῖα, με ταινίες στὸ κάτω μέρος τοῦ τοιχώματος καὶ τὸ ἓνα με ὄρθια διπλὰ τρικάμπυλα τόξα καὶ παραπληρωματικὸ τρίγωνο (ἐντελῶς ἐξίτηλη ἐρυθρὴ βαφὴ, κιτρινωπὸς πηλὸς), τὸ ἄλλο με ὄρθια πολλαπλὰ τόξα καὶ δέσμη γραμμῶν. – Τμήμα ἐπίπεδης βάσης κυπέλλου με δύο ζώνες δακτυλίων κάτω. – Ἐπίπεδη βάση με δακτυλίους κάτω καὶ ἐξωτερικὰ. – Τμήμα ὑπερυψωμένης ταινιωτῆς λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς,

28. Ἴσως ἀπὸ κύαθο με προχοὴ FS 249, ἓνα σχετικὰ σπάνιο σχῆμα. Βλ. *MDP* εἰκ. 140 (Αἶγινα, YE IIB1).

29. FS 226, αὐτόθι 112, YE IIB1.

ἀπὸ ἀρύταινα, μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ λοξὲς πινελιὲς στὴ ράχη. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο πλατὺ χεῖλος ἡμισφαιρικῆς λεκάνης μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ὁμάδα ἐγκάρσιων γραμμίδων ἐπάνω. – Γάστρα λεκάνης μὲ ταινία καὶ δακτυλίους. – Δύο συγκολλημένα κομμάτια ἀπὸ τὸ κυλινδρικό σῶμα ρυτοῦ ποὺ φέρει ἐξωτερικὰ πυκνὴ σιγμοειδῆ διακόσμηση σὲ παράλληλες πυκνὲς στήλες³⁰. Πηλὸς κιτρινωπὸς καθαρὸς, ἀλείφωμα ροδόχρωμο, βαφὴ στιλπνὴ ἐρυθρῇ. Σωζ. ὕψ. 6,25 ἐκ. (πίν. 6: 9). – Δύο τμήματα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαμποῦ-ῶμου πρόχων μὲ ταινία. – Τοίχωμα ὑδρίας μὲ ρίζα ὀριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιά. – Μεγάλο κομμάτι κατακόρυφης κυλινδρικῆς λαβῆς πρόχου ἢ ἀμφορέα μὲ πλατιά κυματοειδῆ γραμμὴ στὴ ράχη. – Ἐξώκυρτο, ἐπικλινὲς πρὸς τὰ ἔξω, χεῖλος καὶ τμήμα εὐρέος κυλινδρικοῦ λαμποῦ πιθαμφορέα. Ὁ λαμὸς βαμμένος ἀμφίπλευρα, ἐπάνω στὸ χεῖλος ὁμάδες ἐγκάρσιων τεθλασμένων γραμμίδων. Βαφὴ ἐρυθρῇ (πίν. 6: 3). – Ἀκέραιη πλατιά ταινιωτὴ κατακόρυφη λαβὴ ἀπὸ τὸν ὦμο πιθαμφορέα. – Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ στενὸ κυλινδρικό ἐξώβαφο πόδι καὶ τὴ διευρυμένη δισκοειδῆ βάση μὲ κοιλότητα κάτω, ἀπὸ πιθαμφορέα. Διάμ. βάσης 10,5 ἐκ. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων πιθαμφορέων ἢ ψευδοστόμων μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τὸν κοντὸ λαμὸ καὶ τὸν ὦμο ἀμφορέα ἢ πιθαμφορέα. Ταινία ἐπάνω, δύο πλατιὲς στὸν λαμὸ καὶ ταινίες πρὸς τὸν ὦμο. – Κυρτόπλευρο χεῖλος καὶ κατακόρυφος λαμὸς ἀμφορίσκου μὲ ἴχνη λαβῆς κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. Ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικά, δεύτερη πλατιά ἐξωτερικά. – Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος ἀμφορίσκου, βαμμένο ἀμφίπλευρα, καὶ τμήμα ὦμου μὲ ρίζα ὀριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς. – Δύο συγκολλημένα καὶ ἓνα συνανήκον ὄστρακο σφαιρικοῦ πεπιεσμένου ἀλαβάστρου. Σῶζεται μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸν ὦμο ὡς τὴν κυρτὴ βάση μὲ μία ὀριζόντια κυλινδρικὴ λαβή. Ὀλόβαφη ἢ ράχη τῆς λαβῆς, ταινία καὶ ἀπροσδιόριστη διακόσμηση στὸν ὦμο, ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν στὴν κοιλιά (πίν. 7: 12). – Τμήμα ὦμου σφαιρικοῦ πεπιεσμένου ἀλαβάστρου μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Κομμάτι ἀπὸ τὸν ὦμο

καὶ τὸ κάθετο τοίχωμα κυλινδρικοῦ ἀλαβάστρου. Ζώνη κομμένου πλοχοῦ χαμηλὰ στὸν ὦμο καὶ πιθανὰ ἴχνη δεύτερης ζώνης ψηλότερα, ταινία στὴν ἀκμὴ τοῦ ὦμου καὶ ἴχνη δεύτερης χαμηλότερα (πίν. 7: 4). – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος μικύλου ἀλαβάστρου μὲ ταινία ἐπάνω καὶ ἀμφίπλευρα. – Ἀποκολλημένη κοντὴ κυλινδρικὴ ὀξύληκτη προχοὴ θηλάστρου. Δύο ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴ μία ὄψη, ἴχνη ἄλλων ταινιῶν χαμηλότερα. – Δεκαεπτὰ τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, τὸ ἓνα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαμποῦ-ῶμου, τὰ τρία συνανήκοντα. – Στόμιο μεγάλου ἀποθηκευτικοῦ ψευδοστόμου μὲ ἐξωστρόγγυλο χεῖλος μὲ πλατιά ταινία ἀμφίπλευρα, ἀπὸ καστανὸ τραχὺ πηλὸ (πίν. 7: 13). – Τμήμα μικροῦ ψευδοστόμου ἀπὸ τὸν ἐλαφρὰ κωνικὸ ὦμο μὲ τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. Ἰχνη βαφῆς πρὸς τὴ λαβὴ καὶ ταινία στὸν ὦμο καὶ μεγάλα γωνιώδη ἄνθη μὲ ἀγκιστροειδῆ στήμονα³¹ (πίν. 6: 11). – Τμήμα ὁμοίου ἀπὸ τὸν δίσκο καὶ τὴν κατακόρυφη λαβή. Δακτύλιος στὸν δίσκο, ὀλόβαφη ἢ ράχη τῆς λαβῆς. – Τέσσερα τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο μικρῶν ψευδοστόμων μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, τὰ δύο μὲ στάχεις ἀμειβόντων. – Τμήμα τοιχωμάτος μικροῦ σφαιρικοῦ ψευδοστόμου μὲ τρεῖς ταινίες. – *Κρατῆρες*. Τέσσερα ἐπικλινῆ ἐξώκυρτα χεῖλη καὶ τμήμα γάστρας: τὸ ἓνα μὲ πλατιά ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικά καὶ τμήμα μεγάλης σπείρας, τὰ ἄλλα μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ τοῦ χείλους καὶ ἀπὸ μία χαμηλότερα ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων ἓνα μὲ τμήμα καμπύλου κοσμήματος. – Ἐπικλινὲς κυρτόπλευρο χεῖλος μὲ ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικά καὶ στὴ γάστρα πλατιά ἐλαφρὰ καμπύλη γραμμὴ ποὺ περιγράφει λαβὴ καὶ τμήμα κατακόρυφης πορφύρας μὲ διάστικτο σῶμα³² (πίν. 6: 1). – Δύο κυρτόπλευρα χεῖλη μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. Ταινία χείλους, βαμμένα περιθώρια, λοξὴ γραμμὴ στὴ ράχη. – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία ἐπάνω καὶ δεύτερη πλατιά ἀμφίπλευρα. – Ὅμοιο, μὲ κυματοειδῆ ταινία στὴ γάστρα. – Γάστρα μὲ κεντρικὴ στήλη ὁμάδων πυκνῶν ὀριζοντίων τεθλασμένων μὲ διπλὸ περιθώριο, στικτὸς κύκλος μὲ τέσσερις στιγμὲς στὸν πυρήνα καὶ ἴχνη γραμμῶν ἄλλου θέματος, ἴσως μικτοῦ ἄνθους, δύο τουλάχιστον ταινίες

30. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 133:10 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, YE IIIB1).

31. FM 18:127.

32. FM 23, FS 9. Αὐτόθι εἰκ. 134:1 (Μυκῆνες, YE IIIB1).

γάστρας³³ (πίν. 6: 2) (1), στήλη ομάδων τριών όριζοντίων λεπτών ταινιών με διπλά όρθια καί άνηρτημένα τόξα καί πλατύν περιθώριο διακρίνεται τμήμα καμπύλου θέματος (πίν. 6: 12) (2 συγκολλημένα). Συμπαγές στέλεχος όρθιας πορφύρας καί καμπύλη ταινία πού περιγράφει τη λαβή³⁴ (πίν. 7: 3) (2 συγκολλημένα), πλατιά στήλη ομάδας άμειβόντων καί άνηρτημένα πολλαπλά ήμικύκλια με πολλαπλό περιθώριο επάνω από ταινία (πίν. 7: 5) (1), λοξή στήλη τεθλασμένης με διπλό περιθώριο επάνω από ταινία (1), κεφαλή πορφύρας με διπλό περιγράμμα καί όφθαλμός (1), ταινίες (6, στο ένα με δακτυλίους), δακτύλιο (1), άκέραιη όριζόντια κυλινδρική λαβή με τρείς πινελιές, δέσμες γραμμών εκατέρωθεν της λαβής καί ζεύγος ταινιών γάστρας (1), ρίζα όριζόντιας κυλινδρικής λαβής με πινελιά (1), έξωβαφο τμήμα κυλινδρικού ποδιού επάνω από τη βάση με δακτύλιο έσωτερικά (3 συγκολλημένα). - Δισκοειδής δακτυλιόσχημη βάση με πλατύν δακτύλιο, σχεδόν άκέραιη, έλλειψοειδής. Διάμ. 6,8-6,2 εκ. - Δακτυλιόσχημη βάση ένδόβαφου κρατήρα με ταινία έξωτερικά, διάμ. 6,2 εκ. - Όλόβαφη όριζόντια κυλινδρική λαβή κρατηρίσκου. - Σκύφοι: Δεκατρία συνανήκοντα όστρακα, όρισμένα συγκολλημένα άνά ομάδες, από τó χείλος ως τη γάστρα με τμήμα όριζόντιας κυλινδρικής λαβής. Λεπτή ταινία χείλους, δεύτερη πλατύτερη άμφίπλευρα, τρέχουσες σπείρες στη γάστρα, ζεύγος ταινιών, τρείς πινελιές στη λαβή. - Δύο συγκολλημένα όστρακα από τó χείλος καί τη γάστρα. Λεπτή ταινία χείλους καί δεύτερη πλατύτερη έξωτερικά, στη γάστρα λοξό φοιιδωτό κόσμημα από τριπλά τόξα με γέμισμα μικρών κύκλων (πίν. 7: 10). - Δώδεκα χείλη με λεπτή ταινία στην άκμή καί δεύτερη πλατιά έξωτερικά. Έξ αυτών ένα ένδόβαφο καί όκτώ με στάχυ άμειβόντων (1), όρθια τρικάμπυλα τόξα καί παραπληρωματικά άντιμέτωπα πετάλια (1), άνηρτημένα πυκνά πολλαπλά ήμικύκλια καί άντί-

στοιχα όρθια μεταξύ δεσμών γραμμών³⁵ (πίν. 7: 9) (1), άνηρτημένα ήμικύκλια με κεντρικό όλόβαφο πετάλιο (1), τμήμα πολλαπλών τόξων (1), πλατιά κεντρική στήλη άραιών όριζοντίων τεθλασμένων με τετραπλό περιθώριο (1), δέσμη γραμμών περιθωρίου καί χιαστί γραμμές με τόξα στίς άνω καί κάτω άντικόρυφες γωνίες (1), όρθιο έλικοειδές άνθος περίστικτο έσωτερικά καί έξωτερικά (1). - Όκτώ χείλη με λεπτή ταινία καί δεύτερη πλατιά άμφίπλευρα, τó ένα με όρθιο περίστικτο έλικοειδές άνθος καί γραμμές άριστερά³⁶ (πίν. 7: 2). - Τρείς γάστρες, ή μία με άντίνωτα όρθια καί άνηρτημένα πολλαπλά τόξα καί ζεύγος ταινιών, ή δεύτερη με άνηρτημένα καί όρθια πολλαπλά πετάλια επάνω από ταινία, ή τρίτη με δύο λεπτές ταινίες. - Μεγάλο κομμάτι από τη γάστρα χαμηλά με άκέραιο κοντό στέλεχος καί τμήμα δισκοειδούς βάσης με ψηλή κεντρική κοιλότητα. Πλατύν δακτύλιος στόν πυθμένα, ίμάντες γάστρας, δύο δακτύλιοι στο στέλεχος, ταινία στην περιφέρεια της βάσης. - Στέλεχος με δακτυλίους καί δακτύλιο στόν πυθμένα. - Τμήμα κοντού στελέχους με ψηλή κεντρική κοιλότητα καί δακτύλιο έξωτερικά. - Τρείς βάσεις με δακτύλιο στην περιφέρεια, οι δύο με κοντό στέλεχος με δακτυλίους, εκ των οποίων ένα με δακτύλιο στόν πυθμένα. - Άβαφοι έσωτερικά: Τέσσερα χείλη με λεπτή ταινία καί δεύτερη λεπτή ταινία έξωτερικά (1), γραμμή (1), θηλιά άγκυλόμισης σπείρας με δικτυωτό γέμισμα (1), λοξές γραμμές, ίσως σπείρα (1). - Είκοσι χείλη με λεπτή ταινία καί δακτύλιο, εκ των οποίων δώδεκα με όρθιο έλικοειδές άνθος (πίν. 6: 13) (1), κορυφές πορφυρών (2), στήλη όριζοντίων τεθλασμένων με τριπλό περιθώριο (πίν. 7: 11) (2 συγκολλημένα), στενή στήλη πυκνών όριζοντίων τεθλασμένων με διπλό περιθώριο (1), στήλη τεθλασμένης με περιθώριο (1), όμοια, λοξή, με διπλό περιθώριο (1), στήλη άντίνωτων κροσσοπεταλίων με περιθώριο (1), στενή στήλη λοξών κυ-

33. Ό στιγμορόδακας είναι πολύν κοινόν παραπληρωματικό κόσμημα της YE IIIA2 καί ίδίως της YE IIIB1. Τό τρίγλυφο, είτε άνεξάρτητο, είτε ως στέλεχος ύβριδικού FM 18B άνθους, έμφανίζεται από την YE IIIB1. Τό κομμάτι αυτό χρονολογείται πιθανότατα στην YE IIIB1 καί προέρχεται από κρατήρα με κατακόρυφες λαβές.

34. YE IIIB λόγω τού συμπαγοῦς στελέχους της πορφύρας. Βλ. MDP εικ. 134:1 (Μυκήνες, YE IIIB1),

156:2 (Μυκήνες, YE IIIB2).

35. Πρβ. αυτόθι εικ. 146:1 (Μυκήνες), 146:8 (Μυκήνες), βλ. καί Mountjoy, BSA 71, 1976, εικ. 8:73, πίν. 14(ι)73, εικ. 8:70, πίν. 14(d)70 (YE IIIB1), Wardle, BSA 64, 1969, πίν. 19(b)6.

36. MDP εικ. 146:2 (Έπιστημονική Συλλογή Ναυπλίου, YE IIIB1). Πρβ. RMDP εικ. 300:139 (Κρίσα Φωκίδος, YE IIIB ύψίπους σκύφος).

ματοειδών με πολλαπλό περιθώριο (πίν. 7: 8) (1), ἀνηρτημένο στάχυ ἀμειβόντων (1), ἀκέραιη ὀριζόντια κυλινδρική λαβή με ἐγκάρσιες πινελιές στη ράχη καὶ τὶς ρίζες καὶ ταινία γάστρας (1). – Γάστρα με τμήμα πτεροῦ πτηνοῦ, ποῦ μάλλον θὰ ἦταν στραμμένο πρὸς ἀριστερά. Τὸ πτερὸ ἀποδίδεται με διπλὸ περίγραμμα καὶ στήλες ὀριζοντίων γραμμίδων. Πηλὸς ἀνοικτὸς πορτοκαλόχρωμος καθαρός, κιτρινωπὸ ἀλείφωμα, βαφὴ πορτοκαλέρυθρη (πίν. 6: 4). – Δύο συγκολλώμενα τμήματα γάστρας με δύο ταινίες καὶ δύο δακτυλίους. – Σαράντα ἔξι γάστρες με διάστικτο σῶμα καὶ κεφαλὴ ὄρθιας πορφύρας (1), διάστικτο στέλεχος ὄρθιας πορφύρας (1), ἀγκυλόμοσχη σπείρα (1), τμήμα ἐλικοειδοῦς ἄνθους (1), ὀριζόντια τεθλασμένη (1), στήλη πλοχοῦ (1), παραπληρωματικὸς μικρὸς ρόμβος (1), ἀνηρτημένος στάχυς ἀμειβόντων (1), στήλη ἀμειβόντων με γλωσσίδια καὶ πολλαπλὸ περιθώριο (πίν. 6: 10) (1), τμήμα πολλαπλῶν τόξων (1), πλατιά στήλη ὀριζοντίων πυκνῶν τεθλασμένων ἐπάνω ἀπὸ ταινίες (1), στήλη τεθλασμένης με διπλὸ περιθώριο (2, ἡ μία ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες), ἀπροσδιόριστη στήλη με διπλὸ περιθώριο, τμήμα σπείρας καὶ ταινία γάστρας (1), ὄρθια ὁμόκεντρα ἡμικύκλια, δέσμη γραμμῶν, ταινία γάστρας (1), πολλαπλὸ περιθώριο με ἐφαπτόμενα χροοσοπετάλια ἐπάνω ἀπὸ ξεῦγος ταινιῶν (2), δέσμες γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινίες γάστρας (5), ταινία γάστρας, ταινία βάσης, δακτυλίους πυθμένα (2), ταινίες (9), ταινίες καὶ δακτύλιο (6, τὰ δύο συγκολλώμενα), ἱμάντες (7, τὸ ἓνα με δακτυλίους πρὸς τὸν πυθμένα). – Τριάντα τμήματα γάστρας με λαβές, ἐκ τῶν ὁποίων τρεῖς ἀκέραιες, ἡ μία με ἐγκάρσιες πινελιές στη ράχη, οἱ ἄλλες με ὀριζόντιες. Δεκαῖξι τμήματα λαβῶν με πινελιές, στὰ τρία ἐγκάρσιες (τὰ δύο συγκολλώμενα). Ἐντεκα ρίζες με πινελιές, στὴ μία με πολλαπλὰ τόξα στὴ γάστρα. – Δισκοειδὴς κοίλη βάση με ταινίες καὶ δακτυλίους στὸν πυθμένα. – Ἀκέραιη δακτυλιόσχημη βάση με ταινία καὶ δακτυλίους, διαμ. 4,5 ἐκ. – Ἐξὶ τμήματα δακτυλιόσχημων βάσεων, ἐκ τῶν ὁποίων δύο συγκολλημένα

με ταινία γάστρας καὶ βάσης, ἓνα με σπείρα στὸν πυθμένα, ἓνα με ταινία ἐξωτερικά, δύο με ταινία καὶ δακτυλίους στὸν πυθμένα. – Ἑπτὰ τμήματα ἐνδόβαφων σκύφων: χεῖλος με πολὺ πλατιά ταινία, τρία τμήματα γάστρας με ταινίες ἐξωτερικά, ἓνα ἀκόσμητο ἐξωτερικά, ἓνα τμήμα γάστρας με τμήμα λαβῆς με ὀλόβαφη ράχη, μία δακτυλιόσχημη βάση με ταινία. – Δύο ἐξώκυρτα χεῖλη, τρία ἐξώστροφα καὶ τρεῖς γάστρες, ἀπὸ ὀλόβαφους σκύφους. – Ὁκτὼ λαβές σκύφων, ἡ μία με ἐγκάρσιες, οἱ ἄλλες με ὀριζόντιες πινελιές.

Χειροποίητο: Εὐθὺ χεῖλος ἀπιόσχημου ὡς τὴν κυρτὴ γάστρα καὶ βάση. Λεπτὴ ταινία χεῖλους καὶ δέσμη γραμμῶν ὡς τὴν ἀρχὴ τῆς βάσης³⁷. Πηλὸς ροδόχρωμος, ἀλείφωμα ἀνοικτὸ ρόδινο, βαφὴ ἐρυθρὴ (πίν. 7: 6).

Ἀγγεῖα: Κύλιξ μόνωτη τροπιδωτὴ ἀκέραιη, συμπληρωμένη λίγο μόνο στὴ βάση. Χεῖλος ἐξώστροφο, γάστρα τροπιδωτὴ, λαβὴ κατακόρυφη ταινιωτὴ ἐκφυόμενη ἀπὸ τὴν ἀκμὴ τοῦ χεῖλους καὶ ἀπολήγουσα κάτω ἀπὸ τὴν τροπιδώση, στέλεχος βραχύ, βάση ἐπίπεδη³⁸. Πηλὸς κιτρινωπός. Ἀγραπτη. Ὑψ. 9,2 ἐκ., διάμ. χεῖλους 11,2 ἐκ., διάμ. βάσης 6,3 ἐκ. (πίν. 8α). – Κύλιξ μόνωτη τροπιδωτὴ, πλήρης, συγκολλημένη ἀπὸ τρία ὄστρακα καὶ συμπληρωμένη στὴ βάση. Χεῖλος ἐλαφρῶς ἐξώστροφο, γάστρα τροπιδωτὴ, λαβὴ κατακόρυφη ταινιωτὴ ἐκφυόμενη ἀπὸ τὴν ἀκμὴ τοῦ χεῖλους καὶ ἀπολήγουσα κάτω ἀπὸ τὴν τροπιδώση, στέλεχος βραχύ, βάση ἐπίπεδη³⁹. Πηλὸς καστανὸς ἀνοικτός. Ἀγραπτη. Ὑψ. 9,5-10 ἐκ., διάμ. χεῖλους 11-12 ἐκ., διάμ. βάσης 6,5 ἐκ. (πίν. 8β). – Ἐννέα συγκολλημένα ὄστρακα καὶ ἓνα συνανήκον ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴν ἀκέραιη δακτυλιόσχημη βάση σκύφου ἄβαφους ἐσωτερικά. Σῶζεται περίπου τὸ ἥμισυ τῆς γάστρας με ρίζα ὀριζόντιας λαβῆς. Λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμὴ τοῦ χεῖλους, πινελιὰ στὴ ρίζα τῆς λαβῆς, ἱμάντες στὴ γάστρα, ταινία στὴ βάση, δακτύλιοι στὸν πυθμένα. Στὴ διακοσμητικὴ ζώνη στὸ κέντρο δύο δέσμες τριῶν γραμμῶν με ἐφαπτόμενα ἀμφίπλευρα χροοσοπετάλια καὶ παράπλευρες κατακόρυφες

37. YE IIIB. MDP εἰκ. 123:11 (Μυκῆνες, YE IIIB1), 123:14 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, YE IIIB1), 153:2 (Τίρυνς, YE IIIB1).

38. French, BSA 62, 1967, εἰκ. 17:K15, K16, Wardle, BSA 64, 1969, εἰκ. 10:97, Mountjoy, BSA 71, 1976, εἰκ.

12:144, 146.

39. French, BSA 62, 1967, εἰκ. 17:K15, K16, Wardle, BSA 64, 1969, εἰκ. 10:97, Mountjoy, BSA 71, 1976, εἰκ. 12:144, 146.

πορφύρες με διάστικτα στέλεχη⁴⁰. Πηλός καστανό-τεφρος, βαφή σκούρα καστανή, εξίτηλη. Ύψ. 10,4 εκ., διάμ. βάσης 5,7 εκ. (πίν. 9α). – Μεγάλο τμήμα ολόβαφου σκύφου. Αποτελείται από έντεκα ὀστρακα συγκολλημένα ἀνὰ δύο ἢ τρία ἀλλὰ ὄχι καὶ μεταξύ τους. Σώζεται τὸ ἥμισυ περίπου τοῦ ἐλαφρῶς ἐξώστροφου χείλους καὶ μέρος τῆς γάστρας μετὰ τὴ ρίζα τῆς μιᾶς ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς. Πηλός ἀνοικτὸς καστανός, βαφή κόκκινη ἐνιαχοῦ ἐντελῶς ἐξίτηλη.

Εἰδώλια: Κεφάλι εἰδωλίου μετὰ πόλο κοῖλο ἐπάνω. Λεπτὴ ταινία στὸν πόλο καὶ ἀνηρημένα χροοσο-πετάλια γύρω, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ πόλου, γραμμὴ στὴ μύτη, γραμμίδια κατακόρυφα ἀνηρη-μένα ἀπὸ τὸν δακτύλιο, στιγμὲς ὡς ὀφθαλμοί, ἐγκάρσια γραμμίδια στὸν αὐχένα. Κιτρινότεφρος καθαρὸς πηλός, ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα, βαφή με-λανή. Διάμ. πόλου 2,2 εκ., σωζ. ὕψ. 3,05 εκ. – Κορ-μὸς εἰδωλίου ἀνθρώπου σύμφυτος στὸ ὕψος τῆς μέσης μετὰ κορμὸ ζωομόρφου εἰδωλίου (ἱππίας). Ὁ κορμὸς τοῦ ἀνθρώπου πλατὺς λεπτός, μετὰ τὰ χέρια διπλωμένα μπροστά, ὁ κορμὸς τοῦ ζώου λεπτὸς κυλινδρικός καὶ διακρίνεται ἡ γένεση τῶν πίσω ποδιῶν. Πορτοκαλόχρωμος ἀνοικτὸς πηλός, ὁμοιό-χρωμο ἀλείφωμα, ἐρυθρὴ βαφή. Σωζ. ὕψ. 3 εκ., πλ. κορμοῦ ἀνθρώπου 1,9 εκ. – Κυλινδρικό στέλεχος καὶ δισκοειδὲς κοίλη βάση εἰδωλίου μετὰ τρεῖς γραμ-μὲς κατὰ μῆκος. Πηλός καστανότεφρος, βαφή κα-στανέρυθη. Σωζ. ὕψ. 2,2 εκ., διάμ. βάσης 2,2 εκ. – Πρόσθιο τμήμα εἰδωλίου βοοειδοῦς, θραυσμένο στὸ ἓνα κέρατο, τὸ ἄκρο τοῦ ἄλλου, τὸ ρύγχος καὶ

τὸ ἓνα πόδι. Κυλινδρικός κορμὸς μετὰ μακρὸν λαϊμό, καμπύλο κέρατο, λοξὸ κυλινδρικό ὀξὺληκτο πόδι. Γραμμὲς πρὸς τὰ κέρατα, δακτύλιος στὸν λαϊμό, ἴχνη βαφῆς κατὰ τόπους. Πηλός πορτοκαλόχρω-μος, βαφή πορτοκαλέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 7 εκ., σωζ. μῆκ. 3,3 εκ. – Στενὸς κυλινδρικός κορμὸς ζωομόρ-φου εἰδωλίου καὶ τμήμα ὀπισθίου ποδιοῦ. Γραμμὴ κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ ἐκατέρωθεν ἐγκάρσια γραμμίδια, γραμμὲς πρὸς τὸ πόδι. Πηλός τεφροκά-στανος, ἀλείφωμα κιτρινωπό, βαφή ἐξίτηλη σκού-ρα καστανή. Σωζ. ὕψ. 1,4 εκ., σωζ. μῆκ. 5 εκ. – Πρό-σθιο τμήμα εἰδωλίου ζώου μετὰ κυλινδρικό κορμό, ψηλὸ λαϊμὸ καὶ σπασμένα ἄκρα πόδια. Γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ πρὸς τὰ πόδια. Πηλός κι-τρινωπός, βαφή μελανή. Σωζ. ὕψ. 4,1 εκ., σωζ. μῆκ. 3,8 εκ. – Πόδι κυλινδρικό ὀξὺληκτο ζωομόρφου εἰδωλίου, μετὰ γραμμὲς στὴν ἐξωτερικὴ ὀψη. Πηλός κιτρινωπὸς καθαρός, ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα, βαφή σκούρα καστανή ἐξίτηλη. Σωζ. ὕψ. 3,8 εκ., μέγ. πλ. 1,45 εκ. – Κυλινδρικό ψηλὸ κοῖλο πόδι, ἐπίπεδο στὸ ἄκρο, μετὰ γραμμὲς κατὰ μῆκος, ἀπὸ μεγάλο εἰδῶλιο ἢ ὁμοίωμα τράπεζας. Πηλός κιτρινωπός, βαφή με-λανή. Σωζ. ὕψ. 4,4 εκ., διάμ. στὸ ἄκρο 1,5 εκ.

Μικρὰ εὐρήματα: Κομμάτι ἀπὸ τὴ ρηγὴ κοιλότητα καὶ τὸ πόδι τριποδιοῦ ἰγδίου ἀπὸ πρᾶσινωπὴ σμύριδα. Τὸ πόδι κοντό, χονδρικῶς τετραγωνικῆς διατομῆς, φέρει ἐξωτερικὰ ἐγκάρσια διακόσμηση: κεντρικὴ κατακόρυφη ἀντάκωση μετὰ τέσσερις ὀρι-ζόντιες ἐγκάρσιες πρὸς αὐτήν⁴¹. Ύψ. 7,6 εκ., πλ. ποδιοῦ 5,1 εκ., πᾶχ. τοιχώματος πρὸς τὸν πυθμένα: 3 εκ. (πίν. 6: 17). – Δόντι ζώου μετὰ τὴ ρίζα.

40. Πρβ. *MDP* εἰκ. 143:2 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, YE IIIB1).

41. Οἱ Evelyn καὶ Runnels προτείνουν 4 τύπους γιὰ τὰ ἰγδία τῶν Μυκηνῶν. Τὸ ἐν λόγω κομμάτι θὰ ἀνῆκε στὸν τύπο 2 (μετὰ πόδια καὶ προχοή) ἢ 3 (μετὰ πόδια,

χωρὶς προχοή), D. Evelyn, C. Runnels, *Ground Stone, WBM Fasc. 27* (Exeter 1992) 12. Στὴν ἴδια μελέτῃ τὸ πλησιέστερο παράλληλο ἀπὸ τὴν ἄποψη τοῦ σχήμα-τος εἶναι τὸ ἀρ. κατ. 15, εἰκ. 6:15, πίν. 2:15.

ΑΥΛΗ

Ἡ σκάλα καταλήγει σὲ ἓνα ὑπαίθριο τραπεζιόσχημο χῶρο, τὴν Αὐλή, ποὺ ὁρίζεται πρὸς Β. ἀπὸ τὸν νότιο τοῖχο τοῦ Δωματίου 1, πρὸς Ν. ἀπὸ τοὺς τοίχους τοῦ μὴ ἀνασκαφέντος γειτονικοῦ κτιρίου καὶ πρὸς Δ. ἀπὸ τὸ τέρμα τῆς πρὸς αὐτὴν ἀναβάσεως (πίν. 9β). Πρὸς Α. δὲν προσδιορίστηκε συγκεκριμένο ὄριο, ποὺ πιθανότατα δὲν ὑπῆρχε. Οἱ τοῖχοι ποὺ τὴν περιβάλλουν σώζονται σὲ ὕψος ἀπὸ λίγα ἑκατοστὰ ἕως τὰ 0,70 μ. τοῦ νοτίου τοίχου τοῦ Δωματίου 1. Ἔχει μῆκος (Α.-Δ.) 4,10 μ. καὶ πλάτος στὴν ἀνατολική της πλευρὰ 3,60 μ., ποὺ περιορίζεται χαμηλότερα ἀπὸ ἓνα προεξέχοντα ἀγκῶνα τοῦ γειτονικοῦ κτιρίου σὲ 2,60 μ. καὶ καταλήγει σὲ ἓνα ἀρκετὰ στενὸ πέρασμα, τοῦ ὁποῖου τὸ πλάτος μειώνεται στὸ πιθανότατα ξύλινο πλατύσκαλο τῆς ἀνόδου ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 3 στὸ 1,30 μ. Στὴ βορειοανατολική γωνία τῆς ὁ νότιος τοῖχος τοῦ Δωματίου 1 διακόπτεται σὲ μῆκος 0,80 μ., τὸ ὁποῖο καταλαμβάνεται ἀπὸ 3-4 μικρὲς πλακοειδεῖς πέτρες στὴ σειρὰ, οἱ ὁποῖες σχηματίζουν βαθμιδωτὸ κατώφλι θύρας ποὺ συνδέει τὴν Αὐλὴ μὲ τὸ Δωμάτιο 1. Οἱ τοῖχοι τῶν χώρων ποὺ τὴν περιβάλλουν ἔχουν ὑποστεί μετατοπίσεις καὶ παραμορφώσεις.

Ἡ Αὐλὴ εἶχε ταφεῖ κάτω ἀπὸ ἓνα λίγο-πολὺ ὁμοιογενὲς γέμισμα ἀπὸ χῶμα καὶ χαλίκια ποὺ σχημάτιζαν ἐπίχωση, ἡ ὁποία περιεῖχε πυκνότερα ὄστρακα καὶ πολλὰ κονιάματα καὶ ποὺ ἔδινε σαφὴ τὴν ἐντύπωση ὅτι εἶχε δημιουργηθεῖ ἀπὸ τὰ ἀπορρίμματα τῆς κατοικίας ποὺ συσσωρεύτηκαν ἐκεῖ μετὰ τὴν καταστροφὴ τῆς. Πρέπει νὰ σημειωθεῖ ὅτι δὲν παρατηρήθηκε πουθενὰ ἵχνος πυρκαγιᾶς.

Τὸ ἐπιφανειακὸ στρώμα τῆς ἐπιχώσεως ἀπέδωσε:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 907 + 22 εἰδῶλια, 1 ὀστό, 1 ὄστρεο.

Πρώιμα 5, ἄγραπτα 122, γραπτὰ 677, ἀπροσδιόριστα 103.

Πρώιμα: ΜΕ ἀμαυρόχρωμο μεγάλο ὄστρακο ἀπὸ τοίχωμα κλειστοῦ ἀγγείου. Τρεῖς σωζόμενες ταινίες ὁρίζουν ζῶνες κοσμούμενες μὲ ομάδες λοξῶν ἀντίρροπων γραμμῶν ἐναλλάξ (πίν. 10α: 2). – Ψηλὸ ἐξώ-

κυρτο χεῖλος βαθιᾶς κύλικος ἢ ἡμισφαιρικοῦ κυάθου μὲ σπείρα μὲ πλατύτερη ἐξωτερικὴ ἑλικά. – Τμήμα γάστρας βαθιᾶς κύλικος μὲ κρινοειδὲς ἄνθος. – Εὐθὺ χεῖλος κυπέλλου μὲ ταινία, ἄλλη μία πλατύτερη χαμηλότερα καὶ ἀπὸ κάτω σπογγωτὴ διακόσμηση. – Μεγάλον κομμάτι τοιχώματος κυπέλλου μὲ ταπεινὸ πλαστικὸ δακτύλιο μὲ ταινία καὶ ἐκατέρωθεν σπογγωτὴ διακόσμηση. Οἱ δύο ζῶνες διαφέρουν χρωματικά, ὥςως πυκνότερο τὸ σπογγωτὸ κάτω⁴² (πίν. 11α: 1).

42. FM 77. MDP εἰκ. 73:2 (Βουρβάτσι, YE IIIA1).

Άγραπτα: *Κύλικες:* Μεγάλο κομμάτι από τὸ τροπιδωτὸ χεῖλος ὡς τὴν ἀρχὴ τοῦ στελέχους μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη λαβὴ ἑλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Τριάντα ἐξώστροφα χεῖλη τροπιδωτῶν κυλίκων, τὰ εἴκοσι τρία μὲ ἀκέραιη τὴν κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή, ἡ μία ἐλαφρῶς ὑπερυψωμένη τοῦ χείλους, καὶ ἓνα μὲ ρίζα τῆς λαβῆς. – Δεκαοκτὼ ἐξώστροφα κυρτόπλευρα χεῖλη, ἐκ τῶν ὁποίων ἓνα μὲ ἀκέραιη λεπτὴ ταινιωτὴ λαβὴ μὲ κερατοειδὲς ἀποφύσεις στὴν κορυφὴ τῆς ράχης⁴³ (πίν. 11α: 8), ἐπὶ τὰ μὲ ἀκέραιη καὶ πέντε μὲ τμήμα κατακόρυφης λαβῆς. – Δύο εὐθέα κυρτόπλευρα χεῖλη. – Τέσσερις γάστρες, ἡ μία μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ ποῦ ξεκινᾷ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. – Κομμάτι ἀπὸ τὸν πυθμένα γάστρας. – Δεκαῆξι τροπιδωτὰ χεῖλη λεκανιδίων, τὰ ἑντεκα μὲ ἀκέραιη, τὰ ἄλλα μὲ τμήμα ὀριζόντιας ταινιωτῆς γωνιώδους λαβῆς. – Τροπιδωτὸ χεῖλος λεκανιδίου μὲ ὀριζόντια ταινιωτὴ φιογκόσχημη λαβή, ἀπὸ πορτοκαλόχρωμο πηλὸ. – Δύο ἀκέραιες ταινιωτὲς γωνιώδεις λαβὲς λεκανιδίων. – Πέντε τροπιδωτὰ χεῖλη κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ κύλικος ἢ κυάθου. – Τρεῖς βάσεις μικρῶν κλειστῶν ἀγγείων, ἡ μία δισκοειδὴς ἐπίπεδη, ἡ δευτέρη ἀκέραιη δισκοειδὴς κοίλη μὲ ἐλαφρὰ κωνικὸ πόδι, διαμ. 5,6 ἐκ., ἡ τρίτη ἀκέραιη ἐπίπεδη δισκοειδὴς, διαμ. 4 ἐκ. – Μεγάλο κομμάτι χύτρας οἰκιακῆς χρήσεως, ἀπὸ τὸ τροπιδωτὸ χεῖλος μέχρι χαμηλὰ τὴν κοιλιά, ἀκέραιη καὶ ἡ κατακόρυφη κυλινδρική λαβή. Πηλὸς κεραμόχρωμος τραχὺς λεπτόκοκκος μὲ ἐγκλείσματα. – Πόδι ὑποστάτη ἀπὸ πορτοκαλόχρωμο πηλὸ μὲ πολλὰ ἐγκλείσματα. Τὸ πόδι στενεύει πρὸς τὰ κάτω ὅπου ἔχει πλ. 5 ἐκ. καὶ πᾶχ. 1,35 ἐκ. Στὴν ἐξωτερικὴ ὄψη πυκνὲς βαθιὲς κατακόρυφες ἐγχαραῖς (πίν. 10β: 5). – Ἐξώστροφο χεῖλος καὶ γάστρα ἡμισφαιρικοῦ κυάθου μὲ ὑψωμένη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Τρεῖς ἐπίπεδες βάσεις κυάθων ἢ λεκανιδίων, οἱ δύο ἀκέραιες, διαμ. 3,7 ἐκ. καὶ 4,1 ἐκ. – Κυρτὴ βάση καὶ τοίχωμα κυπέλλου. – Δύο τμήματα κυρτῶν βάσεων κυπέλλων, διαμ. 12 ἐκ. καὶ 8 ἐκ. ἀντίστοιχα. – Δύο ἐξώστροφα χεῖλη ἀπὸ ἀρύταινες, τὸ ἓνα μὲ τμήμα πλατῆς ταινιωτῆς ὑπερυψωμένης λαβῆς, τὸ ἄλλο μὲ ἀκέραιη ψηλὴ ὑπερυψωμένη ταινιωτὴ λαβή. – Μεγάλο κομμάτι σφαιρικοῦ σώματος καὶ κυρτῆς βά-

σης ἀρύταινας μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος λεκάνης μὲ ἀκέραιη πλατῆα ταινιωτὴ λαβή, ἀπὸ πορτοκαλόχρωμο πηλὸ μὲ πολλὰ ἐγκλείσματα. – Καμπύλο ἀμφίκυρτο χεῖλος λεκάνης μὲ τμήμα γάστρας. – Ὅμοιο, μὲ ἀκέραιη ὀριζόντια κυλινδρική λαβὴ στὴ γάστρα. – Ἐπίπεδη δισκοειδὴς βάση λεκάνης. – Καμπύλο ἔντονα ἐξώκυρτο χεῖλος λεκάνης ἢ κρατήρα ἀπὸ πορτοκαλόχρωμο τραχὺ πηλὸ. – Ἀπόληξη κωνικοῦ ρυτοῦ ἀπὸ πορτοκαλόχρωμο πηλὸ. Διάμ. 1,5 ἐκ., διάμ. ὀπῆς 0,4 ἐκ. – Ἐξώστροφο χεῖλος πρόχου μὲ ἀκέραιη πλατῆα ταινιωτὴ κατακόρυφη λαβὴ ὡς τὸν ὦμο. – Περίκυρτο χεῖλος πρόχου μὲ κυλινδρικὸ λαμὸ καὶ ρίζα λαβῆς καὶ τὴν ἀρχὴ ὦμου. – Κομμάτι τοιχώματος πρόχου καὶ κομμάτι κυλινδρικῆς λαβῆς. – Δύο βάσεις πρόχων, μία ἐπίπεδη καὶ μία δισκοειδὴς. – Τὸ ἥμισυ δισκοειδοῦς δακτυλιόσχημης βάσης καὶ ποδιοῦ πιθαμορρέα. – Τέσσερα τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων. – Τέσσερα ἐπικλινῆ ἐξώκυρτα χεῖλη κρατῆρων. – Ἐξώστροφο χεῖλος σκύφου. – Γάστρα σκύφου μὲ ρίζα ὀριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς. – Δύο συνανήκοντα τμήματα γάστρας, ἴσως ἀπὸ σκύφο, μὲ δέσμη ρηχῶν ἐγχάρακτων δακτυλίων ἐξωτερικά.

Χειροποίητα: Ἐπίπεδη βάση μὲ σφαιρικὸ σῶμα κυάθου.

Γραπτά: *Κύλικες:* Τρία συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τὴ γάστρα. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα καὶ ὀρθιες πορφύρες μὲ διάστικτη κεφαλὴ καὶ κλειστὸ διάστικτο σῶμα. Πολὺ ἐξίτηλη βαφή. – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικὰ καὶ κεφαλὴ ὀριζόντιας πορφύρας μὲ διπλὸ περίγραμμα στὴ γάστρα. – Πέντε ἐξώστροφα χεῖλη μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ἀπὸ κάτω σειρὰ ὀρθίων πορφυρῶν, μὲ διπλὸ περίγραμμα στὸ κεφάλι, σῶμα χωρὶς στίξη καὶ διάστικτη οὐρά. Ἐντελῶς ἐξίτηλη βαφή (1), λεπτογραμμένη ὀρθια πορφύρα. Ἐπιμήκης κεραία, μονὸ περίγραμμα στὸ κεφάλι καὶ περίστικτο σῶμα (1), κερατόμορφο ἄνθος, διακρίνεται μόνον τὸ ἓνα κέρατο μὲ σειρὲς στιγμῶν μέσα (1), ἐντελῶς ἐξίτηλη διακόσμηση, διακρίνεται μόνον τὸ ἵχνος καμπύλης ταινίας (1), ἀκόσμητο (1). – Ἐντονα ἐξώστροφο χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ὀρθια πορφύρα μὲ διάστικτο σῶμα. – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ

43. FS 257/258. Οἱ ἀποφύσεις χαρακτηριστικὲς στὴν YE IIIA2-YE IIIB1, MDP 90, 115.

ἐνδόστροφο χεῖλος με λεπτή ταινία, ἀνηρτημένο φολιδωτὸ τρίγωνο καὶ ταινία γάστρας⁴⁴ (πίν. 11α: 6). – Ἐνδόστροφο χεῖλος με λεπτή ταινία καὶ δακτύλιο καὶ στενὴ ζώνη ἐξωτερικὰ με ὁμάδες κατακορύφων κυματοειδῶν μεταξὺ ταινιῶν. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κύλικος με ταινία. Ἀπὸ κάτω πτηνὸ σὲ κατατομὴ πρὸς τὰ δεξιὰ. Ἰχθὺς ἀπὸ πιθανῶς ἀνυψωμένο φτερό. Σώζεται τὸ μεγάλο κεφάλι του με τὸ μακρὸ καμπύλο ράμφος, ὁ λαμὸς καὶ λίγο τὸ φτερό (ἢ σῶμα). Εἶναι ὁλόβαφο ἀλλὰ στὸ κεφάλι μέσα σὲ ἐξηρημένο κύκλο ἀποδόθηκε τὸ μάτι με κύκλο καὶ μέσα στιγμὴ. Ἐπάνω στὸ ράμφος τρεῖς στιγμὲς ἢ λοξὰ ἐγκάρσια γραμμίδια. Στὸ περίγραμμα τοῦ πουλιοῦ ἔχει γραφεῖ μία γραμμὴ με λευκὴ ἐπιθετὴ βαφή, ἐπάνω στὸ κεραμιδι χρῶμα ποὺ τὸ καλύπτει (πίν. 11β). Πηλὸς ρόδιнос, ἀλείφωμα κατανοκίτρινο. – Δύο ἐξώκυρτα χεῖλη ὁλόβαφων κυλίκων, τὸ ἓνα με τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. – Κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ κύλικος με βαμμένη ράχη. – Ἐντεκα γάστρες με μέρος μικρῆς ὀρθίας πορφύρας με διάστικτο σῶμα καὶ διάστικτο στέλεχος (1), μικρὴ ὀρθία πορφύρα με διάστικτο σῶμα (1), κατακόρυφες πορφύρες με διάστικτο σῶμα καὶ συμπαγὲς στέλεχος (πίν. 11α: 2) (2), τὰ στελέχη δύο ὀρθίων πορφυρῶν (1), γραμμὲς-στελέχη πορφυρῶν καὶ πετάλιο μεταξὺ τους (1), ἕξι ἱμάντες, οἱ ἀνωτέρω τῶν ὁποίων τέμνονται ἀπὸ τὶς ἀπολήξεις τοῦ στελέχους δύο ὀρθίων πορφυρῶν (1), γραμμὴ καὶ ἐκατέρωθεν στήλες ἀμβόντων, ἀπὸ κύλικο τύπου Ζυγουριῶν (πίν. 11α: 5) (1), ἱμάντες καὶ τμήμα κατακόρυφων ταινιωτῶν λαβῶν με βαμμένα περιθώρια (2), ἱμάντες κάτω (1). – Τμήμα γάστρας καὶ στελέχους ὁλόβαφης κύλικος. – Πυθμένας γάστρας με τὴν ἀρχὴ τοῦ στελέχους. Δύο ἱμάντες στὸ στέλεχος καὶ ἕξι στὴ βάση τῆς γάστρας, οἱ ὁποῖοι τέμνονται ἀπὸ δύο ὁμάδες τῶν ἐπτὰ γραμμῶν ἐκάστη καὶ ἐνδιάμεσα ἀπὸ τὶς οὐρὲς τριῶν ὀρθίων πορφυρῶν. – Ψηλὸ καὶ ραδιῶν στέλεχος κύλικος τύπου Ζυγουριῶν. Στὸ στέλεχος ἐπάνω μεγάλο καλαμοειδὲς φυτὸ με δύο ζεύγη λογοχοειδῶν φύλλων ἐκατέρωθεν κατακόρυφου στελέχους, ποὺ στὴν κορυφὴ φέρει ὁλόβαφο κύκλο. Κόκκινη ἐξίτηλη βαφή σὲ ὑπόλευκο ἀλείφωμα. Σωζ. ὕψ. 10 ἐκ. (πίν. 10α: 1). – Στέλεχος ψηλὸ με ἐπάλληλες ταινίες καὶ ἀπὸ ἐπάνω τέσσερις ἱμάντες.

– Τρία στελέχη με δακτυλίους. – Ἀποκεκρουσμένο τμήμα στελέχους με πλατεῖς δακτυλίους. – Σπασμένη κοίλη βάση με ἀβαθὴ κεντρικὴ κοιλότητα. Βαμμένοι δακτύλιοι στὴ βάση καὶ ἐπάλληλες ἀραιὲς ταινίες στὸ σωζόμενο ραδιῶν στέλεχος. – Ἐννέα δισκοειδεῖς κοῖλες βάσεις κυλίκων με δακτυλίους ἐπάνω. – Τμήμα γάστρας με γραμμίδια καὶ ταινίες, ἴσως ἀπὸ βαθιὰ κύλικο με μεγάλα διχαλωτὰ ἄνθη. – Τμήμα γάστρας, μᾶλλον ἀπὸ κύλικο, με ἀνηρτημένο φολιδωτὸ κόσμημα. – Τμήμα γάστρας κύλικος ἢ σκύφου με στήλη πλοχοῦ μεταξὺ γραμμῶν (πίν. 10β: 2). – Τρία ἐξώστροφα χεῖλη καὶ τέσσερις γάστρες ὁλόβαφων κυλίκων ἢ σκύφων. – Ἐπίπεδη δισκοειδὴς βάση κλειστοῦ ἀγγείου με ἐξώβαφο τοίχωμα πλὴν ἐξηρημένου δακτυλίου στὴ βάση ἐξωτερικά. – Τμήμα δισκοειδοῦς διευρυμένης ἐπίπεδης βάσης κλειστοῦ ἀγγείου, καμένο. – Ἐπίπεδη δισκοειδὴς βάση οἰκιακοῦ ἀγγείου ἀπὸ τραχὺ πορτοκαλόχρωμο πηλὸ με λευκωπὸ ἀλείφωμα ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ τοῦ κωνικοῦ τοιχώματος καὶ κάτω στὴ βάση. – Δακτυλιόσχημη βάση φιάλης με ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν ἐξωτερικὰ καὶ ρηχὸ δακτύλιο στὸν πυθμένα. – *Κυάθοι*: Καμπύλο ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ κάθετο τοίχωμα βαθέος κυάθου. Στιγμὲς στὴν ἀκμὴ, ταινία ἀπὸ κάτω, ὀριζόντια τεθλασμένη γραμμὴ καὶ χαμηλότερα μεταξὺ ταινιῶν ἀνηρτημένα φολιδωτὰ τρίγωνα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος βαθέος ἡμισφαιρικοῦ κυάθου με ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικὰ καὶ ἱμάντες στὴ γάστρα. – Ἐντονα ἐξώστροφο χεῖλος βαθέος κυάθου με ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δεύτερη πλατύτερη ἀμφίπλευρα. – Δύο ἐξώκυρτα ἐπίπεδα χεῖλη κυάθων, τὸ ἓνα με ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἄλλο με πυκνὰ λοξὰ γραμμίδια μεταξὺ ταινιῶν ἐπάνω καὶ ταινία ἐξωτερικά. – Ἐξώστροφο χεῖλος με γεφυρόστομη κοντὴ ἀνοικτὴ ἡμικυλινδρική προχοὴ ποὺ στενεύει στὸ ἄκρο. Ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικὰ καὶ γραπτὸ περίγραμμα. – Ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου με ταινία ἐξωτερικά, ὀριζόντια κυλινδρική ὁλόβαφη λαβὴ καὶ ἱμάντες στὴ γάστρα. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἐνδόβαφου κυάθου με λεπτὴ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δεύτερη καμπύλη. – Ἐντονα ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου με ἀκέραιη γεφυρόστομη ἡμικυλινδρική/ἡμικωνική προχοή. Λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιος χείλους, γραπτὸ περίγραμμα τῆς προχοῆς, ὀριζόντια τεθλασμένη

44. FM 42:22 triangular patch.

στη γάστρα. – Έντονα εξώστροφο χείλος ἐνδόβαφου κυάθου. – Εὐθὺ χείλος κωνικοῦ κυάθου ἢ κυπέλλου μὲ λεπτὴ ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικὰ δύο στενὲς ζῶνες μὲ περιθώριο. Δικτυωτὸ κόσμημα ἐπάνω καὶ κατακόρυφα κυματοειδὴ γραμμίδια κάτω. – Μεγάλο κομμάτι ἐνδόβαφον ἡμισφαιρικοῦ κυάθου ἀπὸ τῆ γάστρα μὲ ρίζα λαβῆς ὡς τῇ μικρῇ δισκοειδῇ ἐπίπεδῃ βάσῃ. – Τέσσερις γάστρες, οἱ τρεῖς μὲ γραμμὲς ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες, ἡ τέταρτη μὲ ἐπικολλημένη ὀριζόντια κυλινδρική λαβὴ μὲ βαμμένη ράχη. – Δακτυλιόσχημη βάση κυάθου μὲ ταινία καὶ δακτυλίους στὸν πυθμένα. Διάμ. βάσης 3,4 ἐκ. – Δύο εξώστροφα χεῖλη μικκύλων κυάθων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, στὸ ἓνα καὶ λοξοὶ μίσχοι. – Χείλος ῥηχοῦ κυάθου μὲ λεπτὴ ταινία, δακτύλιο καὶ ἐξωτερικὰ κυματοειδὴ γραμμὴ καὶ ταινία γάστρας (πίν. 10β: 8). – Τρία συγκολλώμενα τμήματα ἀκέραιης δισκοειδοῦς κοίλης βάσης κυάθου. Διάμ. βάσης 2,8 ἐκ. – *Κύπελλα*: Δύο χεῖλη μὲ ῥηχὲς αὐλακώσεις ἐξωτερικὰ, μὲ λεπτὴ ταινία ἐπάνω καὶ δευτέρῃ πλατύτερῃ ἀμφίπλευρα. Στὸ ἓνα διακρίνονται πλατιὲς γραμμὲς. – Χείλος μὲ ῥηχὲς πυκνὲς αὐλακώσεις καὶ δύο ταινίες ἐξωτερικὰ καὶ δακτύλιο ἐσωτερικὰ. – Χείλος μεγάλου κυπέλλου μὲ τέσσερις ἀβαθεῖς αὐλακὲς ἐξωτερικὰ καλυπτόμενες ἀπὸ ταινία. – Χείλος μὲ ταινία καὶ πρὸς τὰ κάτω ἐξωτερικὰ ἄλλες τρεῖς ἀνισοπαχεῖς ταινίες. – Τρία τμήματα κοίλων τοιχωμάτων, τὸ ἓνα μὲ ζεύγη γραμμῶν μεταξὺ ταινιῶν, τὸ δεύτερο μὲ τρέχουσες σπείρες, τὸ τρίτο μὲ τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη. – Μικρὸ κομμάτι ἀπὸ τῆ γάστρα κυπέλλου μὲ λεπτὴ ταινία, ἐπάνω ἀπὸ τὴν ὁποία σειρὰ καμπύλων γραμμιδίων, φυλλοειδῆς ταινία. – Τέσσερα συγκολλήμενα τμήματα ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τοῦ κοίλου τοιχώματος καὶ τὴν ἀρχὴ κυρτῆς βάσης. Διακρίνονται στὴ μέση ῥηχὲς αὐλακώσεις καὶ πλατιὰ ταινία χαμηλότερα καὶ κάτω στὴ βάση ἐξωτερικὰ τέσσερις βαθιὲς αὐλακώσεις μεταξὺ ταινιῶν. Στὴ ζώνη ποὺ σχηματίζεται διακρίνονται ὀριζόντια ἐλικοειδῇ ἄνθη μὲ τριπλὸ μίσχο καὶ ὁμόκεντρα τόξα γιὰ τὰ πέταλα⁴⁵. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανέρυθρη. Διάμ. βάσης 14

ἐκ. (πίν. 11α: 10, 11). – Κάθετο τοίχωμα καὶ ἐπίπεδη βάση μὲ ταινίες ἐξωτερικὰ καὶ δακτυλίους κάτω. – Κυρτὴ βάση κυπέλλου μὲ μέρος τοῦ ἐλαφρῶς κοίλου τοιχώματος. Ταινία στὴ βάση καὶ ψηλότερα τρεῖς γραμμὲς. – Τμήμα κυρτῆς βάσης μὲ δακτυλίους κάτω καὶ ζευγὸς ταινιῶν ἐξωτερικὰ καὶ γραμμὲς ψηλότερα. Διάμ. βάσης 13 ἐκ. – Τρία τμήματα κυρτῶν βάσεων, τὸ ἓνα μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν ἐξωτερικὰ, τὰ ἄλλα δύο συγκολλημένα, ἀπὸ μεγάλο ἀγγεῖο, μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ πυκνοὺς ῥηχοὺς δακτυλίους. – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ εξώστροφο χείλος καὶ τῆ γάστρα ἀρύταινας μὲ τμήματα κατακόρυφης ταινιωτῆς ὑπερυψωμένης λαβῆς μὲ κυματοειδὴ γραμμὴ κατὰ μῆκος. – Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ εξώστροφο χείλος καὶ τῆ ῥηχὴ ἡμισφαιρική γάστρα ἀρύταινας μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ὑπερυψωμένη ταινιωτὴ λαβή. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, βαμμένα περιθώρια στὴ ράχη τῆς λαβῆς, ἱμάντες ἐξωτερικὰ. – Εξώστροφο χείλος ἀρύταινας μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή, ὑπερυψωμένη τοῦ χείλους. Ταινία στὸ χείλος καὶ τῆ γάστρα καὶ βαμμένα τὰ περιθώρια στὴ ράχη τῆς λαβῆς. – Τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς ὑπερυψωμένης λαβῆς ἀρύταινας μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ γραμμὴ κατὰ μῆκος. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα καμπύλου ἐξώκυρτου χείλους λεκάνης μὲ ταινία ἐπάνω καὶ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ. – *Επίπεδο ἀμφίκυρτο χείλος λεκάνης μὲ ρίζα πολὺ πλατιᾶς ὀριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς*. Ταινία ἐπάνω στὸ χείλος, ταινία καὶ δακτύλιος γάστρας. – Γάστρα σκυφοειδοῦς ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ πλατιὰ γραμμὴ ἐπάνω ἀπὸ πλατιὰ ταινία. – Τρεῖς γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἡ μία μὲ καμπύλες γραμμὲς ἀπροσδιόριστου θέματος καὶ δακτύλιο, ἡ δευτέρῃ μὲ πυκνὰ κατακόρυφα γραμμίδια σὲ στενὴ ζώνη μεταξὺ ταινιῶν, ἡ τρίτῃ μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς μὲ διχαλωτὴ κάτω ταινία στὴ ράχη. – Κομμάτι ἀπὸ κυκλικὸ πῶμα μὲ κατακόρυφο τοίχωμα καὶ πυκνοὺς δακτυλίους στὴν ἐξωτερικὴ ὄψη. Διάμ. χείλους 11 ἐκ. – Κομμάτι τοιχώματος μεγάλου κωνικοῦ ρυτοῦ μὲ ἐναλλασσόμενες ταινίες καὶ ἱμάντες. Κιτρινωπὸς πηλός, καστανέρυθρη βαφή. –

45. FM 18A voluted flower καὶ παραπληρωματικὸ FM 29:18 trefoil rock work. Πρβ. μὲ παρόμοιο ἄνθος, FM 18A voluted flower, MDP εἰκ. 101:3 (Επιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, YE IIIA2) καὶ ὀριζόντιο

ἄνθος καὶ παραπληρωματικὸ κομμένο πλοχιμὸ σὲ γάστρα YE IIIA2 κύλικος, French, BSA 60, 1965, εἰκ. 2:7.514.

Πρόχοι: Ἐξωστρόγγυλο χεῖλος ὁλόβαφο ὥς τὸν λαμπού. – Χεῖλος μὲ μεγάλο κομμάτι τοῦ λαμπού. Λεπτὴ ταινία ἐπάνω καὶ πλατὺς δακτύλιος στὴ βάση τοῦ λαμπού. – Περίκυρτο πλατὺ χεῖλος μὲ τμήμα τοῦ εὐρέος λαμπού. Βαμμένο τὸ χεῖλος ἀμφίπλευρα καὶ ὁ λαμός. – Τμήμα λαμπού πρόχου μὲ περίκυρτο βαμμένο χεῖλος. – Τέσσερα περίκυρτα χεῖλη μὲ ταινία ἐπάνω, τὸ ἓνα μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς μὲ πλατιά γραμμὴ στὴ ράχη καὶ ἓνα μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Τέσσερα συνανήκοντα κομμάτια ἀπὸ τὴ βάση τοῦ λαμπού μὲ τμήμα τοῦ ὧμου μὲ ταινία στὴν ἔνωση, στὰ δύο καὶ ἀνάγλυφος δακτύλιος, στὸ ἓνα καλυπτόμενος ἀπὸ πλατιά ταινία. – Πολὺ μεγάλη χοντρή κυλινδρική κατακόρυφη λαβὴ μὲ μόλις διακρινόμενη γραμμὴ στὴ ράχη. Σωζ. ὕψ. 12 ἐκ., διάμ. 2,8 ἐκ. – Τμήμα ἀπὸ τὸν ὦμο μεγάλης πρόχου μὲ ρίζα κατακόρυφης κυλινδρικής λαβῆς μὲ δακτύλιο γύρω. Ταινία στὴ σύνδεση μὲ τὸν λαμό, ταινίες κοιλιᾶς. – Πέντε κομμάτια τοιχωμάτων πρόχων μὲ δύο ἕως τρεῖς ἐπάλληλες ταινίες. – Καμπύλο ἐξώκυρτο χεῖλος προχοῖσσης μὲ ταινία ἐπάνω. – Στενὸς λαμὸς προχοῖδιου μὲ ταινίες. – Περίκυρτο χεῖλος προχοειδοῦς μὲ ταινία ἐπάνω καὶ δακτύλιο χαμηλότερα. – Κάθετο ἐπίπεδο χεῖλος καὶ λαμὸς στάμνου μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Ὅρθιο ἔκτυπο χεῖλος καὶ κοντὸς λαμὸς πιθαμορέα μὲ δακτύλιο λεπτὸ ἐπάνω, πλατὺ ἐσωτερικά καὶ πλατιά ταινία ἐξωτερικά κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. – Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τμήμα κάθετου λαμπού πιθαμορέα. Γραμμὲς ἐγκάρσιες ἐπάνω, ἐνδόβαφος λαμός, πλατιά ταινία ἢ ἐξώβαφος λαμός. – Τμήμα ἀπὸ τὸν ὦμο μεγάλου πιθαμορέα μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ πλατιά ζώνη δικτυωτοῦ κοσμήματος. – Κομμάτι ἀπὸ τὸν ὦμο πιθαμορέα μὲ ἱμάντες, ταινία καὶ δικτυωτὸ δίπλα στὴ ρίζα τῆς μικρῆς ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς. Κόκκινη ἐξίτηλη βαφή. – Τοίχωμα πιθαμορέα μὲ ὀριζόντια κυλινδρική λαβὴ μὲ ταινία στὴ ράχη καὶ ταινία κοιλιᾶς. – Δακτυλιόσχημη εὐρυνόμενη βάση πιθαμορέα βαμμένη ἐξωτερικά μέχρι ψηλὰ στὸ τοίχωμα, ὅσο σώζεται. – Δακτυλιόσχημη κωνική εὐρυνόμενη βάση μὲ τμήμα τοῦ τοιχώματος πιθαμορέα. Ὅλο τὸ κάτω μέρος ὁλόβαφο μὲ μαύρη ἐξίτηλη βα-

φή. – Τοίχωμα κλειστοῦ ἀγγείου, πιθανὸν πιθαμορέα, μὲ δικτυωτὸ κόσμημα καὶ γραμμὲς. – Τέσσερα τοιχώματα πιθαμορέων ἢ ψευδοστόμων μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Τμήμα τοιχώματος πιθαμορέα ἢ ἀλαβάστρου μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα μὲ καμπύλες γραμμὲς καὶ σειρὲς στιγμῶν. – Κομμάτι ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ τὴν ἀρχὴ τοῦ κάθετου τοιχώματος κυλινδρικοῦ ἀλαβάστρου μὲ ρίζες ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς. ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν στὸν ὦμο πρὸς τὸν λαμό, στενὴ ζώνη κάθετων γραμμιδίων, ταινία στὴν ἀκμὴ τοῦ τοιχώματος⁴⁶ (πίν. 10β: 6). – Ἐπίπεδη βάση κυλινδρικοῦ ἀλαβάστρου μὲ τμήμα κατακόρυφου τοιχώματος μὲ ταινίες. – Κομμάτι ἀπὸ τὴν ἐπίπεδη βάση ἀλαβάστρου μὲ ὁμόκεντρος ἱμάντες. – Ἐξὶ ὄστρακα, συγκολλημένα ἀνὰ τρία καὶ δύο καὶ ἓνα συνανήκον, ἀπὸ τὴν κοιλιὰ μεγάλου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ διακόσμηση μεγάλου χταποδιοῦ μὲ πλοκάμους⁴⁷. Πηλὸς κιτρινωπός, ἀλείφωμα ὑποκίτρινο, βαφὴ καστανέρυθρη (πίν. 12: 1, 2, 3). – Δύο τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων, τὸ ἓνα μὲ τμήμα κατακόρυφης πλατιάς ταινιωτῆς λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη ποὺ λήγει σὲ διχαλωτὸ ἄκρο, τὸ ἄλλο μὲ σπείρα καὶ ταινία. – Ἐξήντα ὀκτὼ τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, ἐκ τῶν ὁποίων δύο συγκολλώμενα καὶ ἑπτὰ ἀπὸ τὴ σύνδεση λαμποῦ-ὧμου, τὸ ἓνα καὶ μὲ ἐπίθετο δακτύλιο. – *Ψευδόστομοι:* Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸν κυρτὸ δίσκο, τὸ ψηλὸ στέλεχος καὶ τὸν ὦμο μὲ μία ἀκέραιη πλατιά ταινιωτὴ λαβή. Ταπεινὸς δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στελέχους, ὁ ὁποῖος ἔχει πλαστεῖ χωριστὰ στὸν τροχό: διακρίνονται ἐσωτερικά κάτω ἵχνη τοῦ νήματος τοῦ κεραμέα. Μεγάλος κύκλος στὸ κέντρο τοῦ δίσκου μὲ δακτυλίους γύρω, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στελέχους, βαμμένη ἢ ράχη τῆς λαβῆς μὲ ἐξηρημένο τρίγωνο ἐπάνω. – Τμήμα δίσκου μὲ κοντὸ στέλεχος ἀπὸ μικρὸ ψευδόστομο. Δύο δακτύλιοι ἐπάνω καὶ ἓνας στὴ βάση τοῦ στελέχους. – Τμήμα στομίου μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο στὴ βάση του. – Κομμάτι ἀπὸ τὸ στόμιο καὶ τὸν ὦμο. Λεπτὴ ταινία στὸ χεῖλος του καὶ δακτύλιος στὴ βάση του. – Τμήμα ὧμου μὲ τὸ ἥμισυ τοῦ σπασμένου στομίου. Δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στομίου. Στὸν ὦμο ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ στὸ πεδίο γω-

46. FM 64:20, FS 94. MDP 73-74, εἰκ. 84 (YE IIIA2), 100, εἰκ. 119 (YE IIIB1).

47. Σακελλαρίου 162, Π2772, πίν. 62.

νιώδες ἄνθος με κροσσωτὸ κάλυκα καὶ καμπύλο ὕπερο. – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο με τμήμα μίας λαβῆς καὶ σπασμένο τὸ ἄκρο τοῦ στομίου. Κουκκίδα καὶ πυκνοὶ δακτύλιοι γύρω στὸν ἐπίπεδο δίσκο, βαμμένη ἢ ράχη τῆς λαβῆς, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στελέχους τοῦ δίσκου καὶ τοῦ στομίου, στὸν ὦμο διχαλωτὰ ἄνθη με στιγμὲς καὶ ἐγγεγραμμένη στιγμή καὶ ταινία. – Τμήμα ὦμου με τὴ βάση τοῦ στελέχους τοῦ δίσκου τῶν λαβῶν. Δακτύλιος περὶ τὴ βάση. Στὸν ὦμο σειρὰ γωνιωδῶν ἀνθέων, σώζεται τὸ γωνιώδες στέλεχος τοῦ ἐνὸς καὶ ὁ κροσσωτὸς κάλυκας τοῦ προηγουμένου. – Τμήμα ὦμου με ταινία καὶ ρίζα στομίου με δακτύλιο. – Τμήμα ὦμου με μόλις διακρινόμενη διακόσμηση: ταινία, ἱμάντες καὶ σειρὰ καμπύλων γραμμιδίων μεταξὺ ταινιῶν. – Κομμάτι ἀπὸ τὸ κύρωμα τοῦ ὦμου πρὸς τὴν κοιλιὰ. Μόλις διακρίνονται ἐξίτηλες ταινίες. – Δέκα τοιχώματα με ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, στὸ ἓνα με ῥόμβους στὸν ὦμο. – Τμήμα βραχυστρόγγυλης κοιλιᾶς με ὁμάδες ὀριζοντίων ἀμειβόντων μεταξὺ ταινιῶν. – Τμήμα κοιλιᾶς με στενὴ ζώνη με ὁμάδες κατακόρυφων κυματοειδῶν μεταξὺ ταινιῶν. – Τμήμα κοιλιᾶς μικροῦ σφαιρικοῦ ψευδοστόμου με ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Ἀκέραιη δακτυλιόσχημη βάση με ταινία ἐξωτερικὰ καὶ πρὸς τὰ ἐπάνω ἱμάντες. Διάμ. 2,8 ἐκ. – Δακτυλιόσχημη βάση με ταινία, ἱμάντες καὶ ταινία. – Κρατῆρες: Τέσσερα συνανήκοντα ὄστρακα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα κρατῆρα. Τὰ τρία ἀπὸ τὸ χεῖλος συγκολλήθηκαν. Χεῖλος παχύ, πλατύ, ἐξώκυρτο, ἐπικλινές, με ταινία ἀμφίπλευρα. Ἀπὸ κάτω σειρὰ ὀρθίων πορφυρῶν με μονὸ περίγραμμα στὸ κεφάλι, περιστῆτο σῶμα καὶ διάστικτη οὐρά. Κόκκινη ἐξίτηλη βαφὴ σὲ ἐπίθετο λευκὸ ἀλείφωμα. – Τέσσερα ἐξώκυρτα ἐπικλινῆ χεῖλη, τὸ ἓνα με ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπείρα στὴ γάστρα, τὸ ἄλλο με πλατιά ταινία ἐξωτερικὰ, τὰ ἄλλα με ταινία ἀμφίπλευρα. – Δύο ψηλὰ ἐπικλινῆ ἐξώκυρτα χεῖλη με ταινία ἐπάνω καὶ δεύτερη ἀμφίπλευρα, τὸ ἓνα καὶ με ταινία δεύτερη κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. – Δύο ἐπίπεδα ἐξώκυρτα χεῖλη βαμμένα. – Δύο συγ-

κολλώμενα τμήματα καμπύλου ἐξώκυρτου χεῖλους με ταινία ἐπάνω καὶ πλατιά ἐξωτερικὰ. – Καμπύλο ταπεινὸ ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ μεγάλο κομμάτι γάστρας. Ταινία ἐπάνω στὸ χεῖλος καὶ δεύτερη πλατιά ἐξωτερικὰ, στὴ γάστρα κεντρικὴ στήλη πυκνῶν ὀριζοντίων τεθλασμένων με πολλαπλὸ περιθώριο καὶ λοξὲς καμπύλες, μᾶλλον μίσχοι ἀντιθετικῶν σπειρῶν, καὶ ταινία⁴⁸ (πίν. 11α: 4). – Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὴ γάστρα. Μόλις διακρίνεται ἡ ταινία τοῦ σπασμένου χεῖλους. Ἀπὸ κάτω ζεύγη ὀρθίων λεπτογραμμένων πορφυρῶν με ἀπλὸ περίγραμμα στὸ κεφάλι, περιστῆτο σῶμα καὶ διάστικτη οὐρά. Σώζεται ἓνα ζεύγος καὶ μία μονὴ πορφύρα⁴⁹. Μαύρη βαφὴ σὲ κιτρινωπὸ ἀλείφωμα (πίν. 13α: 1). – Ἐξὶ συγκολλώμενα τμήματα γάστρας με δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ζεύγη ταινιῶν καὶ δακτυλίων. – Ἐντεκα γάστρες με πορφύρα με ἐγγεγραμμένη στιγμή ὡς ὀφθαλμός, διάστικτο σῶμα καὶ στέλεχος (πίν. 12: 4) (3), δέσμη γραμμῶν καὶ τμήμα σπείρας, ταινίες καὶ ζεύγος δακτυλίων ἐσωτερικὰ (1), δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ζεύγος ταινιῶν καὶ πλατὺ δακτύλιο ἐσωτερικὰ (2 συγκολλώμενα), δέσμη γραμμῶν καὶ ἐφαπτόμενο ἀκανθωτὸ κόσμημα ἐπάνω ἀπὸ ταινίες (1), ταινίες (2), ρίζα ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς με πινελιά (1), τμήμα πλατιάς κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς (1). – Τμήμα πλατιάς κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς με βαμμένα περιθώριο καὶ λοξὴ ταινία στὴ ράχη. – Σκύφοι: Πέντε συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα με λεπτὴ ταινία ἐπάνω καὶ δεύτερη πλατύτερη ἀμφίπλευρα, κεντρικὴ στήλη ἀνηρημένου φοιιδωτοῦ με πολλαπλὸ περιθώριο καὶ ἀντιθετικὲς ἀγκυλόμισχες σπείρες με δικτυωτὸ πυρήνα, ζεύγος ταινιῶν γάστρας⁵⁰ (πίν. 10β: 3, 4). – Τρία συγκολληθέντα ὄστρακα ἀπὸ σκύφο, δύο ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος καὶ ἓνα ἀπὸ τὴ γάστρα, ὅπου καὶ οἱ ρίζες τῆς ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς. Ταινία στὸ χεῖλος, ἄλλη μία πλατιά χαμηλότερα καὶ μία κάτω ἀπὸ τὴ λαβή. Στὴν ἐνδιάμεση διακοσμητικὴ ζώνη σώζονται ἑκατέρωθεν τῆς λαβῆς ὁμάδες ἐπὶ γραμμῶν. Πινελιά στὶς ρίζες τῆς λαβῆς. Μαύρη

48. Πρβ. *MDP* εἰκ. 159:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

49. FM 23, FS 9. Αὐτόθι εἰκ. 135:2 (Μυκῆνες) βλ. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 4:16, *MDP* εἰκ. 135:3 (Εὔτηρη), αὐτόθι εἰκ. 135:4 (Μυκῆνες) καὶ Mountjoy,

BSA 71, 1976, εἰκ. 4:21, Wace, *BSA* 45, 1950, πίν. 24(b).

50. Πρβ. *MDP* εἰκ. 146:1 (Μυκῆνες). Ἡ P. Mountjoy τὸ σχολιάζει ὡς ὀριακὸ μεταξὺ YE ΠΙΒ1 καὶ YE ΠΙΒ2). Βλ. καὶ αὐτόθι εἰκ. 165:1 (Μυκῆνες).

έντελως ἐξίτηλη βαφή. – Τρία συνανήκοντα κομμάτια ἀπὸ τὸ χεῖλος, τὴ γάστρα, τὸ κοντὸ στέλεχος καὶ τὴ μικρὴ δισκοειδὴ δακτυλιόσχημη βάση. Λεπτὴ ταινία χεῖλους, γωνιώδεις πλατεῖς μίσχοι σὲ σειρὰ, ταινία γάστρας, δακτύλιος στελέχους. Πορτοκαλόχρωμος πηλός, ἐρυθρὴ βαφή. – Τριάντα δύο χεῖλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων εἴκοσι μὲ κορυφὴ τετραπλοῦ τρικάμπυλου τόξου (2), ἡ κορυφὴ πενταπλοῦ τρικάμπυλου τόξου (1), ἀνηρτημένα ἡμικύκλια (1), ὄρθια πολλαπλὰ τρικάμπυλα τόξα μὲ ἀνηρτημένα καὶ ὄρθια πολλαπλὰ ἡμικύκλια (3 συνανήκοντα), στήλη ἀραιῶν ὀριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ ἀνηρτημένα ὁμόκεντρα τόξα (1), ὀριζόντια τεθλασμένη (1), λοξὴ ταινία (1), τριγωνικὸ σχῆμα μὲ δικτυωτό (1), ἀνηρτημένα ὁμόκεντρα πολλαπλὰ ἡμικύκλια ἐκατέρωθεν δέσμης γραμμῶν (1), δέσμη γραμμῶν καὶ ἀνηρτημένα ὁμόκεντρα ἡμικύκλια (1), δέσμη πέντε γραμμῶν καὶ δίπλα τετραπλὰ ὁμόκεντρα τόξα (1), δέσμη γραμμῶν (4, τὸ ἓνα μὲ δακτυλίους), ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά (1), τμήμα λαβῆς μὲ πινελιὲς στὴ ράχη καὶ τὴ ρίζα, ταινία καὶ δακτύλιο γάστρας (1). – Ἐννέα χεῖλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲ τμήμα σπείρας καὶ ἓνα μὲ διπλὸ ἀνηρτημένο ἡμικύκλιο καὶ δέσμη γραμμῶν. – Γάστρα μὲ δεύτερη ταινία χεῖλους καὶ ταινία γάστρας καὶ μετὰξὺ τους ἀνηρτημένα καὶ ὄρθια πολλαπλὰ τόξα καὶ δέσμη γραμμῶν. – Ἐξι γάστρες μὲ ὄρθιο ἐλικοειδὲς ἄνθος (1), χιαστὶ γραμμὲς καὶ γέμισμα ὁμόκεντρων κύκλων (1), μεγάλες τρέχουσες σπείρες καὶ ταινία (1), σπείρα (1), ταινίες καὶ δακτυλίους (2). – Δέκα κομμάτια ἀπὸ τὴ γάστρα, τὸ κοντὸ στέλεχος καὶ τὴ βάση, ἐκ τῶν ὁποίων ἔξι μὲ δακτυλίους στὸ στέλεχος καὶ τὴν περιφέρεια τῆς βάσης (διάμ. βάσης 5,4 ἐκ., 9 ἐκ. καὶ 10 ἐκ.), τὰ δύο καὶ μὲ δακτύλιο στὸν πυθμένα. Ἐνα μὲ δακτύλιο στὸν πυθμένα, ζευγὸς δακτυλίων στὸ στέλεχος καὶ ἓνα στὴν περιφέρεια τῆς βάσης, ἓνα ἀπὸ ἐνδόβαφο ἀγγεῖο (διάμ. 5,3 ἐκ.) καὶ δύο ἀπὸ ὀλόβαφα ἀγγεῖα (διάμ. 9,4 ἐκ.). – Τρία κομμάτια στελεχῶν μὲ δα-

κτυλίους. – Ὀκτὼ τμήματα βάσεων μὲ δακτυλίους στὴν περιφέρεια. – Ἀβαφοὶ ἐσωτερικά: Πέντε συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα. Λεπτὴ ταινία χεῖλους καὶ δακτύλιος, κεντρικὴ στήλη πλοχοῦ μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενα μεμονωμένα διπλὰ πετάλια, παράπλευροι στάχεις ἀμειβόντων, ἱμάντες γάστρας⁵¹. Πηλὸς κιτρινοκάστανος, βαφή καστανέρυθρη ἐξίτηλη. Διάμ. χεῖλους 13 ἐκ. (πίν. 11α: 9). – Δύο συγκολληθέντα ὄστρακα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ. Χαμηλὰ τέσσερις ἱμάντες καὶ ἀπὸ ἐπάνω σειρὰ μὲ καμπυλόγραμμη διπλὴ ταινία ἀπολήγουσα σὲ ἔλικα. Μετὰξὺ τῶν ταινιῶν ὡς γέμισμα στήλης κατὰ διαστήματα ἀπὸ ὀριζόντια γραμμίδια⁵². – Πέντε ὄστρακα, συγκολλημένα ἀνὰ δύο καὶ ἓνα συνανήκον, ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα μὲ ρίζα λαβῆς. Λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιος, ἀντιθετικὲς σπείρες μὲ δικτυωτὸ γέμισμα στὴ θηλιά, ἱμάντες στὴ γάστρα, πινελιά στὴ ρίζα τῆς λαβῆς⁵³ (πίν. 12: 10-11). – Τρία συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος, τὴ γάστρα καὶ τὴ δακτυλιόσχημη βάση. Λεπτὴ ταινία χεῖλους, δικτυωτὸς κύκλος στὴ θηλιά σπείρας, ἱμάντες στὴ γάστρα, ταινία στὴ βάση, ἱμάντες στὸν πυθμένα. – Εἴκοσι ἐξώστροφα χεῖλη μὲ λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ἀπὸ κάτω καμπύλη ταινία (1), ἐλικωτὸ ἄνθος μὲ περιστικτο τριπλὸ κάλυκα καὶ δίπλα περιστικτός κύκλος. Ἐξίτηλη βαφή ποῦ ἀχνοφαίνεται (1), ἴχνη κόκκινου χρώματος, ἴσως ἐλικωτὸ ἄνθος (1), τετραπλὸ τρικάμπυλο τόξο (1), ὄρθια πολλαπλὰ τρικάμπυλα τόξα (1), ἐξίτηλα ὁμόκεντρα τόξα (1), κεντρικὴ στήλη πολὺ μικρῶν ῥόμβων μὲ τετραπλὸ περιθώριο καὶ ἐκατέρωθεν ἀγκυλόμισχες σπείρες. Ἀπὸ κάτω πέντε τουλάχιστον ἱμάντες (πίν. 13α: 3) (1), στήλη ὀριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ πενταπλὸ περιθώριο καὶ δίπλα ὁ ἀγκύλος μίσχος σπείρας (1), κεντρικὴ πολὺ στενὴ στήλη ὀριζοντίων πυκνῶν τεθλασμένων γραμμῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο, δίπλα μικρὴ ἀγκυλόμιση σπείρα. Βαφή ἐξίτηλη⁵⁴ (πίν. 13α: 4) (1), στήλη ὀριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ διπλὸ περιθώριο πλαισιωμένο μὲ κροσσοπετάλια

51. Γιὰ τὴν κεντρικὴ στήλη, πρβ. (χωρὶς διακρινόμενα περιθώρια) αὐτόθι εἰκ. 143:12 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, YE IIIB1).

52. FM 19:41. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 143:4 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, YE IIIB1).

53. Γιὰ τὶς σπείρες αὐτὲς βλ. *Tiryns* VIII 63, πίν. 44:7. Πρβ. Wardle, *BSA* 64, 1969, πίν. 18(c)9.

54. Πολὺ κοντινὸ παράλληλο *RMDP* εἰκ. 258:153 (Εὐτρηση, YE IIIB).

(1), στήλη τεθλασμένης με διπλό περιθώριο και αντιμέτωπα πετάλια (1), στήλη τεθλασμένης με περιθώριο (2), δέσμη γραμμών και λοξό γλωσσοειδές κόσμημα με γέμισμα γραμμιδίων (1), οί απολήξεις δέσμης έξι τουλάχιστον γραμμών (1), έξίτηλη διακόσμηση (1), άκέραιη όριζόντια κυλινδρική λαβή με τρεις πινελιές και ιμάντες γάστρας (1), άκόσμητα (3). - Έξώστροφο χείλος με ταινία και δακτύλιο. Σώζεται όλόκληρη σχεδόν ή όριζόντια κυλινδρική λαβή με πινελιά στη ρίζα. Δίπλα άχνοφαίνεται ή κεραία με τή ήμισυ της κεφαλής όρθιας πορφύρας. - Τριάντα ένα χείλη με λεπτή ταινία και δακτύλιο και έξωτερικά διπλή όρθια πορφύρα με περιστικτο σωμα και διάστικτη ούρά (1), γλωσσοειδείς καμπύλους μίσχους με γέμισμα λοξές στήλες γραμμιδίων (1), όρθιους στάχεις άμειβόντων (3), πέντε όμόκεντρα τόξα άνηρτημένα από την ταινία του χείλους (1), πλατιά στήλη πυκνών όριζοντίων τεθλασμένων με πολλαπλό περιθώριο (1), στήλη όριζοντίων τεθλασμένων γραμμών με όκταπλό περιθώριο και έξωτερικά στήλη κροσσοπεταλιών (1), στήλες τεθλασμένης με διπλό περιθώριο (6, συγκολλώμενα άνα 2 και 2), πλατιά στήλη τεθλασμένης με περιθώριο (3), στήλη άντίνωτων κροσσοπεταλιών με διπλό περιθώριο και έφαπτόμενο διπλό πετάλιο με περιγράμμα (1), δύο στήλες άντινώτων κροσσοπεταλιών με διπλό περιθώριο (1), δύο στήλες όριζοντίων γραμμιδίων με τρεις γραμμές μεταξύ τους, τριπλό περιθώριο και έφαπτόμενα διπλά πετάλια (1), δέσμη γραμμών περιθωρίου και έφαπτόμενο πετάλιο με διάγραμμα διπλό περίγραμμα και γέμισμα μικρό ρόμβο επάνω από ταινία (2 συγκολλημένα), κατακόρυφες τεθλασμένες άραιές γραμμές (άνευ περιθωρίου) επάνω από ιμάντες (1), ρίζες λαβής με πινελιές (2), άκόσμητα (6). - Έξώστροφο χείλος με πλατιά ταινία έξωτερικά. Από κάτω τετραπλά όμόκεντρα τόξα με όλόβαφο τή έσώτατο. - Έξώστροφο χείλος, χωρίς νά διακρίνεται ταινία, με άκέραιη τήν όριζόντια κυλινδρική λαβή με πινελιά στίς ρίζες. Τριμμένη ή επιφάνεια του άγγείου. - Έκατόν πενήντα μία γάστρες με τμήμα κεραίας μικτού άνθους περιστικτής έσωτερικά και με στικτό κύκλο (1), τμήμα έλικοειδούς άνθους (1), διπλούς όμόκεντρους κύκλους και έναλλασσόμενες γραμμές (ίσως απολήξεις πορ-

φυρών) (1), τετραπλό τουλάχιστον τρικάμπυλο τόξο και μέσα δύο αντιμέτωπα πέταλα (1), τμήματα πολλαπλών τόξων (6), σπείρα με έφαπτόμενο διάγραμμα τρίγωνο (1), σπείρα με δικτυωτό όφθαλμός (1), τρέχουσες σπείρες (1), σπείρα (5), έξίτηλη σπείρα και ιμάντες (1), κόκκινη έξίτηλη σπείρα (1), άνηρτημένους στάχεις άμειβόντων (6, στο ένα με τμήμα λαβής με πινελιές), στήλη πλοχμού με περιθώριο επάνω από ταινία⁵⁵ (πίν. 12: 6) (1), στήλες τεθλασμένης με μονό (2) και διπλό (2) περιθώριο, στήλη όριζοντίων κυματοειδών με πολλαπλό περιθώριο (1), στενή στήλη όριζοντίων κυματοειδών γραμμών με τετραπλό περιθώριο και έξωτερικά στήλη κροσσοπεταλιών. Από κάτω πέντε ιμάντες (1), στήλη όριζοντίων κυματοειδών γραμμών με τριπλό περιθώριο επάνω από ταινία (1), στήλη όριζοντίων κυματοειδών ταινιών με διπλό περιθώριο (1), δύο στήλες άντίνωτων κροσσοπεταλιών με διπλό περιθώριο επάνω από ιμάντες (1), δέσμη γραμμών με έφαπτόμενα κροσσοπετάλια (1), δέσμες γραμμών (5), δέσμη πέντε γραμμών επάνω από ιμάντες (1), γραμμή επάνω από ταινία (1), γραμμή επάνω από ιμάντες (1), ταινίες (26), ταινίες και δακτυλίους (8), ταινίες ή ιμάντες (24, οί τρεις και με δακτυλίους), ταινίες και ιμάντες προς τόν πυθμένα (1), ιμάντες (9), ιμάντες, στήλη λοξών έγκάρσιων γραμμών με διπλό περιθώριο και ρίζα λαβής (1), ιμάντες, ρίζα λαβής με πινελιά (1), δακτύλιο (1), άκέραιη λαβή με πινελιές (4), τμήμα λαβής με πινελιές (15, στο ένα έγκάρσιες, δύο συγκολλημένα), ρίζες λαβών με πινελιά (15). - Γάστρα, χωρίς ταινία, με άκέραιη λαβή με έγκάρσιες πινελιές στη ράχη, ίσως από στικτό σκύφο. - Δύο συγκολληθέντα κομμάτια από δακτυλιόσχημη βάση με ταινία έξωτερικά. Στο σωζόμενο τμήμα της γάστρας διακρίνεται ταινία κάτω από στήλη τεθλασμένης με μονό περιθώριο. Μέσα στόν πυθμένα δακτύλιος. Βαφή καστανή. - Δύο συγκολλημένα και ένα συνανήκον τμήμα δακτυλιόσχημης βάσης με ιμάντες μεταξύ ταινιών έξωτερικά και δακτυλίου στόν πυθμένα. - Δακτυλιόσχημη βάση με ταινία έξωτερικά, ιμάντες ψηλότερα στη γάστρα και όμόκεντρους ιμάντες μέσα στόν πυθμένα. - Τέσσερις δακτυλιόσχημες βάσεις με ταινία έξωτερικά, εκ τών όποιών μία άκέραιη διαμ. 4,7 εκ. και μία άκ-

55. Πρβ. *MDP* εικ. 143:12 (Έπιστημονική Συλλογή Ναυπλίου, YE ΠΙΒ1).

ραιοι, διαμ. 4,5 εκ., με σπείρα στον πυθμένα. – Δεκαεπτά δακτυλιόσχημες βάσεις με ταινία και δακτύλιους στον πυθμένα, ή μία με διάμ. 5,1 εκ. – Δύο δισκοειδείς κοίλες βάσεις, ή μία με δακτυλίους στον πυθμένα και ταινία εξωτερικά, ή άλλη με δακτύλιο και ιμάντες μέσα στον πυθμένα. – Δύο επίπεδες βάσεις με ταινία εξωτερικά. – Δώδεκα τμήματα ενδόβαφων σκύφων: ένα εξώκυρτο χείλος με πλατιά ταινία εξωτερικά, πέντε γάστρες με ταινία, πλὴν μιᾶς ἀκόσμητης, μία γάστρα με δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινία, μία γάστρα με ρίζα λαβῆς με πινελιά και τέσσερις δακτυλιόσχημες βάσεις με ταινία εξωτερικά. – Εἴκοσι δύο τμήματα ὀλόβαφων σκύφων: ἑπτὰ εξώκυρτα χεῖλη, τὸ ἓνα με τμήμα ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς και ἓνα ὡς τὴ γάστρα χαμηλὰ με ρίζα λαβῆς· δύο εξώστροφα χεῖλη· δώδεκα γάστρες, οἱ τρεῖς με τμήμα και τρεῖς με ρίζα λαβῆς· δισκοειδὴς κοίλη βάση. – Ἑπτὰ λαβὲς σκύφων, ή μία με βαμμένη ράχη, οἱ ἄλλες με πινελιές, ἐκ τῶν ὁποίων δύο συγκολλώμενες.

Χειροποίητα: Κομμάτι ἀπὸ τὴ γάστρα ὡς τὴν κοίλη κωνική κάτω βάση μικρῆς κύλικος με κοντὸ στέλεχος. Ταινία γάστρας, δακτύλιοι στήν ἀρχή και τὴ βάση τοῦ στελέχους και γύρω στή βάση⁵⁶ (πίν. 12: 7). – Εὐθὺ χεῖλος με κοντὸ λαμὸ και τμήμα σφαιρικοῦ σώματος μικκύλου ἀπιόσχημου. Λεπτὴ ταινία χεῖλους, δακτύλιος στή βάση τοῦ λαμοῦ, πυκνὲς γραμμὲς κατὰ μῆκος⁵⁷ (πίν. 10β: 7). – Πέντε κομμάτια προχοϊδίων, ὀρισμένα συνανήκοντα. Τοίχωμα προχοϊδίου με δέσμες γραμμῶν κομμάτι ἀπὸ τὸ τοίχωμα μικρῆς πρόχου. Σῶζονται οἱ ρίζες τῆς μικρῆς ὀριζόντιας λαβῆς, ἐνῶ ἀπὸ τὴ διακόσμηση φαίνονται μόνον ἀραιὰ ἴχνη κόκκινου χρώματος· κομμάτι ἀπὸ τὸ σφαιρικὸ σῶμα και τὴν κυρτὴν βάση προχοϊδίου με δέσμη γραμμῶν στὸ τοίχωμα· κυρτὴν βάση με λίγο τοίχωμα μικρῆς πρόχου. Διακρίνονται τὰ ἴχνη κατακόρυφων παράλληλων ἀτρακτοειδῶν ταινιῶν.

Ἀγγεῖα: Μεγάλο κομμάτι μικκύλου κυάθου ἢ σκύφου ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴν ἐπίπεδη βάση με λεπτὴ ταινία χεῖλους, ταινία και δακτύλιο βάσης. Ὑψ. 3,4 εκ., διάμ. χεῖλους 6 εκ., διάμ. βάσης 3 εκ. – Τέσσερα συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ δακτυλιόσχημη βάση σκύφου ἄβαφου ἐσωτερικά.

Λεπτὴ ταινία χεῖλους και δακτύλιος ἐντὸς, κεντρικὴ στήλη ἀμειβόντων με γλωσσίδια και διπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ὁμάδα ἱμάντων στή γάστρα. Ἐσωτερικὰ στον πυθμένα ὁμάδα λεπτῶν δακτυλίων, ἐξωτερικὰ στή βάση ἱμάντας και ταινία. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ σκούρα καστανή. Ὑψ. 10, 2 εκ., διάμ. βάσης 4 εκ. (πίν. 12: 8-9).

Εἰδῶλια: Ἀκέραιο γυναικεῖο εἰδῶλιο τύπου T, λείπει μόνον τὸ κεφάλι. Τὰ χέρια πλαστικὰ διαμορφωμένα και διπλωμένα ἐπάνω στὸ στήθος, τὸ ἓνα δίπλα στὸ ἄλλο. Πλαστικὰ δηλωμένη και ἡ πλεξίδα στήν πλάτη. Κάτω σῶμα κωδωνόσχημο, κοῖλο ἐσωτερικά. Πολὺν τριμμένη ἐπιφάνεια, ὥστε μόλις διακρίνεται ἡ διακόσμηση. Κυματοειδὲς γραμμὲς ἀμφίπλευρα στον κορμό, γραμμὲς και στὸ κάτω σῶμα. Κόκκινη βαφή. Σωζ. ὕψ. 6,4 εκ., πλ. 3,4 εκ. (πίν. 13α: 2). – Κεφάλι εἰδωλίου με κωνικὸ κοῖλο πόλο και ἐπίθετη ταινία πηλοῦ γιὰ τὴν πλεξίδα στήν ὀπίσθια ὄψη. Δακτύλιος στήν ἀκμὴ τοῦ πόλου και δεῦτερος ἐξωτερικά, στιγμὲς ὡς ὀφθαλμοί, ἐγκάρσια γραμμίδια πίσω. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρῇ. Σωζ. ὕψ. 3,5 εκ., διάμ. πόλου 2,2 εκ. – Κεφάλι γυναικεῖο εἰδωλίου, ἐπίπεδο ἄνω, ἀπὸ τὸ ἄκρον τοῦ ὁποῖου ξεκινάει ἡ σπασμένη πλαστικὴ πλεξίδα. Βαμμένη ἡ κορυφὴ τοῦ κεφαλιοῦ, ταινία στή βάση τοῦ λαμοῦ, στιγμὲς γιὰ τὴ δήλωση τῶν ματιῶν. – Κεφάλι εἰδωλίου με κωνικὸ κοῖλο πόλο. Λεπτὸς δακτύλιος στον πόλο και γύρω ἀνηρητημένα κροσσοπετάλια, δακτύλιος στὸ ἐπάνω μέρος τῆς κεφαλῆς με ἀνηρητημένα κροσσία στίς δύο ὀψεις τοῦ προσώπου, στιγμὲς ὡς ὀφθαλμοί, ἐγκάρσια γραμμίδια στον αὐχένα. Κιτρινωπὸς πηλός, καστανὴ βαφή. Σωζ. ὕψ. 2,4 εκ., διάμ. πόλου 1,9 εκ. (πίν. 11α: 3). – Μικρὸ κεφάλι γυναικεῖο εἰδωλίου με κωνικὸ πόλο, κοῖλο στήν ἄνω ἐπιφάνεια. Ταινία στήν περίμετρο τοῦ πόλου, ἀπὸ τὴν ὁποία ἀναρτῶνται κροσσοπετάλια. Ταινία στή βάση τοῦ πόλου και στήν κατατομή τοῦ προσώπου. Στιγμὲς γιὰ τὴ δήλωση τῶν ματιῶν. Ἐγκάρσια γραμμίδια στον αὐχένα γιὰ τὴ δήλωση τῆς πλεξίδας. Σωζ. ὕψ. 2,5 εκ., διάμ. πόλου 1,8 εκ. – Κεφάλι γυναικεῖο εἰδωλίου με κωνικὸ πόλο, κοῖλο στήν ἄνω ἐπιφάνεια. Ταινία στήν περίμετρο τοῦ πόλου, ἀπὸ τὴν ὁποία ἀναρτᾶται σειρὰ διπλῶν κροσσοπεταλίων.

56. Αὐτόθι εἰκ. 123:10 (Μυκῆνες, YE IIIB).

57. YE IIIB. Αὐτόθι 101, 126. Πρβ. αὐτόθι εἰκ.

123:5 (Μυκῆνες), 153:1 (Τίρυνς).

Ταινία στη βάση του πόλου, από την οποία κρέμονται κατακόρυφα γραμμίδια προς δήλωση της πλεξίδας. Ταινία στο περίγραμμα του προσώπου, στιγμές για τη δήλωση των ματιών και ἐγκάρσιες πινελιές στον αὐχένα για τη δήλωση της πλεξίδας. Κεραμόχρωμη βαφή σὲ ὑπόλευκο ἀλείφωμα. – Κεφάλι γυναικείου εἰδωλίου, πολὺ τριμμένο. Κεφάλι ἐπίπεδο ἄνω, ἀπὸ ὅπου ξεκινάει καὶ ἡ πλαστικὴ πλεξίδα. Μόλις διακρίνεται ταινία στὴν κατατομή τοῦ προσώπου καὶ στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ οἱ στιγμές για τη δήλωση των ματιών. – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸν κορμὸ εἰδωλίου τύπου Ψ μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους καὶ τὴ γένεση ἑνὸς χειροῦ. Δακτύλιος στὸν λαιμὸ καὶ τὴ μέση, κατακόρυφη ἐλαφρὰ λοξὴ διαγράμμιση στὸν κορμό. Πηλὸς κιτρινωτέφρος, βαφὴ καστανομέλανη. Σωζ. ὕψ. 3,7 ἐκ., μέγ. πλ. 3,8 ἐκ. – Τμήμα κορμοῦ εἰδωλίου μὲ πλαστικὴ πλεξίδα στὴν ὀπίσθια ὄψη καὶ ἀρχὴ στελέχους. Λοξὴ καμπύλη διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις, δακτύλιος στὴ μέση, γραμμὲς στὸ στέλεχος. Πηλὸς πορτοκαλόχρωμος, βαφὴ ἐρυθρῇ. Σωζ. ὕψ. 3 ἐκ., σωζ. πλ. 2,8 ἐκ. – Τμήμα κορμοῦ μὲ λοξὴ διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις καὶ τμήμα κωνικοῦ στελέχους, κοίλου κάτω, μὲ δακτύλιο στὴ μέση καὶ τρεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος. Πηλὸς πορτοκαλόχρωμος, ἀλείφωμα κιτρινωπό, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 3,3 ἐκ., σωζ. πλ. 3,6 ἐκ. – Ψηλό, κωνικό, κοῖλο κάτω στέλεχος εἰδωλίου μὲ ζεύγη γραμμῶν στὶς δύο ὄψεις. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανομέλανη. Σωζ. ὕψ. 5,3 ἐκ., μέγ. πλ. 2 ἐκ. – Κεφάλι εἰδωλίου βοοειδοῦς, ἐλλιπὲς στὸ ἓνα κέρατο. Στὸ πίσω μέρος διακρίνεται τὸ σημεῖο ἀπόληξης ταινιωτοῦ χαλινاريوῦ. Ρύγχος μακρὺ κυλινδρικό, ὁμοίως τὸ κέρατο καμπύλο ὀξύληκτο. Δύο μεγάλες στιγμές ὡς ὀφθαλμοὶ στὶς δύο πλευρὲς τοῦ ρύγχους, γραμμίδια κατὰ τόπους σὲ ἄτακτη διάταξη. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή. Σωζ. ὕψ. 4,7 ἐκ., σωζ. μῆκ. 2,8 ἐκ. – Λεπτοκαμωμένο κεφάλι ταύρου. Σῶζεται τὸ λεπτὸ καὶ ἐπίμηκες ρύγχος του, τὸ ἓνα καμπύλο κέρατο καὶ ἡ ρίζα τοῦ ἄλλου. Ἰχνη κόκκινης βαφῆς. – Ζωόμορφο εἰδῶλιο. Σῶζεται τὸ κεφάλι μὲ σπασμένο ρύγχος καὶ κέρατα, ὁ ψηλὸς λαιμὸς καὶ οἱ ρίζες τῶν ἐμπροσθίων ποδιῶν καὶ τοῦ κυλινδρικοῦ σώματος. Στὸ κεφάλι μεταξὺ τῶν κεράτων σῶζονται τὰ ἴχνη ἀπὸ τὴ στερέωση ὀριζοντίου στελέχους. Πολὺ τριμμένο, ἀδιάγνωστη διακόσμηση. – Κυλινδρικός κορμὸς καὶ πρόσθιο τμήμα ζωομόρφου εἰδωλίου μὲ σπασμένα τὰ ἄκρα

πόδια καὶ τὸν λαιμό. Γραμμὴ κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ ἐκατέρωθεν γραμμίδια στὰ πλευρά, γραμμὲς πρὸς τὰ πόδια. Πηλὸς καστανοκίτρινος, βαφὴ σκούρα καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 2,3 ἐκ., σωζ. μῆκ. 4,1 ἐκ. – Στενὸς κυλινδρικός κορμὸς ζωομόρφου εἰδωλίου καὶ δύο λοξὰ κυλινδρικά πόδια, σπασμένα στὰ ἄκρα. Γραμμὴ κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ πολὺ πυκνὲς ἐγκάρσιες γραμμὲς πρὸς τὰ πόδια. Κιτρινωπὸς πηλός, καστανέρυθρη βαφὴ. Σωζ. μῆκ. 6,1 ἐκ., σωζ. ὕψ. 2,2 ἐκ. (πίν. 10β: 1). – Μικρὸ εἰδῶλιο, πιθανὸν χοῖρου. Σῶζεται τὸ κοντόχοντρο σῶμα μὲ τὶς ρίζες ποδιῶν καὶ λαιμοῦ καὶ ἡ πλαστικὰ διαμορφωμένη οὐρά. Μόλις διακρίνονται κάποιες γραμμὲς στὴ ράχη καὶ πρὸς τὰ πόδια. Πηλὸς πρασινωπός. Μῆκ. 4,5 ἐκ., σωζ. ὕψ. 2,9 ἐκ. – Ὀπίσθιο τμήμα ζωομόρφου εἰδωλίου μὲ στενὸ κυλινδρικό κορμό, διπλωμένη ὑψωμένη οὐρὰ καὶ σπασμένα τὰ ἄκρα πόδια. Γραμμὴ κατὰ μῆκος καὶ πυκνὰ ἐγκάρσια γραμμίδια στὴ ράχη, γραμμὲς πρὸς τὰ πόδια. Κιτρινωπὸς πηλός, σκούρα καστανὴ βαφὴ. Σωζ. μῆκ. 3,5 ἐκ., σωζ. πλ. 3 ἐκ. – Ὀπίσθιο τμήμα ζωομόρφου εἰδωλίου μὲ διπλωμένη κάτω οὐρά. Γραμμὴ κατὰ μῆκος καὶ ἐγκάρσια γραμμίδια πυκνὰ στὴ ράχη, ἀπὸ μία γραμμὴ σὲ κάθε πόδι. Κιτρινωπὸς πηλός, καστανέρυθρη βαφὴ. Σωζ. ὕψ. 2,4 ἐκ., σωζ. μῆκ. 2,2 ἐκ. – Παρόμοιο κομμάτι, σπασμένο σὲ ὅλα τὰ ἄκρα (πόδια, οὐρά). Σῶζει μόνον τμήμα τοῦ κορμοῦ μὲ παρόμοια διακόσμηση. Πηλὸς πορτοκαλόχρωμος, βαφὴ ἐρυθρῇ. Σωζ. ὕψ. 2,25 ἐκ., σωζ. μῆκ. 2,9 ἐκ. – Κομμάτι ἀπὸ τὴν ἐπίπεδη δισκοειδὴ κυκλικὴ ἔδρα, τὸ ἐρεισίνωτο καὶ τὸ κοντὸ ταινιωτὸ πόδι ὁμοιώματος καθίσματος. Γραμμὲς καὶ στιγμὲς ἐπάνω, τρεῖς γραμμὲς στὴν ἐξωτερικὴ ὄψη τοῦ ποδιοῦ καὶ τοῦ ἐρεισίνωτου. Πηλὸς πορτοκαλόχρωμος, ἀλείφωμα κιτρινωπό, βαφὴ ἐρυθρῇ. Σωζ. ὕψ. 2,8 ἐκ., σωζ. μῆκ. 2,2 ἐκ. (πίν. 11α: 7). – Κομμάτι ὁμοιώματος θρόνου. Σῶζεται τμήμα τῆς ἔδρας, τὸ ἓνα κατακόρυφο ταινιωτὸ πόδι καὶ τὸ κάθετο ταινιωτὸ ὑποστήριγμα τοῦ ἐρεισίχειρου. Γραπτὸ τὸ περίγραμμα τῆς ἔδρας καὶ πρὸς τὸ ὑποστήριγμα, ἐσωτερικὰ γραμμὴ καὶ δευτερὴ κάθετη, ἐξωτερικὰ γραμμὴ κατὰ μῆκος τῆς ἐξωτερικῆς ὄψης τοῦ ποδιοῦ. Κιτρινοκάστανος πηλός, σκούρα καστανὴ βαφὴ. Σωζ. ὕψ. 3,1 ἐκ., μέγ. πλ. (ἄνω ἐπιφάνεια) 3,1 ἐκ. (πίν. 12: 5). *Μικρὸ εὔρημα:* Ἕνας ἀστράγαλος. – Θυρίδα σπονδύλου (Spondylus Gaederopus) μὲ ἴχνη κοπῆς μὲ ἐργαλεῖο στὸ σημεῖο σύνδεσης.

Στὴ νοτιοανατολικὴ γωνία τῆς, ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὸ στρώμα αὐτό, ὑπῆρχε σὲ ἔκταση 1,95×1,04 μ. μία λεπτὴ στρώση ἀπὸ ἀσπρόχωμα, ποὺ δὲν ἀποτελοῦσε δομικὸ στοιχεῖο (δάπεδο, π.χ.) ἀλλὰ ἦταν σαφῶς πεσμένο ἢ χυμένο καὶ ἐσκέπαζε στὸ σημεῖο αὐτό.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 18.

Ἄγραπτα 4, γραπτὰ 14.

Ἄγραπτα: Δύο ἐξώστροφα χεῖλη τροπιδωτῶν κυλίκων μὲ ἀκέραιη τὴν κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Ἐλαφρῶς ἐσώστροφο χεῖλος κυρτόπλευρης ἢ μικρῆς κωνικῆς κύλικος μὲ ἀκέραιη τὴν κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Ἐξώστροφο χεῖλος τροπιδωτοῦ λεκανιδίου μὲ ἀκέραιη τὴν ὀριζόντια γωνιώδη ταινιωτὴ λαβή. Πηλὸς ὑπόλευκος.

Γραπτὰ: Ἐξώκυρτο βαμμένο χεῖλος κύλικος καὶ ἀπὸ κάτω ἢ φυλλοειδὴς ἐπίστεψη ὄρθιου φοίνικα⁵⁸. – Γάστρα κύλικος μὲ πέντε ἱμάντες. – Στέλεχος κύλικος ψηλὸ μὲ τέσσερις ἐπάλληλες καστανὲς ταινίες. – Τροπιδωτὸ χεῖλος μὲ τὴν ἀρχὴ τῆς κοιλίας μικρῆς χειροποίητης πρόχου μὲ βραχὺ λαμό. Μόλις διακρίνονται κατακόρυφες ἀτρακτοειδεῖς ταινίες στὴν κοιλιά. – Κομμάτι τοιχώματος πρόχου μὲ τμήμα πλατιᾶς ταινίας. – Δακτυλιόσχημη βάση μικροῦ ψευδοστόμου μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ψηλότερα ἱμάντες. Διάμ. βάσης 3,1 ἐκ. – Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τὴ γάστρα σκύφου ἄβαφον ἐσωτερικά, ὅπου σώζονται οἱ ρίζες τῆς ὀριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς. Ταινία στὴν

ἀκμὴ τοῦ χεῖλους, πινελιὲς στὶς ρίζες τῶν λαβῶν καὶ ἱμάντες χαμηλὰ στὴ γάστρα. – Ἐξώστροφο χεῖλος σκύφου μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δευτέρη χαμηλότερα ἀμφίπλευρα. Ἀπὸ κάτω, ἐξωτερικά, στήλη ὀριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο. Ἐξίτηλη καστανόμαυρη βαφή. – Γάστρα σκύφου μὲ ταινία στὸ χεῖλος ἀμφίπλευρα. – Τμήμα γάστρας μὲ ταινία ἀπὸ ἐνδόβαφο σκύφο. – Τέσσερα ὄστρακα ὀλόβαφων σκύφων: Ἐξώκυρτο χεῖλος, δύο γάστρες καὶ δισκοειδὴς κοιλὴ βάση.

Μικρὰ εὐρήματα: Τρία κομμάτια κονιάματος: 1) Κομμάτι μὲ λευκὴ ἐπιφάνεια ἐπάνω στὴν ὁποία σώζονται ἴχνη κόκκινης καὶ γαλάζιας βαφῆς, χωρὶς νὰ διακρίνεται κάποιο συγκεκριμένο σχέδιο. Διαστ. 4,8×4,5 ἐκ., πᾶχ. 1,3 ἐκ. 2) Κομμάτι μὲ λευκὴ ἐπιφάνεια ἐπάνω στὴν ὁποία σώζονται ἴχνη ζωηροῦ κόκκινου χρώματος. Διαστ. 4×2,8 ἐκ., πᾶχ. 2 ἐκ. 3) Μικρὸ κομμάτι κονιάματος μὲ στήλη γαλάζιου χρώματος καὶ δεξιὰ κίτρινου. Διαστ. 3,5×2,8 ἐκ., πᾶχ. 1,9 ἐκ. – Πέντε μικρὰ κομμάτια κονιάματος, ὅλα μὲ λευκὴ ἐπιφάνεια καὶ ἴχνη γαλάζιου χρώματος. Διαστ. 2,2×2 ἐκ., πᾶχ. 0,9 ἐκ. / 1,8×1,5 ἐκ., πᾶχ. 1 ἐκ. / 2×1 ἐκ., πᾶχ. 0,9 ἐκ. / 1,5×0,8 ἐκ., πᾶχ. 0,9 ἐκ. / 1×1 ἐκ., πᾶχ. 0,9 ἐκ.

Στὸ ἴδιο βάθος ἡ ἐπίχωση τοῦ ὑπολοίπου ἀνατολικοῦ τμήματος τοῦ χώρου περιεῖχε:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 311 + 8 εἰδῶλια.

Ἄγραπτα 71, γραπτὰ 240.

Ἄγραπτα: Κύλικες: Τμήμα τροπιδωτῆς κύλικος ποὺ

διατηρεῖ τὴν κατατομὴ τοῦ ἀγγείου, ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος μέχρι τὴν ἐπίπεδη βάση. Στέλεχος βραχύ. Ὑψ. 10,2 ἐκ. – Κύλιξ σωζόμενη κατὰ τὸ ἥμισυ, ἀπὸ τὴν ἐπίπεδη βάση, τὸ βραχὺ στέλεχος καὶ

58. FM 15:10.

μέρος της γάστρας. Πηλός κοκκινωπός. Σωζ. ύψ. 7,5 εκ. – Εἴκοσι δύο ἐξώστροφα χεῖλη τροπιδωτῶν κυλίκων, τὰ δώδεκα μὲ ἀκέραιη τὴν κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Πέντε ἐξώστροφα χεῖλη κυρτόπλευρων, τὰ τρία μὲ ἀκέραιη τὴν κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Πέντε χεῖλη κυρτόπλευρων κυλίκων, ἓνα μὲ μεγάλο τμήμα τῆς πλατιᾶς ταινιωτῆς δακτυλιόσχημης ὑπερυψωμένης λαβῆς, καὶ ἓνα μὲ τὴν ἀρχὴ τῆς κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. – Ἀκέραιη δακτυλιόσχημη ὑπερυψωμένη ταινιωτὴ λαβή. – Δύο ταινιωτὲς λαβές. – Δύο γάστρες μὲ ἀκέραιη τὴν κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Γάστρα μὲ τμήμα τῆς ὑπερυψωμένης λαβῆς. – Ἐξι γάστρες. – Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος τροπιδωτοῦ λεκανιδίου μὲ ἀκέραιη τὴν ὀριζόντια γωνιώδη ταινιωτὴ λαβή. – Ἑπτὰ ἐξώστροφα χεῖλη τροπιδωτῶν λεκανιδίων, τὸ ἓνα μὲ τὴ ρίζα, τὰ τρία μὲ ἀκέραιη τὴν ὀριζόντια ταινιωτὴ γωνιώδη λαβή. – Δύο ἀκέραιες ἐπίπεδες βάσεις λεκανιδίων μὲ ἀρκετὸ μέρος τῆς γάστρας. Τὸ ἓνα διατηρεῖ τὴν κατατομὴ τοῦ ἀγγείου μέχρι τὸ εὐθὺ χεῖλος τῆς τροπιδωτῆς γάστρας. Ὑψ. 5,6 εκ., διάμ. βάσης 4 εκ. – Ἐπίπεδη ἀκέραιη βάση λεκανιδίου μὲ μέρος τοῦ τοιχώματος. Διάμ. βάσης 4,5 εκ. – Τμήμα δισκοειδοῦς κοίλης βάσης μὲ λίγο τοίχωμα ἀπὸ καμένο ἀγγεῖο οἰκιακῆς χρήσεως. – Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ παχὺ ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος μεγάλου ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ μέρος τοῦ τοιχώματος. Πηλός καστανός, τραχύς, χονδρόκοκκος, μὲ ἐγκλείσματα. – Δισκοειδὴς κοίλη βάση κυάθου μὲ μεγάλο μέρος τῆς κωδωνόσχημης γάστρας. – Ἐπίπεδη βάση μὲ μεγάλο μέρος τῆς ἡμισφαιρικῆς γάστρας κυάθου. – Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὴν ἐπίπεδη βάση μεγάλου κυπέλλου μὲ κοίλο τοίχωμα. – Τμήμα λαμποῦ προχου ἀπὸ πρασινοκίτρινο πηλὸ μὲ μικρὰ σκουρόχρωμα ἐγκλείσματα. – Δύο κομμάτια ἀπὸ τὴ βάση τοῦ λαμποῦ πρόχων μὲ τὴν ἀρχὴ τοῦ ὤμου, στὸ ἓνα ἀνάγλυφος δακτύλιος στὸ σημεῖο ἔνωσης. – Δύο μεγάλα κομμάτια ἀπὸ τὸ χεῖλος ἀμφορέων μὲ μέρος τοῦ τοιχώματος ποὺ διατηροῦν ἀκέραιη καὶ τὴν κατακόρυφη ταινιωτὴ ἢ κυλινδρική λαβὴ ἀντίστοιχα. Πηλός τραχύς κεραμοχρῶμος μὲ μικρὰ ἐγκλείσματα. – Δύο μεγάλα ἐξώκυρτα ἐπικλινῆ χεῖλη κρατήρα. – Ἐξώστροφο χεῖλος σκύφου μὲ τὴ ρί-

ζα τῆς λαβῆς. – Δισκοειδὴς κοίλη βάση σκύφου μὲ λίγο τοίχωμα.

Γραπτά: Κύλικες: Ἐξώστροφο χεῖλος καὶ μέρος τῆς κυρτόπλευρης γάστρας μὲ τὴν ἀρχὴ καὶ τὴ ρίζα τῆς κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς, ἡ ὁποία φέρει δύο ἀντικριστὲς κερατοειδεῖς ἀποφύσεις στὴν κορυφῇ τῆς. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ στὴ ράχη τῆς λαβῆς μὲ ἐξηρημένο τρίγωνο στὴν κορυφῇ καὶ διχαλωτὴ ἀπόληξη στὴ ρίζα. Δίπλα στὴ λαβὴ ἀχνοφαίνεται μικρὴ ὄρθια πορφύρα μὲ περιστiktο σῶμα καὶ διάστικτη οὐρά. Βαφὴ κόκκινη ἐξίτηλη, ἀλείφωμα ἀραιὸ ὑπόλευκο στὸν ρόδινο πηλό. – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία. Ἀπὸ κάτω τὸ διπλὸ περιγράμμα τοῦ κεφαλιοῦ ὄρθιας πορφύρας καὶ δίπλα στικτὸς κύκλος. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία καὶ ἀπὸ κάτω μικρὴ ὄρθια λεπτογραμμένη πορφύρα, ἀνηρημένη ἀπὸ τὴν ταινία τοῦ χεῖλους. Διπλὸ περιγράμμα στὸ κεφάλι, περιστiktο σῶμα. – Δύο τμήματα γάστρας ποὺ συνανήκουν ἀλλὰ δὲν συγκολλῶνται. Σῶζουν τὶς ἀπολήξεις τῆς ὀλόβαφης οὐρᾶς πέντε ὄρθιων πορφυρῶν⁵⁹. Στὸ ἓνα, μεταξὺ δύο πορφυρῶν μικρὸς περιστiktος κύκλος (πίν. 14α: 4, 6). – Ἐντεκα γάστρες μὲ δύο κόκκινες καμπύλες ταινίες, πλόκαμοι χταποδιοῦ, μὲ ἐπίθετη λευκὴ γραμμὴ στὸ μέσον⁶⁰ (πίν. 14α: 5)· κιτρινωπὸ ἀλείφωμα (1), πορφύρα μὲ ἐξίτηλο περιστiktο σῶμα (1), πορφύρα μὲ κεφάλι μὲ διπλὸ περιγράμμα καὶ τὴν ἀρχὴ τοῦ περιστiktου σώματος (1), διάστικτες οὐρὲς τριῶν ὄρθιων πορφυρῶν (1), τὶς ἀπολήξεις τῆς οὐρᾶς δύο ὄρθιων πορφυρῶν (1), ἴχνη τρικάμπυλου τόξου ποὺ μέσα ἔχει κύκλο μὲ στιγμὴ στὸ κέντρο (1), ἱμάντες (4), ταινία καὶ ἱμάντες (1). – Δύο ἀκέραιες λαβές μὲ βαμμένη ράχη, ἐξηρημένο τρίγωνο στὴν κορυφῇ καὶ διχαλωτὴ ἀπόληξη στὴ ρίζα. – Τμήμα λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη καὶ δύο κερατοειδεῖς ἀντικριστὲς ἀποφύσεις. – Στέλεχος μὲ ἐπάλληλες καστανὲς ἐξίτηλες ταινίες. – Ἀκέραιο βραχὺ στέλεχος μὲ ἐπάλληλες ταινίες. – Στέλεχος σπασμένο μὲ ἐξίτηλους ἐπάλληλους δακτυλίους. – Ἀκέραιη κοίλη βάση μὲ ἀβαθὴ κεντρικὴ κοιλότητα. Τρεῖς βαμμένοι δακτύλιοι στὴ βάση καὶ ἓνας στὸ σωζόμενο τμήμα τοῦ στελέχους. – Τὸ ἡμισυ μεγάλης κοίλης βάσης μὲ βαμμένους δακτυλίους. Διάμ. βάσης 9 εκ. – Τρεῖς κοῖλες βάσεις μὲ βαμμέ-

59. FM 23, FM 27:19, FS 258. Πρβ. *MDP* εἰκ. 141:12 (Κοπρέζα, YE IIIB1)

60. FM 21, FS 257. Βλ. πλήρες δείγμα αὐτόθι εἰκ. 107:2 (Βουρβάτσι, YE IIIA2).

νους δακτυλίους, ή μία σώζει καί τή βάση τοῦ στελέχους. - Ἐξώστροφο χεῖλος λεκανιδίου με ἀκέραιη τήν ὀριζόντια γωνιώδη ταινιωτή λαβή. Ταινία ἐσωτερικά τοῦ χεῖλους καί στή λαβή. - Ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου με ταινία καί μεγάλο μέρος τῆς ἡμισφαιρικῆς γάστρας. - Εὐθύ χεῖλος κυάθου με λεπτή ταινία στήν ἀκμή καί μία δεύτερη λεπτή ἐσωτερικά. Ἐξωτερικά ἀνηρτημένο βοτρυοειδές φοιιδωτό τρίγωνο⁶¹ (πίν. 14α: 2). Κόκκινη ἐξίτηλη βαφή. - Τμήμα γάστρας κυάθου με σειρὰ ἐξίτηλου πλοχοῦ. - Μικρὴ γεφυρόστομη ἀκέραιη προχοή κυάθου. Ταινία ἐξωτερικά τοῦ χεῖλους, στή γέφυρα, στίς ἀκμὲς τῆς προχοῆς καί ἀπὸ κάτω στή ρίζα τῆς. - Μεγάλο ὄστρακο ἀπὸ τὸ μέσον τῆς γάστρας ἀμφίκιουλου κυπέλλου. Ἰχνη δύο ἐπάλλινων ταινιῶν στὸ μέσον καί ἐκατέρωθεν μίσχοι φυτῶν. - Κομμάτι ἀπὸ τὴν ἀμφίκιουλη γάστρα μικροῦ κυπέλλου με μόλις σωζόμενη κυρτὴ βάση. Δύο ταινίες στή βάση. Στὸ ἐπάνω μέρος τρεῖς αὐλακες καλυπτόμενες με ταινία καί ἐνδιάμεσα γραμμὴ⁶² (πίν. 13β: 2). - Ἐπίπεδη βάση μεγάλου κυπέλλου με δύο κόκκινες ταινίες ἐξωτερικά. - Κυρτὴ βάση κυπέλλου με τμήμα τοῦ εὐρυνόμενου τοιχώματος. Ταινία στή γωνία τῆς βάσης. - Τέσσερα κομμάτια ἀπὸ τὸν λαμὸ πρόχων με περίκυρτο χεῖλος. Ἐνα με ταινία μόνο στὸν λαμὸ, ἓνα με ταινία στὸ χεῖλος ἐσωτερικά, ἓνα με ταινία στὸ χεῖλος καί ἓνα με ταινία στὸ χεῖλος καί στή βάση τοῦ λαμοῦ. - Ἐξί τμήματα ἀπὸ λαμοὺς πρόχων με ταινία στήν ἔνωση με τὸν ὦμο. - Ἡ ἀρχὴ μεγάλης ταινιωτῆς λαβῆς πρόχου με βαμμένη ράχη. Ἐξίτηλη καστανὴ βαφή. - Δεκαεννέα κομμάτια τοιχωμάτων πρόχων ἢ ἀμφορέων με ἐπάλλινες ταινίες. - Δισκοειδὴς βάση πρόχου ἢ ἀμφορέα με μέρος τοιχώματος. Πιθανὸν ταινία. - Δισκοειδὴς κοίλη βάση πρόχου ἢ ἀμφορέα. Πιθανὸν ταινία. - Τμήμα λαμοῦ με τὴν ἀρχὴ τοῦ ὦμου πιθανοῦ ἀμφορέα. Βαμμένος ὁ λαμὸς. Δύο ἱμάντες στὸν ὦμο. - Μεγάλη ἀκέραιη κωνικὴ βάση πιθανοῦ ἀμφορέα, βαμμένη ἐξωτερικά. Διάμ. βάσης 12 ἐκ. - Διευρυμένη δακτυλίσχημη βάση πιθανοῦ ἀμφορέα με τμήμα τῆς κοιλιᾶς. Πιθανὸν ταινία στή βάση. Πηλὸς πρᾶσινοκίτρινος. - Ἑπτὰ κομμάτια τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων με ἐπάλλινες ταινίες. -

Τμήμα τοῦ τοιχώματος θηλάστρου με τὴν σπασμένη στὸ ἄκρο προχοή. Δακτύλιος στή βάση τῆς προχοῆς. - Ψευδόστομοι: Στόμιο μεγάλου ψευδοστόμου με περίκυρτο χεῖλος. Ταινία στὸ χεῖλος καί δακτύλιος στή βάση τοῦ στομίου. Σωζ. ὕψ. 4,8 ἐκ. - Δίσκος τοῦ στελέχους τῶν λαβῶν, σπασμένος σὲ ἓνα σημεῖο, με τὴν ἀρχὴ τῆς μιᾶς ταινιωτῆς λαβῆς. Δακτύλιοι ὁμόκεντροι στὸν δίσκο με ὀλόβαφο κύκλο στὸ κέντρο. Δακτύλιος καί στή βάση τοῦ στελέχους. Ὑψ. 3,5 ἐκ. - Ἀκέραιο στέλεχος τοῦ δίσκου τῶν λαβῶν ψευδοστόμου με κυρτὸ δίσκο. Τριμμένη ἢ ἐπιφάνεια καί ἀπολεπισμένη ἢ βαφή. Ἐλάχιστο τμήμα ταινίας μόλις διακρίνεται στήν περιφέρεια τοῦ δίσκου. Ὑψ. 2,6 ἐκ. - Σπασμένο στέλεχος με ἀποκεκρουσμένο δίσκο ποὺ ἔχει ταπεινὴ ἀπόφυση στὸ κέντρο. Δακτύλιοι στὸν δίσκο. - Σπασμένο στέλεχος με τὸν δίσκο καί τὴν ἀρχὴ τῆς λεπτῆς ταινιωτῆς λαβῆς. Μόνο ὁ δακτύλιος στή βάση τοῦ στελέχους διακρίνεται ἐν μέρει. Ἡ ὑπόλοιπη ἐπιφάνεια τριμμένη. - Σπασμένο στόμιο με περίκυρτο εὐρυνόμενο χεῖλος με δυσδιάκριτη ταινία. - Κομμάτι ἀπὸ μικρὸ στόμιο με περίκυρτο χεῖλος. Ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. - Ὡμος με τὴν βάση τοῦ στομίου, ὅπου δακτύλιος. Στὸν ὦμο διακρίνονται τὰ ἄκρα δύο περιστικτῶν καλύκων ἄνθους. Πρὸς τὰ κάτω ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. Γκριζὸς πηλὸς με ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα, μαύρη βαφή. - Δύο τοιχώματα με ταινία καί ἱμάντες. - Τοίχωμα με δύο ταινίες καί ἀνάμεσά τους σειρὰ με ὁμάδες πεταλοσχημῶν κοσμημάτων. - Δισκοειδὴς σπασμένη βάση με ταινία. - Κρατῆρες: Μεγάλο ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος με τὴν ἀρχὴ τῆς μεγάλης πλατιᾶς ταινιωτῆς λαβῆς. Βαμμένο τὸ χεῖλος καί τὰ περιθώρια τῆς λαβῆς. - Μεγάλο ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος με ταινία ἐπάνω καί ἐμπρός. - Ὅμοιο, βαμμένο ἀμφίπλευρα. Ἐξωτερικὰ τμήμα καμπύλης ταινίας, πιθανότατα πλόκαμος χταποδιοῦ. Ἐξίτηλη βαφή. - Μεγάλο χοντρὸ ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος με τὴν ἀρχὴ τῆς μεγάλης πλατιᾶς ταινιωτῆς κατακόρυφης λαβῆς. Ταινία στὸ χεῖλος καί στὰ περιθώρια τῆς λαβῆς. - Ἀμφίκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος με ταινία ἀμφίπλευρα καί δύο δακτυλίους στήν ἐπίπεδη ἐπιφάνεια. - Ἐξώκυρτο βαμμένο χεῖλος ἀπὸ ἐνδόβαφο

61. FM 42:22 triangular patch. Πιθανὸν FS 230. Wardle, BSA 64, 1969, πίν. 62(d)4.

62. Μᾶλλον πορφύρα, π.χ. MDP εἰκ. 137:8 (Εὔτερη-

ση, YE IIIB1), Tiryns VIII εἰκ. 4:4, πίν. 20:2, ἀρ. κατ. 30 (YE IIIB).

κρατήρα. Ἐξωτερικά ἀκόσμητο. – Γάστρα μὲ τμήμα μικτοῦ ἐλικωτοῦ ἄνθους. Σώζεται ἡ μία ἑλικὰ καὶ ἀπὸ κάτω ἡ κερατοειδὴς ἀπόφυση, περιστρεφτικὴ ἐσωτερικά. Δίπλα μεγάλη ὀρθία πορφύρα μὲ περιστρεφτικὸ σῶμα καὶ διάστρικτη οὐρά⁶³ (πίν. 14α: 3). Βαφὴ καστανόμαυρη σὲ ἀνοιχτὸ καστανὸ ἀλείφωμα. – Γάστρα μὲ τὴ ρίζα τῆς λαβῆς καὶ ἀπὸ κάτω τρεῖς ταινίες μὲ κόκκινο ἐξίτηλο χρῶμα. – Γάστρα μὲ τμήμα τῆς λαβῆς. Βαμμένη ἡ ράχη τῆς λαβῆς καὶ ταινία κάτω ἀπὸ τὴ ρίζα τῆς. – Μεγάλο κομμάτι γάστρας μὲ δύο ἐπάλληλες ταινίες κάτω ἀπὸ πλατιά ζώνη μὲ ἀβακωτὸ κόσμημα. Κόκκινη βαφὴ κατὰ τόπους ἀπολεπισμένη (πίν. 13γ: 1). – Μεγάλο κομμάτι γάστρας πολὺ κακοδιατηρημένο. Δεξιὰ στήλη ὀριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ πενταπλὸ περιθώριο καὶ δίπλα μεγάλη σπείρα, πιθανὸν ἀγκυλόμιση. Κόκκινη ἐξίτηλη καὶ ἀπολεπισμένη βαφὴ. – Δισκοειδὴς κοίλη βάση μὲ ταινία ἐξωτερικά. Μέσα στὸν πυθμένα μία αὐλακα, δύο δακτύλιοι καὶ περαιτέρω πλατὺς δακτύλιος. – Σκύφοι: Δεκατρία ἐξώστροφα χεῖλη μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ἄλλη μία πλατιά χαμηλότερα ἐξωτερικά, τὸ ἓνα καὶ μὲ δεύτερη ταινία ἐσωτερικά στὸ χεῖλος καὶ δακτύλιο χαμηλότερα. Ἀπὸ κάτω ἡ κορυφὴ στήλης ὀριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν (1), ὁμοκεντρὰ τετραπλὰ ἀντιθετικὰ τόξα (1), δέσμη γραμμῶν καὶ δίπλα τριπλὰ ἀνηρτημένα ἀπὸ τὴν ταινία τοῦ χεῖλους ὁμοκεντρὰ τόξα (1), δέσμη τεσσάρων γραμμῶν (1), δύο γραμμὲς (1), τὸ ἀνώτερο μέρος σπείρας (1), κορυφὴ τετραπλοῦ τρικάμπυλου τόξου καὶ δίπλα μικρὸς κύκλος μὲ στιγμὴ στὸ κέντρο (1), στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο (1), ἀκόσμητα (5). – Πόδι μεγάλου ἐνδόβαφου ὑψίποδος. Στὸ πόδι ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Σπασμένο πόδι μεγάλου ὑψίποδος ἐνδόβαφου σκύφου. Ταινία στὸ πόδι. – Σπασμένο βραχὺ πόδι μὲ ταινία. – Μικρὸ κομμάτι ἀπὸ σπασμένο πόδι μὲ πλατιά ταινία. – Μισὴ βάση μὲ τὸ βραχὺ πόδι. Ταινία μόνο στὸ πόδι. – Σπασμένη βάση μικροῦ ὑψίποδος μὲ τὸ βραχὺ πόδι καὶ λίγο τοίχωμα γάστρας. Μία ταινία στὴ βάση, δύο στενὲς στὸ πόδι καὶ ἓνας δακτύλιος μέσα στὸν πυθμένα. – Σπασμένη βάση μὲ τὸ βραχὺ πόδι. Δακτύλιος στὴν περιφέρεια τῆς βάσης καὶ

ταινία στὸ πόδι. – Σχεδὸν ἀκέραιη βάση μὲ βαθιὰ κεντρικὴ κοιλότητα. Δακτύλιος στὴν περιφέρεια τῆς βάσης καὶ ταινία στὸ πόδι. – Ἄβαφοι ἐσωτερικά: Δεκαπέντε ἐξώστροφα χεῖλη μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ἄλλη μία χαμηλότερα ἐσωτερικά. Ἐξωτερικά μεγάλο κομμάτι μὲ στήλη μεγάλων δικτυωτῶν ρόμβων μὲ μονὸ περιθώριο ποῦ φέρει διχότομο πέταλο καὶ δίπλα ἀνηρτημένη στήλη μεγάλων ἀμειβόντων⁶⁴ (πίν. 13β: 3) (1), στήλη μεγάλων δικτυωτῶν ρόμβων μὲ διπλὸ περιθώριο (1), στήλη μεγάλων ἀμειβόντων (1), σπείρα ἐξίτηλη (1), στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο (4), ἀνηρτημένη στήλη ἀμειβόντων (πίν. 13β: 1) (1), ὁμάδα γραμμῶν καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀγκύλου μίσχου σπείρας (1), ἀκόσμητα (4), χωρὶς διακόσμηση ἢ τόσο τριμμένο ὥστε δὲν διακρίνεται (1). – Δεκατέσσερα ἐξώστροφα χεῖλη μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ἀνηρτημένη στήλη ἀμειβόντων (πίν. 13γ: 2) (1), στήλη ἀμειβόντων ἐξίτηλη (1), στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο (1), στήλη ὀριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο πλασιωμένο μὲ διπλὸ δίλοβο πέταλο (1), στήλη κομμένου πλοχοῦ μὲ διπλὸ περιθώριο μὲ κόκκινη βαφὴ (πίν. 14β: 1) (1), κεντρικὴ μετόπη μὲ στήλη ἐναλλήλων ρόμβων μὲ ἑξαπλὸ περιθώριο καὶ δίπλα ἀγκυλόμιση μεγάλη σπείρα (πίν. 14β: 2) καστανὴ ἐξίτηλη βαφὴ σὲ κιτρινωπὸ ἀλείφωμα (1), τὸ ἀνώτερο τμήμα ἀγκυλόμισης σπείρας (πίν. 14α: 7) (1), τμήμα καμπύλης ταινίας (1), δεύτερη ταινία χαμηλότερα (1), λεπτὴ ταινία (1), τὴ ρίζα τῆς λαβῆς ὅπου πινελιά (1), πινελία στὴ ρίζα τῆς σωζόμενης λαβῆς (1), ἀκόσμητα (2). – Γάστρα μὲ τὴ ρίζα καὶ μέρος τῆς λαβῆς. Ἀπὸ κάτω ταινία. – Δέκα γάστρες, ἑξὶ μὲ τὴ ρίζα καὶ τέσσερις μὲ ἀκέραιη τὴν ὀριζόντια κυλινδρική λαβή. Πινελία στὶς ρίζες καὶ στὴν κορυφὴ τῆς ράχης. Σὲ μία ἐγκάρσιες πινελιὲς σὲ ὅλη τὴ ράχη καὶ ταινία κάτω ἀπὸ τὴ λαβή (πίν. 14β: 3). – Ἐξὶ κομμάτια λαβῶν μὲ πινελία στὴ ράχη. – Γάστρα μὲ ἱμάντες κάτω ἀπὸ τὴν ἀκέραιη ὀριζόντια κυλινδρική λαβή. Πινελία στὶς ρίζες καὶ στὴν κορυφὴ τῆς ράχης. – Δύο μεγάλα κομμάτια ἀπὸ γάστρες, τὸ ἓνα μὲ ἱμάντες κάτω ἀπὸ τὴν ἀπόληξη τῆς διάστρικτης οὐρᾶς ὀρθίας πορφύρας καὶ δίπλα στήλη τεθλασμένης μὲ

63. FM 18B hybrid flower, FM 23, FS 9. *MDP* εἰκ. 135:2 (Μυκήνες) βλ. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 4:16.

64. Πλησιέστερο τὸ Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ.

9:42, πίν. 58(a)42, Γιά τὴν κεντρικὴ στήλη πρβ. *MDP* εἰκ. 143:16 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου). Βλ. καὶ Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 58(c)120.

μονό περιθώριο· ἐξίτηλη βαφή. Τὸ ἄλλο μὲ ἱμάντες κάτω ἀπὸ στήλη μεγάλων δικτυωτῶν ρόμβων μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ δύο ὁμόκεντρα τόξα ἐξωτερικά. Στὸ ἄκρο μόλις διακρίνεται τὸ κάτω μέρος στήλης ἀμειβόντων. Μέσα στὸν πυθμένα λεπτοὶ δακτύλιοι. Ἐξίτηλη βαφή. – Τριάντα πέντε γάστρες μὲ ἱμάντες κάτω ἀπὸ στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο (2), τμήμα σπείρας μὲ ὀλόβαφο ὀφθαλμό (1), τμήμα σπείρας μὲ μεγάλο ὀφθαλμὸ μὲ δικτυωτό (1), ταινία κάτω ἀπὸ δέσμη ὀκτῶ γραμμῶν (1), ἔχνη κόκκινης βαφῆς ἀλλὰ ἀδιάγνωστη διακόσμηση (1), ταινία (21, οἱ πέντε καὶ μὲ δακτύλιο ἐσωτερικά), ταινία ἢ ἱμάντες (8). – Ὅκτῶ δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ ταινία ἐξωτερικά καὶ μέσα στὸν πυθμένα, πλὴν μιᾶς, ὁμόκεντρος δακτύλιους. – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ πολὺ τριμμένη ἐπιφάνεια, πιθανὸν ταινία στὴ βάση. – Ἀκέραιη δισκοειδὴς κοίλη βάση μὲ ταινία ἐξωτερικά καὶ ἱμάντες μέσα στὸν πυθμένα. – Ὅμοια, μὲ δακτύλιο στὸν πυθμένα. – Ἀκέραιη βάση κωνικὴ δακτυλιόσχημη, βαμμένη ἐξωτερικά. Μέσα στὸν πυθμένα δακτύλιοι. – Τρεῖς δισκοειδεῖς κοῖλες βάσεις μὲ δακτυλίους μέσα στὸν πυθμένα, ἡ μία μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Δισκοειδὴς κοίλη βάση μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Γάστρα ἐνδόβαφου σκύφου μὲ τμήμα τῆς λαβῆς. Πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ στὴ ράχη. Ἀπὸ κάτω ἱμάντες. – Τέσσερις ἐνδόβαφες γάστρες μὲ ταινία. – Δακτυλιόσχημη βάση ἐνδόβαφου σκύφου μὲ ταινία καὶ δύο ἱμάντες. – Δύο ἐξώστροφα χεῖλη, ἓνα ἐξώκυρτο καὶ τέσσερις γάστρες ὀλόβαφων σκύφων, ἡ μία μὲ τὴ ρίζα τῆς κυλινδρικοῦ λαβῆς.

Χειροποίητα: Τὸ ἥμισυ μικροῦ χειροποίητου ἡμισφαιρικοῦ ἀπιόσχημου μὲ λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ἀπὸ κάτω λοξὲς ἀτρακτοειδεῖς κατακόρυφες ταινίες⁶⁵. Καστανὴ βαφή σὲ κιτρινωπὸ ἀλείφωμα (πίν. 14α: 1). – Μικρὸ χειροποίητο καλαθόσχημο ἄγγειο. Εὐθὺ χεῖλος, ἡμισφαιρικὴ γάστρα. Στὴν ἄκρῃ τοῦ χεῖλους ἡ ρίζα τῆς λεπτῆς ταινιωτῆς καλαθόσχημης λαβῆς. Στὴ γάστρα κατακόρυφες παράλληλες ἀτρακτοειδεῖς κόκκινες ταινίες.

Ἀγγεῖα: Ἐντεκα ὄστρακα ἀνήκοντα σὲ δύο τουλάχιστον ἄγγεα, ἀμφοτέρω κλειστά. Προέρχονται

ὅλα ἀπὸ τοιχώματα καὶ διακοσμοῦνται μὲ μία ἕως τρεῖς ἐπ'ἀλλήλες ἀνισοπαχεῖς ταινίες. Πηλὸς καστανέρουθρος, ἀλείφωμα ἀνοιχτὸ καστανό, βαφὴ καστανὴ ἀλαμπής.

Εἰδώλια: Γυναικεῖο εἰδώλιο τύπου Φ. Σώζεται ὁ μικρὸς πεπλατυσμένος κορμὸς καὶ τὸ συμπαγὲς κυλινδρικό κάτω σῶμα μέχρι τὴν ἀρχὴ τῆς εὐρυνόμενης βάσης. Λεῖπει τὸ κεφάλι. Ἀνάγλυφα τὰ στήθη καὶ ἡ πλεξίδα στὴν πλάτη. Λοξὲς παράλληλες γραμμὲς κοσμοῦν τὸν κορμὸ ἀμφίπλευρα. Στὸ κάτω σῶμα πιθανὸν γραμμὲς. Τριμμένη ἢ ἐπιφάνεια, ἐντελὴς ἐξίτηλη βαφή. – Κεφάλι γυναικεῖο εἰδωλίου μὲ κωνικὸ πόλο κοῖλο στὴν ἄνω ἐπιφάνεια, ὅπου βαμμένος σταυρός. Κροσσοπετάλια κάτω ἀπὸ τὸν πόλο. Στιγμὲς γιὰ τὴ δήλωση τῶν ματιῶν. Βαφὴ ἐξίτηλη, μόλις διακρινόμενη ἡ σκιά τῆς. Σωζ. ὕψ. 2,9 ἐκ., διάμ. πόλου 2,1 ἐκ. – Μικρὸ κεφάλι γυναικεῖο εἰδωλίου μὲ ἐπίπεδη κορυφὴ βαμμένη ὡς καὶ ὁ αὐχένος. Δισκάρια πλαστικά μὲ στιγμὴ στὸ κέντρο γιὰ τὴ δήλωση τῶν ματιῶν. Λεπτὴ ταινία στὴν κατατομὴ τοῦ προσώπου ποὺ κατεβαίνει καὶ στὸν λεπτὸ λαμῖο. Σωζ. ὕψ. 1,9 ἐκ. – Κωνικὴ εὐρυνόμενη κοίλη βάση γυναικεῖο εἰδωλίου μὲ τέσσερις γραμμὲς. – Εὐρυνόμενη κοίλη βάση γυναικεῖο εἰδωλίου μὲ δύο ἐξίτηλες ταινίες. – Κομμάτι ἀπὸ εἰδώλιο ἀλόγου. Σώζεται τὸ ὀπίσθιο τμήμα τοῦ σώματος, τὸ ὀπίσθιο πόδι καὶ ἡ ρίζα τῆς οὐρᾶς. Γραμμὴ πίσω στὸ πόδι. – Κομμάτι ζωομορφου εἰδωλίου, πολὺ κακοδιατηρημένο. Σώζεται τὸ μισὸ ἐμπρόσθιο σῶμα, ὁ λαμῖος μὲ τὸ κεφάλι, ἀποκεκρουσμένο σὲ διάφορα σημεῖα, καὶ οἱ ρίζες τῶν δύο ἐμπρόσθιων ποδιῶν. Ἐλάχιστα ἔχνη κόκκινης βαφῆς δείχνουν ὅτι θὰ πρέπει νὰ ὑπῆρχαν ταινίες κατὰ μῆκος τοῦ σώματος ποὺ θὰ κατέβαιναν καὶ στὰ πόδια. – Τμήμα εἰδωλίου ζῶου. Σώζεται τὸ ὀπίσθιο μέρος τοῦ κυλινδρικοῦ σώματος, τὰ δύο ὀπίσθια πόδια καὶ ἡ πλαστικὰ διαμορφωμένη καὶ κολλημένη στὸ σῶμα οὐρά. Διακρίνονται ἀμυδρὰ τρεῖς ταινίες κατὰ μῆκος τοῦ σώματος, ἡ μεσαία τῶν ὁποίων συνεχίζεται καὶ στὴν οὐρά. Ὑψ. 3,3 ἐκ., σωζ. μῆκ. 2,6 ἐκ.

65. Βλ. πλήρες δεῖγμα MDP εἰκ. 123:11 (Μυκῆνες).

Στὸ πρὸς Δ. τμήμα τοῦ χώρου, 0,20-0,25 μ. ἀπὸ τὸ δάπεδο, ὅπου ἡ κοκκινωπὴ πλέων ἐπίχωση ἐσκέπαζε κατὰ τόπους τοὺς περιβάλλοντες τοίχους, τὰ ὄστρακα ἦσαν ἰδιαίτερος πυκνά:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 717 + 20 εἰδῶλια, 1 λίθινο κωνίδιο, 2 ὄστρεα, 1 δόντι.

Πρώιμα 3, ἄγραπτα 125, γραπτὰ 520, νεότερο 1, ἀπροσδιόριστα 68.

Πρώιμα: Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ λεπτὴ ταινία ἐπάνω καὶ τρεῖς ἐξωτερικά, μεταξὺ τῶν ὁποίων δύο ζῶνες μὲ ὀριζόντιες κυματοειδεῖς⁶⁶ (πίν. 15α: 2). - Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος ἡμισφαιρικοῦ κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα⁶⁷ (πίν. 15α: 5).

Ἄγραπτα: *Κύλικες:* Δεκαοκτὼ τροπιδωτὰ χεῖλη μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. - Δώδεκα κυρτόπλευρα χεῖλη, ἐκ τῶν ὁποίων δέκα μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή, τὸ ἓνα μὲ κερματοειδεῖς ἀποφύσεις στὴ ράχη τῆς λαβῆς, καὶ δύο μὲ τμήμα τῆς λαβῆς. - Ἐξώστροφο χεῖλος καὶ βαθιὰ γάστρα κύλικος. - Ἐνδόστροφο χεῖλος μὲ κωνικὴ γάστρα καὶ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. - Πέντε τμήματα γάστρας. Πλὴν μιᾶς, μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. - Τρεῖς κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβές. - Ἐξὶ ἐξώστροφα χεῖλη κυλίκων ἢ κυάθων. - Τμήμα χεῖλους καὶ κατακόρυφης λαβῆς κύλικος ἢ κυάθου. - Δεκατρία τροπιδωτὰ χεῖλη καὶ δύο γάστρες κυλίκων ἢ λεκανιδίων. - Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ τροπιδωτὸ χεῖλος ὡς τὴν ἐπίπεδη βάση λεκανιδίου ἀπὸ ἀνοικτὸ πορτοκαλόχρωμο πηλό. Διάμ. χεῖλους 13 ἐκ., διάμ. βάσης 5 ἐκ. - Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ τροπιδωτὸ χεῖλος λεκανιδίου, διαμ. 17 ἐκ. - Ὀκτὼ τροπιδωτὰ χεῖλη λεκανιδίων μὲ ἀκέραιη ὀριζόντια ταινιωτὴ λαβή. - Ἐπίπεδη δισκοειδὴς βάση καὶ ἀνοικτὴ κωνικὴ γάστρα

λεκανιδίου. Διάμ. βάσης 5 ἐκ. - Τρεῖς ἐπίπεδες βάσεις λεκανιδίων, ἐκ τῶν ὁποίων μία μὲ διάμ. 3,6 καὶ μία μὲ διάμ. 4 ἐκ. - Τρεῖς ἐπίπεδες βάσεις μὲ κωνικὴ γάστρα λεκανιδίων ἢ κυάθων, οἱ δύο ἀκέραιες, διαμ. 3,5 ἐκ. καὶ 4 ἐκ. ἀντίστοιχα. - Ἐξὶ βάσεις κλειστῶν ἀγγείων: τέσσερις δισκοειδεῖς ἐπίπεδες, μία ἐπίπεδη, μία ἀκέραιη κοίλη καὶ τμήμα στενοῦ κυλινδρικοῦ ποδιοῦ (διάμ. 5,1 ἐκ.). - Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος χύτρας μὲ μία ἀκέραιη κατακόρυφη κυλινδρική λαβὴ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴν κοιλιὰ. Πορτοκαλόχρωμος πηλὸς μὲ πολλὰ ἐγκλείσματα. - Ἐπίπεδη δισκοειδὴς βάση καὶ τοίχωμα χύτρας, καμένο. - Ψηλὸ ταινιωτὸ πόδι χύτρας. - Ψηλὸ πόδι χύτρας ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. - Ἀκέραιη ἐπίπεδη βάση καὶ πολὺ ἀνοικτὴ γάστρα φιάλης ἢ λεκανιδίου. Διάμ. βάσης 4 ἐκ. - Ἐξώστροφο χεῖλος ῥηχοῦ κυάθου μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη λαβὴ ὑπερυψωμένη τοῦ χεῖλους. - Ἐπτὰ ἐξώκυρτα χεῖλη κυάθων, τὸ ἓνα μὲ ἵχνος καύσης κατόπιν τῆς θραύσης τοῦ ἀγγείου, καὶ δύο συγκολλώμενα. - Τμήμα γάστρας ἡμισφαιρικοῦ κυάθου μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. - Ἀκέραιη δισκοειδὴς κοίλη βάση ἡμισφαιρικοῦ κυάθου. Διάμ. βάσης 3,1 ἐκ. - Κυρτὴ βάση καὶ κάθετο τοίχωμα κυπέλλου. - Δύο ἐπίπεδες ἐλαφρὰ κυρτὲς βάσεις καὶ κάθετο τοίχωμα κυπέλλων. - Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀρύταινας μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ὑπερυψωμένη ταινιωτὴ λαβή. - Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ ἡμισφαιρική γάστρα ἀρύταινας μὲ ψηλὴ πλατιὰ ταινιωτὴ ὑπερυψωμένη λαβή. - Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ ἡμισφαιρική γάστρα μὲ κυρτὴ βάση ἀρύταινας, ἀπὸ πορτοκαλόχρωμο πηλό. - Δακτυλιόσχημη βάση λεκάνης ἢ κρατήρα. - Δύο

66. FS 224. Γιὰ τὸ σχῆμα βλ. *MDP* εἰκ. 34. Γιὰ τὴ διακόσμηση βλ. σὲ βαθιὰ κύλικα, αὐτόθι εἰκ. 35:1 (Ὁρχομενός, *YE* IIA). Μοιάζει πολὺ μὲ ἓνα *YE* IIIA2 μικρὸ κύπελλο FS 225 ἀπὸ τὴν Πρόσυμνα, *RMDP* εἰκ. 28:199, ἀλλὰ τὸ κύπελλο ἀπὸ τὴς Πλάκας δείχνει πρω-

μότερο.

67. FM 77, FS 219. Βλ. πλήρες παράδειγμα *MDP* εἰκ. 72:1 (Μυκῆνες) βλ. καὶ *Chamber Tombs* πίν. 34 (*YE* IIIA1).

συγκολλώμενα τμήματα από τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος πρόχου μὲ τμήμα τοῦ κυλινδρικοῦ λαμποῦ. – Δύο περικυρτα καὶ ἓνα ἐξώκυρτο χεῖλος πρόχων. – Περίκυρτο χεῖλος καὶ τμήμα κυλινδρικοῦ λαμποῦ ἀμφορέα μὲ τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς ποὺ ξεκινᾷ ἀπὸ τὸν λαμπό. – Τμήμα ἀπὸ τὸν ὦμο ἀμφορέα μὲ τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς πρὸς τὴν κοιλιὰ. – Δύο κατακόρυφες λαβὲς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς ἀπὸ προχοειδῆ ἀγγεῖα. – Δύο τμήματα κλειστῶν ἀγγείων ἀπὸ χονδροειδῆ πορτοκαλόχρωμο πηλὸ μὲ πολλὰ ἐγκλείσματα: κάθετο χεῖλος καὶ κοντὸς λαμπὸς στάμνου καὶ μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὴν κοιλιὰ μικροῦ ἀγγείου. – Τμήμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου. – Ἐπικλινὲς ἐξώκυρτο χεῖλος κρατῆρος. – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος σκύφου μὲ μία ὀριζόντια κυλινδρική λαβή, ἀπὸ πορτοκαλόχρωμο πηλὸ. – Τμήμα γάστρας σκύφου μὲ ἀκέραιη ὀριζόντια κυλινδρική λαβή. – Ἐπίπεδο δισκοειδὲς κομμάτι μὲ πυκνοὺς ἐγγάρακτους δακτυλίους στὴν ἄνω ἐπιφάνεια, ἴσως πῶμα ἢ ιδιότυπη βάση κύλικος.

Γραπτά: Κύλικες. Δύο ἐξώκυρτα χεῖλη τύπου Ζυγουριῶν μὲ τμήματα μικτῶν ἀνθέων, τὸ ἓνα μὲ ὀριζόντιο πλοχμὸ καὶ τὸ σπειροειδὲς ἄκρο κεραίας⁶⁸ (πίν. 15β: 4), τὸ ἄλλο μὲ δικτυωτὸ λοβὸ μὲ ὀρθία κεραία καὶ δύο ἀνηρτημένους γραμμῆς⁶⁹ (πίν. 15β: 1). – Ἐξὶ συγκολλώμενα τμήματα ἀπλοῦ χεῖλους κωνικῆς κύλικος μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὴ γάστρα χαμηλά. Λεπτὴ ταινία χεῖλους μὲ ζεύγη ἀντιθετικῶν κατακόρυφων πορφυρῶν μὲ ἐγγεγραμμένη στιγμή ὡς ὀφθαλμὸς, ἐνωμένο διάστικτο σῶμα καὶ διάστικτα στελέχη⁷⁰. Πηλὸς καστανοκίτρινος, βαρὴ σκούρα καστανὴ ἐξίτηλη. Διάμ. χεῖλους 13,5 ἐκ. (πίν. 16α: 1). – Δύο ἐξώκυρτα χεῖλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἓνα μὲ ζώνη σιγμοειδῶν, τὸ ἄλλο μὲ λοξὲς καμπύλες. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ρηχὴ γάστρα μὲ ὀρθία

πορφύρα μὲ διάστικτο σῶμα. – Ὅμοιο, μὲ λεπτὴ ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικά καὶ κορυφὴ κατακόρυφης πορφύρας μὲ ὀφθαλμὸς. – Ὅμοιο, μὲ στιγμὲς καὶ ἐξωτερικά τρίλοβο μικτὸ περιστικτὸ ἄνθος⁷¹ (πίν. 16β: 5). – Ὅμοιο, μὲ τμήμα κατακόρυφης πλατεῖς ταινιωτῆς λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη πλὴν τριγώνου στὴν κορυφή. – Ὅμοιο, μὲ τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς καὶ ἴχνη ἐξίτηλης ἐρυθρῆς βαφῆς. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα ὀριζόντια τριπλὰ τόξα. – Δώδεκα γάστρες μὲ τμήμα τρίλοβου μικτοῦ ἄνθους καὶ κατακόρυφη πορφύρα μὲ διάστικτο στέλεχος⁷² (πίν. 16α: 7) (1), δύο γραμμῆς μᾶλλον ἀνηρτημένους ἀπὸ κεραία μικτοῦ ἄνθους (1), γραμμῆς ἄνθους ἢ πορφυρῶν (1), διάστικτο στέλεχος ὀρθίας πορφύρας (2), συμπαγὴ στελέχη ὀρθίων πορφυρῶν (1), τμήμα ὀριζόντιας πορφύρας (1), γραμμῆς-στέλεχος πορφύρας καὶ περιστικτὸ μικρὸ κύκλο (1), κατακόρυφη πορφύρα μὲ διάστικτο στέλεχος ποὺ ἐπιγράφεται ἱμάντων (1), πυκνὲς γραμμῆς-ἀπολήξεις πορφυρῶν (1), τμήμα κατακόρυφης λαβῆς μὲ βαμμένα περιθώρια (1), ταινία πρὸς τὸ στέλεχος (1). – Ὀλόβαφη γάστρα κύλικος. – Ἐννέα συγκολλημένα καὶ δύο συνανήκοντα ὄστρακα ἀπὸ μεγάλο κομμάτι γάστρας καὶ στελέχους μὲ πυκνὲς γραμμῆς-ἀπολήξεις πορφυρῶν καὶ περιστικτὸ μικρὸ παραπληρωματικὸ κύκλο. Οἱ γραμμῆς λήγουν σὲ δέσμη ἱμάντων καὶ πλατεῖς δακτυλίους χαμηλότερα στὸ στέλεχος⁷³ (πίν. 15β: 7). – Τέσσερα τμήματα γάστρας μὲ τμήμα στελέχους καὶ γραμμῆς-ἀπολήξεις πορφυρῶν ἐπάνω ἀπὸ δέσμη ἱμάντων καὶ χαμηλότερα δέσμες ἱμάντων (1), ζεύγη γραμμῶν («κενὰ» στελέχη πορφυρῶν) καὶ δέσμη ἱμάντων (1), τρεῖς πλατεῖς δακτυλίους (1), ἱμάντες καὶ πλατεῖς δακτυλίους (1). – Μεγάλον κομμάτι ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τῆς γάστρας καὶ τὸ ψηλὸ κυλινδρικὸ πόδι κύλικος τύπου Ζυγουριῶν. Στὴ μία ὄψη διακρίνεται ἡ ἀπόληξη μᾶλλον στελέχους μικτοῦ ἄνθους: στήλη λοξῶν

68. FM 18B horned flower. YE IIIB1.

69. FM 18B raquet flower. YE IIIB1.

70. FM 23 μὲ ἐνωμένο σῶμα. YE IIIB1.

71. FM 18:40. Προβληματικὸ στοιχεῖο οἱ στιγμὲς τοῦ χεῖλους ποὺ δὲν ἀπαντοῦν σὲ κύλικες, ἀλλὰ σὲ ἄλλα σχήματα (ἀρύταινες, κύπελλα, σκύφους). Τὸ ἄνθος αὐτὸ φθάνει ὡς τὴν YE IIIB1 καὶ συνηθίζεται σὲ κύλικες (French, BSA 61, 1966, εἰκ. 3:2, 3:3, 3:4, 3:17,

3:19), ὁ σκύφος μὲ στικτὸ χεῖλος καὶ ῥόδακα ἐμφανίζεται στὴν YE IIIB2. Ἴσως πρόκειται γιὰ ἀσυνήθιστη παραλλαγή κύλικος τύπου Ζυγουριῶν.

72. FM 18:33, FM 23. YE IIIB1.

73. FM 23 καὶ παραπληρωματικὸ FM 27:19 sea anemone. Βλ. MDP εἰκ. 141:12 (Κοπρέζα), 141:18 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), 141:19 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

διάγραμματων ζωνών με διπλό περιθώριο και στο κάτω μέρος διάγραμμα ήμιέλλειψη. – Τμήμα κατακόρυφης ταινιωτής λαβής κύλικος με βαμμένη ράχη που διχάζεται κάτω. – Δύο κατακόρυφες ταινιωτές λαβές με ολόβαφη ράχη, ή μία από ολόβαφο άγγείο. – Δεκατρία στελέχη, εκ των οποίων τρία ψηλά κυλινδρικά με πλατείες δακτυλίου, τέσσερα με γραμμές-άπολήξεις πορφυρών επάνω από δέσμη ιμάντων με πλατύτερους δακτυλίου χαμηλότερα⁷⁴ (πίν. 16α: 10, 15α: 8), τρία με δακτυλίου και κοιλότητα της βάσης, δύο από ολόβαφα άγγεια και ένα με άπολήξεις γραμμών προφανώς από μεμονωμένο κόσμημα μίας όψης, από κύλικα τύπου Ζυγουριών. – Δώδεκα βάσεις κυλικών, ή μία βαμμένη επάνω, οι άλλες με δακτυλίου, εκ των οποίων μία με τμήμα στελέχους με δακτύλιο, από πορτοκαλόχρωμο πηλό. – Δύο επίπεδα εξώκυρτα χείλη λεκανιδίων με ταινία επάνω και εξωτερικά, το ένα με δακτύλιο, το άλλο ενδόβαφο. – Καμπύλο αμφίκυρτο χείλος λεκανιδίου με ταινία επάνω και δεύτερη αμφίπλευρα. – Όριζόντια κυλινδρική λαβή με βαμμένη ράχη. – Τρεις δακτυλιόσχημες και δύο επίπεδες βάσεις κλειστών άγγείων με ταινίες εξωτερικά. – Δακτυλιόσχημη δισκοειδής εξώβαφη βάση κλειστού άγγείου. – Τρεις γάστρες από φιάλες με ζώνη κομμένου πλοχμού και ζώνη αμειβόντων με περιθώριο στον πυθμένα και ταινίες εξωτερικά⁷⁵ (πίν. 16α: 2) (1), τμήμα πλοκάμου με επίπεδες ομοιόχρωμες, αλλά πιό σκούρες στιγμές και δακτύλιο έσωτερικά και ζεύγος ταινιών εξωτερικά (πίν. 15β: 3) (1), ιμάντες αμφίπλευρα και ίχνος άλλου θέματος στον πυθμένα (1). – Έξωκυρτο χείλος κυάθου με ανοικτή ήμικυλινδρική προχοή. Ταινία στο χείλος, γραπτό το περίγραμμα της προχοής. – Δύο εξώκυρτα χείλη ήμισφαιρικών κυάθων με λεπτή ταινία, στο ένα με ριζα όριζόντιας κυλινδρικής λαβής. – Έπικλινές έξωκυρτο χείλος ήμισφαιρικού κυάθου με ταινία στην άκμή και δεύτερη αμφίπλευρα. – Τέσσερις βάσεις κυάθων: επίπεδη δισκοειδής με ταινία εξωτερικά (1), επίπεδη δισκοειδής ολόβαφου κυάθου, διαμ. 2,5 εκ. (1), μικρή δισκοειδής με ταινία

και δακτύλιο, άκέραιη, διαμ. 3 εκ. (1), δακτυλιόσχημη με ταινία και γραμμή ψηλότερα (1). – Κύπελλα: Εύθυ χείλος με λεπτή ταινία επάνω, δακτύλιο και τρεις ταινίες εξωτερικά. – Τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων με σπείρα και ταινία μέσης όπου και ρηχές αυλακώσεις (1), πυκνές κυματοειδείς και λοξό μίσχο επάνω από ταινία και ρηχές αυλακώσεις (1), στικτά στελέχη όρθιων πορφυρών που επιγράφονται στην ταινία της μέσης (1), λοξές γραμμές, μάλλον απόγωνιώδη μίσχο (1). – Τοίχωμα με τμήμα κατακόρυφης ταινιωτής λαβής. Όλόβαφη και ή ράχη της λαβής. – Πέντε συγκολλημένα τμήματα από το τοίχωμα και την ελαφρά κοίλη βάση κυπέλλου-ρυτού⁷⁶. Φέρει στη βάση διαμπερή όπη κοντά στην περιφέρεια, διαμ. 0,9 εκ., διανοιγμένη από έξω προς τα μέσα. Έξωτερικά ταινία στη μέση και άπροσδιόριστο θέμα ψηλότερα, στην κάτω ζώνη τρέχουσες σπείρες και ζεύγος ταινιών. Διάμ. βάσης 9 εκ. Πηλός κιτρινωπός, βαφή καστανέρυθρη (πίν. 16α: 11). – Έξι βάσεις, οι δύο επίπεδες με δακτυλίου κάτω και εξωτερικά, οι άλλες κυρτές με δακτυλίου και προς το τοίχωμα (οι δύο συγκολλώμενες). – Έλαφρά κυρτή βάση με πυκνούς δακτυλίου κάτω και εξωτερικά ζεύγος ταινιών στις όποιες καταλήγει στήλη τεθλασμένης με περιθώριο. – Μεγάλο κομμάτι κυρτής βάσης μεγάλου κυπέλλου με δακτυλίου κάτω. – Δύο τοιχώματα, ίσως από κύπελλα, ή μία με σπείρα, ή άλλη με ταινίες και δακτυλίου. – Έξωκυρτο χείλος αρύταινας με πλατιά ταινιωτή κατακόρυφη λαβή. Πλατιά ταινία χείλους, στη ράχη της λαβής πυκνές λεπτές όριζόντιες κυματοειδείς γραμμές με πλατιά περιθώρια. – Κατακόρυφη πλατιά ταινιωτή λαβή αρύταινας υπερυψωμένη του χείλους, με πλατιές εγκάρσιες πινελιές στη ράχη. – Τρία συγκολλώμενα τμήματα από το καμπύλο αμφίκυρτο χείλος μεγάλης ενδόβαφης λεκάνης με ταινία εξωτερικά και δύο ταινίες γάστρας. Άκέραιη πλατιά όριζόντια ταινιωτή λαβή με δύο κοιλότητες στα σημεία επικόλλησης και βαμμένη ράχη. Διάμ. χείλους 34 εκ. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα από το επίπεδο έξω-

74. FM 23. Βλ. πλήρες παράδειγμα MDP είκ. 141:12 (Κοπρέζα, YE IIB1).

75. Για το σχήμα και τη διακόσμηση με επίπεδη λευκή βαφή έσωτερικά βλ. *Tiryns* VIII είκ. 31, πίν. 55:168, άρ. κατ. 168, και πίν. 55:169, άρ. κατ. 169.

Πρβ. και φιάλη από τις Μυκήνες, French, BSA 62, 1967, είκ. 3.

76. FS 226. MDP είκ. 101, 137 (YE IIA2-YE IIB1).

κυρτο χεῖλος ὡς τὴ γάστρα λεκάνης μὲ τμήμα ἀνοικτῆς προχοῆς. Ταινία ἐπάνω στὸ χεῖλος καὶ ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα διπλὸ τρικάμπυλο φολιδωτὸ ὄρθιο κόσμημα μὲ ἀνηρτημένα ἀπὸ τὴν ταινία τοῦ χεῖλους διπλὰ ἡμικύκλια καὶ ὄρθια (προφανῶς στὴν ταινία τῆς γάστρας). Γραπτὸ τὸ περίγραμμα τῆς προχοῆς⁷⁷ (πίν. 15α: 6). – Ἐξὶ χεῖλη λεκανῶν: ἐπίπεδο ἀμφίκυρτο ἀπὸ ὀλόβαφο ἀγγεῖο (1), ἐπίπεδο ἐξώκυρτο μὲ μεμονωμένους κύκλους ἐπάνω καὶ ταινία ἀμφίπλευρα (1), ἐπίπεδο ἐξώκυρτο μὲ ἀκέραιη ἀνοικτὴ ἡμικυλινδρική προχοή μὲ γραπτὸ περίγραμμα (1), ἐξώκυρτο μὲ ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικὰ καὶ πλατὺ δακτύλιο στὴ γάστρα (1), καμπύλο ἀμφίκυρτο μὲ ταινία ἐπάνω καὶ δευτέρη πλατιὰ ἐσωτερικὰ καὶ πλατὺ δακτύλιο στὴ γάστρα (1), καμπύλο ἀμφίκυρτο μὲ γεφυρόστομη μεγάλη ἡμικυλινδρική προχοή ποὺ στενεύει στὸ ἓνα ἄκρο. Ἐνδόβαφη, μὲ ταινία ἐπάνω ὡς πλατιὰ ἐξωτερικὰ, ὀλόβαφη ἢ προχοή (1). – Κυρτὴ βάση μεγάλης λεκάνης καὶ κατακόρυφο τοίχωμα μὲ τρεῖς πλατιῆς ταινίες ἐξωτερικὰ. – Παρόμοιο κομμάτι μὲ δύο ταινίες ἐξωτερικὰ. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος μικροῦ καλάθου μὲ ὁμάδες λοξῶν γραμμιδίων ἐπάνω καὶ ταινία ἀμφίπλευρα. – Τμήμα ὀλόβαφης γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου, ἴσως ἀπὸ σκύφο. – Ἐντονα ἐξώκυρτο στρογγυλεμένο χεῖλος ρυτοῦ μὲ πυκνὲς στιγμὲς στὴν ἀκμὴ καὶ ἀπὸ κάτω ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ ζώνη μικρῶν ρόμβων⁷⁸ (πίν. 16β: 7). – Τμήμα τοιχώματος κωνικοῦ ρυτοῦ μὲ κατακόρυφη κυματοειδὴ γραμμὴ καὶ στήλη κυματοειδοῦς γραμμῆς μὲ περιθώριο (πίν. 15α: 7). – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος πρόχου μὲ πλατιὰ ταινιωτὴ κατακόρυφη λαβή. Ταινία ἐπάνω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ πλατιὰ γραμμὴ στὴ ράχη. – Τέσσερα περίκλυτα χεῖλη πρόχων μὲ ταινία ἐπάνω, τὰ δύο καὶ μὲ δευτέρη ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ἓνα μὲ δακτύλιο. – Περίκλυτο χεῖλος πρόχου μὲ δακτυλίους ἐπάνω. – Ἐξωστρόγγυλο χεῖλος πρόχου μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα. – Ἐξωστρόγγυλο χεῖλος πρόχου μὲ πλατὺ δακτύλιο καὶ τμήμα κατακόρυφης λαβῆς ἑλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ κυματοειδὴ γραμμὴ στὴ

ράχη. Λευκωπὸς πηλὸς μὲ πολλὰ ἐγκλείσματα. – Κομμάτι μεγάλης πρόχου ἀπὸ τὴν πλατιὰ ταινιωτὴ κατακόρυφη λαβὴ μὲ κυματοειδὴ γραμμὴ στὴ ράχη καὶ τὸν ὦμο μὲ ταινία. – Τμήμα ὦμου πρόχου μὲ δέση γραμμῶν καὶ στήλη πλοχμοῦ. – Τοίχωμα πρόχου μὲ στενὴ ζώνη μὲ τρέχουσες σπεῖρες μεταξὺ ταινιῶν. – Ἀκέραιη δισκοειδὴς βάση μὲ ταινία ἐξωτερικὰ, ἀπὸ προχοειδὲς ἀγγεῖο, διαμ. 6,5 ἐκ. – Τμήμα ὦμου, πιθανὸν ἀπὸ πρόχου, μὲ ζώνη μεταξὺ ταινιῶν μὲ ὄρθιες ἐνάλληλες γωνίες μὲ τόξα μεταξύ τους. – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὴ δισκοειδὴ κοιλὴ κάτω βάση, τὸ στενὸ πόδι καὶ τὸ τοίχωμα μικρῆς πρόχου ἢ ψευδοστόμου. Δακτύλιος κάτω, ὀλόβαφο πόδι, ταινίες ψηλότερα. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος πιθαμοφορέα μὲ ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικὰ. – Ὡμος πιθαμοφορέα μὲ πλατιὰ ταινιωτὴ κατακόρυφη λαβὴ μὲ βαμμένα περιθώρια. – Ἐξώβαφο τοίχωμα μεγάλου πιθαμοφορέα. – Ἐξώβαφο τμήμα ἀπὸ τὸ πόδι πιθαμοφορέα μὲ ἀρχὴ τῆς βάσης. – Δισκοειδὴς δακτυλιόσχημη βάση πιθαμοφορέα μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ, ἀπὸ πορτοκαλόχρωμο πηλὸ μὲ πολλὰ ἐγκλείσματα. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ ἔντονα ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τὸν κοντὸ λαμὸ πιθαμοφορίσκου. Βαμμένο ὡς τὸν λαμὸ ἀμφίπλευρα, μὲ ἐξηρημένο δακτύλιο ἐπάνω καὶ ἱμάντες πρὸς τὸν ὦμο. – Κομμάτι ἀπὸ τὸν λαμὸ καὶ τὸν ὦμο μικκύλου τροχήλατου ἀλαβάστρου μὲ ἀκέραιη ὀριζόντια κυλινδρική λαβή. Ταινία στὴ σύνδεση λαμοῦ-ὦμου καὶ πρὸς τὴν κοιλία, γραμμὴ κατὰ μῆκος τῆς λαβῆς. – Τοίχωμα θηλάστρου μὲ ρίζα σωληνωτῆς προχοῆς μὲ δακτύλιο γύρω. – Δύο σωληνωτὲς προχοὲς θηλάστρων, ἢ μία ὀλόβαφη, ἢ ἄλλη μὲ γραμμὲς κατὰ μῆκος καὶ τμήμα τοῦ ὦμου. – Ἐπτά τμήματα κλειστῶν ἀγγείων ἀπὸ τὴ σύνδεση λαμοῦ-ὦμου μὲ ταινίες. – Σαράντα δύο τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων μὲ σειρὰ στιγμῶν (1), ταινία καὶ στικτὴ καμπύλη (1), ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν (2), ταινίες (38, στὸ ἓνα μὲ λευκὴ βαφὴ σὲ καστανὴ ἐπιφάνεια καὶ ἓνα μὲ τμήμα κατακόρυφης κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη). – *Μικροὶ ψευδόστομοι*: Ἐπίπεδος ἀκέραιος

77. Γιὰ τὸ σχῆμα πρβ. *RMDP* εἰκ. 35:265 (Πρόσφυμα, FS 253, YE IIIB1) μὲ τὴ ρηχὴ γάστρα. Τὸ σχῆμα ὑπάρχει ἀπὸ τὴν YE IIIA1, αὐτόθι εἰκ. 22:132 (Ἀσίνη) καὶ συνεχίζει ὡς τὴν YE IIIA2, αὐτόθι εἰκ. 28:206 (Μυκῆνες) βλ. *Chamber Tombs* πίν. 52.

78. FS 199. Ἡ στενὴ ζώνη κοσμήματος κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος εἶναι στοιχεῖο τῆς ὕστερης YE IIIA2, *MDP* 83. Πρβ. γιὰ τὸ στοιχεῖο αὐτὸ αὐτόθι εἰκ. 98:2 (Βουρβάτσι), 98:4 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου). Βλ. E. Wace, *BSA* 49, 1954, πίν. 48(a)3.

δίσκος με ρίζες λαβών και κοντό στελέχος. Πυκνοὶ δακτύλιοι ἐπάνω, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στελέχους. – Ἀκέραιος δίσκος μικροῦ ψευδοστόμου με ὀλόβαφο κύκλο στὸ κέντρο καὶ δακτυλίους γύρω καὶ τμήματα τῶν κατακόρυφων λαβῶν. – Δύο τμήματα στομίων με λεπτὴ ταινία στὸ χεῖλος. – Τμήμα ἀπὸ τὴ βάση τοῦ στελέχους τοῦ δίσκου με δακτύλιο καὶ στιγμὲς ἀνθέων στὸν ὦμο. – Κομμάτι ἀπὸ τὸν ὦμο με ἀκέραιο στόμιο. Λεπτὴ ταινία στὸ χεῖλος του, δακτύλιος στὴ ρίζα του, στάχεις ἀνηρτημένων ἀμειβόντων καὶ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν στὸν ὦμο. – Στόμιο καὶ τμήμα ὦμου. Λεπτὴ ταινία χεῖλους, δακτύλιος στὴ ρίζα τοῦ στελέχους τοῦ δίσκου, ὁμόκεντρα τόξα ἐπάνω ἀπὸ ζώνη ἱμάντων μεταξὺ ταινιῶν στὸν ὦμο⁷⁹ (πίν. 16α: 8). – Τμήμα ὦμου καὶ στομίου με δακτύλιο στὴ βάση του. – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο με τὸ στέλεχος τοῦ δίσκου, ἐσωτερικὰ τοῦ ὁποῖου διακρίνεται ἡ προσθήκη πηλοῦ γιὰ τὴ στερέωσή του. Δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στελέχους καὶ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν στὸν ὦμο. Τεφρὸς πηλός, καστανὴ βαφή. – Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸν ὦμο με τὶς ρίζες τῶν λαβῶν καὶ τοῦ στελέχους τοῦ δίσκου. Δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στελέχους, ἔχνη βαφῆς πρὸς τὴ ράχη τῶν λαβῶν, περιστῆκτοι κύκλοι με στιγμὴ ἢ κύκλο στὸ κέντρο καὶ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν χαμηλότερα στὸν ὦμο. Πορτοκαλόχρωμος πηλός, ἐρυθρὴ βαφή (πίν. 15β: 5). – Τμήμα ὦμου με ρίζα λαβῆς. Στάχεις ἀμειβόντων καὶ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν (πίν. 16β: 8). – Τμήμα ὦμου με διχαλωτὰ ἄνθη με ἀγκιστροειδῆ ὕπερο καὶ γραμμῖδια. Χαμηλότερα στὸν ὦμο ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν⁸⁰ (πίν. 15β: 6). – Τμήμα ὦμου μικροῦ ψευδοστόμου με τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. Διχαλωτὰ ἄνθη με ἀγκιστροειδῆ ὕπερο καὶ ἀκτινωτὰ γραμμῖδια καὶ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν στὸν ὦμο. – Τρία συνανήκοντα τμήματα τοιχώματος μικροῦ ψευδοστόμου με ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ ζώνη ὄρθων ἐνάλληλων γωνιῶν σὲ σειρὰ. Καστανὸς πηλός με πολλὰ ἐγκλείσματα. – Τέσσερα τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο με ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς (1), ρίζα στομίου (1), ὁμάδες ὀριζόντιας τεθλασμένης στὴν κοιλία (1). – Τμήμα ὦμου με ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Τμήμα κοιλιάς βραχυστρόγγυλου ψευδοστόμου με ταινίες. – Στόμιο μεγάλου

ψευδοστόμου με δακτύλιο στὴ βάση, ἀπὸ πρᾶσινωπὸ πηλὸ με πολλὰ ἐγκλείσματα. – Κομμάτι ἀπὸ τὸν ὦμο μικροῦ ψευδοστόμου με τμήμα τοῦ στομίου, ρίζα τοῦ στελέχους τοῦ δίσκου καὶ ρίζα μίας λαβῆς. Σὲ ὅλο τὸν ὦμο σειρὲς στιγμῶν. Δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στομίου, τοῦ στελέχους καὶ τῆς λαβῆς, ταινίες πρὸς τὴν κοιλία (πίν. 15α: 4). – Δύο συγκολλημένα τμήματα μικροῦ ψευδοστόμου ἀπὸ τὸν δίσκο, τὴ μία λαβή, τὴ βάση τοῦ στομίου καὶ τμήμα τοῦ ὦμου. Μεγάλος κύκλος ἐπάνω στὸν δίσκο καὶ δύο δακτύλιοι, βαμμένη ἢ ράχη τῆς λαβῆς, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στελέχους καὶ τοῦ στομίου. Μεταξὺ λαβῆς καὶ στομίου περιστῆκτος κύκλος με στιγμὴ (πίν. 15α: 9). – Κρατῆρες: Τρία συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐπικλινὲς ἐξώκυρτο χεῖλος με τμήμα γάστρας. Ταινία ἐπάνω καὶ ἐσωτερικὰ στὸ χεῖλος. – Περίκυρτο χεῖλος κρατῆρος με ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα τὴν κορυφὴ πορφύρας. – Τρία ἔντονα ἐξωστροφα χεῖλη με ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικὰ, τὸ ἓνα με δευτέρη ταινία ἐσωτερικὰ καὶ πλατιὰ δέσμη γραμμῶν στὴ γάστρα. – Τμήμα γάστρας με ὄρθιο μικτὸ ἄνθος με τρεῖς λοβοὺς ὁμόκεντρων περιστῆκτων τόξων με στικτὸ κύκλο στὸ κέντρο⁸¹ (πίν. 16α: 6). – Δεκατέσσερις γάστρες, ἡ μία ἐνδόβαφη, οἱ ἄλλες με ταινίες, ἐκ τῶν ὁποίων δύο με πλατιὰ κατακόρυφη λαβὴ με βαμμένα περιθώρια καὶ δύο με τμήματα λαβῶν. – Δύο τμήματα γάστρας με ἀκέραιη ὀριζόντια κυλινδρική λαβή, ἡ μία με ὀλόβαφη ράχη, ἡ ἄλλη με ἐγκάρσιες πινελιές. – Πολὺ πλατιὰ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ με βαμμένα περιθώρια καὶ γραμμὴ κατὰ μῆκος. Πλ. 5,25 ἐκ. – Τέσσερις βάσεις ἐνδόβαφων κρατῆρων, οἱ δύο δακτυλιόσχημες με ταινίες ἐξωτερικὰ, ἡ τρίτη δισκοειδὴς ἐπίπεδη με ταινία ἐξωτερικὰ, ἡ τέταρτη ἐπίπεδη. – Δακτυλιόσχημη βάση, ἀπὸ κρατῆρα ἢ λεκάνη, με ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δύο πλατεῖς δακτυλίους ἐσωτερικὰ. – Σκύφοι: Δεκαεπτὰ χεῖλη με λεπτὴ ταινία καὶ δευτέρη πλατύτερη, ἐκ τῶν ὁποίων ἕξι με δακτύλιο, ἓνα με δακτύλιο καὶ ἀκέραιη λαβή, ἓνα με τεθλασμένη γραμμὴ με διπλὸ περιθώριο, ἓνα με πλατιὰ στήλη ὀριζοντίων κυματοειδῶν με πολλαπλὸ περιθώριο καὶ ἀνηρτημένα πολλαπλὰ ὁμόκεντρα τόξα καὶ ἓνα με ἀκέραιη λαβή. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα χεῖλους με λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ

79. FM 19 multiple stem curved. YE IIB1.

80. FM 18:127.

81. FM 18:40. YE IIB1.

ομοίως δεύτερη πλατύτερη. – Τέσσερις γάστρες με ταινίες, εκ των οποίων μία με ζευγος δακτυλίων, μία ενδόβαφη και μία με ρίζα λαβής. – Μεγάλο κομμάτι από τη γάστρα ως τη βάση με δακτύλιο στον πυθμένα, ιμάντες στη γάστρα έξωτερικά, δύο δακτυλίους στο στέλεχος και ένα στη βάση. – Τρία κομμάτια από τη γάστρα με δακτύλιο στον πυθμένα και το κοντό στέλεχος με ζευγος δακτυλίων. – Έπτα κομμάτια από τη γάστρα ως τη βάση με δακτυλίους στο στέλεχος και την περιφέρεια της βάσης, στο ένα με δακτύλιο στον πυθμένα. – Κομμάτι από τη γάστρα χαμηλά, εξώβαφο, με κοντό στέλεχος και σχεδόν ακέραιη δισκοειδή βάση με ψηλή κοιλότητα. – Παρόμοιο κομμάτι ενδόβαφου με πόδι και ζευγος δακτυλίων έξωτερικά στο στέλεχος. – Έξι κοντά στελέχη με δακτυλίους έξωτερικά. – Τρία κοντά στελέχη με δακτυλίους έξωτερικά, εκ των οποίων ένα με ακέραιη βάση με δακτύλιο στην περιφέρεια, διαμ. 8,4 εκ. και δύο με τμήμα βάσης με δακτύλιο στην περιφέρεια. – Πέντε βάσεις με δακτύλιο στην περιφέρεια. – Ένα κομμάτι από τη γάστρα ως τη βάση και τρία κοντά στελέχη ολόβαφων σκύφων. – Άβαφοι έσωτερικά: Χείλος με πλατιά ταινία έξωτερικά, από μικρό σκύφο. – Δεκαεννέα χείλη με λεπτή ταινία και δεύτερη ταινία έξωτερικά (1), ζώνη άνεστραμμένων N-σχήμων⁸² (πίν. 15β: 2) (1), κορυφή πορφύρας με όφθαλμό στην κεφαλή (1), ανηρημένο στάχυ άμβιόντων με στέλεχος και ρίζα λαβής με πινελιά (1), στάχυ άμβιόντων (1), τρέχουσες σπείρες (1), άγκυλη θηλιά σπείρας (1), ὄρθια πολλαπλά τρικάμπυλα τόξα (2, στο ένα και αντίμετωπα πέταλα), στήλη πλοχμοῦ με περιθώριο και ρίζα λαβής (1), στήλη πλοχμοῦ με διπλό περιθώριο και έφαπτόμενο πετάλιο με διάγραμμα πετάλιο και άγκυλο μίσχο αντιθετικής σπείρας (1), στήλη τεθλασμένης με περιθώριο (1), στήλη κροσσοπεταλίων με περιθώριο (1), δέσμη γραμμών (2, στο ένα και τμήμα λαβής), άκροσμητα (3). – Τριάντα ὀκτώ χείλη με λεπτή ταινία και δακτύλιο και ανηρημένο στάχυ άμβιόντων (3), ὄρθια έλικοειδή άνθη (3, το ένα και με ὄρθια πορφύρα), ζευγος αντιθετικών πορφυρών με ὀφθαλμό

και ένωμένο διάστικτο σώμα και διάστικτα στελέχη (1), ζευγος πορφυρών με ένωμένο διάστικτο σώμα⁸³ (πίν. 15α: 1) (1), κατακόρυφη πορφύρα με στιγμή ως ὀφθαλμός, διάστικτο σώμα και λοξά γραμμίδια στο στέλεχος⁸⁴ (πίν. 16β: 1) (1), δεύτερη πλατύτερη ταινία και τμήμα σπείρας (1), θηλιά σπείρας με γέμισμα στικτό κύκλο (1), διπλό κύκλο με κεντρική στιγμή (1), δέσμες καμπύλων σπειροειδών γραμμών⁸⁵ (πίν. 16β: 4) (1), γλωσσοειδείς καμπύλους μίσχους με σπειροειδή απόληξη και γέμισμα γραμμίδων (πίν. 16β: 2, 3) (1), μίσχους άγκύλων σπειρών (2, στο ένα και πλατιά στήλη σπειρών πεταλίων με τετραπλό περιθώριο), πλατιά στήλη σπειρών πεταλίων με πολλαπλό περιθώριο (1), στήλη ὀριζοντίων γραμμών με πολλαπλό περιθώριο και έφαπτόμενα μεμονωμένα πετάλια⁸⁶ (πίν. 15α: 3) (1), πλατιά στήλη πυκνών ὀριζοντίων κυματοειδών με πολλαπλό περιθώριο (1), στήλη πλοχμοῦ με πολλαπλό περιθώριο και κροσσοπετάλια (1), στήλη τεθλασμένης με διπλό περιθώριο (2), στήλη τεθλασμένης με περιθώριο και τμήμα λαβής με πινελιές (2 συνανήκοντα), στήλη ὀμάδων τριών ὀριζοντίων γραμμών με διπλό περιθώριο, ρίζα λαβής με πινελιά, ιμάντες γάστρας (1), στήλη αντίντων κροσσοπεταλίων με διπλό περιθώριο και έφαπτόμενα διπλά πετάλια (1), γραμμές (4, πολὺν ἐξίτηλα), ρίζα λαβής (1), άκροσμητα (7). – Έβδομήντα έξι γάστρες με ὄρθιο έλικοειδές άνθος (1), κατακόρυφη πορφύρα με κυκλικό ὀφθαλμό και διάστικτο σώμα (1), ζώνη πλοχμοῦ και ταινίες (1), άγκυλόμοσχη σπείρα (1), σπείρα με μεγάλο δικτυωτό ὀφθαλμό (1), σπείρες (6), γλωσσοειδή καμπύλη με σπειροειδή απόληξη και γέμισμα σπειρών καθέτων γραμμίδων (2 συγκολλώμενα), πολλαπλά τρικάμπυλα τόξα με γέμισμα διπλό ρόμβο (1), ὄρθια ὀμόκεντρα πολλαπλά ήμικύκλια επάνω από ταινία (2), στήλη δικτυωτών ρόμβων με πολλαπλό περιθώριο και ταινία⁸⁷ (πίν. 16β: 6) (1), πλατιά στήλη ὀριζοντίων κυματοειδών με πολλαπλό περιθώριο επάνω από ταινία (1), στήλη διπλών πεταλίων με τετραπλό περιθώριο επάνω από ιμάντες (πίν. 16α: 3) (1), δέσμη γραμμών και χιαστί γραμμές επάνω από ται-

82. FM 60 N-pattern.

83. FM 23 με ένωμένο σώμα, FS 284. YE IIIB1.

84. FM 23, FS 284. Πρβ. πορφύρα σε σκύφο άβαφο έσωτερικά, MDP εικ. 143:2 (Έπιστημονική Συλλογή Ναυπλίου), 143:5 (Εὔτηρηση).

85. FM 19 multiple stem. Γλᾶς II εικ. 18, πίν. 18γ.

86. Wardle, BSA 68, 1973, εικ. 9:51, πίν. 58(a)51.

87. MDP εικ. 143:16 (Έπιστημονική Συλλογή Ναυπλίου, YE IIIB1).

νία (1), λοξές γραμμές επάνω από ζευγος ταινιών (1), δέση γραμμών επάνω από ταινίες (1), ταινίες (19, οι τρεις με δακτύλιους), ιμάντες (5, στο ένα και ταινία βάσης), άκεραι ή οριζόντια κυλινδρική λαβή με πινελιές (3), τμήμα λαβής με πινελιά (21), ρίζα λαβής με πινελιά (6). – Τρία συγκολλώμενα τμήματα δακτυλιόσχημης βάσης με ταινία και δακτύλιους. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα δακτυλιόσχημης βάσης με ταινία εξωτερικά. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα δισκοειδούς κοίλης βάσης με ταινία. – Δεκαπέντε βάσεις με ταινία εξωτερικά και δακτύλιους στον πυθμένα, ή μία επίπεδη δισκοειδής, ή δεύτερη δισκοειδής κοίλη, οι άλλες δακτυλιόσχημες. – Δακτυλιόσχημη βάση με ταινία εξωτερικά. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα γάστρας με άκεραι κυλινδρική λαβή με εγκάρσιες πινελιές επάνω, ίσως από σκύφο με στικτό χέιλος. – Τμήμα γάστρας ενδόβαφου σκύφου. – Γάστρα ενδόβαφου σκύφου με τμήμα οριζόντιας κυλινδρικής λαβής με ολόβαφη ράχη. – Είκοσι ένα τμήματα ολόβαφων σκύφων: έννεα χείλη, τὸ ένα με τμήμα λαβής, έντεκα γάστρες, οι δύο με ρίζα λαβής, και μία άκεραι μικρή δισκοειδής βάση με κοιλότητα κάτω, διαμ. 3,6 εκ. – Οκτώ λαβές σκύφων με οριζόντιες πινελιές, πλὴν μιᾶς με εγκάρσιες και μιᾶς ολόβαφης.

Νεότερο: Ὅστρακο με μελανὸ γάνωμα εξωτερικά, ίσως ἑλληνιστικὸ.

Εἰδῶλια: Μεγάλο κεφάλι εἰδωλίου με πόλο, μακρὸν λαμὸ και τμήμα τοῦ κορμοῦ. Ὁ πόλος κοῖλος, πλαστική ή απόδοση τῶν αὐτιῶν (ὡς ὑποτυπῶδη ἐξάρματα) και τῆς μύτης, ποὺ ὅμως ἔχει φθαρεῖ. Ὁ λαμὸς παχὺς κυλινδρικός, ὁ κορμὸς πεπλατυσμένος. Πλατὺς δακτύλιος στὸν πόλο εξωτερικά και ἀνηρητημένα κροσσοπετάλια γύρω, ἐγγεγραμμένες στιγμές ὡς ὀφθαλμοί, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ λαμοῦ, λοξή διαγράμμιση στὶς δύο ὀψεις τοῦ κορμοῦ. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ πορτοκαλέρυθρη. Πολλὰ ἴχνη καύσης. Σωζ. ὕψ. 4,85 εκ., διάμ. πόλου 3,5 εκ. (πίν. 15β: 8). – Κεφάλι εἰδωλίου με κωνικὸ κοῖλο πόλο, ἀπὸ τὸν ὁποῖο ξεκινᾷ πλαστική πλεξίδα στὴν ὀπίσθια ὀψη. Δακτύλιος γύρω στὸν πόλο και γύρω ἀνηρητημένα κροσσοπετάλια, δακτύλιος στὴν κορυφὴ τῆς κεφαλῆς, στιγμές ὡς ὀφθαλμοί. Πορτοκαλόχρωμος εὐθρυπτος πηλός, βαφὴ ἐρυθρὴ πολὺ ἐξίτηλη. Σωζ. ὕψ. 3 εκ., διάμ. πόλου 1,85 εκ. – Κεφάλι εἰδωλίου με ψηλὸ κωνικὸ ἐλαφρὰ κοῖλο πόλο. Ἰχνη ἀνηρητμένων διπλῶν κροσσοπεταλίων στὸν πόλο, στιγμές ὡς ὀφθαλμοί. Πηλὸς πορτοκαλόχρωμος, βαφὴ ἐρυθρὴ. Πολὺ φθαρμένο. Σωζ. ὕψ.

3,7 εκ., διάμ. πόλου 2,6 εκ. – Κεφάλι εἰδωλίου με κωνικὸ κοῖλο πόλο. Πλατὺ ταινία ἐξωτερικά τοῦ πόλου, δακτύλιος στὴν κορυφὴ τῆς κεφαλῆς με ἀνηρητημένα γραμμῖδια στὶς δύο ὀψεις τοῦ προσώπου, στιγμές ὡς ὀφθαλμοί, ἐγκάρσια γραμμῖδια στὸν αὐχένα, γραμμὴ στὴ μύτη. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανέρυθη ἐξίτηλη. Σωζ. ὕψ. 2,9 εκ., διάμ. πόλου 2-2,4 εκ. – Κεφάλι εἰδωλίου με κωνικὸ κοῖλο πόλο και ἐπίθετα δισκάκια γιὰ τοὺς ὀφθαλμούς. Σταυρὸς επάνω στὸν πόλο, ἐγκάρσιες ταινίες στὸν αὐχένα, δακτύλιος γύρω στὸν λαμὸ, γραμμὴ στὴν κατατομή. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ σκούρα καστανή. Σωζ. ὕψ. 3,7 εκ., διάμ. πόλου 2,1 εκ. – Τμήμα κεφαλίου και ὤμου εἰδωλίου. Στιγμές ὡς ὀφθαλμοί, ταινία στὸ στήθος και τὴν πλάτη. Κιτρινωπὸς πηλός, μελανὴ βαφὴ. Σωζ. ὕψ. 2,55 εκ., μέγ. πλ. 2,8 εκ. – Κορμὸς εἰδωλίου τύπου Ψ με σπασμένα χέρια, πλαστική ἀπόδοση τοῦ στήθους και ἐπίθετη πλεξίδα στὴν ὀπίσθια ὀψη. Δακτύλιος στὸν λαμὸ και τὴ μέση, λοξὴ καμπύλη διαγράμμιση στὶς δύο ὀψεις. Ἀνοικτὸς πορτοκαλόχρωμος πηλός, καστανὴ βαφὴ. Σωζ. ὕψ. 4,5 εκ., σωζ. πλ. 4,6 εκ. – Κομμάτι ἀπὸ τὸν λαμὸ ὡς τμήμα τοῦ στελέχους εἰδωλίου τύπου Τ με χέρια ἐπίθετα διπλωμένα στὸ στήθος και ἀπὸ κάτω ἐπίθετα στήθη. Στὴν πλάτη ζώνη τόξων μεταξὺ ταινιῶν, στὸ στήθος ἴχνη βαφῆς: ἐξίτηλη διακόσμηση. Ζευγος γραμμῶν σὲ κάθε ὀψη τοῦ στελέχους. Κιτρινωπὸς πηλός, καστανέρυθη βαφὴ. Σωζ. ὕψ. 4,5 εκ., πλ. 3,6 εκ. – Τμήμα ἀπὸ τὸν κορμὸ και τὸ κοῖλο στέλεχος εἰδωλίου τύπου Τ με τὰ χέρια ἐπικολημένα διπλωμένα στὸ στήθος. Οἱ ἀγκῶνες γωνιάζουν έντονα και ὑψώνονται ἐλαφρὰ, ὥστε θυμίζουν εἰδῶλιο τύπου Ψ. Ζώνη καθέτων γραμμῖδιων μεταξὺ ταινιῶν στὶς δύο ὀψεις, ἀπὸ δύο γραμμές σὲ κάθε ὀψη. Πηλὸς σκούρος ροδόχρωμος, βαφὴ καστανέρυθη. Σωζ. ὕψ. 5,7 εκ., πλ. 4,3 εκ. – Τμήμα κορμοῦ και κυλινδρικοῦ στελέχους εἰδωλίου. Λοξὴ διαγράμμιση στὶς δύο ὀψεις, δακτύλιος στὴ μέση, ἀραιὲς γραμμές στὸ στέλεχος. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρὴ ἐξίτηλη. Σωζ. ὕψ. 5,7 εκ., μέγ. πλ. κορμοῦ 3,7 εκ. – Τμήμα κορμοῦ και στελέχους εἰδωλίου με ἀραιὲς γραμμές κατὰ μῆκος, ἀνὰ δύο σὲ κάθε ὀψη. Πηλὸς καστανοκίτρινος, βαφὴ σκούρα καστανή. Σωζ. ὕψ. 2,4 εκ., μέγ. πλ. 2,1 εκ. – Κωνικὸ κοῖλο στέλεχος εἰδωλίου με ἀραιὲς γραμμές κατὰ μῆκος. Κιτρινωπὸς πηλός, μελανὴ βαφὴ. Σωζ. ὕψ. 3,25 εκ., μέγ. πλ. (στὴ βάση) 2 εκ. – Κυλινδρικὸ στέλεχος με ἀραιὲς γραμμές κατὰ μῆκος ὡς τὴν ἀρχὴ κωνικῆς

κοίλης βάσης. Πηλός κιτρινωπός, βαφή πορτοκαλέρυθρη. Σωζ. ύψ. 4,1 εκ. – Τμήμα κυλινδρικού στελέχους με άραιες γραμμές κατά μήκος έως την κωνική κοίλη βάση. Πηλός κιτρινωπός, βαφή μελανή. Σωζ. ύψ. 2,7 εκ. – Κομμάτι από το όπισθιο τμήμα ειδωλίου ίππου που ήταν συγκολλημένο με άλλο σέ ζευγος. Σῶμα κυλινδρικό, πόδι πλατὺ δισκοειδές. Κυματοειδείς γραμμές κατά μήκος τοῦ πλευροῦ καὶ τῆς ράχης καὶ ἐγκάρσιες πρὸς τὸ πόδι. Κιτρινωπὸς πηλός, σκούρα καστανὴ ἐξίτηλη βαφή. Σωζ. μήκ. 4 εκ., σωζ. ύψ. 3,7 εκ. – Κομμάτι ειδωλίου βοοειδοῦς ἀπὸ τὸν κορμὸ καὶ τὸ πρόσθιο τμήμα, ἐλλιπὲς στὸ ρύγχος, τὸ ἓνα κέρατο καὶ τὸ ἓνα πόδι. Στενὸς κυλινδρικός κορμός, ψηλὸς λαίμπος, καμπύλο κέρατο, λοξὸ κυλινδρικὸ ὀξὺληκτο μακρὸν πόδι. Ἐγκάρσια γραμμίδια στὴ ράχη, γραμμές κατὰ μήκος τοῦ ποδιοῦ καὶ τοῦ κεράτου, στιγμὲς ὡς ὀφθαλμοί, δακτύλιος στὸν λαίμο. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφή μελανή. Ὑψ. 6,5 εκ., σωζ. μήκ. 5,3 εκ. – Πρόσθιο τμήμα ζωομόρφου ειδωλίου, σπασμένο στὸ κεφάλι καὶ τὰ πόδια. Ἐλάχιστα ἴχνη ἐρυθρῆς βαφῆς. Πορτοκαλόχρωμος εὐθρυπτος πηλός. Σωζ. μήκ. 2,9 εκ., σωζ. ύψ. 3,6 εκ. – Τμήμα κορμοῦ καὶ πρόσθιο μέρος ζωομόρφου ειδωλίου, ἐλλιπὲς στὴν κεφαλὴ καὶ τὰ δύο ἄκρα πόδια. Ἰχνη βαφῆς κατὰ τόπους. Πηλὸς καστανός, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. μήκ. 4,4 εκ., σωζ. ύψ. 3,5 εκ. – Κορμὸς ζωομόρφου ειδωλίου, ἐλλιπὲς στὴν

κεφαλὴ καὶ τὰ δύο ἀριστερὰ πόδια. Κυλινδρικός κορμός, διπλωμένη οὐρά, λοξὰ κυλινδρικά ὀξὺληκτα πόδια. Γραμμὴ κατὰ μήκος τῆς ράχης καὶ γραμμὴ πρὸς τὰ πόδια. Κιτρινωπὸς πηλός, καστανὴ βαφή. Μήκ. 6,5 εκ., σωζ. ύψ. 3,7 εκ. – Μεγάλο κομμάτι ὁμοιώματος θρόνου με ἐπικολλημένη καθιστὴ μορφῇ. Τὸ κάθισμα ἔχει σχῆμα κοῖλο ἀτρακτοειδές, φέρει δὲ ἐξωτερικὰ κατὰ μήκος στὸ κέντρο γραμμὴ καὶ ἀπὸ τὸ «χεῖλος» τοῦ ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ σειρὰ διπλῶν ἀνηρτημένων τῶνων. Δὲν σώζονται ἴχνη ποδιῶν. Ἡ μορφὴ ἔχει εὐδιάκριτο τὸ κεφάλι με πιεσμένη μύτη, ἐνὼ ὁ κορμὸς ἔχει ὑπερβολικὰ πιεστεῖ ὥστε νὰ κολλήσῃ στὸ κάθισμα χάνοντας σὲ πλαστικότητα. Ἰχνη βαφῆς ἐπάνω στὴν κεφαλὴ, στιγμὲς ὡς ὀφθαλμοί, γραμμές κατὰ μήκος τοῦ κορμοῦ. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ σκούρα καστανή, ἐξίτηλη κατὰ τόπους. Ὑψ. 2,2 εκ., σωζ. μήκ. 5,2 εκ., σωζ. πλ. 4,9 εκ. (πίν. 15β: 9). *Μικρὰ εὐρήματα:* Δισκοειδὲς κοῖλο κωνίδιο ἀπὸ ἐλαιοπράσινο στεατίτη, σπασμένο στὴν κορυφῇ. Σωζ. ύψ. 0,9 εκ., διάμ. βάσης 2,45 εκ. – Θυρίδα καλόγνωμης (Arca Noae). – Σχεδὸν ἀκέραιο ὄστρεο πορφύρας (Murex Brandaris) με σπασμένη κορυφῇ καὶ ἄκρο πόδι καὶ ὀπὴ στὸ τοίχωμα. Ἀριστη διατήρηση τῆς ἐξωτερικῆς στιλπνῆς ἐπιφάνειας (πίν. 16α: 4). – Δόντι ἀγριόχοιρου. Σωζ. μήκ. 5,9 εκ., πλ. 1,8 εκ., πᾶχ. 1,3 εκ. (πίν. 16α: 5).

Τέλος, ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τοῦ βράχου ὁ ὁποῖος ἀποτελοῦσε τὸ ἀδιαμόρφωτο δάπεδο τοῦ χώρου συνελέγησαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

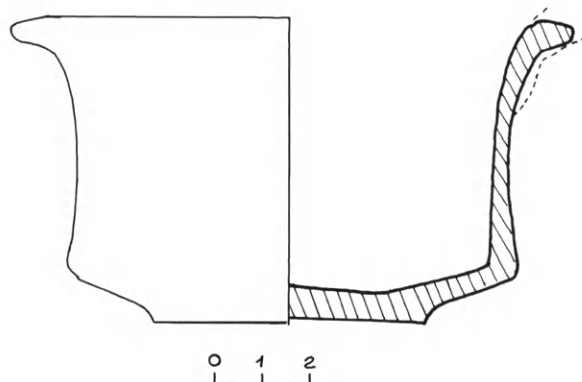
Σύνολο ὀστράκων 247 + 4 εἰδώλια, 2 ὄστρεα.
Ἄγραπτα 19, γραπτὰ 174, ἀπροσδιόριστα 54.

Ἄγραπτα: Τρεῖς κυρτόπλευρα καὶ δύο τροπιδωτὰ χεῖλη κυλίκων με ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Τμήμα γάστρας κύλικος με τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. – Δισκοειδὲς βάση κύλικος, κοίλη κάτω, με ἔξαγμα ἢ πλαστικὸ δακτύλιο στὴν περιφέρεια. – Δύο ἀκέραιες κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβὲς με τμήμα ἐξώστροφου χείλους, ἀπὸ κύλικες ἢ κύαθους. – Δύο τροπιδωτὰ χεῖλη λεκανιδίων με ὀριζόντια ταινιωτὴ γωνιώδη λαβή, τὸ ἓνα

ἀπὸ σκούρο πορτοκαλόχρωμο πηλό. – Τμήμα τοιχώματος οἰκιακοῦ ἀγγείου ἀπὸ ἐρυθρὸ χονδροειδὴ πηλό. – Ἐπίπεδη βάση καὶ ψηλὸ κοῖλο τοίχωμα κλειστοῦ ἀγγείου. – Μεγάλο κομμάτι βαθέος ἡμισφαιρικοῦ κύαθου ἀπὸ τὴ γάστρα ὡς τὴν ἀκέραιη ἐπίπεδη βάση, με ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. Διάμ. βάσης 4,8 εκ. – Τμήμα γάστρας καὶ δισκοειδοῦς ἐπίπεδης βάσης ἡμισφαιρικοῦ κύαθου. – Καμπύλο ἀμφίκυρτο χεῖλος λεκάνης με ρίζα ὀριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς. – Ἐξώστροφο χεῖλος καὶ στενὸς λαίμπος μικρῆς πρόχου. – Δακτυλιόσχημη βάση κρατήρα ἢ λεκάνης.

Άγγείο: Μεγάλο κομμάτι κυάθου με τροπιδωση. Ξώκυρτο επίπεδο χείλος με κοίλο κατακόρυφο τοίχωμα και έλαφρά κυρτή βάση με ευδιάκριτο κεντρικό επίπεδο δίσκο. Στο χείλος διακρίνονται οί ρίζες κατακόρυφης λαβής, προφανώς δακτυλιόσημης, υπερυψωμένης του χείλους. Πηλός ροδόχρωμος, αλείφωμα ομοιόχρωμο. Ύψ. 6,4 εκ., διάμ. χείλους 12 εκ., διάμ. βάσης 5,8 εκ. (είκ. 4, πίν. 17: 12).

Γραπτά: Κύλικες. Δύο χείλη με ταινία αμφίπλευρα, τὸ ἓνα ἑξώκυρτο, τὸ ἄλλο ἑξώστροφο. - Ξώστροφο χείλος με ταινία αμφίπλευρα και κορυφή χταποδιοῦ με κεντρική γραμμή στο κεφάλι και δύο πλόκαμους ἑπάνω ἑκατέρωθεν. - Όμοιο, με τρικάμπυλα τόξα σε φολιδωτή διάταξη και γέμισμα ἑγγεγραμμένη στιγμή⁸⁸. - Ξώκυρτο χείλος με ταινία αμφίπλευρα και σπείρα στη γάστρα. - Δύο τμήματα λαβῶν με βαμμένη ράχη, τὸ ἓνα με ἑξηρημένο τρίγωνο στην κορυφή, τὸ ἄλλο με διχαλωτό κάτω ἄκρο. - Τρεῖς γάστρες με κατακόρυφες πορφύρες, στη μία με διπλό κυκλικό ὄφθαλμό, διάστικτο σῶμα και στέλεχος (πίν. 17: 4), στη δεύτερη με διάστικτο στέλεχος και περιστικτο στικτό κύκλο, στην τρίτη με γραμμή-ἀπόληξη πορφύρας. - Γάστρα με ἱμάντες και ταινία πρὸς τὸ στέλεχος. - Ξί στελέχη, τὰ δύο ἀπὸ ὀλόβαφες κύλικες, τὰ ἄλλα με δακτυλίους. - Δισκοειδῆς βάση κύλικος βαμμένη ἑπάνω. - Τμήμα πλατιάς ταινιωτῆς λαβῆς κλειστοῦ ἄγγείου με νεύρωση στη ράχη και βαμμένα περιθώρια. - Δύο βάσεις κλειστών ἄγγείων, ἡ μία επίπεδη με ταινία ἑξωτερικά, ἡ ἄλλη δισκοειδῆς δακτυλιόσημη με ταινίες ἑξωτερικά. - Ξώστροφο χείλος φιάλης με λεπτή ταινία ἑπάνω και ἄλλες αμφίπλευρα και ἑσωτερικά ζώνη ἀνεστραμμένων N-σχημῶν. - Ξώστροφο χείλος και ἡμισφαιρική γάστρα κυάθου με ρίζα ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς. Πλατιά ταινία χείλους αμφίπλευρα και δύο ταινίες στη γάστρα. - Ἀκέραιη δισκοειδῆς κοίλη βάση κυάθου με δύο ταινίες ἑξωτερικά. Διάμ. βάσης 3,4 εκ. - Εὐθύ χείλος και ἡμισφαιρική γάστρα κυάθου ἢ μόνωτου σκύφου με ρηχὲς ἀλακώσεις και ζευγὸς ταινιῶν ἑξωτερικά και δακτύλιο ἑσωτερικά. - Δισκοειδῆς κοίλη βάση κυάθου-ρυτοῦ με δακτυλίους κάτω και ἑξωτερικά ταινία και ζευγὸς ἱμάντων. Ἡ βάση φέρει ὀπὴ διαμ. 0,6 εκ. κοντὰ στην περιφέρεια. - Δύο συνανήκοντα τμήματα τοιχώματος κυπέλλου με ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. - Τμήμα τοιχώματος κυπέλλου με ταινία στη

Εἰκ. 4. Τμήμα κυάθου ἀπὸ τὸ δάπεδο (βράχο) τῆς Αὐλῆς.

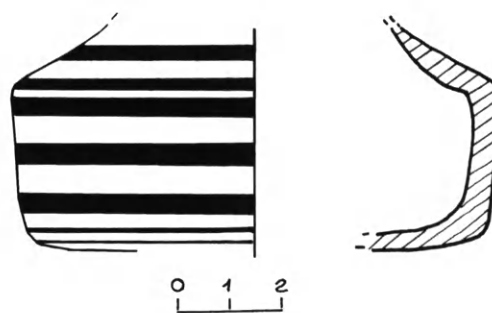
μέση και ρηχοὺς δακτυλίους και στην ἄνω ζώνη λοξὸ μίσχο και τρεῖς παράλληλες κυματοειδεῖς γραμμές⁸⁹ (πίν. 17: 8). - Τμήμα τοιχώματος κυπέλλου με πλαστικό δακτύλιο, ἑπάνω στὸν ὅποιο ταινία και σπείρα χαμηλότερα. - Τμήμα κυρτῆς βάσης μεγάλου κυπέλλου με ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν ἑξωτερικά. - Τμήμα τοιχώματος μικροῦ κυπέλλου με ταινία στη μέση και πυκνὸ ἀνηρητημένο φολιδωτὸ στις δύο ζώνες. - Πλατὺ ψηλὸ ἑξώκυρτο χείλος ὀλόβαφης λεκάνης. - Μεγάλο τμήμα κωνικοῦ ὤμου και σφαιρικό πεπιεσμένο σῶμα τροχήλατου μικκύλου προχοῖδιου. Ζώνη πλοχοῦ στὸν ὤμο και δύο ζώνες ἱμάντων μεταξὺ ταινιῶν ἑπάνω και κάτω ἀπὸ τὴ μέγιστη διάμετρο. - Δύο συνανήκοντα τμήματα ἑξωστρόγγυλου χείλους πρόχου με ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς με ταινία ἑπάνω στὸ χείλος και δεύτερη αμφίπλευρα. - Περίκυρτο χείλος πρόχου με ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς με ταινία ἑπάνω. - Δύο τμήματα ὤμου πρόχων με κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβὲς με βαμμένα τὰ περιθώρια τῆς ράχης. - Τμήμα λαμποῦ πρόχου με ταινία. - Τμήμα κυλινδρικοῦ ἑξώβαφου λαμποῦ πρόχου ποὺ στενεύει πρὸς τὰ ἑπάνω. - Δύο τμήματα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαμποῦ-ὤμου προχοειδῶν με ταινία, στὸ ἓνα και με ρηχὲς ἀλακώσεις. - Τμήμα πλατιάς ταινιωτῆς λαβῆς πρόχου με βαμμένη ράχη. - Μεγάλο κομμάτι μικκύλου τροχήλατου κυλινδρικοῦ ἀλαβάστρου ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ ἐπικλινοῦς ὤμου ὡς τὴν κυρτὴ βάση. Ταινία στη σύνδεση με τὸν λαμὸ και στὸν ὤμο, τρεῖς στὸ κάθετο τοίχω-

88. Wardle, BSA 68, 1973, πίν. 58(c)128.

89. FM 46:23 curtailed running spiral stems, FS

225. YE IIIA2.

μα, δακτύλιος στη βάση⁹⁰. Διάμ. βάσης 6 εκ. (εικ. 5, πίν. 17: 9). – Τμήμα χείλους, κοντός λαιμός και ή αρχή του ὤμου μικροῦ πιθαμφορέα. Σειρὰ σιγμοειδῶν μεταξὺ ταινιῶν ἐπάνω στὸ χεῖλος, βαμμένους ὁ λαιμὸς ἀμφίπλευρα. – Τμήμα τοιχώματος πιθαμφορέα μὲ κόσμημα φολιδῶν μὲ κεντρικὴ στιγμὴ. – Δύο δακτυλιόσχημες δισκοειδεῖς ἐξώβαφες βάσεις ἀπὸ πιθαμφορεῖς. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων πιθαμφορέων ἢ ψευδοστόμων μὲ ζῶνες ἱμάντων μεταξὺ ταινιῶν. – Τοίχωμα κλειστοῦ ἀγγείου μὲ πιθανὴ εἰκονιστικὴ διακόσμηση: ἐνδεχομένως πόδια ζῶου πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ λοξὴ γραμμὴ. Πηλὸς ροδόχρως, ἀλείφωμα κιτρινωπὸ, βαφὴ πορτοκαλέρυθρη ἀραιή. – Εἴκοσι τέσσερα τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες καὶ ἓνα ἐξώβαφο. – Ἐξώβαφο τμήμα κυλινδρικοῦ ποδιοῦ κλειστοῦ ἀγγείου. – Ἀκέραιος ἐπίπεδος δίσκος μικροῦ ψευδοστόμου, διαμ. 2,9 εκ., μὲ κεντρικὸ κύκλο καὶ δακτυλίους γύρω, καὶ τμήμα λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη πλὴν ἐξηρημένου τριγώνου στὴν κορυφὴ. Τεφρὸς πηλός, ἔχνη καύσης. – Τμήμα ὤμου ψευδοστόμου μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς καὶ ταινία. – Τμήμα κοιλιᾶς μικροῦ ψευδοστόμου μὲ ταινία, στενὴ ζώνη μὲ ὀριζόντιους ἀμειβόντες, ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ χαμηλότερα τμήμα ταινίας⁹¹ (πίν. 17: 7). – Κρατῆρες: Τρία χεῖλη, ἓνα ἐξώστροφο ἐξωστρόγυλο μὲ ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικὰ καὶ πλατὺ δακτύλιο, ἓνα ἔντονα ἐξώστροφο μὲ ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικὰ κάτω ἀπὸ αὐτό, καὶ ἓνα μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ. – Πλατιὰ ταινιωτὴ κατακόρυφη λαβὴ μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ πλατιῆς ἐγκάρσιες ταινίες στὴ ράχη. – Ἑπτὰ γάστρες μὲ κατακόρυφες πορφύρες μὲ διάστικτο σῶμα καὶ στέλεχος καὶ ταινία (πίν. 17: 3) (1), καμπύλο θέμα γεμισμένο μὲ μεγάλες κουκκίδες, πιθανὸν σῶμα ζῶου (πίν. 17: 6) (1), πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανέρυθρη), τρεῖς ταινίες καὶ δύο δακτυλίους (1), ταινίες (4, οἱ τρεῖς μὲ δακτυλίους). – Πλατιὰ ταινιωτὴ λαβὴ κρατήρα μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ τεθλασμένη πλατιὰ γραμμὴ στὴ ράχη. – Δακτυλιόσχημη βάση, διαμ. 9 εκ., μὲ δακτύλιο στὸν πυθμένα καὶ δύο ταινίες ἐξωτερικά. – Σκύφοι: Δύο χεῖλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δευτέρη ἀμφίπλευρα, τὸ ἓνα μὲ λοξὸ διάγραμμα καμπύλο κόσμημα. – Χεῖλος ἐνδόβαφου μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά. – Ἐξὶ χεῖλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δευτε-

Εἰκ. 5. Ὅστρακο ἀλαβάστρου ἀπὸ τὸ δάπεδο (βράχο) τῆς Αὐλῆς.

ρη ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων ἓνα μὲ τμήμα λαβῆς μὲ πινελιὰ καὶ δακτύλιο γάστρας, ἓνα μὲ ὀριζόντια κυματοειδῆ γραμμὴ καὶ ἓνα μὲ δέσμη γραμμῶν καὶ ἀνηρημένα ὁμόκεντρα ἡμικύκλια. – Δύο δισκοειδεῖς βάσεις μὲ δακτύλιο στὴν περιφέρεια καὶ δακτύλιο στὸ στέλεχος. Διάμ. βάσης 6 εκ. καὶ 8,5 εκ. – Ἀβαφοὶ ἐσωτερικά: Τρία συνανήκοντα τμήματα χείλους μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ ζεύγη κατακορύφων πορφυρῶν μὲ ὄφθαλμός, ἐνωμένο διάστικτο σῶμα καὶ διάστικτα στελέχη ποὺ γράφονται ἐπάνω ἀπὸ ταινίες γάστρας⁹² (πίν. 17: 1, 2, 5). – Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ κορυφὲς ἀντιθετικῶν πορφυρῶν. – Δέκα χεῖλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ στήλη ἀμειβόντων μὲ διπλὸ περιθώριο (1), στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο (1), λοξὴ γραμμὴ καὶ πετάλια ἐκατέρωθεν (1), στήλη ἀντίνωτων κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενο διπλὸ πετάλιο μὲ περιγύγραμμα (1), στήλη ὀριζοντίων κυματοειδῶν μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενο διχότομο πετάλιο μὲ περίγραμμα (1), δέσμη γραμμῶν περιθωρίου στήλης καὶ ἐφαπτόμενο πετάλιο μὲ διπλὸ διάγραμμα περίγραμμα (1), στήλη ὀριζοντίων κυματοειδῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο καὶ ἀκανθωτὸ κόσμημα (1). – Εἴκοσι ἐννέα τμήματα γάστρας μὲ κατακόρυφη πορφύρα μὲ διάστικτο σῶμα καὶ στέλεχος (1), στήλη ὀριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο (1), δέσμη γραμμῶν μὲ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια (1), δέσμη γραμμῶν μὲ ὁμάδες ἐφαπτόμενων κροσσοπεταλίων καὶ τμήμα σπείρας (1), κατακόρυφες τεθλασμένες ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), διπλὸ

90. FS 94. MDP 73-74, εἰκ. 84, 100, εἰκ. 119 (YE ΠΙΑ2-YE ΠΙΒ1). Πρβ. καὶ YE ΠΙΑ1 ἀλάβαστρα ἀπὸ τὸ Μπερμπάτι, RMDP εἰκ. 20:116, καὶ ἀπὸ τὴ Θήβα, αὐτόθι εἰκ. 250:60.

91. Πρβ. ἀπὸ Μυκῆνες MDP εἰκ. 129:8, βλ. Mountjoy, BSA 71, 1976, εἰκ. 3:13.

92. FM 23 μὲ ἐνωμένο σῶμα. YE ΠΙΒ1.

ἐνάλληλο κύκλο (1), ἱμάντες (1), ταινίες (10, τὰ ἔξι μὲ δακτυλίους), δακτύλιο στὸν πυθμένα (1), ἀκέραιη λαβὴ μὲ πινελιές (1), τμήμα λαβῆς μὲ πινελιές (5), ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά (5). – Ἐντεκα δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ ταινία καὶ δακτυλίους στὸν πυθμένα. – Τρεῖς δισκοειδείς κοῖλες βάσεις μὲ δακτυλίους, οἱ δύο μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Δισκοειδὴς κοίλη βάση μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Ἐξί τμήματα ὀλόβαφων σκύφων: δύο ἐξώκυρτα χεῖλη, τρεῖς γάστρες καὶ μία ἀκέραιη βάση διαμ. 5,5 ἐκ. – Τρεῖς λαβὲς σκύφων.

Χειροποίητο: Κοντὸς εὐθύς λαμδὸς καὶ σφαιρικό σῶμα ἀπιοσκήμου. Δύο λεπτὲς ταινίες στὸν λαμδὸ καὶ πυκνὲς λοξὲς γραμμὲς στὸ σῶμα.

Ἀγγεῖο: Μεγάλο κομμάτι ἀρύταινας μὲ τμήμα στενῆς κατακόρυφης λαβῆς, ἐλλειπὲς σὲ δύο σημεῖα τοῦ χεῖλους. Ἐντονα ἐξώστροφο χεῖλος, ρηχὴ ἡμισφαιρική γάστρα καὶ ὑποτυπώδης βάση ὡς πεπλατυσμένο ἐξόγκωμα. Οἱ ρίζες τῆς λαβῆς στὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα. Στενὸς δακτύλιος στὸν πυθμένα, λεπτὴ ταινία χεῖλους, τέσσερις ἱμάντες κοντὰ στὴ βάση, βαμμένα τὰ περιθώρια στὴ ράχη τῆς λαβῆς⁹³. Πηλὸς σκούρος πορτοκαλόχρωμος, ἀλείφωμα κιτρινωπό, βαφὴ ἐρυθρή. Ὑψ. 3 ἐκ., διάμ. χεῖλους 8 ἐκ., διάμ. βάσης 1,4 ἐκ. (πίν. 17: 13).

Εἰδῶλια: Κορμὸς εἰδωλίου τύπου Ψ μὲ σπασμένα

τὰ χέρια, πλαστικὴ πλεξίδα στὴν ὀπίσθια ὄψη καὶ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους. Δακτύλιος στὸν λαμδὸ, λοξὴ διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις, δακτύλιος στὴ μέση. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρὴ. Πολὺ φθαρμένο, ἰδίως στὴν ὀπίσθια ὄψη. Σωζ. ὕψ. 4,9 ἐκ., σωζ. πλ. 3,9 ἐκ. – Παρόμοιο κομμάτι μὲ ἐπίθετο στήθος, χωρὶς πλαστικὴ πλεξίδα στὴν ὀπίσθια ὄψη. Ἰχνη ἐρυθρῆς βαφῆς, πηλὸς πορτοκαλόχρωμος. Πολὺ φθαρμένο. Σωζ. ὕψ. 3,8 ἐκ., σωζ. πλ. 4,1 ἐκ. – Κομμάτι ὁμοιώματος τριποδικοῦ θρόνου. Σῶζονται ἡ κοίλη ἔδρα καὶ τὰ δύο ταινιωτὰ πόδια. Τὸ ἓνα ἀντιστοιχεῖ σὲ κατακόρυφο στέλεχος τοῦ ἐρεισίνωτου. Ὀλόβαφη ἡ ράχη τῶν ποδιῶν ἐξωτερικά, ἐπάνω στὴν ἔδρα ἀκανόνιστη εὐθύγραμμη καὶ καμπύλη διακόσμηση. Πηλὸς κιτρινοκάστανος, βαφὴ μελανή. Σωζ. ὕψ. 3,7 ἐκ., μέγ. μήκ. 4,65 ἐκ. (πίν. 17: 10). – Κομμάτι ἀπὸ τὴν ἐλαφρὰ κοίλη δισκοειδὴ ἄνω ἐπιφάνεια ὁμοιώματος τραπεζιοῦ ἢ θρόνου μὲ ἓνα ἀκέραιο κυλινδρικό ψηλὸ πόδι. Γραμμὴ στὴν ἐξωτερικὴ ὄψη, ἀκανόνιστη διακόσμηση, μᾶλλον δικτυωτὴ, στὴν ἄνω ἐπιφάνεια. Πηλὸς καὶ ἀλείφωμα κιτρινωπά, βαφὴ καστανή. Σωζ. ὕψ. 4 ἐκ., σωζ. πλ. 3,6 ἐκ.

Μικρὰ εὐρήματα: Δύο θυρίδες σπονδύλων (Spondylus Gaederopus) (πίν. 17: 11, 14).

Ὅλα γενικῶς αὐτὰ τὰ εὐρήματα συνελέγησαν, ἐφυλάχθησαν καὶ περιγράφονται κατὰ ὁμάδες ποὺ ἀντιστοιχοῦν στὰ σχετικὰ σημεῖα καὶ βάθη ὅπου εὐρέθησαν, ἦταν ὅμως φανερὸ ὅτι δὲν προέρχονταν ἀπὸ διακεκρυμένα στρώματα, ἀλλὰ ὅτι ἀποτελοῦσαν μέρη ἑνὸς ἐνιαίου γεμίσματος ποὺ συσώρευσαν ἐκεῖ οἱ ἐπιζῶντες μετὰ τὴν καταστροφὴ τοῦ κτιρίου. Τὸ γέμισμα αὐτὸ περιεῖχε τρία ἀγγεῖα καὶ μία κύλικα ἀπὸ τὴ βορειοδυτικὴ γωνία.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Κύλιξ μόνωτη τροπιδωτή. Σῶζεται πλήρης συγκολλημένη ἀπὸ πέντε ὄστρακα. Λεῖπει μόνον μικρὸ κομμάτι τοῦ χεῖλους καὶ ἡ λαβή. Χεῖλος ἐξώστροφο, γάστρα τροπιδωτή, στέλεχος βραχύ, βάση ἐπίπεδη. Σῶζονται οἱ ρίζες τῆς κατακόρυφης ται-

νωτῆς λαβῆς ἐκφυόμενης ἀπὸ τὴν ἀκμὴ τοῦ χεῖλους καὶ ἀπολήγουσας κάτω ἀπὸ τὴν τροπιδωσὴ τῆς γάστρας. Πηλὸς ὑπόλευκος. Ὑψ. 10 ἐκ., διάμ. χεῖλους 11 ἐκ., διάμ. βάσης 5,5 ἐκ.

Μία φιάλη ἀπὸ τὴ βορειοανατολικὴ γωνία καὶ κομμάτια ἀγγείου ἀπὸ τὸ πλατύσκαλο πρὸς Δ.

93. Ἀρχετὰ κοντινὸ εἰκονογραφικὸ παράλληλο μὲ διαφορετικὴ βάση ἀπὸ τὴς Μυκῆνες, *MDP* εἰκ. 138:1,

βλ. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 2.

ΔΩΜΑΤΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΩΓΙΑ

Τὰ δύο αὐτὰ συνεχόμενα δωμάτια ἐξέχουν ἀρκετὰ πρὸς Α. ἀπὸ τὴν οἰκοδομικὴ γραμμὴ τῶν ὑπολοίπων, προσαρμοσμένα, καθὼς φαίνεται, σὲ κάποια πτυχὴ τοῦ κατηφορικοῦ βράχου. Εἶναι ὅμοια στὴ διάταξη, στὶς διαστάσεις καὶ στὴν κατασκευή. Ὁ δυτικὸς τοῖχος τους, κοινός, συνεχὴς καὶ ἀδιάσπαστος, ἔχει πᾶχος 0,60 μ. στὴ νοτιοδυτικὴ γωνία τοῦ 1, ποὺ αὐξάνεται στὰ 0,80 στὴ βορειοδυτικὴ γωνία τοῦ 2. Στὴ μέση του, ἐκεῖ ποὺ τὸν συναντᾷ ὁ μεσότοιχος ποὺ χωρίζει τὰ δύο δωμάτια, ξεφεύγει ἀπὸ τὴν εὐθεία ἐξέχοντας ἐλαφρὰ πρὸς Α. Στὸ ἀνατολικὸ μέρος τους ὁ βράχος, κατηφορίζοντας ἀπότομα, ἐξέχει ἀπὸ τὴ στάθμη τοῦ δαπέδου τους ἔτσι ὥστε τὸ ἀνατολικὸ τοῦ μεσοτοίχου νὰ σταματᾷ ἐπάνω του χωρὶς νὰ φτάνει ὡς τὸν ἀνατολικὸ τοῖχο.

ΔΩΜΑΤΙΟ 1

Ἐνας χώρος μακρόστενος, μήκους 5,40 μ. (Α.-Δ.) καὶ πλάτους 2,20 μ. (Β.-Ν.). Στὴ θέση τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου του σώθηκε μόνο μία σειρὰ ἀπὸ πέτρες. Οἱ ὑπόλοιπες, τῶν ψηλότερων δόμων τοῦ τοίχου, παρασύρθηκαν ἀπὸ τὴν καλλιέργεια καὶ ἀπὸ τὴν κλίση τοῦ φυσικοῦ βράχου καὶ χύθηκαν στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ δωματίου. Ὁ κακοδιατηρημένος βόρειος τοῖχος του, ποὺ τὸ χωρίζει ἀπὸ τὸ γειτονικὸ του πρὸς Β. Δωμάτιο 2, εἶναι χτισμένος ἀπὸ ἀρκετὰ μεγάλες πέτρες καὶ ἔχει πᾶχος 0,56-0,60 μ. Σὲ ἀπόσταση 1,20 μ. ἀπὸ τὸν δυτικὸ τοῖχο, μὲ τὸν ὁποῖο σχηματίζει ἄρμό, διακόπτεται ἀπὸ ἄνοιγμα 1 μ. περίπου, τὸ ὁποῖο τὸ συνδέει μὲ τὸ γειτονικὸ του Δωμάτιο 2. Τὰ δύο σκέλη τοῦ ανοίγματος, ἀνατολικὸ καὶ δυτικὸ, ἔχουν πρὸς αὐτὸ σαφῶς διαμορφωμένα μέτωπα. Στὴν πρὸς Α. ἄκρη τοῦ ανοίγματος εὐρέθηκαν κομμάτια κυλίκων καὶ μία πρόχους.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Τριποδικὸ ρηχὸ ἄγγειο οἰκιακῆς χρήσεως, συγκολλημένο ἀπὸ πολλὰ ὀστρακα. Σῶζεται τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ χεῖλους, ἢ μία λαβὴ καὶ μεγάλο μέρος τῆς γάστρας. Λεῖπουν τὰ πόδια. Ἐξώκυρτο πλατὺ χοντρὸ χεῖλος, γάστρα σφαιρικὴ πεπιεσμένη, λαβὴ κατακόρυφη κυλινδρική, ἐκφυδόμενη ἀπὸ τὸ χεῖλος, ποὺ ἀπολήγει περὶ τὸ μέσον τῆς γάστρας. Ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὴ λαβὴ σῶζεται τὸ σημεῖο στερέω-

σης τοῦ ἐνὸς ποδιοῦ, κυκλικοῦ σχήματος. Παρόμοια ἴχνη διατηροῦνται σὲ ἄλλα δύο σημεῖα τοῦ ἄγγειου. Στὸ τοίχωμα ἐξωτερικὰ ἐντονότατα ἴχνη φωτιάς, ποὺ στὸ κάτω μέρος τοῦ ἄγγειου ἔχουν εἰσχωρήσει μέχρι τὴν ἐσωτερικὴ πλευρά. Πηλὸς καστανέρυθρος ἕως κεραμόχρωμος, τραχὺς χοντροκόκκος.

Καὶ στὴ δυτικὴ τοῦ ἄκρη κομμάτια κυλίκων καὶ ἄλλων ἀγγείων, ὅλα ἄγραπτα, ἀπὸ τραχὺ πηλὸ.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Ἀμφορίσκος. Σώζονται τριάντα ἓνα κομμάτια, συγκολλημένα μεταξύ τους ἀνὰ δύο καὶ τρία, μερικὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα ταιριάζουν καὶ ἀρμόζουν πρὸς ἄλληλα, ἰδίως στὸ χεῖλος, τὰ περισσότερα ὅμως ὄχι. Σώζεται τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ λαμποῦ καὶ τοῦ ὤμου, οἱ δύο ἀκέραιες λαβές, λίγα κομμάτια ἀπὸ τὴν κοιλία καὶ ἡ μισὴ βάση. Χεῖλος περικυρτό, λαμὸς βραχύς, δύο κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβές ἐκφυόμενες ἀπὸ τὸ μέσον τοῦ λαμποῦ καὶ ἀπολήγουσες στὴν ἀρχὴ τῆς κοιλιάς καὶ βάση δυσκοειδὴς ἐλαφρῶς κοίλη. Πηλὸς γκριζός. Ἄγραπτος. Διάμ. στομίου 12 ἐκ., διάμ. βάσης 7 ἐκ.

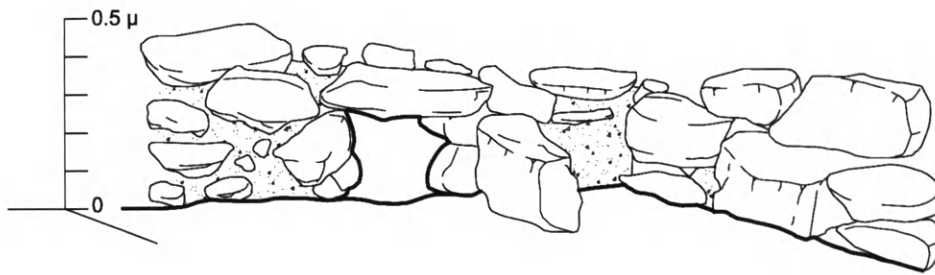
Εἰδῶλιο: Εἰδῶλιο χοίρου σχεδὸν ἀκέραιο. Λεῖπουν μόνον τὰ ἄκρα τῶν δύο ποδιῶν στὴ δεξιὰ πλευρά, ἐμπρόσθιον καὶ ὀπίσθιον. Τὸ κεφάλι ἀποδίδεται

ἄρκετὰ φυσιοκρατικά, μὲ στρογγυλὸ ρύγχος, ἐπάνω στὸ ὁποῖο ἔχει ἀποδοθεῖ τὸ στόμα μὲ μία ἐπιμήκη ἐγκάραξη καὶ τὰ ρουθούνια μὲ τυπτὲς στιγμὲς λίγο ἔκκεντρα τοποθετημένες. Τὰ αὐτιά πλατιά καὶ κοντά. Τὸ σῶμα βραχὺ καὶ κυλινδρικό, κοῖλο ἐσωτερικά. Τὰ πόδια κοντὰ τριγωνικά. Ἡ οὐρὰ πλαστικά δηλωμένη. Πηλὸς καστανοκίτρινος, ὁμοίochρωμο ἀλείφωμα, βαφὴ καστανὴ ἕως κόκκινη, ἀπολεπισμένη. Ταινία κατὰ μῆκος τοῦ ρύγχους καὶ ἐπάνω στὰ αὐτιά. Ἐγκάρσιες ταινίες στὸ σῶμα. Πιθανὸν ἡ πρώτη καὶ ἡ τελευταία ταινία νὰ κατέβαιναν καὶ ἐπάνω στὰ πόδια. Τώρα εἶναι ἀπολεπισμένες. Ὅριζόντια ταινία καὶ κάτω ἀπὸ τὸ ρύγχος στὸν λαμὸ. Ὑψ. 3,6 ἐκ., μῆκ. 5,9 ἐκ., διάμ. σώματος 2,4 ἐκ.

Στὴ νοτιοανατολικὴ γωνία, ὅπου ὁ νότιος τοῖχος σχηματίζει εἰσέχοντα ἀγκῶνα, ὑπάρχει ἡ θύρα πρὸς τὴν Αὐλή. Ἀκόμη, σὲ ἀπόσταση 0,56 μ. ἀπὸ τὴ νοτιοδυτικὴ γωνία, ἡ λιθοδομὴ τοῦ νοτίου τοίχου παρουσιάζει στὴ στάθμη τοῦ δαπέδου μικρὸ διαμπερὲς ἄνοιγμα, πλάτους 0,45 μ. καὶ ὕψους 0,38 μ., γεφυρωμένο ἀπὸ ἄρκετὰ μεγάλες πλακοειδεῖς πέτρες, προφανῶς ἀποχέτευση πρὸς τὴν Αὐλή, ποὺ δείχνει ὅτι μέσα στὸ δωμάτιο διοχετεύονταν ἢ φυλάσσονταν ὕγρὰ. Τὸ ἄνοιγμα αὐτὸ πλαισιωνόταν στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ δωματίου ἀπὸ μία ὀρθία πέτρα παράλληλη πρὸς τὸν δυτικὸ τοῖχο, ἡ ὁποία προφανῶς κατηύθυνε τὰ ὕγρὰ πρὸς τὴν ἀποχέτευση καὶ τὴν Αὐλή καὶ τὰ ἐμπόδιζε νὰ λιμνάζουν στὸ ἐσωτερικὸ τῆς νοτιοδυτικῆς γωνίας (εἰκ. 6).

Στὸ ἀνατολικὸ τμήμα τοῦ δωματίου ὁ ἔντονα κατηφορικὸς βράχος εἶναι τόσο ψηλὰ ὥστε δὲν ἐπιχειρήθηκε νὰ νὰ καλυφθεῖ ἀπὸ κατασκευὴ δαπέδου. Τοῦτο συνέβη μόνον στὸ δυτικὸ, πολὺ χαμηλότερο τμήμα, ὅπου ἀπλώθηκε σὲ στάθμη 0,36 μ. ἀπὸ τὸν προεξέχοντα βράχο μία στρώση ἀπὸ ὑπόλευκο ἀσβεστοκονίαμα ἀνάμικτο μὲ χαλίκια ἐπάνω σὲ πατημένο ἀσπρόχωμα. Ὅτι ἡ διαρρύθμιση αὐτὴ δὲν εἶναι ἀποτελεσμα φθορᾶς δαπέδου στὰ ὑψηλότερα σημεῖα προκύπτει ἀπὸ τὸ ὅτι ὁ δίσκος καὶ οἱ λαβές μεγάλου ψευδοστόμου εὑρέθηκαν πεσμένα ἀπ' εὐθείας ἐπάνω στὸν βράχο, ποὺ εἶχε ἄλλωστε σκεπαστεῖ ὅπως καὶ ὁλόκληρο τὸ δωμάτιο ἀπὸ χῶμα, προερχόμενο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ λυωμένες πλῖθες καὶ ἀνάμικτο μὲ πυκνὰ χαλίκια, ὅστρακα καὶ κομμάτια κονιαμάτων, ἐγχρωμῶν καὶ μῆ.

Ἡ ἐπίχωση αὐτὴ ἦταν ἐνιαία, χωρὶς διακριτὴ στρωματογράφηση. Ὅπωςδήποτε, τὰ εὐρήματα ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια κρατήθηκαν χωριστὰ καὶ εἶναι:

Εικ. 6. Απορροή υδάτων στο Δωμάτιο 1.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο οστράκων 398 + 5 ειδώλια.

Άγραπτα 75, γραπτά 255, άπροσδιόριστα 68.

Άγραπτα: Κύλικες: Τρία συγκολλώμενα τμήματα από τὸ τροπιδωτὸ χεῖλος με ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή, ἀπὸ λευκὸ πηλὸ με προσμίξεις. – Δεκαπέντε ἐξώστροφα χεῖλη τροπιδωτῶν κυλίκων, πλὴν ἑνὸς με ἀκέραιη τὴν κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή, τὸ ἓνα ἀπὸ πρασινωπὸ πηλὸ. – Ἐνα εὐθὺ καὶ ἓνα ἐπικλινές ἐξώκυρτο χεῖλος κυρτόπλευρων κυλίκων. – Ὅκτω ἐξώστροφα χεῖλη κυρτόπλευρων, πλὴν ἑνὸς με ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Γάστρα κυρτόπλευρης κύλικος με ἀκέραιη τὴν κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Ἀκέραιη ἐπίπεδη βάση με τὸ βραχὺ στέλεχος καὶ τὸν πυθμένα τῆς γάστρας. Διάμ. βάσης 6,2 ἐκ., σωζ. ὕψ. 7 ἐκ. – Σπασμένη κοίλη βάση με ἀβαθὴ κεντρικὴ κοιλότητα, ἀκέραιο τὸ ψηλὸ στέλεχος καὶ τὸν πυθμένα τῆς γάστρας. Σωζ. ὕψ. 9 ἐκ. – Μεγάλῃ σπασμένη κοίλῃ βάση με ἀβαθὴ κεντρικὴ κοιλότητα καὶ μέρος τοῦ στελέχους. Σωζ. ὕψ. 4,6 ἐκ., διάμ. βάσης 10 ἐκ. – Τρία τροπιδωτὰ χεῖλη κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Ἐντεκα ἐξώστροφα χεῖλη τροπιδωτῶν λεκανιδίων, τὸ ἓνα με τὴ ρίζα καὶ τὰ ἄλλα με ἀκέραιη τὴν ὀριζόντια γωνιώδη ταινιωτὴ λαβή, τὸ ἓνα ἀπὸ λευκωπὸ πηλὸ. – Ἀκέραιη ἐπίπεδη βάση διαμ. 4,2 ἐκ., μᾶλλον ἀπὸ λεκανίδιο. – Δύο ἐπίπεδες δισκοειδεῖς βάσεις κλειστῶν ἀγγείων, ἡ μία με διάμ. 6 ἐκ. – Πόδι οἰκιακοῦ σκεύους, πλατὺ ταινιωτό, ποὺ στενεύει κάτω, ἀπὸ πορτοκαλόχρωμο πηλὸ. – Τέσσε-

ρα ἐξώστροφα χεῖλη κυάθων, τὰ δύο συγκολλώμενα. – Τμήμα γάστρας με ἐπικολλημένη ὀριζόντια κυλινδρική λαβὴ ἐξωτερικά, μᾶλλον ἀπὸ κύαθο. – Μεγάλο κομμάτι μεγάλου κυπέλλου με ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ στὸ μέσον τοῦ τοιχώματος. – Τρία συνανήκοντα τμήματα, τὰ δύο συγκολλώμενα, ἀπὸ μεγάλῃ βάση κυπέλλου ἐλαφρὰ κυρτῇ, διαμ. 14 ἐκ. Πιθανότατα συνανήκει με τὸ τοίχωμα ποὺ προαναφέρθηκε. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου με κατακόρυφο τοίχωμα καὶ μικρότατη φιογκόσχημη λαβή, ἐπικολλημένη ἐξωτερικά στὸ τοίχωμα. – Τμήμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Δύο τμήματα λαμποῦ πρόχων με περίκυρτο χεῖλος. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα μικροῦ ἀμφορέα ἀπὸ τὸ χεῖλος με εὐρὺ κυλινδρικό λαμποῦ καὶ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ ἀπὸ τὸν λαμποῦ πρὸς τὴν κοιλιά. – Κομμάτι ἀπὸ τὸν λαμποῦ ἀμφορέα με κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ ποὺ ξεκινᾷ ἀπὸ τὸν λαμποῦ. – Τμήμα τοιχώματος ἀμφορέα με κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ ἀπὸ τὸν λαμποῦ ὡς τὴν κοιλιά. – Δύο τοιχώματα προχοειδῶν, τὸ ἓνα με κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Περίκυρτο χεῖλος καὶ κοντὸς εὐρὺς λαμποῦς πιθαμφορέα. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα κλειστοῦ ἀγγείου ἀπὸ τὸ ἐξωστρογγύλο χεῖλος ὡς τὴν ἀρχὴ τοῦ ὤμου με ρηχὴ αὐλάκωση.

Άγγεῖα: Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ δισκοειδὴ ἐπίπεδη βάση ἀγράφτης τροπιδωτῆς κύλικος. Κοντὸ στέλεχος, κωνικὴ γάστρα. Ροδόχρωμος πηλός, κιτρινωπὸ ἀλείφωμα. Ὑψ. 9,1 ἐκ., διάμ. χεί-

λους 11 εκ., διάμ. βάσης 5,8 εκ. – Δύο συγκολλημένα ὄστρακα ἀγραπτης ἀρύταινας. Ἐντονα ἐξώκυρτο χεῖλος, ἡμισφαιρική γάστρα, κυρτή βάση με ἐξόγκωμα κάτω⁹⁴. Ὑψ. 4,8 εκ., διάμ. χεῖλους 10 εκ. (πίν. 18: 3).

Γραπτά: Κύλικες: Δύο συγκολλημένα τμήματα ἐξώστροφου χεῖλους με λεπτή ταινία καὶ στή γάστρα ζεύγη ἀντιθετικῶν πορφυρῶν με διάστικτο σῶμα καὶ συμπαγὲς στέλεχος. Διάμ. χεῖλους 15,5 εκ. – Τρία ἐξώστροφα χεῖλη με ταινία ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων ἓνα με κεφαλὴ λοξῆς πορφύρας καὶ ἓνα με ἐγγεγραμμένη στιγμή. – Χεῖλος με κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος με ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στή γάστρα σπείρα. – Τμήμα λαβῆς με ἐγκάρσιες πινελιὲς στή ράχη. – Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὴ γάστρα καὶ τὸ στέλεχος με ἱμάντες καὶ πλατεῖς δακτυλίου. – Στέλεχος με δακτυλίου. – Τμήμα χεῖλους μεγάλης φιάλης με μακριὰ ἀνοικτὴ ἡμικυλινδρική προχοὴ ποὺ στενεύει περὶ τὸ μέσον καὶ εὐρύνεται στὸ ἄκρο. Στιγμὲς στὸ χεῖλος, ἐπάνω στήν προχοὴ καὶ στιγμὲς ποὺ περιγράφουν τὸ ἀνοιγμὰ τῆς στή γάστρα⁹⁵ (πίν. 18: 5). – Χεῖλος φιάλης με μακριὰ γεφυρόστομη ἡμικυλινδρική προχοὴ ποὺ στενεύει στὸ ἄκρο. Γραπτὸ περιγράμμα τῆς προχοῆς, ταινία χεῖλους ἀμφίπλευρα, ἱμάντες στή γάστρα ἐξωτερικά. – Ἐντονα ἐξώκυρτο χεῖλος πλατῖας φιάλης με στιγμὲς ἐπάνω. – Δισκοειδὴς κοίλη ἀκέραιη βάση καὶ σχεδὸν ὀριζόντια γάστρα φιάλης με ταπεινὴ κοιλότητα στὸν πυθμένα, Γύρω στήν κοιλότητα στικτὸς κύκλος. Διάμ. βάσης 8 εκ. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ ἔντονα ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τὴν ἡμισφαιρική γάστρα κυάθου με ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. Ὅμαδες ἐγκαρσίων γραμμίδιων ἐπάνω στὸ χεῖλος καὶ ταινία ἀμφίπλευρα, ἱμάντες γάστρας, γραμμὴ στή ράχη τῆς λαβῆς. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἡμισφαιρικοῦ κυάθου με λεπτή ταινία καὶ κυματοειδὴ γραμμὴ στή ράχη. – Δύο γάστρες κυάθων, ἡ μία με ἱμάντες ἐξωτερικά καὶ δακτυλίου ἐσωτερικά πρὸς τὸν πυθμένα, ἡ ἄλλη με ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν πρὸς τὴ βάση. – Τμήμα ταινιωτῆς κατακόρυφης λαβῆς με βαμμένα περιθώρια καὶ τε-

θλασμένη γραμμὴ στή ράχη, μᾶλλον ἀπὸ κύαθο. – Δύο συνανήκοντα τμήματα κυάθου ἢ μικκύλου σκύφου με λεπτὴ ταινία χεῖλους καὶ ἐξωτερικά ἀκανόνιστες κυματοειδεῖς γραμμὲς καὶ στιγμὲς. Ἐξωτερικά ρίζα ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς με πινελιά, ἐσωτερικά καταλειβάδα. – Τμήμα γάστρας κυπέλλου, με τὴ ρίζα τῆς κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. Σῶζεται τὸ εὐθὺ χεῖλος, βαμμένο ἀμφίπλευρα ἀλλὰ πολὺ τριμμένο. Τοίχωμα ἐλαφρῶς κοίλο. Βαμμένη ἢ ράχη τῆς λαβῆς, κάτω ἀπὸ τὴ ρίζα τῆς δύο καμπύλες ταινίες καὶ χαμηλὰ πρὸς τὴ βάση ταινία. Δίπλα στή λαβὴ δύο κατακόρυφες γραμμὲς. Στὸ μέσον τῆς γάστρας τρεῖς πολὺ λεπτὲς ἐπάλληλες ταινίες καὶ ἐκατέρωθεν αὐτῶν ἀνὰ μία σειρὰ φυλλοφόρου ταινίας με καμπύλα γραμμίδια. Πορτοκαλιὰ βαφὴ σὲ κιτρινοπορτοκαλὶ ἀλείφωμα. – Τμήμα τοιχώματος κυπέλλου με ἀκτινωτὰ γραμμίδια ἄνθους καὶ χαμηλότερα ῥηχοὺς δακτυλίου καὶ ταινία. – Τμήμα τῆς ἐλαφρῶς κυρτῆς βάσης κυπέλλου με μέρος τοῦ κατακορύφου τοιχώματος. Ταινία στή βάση καὶ δύο λεπτότερες ψηλότερα στή γάστρα. – Ἐπίπεδη βάση κυπέλλου καὶ τμήμα τοιχώματος με ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν ἐξωτερικά. Διάμ. βάσης 14 εκ. – Τμήμα εὐθέος τοιχώματος με σπείρα καὶ ταινία, ἴσως ἀπὸ κύπελλο. – Κομμάτι ἀρύταινας ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος, τὴ γάστρα καὶ τὴν ἀρχὴ κυρτῆς βάσης με τμήμα κατακόρυφης ὑπερυψωμένης λαβῆς. Λεπτὴ ταινία χεῖλους, βαμμένη ἢ ράχη τῆς λαβῆς. – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος ὡς τὴν κυρτὴν βάση ἀρύταινας με τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς ὑπερυψωμένης λαβῆς με πλοχμὸ στή ράχη⁹⁶ (πίν. 18: 4). – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος ἐνδόβαφης λεκάνης. – Ἀμφίκυρτο καμπύλο χεῖλος ὀλόβαφης λεκάνης. – Περίκυρτο χεῖλος πρόχου με ταινία ἐπάνω. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξωστρόγγυλο χεῖλος πρόχου με ψηλὸ εὐρὺ λαμὸ καὶ τὴν ἀρχὴ ὤμου. Τμήμα κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς με βαμμένη ράχη. Ταινία ἐπάνω στὸ χεῖλος καὶ στή βάση τοῦ λαμοῦ. – Κομμάτι ἀπὸ τὴν βάση τοῦ λαμοῦ πρόχου με τὴν ἀρχὴ τοῦ ὤμου. Ταινία στήν ἔνωση. – Κομμάτι τοιχώματος πρόχου

94. FS 236. Γιὰ τὸ σχῆμα βλ. *MDP* εἰκ. 158:1 (Μυκῆνες, YE IIIB).

95. FS 253, προχυτική φιάλη με κατακόρυφη ὑπερυψωμένη λαβή. Γιὰ τὸ σχῆμα βλ. καὶ *RMDP* εἰκ.

418:109 (Νότια Ρόδος, YE IIIB).

96. FS 236. Γιὰ τὸ σχῆμα βλ. *MDP* εἰκ. 158:1 (Μυκῆνες, YE IIIB).

μέ δύο ἐπάλληλες ροές ταινίες. – Δισκοειδῆς κοίλη βάση πρόχου με ταινία ἐξωτερικά. – Τοίχωμα μεγάλου προχοειδοῦς με τρεῖς ταινίες. – Δακτυλιόσχημη κωνική βάση πιθαμοφορέως με ταινία ἐξωτερικά καὶ ἄλλη μία ψηλότερα στήν κοιλιά. – Πλατιά δισκοειδῆς βάση με κοιλότητα κάτω καὶ κυλινδρικό ἐξώβαφο πόδι, ἀπὸ πιθαμοφορέα. – Δισκοειδῆς ἐπίπεδη ἐξώβαφη βάση πιθαμοφορέα. – Δισκοειδῆς, δακτυλιόσχημη κάτω, ἐξώβαφη βάση, μᾶλλον ἀπὸ πιθαμοφορέα. – Παρόμοια, μεγαλύτερη. – Σωληνωτή προχὴ θηλάστρου, ποὺ στενεύει στὸ ἄκρο, με δακτύλιο στὴ βάση της καὶ γύρω στὸ ἄκρο. – Ὀλόβαφη λοξὴ κυλινδρική προχὴ καὶ τμήμα τοιχώματος θηλάστρου. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος κλειστοῦ ἀγγείου με ἐγκάρσια γραμμῖδια ἐπάνω καὶ ὀλόβαφο λαμῖ. – Δεκαεννέα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων με ταινίες, τὰ δύο ἀπὸ τὴ σύνδεση λαμοῦ-ῶμου καὶ ἓνα με λοξὴς γραμμῖς ψηλότερα καὶ γένεση λαβῆς. – *Μικροὶ ψευδοστόμοι*: Ἀκέραιος ἐπίπεδος δίσκος με ριζὲς λαβῶν. Ὀλόβαφος κύκλος στὸν δίσκο καὶ πυκνοὶ λεπτοὶ δακτύλιοι γύρω. – Κομμάτι ἀπὸ τὸν ἐπίπεδο δίσκο μικροῦ ψευδοστόμου ὡς τὸν ῶμο με κοντὸ στέλεχος δίσκου, μία ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ καὶ τμήμα τῆς δεύτερης. Κύκλος καὶ δακτύλιος στὸν δίσκο, βαμμένη ἢ ράχη τῶν λαβῶν, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στελέχους. – Τρία συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸν ῶμο μικροῦ ψευδοστόμου με πλατιά ζώνη ἱμάντων μεταξὺ ταινιῶν. – Τμήμα ῶμου με δακτύλιο στὴ βάση τοῦ ἐλλείποντος στομίου. – Τμήμα ῶμου ποὺ σώζει τὴ ρίζα τῆς λαβῆς, ὅπου δακτύλιος. Δίπλα γωνιώδεις ἐνάλληλες γραμμῖς. – Ἐξὶ συνανήκοντα ἀλλὰ μὴ συγκολλώμενα τμήματα κοιλιάς. Τὰ τέσσερα διακοσμοῦνται με ταινίες καὶ με ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. Τὰ ὑπόλοιπα δύο ἔχουν δύο ταινίες με ἱμάντες ἀνάμεσα καὶ ἀπὸ ἐπάνω σειρὰ διπλῶν ὁμόκεντρων τόξων, ἐντελῶς ἐξίτηλων. Βαφὴ μαύρη ἐξίτηλη καὶ ἀπολεπισμένη. – Ἐξὶ κομμάτια τοιχωμάτων με ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – *Κρατῆρες*: Τμήμα γάστρας ἐνδόβαφου κρατήρα με μεγάλο τμήμα τῆς ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς. Βαμμένη ἢ ράχη τῆς λαβῆς. Πλατιά ταινία κάτω ἀπὸ τὴ ρίζα της. – Μεγάλο κομμάτι γάστρας κρατήρα με ὄρθια διπλὰ ἡμικύκλια με γέμισμα σπειρῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινία. – Ἐξώβαφο τμήμα γάστρας κρατήρα. – Τρεῖς γάστρες κρατῆρων με ταινίες (1), ταινίες καὶ ἡ καμπύλη τῆς θηλιάς κάτω ἀπὸ τὴ λαβὴ (1), καμπύλη γραμμῖ (1). – Δισκοειδῆς ἐλαφρὰ κοίλη βάση κρα-

τήρα με ταινία καὶ δακτυλίου στὸν πυθμένα. – *Σκύφοι*: Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα με ἀκέραιη ὀριζόντια κυλινδρική λαβὴ με λεπτὴ ταινία χεῖλους καὶ δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικά καὶ ταινία γάστρας. Πινελιὲς στὶς λαβῖς. – Δεκατρία χεῖλη με λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικά, χιαστὶ γραμμῖς με διάγραμμα τὶς ἀντικόρυφες γωνίες (πίν. 18: 1) (1), πλατιά στήλη ὀριζοντίων κυματοειδῶν με πολλαπλὸ περιθώριο (1), ἀνηρημένα ὁμόκεντρα ἡμικύκλια (1), τμήμα σπείρας καὶ δέσμη γραμμῶν (1), ἀντιμέτωπα πετάλια (1), δεύτερο δακτύλιο (2), δέσμη γραμμῶν καὶ δύο συγκολλώμενα ὄστρακα με στήλη πυκνῶν ὀριζοντίων τεθλασμένων με πολλαπλὸ περιθώριο (1). – Δύο συγκολλώμενα τμήματα γάστρας με πλατιά στήλη ὀριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν με πολλαπλὸ περιθώριο καὶ ὄρθια πολλαπλὰ ἡμικύκλια ἐπάνω ἀπὸ ζευγὸς ταινιῶν. – Δύο συγκολλώμενα καὶ ἓνα πιθανὸν συνανήκον τμήμα γάστρας με ὄρθια πολλαπλὰ τρικάμπυλα τόξα καὶ ἄλλα μικρότερα ὄρθια ἐπάνω ἀπὸ ζευγὸς ταινιῶν. – Γάστρα με ὄρθια πολλαπλὰ τρικάμπυλα τόξα καὶ γέμισμα ἀντιμέτωπων πεταλίων, ζευγὸς ταινιῶν ἐξωτερικά καὶ δακτυλίων ἐσωτερικά. – Τρεῖς γάστρες με ταινίες, οἱ δύο με δακτύλιο. – Ὀκτὼ κομμάτια σωζόμενα ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τῆς γάστρας ὡς τὴ δισκοειδῆ βάση με ψηλὴ κοιλότητα καὶ κοντὸ στέλεχος. Ὅλα ἔχουν δακτύλιο στήν περιφέρεια τῆς βάσης. Τέσσερα ἔχουν δακτύλιο στὸ στέλεχος, δύο ἔχουν ζευγὸς δακτυλίων καὶ δακτύλιο στὴ γάστρα καὶ δύο ἔχουν ζευγὸς δακτυλίων καὶ διάμ. βάσης 8,9 ἐκ. καὶ 7,7 ἐκ. ἀντίστοιχα. – Δύο στελέχη ὀλόβαφων ὑψίποδων με τμήμα τοῦ πυθμένα καὶ ψηλὴ κοιλότητα βάσης. – Δύο στελέχη με δακτυλίους. – Σχεδὸν ἀκέραιη δισκοειδῆς ὀλόβαφη βάση, διαμ. 9,6 ἐκ. – Σπασμένη βάση με ἀβαθὴ κεντρικὴ κοιλότητα καὶ βραχὺ πόδι με τὸν πυθμένα τῆς γάστρας. Ἐπάλληλες ταινίες στὴ βάση, στὸ πόδι καὶ στὴ γάστρα. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἐνδόβαφου σκύφου με ζευγὸς λεπτῶν ταινιῶν ἐξωτερικά, δύο κυματοειδεῖς ὀριζόντιες ταινίες, μία ἀκέραιη λαβὴ με βαμμένη ράχη καὶ δύο ταινίες γάστρας. – *Ἀβαφοὶ ἐσωτερικά*: Δώδεκα συγκολλώμενα καὶ συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα με μία ἀκέραιη ὀριζόντια κυλινδρική λαβὴ. Λεπτὴ ταινία χεῖλους καὶ δακτύλιος, στήλες τεθλασμένης με διπλὸ περιθώριο καὶ στὶς μετόπες στικτὸς κύκλος, ἱμάντες γάστρας. Διάμ. χεῖλους 13 ἐκ. – Τρία ὄστρακα, ἓνα ἀπὸ τὸ

ἐξώστροφο χεῖλος καὶ δύο ἀπὸ τὴ γάστρα, συγκολληθέντα ἀπέδωσαν μεγάλο τμήμα σκύφου. Κεντρικὴ στήλη ἀγνώστου θέματος μὲ διπλὸ τουλάχιστον περιθώριο. Ἐξωτερικὰ δύο ὁμόκεντρα πέταλα, τὸ μεταξὺ τῶν ὁποίων διάστημα γεμίζεται μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια. Στὴ μετόπη ἀγκυλόμοσχη σπείρα. Στὴν ἀρχὴ τοῦ μυχοῦ τῆς ἀγκύλης μόλις διακρίνεται δέσμη ἀπὸ τρεῖς παράλληλες γραμμὲς μὲ στήλη κροσσοπεταλίων ἐκατέρωθεν. Ἀπὸ κάτω ὁ ὀφθαλμὸς τῆς σπείρας γεμισμένος μὲ δικτυωτό. Χαμηλὰ στὴ γάστρα ἱμάντες. Βαφὴ καστανὴ ἐξίτηλη. – Δεκατρία χεῖλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (2), στήλη σειρῶν πεταλίων μὲ τριπλὸ περιθώριο (1), ὀξυκόρυφες διάγραμμες γωνίες μὲ τριπλὸ περιθώριο (1), στήλη ἀμειβόντων μὲ τριπλὸ περιθώριο (1), ὅμοια στήλη μὲ στικτὰ γλωσσίδα στοὺς ἀμειβόντες (1), κορυφὴ πορφύρας (1), τρεῖς γραμμὲς μὲ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια (1), γραμμὲς καὶ κροσσοπετάλια (1), δευτέρη ταινία χεῖλους καὶ ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά (1), ἀκέραιη ὀριζόντια κυλινδρική λαβὴ μὲ πινελιὲς καὶ ταινία γάστρας (1), ἀκέραιη λαβὴ (1), ἀκόσμητο (1). – Εἴκοσι τρία χεῖλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο, ἐκ τῶν ὁποίων δεκαεῖς μὲ ζευγὸς πορφύρων μὲ ὀφθαλμὸ στὴν κεφαλὴ (1), ἀνηρημένα ὁμόκεντρα ἡμικύκλια καὶ δέσμη γραμμῶν (1), καμπυλόμοσχη σπείρα μὲ ὀλόβαφο ὀφθαλμὸ (1), ἀνηρημένοι στάχεις ἀμειβόντων (1), πλατιὰ στήλη σειρῶν πεταλίων μὲ πολλαπλὸ περιθώριο (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (1), στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο (2), στήλη ὀριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ διπλὸ περιθώριο (2), στήλη ὁμάδων ὀριζοντίων κυματοειδῶν μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ κροσσοπετάλια (1), στήλη ὁμάδων γραμμῶν μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ μὲ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια (1), λοξὴ γραμμὴ (1), ἀκέραιη λαβὴ μὲ πινελιὲς (2), ρίζες λαβῶν μὲ πινελιὲς (1). – Σαράντα γάστρες μὲ ἀνηρημένο στάχυ ἀμειβόντων (1), πολλαπλὰ ἡμικύκλια (2, στὸ ἓνα ἀντιμέτωπα λοξὰ πετάλια), ἀνηρημένα καὶ ὄρθια ὁμόκεντρα ἡμικύκλια μὲ ὀλόβαφο πυρήνα στὸ κέντρο καὶ δέσμη γραμμῶν (1), θηλιὰ ἀγκυλόμοσχης σπείρας μὲ στικτὸ κύκλο (1), δύο ταινίες κάτω ἀπὸ μικρὴ σπείρα μὲ ὀλόβαφο ὀφθαλμὸ (1), στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1), στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), δέσμη γραμμῶν (1), ἱμάντες (2 συγκολλώμενα), ταινίες (16, στὰ τέσσερα καὶ μὲ δακτυλίους καὶ μία μὲ τὴ ρίζα τῆς λαβῆς ὅπου πινελιά), ἀκέραιη λαβὴ

μὲ πινελιὲς (5), τμήμα λαβῆς μὲ πινελιὲς (3), ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά (5). – Δύο συγκολλώμενα τμήματα γάστρας μὲ ζευγὸς ταινιῶν. – Δύο κομμάτια ἀπὸ δακτυλιόσχημη βάση ποὺ συνανήκουν ἀλλὰ δὲν συγκολλῶνται. Ταινία στὴ βάση ἐξωτερικὰ. Μέσα στὸν πυθμὲνα ὁμόκεντροι ἱμάντες. – Δεκαπέντε δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ ταινία καὶ δακτυλίους στὸν πυθμὲνα, οἱ τέσσερις ἀκέραιες (διάμ. 5 ἐκ., 4,8 ἐκ., 4,6 ἐκ., 4,5 ἐκ.) καὶ μία συγκολλημένη ἀπὸ δύο ὄστρακα μὲ διάμ. 4,5 ἐκ. – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ ταινία ἐξωτερικὰ. – Ἐπίπεδη ἀκέραιη βάση μὲ ταινία καὶ δακτύλιο. Διάμ. βάσης 3,5 ἐκ. – Χεῖλος ἐνδόβαφου σκύφου μὲ πλατιὰ ταινία καὶ ρίζα ὀριζόντιας λαβῆς. – Γάστρα ἐνδόβαφου μὲ ταινία ἐξωτερικὰ. – Χεῖλος μὲ στιγμὲς στὴν ἀκμὴ. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα γάστρας σκύφου μὲ περιστρεφόμενους ἐνῶντους κύκλους. – Τρία χεῖλη καὶ μία γάστρα ἀπὸ ὀλόβαφους σκύφους. – Λαβὴ σκύφου μὲ πινελιά.

Χειροποίητο: Τμήμα γάστρας κυάθου μὲ ὁμάδες κυματοειδῶν γραμμῶν, ἀμελῶς καὶ ἀκατάστατα γραμμένων.

Εἰδωλία: Κεφάλι γυναικείου εἰδωλίου μὲ κωνικὸ πόλο κοῖλο. Ταινία στὴν περιφέρεια τοῦ πόλου, ἀπὸ ὅπου ἀναρτῶνται κροσσοπετάλια. Ταινία στὴν βάση τοῦ πόλου, ἀπὸ ὅπου κρέμονται μικρὰ γραμμίδια πρὸς δήλωση τῆς πλεξίδας. Στιγμὲς γιὰ τὴ δήλωση τῶν ματιῶν καὶ στὸν αὐχένα ἐγκάρσια γραμμίδια γιὰ τὴν πλεξίδα. Ταινία στὴν κατατομὴ τοῦ προσώπου. Σωζ. ὕψ. 2,7 ἐκ. – Ἐμπρόσθιο τμήμα ζωομορφου εἰδωλίου, μᾶλλον βοοειδοῦς, ἐλλιπὲς στὰ πόδια καὶ τὰ κέρατα. Κυλινδρικὸ ρύγχος μὲ ἐλαφρὰ νεύρωση ἐπάνω. Στιγμὲς ὡς ὀφθαλμοί, ταινίες πρὸς τὰ κέρατα, στιγμὴ στὴν ἄκρη τοῦ ρύγχους, δακτύλιος γύρω στὸν λαμό, γραμμὲς πρὸς τὸν κορμὸ καὶ τὰ πόδια. Πηλὸς κιτρινωπός, μελανὴ βαφή. Σωζ. μῆκ. 4,6 ἐκ., σωζ. πλ. 2,5 ἐκ. – Κορμὸς καὶ ὀπίσθιο τμήμα πολὺ μικροῦ ζωομορφου εἰδωλίου, ἐλλιπὲς στὴν οὐρὰ καὶ τὰ πόδια. Γραμμὲς κατὰ μῆκος τοῦ κορμοῦ καὶ πρὸς τὰ πόδια. Σωζ. μῆκ. 3,7 ἐκ., μέγ. πλ. 1,5 ἐκ. – Τριποδικὸς μικρὸς θρόνος, μὲ δύο ἐκτεινόμενα στὰ πλάγια «χέρια» καὶ στενὸ ἐρεισίνωτο. Κοῖλος στὴν ἄνω ἐπιφάνεια μὲ μόλις διακρινόμενες παράλληλες κόκκινες γραμμὲς. Πόδια μικρὰ τριγωνικά, μὲ δακτύλιο στὴν βάση τους. Μῆκ. 4,3 ἐκ., σωζ. πλ. 4,2 ἐκ., ὕψ. 1,9 ἐκ. – Ὁμοίωμα καθίσματος ἢ ὑποποδίου. Τετράπλευρο ὀρθογώνιο στὸ ἐπάνω μέρος, μὲ δύο «πόδια» ἐπίσης τετράπλευρα κατὰ μῆκος τῶν μακρῶν πλευρῶν. Στὸ

ἐπάνω μέρος ἐλαφρὰ ἀνασηκωμένες οἱ τρεῖς πλευρές, πλὴν μιᾶς ἐκ τῶν μακρῶν. Ἐλλιπὲς σὲ τμήμα τοῦ ἐνὸς ποδιοῦ. Καλυμμένο μὲ ἴζημα κατὰ τόπους,

πολὺ φθαρμένο. Πορτοκαλοκάστανος πηλός, βαφή καστανέρυθρη. Μῆκ. 5,05 ἐκ., πλ. 3,9 ἐκ., ὕψ. 2,55 ἐκ. (πίν. 18: 2).

Χαμηλότερα, ὥς τὸ δάπεδο, ὑπῆρχαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 146 + 5 εἰδῶλια, 1 κωνίδιο, 3 κονιάματα.

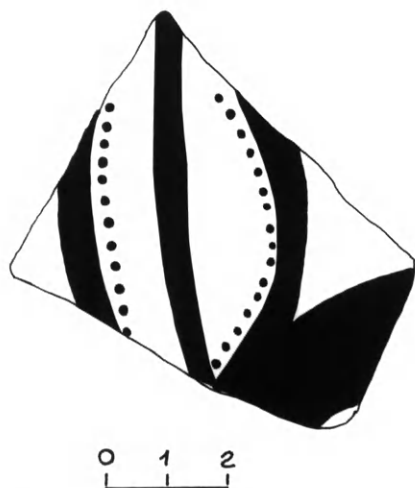
Ἄγραπτα 33, γραπτὰ 108, ἀπροσδιόριστα 5.

Ἄγραπτα: Τρία εὐθέα καὶ ἓνα ἐξώστροφο χεῖλος κυρτόπλευρων κυλίκων, τὸ ἓνα μὲ ἀκέραιη τὴν κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Ἐξὶ ἐξώστροφα χεῖλη τροπιδωτῶν κυλίκων, δύο μὲ τὴ ρίζα καὶ δύο μὲ ἀκέραιη τὴν κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Δύο γάστρες, ἡ μία μὲ ἀκέραιη τὴν κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Ἀκέραιη δακτυλιόσχημη ὑπερυψωμένη ταινιωτὴ λαβὴ κυρτόπλευρης κύλικος. – Τμήμα δακτυλιόσχημης ὑπερυψωμένης ταινιωτῆς λαβῆς. – Τμήμα ταινιωτῆς λαβῆς. – Ὀκτὼ ἐξώκυρτα χεῖλη τροπιδωτῶν λεκανιδίων, τὰ δύο μὲ τὴ ρίζα καὶ τὰ ἄλλα μὲ ἀκέραιη τὴν ὀριζόντια γωνιώδη ταινιωτὴ λαβή. – Κομμάτι ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος λεκάνης οἰκιακῆς χρήσεως μὲ ἀκέραιη τὴν ὀριζόντια ταινιωτὴ γωνιώδη λαβή, τοποθετημένη ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. Πηλὸς κεραμοχρῶμος, τραχύς, λεπτόκοκκος. – Εὐθὺ χεῖλος μεγάλου κυάθου μὲ ἐπιμήκη προχοὴ ἀπὸ κοκκινωπὸ πηλό. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου μὲ μεγάλο μέρος τῆς ἡμισφαιρικῆς γάστρας. – Επίπεδη ἀκέραιη βάση κυάθου μὲ μεγάλο μέρος τῆς κωνικῆς γάστρας. Διάμ. βάσης 3,5 ἐκ. – Δύο συγκολληθέντα κομμάτια ἀπέδωσαν ὀλόκληρη τὴν ἀναδιπλωμένη λαβὴ ἀρύταινας. – Τμήμα πώματος μὲ ἀρκετὴ κύρτωση καὶ προεξέχον στρογγυλεμένο χεῖλος. Στὴ μέση τῆς κορυφῆς ὅπῃ ποῦ ἀνοίχθηκε ἀπὸ ἐπάνω πρὸς τὰ κάτω πρὶν ἀπὸ τὴν ὀπτηση. Πηλὸς κοκκινωπός. – Κομμάτι πρόχου ἀπὸ τὴν ἔνωση λαμποῦ καὶ ὤμου. – Ἐπικλινὲς ὤμος μὲ τμήμα τοῦ κατακόρυφου τοιχώματος κυλινδρικοῦ ἀλαβάστρου. – Σχεδὸν ἀκέραιη δακτυλιόσχημη βάση σκύφου.

Γραπτὰ: Κύλικες: Δύο ἐξώκυρτα χεῖλη μὲ ταινία στὴν ἀκμή. Στὸ ἓνα ἀπὸ κάτω ἡ κορυφὴ τριπλοῦ

τρικάμπυλου τόξου. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κύλικος μὲ μόλις διακρινόμενη ταινία. Ἐξωτερικὰ δὲν διακρίνεται ἴχνος διακόσμησης. – Ἐννέα γάστρες, οἱ ἑπτὰ μὲ ἱμάντες κάτω, μία μὲ τὴν ἀπόληξη τῆς διάστικτης οὐρᾶς ὀρθίας πορφύρας καὶ μία μὲ δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες. – Στέλεχος μὲ ἐπάλληλες ταινίες. – Κοίλη βάση μὲ ἀβαθὴ κοιλότητα, ἀποκεκρουσμένη σὲ δύο σημεῖα. Ἐπάνω βαμμένοι δακτύλιοι. – Τρεῖς κοῖλες βάσεις μὲ βαμμένους δακτύλιους. – Τμήμα ἐπίπεδης βάσης μικροῦ κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Κομμάτι κυάθου ποῦ σώζει τὴν κατατομὴ τοῦ ἀγγείου ἀπὸ τὸ εὐθὺ χεῖλος μέχρι τὴν κυρτὴ βάση. Γάστρα βαθιὰ κωδωνόσχημη. Ἰχνη ταινιῶν στὴ γάστρα μὲ κόκκινη βαφή. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος κυάθου μὲ ταινία ἐξωτερικά. Στὴν ἐπικλινὴ ἐπιφάνεια σειρὰ ἀμβόντων. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μεγάλου κυάθου μὲ ταινία ἐξωτερικά καὶ ἄλλη μία χαμηλότερα ἐσωτερικά. – Γεφυρόστομη προχοὴ μὲ ταινίες στὶς ἀκμές, ἀπὸ κάτω καὶ ἐπάνω στὴ γέφυρα. – Κυρτὴ βάση κυπέλλου μὲ κατακόρυφο τοίχωμα. Δύο ταινίες στὴ βάση καὶ στὴ γάστρα. – Κυρτὴ βάση κυπέλλου μὲ ἐλαφρῶς κοῖλο τοίχωμα. Δυσδιάκριτη ταινία στὴ γωνία τῆς βάσης. – Τμήμα κυρτῆς βάσης μὲ μέρος τοῦ τοιχώματος κυπέλλου. Στὴ βάση μικρὴ ὀπὴ ἀνοίγεισα πρὶν ἀπὸ τὴν ὀπτηση. Δύο ταινίες στὴ βάση ἐξωτερικά. – Δύο κομμάτια ἀπὸ τὴν βάση λαμποῦ πρόχου μὲ τὴν ἀρχὴ τοῦ ὤμου. Ταινία στὴν ἔνωση λαμποῦ καὶ ὤμου. – Τμήμα λαμποῦ πρόχου μὲ περίκυρτο χεῖλος. Ἐξίτηλη ταινία στὸ χεῖλος καὶ στὴν βάση τοῦ λαμποῦ. – Τμήμα λαμποῦ μὲ δύο ταινίες. – Δύο τμήματα λαμποῦ μὲ ἐξωστρογγυλὸ βαμμένο χεῖλος. – Τρία κομμάτια τοιχωμάτων πρόχου ἢ κλειστῶν ἀγγείων μὲ μία ἕως τρεῖς ἐπάλληλες ταινίες. – Προχοὴ θηλάστρου μὲ ταινίες κατὰ μῆκος. Σὼς μῆκ. 3 ἐκ. – Τμήμα ὤμου μεγάλου ἀγγείου μὲ μόλις διακρινόμενο τόξο ἐπάνω ἀπὸ ται-

νία. - Δέκα κομμάτια τοιχωμάτων κλειστών ἀγγείων με δύο ἕως τρεῖς ἐπάλληλες ταινίες. - Δισκοειδὴς βάση με μικρὸ τμήμα τοιχώματος, ὅπου σώζεται τμήμα κόκκινης ταινίας. - Τμήμα ὤμου πιθαμφορέα με φυτική διακόσμηση: σώζεται τμήμα λογοχειδοῦς ὀλόβαφου φύλλου καὶ ἀτρακτοειδοῦς ἄνθους (:), περιστικτοῦ ἐσωτερικὰ καὶ διαιρούμενου στὰ δύο ἀπὸ κάθετη ταινία. Μαύρη ἐξίτηλη καὶ ἀπολεπισμένη βαφή (εἰκ. 7). - Μικρὸ κομμάτι σπασμένου στενοῦ στομίου ψευδοστόμου με περικυρτο χεῖλος, ὅπου μόλις διακρίνονται ἴχνη χρώματος. - Τμήμα ὤμου ψευδοστόμου με δακτύλιο γύρω ἀπὸ τὴ βάση τοῦ ἐλλείποντος στομίου. - Ἐξι κομμάτια τοιχωμάτων μικρῶν ψευδοστόμων με ταινίες καὶ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, στὸ ἓνα ἀπὸ ἐπάνω μόλις διακρίνεται σειρὰ ἐνάλληλων τόξων. - Μεγάλον κομμάτι γάστρας κρατήρα με δύο ταινίες κάτω ἀπὸ δέσμη ἑξι γραμμῶν. - Σκύφοι: Τρία

Εἰκ. 7. Ὅστρακο ἐπιχώσεως δαπέδου Δωματίου 1.

ἐξώκυρτα χεῖλη με ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δευτέρη χαμηλότερα ἐξωτερικά. Σὲ ἓνα ἴχνη ἀδιάγνωστης διακόσμησης καὶ σὲ ἓνα δεύτερο στήλη ὀριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν με πενταπλὸ περιθώριο καὶ δίπλα τὴν ἀρχὴ τοῦ μίσχου ἀγκυλόμοισης σπείρας. - Ἐξώκυρτο χεῖλος με ταινία, δευτέρη χαμηλότερα ἐξωτερικά καὶ ἀπὸ κάτω ἴχνος τριάμπυλου τόξου. - Μικρὸ κομμάτι ἀπὸ τὸ πόδι ὀλόβαφου σκύφου. - Μεγάλη σχεδὸν ἀκέραιη βάση με τὸ βραχὺ

πόδι καὶ τὸν πυθμένα τῆς γάστρας. Βάση κωνικὴ κοίλη με κεντρικὴ κοιλότητα. Ταινία στὴ βάση, στὸ πόδι καὶ μία μόλις διακρινόμενη στὸ σωζόμενο τμήμα τῆς γάστρας. - Βάση με βαθιὰ κεντρικὴ κοιλότητα. Ταινία στὴ βάση τοῦ ποδιοῦ. - Ἄβαφοι ἐσωτερικά: Τέσσερα ἐξώκυρτα χεῖλη με ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ κεντρικὴ στήλη με πλατὺ πλοχιὸ καὶ διπλὸ περιθώριο (1), μόλις διακρινόμενη κεντρικὴ στήλη ὀριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν με πενταπλὸ περιθώριο καὶ δίπλα ἀγκυλόμοιση μικρὴ σπείρα (1), στήλη ἀμειβόντων (1), στήλη μικρῶν ρόμβων με ἐπταπλὸ περιθώριο καὶ δίπλα ὁ μίσχος ἀγκυλόμοισης σπείρας (1). - Τρία ἐξώκυρτα χεῖλη με ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δευτέρη χαμηλότερα ἐσωτερικά. Ἐνα με στήλη ὀριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν με μονὸ περιθώριο καὶ ἓνα με στήλη τεθλασμένης με διπλὸ περιθώριο. - Δύο κομμάτια λαβῶν με πινελιὰ στὴν κορυφὴ τῆς ράχης. - Γάστρα με ἀκέραιη τὴν ὀριζόντια κυλινδρική λαβὴ με πινελιὰ στὴς ρίζες καὶ στὴ ράχη. Κάτω ἀπὸ τὴ λαβὴ ἱμάντες. - Γάστρα με τὴ ρίζα τῆς ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς, ὅπου πινελιά. - Εἴκοσι γάστρες με σπείρες (2), ἱμάντες κάτω ἀπὸ στελεχωτὴ σπείρα με δικτυωτὸ κέντρο (1), ταινία κάτω ἀπὸ δέσμη ὀκτὼ γραμμῶν (1), γραμμὴ καὶ ἐξωτερικά στήλη ἀνάστροφον κροσσοπεταλίων (1), δύο ταινίες κάτω καὶ ἀπὸ ἐπάνω δέσμη ἐπτὰ γραμμῶν καὶ δίπλα τέσσερα ἐνάλληλα τόξα (1), ταινία (14, οἱ ἑξι με δακτύλιο). - Γάστρα ἀπὸ τὸ σημεῖο κοντὰ στὴ βάση, ὅπου μόλις διακρίνεται ταινία. Μέσα στὸν πυθμένα ὁμόκεντροι δακτύλιοι. - Ἀκέραιη δακτυλιόσχημη βάση με ταινία ἐξωτερικά καὶ δακτύλιο μέσα στὸν πυθμένα. - Δύο δακτυλιόσχημες βάσεις με ταινία ἐξωτερικά, ἢ μία με ἱμάντες ψηλότερα, ἢ ἄλλη με δύο ἄλλες ταινίες ψηλότερα στὴ γάστρα καὶ ἔντονα ἴχνη φωτιᾶς ἀμφίπλευρα. - Τρεῖς δακτυλιόσχημες βάσεις με ταινία ἐξωτερικά, οἱ δύο καὶ με δακτυλίους μέσα στὸν πυθμένα, μία ἀπὸ τὴς ὁποῖες σώζει καὶ ἱμάντες ψηλὰ στὴ γάστρα ἐξωτερικά. - Τρία ὅστρακα ἐνδόβαφον: Ἐξώκυρτο χεῖλος με ταινία ἐξωτερικά καὶ δύο γάστρες με ταινίες ἐξωτερικά. - Γάστρα ἐνδόβαφον σκύφου με πολὺ ἐξίτηλη βαφή. Διακρίνεται σειρὰ ρόμβων με στιγμὴ στὸ κέντρο, οἱ πλευρὲς τῶν ὁποίων ἐπεκτείνονται ἐκατέρωθεν καὶ σχηματίζουν ὥσει ἀμειβόντες. - Δύο γάστρες ὀλόβαφον σκύφον.

Εἰδῶλια: Εἰδῶλιο γυναικεῖο τύπου T, σχεδὸν ἀκέραιο, λείπει μόνον τὸ κεφάλι καὶ κομμάτι τοῦ κάτω σώματος. Πλαστικὰ διαμορφωμένα τὰ στήθη καὶ

τὰ χέρια, σταυρωμένα στὸ στήθος, τὸ ἓνα ἐπάνω στὸ ἄλλο. Κάτω σῶμα κυλινδρικό, κοῖλο ἐσωτερικά. Ἐξίτηλη βαφή. Διακρίνεται ἀμυδρὰ ταινία στὴ βάση τοῦ λαμποῦ καὶ κάτω ἀπὸ τὰ χέρια. Ἐπάνω στὰ χέρια παράλληλα γραμμίδια. Γραμμὲς καὶ στὸ κάτω σῶμα. Σωζ. ὕψ. 7,3 ἐκ., πλ. 3,6 ἐκ. – Κεφάλι γυναικείου εἰδωλίου μὲ κοῖλο πόλο. Ταινία στὴν περίμετρο τοῦ πόλου, ἀπὸ τὴν ὁποία ἀναρτῶνται κροσσοπετάλια. Ταινία στὴν ἀκμὴ τῆς κατατομῆς τοῦ προσώπου. Στιγμὲς πρὸς δήλωση τῶν ματιῶν. Ὅριζόντιες πινελιὲς στὸν αὐχένα δηλώνουν τὴν πλεξίδα. Ἐξίτηλη καστανὴ βαφή. – Εἰδῶλιο ζώου ἢ δύο ζώων ἐνωμένων καθ' ὅλο τὸ μήκος τοῦ σώματος. Σώζεται τὸ ἐμπρόσθιο μέρος μὲ τὶς ρίζες τῶν δύο ἐμπροσθίων ποδιῶν καὶ τὶς ρίζες τῶν δύο λαμπῶν. Στὸ κάτω μέρος τοῦ σώματος βαθιὰ αὐλάκα κατὰ μήκος δηλώνει τὴ διάκριση τῶν δύο ζώων.

Ἀπὸ τὴ διακόσμηση (ἂν εἶχε) δὲν διακρίνεται τίποτα ἀπολύτως, διότι ἡ ἐπιφάνεια εἶναι πολὺ τριμμένη καὶ μὲ ἴζημα. Σωζ. μήκ. 4,6 ἐκ., σωζ. ὕψ. 4 ἐκ., διάμ. σώματος 2,5 ἐκ. – Κεφάλι ταύρου μὲ ἐπίμηκες λεπτὸ ρύγχος καὶ καμπύλα σπασμένα κέρατα. Ἀνάμεσα στὰ κέρατα μὲν διακρίνονται δύο παράλληλες ἐγκάρσιες γραμμὲς καὶ ἀνάμεσά τους κάθετα γραμμίδια. – Μικρὸ καμπύλο βαμμένο κέρατο ἀπὸ ζωόμορφο εἰδῶλιο.

Μικρὰ εὐρήματα: Κωνίδιο δισκοειδὲς μὲ κοίλη βάση καὶ σπασμένο στὸ ἄνω ἄκρο, ἀπὸ ἰώδη στεατίνη. Διάτρητο μὲ κατακόρυφο τρῆμα. Διάμ. βάσης 2,1 ἐκ., σωζ. ὕψ. 1,2 ἐκ. – Τρία κομμάτια κονιάματος, ὅλα μὲ λευκὴ ἐπιφάνεια. Διαστ. α) 4×3,5 ἐκ., πᾶχ. 1,4 ἐκ., β) 3,8×1,8 ἐκ., πᾶχ. 0,9 ἐκ., γ) 3×2 ἐκ., πᾶχ. 0,8 ἐκ.

Στὰ χρώματα ποὺ ἐκάλυπταν τὸν δυτικὸ τοῖχο εὐρέθησαν σπαράγματα τοιχογραφιῶν.

Ἐπιπλέον ὁ βράχος καὶ τὰ δάπεδα ἦσαν σκεπασμένα ἀπὸ πολυάριθμα διάσπαρτα ἀγγεῖα καὶ κομμάτια ἀγγείων. Ἔτσι, στὴ νοτιοανατολικὴ γωνία ἦσαν συσσωρευμένα ἕνας τρίτος σταμνίσκος καὶ πέντε κύλικες (πίν. 19):

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Ἀπιόσχημος τρίτος σταμνίσκος, ἀκέραιος. Μόνον στὸ χεῖλος ἔχουν συγκολληθεῖ τέσσερα ὄστρακα. Χεῖλος περίκυρτο, λαμὸς βραχὺς, εὐρὺς μὲ κοῖλο τοίχωμα, κοιλία ἀπιόσχημη, βάση διευρυμένη δισκοειδής. Τρεῖς μικρὲς κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβὲς τοποθετημένες στὸν ὦμο. Πηλὸς κιτρινωπός, ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα, βαφή μαύρη ἕως κόκκινη ἐξίτηλη καὶ ἐνιαχοῦ ἀπολεπισμένη. Ταινία στὸ χεῖλος ἐσωτερικά, λαμὸς καὶ χεῖλος ἐξωτερικά

ὁλόβαφα καὶ χαμηλότερα ταινία. Κάτω ἀπὸ τὶς λαβὲς τέσσερις ἱμάντες μεταξὺ δύο ταινιῶν. Βαμμένο τὸ κατώτερο μέρος τῆς κοιλίας μαζὶ μὲ τὴν βάση καὶ λίγο ψηλότερα ταινία. Βαμμένη ἡ ῥάχη τῶν λαβῶν, ἐνῶ δακτύλιος περιβάλλει τὶς λαβὲς στὴ βάση τους⁹⁷. Ὑψ. 22-22,5 ἐκ., διάμ. χεῖλους 10,8 ἐκ., περίμετρος κοιλίας 56,7 ἐκ., μέγ. διάμ. κοιλίας 18 ἐκ., διάμ. βάσης 7 ἐκ. (πίν. 20α).

Στὸ πόδι τοῦ νοτίου τοίχου ἦσαν:

97. FS 48. Γιὰ τὸ σχῆμα καὶ τὴν ταινιωτὴ διακόσμηση, βλ. MDP εἰκ. 116. Πρβ. French, BSA 62, 1967,

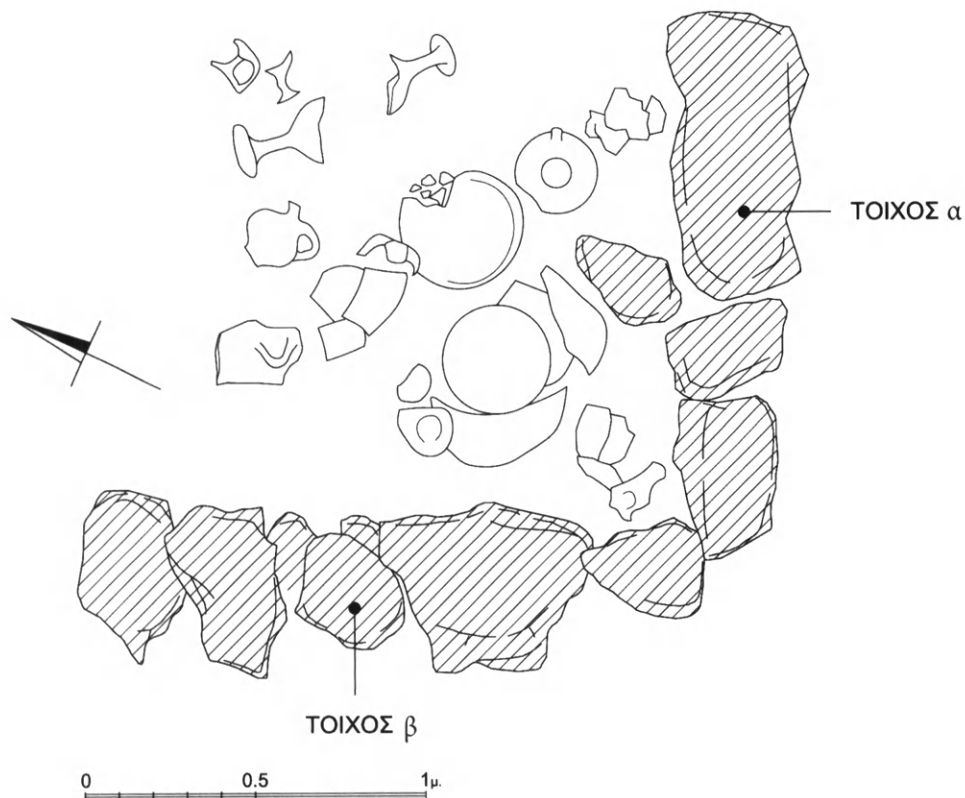
εἰκ. 9:58, εἰκ. 5:5. Τὸ δεῖγμα ἀπὸ τὶς Πλάκες δὲν ἔχει διακόσμηση στὴ ζώνη τοῦ ὦμου.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Άμφορίσκος, σχεδόν πλήρης, συγκολλημένος από πολλά μικρά ὄστρακα. Λείπει τμήμα τοῦ χεῖλους καὶ μερικὰ κομμάτια ἀπὸ τὴν κοιλιά, καθὼς καὶ ἡ μία τῶν λαβῶν. Λαμὸς βραχὺς καὶ εὐρύς, χεῖλος ἐξώστροφο, κοιλιά σχεδὸν σφαιρική, βάση ἐλαφρῶς κοίλη. Λαβὴ κατακόρυφη, ταινιωτή, ἐκφυόμενη ἀπὸ τὴν βάση τοῦ λαμοῦ καὶ ἀπολήγουσα στὴν ἀρχὴ τῆς κοιλιάς. Σῶζεται καὶ ἡ ρίζα τῆς δευτέρας λαβῆς. Πηλὸς πρᾶσινωπός. Ἄγραπτος. Ὑψ. 15,3 ἐκ., διάμ. χεῖλους 11,7 ἐκ., διάμ. βάσης 5,7 ἐκ., μέγ. περίμετρος κοιλιάς 43 ἐκ., μέγ. διάμ. κοιλιάς 13,6 ἐκ. - Τριποδικὴ χύτρα οἰκιακῆς χρήσεως, εὐρεία καὶ ρηχὴ. Ἐλλιπής, συγκολλημένη ἀπὸ τριάντα ὄστρακα. Σῶζεται μεγάλο μέρος τοῦ χεῖλους καὶ τῆς κοιλιάς, ἀκέραιες οἱ δύο λαβὲς καὶ ἡ ἀρχὴ τῶν δύο ποδιῶν. Χεῖλος εὐθὺ τροπιδωτό, ὦμος ἐπικλι-

νῆς, κοιλιά ρηχὴ ἡμισφαιρική. Δύο κατακόρυφες κυλινδρικές λαβὲς ἐκφυόμενες κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ ἀπολήγουσες στὴν ἀρχὴ τῆς κοιλιάς, ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὸν ὦμο. Πόδια τετράγωνης διατομῆς. Πηλὸς τραχὺς κεραμόχρωμος. Ἄγραπτη. Σῶζ. ὕψ. 12,5 ἐκ., διάμ. χεῖλους 19 ἐκ. - Ἀπίοσχημος πιθοσταμίνισκος. Σῶζεται ἀκέραιος. Συγκολλημένη εἶναι μόνο ἡ μία λαβὴ. Λαμὸς εὐρύς βραχὺς, χεῖλος περίκυρτο, κοιλιά ἀπίοσχημη, βάση ἐπίπεδη. Τρεῖς κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβὲς, τοποθετημένες στὸ ἄνω μέρος τῆς κοιλιάς. Μερικὲς ἀσυνεχεῖς (διακεκομμένες) ἐγγράξεις στὸ κάτω μέρος τῆς κοιλιάς ὀφείλονται στὸ ἐργαλεῖο λείανσης τῆς ἐπιφάνειας τοῦ ἀγγείου. Πηλὸς καστανέρυθρος. Ἄγραπτος. Ὑψ. 21,3 ἐκ., διάμ. στομίου 12,5 ἐκ., διάμ. βάσης 5,2 ἐκ., διάμ. κοιλιάς 16,1 ἐκ. (πίν. 20β).

Στὴ νοτιοδυτικὴ γωνία (εἰκ. 8):

Εἰκ. 8. Νοτιοδυτικὴ γωνία Δωματίου I.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Ώμος ψευδοστόμου συγκολλημένος από πολλά ὄστρακα. Σώζεται τὸ στόμιο, τὸ στέλεχος τῶν λαβῶν μὲ τὸν δίσκο καὶ τὶς δύο λαβὲς καὶ ἀρκετὸ τμήμα ἀπὸ τὸν ὦμο μέχρι περίπου τὴ στροφὴ πρὸς τὴν κοιλιά. Στόμιο λεπτὸ πηνιόσχημο μὲ περίκυρτο χεῖλος. Στέλεχος λεπτὸ, δίσκος ἐπίπεδος, δύο κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβές. Πηλὸς τεφροκίτρινος, ἀλείφωμα κιτρινωπὸ ἀλαμπές, βαφὴ μαύρη ἕως καστανὴ ἀλαμπής, ἐξίτηλη καὶ ἐνιαχοῦ ἀπολεπισμένη. Ταινία στὸ χεῖλος, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στομίου, ὁ ὁποῖος συνεχίζεται καὶ γύρω ἀπὸ τὴ βάση τοῦ στελέχους σχηματίζοντας θηλιά. Ταινία στὴν περιφέρεια τοῦ δίσκου καὶ ὀλόβαφος κύκλος στὸ κέντρο. Ταινία στὸν ὦμο ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὶς λαβὲς καὶ ἄλλες τρεῖς ἐπάλλῃλες χαμηλότερα στὴν κοιλιά. Βαμμένη ἢ ράχη τῶν λαβῶν. Στὸν ὦμο λοξὲς ἢ ὀρθιες στήλες ἀμειβόντων κατὰ διαστήματα. Σωζ. ὕψ. 7,5 ἐκ., διάμ. χεῖλους 1,8 ἐκ., διάμ. δίσκου στελέχους 3,2 ἐκ., ὕψ. στελέχους 2,8 ἐκ., ὕψ. στομίου 2,4 ἐκ. – Μικρὴ πρόχους⁹⁸, σχεδὸν πλήρης, συγκολλημένη ἀπὸ πολλὰ ὄστρακα. Λείπουν μόνον δύο μικρὰ κομμάτια ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ δύο ἀπὸ τὴν κοιλιά. Λαμὸς βραχύς, εὐρυνόμενος λίγο πρὸς τὰ ἐπάνω, χεῖλος ἐλαφρῶς ἐξώκυρτο, λαβὴ κατακόρυφη ταινιωτή, ἐκφυδόμενη ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ ἀπολήγουσα κάτω ἀπὸ τὸν ὦμο. Κοιλία βραχυστρογγύλη, βάση ἐπίπεδη. Πηλὸς κιτρινέρυθρος, ἀλείφωμα κιτρινωπὸ, βαφὴ καστανὴ ἐξίτηλη. Ταινία στὴ βάση τοῦ λαμίου καὶ μία πλατιά χαμηλότερα στὴν κοιλιά, κάτω ἀπὸ τὴ λαβή. Βαμμένη ἢ ράχη τῆς λαβῆς⁹⁹. Ὑψ. 9,3 ἐκ., διάμ. χεῖλους 5 ἐκ., μέγ. περίμετρος 26,5 ἐκ., μέγ. διάμ. κοιλιάς 8,4 ἐκ., διάμ. βάσης 3,7 ἐκ. (πίν. 21α). – Ψευδόστομος ἀμφορέας πλήρης, συγκολλημένος ἀπὸ πολλὰ ὄστρακα καὶ συμπληρωμένος. Λείπουν μόνον μερικὰ τμήματα τῆς κοιλιάς. Στόμιο κατακόρυφο πηνιόσχημο μὲ εὐρυνόμενο περίκυρτο χεῖλος. Τὸ στέλεχος τοῦ

δίσκου τῶν λαβῶν λεπτὸ μὲ ἀνάγλυφο δακτύλιο στὴ βάση του. Ὁ δίσκος τοῦ στελέχους μὲ ταπεινὸ ἐξόγκωμα στὸ κέντρο, οἱ λαβὲς κατακόρυφες ταινιωτές. Κοιλία ἀπιόσχημη, βάση εὐρυνόμενη δισκοειδής, κωνική, μὲ βαθιὰ κεντρικὴ κοιλότητα. Πηλὸς καστανοκίτρινος, ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα, βαφὴ καστανὴ ἕως καστανέρυθρη, κατὰ τόπους στιλπνὴ, ἀλαμπής ἐξίτηλη ἢ καὶ ἀπολεπισμένη. Ταινία στὸ χεῖλος, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στομίου καὶ τοῦ στελέχους τοῦ δίσκου τῶν λαβῶν. Στὸν δίσκο ὁμόκεντροι δακτύλιοι καὶ στὸ κέντρο ὀλόβαφος κύκλος. Βαμμένη ἢ ράχη τῶν λαβῶν. Ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὶς λαβὲς ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, στὴ συνέχεια ζώνη κυματοειδῶν γραμμῶν καὶ τρεῖς ὁμάδες ἱμάντων μεταξὺ ταινιῶν, κατανεμημένες μέχρι κάτω τὴν ὀλόβαφη βάση. Κάτω ἀπὸ τὴν βάση, μέσα στὴν κοιλότητα, τέσσερις ὁμόκεντροι κύκλοι. Στὸν ὦμο σειρὰ λοξῶν γωνιωδῶν ἀνθέων, ἀνὰ ἓνα ἐκατέρωθεν τοῦ στομίου καὶ δύο μεταξὺ τῶν λαβῶν. Τὰ ἄνθη φέρουν διπλὸ ἀγκιστροειδὴ ὕπερο καὶ καμπύλο κάλυκα ἀποτελούμενο ἀπὸ δύο ἢ τρεῖς σειρὲς στιγμῶν¹⁰⁰. Ὑψ. 19 ἐκ., διάμ. χεῖλους 2,8 ἐκ., διάμ. δίσκου 3,6 ἐκ., ὕψ. στομίου 3,2 ἐκ., ὕψ. στελέχους 3,6 ἐκ., μέγ. περίμετρος 48 ἐκ., μέγ. διάμ. κοιλιάς 15,3 ἐκ., διάμ. βάσης 5,8 ἐκ. (πίν. 21β). YE IIB2 (1250-1180 π.Χ.). – Ἀμφορέσκος ἢ ἴσως ἀλάβαστρο, συγκολλημένο ἀπὸ πολλὰ ὄστρακα σὲ διάφορα κομμάτια, τὰ ὁποῖα ὅμως δὲν ἀρμόζουν μεταξύ τους. Σώζεται τμήμα τοῦ χεῖλους, μέρος τῆς γάστρας μὲ ἀκέραιες τὶς δύο λαβὲς καὶ ἡ κυρτὴ βάση. Λαμὸς εὐρύς, βραχύς καὶ κοῖλος μὲ περίκυρτο χεῖλος. Κοιλία ἐλλειπτική. Λαβὲς μικρὲς ὀριζόντιες κυλινδρικές. Πηλὸς ρόδινος, ἀλείφωμα ἀνοιχτὸ καστανό, βαφὴ κόκκινη, κεραμόχρωμη. Βαμμένο τὸ στόμιο ἀμφίπλευρα, ἀπὸ κάτω δύο ἱμάντες καὶ ταινία, ἀπὸ τὴν ὁποία ἀναρτῶνται τριπλὰ ἐνάλληλα ὁμόκεντρα τόξα στὴ σειρὰ. Πι-

98. *RMDP* εἰκ. 24:164, FS 114 (Πρόσφυμα, YE IIIA2).

99. FS 114 μὲ ταινίες, γενικῶς YE IIB, *MDP* 101, 125. Βλ. αὐτόθι εἰκ. 121. Τὸ σχῆμα συνεχίζει χωρὶς ἀλλαγὲς ὡς τὴν πρώτην YE IIF, αὐτόθι 143.

100. FS 167 κωνικὸ/ἀπιόσχημο σῶμα. Γιὰ τὸ σχῆμα βλ. αὐτόθι εἰκ. 127. Ἀπαντᾷ κατεξοχὴν στὴν

YE IIB1, αὐτόθι 126. Πολὺ κοντινὰ YE IIB1 δείγματα ἀπὸ τὶς Μυκῆνες, Wace, *BSA* 48, 1953, πίν. 1(d), French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 2:52-261, πίν. 38(b) ἀριστερά. Βλ. ὅμως ἀπὸ τὶς Μυκῆνες ἓνα YE IIB2 δείγμα, Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1964, πίν. 78β ἀριστερά, *RMDP* εἰκ. 414:86 (Ρόδος, YE IIB).

θανότατα παρόμοια σειρά να επαναλαμβανόταν άλλη μιὰ φορά χαμηλότερα, γιατί μερικά ὄστρακα ἐμφανίζουν παρόμοια τόξα καὶ δίπλα στὴ λαβή. Κάτω ἀπὸ τὴ λαβὴ δύο ἐπάλληλες ταινίες καὶ ἄλλες

δύο ὅμοιες χαμηλότερα πρὸς τὴν κυρτὴ βάση. Βαμμένη ἡ ράχη τῶν λαβῶν, ἐνῶ τὴ ρίζα τοὺς περιβάλλει δακτύλιος. Μᾶλλον πρόκειται γιὰ ἀρτόσχημο ἀλάβαστρο μὲ ἐλαφρῶς πεπιεσμένη κοιλιά.

Στὸ κέντρο τοῦ δωματίου:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Κύπελλο. Σώζεται κατὰ τὸ μεγαλύτερο μέρος του, ἀπὸ τὸ χεῖλος μέχρι τὴ βάση. Ἀποτελεῖται ἀπὸ εἴκοσι ὄστρακα, πολλὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἔχουν συγκολληθεῖ ἀλλὰ δὲν συναρμόζουν ὅλα μεταξύ τους. Εὐθὺ χεῖλος, ἀμφίκοιλη γάστρα, ἐλαφρῶς κυρτὴ βάση. Τρεῖς αὐλακες στὸ χεῖλος ἐξωτερικὰ καὶ τέσσερις στὴ μέση τῆς γάστρας. Σὲ ἓνα ἀπὸ τὰ μεγάλα ὄστρακα σώζεται ἡ ρίζα τῆς κατακόρυφης λαβῆς. Πηλὸς καστανοκίτρινος, ἀλείφωμα κιτρινωπό, βαφὴ καστανὴ ἐντελῶς ἐξίτηλη καὶ ἀπολεπισμένη. Τριμμένη καὶ ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ἀγγείου, τόσο ὥστε στὸ χεῖλος μὲν διακρίνονται οἱ αὐλακες. Ταινία στὸ χεῖλος ἐξωτερικὰ καὶ ἄλλη μιὰ χαμηλότερα ἐσωτερικὰ. Πλατιά ταινία ἐπάνω στὶς αὐλακες τῆς γάστρας καὶ μιὰ ἀκόμη στὴ βάση. Σὲ δύο συγκολ-

ληθέντα ὄστρακα ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τῆς γάστρας σώζεται μιὰ μεγάλη στελεχωτὴ σπείρα. Ἰδια διακόσμηση θὰ πρέπει νὰ ὑπῆρχε καὶ στὸ ἄνω ἥμισυ, ὅπως ἐπιβεβαιώνεται ἀπὸ ἓνα ὄστρακο ποὺ σώζει τὴν ἀρχὴ δύο ἀντιθετικῶν μίσχων σπειρῶν. Διάμ. βάσης 14 ἐκ. – Σχεδὸν πλήρες τροπιδωτὸ λεκανίδιο, συγκολλημένο ἀπὸ ἑννέα ὄστρακα. Λεῖπει τμῆμα τοῦ χεῖλους καὶ τῆς βάσης. Χεῖλος ἐλαφρῶς ἐξώστροφο, γάστρα τροπιδωτὴ, βάση ἐπίπεδη. Λαβὴ ὀριζόντια ταινιωτὴ, γωνιώδης, τοποθετημένη ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. Ἡ μιὰ σώζεται ἀκέραιη, ἀπὸ τὴ δεύτερη μόνον οἱ ρίζες τῆς. Πηλὸς ρόδινος. Ἀγραπτο. Ὑψ. 5 ἐκ., διάμ. χεῖλους 15,6 ἐκ., διάμ. βάσης 5 ἐκ.

Καὶ διασκορπισμένα σὲ διάφορα σημεία:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Μόνωτος κύαθος, σχεδὸν πλήρης. Λεῖπει μόνον μικρὸ τμῆμα τοῦ χεῖλους καὶ τῆς γάστρας. Συγκολλημένος ἀπὸ ἑννέα ὄστρακα. Χεῖλος ἐξώκυρτο, γάστρα κυρτόπλευρη, βάση ἐπίπεδη, λαβὴ ταινιωτὴ, ἐκφυομένη ἀπὸ τὴν ἀκμὴ τοῦ χεῖλους καὶ ἀπολήγουσα στὸ μέσον τῆς γάστρας. Πηλὸς καστανός. Ἀγραπτος. Ὑψ. 5,8 ἐκ., διάμ. χεῖλους 12 ἐκ., διάμ. βάσης 4 ἐκ. – Μικρὴ χειροποίητη πρόχους, ἡ ὁποία θὰ πρέπει νὰ εἶχε βρεθεῖ ἀκέραια, ἀλλὰ τώρα τὸ

ἥμισυ περίπου τοῦ ἀγγείου βρίσκεται πρόσφατα σπασμένο σὲ μικρὰ κομμάτια. Χεῖλος εὐθύ, λαμὸς βραχύς, κοιλιά σχεδὸν σφαιρικὴ, βάση κυρτὴ (ὁ πυθμένας τοῦ ἀγγείου). Πηλὸς ρόδινος, ἀλείφωμα δὲν διακρίνεται, ἴχνη κόκκινης βαφῆς. Τὸ ἀγγεῖο καλυμμένο ἀμφίπλευρα μὲ πολὺ ἴζημα. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ στὸν λαμὸ καὶ ἀπὸ κάτω ἀτρακτοειδεῖς γραμμὲς ποὺ σβήνουν πρὸς τὴν βάση. Ὑψ. 6 ἐκ. – Τρία κομμάτια κύλικος μὲ τὴν ταινιωτὴ λαβή.

Τὰ ἀγγεῖα αὐτά, καθὼς καὶ λίγα ὄστρακα ἀπὸ τὴν ἀποχέτευση, προσδιορίζουν τοὺς τελευταίους χρόνους τῆς χρήσεως καὶ τὴ στιγμή τῆς καταστροφῆς.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο οστροάκων 58 + 1 κωνίδιο.

Άγραπτα 15, γραπτά 43.

Άγραπτα: Τέσσερα εξώκυρτα χείλη τροπιδωτών κυλίκων, ένα με τις ρίζες και δύο με ακέραιη την κατακόρυφη ταινιωτή λαβή. – Δύο εξώκυρτα χείλη κυρτόπλευρων κυλίκων. – Εὐθὺ χεῖλος κυρτόπλευρης κύλικος με ακέραιη την κατακόρυφη ταινιωτή λαβή. – Τρία κομμάτια ἀπὸ γάστρες. – Ἐξώκυρτο χεῖλος λεκανιδίου με ακέραιη τὴν ὀριζόντια ταινιωτή γωνιώδη λαβή. – Ὅμοιο, μεγάλου λεκανιδίου. – Τὸ 1/4 κυάθου ποὺ διατηρεῖ τὴν κατατομή τοῦ ἀγγείου ἀπὸ τὸ εὐθὺ χεῖλος μέχρι τὴν ἐπίπεδη βάση. Γάστρα κωνική. Ύψ. 4,6 ἐκ., διάμ. βάσης 6 ἐκ. – Ακέραιη ἐπίπεδη βάση πρόχου με λίγο τοίχωμα. – Τμήμα λαμποῦ ἀμφορέως με μεγάλο εξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος (πλ. 2,4 ἐκ.). Στὸν λαμὸ καὶ λίγο κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος μεγάλη ὀπή με τελείωμα ἐσωτερικά (διάμ. 2,7 ἐκ.). – Ακέραιο τὸ κάτω τμήμα σκύφου με πόδι. Κωνική βάση με κεντρικὴ κοιλότητα, βραχὺ πόδι καὶ ὁ πυθμὲνας τῆς γάστρας με κοιλότητα στὸ κέντρο.

Γραπτά: Τμήμα κοίλης βάσης κύλικος με βαμμένους δακτυλίους. – Τμήμα ἀπὸ τὸ μέσον τῆς γάστρας κυπέλλου με ακέραιη τὴν κατακόρυφη πλατιά ταινιωτή λαβή. Στὸ μέσον τῆς γάστρας τέσσερις αὐλακες καλυπτόμενες με ταινία. Βαμμένη ἡ ράχη τῆς λαβῆς με ἐξηρημένο τρίγωνο στὴν κορυφή καὶ διχαλωτὴ ἀπόληξη κάτω. – *Πρόχοι:* Τμήμα μεγάλου λαμποῦ με δύο ταινίες πρὸς τὸ χεῖλος. – Τμήμα εὐρέος λαμποῦ με τὴν ἀρχὴ τοῦ ὤμου. Ταινία στὴν ἔνωση λαμποῦ καὶ ὤμου. – Τμήμα ἀπὸ τὴν βάση τοῦ λαμποῦ πρόχου με τὴν ἀρχὴ τοῦ ὤμου. Ταινία στὴν ἔνωση λαμποῦ καὶ ὤμου καὶ ἄλλες δύο χαμηλότερα στὸν ὤμο. – Τμήμα ὤμου μεγάλου ἀγγείου με ταινία στὴν ἔνωση με τὸν λαμὸ. – Δύο κομμάτια ὤμου με ταινία στὴν ἔνωση με τὸν λαμὸ. – Τμήμα ὤμου με καμπύλη ταινία. – Κομμάτι τοιχώματος με δύο ἐπάλλῃλες ταινίες. – Λαμὸς πιθαμφορέως με εὐθὺ χεῖλος βαμμένο ἀμφίπλευρα. Ταινία στὴν ἀρχὴ τοῦ ὤμου. – Κωνικὴ δακτυλιόσχημη βάση πιθαμφορέως, βαμμένη ἐξωτερικά καὶ ψηλότερα ταινία. – Τμήμα ἀπὸ τὸν ὤμο ψευδοστόμου με ἱμάντες ἐπάνω καὶ κάτω. – Δισκοειδὴς βάση ψευδοστόμου με πλατιά ταινία καὶ ψηλότερα δύο ἱμάντες. – *Σκύφοι:* Ἐξώκυρτο χεῖλος σκύφου, συγκολλημένο ἀπὸ

δύο ὄστρακα. Ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ἄλλη μία χαμηλότερα ἐξωτερικά ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. Ἄλλη μία ταινία χαμηλὰ πρὸς τὴν βάση. Ἐνδιάμεσα δυσδιάκριτη διακόσμηση, πιθανότατα πλατὺς πλοχμός. Ἐσωτερικά δακτύλιος. Ακέραιη ἡ ὀριζόντια κυλινδρική λαβή. – Δύο εξώκυρτα χείλη με ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ἄλλη μία λίγο χαμηλότερα ἀμφίπλευρα. Στὸ ἓνα, κάτω ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴν πλατιά ταινία, δέση ἑξὶ γραμμῶν. – Πυθμὲνας γάστρας με τὴν ἀρχὴ ὀλόβαφου ποδιοῦ. – *Άβαφοι ἐσωτερικά:* Δύο συγκολληθέντα κομμάτια ἀπὸ εξώκυρτο χεῖλος με ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ἄλλη μία χαμηλότερα ἐσωτερικά. Ἐξωτερικά, δίπλα στὴ σωζόμενη ρίζα τῆς λαβῆς, ὅπου πινελιά, ἀνηρτημένη στήλῃ ἀμειβόντων καὶ στὸ κέντρο στήλῃ ὀριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν με διπλὸ περιθώριο καὶ κροσσοπετάλια ἐξωτερικά. Ἀπὸ κάτω ἱμάντες. – Ἐξώκυρτο χεῖλος με μόλις διακρινόμενη διακόσμηση. Ἀριστερὰ δέση ἑξὶ τουλάχιστον γραμμῶν καὶ δίπλα τριπλὰ ὁμόκεντρα ἀντιθετικὰ τόξα με μικρὴ ἀνηρτημένη θηλιὰ στὸ κέντρο. Πορτοκαλιὰ ἐξίτηλη βαφή, τριμμένη ἐπιφάνεια. – Δύο συνανήκοντα καὶ συγκολληθέντα μεγάλα ὄστρακα ἀπὸ τὴν γάστρα, τὸ ἓνα με ακέραιη τὴν ὀριζόντια κυλινδρική λαβή. Τριμμένη ἐπιφάνεια. Δύο κόκκινες ἐπάλλῃλες ταινίες κάτω ἀπὸ τὴν λαβή, με πινελιά στὶς ρίζες καὶ στὴν κορυφὴ τῆς ράχης τῆς. – Γάστρα με τὴν ρίζα τῆς λαβῆς, ὅπου μεγάλη πινελιά. – Δύο συγκολληθέντα κομμάτια ἀπὸ γάστρα με στήλη τεθλασμένης με διπλὸ περιθώριο. Κόκκινη βαφή. – Δύο γάστρες, μία με ακέραιη καὶ μία με τὴν ρίζα τῆς ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς. Πινελιά στὶς ρίζες καὶ στὴν κορυφὴ τῆς ράχης. Ἀπὸ κάτω ἱμάντες. – Γάστρα με δέση τεσσάρων τουλάχιστον γραμμῶν καὶ δίπλα τριπλὰ ὁμόκεντρα ἀντιθετικὰ ἡμικύκλια. Ἀπὸ κάτω δύο ταινίες. Τριμμένη ἐπιφάνεια. – Γάστρα με δύο στήλες ἀντίκλιων κροσσοπεταλίων με διπλὸ περιθώριο. Κάτω ἑξὶ ἱμάντες. – Γάστρα με στήλῃ μικρῶν ἀπλῶν ῥόμβων με ἐξαπλὸ περιθώριο. Ἀπὸ κάτω ταινία. – Γάστρα με σπείρα. – Γάστρα με τμήμα στήλης με σειρὲς μικρῶν πετάλων. – Δύο γάστρες με ταινίες. – Δύο δακτυλιόσχημες βάσεις με ταινία ἐξωτερικά. Στὴ μία καὶ ἱμάντας ψηλότερα καὶ μέσα στὸν πυθμὲνα δύο καὶ ψηλότερα τέσσερις ἱμάντες. – Δύο δισκοειδῆς βάσεις με ταινία ἐξωτερικά. Μέσα στὸν πυθμὲνα δακτύ-

λιος καὶ ψηλότερα ἱμάντες. – Ἐνα ἐξώκυρτο καὶ ἓνα περίκυρτο χεῖλος ὁλόβαφου σκύφου.

Χειροποίητο: Τὸ ἥμισυ περίπου τῆς κυρτῆς βάσης μικρῆς πρόχου. Δύο ἀμελῶς γραμμένες ταινίες στὴν περιφέρεια.

Ἀγγεῖο: Ἀπιόσχημος πιθαμφορέας. Σώζεται μεγάλο τμήμα τῆς γάστρας καὶ ἀκέραιη ἡ βάση. Γάστρα ἀπιόσχημη, βάση εὐρυνόμενη δακτυλιόσχημη. Πη-

λὸς κιτρινέρυθρος, ἀλείφωμα κίτρινο, βαφὴ μαύρη ἐξίτηλη καὶ ἐνιαχοῦ ἀπολεπισμένη. Στὴ γάστρα τρεῖς ὁμάδες ἱμάντων μεταξὺ ταινιῶν. Ἡ βάση ὁλόβαφη. Σωζ. ὕψ. 13 ἐκ., διάμ. βάσης 7 ἐκ.

Μικρὸ εὔρημα: Ἀκέραιο διάτρητο κωνίδιο μὲ ἐπίπεδη βάση καὶ κορυφή, ἀπὸ ἰώδη στεατίτη. Ὑψ. 1,4 ἐκ., διάμ. βάσης 2,2 ἐκ.

ΔΩΜΑΤΙΟ 2

Εἶναι παράλληλο καὶ ὅμοιο σὲ σχῆμα καὶ διαστάσεις μὲ τὸ πρὸς Ν. γειτονικό του 1. ἔχει, ὅπως καὶ ἐκεῖνο, μῆκος Α.-Δ. 5,40 μ. καὶ πλάτος Β.-Ν. 2,20. Ὁ πρὸς Α. τοῖχος του μόλις διαγράφεται ἀπὸ μία σειρὰ λίθων, ὅπως καὶ στὸ 1. Ὁ δυτικὸς τοῖχος του εἶναι συνέχεια τοῦ ἀντιστοίχου τοῦ 1, καὶ προχωρεῖ χωρὶς ἀρμό, στρεφόμενος πρὸς Α. καὶ σχηματίζοντας τὸν βόρειο τοῖχο τοῦ δωματίου. Ὁ βόρειος αὐτὸς τοῖχος ἔχει στὴ βορειοδυτικὴ γωνία πάχος 1 μ., τὸ ὁποῖο περιορίζεται ὕστερα ἀπὸ διαδρομὴ 1,50 μ. στὰ 0,65 μ. Στὸ ἀνατολικό του ἄκρο ὁ βράχος ὑψώνεται μὲ ἰσχυρότατη κλίση καὶ οἱ περισσότερες πέτρες τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου, ἐπισφαλῶς στηριγμένες, ἔφυγαν ἀπὸ τὴ θέση τους, 6-7 ὅμως ἀπὸ αὐτὲς εὐρέθηκαν μέσα στὸ γέμισμα, πεσμένες ἐπάνω σὲ λίγο χῶμα κάπως ψηλότερα ἀπὸ τὸ δάπεδο (πίν. 22α-β). Οἱ σωζόμενες κορυφές τῶν λιθίνων τοιχοβάθρων μόλις ἐσκεπάζοντο ἀπὸ τὰ χῶματα τῆς καλλιέργειας ποὺ εἶχε προξενήσει ἀρκετὲς ζημιές, μὲ ἀποτελεσματικὴ ἐπίχωση ἡ ὁποία ἐσκεπάζε τὸ δωμάτιο νὰ εἶναι ἀνακατεμένη μὲ πολλὲς καὶ μεγάλες πέτρες καὶ κροκάλες. Εὐρέθηκαν ἐπίσης κομμάτια κονιαμάτων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τμήματα ἑνὸς ρηχοῦ τετραπλεύρου ἀντικειμένου, εἶδος φορητῆς ἐστίας ἢ βωμίσκου, σχηματισμένου ἀπὸ ἐπάλληλα στρώματα κονιάματος. Δύο ἀπὸ τὰ κομμάτια αὐτὰ εὐρέθηκαν στὸ κέντρο καὶ στὴ νοτιοδυτικὴ γωνία τοῦ δωματίου καὶ μερικὰ ἄλλα διασκορπισμένα μέσα στὸ γέμισμα (πίν. 22β). Στὸ ἴδιο περίπου ἐπίπεδο, χαμηλότερο ἀπὸ τὸν βράχο τῆς νοτιοανατολικῆς γωνίας, κάτω ἀπὸ τὶς διάχυτες πέτρες ἀλλὰ ψηλότερα ἀπὸ τὸ δάπεδο, δηλαδὴ ὅχι κ.χ., ὑπῆρχαν διάσπαρτα θρυμματισμένα ἀγγεῖα καὶ διάφορα ὄστρακα:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 130 + 6 εἰδῶλια, 1 κωνίδιο, 1 ὄστρεο.

Πρώμα 2, ἄγραπτα 17, γραπτὰ 89, ἀπροσδιόριστα 22.

Πρώμα: Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος ρηχοῦ κυάθου, βαμμένο ἀμφίπλευρα, καὶ τμήμα γάστρας μὲ σπείρα μὲ πλατιά ἐξωτερικὴ ἑλικά. – Ἐξώκυρτο χεῖλος

ἡμισφαιρικοῦ κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα σπείρα μὲ γωνιώδη μίσχο.

Ἄγραπτα: Δύο τροπιδωτὰ χεῖλη κυλίκων μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Δύο τροπιδωτὰ χεῖλη κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος κύλικος ἢ κυάθου. – Ὅμοιο, μὲ ρίζα πλατιά κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. – Τρεῖς ψηλὰ ἐξώκυρτα χεῖλη λεκανῶν. – Τοίχωμα κλειστοῦ

ἀγγείου. – Τμήμα κοντού στελέχους καὶ δισκοειδοῦς βάσης σκύφου με κεντρικὴ κοιλότητα κάτω. – Ἐξὶ ἐξώκυρτα χεῖλη σκύφων.

Γραπτά: *Κύλικες:* Ἑπτὰ ἐξώκυρτα χεῖλη καὶ δύο ἐξώκυρτα με τμήμα ταινιωτῆς λαβῆς, ἀπὸ ὀλόβαφα ἀγγεῖα. – Τρία ἐξώκυρτα χεῖλη με ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ὄρθια διπλὰ τρικάμπυλα τόξα με γέμισμα ἐγγεγραμμένη στιγμὴ (1), γραμμῖδια σὲ σειρά, ἴσως ἀπὸ ἄνθος (1), ὄρθια πορφύρα με ὀφθαλμὸς (1). – Ἐξώκυρτο χεῖλος με λεπτὴ ταινία ἐπάνω καὶ ὄρθια πορφύρα με ὀφθαλμὸς καὶ διάστικτο σῶμα. – Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος βαθιᾶς κύλικος, βαμμένο ἀμφίπλευρα. – Δύο γάστρες, ἡ μία με διάστικτα στελέχη ὀρθίων πορφυρῶν, ἡ ἄλλη ὀλόβαφη με ρίζα πλατιᾶς ταινιωτῆς λαβῆς. – Τρεῖς κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβές, ἡ μία με ὀλόβαφη ράχη, ἡ δευτέρη με διχαλωτὴ ἄκρη βαμμένης ράχης, ἡ τρίτη με βαμμένα περιθώρια καὶ πυκνὲς ἐγκάρσιες γραμμές. – Δύο τμήματα γάστρας με ἀρχὴ στελέχους, ἀπὸ ὀλόβαφες κύλικες. – Τμήμα ὀλόβαφου στελέχους. – Ἑπτὰ βάσεις, συγκολλώμενες ἀνὰ δύο καὶ δύο ὄστρακα, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ δύο βαμμένες ἐπάνω, οἱ ἄλλες με δακτυλίους. – Τμήμα γάστρας κύλικος ἢ σκύφου με κοντὸ στέλεχος καὶ ἀκέραιη ἐπίπεδη βάση. Πηλὸς σκοῦρος πορτοκαλόχρωμος με ἀσημόχρωμη μίκα. – Ἐπίπεδη δισκοειδὴς βάση καὶ κάθετο τοίχωμα κλειστοῦ ἀγγείου με ταινίες ἐξωτερικά. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ ἔντονα ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου με ἀνοικτὴ ἡμικυλινδρική προχοή. Πλατιὰ ταινία χεῖλους ἀμφίπλευρα, γραπτὸ τὸ περιγράμμα τῆς λαβῆς, ἱμάντες γάστρας, ταινία πρὸς τὴ βάση. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου με γεφυρόστομη ἡμικυλινδρική προχοή καὶ ταινία ἐπάνω στὸ χεῖλος. – Ἐπίπεδη βάση κυάθου με ταινίες ἐξωτερικά. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος κυαθίου βαμμένο ἀμφίπλευρα. – *Κύπελλα:* Εὐθὺ χεῖλος με ζευγὸς δακτυλίων καὶ πυκνοὺς ἱμάντες ἐξωτερικά. – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ τοίχωμα με λοξὴ τετρακάμπυλη δέσμη γραμμῶν καὶ ἐνἄλληλες γωνίες μεταξὺ ταινιῶν¹⁰¹ (πίν. 23α: 2). – Τρία τμήματα ἀπὸ τὸ μέσον τοιχωμάτων με πλαστικὸ δακτύλιο, ἐπάνω στὸν ὁποῖο ταινία καὶ ἐκατέρωθεν ἱμάντες (1), ταπεινὸ δακτύλιο με τρεῖς ταινίες καὶ σπείρες στὴν ἄνω καὶ κάτω ζώνη (1), ρηχὲς αὐλακώσεις καὶ ταινίες ἐκατέρω-

θεν (1). – Κυρτὴ βάση καὶ τοίχωμα με δακτυλίους καὶ ταινίες ἀντίστοιχα. – Παρόμοια μεγαλύτερη. – Ἐπίπεδη βάση μεγάλου κυπέλλου με δακτυλίους στὸ κέντρο καὶ τὴν περιφέρεια. – Τρία συνανήκοντα τμήματα καμπύλου ἀμφίκυρτου χεῖλους ὀλόβαφης λεκάνης. – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἐπίπεδου χεῖλους ὀλόβαφης λεκάνης. – Δύο γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἡ μία με ταινίες, ἡ ἄλλη με ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Προχοὴ κωνικοῦ ρυτοῦ, ἐπίπεδη στὸ ἄκρο, ἐξώβαφη. Διάμ. ἄκρου 1,5 ἐκ., διάμ. ὀπῆς 0,4 ἐκ. (πίν. 23α: 1). – Μεγάλον κομμάτι τροχήλατου προχοῖδίου ἀπὸ πορτοκαλόχρωμο πηλὸ με ἐρυθρὴ βαφή. Ἐξώκυρτο χεῖλος με κοντὸ λαϊμό, τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὸν σφαιρικὸ ὦμο. Λεπτὴ ταινία χεῖλους, βαμμένη ἢ ράχη τῆς λαβῆς, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ λαμποῦ, ταινία στὴν κοιλιά. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ κυλινδρικός λαϊμὸς πιθαμοφορέα. Βαμμένο ἐπάνω τὸ χεῖλος, βαμμένος ἀμφίπλευρα ὁ λαϊμός. – Χεῖλος πιθαμοφορέα ἐπικλινὲς πρὸς τὰ ἔξω με κυλινδρικὸ λαϊμό. Ἄβαφο ἐπάνω τὸ χεῖλος, πλατὺς δακτύλιος, ἐξώβαφος ὁ λαϊμός. – Τμήμα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαμποῦ-ὦμου κλειστοῦ ἀγγείου με πλατὺ δακτύλιο. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου με ταινίες. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου με ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, ἱμάντες χαμηλότερα, ταινία πρὸς τὴ βάση. – Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος κρατήρος με κατακόρυφη γάστρα. Βαμμένο ἐπάνω ὡς πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά, με πλατιὰ κατακόρυφη γραμμὴ ποὺ περιγράφει τὴ λαβή. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα γάστρας κρατήρος με ταινίες, κατακόρυφη πλατιὰ γραμμὴ ποὺ περιγράφει τὴ λαβὴ καὶ ρίζα πλατιᾶς ταινιωτῆς κατακόρυφης λαβῆς με βαμμένα περιθώρια. – *Σκύφοι:* Πέντε συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος με λεπτὴ ταινία καὶ δευτέρη πλατύτερη ἀμφίπλευρα καὶ τὴ γάστρα με δέσμες γραμμῶν. Πολὺ ἐξίτηλη διακόσμηση. – Χεῖλος με ταινία ἐπάνω, πλατιὰ ἐξωτερικά καὶ τμήμα σπείρας στὴ γάστρα. – Δώδεκα γάστρες με ὄρθια ἐνἄλληλα ἡμικύκλια ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), γραμμὲς ἐπάνω ἀπὸ ταινίες (2), τρικάμπυλα τόξα με γέμισμα ἐνἄλληλο ῥόμβο (1), δακτυλίους στὴν ἀρχὴ στελέχους (1), ταινίες (1), Δύο ταινίες καὶ χαμηλότερα δύο ἱμάντες (5 συνανήκοντα καὶ συγ-

101. FM 61:30, FS 226. *MDP* εἰκ. 101:10 (Αἴγινα, YE IIIA2), *RMDP* εἰκ. 444:30 (Κῶς, YE IIIA2).

κολλώμενα), δύο ἱμάντες καὶ δακτύλιο στὴν ἀρχὴ στελέχους (1). – Τρεῖς γάστρες ἄβαφες ἐσωτερικά μὲ σπείρα (1), σπείρα καὶ ταινίες (1), στήλη ἀραιῶν ὀριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο (1). – Τμῆμα γάστρας καὶ λαβῆς ὀλόβαφου σκύφου. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα δακτυλίσχημης βάσης ὀλόβαφου σκύφου. – Δισκοειδὴς δακτυλίσχημη βάση ἐξώβαφου σκύφου.

Εἰδωλία: Χέρι εἰδωλίου, κοῖλο ἐσωτερικά. Κυλινδρικό, μὲ πεπλατυσμένη παλάμη καὶ ἐλαφρότατες ἐγχαράξεις γιὰ τὴ διάκριση τῶν δακτύλων ἐσωτερικά. Γραπτὲς γραμμὲς γιὰ τὴν ἀπόδοση τῶν δακτύλων, δακτύλιος στὸν καρπὸ, γραμμὴ γύρω στὰ δάκτυλα καὶ κατὰ μῆκος τῆς ράχης τῆς παλάμης. Ἀνοικτὸς πορτοκαλόχρωμος, καθαρὸς πηλός, κιτρινωπὸ ἀλείφωμα, βαφὴ καστανέρυθρη, πολὺ ἐξίτηλη. Σωζ. μῆκ. 4,4 ἐκ., μέγ. πλ. 1,7 ἐκ. (πίν. 23α: 3). – Πεπλατυσμένο κεφάλι εἰδωλίου μὲ κωνικὸ κοῖλο πόλο. Διακρίνεται ὀριζόντια κυματοειδὴς γραμμὴ στὸν πόλο ἐξωτερικὰ καὶ δακτύλιος στὴ βάση του, ἀπὸ ὅπου ἀναρτῶνται γραμμίδια στὶς δύο ὀψεις τοῦ προσώπου. Στιγμὲς ὡς ὀφθαλμοί, ἐγκάρσια γραμμίδια στὸν αὐχένα. Κιτρινωπὸς πηλός, μελανὴ βαφή, πολὺ φθαρμένο. Σωζ. ὕψ. 2,5 ἐκ., διάμ. πόλου 1,9 ἐκ. – Κορμὸς εἰδωλίου τύπου Ψ μὲ ἀρχὴ τοῦ λαμποῦ, σπασμένα χέρια, πλαστικὸ μεγάλο στήθος, πλαστικὴ πλεξίδα στὴν ὀπίσθια ὄψη. Ἐξαιρετικὰ φθαρμένο, δὲν διακρίνονται ἴχνη

βαφῆς, ἔχει ἀπολεπιστεῖ ἐκτενέστατα. Σωζ. ὕψ. 4,1 ἐκ., σωζ. πλ. 5,3 ἐκ. – Κεφάλι εἰδωλίου βοοειδοῦς, ἀρκετὰ μεγάλο. Διακρίνονται οἱ ρίζες τῶν κεράτων, μακρὸν κυλινδρικό ρύγχος καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ λαμποῦ. Γραμμὴ ἐγκάρσια ἐπάνω στὸ κεφάλι πρὸς τὰ κέρατα, γραμμὲς κατὰ μῆκος τοῦ ρύγχους, δακτύλιος γύρω στὸ κεφάλι πρὸς τὸν λαμὸ. Ροδόχρωμος πηλός, κιτρινωπὸ ἀλείφωμα, βαφὴ ἐρυθρὴ. Σωζ. μῆκ. 3,9 ἐκ., σωζ. ὕψ. 2,8 ἐκ. – Ἐμπρόσθιο τμῆμα κορμοῦ καὶ τμῆμα λαμποῦ ζωομόρφου εἰδωλίου. Νεύρωση κατὰ μῆκος τοῦ αὐχένα, μᾶλλον γιὰ τὴν ἀπόδοση χαίτης ἵππου. Δακτύλιος γύρω στὴ ρίζα τοῦ λαμποῦ καὶ ὀριζόντιες γραμμὲς ψηλότερα. Πυκνὲς κυματοειδεῖς κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ τῶν πλευρῶν, ἐγκάρσια γραμμίδια στὴν ἀρχὴ ἐνὸς ποδιοῦ. Κιτρινωπὸς πηλός, μελανὴ βαφή. Σωζ. ὕψ. 3,2 ἐκ., σωζ. μῆκ. 3,85 ἐκ. (πίν. 23α: 4). – Κομμάτι ἀπὸ τὸν στενὸ κυλινδρικό κορμὸ ζωομόρφου εἰδωλίου, μὲ ἀρχὴ τοῦ λαμποῦ καὶ σπασμένα πόδια. Ἐγκάρσιες γραμμὲς στὴ ράχη, γραμμὲς πρὸς τὰ πόδια. Πορτοκαλόχρωμος πηλός, κιτρινωπὸ ἀλείφωμα, σκούρα καστανὴ βαφή. Σωζ. μῆκ. 4,5 ἐκ., σωζ. ὕψ. 2,3 ἐκ.

Μικρὰ εὐρήματα: Δισκοειδὲς διάτρητο κωνίδιο μὲ κοίλη βάση καὶ μικρὴ κωνικὴ ἀπόφυση, σπασμένη στὸ ἐπάνω μέρος, ἀπὸ μαῦρο στεατίτη. Διάμ. βάσης 1,9 ἐκ., σωζ. ὕψ. 0,6 ἐκ. – Θυρίδα σπονδύλου (Spondylus Gaederopus).

Στὸ κέντρο τοῦ δωματίου εὐρέθηκε:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

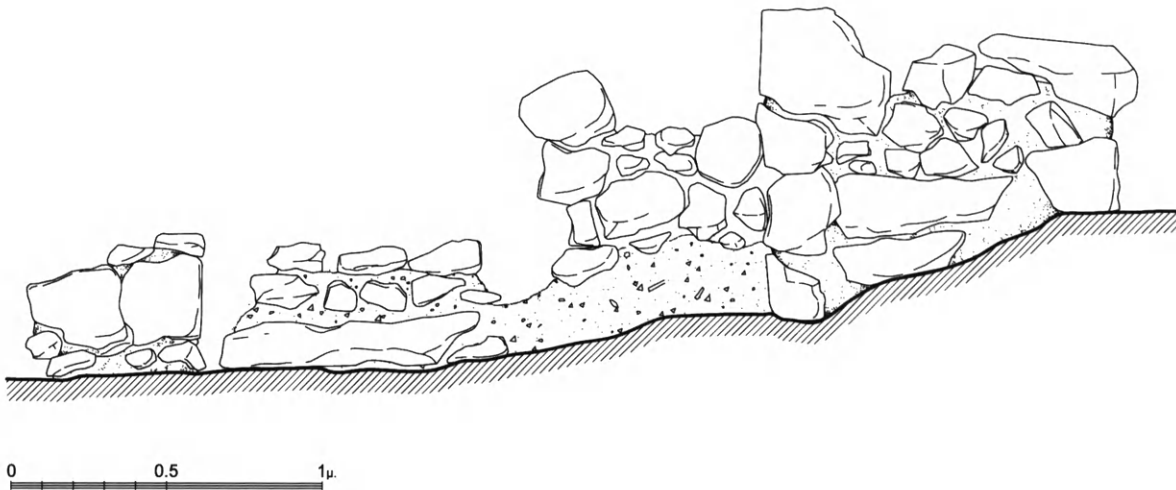
Κύαθος ἄωτος ἢ μόνωτος, σωζόμενος σχεδὸν κατὰ τὸ ἥμισυ καὶ συγκολλημένος ἀπὸ ἑπτὰ ὀστρακα (δὲν συναρμόζουν ὅλα μεταξύ τους). Διατηρεῖται ἡ κατατομὴ τοῦ ἀγγείου ἀπὸ τὸ χεῖλος μέχρι τὴ βά-

ση. Χεῖλος εὐθύ, γάστρα κωνικὴ, βάση ἐπίπεδη. Πηλὸς καστανέρυθρος, πολὺ τριμμένη ἢ ἐξωτερικὴ ἐπιφάνεια. Ἄγραπος. Ὑψ. 5,5 ἐκ., διάμ. χείλους 11 ἐκ., διάμ. βάσης 4,6 ἐκ.

Στὸ δυτικὸ τμῆμα τοῦ δωματίου, καὶ κυρίως στὴ βορειοδυτικὴ γωνία, εἶχαν σωθεῖ ἴχνη δαπέδου ἀπὸ κονίαμα, ὅπως καὶ στὸ Δωμάτιο 1. Πουθενὰ δὲν παρατηρήθηκαν ἴχνη πυροκαγιᾶς.

ΔΩΜΑΤΙΟ 3

Εἶναι ισόγειο, τετράπλευρο, ανάμεσα στὰ Δωμάτια 1 καὶ 2 πρὸς Α. του καὶ τὰ Κατώγια 8 καὶ 9 πρὸς Δ. του. Ἔχει μῆκος (ἀπὸ Β. πρὸς Ν.) 3,65 μ. καὶ πλάτος (ἀπὸ Α. πρὸς Δ.) 2 μ. Ὁ ἀνατολικὸς τοῖχος του σχηματίζει γωνία χωρὶς ἄρμὸ μὲ τὸν νότιο τοῦ Δωματίου 1 καὶ προχωρεῖ πρὸς Β. ἀποτελώντας μεσοτοιχία μὲ τὰ Δωμάτια 1 καὶ 2. Ἔχει πάχος 0,60-0,70 μ. καὶ εἶναι σχεδὸν εὐθύγραμμος, σχηματίζοντας μικρὴ κοίλη καμπύλη στὴ μέση περι-
που τοῦ μήκους του. Ὁ δυτικὸς, ὁμοίου πάχους, εἶναι κοινὸς μὲ τὰ Κατώγια 8 καὶ 9. Εἶναι θεμελιωμένος ἐπάνω στὸν βράχο καὶ κυρτώνεται ἐλαφρὰ στὴ μέση του σχηματίζοντας κατόπιν ἀντίστροφη καμπύλη κοντὰ στὴ βορειοδυτικὴ γωνία τοῦ δωματίου. Ὁ βόρειος καὶ ὁ νότιος τοῖχος εἶναι ἐγκάρσιοι πρὸς τοὺς δύο προηγούμενους, μὲ τοὺς ὁποίους σχηματίζουν ἄρμους. Ὁ νότιος, πρὸς τὴν Αὐλὴν, ἔχει τὸ μεσαῖο τμήμα του πρόχειρα κτισμένο. Καθὼς φαίνεται, στὸ σημεῖο αὐτὸ ἐφράχθηκε ἐκ τῶν ὑστέρων πέρασμα ἀπὸ τὴν Αὐλὴν πρὸς τὸ δωμάτιο. Τὸ τμήμα αὐτὸ πατάει ἐν μέρει ἐπάνω σὲ χώματα ἀνακατεμένα μὲ ὄστρακα σὲ μῆκος περίπου 0,85 μ. καὶ πάχος 0,60-0,70 μ. Πατάει ἐπίσης καὶ σὲ μεγάλη πλακοειδὴ πέτρα, ποὺ εὐρίσκεται στὴν ἴδια στάθμη μὲ τὸ κεφαλόσκαλο πρὸς Ν. της καὶ ποὺ ἀποτελοῦσε προφανῶς τὸ κατώφλι τοῦ περάσματος (εἰκ. 9). Μεταξὺ τοῦ μεταγενέστερου αὐτοῦ τμήματος καὶ τῆς νοτιοανατολικῆς γωνίας τοῦ Κατωγίου 8 ἀκολουθεῖ ἄρμὸς πλάτους 0,15 μ. καὶ κατόπιν χαμηλὸ τοιχάριο ἀμελοῦς κατασκευῆς, πλάτους 0,40, ποὺ

Εἰκ. 9. Φράγμα τῆς θύρας μεταξὺ τῶν Δωματίων 2 καὶ 3.

καλύπτει ἐν μέρει τὸ κατώφλι. Στὴν ἐπαφὴ τοῦ τοίχου αὐτοῦ μὲ τὸν παλαιότερο, τοῦτος σώζει παραστάδα κατασκευασμένη μὲ μεγαλύτερες τετράγωνες πέτρες, οἱ ὁποῖες ὅμως ἔχουν ξεφύγει ἀπὸ τὴ θέση τους σὰν νὰ δονήθηκαν.

Έμπρός, κατὰ μήκος καὶ ἐσωτερικὰ τοῦ νοτίου τοίχου, ὑπάρχει μία λωρίδα, πλάτους 0,45 μ., ἀπὸ καλοχτισμένες, πυκνές, μᾶλλον μικρὲς πέτρες στὴ στάθμη τοῦ δαπέδου, ἡ ὁποία συγκρατοῦσε προφανῶς τὸ γέμισμα τῆς ὑποδομῆς του, ἀπαραίτητο λόγῳ τοῦ ἐπικλινούσ βράχου, καὶ συγχρόνως χρησίμευε καὶ ὡς κατώφλι τοῦ περάσματος.

Ὁ βόρειος τοῖχος χωρίζεται καὶ αὐτὸς σὲ δύο τμήματα: τὸ ἀνατολικό, πάχους περίπου 0,50 μ., εἶναι προσκτισμένο στὴ βορειοδυτικὴ γωνία τοῦ Δωματίου 2 καὶ πατάει ἐπάνω σὲ χῶμα ποὺ περιέχει μικρὰ ὄστρακα καὶ μεγάλα κομμάτια κονιάματος, καὶ τὸ δυτικό, πάχους 0,35 μ. Τοῦτο εἶναι κτισμένο ἐπιμελέστερα ἀπὸ μικρότερες πέτρες θεμελιωμένες στὸν βράχο καὶ εἶναι προσκτισμένο στὸν δυτικὸ τοῖχο, χωρὶς νὰ δένει, ἐκεῖ ὅπου αὐτὸς σχηματίζει καμπύλες ἐπάνω ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 9. Μεταξὺ τῶν δύο τμημάτων σχηματίζεται κενὸ πλάτους 0,10 μ. Στὴ βορειοδυτικὴ γωνία, στὴν πρόσοψη τοῦ τοίχου, διατηρήθηκε ἐπίστρωση κονιάματος κ.χ. Εἶναι φανερὸ ὅτι οἱ δύο στενοὶ ἐγκάρσιοι τοῖχοι εἶναι μεταγενέστερες προσθήκες ποὺ ἔφραξαν τὶς δύο πλευρές (βόρεια καὶ νότια) τοῦ χώρου, ὁ ὁποῖος ἦταν ἀρχικὰ ἀπλὸ πέρασμα ἀπὸ τὸ κεφαλόσκαλο στὸ Δωμάτιο 4. Πιθανότατα δὲ τὸ φράξιμο νὰ ἔγινε σὲ δύο φάσεις: Στὴν πρώτη χτίζεται τὸ δυτικό (στενότερο) τμήμα τοῦ βορείου τοίχου καὶ τὸ ἀνατολικό (παχύτερο) τοῦ νοτίου. Ὁ χώρος ἐξακολουθεῖ νὰ λειτουργεῖ ὡς πέρασμα. Στὴ δεύτερη χτίζονται καὶ τὰ ὑπόλοιπα, πρόχειρα, τμήματα τῶν δύο τοίχων ἐπάνω σὲ πεσίματα ποὺ μαζεύτηκαν ὕστερα ἀπὸ κάποια μερικὴ καταστροφή καὶ ὁ χώρος μεταβάλλεται σὲ κλειστὸ δωμάτιο.

Ἐσωτερικὰ ἀπὸ τὴ λιθόκτιστη λωρίδα κατὰ μήκος τοῦ νοτίου τοίχου τὸ δωμάτιο ἦταν γεμισμένο μὲ χῶμα καὶ πυκνὲς μεγάλες κροκάλες, καθὼς καὶ μικρὲς πλακοειδεῖς πέτρες, ποὺ δημιουργοῦσαν ἓνα ἀραιὸ ἰσόπεδο πλακόστρωτο σκεπασμένο μὲ στρώμα κονιάματος μὲ μικρὰ χαλίγια, πάχους 0,05 μ., ἀπλωμένο ἐπάνω σὲ λεπτὴ στρώση λάσπης καὶ ἀσβέστη. Τὸ κονίαμα αὐτὸ ἔπαθε κατὰ τὸν τρόπον καθιζήσεις καὶ μικροζημιές, ποὺ συμπληρώθηκαν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ μὲ κομμάτια κονιάματος ὁμοίου πάχους ἀλλὰ ἀμελέστερης κατασκευῆς καὶ μὲ ἐνσωματωμένες πλακοειδεῖς πέτρες σκεπασμένες μὲ νέο κονίαμα. Τοῦτο εἶναι μέρος τοῦ τελικοῦ δαπέδου τοῦ δωματίου, στρωμένο, καθὼς φαίνεται, ἀφοῦ χτίστηκαν τὰ χωρίσματα, ἔχει δὲ 2-3 λεπτὲς στρώσεις ἀνανεώσεως τῆς ἐπιφανείας του. Ἀνάλογη εἶναι ἡ κατάσταση καὶ στὴ βορειοδυτικὴ γωνία τοῦ δωματίου. Ὑπάρχουν καὶ ἐδῶ δύο στρώσεις ποὺ σφραγίζουν μία ὑποδομὴ ἀπὸ χῶμα καὶ πέτρες ἀνάμικτα μὲ ὄστρακα, ποὺ φθάνει ἕως τὸν βράχο, σὲ βάθος 0,73 μ. (πίν. 23β). Ἀπὸ τὴν ὑποδομὴ αὐτή, δηλαδὴ ἀπὸ τὴ στρώση τῆς κατασκευῆς τοῦ δωματίου, προέρχονται:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 91 + 2 εἰδῶλια.

Πρώμα 4, ἄγραπτα 3, γραπτά 72, ἀπροσδιόριστα 12.

Πρώμα: Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος κίτρινου μινύειου τροπιδωτοῦ κανθάρου μὲ πλατιὰ ταινιωτὴ λαβὴ μὲ

κεντρικὴ αὐλάκωση. Ἡ λαβὴ ξεκινᾷ ἐξωτερικὰ τοῦ χεῖλους καὶ ἐπάνω στὸ σημεῖο σύνδεσης διακρίνεται ἐπίθετο κομμάτι πηλοῦ ὡς ἀπομίμηση τοῦ καρφιοῦ τοῦ μεταλλικοῦ προτύπου (πίν. 24α: 1). – Τοῖχωμα μεγάλου κυπέλλου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση κάτω ἀπὸ ταινία γάστρας ἕως τὸν πλαστικὸ

δακτύλιο της μέσης με πλατιά ταινία¹⁰² (πίν. 24α: 4). – Τμήμα γάστρας ἐνδόβαφης κύλικος με ρίζα πλατιάς ταινιωτής λαβής. – Τμήμα ἐξώκυρτου χείλους ἡμισφαιρικοῦ κυάθου με ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στή γάστρα λοξές γραμμές καὶ καμπύλους μίσχους¹⁰³ (πίν. 24α: 8).

Ἀγραπτα: Δύο τροπιδωτὰ χεῖλη κυλίκων με ἀκέραη κατακόρυφη ταινιωτή λαβή. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἡμισφαιρικοῦ κυάθου.

Γραπτά: Δύο τμήματα γάστρας κυλίκων με λοξές πορφύρες, ἡ μία με διάστικτο σῶμα καὶ στέλεχος, ἡ ἄλλη με διάστικτο σῶμα, πολλαπλὸ περιγράμμα κεφαλῆς με περίστιξη στή μία πλευρά¹⁰⁴ (πίν. 24α: 3). – Κομμάτι ὀλόβαφου στελέχους κύλικος. – Βάση κύλικος με δακτυλίους ἐπάνω. – Τέσσερις κατακόρυφες ταινιωτές λαβές με ὀλόβαφη ράχη, ἀπὸ κύλικες ἢ κύαθους. – Δύο ὀριζόντιες κυλινδρικές λαβές με πινελιές, ἴσως ἀπὸ σκύφους. – Δύο ἐπίπεδες βάσεις κλειστών ἀγγείων με ταινία ἐξωτερικά, ἡ μία δισκοειδής. – Ἀκέραη δισκοειδής ἐπίπεδη βάση φιάλης με ταινία καὶ δακτύλιο στὸν πυθμένα. Διάμ. βάσης 5,2 ἐκ. – Δύο ἐξώκυρτα χεῖλη κυάθων με ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἓνα με δύο λοξές γραμμές (στέλεχος πορφύρας), τὸ ἄλλο με ἱμάντες γάστρας, διαμ. 10 ἐκ. – Τμήμα ἀνοικτῆς προχοῆς κυάθου με λεπτή ταινία χείλους ἐσωτερικά, ἐξώβαφο. – Δύο γάστρες κυάθων, ἡ μία με ταινία καὶ δακτύλιο, ἡ ἄλλη με ὀριζόντια κυματοειδὴ γραμμὴ καὶ ταινία πρὸς τὴ βάση. – Τοίχωμα κυπέλλου με στενὴ ζώνη πυκνῶν ὀριζοντίων ἀμειβόντων καὶ δύο ταινίες (πίν. 24α: 9). – Δύο γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων με ταινίες. – Κομμάτι τοιχώματος κωνικοῦ ρυτοῦ με δέσμη γραμμῶν (ἴσως ἀπὸ ἐλικοειδὲς ἄνθος) καὶ πορφύρα με διάστικτο στέλεχος. – Πλατὺ ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος πιθαμοφορέα με δακτύλιο καὶ ἐξώβαφο λαιμό. – Παρόμοιο, μικρότερο, με ζώνη ἀνεστραμμένων N-σχῆμων (πίν. 24α: 6). – Τμήμα ἐξώκυρτου χείλους θηλάστρου με κυλινδρική καλαθόσχημη λαβὴ με ἐγκάρσιες πινελιές ἐπάνω στή ράχη. – Τρία τοιχώματα κλειστών ἀγγείων με τμήμα κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς με βαμμένα περιθώρια καὶ κυματοειδὴ ταινία στή ράχη καὶ δακτύλιο γύρω στή ρίζα (1), τμήμα ἀπὸ τὴ

σύνδεση λαιμοῦ-ῶμου με ταινία (1), τμήμα ταινίας καὶ καμπύλης (1). – *Ψευδόστομοι:* Τμήμα ῶμου με ρίζα λαβῆς καὶ ταινίες. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ῶμου με ταινίες καὶ ρίζα πλατιάς ταινιωτής λαβῆς. – Τμήμα στομίου με τμήμα ῶμου. Λεπτὴ ταινία στὸ χεῖλος τοῦ στομίου καὶ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Μεγάλο κομμάτι ἐπίπεδου δίσκου με τμήμα πλατιάς ταινιωτής λαβῆς ἀπὸ μεγάλο ἀποθηκευτικὸ ψευδόστομο. Τὸ στέλεχος κοῖλο, τὸ ἐπάνω μέρος πλασμένο στὸν τροχό. Μεγάλος ὀλόβαφος κύκλος στὸ κέντρο καὶ δακτύλιος στήν περιφέρεια τοῦ δίσκου, ὀλόβαφη ἢ ράχη τῆς λαβῆς. Διάμ. 6,8 ἐκ. – Δύο ἐξώκυρτα ἐπικλινῆ χεῖλη κρατήρων με ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικά, τὸ ἓνα με δευτέρη ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἄλλο με καμπύλη γραμμὴ ποὺ περιγράφει λαβή. – Τέσσερα τμήματα ἀπὸ γάστρες κρατήρων με ταινίες ἐξωτερικά, τὰ δύο συγκολλώμενα. – Δακτυλιόσχημη βάση κρατήρος με ταινία ἐξωτερικά. – *Σκύφοι:* Ἐξώκυρτο χεῖλος ἐνδόβαφου. Πλατιά ταινία ἐξωτερικά, ἀνηρτημένα ζεύγη διπλῶν ἡμιελλείψεων καὶ ὀριζόντια τεθλασμένη χαμηλότερα (πίν. 24α: 2). – Δύο στελέχη ὀλόβαφων ὁμοίων. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα δισκοειδοῦς βάσης ὁμοίου με δακτυλίους ἔξω. – Βάση ὁμοίου με δακτυλίους ἐπάνω. – Ἐνα χεῖλος με πλατιά ταινία ἐξωτερικά καὶ ἓνα τμήμα γάστρας με ταινία, ἀπὸ ἐνδόβαφους σκύφους. – Εἴκοσι τέσσερα τμήματα ὀλόβαφων σκύφων: ἑπτὰ χεῖλη, δεκαεῖς γάστρες, ἡ μία με ρίζα λαβῆς, καὶ μία βάση. *Εἰδῶλια:* Ἄνω τμήμα εἰδωλίου τύπου Φ. Ἐπίπεδο τὸ ἄνω μέρος τῆς κεφαλῆς, πτηνόμορφη μύτη, ἐπίθετα δισκάκια ὡς ὀφθαλμοί, ἐπίθετο ἔντονα πλαστικὸ στήθος. Βαμμένο ἐπάνω τὸ κεφάλι με γραμμῖδια στὸ πίσω μέρος γιὰ τὴν πλεξίδα, γραπτὴ μύτη, στιγμές ἐπάνω στοὺς δίσκους τῶν ὀφθαλμῶν, δύο στικτὰ περιδέραια γύρω στὸν λαιμό, ταινία στήν ἀρχὴ τοῦ κορμοῦ καὶ στὶς δύο ὀψεις, κατακόρυφη κυματοειδὴς διαγράμμιση στὸν κορμό. Ροδόχρωμος πηλὸς με τεφρὸ πυρήνα, βαφὴ ἐρυθρὴ ὡς μελανὴ λόγω ὀπτησης. Σωζ. ὕψ. 4,9 ἐκ., μέγ. πλ. 3,3 ἐκ. (πίν. 24α: 5). – Εἰδῶλιο ζῶου, ἴσως μόσχου ἢ σκύλου. Ἐλλιπὲς στὰ πρόσθια πόδια, τὸ ἓνα αὐτὶ/κέρατο καὶ τὸ ἄκρο τοῦ ἄλλου, τὴν οὐρὰ καὶ τὸ

102. Βλ. δειγματοληπτικὰ *MDP* εἰκ. 73:2 (Βουρβάτσι, YE IIIA1), 73:3 (Βρετανικὴ Σχολή, YE IIIA1).

103. FS 218. Αὐτόθι εἰκ. 32:1 (Δράμει, YE IIA).

104. Αὐτόθι εἰκ. 107:6 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, YE IIIA2).

ἄκρο τοῦ πίσω ἀριστεροῦ ποδιοῦ. Μικρὸ κεφάλι μὲ κοντὸ ρύγχος ποὺ φέρει στὸ ἄκρο ὀριζόντια ἐγγάραξη γιὰ τὸ στόμα, κοντὰ αὐτιά ἢ μικρὰ κέρατα ἐπάνω στὴν κεφαλή, εὐδιάκριτος παχὺς λοξὸς λαιμός, κοντὸς στενὸς κυλινδρικοὺς κορμὸς ποὺ λεπταίνει στὸ μέσον, κοντὰ λοξὰ κυλινδρικά

ὀξύληκτα πόδια. Βαφὴ ἐπάνω στὸ ρύγχος, ταινία ἀπὸ τὸν αὐχένα ὡς τὸ ρύγχος, δακτύλιος στὸν λαιμό, τετραγωνικὸ δικτυωτὸ στὴ ράχη καὶ τὴν κοιλιά, γραμμὲς πρὸς τὰ πόδια. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανέρυθρη. Ὑψ. 5 ἐκ., μῆκ. 6,6 ἐκ. (πίν. 24α: 7).

Ἡ ὑποδομὴ αὐτὴ ἐπιστρώθηκε μὲ 2,5-3 ἐκ. κονίαμα, τὸ ὁποῖο καὶ αὐτὸ βυθίστηκε κατὰ τόπους καὶ ἐξομαλύνθηκε μὲ τὴν παρεμβολὴ κομματιῶν κονιάματος βαμμένου κόκκινου, προφανῶς σὲ δευτέρη χρῆση, ποὺ καλύφθηκε μὲ τὴ σειρὰ τοῦ ἀπὸ μία στρώση 4-5 ἐκ. ἀπὸ ἀσβέστη μὲ χαλικάκια καὶ μὲ ἐνσωματωμένες μικρὲς πλακοειδεῖς πέτρες. Ἐπάνω στὸ δάπεδο αὐτὸ εὐρέθηκε στὸ πόδι τοῦ βορείου τοίχου:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Πρόχους ἐλλιπής, συγκολλημένη ἀπὸ πολλὰ ὄστρακα. Σώζεται μικρὸ τμῆμα τοῦ λαμποῦ, ἢ λαβὴ ἀκέραιη, τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς γάστρας καὶ ἡ βάση ἀκέραιη. Λαμὸς εὐρύς, χεῖλος ἐξώκυρτο, λαβὴ κατακόρυφη ταινιωτὴ, ἐκφυόμενη ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ ἀπολήγουσα στὸν ὦμο, κοιλία σφαιρική, βάση δισκοειδῆς ἐπίπεδη. Πηλὸς ῥόδινος,

ἀλείφωμα κιτρινωπό, βαφὴ καστανόμαυρη ἐξίτηλη καὶ ἐνιαχοῦ ἀπολεπισμένη. Ταινία στὴν ἀκμὴ τοῦ χεῖλους, στὴ βάση τοῦ λαμποῦ καὶ τρεῖς ἐπάλληλες ἀνισοπαχεῖς στὴν κοιλία ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὴ ρίζα τῆς λαβῆς. Βαμμένη ἡ ράχη τῆς λαβῆς. Ὑψ. 16,5 ἐκ., περίμετρος κοιλίας 42 ἐκ., μέγ. διάμ. κοιλίας 13,3 ἐκ., διάμ. βάσης 6 ἐκ.

Στὸ σύνολό του τὸ δάπεδο παρουσιάζει μία κλίση πρὸς Δ., πρὸς τὸν κατήφορο δηλαδή, ἐκεῖ ὅπου ὁ τοίχος καμπυλώνεται πρὸς τὴν ἴδια κατεύθυνση. Καθὼς φαίνεται, τὸ κτίριο δονήθηκε ὅλο μαζὶ καὶ ἔκλινε πρὸς τὴν πλευρὰ ὅπου πατοῦσε σὲ ἐπίχωση.

Μετὰ τὴν ἐγκατάλειψή του τὸ δωμάτιο καλύφθηκε μὲ ἐπίχωση ποὺ σχηματίστηκε ἀπὸ τὰ ἐρείπια τῆς καταρρεύσεως τοῦ κτιρίου.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 88 + 2 εἰδώλια.

Ἄγραπτα 12, γραπτὰ 72, ἀπροσδιόριστα 4.

Ἄγραπτα: Ἐξώκυρτο ψηλὸ χεῖλος βαθιάς κύλικος. – Τμῆμα γάστρας καὶ πλατιᾶς ταινιωτῆς λαβῆς βαθιάς κύλικος μὲ πολὺ σιλιπνὴ ἐπιφάνεια. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κύλικος. – Τροπιδωτὸ χεῖλος κύλικος μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Τροπιδωτὸ χεῖλος κύλικος ἢ λεκανιδίου. – Τροπιδωτὸ χεῖλος λεκανιδίου μὲ ἀκέραιη ὀριζόντια ταινιωτὴ

λαβή. – Καμπύλο ἐξώκυρτο χεῖλος λεκανοειδοῦς ἀγγείου. – Τμῆμα ἐπίπεδης βάσης κυάθου ἢ λεκανιδίου. – Δισκοειδῆς κοίλη βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου, μᾶλλον λεκάνης, διαμ. 4,5 ἐκ. – Ἐπίπεδη δισκοειδῆς βάση κλειστοῦ ἀγγείου. – Δισκοειδῆς βάση μὲ κεντρικὴ κοιλότητα κάτω, ἴσως ἀπὸ κλειστὸ ἀγγεῖο. – Καμπύλο ἐξώκυρτο χεῖλος κρατήρα μὲ πλατιὰ ταινιωτὴ κατακόρυφη λαβή.

Γραπτὰ: Τρία χεῖλη κυλικῶν, τὸ ἓνα ἐξώκυρτο ὀλόβαφης κύλικος, τὰ ἄλλα ἐξώκυρτα μὲ ταινία

ἀμφίπλευρα. – Δύο κατακόρυφες ταινιωτές λαβές κυλίκων, με όλόβαφη ράχη. – Τμήμα γάστρας κύλικος με στικτό καμπύλο κόσμημα, ίσως παραπληρωματικό κύκλο, και λεπτές ταινίες. – Τμήμα γάστρας βαθιάς κύλικος με κοντό στέλεχος και ἀρχή βάσης, με δακτύλιο στο στέλεχος. – Τμήμα δισκοειδοῦς βάσης και στελέχους όλόβαφης κύλικος. – Δύο κατακόρυφες λαβές κλειστών ἀγγείων, ή μία ταινιωτή, ή άλλη κυλινδρική, με όλόβαφη ράχη. – Τρία έξώστροφα χεῖλη κυάθων με λεπτή ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἓνα ἐνδόβαφο. – Τρεῖς γάστρες κυάθων, ή μία με ζώνη κομμένου πλοχμοῦ, οἱ άλλες με ταινίες. – Χεῖλος κυπέλλου με ζεύγος ταινιών έξωτερικά, στη γάστρα λοξές γραμμές, ταινία και πλαστικό δακτύλιο στη μέση. – Τμήμα τοιχώματος κυπέλλου με ρηχές αὐλακώσεις στη μέση, πλατιά ταινία και ψηλότερα δέσμη καμπύλων γραμμών. – Ἐλαφρὰ κυρτή βάση κυπέλλου με δακτυλίους πρὸς τὸ τοίχωμα. – Περίκυρτο χεῖλος πρὸχου με ταινία ἐπάνω και δακτύλιο. – Τμήμα ὤμου πρὸχου με ταινίες και σπείρα. – Ἐπικλινές έξώκυρτο χεῖλος πιθαμοφορέα, με πλατὺ δακτύλιο ἐσωτερικά, έξηρημένο ἐπάνω, έξώβαφο. – Τμήμα ἀπὸ τὸν έξώβαφο λαμὸ πιθαμοφορέα. – Τμήμα ἀπὸ τὸν λαμὸ και τὸν ὤμο πιθαμοφορέα με ἱμάντες μεταξὺ ταινιών και ζώνη τρικάμπυλου φολιδωτοῦ γεμισμένου με χιαστί γραμμίδια και ταινία κοιλιᾶς¹⁰⁵ (πίν. 24β). – Τμήμα ὤμου πιθαμοφορέα με ἀνηρτημένο φολιδωτὸ κόσμημα και τρεῖς ταινίες. – Ὅρθιο ἔκτυπο χεῖλος ἀλαβάστρου με έξηρημένο δακτύλιο ἐπάνω, πλατὺ δακτύλιο και έξώβαφο λαμὸ. Διάμ. χεῖλους 4,1 ἐκ.

– Δύο τμήματα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαμποῦ-ὤμου κλειστών ἀγγείων με πλαστικό δακτύλιο και πλατιά ταινία. – Ἐξί τμήματα τοιχωμάτων με ταινίες. – Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ στόμιο μεγάλου ἀποθηκευτικοῦ ψευδοστόμου με ἔχνη βαφῆς στο χεῖλος, ἀπὸ πορτοκαλόχρωμο πηλὸ με πολλές προσμίξεις. – Καμπύλο ἀμφίκυρτο χεῖλος κρατήρα με ταινία ἐπάνω του και ἄλλη πλατιά έξωτερικά. – Τρεῖς γάστρες κρατήρων, ή μία με τμήμα σπείρας, οἱ άλλες με ταινίες. – Δύο χεῖλη σκύφων με πόδι. Λεπτὴ ταινία, δεύτερη πλατύτερη και στο ἓνα μεγάλος ὀριζόντιος δικτυωτὸς ρόμβος. – Τμήμα δισκοειδοῦς βάσης σκύφου με δακτύλιο στήν περιφέρεια. – Τρία χεῖλη σκύφων ἄβαφων ἐσωτερικά με λεπτή ταινία και δακτύλιο, ἐκ τῶν ὁποίων ἓνα με στήλη κυματοειδῶν με διπλὸ περιθώριο και ἓνα με στήλη τεθλασμένης με περιθώριο. – Δώδεκα γάστρες με ὀριζόντια κυματοειδῆ γραμμὴ (1), σπείρα (1), στήλη τεθλασμένης με διπλὸ περιθώριο (1), ἱμάντες (1), ταινίες (7, τὰ δύο με δακτύλιο), ρίζα λαβῆς με πινελιά (1). – Δύο τμήματα γάστρας ἐνδόβαφων σκύφων, τὸ ἓνα με ταινία χεῖλους με ἀνηρτημένα κροσσοπετάλια, ὀριζόντια κυματοειδῆ ταινία και ρίζα λαβῆς με πινελιά. – Δύο χεῖλη και δέκα γάστρες όλόβαφων σκύφων. – Λαβὴ σκύφου με πινελιές. *Εἰδῶλια:* Κωνικὸ κοῖλο στέλεχος εἰδωλίου με γραμμές κατὰ μῆκος. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή. Σωζ. ὕψ. 3,6 ἐκ., μέγ. πλ. 1,9 ἐκ. – Τρία συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ κωνικὸ κοῖλο στέλεχος εἰδωλίου με γραμμές κατὰ μῆκος. Καμένο. Τεφρὸς πηλός, ἐρυθρὴ βαφή. Σωζ. ὕψ. 2,9 ἐκ., σωζ. πλ. 1,9 ἐκ.

Εἰδικότερα, στο ἐσωτερικὸ τοῦ ἀνατολικοῦ τμήματος τοῦ βορείου τοίχου εὐρέθηκαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 42.

Πρώμο 1, ἄγραπτα 33, γραπτὰ 5, ἀπροσδιόριστα 3.

Πρώμο: Τμήμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου με

ρίζα ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς. Γύρω ἀπὸ τὴ ρίζα ὀκτώσχημη θηλιά.

Ἄγραπτα: Τρεῖς κατακόρυφες ταινιωτές λαβές, μᾶλλον ἀπὸ κύλικες. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κύλικος ή κυάθου. – Εὐθὺ χεῖλος κωνικοῦ κυάθου ή κυπέλ-

105. FM 70, FS 44/45, YE IIIA. Πρβ. τὴ διακόσμηση στὸν ὤμο YE IIIA2 ψευδόστομου ἀμφορέα FS 165

ἀπὸ τὸ Βουρβάτσι, RMDP εἰκ. 186:112.

λου. – Ἐπίπεδη βάση ἀνοικτοῦ λεκανοειδοῦς ἀγγείου. – Δύο τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Εἴκοσι πέντε τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων, τὰ τέσσερα συγκολλώμενα.
Γραπτά: Ὀλόβαφη γάστρα ἀνοικτοῦ ἀγγείου. –

Κομμάτι ἀπὸ τὴ σύνδεση λαμποῦ-ῶμου πρόχου με ταινία. – Ἐξώβαφο τοίχωμα κλειστοῦ ἀγγείου. – Τμήμα γάστρας σκύφου με ζευγος ταινιῶν. – Ὅμοιο, με ἀπροσδιόριστο κόσμημα ἀπὸ ὀριζόντιους ἀμείβοντες καὶ καμπύλη γραμμὴ.

Μέσα ἀπὸ τὸ δυτικὸν τμήμα τοῦ τοίχου αὐτοῦ:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 11.
Ἄγραπτα 10, γραπτὰ 1.

Ἄγραπτα: Ἐνα κυλινδρικό στέλεχος καὶ μία δισκοειδὴς ἐπίπεδη βάση κυλίκων. – Δύο τοιχώματα οἰκιακῶν σκευῶν ἀπὸ τραχὺ πορτοκαλόχρωμο πη-

λό. – Τρεῖς γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Τρία τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων.

Γραπτά: Τμήμα κύλικος ἀπὸ τὸ ψηλὸ κυλινδρικό στέλεχος με δακτυλίους καὶ τὴ μεγάλη δισκοειδὴ κοίλη βάση με κεντρικὴ κοιλότητα καὶ δακτυλίου ἐπάνω.

Καί, ἀντιστοίχως, μέσα ἀπὸ τὸ ἀνατολικὸ σκέλος τοῦ νοτίου τοίχου:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 18.
Ἄγραπτα 2, γραπτὰ 16.

Ἄγραπτα: Τμήμα γάστρας σκύφου με κοντὸ στέλεχος καὶ δισκοειδὴ βάση. – Τοίχωμα κλειστοῦ ἀγγείου.

Γραπτά: Τμήμα γάστρας κύλικος με ἱμάντες. – Ἐπίπεδη δισκοειδὴς βάση κλειστοῦ ἀγγείου με ταινία. – Γάστρα ἀνοικτοῦ ἀγγείου με κόσμημα ἀμειβόντων. – Τμήμα μεγάλης κατακόρυφης κυλινδρικῆς λαβῆς πρόχου με πλατιὰ κυματοειδὴ γραμμὴ στὴ ράχη καὶ δακτύλιο γύρω στὴ ρίζα. – Τέσσερα τοιχώματα προχοειδῶν, τὰ τρία με ταινίες, τὸ τέταρτο με στήλη ἐφαπτομένων τριγώνων με κεντρικὴ στιγμή ἐπάνω ἀπὸ ταινίες. – Τμήμα κυρτῆς βάσης ἀλα-

βάστρου με δακτυλίους πρὸς τὴν περιφέρεια καὶ ἀκτινωτὰ πρὸς τὸ κέντρο κυματοειδὴ γραμμὴ¹⁰⁶ (πίν. 24γ: 3). – Ἐξώκυρτο χεῖλος σκύφου με λεπτὴ ταινία καὶ ὄρθια πορφύρα με διάστικτο σῶμα¹⁰⁷ (πίν. 24γ: 2). – Ἐξὶ ὀστρακα, συγκολλημένα ἀνὰ τέσσερα καὶ δύο, ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο στικτὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα σκύφου με μία ἀκέραιη ὀριζόντια κυλινδρική λαβὴ με ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴ ράχη. Στὴ γάστρα μετωπικὸν κόσμημα κύκλου χωρισμένου σὲ τέσσερις λοβούς, διατεταγμένους σταυροειδῶς με διπλὴ περιστῆσι καὶ στὸ κέντρο ἐγγεγραμμένη στιγμή¹⁰⁸. Πηλὸς ἀνοικτὸς πορτοκαλόχρωμος, βαφὴ ἐρυθρῇ. Διάμ. χείλους 12 ἐκ., σωζ. ὕψ. 8,2 ἐκ. (πίν. 24γ: 1).

106. YE IIA: MDP εἰκ. 19:1 (Μυκῆνες) βλ. καὶ *Chamber Tombs* πίν. 39. YE IIB: MDP εἰκ. 43:1 (Θορι-
κός), 43:2 (Ἀθήνα), 43:8 (Ἀθήνα), 44:1 (Κόκλα).

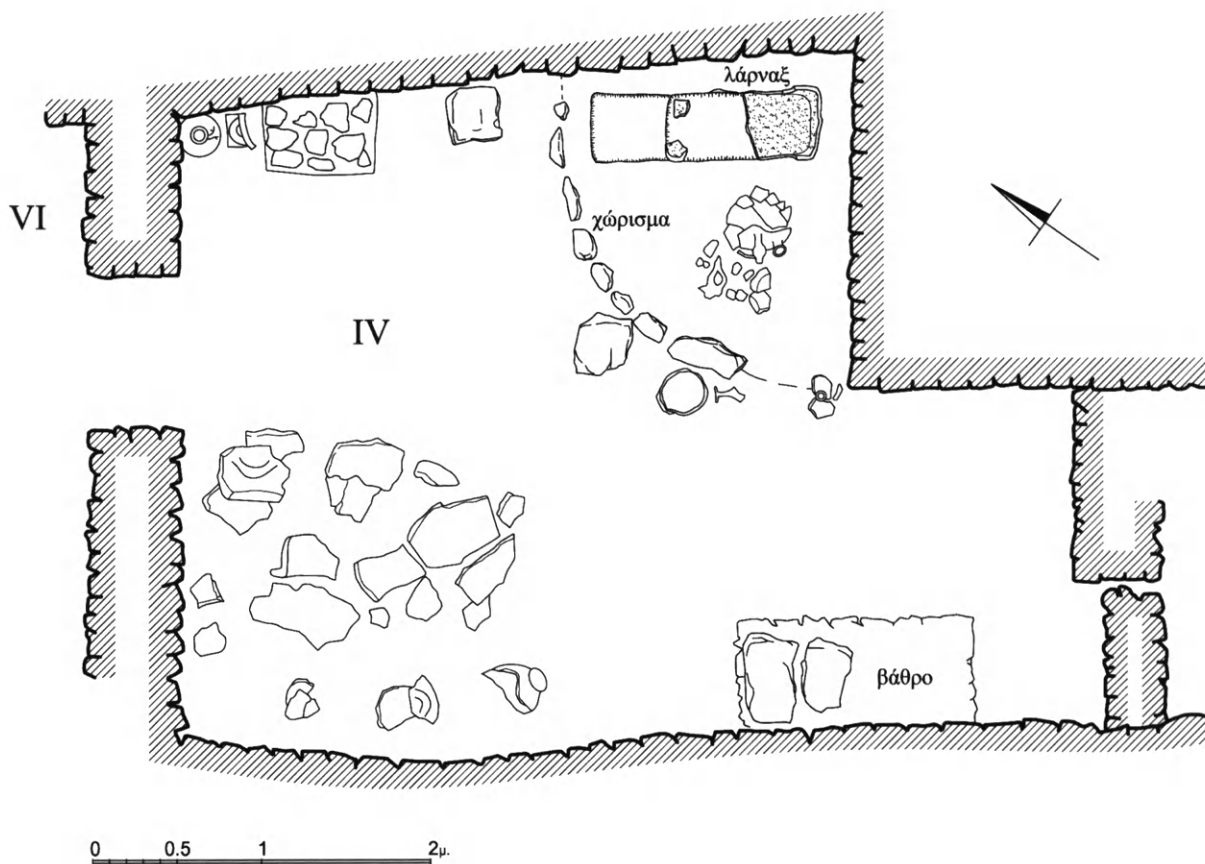
107. FM 23, FS 284, YE IIIB1. Βλ. π.χ. MDP εἰκ.

143:2 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

108. FM 27:42 (πλὴν τῆς κεντρικῆς στιγμῆς ποὺ ἐδῶ ἀπουσιάζει), FS 284 rosette bowl, YE IIIB2. Βλ. Wardle, BSA 68, 1973, πίν. 58(a)58.

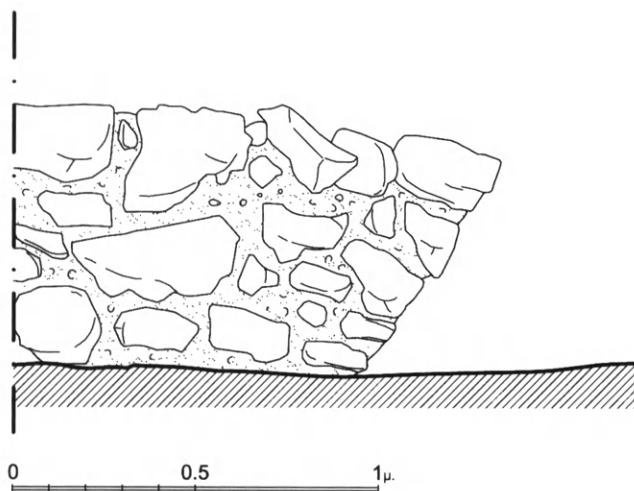
ΔΩΜΑΤΙΟ 4

Τετράπλευρος χώρος (εἰκ. 10), μήκους 5,20 μ. (B.-N.) καὶ πλάτους 4-4,40 μ. (A.-Δ.), ἐλάφρᾳ παράγωνος γιατί ἡ ἀνατολική πλευρά του, πρὸς τὴν ἀνωφέρεια, εἶναι κάπως λοξή (πίν. 25α). Τοῦτο διότι προσαρμόζεται στὸν βράχο, τὸν ὁποῖον ἀπέφυγαν νὰ κόψουν, ἐκτὸς ἀπὸ ἓνα σημεῖο στὴ μέση περίπου τῆς πλευρᾶς, ὅπου κάποια προεξοχή του, καθὼς φαίνεται, πελεκήθηκε γιὰ νὰ θεμελιωθεῖ ἐπάνω του ὁ τοῖχος. Ἐπειδὴ ἐκεῖ εἶναι κάπως ἐπικλινής πρὸς τὰ μέσα, οἱ πέτρες του γλίστρησαν πρὸς τὸ ἐσωτερικόν, δημιουργώντας ἓνα κενόν. Ἔτσι, ὁ ἀνατολικὸς τοῖχος ἐμφανίζεται λεπτός, ἀποτελούμενος ἀπὸ μία σειρὰ πετρῶν μὲ τὸ ὑπόλοιπο τοῦ πάχους του μέσα στὸ ἄσκαπτο πρὸς τὰ ἐπάνω. Στὴ βορειο-ἀνατολική του γωνία διατηροῦσε ἐπάλειψη δύο λεπτῶν στρώσεων ἀπὸ κονίαμα. Ὁ δυτικὸς, συνέχεια τοῦ τοίχου ἐπάνω ἀπὸ τὰ κατώγια, σχηματίζει στὴ μέση περίπου τοῦ μήκους του ἔντονη καμπύλη πρὸς τὸ ἐσωτερικόν τοῦ δωματίου. Ἔχει πάχος 0,50 ἕως 0,90 μ. (στὴν καμπύλη) καὶ διατηρεῖται σὲ ὕψος περίπου 0,20 μ. Ὁ βόρειος, ποὺ χωρίζει τὸ δωμάτιο ἀπὸ τὸ διπλανό του 5 πρὸς B., ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο σκέλη, πάχους 0,45-0,50 μ., χωρισμένα ἀπὸ ἄνοιγμα 0,90 μ., χωρὶς διαμορφωμένο κατώφλι. Τὸ πρὸς N. ὄριο τοῦ δωματίου ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸν τοῖχο τῆς βορειοδυτικῆς γωνίας τοῦ 2, ποὺ εἰσέχει μέσα στὸ δωμάτιο

Εἰκ. 10. Δωμάτιο 4.

σχηματίζοντας άγκώνα, μήκους Β.-Ν. 1,25 μ. και πλάτους Α.-Δ. 2 μ., και συνεχίζεται από τή μεσοτοιχία με τὸ 3, δίνοντας στὸ δωμάτιο τὸ σχῆμα άνισομεροῦς L. Στὴ γωνία τοῦ άγκώνα ὁ τοίχος ἔχει φύγει ἀπὸ τὴν κατακόρυφο, ὅπως και πολλὰ ἄλλα σημεία, κλίνοντας στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ δωματίου κατὰ 0,17 μ. σὲ διατηρούμενο ὕψος 0,57 μ. (εἰκ. 11). Στὴν ἐπίκωση ποὺ γέμιζε και σκέπαζε τὸ δωμάτιο εὑρέθηκαν:

Εἰκ. 11. Γωνία άγκώνα στὸ Δωμάτιο 4, τοίχος με κλίση.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 104 + 2 εἰδῶλια, 1 κωνίδιο.

Πρώμο 1, ἄγραπτα 5, γραπτὰ 85, ἀπροσδιόριστα 13.

Πρώμο: Ἐπίπεδη βάση με δακτυλίους και κάθετο τοίχωμα με ταινία στὴ βάση ἐξωτερικά, ἀπὸ κύπελλο τύπου Βαφειοῦ.

Ἄγραπτα: Δύο τροπιδωτὰ χεῖλη κυλίκων με ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. - Κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ κύλικος. - Τμήμα γάστρας και ἐπίπεδη βάση λεκανιδίου. - Τοίχωμα μεγάλου κλειστοῦ ἀγγείου.

Γραπτὰ: Κύλικες: Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος τύπου Ζυγουριῶν, με στήλη πλοχοῦ μεταξὺ άντι-

θετικῶν πορφυρῶν με ὀφθαλμὸ και διάστικτο σῶμα¹⁰⁹ (πίν. 25β: 3). - Ἐξώκυρτο χεῖλος με λεπτὴ ταινία ἐπάνω και στὴ γάστρα γραμμῖδια ἀκτινωτὰ μάλλον ἀπὸ μεγάλο ἄνθος. - Γάστρα ἐνδόβαφη με τμήμα πλατιᾶς κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. - Τμήμα γάστρας με ἱμάντες και δακτύλιο πρὸς τὸ στέλεχος. - Τρία στελέχη, τὰ δύο ὀλόβαφα, τὸ τρίτο με πλατεῖς δακτυλίους και τμήμα βάσης, ἐπίσης με δακτυλίους ἐπάνω, διαμ. 9 ἐκ. - Δύο τμήματα βάσεων με δακτυλίους ἐπάνω. - Δύο κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβὲς με βαμμένα περιθώρια, ἀπὸ κύλικες ἢ κυάθους. - Τμήμα ὤμου κλειστοῦ οἰκιακοῦ ἀγγείου με ρίζα κατακόρυφης κυλινδρικής λαβῆς με ζεύγος δακτυλίων γύρω, ἀπὸ τραχὺ πηλὸ με

109. FS 258. Βλ. ὅμοιο (ἐκτὸς στιγμῆς στὸν ὀφθαλμό), MDP εἰκ. 141:7 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυ-

πλίου, YE IIIB1).

πολλὰ ἐγκλείσματα. – Ἐντονα ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικὰ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. – Δύο γάστρες κυάθων, ἡ μία μὲ ζῶνες καθέτων γραμμιδίων, ἡ ἄλλη μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυαθίου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἱμάντες γάστρας. – Ἀκέραιη δισκοειδὴς ψηλὴ κοίλη κάτω βάση καὶ γάστρα ἐνδόβαφου κυαθίου, διαμ. 3 ἐκ. – Μεγάλον κομμάτι ἀπὸ τὴν κυρτὴν βάση καὶ τὸ κοῖλον τοίχωμα κυπέλλου. Λεπτοὶ δακτύλιοι κάτω στὴν βάση, στὸ τοίχωμα ἀνάμεσα σὲ δέσμες λεπτῶν ταινιῶν δύο ζῶνες μὲ ἐναλλὰξ ὄρθιες καὶ ἀνάστροφες γωνίες¹¹⁰. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανὴ ἐξίτηλη. Σωζ. ὕψ. 4,25 ἐκ. Διάμ. βάσης 5 ἐκ. (πίν. 25β: 2). – Τέσσερα ὄστρακα, τὰ τρία συγκολλημένα, ἀπὸ τὸ τοίχωμα κυπέλλου. Δύο ζῶνες στηλῶν ἀπὸ τριπλὲς κυματοειδεῖς γραμμές. Στὶς μετόπες μεταξὺ τους μεγάλες εὐρεῖες γωνίες μὲ παραπληρωματικὰ πετάλια. Στὴ μέση ὀρθὴς ἀντακώσεις καὶ ταινία, δύο ταινίες πρὸς τὴν βάση (πίν. 25β: 4-5). – Κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ ἀρύταινας μὲ ἐγκάρσια ταινία. – Πέντε γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ζώνη πλοχμοῦ καὶ ἱμάντες (1), ταινίες (4). – Ὅρθιον ἔκτυπο χεῖλος πιθαμοφορέα μὲ δακτύλιο καὶ ταινία ἐξωτερικὰ. Ἐξηρημένο ἐπάνω, μὲ ταινία στὸν λαμό. – Τμήμα ἀπὸ τὸν ὦμον πιθαμοφορέα μὲ ζώνη ἀραιῶν κατακόρυφων κυματοειδῶν γραμμῶν μεταξὺ ταινιῶν¹¹¹ (πίν. 26α: 5). – Τμήμα τοιχώματος πιθαμοφορέα μὲ λοξὲς γραμμὲς ἐπάνω ἀπὸ ζευγὸς ταινιῶν. – Δύο τμήματα ὡμου πιθαμοφορέων μὲ κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβὲς μὲ ὀλόβαφη ράχη, ἡ μία ἀκέραιη. – Ἑπτὰ τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων μὲ καμπύλες γραμμὲς καὶ ταινίες (1), ταινίες (6, τὸ ἓνα μὲ δέσμες γραμμῶν ἐπάνω καὶ δύο συγκολλώμενα ποὺ φέρουν ἵχνος ἀποκολλημένης λαβῆς). – Ἀκέραιος ἐπίτεδος δίσκος μικροῦ ψευδοστόμου μὲ τμήμα στελέχους καὶ τὶς δύο κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβές. Πυκνοὶ δακτύλιοι ἐπάνω, βαμμένες οἱ ράχες τῶν λαβῶν πλὴν τριγώνου στὴν κορυφὴ τους. Διάμ. δίσκου 2,7 ἐκ. – Παρόμοιον κομμάτι, ἐλλιπὲς στὴν μία λαβή. Διάμ. δίσκου 3,2 ἐκ. – Στόμιον μικροῦ ψευδοστόμου μὲ λεπτὴ ταινία. – Τμήμα ὡμου μικροῦ ψευδοστόμου μὲ διχαλωτὸ ἄνθος μὲ ἀκτινωτὲς στιγμές καὶ γέμισμα διπλὸ κύκλον (πίν. 26α: 1). – Γάστρα κρατήρος μὲ

τμήμα εἰκονιστικῆς παράστασης: διακρίνεται σειρὰ στιγμῶν, ἀτρακτοειδὲς σῶμα πτηνοῦ πρὸς τὰ δεξιὰ μὲ διπλὸ περίγραμμα, παχύτερον ἐξωτερικὰ, ταινία χαμηλότερα. Τὸ σῶμα τοῦ πτηνοῦ γεμίζει μὲ πυκνὲς κατακόρυφες κυματοειδεῖς γραμμὲς (πίν. 26α: 3). – Σκύφοι: Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴν γάστρα. Λεπτὴ ταινία χεῖλους καὶ δευτέρῃ πλατύτερῃ ἐξωτερικὰ, ἀνηρτημένα καὶ ὀρθία ἡμικύκλια, δέσμη γραμμῶν. – Τρία χεῖλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δευτέρῃ πλατιὰ ἐξωτερικὰ, τὸ ἓνα μὲ δακτύλιο. – Γάστρα μὲ ταινίες. – Βάση ὀλόβαφη ἐπάνω. – Τμήμα βάσης μὲ δακτύλιο στὴν περιφέρεια. – Δακτυλιόσχημη δισκοειδὴς ἀκέραιη βάση, διαμ. 5,1 ἐκ., καὶ πυθμένας ἐνδόβαφου. – Ἀβαφοὶ ἐσωτερικά: Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία, δακτύλιο ἐσωτερικὰ καὶ δέσμη γραμμῶν μὲ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια καὶ τμήμα κυκλικοῦ θέματος (πίν. 25β: 1). – Δεκαπέντε γάστρες μὲ ἀγκύλον μίσχον σπείρας (1), ἀνηρτημένο στάχυ ἀμειβόντων (1), στήλη ἀραιῶν ὀριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριον ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1), σπείρα (1), ταινίες (10, τὰ δύο συγκολλώμενα μὲ δακτύλιο), τμήμα λαβῆς (1). – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ ταινία ἐξωτερικὰ. – Δισκοειδὴς κοίλη βάση μὲ δακτυλίου στὸν πυθμένα καὶ ταινίες ἐξωτερικὰ. – Δύο συγκολλημένα καὶ ἓνα συνανήκον τμήμα σκύφου ἀπὸ τὸ στικτὸ χεῖλος ὡς τὴν γάστρα μὲ ἀκέραιη ὀριζόντια κυλινδρική λαβή. Ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴ ράχη τῆς λαβῆς, στὴν γάστρα διπλὸς περιστρεφόμενος κύκλος μὲ ἐσωτερικοὺς στρογγυλοὺς λοβοὺς¹¹² (πίν. 26α: 2, 4). – Δύο τμήματα ἐνδόβαφου σκύφων: χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία καὶ δέσμη γραμμῶν καὶ τμήμα γάστρας μὲ ταινίες. – Ἐξὶ τμήματα ὀλόβαφου σκύφων: ἓνα ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ πέντε γάστρες, ἡ μία μὲ τμήμα λαβῆς. – Δύο λαβὲς σκύφων μὲ πινελιά.

Εἰδώλια: Ψηλὸς κωνικὸς κοῖλος πόλος καὶ τμήμα κεφαλίου ἰδιαιτέρως πεπλατυσμένου. Ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ τὴν βάση τοῦ πόλου καὶ κηλὶδα ἐπάνω. Ἀπὸ τὴν βάση τοῦ πόλου ξεκινοῦν ἀκτινωτὲς γραμμὲς πρὸς τὰ ἐπάνω. Γραμμὴ ἐπὶ τῆς μύτης, στιγμὲς ὡς ὀφθαλμοί. Πορτοκαλόχρωμος πηλός, κιτρινωπὸ ἀλείφωμα, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 2,35 ἐκ., διάμ. πόλου 2,1 ἐκ. – Καμπύλον κυλινδρικὸ ὀξύληκτον κέρατον, μακρὺ, μὲ τέσσερις γραμμὲς κατὰ

110. Τὸ ἴδιον κόσμημα σὲ κύπελλον σὲ μία ἐνιαία ζώνη αὐτόθι εἰκ. 137:2 (Αθήνα, YE IIB1).

111. Wace, BSA 45, 1950, πίν. 25:3.

112. MDP εἰκ. 162 (YE IIB2).

μήκος στη μία ὄψη. Πηλὸς ροδόχρωμος, ἀλείφωμα κίτρινωπό, βαφή ἐρυθρή. Σωζ. μήκ. 3,5 ἐκ., μέγ. πλ. 1,35 ἐκ.

Μικρὸ εὔρημα: Κωνικὸ κωνίδιο ἀπὸ πρασινωπὸ στεατίτη. Ὑψ. 1,5 ἐκ., διάμ. βάσης 2,2 ἐκ.

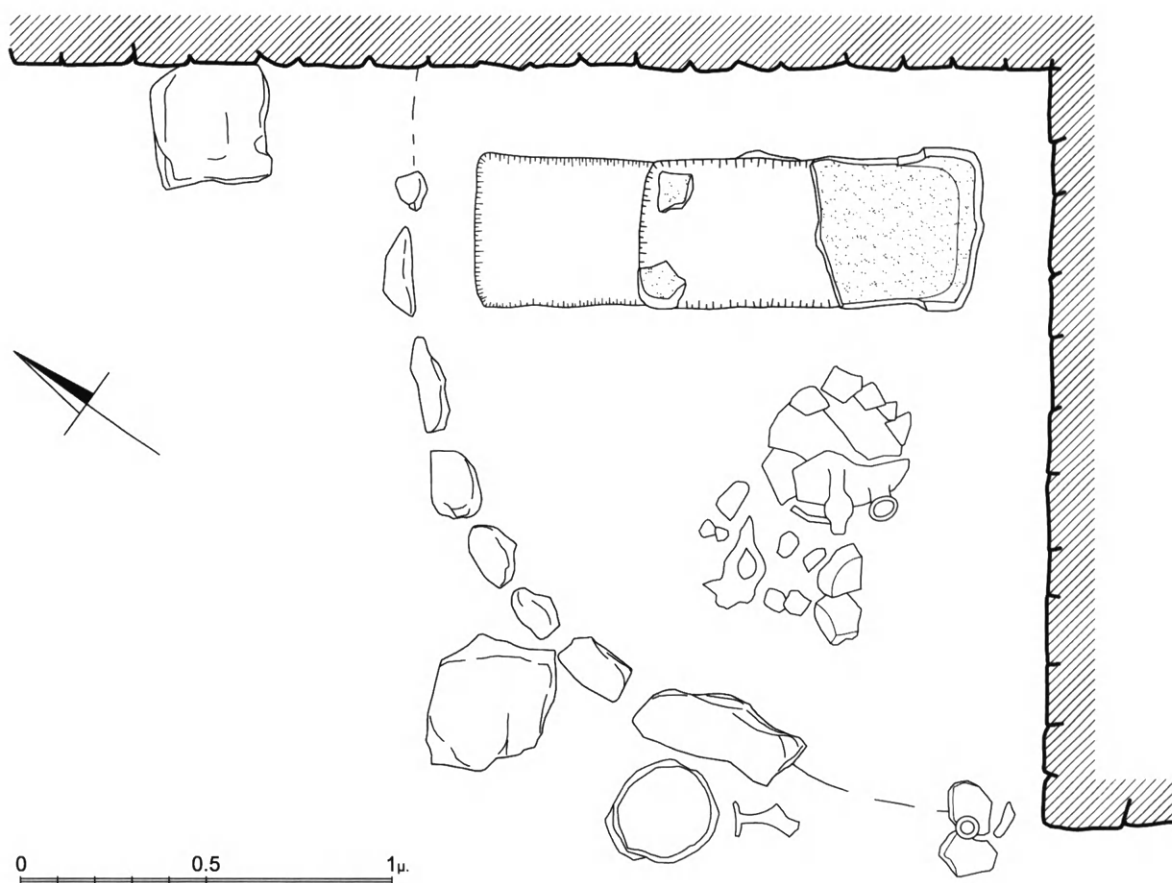
Τὸ δάπεδο τοῦ δωματίου εἶναι στρωμένο ὁλόκληρο μὲ κονίαμα ἀρκετὰ καλῆς ποιότητος, ποὺ διατηρεῖται μὲ μερικὲς μικροκαθιζήσεις καὶ μικροανωμαλίες σὲ ὁλόκληρη τὴν ἔκταση τοῦ δωματίου. Ἀποτελεῖται ἀπὸ ἀσβέστη ἀνάμικτο μὲ χαλικάκια καὶ συνεχίζεται στὸ διπλανὸ Δωμάτιο 5, ὅπου ὅμως εὐρίσκεται σὲ στάθμη χαμηλότερη κατὰ 0,06-0,09 μ. Μεταξὺ τῶν δύο δωματίων δὲν φαίνεται νὰ μεσολαβοῦσε κατώφλι ξύλινο ἢ ἄλλο. Ἀπλῶς συνεχίζονταν τὸ κονίαμα μὲ κάποια κλίση πρὸς τὰ κάτω.

Ἐσωτερικὸ τοῦ δωματίου. Ἡ νοτιοανατολική του γωνία καταλαμβάνεται ἀπὸ μία σειρὰ ἀπὸ πέτρες, ὀρθιες πλάκες καὶ κομμάτια ἀναγλύφου κονιάματος σὲ σχῆμα κυματίου, συνολικοῦ μήκους 0,22 μ., πλάτους 0,10 μ. καὶ πάχους 0,10 μ., ποὺ ἔχει καμπύλη ἐπιφάνεια, ὁμαλή, ὄχι συμμετρική, βαμμένη κόκκινη, καθὼς καὶ ἄλλα κονιάματα ἀνωμάλου σχήματος. Οἱ πέτρες καὶ τὰ κονιάματα σχηματίζουν χτιστὸ τεταρτοκυκλικὸ χώρισμα, ὑπερυψωμένο στὸ σημεῖο συναντήσεως μὲ τὸν ἀνατολικὸ τοῖχο μὲ ἀναδίπλωση τοῦ κονιάματος σὲ ὕψος 0,16 μ. ἀπὸ τὸ δάπεδο (πίν. 26β, εἰκ. 12). Στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ τεταρτοκυκλίου, καὶ συγκεκριμένως στὴ γωνία τοῦ ἀνατολικοῦ μὲ τὸν νότιο τοῖχο, εὐρέθηκε πήλινη ἀσάμινθος, διατηρημένη ἐν μέρει μόνο. Ἔχει στρογγυλὲς γωνίες, πλάτος 0,45 μ. καὶ μήκος 0,92, ἀπὸ τὸ ὁποῖο τὸ σωζόμενο κομμάτι φτάνει τὰ 0,47 μ. Ἡ ἀσάμινθος τοποθετήθηκε στὴ θέση αὐτὴ ἐπάνω στὸ δάπεδο καὶ κατόπιν περιχρίστηκε μὲ νέο παχὺ στρώμα κονιάματος, ποὺ ἀπλώθηκε σὲ ὁλόκληρο τὸ χώρισμα. Τὸ στρώμα αὐτό, πάχους 0,03-0,01 μ., ἀκούμπησε στὴ δυτικὴ πλευρὰ τῆς ἀσάμινθου, ἢ ὁποῖα εἶναι καὶ αὐτὴ ἀλειμμένη μέσα καὶ ἔξω μὲ λεπτὸ στρώμα καθαροῦ ἀσβέστη. Τὸ κομμάτι τῆς ποὺ λείπει ἄφησε τὸ ἔχνος του στὸ πρόσθετο κονίαμα. Δίπλα καὶ πρὸς Δ. τῆς, μέσα στὸ χώρισμα, κείτονταν τὰ κομμάτια ἐνὸς μεγάλου ψευδοστόμου καὶ ἐνὸς κυάθου:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Μεγάλος ψευδόστομος ἀμφορέας, πλήρης, συγκολλημένος ἀπὸ πολλὰ ὀστρακα καὶ συμπληρωμένος σὲ μερικὰ σημεῖα τῆς κοιλιᾶς. Σὲ κακὴ διατήρηση μὲ τριμμένα τοιχώματα. Στόμιο εὐρύ, κάθετα τοποθετημένο στὸν ὦμο, μὲ περίκυρτο χεῖλος. Βραχὺ καὶ πηνιόσχημο τὸ στελέχος τοῦ δίσκου τῶν λαβῶν, δίσκος ἐπίπεδος, δύο κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβὲς ἐκφυόμενες ἀπὸ τὸν δίσκο καὶ ὑπερυψούμενες ἐλαφρῶς καταλήγουν στὸν ὦμο. Ὡμος ἐπικλινής, κοιλιὰ ὠοειδής, βάση ἐπίπεδη. Πηλὸς καστανέρυθρος, ἀλείφωμα δὲν διακρίνεται, βαφή κόκκινη ἐντελῶς ἐξίτηλη καὶ ἀπολεπισμένη, διαφαίνεται

ἀμυδρὰ σὲ λίγα μόνο σημεῖα, ἱκανὰ ὅμως νὰ δείξουν τὴ διακόσμησή του. Ταινία στὸ χεῖλος τοῦ στομίου, στὸ μέσον τοῦ στελέχους τοῦ δίσκου τῶν λαβῶν καὶ στὴν περιφέρεια τοῦ δίσκου. Δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στομίου, τοῦ στελέχους καὶ στὶς ρίζες τῶν λαβῶν, ὅπου καὶ ὀπὴ ὀπτήσεως. Βαμμένη ἢ ράχη τῶν λαβῶν. Δύο ἐπᾶλληλες ταινίες στὸ ἄνω μέρος τῆς κοιλιᾶς, ἄλλες δύο στὴ μέση, μία πρὸς τὴν βάση καὶ μία πλατιὰ στὴν βάση. Ὑψ. 39 ἐκ., διάμ. χεῖλους 8,3 ἐκ., διάμ. δίσκου στελέχους λαβῶν 7,3 ἐκ., ὕψ. στελέχους 4,5 ἐκ., ὕψ. στομίου 6 ἐκ., μέγ. περιμέτρος κοιλιᾶς 115 ἐκ., μέγ. διάμ. κοιλιᾶς

Εἰκ. 12. Χώρισμα νοτιοανατολικῆς γωνίας Δωματίου 4.

36,6 ἐκ. (πίν. 27). – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος βαθέος ἡμισφαιρικοῦ κυάθου μὲ ἀκέραιη γεφυρόστομη ἡμικυλινδρική κοντὴ προχοή. Στὴ διάμετρο τῆς προχοῆς, σώζεται ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα. Λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμὴ τοῦ χείλους, δεύτερη πλατύτερη χαμηλότερα ἀμφίπλευρα, ὀλόβαφη ἢ ράχη τῆς λαβῆς, ποὺ διχάζεται κάτω, ταινία γάστρας. Μαζὶ μὲ τὸν κύαθο συνελέγησαν

καὶ πέντε ὄστρακα: Ἀκέραιη δακτυλιόσχημη βάση σκύφου μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δακτυλίους στὸν πυθμένα. Διάμ. βάσης 4,85 ἐκ. – Τμῆμα γάστρας μὲ ἱμάντες καὶ τμῆμα λαβῆς μὲ πινελιές. – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα ἐνδόβαφου σκύφου μὲ πλατιά ταινία ἐξωτερικὰ, ὀρθία πολλαπλὰ τόξα καὶ ἀνηρτημένα ὁμόκεντρα μικρὰ ἡμικύκλια. – Τμῆμα ὀλόβαφης γάστρας σκύφου.

Ἀμέσως ἔξω ἀπὸ τὸ χώρισμα, στὸ δυτικὸ μέρος τῆς καμπύλης, καὶ σὲ ὕψος 0,24 μ. ἀπὸ τὸ δάπεδο, ὑπῆρχε τὸ κάτω τμῆμα πιθαμοφορέως, ὀρθιο, ποὺ πατεῖ ἐπάνω στὸ γέμισμα τοῦ δωματίου (πίν. 28β, κέντρο).

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Τέσσερα κομμάτια στρωτήρος. Τὰ δύο συγκολληθῶνται μεταξύ τους. Πηλὸς πολὺ χοντρόκοκκος, μὲ ἐγκλείσματα καὶ προσμίξεις, σὲ χρῶμα ἀνοιχτὸ καστανὸ ἢ ρόδινο. Ἔχουν τελείωμα μόνον στὴν κορυφὴ τοῦ περιχειλώματος. Ἐπίπεδη ἢ κάτω ἐπιφάνεια καὶ κατακόρυφη ἢ ἐξωτερικὴ πλευρὰ τοῦ περιχειλώματος, ἐνῶ ἡ ἐσωτερικὴ σχηματίζει ἐλαφρὰ καμπύλη μὲ τὴ βάση¹¹³. Διαστάσεις: α) τὰ δύο συγκολληθέντα: σωζ. μῆκ. 15 ἐκ., σωζ. πλ. 7,5 ἐκ., ὕψ. περιχειλώματος 4,5 ἐκ., πᾶχ. 2,3-1,8 ἐκ., β) σωζ. μῆκ. 12 ἐκ., σωζ. πλ. 4,5 ἐκ., ὕψ. περιχειλώματος 5,4 ἐκ., πᾶχ. 1,8 ἐκ. καὶ γ) μῆκ. 13 ἐκ., πλ. 9 ἐκ., πᾶχ. 1,8-1,3 ἐκ. (πίν. 28α). – Δεκαεπτὰ κομμάτια, μεγάλα καὶ

μικρά, ἀπὸ μεγάλο ἀπιόσχημο πιθαμφορέα. Σώζεται ἡ βάση, συγκολλημένη ἀπὸ δύο κομμάτια, καὶ μεγάλο μέρος τῆς κοιλιᾶς, καθὼς καὶ ἓνα μικρὸ κομμάτι τῆς κυλινδρικῆς λαβῆς. Κοιλία ἀπιόσχημη, βάση δισκοειδῆς ἐπίπεδη. Ἐσωτερικὰ ὅλο τὸ ἀγγεῖο καλύπτεται ἀπὸ ἓνα λεπτὸ στρώμα, σχηματισμένο ἀπὸ τὰ κατάλοιπα τοῦ ὑλικοῦ ποὺ περιεῖχε, μᾶλλον λάδι παρὰ κρασί. Πηλὸς τεφρὸς στὸν πυρήνα καὶ ἀνοιχτὸς κεραμόχρωμος ἐξωτερικά, τραχὺς χοντρόκοκκος μὲ λίγα ἐγκλείσματα. Ἀγραπτος. Μέγ. σωζ. ὕψ. 28 ἐκ., διάμ. βάσης 11,5 ἐκ., πᾶχ. τοιχωμάτων 0,8-2 ἐκ.

Δίπλα του εὐρέθηκε τμήμα κύλικος καὶ στὸ σημεῖο ἐπαφῆς τοῦ χωρίσματος μὲ τὴ γωνία τοῦ νοτίου τοίχου κομμάτια ἐνὸς σκύφου. Λίγο νοτιότερα, δυτικὰ τοῦ ἀγκῶνα ποὺ σχηματίζουν στὸ σημεῖο αὐτὸ οἱ τοῖχοι τοῦ Δωματίου 2, συνελέγησαν κομμάτια ἀγγείου:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Ἀκέραιη βάση καὶ ἓνα κομμάτι τοιχώματος μεγάλου κλειστοῦ ἀγγείου, πρόχου ἢ ἀμφορέα. Βάση δι-

σκοειδῆς κοίλη. Πηλὸς ρόδινος, ἀλείφωμα ὑπόλευκο. Ἀγραπτή. Σωζ. ὕψ. 5,5 ἐκ., διάμ. βάσης 11,5 ἐκ.

Κατὰ μῆκος τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου ὑπῆρχαν δύο κατασκευές ποὺ χρησίμευαν, καθὼς φαίνεται, ὡς βάθρα: Στὴ μέση περίπου τοῦ τοίχου, 0,35 μ. ἀπὸ τὸ χωρίσμα καὶ 1,92 ἀπὸ τὴ βορειοανατολικὴ γωνία, εἶχε στηθεῖ μεγάλη τετράγωνη πέτρα, 0,30×0,30×0,20 μ. ὕψος, μὲ ἀρκετὰ λεία τὴν ἐπάνω ἐπιφάνεια (βλ. εἰκ. 12). Μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς βορειοανατολικῆς γωνίας εὐρέθηκαν τοιχογραφίες: Μία ἐπιφάνεια κόκκινη μὲ διακόσμηση λευκῶν θεμάτων καί, ἐπάνω ἀπὸ αὐτήν, κ.χ., σὲ κατάλοιπο τοῦ ἐπιφανειακοῦ στρώματος τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου, μία παράσταση πομπῆς ἀνδρῶν (πίν. 29α) ποὺ φέρουν, καθὼς φαίνεται, δῶρα. Σὲ ἀπόσταση 0,50 μ. ἀπὸ τὴ γωνία εἶχε χτιστεῖ ἄλλο ἓνα, χαμηλό, τετράπλευρο, 0,60×0,40 μ., ἀπὸ μικρὲς πέτρες ἐπιστρωμένες μὲ κονίαμα, σὲ ὕψος 0,20 μ. ἀπὸ τὸ δάπεδο. Ἡ ἐπάνω ἐπιφάνειά του δείχνει τώρα μόνον τὶς ἀνώμαλες πέτρες. Στὴ γωνία ἀκριβῶς, 0,50 μ. μετὰξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ βάθρου, εὐρέθηκε εὐρύστομη ὄρθια χύτρα:

113. Γλᾶς I 246-248, Γλᾶς II 131-133. Βλ. καὶ Tiryns VIII πίν. 56 κάτω δεξιά, G. Walberg, *Excavations on the Acropolis of Midea, Results of the*

Greek-Swedish Excavations, The Excavations of the Lower Terraces 1985-1991 (Stockholm 1998) τ. I:2, πίν. 104: 2, 3, 5, 8, 10, πίν. 105: 13.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Κλειστό άγγείο οικιακής χρήσεως, χυτροειδές. Σώζεται ό λαμδς με τη λαβή καί μέρος τής κοιλιās. Συγκολλημένο από πολλά όστρακα. Λαμδς εύρους με όρθιο χείλος, κοιλιā σφαιρική, λαβή κατακόρυφη κυλινδρική, έκφυόμενη από τη βάση του λαμδς καί άπολήγουσα περι τδ μέσον τής γάστρας.

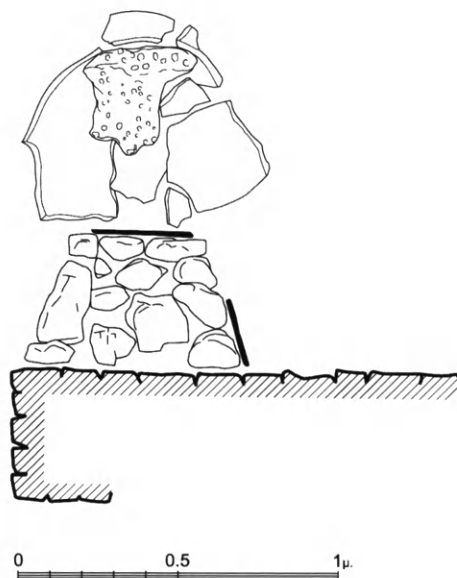
Στδ τοίχωμα έντονα ίχνη φωτιās. Πηλδς τραχύς κεραμόχρωμος, λεπτόκοκκος. Σωζ. ύψ. 15,6 εκ., διάμ. χείλους 11,8 εκ., ύψ. λαμδς 5 εκ., μέγ. περίμετρος κοιλιās 59 εκ., μέγ. διάμ. 18,7 εκ. Σώζονται καί άλλα τρία όστρακα από τδ ίδιο άγγείο, πδν δέν συγκολλώνται. Ίχνη φωτιās έξωτερικά.

Καί κομμάτι χείλους πίθου με λαβή.

Στδ δυτικό τμήμα του βορείου τοίχου, μετά τδ άνοιγμα πρδς τδ Δωμάτιο 5, άκριβδς στην παραστάδα του, ύπηρχε ένα άκόμη τραπεζόσχημο βάθρο από πέτρες προσκτισμένες στδν τοίχο, μήκους στην πλευρά του πρδς τδν τοίχο 0,70 μ., πλάτους δηλ. προεξοχής στδ δωμάτιο 0,45 μ. καί σωζομένου ύψους 0,30 μ., με επάλειψη κονιάματος στη νότια καί τη δυτική πλευρά του. Έμπρδς από τδ βάθρο κείτονταν τδ κομμάτια εύρυστόμου πίθου:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Έβδομήντα δύο κομμάτια από μεγάλο πίθο με χοντρά τοιχώματα. Σώζεται μεγάλο τμήμα του χείλους σε έπτά κομμάτια πδν δέν συγκολλώνται καί μέρος τής κοιλιās, τέσσερα μεγάλα καί πολλά μικρά κομμάτια. Δύο από τδ κομμάτια του χείλους σώζουν άκέραιη τη λαβή. Σώζεται ή βάση. Χείλος παχύ έξώκυρτο, επίπεδο, με άβαθή αύλακα στην πρόσθια κάθετη επιφάνεια. Στην κάτω επιφάνεια του χείλους δύο λεπτές αύλακες. Δύο χοντρές όριζόντιες κυλινδρικές λαβές, τοποθετημένες κάτω από τδ χείλος. Στη ράχη τους σειρά από έμπιέστους μικρούς άκανόνιστους κύκλους πδν έγιναν με την πίεση του δακτύλου του κεραμέα επάνω στδν νωπό πηλό. Μέσα στδν πυθμένα του άγγείου καί στδ περισσότερα από τδ τοιχώματά του βρέθηκαν άπασβεστωμένα κατάλοιπα του ύλικου από τδ όποιο θά ήταν γεμάτο. Πηλδς άνοιχτδς καστανός, χοντρόκοκκος, με έγκλείσματα. Λεία ή έξωτερική επιφάνεια. Διαστάσεις τδν μεγαλύτερων κομματιδν του χείλους: α) 23×16×1,8 εκ., β) 20×20×1,8 εκ., γ) 23,5×18×1,8 εκ., δ) 25×16×1,8 εκ., ε) 21×22×1,8 εκ. καί ζ) 13×9×1,8 εκ., καί τής κοιλιās: α) 25×24×1,7-1,9 εκ., β) 24×16×1,6 εκ., γ) 32×24×1,6 εκ. καί δ) 21×16×1,6 εκ. Βάση επίπεδη, διαμ. 21 εκ. (πίν. 29β, εικ. 13). Ό πίθος περιείχε άσβεστο

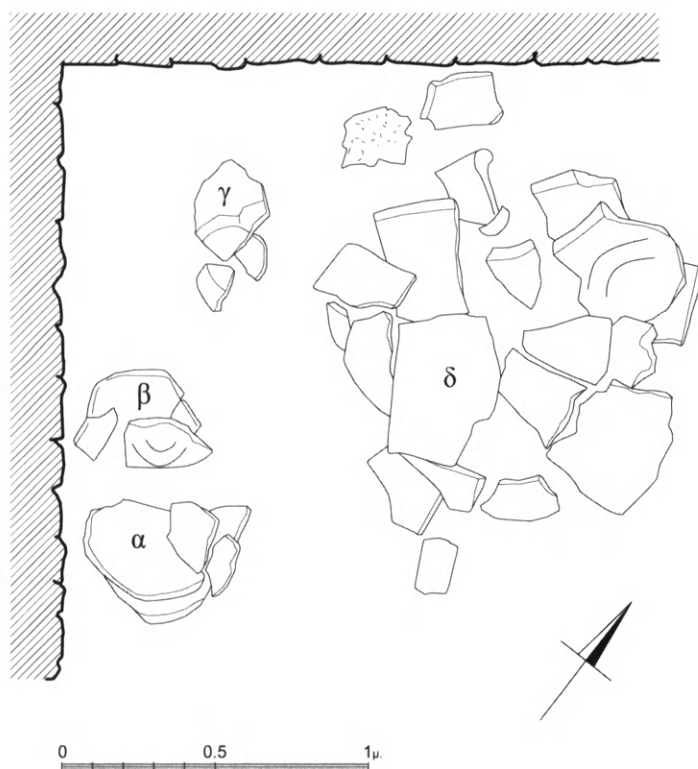
Εικ. 13. Πίθος με άσβέστη στδν βόρειο τοίχο του Δωματίου 4.

(CaCo, lime), πδν είχε μετατραπεί υπό την επίδραση τής ατμόσφαιρας καί με την πάροδο του χρόνου σε άνθρακικό άσβέστιο (CaCo₃, calcite), όπως

καθορίστηκε από την ανάλυση δείγματος στο χημικό εργαστήριο του Ε.Α.Μ. από την κυρία Έλενη Ανδρεοπούλου-Μάγκου με φροντίδα του διευθυντού του Μουσείου κ. Ν. Καλτσά. Τò περιεχόμενο αυτό είχε χυθεί εν μέρει στο έσωτερικό της κεκλιμένης γάστρας του αγγείου ενόσω ήταν υπό πολύδη μορφή, όποτε άπλώθηκε στο τοίχωμα, κυρίως όμως έμεινε στον πυθμένα. Τò αγγείο δηλαδή περιείχε κονίαμα έτομο πρòς χρήση και είχε γλιστρήσει από τò βάθρο πρòς τὰ κάτω. - Δέκα μεγάλα και μικρά όστρακα ανήκοντα σè δεύτερο πίθο.

Όλα προέρχονται από την κοιλιά. Πηλòς κα-
σανòς στòν πυρήνα και κεραμόχρωμος έξωτερι-
κά, τραχύς χοντρόκοκκος με πολλά και μεγάλα
έγκλείσματα και προσμίξεις. Κακή διατήρηση, τὰ
τρία καμένα. Διαστ. 17,5×17 έκ., 12×11 έκ., 12×8,5
έκ., 9,5×6 έκ. και 6,5×5,5 έκ., και πάχ. 2-3 έκ. -
Τμήμα επίπεδης βάσης πίθου από κεραμόχρωμο
τραχύ πολὺ χοντρόκοκκο πηλò με πολλά και μεγά-
λα έγκλείσματα. Ίσως συνανήκει με τὰ προανα-
φερθέντα κομμάτια. Πάχ. τοιχωμάτων 2 έκ.

Στò σύνολò της ή βορειοδυτική γωνία ήταν εν μέρει σκεπασμένη από διεσπαρμένα κομ-
μάτια πίθων και διάφορα όστρακα που καταλάμβαναν τòn χώρο της (πίν. 30, εικ. 14) και
περιλάμβαναν τòn πυθμένα μεγάλου αγγείου (εικ. 14: α), κομμάτια λαβής μεγάλου πιθο-
ειδοὺς (εικ. 14: β) και μεγάλο σωρò από λαβές, χείλη και κομμάτια πίθων (εικ. 14: δ), που
κείτονταν κατὰ μήκος τού βορείου τοίχου σè έκταση 0,90×1,30 μ., ανάμικτα με πέτρες και
κομμάτι κονιάματος:

Εικ. 14. Κεραμεική στη βορειοδυτική γωνία τού Δωματίου 4.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Κλειστό άγγείο οικιακής χρήσεως, πρόχους ή άμφορέας. Σώζεται μόνο ή βάση πλήρης και μέρος των τοιχωμάτων. Βάση δακτυλιόσχημη κωνική, κοιλιὰ εύρυνόμενη πρὸς τὰ ἐπάνω. Πηλὸς τραχύς κεραμόχρωμος. Σωζ. ύψ. 19 εκ., διάμ. βάσης 12,5 εκ. – Δύο μικρὰ κομμάτια ἀπὸ δύο διαφορετικούς πίθους ή πίθο και καθόσχημο. α) Κομμάτι ἀπὸ τὸ χοντρὸ ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος. Πηλὸς άνοιχτὸς

καστανὸς στὸν πυρήνα και κεραμόχρωμος ἐξωτερικά, τραχύς, χοντροκόκκος, με πολλὰ ἐγκλείσματα. Σωζ. μήκ. 11,5 εκ., σωζ. ύψ. 8,7 εκ., πάχ. άνω 3,3 εκ., κάτω 1,8 εκ. β) Κομμάτι ἀπὸ τὸ εὐθὺ χεῖλος πιθανὸν καθόσχημου άγγείου. Πηλὸς γκριζωπὸς στὸν πυρήνα και κεραμόχρωμος ἐξωτερικά, τραχύς χοντροκόκκος με μεγάλα ἐγκλείσματα. Σωζ. ύψ. 12 εκ., σωζ. πλ. 12 εκ.

Ύπῃρχαν ἐπιπλέον 11 ὄστρακα:

Άγραπτα 2, γραπτὰ 9.

Άγραπτα: Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἐξώστρουφου χεῖλους κύλικος.

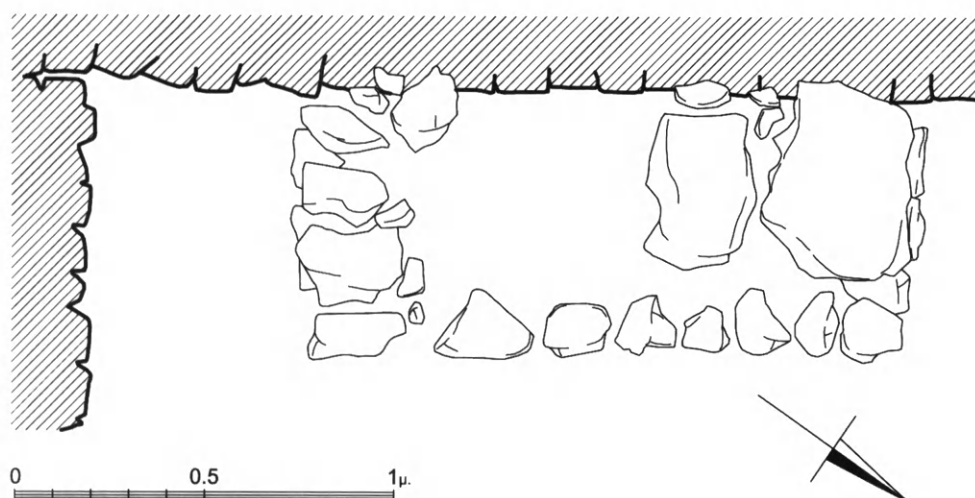
Γραπτά: Δύο συγκολλώμενα τμήματα γάστρας κύλικος με κατακόρυφες πορφύρες με διάστικτα στελέχη. – Όλόβαφο στέλεχος κύλικος. – Δύο συγκολ-

λώμενα τμήματα ψηλοῦ ἐξώκυρτου χεῖλους κρατήρος με ταινία ἐπάνω και πλατιά ἐξωτερικά και δεύτερη ταινία ἀμφίπλευρα. – Χεῖλος σκύφου με πόδι με λεπτή ταινία και δεύτερη ἐξωτερικά. – Δύο ἐξώκυρτα χεῖλη ὀλόβαφων σκύφων. – Τμήμα γάστρας, στελέχους και βάσης ὀλόβαφου ὑψίποδος σκύφου.

Σὲ ἀπόσταση 1 μ. περίπου ἀπὸ τὴ νοτιοδυτικὴ γωνία, σὲ θέση ἀντίστοιχη πρὸς τὴν ἀσάμινθο, ὑπῆρχε ἓνα ὑπερυψωμένο τετράπλευρο περιτοίχισμα διαστάσεων 1,60 (Β.-Ν.) x 0,70 (Α.-Δ.) και ὕψους 0,24 μ., κατασκευασμένο πρόχειρα ἀπὸ μεγάλες πέτρες ποὺ πατοῦν ὄχι ἀπευθείας ἐπάνω στὸ δάπεδο ἀλλὰ σὲ λεπτὸ στρώμα χώματος ποὺ μεσολαβεῖ μεταξὺ κονιάματος και πετρῶν (πίν. 31α, εἰκ. 15). Ἔχει τρεῖς κτιστὲς πλευρές (τὴν ἀνατολική, τὴ βόρεια και τὴ νότια) και εἶναι προσκτισμένο στὸν δυτικὸ τοῖχο τοῦ δωματίου, στὸ σημεῖο ὅπου αὐτὸς ἔχει φύγει ἀπὸ τὴν εὐθεία και κυρτώνεται ἔντονα πρὸς τὰ μέσα, και ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ ἔτσι τὴ δυτικὴ του πλευρά. Τὸ δάπεδο δὲν συνεχίζεται στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ περιτοίχισματος. Τὸ βόρειο ἄκρο του καλύπτεται ἀπὸ δύο μεγάλες πλακοειδεῖς πέτρες. Προφανῶς θὰ ὑπῆρχαν και ἄλλες δύο ή τρεῖς ἀντίστοιχες ποὺ θὰ τὸ ἐκάλυπταν ὀλόκληρο.

ΔΩΜΑΤΙΟ 5

Εἶναι τετράπλευρο, περίπου τετράγωνο και ἐλαφρῶς παράγωνο, μήκους 4,50-4,60 μ. (Β.-Ν.) και πλάτους 4,20-4,40 μ. (Α.-Δ.). Ὁ ἀνατολικὸς τοῖχος του, ποὺ διατηρήθηκε σὲ πολὺ χαμηλὸ ὕψος, σώθηκε ὑπὸ μορφὴ μιᾶς σειρᾶς πετρῶν, πάχους περίπου 0,30 μ., προσκτισμένων στὸν βράχο πίσω της, ποὺ σχηματίζουν ὡς ἐκ τούτου ἀνοιχτὴ καμπύλη ἀπὸ Β. πρὸς Ν. Ὁ νότιος τοῖχος του εἶναι ή μεσοτοιχία με τὸ Δωμάτιο 4 με ἄνοιγμα ἐπικοινων-

Εἰκ. 15. Τετράπλευρο χτιστὸ περιτοίχισμα τοῦ Δωματίου 4.

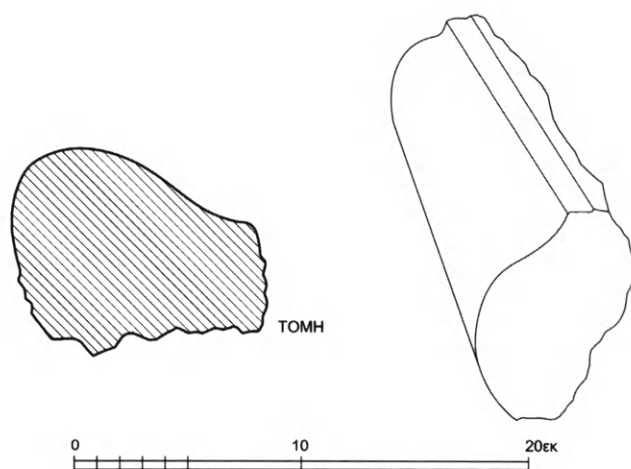
νίας μεταξύ τους, στὸ ὁποῖο τὸ κονίαμα τοῦ δαπέδου σχηματίζει λοξὰ κατηφορικὸ σκαλοπάτι πρὸς τὸ 5, ὕψους 0,06-0,09 μ. Ὁ βόρειος τοῖχος, δύο σειρὲς πετρῶν στὶς προσόψεις μὲ μικρότερες ἀνάμεσά τους, ἔχει πάχος 0,50 μ. καὶ εἶναι ἐντελῶς κατεστραμμένος στὴ βορειοδυτικὴ γωνία. Ὁ δυτικὸς εἶναι διπλός, ἀποτελούμενος ἀπὸ τὸ ἀρχικὸ του σκέλος, πάχους 0,60 μ., ποὺ γωνιάζει καὶ δένει μὲ τὸν βόρειο τοῖχο τοῦ Κατωγίου 10. Σὲ δεύτερη φάση ἐνισχύθηκε ἐσωτερικὰ μὲ προσθήκη πάχους 0,50 μ., ποὺ χτίστηκε σὲ ἐπαφή, ἀλλὰ χωρὶς νὰ δένει, μὲ τὸν ἀρχικὸ, καὶ ψηλότερη ἀπὸ αὐτόν, δίνοντάς του συνολικὸ πάχος 1,10 μ. καὶ ἐλαφρύνοντάς τον σημαντικὰ ἀπὸ τὸ βάρος τῆς ὑποδομῆς τοῦ δωματίου. Ἡ κατεύθυνσή του εἶναι παράλληλη πρὸς τὸν ἀνατολικό, δηλ. κάπως λοξὴ ἀπὸ Β. πρὸς Ν. Ὁ πρῶτος τοῖχος ὅμως παρουσιάζει πολὺν περιέργη ἀλλὰ καὶ χαρακτηριστικὴ παραμόρφωση: ἔχει ἀποκολληθεῖ ἀπὸ τὴ βορειοδυτικὴ γωνία τοῦ δωματίου καὶ μετακινηθεῖ κατὰ 0,40 μ. πρὸς τὸν κατήφορο. Ἐπιπλέον, καθὼς ξεκόλλησε ἀπὸ τὴν ἀρχικὴ του θέση καὶ ἔκλινε πρὸς τὰ κάτω, διεργάγη τὸ κονίαμα τοῦ δαπέδου, τὸ ὁποῖο ἀποσπάστηκε ἀπὸ τὸν τοῖχο, ἔτσι ὥστε δημιουργήθηκε ἐκεῖ ρωγμὴ, ποὺ εἶναι πλατιά στὴ βορειοδυτικὴ καὶ στενότερη στὴ νοτιοδυτικὴ γωνία. Στὸ σημεῖο αὐτὸ ὁ τοῖχος παρέσυρε καὶ μέρος τοῦ δαπέδου μικρῆς ἐκτάσεως. Μὲ ἄλλους λόγους ὁ τοῖχος ἐξέφυγε ἀπὸ τὴ θέση του πολὺ περισσότερο στὴ βορειοδυτικὴ γωνία ἀπὸ ὅσο στὴ νοτιοδυτικὴ.

Ψηλὰ στὴν ἐπίχωση τοῦ δωματίου εὐρέθηκαν ὄστρακα καὶ μία ψῆφος, καθὼς καὶ κομμάτια ἀναγλύφου ταύρου ἀπὸ κονίαμα (πίν. 66α, εἰκ. 16).

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 69 +1 εἰδῶλιο, 1 χάντρα.
Ἄγραπτα 16, γραπτὰ 53.

Ἄγραπτα: Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος τροπιδωτῆς κύλικος. – Ἐξώκυρτο χεῖλος τροπιδωτῆς κύλικος. –

Εἰκ. 16. Κομμάτια ἀναγλύφου ταύρου ἀπὸ κονίαμα τοῦ Δωματίου 5.

Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος κυρτό-πλευρης κύλικος. – Δύο εὐθέα καὶ δύο ἐξώστροφα χεῖλη κυρτόπλευρων κυλίκων, τὸ ἓνα μὲ τὴ ρίζα τῆς ταινιωτῆς λαβῆς. – Τροπιδωτὸ χεῖλος χυτροειδοῦς ἀγγείου οἰκιακῆς χρήσεως ἀπὸ κεραμόχρωμο τραχὺ πηλό. – Μεγάλο τροπιδωτὸ χεῖλος ἀγγείου οἰκιακῆς χρήσεως ἀπὸ φαιδ τραχὺ λεπτόκοκκο πηλό, μὲ ἴχνη φωτιᾶς. – Τμῆμα λαμποῦ εὐρύστομης πρόχου μὲ περίκυρτο χεῖλος. – Βάση λαμποῦ μὲ τὴν ἀρχὴ τοῦ ὤμου πρόχου. Ἀνάγλυφος δακτύλιος στὴν ἔνωση λαμποῦ καὶ ὤμου. – Ἐπίπεδη βάση μικροῦ πιθαμορέα. – Τρία χεῖλη κρατήρων: ἐξώκυρτο ἐπίπεδο, ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς καὶ χοντρὸ ἐξώκυρτο ἐπικλινές. – Τμῆμα γάστρας.

Γραπτά: Ἐξώκυρτο χεῖλος κύλικος μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δύο λεπτὲς ἐπάλλληλες χαμηλότερα στὴ γάστρα. – Γάστρα κύλικος μὲ τὶς ἀπολήξεις τῆς οὐρᾶς δύο ὀρθίων πορφυρῶν. – Τρία κομμάτια ἀπὸ γάστρες κυλίκων, ἓνα μὲ ταινία καὶ δύο μὲ ἱμάντες. – Στέλεχος κύλικος μὲ ἐπάλλληλες κόκκινες ταινίες καὶ πρὸς τὴ γάστρα τέσσερις ἱμάντες. – Βάση κύλικος μὲ βαμμένους δακτύλιους. – Εὐθὺ χεῖλος κύαθου μὲ ἴχνη κόκκινης βαφῆς. – Κυρτὴ βάση κυπέλλου μὲ κατακόρυφο τοίχωμα. Ταινία στὴ γωνία τῆς βάσης καὶ δύο ψηλότερα στὴ γάστρα. Ἐπάνω διακρίνονται τέσσερις παράλληλες γραμμὲς μὲ κόκκινη βαφή. – Κυρτὴ βάση κυπέλλου μὲ λίγὸ κοῖλο τοίχωμα, ὅπου δύο κόκκινες ταινίες. – Τμῆμα λαμποῦ πρόχου μὲ τὴν ἀρχὴ τοῦ ὤμου. Ταινία στὸν λαμποῦ καὶ στὴν ἔνωση μὲ τὸν ὤμο. – Δύο κομμάτια

ἀπὸ ὤμους, τὸ ἓνα μὲ ταινίες καὶ τὸ ἄλλο μὲ τρεῖς ὁμόρροπες καμπύλες, μόλις διακρινόμενες. – Τρεῖς γάστρες μὲ ἐπάλλληλες ταινίες. – Πέντε κομμάτια τοιχωμάτων πρόχων μὲ ἐπάλλληλες κόκκινες ταινίες. – Μικρὸ ὄστρακο ἀπὸ προχοῖδιο. Στὴ βάση τοῦ λαμποῦ ταινία. Στὸν ὤμο στήλη ὀριζοντίων γραμμίδων καὶ στὸ ἄκρο καμπύλη γραμμὴ. – Τμῆμα ἐλαφρῶς κυρτῆς βάσης ἀλαβάστρου μὲ ταινία καὶ ἱμάντες. – Σπασμένο στόμιο ψευδοστόμου μὲ περίκυρτο χεῖλος βαμμένο στὴν ἀκμὴ. – Κομμάτι τοιχώματος ψευδοστόμου ἀπὸ τὸ κύρτωμα τοῦ ὤμου πρὸς τὴν κοιλία μὲ δύο ὁμάδες ἱμάντων μεταξὺ ταινιῶν. – Ἀμφιστροφόγγυλο χοντρὸ ἐπίπεδο χεῖλος κρατήρα μὲ ἀνάγλυφο δακτύλιο ἀπὸ κάτω. Βαμμένο ὅλο τὸ χεῖλος καὶ πλατιά ταινία χαμηλότερα. – Ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος βαμμένο στὴν ἄνω ἐπιφάνεια. Ἀπὸ κάτω ταινία ἐξωτερικά. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος ἀπὸ ὀλόβαφο κρατήρα. – Τμῆμα γάστρας μὲ δύο σειρὲς τριπλῶν τρικάμπυλων τόξων. Μέσα ῥόμβοι ὡς παραπληρωματικὰ στοιχεῖα. Μαύρη ἐξίτηλη βαφὴ σὲ κιτρινωπὸ ἀλείφωμα. – Τμῆμα γάστρας μὲ μεγάλο μέρος τῆς ὀριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς. Πινελία στὴ ρίζα καὶ βαμμένη ἡ ράχη. Ἐσωτερικὰ στὴ γάστρα πλατὺς δακτύλιος. – Δύο γάστρες μὲ ἐπάλλληλες ταινίες. – Σκύφοι: Ἀβαφοὶ ἐσωτερικά: Δύο ἐξώστροφα χεῖλη μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ. Στὸ ἓνα ἴχνη κόκκινης βαφῆς στὴ γάστρα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ἀπὸ κάτω ἐξίτηλη σπείρα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δεύτερη χα-

μηλότερα έσωτερικά. - Γάστρα με την πινελιά της ρίζας της λαβής. - Γάστρα με στήλη άμειβόντων και δίπλα ομάδα γραμμών μεταξύ κατακορύφων ταινιών. - Γάστρα με άμυδρά διακρινόμενους ίμάντες. - Γάστρα με ίμάντες κάτω από σπείρα. Διακρίνεται μόνον ή σκιά της βαφής. - Γάστρα με ταινία. - Γάστρα με έξι ίμάντες κάτω από στήλη άμειβόντων. - Στήλη δικτυωτών ρόμβων με διπλό περιθώριο από πέντε ίμάντες. Κόκκινη βαφή. - Ακέραιη δακτυλιόσχημη βάση, διαμ. 4,5 εκ., άκόσμητη. - Δακτυλιόσχημη βάση με ταινία έξωωτερικά. Μέσα στον πυθμένα μόλις διακρίνονται όμόκεντροι δακτύλιοι. - Δακτυλιόσχημη κωνική βάση με ταινία έξωωτερικά και άλλες δύο έξίτηλες ψηλότερα στη γάστρα. - Έξώκυρτο χείλος σκύφου με λεπτές στιγμές στην άκμή. - Δύο όστρακα ένδόβαφων: Γά-

στρα με τη ρίζα της λαβής, όπου πλατιά πινελιά και γάστρα με στήλη φολιδωτού με όκταπλό έξίτηλο περιθώριο. - Τέσσερα όστρακα όλόβαφων: ένα έξώκυρτο χείλος και τρεις γάστρες.

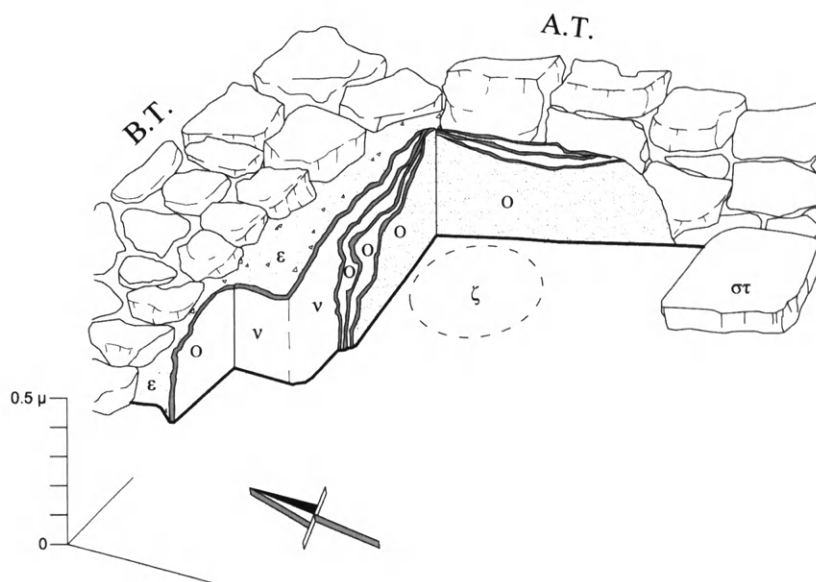
Ειδώλιο: Κορμός ειδωλίου Φ, πολύ τριμμένος. Στην πρόσθια όψη κυματοειδείς γραμμές που καλύπτουν και τα πλαστικά στήθη. Η όπίσθια όψη έντελώς τριμμένη. Σωζ. ύψ. 3,6 εκ., πλ. 3,8 εκ. - Δύο συνανήκοντα κομμάτια κυματίου από κονίαμα, συν. μήκ. 22 εκ., σωζ. πλ. 10 εκ. και μέγ. πάχ. 7 εκ., με όμαλά αλλά όχι άπολύτως συμμετρικά καμπύλη κατατομή. Η πίσω επιφάνεια ανώμαλη λόγω προσαρμογής του σε τοίχο. (είκ. 16).

Μικρό εύρημα: Μικρή επίπεδη στρογγυλή χάντρα, ως κρίκος, από γκριζοπράσινο στεατίτη. Διάμ. 1 εκ.

Τό μεγαλύτερο μέρος του δωματίου καλύπτεται από δάπεδο, αποτελούμενο από καλά διατηρημένο κονίαμα από άσβέστη με χαλικάκια επάνω σε ύπόστρωμα από όστρακα και χώμα. Στο κέντρο περίπου του δωματίου, σε άπόσταση 1,65 μ. από τον νότιο τοίχο, 2,55 μ. από τον βόρειο, 1,95 μ. από τον ανατολικό και 2 μ. από τον δυτικό, εύρίσκεται ένσωματωμένη στο δάπεδο τετράγωνη λίθινη βάση από άμυγδαλίτη, κανονικά κομμένη και τοποθετημένη κάπως λοξά, διαστάσεων 0,33×0,33 μ. και ύψους από τό δάπεδο 0,15 μ. Οι γωνίες της είναι κάπως σπασμένες και φαγωμένες, στο κέντρο όμως ή επιφάνειά της διατηρείται λεία και ανέπαφη, και διατηρεί τό ίχνος στρογγυλού κίονος διαμέτρου 0,20 μ. (πίν. 31β). Πρόκειται προφανώς για στήριγμα της όροφής. Σε άπόσταση 1,30 μ. προς Α. της βάσης και 0,40 μ. από τον ανατολικό τοίχο ύπάρχει στρογγυλή κοιλότης, ή μάλλον διακοπή του έπιστρώματος του δαπέδου, διαμέτρου 0,32 μ. και βάθους 0,03-0,04 μ. με ανώμαλα τα χείλη. Τό κονίαμα δέν προσαρμόζεται σε τίποτα αλλά σταματά άτεχνα και ανώμαλα στα χείλη της κοιλότητος, ή όποία είναι στρωμένη με χώμα. Πρέπει νά ήταν ύποδοχή μεγάλου άγγείου. Κατά μήκος του νοτίου τοίχου ύπάρχει επιφάνεια όχι πολύ κανονική τετράπλευρη, μήκους 0,92 έως 1 μ. και πλάτους από τον τοίχο 0,60 μ., με στρογγυλεμένες τις γωνίες, άλειμμένη με παχύ στρώμα κονιάματος με ανώμαλα ύπερυνωμένα χείλη. Η έπίστρωση αυτή συνεχίζεται στην επιφάνεια του τοίχου και σε μία πέτρα κ.χ., τοποθετημένη ανατολικά, δηλαδή άμέσως άριστερά της διόδου από τό Δωμάτιο 4. Τό σύνολο θυμίζει την έπίστρωση του δαπέδου στο 4, όπου είχε τοποθετηθεί ή ασάμινθος. Στη βορειοανατολική γωνία κατά μήκος των τοίχων που την σχηματίζουν ύπηρχε επάλειψη από τρία επάλληλα λεπτά στρώματα κονιάματος, που συνεχίζονται στον ανατολικό τοίχο προς Ν. επάνω στην επιφάνεια πλακοειδούς πέτρας διαστάσεων 0,25×0,40 μ. και ύψους από τό δάπεδο 0,05-0,06 μ., κάτι ανάλογο προς την πέτρα δίπλα στο κονίαμα του νοτίου τοίχου. Στη γωνία ακριβώς, μεταξύ της πέτρας και των στρώσεων του κονιάματος, ύπηρχε στρογγυλή τράπεζα προσφορών ή έστία, έπίσης από κονίαμα, χωρίς ίχνη φωτιάς (άρα όχι πύραυνο), σπασμένη και πεσμένη λίγο λοξά προς Δ., δηλαδή προς τον κατήφορο

(πίν. 32β). Ήταν στη θέση της, χτισμένη επάνω σε υπερυψωμένη υποδοχή από πολλαπλές στρώσεις κονιάματος που είχαν στρωθεί επάνω στο δάπεδο για να την στηρίξουν και που υψώθηκαν αντιστοίχως στα πλευρά της. Ήταν δηλαδή κολλημένη, τρόπον τινά, στη γωνία όπου εφύεθκε και έσπασε από κομμάτια που έπεσαν από ψηλά και σχημάτισαν την επίχωση του δωματίου.

Πίσω από την έστία ο τοίχος ήταν αλειμμένος με τέσσερα επάλληλα στρώματα κονιάματος (είκ. 17), από τα όποια το δεύτερο μετά το επιφανειακό, τοιχογραφημένο, φέρει αποσπασματική και κακοδιατηρημένη παράσταση της πρόσοψης ενός σπιτιού με κιονοστοιχία, δηλαδή έξωστη με στηθαίο κατά μήκος της που καταλήγει σε μία ξύλινη κατασκευή πλαισιωμένη από τοιχοδομία, ή όποια είναι ίσως θύρα που όδηγοΰσε προς τόν έξωστη.

Είκ. 17. Τοιχογραφία κτιρίου κ.χ. στο Δωμάτιο 5.

Έχουμε λοιπόν ένα δωμάτιο, τόν 5, με έσωτερικό στήριγμα της όροφης, με έναίιο δάπεδο από άσβεστοκονίαμα, με τοιχογραφίες και με τόν αρχικό δυτικό του τοίχο έν μέρει αποκολλημένο και ένισχυμένο έσωτερικά με ένα δεύτερο παράλληλο ίσχυρò τοίχο, που συνεκράτησε τήν όλη κατασκευή. Τò έρώτημα είναι πότε και γιατί συνέβη αύτή ή αποκόλληση και μερική μετατόπιση, ή όποια είναι έμφανέστερη και κρισιμότερη στο βόρειο άκρο του, παρò στο νότιο. Οί ύπάρχουσες ένδείξεις είναι οί έξής:

1. Ή βάση του στηρίγματος της όροφης απέχει από τόν ανατολικò τοίχο του δωματίου 1,95 μ. και από τόν έσωτερικό ένισχυτικό τοίχο 2 μ., εύρίσκεται δηλαδή στη μέση του δωματίου άφου τοΰτο έστένεψε. Ή βάση όμως αύτή έμφυτεύτηκε στο κονίαμα του δαπέδου, που είναι βεβαίως σύγχρονο με τήν κατασκευή του δωματίου και που είχε προφανώς

ἀρχίσει νὰ στρώνεται ἀφοῦ ἓνα τμήμα του ἀκολούθησε τὸν τοῖχο στὴν ἀποκόλλησή του. Ὁ ἐνισχυτικὸς τοῖχος δηλαδὴ χρειάστηκε νὰ προστεθεῖ ἤδη κατὰ τὴ φάση τῆς δόμησης τοῦ δωματίου (ἄρα καὶ τοῦ κτιρίου), πράγμα ποὺ σημαίνει ὅτι ὁ ἀρχικὸς τοῖχος πρέπει νὰ εἶχε ἤδη τότε ἀποκολληθεῖ, προφανῶς λόγω κακοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς θεμελιώσεώς του.

2. Παρ' ὅλο ποὺ μετακινήθηκε, δὲν ἀχρηστεύτηκε, διότι ἀποτελέσε τὸν ἀνατολικὸ τοῖχο τοῦ Κατωγίου 11. Ἡ μετακίνησή του δηλαδὴ, μερικὴ καὶ ὄχι σημαντικὴ, ὅπως ἦταν ἀρχικά (διότι μπορεῖ νὰ αὐξήθηκε κάπως ἀπὸ τὸν σεισμό), δὲν ἦταν ἀρκετὴ ὥστε νὰ χρειαστεῖ ἡ πλήρης ἀντικατάστασή του. Ἐπρεπε ὅμως νὰ στερεωθεῖ τόσο ὥστε νὰ μὴν κινδυνεύει νὰ καταρρεῦσει, καὶ τοῦτο δὲν μποροῦσε νὰ γίνει ἐκ τῶν ὑστέρων ἀλλὰ μόνο ἐνὸς ἡ οἰκία χτιζόταν.

Ἡ ἐπίχωση τοῦ δωματίου περιεῖχε ὄστρακα, κονιάματα, καὶ μικρὸ φακοειδὴ σφραγιδόλιθο ἀπὸ μαῦρο στεατίτη, διαμ. 0,012-0,015 μ., μὲ ἀποτετριμμένη παρὰσταση.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σφραγιδόλιθος ἀπὸ στεατίτη, ἡμίεργος. Δὲν κατορθώθηκε νὰ βγεῖ ἀπὸ τὴ βιτρίνα τοῦ Μουσείου Μυκηνῶν πρὸς μελέτη. [Περιγραφή κάρτας Μ.Μ.: Φακοειδὴς σφραγιδόλιθος ἀπὸ στεατίτη λίθο μελανῆς ἀπόχρωσης, φέρων κυκλικὴς διατομῆς τρεῖς μα κατ' ἄξονα. Στὴν κύρια πλευρὰ φέρει τέσσερις

μᾶλλον σταγονόσχημες ἐμπιέσεις καὶ ἓνα γωνιώδες ὠοειδὲς σχῆμα. Μᾶλλον ἡμιτελὴς. Διακρίνονται διάφορες γωνιώσεις στὴν ἐπιφάνεια ὅπως καὶ γραμμὲς/χαράξεις, ἴσως ἔχνη τῆς χρήσης τοῦ λειαντήρα (:). ΥΕ ΙΙΒ (1300-1180 π.Χ.)].

Μέσα στὴν ἐπίχωση, 0,70 μ. πρὸς Β. τῆς βάσης καὶ 0,15 ἐπάνω ἀπὸ τὸ δάπεδο, εὑρέθηκαν κομμάτια πίθου.

Ἀκόμη χαμηλότερα, σχεδὸν ἐπάνω στὸ δάπεδο:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 45 + 3 εἰδώλια, 1 κωνίδιο.

Ἄγραπτα 10, γραπτὰ 35.

Ἄγραπτα: Δύο ἐξώκυρτα χεῖλη τροπιδωτῶν κυλίκων, τὸ ἓνα μὲ ἀκέραιη τὴν κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Ἐνα ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ἀκέραιη τὴν κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ καὶ τρεῖς ἐξώκυρτα, τὸ ἓνα μὲ τὴ ρίζα τῆς πλατιάς ταινιωτῆς λαβῆς, κυρτόπλευρων κυλίκων. – Τμήμα ταινιωτῆς λαβῆς, ἡ ἀρχὴ τῆς ἀπὸ τὸ χεῖλος. – Ἀκέραιο ταινιωτὸ πόδι χυτρόποδος οἰκιακῆς χρήσεως μὲ τμήμα τοῦ πυθμένα τῆς γάστρας. Πηλὸς κεραμόχρωμος μὲ ἀραιὰ ἐγκλείσματα. – Μεγάλον κομμάτι κυάθου ποὺ δια-

σώζει τὴν κατατομὴ τοῦ ἀγγείου ἀπὸ τὸ χεῖλος μέχρι τὴ βάση. Χεῖλος εὐθύ, γάστρα κωνικὴ, βάση ἐπίπεδη. Ὑψ. 5,5 ἐκ., διάμ. βάσης 4,2 ἐκ. – Τμήμα λαμποῦ πρόχου μὲ περίκυρτο χεῖλος.

Γραπτὰ: Κυλίκες: Δύο ἐξώκυρτα χεῖλη κυρτόπλευρων κυλίκων μὲ ἱμάντες χαμηλὰ καὶ ἐνδιάμεσα τὴν οὐρὰ ὀριζόντιας πορφύρας στὸ ἓνα καὶ σειρὰ ὀριζοντίων πορφυρῶν στὸ ἄλλο. Σώζεται ἓνα κεφάλι μὲ διπλὸ περίγραμμα καὶ μία διάστικτη οὐρά. – Ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος βαμμένο ἀμφίπλευρα. Ἀπὸ κάτω τὸ κροσσωτὸ περίγραμμα ἄνθους καὶ ὁ περιστικτός κάλυκας. – Γάστρα μὲ τρεῖς ἱμάντες κάτω ἀπὸ τμήμα τοῦ σώματος ὀριζόντιας πορφύ-

ρας, χωρὶς στίξη. Ἐξίτηλη κόκκινη βαφή. – Δύο γάστρες μὲ ἱμάντες, στὴ μία σώζεται ἡ ρίζα τῆς κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. Στὴ ράχη τῆς ταινία μὲ διχαλωτὴ ἀπόληξη. – Γάστρα μὲ τέσσερις πορφύρες διατεταγμένες πέριξ μικροῦ κύκλου. Ἐνώνονται μὲ τὸ ἄκρο τῶν κεραιῶν τους. Σώζονται δύο πορφύρες μερικῶς καὶ οἱ κεραῖες τῶν ἄλλων δύο. Ἡ καλύτερα σωζόμενη ἔχει κεφάλι μὲ διπλὸ περίγραμμα, περίστικτο σῶμα καὶ διάστικτη οὐρά. Ἀπὸ τὴ δεύτερη σώζεται μόνο τὸ κεφάλι. Καστανὴ ἐνιαχοῦ ἐξίτηλη βαφή. – Τέσσερα στελέχη μὲ ἐπάλληλες ταινίες. – Στέλεχος μὲ ἐπάλληλες ταινίες καὶ τρεῖς ἱμάντες ἀπὸ ἐπάνω. – Στέλεχος μὲ δύο ὁμάδες τῶν πέντε ἱμάντων ἐκάστη ἐπάνω ἀπὸ ταινία. – Στέλεχος ὁλόβαφης κύλικος. – Τμῆμα βάσης μὲ βαμμένους δακτυλίους. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία καὶ ἀπὸ κάτω σπογγωτὴ διακόσμηση μὲ κόκκινη βαφή. – Μικκύλο κύπελλο σωζόμενο ἀπὸ τὸ χεῖλος μέχρι τῆς βάσης. Εὐθὺ χεῖλος, κοῖλο τοίχωμα, κυρτὴ βάση. Στὴ γάστρα σώζεται ἡ ρίζα τῆς κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς, ἡ ὁποία θὰ κατέληγε στὸ χεῖλος, ὅπως ἀποδεικνύει ἵχνος ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς. Ταινία στὴν ἀκμὴ τοῦ χείλους καὶ στὴ βάση. Στὴ γάστρα διακρίνονται ὀριζόντιες καὶ κατακόρυφες γραμμὲς, ἀδιάγνωστη διακόσμηση. Ὑψ. 3,4 ἐκ. – Ἐλαφρῶς κυρτὴ βάση κυπέλλου μὲ εὐρυνόμενο τοίχωμα. Κακὴ διατήρηση μὲ ἵχνη φωτιάς ἀμφίπλευρα. Γύρω ἀπὸ τὴν βάση πλατιά προχειρογραμμένη ταινία. – Τμῆμα λαβῆς πρόχου ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς στὸ χεῖλος. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ στὰ περιθώρια τῆς λαβῆς. – Κομμάτι τοιχώματος μὲ δύο ἐπάλληλες ταινίες. – Τμῆμα λαμποῦ πιθαμοφρεά μὲ περίκυρτο χεῖλος. Ταινία στὸ χεῖλος, δεύτερη ἐσωτερικὰ στὸν λαμπὸ καὶ τέσσερις ἐξωτερικά. Ταινία ποὺ μόλις διακρίνεται καὶ στὴν ἀρχὴ τοῦ ὤμου. –

Κρατῆρες: Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς πλατὺ χεῖλος, βαμμένο ἀμφίπλευρα. – Ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος μὲ ταινία στὴν ἄνω ἐπιφάνεια. – Τμῆμα γάστρας μὲ τὴ ρίζα τῆς κυλινδρικής λαβῆς, ὅπου καὶ πλατιά πινελιά. – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ μέσα στὸν πυθμένα ἀνάγλυφο βαμμένο δακτύλιο γύρω ἀπὸ ταπεινὴ μαστοειδὴ ἀπόφυση στὸ κέντρο. – *Σκύφοι:* Τρία στελέχη ἀπὸ σκύφους μὲ πόδι, ἓνα μὲ ταινίες καὶ δύο ἀπὸ ὁλόβαφους. – Βάση σκύφου μὲ βαθιὰ κεντρικὴ κοιλότητα, βραχὺ πόδι καὶ μικρὸ τμῆμα ἀπὸ τὸ τοίχωμα. Ταινίες στὴ βάση, στὸ πόδι καὶ στὴ γάστρα μὲ κόκκινη ἀπολεπισμένη βαφή. – Γάστρα ἄβαφου ἐσωτερικὰ σκύφου μὲ τμῆμα στελεχωτῆς σπειράς. – Πέντε ὅστρακα ὁλόβαφων: ἓνα ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τέσσερις γάστρες.

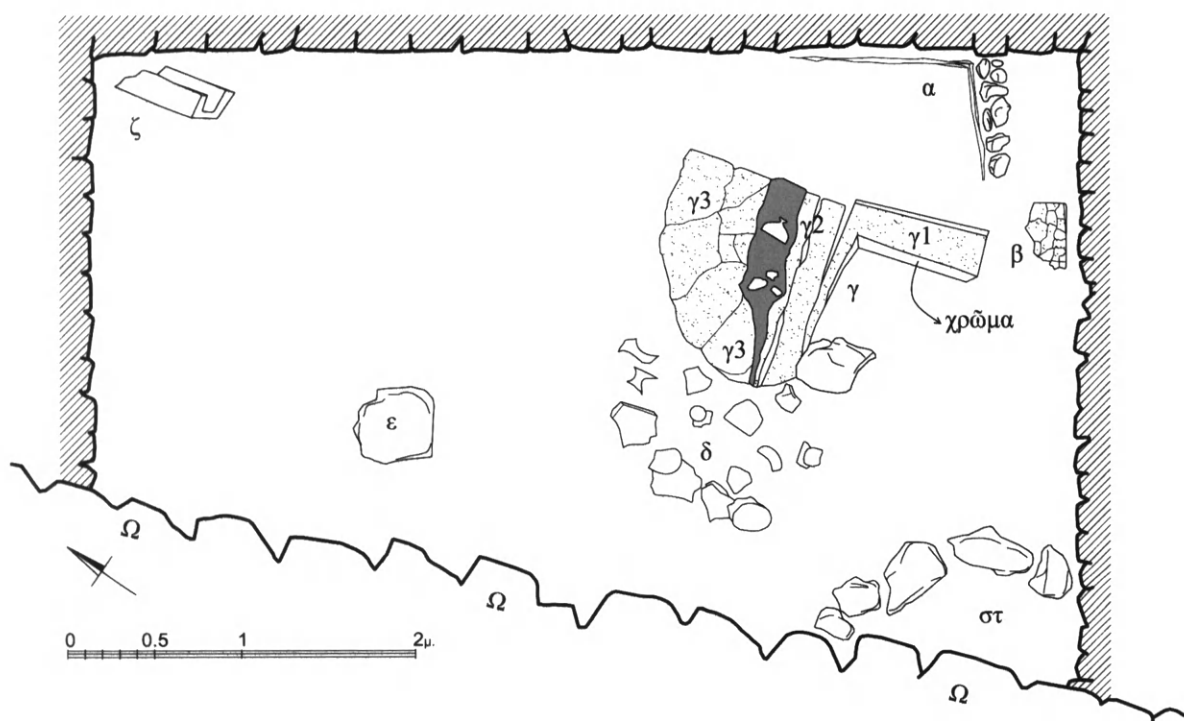
Εἰδῶλιο: Εἰδῶλιο Πρωτο-Φ. Σώζονται τὰ δύο διπλωμένα στὸ στήθος χέρια καὶ τὸ βραχύτατο κυλινδρικό κάτω σῶμα μὲ τὴν εὐρυνόμενη κοίλη βάση. Ἀπὸ τὴ διακόσμηση διακρίνονται μόνον ἵχνη γραμμῶν στὸ κάτω σῶμα. Σωζ. ὕψ. 3,6 ἐκ. – Τμῆμα μικροῦ εἰδωλίου Ψ. Σώζεται ὁ κορμὸς μὲ τὸ ἓνα σπασμένο πτερύγιο καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ κάτω σώματος. Πλαστικὰ δηλωμένα τὰ στήθη καὶ ἡ πλεξίδα στὴν πλάτη. Ταινία περὶ τὴν ὀσφὺ καὶ στὸ περίγραμμα τοῦ κορμοῦ. Καμπύλες παράλληλες γραμμὲς ἀμφίπλευρα. Στὸ κάτω σῶμα δύο γραμμὲς ἐμπρὸς καὶ μία πίσω. Σωζ. ὕψ. 3,7 ἐκ. – Εἰδῶλιο ζῶου. Σώζεται τὸ ἐμπρόσθιο τμῆμα τοῦ σώματος μὲ τὶς ρίζες τῶν δύο ἐμπροσθίων ποδιῶν καὶ τοῦ κεφαλιοῦ. Μόλις διακρίνονται ἑξὶ ταινίες κατὰ μῆκος τοῦ κυλινδρικοῦ σώματος.

Μικρὸ εὖρημα: Κωνικὸ ἀκέραιο διάτρητο κωνίδιο μὲ κατακόρυφο τρῆμα, ἐπίπεδη βάση καὶ κορυφή, ἀπὸ μαῦρο στεατίτη. Ὑψ. 1,5 ἐκ., διάμ. βάσης 2,4 ἐκ.

ΔΩΜΑΤΙΟ 6

Ἀναλόγων διαστάσεων μὲ τὰ 5 καὶ 4 πρὸς Ν. του (πίν. 33β, εἰκ. 18). Τὸ μῆκος του (B.-N.) εἶναι 5,55 μ. Τὸ πλάτος του (A.-Δ.) εἶναι ἀσαφές, γιατί ἐπάνω ἀπὸ τὶς πρὸς Ν. γωνίες περνάει λοξὰ ὁ τοίχος Ω. Ἡ νότια πλευρὰ του, μετρούμενη ἀπὸ τὴ γωνία στὴν προέκταση τοῦ δυτικοῦ διπλοῦ τοίχου τοῦ 5 μὲ τὸν νότιο τοῖχο, θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι 3,95 μ. Ἡ μέτρηση ἐπὶ τόπου δίνει πλάτος κάπως μεγαλύτερο ἀπὸ 3,65 μ. Ἡ βόρεια πλευρὰ του σώθηκε ἐλεύθερη σὲ μῆκος 2,50 μ. Οἱ νότιος καὶ βόρειος τοίχος του, ὅσο σώζονται, δὲν δείχνουν ἐπικοινωνία μὲ τὰ γειτονικά του Δωμάτια 5 (πρὸς Ν.) καὶ 7 (πρὸς Β.). Ὁ νότιος τοίχος του ἔχει πάχος 0,50 μ., τὸ σωζόμενο νότιο τμῆμα τοῦ ἀνατολικοῦ τοῦ τοίχου δεῖχνει

πάχος 0,50 μ. καὶ ὁ βόρειος, ἀναστατωμένος ἀπὸ τὸ ἄροτρο τῆς σύγχρονης καλλιέργειας, 0,40 μ. Ὁ δυτικὸς σκεπάστηκε ἀπὸ τὸν Ω, κατὰ τὸν καθαρισμὸ τοῦ ὁποίου, ἔξω ἀπὸ τὴ βορειοδυτικὴ γωνία τοῦ δωματίου, εὐρέθηκε στὰ ἐπιφανειακὰ χώματα μικρὸ χάλκινο νόμισμα τοῦ Ἄργου, πολὺ φθαρμένο, διαμ. 1,5 ἐκ. καὶ πάχους 2 χιλ., ποὺ φέρει στὴν ἐμπρόσθια ὄψη κεφάλι τῆς Ἥρας μὲ στέφανο καὶ στὴν ὀπίσθια τὴν Ἀθηνᾶ Πρόμαχο. Χρονολογεῖται στὰ τέλη τοῦ 4ου αἰ. π.Χ. ἢ στὸ α' μισὸ τοῦ 3ου αἰ. π.Χ.

Εἰκ. 18. Δωμάτιο 6.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Μικρὸ χάλκινο νόμισμα, ὀξειδωμένο (πίν. 33α)¹¹⁴. Σὲ μερικὰ σημεῖα διακρίνεται τὸ γυαλιστερὸ χρυσιζόν χρῶμα τοῦ χαλκοῦ.

A. Κεφάλι Ἥρας μὲ στέφανο σὲ κατατομή, μὲ

ἄδρᾳ καὶ συμμετρικὰ χαρακτηριστικά: μύτη, στόμα, σαγόνι, φρύδι καὶ μάτι σὲ κατατομή.

B. Ἑνοπλὴ ὄρθια γυναικεῖα κρᾶνοφόρος μορφή (Ἀθηνᾶ). Στὸ ἀριστερὸ χέρι, ἀνασηκωμένο στὸ

114. Τὴν ταύτιση καὶ τὴ χρονολόγηση ὀφείλω στὴν - τότε - διευθύντρια τοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου κυρία Μάντω Οἰκονομίδου, τὴν ὁποίαν καὶ

εὐχαριστῶ καὶ ἀπὸ τὴ θέση αὐτή. Βλ. καὶ B. Head, *Historia Numorum* 439, Head of Hera with stephanos, πίσω ΑΡΓ. Παλλάδιο. (χάλκινο). AR 23 grs.

ὑψος τοῦ ὧμου, κρατάει ἡμισφαιρική ἀσπίδα με πλατιά ἀντυγα. Στὸ δεξι χέρι, ἀνασηκωμένο καὶ αὐτὸ στὸ ὕψος τοῦ ὧμου καὶ σὲ ὀξεία γωνία, κρατάει δόρυ σὲ ὀριζόντια θέση. Ἀπὸ κάθε χέρι κρέμονται οἱ ἄκρες τῶν χειρῶν τοῦ ποδῆρου χιτῶ-

νος ποὺ φοράει ἡ μορφή κάτω ἀπὸ τὸ βραχὺ ἱμάτιο. Κάτω ἀπὸ τὴν ὥα τοῦ χιτῶνος ἐξέχουν τὰ πέλματα τῶν ποδιῶν. Τὸ κράνος φέρει καὶ λοφίο. Παλλάδιο. Διάμ. 1,6 ἐκ.

Ἡ ἀνατολική παρεῖα τοῦ δωματίου εἶναι κομμένη στὸν βράχο, πρᾶγμα ποὺ δίνει τὴν ἀρχὴ γιὰ ἓνα ἴσιο, ἐπίπεδο δάπεδο, τὸ ὁποῖο ἦταν στρωμένο μετὰ τὸ συνηθισμένο κονίαμα ἀπὸ ἀσβέστη καὶ χαλικάκια.

Στὴ νοτιοανατολική γωνία καὶ σὲ ἀπόσταση 0,70 μ. ἀπὸ τὸν νότιο τοῖχο ὑπῆρχε ἓνα ὄρθιο γωνιώδες χώρισμα γενικῶν διαστάσεων 0,70×1 μ., ἀνοιχτὸ πρὸς Δ. καὶ Β. (εἰκ. 18: α). Πρὸς Δ. καὶ δίπλα του, κατὰ μῆκος τοῦ νοτίου τοίχου, ἦταν πεσμένο σὲ ὕψος 0,15 μ. ἀπὸ τὸ δάπεδο ἓνα κομμάτι κόκκινου κονιάματος μήκους 0,54 μ. καὶ πλάτους 0,32 μ., σπασμένο σὲ μικρὰ συνεχόμενα κομμάτια (εἰκ. 18: β). Σὲ ἀπόσταση 1,56 μ. ἀπὸ τὸν βόρειο τοῖχο, 3,65 μ. ἀπὸ τὸν νότιο καὶ 1,90 μ. ἀπὸ τὸν ἀνατολικό, ἦταν μία ἀνώμαλη τετράγωνη λίθινη πλάκα διαστάσεων 0,40×0,36 μ. καὶ πάχους 0,07 μ., χτισμένη καὶ σφηνωμένη μετὰ μικρὰ πετραδάκια στὸ δάπεδο, δηλαδὴ κ.χ., μετὰ ἐντελῶς λεία ἐπιφάνεια (εἰκ. 18: ε). Σὲ εὐθεία γραμμὴ ἀπὸ αὐτὴν καὶ σὲ ἀπόσταση 1,70 μ. πρὸς Ν. τῆς ὑπῆρχε ἄλλη πλακοειδὴς πέτρα ἀνωμάλου σχήματος, διαστάσεων 0,24×0,25 μ., χτισμένη καὶ αὐτὴ στὸ δάπεδο τοῦ ὁποῖου τὸ κονίαμα εἶχε προσαρμοστῇ στὰ πλευρὰ τῆς. Ὑπῆρχαν δηλαδὴ δύο βάσεις γιὰ στηρίγματα τῆς ὀροφῆς ἐπάνω στὸν κατὰ μῆκος ἄξονα τοῦ δωματίου, ποὺ ἀπεῖχαν 1,50 μ. ἀπὸ τὸν βόρειο τοῖχο, 2,05 μ. ἀπὸ τὸν νότιο, καὶ 2 μ. ἀπὸ τὸν ἀνατολικό καὶ τὸν δυτικό. Ἡ πρὸς Ν. βάση (εἰκ. 18: δ) ἦταν σκεπασμένη ἀπὸ κομμάτια ἀγγείων σὲ σωρὸ (ἓνα πιθόσταμνο, ἓνα πιθοειδές, μία τουλάχιστον κύλικα καὶ δύο ἀκόμη βάσεις) καὶ ἀπὸ χῶμα κοκκινωποῦ χρώματος. Εἶναι φανερὸ ὅτι ὅταν τὰ ἀγγεῖα καὶ οἱ πλῖθες ἔπεσαν καὶ κάλυψαν τὴν βάση, τὸ στήριγμα ποὺ αὐτὴ ἐβάσταζε, κίων ἢ πεσσός, εἶχε φύγει ἀπὸ τὴ θέση του.

Στὴ νοτιοδυτικὴ γωνία, ὅση καὶ ὅπως σώζεται, μερικὲς πέτρες σχηματίζουν ἓνα τεταρτοκύκλιο (εἰκ. 18: στ), στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ ὁποῖου δὲν διατηρεῖται δάπεδο. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἦταν χώρισμα γιὰ τὴν ὑποδοχὴ μεγάλου ἀγγείου. Ἀκόμη, στὴ βορειοανατολική γωνία ἀκριβῶς καὶ σὲ ὕψος 0,16 μ. ἀπὸ τὸ δάπεδο ἦταν πεσμένο λοξὰ ἀποσπασματικὸ κομμάτι πήλινου ἀγωγοῦ τετράγωνης διατομῆς (εἰκ. 18: ζ), σπασμένο στὰ δύο, ποὺ ἔχει ὕψος πλευρᾶς 0,08 μ., ἐξωτερικὸ πλάτος πυθμένος 0,13 μ., ἐσωτερικὸ 0,08 μ. καὶ πάχος πλευρᾶς 0,025 μ.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Δύο κομμάτια πήλινου ἀγωγοῦ. Τὸ ἓνα, τὸ μεγαλύτερο, σώζει ἀκέραια τὰ τοιχώματα καὶ τελειώμα στὴ μία στενὴ πλευρὰ. Ἡ κάτω πλευρὰ ἐπίπεδη, τὰ τοιχώματα κατακόρυφα ὑπερυψωμένα. Στὴ μία στενὴ πλευρὰ σώζεται ἡ ὀψὲς τοῦ ἀγωγοῦ. Πηλὸς τεφρὸς στὸν πυθμένα καὶ κεραμόχρωμος ἐξωτερι-

κά, τραχὺς χοντροκόκκος μετὰ ἐγκλείσματα. Ἀλείφωμα κιτρινωπό. Σωζ. μῆκ. 28 ἐκ., πλ. 17,5 ἐκ. ἐπάνω καὶ 15 ἐκ. κάτω, ὕψ. τοιχώματος 8-8,5 ἐκ., πάχ. 3 ἐκ. Τὸ ἄλλο κομμάτι ὅμοιο ἀλλὰ σπασμένο. Λεῖπει ἡ μία πλευρὰ τοῦ τοιχώματος.

Τὸ δωμάτιο ἦταν σκεπασμένο μὲ ἐπίχωση, ἡ ὁποία, κάτω ἀπὸ τὸ ἐπιφανειακὸ στρώμα ποὺ εἶχε διαταραχθεῖ ἀπὸ τὸ ἄροτρο, περιεῖχε ἐπάνω ἀπὸ τὸ δάπεδο κεραμεικῇ:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 53 + 5 εἰδῶλια, 3 κωνίδια, 1 λίθινο ἀντικείμενο.

Πρώμο 1, ἄγραπτα 7, γραπτὰ 37, ἀπροσδιόριστα 8.

Πρώμο: Τμήμα γάστρας ρηχοῦ ἡμισφαιρικοῦ κυάθου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση καὶ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν πρὸς τὴ βάση¹¹⁵ (πίν. 32α: 6).

Ἄγραπτα: Ἐξώστροφο χεῖλος ρηχοῦ κυάθου μὲ ἴχνη καύσης ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ σὲ ἓνα σημεῖο. – Ἐντονα ἐξώστροφο ψηλὸ χεῖλος βαθέος ἡμισφαιρικοῦ κυάθου. – Ἐπίπεδη βάση κυάθου ἢ λεκανιδίου μὲ ἴχνη νήματος κεραμέα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ κοντὸς εὐρὺς λαμὸς ἀμφορέως. – Μεγάλο κομμάτι μικροῦ σφαιρικοῦ ἀμφορέα ἢ πρόχου μὲ τμήμα κατακόρυφης κυλινδρικής λαβῆς ἀπὸ τὴ σύνδεση λαμοῦ-ῶμου ὡς τὴν κοιλία. Καστανὸς πηλὸς μὲ πολλὰ ἐγκλείσματα. – Τοίχωμα μεγάλου κλειστοῦ ἀγγείου. – Σχεδὸν ἀκέραιη δισκοειδὴς βάση κλειστοῦ ἀγγείου. Κοίλη κάτω μὲ κοντὸ στέλεχος καὶ τμήμα τοιχώματος. Κιτρινωπὸς πηλὸς μὲ πολλὰ μικρὰ ἐγκλείσματα.

Γραπτὰ: *Κύλικες:* Ἐξώκυρτο χεῖλος βαμμένο ἐπάνω καὶ ἐξωτερικὰ καὶ τμήμα σπείρας στὴ γάστρα. – Τέσσερα ἐξώκυρτα ἐπικλινῆ χεῖλη ὀλόβαφων κυλίκων, τὸ ἓνα μὲ πλατιὰ ταινιωτὴ κατακόρυφη λαβή. – Γάστρα μὲ τμήματα πλοκάμων. – Τρεῖς ὀλόβαφες γάστρες, οἱ δύο μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς, ἡ τρίτη μὲ ἀρχὴ στελέχους. – Βάση δισκοειδὴς βαμμένη ἐπάνω. – Κοῖλο τοίχωμα καὶ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ κυπέλλου μὲ βαμμένη ράχη καὶ διχαλωτὰ ἄκρα ἐπάνω καὶ κάτω. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀρύτινας μὲ λεπτὴ ταινία καὶ τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς ὑπερυψωμένης λαβῆς μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ λοξὴ ταινία στὴ ράχη. – Κομμάτι ἀπὸ τὸ σφαιρικὸ σῶμα θηλά-

στρου μὲ ἴχνος ἀποκολλημένης προχοῆς καὶ διαμπερὴ ὀπή¹¹⁶ (πίν. 32α: 1). – Πέντε τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες. – Μικρὸ τμήμα δίσκου μικροῦ ψευδοστόμου μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή, ὀλόβαφη πλὴν τριγώνου ἐπάνω. – Γάστρα κρατήρος μὲ πλατιὰ ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος, ρίζα ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς μὲ πινελιά, ταινίες γάστρας καὶ ἀντίστοιχα ἐσωτερικὰ πλατὺ δακτύλιο. – *Σκύφοι:* Τρία κομμάτια σκύφων: ἓνα τμήμα χείλους μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη πλατιὰ ἐξωτερικὰ καὶ τμήμα σπείρας, μία γάστρα μὲ σπείρα καὶ ταινία, ἓνα κοντὸ στέλεχος μὲ δακτύλιο. – Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ στενὴ στήλη ὀριζοντίων κυματοειδῶν μὲ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενο διχότομο πετάλιο. – Τρεῖς γάστρες, ἡ μία μὲ γραμμὲς ἐπάνω ἀπὸ ταινίες, ἡ δεύτερη μὲ ἱμάντες, ἡ τρίτη μὲ ἀκέραιη λαβὴ μὲ τρεῖς πινελιές. – Τρεῖς βάσεις μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δακτυλίους στὸν πυθμένα, οἱ δύο δακτυλιόσχημες, ἡ τρίτη ἐπίπεδη δισκοειδὴς. – Τρία κομμάτια ἐνδόβαφων σκύφων: ἓνα χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία καὶ δύο γάστρες ἄβαφες ἐξωτερικὰ. – Τέσσερα κομμάτια ὀλόβαφων σκύφων: ἓνα ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ρίζα λαβῆς καὶ τρεῖς γάστρες, ἡ μία μὲ ρίζα λαβῆς.

Εἰδῶλια: Κορμὸς εἰδωλίου Φ μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους καὶ πλαστικὴ πλεξίδα στὴν ὀπίσθια ὄψη. Κατακόρυφη κυματοειδὴς διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις. Ροδόχρωμος πηλός, πορτοκαλέρυθρὴ ἐξίτηλη βαφή. Σωζ. ὕψ. 3,4 ἐκ., σωζ. πλ. 3,8 ἐκ. – Τμήμα κορμοῦ εἰδωλίου μὲ πλαστικὴ πλεξίδα στὴν ὀπίσθια ὄψη, λεπτὸ κυλινδρικὸ στέλεχος καὶ κωνικὴ κοίλη κάτω βάση. Λοξὴ διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ, ἴχνη βαφῆς στὸ στέλεχος καὶ τὴ βάση. Πολὺ φθαρμένο. Πορτοκαλοκάστανος πηλός, κόκκινη ἐξίτηλη βαφή. Σωζ. ὕψ. 5 ἐκ., διάμ. βάσης 2 ἐκ. – Στενὸς κυλινδρικός κορμὸς μὲ

115. FM 72, FS 219, YE IIIA1. Βλ. ἐνδεικτικὰ MDP εἰκ. 72.

116. Τὸ θήλαστρο εἶναι μονόχρωμο συχνότερα

στὴν YE IIIA2, ἀλλὰ ἐνίοτε καὶ στὴν YE IIIB. Αὐτόθι 61, 77, 104.

ἀρχὴ τοῦ λαμποῦ καὶ τμήμα ἑνὸς μπροστινοῦ ποδιοῦ ζωομόρφου εἰδωλίου. Γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ πρὸς τὰ πόδια. Ροδόχρωμος πηλός, ἀνοικτὸ κίτρινο ἀλείφωμα, καστανὴ ἐξίτηλη βαφή. Σωζ. μῆκ. 4,7 ἐκ., σωζ. ὕψ. 2,5 ἐκ. – Κορμὸς καὶ ὀπίσθιο τμήμα ζωομόρφου εἰδωλίου. Πλαταίνει στὰ νῶτα, ἔχει διπλωμένη κάτω μακριὰ οὐρά, σπασμένα τὰ πόδια. Πυκνὲς γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ πρὸς τὰ πόδια. Πορτοκαλόχρωμος πηλός, πορτοκαλέρυθρη βαφή. Σωζ. μῆκ. 4,3 ἐκ., σωζ. ὕψ. 2,3 ἐκ. – Πόδι, ἀποκεκρουσμένο, ζωομόρφου εἰδωλίου μὲ λοξὴ διαγράμμιση στὴν ἐξωτερικὴ ὄψη. Πορτοκαλόχρωμος πηλός, ἐρυθρὴ βαφή. Σωζ. ὕψ. 4,3 ἐκ., σωζ. πλ. 2,35 ἐκ.

Μικρὰ εὐρήματα: Κωνίδιο ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Ὑψ. 1,5 ἐκ., διάμ. βάσης 2,25 ἐκ. (πίν. 32α: 3). – Ἀμ-

φικωνικὸ/σφαιρικὸ πεπλατυσμένο κωνίδιο ἢ μεγάλη χάντρα ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Ὑψ. 1,5 ἐκ., μέγ. διάμ. 2,2 ἐκ., διάμ. τρήματος 0,6 ἐκ. (πίν. 32α: 2). – Πήλινο λεπτὸ δισκοειδὲς κωνίδιο μὲ δύο διαμπερεῖς ὀπές. Στὴ μία, κοίλῃ, ὄψῃ, ἀκανόνιστη πινελιὰ ἢ τυχαία κηλίδα βαφῆς. Στὴν κυρτὴ ὄψῃ διακρίνονται ἀφ' ἑνὸς ἐλαφρὰ ἐγγάραξη γύρω στὴν περιφέρεια γιὰ τὴν καλύτερη προσάρτηση σὲ ἄλλο ἀντικείμενο, ἀφ' ἐτέρου ἵχνη καύσης. Πηλὸς καστανοκίτρινος ὡς τεφρός, βαφὴ μελανή. Ὑψ. 0,75 ἐκ., διάμ. 2,3 ἐκ., διάμ. τρημάτων 0,35 ἐκ. (πίν. 32α: 5). – Χαλίκι ἐλλειψοειδοῦς σχήματος, ἀνοικτὸ καστανὸ μὲ λευκὴ φλέβωση. Στὴ μία ὄψῃ καλυμμένο μὲ ἱζημα. Φέρει κεντρικὴ διαμπερὴ ὀπή, ἴσως τυχαία. Διαστ. 2,5 ἐκ.×2×0,6 ἐκ. (πίν. 32α: 4).

Περιεῖχε ἐπίσης καὶ κομμάτια κονιάματος.

Κάτω ἀπὸ τὴν ἐπίχωση, μεταξὺ τοῦ σωροῦ τῶν ἀγγείων ποὺ ἐσκέπαζε τὴ νότια βάση τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου καὶ τοῦ χωρίσματος τῆς νοτιοανατολικῆς γωνίας, ἦσαν πεσμένα μεγάλα ἐνιαῖα κομμάτια τοιχογραφιῶν, πάχους περίπου 5 χιλ., ποὺ κατελάμβαναν μία ἀκανόνιστα τριγωνικὴ ἔκταση γενικῶν διαστάσεων 1,20×1,30 μ., μὲ μία μακρόστενη προεξοχὴ πρὸς τὸν νότιο τοῖχο, διαστάσεων 0,30×0,70 μ. καὶ πάχους 0,10 μ. (πίν. 34β). Καθὼς φαίνεται, τὰ κονιάματα αὐτὰ εἶχαν πέσει ἀπὸ τὸν ἀνατολικὸ τοῖχο μὲ τὶς ζωγραφισμένες ἐπιφάνειες πρὸς τὰ κάτω, εἶχαν ραγίσει σὲ πολλὰ σημεῖα καὶ εἶχαν σπάσει ἐκεῖ ὅπου συνάντησαν κατὰ τὴν πτώση τους δύο κύλικες ποὺ ἔκειντο ἐπάνω στὸ δάπεδο.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Κύλιξ. Σώζεται ὁ πυθμένας τῆς γάστρας, τὸ πολὺ βραχὺ πόδι καὶ ἡ ἐπίπεδη βάση. Πηλὸς ὑπόλευκος. Ἀγραπτή. Σωζ. ὕψ. 5,7 ἐκ., διάμ. βάσης 5,5 ἐκ. – Κύλιξ ἀποτελούμενη ἀπὸ ἐπτὰ ὀστρακα. Τὰ τρία ἀπὸ αὐτά, συγκολλημένα μεταξύ τους, δίνουν τὴν κατατομὴ τοῦ ἀγγείου ἀπὸ τὸ χεῖλος μέχρι τὴν βάση. Χεῖλος ἐξώστροφο, τροπιδωτό, στέλεχος βραχύ,

βάση ἐπίπεδη. Σώζεται ἀκέραιη ἢ μία λαβή, ποὺ μᾶλλον θὰ ἦταν καὶ μοναδικὴ γιὰ τὸ σωζόμενο τμήμα τοῦ χείλους, περισσότερο ἀπὸ τὸ μισό, δὲν σώζεται ἵχνος ἄλλης. Πρόκειται δηλαδὴ γιὰ τροπιδωτὴ μόνωτη κύλικα. Πηλὸς ρόδιος, ἀλείφωμα κίτρινωπό. Ἀγραπτή. Ὑψ. 9,5 ἐκ., διάμ. βάσης 5,8 ἐκ.

Τὰ κονιάματα ἀπέχουν ἀπὸ τὸν νότιο τοῖχο 0,60-1,50 μ. καὶ εὐρέθηκαν σὲ ὕψος 0,05 μ. ἀπὸ τὸ δάπεδο. Τὰ χρώματά τους εἶναι κόκκινο, γαλάζιο καὶ καστανὸ-πορτοκαλὶ καὶ ἔχουν ἀρκετὰ κακοπάθει ἀπὸ τὴ μακροχρόνια ἀποθήκευση καὶ τὶς μεταφορὲς στὶς ὁποῖες ὑποβλήθηκαν μετὰ τὴν ἀνασκαφή. Τὸ μεγαλύτερο κομμάτι, ποὺ σώθηκε σὲ μῆκος 1,46 μ. καὶ 0,54/0,15 μ. πλάτος, εἶναι μονόχρωμο κόκκινο βαθύ. Ἐνα δεύτερο, σωζ. μήκους 1,10 μ.

καὶ σωζ. πλάτους 0,47/0,38 μ., φέρει μία σειρά ἐφαπτομένων κύκλων, διαμ. 0,09 μ., ἐναλλὰξ γκριζογάλανων καὶ κόκκινων, μεταξὺ μιᾶς σειράς τετραπλεύρων σχημάτων σὲ λευκὸ βάθος, προφανῶς δόμων τοίχου, σωζομένου πλάτους 0,16 μ. καὶ μιᾶς λίγο-πολὺ ἐξίτηλης ἐπιφάνειας χρώματος καστανοῦ-πορτοκαλόχρωμου, σωζ. πλάτους 0,23 μ., ποὺ παριστάνει πιθανότατα ξύλο. Τὸ σύνολο φαίνεται νὰ εἶναι ἡ παράσταση θριγκοῦ κτιρίου (βλ. κεφάλαιο περὶ τοιχογραφιῶν, σ. 185, 237, πίν. 72).

Τὰ κομμάτια αὐτὰ διατηροῦν στὴν πίσω πλευρὰ τους (τὴν ἐπάνω, ὅπως εἶναι πεσμένα) ρηχὲς αὐλακες πλάτους 0,24-0,25 μ., σὰν ἴχνη ἀπὸ ἐπαφὴ μὲ δοκοὺς ξυλοδεσιᾶς ἀντιστοίχου πλάτους. Ἐὰν τοῦτο εἶναι σωστό, τότε ὁ ἀνατολικὸς τοῖχος τοῦ δωματίου εἶχε ἐπάνω ἀπὸ τὸ σωζόμενο λίθινο τοιχόβαθρό του, ὕψους 0,70-0,80 μ. (ἀσφαλῶς ὅμως κάπως περισσότερο διότι λείπουν πέτρες ἀπὸ τὴν κορυφὴ του, ἄρα τουλάχιστον 1 μ.), πλινθοδομὴ μὲ ξυλοδεσιὰ ἀπὸ δοκοὺς διατομῆς 0,24 μ. Ἡ ὑπαρξὴ τῆς πλινθοδομῆς, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἦταν ἀναμενόμενη, φαίνεται νὰ ἐνισχύεται καὶ ἀπὸ τὴν παρατήρηση ὅτι ὁ γειτονικὸς πρὸς Δ. σωρὸς τῶν ἀγγείων κεῖται ἐν μέρει ἐπάνω σὲ κοκκινόχωμα τοῦ εἶδους ποὺ ἐχρησιμοποιεῖτο συχνὰ γιὰ τὴν κατασκευὴ πηλοπλίνθων. Ἔχουμε λοιπὸν ἐπιφάνειες σωζ. μήκους περίπου 1,10 μ. μεταξὺ δοκῶν πλάτους 0,24-0,28 μ.

Εἰδικότερα, στὸ προεξέχον τμήμα ἀπὸ τὶς τοιχογραφίες αὐτὲς ἡ πρὸς Δ. στραμμένη λωρίδα του, ἰδιαίτερος λεπτή, διατηρεῖται σὲ ὕψος 0,10 μ. (δηλαδὴ πλάτος ἐὰν ἀνορθωθεῖ στὴν ἀρχικὴ τῆς θέσης σὲ σχέση πρὸς τὰ προηγούμενα κομμάτια) καὶ διατηρεῖ ζωνρὰ ἴχνη ἀπὸ κόκκινο, γαλάζιο καὶ κίτρινο χρῶμα. Στὴν κανονικὴ τῆς θέσης δηλαδὴ ἡ ἐπιφάνεια αὐτὴ ἦταν βέβαια ὀριζόντια καί, ἀφοῦ ἦταν βαμμένη, ἀποτελοῦσε συνέχεια πρὸς τὴν ὄψη τοῦ μεγάλου κομματιοῦ τὴν πεσμένη πρὸς τὸ δάπεδο. Μὲ ἄλλα λόγια, φαίνεται νὰ ἔχουμε ἐδῶ τὴ χρωματισμένη ἐπάλειψη ξύλινης ποδιᾶς ἀνοίγματος παραθύρου στὸν ἀνατολικὸ τοῖχο τοῦ δωματίου, καὶ μάλιστα πρὸς τὴ νοτιοανατολικὴ γωνία. Ἡ κακὴ διατήρηση τῶν κομματιῶν δὲν ἐπιτρέπει ἀκριβέστερες μετρήσεις καὶ ἐπομένως οὔτε ἀκριβεῖς ὑπολογισμοὺς γιὰ τὴ θέσι καὶ τὴ διαμόρφωση τοῦ ἀνοίγματος.

ΔΩΜΑΤΙΟ 7

Εἶναι σχετικὰ μικρὸς χώρος, συνέχεια πρὸς Β. τοῦ 6, τετράπλευρος καὶ ἐλαφρὰ παράγωνος (πίν. 35β). Σώθηκε μόνο τὸ πρὸς Α. του τμήμα. Τὸ δυτικὸ σκεπάστηκε ἀπὸ τὸν λιθοσωρὸ-τοῖχο Ω καὶ ὅσο ἐξεῖχε ἀπὸ αὐτὸν πρὸς Δ. παρασύρθηκε στὸν κατήφορο. Τὸ μῆκος του (Β.-Ν.) εἶναι 2,30 μ. κατὰ μῆκος τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου καὶ 2,75 μ. στὸ σημεῖο ὅπου τὸν κόβει ὁ Ω, ἡ διατηρημένη δυτικὴ του πλευρὰ δηλαδὴ εἶναι κατὰ 0,45 μακρύτερη ἀπὸ τὴν ἀνατολική, ἡ ὁποία σώθηκε ὁλόκληρη. Ἀρχικὰ ἡ δυτικὴ πλευρὰ θὰ εἶχε μῆκος 2,20 ἕως 2,80 μ. Τὸ πλάτος του (Α.-Δ.) διατηρήθηκε στὴ νότια πλευρὰ του ὡς τὸ σημεῖο ὅπου τὸ καλύπτει ὁ Ω στὰ 3,60 μ., ἀρχικὰ ὅμως, ἐὰν ὑπολογιστεῖ στὴν προέκταση τῶν ἀντιστοιχῶν τοίχων τῶν Δωματίων 5 καὶ 6, θὰ ἔφτανε τὰ 4,40 μ. περίπου.

Ὁ νότιος τοῖχος, ὁ μεσότοιχος πρὸς τὸ Δωμάτιο 6, εἶναι ὁ μόνος ποὺ σώθηκε, καὶ αὐτὸς ὄχι σὲ ὅλο του τὸ μῆκος. Ἔχει πάχος 0,40 μ. καὶ εἶναι χτισμένος ἀπὸ σχετικὰ μικρὲς πέτρες. Τὸ δυτικὸ του ἄκρο καλύπτεται ἀπὸ τὸν Ω. Τὸ ἀνατολικὸ ἀκουμπάει στὸν φυσικὸ

βράχο, πού είναι κομμένος αρκετά προσεχτικά σὲ εὐθεία γραμμὴ γιὰ νὰ στηρίξει τὸν ἀνατολικὸ τοῖχο, πού δὲν διατηρήθηκε. Στὴ βορειοανατολική γωνία ἡ ἐπεξεργασία του συνεχίζεται σὲ ψηλότερο ἐπίπεδο, ἀφήνοντας ἀκριβῶς στὴ γωνία ἓνα τετράπλευρο κομμάτι βράχου, βάθρο ἢ θρανίο, διαστάσεων 0,80 μ. (Β.-Ν.) × 1,10 μ. (Α.-Δ.), ψηλότερο ἀπὸ τὸ δάπεδο, πού σώζει στὴ δυτικὴ του ὄψη ἐπάλειψη ἀπὸ κονίαμα. Πίσω του καὶ ψηλότερα διατηρήθηκε, τραχύτερα κομμένη, ἡ γραμμὴ τοῦ βορείου τοίχου. Στὴν προέκτασή του πρὸς Δ. ἡ συνέχεια τοῦ τοίχου ἀποτελεῖται ἀπὸ σειρὰ πετρῶν χαμηλά, σφηνῶν τῆς θεμελιώσεως, στὴν ἐσωτερικὴ ὄψη τῶν ὁποίων σταματᾷ καὶ γυρίζει πρὸς τὰ ἐπάνω τὸ κονίαμα τοῦ δαπέδου. Τοῦτο διατηρήθηκε ἰδιαιτέρως καλά, ἐκτὸς ἀπὸ ἓνα-δύο σημεία ὅπου φαίνεται ἡ ὑποδομὴ του ἀπὸ λάσπη, χαλίκια καὶ ὄστρακα, καὶ ἡ συνέχειά του πρὸς Δ. σώθηκε καὶ πέρα ἀπὸ τὶς πέτρες τοῦ Ω, πού τὸ διασχίζει λοξά, δείχνοντας ὅτι τὸ δωμάτιο συνεχιζόταν ἀρχικὰ καὶ πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτή. Ἡ συνέχειά του αὐτὴ ὅμως παρασύρθηκε πρὸς τὸν κατήφορο.

Ἐπάνω στὸ δάπεδο, μισοσκεπασμένα ἀπὸ τὶς πέτρες του, ἦσαν κομμάτια ἐνὸς ἢ δύο ἀγγείων, μιᾶς πρόχου, καθὼς φαίνεται, καὶ ἐνὸς ἄλλου μὲ πλατιὰ βάση, καθὼς καὶ ἐλεφάντινη περόνη.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σχεδὸν ἀκέραιη κυλινδρική ἐλεφάντινη περόνη, λακα στὴν κορυφή. Σωζ. ὕψ. 4,6 ἐκ. σπασμένη λίγο στὸ ἄνω ἄκρο. Μία σωζόμενη αὔ-

ΚΑΤΩΓΙ 8

Μικρὸ τετράγωνο κατώγι, τὸ πρῶτο ἀπὸ Ν., διαστάσεων 2,13×2,33 μ., μὲ δυνατοὺς ἐξωτερικοὺς τοίχους πάχους κ.μ.δ. 0,60 μ., χτισμένους ἀκατάστατα ἀπὸ διαφόρων εἰδῶν καὶ μεγεθῶν πέτρες. Ὁ ἀνατολικὸς του τοῖχος τὸ χωρίζει ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 3, ὁ νότιος ἔχει ἐξωτερικὰ προσκτισμένη τὴ σκάλα, ὁ δυτικός, ὁ ὁποῖος κλίνει ἔντονα πρὸς τὰ ἔξω, εἶναι ὁ τοῖχος τῆς προσόψεως τοῦ κτιρίου καὶ ὁ βόρειος τὸ χωρίζει ἀπὸ τὸ γειτονικὸ του 9. Ἡ κατασκευὴ καὶ τὸ πάχος τῶν τοίχων ἔχει ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν κατωγίων μὲ τοὺς παχεῖς ἀδροκτισμένους τοίχους καὶ τὸν βράχο γιὰ δάπεδο. Δὲν ἐπικοινωνεῖ οὔτε πρὸς τὰ ἔξω οὔτε μὲ τὸ διπλανό του 9. Προφανῶς ἦταν προσιτὸ ἀπὸ ἐπάνω μὲ καταπακτὴ. Τὸ δωμάτιο χωρίζεται σὲ δύο τμήματα, βόρειο καὶ νότιο, ἀπὸ σχετικὰ στενὸ τοιχάριο πάχους 0,40-0,45 μ., τὸ ὁποῖο προσκτίστηκε στὸν ἀνατολικὸ καὶ δυτικὸ τοῖχο τοῦ χώρου, κατασκευάστηκε δηλαδὴ ὕστερα ἀπὸ αὐτοὺς ἀλλὰ ὄχι κατ' ἀνάγκη σὲ μεταγενέστερη οἰκοδομικὴ φάση. Τὸ ὕψος του δὲν ὑπερβαίνει τὰ 0,35 μ. Τὸ βόρειο τμῆμα τοῦ χώρου, ἀρκετὰ στενόχωρο, μήκους 2,40 μ. (Α.-Δ.) καὶ πλάτους 0,55 μ. (Β.-Ν.), προσιτὸ καὶ αὐτὸ μόνον ἀπὸ ἐπάνω, δείχνει ἐπιμελέστερη κατασκευὴ ἀπὸ τὸ νότιο. Οἱ τοῖχοι του, καὶ ἰδίως ὁ βόρειος, διατηροῦν ἐπίστρωση ἀπὸ λεπτὸ κονίαμα πού τερματίζεται πρὸς τὰ κάτω μὲ στροφὴ πρὸς τὸ ὀριζόντιο δάπεδο, τὸ ὁποῖο ἔχει ἐξισωτικὸ ὑπόστρωμα ἀπὸ ἄδρὸ παχὺ ἄσβεστοκο-

νίαμα, πολὺ καλὰ διατηρημένο καὶ σὲ ἀρκετὴ ἔκταση, ιδίως στὸ δυτικὸ τμήμα. Ὁ μακρόστενος αὐτὸς χώρος δηλαδὴ χωρίστηκε ἀπὸ τὸ ὑπόλοιπο πρὸς Ν. δωμάτιο ἐκ τῶν ὑστέρων καὶ ἀπέκτησε τοίχους καὶ δάπεδο στρωμένα ἐπιμελῶς μὲ κονίαμα. Εἶναι ἄδηλο σὲ τί ἀκριβῶς ἐχρησίμευε. Στὸ σύνολό του τὸ δωμάτιο εἶχε καλυφθεῖ μὲ ἐπίχωση πάχους περίπου 1,50 μ., ποὺ τὸ εἶχε γεμίσει ὁλόκληρο. Τὰ ἐπιφανειακὰ ταραγμένα χώματά της, πάχους περίπου 0,45 μ., περιείχαν δύο ἀγγεῖα καὶ θρύμματα ἐνὸς ἄλλου:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Μόνωτος ἄγραπτος κύαθος, σχεδὸν πλήρης, συγκολλημένος ἀπὸ πολλὰ ὄστρακα. Λεῖπουν τμήματα τοῦ χεῖλους καὶ ἡ κορυφὴ τῆς λαβῆς. Χεῖλος ἐλαφρῶς ἐξώκυρτο, κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή, γάστρα κωνικὴ, βάση ἐπίπεδη¹¹⁷. Ὑψ. 4,6 ἐκ., διάμ. χεῖλους 12,2 ἐκ., διάμ. βάσης 3,8 ἐκ. (πίν. 34α). – Σταμνίσκος σχεδὸν πλήρης, συγκολλημένος ἀπὸ πολλὰ ὄστρακα. Λεῖπει τμήμα τῆς κοιλιᾶς καὶ τὸ ἥμισυ τῆς μῆς λαβῆς. Χεῖλος εὐθύ, λαμὸς ὀρθος βραχύς, κοιλία βραχυστρόγγυλη, βάση κυρτή. Λαβὲς μικρὲς ὀριζόντιες, κυλινδρικές, τοποθετημένες στὸ μέσον τῆς κοιλιᾶς. Ἀνάμεσα στίς λαβὲς καὶ στὸ ἴδιο ὕψος μικρὸ ἐπίμηκες ὠτίο. Ἀντίστοιχο θὰ πρέπει νὰ ὑπῆρχε καὶ στὸ ἀπέναντι ἐλλεῖπον μέρος τῆς κοιλιᾶς. Πηλὸς ρόδινος, ἀλείφωμα κίτρινο, βαφὴ μαύρη ἕως κόκκινη, πολὺ ἐξίτηλη. Ταινία στὴ

βάση τοῦ λαμποῦ καὶ κάτω ἀπὸ τὶς λαβὲς. Στὴν ἐνδιάμεση ζώνη καμπύλες παράλληλες γραμμὲς ἀμελῶς σχεδιασμένες. Πινελιὲς στίς ρίζες τῶν λαβῶν καὶ στὴν κορυφὴ τῆς ράχης¹¹⁸. Ὑψ. 8,5 ἐκ., διάμ. στομίου 4,2 ἐκ., ὕψ. λαμποῦ 2 ἐκ., περίμετρος 31 ἐκ., μέγ. διάμ. 9,8 ἐκ. (πίν. 35α). – Φιάλη μόνωτη (ἀπὸ ὅσο δείχνουν τὰ ὄστρακα). Μετρήθηκαν σαράντα μεγάλα καὶ μικρὰ ὄστρακα καὶ πολλὰ τρῖμματα, τὰ ὁποῖα δὲν κατέστη δυνατόν νὰ συγκολληθοῦν διότι καὶ πολὺ μικρὰ εἶναι τὰ περισσότερα, ἀλλὰ καὶ διότι τρῖβεται ὁ πηλὸς καὶ διαλύονται οἱ ἄρμοι. Τὰ 6-8 μεγαλύτερα ὄστρακα ὑποδεικνύουν ἐξώκυρτο χεῖλος, καμπυλόγραμμη γάστρα, ἐπίπεδη βάση καὶ μία λαβὴ ἐκφυδόμενη ἀπὸ τὸ χεῖλος. Ἄγραπτη. Διάμ. χεῖλους (καθ' ὑπόλογισμόν) 13,2 ἐκ., διάμ. βάσης 3,5 ἐκ.

Εὐρέθηκαν ἐπίσης κομμάτια κονιαμάτων, καθὼς καὶ κομμάτια τεραστίου πίθου μὲ ἐγγάρακτες σπεῖρες στὸ χεῖλος, τὰ ὁποῖα δὲν κατορθώθηκε νὰ ταυτιστοῦν στὸ Μουσεῖο Μυκηνῶν.

Βαθύτερα ἡ ἐπίχωση στὸ νότιο τμήμα τοῦ χώρου, ποὺ ἀφαιρέθηκε κατὰ στρώσεις πάχους 0,15 ἕως 0,30 μ. μὲ τὴν κατώτατη ἐπάνω στὸν βράχο, ἦταν ἐνιαία. Δὲν εἶχε δηλαδὴ σχηματιστεῖ μὲ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου, ὅπως συμβαίνει συνήθως, ἀλλὰ εἶχε σωρευτεῖ ὅταν τὸ κτίριο καταστράφηκε καὶ τὰ κατώγια του καταχώθηκαν. Ἀπὸ τὴν ἐπίχωση αὐτὴ προέρχονται:

117. Πρβ. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 16:C3, C4, C5, C13 (FS 222), Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 9:88 (τὸ πλησιέστερο παράλληλο ὅσον ἀφορᾷ τὶς διαστάσεις, FS 222), Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 12:139.

118. FS 64 στάμνος. Γιὰ τὸ σχῆμα βλ. *MDP* 125,

εἰκ. 151 (YE III B2), *RMDP* εἰκ. 261:172 (Σχηματάρι). Ὑπάρχει καὶ ἓνα YE III B1 ἀπὸ τὶς Μυκῆνες, French, *BSA* 62, 1967, πίν. 38c. Τὸ σχῆμα εἶναι περισσότερο δημοφιλὲς στὴν YE III Γ, *RMDP* 145, εἰκ. 37:277. Βλ. καὶ *Tiryns* VIII 67, πίν. 47:39 (YE III B-YE III Γ1).

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο όστράκων 219 + 3 ειδώλια.

Πρώιμα 2, άγραπτα 13, γραπτά 183, άπροσδιόριστα 21.

Πρώιμα: Τμήμα τοιχώματος κλειστοῦ άμαυρόχρωμου ΜΕ άγγείου με γραμμές. – Τμήμα τοιχώματος κυπέλλου με σπογγωτή διακόσμηση και ίμάντες μεταξὺ ταινιών.

Άγραπτα: Δύο συνανήκοντα τμήματα από τὸ έξώστροφο χεῖλος και τὴ γάστρα βαθιάς κύλικος. Διάμ. χείλους 17 εκ. – Έξώστροφο χεῖλος κύλικος με τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. – Έξώστροφο χεῖλος τροπιδωτῆς κύλικος. – Τροπιδωτὸ χεῖλος λεκανιδίου με άκέραιη όριζόντια γωνιώδη ταινιωτὴ λαβή. – Δύο έξώκυρτα επικλινῆ χεῖλη οικιακῶν λεκανῶν από πορτοκαλόχρωμο (άνοικτὸ και σκούρο άντίστοιχα) πηλὸ με πολλὰ έγκλείσματα. – Μεγάλο κομμάτι κυρτῆς βάσης και κατακόρυφου τοιχώματος μεγάλου κυπέλλου. Διάμ. βάσης 14 εκ. – Δύο δισκοειδεῖς έπίπεδες βάσεις κυάθων ἢ λεκανιδίων, άκέραιες, με διάμ. 3,7 και 3,9 εκ. άντίστοιχα. – Κοῖλο τοίχωμα και κυρτὴ βάση κυπέλλου. – Έπίπεδη βάση κρατῆρος. – Τμήμα γάστρας και τμήμα όριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς, από σκύφο.

Γραπτά: *Κύλικες:* Έξώκυρτο επικλινῆς χεῖλος όλόβαφης κύλικος. – Έξώστροφο χεῖλος με ταινία έξωτερικά και τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς με βαμμένα περιθώρια. – Τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς με γραπτὴ κλίμακα στὴ ράχη. – Μεγάλο κομμάτι γάστρας με ὄρθιο τρικάμπυλο φολιδωτὸ κόσμημα επάνω από δέσμη ίμάντων γάστρας¹¹⁹. Στὰ κενὰ τῶν φολίδων παραπληρωματικοὶ κύκλοι με στιγμὴ στὸ κέντρο (πίν. 36α: 9). – Έξι τμήματα γάστρας (εἰκονίζεται ένα) με στέλεχος μικτοῦ άνθους με τὴ μορφή στενῆς στήλης ομάδων λοξῶν γραμμίδων με διπλὸ περιθώριο¹²⁰ (πίν. 36α: 5) (1), γραμμές-άπολήξεις κατακορύφων πορφυρῶν (2), δέσμη τριῶν γραμμῶν με έφαπτόμενα κροσσοπε-

τάλια (1), ταινία στὴν άρχὴ τοῦ στελέχους (1), ίμάντες γάστρας (1). – Πολὺ ψηλὸ κυλινδρικό στέλεχος με γραμμές-άπολήξεις κατακορύφων πορφυρῶν επάνω από ομάδα ίμάντων και πλατεῖς δακτυλίου. – Δακτυλιόσχημη βάση μικροῦ κλειστοῦ άγγείου με δύο ταινίες έξωτερικά. – Δακτυλιόσχημη βάση φιάλης με άπολήξεις δύο γραμμῶν έξωτερικά. – *Κύαθοι:* Έξώκυρτο επικλινῆς χεῖλος ρηχοῦ κυάθου με ταινία άμφίπλευρα και στὴ γάστρα τρέχουσες σπείρες. – Έπίπεδο έξώκυρτο χεῖλος με άκέραιη ήμικυλινδρική προχόη ποῦ στενεύει στὸ άκρο. Γραπτὸ τὸ περίγραμμα τῆς προχόης. – Έξώκυρτο χεῖλος ήμισφαιρικοῦ κυάθου με τμήμα ρηχῆς γάστρας και μία άκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. Λεπτὴ ταινία επάνω, όλόβαφη ἢ ράχη τῆς λαβῆς, τμήμα ταινίας γάστρας έξωτερικά. Έσωτερικά στὴ γάστρα στήλη καμπύλων γραμμίδων (πίν. 36α: 8). – Δύο χεῖλη ήμισφαιρικών κυάθων, τὸ ένα από όλόβαφο άγγείο, τὸ άλλο με λεπτὴ ταινία επάνω και δύο ταινίες έξωτερικά. – Τμήμα γάστρας με κατακόρυφες κυματοειδεῖς γραμμές και όριζόντια κυλινδρική λαβὴ με πινελιές. – Τμήμα γάστρας με ίμάντες μεταξὺ ταινιών άμφίπλευρα. – Έξώκυρτο χεῖλος κυάθου με ταινία άμφίπλευρα. – Τρεῖς κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβές, οἱ δύο από όλόβαφους κυάθους, ἢ τρίτη, από άρύταινα, με έγκάρσιες ταινίες στὴ ράχη. – *Κύπελλα:* Τέσσερα συγκολλημένα όστρακα από τὸ έξώκυρτο χεῖλος και τὸ κοῖλο τοίχωμα. Ταινία χείλους έξωτερικά, έσωτερικά κάτω από τὸ χεῖλος δέσμες γραμμῶν στὴ γάστρα. – Χεῖλος με δύο ρηχῆς αὐλακώσεις έξωτερικά και τμήμα κοῖλου τοιχώματος. Λεπτὴ ταινία επάνω στὸ χεῖλος και από μία πλατύτερη άμφίπλευρα και στὴ γάστρα κατακόρυφη καλογραμμένη πορφύρα με διάστικτο σῶμα και στέλεχος ποῦ έν μέρει έπιγράφεται σὲ ταινία στὴ μέση τοῦ τοιχώματος¹²¹ (πίν. 36α: 3). – Τρία τμήματα τοιχωμάτων, τὸ ένα με ρηχῆς αὐλακώσεις στὸ μέ-

119. RMDP εἰκ. 115:85, κύλιξ FS 258 (YE IIIB, Νιχώρια), French, BSA 60, 1965, πίν. 51(b)5, Wardle, BSA 68, 1973, πίν. 58(c)128. Πολὺ κοντινὸ παρόλληλο από τὰ Δενδρά, Ν. Verdelis, στὸ Ρ. Åström, *The Cuirass Tomb and Other Finds at Dendra* (Göteborg 1977) τ. 1, εἰκ. 118 κάτω δεξιά.

120. FM 18B hybrid flower, YE IIIB1.

121. MDP 112, εἰκ. 137:5 (Επιστημονική Συλλογή Ναυπλίου), 137:8 (Εὔτηρης), YE IIIB1. Πρβ. και κύπελλο FS 226 από τὴν Τίρυνθα, *Tiryns VIII* εἰκ. 4:4, πίν. 20:2, άρ. κατ. 30 (YE IIIB).

σον με ταινία επάνω και στις δύο ζώνες πολλαπλά τρικάμπυλα τόξα¹²² (πίν. 36α: 7), τὸ δεύτερο με ρηχὲς αὐλακώσεις και γραπτὴ ταινία, τὸ τρίτο με δέση γραμμῶν επάνω ἀπὸ ταινία και ἐκατέρωθεν στῆλεις ὀριζοντίων γραμμιδίων. – Τοίχωμα κοντὰ στὴ βάση, με ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν ἐξωτερικά. – Τμήμα ἐπίπεδης βάσης με ὁμάδες δακτυλίων κάτω. – Τμήμα κοίλου τοιχώματος και ἀρχὴ ἐπίπεδης βάσης λεκάνης με ζευγος ταινιῶν ἐξωτερικά και δακτύλιο κάτω. – Τμήμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου, ἴσως σκύφου, με ὄρθιο ἐλικοειδὲς ἄνθος, περιστρεφόμενος ἐσωτερικά και ἐξωτερικά. – Ἐξωστρόγγυλο χεῖλος τροχήλατου προχοϊδίου με ταινία επάνω. – Ὅμοιο, ἀπὸ μεγάλη πρόχου, με ταινία ἐξωτερικά. – Τμήμα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαμποῦ-ῶμου με ταινία και κυματοειδὴ ὀριζόντια ταινία χαμηλότερα, ἀπὸ μικρὴ πρόχου. – Ὅμοιο, ἀπὸ μεγαλύτερη πρόχου, με πλατιὰ ταινία. – Τμήμα ῶμου πρόχου ἢ ἀμφορέα με ταινία και σπείρα χαμηλότερα. – Δισκοειδὴς ἐπίπεδη βάση προχυτικοῦ ἀγγείου με πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά. – Τμήμα μεγάλης δισκοειδοῦς βάσης, βαμμένης επάνω, ἀπὸ πιθαμφορέα. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων ἀπὸ πιθαμφορεῖς ἢ ψευδοστόμους με ζώνες ἱμάντων μεταξὺ ταινιῶν. – Τμήμα ῶμου μικκύλου ἀλαβάστρου με μικρότατη ὀριζόντια κυλινδρική λαβή. Ἰμάντες στὸν ῶμο, ὀλόβαφη ἢ λαβή. – Τμήμα ἐπίπεδης βάσης μεγάλου ἀλαβάστρου με δακτυλίους. – Εἴκοσι τρία τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων με ταινίες, τὰ δύο ἀπὸ τὴ σύνδεση λαμποῦ-ῶμου. – *Μικροὶ ψευδόστομοι*: Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸν ἐπίπεδο δίσκου με τμήμα δύο κατακόρυφων ταινιωτῶν λαβῶν. Κοντὸ κυλινδρικό στέλεχος και ταπεινὸς δακτύλιος στὴ βάση του, κωνικός ῶμος και τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. Βαμμένη ἢ ἐπιφάνεια τοῦ δίσκου με δακτύλιο στὴν περιφέρεια, και ἡ ράχη τῆς λαβῆς, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στελέχους τοῦ δίσκου, ταινία στὸν ῶμο. – Δύο συγκολλήμενα τμήματα ἀπὸ τὴν κοιλία με ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Τμήμα δισκοειδοῦς κοίλης βάσης με ταινία και ἱμάντες ψηλότερα και ὁμάδα δακτυλίων ἀπὸ κάτω¹²³ (πίν. 36α: 6). – *Κρατῆρες*: Δύο συγκολλήμενα τμήματα ἐπικλινούσας ἐξώκυρτου χεῖλους με ταινία επάνω και ἐξωτερικά και δεύτερη ἀμφίπλευρα και

στὴ γάστρα δέση γραμμῶν και ὄρθιο ἐλικοειδὲς ἄνθος με ἀκτινωτὰ γραμμίδια. – Δύο ἐπικλινὴ ἐξώκυρτα χεῖλη, τὸ ἓνα με πλατιὰ ταινία επάνω και ἐξωτερικά, ἀπὸ ἐνδόβαφο κρατῆρα, τὸ ἄλλο με ταινία επάνω και ἐξωτερικά και στὴ γάστρα με πλατιὰ καμπύλη ταινία. Πηλὸς ρόδιнос, ἀλείφωμα ὑπόλευκο ἀμφίπλευρα, βαφὴ καστανορόδινη. – Δεκατέσσερα τμήματα γάστρας με καμπύλη πινελιὰ πλάι σὲ ρίζα λαβῆς (1), κεντρικὴ στήλη ὁμάδων ὀριζοντίων κυματοειδῶν με πολλαπλὸ περιθώριο και ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια, ζευγος κυματοειδῶν γραμμῶν, ἐλαφρὰ λοξῶν, και τμήματα ὁμόκεντρων πεταλίων (1), στήλῃ ὀριζοντίων σειρῶν γραμμιδίων ἀνάμεσα σὲ ἀντιθετικὲς ἀγκυλόμοιχες σπείρες με καμπύλο διπλὸ περίγραμμα (πίν. 36α: 2) (1), σπείρα (1), ρόμβος με γέμισμα τόξων στίς γωνίες και λοξὲς πλατιὲς ταινίες (1), ὄρθια ὁμόκεντρα πολλαπλὰ ἡμικύκλια επάνω ἀπὸ τρεῖς πλατιὲς ταινίες (1), ταινίες (8, τὰ δύο συγκολλημένα κι ἓνα ἐνδόβαφο). – Τμήμα δακτυλιόσχημης βάσης με ταινία και δακτύλιο. – *Σκύφοι*: Τρία συγκολλημένα ὅστρακα ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος ὡς τὴ γάστρα χαμηλά, με ρίζα ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς. Λεπτὴ ταινία χεῖλους, δεύτερη πλατιὰ χαμηλότερα ἐξωτερικά, δύο ταινίες γάστρας, πινελιὰ στὴ ρίζα τῆς λαβῆς ἐσωτερικά, δακτύλιος στὴ γάστρα πρὸς τὸν πυθμένα. Στὴ διακοσμητικὴ ζώνη κεντρικὴ στήλῃ κατακορύφων γραμμῶν με ἐφαπτόμενη κατακόρυφη σειρὰ ἀμελῶς σχεδιασμένων κροσσοπεταλίων και παράπλευρη στενὴ στήλῃ τεθλασμένης με διπλὸ περιθώριο. Πηλὸς ροδοκίτρινος πολὺ καθαρός, ἀλείφωμα κιτρινωπό, βαφὴ σκούρα καστανή. Διάμ. χεῖλους 16 ἐκ., σωζ. ὕψ. 11, 5 ἐκ. (πίν. 36α: 10). – Ἐξωστρόγγυλο χεῖλος με λεπτὴ ταινία, δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικά και στὴ γάστρα στήλῃ ἄραιων ὀριζοντίων τεθλασμένων με πολλαπλὸ περιθώριο. – Δύο χεῖλη με λεπτὴ ταινία και ἀπὸ μία πλατύτερη χαμηλότερα ἀμφίπλευρα, τὸ ἓνα με ἀνηρτημένο διάγραμμα ἡμικύκλιο, τὸ ἄλλο με ἀνηρτημένα ὁμόκεντρα ἡμικύκλια. – Ἐπτὰ χεῖλη με λεπτὴ ταινία και δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικά και στήλῃ με τετραγωνικὴ διαγράμμιση (1), στήλῃ τεθλασμένης με διπλὸ περιθώριο (2 συνανήκοντα), ζώνη πεταλίων και ρίζα λαβῆς με πινελιὰ (1),

122. FM 62, FS 225, YE IIIA2 (small type ridged). MDP εἰκ. 101:10 (Αἶγινα), 101:11 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

123. YE IIIB. Βλ. αὐτόθι 81 και σχόλιο στὴν εἰκ. 94 (YE IIIA2).

άνηρτημένο διπλό ήμικύκλιο και πολλαπλά ὄρθια τόξα (1). – Τμήμα γάστρας ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος, ὅπου καὶ πλατιά ταινία, δέση γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινία γάστρας, ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά. – Τμήμα γάστρας μὲ ὄρθια ὁμόκεντρα ήμικύκλια καὶ δέση γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ζεύγος ταινιῶν. – Κοντὸ στέλεχος μὲ τμήμα τοῦ πυθμένα καὶ ἡ ἀρχὴ βάσης μὲ ψηλὴ κεντρικὴ κοιλότητα. Δακτύλιος στὸν πυθμένα καὶ ἄλλος στὸ στέλεχος. – Ἄβαφοι ἐσωτερικά: Δύο χεῖλη μὲ λεπτὴ ταινία, τὸ ἓνα μὲ στήλη ὁμάδων πυκνῶν ὀριζοντίων κυματοειδῶν μὲ τετραπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενα διπλὰ πετάλια, τὸ ἄλλο μὲ στάχυ ἀμειβόντων. – Δώδεκα χεῖλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ δευτέρη ταινία ἐξωτερικά (1), στάχεις ἀμειβόντων (2), στήλη μὲ πυκνὲς ὀριζόντιες σειρὲς στιγμῶν μὲ διπλὸ περιθώριο (πίν. 36α: 1) (1), στήλη τεθλασμένης μὲ μονό (1) καὶ διπλὸ περιθώριο (2), στήλη πυκνῶν ὀριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια (1), στήλη πυκνῶν ὀριζοντίων κυματοειδῶν μὲ διπλὸ περιθώριο (1), στήλη κυματοειδοῦς γραμμῆς μὲ διπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία καὶ μὲ τμήμα ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς (1), ἀκέραιη ὀριζόντια κυλινδρική λαβὴ μὲ τρεῖς πινελιές (1). – Εἴκοσι ἔξι γάστρες μὲ κεντρικὴ στήλη πυκνῶν ὀριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ ἀντιθετικὲς σπείρες (2 συνανήκοντα), μεγάλη σπείρα μὲ ὀλόβαφο ὀφθαλμὸ (1), σπείρα (1), στάχυ ἀμειβόντων (1), ὄρθια ὁμόκεντρα ήμικύκλια ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), κεντρικὴ στήλη ἀντίκτων κροσσοπεταλίων μὲ πολλαπλὸ περιθώριο, κροσσοπετάλια ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες καὶ τμήμα σπείρας (1), στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (2 συγκολλημένα), στήλη μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ ἐσωτερικὰ ἐφαπτόμενα διπλὰ πετάλια μὲ διπλὸ περίγραμμα καὶ χαμηλότερα στικτὸ κύκλο. Ἐξωτερικὰ ἐφαπτόμενο ἀκανθωτὸ κόσμημα (1, πολὺ ἐξίτηλη βαφή), στήλη κυματοειδοῦς γραμμῆς μὲ διπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία (2 συνανήκοντα), δέση γραμμῶν μὲ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια (1), δέση γραμμῶν (1), ἱμάντες γάστρας (5, στὰ δύο δακτύλιοι πυθμένα), ταινίες καὶ δακτύλιο (1), πολλαπλά ὄρθια τρικάμπυλα τόξα μὲ γέμισμα διπλῶν ἀντιμέτωπων πεταλίων, ἱμάντες γάστρας καὶ ἀκέραιη λαβὴ μὲ τρεῖς πινελιές (2 συνανήκοντα), ταινίες (2, ἡ μία μὲ δακτυλίους πυθμένα), ἱμάντες (2). – Ἐξί τμήματα γάστρας, τὸ ἓνα μὲ στήλη τετραγωνικοῦ δικτυωτοῦ καὶ ἀκέραιη λαβὴ, τὰ ἄλλα μὲ τμήματα λαβῶν μὲ τρεῖς πινελιές στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη. – Τμήμα δισκοειδοῦς κοίλης βάσης μὲ ταινία καὶ δακτύλιο. – Πέντε δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ δακτυλίους στὸν πυθμένα καὶ ἐξωτερικὰ ταινία (ἡ μία μὲ ζεύγος ταινιῶν). – Ἑπτὰ γάστρες ἐνδόβαφων σκύφων, ἐκ τῶν ὁποίων μία μὲ στήλη ἀμειβόντων μὲ γλωσσίδιο, στιγμὴ καὶ περιθώριο, τμήμα ἀντιθετικῆς σπείρας καὶ ταινία γάστρας, μία μὲ ταινία καὶ καμπύλη γραμμὴ, μία μὲ ζεύγος ταινιῶν γάστρας, τρεῖς μὲ ταινίες, μία ἄγραπτη ἐξωτερικά. – Τμήμα ἐπίπεδης βάσης ἐνδόβαφου σκύφου μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Ἐνα ἐξώστροφο χεῖλος καὶ ἔξι τμήματα γάστρας, τὸ ἓνα μὲ λαβὴ, ἀπὸ ὀλόβαφους σκύφους. – Τέσσερις λαβὲς σκύφων χωρὶς τμήμα γάστρας, μὲ πινελιές στὴ ράχη καὶ τὶς ρίζες.

Χειροποίητα: Ψηλὸ ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς καὶ τμήμα ὤμου μικροῦ προχοϊδίου. Λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα στὸ χεῖλος, ταινία στὴ σύνδεση λαμποῦ-ὤμου καὶ δέσμες γραμμῶν ἀκτινωτὰ στὸν ὦμο¹²⁴ (πίν. 36α: 4). – Τμήμα τοιχώματος προχοϊδίου μὲ ταινία στὴ βάση τοῦ λαμποῦ καὶ τὴν κοιλία καὶ ρίζα κατακόρυφης κυλινδρικής λαβῆς.

Εἰδωλία: Κεφάλι μικρότατου εἰδωλίου, ἐπίπεδο ἐπάνω. Δύο στιγμὲς ὡς ὀφθαλμοί, λοξὴ ἐγκάρσια ἐπάνω. Πηλὸς ὑποκίτρινος καθαρός, ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα, βαφὴ μελανή. Σωζ. ὕψ. 1,9 ἐκ. – Παρόμοιο τμήμα εἰδωλίου μὲ πόλο κοῖλο ἐπάνω. Σταυρὸς ἐπάνω στὸν πόλο, στιγμὲς γύρω ἐξωτερικά, γραμμὴ κατὰ μῆκος τῆς μύτης καὶ τοῦ ἀνχένα, στιγμὲς ὡς ὀφθαλμοί. Πηλὸς ἀνοιχτὸς πορτοκαλόχρωμος, καθαρός, κιτρινωπὸ ἀλείφωμα, βαφὴ καστανή. Σωζ. ὕψ. 1,4 ἐκ. – Κυλινδρικός μακρὸς κορμὸς ζωομόρφου εἰδωλίου μὲ οὐρὰ λοξή, ὑψωμένη καὶ διπλωμένη κάτω καὶ τμήματα τῶν δύο ὀπισθίων ποδιῶν. Γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς ράχης ὡς τὴν οὐρὰ καὶ τὰ πόδια. Πηλὸς καὶ ἀλείφωμα κιτρινωπά, βαφὴ μελανὴ πολὺ ἐξίτηλη, ἴσως λόγῳ τοῦ ὀξέος στὸ πλύσιμο. Σωζ. ὕψ. 2,25 ἐκ., σωζ. μῆκ. 5,35 ἐκ., πᾶχ. κορμοῦ 1,3 ἐκ.

124. MDP εἰκ. 123:2 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), 123:5 (Μυκῆνες), 123:7 (Ἐπιστημονικὴ

Συλλογὴ Ναυπλίου), YE IIIB.

Καί, ἀπὸ τὸ βαθύτερο τμήμα της, κομμάτι κονιάματος.
 Ἀνάλογο ἦταν καὶ τὸ γέμισμα τοῦ βορείου τμήματος:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 510, 6 εἰδῶλια, 1 πήλινο ἀντικείμενο, 1 ἐλεφάντινη περόνη, 3 κωνίδια, 1 κονίαμα.

Πρώιμα 2, ἄγραπτα 28, γραπτὰ 402, ἀπροσδιόριστα 78.

Πρώιμα: Τμήμα μεγάλου χειροποίητου ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Τμήμα ἀπὸ τὸν ὦμο πιθαμοφρέα μὲ καμπύλες γραμμὲς καὶ ταινίες. Ἐξίτηλη καστανὴ βαφή, καστανότεφος τραχὺς πηλός (YE I).

Ἄγραπτα: Τέσσερα συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξωστρόγγυλο χεῖλος ἕως χαμηλὰ στὴ γάστρα μεγάλης κύλικος. Διάμ. χεῖλους 18 ἐκ. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξωστροφο χεῖλος κύλικος μὲ τμήμα κατακόρυφης λαβῆς ὡς τὴ γάστρα. Διάμ. χεῖλους 18 ἐκ. – Ἔνα χεῖλος μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς, μία γάστρα μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ καὶ μία κωνικὴ γάστρα μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς, ἀπὸ κύλικες ἢ κύαθους. – Τροπιδωτὸ χεῖλος λεκανιδίου μὲ ὀριζόντια ταινιωτὴ γωνιώδη λαβή. – Τροπιδωτὸ χεῖλος λεκανιδίου ἢ κύλικος. – Ἐπίπεδη δισκοειδὴς βάση μεγάλου κλειστοῦ ἀγγείου. – Τρία ἐξώκυρτα χεῖλη ἡμισφαιρικῶν κυάθων, τὸ ἓνα μὲ διάμ. 10 ἐκ. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ρηχοῦ κυάθου. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου ἢ ἀρύταινας, διάμ. 9 ἐκ. – Χεῖλος κυπέλλου μὲ ρηχοὺς δακτυλίου ἐξωτερικὰ καὶ τμήμα τοῦ κοίλου τοιχώματος. – Τμήμα ἐπίπεδης βάσης καὶ κοίλου τοιχώματος κυπέλλου, ἴσως συνανήκον μὲ τὸ προηγούμενο. – Ἀκέραιη πλατιὰ ταινιωτὴ ὑπερυψωμένη λαβὴ ἀρύταινας μὲ τμήμα ἐξώκυρτου χεῖλους καὶ ἡμισφαιρικῆς γάστρας (πίν. 37: 16). – Καμπύλο ἀμφίκυρτο χεῖλος λεκάνης. – Δύο ἐπίπεδα ἐξώκυρτα χεῖλη λεκανῶν ἀπὸ χονδροειδὴ πηλό, τὸ ἓνα ἀπὸ τεφρὸ

πηλό (καμένο), τὸ ἄλλο ἀπὸ πορτοκαλόχρωμο. – Ἐπίπεδη βάση καὶ τμήμα κωνικοῦ τοιχώματος λεκάνης. – Τμήμα τοιχώματος ἀγγείου ἀπὸ καστανὸ χονδροειδὴ πηλό. – Τμήμα ὦμου καὶ κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς προχοῖδιου. – Ἐξώκυρτο χεῖλος θηλάστρου μὲ τμήμα στενοῦ κυλινδρικοῦ λαμποῦ καὶ μεγάλο κομμάτι ταινιωτῆς καλαθόσχημης λαβῆς (πίν. 38: 42). – Πολὺ στενὴ κυλινδρική προχὴ σπασμένη στὸ ἄκρο καὶ τμήμα τοιχώματος θηλάστρου.

Γραπτὰ: *Κύλικες:* Τρία ἐξώκυρτα χεῖλη κύλικων τύπου Ζυγουριῶν, τὸ ἓνα μὲ κορυφὲς ζεύγους ἀντιθετικῶν κατακόρυφων πορφύρων, τὸ δεῦτερο μὲ κεφαλὴ κατακόρυφης πορφύρας μὲ μεγάλο ὀφθαλμὸ¹²⁵ (πίν. 38: 22), τὸ τρίτο μὲ διπλὴ ὀριζόντια κυματοειδὴ γραμμὴ ἐξωτερικά, στικτὸ κύκλο καὶ τμήμα διάστικτου καμπύλου θέματος, πιθανὸν κεραία μικτοῦ ἄνθους¹²⁶ (πίν. 38: 29). – Δύο ἐπικλινὴ ἐξώκυρτα χεῖλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ κορυφὲς κατακόρυφων πορφύρων, ἢ μία μὲ ἐσωτερικὴ περιστῆξη. – Ὅμοιο, μὲ τμήμα πλατιᾶς ταινιωτῆς κατακόρυφης λαβῆς ἀπὸ ὀλόβαφη κύλικα. – Ὅμοιο, μὲ ταινία ἐπάνω, ἐξώβαφο. – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐπικλινὲς ἐξώκυρτο χεῖλος ἐνδόβαφης κύλικος. – Ἐννέα γάστρες μὲ κατακόρυφο πλοχμὸ ἀνάμεσα σὲ συμπαγὴ στελέχη πορφύρων¹²⁷ (πίν. 37: 2) (1), κατακόρυφες πορφύρες μὲ στικτὰ στελέχη ποὺ ἀπολήγουν σὲ γραμμὲς (5, τὰ δύο συγκολλώμενα), ζεύγος πορφύρων μὲ διάστικτο σῶμα καὶ στελέχη (1), στέλεχος κατακόρυφης πορφύρας, στικτὴ σπείρα μὲ στέλεχος καὶ διχαλωτὴ ἄκρη ἀπὸ τὴ ράχη λαβῆς (1), τμήμα ὄρθιου φοινικοειδοῦς (1). – Δύο κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβὲς μὲ ὀλόβαφη ράχη, ἢ μία μὲ ἀπόφυση¹²⁸ (πίν. 37: 10), ἢ ἄλλη μὲ διχαλωτὴ ἀπόληξη τῆς

125. FS 258, FM 23. YE IIB1.

126. FS 258, FM 18B hybrid horned flower. YE IIB1.

127. FM 23, FM 42. Βλ. σὲ κύλικα τύπου Ζυγου-

ριῶν MDP εἰκ. 141:7 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

128. FS 257/258. Οἱ ἀποφύσεις χαρακτηριστικὲς στὴν YE IIIA2-YE IIB1, αὐτόθι 90, 115.

βαφής. – Δύο βάσεις κυλίκων με δακτυλίους. – Καμπύλο ἀμφίκυρτο χεῖλος ρηχοῦ λεκανιδίου με λεπτοὺς δακτυλίους ἐπάνω, ἱμάντες ἐξωτερικά, δακτυλίους ἐσωτερικά¹²⁹. Διάμ. χείλους 12 ἐκ. – Βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου με μικρὴ κεντρικὴ κοιλότητα στὸν πυθμένα καὶ ταινία ἐξωτερικά. – Φιάλες: Δύο τμήματα ἀπὸ τὸ ἐπίπεδο ἀμφίκυρτο χεῖλος καὶ τὸ κυρτὸ τοίχωμα, με ρίζες ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. Ὅμαδες ἐγκαρσίων γραμμιδίων ἐπάνω καὶ ταινία ἀμφίπλευρα. – Γάστρα με πλατὺ δακτύλιο καὶ ἐπίθετη λευκὴ διακόσμηση: ἐγκάρσια γραμμὴ καὶ σειρὰ στιγμῶν. Ἐξωτερικά ἱμάντες καὶ ταινία. – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸν πυθμένα με δακτύλιο καὶ τμήμα μεγάλου ἀργοναύτης με στικτοὺς πλοκάμους. Στὰ κενὰ περιστρίκτοι κύκλοι με στιγμὴ στὸ κέντρο. Ἐξωτερικά δύο ταινίες γάστρας καὶ ἄλλη πρὸς τὴ βάση¹³⁰ (πίν. 37: 17). – Δισκοειδὴς κοιλὴ βάση καὶ τμήμα γάστρας. Δακτύλιοι στὸν πυθμένα, ἐξωτερικά γραμμὲς-ἀπολήξεις πορφυρῶν ποὺ ἐπιγράφονται σὲ ἱμάντες καὶ ταινία. – Δακτυλιόσχημη βάση κυαθίου ἢ φιάλης με δακτυλίους στὸν πυθμένα καὶ ταινία ἐξωτερικά. – Κύαθοι: Εὐθὺ χεῖλος με κωνικὴ γάστρα καὶ ρίζα ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς. Ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἐξωτερικά καμπύλη ἀνηρτημένη ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ δεύτερη λοξὴ γραμμὴ. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ὁλόβαφου κυάθου. – Δύο γάστρες ἡμισφαιρικών κυάθων, ἢ μία με διάστικτα στελέχη πορφυρῶν ποὺ ἐπιγράφονται σὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, ἢ ἄλλη με γραμμὲς-ἀπολήξεις πορφυρῶν καὶ ἱμάντες. – Δύο ὀριζόντιες κυλινδρικές λαβὲς με τρεῖς πινελιές. – Ἐξώστροφο χεῖλος τροχήλατου κυαθίου με λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἐξωτερικά ἀκανόνιστη διακόσμηση ἀπὸ χιαστί γραμμὲς με τόξα στὶς ἀντικόρυφες γωνίες, μεταξὺ στήλης κροσσοπεταλιῶν με περιθώριο δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ δυσδιάκριτη στήλη (πίν. 37: 9). – Ἐξώστροφο χεῖλος μικκύλου τροχήλατου κυαθίου με

δύο ταινίες ἀμφίπλευρα καὶ ἱμάντες γάστρας. – Ἐξώκυρτο χεῖλος με κοῖλο τοίχωμα σκυφιδίου ἢ κυάθου. Λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα, ἀκανόνιστο φοινικοειδὲς στὴ γάστρα. Διάμ. χείλους 11,5 ἐκ. (πίν. 37: 3). – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα ἡμισφαιρικοῦ κυάθου ἢ μικροῦ σκύφου. Λεπτὴ ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, ἐξωτερικά διπλὴ ὀριζόντια καμπύλη ἀνηρτημένη ἀπὸ τὸ χεῖλος, τρεῖς ἱμάντες γάστρας. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἡμισφαιρικοῦ κυάθου ἢ μόνωτου σκύφου με πλατιά ταινία ἐξωτερικά καὶ ταινία γάστρας καὶ μεταξὺ τους στενὴ ζώνη δέσμης καμπύλων γραμμῶν¹³¹ (πίν. 38: 27). – Ὅμοιο, με ταινία ἀμφίπλευρα, στενὴ ζώνη πυκνῶν ὀριζοντίων ἀμβόντων καὶ ταινία γάστρας. – Κύπελλα: Χεῖλος με ζευγὸς δακτυλίων ἐσωτερικά καὶ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν ἐξωτερικά. – Μεγάλο κομμάτι κοίλου τοιχώματος με μία ἀκέραιη ταινιωτὴ κατακόρυφη λαβή. Ρηχὲς βαμμένες ἀύλακώσεις στὴ μέση, δύο ταινίες πρὸς τὴ βάση, γραμμὲς-ἀπολήξεις πορφυρῶν στὴν κάτω ζώνη καὶ στὴ λαβὴ βαμμένη ἢ ράχη με διχαλωτὰ ἄκρα ἐπάνω καὶ κάτω¹³² (πίν. 37: 19). – Χεῖλος με ταινία ἐπάνω, δύο ταινίες ἐξωτερικά καὶ καμπύλες γραμμὲς χαμηλότερα. – Δύο τμήματα, ὄχι συνανήκοντα, ἀπὸ τὸ μέσον τοῦ τοιχώματος με ρηχὲς ἀύλακώσεις καὶ ζῶνες με δέσμες καμπύλων γραμμῶν καὶ λοξὸ μίσχο. Τὸ ἓνα με ταινία ἐπάνω ἀπὸ τὶς ἀύλακώσεις¹³³ (πίν. 37: 7), τὸ ἄλλο με ζευγὸς ταινιῶν. – Πέντε τμήματα κυρτῶν βάσεων, οἱ τέσσερις με ταινίες ἐξωτερικά, ἢ πέμπτη με δακτυλίους κάτω. – Ἀρύταινες: Ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τμήμα ὑπερυψωμένης κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς με βαμμένα περιθώρια στὴ ράχη. – Τμήμα κατακόρυφης λαβῆς με ἐγκάρσιες πινελιές στὴ ράχη. – Κυρτὴ βάση με μικρὸ ἐπίθετο ἐξόγκωμα μέσα σὲ δακτύλιο¹³⁴ (πίν. 37: 20). – Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος, τὸ κοῖλο τοίχωμα καὶ τὴν κυρτὴ βάση μικροῦ καλάθου. Δύο ἱμάντες ἐπά-

129. Μικρό, προχυτικὸ μάλλον, λεκανίδιο FS 300/301, YE IIIA2-YE IIIB1. Αὐτόθι 91, εἰκ. 111, 118, εἰκ. 145.

130. FM 22:18 ἀφαιρετικὸς ἀργοναύτης. Πρβ. RMDP εἰκ. 418:109, FS 250.7 (Βατί, YE IIIB, παρόμοιος ἀργοναύτης στὸν πυθμένα). Βλ. καὶ M. Benzi, *Rodi e la civiltà micenea* (Roma 1992) πίν. 169(d).

131. FM 19, FS 249 (spouted cup) ἢ FS 283 (one-handled bowl). Βλ. MDP εἰκ. 105, 109 (YE IIIA2).

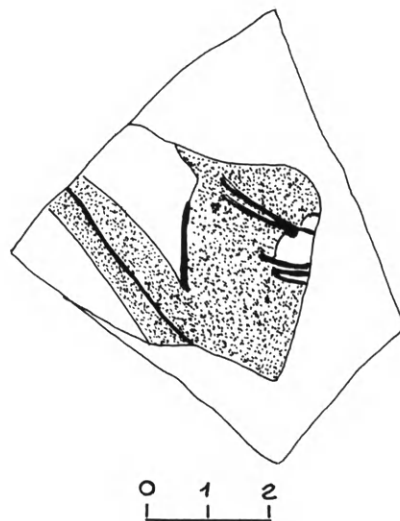
132. FM 23, FS 226. Ὁ συνδυασμὸς τους ἐδῶ στὸ μεγάλο δεῖγμα με ἐγκαράξεις στὸ μέσον εἶναι YE IIIB1. Αὐτόθι 112, εἰκ. 137.

133. FM 46:19 ἢ 46:21 ἢ, τὸ πιθανότερο, 46:23. Αὐτόθι εἰκ. 101:7 (Μυκῆνες, YE IIIA2), Wardle, BSA 64, 1969, εἰκ. 4:18, πίν. 60(d), εἰκ. 4:19, πίν. 60(c).

134. FS 236. Πρβ. MDP εἰκ. 138:6 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, YE IIIB).

νω καὶ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δύο πλατιὲς ταινίες ἐξωτερικὰ στὴ βάση. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρή. Ύψ. 5,3 ἐκ. – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ τοίχωμα κωνικοῦ ρυτοῦ μὲ ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος, κυματοειδὴ γραμμὴ καὶ στήλῃ ἀντίκωτων κροσσοπεταλίων μὲ περιθώριο (πίν. 37: 6, 13). – Τμήμα τοιχώματος ρυτοῦ μὲ ἴχνη φυτικῆς διακόσμησης. – Τμήμα τοιχώματος ρυτοῦ μὲ τρέχουσες κατακόρυφες σπείρες (πίν. 37: 5). – Κομμάτι ἰδιότυπου ἄγγειου, ὥσως ρυτοῦ. Αποτελεῖται ἀπὸ δύο στρώματα πηλοῦ, ἰδιαίτερος εὐκρινὴ ἐσωτερικά. Μάλιστα σὲ κάποιο σημεῖο διακρίνεται εὐθύγραμμο κόψιμο. Ἐξωτερικὰ στὸ κυρτὸ τοίχωμα διαμορφώνεται πλαστικὴ νεύρωση μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ ἐγκάρσια γραμμίδια ἐπάνω της. Στὸ πλάι διακρίνεται ἴχνος ἄλλου κοσμήματος. Πηλὸς καὶ ἀλείφωμα καστανοκίτρινα, βαφὴ σκούρα καστανή. Σωζ. μῆκ. 7,7 ἐκ., σωζ. πλ. 5,6 ἐκ. (πίν. 37: 14). *Πρόχοι*: Ἐπτὰ χεῖλῃ: πέντε περίκυστα μὲ ταινία ἐπάνω, ἓνα ἐξωστρόγγυλο καὶ ἓνα ἐξώκυρτο μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς μὲ βαμμένα περιθώρια. – Δύο τμήματα ὤμου, τὸ ἓνα μὲ λοξὴ στήλῃ ἐγγεγραμμένων κύκλων καὶ διάστικτο σῶμα λοξῆς πορφύρας (πίν. 37: 12), τὸ ἄλλο μὲ διάστικτο σῶμα λοξῆς πορφύρας καὶ τρεῖς ταινίες. – Κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ πλοχμὸ κατὰ μῆκος καὶ βαμμένα περιθώρια¹³⁵ (πίν. 37: 8). – Πέντε λαβές, κατακόρυφες ἑλλειψοειδοῦς διατομῆς, οἱ τρεῖς μὲ βαμμένα περιθώρια, οἱ ἄλλες μὲ ὀλόβαφη ράχη. – Ἐξωστρόγγυλο χεῖλος καὶ στενὸς κυλινδρικός λαμὸς ληκύθου μὲ ταινία ἐπάνω καὶ στὴ βάση τοῦ λαμοῦ. – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο στρογγυλεμένο χεῖλος καὶ τὸν στενὸ κυλινδρικὸ λαμὸ φλάσκας. Ἀπὸ τὸ μέσον τοῦ λαμοῦ ξεκινοῦν δύο κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβές: σῶζεται ἡ ρίζα τῆς μίας λαβῆς καὶ σχεδὸν ὀλόκληρη ἡ ἄλλη. Λεπτὴ ταινία χεῖλους καὶ τρεῖς δακτύλιοι, ἐξωτερικὰ στὸν λαμὸ ἐπάνω ἀπὸ τὶς λαβές καὶ στὴ βάση του. Ὀλόβαφη ἢ ράχη τῆς σωζόμενης λαβῆς, πλὴν ἐξηρημένης περιοχῆς πρὸς τὸν λαμό¹³⁶. Διάμ. χεῖλους 2,9 ἐκ. (πίν. 37: 11). – *Πιθαμοφορεῖς*: Δύο ὄρθια ἔκτυπα χεῖλῃ μὲ δακτυλίους ἐπάνω, δύο δακτυ-

λίους ἐσωτερικὰ καὶ ἐξώβαφο λαμό. – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸν λαμό καὶ τὸν ὦμο μικροῦ πιθαμοφορέα μὲ ἀκέραιη ὀριζόντια κυλινδρική λαβή. Ἐξώβαφος ὁ λαμός, ἱμάντες καὶ ταινία στὸν ὦμο, ὀλόβαφη ἢ λαβή, ταινία κοιλιᾶς, τμήμα ὀλόβαφου κοσμήματος δεξιὰ τῆς λαβῆς στὴ στενὴ ζώνη τοῦ ὤμου (πίν. 37: 21). – Τμήμα ὤμου μὲ ἀνηρτημένο φολιδωτὸ κόσμημα. – Ἐξώβαφο στενὸ κυλινδρικὸ πόδι καὶ ἀρχὴ δακτυλιόσχημης βάσης. – Δύο δακτυλιόσχημες δυσκοειδεῖς βάσεις, ἡ μία μὲ ἐξώβαφο πόδι, ἡ ἄλλη μὲ πλατιά ταινία. – Κοῖλο ἐξώβαφο πόδι καὶ ἐπίπεδη βάση. – Τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων ψευδοστόμων ἢ πιθαμοφορέων μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Τοίχωμα κλειστοῦ ἄγγειου. Ἡ ἐξωτερικὴ ἐπιφάνεια φέρει νωπογραφικὴ διακόσμηση μὲ ἐρυθρὸ καὶ μελανὸ χρῶμα ἐπάνω ἀπὸ λευκὸ πεδίο. Δὲν ἀναγνωρίζεται μὲ ἀσφάλεια τὸ διακοσμητικὸ θέμα. Πηλὸς κιτρινωπός (εἰκ. 19, πίν. 37: 15). – Τμήμα ἐξώβαφου λαμοῦ κλειστοῦ

Εἰκ. 19. Κατῶγι 8, γέμισμα βορείου τμήματος.

ἄγγειου. – Σαράντα ἓνα τμήματα τοιχωμάτων κλειστών ἄγγειων μὲ ταινίες, τὰ πέντε ἀπὸ τὴ σύνδε-

135. Ἀκριβὲς εἰκονογραφικὸ παράλληλο ἀπὸ προχου τύπου Ζυγουριῶν ἀπὸ τὶς Μυκῆνες, *MDP* εἰκ. 125:4 (YE ΠΙΒ1). Βλ. καὶ Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 4:16, πίν. 60(b).

136. Τὸ σωζόμενο τμήμα δὲν ἀρκεῖ γιὰ νὰ προσ-

διοριστεῖ ὁ τύπος μὲ «κατακόρυφη» διακόσμηση (YE ΠΙΑ2, FS 188, 189, *MDP* εἰκ. 95) ἢ μὲ «ὀριζόντια» (YE ΠΙΑ2, FS 190, αὐτόθι εἰκ. 96 ἢ YE ΠΙΒ1, FS 192, αὐτόθι εἰκ. 132).

ση λαμπού-ώμου. – *Μικροὶ ψευδόστομοι*: Ἐλαφρὰ κωνικὸς δίσκος μὲ ρίζες λαβῶν καὶ ἀρχὴ στελέχους. Ὀλόβαφος κύκλος στὸ κέντρο καὶ γύρω δακτύλιοι. Τεφρὸς πηλός, ἐξίτηλη μελανὴ βαφή. Διάμ. δίσκου 3 ἐκ. – Δίσκος μὲ κεντρικὸ κωνικὸ ἔξαγμα καὶ στέλεχος ὡς τὸν ὦμο. Κεντρικὸς κύκλος καὶ γύρω δακτύλιοι, δακτύλιος γύρω στὴ βάση τοῦ στελέχους. – Ἐπίπεδος δίσκος μικρότατου ἀγγείου μὲ κύκλο καὶ δακτύλιο, ρίζες λαβῶν, στέλεχος μὲ θηλιά πρὸς τὸ στόμιο. Διάμ. δίσκου 1,9 ἐκ. – Τμήμα στελέχους δίσκου μὲ δακτύλιο καὶ τμήμα τοῦ ὦμου. – Δύο τμήματα ὦμων, τὸ ἓνα μὲ διχαλωτὰ ἄνθη μὲ ἀγκιστροειδῆ στήμονα, τὸ ἄλλο μὲ ἄνθη μὲ ὀλόβαφα πέταλα καὶ διπλὴ σειρὰ στιγμῶν καὶ στικτὸ κύκλο μὲ στιγμὴ¹³⁷ (πίν. 38: 24). – Στόμιο μικροῦ ἀγγείου καὶ τμήμα ὦμου. Δακτύλιος χεῖλους καὶ στὴ βάση τοῦ στομίου, ταινίες στὸν ὦμο. – Τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς μὲ ὀλόβαφη ράχη καὶ τμήμα ὦμου. – Τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Κομμάτι ἀπὸ τὸ σφαιρικὸ σῶμα μικροῦ ἀγγείου μὲ ζώνη εἰκονιστικῆς διακόσμησης μὲ πτηνὰ μεταξὺ ταινιῶν, ἱμάντες καὶ ταινία χαμηλότερα. Πολὺ ἐξίτηλη βαφή. – *Κρατῆρες*: Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος μὲ ταινία ἐπάνω καὶ δευτέρη ἐξωτερικὰ καὶ στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο. – Ἐπίπεδο ἑλαφρὸ ἐξώκυρτο χεῖλος ἐνδόβαφου κρατήρα μὲ ζεύγος ταινιῶν ἐξωτερικὰ. – Δύο τμήματα ἀπὸ κατακόρυφες πλατιῆς ταινιωτὲς λαβὲς μὲ βαμμένα περιθώρια. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα γάστρας μὲ ἀκέραιη ὀριζόντια κυλινδρική λαβὴ μὲ τρεῖς πινελιὲς καὶ δέσμες γραμμῶν ἐκατέρωθεν. – Τμήμα ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς μὲ πινελιὲς. – Δώδεκα τμήματα γάστρας, ἐκ τῶν ὁποίων ἓνα ἐξώβαφο, ἓνα μὲ τμήμα φοινικοειδοῦς, ἓνα μὲ λοξὲς καμπύλες γραμμὲς καὶ ἑννέα μὲ ταινίες: στὰ δύο ἐπιγράφεται καμπύλη ἀπόληξη θηλιάς κάτω ἀπὸ μία λαβή. – Ἐπίπεδη δισκοειδὴς βάση μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ σπείρα στὸν πυθμένα. Διάμ. βάσης 6 ἐκ. – Δύο συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὴ γάστρα ἐνδόβαφου κρατηρίσκου. Πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ, δύο τουλάχιστον στὴ γάστρα, στήλες γραμμῶν καὶ μικρὰ διπλὰ ἀνηρτημένα καὶ ὄρθια

τόξα στὶς μετόπες¹³⁸ (πίν. 37: 18). – *Σκύφοι*: Δύο χεῖλη ἐνδόβαφων μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δευτέρη πλατύτερη ἐξωτερικὰ. Τὸ ἓνα μὲ τμήμα πολλαπλῶν τρικάμπυλων τόξων, τὸ ἄλλο μὲ ὄρθιο λοξὸ φολιδωτὸ κόσμημα μὲ τριπλὸ περίγραμμα καὶ γέμισμα κύκλου (πίν. 38: 32). – Δεκατέσσερα χεῖλη μὲ λεπτὴ ταινία ἐπάνω καὶ δευτέρη πλατύτερη ἀμφίπλευρα καὶ τριπλὰ ἀνηρτημένα καὶ ὄρθια ἀντίνοτα ἡμικύκλια ἐπάνω ἀπὸ ζεύγος ταινιῶν (2 συνανήκοντα), ζώνη πυκνῶν σιγμοειδῶν (1), ἀνηρτημένα καὶ ὄρθια πολλαπλὰ τόξα καὶ δέσμη γραμμῶν (2), δέσμη γραμμῶν καὶ χιαστὶ γραμμῆς (1), καμπύλη γραμμὴ (1), τμήμα ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς μὲ πινελιὲς καὶ ζεύγος ταινιῶν γάστρας (1), ὅμοιο ὡς πρὸς τὴ λαβὴ καὶ μὲ πλατιὰ κυματοειδῆ ταινία (1). – Εἴκοσι τέσσερα χεῖλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δευτέρη πλατύτερη ἐξωτερικὰ καὶ σπείρα (2 συγκολλώμενα), σπείρα μὲ δικτυωτὸ ὀφθαλμὸ (πίν. 37: 1) (1), δέσμη τριπλῆς γλωσσοειδοῦς καμπύλης μὲ τρεῖς ταινίες γάστρας καὶ δακτύλιο καὶ ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά (2 συνανήκοντα), τρέχουσες σπείρες (2 συνανήκοντα), πλατιὰ ὀριζόντια κυματοειδῆς γραμμὴ (1), στήλη ἀκανθωτοῦ ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), δέσμες γραμμῶν (2), πολλαπλὰ τρικάμπυλα τόξα καὶ παραπληρωματικὸ διπλὸ πετάλιο (2 συνανήκοντα), φολιδωτὸ κόσμημα καὶ παραπληρωματικὸ τριπλὸ τόξο¹³⁹ (πίν. 38: 30) (1), ζώνη πεταλίων (1), στελεχωτὴ σπείρα, δύο ταινίες γάστρας, ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά (1). – Γάστρα μὲ μεγάλο ρόδακα μὲ ὀλόβαφο πυρήνα καὶ ὀλόβαφα περιγεγραμμένα πέταλα μὲ παραπληρωματικὲς γωνίες μεταξὺ τους. Δύο γραμμὲς καὶ ἄλλο κόσμημα ἀριστερά, ὄρθια κροσσοπετάλια μὲ στιγμὲς ἐπάνω ἀπὸ ζεύγος ταινιῶν γάστρας κάτω ἀπὸ τὸν ρόδακα (πίν. 38: 33). – Ἐξί γάστρες μὲ ὀριζόντια κυματοειδῆ λεπτὴ ταινία καὶ ἐκατέρωθεν τῆς σειρῆς διπλῶν ἡμιελλείψεων, ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά, ταινία γάστρας (πίν. 38: 35) (1), διπλὰ ἀνηρτημένα καὶ ὄρθια τόξα μὲ ὀλόβαφο τὸ διάστημα μεταξὺ τους (πίν. 38: 28) (1), ἀνηρτημένα τριπλὰ ἡμικύκλια καὶ δέσμη γραμμῶν (1), πλατιὰ στήλη ὀριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο (1), ταινία πρὸς τὸ στέλεχος (1), ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν πρὸς τὸ στέλεχος (1). –

137. FM 18C unvoluted flower.

138. Γιὰ τὴ διακόσμηση πρβ. ἐνδόβαφο σκύφο *MDP* εἰκ. 161:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου,

YE IIB1).

139. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 146:4 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, YE IIB1).

Ὅκτω κοντὰ στελέχη με δακτυλίους καὶ βάσεις με ψηλὴ κεντρικὴ κοιλότητα: δύο ἐνδόβαφα, τὰ ἄλλα με δακτύλιο στὴν περιφέρεια τῆς βάσης καὶ – πλὴν ἐνὸς – δακτύλιο στὸν πυθμένα. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Ἐπτὰ χεῖλη με λεπτὴ ταινία, ριπιδιόσχημο κόσμημα με γέμισμα τόξων καὶ καμπύλο ἀνορθωμένο μίσχο (πίν. 38: 26) (1), στήλη τεθλασμένης με περιθώριο (1), ἀκέραιη κυλινδρική λαβὴ με τρεῖς πινελιές (1), δευτέρη ταινία χεῖλους, ἀκέραιη λαβὴ με τρεῖς πινελιές, δύο ταινίες γάστρας (1), τμήμα λαβῆς με πινελιά, θηλιὰ σπείρας, ἱμάντες γάστρας (1), στενὴ στήλη ὀριζοντίων κυματοειδῶν με τριπλὸ περιθώριο με ἐφαπτόμενες τεθλασμένες καὶ τμήματα ἀντιθετικῶν σπειρῶν (1), ρίζες λαβῆς με πινελιές, τμήμα ἀγκύλης θηλιᾶς καὶ ταινίες γάστρας (1, ἀπὸ μικρὸ σκύφο). – *Δεκαῆξι χεῖλη με λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ στὴ γάστρα στήλη κυματοειδοῦς γραμμῆς με διπλὸ περιθώριο καὶ ἀντιθετικὴ ἀγκυλόμιση σπείρα* (2 συγκολλώμενα), στικτὸς κύκλος με στικτὴ γραμμὴ ἐπάνω καὶ κάτω του, ὄρθια πορφύρα με στιγμὴ ὡς ὀφθαλμὸ καὶ διάστικτο σῶμα καὶ στέλεχος, ἱμάντες (πίν. 38: 36) (1), ζεύγος ἀντιθετικῶν πορφυρῶν με διάστικτο σῶμα καὶ στέλεχος καὶ στικτὸ κύκλο με στιγμὴ (πίν. 38: 31) (1), ὄρθια πολλαπλὰ τρικάμπυλα τόξα καὶ ἀντιμέτωπα πετάλια¹⁴⁰ (πίν. 38: 34) (1), δέσμη γραμμῶν με ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια (1), τμήμα ὄρθιου περιστικτοῦ ἐλικοειδοῦς ἄνθους (1), ζεύγη πορφυρῶν με ἐνωμένο σῶμα (1), παρόμοιο με ὀφθαλμὸ στὴν κεφαλὴ καὶ διάστικτο σῶμα καὶ στέλεχος (πίν. 38: 37) (3 συνανήκοντα), παρόμοιο με στικτὸ ὀφθαλμὸ καὶ διάγραμμα σῶμα καὶ στέλεχος, ἱμάντα στὴ γάστρα (πίν. 38: 38) (2 συνανήκοντα), δικτυωτὴ θηλιὰ σπείρας (1), δέσμη γραμμῶν (1). – *Ἑβδομήντα ἑπτὰ γάστρες με ἰδιότυπο φοινικοειδὲς με τεθλασμένη γιὰ κορμὸ καὶ διάγραμμα φύλλα* (πίν. 37: 4) (2 συγκολλημένα), ζώνη ἀνεστραμμένων N, ταινίες γάστρας (1), ζώνη πεταλίων (1), ζώνη κομμένου πλοχοῦ (1), ὄρθιο ἐλικοειδὲς ἄνθος¹⁴¹ (πίν. 38: 25) (1), στάχεις ἀμειβόντων (2), θηλιὰ ἀγκύλης σπείρας με παραπληρωματικὸ διπλὸ πετάλιο (1), ζώνη πλοχοῦ καὶ ὄρθια καὶ ἀνηρτημένα κροσσοπετάλια (1), δέσμες γραμμῶν

με ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (2), τρέχουσες σπείρες (2 συνανήκοντα), σπείρες (3), ὄρθιες πορφύρες (3, οἱ δύο με διάστικτο σῶμα, ἡ τρίτη με διάστικτο στέλεχος), στήλη ὀριζοντίων κυματοειδῶν με τριπλὸ περιθώριο καὶ ἀντιθετικὴ ἀγκυλόμιση σπείρα ἐπάνω ἀπὸ ζεύγος ταινιῶν (πίν. 38: 41) (1), παρόμοια στήλη πλάι σὲ ρίζα λαβῆς (1), στήλη ἀμειβόντων με διπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1), στήλη πεταλίων με πολλαπλὸ περιθώριο καὶ κροσσοπετάλια (1), δέσμες γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινίες (6), στήλη ὀριζοντίων κυματοειδῶν με πολλαπλὸ περιθώριο (1), ταινίες ἢ ἱμάντες (25), ταινίες ἢ ἱμάντες καὶ δακτυλίους (17), δακτυλίους (4). – *Εἴκοσι τέσσερα τμήματα γάστρας με λαβές*: μία ἀκέραιη, συγκολλημένη ἀπὸ δύο ὄστρακα, με δέσμη γραμμῶν στὸ πλάι, δύο ἀκέραιες, στὴ μία με παράπλευρη στήλη ὀριζοντίων κυματοειδῶν με διπλὸ περιθώριο, δεκατρία τμήματα λαβῶν, στὸ ἓνα διακρίνεται ζώνη κομμένου πλοχοῦ, ἑπτὰ ρίζες, στὸ ἓνα με δικτυωτὸ ῥόμβο κάτω ἀπὸ τὴ λαβή. – *Τρεῖς δισκοειδεῖς ἐπίπεδες βάσεις με ταινία καὶ δακτυλίους στὸν πυθμένα*. – *Δέκα δακτυλιόσχημες βάσεις με ταινία ἐξωτερικά, οἱ ἑπτὰ με δακτυλίους στὸν πυθμένα*. – *Ἐνδόβαφοι*: *Τρία χεῖλη με πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά, τὸ ἓνα με ἀκέραιη ὀριζόντια κυλινδρική λαβὴ καὶ ῥηχὲς αὐλακώσεις στὸ χεῖλος*. Ἐξωτερικά, σὲ σημεία ποὺ ἔχει ἀπολεπιστεῖ ἢ καστανὴ βαφή, διακρίνεται ἄλλη ἐρυθρὴ, ὑποκείμενη τοῦ χεῖλους. – *Ὅκτω γάστρες με σπείρα* (1), ταινίες (4), τμήματα λαβῶν με πινελιές (3). – *Εἴκοσι ἓνα τμήματα ὀλόβαφων σκύφων*: τρία συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὴ γάστρα χαμηλά, ἔξι ἐξώστροφα χεῖλη, τὸ ἓνα με ρίζες λαβῆς, ἓνα ἐπικλινὲς ἐξώστροφο χεῖλος, ἔντεκα γάστρες, οἱ δύο με ρίζες λαβῶν. – *Τρεῖς λαβὲς σκύφων με πινελιές*.

Χειροποίητα: Χεῖλος με λεπτὴ ταινία καὶ ἐξωτερικά δέσμες γραμμῶν. – Δύο κυρτὲς βάσεις ὅπου λήγουν γραμμὲς ἀπὸ ψηλότερα, ἡ μία ἀπὸ προχοῖδιο, ἡ ἄλλη ἀπὸ ἀνοικτὸ ἀγγεῖο.

Εἰδώλια: Μικρότατο εἰδώλιο τύπου Ψ, ἐλλειπὲς στὸ ἐπάνω μέρος τῆς κεφαλῆς, τὰ χέρια καὶ τὴ βάση, με πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους καὶ κωνικὸ στέλε-

140. Γιὰ τὴ διακόσμηση βλ. YE IIIA2 ὑψίποδα σκύφο ἀπὸ τὴν Εὐτρηση, RMDP εἰκ. 255:122.

141. Γιὰ ἐλικοειδὲς ἄνθος σὲ σκύφο ἄβαφο ἐσωτε-

ρικά, βλ. MDP εἰκ. 143:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, YE IIIB1).

χος. Στιγμές ως ὀφθαλμοί, γραμμὴ στὴ μύτη, γραμμίδια στὸν αὐχένα, δακτύλιος στὸν λαιμὸ καὶ τὴ μέση, κατακόρυφη διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ, ἀπὸ μία γραμμὴ σὲ κάθε ὄψη τοῦ στελέχους. Πηλὸς καὶ ἀλείφωμα κιτρινωπά, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 3,5 ἐκ., σωζ. πλ. 1,85 ἐκ. (πίν. 38: 23). – Τμήμα ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τοῦ δισκοειδοῦς κορμοῦ εἰδωλίου μὲ ψηλὸ κυλινδρικό στελεχος καὶ δισκοειδὴ κωνικὴ κοίλη κάτω βάση. Κατακόρυφη διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις, δακτύλιος στὴ μέση, τέσσερις γραμμὲς στὸ στελεχος ὡς τὴ βάση. Ροδόχρωμος πηλός, κιτρινωπὸ ἀλείφωμα, καστανὴ βαφή. Σωζ. ὕψ. 5,15 ἐκ., σωζ. πλ. κορμοῦ 2,3 ἐκ. – Κεφάλι εἰδωλίου βοοειδοῦς, ἐλλιπὲς στὸ ἓνα κέρατο καὶ τὸ ἄκρο τοῦ ἄλλου, μὲ κοῖλο λαιμὸ καὶ πιθανὸν καὶ τὸ σῶμα. Ρύγχος κυλινδρικό, ἐπίπεδο στὸ ἄκρο. Ταινίες ἐπάνω στὴν κεφαλὴ ἀνάμεσα στὰ κέρατα, τρεῖς γραμμὲς πρὸς τὴ ράχη, ἐγκάρσιες λοξὲς γραμμὲς στὸ μέτωπο, ἐγγεγραμμένες στιγμές ως ὀφθαλμοί, τρεῖς δακτύλιοι γύρω στὸ ρύγχος, δύο στιγμές ἐπάνω στὸ ἄκρο ὡς ρουθούνια, κυματοειδὴ γραμμίδια στὸν λαιμὸ. Μήκ. κεφαλῆς 4,2 ἐκ. (πίν. 38: 39). – Πρόσθιο τμήμα ζωομόρφου εἰδωλίου, ἐλλιπὲς στὸ ἓνα πόδι καὶ τὴν κεφαλὴ. Γραμμὲς κατὰ μήκος τῆς ράχης καὶ τῶν ποδιῶν. Κυλινδρικός κορμὸς καὶ πόδι. Πηλὸς καὶ ἀλείφωμα καστανοκίτρινα, βαφὴ μελανή. Σωζ. μήκ. 5 ἐκ., σωζ. ὕψ. 4,3 ἐκ. – Ὁπίσθιο τμήμα ζωομόρφου εἰδωλίου μὲ κυλινδρικό στενὸ κορμὸ, λοξὸ κυλινδρικό πίσω ἀριστερὸ πόδι, οὐρὰ ὑψωμένη

καὶ διπλωμένη, ἐλλιπὲς στὸ ἄλλο πόδι. Γραμμὴ κατὰ μήκος τῆς ράχης καὶ πυκνὰ ἐγκάρσια γραμμίδια στὴ ράχη, γραμμὴ στὴν οὐρὰ, γραμμὲς κατὰ μήκος τῶν ποδιῶν. Πηλὸς πορτοκαλόχρωμος, κιτρινωπὸ ἀλείφωμα, βαφὴ πορτοκαλέρυθρη. Σωζ. μήκ. 6,3 ἐκ., πλάχ. κορμοῦ 1,45 ἐκ. – Τμήμα μικροῦ ζωομόρφου εἰδωλίου, ἐλλιπὲς στὴν κεφαλὴ καὶ τὰ νῶτα. Γραμμὲς κατὰ μήκος τῶν ποδιῶν καὶ στὰ πλευρά. Πηλὸς ροδόχρωμος, ἀλείφωμα ὑποκίτρινο, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. μήκ. 3,4 ἐκ., σωζ. ὕψ. 3,9 ἐκ. *Μικρὰ εὐρήματα*: Κυλινδρικό ὀξύληκτο ἀντικείμενο, ἀπὸ κιτρινωπὸ πηλὸ, ἄγραπτο. Ἀποκολλημένο ἢ μὲ ἀποκρούσεις κάτω. Ἴσως πόδι ἢ πῶμα. Ὑψ. 3,7 ἐκ., διάμ. βάσης 2,6 ἐκ. (πίν. 38: 40). – Ἐλεφάντινη κυλινδρική περόνη, σπασμένη στὸ κάτω ἄκρο. Στὴν κεφαλὴ τρεῖς αὐλακες. Σωζ. μήκ. 3,8 ἐκ. – Διάτρητο κωνίδιο μὲ ἐπίπεδη βάση καὶ κορυφή, ἀπὸ γκριζο στεατίτη. Διάμ. βάσης 2,3 ἐκ., ὕψ. 1,3 ἐκ. – Διάτρητο μικρὸ κωνίδιο μὲ ἐπίπεδη βάση καὶ κορυφή, ἀπὸ μαῦρο στεατίτη. Ἀποκεκρουσμένο στὴν ἄκρὴ τῆς βάσης. Διάμ. βάσης 1,8 ἐκ., ὕψ. 1 ἐκ. – Δισκοειδὲς διάτρητο κωνίδιο μὲ κοίλῃ βάση καὶ μικρὴ κωνικὴ ἀπόφυση, ἀπὸ γκριζοπράσινο στεατίτη. Διάμ. βάσης 2,5 ἐκ., ὕψ. 1 ἐκ. – Μικρὸ κομμάτι κονιάματος μὲ πολὺ καθαρὴ καὶ καλογραμμένη παράσταση ἄνθους κρόκου. Κόκκινο-κεραμιδι χρῶμα στὸν κάλυκα τοῦ ἄνθους καὶ λευκὰ πέταλα μὲ πινελιὲς κίτρινου χρώματος. Γαλάζιο βάθος. Διαστ. 4,5×3,5 ἐκ., πλάχ. 1,2-1,5 ἐκ.

Ἡ τελευταία στρώση ἐπάνω στὸ δάπεδο περιεῖχε ἄγραφο δίωτο εὐρύστομο ἀμφορίσκο, πεσμένο μὲ τὸ στόμιο πρὸς τὰ κάτω. Διάμ. στομίου 0,10 μ., ὕψ. 0,15 μ.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 270 + 14 εἰδώλια, 1 ἀγγεῖο. Πρώμα 4, ἄγραπτα 13, γραπτὰ 176, ἀπροσδιόριστα 77 πολὺ μικρά.

Πρώμα: Τμήμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ μελανὴ βαφὴ ἐξωτερικὰ ἐπάνω στὴν ὁποία τρεῖς λοξὲς λευκὲς γραμμὲς. Πηλὸς καστανὸς μὲ πολλὰ ἐγκλείσματα (πίν. 39: 7). – Παρόμοιο, μὲ πυκνὲς λοξὲς καμπύλες ἐρυθρὲς γραμμὲς ἐπὶ ὑποκίτρινου

ἀλειφώματος. Πηλὸς σκοῦρος ἐρυθρός, τραχύς. – Δύο ἐξώστροφα χεῖλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση ἐξωτερικὰ, ἀπὸ ρηχοὺς κυάθους (πίν. 39: 8).

Ἄγραπτα: Ἐξώκυρτο χεῖλος κύλικος ἢ κυάθου μὲ μία ἀκέραιη ὑπερυψωμένη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς (πίν. 39: 14). – Πέντε τροπιδωτὰ χεῖλη λεκανιδίων μὲ ὀριζόντια ταινιωτὴ γωνιώδη λαβή. – Δύο χεῖλη, τὸ ἓνα ἐξώκυρτο, τὸ ἄλλο τροπιδωτό,

πιθανόν από λεκανίδια, με ίχνη καύσης εσωτερικά (χρησιμοποιήθηκαν πιθανόν ως λύχνοι). - Έξωκυρτο χεῖλος και ἡμισφαιρική γάστρα ἀρύταινας ἢ κυάθου. Διάμ. χεῖλους 8,5 ἐκ. - Καμπύλο ἀμφίκυρτο χεῖλος καὶ τμήμα γάστρας λεκανίδας. - Τρεῖς ἐπίπεδες βάσεις ἀνοικτῶν μικρῶν ἀγγείων.

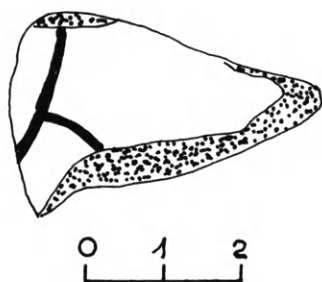
Γραπτά: Κύλικες: Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τῇ γάστρᾳ κύλικος τύπου Ζυγουριῶν με τρίλοβο περιστῖκτο μικτὸ ἄνθος ἐξωτερικά¹⁴² (πίν. 39: 2). - Έξώκυρτο χεῖλος με ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στῇ γάστρᾳ ἀμέσως ἀπὸ κάτω σειρὰ στιγμῶν καὶ ἄλλη στιγμὴ χαμηλότερα, ἴσως ἀπὸ ὄρθιο διχαλωτὸ ἄνθος. - Έξώκυρτο χεῖλος ὀλόβαφης κύλικος. - Πέντε γάστρες με κατακόρυφη πορφύρα με διάστῖκτο σῶμα καὶ συμπαγὲς στέλεχος (1), λοξὴ πορφύρα με διάστῖκτο στέλεχος (1), ὀλόβαφη γάστρα με ρίζα κατακόρυφης λαβῆς (1), δακτυλίους στῇ γάστρᾳ χαμηλὰ πρὸς μᾶλλον ὀλόβαφο στέλεχος (1), τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς με βαμμένα περιθώρια (1). - Πλατιά κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ με ὀλόβαφη ράχη. - Τμήμα μικρῆς δυσκοειδοῦς βάσης βαμμένης ἐπάνω. - Κατακόρυφη εὐθεία λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς με βαμμένα περιθώρια, ἀπὸ ἀρύταινα ἢ κύλικα. - Ἐπίπεδη δυσκοειδοῦς βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου με κοιλότητα στὸν πυθμένα. Ἐξωτερικὰ ἱμάντες καὶ ταινία. Στοὺς ἱμάντες λήγει γραμμὴ. Ἐσωτερικὰ δακτύλιος γάστρας. - Δύο βάσεις κλειστῶν ἀγγείων, ἢ μία δακτυλίσχημη με ταινία ἐξωτερικά, διαμ. 5,1 ἐκ., ἢ ἄλλη ἐπίπεδη διευρυμένη δυσκοειδοῦς, βαμμένη ἐπάνω. - Τρία τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν οἰκιακῶν ἀγγείων ἀπὸ πορτοκαλόχρωμο πηλὸ με πολλὰ ἐγκλείσματα, τὸ ἓνα με ταινίες, τὰ ἄλλα με πλατιεῖς λοξὲς γραμμές. - *Κύαθοι:* Εὐθὺ χεῖλος καὶ ρηχὴ ἡμισφαιρική γάστρα. Λεπτὴ ταινία ἐπάνω στὸ χεῖλος, ὑποτυπώδης καμπυλόγραμμος μαϊάνδρος στῇ γάστρᾳ (πίν. 39: 6). - Ὅμοιο, με ἀνηρτημένο φολιδωτὸ τρίγωνο (πίν. 39: 13). - Έξώκυρτο χεῖλος με σχεδὸν ἀκέραιη ἀνοικτὴ γεφυρόστομη προχοὴ ποὺ στενεύει στὸ ἄκρο. Ταινία ἐπάνω στὸ χεῖλος, στὸ περίγραμμα τῆς προχοῆς καὶ ἱμάντες πρὸς τῇ γάστρᾳ. - Τρία ἐξώκυρτα χεῖλη ἡμισφαιρικῶν κυάθων με λεπτὴ ταινία (1), λεπτὴ ταινία καὶ κατακόρυφη πορφύρα (1), λεπτὴ

ταινία καὶ ἀνηρτημένες ὀλόβαφες ἡμιελλείψεις (1). - Ἐντονα ἐξώκυρτο χεῖλος με τμήμα γάστρας καὶ σχεδὸν ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ. Ἐσωτερικὰ ἐπάνω στὸ χεῖλος ζώνη ἀμειβόντων μεταξὺ ταινιῶν, ταινία χεῖλους ἐξωτερικά, ταινία καὶ δακτύλιος γάστρας, βαμμένα τὰ περιθώρια στῇ ράχῃ τῆς λαβῆς (πίν. 39: 23). - Δύο ἔντονα ἐξώκυρτα χεῖλη βαθέων ἡμισφαιρικῶν κυάθων με λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ἀπὸ μία πλατύτερη ἀμφίπλευρα χαμηλότερα. Τὸ ἓνα με ζώνη κοιμένου πλοχοῦ ἐπάνω (πίν. 39: 5), τὸ ἄλλο με ὁμάδες ἀμειβόντων. - Ἐπικλινὲς ἐξώκυρτο χεῖλος μικκύλου κυαθίου με ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικά. - Έξώκυρτο χεῖλος ρηχοῦ κυαθίου με ταινία ἀμφίπλευρα. - Δύο γάστρες, ἢ μία με ζεύγος ταινιῶν, ἢ ἄλλη με ἱμάντες. - Γάστρα ρηχοῦ κυάθου με ζεύγος ταινιῶν βάσης. - Μικρὴ δυσκοειδοῦς κοιλὴ βάση ἡμισφαιρικοῦ κυάθου με δακτύλιο στὸν πυθμένα. - Κομμάτι ἀπὸ τὸ μέσον τῆς γάστρας μικροῦ ἡμισφαιρικοῦ κυάθου ἢ σκύφου με τμήμα ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς. Μεταξὺ ταινιῶν στενὴ ζώνη καθέτων γραμμίδων, ὀλόβαφη ἢ λαβὴ. - Γάστρα ἡμισφαιρικοῦ κυάθου ἢ σκύφου με ὀριζόντια κυλινδρική λαβὴ με βαμμένα τὰ περιθώρια καὶ τὶς ρίζες καὶ ταινία γάστρας. - Κυρτὴ βάση καὶ τμήμα κατακόρυφου τοιχώματος μεγάλου κυπέλλου με ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν ἐξωτερικά. - Τμήμα κατακόρυφης κυλινδρικής λαβῆς καὶ τμήμα τοιχώματος πρόχου. Πλατιά ἐλαφρὰ κυματοειδοῦς γραμμὴ, δακτύλιος γύρω στῇ ρίζᾳ, ταινία ὅμου. - Τμήμα κοιλιᾶς σφαιρικής πρόχου με ταινία πρὸς τὸν λαμὸ καὶ ἄλλη πρὸς τῇ βάση. - Κατακόρυφη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς με βαμμένα περιθώρια, ἀπὸ πιθαμορρέα. - Τμήμα ὅμου κλειστοῦ ἀγγείου. Ἐξωτερικὰ διατηροῦνται δύο λεπτὲς τεμνόμενες καμπύλες γραμμές (εἰκ. 20: 1). - Ἐντεκα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων. - Τμήμα τοιχώματος ἐξώβαφου κλειστοῦ ἀγγείου. - *Μικροὶ ψευδόστομοι:* Τμήμα στελέχους δίσκου καὶ τμήμα τοῦ ὅμου. Δακτύλιος στῇ βάση τοῦ στελέχους, τμήμα διάγραμμα θέματος στὸν ὅμο. - Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸν ὅμο καὶ τὴν κοιλιὰ με ἔντονη γωνίωση¹⁴³. Λεπτὴ ταινία ἀνάμεσα σε δύο ζῶνες ἱμάντων μεταξὺ ταινιῶν (εἰκ. 20: 2). - Τμήμα ἀπὸ τὸν ὅμο καὶ τὴν κοιλία. Τμήμα στικτοῦ

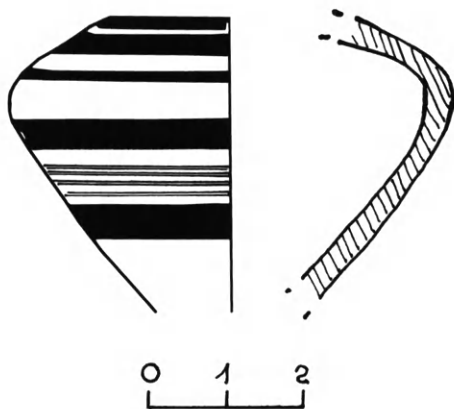
142. FS 258, FM 18B:34 hybrid flower, YE IIIB1. French, BSA 60, 1965, πίν. 53(c)1,3.

143. Κωνικὸς ψευδόστομος FS 182. MDP εἰκ. 131, YE IIIB1.

κύκλου και χαμηλότερα διπλή γραμμή ανάμεσα σε δύο ζώνες ιμάντων μεταξύ ταινιών. – Τμήμα από την κοιλιά μικρού σφαιρικού αγγείου με τμήμα καμπύλων γραμμών και τρεις ταινίες. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων με ζώνη ιμάντων μεταξύ ταινιών και στην κοιλιά του ενός διπλή γραμμή με σειρά κροσσοπεταλίων ὀρθων και ἀνηρτημένων¹⁴⁴ (πίν. 39: 10), στο άλλο στενή ζώνη κατακόρυφων τεθλασμένων γραμμίδων μεταξύ ταινιών. – Τμήμα από

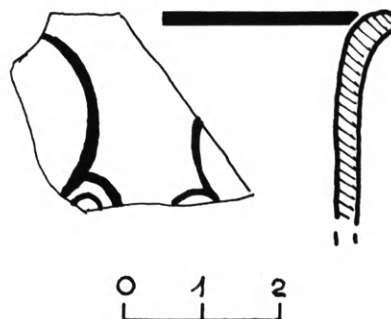
Εἰκ. 20:1. Ὅστρακο με διακόσμηση τεμνομένων καμπύλων γραμμών ἀπὸ τὸ δάπεδο τοῦ Κατωγίου 8

Εἰκ. 20:2. Τμήμα ὤμου ψευδοστόμου ἀπὸ τὸ δάπεδο τοῦ Κατωγίου 8

τὸ κάτω μέρος τῆς κοιλιάς με ζώνη ιμάντων μεταξύ ταινιών και ταινία πρὸς τὴ βάση. – Κρατῆρες: Χεῖλος ἐπικλινὲς ἐξώκυρτο, βαμμένο ἐπάνω με ταινία ἐξωτερικά και κορυφή ὀρθίας πορφύρας. –

Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐπικλινὲς ἐξώκυρτο χεῖλος και τὴ γάστρα με ρίζες ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς. Ταινία ἐπάνω στο χεῖλος και ἐξωτερικά, ὀριζόντια πλατιά κυματοειδὲς στὴ ζώνη τῶν λαβῶν, ταινία γάστρας, πινελιὲς στὶς ρίζες. – Τμήμα γάστρας με ρίζα ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς με πινελιά. – Ἐξὶ τμήματα γάστρας με ταινίες, τὰ δύο συγκολλημένα. – Σκύφοι: Τρία χεῖλη με λεπτή ταινία στὴν ἀκμή και δεύτερη πλατύτερη

Εἰκ. 20:3. Τμήμα χεῖλους σκύφου με διακόσμηση πορφυρῶν ἀπὸ τὸ δάπεδο τοῦ Κατωγίου 8

ἀμφίπλευρα χαμηλότερα. – Δύο συγκολλημένα ὅστρακα ἀπὸ τὸ χεῖλος και τὴ γάστρα με λεπτή ταινία ἐπάνω στο χεῖλος, δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικά, σειρά ἀνεστραμμένων N, ταινία και δύο δακτύλιοι ἐσωτερικά στὴ γάστρα (πίν. 39: 16). – Ἐντεκα χεῖλη με λεπτή ταινία ἐπάνω στο χεῖλος και δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικά και στὴ γάστρα δέσμη γραμμῶν (2), ὀρθιο ἐλικοειδὲς ἄνθος με περιόστικτο τὸν κεντρικὸ λοβὸ ἐσωτερικά και ἐξωτερικά (1), δέσμες γραμμῶν με ἐφαπτόμενα ἐξωτερικά κροσσοπετάλια, μεταξύ τῶν δεσμῶν κυματοειδὲς γραμμή, ταινίες γάστρας (πίν. 39: 11) (3 συγκολλημένα), σπείρα με δικτυωτὸ ὀφθαλμὸ (1), κατακόρυφες δέσμες κυματοειδῶν γραμμῶν, ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος (πίν. 39: 20) (1, διάμ. χεῖλους 16 ἐκ.), ζώνη μακρόστενων πυκνῶν πεταλίων (1). – Δύο γάστρες με ταινίες, ἡ μία με δακτύλιο, ἡ ἄλλη με ἀπολήξεις δεσμῶν γραμμῶν. – Κομμάτι ἀπὸ τὸν πυθμένα και τὴν ἀρχὴ στελέχους ὀλόβαφου ὑψίποδος σκύφου. – Ἀβαφοὶ ἐσωτερικά: Τμήμα ἀπὸ τὸ

144. Γιὰ τὸ κόσμημα ζώνης βλ. RMDP εἰκ. 117:99 (FS 173 σφαιρικός ψευδόστομος, Πύλος, YE IIIB-

πρώτη YE IIIΓ).

χειλος ὡς τὴ γάστρα μικροῦ σκύφου μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ ἐξωτερικὰ στήλη ἀντίπτωτων κροσσοπεταλίων μὲ τετραπλὸ περιθώριο. Διάμ. χεῖλους 10 ἐκ. (πίν. 39: 3). – Ἐξώκυρτο χεῖλος χωρὶς ταινία μὲ σπείρα ἐξωτερικά. – Ἐντονα ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικά ζευγὸς ἀντιμέτωπων πορφυρῶν (εἰκ. 20: 3). – Χεῖλος μὲ μεσαῖο δακτύλιο ἐσωτερικά, ἀκέραιη λαβὴ μὲ δύο ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴ ράχη καὶ δύο στὶς ρίζες καὶ δεξιὰ τμήμα καμπύλου διάστικτου θέματος. – Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ στήλῃ τεθλασμένης ἐντὸς περιθωρίου. – Δύο συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὸ χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο ὡς τὴ γάστρα χαμηλά. Κεντρικὴ στήλῃ ἀντίπτωτων κροσσοπεταλίων μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενα περὶ τὸ μέσον πετάλια μὲ διπλὸ διάγραμμα περιγράμμα. Παράπλευρες στήλῃς τεθλασμένης μὲ περιθώριο, ἱμάντες γάστρας. Πηλὸς καὶ ἀλείφωμα κιτρινωπά, βαφὴ μελανή. Διάμ. χεῖλους 13 ἐκ. – Ἐπτὰ χεῖλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ ἀνηρτημένο στάχυ ἀμειβόντων (2 συγκολλώμενα), κεντρικὴ στήλῃ ὁμάδων τεθλασμένων ὀριζοντίων μὲ πολλαπλὸ περιθώριο (1), τμήμα περιστικτοῦ θέματος, ἴσως ἐλικοειδοῦς ἄνθους (1), στήλῃ καθέτων γραμμῶν, ἐφαπτόμενο δῖλοβο περιστικτοῦ πετάλιο καὶ στὴ μετόπη ἀνηρτημένη διπλὴ ἡμιέλλειψη (πίν. 39: 4) (1). – Εἴκοσι ὀκτὼ γάστρες μὲ γραμμὲς-ἀπολήξεις κατακόρυφων πορφυρῶν ποὺ ἐπιγράφονται σὲ ταινία γάστρας καὶ χαμηλότερα ταινία βάσης (πίν. 39: 21) (1, μεγάλο κομμάτι), ζώνη ἀνεστραμμένων N (1), στήλῃ τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο (3, οἱ δύο ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες), μεγάλη σπείρα καὶ ταινία γάστρας (1), δέσμες γραμμῶν (3, ἡ μία μὲ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια, ἡ ἄλλη μὲ ἐφαπτόμενη ὀλόβαφη ἡμιέλλειψη), ἀνηρτημένο στάχυ ἀμειβόντων ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν (1), ἀνηρτημένο στάχυ καμπυλογράμμων ἀμειβόντων ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (πίν. 39: 1) (1), ζώνη μαιανδροειδῶν τρεχουσῶν ἀκανονίστων σπειρῶν, ταινία καὶ ἱμάντες γάστρας (πίν. 39: 9) (1), ταινίες (11, στὰ τρία δακτύλιοι γάστρας), δακτύλιος πυθμένα (1), ἱμάντες γάστρας (4). – Δέκα τμήματα γάστρας μὲ ἀκέραιη λαβὴ καὶ ταινίες γάστρας (2 συγκολ-

λημένα), ἀκέραιη λαβὴ μὲ πινελιὲς στὶς ρίζες καὶ ἱμάντες γάστρας (1), τμήματα λαβῶν μὲ πινελιὲς στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη (4), ρίζες λαβῶν μὲ πινελιὲς (3, στὰ δύο ἱμάντες καὶ ταινίες γάστρας). – Δισκοειδῆς κοίλῃ βάση μικροῦ σκύφου ἢ κυάθου μὲ ταινία ἐξωτερικά καὶ δακτύλιο στὸν πυθμένα. – Δέκα δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ ταινία ἐξωτερικά καὶ ταινία γάστρας ψηλότερα, ἐσωτερικά κύκλο στὸν πυθμένα καὶ γύρω ἱμάντες καὶ πλατὺ δακτύλιο (2 συγκολλημένα, διάμ. βάσης 4,8 ἐκ.), δακτυλίους στὸν πυθμένα (4, ἡ μία σχεδὸν ἀκέραιη μὲ διάμ. βάσης 5 ἐκ.), δεύτερη ταινία βάσης, δακτυλίους στὸν πυθμένα (1), ἱμάντες καὶ ταινία ἐξωτερικά, δακτυλίους στὸν πυθμένα (1). – Ἐπτὰ τμήματα γάστρας ἐνδόβαφων σκύφων μὲ στήλῃ ἀντίπτωτων κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), ταινίες (6, στὸ ἓνα καὶ ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά). – Ἐξὶ χεῖλη καὶ δύο γάστρες ὀλόβαφων σκύφων. – Δύο λαβὲς σκύφων μὲ πινελιά στὴ ράχη. *Χειροποίητα*: Τμήμα γάστρας, κοντὸ στέλεχος καὶ τμήμα δισκοειδοῦς κοίλης βάσης κύλικος¹⁴⁵. Δακτύλιος στὴ βάση τῆς γάστρας, στὸ στέλεχος, στὴν περιφέρεια τῆς βάσης καὶ κάτω ἀπὸ αὐτήν. Πηλὸς ροδόχρωμος καθαρὸς, ὑποκίτρινο ἀλείφωμα, πορτοκαλέρυθρη βαφὴ. Σωζ. ὕψ. 4,1 ἐκ., διάμ. βάσης 2,5 ἐκ. (πίν. 39: 12). – Τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς μὲ γραμμὴ κατὰ μῆκος στὸ κέντρο τῆς ράχης. – Κυλινδρικὸ σῶμα καὶ κυρτὴ βάση κυπέλλου μὲ λεπτοὺς δακτυλίους κάτω, δακτύλιο καὶ λεπτὴ ταινία γάστρας. – Χεῖλος καὶ τμήμα ὅμου προχοΐδιου μὲ λεπτὴ ταινία στὸ χεῖλος καὶ πυκνὲς γραμμὲς στὸν ὅμο. – Παρόμοιο κομμάτι μὲ πλατιά ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ πυκνὲς γραμμὲς στὸ σῶμα. – Ψηλὸς κυλινδρικὸς λαμὸς καὶ τμήμα ὅμου προχοΐδιου. Λεπτὴ ταινία χεῖλους, ταινία στὴ βάση τοῦ λαμοῦ. – Τμήμα τοιχώματος μικροῦ κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ἀρχὴ βάσης καὶ δακτυλίους κάτω. – Δύο συγκολλημένα κομμάτια ἀπὸ τὸ τοίχωμα καὶ τὴν προχοὴν πτηνόμορφου ἀσκοῦ. Λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμὴ τῆς προχοῆς, δύο ταινίες στὸν ὅμο καὶ χαμηλότερα σὲ ὅλο τὸ σῶμα πυκνὲς λοξὲς γραμμὲς¹⁴⁶. Πορτοκαλόχρωμος καθαρὸς πηλός, ἀλείφωμα κιτρινωπό, βαφὴ ἐρυθρὴ (πίν. 39: 15).

145. Πρβ. *MDP* εἰκ. 123:10 (YE III B).

146. FS 194, YE IIIA2-YE III B. Σύμφωνα μὲ τὴν P. Mountjoy, αὐτόθι 81, 108, *RMDP* 125, χρονολογεῖται

μὲ ἀκρίβεια μόνον ἀπὸ τὸ ἀνασκαφικὸ περιβάλλον. Βλ. πλήρες δεῖγμα ἀπὸ τὶς Μυκῆνες αὐτόθι εἰκ. 28:193 = *Chamber Tombs* πίν. 19 (YE IIIA2).

Ειδώλια: Μεγάλο κομμάτι από τὸ ἐπάνω μέρος ειδωλίου Ψ. Κωνικὸς κοῖλος πόλος, πτηνόμορφο κεφάλι μὲ πιεσμένη μύτη, κοντὰ χέρια ὑψωμένα ὡς πτερύγια. Στὸν κορμὸ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους. Στὴν ὀπίσθια ὄψη ἵχνος ἀποκολλημένης πλαστικῆς πλεξίδας, ποὺ θὰ ξεκινοῦσε ἀπὸ τὸν πόλο (τὸ σημεῖο αὐτὸ τοῦ πόλου λείπει). Ταινία στὴν περιμέτρο καὶ τὴ βάση τοῦ πόλου, γραμμὴ στὴν κατατομὴ τοῦ προσώπου, στιγμὲς ὡς ὀφθαλμοί. Δακτύλιος στὸν λαϊμό, πυκνὴ διαγράμμιση κατακορύφων ἐλαφρὰ λοξῶν γραμμῶν στὶς δύο ὀψεις τοῦ κορμοῦ. Πηλὸς κιτρινότεφος καθαρὸς, ἀλείφωμα ὁμοιόχρωμο, βαφὴ μελανή. Σωζ. ὕψ. 5,35 ἐκ., πλ. (στὰ χέρια) 5,85 ἐκ. (πίν. 39: 17). – Κομμάτι ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τοῦ κεφαλιοῦ καὶ τὴν ἀρχὴ τοῦ κορμοῦ ειδωλίου Τ. Πιεσμένη μύτη, ἵχνος ἀποκολλημένου κοντοῦ χεριοῦ ὀριζόντια στὸ στήθος. Γραμμὴ στὴν κατατομὴ, στιγμὲς ὡς ὀφθαλμοί, δακτύλιος στὴν ἀρχὴ τοῦ κορμοῦ, ἐγκάρσια γραμμίδια στὸν αὐχένα, κατακόρυφη διαγράμμιση στὴν ὀπίσθια ὄψη, ὀριζόντιες ταινίες ἐπάνω στὸ χέρι μπροστά. Πηλὸς καὶ ἀλείφωμα ἀνοικτὰ πορτοκαλόχρωμα, βαφὴ πορτοκαλέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 2,1 ἐκ., μέγ. πλ. 2,7 ἐκ. – Μεγάλο κομμάτι ειδωλίου Τ, ἐλλιπὲς στὸ κεφάλι καὶ τμήμα τῆς βάσης. Τὰ χέρια ἀποδίδονται πλαστικὰ ὀριζόντια στὸ στήθος, τὸ στέλεχος πολὺ ψηλὸ, κοῖλο, κυλινδρικό, ποὺ εὐρύνεται πρὸς τὰ κάτω. Ταινία στὸν ὦμο ὀριζόντια καὶ ἀντίστοιχη στὴ μέση καὶ μετὰξὺ τους κατακόρυφη διαγράμμιση στὶς δύο ὀψεις. Ἀπὸ δύο γραμμὲς στὶς δύο ὀψεις τοῦ στελέχους. Πηλὸς καὶ ἀλείφωμα κιτρινότεφρο, βαφὴ σκούρα καστανὴ πολὺ ἐξίτηλη. Σωζ. ὕψ. 6,2 ἐκ., πλ. (στὰ χέρια) 3,3 ἐκ. (πίν. 39: 22). – Κομμάτι κορμοῦ ειδωλίου καὶ τμήμα κυλινδρικοῦ στελέχους. Στὴν ὀπίσθια ὄψη πλαστικὴ πλεξίδα. Πυκνὴ διαγράμμιση, ἐλαφρὰ καμπύλη, στὶς δύο ὀψεις τοῦ κορμοῦ, ταινία στὴν περιμέτρο, ἐγκάρσια γραμμίδια στὴν κόμη, δακτύλιος στὴ μέση, τέσσερις γραμμὲς γύρω στὸ στέλεχος. Πηλὸς ἀνοικτὸς ροδόχρωμος, ἀλείφωμα ἀνοικτὸ κιτρινωπὸ, βαφὴ καστανή. Σωζ. ὕψ. 4 ἐκ., σωζ. πλ. 4 ἐκ. – Τμήμα κορμοῦ ειδωλίου μὲ κωνικὸ κοῖλο στέλεχος, ποὺ εὐρύνεται πρὸς τὴ βάση, ἐλλιπὲς ἐν μέρει. Τέσσερις γραμμὲς γύρω στὸ στέλεχος. Πηλὸς ἀνοικτὸς πορτοκαλόχρωμος, ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα, βαφὴ ἐξίτηλη πορτοκαλοκάστανη. Σωζ. ὕψ. 4,85 ἐκ., πλάχ. (στὴ μέση): 1,85 ἐκ. – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ ψηλὸ κυλινδρικό στέλεχος ειδωλίου μὲ δισκοειδῆ, ἐλαφρὰ κωνικὴ, κοίλη κάτω βάση. Μία γραμμὴ κατὰ

μῆκος σὲ κάθε ὄψη. Πηλὸς καὶ ἀλείφωμα ἀνοικτὰ κιτρινωπά, βαφὴ καστανέρυθρη ἐξίτηλη. Σωζ. ὕψ. 4,9 ἐκ., διάμ. βάσης 2,8 ἐκ. – Τμήμα κυλινδρικοῦ στελέχους καὶ ὑποτυπώδους κωνικῆς κοίλης κάτω βάσης, μὲ πυκνὴ ἀκανόνιστη κατακόρυφη διαγράμμιση γύρω. Πηλὸς ροδόχρωμος, ἀλείφωμα κιτρινωπὸ, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 3,7 ἐκ., διάμ. βάσης 2,35 ἐκ. – Παρόμοιο κομμάτι μὲ ἐπίπεδη κάτω βάση, ἀποκεκρουσμένη στὰ ἄκρα. Πηλὸς ροδόχρωμος, ἀλείφωμα κιτρινωπὸ, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 4 ἐκ., μέγ. πλ. (στὴ βάση) 2,6 ἐκ. – Ἐμπρόσθιο τμήμα ειδωλίου βοοειδοῦς, ἐλλιπὲς στὰ ἄκρα τῶν κεράτων, τοῦ ρύγχους καὶ τῶν μπροστινῶν ποδιῶν. Ταινίες ἐπάνω στὸ κεφάλι καὶ πρὸς τὰ κέρατα, δύο δακτύλιοι γύρω στὸν λαϊμό, γραμμὲς κατὰ μῆκος γύρω στὸν κορμό. Πηλὸς καστανοκίτρινος, ἀλείφωμα ὑποκίτρινο, βαφὴ μελανή, κατὰ τόπους ἐξίτηλη. Σωζ. ὕψ. 4,8 ἐκ., σωζ. μῆκ. 5 ἐκ. (πίν. 39: 19). – Ὁπίσθιο τμήμα ζωομόρφου ειδωλίου ἀπὸ τὸν στενὸ κυλινδρικό κορμὸ μὲ οὐρὰ διπλωμένη πρὸς τὰ κάτω καὶ τμήματα ἀπὸ τὰ ὀπίσθια πόδια. Γραμμὴ κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ πυκνὰ ἐγκάρσια γραμμίδια στὴ ράχη καὶ τὰ πλευρά, γραμμὲς πρὸς τὴν οὐρὰ καὶ τὰ πίσω πόδια. Πηλὸς πορτοκαλόχρωμος, ἀλείφωμα ὑποκίτρινο, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. μῆκ. 4,25 ἐκ., σωζ. ὕψ. 2,9 ἐκ. – Μεγάλο κομμάτι τοῦ στενοῦ κυλινδρικοῦ κορμοῦ ζωομόρφου ειδωλίου μὲ οὐρὰ διπλωμένη πρὸς τὰ κάτω καὶ ἀκέραια τὰ ὀπίσθια πόδια. Γραμμὴ κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ πυκνὰ ἐγκάρσια γραμμίδια, δύο γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς οὐρᾶς καὶ τῶν ποδιῶν. Πηλὸς καὶ ἀλείφωμα κιτρινωπά, βαφὴ καστανή. Σωζ. ὕψ. 3,4 ἐκ., σωζ. μῆκ. 5,85 ἐκ. Συγκολλημένο ἀπὸ δύο κομμάτια (πίν. 39: 18). – Ὁπίσθιο τμήμα ζωομόρφου ειδωλίου: τμήμα τοῦ κορμοῦ, ἀκέραιο τὸ ἓνα πόδι (πίσω ἀριστερό), σπασμένο τὸ ἄκρο τῆς διπλωμένης οὐρᾶς. Γραμμὴ κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ πυκνὰ ἐγκάρσια γραμμίδια στὴ ράχη καὶ τὰ πλευρά, γραμμὲς κατὰ μῆκος τῶν ποδιῶν στὴν ἐξωτερικὴ ὄψη τους. Σωζ. ὕψ. 4,4 ἐκ., σωζ. μῆκ. 4,55 ἐκ. – Κυλινδρικός κορμὸς ζωομόρφου ειδωλίου μὲ τέσσερις ταινίες κατὰ μῆκος τῆς ράχης. Πηλὸς καὶ ἀλείφωμα κιτρινωπά, βαφὴ σκούρα καστανή. Σωζ. μῆκ. 4,3 ἐκ., μέγ. πλ. 1,75 ἐκ. – Ταινιωτὸ στενὸ κομμάτι, πιθανὸν τὰ ἡνία ἀπὸ ὁμοίωμα ἡνιόχου καὶ ἀλόγου ἢ βοοειδοῦς. Βαμμένα τὰ περιθώρια καὶ κυματοειδὲς γραμμὴ κατὰ μῆκος καὶ στὶς δύο ὀψεις. Σωζ. μῆκ. 4,2 ἐκ., πλ. 0,9 ἐκ. – Ἀμφορίσκος ἀκέραιος, μόνον τέσσερα ὀστρακα

συγκολλημένα στο χεῖλος. Στόμιο εὐρὺ μὲ περίκυρτο χεῖλος. Λαίμδος κανονικός, κοῖλος, κοιλιά σφαιρική πεπιεσμένη (ἐλλειπτική), βάση ἐπίπεδη. Δύο κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβές, ἐκφυόμενες ἀπὸ τὸ μέσον τοῦ λαιμοῦ καὶ ἀπολήγουσες περὶ τὸ μέσον

τῆς κοιλιάς. Πηλὸς πρασινοκίτρινος. Ἄγραπτος. Ὕψ. 15,3 ἐκ., διάμ. στομίου 10,5 ἐκ. διάμ. βάσης 5,6 ἐκ., μέγ. περιμέτρος 41,5 ἐκ., μέγ. διάμ. κοιλιάς 13,2 ἐκ. (πίν. 36β).

Καί, στήν ἄκρη τοῦ χώρου:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 145 + 1 εἰδώλιο.

Πρώιμα 2, ἄγραπτο 1, γραπτὰ 111, ἀπροσδιόριστα 31.

Πρώιμα: Δύο τμήματα ὧμου πρόχων μὲ δέσμες καμπύλων κατακόρυφων γραμμῶν ἐναλλάξ μὲ πλατύτερη γραμμή. Στὸ ἕνα πλαστικός δακτύλιος μὲ ταινία.

Ἄγραπτο: Τμήμα ἐπίπεδου ἐξώκυρτου χεῖλους λεκάνης μὲ γεφυρόστομη προχοή, ἀπὸ σκοῦρο ἐρυθρὸ τραχὺ πηλὸ. Ἐξωτερικὰ φέρει ἔντονα ἴχνη καύσης. Ὅπως χρησιμοποιήθηκε ὡς λύχνος (πίν. 40: 10).

Γραπτὰ: *Κύλικες:* Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος τύπου Ζυγουριῶν μὲ τμήμα μικτοῦ ἄνθους. Διακρίνεται ὀριζόντιος πλοχμὸς κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τμήμα διάστικτης κερατοειδοῦς κεραίας¹⁴⁷ (πίν. 40: 1). – Ἐπικλινὲς ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ λοξὲς γραμμές. – Ἐξὶ ἐξώκυρτα χεῖλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ λοξὴ πορφύρα μὲ διάστικτο σῶμα (1), ὄρθια διπλὰ τρικάμπυλα τόξα μὲ περίστικτο κύκλο μὲ στιγμὴ καὶ ἱμάντες γάστρας¹⁴⁸ (πίν. 40: 2) (4 συγκολλημένα), ὄρθια πορφύρα μὲ ὀφθαλμὸ καὶ διάστικτο σῶμα (1). – Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος ἢ κυάθου μὲ λοξὲς καμπύλες καὶγωνιώδη μίσχο. – Δύο γάστρες, ἡ μία μὲ περίστικτο

κύκλο μὲ στιγμὴ, ἡ ἄλλη μὲ τμήμα μικτοῦ ἄνθους μὲ στήλη ἀμειβόντων μὲ διπλὸ περιθώριο ὡς στέλεχος καὶ στὶς κεραῖες ὁμάδες ὀριζοντίων γραμμῶν πλαισιωμένων ἀπὸ τεθλασμένη¹⁴⁹ (πίν. 40: 9). – Τέσσερα στελέχη: δύο μὲ δακτυλίους, ἕνα ἀπὸ ἐξώβαφη κύλικα καὶ ἕνα ἀπὸ ὀλόβαφη μὲ τμήμα τοῦ πυθμένα. – Μεγάλῃ δυσκοειδῆς βάση μὲ δακτυλίους ἐπάνω. Διάμ. βάσης 9 ἐκ. – Ἀκέραιη δακτυλιόσχημη βάση καὶ πόδι κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ζευγὸς ταινιῶν ἐξωτερικά. Διάμ. βάσης 4,8 ἐκ. – *Κύαθοι:* Ἀνοικτὴ ἡμικυλινδρική προχοή μὲ γραπτὸ περίγραμμα καὶ ταινία κάτω ἀπὸ αὐτήν. – Δακτυλιόσχημη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ὀλόβαφη ράχη. – Τέσσερις γάστρες, οἱ δύο μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν ἐπάνω ἀπὸ τὴν βάση, οἱ ἄλλες μὲ διάστικτα στελέχη πορφυρῶν ποῦ ἐπιγράφονται ταινίας καὶ ἱμάντων χαμηλότερα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ρηχοῦ κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δακτύλιο καὶ ρίζα ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς μὲ πινελιά. – Τμήμα τοιχώματος κυπέλλου μὲ τὸ κάτω ἡμισὺ ὀλόβαφης λαβῆς μὲ διχαλωτὴ ἀπόληξη. Ταινία στὸ μέσον τοῦ τοιχώματος καὶ σπείρα μὲγωνιώδη μίσχο στήν κάτω ζώνη¹⁵⁰ (πίν. 40: 11). – Δύο τμήματα κυρτῶν βάσεων κυπέλλων μὲ ταινίες ἐξωτερικά καὶ δακτυλίους κάτω, ἡ μία μὲ διάμ. βάσης 12 ἐκ. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἀρύταινας μὲ τμήμα κατακόρυφης ὑπερυ-

147. FM 18B horned flower, FS 258. YE IIIB1.

148. FM 62 μὲ παραπληρωματικὸ FM 27:18, FS 256. Λόγω στενῆς ζώνης διακόσμησης πρέπει ἴσως νὰ χρονολογηθεῖ στήν πρώτη YE IIIA2. Πρὸβ. YE IIIA2 κύλικα FS 257 ἀπὸ τὸν Ἅγιο Στέφανο Λακωνίας, RMDP εἰκ. 90:109. Γιὰ τὴν διακόσμηση πρὸβ. YE IIIA2 κυάθο FS 220 ἀπὸ τὴν Μεδεώνα, αὐτόθι εἰκ. 294:59.

149. FM 18B, YE IIIB1.

150. FM 46 curtailed running spiral, FS 226 (λόγω κοίλου τοιχώματος καὶ ρηχῆς ἐγχάραξης), MDP 86. Βλ. ὡς παράλληλο σχήματος καὶ διακόσμησης αὐτόθι εἰκ. 101:8 (Μυκῆνες), βλ. French, BSA 60, 1965, εἰκ. 8.1 (YE IIIA2). Βλ. καὶ Wardle, BSA 64, 1969, εἰκ. 4:18, πίν. 60(d), εἰκ. 4:19, πίν. 60(c).

ψωμένης ταινιωτής λαβής. Έγκάρσια ταινία στη βάση της λαβής και βαμμένα περιθώρια. – Τρία συγκολλώμενα από τὸ καμπύλο ἀμφίκυρτο χεῖλος καὶ τὴ γάστρα λεκάνης μὲ ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα πλατὺ δακτύλιο. Πηλὸς πορτοκαλόχρωμος μὲ πολλὰ ἐγκλείσματα, ἀλείφωμα κιτρινωπό, βαφὴ ἐρυθρὴ. – Ἀμφιστροφόγγυλο χεῖλος μὲ ταινία ἐπάνω καὶ κυρτὴ γάστρα λεκάνης. – Καμπύλο ἀμφίκυρτο χεῖλος λεκάνης μὲ κυρτὴ γάστρα καὶ τμήμα πλατιάς ὀριζόντιας ταινιωτής λαβής ἐξωτερικὰ στὸ χεῖλος. Ταινία ἐπάνω στὸ χεῖλος καὶ δακτύλιος, ταινία γάστρας, ὀλόβαφη ἢ ῥάχη τῆς λαβής. – Δύο περίκυρτα χεῖλη πρόχων μὲ ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικὰ. Τὸ ἓνα μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβής ἐλλειπσοειδοῦς διατομῆς καὶ δύο δακτυλίους χαμηλότερα. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ τὴ σφαιρικὴ κοιλιὰ μικρῆς πρόχου μὲ τμήμα κατακόρυφης ταινιωτής λαβής μὲ βαμμένη ῥάχη. Τρεῖς ταινίες ὦμου καὶ δύο τουλάχιστον χαμηλὰ στὴν κοιλιὰ. – Δύο συγκολλημένα τμήματα μικκύλου τροχήλατου προχοϊδίου ἢ ἄλλου μικροῦ κλειστοῦ ἀγγείου, ἀπὸ τὸ ἀπλὸ χεῖλος μὲ κάθετο κοντὸ λαϊμὸ καὶ τὸ σφαιρικὸ σῶμα. Ταινία στὸν λαϊμό, στενὴ ζώνη καθέτων γραμμίδων, πυκνὲς λεπτὲς ταινίες. Σωζ. ὕψ. 3,4 ἐκ. (πίν. 40: 8). – Παρόμοιο κομμάτι, μεγαλύτερο, ἴσως ἀπὸ ἀμφορίσκο. Λεπτὴ ταινία χεῖλους καὶ δύο δακτύλιοι στὸν λαϊμό. – Ἐννέα συγκολλώμενα καὶ συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὴ σφαιρικὴ κοιλιὰ προχοειδοῦς μὲ δύο ζῶνες ἀπὸ τρεῖς ταινίες ἢ κάθε μία. – Τμήμα τοιχώματος μεγάλου πιθαμοφορέα μὲ ζώνη ἀραιῶν κυματοειδῶν γραμμῶν καὶ τρεῖς τουλάχιστον ταινίες κοιλιᾶς¹⁵¹. Πορτοκαλόχρωμος πηλός, ὑποκίτρινο ἀλείφωμα, καστανὴ βαφὴ (πίν. 40: 4). – Πλατιὰ δισκοειδὴς δακτυλιόσχημη βάση

καὶ τμήμα ποδιοῦ πιθαμοφορέα, ἐξώβαφο. – Ὅρθιο ἔκτυπο χεῖλος, κοντὸς λαϊμὸς καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ ὦμου πιθαμοφορέα ἢ ἀλαβάστρου. Πλατὺς δακτύλιος ἐσωτερικὰ, ἐξώβαφος λαϊμός, ἱμάντες στὸν ὦμο. Πορτοκαλόχρωμος εὐθρυπτος πηλός, λευκωπὸ ἀλείφωμα, ἐρυθρὴ βαφὴ. – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἐξώβαφου τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου. – Ἐντεκα τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, τὸ ἓνα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαμποῦ-ὦμου. – Μεγάλος ἀκέραιος δίσκος, κοῖλος ἐπάνω, μὲ ρίζες πλατιῶν ταινιωτῶν λαβῶν καὶ γένεση κοίλου στελέχους, ἀπὸ μεγάλο ψευδόστομο. Σπείρα ἐπάνω στὸν δίσκο, ἴχνη βαφῆς πρὸς τὶς λαβές. Πηλὸς ἀνοικτὸς πορτοκαλόχρωμος μὲ πολλὰ ἐγκλείσματα, ἀλείφωμα κιτρινωπό, βαφὴ καστανή. Διάμ. δίσκου 8,5 ἐκ. (πίν. 40: 12). – Τμήμα τοιχώματος βραχυστρόγγυλου ψευδοστόμου μὲ ἱμάντες μετὰξὺ ταινιῶν κάτω ἀπὸ τὴ μέγιστη διάμετρο. – Ψηλὸ ἐπικλινὲς ἐξώκυρτο χεῖλος κρατήρα μὲ ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικὰ καὶ τμήμα πλατιάς κατακόρυφης ταινιωτής λαβής μὲ βαμμένα περιθώρια. – Τρία τμήματα γάστρας κρατήρων μὲ ὄρθια ἐλικοειδῆ ἄνθη μὲ ὑπεροπεταλιόσχημο καὶ γύρω στιγμὲς καὶ ἀκτινωτὰ γραμμίδια γιὰ τὰ πέταλα¹⁵² (πίν. 40: 3) (1), στήλη ἀβακωτοῦ καὶ δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), ταινίες (1). – Πλατὺ ταινιωτὸ πόδι ὑποστάτη μὲ βαμμένο περίγραμμα καὶ στὴν ἐξωτερικὴ του ὀψη περίτεχνος ἀργοναύτης καὶ παραπληρωματικὰ πετάλια (ὡς κομμένος πλοχμός)¹⁵³ (πίν. 40: 7). – Σκύφοι: Τρία χεῖλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δευτέρη ἐξωτερικὰ καὶ ρίζα ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβής μὲ πινελιά (1), ζευγὸς ἀντιθετικῶν πορφυρῶν μὲ ἐνωμένο διάστικτο σῶμα καὶ στέλεχος καὶ ὄρθιο ἐλικοειδὲς ἄνθος¹⁵⁴ (πίν. 40: 6) (1), στήλη τεθλασμένων μὲ πολλαπλὸ περιθώριο (1). – Ἐπτὰ χεῖλη μὲ

151. FM 67 curved stripes, FS 22. *MDP* εἰκ. 59 (Πρόσημα, YE IIIA1). Θυμίζει τὸ *RMDP* εἰκ. 117:97 (μεγάλος ψευδόστομος ἀμφορέας FS 164) ἀπὸ τὸ στρώμα καταστροφῆς τοῦ ἀνακτόρου στὴν Πύλο, YE IIIB2 – πρώμη YE IIIG. Οἱ πυκνὲς καμπύλες γραμμὲς θεωροῦνται τοπικὸ χαρακτηριστικὸ τῆς κεραμικῆς, αὐτόθι 310, 349. Ὁ πηλὸς τοῦ δείγματος ἐδῶ διαφέρει ἀπὸ τὰ γνωστὰ ἀργολικὰ δεδομένα, ὥστε δὲν ἀποκλείεται νὰ εἶναι εἰσαγμένο ἀπὸ τὴ Μεσσηνία.

152. FM 18A voluted, FS 8/9 ἢ 281 (ἀναλόγως τῶν λαβῶν), YE IIIA2-YE IIIB1.

153. FM 22 argonaut complete body. Γιὰ τὸ σχῆμα

(FS 336) μὲ διακόσμηση παρόμοιου τύπου (FM 18) βλ. *RMDP* εἰκ. 196:209 (Κοπρέζα, YE IIIA2). Γιὰ τὴ σύνθεση πρβ. στὸν ὦμο μεγάλου πιθαμοφορέα μεγάλο ἀργοναύτη καὶ παραπληρωματικὰ στοιχεῖα, *MDP* εἰκ. 58:1 (Ἀσίνη, YE IIIA1). Πρβ. ὁμάδα σπειρῶν, ἴσως ἀπὸ ἀργοναύτη, σὲ ραμφόστομη πρόχου FS 144 ἀπὸ τὴ Φυλακωπή, *RMDP* εἰκ. 366:59. M. Benzi, *Rodi e la civiltà micenea* (Roma 1992) πίν. 7a, 81(a).

154. FS 305. Τὸ ἄνθος FM 18A εἶναι YE IIIA2-YE IIIB1, ἀλλὰ ἡ πορφύρα μὲ ἐνωμένο σῶμα εἶναι YE IIIB, ὁπότε ὁ σκύφος εἶναι μάλλον YE IIIB1.

λεπτή ταινία και δεύτερη ἀμφίπλευρα και τρέχουσες σπείρες (2 συγκολλώμενα), ρίζα λαβῆς με πινελιά και δέσμη γραμμῶν (1), τμήμα λαβῆς με πινελιές (1), δέσμη γραμμῶν, λοξή γραμμή (1). – Τρεῖς γάστρες, ἡ μία με τριπλή γλωσσοειδὴ καμπύλη μεταξὺ ταινιῶν, οἱ ἄλλες με ταινίες (ἡ μία με δακτύλιο). – Κοντὸ στέλεχος με ψηλὴ κεντρικὴ κοιλότητα και δακτύλιο ἐξωτερικά. – Δύο δισκοειδεῖς βάσεις με κοντὸ στέλεχος και τμήμα τοῦ πυθμένα. Δακτύλιος στὸ στέλεχος και δεύτερος στὴν περιφέρεια τῆς βάσης, στὴ μία και δακτύλιος στὸν πυθμένα. – Ὅμοια, με δακτύλιο στὴν περιφέρεια και δεύτερο στὸ στέλεχος. Διάμ. βάσης 9,5 ἐκ. – Τμήμα δισκοειδοῦς βάσης βαμμένο ἐπάνω. – *Ἀβαφοὶ ἐσωτερικά:* Χεῖλος με λεπτὴ ταινία και δακτύλιο και μεγάλο μικτὸ ἄνθος με τρεῖς ρακετοειδεῖς δικτυωτοὺς λοβοὺς και στὸν μίσχο στήλη ρόμβων, ὁ ἀνώτερος κλεισμένες γωνίες¹⁵⁵. Διάμ. χεῖλους 16 ἐκ. (πίν. 40: 5). – Πέντε γάστρες με ὄρθιο ἐλικοειδὲς

ἄνθος (1), στήλη κομμένου πλοχμοῦ με διπλὸ περιθώριο και στὸ πλάι ὄρθιο ἡμικύκλιο ἐπάνω ἀπὸ ζευγὸς ταινιῶν (1), ἱμάντες (1), ταινία (1), δακτύλιο (1). – Δύο συγκολλώμενα τμήματα γάστρας με ἀκέραιη λαβὴ με ἐγκάρσιες πινελιές. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα γάστρας με ἀκέραιη λαβὴ με τρεῖς πινελιές. – Δύο τμήματα γάστρας με τμήματα λαβῶν, τὸ ἓνα με ζώνη πεταλιῶν ἐναλλάξ ὄρθιων και ἀνηρτημένων. – Δισκοειδὲς ἐλαφρὰ κοίλη βάση με ταινία και δακτυλίους. – Τέσσερις δακτυλιόσχημες βάσεις με ταινία και δακτυλίους, τὰ δύο συγκολλώμενα σὲ ἀκέραιη βάση διαμ. 4,6 ἐκ. – Γάστρα ἐνδόβαφου σκύφου με ταινία βάσης. – Γάστρα ὀλόβαφου σκύφου. – Δύο λαβὲς σκύφων, ἡ μία ὀλόβαφη, ἡ ἄλλη με πινελιά στὴ ράχη.

Εἰδώλια: Κυλινδρικὸ στέλεχος και δισκοειδὲς κοίλη βάση εἰδωλίου, με τρεῖς γραμμὲς κατὰ μήκος. Πηλὸς ροδόχρωμος, ἀλείφωμα κιτρινωπό, βαφὴ καστανή. Σωζ. ὕψ. 3,6 ἐκ., διάμ. βάσης 3 ἐκ.

Και πολλὰ κονιάματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ ἓνα φέρει δύο σειρὲς συμπαγῶν τετράφυλλων ροδάκων με ἐξωτερικὸ ἐρυθρὸ περίγραμμα.

ΚΑΤΩΓΙ 9

Μικρὸς τετράγωνος χώρος, διαστάσεων 2,32 μ. (B.-N.) × 2 μ. (A.-Δ.), συνέχεια τοῦ 8 πρὸς B. Περιβάλλεται ἀπὸ ἰσχυροὺς τοίχους, πάχους 0,60-0,70 μ., ἀπὸ τοὺς ὁποῖους ὁ νότιος ἔχει ὑποθεμελίωση ποὺ ἐξέχει σὲ ὀλόκληρο σχεδὸν τὸ μήκος του και τὸν χωρίζει ἀπὸ τὸ Κατώγι 8. Ὁ δυτικὸς εἶναι τμήμα τοῦ ἐξωτερικοῦ τοίχου τοῦ κτιρίου, ὁ βόρειος τὸν χωρίζει ἀπὸ τὸ ἐπίσης Κατώγι 10 και ὁ ἀνατολικὸς ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 3. Ὁ τελευταῖος αὐτὸς παρουσιάζει ἰσχυρὴ κλίση πρὸς τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ χώρου και κρατιέται σὲ ἐπισφαλὴ ἰσορροπία. Τὸ δάπεδο εἶναι ἀνώμαλο, χωρὶς ἐπίστρωση, ἀνατολικά δὲ ἐξέχει κάπως ὁ βράχος. Τὸ γέμισμα τοῦ δωματίου, ποὺ περιεῖχε πολλὰ κονιάματα και ὄστρακα, ἦταν κοκκινωπὴ ἄργιλος, σκληρὴ, ποὺ κοβόταν σὲ βόλους χωρὶς νὰ τρίβεται.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 200 + 4 εἰδώλια, 2 κωνίδια.
Πρώμα 28, ἄγραπτα 20, γραπτὰ 146, ἀπροσδιόριστα 6.

Πρώμα: Ἐννέα τοιχώματα ἀπὸ ME ἀμυροχρώμα κλειστὰ ἀγγεῖα με κατακόρυφη κυλινδρική λαβή, ἐσωτερικὰ τῆς ὁποίας διακρίνεται ὁ γόμφος πηλοῦ

155. FM 18B raquet flower. YE IIIB1 λόγω τοῦ ἄνθους.

για τη στερέωση της επάνω ρίζας, με λεπτή γραμμή επάνω και κατὰ μήκος και ἐλλειψοειδή δακτύλιο γύρω (πίν. 41α: 18) (1), ρίζα ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς με δακτύλιο γύρω (1), ζεύγος καμπύλων γραμμών (2), λοξή ἐρυθρή ζώνη με δικτυωτὸ κόσμημα σὲ μελανὸ περιθώριο (πίν. 41α: 6) (1), λοξή ζώνη κυματοειδοῦς γραμμῆς ἐντὸς περιθωρίου (1), ἐρυθρὴ ταινία μεταξὺ διπλοῦ μελανοῦ περιθωρίου (1), ταινίες (2). – Τμήμα γάστρας με πλατὺ πλαστικὸ δακτύλιο ἀπὸ κύπελλο τύπου Βαφειοῦ. Πυκνὲς γραμμὲς στὸ τοίχωμα, γραπτὸς ὁ δακτύλιος (ΥΕ II). – Χεῖλος κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ με ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τμήμα σπείρας. – Βάση ἐπίπεδη με δακτύλιο κάτω καὶ τμήμα τοιχώματος με ταινία ἀπὸ κύπελλο τύπου Βαφειοῦ. – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ κάθετο/κωνικὸ τοίχωμα κυλινδρικοῦ ἀλαβάστρου με ταινίες καὶ κατακόρυφες ἀραιὲς κυματοειδεῖς γραμμές¹⁵⁶. Τεφρὸς πηλός, καστανέρυθρη βαφή (πίν. 41α: 16). – Γωνιώδης γάστρα μικροῦ ἀνοικτοῦ ἀγγείου με διάγραμμα σώμα καὶ σπειροειδεῖς πλοκάμους ἀργοναύτη, ἴσως ἀπὸ κύαθο¹⁵⁷ (πίν. 41α: 5). – Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τὸν ὅμοιο ἀλαβάστρου. Χεῖλος βαμμένο ἀμφίπλευρα, στὸ κάτω μέρος ἐξωτερικά, καὶ με ὁμάδα στιγμῶν σὲ σειρὰ (ἀπὸ ἐπίθετη λευκὴ βαφή). Χαμηλότερα σειρὰ στιγμῶν καὶ ταινία, στὸν ὅμοιο μεγάλη σπείρα με πλατύτερη ἐξωτερικὴ ἔλικα, λεπτότερους δακτυλίους καὶ καμπύλους μίσχους (πίν. 41α: 20). – Μεγάλο κομμάτι κάθετου τοιχώματος, μᾶλλον ἀπὸ κύπελλο τύπου Βαφειοῦ, με κρῖνο με σπειροειδὴ πέταλα¹⁵⁸ (πίν. 41α: 2). – Δύο συγκολλημένα καὶ ἓνα συνανήκον ὄστρακο ἀπὸ τὸ ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τὴ γάστρα κύλικος. Χεῖλος βαμμένο ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα τρέχουσες σπείρες καὶ δύο ταινίες¹⁵⁹ (πίν. 41α: 8, 10). – Τρία ψηλά ἐξώκυρτα χεῖλη ἐνδόβαφων κυλίκων. – Δύο ὅμοια

βαμμένα ἀμφίπλευρα με ἀνηρτημένο βραχῶδες κόσμημα. – Δύο ὅμοια ἀπὸ ἄγραπτες κύλικες. – Μεγάλο κομμάτι γάστρας κύλικος με τριπλὰ τρικάμπυλα τόξα ὄρθια επάνω ἀπὸ ἱμάντες με γέμισμα στελεχωτὲς σπείρες (ΥΕ IIIA2).

Ἄγραπτα: Ἐξὶ ἐξώκυρτα χεῖλη κυλίκων, τὸ ἓνα με ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Τροπιδωτὸ χεῖλος λεκανιδίου. – Πέντε τροπιδωτὰ χεῖλη κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Ἐπίπεδη δισκοειδὴς βάση καὶ κωνικὸ τμήμα γάστρας μεγάλου ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Δύο ἔντονα ἐξώκυρτα χεῖλη καὶ τμήμα λαμποῦ κλειστῶν ἀγγείων. – Τοίχωμα κλειστοῦ ἀγγείου ἀπὸ πορτοκαλόχρωμο τραχὺ πηλὸ. Διακρίνονται δύο ὁπὲς διανοιγμένες ἀπὸ ἔξω πρὸς τὰ μέσα (πίν. 41α: 15). – Δύο τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων. – Τμήμα γάστρας σκύφου με ἀκέραιη ὀριζόντια κυλινδρική λαβή.

Ἀγγεῖο: Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ τροπιδωτὸ χεῖλος ὡς τὴν ἐπίπεδη βάση κύλικος με λεπτὸ κυλινδρικὸ στέλεχος. Τὸ χεῖλος ἔχει ἐλαφρὰ παραμόρφωση (κατασκευαστικὴ ἀτέλεια). Σῶζεται περὶ τὸ ἥμισυ τοῦ χεῖλους χωρὶς ἔχνος λαβῆς, ἄρα θὰ ἦταν μόνωτη¹⁶⁰. Πηλὸς καὶ ἀλείφωμα κιτρινωπά. Ὑψ. 10,1 ἐκ., διάμ. χεῖλους 11-12 ἐκ., διάμ. βάσης 6,4 ἐκ. (εἰκ. 21).

Γραπτά: *Κύλικες:* Ἐπτὰ ἐξώκυρτα χεῖλη ὁλόβαφων κυλίκων, τὸ ἓνα με τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς με βαμμένη ράχη. – Πέντε ἐξώκυρτα χεῖλη με ταινία ἀμφίπλευρα καὶ με κατακόρυφη πορφύρα με κλειστὸ διάστικτο σῶμα καὶ στέλεχος (πίν. 41α: 3) (1), τμήμα (1) καὶ ἀκέραιη (1) κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή, βαμμένη στὴ ράχη με ἐξηρημένο τρίγωνο στὴν κορυφή καὶ διχαλωτὸ ἄκρο κάτω καὶ τμήμα ὀριζοντίου φοινικοειδοῦς ἄνθους¹⁶¹ (1), λοξὲς γραμμὲς (1). – Δύο ἐξώκυρτα χεῖλη βαμμένα ἀμφίπλευρα. – Δύο γάστρες ὁλόβαφων κυλίκων. – Τέσσερις γάστρες με ταινία χεῖλους ἀμφί-

156. FM 67 curved stripes, FS 91. Πρβ. MDP 26.

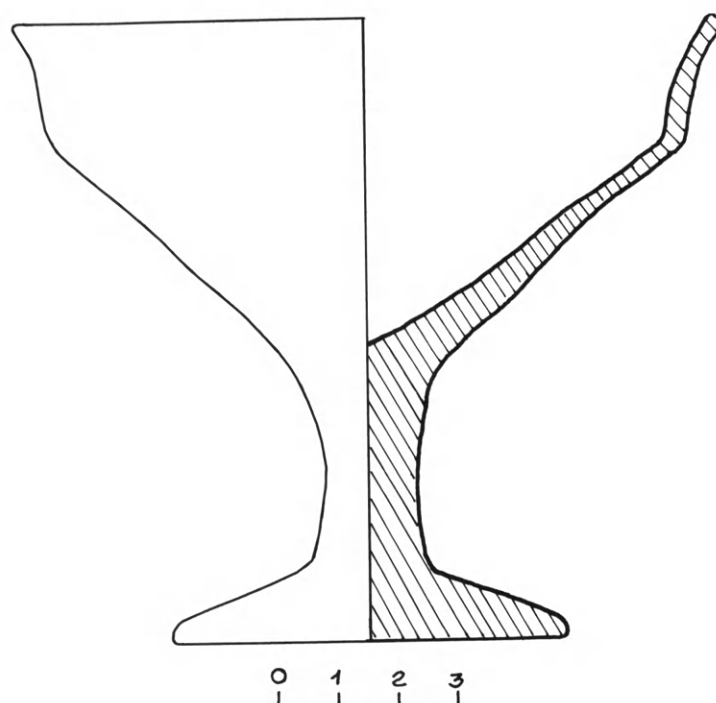
157. Παρὰ τὴ γωνίωση τοῦ τοιχώματος, δὲν φαίνεται πιθανὸ νὰ πρόκειται γιὰ τροπιδωτὸ κωνικὸ κύαθο FS 230 (ΥΕ IIB-ΥΕ IIIA1), κυρίως διότι ἡ διακόσμηση στὸν κύαθο αὐτὸ εἶναι ταινιωτὴ στὸ στενὸ τμήμα κάτω ἀπὸ τὴ γωνίωση. Πιθανὸν πρόκειται γιὰ ῥηχὸ κύαθο FS 219 (ΥΕ IIB) ποὺ διαθέτει ἐπαρκὴ ζώνη γιὰ τὴν ἀπόδοση ἀργοναύτη, ὅπως στὸ παράδειγμα: αὐτόθι εἰκ. 49:1 (Αθήνα). Σὲ αὐτὴ τὴν περίπτωσι ἡ γωνίωση εἶναι τυχαία.

158. FM 9c, FS 224. Τὸ εὐθὺ τοίχωμα παραπέμπει σὲ κύπελλο Βαφειοῦ. Αὐτόθι εἰκ. 50:9 (Κοράκου).

159. FM 46 running spiral, FS 255. Αὐτόθι εἰκ. 75:10 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, ΥΕ IIIA1).

160. French, BSA 62, 1967, εἰκ. 17:K15, K16, Wardle, BSA 64, 1969, εἰκ. 10:97, Mountjoy, BSA 71, 1976, εἰκ. 12:144, 146.

161. Βλ. πληρὲς δεῖγμα τῆς διακόσμησης σὲ ΥΕ IIIA2 κύλικα με ὀριζόντιες λαβὲς ἀπὸ τὴν Πύλο, RMDP εἰκ. 114:76.

Εἰκ. 21. Κατώγι 9, τμήμα κύλικος.

πλευρά καὶ χαμηλότερα τρίλοβο περίστικτο ἄνθος¹⁶² (πίν. 41α: 11) (1), κατακόρυφη πορφύρα με ὀφθαλμὸ καὶ τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς με διχαλωτὴ ταινία στὸ κάτω ἄκρο (1), ἱμάντες γάστρας καὶ λοξὴ γραμμὴ (1), δακτύλιο στὴν ἀρχὴ στελέχους (1). – Τμήμα γάστρας με πυθμένα καὶ στέλεχος με ἀπολήξεις σάκων χταποδιῶν καὶ δακτυλίου. – Δύο πολὺ στενὰ κυλινδρικὰ στελέχη κυλίκων με ἐπ'ἀλλήλους πλατεῖς δακτυλίου¹⁶³ (πίν. 41α: 17). – Τρεῖς βάσεις κυλίκων με δακτυλίου ἐπάνω. – Δύο συγκολλημένα τμήματα δισκοειδοῦς βάσης ἀνοικτοῦ ἀγγείου με ἐξόγκωμα κάτω, γύρω ἀπὸ τὸ ὅποιο ταινία. – Δακτυλιόσχημη βάση ὀλόβαφου ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Δακτυλιόσχημη δισκοειδοῦς βάση κλειστοῦ ἀγγείου με ζευγὸς ταινιῶν ἐξωτερικὰ καὶ ἴχνη καύσης. – Τμήμα ἀπὸ τὸν κυρτὸ πυθμένα φιάλης ἐξωτερικὰ με ταινία καὶ ἐσωτερικὰ με δακτύλιο καὶ σπείρα, τῆς ὁποίας τὸ στέλεχος διχάζεται. – Δακτυλιόσχημη βάση φιάλης με ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν ἐξωτερικὰ. – Κοίλη δισκο-

ειδοῦς βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου, ἴσως φιάλης, με ταινία ἐξωτερικὰ. Ἐσωτερικὰ κοιλότητα στὸν πυθμένα καὶ τμήμα ὀλόβαφου καμπύλου θέματος καὶ δύο γραμμὲς ἄλλου θέματος. – Δύο ἐξώκυρτα χεῖλη κυάθων με ταινία ἀμφίπλευρα. – Εὐθὺ χεῖλος ἡμισφαιρικοῦ κυάθου με λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα. – Γάστρα ρηχοῦ κυάθου με καμπύλα γραμμίδια σὲ ζώνη καὶ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Μεγάλον κομμάτι τοιχώματος κυπέλλου με ἀρχὴ κυρτῆς βάσης. Δύο ρηχὲς ἀνλακώσεις στὴ μέση με γραπτὴ πλατιά ταινία, ζευγὸς ταινιῶν ἐξωτερικὰ στὴ βάση καὶ δακτύλιος κάτω. Στὶς δύο ζώνες τρεῖς κυματοειδεῖς γραμμὲς, λοξὸς μίσχος καὶ κομμένος πλοχμός (ἀντίρροπα πετάλια)¹⁶⁴ (πίν. 41α: 21). – Τοίχωμα κυπέλλου με πλαστικὸ γραπτὸ δακτύλιο καὶ ταινίες ψηλότερα. – Ἐπίπεδο ἀμφίκυρτο χεῖλος λεκάνης με ὀλόβαφα τρίγωνα ἐπάνω καὶ ταινία ἀμφίπλευρα. Πορτοκαλόχρωμος πηλός, ρόδινο/λευκὸ ἀλείφωμα, ἐρυθρὴ βαφή. – Μεγάλον κομμάτι ἀπὸ τὴν ἐλαφρὰ κυρτὴ, σχεδὸν ἐπίπεδη, βάση μεγάλης

162. FM 18:34, FS 258.

163. Πρβ. πληρὴς δεῖγμα MDP εἰκ. 141:12 (Κοπρέζα, YE IIIB1).

164. FM 46, FS 225. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 101:7 (Μυκῆνες) = French, BSA 60, 1965, εἰκ. 9:3 (YE IIIA2).

λεκάνης, με ολόβαφο κύκλο στὸν πυθμένα καὶ δακτύλιο γύρω του. Ἐξωτερικὰ κάτω δύο ὁμάδες δακτυλίων στὸ κέντρο καὶ τὴν περιφέρεια (πίν. 41α: 9). – Τέσσερις γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὰ δύο μὲ ταινίες καὶ δύο μὲ ἱμάντες. – Ἔντονα ἐξώστροφο στρογγυλεμένο χεῖλος ρυτοῦ μὲ σειρὰ πεταλίων στὴν ἀκμὴ καὶ ταινία ἀπὸ κάτω ἐξωτερικὰ (πίν. 41α: 19). – Δύο τοιχώματα κωνικῶν ρυτῶν, τὸ ἓνα ἐξώβαφο, τὸ ἄλλο μὲ πυκνὲς ταινίες. – Ἐξωστρόγγυλο χεῖλος πρόχου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Μεγάλο κομμάτι ὑδρίας, συγκολλημένο ἀπὸ ἔξι ὄστρακα, ἀπὸ τὸν ὦμο ὡς χαμηλὰ στὴν κοιλιὰ. Στὸ ὕψος τῆς μεγίστης διαμέτρου μία ἀκέραιη ὀριζόντια κυλινδρική λαβή, μᾶλλον μικρὴ, ολόβαφη. Διακόσμηση χωρὶς ταινίες. Στὸ κέντρο τῆς μίας ὀψης (προφανῶς ἀντιδιαμετρικὰ τῆς κατακόρουφης λαβῆς) στήλη καμπυλογράμμων ἀμειβόντων μὲ γλωσσίδια καὶ κεντρικὲς στιγμές¹⁶⁵. Πηλὸς καστανοκίτρινος, βαφὴ καστανέρυθη. Σωζ. ὕψ. 11,7 ἐκ. (πίν. 41γ). – Τμήμα κοιλιᾶς ὑδρίας μὲ τμήμα μεγάλης ὀριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη. Πηλὸς τραχὺς καστανότεφρος, ἀλείφωμα λευκωπό, βαφὴ μελανή. – Τέσσερα ἐπίπεδα ἐξώκυρτα χεῖλη πιθαμφορέων μὲ τμήμα τοῦ λαμποῦ. Ἐξώβαφα, μὲ βαμμένο ἐπάνω τὸ χεῖλος (1 μεγάλο κομμάτι μὲ διάμ. χεῖλους 11 ἐκ.), ἐξηρημένη ταινία ἐπάνω στὸ χεῖλος καὶ πλατὺ δακτύλιο ἐσωτερικὰ (1), βαμμένο ἐπάνω τὸ χεῖλος καὶ μὲ πλατὺ δακτύλιο ἐσωτερικὰ (1). – Τμήμα ἀπὸ τὸν ἐξώβαφο λαμποῦ πιθαμφορέα μὲ πλατὺ δακτύλιο ἐσωτερικὰ. – Τμήμα ὦμου μικροῦ πιθαμφορέα μὲ ὀριζόντια κυλινδρική ολόβαφη λαβή. – Τμήμα τοιχώματος πιθαμφορέα μὲ ὄρθια τρικάμπυλα τόξα μὲ ἀπροσδιόριστο παραπερωματικὸ κόσμημα ὡς γέμισμα καὶ δύο τουλάχιστον ταινίες κοιλιᾶς¹⁶⁶ (πίν. 41α: 7). – Ἐλαφρὰ κυρτὴ βάση ἀλαβάστρου μὲ δέσμες δακτυλίων κάτω. – Τμήμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ πλαστικὸ δακτύλιο στὴ σύνδεση μὲ τὸν λαμό, ταινία

πλατιά καὶ διχαλωτὸ ἄνθος στὸν ὦμο. Πολὺ ἐξίτηλη διακόσμηση. – Εἴκοσι τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ὀριζόντιους ἀμειβόντες ἐπάνω ἀπὸ ταινίες (1), δέσμες ἀντίρροπων καμπύλων γραμμῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀμειβόντες (1), γραμμὲς (1), ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν (2), ταινίες (15, τὸ ἓνα ἀπὸ τὴ βάση τοῦ λαμποῦ). – Δύο δακτυλιόσχημες βάσεις μικρῶν ψευδοστόμων μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν ἐξωτερικὰ. Διάμ. βάσης 2,9 ἐκ. καὶ 4 ἐκ. ἀντίστοιχα. – Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος κρατήρος, ολόβαφο. – Ἑπτὰ γάστρες κρατήρων μὲ πλατιά ταινία καὶ τμήμα ολόβαφου κοσμήματος (2 συγκολλώμενα), ταινίες (3), ὄρθια τρικάμπυλα τόξα ἐπάνω ἀπὸ ταινίες (2). – *Σκύφοι*: Τρία συνανήκοντα τμήματα ἐνδόβαφου σκύφου μὲ ταινία χεῖλους, δεύτερη πλατιά ἐξωτερικὰ, δέσμη γραμμῶν καὶ ἀνηρτημένα ὁμόκεντρα ἡμικύκλια. Ἐξίτηλη καστανὴ βαφή. – Τρία χεῖλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικὰ, τὸ ἓνα μὲ δακτύλιο καὶ ρίζα ὀριζόντιας λαβῆς μὲ πινελιά. – Δύο γάστρες, ἡ μία μὲ ὄρθια ἡμικύκλια καὶ γραμμὲς ἐπάνω ἀπὸ ταινίες, ἡ ἄλλη μὲ ταινίες. – Βάση μὲ ψηλὴ κοιλότητα, μὲ δακτύλιο στὴν περιφέρεια καὶ πρὸς τὸ στέλεχος. – Δέκα γάστρες σκύφων ἄβαφον ἐσωτερικὰ μὲ τμήματα σπειρῶν (2), δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1), ἱμάντες (3), ταινίες (2, στὸ ἓνα μὲ δακτύλιο), δακτύλιο (1), τμήμα λαβῆς μὲ πινελιά στὴ ρίζα (1). – Δεκαεῖς ὄστρακα ἐνδόβαφου σκύφου, ἐκ τῶν ὁποίων δέκα συγκολλημένα, δύο συγκολλημένα καὶ τέσσερα συνανήκοντα. Σῶζεται μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα χαμηλά, μὲ τμήμα μίας ὀριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς. Πλατιά ταινία χεῖλους ἐξωτερικὰ, κεντρικὴ στήλη μὲ ἀπροσδιόριστο καμπυλόγραμμο κόσμημα, πολλαπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια, παράπλευρες (σῶζονται ἑκατέρωθεν τῆς λαβῆς) στήλες τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο, δύο πλατιεῖς ταινίες γάστρας, ταινία ἐξωτερικὰ πρὸς τὴ

165. FM 25:27, FS 130, YE IIIB1. Ὑδρίες μὲ διακόσμηση τύπου Ζυγουριῶν ἔχουν βρεθεῖ στὸ Ἄργος, RMDP εἰκ. 32:141 καὶ τὴν Πρόσυμνα, αὐτόθι εἰκ. 32:242. Εἶναι ἐνδιαφέρον ὅτι καὶ οἱ δύο αὐτὲς ὑδρίες ἔχουν διαμπερὴ ὀπὴ στὴ βάση, ὥστε εἶναι τελετουργικὰ ἀγγεῖα, αὐτόθι εἰκ. 136. Οἱ ὀριζόντιες λαβὲς τους εἶναι ἀτροφικὲς, ὅπως καὶ στὸ παράδειγμα ἐδῶ. Πρβ. διακόσμηση τύπου Ζυγουριῶν σὲ πρόχους MDP 103-

104, εἰκ. 125:4 (Μυκῆνες), 123:5 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), 123:6 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), YE IIIB1.

166. Πιθαμφορέας μεσαῖος FS 39 ἢ μικρὸς FS 45, MDP 70-72. Γιὰ τὴ διακόσμηση πρβ. σὲ ὦμο μεγάλου πιθαμφορέα, αὐτόθι εἰκ. 79:6 (Εὐτρηση, YE IIIA2) καὶ σὲ κύλικα, French, BSA 60, 1965, εἰκ. 3:5.506, πίν. 51(b)4.

βάση¹⁶⁷. Πηλός καστανοκίτρινος, βαφή σκούρα καστανή ως μελανή. Διάμ. χείλους 18 εκ., σωζ. ύψ. 13 εκ. (πίν. 41β). – Τέσσερα συγκολλημένα ὄστρακα ἐνδόβαφου σκύφου ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα. Πλατιά ταινία χείλους ἐξωτερικὰ καὶ δύο τουλάχιστον ταινίες γάστρας. Κεντρικὴ στήλη δύο ἐπαλλήλων ομάδων ὀριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ κύκλο μεταξὺ τους, διπλὸ περιθώριο καὶ κεντρικὴ ομάδα ἐφαπτόμενων κροσσοπεταλίων. Παράπλευρη στήλη ἐνδοστρόφων κροσσοπεταλίων μὲ περιθώριο¹⁶⁸. Πηλός καστανοκίτρινος, βαφή καστανέρυθη. Διάμ. χείλους 19 εκ. (πίν. 41α: 1). – Γάστρα ἐνδόβαφου σκύφου ἄβαφη ἐξωτερικά. – Δέκα τμήματα ὀλόβαφων σκύφων: τέσσερα ἐξώκυρτα χεῖλη καὶ ἑξὶ τμήματα γάστρας, τὰ δύο συγκολλώμενα. – Χεῖλος σκύφου μὲ στιγμὲς στὴν ἀκμή.

Εἰδώλια: Κομμάτι ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τοῦ κεφαλίου ὡς τμήμα τοῦ στελέχους εἰδωλίου Ψ. Πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους, δύο πτερυγίσχημα χέρια θραυσμένα στὰ ἄκρα. Στιγμὴ στὴ θέση τοῦ στόματος, στὶς δύο ὀψεις ζώνη μὲ περίγραμμα καὶ δύο ομάδες ἀντικρύφων ὁμόκεντρων πρὸς τὰ χέρια τόξων. Ζεῦγος γραμμῶν ἀνὰ ὀψη κατὰ μῆκος τοῦ στελέχους. Κιτρινωπὸς πηλός, καστανὴ σκούρα ὡς μελανὴ βαφή. Σωζ. ύψ. 4,4 εκ., μέγ. πλ. 4,5 εκ.

(πίν. 41α: 4). – Λεπτὸ κυλινδρικὸ στέλεχος εἰδωλίου ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ κορμοῦ ὡς τὴ δισκοειδὴ κωνικὴ κοίλη κάτω βάση. Μία γραμμὴ κατὰ μῆκος κάθε ὀψης. Πηλός καστανοκίτρινος, βαφή καστανέρυθη. Σωζ. ύψ. 4,2 εκ., διάμ. βάσης 2,3 εκ. – Πρόσθιο τμήμα εἰδωλίου σκύλου. Λεπτὸς κυλινδρικὸς κορμός, δύο λοξὰ κοντὰ κυλινδρικὰ πόδια, κοντὸς λαϊμός. Στὸ ἐπάνω μέρος τοῦ κεφαλίου πεπλατυσμένο μέτωπο μὲ δύο τυφλὲς ὁπὲς γιὰ τὴ δὴλωση τῶν ὀφθαλμῶν καὶ κοντὸ κωνικὸ ρύγχος. Ἀπόκρουση στὸ ἐπάνω μέρος τῆς κεφαλῆς. Γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ δύο κατὰ μῆκος στὸ δεξιὸ πόδι. Δακτύλιος στὸν λαϊμό, ὀλόβαφο πρόσωπο. Πηλός ἀνοικτὸς κιτρινωπός, βαφή καστανέρυθη. Ύψ. 3,65 εκ., σωζ. μῆκ. 3 εκ. (πίν. 41α: 12). – Μακρὺς κυλινδρικὸς παχὺς κορμὸς καὶ καμπύλη οὐρὰ ζωομόρφου εἰδωλίου μὲ κυματοειδεῖς ἐρυθρὲς γραμμὲς κατὰ μῆκος – πλὴν τῆς κοιλιᾶς –, δύο ἐγκάρσιες ἐπάνω στὴν οὐρὰ. Ροδόχρωμος πηλός, κιτρινωπὸ ἀλείφωμα. Σωζ. μῆκ. 6,3 εκ., μέγ. ύψ. 2,35 εκ.

Μικρὰ εὐρήματα: Μικρὸ κωνίδιο ἀπὸ πράσινο σκοῦρο στεατίτη. Ύψ. 1,9 εκ., διάμ. βάσης 2,7 εκ. (πίν. 41α: 14). – Ὅμοιο, μικρότερο, ἀπὸ ἰώδη στεατίτη. Ύψ. 0,85 εκ., διάμ. βάσης 1,3 εκ. (πίν. 41α: 13).

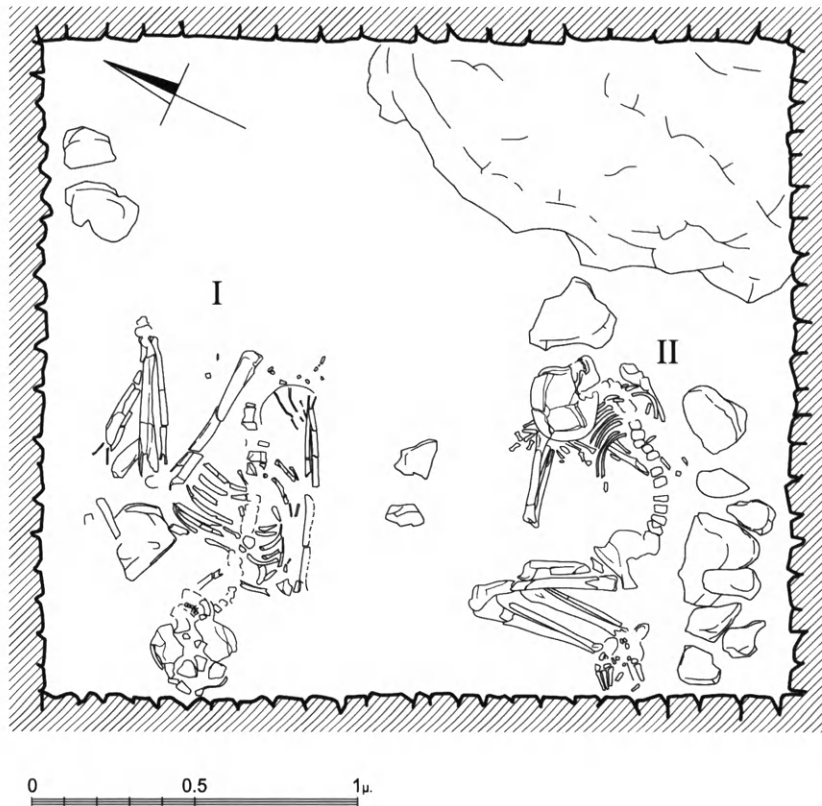
Περιεῖχε ἐπίσης πολλὰ πέτρες ποὺ εἶχαν καταρρεύσει ἀπὸ τοὺς τοίχους, καθὼς καὶ δύο σκελετοὺς, ποὺ εὐρέθησαν ἀκτέριστοι καὶ σὲ ἀφύσικες στάσεις, καταπλακωμένοι ἀπὸ τὶς πεσμένες πέτρες (εἰκ. 22).

Ὁ βόρειος εἶχε πέσει στὴ βορειοδυτικὴ γωνία (πίν. 42α). Τὸ κρανίον, πρὸς Δ., συνθλιμμένο καὶ γυρισμένο πρὸς τὰ ἀριστερά, ἀκουμπάει σὲ μίαν μεγάλη πέτρα πεσμένη δίπλα στὸν ἀριστερὸ ὦμο. Ἡ σπονδυλικὴ στήλη, μόλις διατηρούμενη, ἀλλὰ μὲ τὰ πλευρὰ στὴ θέση τους, καταλήγει στὴ λεκάνη καὶ δείχνει μὲ τὴ θέση τῶν πλευρῶν ὅτι ὁ νεκρὸς ἔκλινε κάπως πρὸς τὰ ἀριστερά. Τὸ δεξιὸ χεῖρ, βραχίον καὶ πῆχυς, ἦταν τεταμένο κατὰ μῆκος τοῦ θώρακος μὲ τὰ δάκτυλα, πολὺ φθαγμένα, στὴ θέση τους. Ἀπὸ τὸ ἀριστερὸ φαίνεται μόνο ἓνα τμήμα τοῦ βραχιονίου ποὺ ἀκουμπάει στὴν πέτρα τὴν πεσμένη στὸν ἀριστερὸ ὦμο. Τὰ δύο σκέλη, ἰσχυρὰ λυγισμένα στὰ γόνατα, παράλληλα μεταξὺ τους καὶ μὲ καλὰ διατηρημένα τὰ μηριαῖα καὶ τὶς κνήμες, εἶναι πεσμένα πρὸς τὸ στῆθος καὶ πρὸς τὰ ἀρι-

167. Χαρακτηριστικὸ YE IIB2 ἀγγεῖο, *MDP* εἰκ. 161, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 7:11 (μόνο ποὺ ἡ κεντρικὴ στήλη ἐδῶ ἔχει πλατεῖς ἀμειβόντες), πίν. 19(b)4 (κεντρικὴ στήλη μὲ ὄρθιο φολιδωτὸ καὶ πολλαπλὸ

περιθώριο). Βλ. καὶ Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 11:64, πίν. 58(b)64.

168. Χαρακτηριστικὸ YE IIB2 ἀγγεῖο, *MDP* εἰκ. 161.

Εἰκ. 22. Κατώγι 9, σκελετοὶ κατὰ χώραν.

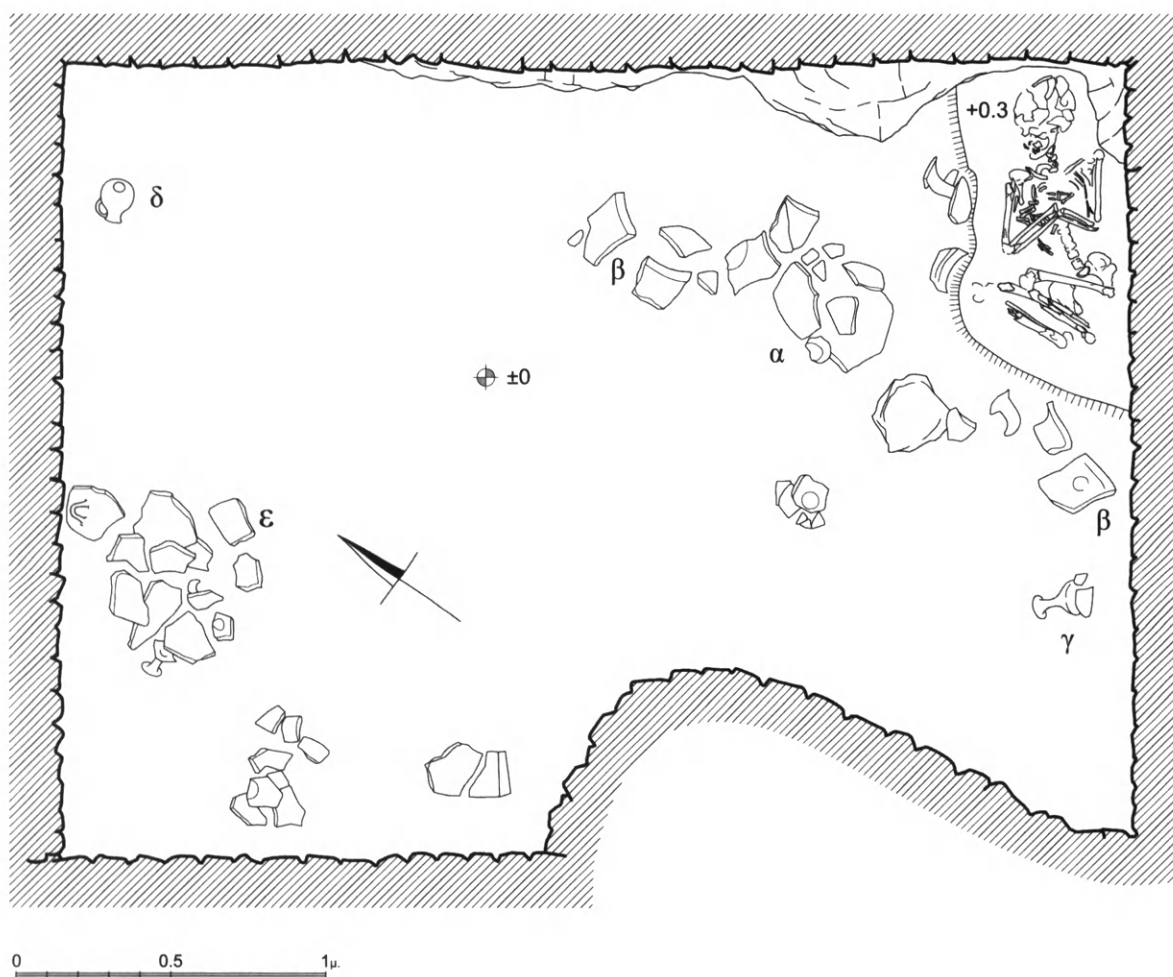
στερά, ἔτσι ὥστε τὰ γόνατα νὰ εὐρίσκονται στὸ ἀριστερὸ μέρος τοῦ στήθους κοντὰ στὸν ὦμο, τὰ δὲ δάκτυλα τῶν ποδιῶν στὸ ὕψος τῆς λεκάνης. Ὁ νεκρὸς δηλαδὴ ἦταν πεσμένος πρὸς τὰ ἀριστερὰ μὲ τὰ σκέλη συνεσταλμένα καὶ μὲ τὸ δεξιὸ χέρι τεταμένο.

Ὁ νότιος (πίν. 42β), πεσμένος παράλληλα καὶ ἀντίστροφα πρὸς τὸν προηγούμενο, χωρίζεται ἀπὸ τὴ νοτιοδυτικὴ γωνία μὲ πολλὰς πέτρες πεσμένες σὲ σωρό, ἐπάνω στὶς ὁποῖες εἶναι ἀκουμπισμένος, τουλάχιστον ἐν μέρει. Ἡ σπονδυλικὴ στήλη, κυρτωμένη σὲ ἀνοιχτὸ τόξο, καὶ τὰ πλευρὰ στὴ θέση τους δείχνουν ὅτι τὸ σῶμα ἦταν πεσμένο ἐλαφρὰ σκυφτὸ μὲ τὸ ἀριστερὸ πλευρὸ ἀνασηκωμένο. Τὸ δεξιὸ χέρι, λυγισμένο στὸν ἀγκῶνα, ἔχει τὸν πήχυν παράλληλο καὶ ἀντίστροφο πρὸς τὸν βραχίονα, ἐμπρὸς ἀπὸ τὸν θώρακα, τὸ ἀριστερὸ ὅμως, λυγισμένο κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο, εὐρίσκεται κάτω ἀπὸ τὰ ὀστὰ τῶν πλευρῶν, δηλαδὴ πίσω ἀπὸ τὴν πλάτη τοῦ νεκροῦ μὲ τὰ δάκτυλα (ποὺ δὲν φαίνονται) στὸν λαιμό. Τὸ κρανίον, πολὺ καλὰ διατηρημένο (οἱ ζημίαι τῆς κρανιακῆς κάψας ὀφείλονται στὸ σκάψιμο), εἶναι πεσμένο πλάγια μὲ τὸ πρόσωπο πρὸς Α., δηλαδὴ συνεστραμμένο καὶ γυρισμένο ἀφύσικα πρὸς τὰ πίσω καὶ ἐπάνω. Τὰ σκέλη, παράλληλα μεταξύ τους καὶ μὲ τὶς πτέρνες καὶ τὰ δάκτυλα ἀρκετὰ καλὰ διατηρημένα, εἶναι πεσμένα πρὸς τὰ δεξιὰ, συνεσταλμένα στὰ γόνατα καὶ λοξὰ πρὸς τὸ σῶμα. Ὁ νεκρὸς δηλαδὴ εἶχε πέσει πρὸς τὰ δεξιὰ μὲ τὸ ἀριστερὸ χέρι πίσω ἀπὸ τὴν πλάτη καὶ τὸ κρανίον πίσω καὶ πρὸς τὰ δεξιὰ

ἐπάνω, ἀντίστροφα πρὸς τὴ φυσικὴ τοῦ θέσης, ἴσως σπασμένο στὸν τράχηλο. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι οἱ δύο νεκροὶ ἐτάφησαν ἀπὸ τὴν πτώση τῶν τοίχων ποὺ ἐγέμισαν τὸ δωμάτιο μὲ πέτρες καὶ κατακρημνίσματα.

ΚΑΤΩΓΙ 10

Τὸ τρίτο κατώγι ἀπὸ Ν., μετὰ τὰ 8 καὶ 9 (πίν. 43 καὶ εἰκ. 23). Εὐρίσκεται ἀκριβῶς ἐμπρὸς καὶ κάτω ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 4. ἔχει μῆκος 3,45/3,55 μ. (Β.-Ν.) καὶ πλάτος 2,50/2,60 μ. (Α.-Δ.). Ὁ νότιος τοῖχος του, ποὺ τὸ χωρίζει ἀπὸ τὸ 9, ἔχει πάχος 0,70/0,75 μ. Ὁ βόρειος, πάχους 0,50 μ. στὸ ἀνατολικό του τμήμα καὶ 0,40 μ. στὸ δυτικό, εἶναι τὸ χαμηλὸ τοιχόβαθρο, ἡ κρηπίδα τοῦ πλινθοτοίχου ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀποκολλήθηκε καὶ μετακινήθηκε ὁ δυτικὸς τοῖχος τοῦ Δωματίου 5. Ὁ ἀνατολικὸς εἶναι ἡ μεσοτοιχία μὲ τὸ Δωμάτιο 4 καὶ ὁ δυτικὸς δὲν διατηρεῖ τὴν ἐσωτερικὴ τοῦ πρόσοψη ἀλλὰ εἶχε ἀναμοχλευθεῖ καὶ οἱ πέτρες

Εἰκ. 23. Κατώγι 10.

του είχαν χυθεί ἀκατάστατα στο ἐσωτερικὸ τοῦ δωματίου σὲ ἀρκετὰ ὀγκώδη κῶνο. Ἡ πραγματικὴ γραμμὴ του εὐρίσκεται ἐξωτερικότερα καὶ συμπίπτει μὲ τὴν πρὸς Δ. πρόσοψη τοῦ κτιρίου, σκεπάστηκε ὅμως ἐκ τῶν ὑστέρων ἀπὸ τὶς πέτρες τοῦ Ω, ὁ ὁποῖος ἀποτελέσσει ἔτσι τὸ δυτικὸ ὄριο τοῦ δωματίου. Τὸ ἐσωτερικὸ του, ἰδίως στὴ νοτιοδυτικὴ γωνία, ἦταν κατειλημμένο ἀπὸ χυμένες πέτρες, πεσμένες κατὰ τὰ φαινόμενα ἀπὸ τὸν νότιο τοῖχο σὲ σωρὸ καὶ ἀνακατεμένες μὲ τὸ κοκκινωπὸ ἀργιλόχωμα τῆς περιοχῆς, ἀνάμικτο μὲ πολλὰ ὄστρακα καὶ κομμάτια τοιχογραφιῶν. Ἡ κατάρρευση αὐτὴ τοῦ τοίχου, ἡ ὁποία ἐσφράγισε, τρόπον τινά, τὴν κεραμεικὴ ποὺ ἐκάλυψε, πρέπει νὰ συνέβη ἀρκετὰ μετὰ τὴν καταστροφὴ τοῦ κτιρίου, ἀφοῦ ἐπρόλαβε νὰ εἰσδύσει καὶ ἓνα καὶ μοναδικὸ γεωμετρικὸ ὄστρακο.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 316 + 4 εἰδῶλια, 2 ὄστρεα, 1 κωνίδιο.

Πρώμα 9, ἄγραπτα 31, γραπτὰ 250, νεότερο 1, ἀπροσδιόριστα 25.

Πρώμα: Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος τεφροῦ μινύειο ἀγγεῖο μὲ ρηχοὺς δακτυλίους ἐξωτερικά. – Τμήμα ὤμου κλειστοῦ χειροποίητου ἀμανρόχρωμου ἀγγεῖο μὲ ταινία καὶ ζευγὸς καμπύλων γραμμῶν. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀμανρόχρωμων ἀγγείων, τὸ ἓνα μὲ δέσμη τριῶν γραμμῶν καὶ ταινία, τὸ ἄλλο μὲ ζευγὸς καμπύλων γραμμῶν. – Τμήμα ἐξώστροφου χεῖλους καὶ ρηχῆς γάστρας ἡμισφαιρικοῦ κύαθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα μεγάλῃ στείρα μὲ παχύτερη ἐξωτερικὴ ἔλικα καὶ λεπτοὺς δακτυλίους. Ἐξίτηλη καστανὴ βαφή. – Γάστρα κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ πλαστικὸ δακτύλιο, ἐπάνω στὸν ὁποῖο γραπτὴ ταινία. – Χεῖλος, ἴσως κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ, ἐνδόβαφο, μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ λοξὲς πυκνὲς γραμμὲς κατὰ τὸν πτυχωτὸ ρυθμό¹⁶⁹ (πίν. 45: 11). – Ἐπίπεδη βάση ὁμοίου μὲ τμήμα τοιχώματος μὲ δακτυλίους καὶ ταινίες ἀντίστοιχα. – Τμήμα ὤμου μικροῦ κλειστοῦ ἀγγεῖο μὲ σειρὰ στιγμῶν μεταξὺ ταινιῶν.

Ἄγραπτα: Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος βαθιᾶς κύλικος. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κύλικος μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ κερατοειδεῖς ἀποφύσεις στὴ ράχη. – Τέσσερα ἐξώκυρτα χεῖλη κυρτόπλευρων κυλίκων, τὸ ἓνα μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Δύο γάστρες κυλίκων μὲ ἀρχὴ στελέχους, ἡ μία τροπιδωτὴ. – Δύο τροπιδωτὰ χεῖλη λεκανιδίων μὲ ὀριζόντια ταινιωτὴ λαβή. – Τέσσερα τροπιδωτὰ χεῖλη κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Ἐπίπεδη δισκοειδὴς βάση κλειστοῦ ἀγγεῖο. – Δύο τοιχώματα καὶ ἓνα πλατὺ κατακόρυφο ταινιωτὸ πόδι, ἀπὸ μαγειρικὰ σκευὴ ἀπὸ σκοῦρο ἐρυθρὸ/πορτοκαλόχρωμο πηλό. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κύαθου μὲ ὑπερυψωμένη ταινιωτὴ δακτυλιόσχημη λαβή. Πορτοκαλόχρωμος πηλός, κιτρινωπὸ ἀλείφωμα. – Ἐπίπεδη βάση καὶ κάθετο τοίχωμα μεγάλου κυπέλλου. – Πλατιὰ ταινιωτὴ ὑπερυψωμένη λαβὴ ἀρύταινας. – Τμήμα κωνικῆς γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγεῖο. – Περίκυρτο χεῖλος καὶ κυλινδρικός λαμὸς πρόχου. – Τμήμα ψηλοῦ κυλινδρικοῦ λαμοῦ πρόχου. – Προχὴ θηλάστρου σπασμένη στὸ ἄκρο. – Τοίχωμα κλειστοῦ ἀγγεῖο καμένο ἐσωτερικά. – Τέσσερα ἐξώστροφα χεῖλη καὶ ἓνα ἐξώκυρτο ἀπὸ σκυφοειδὴ ἀγγεῖα.

Γραπτὰ: *Κύλικες:* Ἐννέα ἐξώκυρτα χεῖλη ὀλόβαφων ἀγγείων. – Τροπιδωτὸ χεῖλος ὀλόβαφης κύλι-

169. FM 77 ripple, YE I-IIA. Τὸ σχῆμα ἴσως εἶναι FS 224 κύπελλο Βαφειοῦ (MDP εἰκ. 8,34, YE I-IIA) ἢ κύπελλο μὲ εὐθεῖα τοιχώματα (αὐτόθι εἰκ. 10, YE I) ἢ κωδωνόσχημος κύαθος FS 221 (αὐτόθι εἰκ. 33, YE IIA). Τὸ γεγονὸς ὅτι εἶναι ἐνδόβαφο ἐνισχύει τὴν ταύ-

τιση μὲ κωδωνόσχημο κύαθο. Τὸ κύπελλο Βαφειοῦ καὶ τὸ κύπελλο μὲ εὐθεῖα τοιχώματα εἶναι σπανίως ἐνδόβαφα, δὲν πρέπει ὅμως νὰ ἀποκλειστεῖ ἡ πιθανότητα νὰ μὴν εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου ἐνδόβαφο ἀλλὰ νὰ ἔχει πολὺ πλατὺ δακτύλιο χεῖλους.

κος. - Τρία ψηλά εξώκυρτα χείλη βαμμένα ἀμφίπλευρα, τὸ ἓνα μὲ λοξή γραμμή, τὸ ἄλλο μὲ ὀριζόντια κυματοειδὴ γραμμή. - Ψηλὸ εξώκυρτο χεῖλος βαθιᾶς κύλικος, βαμμένο ἀμφίπλευρα μὲ τμήμα πλατιᾶς ταινιωτῆς λαβῆς μὲ βαμμένα περιθώρια στὴ ράχη. - Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τμήμα γάστρας μὲ ἴχνη βαφῆς, ἀπὸ κύλικα τύπου Ζυγουριῶν. - Τέσσερα εξώκυρτα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἓνα ἐνδόβαφο. - Τέσσερα συγκολλημένα τμήματα γάστρας¹⁷⁰ μὲ ἐναλλάξ στήλες πλοχοῦ καὶ κατακόρυφες πορφύρες μὲ διάστικτο σῶμα καὶ στέλεχος¹⁷¹ (πίν. 45: 3 + 8). - Τέσσερις γάστρες, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία μὲ δικτυωτὸ πλέγμα, ἡ δευτέρη ἐνδόβαφη μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς, οἱ ἄλλες μὲ κατακόρυφες πορφύρες μὲ διάστικτο σῶμα καὶ στέλεχος. - Κομμάτι κύλικος ἀπὸ τὴ γάστρα μὲ κοντὸ στέλεχος ὡς τὴ δισκοειδὴ βάση μὲ ψηλὴ κεντρικὴ κοιλότητα. Παχὺς δακτύλιος στὸ στέλεχος. Ροδόχρωμος πηλός, ὑποκίτρινο ἀλείφωμα, βαφὴ καστανέρυθρη στιλπνή. - Τμήμα γάστρας μὲ ἀρχὴ στελέχους κύλικος τύπου Ζυγουριῶν. Διακρίνεται, μόνον στὴ μία ὄψη, στήλη κατακόρυφης κυματοειδοῦς γραμμῆς μὲ περιθώριο, μᾶλλον στέλεχος μικτοῦ ἄνθους. - Παρόμοιο κομμάτι, ὁμοίως μὲ διακόσμηση μόνον στὴ μία ὄψη: στήλη κυματοειδοῦς γραμμῆς μὲ διπλὸ περιθώριο, μᾶλλον στέλεχος μικτοῦ ἄνθους (πίν. 45: 18). - Ψηλὸ κυλινδρικό στέλεχος κύλικος μὲ δέσμη ἱμάντων καὶ χαμηλότερα δακτύλιους. - Τέσσερα στελέχη μὲ δακτύλιους, τὸ ἓνα πολὺ παχύ, διαμ. 3,6 ἐκ. - Κοντὸ ὀλόβαφο στέλεχος μὲ ἀρχὴ βάσης. - Βάση δισκοειδὴς μὲ πυκνοὺς δακτύλιους ἐπάνω. - Καμπύλο ἀμφίκυρτο χεῖλος καὶ τμήμα γάστρας λεκανιδίου μὲ τμήμα ὀριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς ἐξωτερικὰ στὸ χεῖλος. Ὅμαδες τεθλασμένης γραμμῆς ἐπάνω στὸ χεῖλος, ταινία ἐσωτερικά, ἱμάντες γάστρας καὶ ἀντίστοιχα λεπτοὶ δακτύλιοι. - Τρεῖς κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβές, μᾶλλον ἀπὸ κύλικες. Ἡ μία μὲ ὀλόβαφη ρά-

χη, οἱ ἄλλες μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ ἐγκάρσιες λοξὲς γραμμές. - Κατακόρυφη λαβὴ ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ βαμμένα περιθώρια. - Ἐπίπεδη βάση μικροῦ ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἐξωτερικὰ ἐπάνω ἀπὸ τὴν ὁποία τόξα (πίν. 45: 16). - Τμήμα ἐπίπεδης δισκοειδοῦς βάσης μὲ λεπτὸ δακτύλιο κάτω, ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δακτύλιο στὸν πυθμένα. - Ἀκέραιη δακτυλιόσχημη βάση καὶ ἐπίπεδος πυθμένας μὲ ρηχὸ αὐλακωτὸ κύκλο στὸ κέντρο, ἴσως ἀπὸ φιάλη. Ταινία βάσης ἐξωτερικά, σπεῖρα μὲ ὀλόβαφο κυκλικὸ πυρήνα στὸν πυθμένα. Ὁ γραπτὸς κύκλος ἔκκεντρος σὲ σχέση μὲ τὸν αὐλακωτό. Διάμ. βάσης 3,8 ἐκ. - Ἐξώκυρτο χεῖλος ρηχοῦ κυάθου μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ ἐξωτερικὰ γωνιώδη μίσχο καὶ δέσμη καμπύλων γραμμῶν¹⁷² (πίν. 45: 4). - Ἐξώκυρτο χεῖλος μικκύλου κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα ὀριζόντια κυματοειδὴ γραμμή. - Ἐντονα ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου μὲ πλοχμὸ ἐπάνω καὶ ταινία καὶ ἐξωτερικὰ δύο πλατιᾶς ταινίες. - Κοιλὴ δισκοειδὴς βάση καὶ τμήμα ἡμισφαιρικῆς γάστρας κυάθου ἢ μικροῦ σκύφου. Ταινία γάστρας, ταινία βάσης, δέσμη λεπτῶν δακτυλίων στὴ γάστρα καὶ ἄλλη στὸν πυθμένα. Ἐξωτερικὰ ροδόχρωμο μὲ ἐρυθρὴ βαφή, ἐσωτερικὰ κιτρινωπὸ μὲ καστανὴ βαφή. - Εὐθὺ χεῖλος ἐνδόβαφου κυπέλλου μὲ λεπτὴ ταινία ἐξωτερικά. - Τρία εὐθέα χείλη κυπέλλων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. - Τοίχωμα κυπέλλου μὲ γωνιώδη μίσχο καὶ δέσμη καμπύλων γραμμῶν ἐπάνω, ρηχὲς αὐλακώσεις στὴ μέση καὶ λεπτὴ ταινία ἐπάνω καὶ κάτω¹⁷³ (πίν. 45: 14). - Τοίχωμα κυπέλλου μὲ γραμμὴ, ὁμάδα ἀμβόντων μὲ περιθώριο, ἴχνη ἄλλων θεμάτων καὶ ταινία¹⁷⁴ (πίν. 45: 7). - Ἐπίπεδη βάση κυπέλλου μὲ δακτύλιους κάτω. - Τρία συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος λεκάνης μὲ μεγάλη γεφυρόστομη ἀνοικτὴ προχοή. Χεῖλος μὲ βαμμένα περιθώρια ἐπάνω, γραπτὸ τὸ περίγραμμα τῆς προχοῆς, πλατιὰ ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος¹⁷⁵

170. Συναντῆται καὶ τμήμα ἐξώστροφου χεῖλους ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸ ἴδιο κατώγι.

171. FM 23 μὲ πλοχμὸ FM 42, FS 258. Γιὰ τὴ διακόσμηση βλ. κύλικα τύπου Ζυγουριῶν MDP εἰκ. 141:7 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, YE IIIB1) καὶ Wace & Stubbings, BSA 49, 1954, πίν. 41(a) ἐπάνω σειρὰ, μεσαῖο.

172. FM 46, FS 220. MDP εἰκ. 100:2 (Βουρβάτσι, YE IIIA2), 136:1 (Μυκῆνες, YE IIIB1).

173. FS 225, αὐτόθι εἰκ. 101:7 (Μυκῆνες) βλ. French, BSA 60, 1965, εἰκ. 9:3 (YE IIIA2). Μικρότερη ἢ πιθανότητα νὰ πρόκειται γιὰ YE IIIB1 κυάθο FS 226, MDP εἰκ. 137:1 (Μυκῆνες). Βλ. καὶ Wardle, BSA 64, 1969, εἰκ. 4:18, πίν. 60(d), εἰκ. 4:19, πίν. 60(c).

174. Γιὰ τὸ κόσμημα σὲ κύπελλο βλ. MDP εἰκ. 101:9 (Ἰαλυσός, YE IIIA2).

175. Προχυτικὴ λεκάνη FS 300, 301. Αὐτόθι 91, εἰκ. 111 (YE IIIA2), 118-119, εἰκ. 145 (YE IIIB1).

(πίν. 45: 19). – Τέσσερα συγκολλημένα ὄστρακα μικρῆς λεκάνης ἀπὸ τὴν κοιλὴ γάστρα ὡς τὴν ἐπίπεδη βάση. Ἰμάντες στὴ γάστρα ἐξωτερικά, ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν ἐξωτερικά στὴ βάση. – Δώδεκα γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ δικτυωτὸ θέμα (1), στήλη κυματοειδοῦς γραμμῆς μὲ διπλὸ περιθώριο (2) συνανήκοντα κυπέλλου ἢ κύλικος), τμήματα τόξων (2), καμπύλη γραμμῆς (1), ἐνάλληλοι ρόμβοι καὶ τμήματα ἀπροσδιόριστων θεμάτων (1, ἐξίτηλη βαφή), ταινία καὶ δακτύλιο (1), ταινίες (2), ἐνδόβαφη (1), ἐξώβαφη (1). – Τρία ἐπίπεδα περικυρτα χεῖλη πρόχων ἀπὸ χονδροειδῆ τραχὺ πηλὸ μὲ πολλὰ ἐγκλείσματα. Τὸ ἓνα βαμμένο ἐπάνω καὶ μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς, τὸ δεύτερο μὲ βαμμένα περιθώρια ἐπάνω, τὸ τρίτο βαμμένο ἐπάνω καὶ μὲ τμήμα κατακόρυφης κυλινδρικής λαβῆς μὲ ἐγκάρσια πινελιὰ στὴ ράχη. – Τοίχωμα μεγάλης πρόχου ἢ ἀμφορέα μὲ τρεῖς ταινίες καὶ τμήμα κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ κυματοειδῆ γραμμὴ στὴ ράχη. – Τμήμα ὤμου ἀγγείου μὲ εἰκονιστικὴ διακόσμηση καὶ τμήμα ταινίας· διακρίνεται ὀλόβαφο σῶμα καὶ λαμὸς πτηνοῦ πρὸς τὰ δεξιὰ μὲ τὰ πόδια λυγισμένα καὶ μὲ διχαλωτὰ ἄκρα (πίν. 45: 12). – Ὅρθιο ἔκτυπο χεῖλος πιθανοφορέα μὲ πλατὺ δακτύλιο χεῖλους ἐσωτερικά, ἐξηρημένο δακτύλιο ἐπάνω, ἐξώβαφο ὡς τὸν λαμό. – Τμήμα ὤμου πιθανοφορέα μὲ κομβιόσχημη κάτω ρίζα ὀλόβαφης κατακόρυφης λαβῆς καὶ φολιδωτὸ κόσμημα¹⁷⁶ (πίν. 45: 13). – Τμήμα κοιλιᾶς πιθανοφορέα ἢ ψευδοστόμου μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο πιθανοφορέων ἢ ἀλαβάστρον μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Ἔντονα ἐξώστροφο, σχεδὸν ὀριζόντιο χεῖλος ἀλαβάστρου, βαμμένο ἐπάνω ὡς λεπτὴ ταινία ἐξωτερικά. – Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ ἔντονα ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὸν κυρτὸ ὦμο ἀλαβάστρου μὲ ρίζα ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς. Βαμμένα τὸ χεῖλος καὶ ὁ λαμὸς ἀμφίπλευρα, πλὴν ἐξηρημένου δακτυλίου ἐπάνω στὴν ἀκμὴ τοῦ χεῖλους. Ἰμάντες καὶ ταινίες πρὸς τὸν ὦμο, ὀλόβαφη ἢ

ράχη τῆς λαβῆς¹⁷⁷. Διάμ. χεῖλους 6,5 ἐκ. (πίν. 45: 17). – Ἐξωστρογγυλὸ χεῖλος θηλάστρου καὶ τμήμα ὑπερυψωμένης καλαθόσχημης λαβῆς. Βαμμένο τὸ χεῖλος ἀμφίπλευρα. – Εἴκοσι ὀκτὼ τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, τὰ τρία ἀπὸ τὴ σύνδεση λαμοῦ-ὤμου. – Τοίχωμα κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Ἀκέραιος ἐπίπεδος δίσκος μικροῦ ψευδοστόμου μὲ τμήμα κοίλου στελέχους καὶ ρίζες λαβῶν. Ὀλόβαφος κύκλος στὸ κέντρο τοῦ δίσκου καὶ δύο δακτύλιοι γύρω, βαμμένες οἱ ράχες τῶν λαβῶν. – Ἐξί τοιχώματα μικρῶν ψευδοστόμων μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, ἐκ τῶν ὁποίων δύο συνανήκοντα καὶ ἓνα μὲ ζώνη κατακόρυφων τεθλασμένων γραμμίδων στὴν κοιλιὰ (πίν. 45: 15). – Εἴκοσι γάστρες κρατήρων μὲ ὀλόβαφο στέλεχος πορφύρας καὶ διάγραμμα καμπύλης κεραίας μικτοῦ ἄνθους¹⁷⁸ (πίν. 45: 9) (1), γραμμὲς-ἀπολήξεις πορφύρων ἐπάνω ἀπὸ ταινίες γάστρας (3), ἀμείβοντες, καμπύλες γραμμὲς, ταινία γάστρας (πίν. 45: 6) (1), στενὴ παράπλευρη στήλη ὁμάδων ὀριζοντίων κυματοειδῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο καὶ δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ τρεῖς ταινίες γάστρας (πίν. 45: 10) (1), πλατὺ δακτύλιο γάστρας (1), ταινίες (12, οἱ τρεῖς μὲ δακτυλίου), ὀριζόντια κυλινδρική ὀλόβαφη λαβὴ (1). – Σκύφοι: Δέκα ὄστρακα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα χαμηλά, συγκολλημένα ἀνὰ ἑπτὰ καὶ δύο καὶ ἓνα συνανήκον. Ταινία ἐπάνω στὸ χεῖλος, δεύτερη πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά, ζευγὸς ταινιῶν γάστρας, τρεῖς ἱμάντες πρὸς τὸ στέλεχος. Στὴ διακοσμητικὴ ζώνη κεντρικὴ στήλη πυκνῶν ὀριζοντίων τεθλασμένων μὲ πολλαπλὸ περιθώριο, ἀνηρημένα καὶ ὄρθια τετραπλὰ ὁμόκεντρα ἡμικύκλια στίς μετόπες καὶ παράπλευρες δέσμες γραμμῶν¹⁷⁹. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανὴ ἐξίτηλη. Διάμ. χεῖλους 17 ἐκ., σωζ. ὕψ. 12,1 ἐκ. (πίν. 46α). – Τρία χεῖλη μὲ λεπτὴ ταινία ἐπάνω καὶ δεύτερη πλατιὰ ἀμφίπλευρα καὶ κεντρικὴ στήλη πυκνῶν ὀριζοντίων τεθλασμένων μὲ τετραπλὸ περιθώριο, μίσχο ἀγκυλόμοισης σπείρας καὶ παραπλη-

176. FM 70 scale pattern, Μεγάλος πιθανοφορέας FS 19, 22, 23, MDP 53-56, YE IIIA1. Ὡς καὶ YE IIIA2, αὐτόθι 72. Βλ. αὐτόθι εἰκ. 61:8 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

177. Πιθανὸν YE IIIA1 ἀρτόσχημο ἀλάβαστρο FS 84. Αὐτόθι 57, εἰκ. 64.

178. FM 23, FM 18B hybrid flower, πιθανότατα FS

9 κρατήρας. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 135:2 (Μυκῆνες) βλ. Mountjoy, BSA 71, 1976, εἰκ. 4:16, MDP εἰκ. 135:3 (Εὐτρηση).

179. FS 305. Βλ. ἀπὸ τίς Μυκῆνες MDP εἰκ. 146:1, εἰκ. 146:8 (Μυκῆνες), βλ. Mountjoy, BSA 71, 1976, εἰκ. 8:73, MDP εἰκ. 146:10 (Μυκῆνες), βλ. Mountjoy, BSA 71, 1976, εἰκ. 8:71.

ρωματικό δικτυωτό ρόμβο¹⁸⁰ (πίν. 45: 2) (1), ανηρτημένα και ὀρθία πολλαπλὰ τόξα και δέσμη γραμμῶν (1), τμήμα τόξων (1). – Πέντε χεῖλη με λεπτή ταινία και δεύτερη πλατιά ἐξωτερικά και ἀνηρτημένα ὁμόκεντρα ἡμικύκλια (1), σειρά πεταλίων και ρίζα ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς (1), τμήμα τρικάμπυλων τόξων με ἐφαπτόμενα ἡμικύκλια (1). – Τέσσερις γάστρες με δέσμη γραμμῶν με ἐφαπτόμενα πολλαπλὰ ἡμικύκλια και χιαστί γραμμῆς με διπλὰ γλωσσίδα στίς ἀντικόρυφες ἐπάνω και κάτω γωνίες (1), τμήμα πολλαπλῶν τρικάμπυλων τόξων με παραπληρωματικές ἀντιμέτωπες γωνίες και τμήμα λαβῆς με πινελιές (1), ταινίες (2, ἡ μία και με σπείρα). – Τμήμα ὁλόβαφου στελέχους και ἀρχὴ δισκοειδοῦς βάσης. – Τμήμα ἀπὸ τὸν πυθμένα με κοντὸ στέλεχος ὡς τὴ βάση ὁλόβαφου ὑψίποδος σκύφου. – Τμήμα πυθμένα με κοντὸ στέλεχος και ἀκέραιη δισκοειδὴς βάση. Ζευγὸς δακτυλίων στὸ στέλεχος και ἕνας στὴν περιφέρεια. Διάμ. βάσης 7,4 ἐκ. – Τμήμα βαμμένης ἐπάνω δισκοειδοῦς βάσης. – Δύο ἐλαφρὰ ἐξώστροφα χεῖλη, μᾶλλον ὑψίποδων σκύφων, με λεπτή ταινία ἐπάνω και δευτέρῃ πλατιά ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα και με πλατιά κυματοειδὴ ταινία στὴ γάστρα. – Ἄβαφοι ἐσωτερικά: Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα χαμηλὰ με λεπτή ταινία και δακτύλιο και ὀρθιο στάχυ ἀμειβόντων με παραπληρωματικά ἀντιμέτωπα πετάλια και δέσμη ἱμάντων γάστρας. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα χεῖλους με λεπτή ταινία και δακτύλιο και μίσχο ἀγκυλόμοισης σπείρας. – Χεῖλος με λεπτή ταινία και δακτύλιο και τμήμα κοσμήματος, πιθανὸν ὀριζόντιου μικτοῦ ἄνθους¹⁸¹ (πίν. 45: 1). – Χεῖλος με λεπτή ταινία και δακτύλιο και στήλη ἀντίπτωτων κροσσοπεταλίων με διπλὸ περιθώριο. – Δεκαεννέα γάστρες με στήλη ἀντίπτωτων κροσσοπεταλίων με διπλὸ περιθώριο (2, ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες τὸ ἕνα, ἐπάνω ἀπὸ ταινίες τὸ

ἄλλο), τριπλὰ τρικάμπυλα τόξα και παραπληρωματικὸ πετάλιο (1), γραμμῆς ἐπάνω ἀπὸ ταινίες (1), ἀμειβόντες (1), γραμμῆς, τμήμα τόξου (1), ἱμάντες (1), ταινία χεῖλους και ἀκέραιη λαβὴ με τρεῖς πινελιές (1), ταινίες (6, στὰ δύο δακτύλιοι), ἀκέραιη λαβὴ με ὁλόβαφη ράχη (1), τμήμα λαβῆς με πινελιές (4). – Δακτυλιόσχημη βάση με ταινία ἐξωτερικά και δακτυλίου στὸν πυθμένα. – Δύο γάστρες ἐνδόβαφον σκύφων με ταινίες. – Ὅκτὼ ὄστρακα σκύφου συγκολλημένα ἀνὰ τρία και δύο, τὰ λοιπὰ συνανήκοντα. Σώζονται τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα με τίς ρίζες τῶν λαβῶν και τὴν ἀκέραιη δακτυλιόσχημη βάση. Στικτὸ χεῖλος, στὴ γάστρα περὶστικτὸς κύκλος με ἐσωτερικοὺς ὁλόβαφους λοβούς και στὸ κέντρο περὶστικτὸ κύκλο με κεντρικὴ στιγμὴ. Στίς ρίζες τῶν λαβῶν ἀπὸ ἕνα μικρὸς ρόμβος¹⁸². Διάμ. βάσης 4,8 ἐκ. (πίν. 44β). – Χεῖλος με στιγμῆς και τμήμα περὶστικτοῦ κύκλου με ἐσωτερικοὺς ὁλόβαφους λοβούς. – Χεῖλος σκύφου με στιγμῆς. – Τρία ἐξώκυρτα χεῖλη και δέκα γάστρες ὁλόβαφον σκύφων.

Ἀγγελιο: Εἴκοσι ἐπτὰ ὄστρακα κρατήρος, συγκολλημένα ἀνὰ ομάδες και ἄλλα συνανήκοντα. Σώζονται κομμάτια ἀπὸ τὸ ἐξωστρόγγυλο χεῖλος και τὴ γάστρα ὡς τὴ σχεδὸν ἀκέραιη δακτυλιόσχημη βάση με μία ἀκέραιη ὀριζόντια κυλινδρική λαβὴ και τμήματα τῆς δευτέρας. Ταινία στὸ χεῖλος, πλατιά ταινία ἐξωτερικά κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ἀμφίπλευρα, δύο ταινίες γάστρας, ταινία πρὸς τὴ βάση και ταινία ἐξωτερικά τῆς βάσης. Ἐσωτερικά πλατὺς δακτύλιος στὴ γάστρα και δύο δακτύλιοι στὸν πυθμένα. Οἱ ράχες τῶν λαβῶν ὁλόβαφες. Στὴ διακοσμητικὴ ζώνη σχηματισμένη κισσόφυλλα σὲ σειρά (ἀποτελούμενα ἀπὸ δύο ἀντιμέτωπες σπείρες με ἐνωμένο μίσχο) με γέμισμα παραπληρωματικά τρίγωνα: διάγραμμα ἀριστερὰ στὴν ἄκρη τῆς ζώνης (πλάι σὲ λαβή), ὁλόβαφα τὰ ἄλλα¹⁸³.

180. Γιὰ τοὺς παραπληρωματικοὺς ρόμβους βλ. *Tiryns* VIII 63, πίν. 44:7. Βλ. και Ν. Verdelis στὸ Ρ. Åström, *The Cuirass Tomb and Other Finds at Dendra* (Göteborg 1977) τ. 2, εἰκ. 114 κάτω σειρά, δευτερο ἀπὸ ἀριστερά.

181. Ἄν εἶναι ὀριζόντιο μικτὸ ἄνθος (FM 18B hybrid flower), πρόκειται γιὰ ἐξαιρετικά σπάνια περίπτωση και χρονολογεῖται ὡς και τὴν ΥΕ ΙΙΒ1.

182. Γιὰ τὸν τύπο τοῦ ρόδακα πλησιέστερο εἰκονογραφικά τὸ FM 27:39. Σκύφος με ρόδακα, MDP

131, εἰκ. 162. RMDP 773, εἰκ. 302:169 (Κρίσα, ΥΕ ΙΙΒ2, πιθανὸν εἰσαγμένο ἀπὸ τὴν Ἀργολίδα). Πρβ. Wardle, BSA 68, 1973, εἰκ. 10:59, πίν. 58(a)59.

183. Γιὰ τὴ ζώνη με μεγάλα κισσόφυλλα βλ. FM 12:32-27. FS 281 σκυφοειδὴς κρατήρας. MDP 115, εἰκ. 142. Ἰδιαιτέρως, αὐτόθι εἰκ. 142:5 (Εὔτηρη). Πρβ. σὲ κρατήρα FS 9 ζώνη με περὶτεχνὸ κισσόφυλλο αὐτόθι εἰκ. 135:5 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, ΥΕ ΙΙΒ1). Πρβ. και ζώνη με ἀπλοποιημένο κισσόφυλλο σὲ κρατήρα FS 7, RMDP εἰκ. 133:46 (Σαμικὸ Ἡλείας, ΥΕ ΙΙΑ2).

Καστανοκίτρινος πηλός και αλείφωμα, σκούρα καστανή βαφή. Διάμ. χείλους 22 εκ., διάμ. βάσης 9,9 εκ., τὸ ὕψ. ὑπολογίζεται σὲ 19 εκ. (πίν. 44α).

Νεότερο: Τμήμα τοιχώματος κλειστοῦ γεωμετρικοῦ ἀγγείου μετὶ τμήμα ἀγκυλωτοῦ κοσμήματος.

Εἰδώλια: Τμήμα εἰδωλίου Τ, ἀπὸ τὸ κεφάλι ὡς τὸν κορμό. Ψηλὸς κωνικὸς πόλος, κεφάλι πεπλατυσμένο, στήν κατατομή, δισκοειδὲς κορμὸς καὶ ὀριζόντια ἐπίθετη ταινία γιὰ τὰ χέρια στὸ στήθος μπροστά. Πλαστική λεπτή πλεξίδα στήν ὀπίσθια ὄψη, ἀπὸ τὸ κέντρο τοῦ πόλου καὶ κατὰ μῆκος τοῦ αὐχένα. Λεπτὸς δακτύλιος στήν ἀκμὴ τοῦ πόλου ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ καὶ γύρω ἀνηρητημένα κροσσοπετάλια, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ πόλου καὶ ἀνηρητημένα γραμμίδια στὶς δύο ὀψεις τοῦ προσώπου. Στιγμὲς ὡς ὀφθαλμοί, γραπτὴ μύτη, κονκίδα ἀκανόνιστη γιὰ τὸ στόμα, ἐγκάρσια γραμμίδια στήν κόμη πίσω, δακτύλιος στήν ἀρχὴ τοῦ κορμοῦ, ζώνη καθέτων γραμμιδίων ἐπάνω στὰ χέρια καὶ τὴν πλάτη. Τεφροκίτρινος πηλός (φαίνεται καμένο), βαφὴ πορτοκαλοκάσταν. Σωζ. ὕψ. 4,6 εκ.,

διάμ. πόλου 2,2 εκ. (πίν. 45: 5). – Τμήμα κεφαλιοῦ καὶ κορμοῦ μικρότατου εἰδωλίου Ψ μετὰ σπασμένα χέρια καὶ πλαστικὸ στήθος. Στιγμὲς ὡς ὀφθαλμοί, γραμμίδια στὸν αὐχένα, δακτύλιος στὸν λαϊμό, κατακόρυφη διαγράμμιση στὸν κορμό. Πορτοκαλόχρωμος πηλός, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 2 εκ., σωζ. πλ. 2,75 εκ. – Τμήμα κορμοῦ εἰδωλίου μετὶ τμήμα κυλινδρικοῦ στελέχους. Κατακόρυφη διαγράμμιση, δακτύλιος στήν ἀρχὴ τοῦ στελέχους, γραμμὲς ἀραιὲς στὸ στέλεχος. Κιτρινωπὸς πηλός, μελανὴ βαφή. Σωζ. ὕψ. 3,5 εκ., σωζ. πλ. 3,35 εκ. – Ἀποκεκρουμένο τμήμα κυλινδρικοῦ κορμοῦ ζωομόρφου εἰδωλίου μετὰ γραμμὲς κατὰ μῆκος τῶν πλευρῶν. Λεῖπει ἡ ῥάχη. Κιτρινωπὸς πηλός, καστανέρυθρη βαφή. Σωζ. μῆκ. 3 εκ., σωζ. πλ. 1,6 εκ.

Μικρὰ εὐρήματα: Κωνίδιο κωνικόν, ἀκέραιο, διάτρητο, μετὰ ἐπίπεδη βάση καὶ κορυφή, ἀπὸ σκοῦρο ἰώδη στεατίτη. Διάμ. βάσης 2 εκ., ὕψ. 1,5 εκ. – Ἀκέραιο ὄστρεο πορφύρας. Φέρει ὀπὴ στὸ τοίχωμα, τυφλή, μᾶλλον τυχαία (πίν. 45: 21). – Θυρίδα καρδίου (πίν. 45: 20).

Χαμηλότερα οἱ πέτρες ἦσαν ἀραιότερες καὶ στὴ στάθμη τοῦ δαπέδου τοῦ δωματίου τὸ γέμισμα ἦταν κιτρινωπὸ εὐθυρπτο.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 258 + 2 εἰδώλια.

Πρώιμα 5, ἄγραπτα 24, γραπτὰ 179, νεότερο 1, ἀπροσδιόριστα 49.

Πρώιμα: Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τμήμα γάστρας ὀλόβαφον ἐρυθροῦ στιλβωτοῦ ΜΕ κρατήρος. – Τμήμα τοιχώματος ἀμαυρόχρωμου κλειστοῦ ἀγγείου μετὰ καμπύλες γραμμὲς. – Γάστρα ρηχοῦ κυάθου μετὰ μεγάλη σπείρα μετὰ ὀλόβαφο κυκλικὸ πυρήνα. – Τμήμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μετὰ δικτυωτὸ κόσμημα, μᾶλλον ρακέτα. – Τοίχωμα ἀλαβάστρου μετὰ σειρὲς στιγμῶν καὶ δύο λεπτὲς ταινίες (ΥΕ ΙΑ). – Ἐπίπεδη βάση ἀλαβάστρου μετὰ διπλὸ

κύκλο καὶ ἀκτινωτὴ διπλὴ κυματοειδὴ γραμμὴ κάτω¹⁸⁴ (πίν. 47: 16) (ΥΕ ΙΙ).

Ἄγραπτα: *Κύλικες:* Εὐθὺν χεῖλος μετὰ κωνικὴ γάστρα. – Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος. – Τμήμα γάστρας μετὰ ῥίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. – Τμήμα πυθμένα καὶ στελέχους ἀπὸ πορτοκαλόχρωμο πηλό. – Δύο τμήματα δισκοειδῶν βάσεων, ἡ μία ἐπίπεδη, ἡ ἄλλη μετὰ κεντρικὴ κοιλότητα. – Τρία τροπιδωτὰ χεῖλη κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Τροπιδωτὸ χεῖλος λεκανιδίου μετὰ ἀκέραια ὀριζόντια γωνιώδη ταινιωτὴ λαβή. – Τρία τοιχώματα μαγειρικῶν σκευῶν ἀπὸ σκοῦρο ἐρυθρὸ/πορτοκαλόχρωμο πηλό. – Ἐπίπεδη βάση λεκανιδίου ἢ κυάθου μετὰ ἵχνη τοῦ νήματος

184. ΥΕ ΙΑ: *MDP* εἰκ. 19:1 (Μυκῆνες) βλ. *Chamber Tombs* πίν. 39. ΥΕ ΙΒ: *MDP* εἰκ. 43:1 (Θορικός), 43:2

(Ἀθήνα), 43:8 (Ἀθήνα), 44:1 (Κόκλα).

τοῦ κεραμέως κάτω. – Δύο ἐξώστροφα χεῖλη κυάθων. – Ἐπίπεδη βάση καὶ κοῖλο τοίχωμα μεγάλου κυπέλλου. – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τὸν κυλινδρικό λαιμὸ ἀμφορέως μὲ τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς ποὺ ξεκινᾷ ἀπὸ τὸν λαιμό. – Τρία τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων. – Ἐξωστρόγγυλο χεῖλος κρατήρος μὲ κάθετο τοίχωμα.

Ἀγγεῖα: Κομμάτι ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος ὡς τὴν ἐπίπεδη βάση μόνωτου κυάθου μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. Πορτοκαλόχρωμος πηλός. Ὕψ. 4,4 ἐκ., διάμ. χεῖλους 9 ἐκ.

Γραπτά: Κύλικες: Ὅκτὼ ἐξώκυρτα χεῖλη ὀλόβαφων κυλίκων, ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς καὶ δύο ἀπὸ πρασινωπὸ πηλό. – Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος ἐνδόβαφης κύλικος. – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἐξώκυρτου χεῖλους καὶ τμήμα γάστρας μὲ λεπτή ταινία ἐπάνω, δεύτερη πλατιά ἐξωτερικά καὶ μεγάλο διχαλωτὸ ἄνθος. – Τέσσερα ἐξώκυρτα χεῖλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στήλη πλοχμοῦ καὶ κορυφή κατακόρυφης πορφύρας (1), δύο σειρὲς στιγμῶν καὶ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς (1), τμήμα μεγάλης ὀριζόντιας πορφύρας μὲ διπλὸ περίγραμμα κορυφῆς καὶ διάστικτο σῶμα¹⁸⁵ (πίν. 47: 4) (1), ὄρθιο διπλὸ τρικάμπυλο φολιδωτὸ μὲ γέμισμα ἐγγεγραμμένη στιγμή (1). – Δώδεκα γάστρες, ἐκ τῶν ὁποίων δύο ὀλόβαφες καὶ ὀκτὼ μὲ διάστικτο σῶμα ὄρθιας πορφύρας (1), διάστικτο σῶμα καὶ στέλεχος ὄρθιας πορφύρας (1), παραπληρωματικὸ κύκλο καὶ διάστικτο σῶμα ὄρθιας πορφύρας μὲ στέλεχος, ποὺ φέρει κεντρικὴ κυματοειδὴ γραμμὴ¹⁸⁶ (πίν. 47: 2) (1, ἀπὸ κιτρινωπὸ πηλὸ μὲ πορτοκαλέρυθρη βαφή), λοξὸ κοντὸ διάστικτο σῶμα πορφύρας (1), στενὸ στέλεχος πορφύρας ὄρθιας ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1), τμήματα δύο πλοκάμων χταποδιοῦ μὲ κεντρικὴ ἐπίθετη λευκὴ γραμμὴ κατὰ μῆκος¹⁸⁷ (1), λεπτὲς ταινίες γάστρας (1), ρίζες κατακόρυφων ταινιωτῶν λαβῶν μὲ διχαλωτὸ ἄκρο ὀλόβαφης ράχης (1). – Δύο στέλεχη, τὸ ἓνα ὀλόβαφο, τὸ ἄλλο μὲ γραμμὲς-ἀπολή-

ξεις πορφυρῶν ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες καὶ πλατὺ δακτύλιο χαμηλότερα. – Δύο κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβές, ἡ μία βαμμένη ἐρυθρῇ, ἡ ἄλλη μελανή. – Τέσσερις βάσεις, ἡ μία ὀλόβαφη ὡς καὶ τὸ στέλεχος, οἱ ἄλλες μὲ δακτυλίους ἐπάνω, στὴ μία ὡς καὶ τὸ στέλεχος (διάμ. βάσης 7,7 ἐκ.). – Γάστρα μεγάλης κύλικος ἢ κρατηρίσκου μὲ ὁμάδες γραμμῶν ποὺ πατοῦν σὲ διπλὴ κυματοειδὴ ταινία. Κόκκινη βαφή, κιτρινωπὸς πηλός (πίν. 47: 7). – Ὄρθιο ἔκτυπο χεῖλος λεκανιδίου μὲ ἀκέραιη ὀριζόντια ταινιωτὴ λαβὴ μὲ βαμμένη τὴ ράχη. – Τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς μὲ γραπτὴ κλίμακα στὴ ράχη. – Δισκοειδὴς κοίλη κάτω βάση φιάλης μὲ ταινία ἐξωτερικά καὶ ἱμάντες ψηλότερα καὶ στὸν πυθμένα ρηχὸς μικρὸς κύκλος. – Ἔντονα ἐξώστροφο χεῖλος φιάλης ἢ μεγάλου κυάθου μὲ ζώνη δικτυωτῶν ρόμβων μεταξὺ ταινιῶν ἐπάνω καὶ ταινία ἐξωτερικά κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. – Ἔντονα ἐξώστροφο χεῖλος βαθέος ἡμισφαιρικοῦ κυάθου μὲ ζώνη κομμένου πλοχμοῦ, πλατιά ταινία χεῖλους ἐξωτερικά, λεπτότερη ἐσωτερικά καὶ τμήμα δακτυλίου γάστρας¹⁸⁸ (πίν. 47: 1). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία ἐσωτερικά. – Ὅμοιο, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ λοξὲς γραμμὲς ἐξωτερικά. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κωνικοῦ κυάθου ἢ κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ λεπτή ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἐξωτερικά στήλη ἀμειβόντων καὶ τμήμα σπείρας. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μικκύλου τροχήλατου ὀλόβαφου κυαθίου. – Ἐπίπεδη δισκοειδὴς βάση σκύφου ἢ κυάθου μὲ ταινία ἐξωτερικά. – **Κύπελλα:** Χεῖλος μὲ δύο ρηχὲς ἀυλακώσεις, πλατιά ταινία ἐξωτερικά, ζευγὸς δακτυλίων ἐσωτερικά. – Δύο συγκολλημένα τμήματα κοίλου τοιχώματος μὲ δέσμη δικάμπυλων γραμμῶν καὶ γωνιώδη μίσχο¹⁸⁹ σὲ ζώνη μεταξὺ ταινιῶν. Ροδόχρωμος πηλός, ἀνοικτὸ ρόδινο ἀλείφωμα, πορτοκαλέρυθρη βαφή (πίν. 47: 15). – Τοίχωμα μὲ σπείρα καὶ χαμηλότερα πλατιά ταινία καὶ ρηχὲς ἐγχαράξεις. – Κυρτὴ βάση καὶ κοῖλο τοίχωμα μεγάλου κυπέλλου μὲ ἱμάντα μεταξὺ ταινιῶν. Διάμ. βάσης 13 ἐκ. – Ἐπικλινὲς ἐξώκυρτο χεῖλος λεκάνης καὶ τμήμα γά-

185. MDP εἰκ. 107:6 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, YE IIIA2).

186. Γιὰ τὸν μικρὸ παραπληρωματικὸ κύκλο ποὺ συνοδεύει πορφύρας σὲ κύλικα βλ. αὐτόθι εἰκ. 141:12 (Κοπρέζα, YE IIIB1).

187. YE IIIA2- IIIB1. Ἡ ἐπίθετη λευκὴ διακόσμηση στὸ χταποδί εἶναι χαρακτηριστικὴ τῆς περιόδου,

αὐτόθι 69, 95, εἰκ. 107:2 (Βουρβάτσι).

188. FS 220. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 100:5 (Φυλακωπή, YE IIIA2).

189. FS 225 ἢ FS 226. Αὐτόθι εἰκ. 101:7 (Μυκῆνες, YE IIIA2), 137:1 (Μυκῆνες, YE IIIB1). Βλ. καὶ Wardle, BSA 64, 1969, εἰκ. 4:18, πίν. 60(d), εἰκ. 4:19, πίν. 60(c).

στρας με ἀκέραιη ὀριζόντια κυλινδρική λαβή. Βαμμένο ἐπάνω τὸ χεῖλος καὶ ἐξωτερικά, τρεῖς πινελιές στὴ λαβή. – Ἐπίπεδη βάση μικρῆς λεκάνης με ταινία ἐξωτερικά καὶ ψηλότερα στὴ γάστρα ὁμάδα λεπτῶν ταινιῶν ἀμφίπλευρα. – Ἐπτὰ μικρὰ τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων με ζώνη ἀνεστραμμένων N-σχήμων κοσμημάτων καὶ δύο λεπτές ταινίες (1), δικτυωτὸ κόσμημα (1), τμήματα σπειρῶν (2), ταινίες (3). – Δύο χεῖλη κωνικῶν ρυτῶν, ἔντονα ἐξωστροφα, σχεδὸν ὀριζόντια, ἐξωστρογγυλά, με μεγάλες στιγμές στὴν ἀκμή. Τὸ ἓνα με πλατιά ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος, ἱμάντες καὶ ταινίες ἐναλλάξ (πίν. 47: 14), τὸ ἄλλο με ταινία ἀπὸ κάτω. – Τρία συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ περιθώριο χεῖλος με κυλινδρικό λαμό ὡς τὸν ὦμο πρόχου. Ταινία ἐπάνω στὸ χεῖλος, ταινία στὴ βάση τοῦ λαμοῦ, ρίζα κατακόρυφης λαβῆς. – Δύο ἐξώκυρτα χεῖλη πρόχων με ταινία ἐπάνω. – Κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ πρόχου με ὁλόβαφη ράχη. – Ἀκέραιη ἐπίπεδη βάση προχοίσκες με ταινία ἐξωτερικά καὶ ἄλλη πρὸς τὴν κοιλιά. Διάμ. βάσης 3,6 ἐκ. – *Πιθαμοφορεῖς*: Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος, βαμμένο ὅλο πλὴν δακτύλιου ἐπάνω. – Δύο ἐξώκυρτα ἐπικλινῆ πρὸς τὰ κάτω χεῖλη με τμήμα τοῦ λαμοῦ. Λεπτοὶ δακτύλιοι ἐπάνω καὶ ἐξωτερικά βαμμένα ὡς τὸν λαμό. Ἐσωτερικά τὸ ἓνα ἐνδόβαφο, τὸ ἄλλο με πλατὺ δακτύλιο. – Δύο συγκολλημένα ὄστρακα καὶ ἓνα συνανήκον ἀπὸ τὸν ὦμο. Ζώνη ὀρθίων κροσσοπεταλίων κάτω ἀπὸ ὀριζόντια κυματοειδὴ ταινία, τρεῖς ἐπάλληλες ταινίες κοιλιάς καὶ ρίζα λαβῆς¹⁹⁰. Κιτρινωπὸς πηλός, πρασινωπὴ βαφή (πίν. 47: 5, 6). – Τμήμα ὦμου με δικτυωτὸ κόσμημα. – Κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ με κεντρικὴ νεύρωση καὶ βαμμένα περιθώρια. – Τμήμα τοιχώματος ἀπὸ σχήμου πιθαμοφορέας με ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν ἐξωτερικά στὴ βάση. – Ὅρθιο ἔκτυπο χεῖλος πιθαμοφορίσκου ἢ ἀλαβάστρου με λεπτοὺς δακτύλιους ἐπάνω καὶ ὁλόβαφο λαμό. – Καμπύλο ἔντονα ἐξωστροφο χεῖλος ἀλαβάστρου βαμμένο ἐπάνω καὶ με ταινία ἐξωτερικά κάτω ἀπὸ αὐτό. – Τμήμα ὦμου ἀλαβάστρου με ὀρθιο περίστικτο βραχῶδες κόσμημα. – Ὅριζόντια κυλινδρική ὁλόβαφη λαβὴ ἀλαβάστρου. – Δέκα τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων,

τὸ ἓνα με σπείρα, τὰ ἄλλα με ταινίες, τὸ ἓνα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαμοῦ-ὦμου. – Τρία συνανήκοντα τμήματα τοιχώματος μικροῦ ψευδοστόμου με ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. Ἰχνος καύσης σὲ ἓνα σημείο, κατόπιν τῆς θραύσης τοῦ ἀγγείου. – Τμήμα κοιλιάς μικροῦ ψευδοστόμου με ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ στενὴ ζώνη ὁμάδων καθέτων γραμμιδίων ἐντὸς περιθωρίου (πίν. 47: 13). – Ἀκέραιη δυσκοειδὴς κοιλὴ βάση μικροῦ ψευδοστόμου με ταινία καὶ ἱμάντα ἐξωτερικά, τρεῖς ὁμόκεντρος δακτύλιους κάτω¹⁹¹. Πηλὸς ἀνοικτὸς καστανός, βαφὴ καστανέρυθρη. Διάμ. βάσης 3,8 ἐκ. (πίν. 47: 10). – *Κρατῆρες*: Δύο ψηλὰ ἐξώκυρτα χεῖλη, βαμμένα ἀμφίπλευρα. Χαμηλότερα στὸ ἓνα κορυφὴ ὀρθίας πορφύρας, τὸ ἄλλο με μεγάλη σπείρα καὶ λοξὴ κυματοειδὴ γραμμὴ. – Ἐξωστροφο ἐξωστρογγυλό χεῖλος με ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικά καὶ τὴν κορυφὴ ὀρθίου μεγάλου περίστικτου ἐλικοειδοῦς ἄνθους. – Ἐννέα γάστρες με ταινίες, ἡ μία με ρίζα πολὺ πλατιάς κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς με θηλιὰ κάτω ἐπιγεγραμμένη τριῶν ταινιῶν. – *Σκύφοι*: Τρία συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα. Λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμή τοῦ χεῖλους, δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικά, στὴ γάστρα ὀρθία πολλαπλὰ τρικάμπυλα τόξα καὶ παραπληρωματικὰ ριπιδίοςχημα με γέμισμα ὁμόκεντρων τόξων (πίν. 47: 3). – Χεῖλος με λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικά καὶ ρίζα λαβῆς. – Δύο χεῖλη με λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη πλατύτερη ἀμφίπλευρα, τὸ ἓνα καὶ με σπείρα στὴ γάστρα. – Δύο γάστρες, ἡ μία με δεύτερη ταινία καὶ πλατιά ὀριζόντια κυματοειδὴ, ἡ ἄλλη με στήλη τεθλασμένης σὲ τετραπλὸ περιθώριο (πίν. 47: 11). – *Ἀβαφοὶ ἐσωτερικά*: Δύο χεῖλη με λεπτὴ ταινία, τὸ ἓνα με στενὴ στήλη ὀριζοντίων τεθλασμένων γραμμιδίων με πολλαπλὸ περιθώριο καὶ ἀγκύλους μίσχους σπειρῶν. Ὁ ἓνας φαίνεται νὰ ἔχει διπλὴ καμπύλη (πίν. 47: 8). – Ἐπτὰ χεῖλη με λεπτὴ ταινία, δακτύλιο καὶ ἀνηρητημένο στάχυ ἀμειβόντων (2 συγκολλώμενα), στήλη τεθλασμένης με περιθώριο (1), γραμμές (1), στήλη ὀριζοντίων ἀραιῶν τεθλασμένων με περιθώριο καὶ ταινία γάστρας (2 συγκολλημένα). – Εἴκοσι πέντε γάστρες με σπείρες (2), στήλη ἀντίπτωτων κροσσοπεταλίων

190. FS 48 (μικρὸς πιθαμοφορέας) ἢ FS 40 (μεσαῖος). MDP εἰκ. 116:8, 116:9 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, YE IIB1), εἰκ. 149:3 (Ἐπιστημονικὴ

Συλλογὴ Ναυπλίου, YE IIB2), Wardle, BSA 64, 1969, πίν. 18(a)3.

191. YE IIB χαρακτηριστικό. MDP 108, 126-127.

μέ διπλὸ περιθώριο (2, ἡ μία ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες), ἀνηρτημένο στάχυ ἀμειβόντων (1) τμήμα ἐλικοειδοῦς ἄνθους (1), στήλη τεθλασμένης με περιθώριο (2, ἡ μία με ἱμάντες γάστρας), τμήματα ὄρθιων πολλαπλῶν τόξων ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (2), ἱμάντες (4), ταινίες (4, ἡ μία με δακτύλιο), ἀκέραιη λαβὴ με πινελιές (2), τμήμα λαβῆς με πινελιές (3, στή μία ἐγκάρσιες), ρίζα λαβῆς με πινελιά (2). – Τρεῖς δακτυλιόσχημες βάσεις με ταινία καὶ δακτυλίους στὸν πυθμένα. – Δύο συγκολλημένα ὄστρακα ἐνδόβαφου σκύφου ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα με μεσαία ταινία ἐξωτερικὰ καὶ σειρὲς ὄρθιων καὶ ἀνηρτημένων διπλῶν μεγάλων ἡμικυκλίων. Πολὺ ἐξίτηλη βαφή. – Δύο χεῖλη ἐνδόβαφων σκύφων με πλατιά ταινία καὶ δέσμες γραμμῶν. – Δύο γάστρες ἐνδόβαφων σκύφων, ἡ μία με στήλη τεθλασμένης με διπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία. – Τέσσερα χεῖλη με στιγμὲς στὴν ἀκμή, τὰ τρία συνανήκοντα. – Ἐντεκα τμήματα ὀλόβαφων σκύφων: δύο ἐξοκυρτα χεῖλη, ὀκτὼ γάστρες, μία ἀκέραιη λαβὴ με τμήμα γάστρας. *Χειροποίητα*: Γάστρα μικκύλου ἡμισφαιρικοῦ κυάθου με κύκλο καὶ τεθλασμένη γραμμὴ. Ροδόχρωμος

πηλός, ἐρυθρὴ στιλπνὴ βαφή (πίν. 47: 12). – Τοῖχωμα μικκύλου κλειστοῦ ἀγγείου με ταινίες. – Τμήμα ὅμου καὶ κοιλιᾶς μικροῦ σφαιρικοῦ ψευδόστομου ἀμφορέα με ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. Διχαλωτὸ ἄνθος στὸν ὅμο καὶ πυκνὲς λεπτὲς ταινίες.

Νεότερα: Περίκυρτο χεῖλος πρόχου ἀπὸ πορώδη ρόδινο πηλὸ με μελανὴ ἀραιὴ βαφή. Ἐξώβαφο ὡς τὸν λαμὸ καὶ ἐσωτερικὰ ὡς πλατὺ δακτύλιο.

Εἰδώλια: Κεφάλι με πόλο μικρότατον εἰδωλίον. Κωνικὸς κοῖλος πόλος με σταυρὸ ἐπάνω, λεπτὴ ταινία γύρω στὴν ἀκμή καὶ ἀνηρτημένα χροσσοπετάλια γύρω, δακτύλιο στὴ βάση τοῦ πόλου. Πεπλατυσμένο κεφάλι στὴν κατατομὴ με γραπτὴ μύτη καὶ αὐχένα, στιγμὲς ὡς ὀφθαλμούς. Ροδόχρωμος πηλός, κόκκινη βαφή. Σωζ. ὕψ. 1,5 ἐκ., διάμ. πόλου 1,35 ἐκ. (πίν. 47: 9). – Κορμὸς καὶ τμήμα κεφαλιοῦ εἰδωλίου T με δύο χέρια ἐπίθετα, διπλωμένα στὸ στήθος, σπασμένα στοὺς ἀγκῶνες, πλαστικὴ πλεξίδα στὸν αὐχένα ὡς τὸ μέσον τοῦ κορμοῦ. Δακτύλιος στὸν λαμὸ, κατακόρυφη διαγράμμιση στίς δύο ὀψεις. Ἀνοικτὸς πορτοκαλόχρωμος πηλός, καστανέρυθρη βαφή. Σωζ. ὕψ. 3,7 ἐκ., σωζ. πλ. 3,35 ἐκ.

Ἀκόμη χαμηλότερα τὸ δάπεδο, ἀρκετὰ ἀνώμαλο, ἦταν ἀπὸ πατημένο χῶμα ποὺ ἀκουμπάει πρὸς Α. στὸν κατηφορικὸ βράχο. Περίπου 0,10 μ. ψηλότερα ἔφερε ὄστρακα καὶ μερικὰ ἀγγεῖα. Μεταξὺ τῶν ὀστράκων εὐρέθηκε πόδι ὑποστάτη με εἰκονιστικὴ παράσταση πουλιοῦ στὸ ἓνα πόδι, χάλκινος ὀπτεὺς τετραγώνου διατομῆς καὶ ἀρίστης διατηρήσεως καὶ διάφορα ἀγγεῖα. Ἐπίσης δύο ἐλεφάντινες γραφίδες με ὀξεῖα ἀπόληξη (ἀρχικὰ ἀκέραιες, ἔσπασαν στὸ σκάψιμο καὶ συγκολλήθηκαν). Ἀντὶ κεφαλῆς ἔχουν λοξὴ κόψη πλάτους ἴσου πρὸς τὴ μεγαλύτερή τους διάμετρο. Ἀπευθείας ἐπάνω στὸ δάπεδο ἦσαν πεσμένα ἀρκετὰ ἀγγεῖα, ὅλα σπασμένα, μερικὰ ἐντελῶς ἢ ἐν μέρει πλήρη. Τὰ περισσότερα ἀνήκαν σὲ μεγάλο πιθοειδὲς ἀπὸ σκοῦρο πηλὸ, μία κύλικα σπασμένη, ἓνα προχοῖδιο στὴ βορειοανατολικὴ γωνία, ἓνα ἐπίπεδο τετράπλευρο κομμάτι πρασινωποῦ πηλοῦ καὶ κομμάτια ἀγγείου ἀπροσδιορίστου σχήματος.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 135 + 1 εἰδώλιο. Ἕνας χάλκινος ὀπέας, 2 ἐλεφάντινες γραφίδες, 1 ἐπίγραμμα ἀπὸ ὑαλόμαξα, 5 κωνίδια, 3 κονιάματα.

Ἄγραπτα 6, γραπτὰ 119, ἀπροσδιόριστα 10.

Ἄγραπτα: Τέσσερα συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ

ἐνδόστροφο χεῖλος καὶ τὴν κωνικὴ γάστρα μεγάλης κύλικας με ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. Κιτρινωπὸς πηλός. Διάμ. χεῖλους 23 ἐκ. – Ἐνδόστροφο χεῖλος κωνικῆς κύλικας με ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Ἐπίπεδη βάση κωνικοῦ κυάθου καμένη ἐσωτερικὰ.

Γραπτά: Κύλικες: Ἐξώκυρτο ψηλὸ χεῖλος βαθιὰς κύλικος βαμμένο ἀμφίπλευρα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ λεπτή ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τμήμα ὀρθίας πορφύρας. – Τέσσερις γάστρες μὲ στικτὸ κύκλο καὶ διάγραμμα στέλεχος πορφύρας ποὺ ἐπιγράφεται σὲ ἱμάντες γάστρας (πίν. 48: 8) (2 συγκολλημένα), ταινίες πρὸς τὸ στέλεχος (2). – Στέλεχος μὲ γραμμὲς-ἀπολήξεις πορφυρῶν καὶ ἐλικοειδῶν ἀνθέων ἐπάνω ἀπὸ δέσμη ἱμάντων. – Δύο στελέχη μὲ δακτυλίου. Τὸ ἓνα κατόπιν τῆς θραύσης φέρει ἀποκρούσεις στὸ ἓνα ἄκρο προκειμένου νὰ χρησιμοποιηθεῖ ὡς πῶμα. – Δύο συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὸ στέλεχος καὶ τὴ μεγάλη δισκοειδῆ βάση. Ἡ βάση κοίλη κάτω καὶ μὲ ρηχὴ κεντρικὴ κοιλότητα. Διάμ. βάσης 8,3 ἐκ. – Κοίλη δισκοειδῆς βάση μὲ πλαστικὸ ἀναβαθμὸ, βαμμένο ἐπάνω. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κύλικος ἢ ρηχοῦ κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα σπείρα καὶ παραπληρωματικὴ γωνία¹⁹² (πίν. 48: 2). – Ἐπίμηκες εὐθὺν τμήμα λαβῆς, ἀποκολλημένο ἀπὸ ὁμοίό του, μὲ τὸ ὁποῖο ἀποτελοῦσαν διπλὴ εὐθεία λαβὴ μὲ γραπτὴ κλίμακα στὴν ἄνω ὀψὲ¹⁹³. Ἀνοικτὸς κιτρινωπὸς πηλὸς, καστανὴ βαφή (πίν. 48: 10). – Εὐθὺν χεῖλος πινακίου μὲ πολὺ ρηχὴ, σχεδὸν ὀριζόντια γάστρα. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ ἱμάντες ἀμφίπλευρα. – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ ἔντονα ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὴ σφαιρικὴ γάστρα βαθῆος ἡμισφαιρικοῦ κυάθου. Πλατιά ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ἀμφίπλευρα, πλάγια πορφύρα καὶ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν¹⁹⁴. Καστανέρυθρη βαφή, κιτρινωπὸς πηλὸς. Ἰχνος καύσης στὸ χεῖλος ἀμφίπλευρα (πίν. 48: 9). – Βαθιὰ γάστρα ἡμισφαιρικοῦ κυάθου μὲ τμήμα ὀρι-

ζόντιας κυλινδρικοῦ λαβῆς. Ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος, πινελιὰ στὴ ρίζα τῆς λαβῆς, ἱμάντες στὴ γάστρα, ταινία στὴ βάση, δακτύλιος στὸν πυθμένα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου μὲ λεπτὸ δακτύλιο καὶ πλατιά ταινία ἐξωτερικά. – Γάστρα κυάθου μὲ ταινία καὶ πυκνὲς γραμμὲς. – Κοῖλο τοίχωμα κυπέλλου μὲ δέσμη δικάμπυλων γραμμῶν καὶγωνιώδη μίσχο καὶ στὴ μέση τρεῖς ρηχοὺς δακτυλίους καὶ πλατιά ταινία¹⁹⁵ (πίν. 48: 6). – Εὐθὺν χεῖλος κυπέλλου μὲ ρηχοὺς δακτυλίους ἐξωτερικά καὶ ταινία ἀμφίπλευρα. – Ὅμοιο, μὲ λεπτή ταινία ἐπάνω καὶ μεσαία ἐξωτερικά καὶ στὴ γάστρα ἀπροσδιόριστο κόσμημα, ἴσως πορφύρα ἢ ἀμειβόντες. – Κυρτὴ βάση κυπέλλου μὲ ζευγὸς ταινιῶν ἐξωτερικά. – Δύο συγκολλημένα τμήματα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ λοξὰ ἄνθη (διακρίνονται οἱ μίσχοι) ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες γάστρας καὶ ὀλόβαφο πλαστικὸ ἐξόγκωμα, ἴσως ρίζα ὀριζόντιας λαβῆς ἢ ὠτίο¹⁹⁶ (πίν. 48: 16). – Τμήμα ἀπὸ τὸ ἓνα κάθετο πόδι ὑποστάτη. Τμήμα πλατιάς γραμμῆς καὶ ταινία κάτω καὶ σὲ μετόπη πουλί (πελαργός;) πρὸς τὰ ἀριστερὰ μὲ δικτυωτὸ σῶμα καὶ τὸ ἓνα πόδι λυγισμένο σὲ μετέωρο βῆμα (πίν. 48: 1). – Τμήμα ἀπὸ τὸν ὦμο μεγάλης πρόχου μὲ πλατιά ταινιωτὴ κατακόρυφη λαβή. Ταινία στὸν ὦμο, χιαστὶ γραμμὲς στὴ ράχη τῆς λαβῆς καὶ δακτύλιος γύρω στὴ ρίζα τῆς. Σκουρὸς ἐρυθρὸς πηλὸς μὲ πολλὰ ἐγκλείσματα, ἀνοικτὸ ροδόχρωμο ἀλείφωμα, βαφὴ καστανέρυθρη. – Ἐπικλινὲς ἐξώκυρτο χεῖλος προχοΐσκης μὲ ταινία ἐπάνω καὶ ἀπὸ μία ἀμφίπλευρα. – Τμήμα ὤμου μικροῦ ἀγγείου, μᾶλλον προχοΐσκης, μὲ στενὴ ζώνη κομμένου πλοχμοῦ μεταξὺ ταινιῶν (πίν. 48: 3). – Τμήμα

192. Τὰ παραπληρωματικὰ στοιχεῖα στὶς τρέχουσες σπεῖρες εἶναι χαρακτηριστικὰ τῆς YE IIIA1 περιόδου, *MDP* 52. Τὸ σχῆμα τῆς YE IIIA1 κύλικος μὲ ρηχὴ γάστρα δὲν ἀναφέρεται ἀπὸ τὸν Furumark (αὐτόθι 66, εἰκ. 76). Ἴσως πρόκειται γιὰ κύαθο FS 219, αὐτόθι εἰκ. 72.

193. Τὸ μόνο γνωστὸ σχῆμα μὲ τέτοια λαβὴ εἶναι τὸ πύραυνο FS 312, ἓνα κατεξοχὴν ἄγραπτο χρηστικὸ ἀγγεῖο, ἀλλὰ ἐν προκειμένῳ ἡ λαβὴ εἶναι διπλὴ (προφανῶς γιὰ ἐνίσχυση) καὶ προέρχεται ἀπὸ μικρὸ γραπτὸ ἀγγεῖο. Δὲν πρέπει νὰ ἀποκλειστεῖ ἡ πιθανότητα τὸ ἰδιότυπο αὐτὸ κομμάτι νὰ προέρχεται ἀπὸ κάποιον εἶδος πῆλινο ὁμοίωμα ἢ ἰδιότυπο ἀγγεῖο.

194. Τὸ ἔντονο προφίλ προδίδει κύαθο μὲ προχὸν

FS 249 μὲ στενὴ διακοσμητικὴ ζώνη. Ὁ συνδυασμὸς τοῦ σχήματος μὲ τὴν ὀριζόντια πορφύρα παραπέμπουν στὴν YE IIIA2 περίοδο. Γιὰ τὸ σχῆμα βλ. *MDP* εἰκ. 105.

195. FS 225 ἢ FS 226. Αὐτόθι εἰκ. 101:7 (Μυκῆνες, YE IIIA2), 137:1 (Μυκῆνες, YE IIIB1). Βλ. καὶ Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 4:18, πίν. 60(d), εἰκ. 4:19, πίν. 60(c).

196. Τὸ σχῆμα τῆς γάστρας παραπέμπει σὲ κύλικα. Τὸ ὠτίο στὴ γάστρα κύλικας ἢ ὅποιον ἄλλον ἀνοικτοῦ σκεύους εἶναι ἐντελὸς ἀσυνήθιστο. Ἴσως πρόκειται γιὰ ρίζα ὀριζόντιας λαβῆς, ὅποτε ἡ γάστρα θὰ μπορούσε νὰ προέρχεται ἀπὸ YE IIIA2 κύαθο μὲ ὀριζόντιες λαβὲς FS 245, *MDP* εἰκ. 104.

ὤμου πιθαμφορέα με πυκνὸ κόσμημα φολίδων με κεντρικὲς στιγμές¹⁹⁷. Πηλὸς σκούρος ἐρυθρός, λευκὸ παχὺ καθαρὸ ἐπίθετο ἀλείφωμα, σκούρα ἐρυθρὴ βαφή (πίν. 48: 7). – Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸν ὦμο μεγάλου πιθαμφορέα με καμπύλη γραμμὴ ποὺ περιγράφει τὴ λαβὴ καὶ δύο ταινίες ὤμου. – Τμήμα ὤμου μικροῦ πιθαμφορέα με δικτυωτὸ κόσμημα καὶ πλατιὰ γραμμὴ ποὺ περιγράφει λαβή. – Τμήμα ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ τὴν κοιλιά πιθαμφορέα με στενὴ ζώνη ἀραιῶν κατακόρυφων τεθλασμένων γραμμῶν καὶ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν (πίν. 48: 14). – Τμήμα ὤμου, ἴσως ἀπὸ μικρὸ ἀλάβαστρο, με ταινία πλατιὰ καὶ λεπτὴ καὶ στιγμές. – Τμήμα ὤμου μικροῦ κλειστοῦ ἀγγείου με στήλη πλοχμοῦ με κεντρικὴ στιγμὴ καὶ ταινία. – Δύο τοιχώματα κλειστών ἀγγείων με ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, τὸ ἓνα ἀπὸ ροδόχρωμο πηλὸ με πολλὲς προσμιξέις με κιτρινωπὸ ἀλείφωμα καὶ καστανὴ βαφή. – Δεκαοκτὼ τοιχώματα κλειστών ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων δώδεκα με ταινίες, ἓνα ἐξώβαφο καὶ πέντε συνανήκοντα μεγάλου ἐξώβαφου κομματιοῦ. – Τέσσερα συγκολλημένα ὄστρακα καὶ ἓνα συνανήκον τμήμα ἀπὸ τὸ σφαιρικὸ σῶμα μεγάλου, ὄχι ἀποθηκευτικοῦ, ψευδοστόμου με ρίζα κατακόρυφης λαβῆς καὶ ἱμάντες μεταξὺ πλατιῶν ταινιῶν καὶ τμήμα πλατιᾶς ταινίας χαμηλότερα. Τὸ συνανήκον ὄστρακο εἶναι καμένο. – Σχεδὸν ἀκέραιος ἐπίπεδος δίσκος ψευδοστόμου με τμήμα στελέχους καὶ τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. Μεγάλος ὀλόβαφος κύκλος καὶ τρεῖς λεπτοὶ δακτύλιοι γύρω του στὸν δίσκο, βαμμένη ἢ ράχη τῆς λαβῆς πλὴν τριγώνου, ἴχνη δακτυλίου στὴ βάση τοῦ στελέχους. – Μεγάλο κομμάτι ἐπίπεδου ὤμου ψευδοστόμου με ρίζα στελέχους καὶ τμήμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. Δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στελέχους, ὀλόβαφη ἢ ράχη τῆς λαβῆς, διχαλωτὰ ἄνθη με καμπύλο μίσχο καὶ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν στὸν ὦμο. Κιτρινωπὸς πηλός, μελανὴ βαφή (πίν. 48: 5). – *Κρατῆρες*: Τρία συγκολλημένα καὶ ἓνα συνανήκον ὄστρακα ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τὴ γάστρα. Ταινία ἐπάνω

καὶ ἐξωτερικά, δεύτερη πλατιὰ ἀμφίπλευρα, στὴ γάστρα δύο ἐπάλληλες ταινίες. Στὴ διακοσμητικὴ ζώνη ζεύγη ἀντιθετικῶν κατακόρυφων πορφύρων με διάστικτο σῶμα καὶ συμπαγὲς στέλεχος¹⁹⁸. Πορτοκαλόχρωμος πηλός, ἐρυθρὴ στιλπνὴ βαφή. Διάμ. χεῖλους 26 ἐκ. (πίν. 48: 12, 13). – Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος βαμμένο ἐπάνω καὶ ἐξωτερικά. Στὴ γάστρα ὄρθιες πορφύρες σὲ σειρὰ με διάστικτο σῶμα καὶ στέλεχος¹⁹⁹ (πίν. 48: 15). – Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος βαμμένο ἀμφίπλευρα καὶ τμήμα πολὺ πλατιᾶς ταινιωτῆς λαβῆς με βαμμένα περιθώρια καὶ λοξὴ πλατιὰ ταινία. – Γάστρα με στέλεχος πορφύρας καὶ παραπληρωματικὸ στικτὸ κύκλο καὶ ταινία. – Ἐξὶ γάστρες με ταινίες, στὶς δύο καὶ με δακτυλίους. – Τμήμα δισκοειδοῦς δακτυλιόσχημης βάσης με δύο πλατιᾶς ταινίες ἐξωτερικά. – *Σκύφοι*: Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος ὡς τὴν κοιλιά μόνωτου σκύφου με ρίζα ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς. Λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα, δεύτερη πλατιὰ ἐξωτερικά, στενὴ ζώνη πεταλίων καὶ δέσμη ἱμάντων στὴ γάστρα, πινελιὰ στὴ ρίζα τῆς λαβῆς. Ἐσωτερικὰ δακτύλιος στὴ γάστρα καὶ ἱμάντες πρὸς τὸν πυθμένα²⁰⁰. Καστανόκιτρινος πηλός, καστανὴ βαφή (πίν. 48: 4). – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα. Τὸ χεῖλος βαμμένο ἐπάνω, με πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά καὶ δακτύλιο ἐσωτερικά. Στὴ γάστρα τμήμα σπείρας καὶ λοξὸς μίσχος με διπλὸ περίγραμμα καὶ στιγμές κατὰ μῆκος, δικτυωτοὶ ρόμβοι ἐκατέρωθεν του καὶ ταινία χαμηλότερα. Κιτρινωπὸς πηλός, σκούρα καστανὴ βαφή (πίν. 48: 11). – Τρία συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος με λεπτὴ ταινία ἐπάνω καὶ δεύτερη πλατιὰ ἐξωτερικά καὶ τὴ γάστρα με ὄρθια πολλαπλὰ τόξα με ἀνηρητημένα ἡμικύκλια καὶ παραπληρωματικὰ πετάλια. – Γάστρα με τμήμα ταινίας κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τμήμα ὄρθιου περιστικτοῦ ἐλικοειδοῦς ἄνθους. – Πολὺ εὐρὺ κοντὸ στέλεχος με πλατὺ δακτύλιο καὶ ἄλλον στὸν πυθμένα. – Τμήμα βάσης με ταινία ἐπάνω στὴν περιφέρεια. – *Ἀβαφοὶ ἐσωτερικά*: Τέσσερα συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος με λεπτὴ

197. M. Benzi, *Rodi e la civiltà micenea* (Roma 1992) πίν. 41(a), μεγάλος πιθαμφορέας.

198. FS 9 με ἀντιθετικὰ ζεύγη πορφύρων FM 23, YE IIIB1. *MDP* εἰκ. 135:4 (Μυκῆνες), 135:3 (Εὔτηρη). Βλ. καὶ πορφύρες σὲ σειρὰ με ὀλόβαφο σῶμα, αὐτόθι εἰκ. 134:1 (Μυκῆνες).

199. FS 9, YE IIIB1. Βλ. αὐτόθι εἰκ. 135:2 (Μυκῆ-

νες), Wace, *BSA* 45, 1950, πίν. 24(b).

200. FM 45 U-pattern, FS 283 μόνωτος σκύφος. Τὰ μικρὰ κοσμήματα σὲ ζώνη συνηθίζονται στὸ σχῆμα αὐτό, βλ. *MDP* εἰκ. 109:1 (Βουρβάτσι), 109:5 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), 109:6 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), (YE IIIA2).

ταινία καὶ δακτύλιο καὶ τὴ γάστρα μὲ στήλες τεθλασμένης. – Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο. – Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ τμήμα ὁμόκεντρων ἀντιμέτωπων πεταλίων. – Εἴκοσι γάστρες μὲ στήλη ἀντίκωντων κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (3, τὰ δύο συγκολλημένα), τμήματα τόξων ὀρθίων καὶ ἀνηρτημένων (3, τὸ ἓνα μὲ ρίζα λαβῆς), στήλη ὀριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο (2), γραμμὲς (1), τμήμα σπείρας καὶ ἱμάντες (1), ταινίες (4), ἱμάντες στὸν πυθμένα (1), ἱμάντες γάστρας (2 συγκολλημένα), τμήμα λαβῆς μὲ πινελιές (3). – Τέσσερα τμήματα δακτυλιόσχημων βάσεων, τὰ δύο συγκολλώμενα μὲ δακτυλίους στὸν πυθμένα καὶ ταινία ἐξωτερικά. – Γάστρα ἐνδόβαφου σκύφου μὲ ταινία. – Δύο γάστρες ὁλόβαφου σκύφου.

Ἀγγεῖα: Κύλιξ²⁰¹, σχεδὸν πλήρης, συγκολλημένη ἀπὸ ἀρκετὰ ὄστρακα καὶ συμπληρωμένη στὸ χεῖλος καὶ στὴ βάση. Χεῖλος κυρτόπλευρο, γάστρα κωνική, στέλεχος βραχύ, βάση κοίλη μὲ πολὺ ἀβαθὴ μικρὴ κεντρικὴ κοιλότητα. Δύο μικρὲς κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβὲς ἐκφυόμενες ἀπὸ τὴν ἀκμὴ τοῦ χεῖλους καὶ ἀπολήγουσες στὸ μέσον τῆς γάστρας²⁰². Πηλὸς κιτρινωπός. Ἀγραπτή. Ὑψ. 16 ἐκ., διάμ. χεῖλους 17-17,5 ἐκ., διάμ. βάσης 7,4 ἐκ. (πίν. 46β). – Τμήμα σκυφοειδοῦς κρατήρα, συγκολλημένο ἀπὸ πέντε ὄστρακα (πίν. 49α: 2). Ὑπάρχουν καὶ δύο ἀκόμη ποὺ δὲν συναρμολογῶνται μὲτὰ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τὴ γάστρα καὶ ἀκέραιη ἢ μία ὀριζόντια κυλινδρική λαβή. Ταινία στὸ χεῖλος, δευτέρη χαμηλότερα ἐξωτερικά καὶ ἄλλες δύο ἰσοπαχεῖς ἐπ'ἀλλήλες λίγο χαμηλότερα ἀπὸ τὴ λαβή. Στὴν ἐνδιάμεση ζώνη πολλαπλὰ τρικάμπυλα τόξα πλάγια σὲ σχῆμα τριλόβου ἄνθους μὲ καμπύλο μίσχο. Σώζεται ἓνα ἀριστερὰ τῆς λαβῆς, καθὼς καὶ τμήμα ἄλλου δεξιὰ τῆς λαβῆς. Πινελιὰ στὶς ρίζες τῆς λαβῆς καὶ στὴν κορυφὴ τῆς ράχης. Ἐσωτερικά πρὸς τὸν πυθμένα δύο πλατεῖς ἰσοπαχεῖς δακτύλιοι. – Τὸ ἓνα μεμονω-

μένο ὄστρακο φέρει μόνον τὴ μία ἀπὸ τὶς δύο ἐξωτερικὲς ταινίες, ἐνῶ τὸ ἄλλο εἶναι κομμάτι χεῖλους. Πιθανὸν προέρχεται ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ τοῦ ἀγγείου. Σώζει τμήμα τῆς ἀνώτερης σπείρας μὲ τρεῖς ἐνάλληλες καμπύλες γραμμὲς ἀπὸ κάτω²⁰³ (πίν. 49α: 1). Σωζ. ὕψ. 17,2 ἐκ., σωζ. πλ. 15 ἐκ.

Εἰδῶλιο: Κορμὸς ζωομόρφου εἰδωλίου καὶ ὀπίσθιο τμήμα μὲ διπλωμένη κάτω οὐρά, σπασμένη στὸ ἄκρο. Σπασμένα τὰ πόδια. Τεφρὸς πηλὸς καὶ ἀλείφωμα, καστανέρυθρη βαφή. Κυματοειδεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ τῶν πλευρῶν. Σωζ. μῆκ. 4,25 ἐκ., μέγ. πλ. 2 ἐκ.

Μικρὰ εὐρήματα: Ἀκέραιος χάλκινος ὀπέας, ἀρκετὰ ὀξειδωμένος. Λεῖπει ἡ λαβή. Τετραγωνικῆς τομῆς στὸ ἐπάνω μέρος, λεπταίνει πρὸς τὰ κάτω καὶ καταλήγει σὲ αἶχμή. Στὸ ἄνω ἄκρο συνεχίζεται ἐπὶ 1 ἐκ. λεπτυνόμενος, παραμένει ὅμως τετραγωνικῆς τομῆς. Σὲ αὐτὸ τὸ μέρος θὰ στερεωνόταν ἡ λαβή ἀπὸ ἄλλο ὑλικό, πιθανὸν ξύλο. Σωζ. ὕψ. 6,5 ἐκ., μέγ. πλ. πλευρᾶς τετραγώνου 0,5 ἐκ. (πίν. 47β). – Δύο γραφίδες, μεγάλη καὶ μικρή, ἀπὸ ἐλεφαντόδοντο, συγκολλημένες ἀπὸ τρία καὶ δύο κομμάτια ἀντίστοιχα. Κυλινδρικές, μὲ ὅξυ τὸ ἓνα ἄκρο καὶ πεπλατυσμένο τὸ ἄλλο. Ὑψ. 11,6 ἐκ. καὶ 8,2 ἐκ. (πίν. 48β). – Σπασμένο ἐπίγραμμα ἀπὸ ὑαλόμαζα. Ἡ πίσω ὀψη ἐπίπεδη. Ἐμπρὸς ταινία μὲ νευρώσεις ποὺ δημιουργεῖ διπλὴ συμπαγὴ ἔλικα. Λεῖπει τὸ κάτω ἄκρο, ἐνῶ στὸ ἐπάνω ὀριζόντιο τμήμα. Σωζ. ὕψ. 2,5 ἐκ., πλ. 1,5 ἐκ. – Μεγάλον ἀκέραιο διάτρητο κωνίδιον μὲ ἐπίπεδη βάση καὶ κορυφή, ἀπὸ μαῦρο στεατίτη. Διάμ. βάσης 2,5 ἐκ., ὕψ. 1,9 ἐκ. – Μεγάλον ἀκέραιο διάτρητο κωνίδιον μὲ ἐπίπεδη βάση καὶ κορυφή, ἀπὸ γκριζοπράσινο στεατίτη. Διάμ. βάσης 2,8 ἐκ., ὕψ. 1,8 ἐκ. – Μικρὸν διάτρητο κωνίδιον μὲ ἐπίπεδη βάση καὶ κορυφή, ἀπὸ μαῦρο στεατίτη μὲ γκριζοπράσινα νερά. Ἀποκεκροσμένο σὲ δύο σημεῖα τῆς περιφέρειας τῆς βάσης. Διάμ. βάσης 2,3 ἐκ., ὕψ. 1,2 ἐκ. – Μικρὸν ἀκέραιο διάτρητο κωνίδιον μὲ ἐπίπεδη βάση καὶ κορυφή, ἀπὸ ἰώδη στεατίτη. Διάμ. βάσης 1,8 ἐκ., ὕψ. 1,2 ἐκ. – Μικρὸν ἀκέραιο

201. MM 12523, Πλάκες 1975, Κατῶγι 10, δάπεδο.

202. Taylour, *BSA* 50, 1955, πίν. 45(d), 45(e), French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 17:K18 (FS 274), Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 10:104, 11:106, 12:6, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 13:163, 166, 167.

203. FM 12:37 συνδυασμὸς κισσόφυλλου καὶ σπεί-

ρας, FS 281 YE IIIB1 σκυφοειδὲς κρατήρας. Γιὰ τὴν τομὴ τοῦ χεῖλους βλ. *MDP* εἰκ. 142:3 (Μυκῆνες) = Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 4:18. Γιὰ τὴ διακοσμητικὴ ζώνη πρὸς *MDP* εἰκ. 142:5 (Εὐτρηση), *RMDP* εἰκ. 89:100, FS 8 (Μενελάϊον, YE IIIA2).

διάτρητο κωνίδιο με επίπεδη βάση και κορυφή, από μαύρο στεατίτη. Διάμ. βάσης 1,7 εκ., ύψ. 1,2 εκ. – Κομμάτι κονιάματος, αρκετά παχύ. Στην άνω λεία επιφάνεια το μεγαλύτερο μέρος καλύπτεται από κόκκινο χρώμα με καμπύλο τελείωμα. Το υπόλοιπο από λευκό χρώμα. Διαστ. 4,5×3,5 εκ., πάχ. 2,3 εκ. – Επίμηκες κομμάτι κονιάματος. Το μεγαλύτερο μέρος της άνω επιφάνειας είναι βαμμένο με

κίτρινο χρώμα. Άριστερά εὐθύγραμμο κατακόρυφο τελείωμα και το υπόλοιπο τμήμα λευκό. Έπάνω στο κίτρινο διακρίνεται ένα λογχοειδές σχήμα βαμμένο με κόκκινο ἐξίτηλο χρώμα. Διαστ. 5×2,8 εκ., πάχ. 1,2 εκ. – Μικρό τριγωνικό κομμάτι κονιάματος. Λευκή ἀκόσμητη επιφάνεια. Διαστ. 2,8×2 εκ., πάχ. 1,4 εκ.

Ἡ νοτιοανατολική γωνία εἶναι κατελιμμένη ἀπὸ σκελετὸ μικροσώμου ἀτόμου, πιθανότατα νέου, τοῦ ὁποῖου τὸ κρανίον, κυριολεκτικὰ λυωμένο καὶ σχεδὸν ἐπίπεδο, εἶναι τοποθετημένο ἐπάνω σὲ κομμάτι κονιάματος (πίν. 49β). Ἡ στάση τοῦ νεκροῦ εἶναι κανονική. Εἶναι δηλαδὴ ἄτομο θαμμένο καὶ ὄχι καταπλακωμένο στὴ θέση ὅπου ἔτυχε νὰ πέσει. Τὸ κρανίον εἶναι κεκλιμένο στὸ δεξιὸ μάγουλο. Ἡ σπονδυλικὴ στήλη, τεταμένη, καταλήγει στὴ λεκάνη καὶ οἱ πλευρὲς καμπυλώνονται πρὸς τὰ κάτω συμμετρικὰ πρὸς τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ θώρακος. Τὰ δύο χέρια, ἐπίσης συμμετρικά, εἶναι σταυρωμένα στὸ στήθος, τὸ δεξιὸ ἐπάνω ἀπὸ τὸ ἀριστερό. Ἦταν δηλαδὴ θαμμένος κανονικά, ὕπτιος, μετὰ τὸ κεφάλι πρὸς τὰ δεξιά. Τὰ δύο σκέλη, μετὰ τὰ ὁστὰ παράλληλα μεταξύ τους (μηριαῖο πρὸς μηριαῖο καὶ κνήμη πρὸς κνήμη) εἶναι πεσμένα καὶ τὰ δύο πρὸς δεξιά συννεσταλμένα στὰ γόνατα. Καθὼς φαίνεται ὁ νεκρὸς τοποθετήθηκε ὕπτιος μετὰ τὰ γόνατα ψηλὰ καὶ ἐλαφρότατη κλίση πρὸς τὰ δεξιά, ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὴ θέση τῆς λεκάνης, καὶ τὰ σκέλη του ἔπεσαν πρὸς τὴν κατεύθυνση ὅπου ἔκλιναν. Τὸ νεαρὸ αὐτὸ ἄτομο ἐβίωσε, ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι δύο, κατὰ τὴν καταστροφὴ τοῦ κτιρίου, ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὸ θρυμματισμένο του κρανίον καὶ κατόπιν ἐτάφη ὅπως-ὅπως καὶ ἀκτέριστο μέσα στὸ κατεστραμμένο κατῶγι ἐπάνω σὲ καταπτώσεις μετὰ τὴν κατάρρευση τοῦ δωματίου. Ἐτάφη ὅμως κανονικά, ἂν καὶ πρόχειρα, ἀπὸ τοὺς ἐπιζῶντες, οἱ ὅποιοι ἄνοιξαν χώρον στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ δωματίου ἀνάμεσα στὰ ἐρείπια, περίπου 0,30 μ. ἐπάνω ἀπὸ τὸ δάπεδο, τὸ ὁποῖο ἦταν σπαρμένο μετὰ ἀγγεῖα: Ἐνα προχοῖδιο στὴ βορειοανατολικὴ γωνία (εἰκ. 23: δ).

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Προχοῖδιο οἰκιακῆς χρήσεως. Σῶζεται σχεδὸν πλῆρες, συγκολλημένο ἀπὸ πολλὰ ὅστρακα. Λεῖπει μόνο τμήμα τοῦ λαμποῦ καὶ 2-3 κομματάκια τῆς κοιλιάς. Χεῖλος εὐθύ, λαμὸς βραχύς, κοιλία βραχυστρόγγυλη, λαβὴ κατακόρυφη κυλινδρική, ἐκφυόμενη λίγο κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ ἀπολήγουσα

στὸ μέσον τῆς κοιλιάς, βάση δισκοειδῆς. Τὸ μισὸ περίπου ἀγγεῖο καμένο. Πηλὸς τραχὺς κεραμόχρωμος. Ἄγραπτο. Ὑψ. 8,5 εκ., διάμ. χεῖλους 6 εκ., διάμ. βάσης 3,2 εκ., μέγ. περίμετρος κοιλιάς 28,25 εκ., μέγ. διάμ. κοιλιάς 9 εκ.

Κομμάτια ἀγγείων παραπλεύρως τοῦ βορείου τοίχου καὶ στὴ βορειοδυτικὴ γωνία (εἰκ. 23: ε).

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο όστράκων 46 + 1 πήλινο αντικείμενο (πῶμα).

Πρώμο 1, ἄγραπτα 8, γραπτὰ 37.

Πρώμο: Τμήμα γάστρας βαθέος ἡμισφαιρικοῦ κυάθου ἢ κύλικος μὲ τμήμα ταινίας χεῖλους καὶ μεγάλες διπλόσπειρες μὲ παχύτερη ἐξωτερικὴ ἔλικα καὶ λεπτοὺς δακτυλίους καὶ ὀλόβαφο κυκλικὸ πυρήνα²⁰⁴ (πίν. 50α: 3).

Ἄγραπτα: Δύο συνανήκοντα τμήματα ἐνδόστροφου χεῖλους κωνικῆς κύλικος μὲ τμήμα κατακόρυφης πλατιάς ταινιωτῆς λαβῆς. – Παρόμοιο, μὲ ἀκέραιη λαβή. – Τροπιδωτὸ χεῖλος λεκανιδίου. – Δύο τροπιδωτὰ χεῖλη κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Τοίχωμα κλειστοῦ ἀγγείου.

Ἀγγεῖο: Τμήμα κωνικοῦ κυάθου ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴν ἐπίπεδὴ βάση μὲ μία ἀκέραιη κατακόρυφη λαβή. Ἡ λαβὴ κατὰ τὴν κατασκευὴ παραμορφώθηκε ἢ ἔσπασε καὶ ἐπισκευάστηκε πρόχειρα μὲ ἐπίθετο κομμάτι πηλοῦ. Πηλὸς ἀνοικτὸς καστανός, καθαρός. Ὑψ. 5,3 ἐκ., διάμ. χεῖλους 9,8 ἐκ. (πίν. 50α: 5).

Γραπτὰ: Δύο χεῖλη κυλίκων, τὸ ἓνα ἐπικλινὲς ψηλὸ ἐξώκυρτο ὀλόβαφου ἀγγείου, τὸ ἄλλο ἐξώστροφο μὲ λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα τμήματα πλοκάμων χταποδιοῦ. – Τρεῖς γάστρες κυλίκων μὲ κατακόρυφα στικτὰ στελέχη πορφυρῶν (1), ζευγὸς ἀντιθετικῶν πορφυρῶν μὲ ὀφθαλμό, στικτὸ σῶμα καὶ συμπαγὲς στέλεχος ἐκατέρωθεν στήλης κομμένου πλοχοῦ²⁰⁵ (πίν. 50α: 2) (1), τμήμα διάστικτου καμπυλόγραμμου στελέχους μικτοῦ ἄνθους (1). – Τρεῖς κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβές, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία ἀπὸ κύλικα ἢ κύαθο μὲ ὀλόβαφη ράχη, ἡ δευτέρη μὲ βαμμένα περιθώρια, ἡ τρίτη ἀπὸ ἀρύταινα μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ πλοχμὸ κατὰ μῆκος τῆς ράχης²⁰⁶ (πίν. 50α: 4). –

Τρεῖς γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἡ μία μὲ κατακόρυφη τεθλασμένη γραμμὴ καὶ ρίζα ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς μὲ ὀλόβαφη ράχη, οἱ ἄλλες μὲ ταινίες. – Τρία συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὸν στενὸ κυλινδρικὸ λαμὸ καὶ τὸν ὦμο πρόχου μὲ ταπεινὸ πλαστικὸ δακτύλιο στὴ σύνδεση. Ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ ἀπὸ τὸν λαμὸ ὡς τὸν ὦμο μὲ κυκλικὴ κοιλότητα στὴ βάση τῆς, καμωμένη μὲ τὸ δάκτυλο γιὰ νὰ κολλήσῃ ἡ λαβὴ καλὰ στὸν ὦμο. Ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ λαμοῦ, γλωσσοειδὲς δέσμη τεσσάρων καμπύλων γραμμῶν στὸν ὦμο, δύο ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν πρὸς τὴν κοιλία καὶ θηλιά ἐπάνω στὴ ράχη τῆς λαβῆς²⁰⁷. Πολὺ καμένο, ιδίως ἐσωτερικά (πίν. 50α: 7). – Τρία τοιχώματα ψευδοστόμων ἢ πιθαμορῶν μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Δύο τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων, τὸ ἓνα μὲ ταινίες, τὸ ἄλλο ἐξώβαφο. – Δύο τμήματα ὦμου ψευδοστόμων, τὸ ἓνα μὲ στικτὸ κύκλο καὶ ταινία, τὸ ἄλλο μὲ ὀρθιες ἐνάλληλες γωνίες ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν²⁰⁸ (πίν. 50α: 1). – Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος κρατήρος, βαμμένο ἀμφίπλευρα. – Δύο γάστρες κρατήρων μὲ ταινίες. – *Σκύφοι:* Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δευτέρη πλατιά ἐξωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα ὀριζόντια πλατιά κυματοειδὲς γραμμὴ. – Κοντὸ πόδι μὲ ζευγὸς δακτυλίων. – Τμήμα ποδιοῦ μὲ δακτύλιο καὶ σχεδὸν ἀκέραιη βάση μὲ πλατὺ δακτύλιο στὴν περιφέρεια. Διάμ. βάσης 8,9 ἐκ. – Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ ἀνηρημένο στάχυ ἀμειβόντων. – Γάστρα μὲ τμήμα λαβῆς μὲ πινελιὲς καὶ τμήμα στάχους ἀμειβόντων. – Γάστρα ἐνδόβαφου σκύφου ἄγραπτη ἐξωτερικά. – Ἑπτὰ τμήματα ὀλόβαφων σκύφων: ἓνα ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ ἕξι γάστρες.

Ἀγγεῖο: Σκύφος ἐνδόβαφος μὲ ἐξηρημένο κύκλο μέ-

204. FS 211 ἡμισφαιρικὸς κύαθος ἢ FS 254 βαθιά κύλικα. YE IIA. MDP εἰκ. 31:5 (Μυκῆνες), βλ. *Chamber Tombs* πίν. 41 (κύαθος), MDP εἰκ. 35:6 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, κύλικα).

205. FM 23 καὶ πλοχμὸς FM 48 quirk, FS 258. MDP εἰκ. 141:7 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, YE IIB1 κύλικα τύπου Ζυγουριῶν).

206. Πρβ. σὲ λοξότυπη πρόχου FS 136 αὐτόθι εἰκ. 125:4 (Μυκῆνες, YE IIB1). Ἐπειδὴ ἡ λαβὴ εἶναι πολὺ

λεπτὴ ἴσως προέρχεται ἀπὸ ἀρύταινα, βλ. αὐτόθι εἰκ. 138 (YE IIB1).

207. Βλ. αὐτόθι εἰκ. 86 (YE IIIA2), εἰκ. 122 (YE IIB1). Ἡ ταινιωτὴ λαβὴ καὶ τὸ κόσμημα στὸν ὦμο εἶναι κοινότερα στὴν YE IIIA2. Αὐτόθι 69, 74.

208. Γιὰ τὸ κόσμημα τοῦ ὦμου πρβ. αὐτόθι εἰκ. 92:1 (Συλλογὴ Βρετανικῆς Σχολῆς), 93:1 (Μυκῆνες), βλ. *Chamber Tombs* πίν. 19 (YE IIIA2).

σα στὸν πυθμένα. Σώζεται τὸ ἥμισυ περίπου ἀπὸ τὸ μέσον τῆς γάστρας μέχρι τῆς δυσκοειδῆς ἐλαφρῶς κοίλης βάσης. Πηλὸς ἀνοιχτὸς καστανός, ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα, βαφὴ κόκκινη ἀλαμπής, ἐνιαχοῦ ἀπολεπισμένη. Στὴ γάστρα διακρίνονται δύο ἰσοπαχεῖς ἐπάλληλες ταινίες, καὶ σὲ ἓνα σημεῖο, δίπλα στὴ μόλις διαφαινόμενη ρίζα τῆς λαβῆς, στήλη

ἀμειβόντων μὲ τριπλὸ περιθώριο. Ταινία στὴ βάση ἐξωτερικά. Σωζ. ὕψ. 7 ἐκ., διάμ. βάσης 6 ἐκ.

Μικρὸ εὖρημα: Τμήμα στελέχους κύλικος μὲ δακτυλίου, τὸ ὁποῖο κατόπιν τῆς θραύσεως τοῦ ἀγγείου χρησιμοποιήθηκε ὡς πῶμα. Ἐπίπεδο στὸ ἄνω ἄκρο, μὲ ἀποκρούσεις κάτω ὥστε νὰ γίνῃ ὀξὺληκτο. Ὑψ. 4,5 ἐκ., διάμ. ἐπάνω 2,6 ἐκ. (πίν. 50α: 6).

Στὸ νότιο καὶ νοτιοανατολικὸ τμήμα τοῦ δωματίου εὐρέθηκε μεγάλο πιθοειδὲς ἀγγεῖο ἀπὸ σκοῦρο πηλὸ μὲ ἀνοιχτὴ γάστρα, κομμάτια ἀπὸ τὸ χεῖλος ἄλλου πιθοειδοῦς, μία κύλιξ σπασμένη (εἰκ. 23: α, γ) καὶ ἀσκός.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Ἀσκὸς²⁰⁹ πλήρης, συγκολλημένος ἀπὸ πολλὰ ὀστρακα καὶ συμπληρωμένος χαμηλὰ στὴν κοιλία. Στόμιο βραχὺ μὲ ἐξώστροφο χεῖλος, τοποθετημένο λοξὰ στὸ ἄκρο τοῦ ὤμου. Λαβὴ μικρὴ, ἀγκύλη, ταινιωτή, ἐκφυρόμενη ἀπὸ τὴ βάση τοῦ στομίου καὶ ἀπολήγουσα στὸ κέντρο τοῦ ἄνω μέρους τοῦ ἀγγείου (ὤμου). Κοιλία ἐλλειπτική, βάση δυσκοειδῆς κοίλη. Πηλὸς καστανός, ἀλείφωμα κοκκινωπὸ, βαφὴ καστανὴ ἕως κόκκινη, κατὰ τὸς ἐξίτηλη. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ μία λεπτὴ στὸ μέσον τοῦ

λαιμοῦ. Στὰ περιθώρια τῆς λαβῆς ταινίες, οἱ ὁποῖες συνεχίζονται καὶ ἐπάνω στὸν ὤμο σχηματίζοντας κύκλο. Στὸν ὤμο, στὸ ὕψος τῆς λαβῆς, λεπτὴ ταινία καὶ λίγο χαμηλότερα, στὴν κοιλία, κάτω ἀπὸ τὸ στόμιο, τρεῖς ἐπάλληλες ἀνισοπαχεῖς ταινίες, οἱ δύο ἀνώτερες τῶν ὁποίων σὲ ὀρισμένα σημεῖα ἐνώνονται σὲ μία πλατιά²¹⁰. Ὑψ. 17,5 ἐκ., διάμ. χεῖλους 4,7 ἐκ., διάμ. βάσης 6,2 ἐκ., μέγ. περιμέτρος κοιλίας 61 ἐκ., μέγ. διάμ. κοιλίας 19,5 ἐκ. (πίν. 50β).

Καὶ κύαθος στὴ νοτιοδυτικὴ γωνία:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Μικρὸς μόνωτος κύαθος. Σώζεται κατὰ τὸ 1/3 περίπου διατηρώντας τὴν κατατομὴ τοῦ ἀγγείου ἀπὸ τὸ χεῖλος μέχρι τὴν βάση. Χεῖλος ἐξώστροφο, βάση ἐπίπεδη, γάστρα κυρτόπλευρη, ἡμισφαιρική. Πηλὸς ρόδινος. Ἀγραπτος. Ὑψ. 5,5 ἐκ., διάμ. χεῖλους 12

ἐκ., διάμ. βάσης 4,3 ἐκ. Λαβὴ δὲν σώζεται, ἀλλὰ δεδομένου ὅτι δὲν ὑπάρχει ἡ ρίζα ἢ ἡ ἀρχὴ στὸ σωζόμενο τμήμα τοῦ χεῖλους, προκύπτει ὅτι ὁ κύαθος θὰ ἦταν μόνωτος ἢ καὶ ἄωτος.

209. RMDP εἰκ. 411:43, FS 195 (Ρόδος, Βάτι, YE IIIA2).

210. FS 195. Πρβ. RMDP εἰκ. 190:155 (μὲ ταινιωτὴ

διακόσμηση, Ἀλυνή, YE IIIA2), 411:43 (Ρόδος, Βάτι, YE IIIA2). Πρβ. ἄγραπτο ἀσκὸς Wace, BSA 48, 1953, πίν. 1(c).

Ὁ λιθοσωρὸς τῆς νοτιοδυτικῆς γωνίας εἰσεῖχε στὸ δωμάτιο κατὰ 1 μ. περίπου. Οἱ πέτρες τοῦ ἔφταναν ἕως ἐπάνω στὸν βράχο, 0,20 μ. βαθύτερα ἀπὸ τὸ δάπεδο, τὸ ὁποῖο στὸ σημεῖο αὐτό, καθὼς φαίνεται, εἶχε ὑποστῇ καθίζηση καὶ εἶχε παρασύρει τὸν τοῖχο ἀπὸ ἐπάνω του, ἀπὸ τὸν ὁποῖο προέρχονται προφανῶς οἱ πέτρες. Ὁ σωρὸς ἐσκέπαζε μερικὰ ἀγγεῖα: ἓνα σκυφοειδές, τὸν πυθμένα πιθοειδοῦς καὶ ἄλλα δύο σὲ κομμάτια:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 18 γραπτὰ + λίγα κομμάτια χρωστικῆς οὐσίας.

Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὴν ἀρχὴ στελέχους κύλικος. Ταινία ἀμφίπλευρα, ἱμάντες γάστρας καὶ στὴ ζώνη διακόσμησης (ἀπὸ ἀριστερά): παπυροειδὲς ἄνθος μὲ κεντρικὸ ὀλόβαφο ριπιδιόσχημο πέταλο καὶ παράπλευρο σπειροειδὲς κόσμημα, σταυρόσχημο κόσμημα, περιστρεφτικὸς κύκλος²¹¹. Πηλὸς ροδόχρως στὸν πυρήνα, κιτρινωπὸς ἐκατέρωθεν, βαφὴ μελανὴ ἐξίτηλη. Διάμ. χεῖλους 13 ἐκ. (πίν. 51α: 1). – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἐξώκυρτου χεῖλους καὶ γάστρας κύλικος μὲ ταινία χεῖλους ἀμφίπλευρα, ἴχνος γένεσης κατακόρυφης λαβῆς ἀπὸ τὸ χεῖλος, στὴ γάστρα ἀπροσδιόριστο περιστρεφτικὸ καμπυλόγραμμο κόσμημα. Ροδόχρως πηλός, κιτρινωπὸ ἀλείφωμα, ἐρυθρὴ βαφὴ (πίν. 51α: 2, 3). – Δύο συγκολλώμενα τμήματα εὐθείας, πολὺ λεπτῆς κατακόρυφης λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη ποὺ διχάζεται κάτω. Ἴσως ἀπὸ τὴν κύλικα ποὺ προαναφέρθηκε. – Δισκοειδὲς βάση κύλικος μὲ πυκνοὺς δακτυλίου ἐπάνω. – Τμήμα μικρότατης ὀριζόντιας κυλινδρικής λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη. – Τμήμα σύνδεσης λαιμοῦ-ῶμου πρόχου μὲ πλατιά ταινία. – Κομμάτι μικ-

κύλου ἀπίόσχημου κλειστοῦ ἀγγείου ἀπὸ τὸν ὦμο, ὅπου φέρει δύο διαμπερεῖς ὀπές, ὡς τὴν ἐπίπεδη βάση. Στὴν κοιλία καμπύλες γραμμές, ἴσως μίσχοι, δύο ταινίες χαμηλότερα, λεπτὴ ταινία ἐξωτερικὰ τῆς βάσης καὶ δακτύλιος κάτω ἀπὸ τὴ βάση²¹². Κιτρινωπὸς πηλός, σκούρα καστανὴ βαφὴ. Σωζ. ὕψ. 3,7 ἐκ. – Τοίχωμα κλειστοῦ ἀγγείου ἀπὸ κιτρινωπὸ πηλὸ μὲ πολλὰ προσμίξεις καὶ πλατιὲς γραμμὲς ἐξωτερικὰ. – Τέσσερις γάστρες σκύφων ἄβαφων ἐσωτερικὰ, ἡ μία μὲ ἱμάντες, ἡ δευτέρη μὲ τμήμα λαβῆς, οἱ ἄλλες μὲ ἀκέραιη ὀριζόντια κυλινδρική λαβὴ μὲ πινελιές. – Δύο γάστρες ὀλόβαφων σκύφων. – Γάστρα ἐνδόβαφου σκύφου.

Ἀγγεῖο: Λεκανίδιο τροπιδωτό. Σώζεται τὸ 1/3 περίπου τοῦ ἀγγείου ἀπὸ τὸ χεῖλος μέχρι τὴν βάση καὶ ἡ μία λαβή. Χεῖλος ἐξώστροφο, γάστρα τροπιδωτή, λαβὴ ὀριζόντια ταινιωτή, γωνιώδης, τοποθετημένη ἀμέσως κάτωθεν τοῦ χεῖλους, βάση ἐπίπεδη. Πηλὸς κεραμοχρῶμος λεπτόκοκκος. Ἀγραπτο. Ὑψ. 6 ἐκ., διάμ. βάσης 5,7 ἐκ.

Μικρὰ εὐρήματα: Δύο μεγάλα καὶ τρία μικρότατα κομμάτια κεραμοχρῶμης χρωστικῆς οὐσίας. – Τρία μεγάλα καὶ μερικὰ τριμμάτια κίτρινης χρωστικῆς οὐσίας.

Δὲν ἔγινε δυνατὸν νὰ προσδιοριστεῖ ἡ γραμμὴ τοῦ τοίχου ἔστω καὶ στὸ θεμέλιο.

211. FM 11:1, FM 27:19 καὶ σταυρόσχημο κόσμημα. Ἡ ἐπιβίωση τοῦ παπύρου καὶ τὸ σχῆμα τοῦ χεῖλους καὶ τῆς γάστρας ὑποδεικνύουν YE IIIA2 FS 257 κύλικα, χωρὶς νὰ ἀποκλείεται ὁ YE IIIB1 FS 258 τύπος. Βλ. P. Åström, *The Cuirass Tomb and Other Finds at Dendra* (Göteborg 1977) τ. 2, 71, εἰκ. 33 δεύ-

τερη σειρὰ, τρίτο ἀπὸ δεξιά.

212. RMDP εἰκ. 68:100 (FS 85 μικκύλο ἀλάβαστρο, Νέα Κόρινθος YE IIIA2). Ἡ διακόσμηση τῆς κοιλίας θυμίζει ἓνα μικρὸ YE IIIA2 θήλαστρο ἀπὸ τῆς Μυκῆνης, αὐτόθι εἰκ. 27:182, βλ. καὶ Σακελλαρίου πίν. 106.

ΚΑΤΩΓΙ 11

Ὁ χώρος αὐτός, κατώγι ἔμπρὸς ἀπὸ τὸ Δωματίο 5 καὶ συνέχεια πρὸς Β. τοῦ 10, τέμνεται λοξὰ κατὰ τὴ Β.-Ν. διαγώνιό του ἀπὸ τὸν λιθοσωρὸ-τοῖχο Ω, καὶ ἡ δυτικὴ του πλευρὰ ἔχει κυλίσσει στὸν κατήφορο. Τὸ μῆκος του (Β.-Ν.) πρέπει νὰ ἦταν περίπου 4,70 μ. καὶ τὸ πλάτος του ἄδηλο, πάντως ὅμως μεγαλύτερο ἀπὸ 2 μ. Πρὸς Α. ὀρίζεται ἀπὸ τὸν διπλὸ δυτικὸ τοῖχο τοῦ 5, πρὸς Β. ἀπὸ τὴν προέκταση τοῦ βορείου τοίχου τοῦ 5 καὶ πρὸς Ν. ἀπὸ τὴν προέκταση τοῦ νοτίου τοίχου τοῦ 5, προσκτισμένη στὸν τοῖχο αὐτόν. Ἡ δυτικὴ του πλευρὰ δὲν σώθηκε. Ὁ τοῖχος Ω ποὺ τὸ διασχίζει ἔχει στὸ σημεῖο αὐτὸ πάχος 0,60-0,80 μ. Ὅπως προκύπτει καὶ ἀπὸ τὴν περιγραφὴ τοῦ Δωματίου 5, ὁ νότιος τοῖχος τοῦ δωματίου αὐτοῦ ἐγώνιαζε μὲ τὸν δυτικὸ του. Κατόπιν προσέθεσαν στὸ δυτικὸ του σκέλος τὴν ἐσωτερικὴ ἐνίσχυση ποὺ στένεψε τὸ δωμάτιο κατὰ 0,55 μ., ὅσο τὸ πάχος της. Ὁ νότιος τοῖχος τοῦ 11, ὅσος δὲν χώθηκε ἀπὸ τὸν Ω, εἶναι προέκταση τοῦ νοτίου τοίχου τοῦ 5, μὲ τὸν ὅποιον ὅμως δὲν δένει. Ἡ κορυφὴ του εἶναι στρωμένη μὲ μικρὲς πλακοειδεῖς πέτρες, ἐνδειξὴ γιὰ ἀνωδομὴ ἀπὸ πλῖθες, ἀλλὰ σχηματίζει ἄρμό, ὁ ὅποιος διευρύνθηκε αἰσθητὰ στὴν κορυφὴ του καὶ λιγότερο στὴ βάση του ὅταν ὁ τοῖχος μετακινήθηκε καὶ ἔκλινε πρὸς Δ. λόγω τοῦ σεισμοῦ ποὺ ἐτάραξε τὸ κτίριο (πίν. 51β). Ἡ σχέση τοῦ ἀρχικοῦ τοίχου τοῦ 5 πρὸς τὸν μεταγενέστερο ποὺ τὸν ἐνίσχυσε καὶ τὸν ὑποκατέστησε εἶναι ὅτι ὁ νεότερος εἶναι ἰσχυρὸς (πάχος 0,55 μ.) καὶ ψηλὸς ὅσο καὶ ὁ παλαιότερος. Ἔχει πρόσωπο πρὸς αὐτόν, ἡ πέτρα του ὅμως ποὺ εὐρίσκεται στὸ ὕψος τοῦ παλαιότερου σχεδὸν καλύπτει τὸν ἄρμό καὶ ἀκουμπάει στὴν κορυφὴ του. Φανερὸς εἶναι ἐπίσης καὶ ὁ ἄρμος κατὰ τὸ μῆκος τους. Ἀξιοσημεῖωτο εἶναι ἐπιπλέον ὅτι ἡ τετράγωνη βάση κίονος τοῦ Δωματίου 5 χτίστηκε συμμετρικὰ πρὸς τὸν νεότερο τοῖχο. Στὴν προέκταση τοῦ νοτίου σκέλους τοῦ νεότερου τοίχου ὁ Ω πάτησε σὲ μία σειρὰ ἀπὸ πέτρες, ποὺ ἀποτελοῦν τὸ θεμέλιο τοῦ δυτικοῦ τοίχου τοῦ Κατωγίου 10 καὶ τῆς πρὸς Β. προεκτάσεώς του. Ἐν τέλει δηλαδὴ ὁ χώρος 11 εἶναι τμῆμα δωματίου ἔμπρὸς καὶ κάτω ἀπὸ τὸ 5. Πρὸς Α. ὀρίζεται ἀπὸ τὸν παλαιότερο τοῖχο τοῦ 5, πρὸς Ν. ἀπὸ τὴν προσθήκη στὸν νότιο τοῖχο τοῦ 5, τοῦ ὁποίου τὴ συνέχεια ἐσκέπασε ὁ Ω, καὶ πρὸς Β. ἀπὸ ἓνα λείψανο τοίχου, ποὺ ἀποτελεῖ συνέχεια πρὸς Δ. τοῦ βορείου τοίχου τοῦ Δωματίου 5 καὶ ποὺ σώζεται σὲ ὑποτυπώδη ἵχνη ἔξω ἀπὸ τὴ γραμμὴ τοῦ Ω. Σώθηκαν, δηλαδὴ, λίγες πέτρες τῆς θεμελιώσεώς του ἐπάνω στὸν βράχο, ποὺ σημειώνουν ἀπλῶς τὴ γραμμὴ του μέχρι σημείου περίπου 2 μ. ἀπὸ τὴν βορειοδυτικὴ γωνία τοῦ 5 καὶ ποὺ καταλήγουν στὸ τμῆμα τοίχου ποὺ ἀποκολλήθηκε ἀπὸ τὸν ὑπόλοιπο καὶ ἔκλινε ἔντονα πρὸς τὸν κατήφορο. Τὸ Κατώγι 11 δηλαδὴ, συνέχεια τῶν Κατωγίων 8, 9 καὶ 10, εἶχε πλάτος Α.-Δ. μεγαλύτερο ἀπὸ 2 μ. καὶ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα θὰ ἔφτανε τὰ 2,40-2,50 μ. τοῦ γειτονικοῦ του 10. Δάπεδο τεχνητὸ δὲν εὐρέθηκε πουθενά, ὁ βράχος ὅμως εἶχε ἰσοπεδωθεῖ ἀρκετὰ ὁμαλὰ καὶ μὲ ἐλάχιστη κλίση πρὸς Δ. Ἀπὸ τὴν ἐπίχωση τοῦ δωματίου προέρχονται ὄστρακα, ἐλεφάντινη περόνη καὶ κωνίδιο.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο όστράκων 148 + 3 ειδώλια, 1 ελεφάντινη γραφίδα, 1 κωνίδιο.

Πρώιμα 20 (όλα πολὺ μικρά), ἄγραπτα 14, γραπτά 95, ἀπροσδιόριστα 19.

Πρώιμα: Τμήμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου με ζευγὸς καμπύλων γραμμῶν. – Χεῖλος καὶ γάστρα ἀμαυρόχρωμου κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ. Ταινία χεῖλους ἐσωτερικὰ καὶ λεπτότερη ἐξωτερικά, στὴ γάστρα ζώνη τρεχουσῶν σπειρῶν, τρεῖς λεπτὲς ταινίες στὸ μέσον²¹³ (πίν. 52α: 3). – Τοίχωμα κλειστοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου με ταινία καὶ σπείρα (YE I-II). – Δύο ψηλὰ ἐξώκυρτα χεῖλη με τροπιδωτὴ γάστρα κυλίκων ἢ λεκανιδίων, τὸ ἓνα ἄγραπτο, τὸ ἄλλο ὀλόβαφο ἐρυθρό (YE II-IIIΑ). – Τοίχωμα πρόχου με κατακόρυφη κυματοειδὴ δέσμη καμπυλῶν καὶ παράλληλη ὀλόβαφη γραμμὴ (YE II). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου με ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα τμήμα καμπύλων μίσχων, ἀπὸ διπλόσπειρες (YE II). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κύλικος με ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἀνηρητημένο βραχῶδες κόσμημα καὶ χαμηλότερα τμήμα καμπύλης γραμμῆς (YE IIB). – Γάστρα ἐφρυαϊκῆς κύλικος με μεγάλο πολυπέταλο ῥόδακα²¹⁴ (πίν. 52α: 8) (YE IIB). – Τρία τμήματα κυπέλλων τύπου Βαφειοῦ: χεῖλος με ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τμήμα κροσσωτῆς ταινίας (1), γάστρα με πλαστικὸ δακτύλιο με γραπτὴ ταινία (1), τριπλὴ κροσσωτὴ ταινία καὶ τμήμα ἄλλης ταινίας (1). – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου με ταινία ἀμφίπλευρα καὶ γλωσσοειδὴ δέσμη καμπύλων γραμμῶν. – Τρία τμήματα γάστρας κυάθων με μεγάλες σπείρες με πλατιά ἐξωτερικὴ ἔλικα. Στὸ ἓνα ὀλόβαφος ὀφθαλμός, στὸ δεύτερο λευκὲς στιγμὲς ἐπάνω στοὺς μίσχους τῶν σπειρῶν²¹⁵ (πίν. 52α: 6) (YE IIΑ), στὸ τρίτο λευκὲς ταινίες στὶς ταινίες πρὸς τὴ βάση. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἡμισφαιρικοῦ κυάθου με ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικά, ἐνδόβαφο με σπογγωτὴ διακό-

σηση ἐξωτερικά (YE IIIΑ1). – Ἐξώκυρτο χεῖλος ῥηχοῦ κυάθου με ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση (YE IIIΑ1). – Τμήμα γάστρας κυπέλλου με ταινία καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση (YE IIIΑ1). – Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος με ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ρίζα πλατιάς ταινιωτῆς λαβῆς με βαμμένη ράχη (YE IIIΑ1).

Ἄγραπτα: Τρία τμήματα κυλίκων: ἓνα τροπιδωτὸ χεῖλος με ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς, ἓνα ἐξώκυρτο χεῖλος με κυρτόπλευρη γάστρα καὶ ἓνα τμήμα στελέχους με ἀρχὴ δυσκοειδοῦς βάσης. – Τμήμα γάστρας κύλικος με κοντὸ στέλεχος καὶ δυσκοειδὴ βάση με κεντρικὴ κοιλότητα. – Δύο ἐπίπεδα ἐξώκυρτα χεῖλη κυρτόπλευρων λεκανιδίων. – Δύο τροπιδωτὰ χεῖλη κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Ἐπίπεδη βάση καὶ κωνικὴ γάστρα λεκανιδίου ἢ κυάθου. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου. – Εὐθὺ χεῖλος κυάθου με κωνικὴ γάστρα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀρύταινας με ἀκέραιη ταινιωτὴ ὑπερυψωμένη λαβή. – Ἐπίπεδη βάση καὶ κοντὸ πόδι μικρῆς πρόχου ἢ πιθαμοφορέα. – Μικρὸ τμήμα κοίλου τοιχώματος ποῦ ἐξωτερικά φέρει ἐπίθετο κωνικὸ ὠτίο καὶ ἄλλο ἐπίθετο τμήμα πηλοῦ ποῦ φέρει ἀκτινωτὲς ῥηχὲς ἐγχαράξεις. Ἴσως ἀπὸ ζωόμορφο ρυτὸ ἢ ειδώλιο, ἀπὸ κιτρινωπὸ πηλό, ἄγραπτο. Σωζ. ὕψ. 2,5 ἐκ., σωζ. πλ. 3 ἐκ. (πίν. 52α: 9).

Γραπτὰ: Κύλικες: Ἐξώκυρτο χεῖλος βαμμένο ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα δύο καμπύλοι πλόκαμοι χταποδιοῦ με ἐπίθετες λευκὲς στιγμὲς κατὰ μῆκος καὶ στὸ κέντρο τοῦς²¹⁶ (πίν. 52α: 5). – Ἐξώκυρτο χεῖλος με ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς ὀλόβαφης λαβῆς. – Δύο γάστρες, ἡ μία με στήλη πλοχμοῦ καὶ ἀριστερὰ ὀρθία πορφύρα με ὀφθαλμὸ καὶ διάστικτο στέλεχος²¹⁷ (πίν. 52α: 7), ἡ ἄλλη με ἀπόληξη διχαλωτῆς ταινίας ἀπὸ τὴ ράχη τῆς λαβῆς καὶ ἱμάντες γάστρας. – Τρεῖς κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβές, οἱ δύο με βαμμένη ράχη, ἡ τρίτη με δακτύλιο στὴ ρίζα τῆς. – Στέλεχος με δακτυλίου. – Τέσσερις βά-

213. MDP εἰκ. 8:5 (Ἅγιος Στέφανος, YE I).

214. FM 17 rosette, FS 254. Αὐτόθι εἰκ. 54:2 (Ἀθήνα, YE IIB). Σχεδὸν πλήρες δεῖγμα ἀπὸ τὴν Πρόσφυμα, RMDP εἰκ. 18:93 (YE IIB).

215. FS 218. Πλήρες δεῖγμα MDP εἰκ. 32:1 (Δράμει, YE IIΑ).

216. FM 21, FS 257. Βλ. πλήρες δεῖγμα αὐτόθι εἰκ. 107:2 (Βουρβάτσι, YE IIIΑ2).

217. Βλ. πορφύρα καὶ πλοχμὸ σὲ κύλικα τύπου Ζυγουριῶν αὐτόθι εἰκ. 141:7 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, YE IIIΒ1).

σεις, ή μία με δακτυλίους επάνω, οι άλλες βαμμένες. - Γάστρα φιάλης ή κυάθου με ιμάντες μεταξὺ ταινιών επάνω από τη βάση. - Γάστρα κυάθου με ὄρθιο βραχῶδες κόσμημα επάνω από λεπτές ταινίες. - Εὐθὺ χεῖλος κωνικοῦ κυαθίου με ταινία ἀμφίπλευρα καὶ λοξή γραμμή. - Ὅριζόντια κυλινδρική λαβή κυαθίου με λεπτή ταινία χείλους. - Δισκοειδὴς κοίλη βάση κυάθου με ταινία. - Δύο ἐπίπεδες βάσεις κυπέλλων με δακτυλίους κάτω καὶ ταινίες στὸ τοίχωμα. - Κυρτή βάση ἀρύταινας με δισκοειδὲς ἐξόγκωμα, διαμ. 1,7 ἐκ., καὶ δύο δακτυλίους γύρω. - Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου με πλατιά ταινία ἐξωτερικὰ καὶ καμπύλη ταινία. - Μικρὸ τμήμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου με ταπεινὸ πλαστικὸ ὀλόβαφο ὡτίο με κατακόρυφη διαμπερὴ ὀπή (πίν. 52α: 2). - Πέντε γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων, οἱ δύο με ταινίες, οἱ ἄλλες ἐνδόβαφες, ἐκ τῶν ὁποίων δύο με ταινίες. - Τρία συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὴν κοιλία μεγάλης πρόχου με ἐπάλληλες ταινίες. - Ἐξώκυρτο χεῖλος προχοϊδίου με ταινία επάνω καὶ κοντὸ λαμὸ με ταινία πρὸς τὸν ὦμο. - Ἐξώκυρτο ψηλὸ χεῖλος ἀμφορίσκου βαμμένο ἀμφίπλευρα. - Πλατὺ ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τμήμα λαμοῦ πιθανοφορέα. Πλατὺς δακτύλιος ἐσωτερικά, ἐξηρημένος δακτύλιος επάνω στὸ χεῖλος, ἐξώβαφος ὁ λαμὸς. - Τμήμα ὦμου πιθανοφορέα με ἀνηρτημένο φολιδωτὸ καὶ ταινίες. - Δύο συγκολλημένα τμήματα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου με καμπύλα κοσμήματα, ῥόμβο καὶ ταινίες. Πηλὸς καστανὸς τραχύς, ἀλείφωμα κιτρινωπὸ, βαφὴ μελανή. - Δεκαεννέα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων με σπείρα καὶ ταινίες (1), πλόκαμο χταποδιοῦ με ἐπίθετες λευκὲς στιγμές κατὰ μῆκος στὸ κέντρο καὶ ταινίες (1), γραμμὲς (2), ταινίες (11), ἐξώβαφα (4). - Ἐνα ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος βαμμένο ἀμφίπλευρα καὶ τρεῖς γάστρες με ταινίες, ἀπὸ κρατῆρες. - Σκύφοι: Δύο χεῖλη με λεπτή ταινία καὶ δεύτερη πλατύτερη, τὸ ἕνα με σειρὰ ὁμόκεντρων ἡμικυκλίων καὶ ἐσωτερικὸ δακτύλιο (πίν.

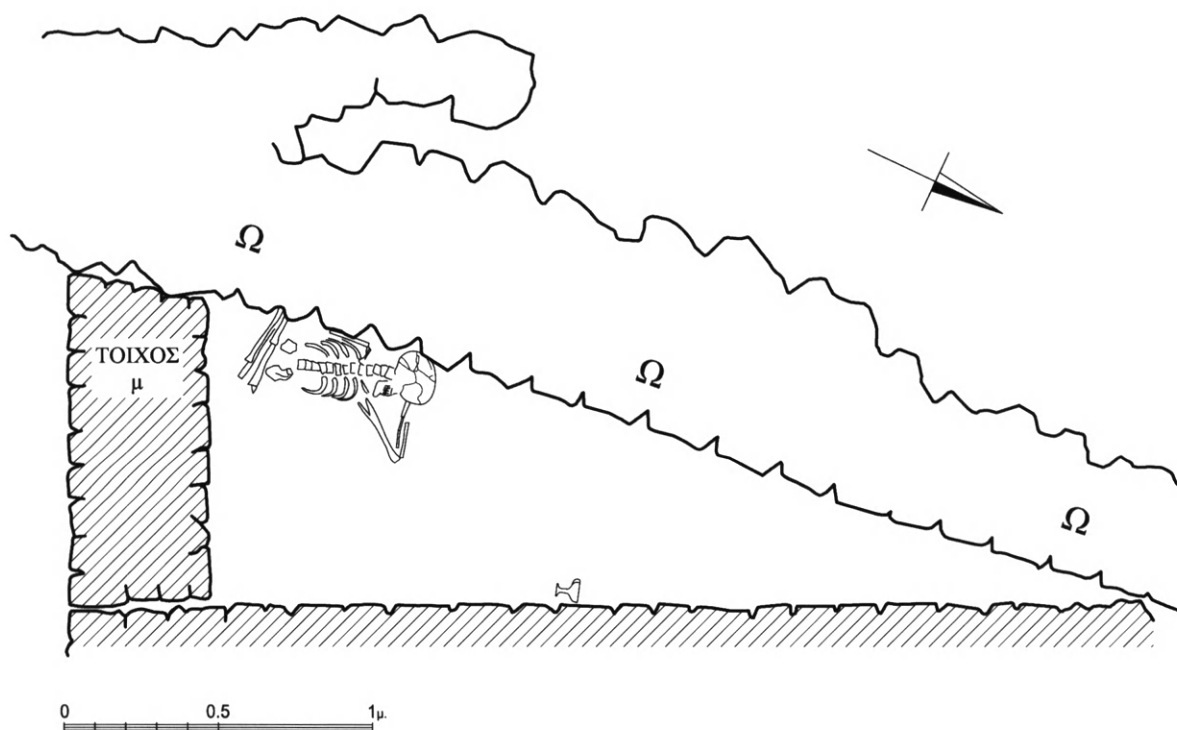
52α: 4), τὸ ἄλλο με δακτύλιο χείλους. - Ἀβαφοὶ ἐσωτερικά: Χεῖλος με λεπτή ταινία καὶ δακτύλιο καὶ στήλη ἀντίνωτων κροσσοπεταλίων με περιθώριο. - Δεκατρεῖς γάστρες με στήλη ἀντίνωτων κροσσοπεταλίων με διπλὸ περιθώριο καὶ διπλὸ ἐνάλληλο ἐφαπτόμενο πετάλιο (πίν. 52α: 1) (1), τμήματα σπειρῶν (3), γραμμὲς επάνω ἀπὸ ταινίες (1), ιμάντες (2, ή μία με δακτυλίους στὸν πυθμένα), ταινίες (5, ή μία με δακτύλιο), δακτύλιο βάσης (1). - Ἐξι ἐξώκυρτα χεῖλη καὶ δώδεκα γάστρες ὀλόβαφων σκύφων. - Λαβὴ σκύφου με τρεῖς πινελιές.

Χειροποίητο: Ὅρθιο ἔκτυπο χεῖλος προχοϊδίου με δακτύλιο χείλους, ἐξώβαφο.

Εἰδωλία: Τμήμα κορμοῦ εἰδωλίου τύπου Ψ με πλαστικὸ στήθος καὶ ὑψωμένο περυγίσχημο χέρι. Γραμμή στὴν περιμέτρο, κατακόρυφη κυματοειδὴς διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις. Κιτρινωπὸς πηλός, ἐρυθρὴ βαφὴ. Σωζ. ὕψ. 3,6 ἐκ., σωζ. πλ. 3,1 ἐκ. - Τμήμα κεφαλιοῦ ζωομόρφου εἰδωλίου, μάλλον βοοειδοῦς, με ἀπόκρουση στὴ μία πλευρική ὄψη. Σώζεται στενὸς κυλινδρικός λαμὸς καὶ παρόμοιο μακρὸ στενὸ ῥύγχος καὶ γένεση κεράτου. Δύο ταινίες επάνω καὶ πρὸς τὰ κέρατα, βαμμένο ῥύγχος, δακτύλιος στὸν λαμὸ. Κιτρινωπὸς πηλός, σκούρα καστανὴ βαφὴ. Σωζ. ὕψ. 3 ἐκ., σωζ. μῆκ. 3,4 ἐκ. - Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸν κορμὸ ὡς τὰ νῶτα ζωομόρφου εἰδωλίου. Κυματοειδὲς γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς ῥάχης καὶ τῶν πλευρῶν, ποὺ σχηματίζουν φολιδωτὸ πλέγμα. Στὰ νῶτα στιγμές. Ροδόχρωμος πηλός, κιτρινωπὸ ἀλείφωμα, ἐρυθρὴ βαφὴ. Ὑψ. 1,7 ἐκ., σωζ. μῆκ. 4,1 ἐκ., πᾶχ. 1,8 ἐκ. (πίν. 52α: 10).

Μικρὰ εὐρήματα: Ἐλεφάντινη γραφίδα, σπασμένη. Κυλινδρική με πεπλατυσμένο τὸ ἕνα ἄκρο. Σωζ. μῆκ. 4,2 ἐκ. - Διάτρητο κωνίδιο με ἐπίπεδη βάση καὶ κορυφή, ἀπὸ μαῦρο στεατίτη. Ἀποκεκρουσμένο σὲ ἕνα σημεῖο τῆς περιφέρειας τῆς βάσης. Διάμ. βάσης 2,4 ἐκ., ὕψ. 1,1 ἐκ., διάμ. τμήματος 0,5 ἐκ.

Στὸν τριγωνικὸ ὥρο μεταξὺ τοῦ ἀνατολικοῦ, τοῦ νοτίου καὶ τοῦ σωροῦ-τοίχου Ω εὐρέθηκε ταφὴ μικρόσωμου ἀτόμου καταπλακωμένη ἀπὸ τὶς πέτρες τοῦ Ω (εἰκ. 24). Τὰ λεπτὰ ὅστ'α τῆς τρίβονται πολὺ εὐκόλα. Τὸ μικρὸ μέγεθος τοῦ σκελετοῦ (ή λεκάνη ἀπέχει ἀπὸ τὸ κρανίον περίπου 0,50 μ.) καὶ τὰ λεπτά του ὅστ'α δείχνουν ὅτι πρόκειται περὶ παιδιοῦ, τὸ ὁποῖο δὲν ἔχει καὶ αὐτὸ καμία ἀπὸ τὶς κανονικὲς στάσεις τῶν θαμμένων, ἔστω καὶ προχείρως. Ὁ σκελετὸς κεῖται ἀπευθείας επάνω στὸν βράχο. Ἡ τεταμένη σπονδυλική

Εἰκ. 24. Χῶρος 11, σκελετὸς κατὰ χώραν.

στήλη καὶ οἱ συμμετρικὰ κείμενες πλευρὲς δείχνουν ὅτι ὁ κορμὸς ἦταν πεσμένος ἐντελῶς ὕπτιος. Ἡ λεκάνη ἀριστερὰ εἶναι σηκωμένη ὀρθή καὶ τὰ σκέλη, μὲ τὶς κνήμες παράλληλες καὶ ἀντίστροφες πρὸς τὰ μηριαῖα, εἶναι πεσμένες πρὸς τὰ δεξιὰ σὲ γραμμὴ κάθετη πρὸς τὸν ἄξονα τοῦ κορμοῦ. Τὸ δεξιὸ βραχιόνιο (πῆχυς δὲν σώθηκε) κεῖται κατὰ μῆκος τοῦ κορμοῦ, τὸ ἀριστερὸ χέρι ὅμως ἐκτείνεται πρὸς τὰ ἀριστερὰ στὸ ὕψος τοῦ προσώπου, κάμπτεται στὸν ἀγκῶνα καὶ τὸ δεξιὸ χέρι κρύβεται κάτω ἀπὸ τὸ κρανίον, ποὺ εἶναι πεσμένο ἀριστερά. Ἡ στάση του δηλαδὴ μὲ τὸν κορμὸ ὕπτιο, τὰ σκέλη πεσμένα δεξιὰ, τὸ κρανίον ἀριστερὰ καὶ τὸ ἓνα χέρι μακριὰ ἀπὸ τὸ σῶμα, δείχνει ὅτι καὶ αὐτὸς χώθηκε ἐκεῖ ὅπου τὸν βρῆκε ὁ θάνατος. Γύρω του συνελέγησαν ἐλάχιστα ὄστρακα:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 11.
Ἄγραπτα 4, γραπτὰ 7.

Ἄγραπτα: Τέσσερα συγκολλώμενα τμήματα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου.

Γραπτά: Δύο συγκολλημένα τμήματα γάστρας κύλικος με διακόσμηση μικτού ἄνθους. Διακρίνεται τὸ στέλεχος με πυκνὲς ὀριζόντιες κυματοειδεῖς γραμμὲς με διπλὸ περιθώριο καὶ τμήμα δύο γραμμῶν κεραίας καὶ περιστρίκτου λοβοῦ²¹⁸ (πίν. 52β: 1). – Τμήμα γάστρας μεγάλου σκύφου ἢ κρατηρίσκου με ταινία χεῖλους ἀμφίπλευρα. – Ἐλαφρὰ ἐξώκυρτο χεῖλος βαθέος κυάθου με πολὺ λεπτὴ ταινία ἐπάνω, μεσαία ἐξωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα εἰκονιστικὴ διακόσμηση. Σώζεται σχεδὸν πλήρως ἓνα

πουλί, ἴσως χελιδόνι, ποὺ πετᾷ λοξὰ πρὸς ἐπάνω ἀριστερά. Τὸ ράμφος ἀποδίδεται ὡς γραμμὴ, ἡ κεφαλὴ ὡς μικρὸς κύκλος με στιγμὴ γιὰ τὸν ὀφθαλμό, ὁ λαίμδος ὀλόβαφος, τὸ σῶμα γεμίζει με κυματοειδεῖς γραμμὲς, ἡ οὐρὰ διχαλωτή. Πηλὸς ροδόχρωμος, ἀλείφωμα ὁμοιόχρωμο, βαφὴ ἐρυθρὴ. Σωζ. ὕψ. 4,6 ἐκ., σωζ. πλ. 4 ἐκ. (πίν. 52β: 2). – Δύο συνανήκοντα τμήματα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου με ταινίες ὤμου καὶ κοιλιᾶς. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος ὀλόβαφου σκύφου.

Στὴ μέση περίπτου τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου ἦταν πεσμένη μία κύλιξ, σὲ μεγάλη ἀπόσταση ἀπὸ τὸν σκελετὸ καὶ ἄσχετη πρὸς αὐτόν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Κύλιξ μόνωτη τροπιδωτή, πλήρης, συγκολλημένη ἀπὸ ἑξι ὄστρακα. Χεῖλος ἐξώκυρτο, γάστρα τροπιδωτή, λαβὴ κατακόρυφη ταινιωτή, ἐκφυόμενη ἀπὸ τὴν ἀκμὴ τοῦ χεῖλους καὶ ἀπολήγουσα κάτω ἀπὸ

τὴν τροπιδωση, στέλεχος βραχύ, βάση ἐπίπεδη²¹⁹. Πηλὸς ἀνοιχτὸς καστανός. Ἄγραπτη. Ὑψ. 9,5 ἐκ., διάμ. χεῖλους 11,8 ἐκ., διάμ. βάσης 5,8 ἐκ. (πίν. 52γ).

218. FM 18B hybrid flower, FS 258, YE IIIB1.

219. French, BSA 62, 1967, εἰκ. 17:K15, K16,

Wardle, BSA 64, 1969, εἰκ. 10:97, Mountjoy, BSA 71, 1976, εἰκ. 12:144, 146.

ΟΙ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΔΡΟΜΟΣ

MM 15509 + 14118, επίχωση

Θραῦσμα ἐπίμηκες με στρογγυλεμένες γωνίες, 47×30 χ., πάχ. 24 χ. Ἄσπρο φόντο, στήν ἄκρη κόκκινη παχιά γραμμή.

Μικρὸ θραῦσμα 26×20 χ., πάχ. 15 χ. Ἀρχικὰ βαμμένο γαλάζιο. Ἐπάνω του ἀπολεπισμένο λεπτότατο στρώμα κονιάματος με ὑπόλοιπα κίτρινου καὶ κόκκινου χρώματος.

Μικρὸ θραῦσμα ἀνώμαλο τετράπλευρο, 32×32 χ., πάχ. 15 χ. Βαμμένο κόκκινο καὶ κίτρινο ἐπάλληλα.

Ἐπίμηκες ἡμικυκλικὸ κομμάτι 55×25 χ., πάχ. 11 χ. Φόντο γαλάζιο καὶ κόκκινη ταινία ἀπολεπισμένη στήν ἄκρη της.

Ἀνώμαλα τριγωνικὸ θραῦσμα, 44×40 χ., πάχ. 10 χ. Βαμμένο γκριζο. Ἀπὸ πάνω, ὑπόλοιπα κόκκινης γραμμῆς ἢ ταινίας, ποὺ δὲν εἶναι παράλληλη με τὴν γκριζο. Μεταξύ τους μία ἐξηρημένη ἄσπρη ἐπιφάνεια, ποὺ ἀρχίζει με μία μαύρη-γκριζο κατακόρυφη γραμμή, συνέχεια τῆς κάτω ἐπιφάνειας, καὶ στενεύει καθὼς συνεχίζεται μεταξὺ τῶν δύο κυρίων χρωμάτων (πίν. 53α: 10).

Μεγάλο ἀνώμαλα πενταγωνικὸ θραῦσμα, 10×7,5 ἐκ., πάχ. 17 χ. Ἄσπρο φόντο. Στὴ μία ἄκρη λίγο ἄραιὸ κίτρινο, ἀκανόνιστα ἀπλωμένο. Ἐπάνω του μαύρη-γκριζο καμπύλη, τμήμα κύκλου. Βαφὴ κατὰ τόπους ἐξίτηλη (πίν. 53α: 1).

Μικρὸ ἀκανόνιστα τρίπλευρο θραῦσμα, 31×30 χ., πάχ. 11 χ. Ἄσπρο φόντο. Ἐπάνω του δύο ἀντικριστὰ κόκκινα ἐλλειψοειδῆ ἀποσπασματικὰ σχήματα (πίν. 53α: 6).

Μικρὸ θραῦσμα, 36×32 χ., πάχ. 13 χ. Ἄσπρο φόντο. Ἐπάνω του παχιά γαλάζια καμπύλη πινελιά, πλ. 13-15 χ., ποὺ ξεκινάει με τὸ χρῶμα συμπαγὲς καὶ ἀραιώνει στήν πορεία (πίν. 53α: 12).

Μικρὸ ρομβοειδὲς θραῦσμα, 30×23 χ., πάχ. 17 χ. Στὴ μία πλευρὰ ἴχνη μαύρης γραμμῆς. Φόντο καφέ-πορτοκαλί. Κάθετες στὴ γραμμή δύο καστανὲς σκοῦρες ὅχι πολὺ ἴσιες πινελιές.

Ἀνώμαλα πεντάπλευρο μικρὸ θραῦσμα, 10×29 χ., πάχ. 11 χ. Φόντο κόκκινο σκοῦρο, ἐπάνω στὸ ὁποῖο γαλάζια καμπύλη πινελιά ποὺ λεπταίνει καθὼς προχωρεῖ. Βαφὴ σχετικὰ ἀραιή, κατὰ τόπους ὑποφώσκει τὸ κόκκινο τοῦ φόντου (πίν. 53α: 3).

Σχετικὰ μεγάλο θραῦσμα, 75×60 χ., πάχ. 17-23 χ. Χρώματα ἀπολεπισμένα. Μεταξὺ δύο γαλάζιων ἐπιφανειῶν (ἢ μία, ἢ μικρότερη, δὲν ἐκτείνεται σὲ ὁλόκληρο τὸ κομμάτι ἀλλὰ ἀφήνει ἓνα μικρὸ μέρος ὠχροκάστανο (beige) ἀπὸ κάτω) κόκκινο σχῆμα ἀποσπασματικό,

που αρχίζει από ένα πλατὺ σταγονοειδὲς καὶ καταλήγει σὲ μία στενὴ ἐπιμήκυνση ποὺ πιάνει ὅλο τὸ πλάτος τοῦ κομματιοῦ (πίν. 53α: 2).

Μικρὸ ἡμικυκλικὸ θραῦσμα, 30×24 χ., πάχ. 11 χ. Ἡ ἐπιφάνειά του βαμμένη μισὴ γαλάζια καὶ μισὴ καφὲ-κίτρινο. Πρόχειρες πινελιές, ὅχι ἀπολύτως εὐθεῖες στὴ συνάντησή τους (πίν. 53α: 4).

Ἀρκετὰ μεγάλο θραῦσμα σχήματος περίπου ἡμικυκλικοῦ, 8,5×6,5 ἐκ., πάχ. 8-12 χ. Ἄσπρο φόντο στὴ μισὴ ἐπιφάνεια τοῦ κομματιοῦ. Στὸ ὑπόλοιπο μαύρη καμπύλη γραμμὴ. Ἀκολουθεῖ τὸ φόντο. Ἔπονται τρεῖς καμπύλες περίπου παράλληλες μὲ τὴν πρώτη καὶ μεταξύ τους. Ἀνάμεσα στὶς δύο πρώτες γαλάζιο χρῶμα. Μετὰ στὴν τρίτη κίτρινο. Σχέδιο ἀπρόσεκτο καὶ ἀδέξιο (πίν. 53α: 5).

Μικρὸ θραῦσμα, 9×20 χ., πάχ. 15-17 χ. Ἐπιφάνεια βαμμένη μαύρη μὲ μικρὸ ἐξηρημένο κύκλο στὴ μία ἄκρη.

Μικρὸ θραῦσμα, 39×26 χ., πάχ. 13 χ. Ἡ ἐπιφάνειά του καλύπτεται ἀπὸ ἐξίτηλο μαῦρο χρῶμα (πίν. 53α: 11).

Θραῦσμα ἐπίμηκες ἀνώμαλο, συγκολλημένο ἀπὸ πέντε κομμάτια, συν. διαστ. 115×90 χ., πάχ. 16-30 χ. Τὸ μεγαλύτερο μέρος του καστανόχρωμο. Πλατιά μαύρη ταινία τὸ χωρίζει ἀπὸ ἐπιφάνεια κίτρινη-πορτοκαλιά. Στὴν καστανόχρωμη ἐπιφάνεια ὑπάρχει λεπτὴ μαύρη γραμμὴ 10 χ. ἀπὸ τὴ μαύρη ταινία. Στὸ πορτοκαλὶ τμήμα δύο ἐλαφρὰ κυματοειδεῖς κόκκινες γραμμὲς ποὺ λεπταίνουν πρὸς τὸ τέρμα τους. Ἀνάμεσά τους ἐξίτηλη κόκκινη εὐθεῖα γραμμὴ. Συναντᾷ μὲ θραῦσμα MM 15508.

Μικρὸ ἀσύμμετρο θραῦσμα ποὺ συναντᾷ ἀλλὰ δὲν κολλάει μὲ τὸ προηγούμενο, συγκολλημένο ἀπὸ δύο κομμάτια. Ἐπιφάνεια καστανὴ ποὺ διασχίζεται ἀπὸ δύο ἀπρόσεχτες λεπτὲς μαῦρες γραμμὲς, οἱ ὁποῖες τερματίζονται σὲ δύο παχιὲς κατακόρυφες. Πέρα ἀπὸ τὸ ὄριο αὐτὸ κίτρινωπὴ ἐπιφάνεια διασχιζόμενη ἀπὸ τὴν κατάληξη μαύρης γραμμῆς ἀνάμεσα σὲ δύο λεπτὲς κόκκινες. Διαστ. 50×22 χ., πάχ. 15 χ.

Μικρὸ θραῦσμα ἀκανόνιστο, 29×22 χ., σχετικὸ μὲ τὰ δύο προηγούμενα. Ἡ ἴδια καστανὴ ἐπιφάνεια μὲ τὸ προηγούμενο θραῦσμα, ποὺ διασχίζεται ἀπὸ παχιά μαύρη γραμμὴ (πλ. 7 χ.), κάθετη πρὸς τὴν ὁποία εἶναι ἄλλη μαύρη γραμμὴ πλ. 3 χ. Στὴ γωνία ποὺ σχηματίζουν οἱ δύο γραμμὲς κίτρινωπὴ ἐπιφάνεια σὲ πολὺ μικρὴ ἔκταση. Πάχ. 17 χ.

Ἐπίμηκες ὀξύληκτο θραῦσμα. Βαμμένο καστανοκίτρινο μὲ πλατιά κόκκινη ταινία στὴ μία ἄκρη. Μῆκ. 60×28 χ., πάχ. 12 χ.

Θραῦσμα συγκολλημένο ἀπὸ τρία μικρὰ κομμάτια. Τὸ μεγαλύτερο μέρος του βαμμένο καστανοκίτρινο, ποὺ διασχίζεται ἀπὸ τρεῖς λεπτὲς μαῦρες γραμμὲς, σὲ λοξὴ κατεύθυνση. Στὴ μία ἄκρη πρόσθετη παχύτερη γραμμὴ. Πέρα ἀπὸ τὴν τελευταία μαύρη γραμμὴ ἄσπρη ἐπιφάνεια μὲ δύο συγκλίνουσες μαῦρες γραμμὲς. Διαστ. 50×35 χ., πάχ. 10 χ. (πίν. 53α: 7).

Μεγάλο θραῦσμα, συγκολλημένο ἀπὸ δύο κομμάτια. Ἄσπρο φόντο, στὸ ὁποῖο σῶζονται οἱ κόκκινοι κλάδοι ἢ κορυφὲς φυτῶν. Δίπλα τους, στὸ δεύτερο κομμάτι, σχῆμα πλατὺ ὀξύληκτο, γαλάζιο σὲ κίτρινο φόντο, ποὺ περισσεύει ἀπὸ τὸ γαλάζιο καὶ ὀρίζεται πρὸς τὸ ἄσπρο μὲ λεπτὴ μαύρη γραμμὴ. Τὸ κίτρινο χρῶμα συνεχίζεται καὶ πέρα ἀπὸ τὸ γαλάζιο. Διαστ. 7×5,5 χ., πάχ. 22 χ. (πίν. 53α: 8).

Ἀκανόνιστο θραῦσμα, βαμμένο γαλάζιο, ποὺ διασχίζεται ἀπὸ κίτρινοπορτοκαλιὰ ταινία πλ. 15 χ. Ἡ ταινία ὀρίζεται στὸ ἓνα ἄκρο τῆς ἀπὸ λεπτὴ κόκκινη γραμμὴ, στὸ ἄλλο

ὄχι. Στὸ ἐσωτερικὸ τῆς ταινίας σειρὰ ἀπὸ καμπύλες ὀξύληκτες μὲ κλίση πρὸς ἀριστερά (σώζονται τρεῖς), μὲ λεπτὰ πυκνὰ κρόσσια στὸ ἐσωτερικὸ τῆς καμπύλης. Σώζονται οἱ ἄκρες ἀπὸ τὰ κρόσσια μιᾶς τέταρτης. Ἡ ταινία ἔχει κατὰ μῆκος τῆς ἐπάνω καὶ κάτω σειρὰ πυκνῶν ὁμορρόπων μικρῶν ἡμικυκλίων σὲ ἀπόσταση 2-3 χ. ἀπὸ τὴν ταινία. Διαστ. 65×35 χ., πᾶχ. 30 χ. (πίν. 53α: 9).

MM 15525, ἐπίχωση

Μεγάλο τετράπλευρο κομμάτι, συγκολλημένο ἀπὸ δύο τμήματα, διαστ. 14,2×15,5 ἐκ., πᾶχ. 21-25 χ. Ἐπιφάνεια κατὰ μέγα μέρος ἀκόσμητη μὲ λεπτότατο ἄσπρο ἐπίχρισμα, ἀπολεπισμένο κατὰ τόπους. Κοντὰ στὴ μία μακρὰ πλευρὰ ταινία κόκκινη σκούρα, πλ. 10 χ. Χαμηλότερα 17 χ. ἄλλη ταινία ἐλαφρὰ καμπύλη πρὸς τὴν προηγούμενη μὲ ἴχνη ἀπὸ μαῦρο περιθώριο (πλ. 15 χ.), ὅπου τὸ κόκκινο χρῶμα, μὲ μάλιστα διατηρούμενο κατὰ τόπους, ἐβάφτηκε ἐπάνω σὲ κίτρινο φόντο.

Μικρὸ τετράπλευρο θραῦσμα, 39×25 χ., πᾶχ. 11 χ. Τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ καταλαμβάνει κίτρινη ταινία, πλ. 22 χ., στὴν ὁποία διακρίνονται οἱ πινελιὲς μεταξὺ δύο γκριζογάλανων ἐπιφανειῶν ποὺ μὲ μάλιστα διατηροῦνται στὸ σπάσιμο τῶν πλευρῶν. Ἴσως συνανήκει ἀλλὰ δὲν συγκολλᾶται μὲ τὸ ἐπόμενο.

Ἀνώμαλα τριγωνικὸ θραῦσμα, 82×75 χ., πᾶχ. 10-15 χ. Κατὰ μῆκος τῆς μιᾶς πλευρᾶς κίτρινη ταινία ποὺ φτάνει ὥς τὸ σπάσιμο, σωζ. πλ. 11-15 χ. Ἀκολουθεῖται ἀπὸ λεπτὴ ταινία μαύρη πλ. 4 χ., σχεδὸν ἐντελῶς ἐξίτηλη, βαμμένη ἐπάνω στὴν ἄκρη τοῦ κίτρινου χρώματος. Αὕτὴ ὁρίζει μαζὶ μὲ ἄλλη ὅμοια, λεπτότερη, μία ἄσπρη ἐπιφάνεια, πλ. 20 χ., μαζὶ μὲ ἴχνη μαύρου χρώματος. Κάτω ἀπὸ τὴ δεύτερη ταινία ἐπιφάνεια γκριζογάλανη στὴ μύτη τοῦ τριγώνου, σωζ. πλ. 30 χ.

Θραῦσμα ἀκανόνιστου σχήματος, κολλημένο ἀπὸ δύο τμήματα, 70×54 χ., πᾶχ. 22 χ. Στὴν ἐπιφάνειά τοῦ σώζει τρεῖς ταινίες καὶ τὸ ἴχνος τέταρτης. Ἐνα ἐλάχιστο ἴχνος, γαλάζιο, στὸ σπάσιμο. Ἀκολουθεῖ ταινία πλ. 23 χ., ἄσπρη μὲ ἴχνη κίτρινης βαφῆς, κατόπιν γαλάζια πλ. 28 χ. (φαίνονται οἱ πινελιὲς στὸ μῆκος τῆς) καὶ ἔπεται κόκκινη σκούρα σωζ. πλ. 14 χ.

Θραῦσμα ἀκανόνιστου σχήματος, 50×45 χ., πᾶχ. 18 χ. Διατηρεῖ γαλάζια καμπύλη ταινία σὲ σχῆμα τμήματος κύκλου, πλ. 22 χ., μεταξὺ δύο ἐπιφανειῶν (ἢ μία μὲ μάλιστα διατηρεῖται στὸ σπάσιμο) καστανοκίτρινων.

Θραῦσμα μικρὸ, περίπου ἡμικυκλικό, 57×30 χ., πᾶχ. 20 χ. Φόντο γαλάζιο σὲ διάφορους βαθμοὺς διατηρήσεως. Πάνω σὲ αὐτὸ κάλυκας ἄνθους κόκκινου, ἀπὸ τὸν ὁποῖο στὴ θέση τῶν σεπάλων (;) κίτρινη γλώσσα ποὺ στενεύει πρὸς τὰ ἐπάνω (πίν. 53β: 1).

Θραῦσμα μικρὸ τριγωνικό, 55×36 χ., πᾶχ. 22 χ. Στὴ βάση τοῦ τριγώνου τμήμα κίτρινης ἐπιφάνειας μὲ κόκκινη γραμμὴ στὸ ὄριο. Ἀκολουθεῖ ἄσπρη ταινία πλ. 12 χ., ποὺ ὁρίζεται πρὸς τὰ κάτω ἀπὸ σειρὰ ἐφαπτομένων xxxx, ποὺ τὴν χωρίζουν ἀπὸ τὴν ἐπόμενη κίτρινη ἐπιφάνεια πρὸς τὴν κορυφὴ τοῦ τριγώνου (πίν. 53β: 2).

Ἀκανόνιστα στρογγυλὸ μικρὸ θραῦσμα, 44×32 χ., πᾶχ. 14 χ. Φόντο κιτρινωπό, ἀρκετὰ ξεβαμμένο. Κατὰ μῆκος τῆς μιᾶς πλευρᾶς γαλάζιο σχῆμα (βράχος), ἀπὸ τὸν ὁποῖο φύεται κόκκινο μικρὸ ἡμικύκλιο ποὺ καταλήγει σὲ διχάλα, τῆς ὁποίας οἱ κεραῖες καταλήγουν σὲ

στρογγυλές απολήξεις (άνθη, κάλυκες). Πιθανόν να ανήκει στο ίδιο σύνολο με το επόμενο, αλλά δεν κολλάει (πίν. 53β: 3).

Μεγαλύτερο τριγωνικό θραῦσμα, συγκολλημένο από τρία τμήματα, 95×69 χ., πάχ. 12-19 χ. Σε ἄσπρο φόντο βραχῶδες τοπίο. Στὴ μέση ὀρθίος ψηλὸς γαλάζιος βράχος, ἀπὸ τὴν κορυφὴ τοῦ ὁποίου, ἀπολεπισμένη, φυτρώνει τριπλὸ σύμπλεγμα κλαδιῶν. Ὁ βράχος πλασιώνεται ἀπὸ χαμηλοὺς βράχους, ἓνα κίτρινο ἀριστερὰ καὶ ἓνα ροδόχρωμο δεξιὰ, ὁ τελευταῖος μὲ χονδροειδὲς μαῦρο περίγραμμα, ἀπὸ τοὺς ὁποίους φυτρώνουν ὅμοια συμπλέγματα, ἀπὸ τὸν κίτρινο πρὸς τὰ ἀριστερά, ἀπὸ τὸν κεντρικὸ καὶ τὸν δεξιὸ πρὸς τὰ δεξιὰ. Στὴν ἐπάνω ἀριστερὴ γωνία καμπύλο σχῆμα γαλάζιο μὲ πλατὺ μαῦρο περίγραμμα, στὸ ὁποῖο εἶναι προσκολλημένο κίτρινο σχῆμα μὲ ὅμοιο περίγραμμα, ἴσως ἄλλος βράχος (πίν. 53β: 4).

Μικρὸ τριγωνικὸ θραῦσμα, 44×35 χ., πάχ. 25 χ. Δεξιὰ κίτρινο χρῶμα ποὺ τὸ διασχίζει μαύρη ἀκατάστατη γραμμὴ καὶ τὸ ὀρίζει ἀπρόσεχτα ὅμοια καμπύλη ποὺ καταλήγει στὴν ἐπόμενη γκριζὰ ἐπιφάνεια. Αὕτὴ διασχίζεται ἀπὸ δύο (τουλάχιστον) ἀκατάστατες καμπύλες ἢ/καὶ τεθλασμένες μαύρες γραμμὲς ποικίλου πάχους, ποὺ ἔχει καταβληθεῖ προσπάθεια νὰ προσαρμοστοῦν ἢ μία στὴν ἄλλη (πίν. 53β: 5).

MM 15486

Θραῦσμα ἀκαθόριστα τριγωνικὸ, 60×53 χ., πάχ. 16 χ. Τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς ἐπιφάνειας βαμμένο γκριζο. Τὸ ὑπόλοιπο, ποὺ χωρίζεται μὲ ἀκατάστατη πινελιά, ἄσπρο, κατὰ μῆκος τοῦ σπασίματος στὴ μία πλευρά.

Θραῦσμα περίπου ὠοειδές, 49×32 χ., πάχ. 15 χ. Διατηρεῖ ἐλαφρὰ καμπύλη ταινία πλάτους 7 χ., κάτω ἀπὸ τὴν ὁποία ἀκολουθεῖ κίτρινη ἐπιφάνεια, ποὺ διασχίζεται ἀπὸ κόκκινη κυματοειδὴ ταινία, πλ. 4 χ. Ἡ ὑπόλοιπη ἐπιφάνεια ἐπάνω ἀπὸ τὴ μαύρη ταινία ἄβαφη, ἄσπρη.

Τριγωνικὸ θραῦσμα, 47×32 χ., πάχ. 27-30 χ. Ἡ ἐπιφάνειά του πολὺ ἀπολεπισμένη. Ὑπόλοιπα καστανοκίτρινης βαφῆς μὲ ἴχνη ἀπὸ λοξὲς λεπτὲς κίτρινες γραμμές.

Θραῦσμα συγκολλημένο ἀπὸ δύο τμήματα ἄνισου μεγέθους, 66×30 χ. στὴ μία ἄκρη, ποὺ μειώνεται σὲ 8 χ. στὴν ἄλλη, πάχ. 5 χ. Ἐπιφάνεια ἄσπρη, λεία καὶ γυαλιστερή. Προέρχεται ἀπὸ ἐπάλειψη γωνίας. Ἡ στρόφῃ διατηρεῖται σὲ πλ. 6-10 χ.

MM 15492

Διάφορα θραύσματα μονόχρωμα (κόκκινα, κίτρινα, γαλάζια καὶ ἄβαφα). Ἐπιπλέον:

Μεγάλο θραῦσμα ἐλλειψοειδὲς ἄμορφο, 100×55 χ., πάχ. 35 χ. Σώζει μικρὴ ζωγραφισμένη ἐπιφάνεια 50×25 χ. στὴ μία ἄκρη: Σε ὑπόστρωμα γκριζογάλανο σχῆμα μαῦρο μὲ καμπύλο περίγραμμα, ποὺ ἔχει σφηνόσχημη προέκταση ἢ ὁποία σῶζεται ὁλόκληρη.

Θραῦσμα, 57×65 χ., πάχ. 26 χ. Ἐπιφάνεια βαμμένη κόκκινη, ποὺ ἀφήνει ἄβαφη ἄσπρη γωνία στὴ μία πλευρά του.

Ἀκανόνιστο τριγωνικὸ θραῦσμα, 51×53 χ., πάχ. ἀκανόνιστου 10-23 χ. Στὴ μία γωνία ἴχνος γαλάζιου χρώματος. Ἀκολουθεῖ κίτρινη ζώνη, πλ. 25 χ., ὀριζόμενη κάτω ἀπὸ μαύρη γραμμὴ, ποὺ τὴ χωρίζει ἀπὸ ἄβαφη ἐπιφάνεια σωζ. πλ. 14 χ.

Μικρὸ θραῦσμα συνανήκον, ἀλλὰ ὄχι συγκολλημένο, μὲ τὸ προηγούμενο, 40×30 χ., πᾶχ. 17 χ. Διατηρεῖ τμῆμα τῆς γαλάζιας ζώνης καὶ τῆς κίτρινης ποῦ ἀκολουθεῖ.

ΠΟΔΙ ΣΚΑΛΑΣ

MM 15520, ἐπίχωση

Θραῦσμα χωρὶς συγκεκριμένο σχῆμα, συγκολλημένο ἀπὸ δύο τμήματα, 47×35 χ., πᾶχ. 16-18 χ. Ἡ ἐπιφάνειά του βαμμένη κόκκινη σὲ πλατιὰ ζώνη καὶ ἡ υπόλοιπη κίτρινη. Τὰ δύο χρώματα συγχέονται κάπως στὸ σημεῖο συναντήσεώς τους.

Ἀνώμαλα τετράπλευρο θραῦσμα, 50×35 χ., πᾶχ. 12 χ. Τὸ μεγαλύτερο μέρος του βαμμένο κόκκινο. Ἐπάνω ἀπὸ τὸ κόκκινο μικρὸ υπόλοιπο κίτρινης ἐπιφάνειας. Κάτω ἀπὸ τὸ κόκκινο ἐπιφάνεια γαλάζια. Τὰ ὅρια μεταξὺ τῶν χρωμάτων ἀπρόσεχτα καὶ ἀσαφῆ.

Στενὸ τριγωνικὸ θραῦσμα, 60×30 χ., πᾶχ. 10 χ. Τὸ μεγαλύτερο μέρος του βαμμένο κόκκινο. Ἐπάνω ἀπὸ τὸ κόκκινο, στὴ βάση τοῦ τριγώνου λεπτὴ ἐξηρημένη ταινία ἄσπρη, μαύρη γραμμὴ καὶ ἄσπρη ἐπιφάνεια, φόντου κατὰ πᾶσαν πιθανότητα.

Μικρὸ θραῦσμα ἀδήλου σχήματος, 37×27 χ., πᾶχ. 9 χ. Τὸ ἐνδιαφέρον του ἔγκειται στὸ ὅτι διατηρεῖ στὸ μῆκος του τὸ ἴχνος ἐνὸς τεντωμένου νήματος, ποῦ σημάδεψε τὸν διαχωρισμὸ μιᾶς κόκκινης ἐπιφάνειας (τώρα σχεδὸν ἐντελῶς ἐξίτηλης) ἀπὸ τὴν υπόλοιπη ἐπιφάνεια, πιθανότατα ἄβαφη.

Στενόμακρο θραῦσμα 40×24 χ., πᾶχ. 15 χ. Τὸ μεγαλύτερο μέρος του βαμμένο γαλάζιο, τὸ υπόλοιπο ἄσπρο. Ὁ διαχωρισμὸς τῶν δύο χρωμάτων σαφὴς καὶ καθαρὸς.

Ἡμικυκλικὸ θραῦσμα 45×25 χ., πᾶχ. 15 χ. Ἀπὸ γαλάζιο φόντο ἐξηρημένο τριγωνικὸ σχῆμα μὲ μαῦρο περιγράμμα, ἐνισχυμένο μὲ ρόδινες πινελιές, ποῦ ἔχει στὴ βάση του μία δεύτερη γραμμὴ ὅμοια μὲ τὸ περιγράμμα. Πιὸ ἐπάνω, μία πινελιὰ μαύρη, ψηλότερα ἄλλη, ὅμοια, στὴν κορυφὴ τοῦ τριγώνου καὶ δύο λεπτὲς μαῦρες γραμμὲς κάθετες πρὸς τὶς προηγούμενες. Μοιάζει μὲ τμῆμα ἐνδύματος (φούστας) ἄτεχνα σχεδιασμένου. Πόδι δὲν δηλώνεται στὸ σωζόμενο μέρος (πίν. 54α: 1).

Μεγάλο θραῦσμα, 120×115 χ., πᾶχ. 20 χ. Σὲ μία προεξοχὴ στὸ ἐπάνω μέρος του σώζει τμῆμα μαύρης γραμμῆς, ποῦ ὁρίζει μία διακοσμητικὴ ζώνη, πλ. 32 χ., μὲ ὅμοια γραμμὴ, πλ. 4 χ., χαμηλότερα. Ἡ ζώνη, κίτρινη, διαγραμμισμένη μὲ κόκκινες κάθετες γραμμὲς πλ. 6-7 χ., ἀνάμεσα σὲ δύο ἀπὸ τὶς ὁποῖες ὑπάρχουν ὀκτὼ ὅμοιες κατὰ συμμετρικὰ διαστήματα 4-5 χ. Ἀκολουθεῖ λεπτὴ ἄβαφη ἄσπρη λωρίδα, πλ. 4 χ., καὶ ἀπὸ κάτω τῆς δεύτερης διακοσμητικῆς ζώνης, πλ. 19 χ., πάλι μεταξὺ δύο μαύρων γραμμῶν, γεμάτη μὲ τρέχουσα σπείρα διαμέτρου ὅσο καὶ ἡ ζώνη. Τὰ κέντρα τῶν ἐπιμέρους σπειρῶν δηλώνονται μὲ κόκκινα στίγματα. Ἀκολουθεῖ ἐξηρημένη ἄβαφη λωρίδα καὶ κακοσχεδιασμένη ζώνη πλ. 6-10 χ., ποῦ ὁρίζεται ἐπάνω μὲ γραμμὴ πλ. 3-4 χ. καὶ κάτω μὲ ὄχι ἐντελῶς εὐθεῖα γραμμὴ. Κάτω ἀπὸ αὐτὴν ἡ λοιπὴ ἐπιφάνεια τοῦ κομματιοῦ καλύπτεται μὲ διαγώνια διαγράμμιση, ποῦ δημιουργεῖ πλέγμα ἰσομεγέθων ρόμβων. Τὰ ἐπάνω τρίγωνα τῶν ρόμβων εἶναι ἀκατάστατα διαγραμμισμένα μὲ δύο ἕως τέσσερις γραμμὲς, τὰ κάτω εἶναι ἄγραφα, ἔτσι ὥστε σὲ κάθε σειρὰ ρόμβων δημιουργεῖται μία ἐναλλαγὴ κενῶν καὶ διαγράμμιων τριγώνων. Ἡ

ὅλη διακόσμηση εἶναι ἐντυπωσιακὴ ἀλλὰ ἄτεχνη, σχεδιασμένη μὲ τὸ μάτι, χωρὶς ὁδηγούς (πίν. 54α: 2).

Στενόμακρο θραῦσμα, 37×50 χ., πάχ. 22-28 χ. Ἄσπρο φόντο. Μεταξὺ δύο καμπύλων κυκλικῶν σχημάτων, ὀρισμένων μὲ παχιὲς μαῦρες γραμμές, ἀφήνεται μία ἐπιφάνεια σὲ σχῆμα περίπου κλεψύδρας, βαμμένη κόκκινη σκούρα. Στὰ πλάγια τῆς λευκῆς ἐπιφάνειας μὲ δυσδιάκριτα μαῦρα καὶ κόκκινα ποικίλματα. Κάτω ἀπὸ αὐτὴν τὸ ἄσπρο φόντο φέρει ἐξίτηλα ἵχνη μαύρης βαφῆς. Τὸ ὅλο τελείως ἄτεχνα σχεδιασμένο (πίν. 54α: 3).

Θραῦσμα συγκολλημένο ἀπὸ τρία τμήματα, 95×59 χ., πάχ. 12-21 χ. Ἄσπρη ζώνη πλ. 25 χ., ποὺ περιέχει δύο μικροὺς κύκλους κόκκινους (ὁ ἓνας σώζεται ἐν μέρει μόνο). Στὴ μία πλευρὰ τῆς ζώνης κίτρινο σχῆμα μὲ καμπύλη περίμετρο. Ἀπὸ τὴν ἄλλη κάθετες πρὸς τὴ ζώνη ἐπιφάνειες ἐναλλάξ γαλάζιες (πλ. 21-23 χ.) καὶ κίτρινες (πλ. 13 καὶ 22 χ.) Θέμα ἄδηλο.

Πέντε θραύσματα ἀπὸ τὸ ἴδιο θέμα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὰ τέσσερα συγκολλημένα ἀνὰ δύο: Δύο ἀπὸ τὰ ζεύγη αὐτὰ συνέχονται χωρὶς νὰ συγκολλῶνται: Φόντο πολὺ ἀνοιχτὸ ρόδινο. Μαῦρη γραμμὴ, πλ. 3-6 χ., τὰ διασχίζει στὸ μῆκος τους. Ἀπὸ αὐτὴν, μὲ διάστημα λίγο περισσότερο ἀπὸ 115 χ., ὑψώνονται δύο ὅμοιες λοξές. Στὸ διάστημα μεταξὺ τους εἰσχωροῦν κόκκινες πινελιές, ποὺ τερματίζονται στοὺς μυχοὺς τῶν γωνιῶν ποὺ σχηματίζουν οἱ μαῦρες γραμμές. Διαστάσεις τῶν δύο κομματιῶν: 107×5 χ., 125×60 χ., πάχ. 8,21 χ. – Τὸ πέμπτο, 54×36, πάχ. 19 χ., ἔχει τὸ ἴδιο φόντο καὶ φέρει ἵχνη δύο ὁμοίων μαύρων γραμμῶν λοξῶν μεταξὺ τους, ποὺ πρέπει νὰ συναντῶνται ὑπὸ γωνία.

Μεγάλον θραῦσμα, συγκολλημένο ἀπὸ ἑξὶ κομμάτια, 19×16 ἐκ., πάχ. 15 χ. Τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ καλύπτεται ἀπὸ ἓνα καμπύλο ἀλλὰ ὄχι αὐστηρὰ κυκλικὸ κοκκινοκάστανο, κατὰ τόπους ἐξίτηλο σχῆμα, ποὺ ἔχει ἓνα στενὸ κίτρινο περιγύγραμμα. Αὐτὸ τὸ χωρίζει ἀπὸ τὸ διπλανό του, ὅμοιο ἀλλὰ ἐλλιπέστατο σχῆμα. Μεταξὺ τους μεσολαβεῖ ἄσπρο φόντο σὲ ἓνα σημεῖο τοῦ ὁποίου ὑπάρχει σύμπλεγμα τριῶν κιτρινωπῶν κύκλων, διαμ. 12 χ. Στὸ στενότερο σημεῖο μεταξὺ τῶν δύο κύκλων, ὅπου τὸ κονίαμα εἶναι σπασμένο, εἰσχωρεῖ γλῶσσα καστανοκόκκινου χρώματος ἀδήλου σχήματος, λόγῳ τοῦ σπασίματος ποὺ ἀφήνει μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ μεγάλου κύκλου διάστημα ἄσπρο 3 χ. Πιθανότατα τμήμα τῆς 8σχημης ἀσπίδας (15512, 15517, Κατ. 9) (πίν. 54α: 4).

MM 13648

Τρία θραύσματα ἀπὸ κονίαμα ροδόχρωμα, γεν. διαστ. 24×17 χ., 32×30 χ. καὶ 60×40 χ., πάχ. ἀντιστοίχως 10, 12 καὶ 20 χ.

Δύο θραύσματα, συγκολλημένα σὲ ἀνώμαλο τετράγωνο σχῆμα, γεν. διαστ. 70×70 χ., πάχ. 23 χ. Χρῶμα κόκκινο, κατὰ τόπους ἀπολεπισμένο.

Θραῦσμα μικρὸ ἀνώμαλο, 30×32 χ., πάχ. σωζ. 19-2 χ. Βαμμένο σὲ ἀπόχρωση ὠχρας.

Δύο θραύσματα μὲ ἐξίτηλα ἵχνη μαύρης βαφῆς, ποὺ σώζεται σὲ σχετικὰ ἀδέξιες πινελιές. Διαστ. τὸ πρῶτο 53×35 χ., πάχ. 17 χ., τὸ δεύτερο 59×45 χ., πάχ. ἀνώμαλο 15-25 χ. Σώζει καὶ λίγο ἄσπρο φόντο, καὶ ἀπὸ κάτω προεξοχὴ προσαρμογῆς τοῦ σὲ ἀνώμαλη ἐπιφάνεια.

Μικρὸ θραῦσμα 34×28 χ., πάχ. 12 χ. Ζώνη γαλάζια, ποὺ τερματίζεται ἀπὸ δυσδιάκριτη

μαύρη γραμμή. Ἀπὸ αὐτὴν ὑψώνονται δύο καμπύλες, ἄσπρες, ὀριζόμενες ἀπὸ λεπτές μαῦρες γραμμές. Ἀπὸ τὴ μία πλευρὰ ἀριστερά, κόκκινη ἐπιφάνεια. Μεταξύ τους γαλάζιο χρῶμα. Δεξιὰ τους γαλάζια ἐπιφάνεια, χωρισμένη σὲ δύο ἐπ'ἀλλήλα τμήματα μὲ πυκνὴ διαγράμμιση.

Τριγωνικὸ θραῦσμα, 45×36 χ., π. 10 χ. Σὲ ἄσπρο, ἄγραπτο, φόντο πατοῦν δύο παράλληλες κόκκινες τετράπλευρες ἐπιφάνειες μὲ διάστημα 6 χ. μεταξύ τους. Θέμα ἄδηλο.

MM13658

Μεγάλο θραῦσμα, 67×100 χ., π. 30 χ. Ἄσπρο φόντο. Στὴ μέση του κατὰ τὸ πλάτος, κόκκινη ταινία, π. 29 χ. Τὸ χρῶμα μὲ ἄνισες πινελιές διαφορετικῆς πυκνότητος.

Θραῦσμα τετράπλευρο 45×67 χ., π. 10-22 χ. Ἄσπρο φόντο. Κατὰ μῆκος τοῦ μικροῦ ἄκρου, στὸ σπᾶσιμο, μαύρη ταινία σωζ. π. 8 χ., 14 χ. πρὸ πάνω ἔχνη ἐξίτηλα ὁμοίας.

Τριγωνικὸ θραῦσμα, 82×57 χ., π. 23-25 χ. Ἐπιφάνεια βαμμένη γαλάζια. Τὸ χρῶμα ἔχει ἀποπέσει κατὰ τόπους. Δὲν ἀπορροφήθηκε.

MM 13647

Θραῦσμα συγκολλημένο ἀπὸ δύο τμήματα, 63×70 χ., π. ἀνώμαλο 14-19 χ. Ἄσπρο φόντο. Στὴ μισὴ σχεδὸν ἐπιφάνεια βαμμένη κόκκινη ζώνη χωρὶς εὐδιάκριτο ὄριο μὲ τὸ φόντο.

Θραῦσμα ἀνωμάλου σχήματος, 45×55 χ., π. 21 χ. Ἐπιφάνεια διατηρεῖται σὲ διαστ. 39×39 χ. Ἄσπρο φόντο. Τὸ μεγαλύτερο μέρος καταλαμβάνεται ἀπὸ γαλάζια ἐπιφάνεια, βαμμένη μὲ εὐδιάκριτες πινελιές.

Μικρὸ θραῦσμα, 24×30 χ., π. 11 χ. Ἐπιφάνεια βαμμένη κίτρινη καὶ κόκκινη μὲ ἐξίτηλη μαύρη γραμμή μεταξύ τῶν δύο ἐπιφανειῶν (πίν. 55α: 2).

Θραῦσμα ἀνωμάλου σχήματος, 39×53 χ., π. 11 χ. Ἐπιφάνεια πολὺ φαγωμένη. Ἄσπρο φόντο μὲ μαύρη ζώνη, σωζ. π. 25 χ., ποὺ καταλαμβάνει τὴ μισὴ ἔκταση τοῦ κομματιοῦ.

Ἀνώμαλα τραπεζόσχημο θραῦσμα, 52×83 χ., π. 30 χ. Φόντο γκριζό. Κατὰ μῆκος τῆς μακριᾶς πλευρᾶς ζώνη γαλάζια μὲ σωζόμενες πέντε κυματοειδεῖς κορυφές καὶ μία ἀποσπασματικὴ ψηλότερη προεξοχή. Οἱ κορυφές ἔχουν τριακανθωτό, ἀπρόσεχτα σχηματισμένο, θέμα (πίν. 55α: 1).

MM 15520 + 15508

Ἐξὶ κύρια θραύσματα ποὺ ἐφάπτονται κατὰ σειρὰ, ἀλλὰ δὲν συγκολλήθηκαν λόγῳ τοῦ βάρους τους καὶ τῶν σχετικῶν μικρῶν ἐπιφανειῶν ἐπαφῆς τους (πίν. 54β). Τὸ δεύτερο, τρίτο καὶ τέταρτο στὴ σειρὰ ἔχουν ἀπὸ τὴν ἴδια πλευρὰ τελείωμα ὁμαλὸ ἀλλὰ ὄχι ἐντελὸς λεῖο, ποὺ σημαίνει ὅτι τὸ σύνολο αὐτὸ ἦταν προσαρμοσμένο σὲ κάποιο ὀριζόντιο ἢ κατακόρυφο ἀρχιτεκτονικὸ μέλος τοῦ κτιρίου. Τὸ πρῶτο κομμάτι, συγκολλημένο ἀπὸ δύο τμήματα, ἔχει διαστ. 70×72 χ. καὶ π. 20 χ. Τὸ δεύτερο 115×155 χ., π. 25 χ. Τὸ τρίτο 115×155 χ., π. 25 χ. Ἡ μία του πλευρὰ ἔχει τελείωμα π. 12 χ. καὶ μ. 50 χ. Τὸ τρίτο

120×143 χ. καὶ πᾶχ. ἐντελῶς ἀνώμαλο 32 χ. τουλάχιστον, ἔχει τελείωμα σωζ. μήκ. 31 χ. καὶ πᾶχ. 11 χ. Τὸ τέταρτο, συγκολλημένο ἀπὸ τρία τμήματα, 10,1×13 ἐκ., ἔχει τελείωμα σωζ. μήκ. 75 χ. καὶ πᾶχ. 21 χ. Τὸ πέμπτο, συγκολλημένο ἀπὸ δύο τμήματα, 93×165 χ., πᾶχ. ἀνώμαλου 21-25 χ., χωρὶς τελείωμα. Τὸ ἕκτο, μικρὸ τριγωνικόν, 35×58 χ., πᾶχ. 25 χ. Ἡ διακόσμηση εἶναι ἡ ἴδια σὲ ὅλα τὰ κομμάτια καὶ συνεχής: Ἀπὸ τὸ τελείωμα πρὸς τὰ μέσα γκρίζα ἐξίτηλη ζώνη πλ. 29-30 χ. Ἀκολουθεῖ ταινία πλ. 29-35 χ., γαλάζια, χρωματισμένη ἐπάνω σὲ ροδόχρωμο ὑπόστρωμα. Ἐπεται δεύτερη γκρίζα, πλ. 26 χ., μὲ ἔντονο μαῦρο περιθώριον καὶ μετὰ ἀπὸ αὐτὴν ἄσπρη ἄβαφη ἐπιφάνεια, μέγ. σωζ. πλ. 70 χ. Τὸ ἀνώμαλο πᾶχος τῶν κομματιῶν, γεμάτο προεξοχές καὶ κοιλώματα, δείχνει ὅτι στὸ σημεῖο αὐτὸ τὸ κονίαμα συναντοῦσε κάποιο ὑλικὸ κάπως τραχύ (π.χ. ξύλο). Πιθανότατα τὸ σύνολο εἶναι τμήμα ἀπὸ τὸ ἐπάνω μέρος τοίχου, στὴ συνάντησή του μὲ τὴ δοκὸ τῆς ὀροφῆς ἢ ἴσως μὲ κάποιο ὑπερθυρο.

Εἴκοσι δύο θραύσματα (τὰ ἑξὶ συγκολλημένα ἀπὸ δύο ἢ περισσότερα τμήματα) ποὺ ἀνήκουν στὴν ἴδια παράσταση ἀλλὰ δὲν συγκολλῶνται περισσότερο (πίν. 55β). Τὸ μικρότερο, 25×18 χ., πᾶχ. 7 χ., τὸ μεγαλύτερο 70×136 χ., πᾶχ. 20 χ. Τὸ θέμα εἶναι ἓνα χταπόδι καὶ ἓνα ψάρι, χωρὶς νὰ φαίνεται πῶς συνδυάζονται τὰ δύο. Τὰ χρώματα εἶναι τὰ ἴδια σὲ ὅλα: Φόντο γκρίζο. Οἱ πλόκαμοι εἶναι ροδόχρωμοι μὲ διπλὸ μαῦρο περιθώριον ἐξωτερικὰ καὶ σειρὰ λευκῶν μυζητήρων ἐσωτερικά. Οἱ μυζητήρες τοῦ χταποδιοῦ συνίστανται σὲ πυκνὰ ἄσπρα στίγματα. Μία ροδόχρωμη ταινία τὸ διατρέχει.

Τὰ μικρότερα θραύσματα σώζουν μικρὰ τμήματα τῶν μορφῶν. Ἐννέα φέρουν πλοκάμους μὲ μυζητήρες. Τὸ πλάτος τῶν πλοκάμων ποικίλλει ἀπὸ σωζ. 4 ἕως σωζ. 25 χ. Σὲ ἓνα μόνο κομμάτι σώθηκε πλόκαμος σὲ ὅλο του τὸ πλάτος τῶν 20 χ. Ὑπάρχει ἓνα θραῦσμα ποὺ παρουσιάζει μιὰ λοξὴ καμπύλη γραμμὴ, ποὺ περικλείνει μιὰ στρογγυλὴ ἐπιφάνεια μὲ ἓνα κύκλο γραμμένο μὲ ροδόχρωμη βαφὴ στὸ ἐσωτερικόν της. Ἀπὸ τὸ σχῆμα αὐτὸ ξεκινᾷ πρὸς τὰ κάτω ἓνας πλόκαμος. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἡ στρογγυλὴ ἐπιφάνεια εἶναι τμήμα τῆς κεφαλῆς τοῦ χταποδιοῦ, ἀπὸ τὴν ὁποία ἐκφύονται οἱ πλόκαμοι, καὶ ὁ κύκλος εἶναι τὸ μάτι τοῦ ζώου.

Σὲ τέσσερα ἄλλα κομμάτια (τὰ τρία συγκολλημένα, μεταξὺ αὐτῶν καὶ τὸ μεγαλύτερο) παρακολουθοῦνται ὡς ἓνα σημεῖο οἱ πλόκαμοι. Σὲ δύο ἀπὸ αὐτὰ οἱ γραμμὲς τους, καμπύλες καὶ ἀντίρροπες, δείχνουν μᾶλλον ὅτι ἀνήκουν στὸν ἴδιο συστρεφόμενο πλόκαμο. Σὲ ἓνα τρίτο τοῦτο εἶναι φανερό. Ἡ καμπύλη τὴν ὁποία διαγράφει εἶναι πολὺ κλειστὴ μὲ τοὺς μυζητήρες στὸ ἐξωτερικόν της. Τέλος, στὸ μεγαλύτερο σωζόμενο κομμάτι, ὁ πλόκαμος διαγράφει κανονικὸ ἡμικύκλιον μὲ τοὺς μυζητήρες πρὸς τὰ μέσα καὶ σὲ ἓνα σημεῖο στὸ ἐσωτερικόν του, μόλις διακρινόμενη, εἶναι ἡ ὀξεία ἄκρη τοῦ πλοκάμου, ὁ ὁποῖος ἔχει συστραφεῖ σὲ σχῆμα σπείρας καὶ καταλήγει στὸ ἐσωτερικόν τῆς τελευταίας ἑλικας.

Ἀπὸ τὸ ψάρι, σχηματοποιημένο καὶ αὐτό, σώθηκε τὸ τμήμα τοῦ σώματος μεταξὺ κεφαλίου καὶ οὐρᾶς. Τὸ σῶμα, ποὺ μειώνεται πρὸς τὴν οὐρά, εἶναι λευκὸ μὲ ἔντονο μαῦρο περίγραμμα. Στὸ ἐσωτερικόν του ὑπάρχει ἐλαφρὰ κυματοειδὴς γραμμὴ μὲ ὅμοιο ἀλλὰ στενότερο περίγραμμα καὶ ἀπὸ τὴ ράχη καὶ τὴν κοιλία ἐξέχουν δύο ὀξύληκτες πινελιές, ποὺ ἀντιστοιχοῦν στὰ πτερύγιά του. Στὸ κάτω μέρος τοῦ κομματιοῦ, ἐπάνω στὸ σπάσιμο, ὑπάρχει ἄλλη ἔντονη μαύρη γραμμὴ, πλ. 3 χ., ποὺ ἀνήκει εἴτε σὲ ἄλλο ψάρι, εἴτε σὲ πλό-

καμο τοῦ χταποδιοῦ. Ὑπάρχουν ἀκόμη δύο κομμάτια συνανήκοντα τόσο στὸ σύνολο ὅσο καὶ μεταξύ τους. Τὸ ἓνα σώζει στὴν ἄκρη του γκριζα ταινία πλ. 16 χ., μὲ πολὺ λεπτὸ κόκκινο περιγράμμα, ἢ ὁποῖα στρέφει, μόλις διατηρούμενη, κατ' ὀρθὴ γωνία, ποὺ περικλείνει ἄσπρη ἐπιφάνεια, τὴν ὁποῖα διασχίζει μαύρη καμπύλη γραμμὴ ἐπάνω σὲ κοκκινωπὸ προσχέδιο. Στὸ ἄλλο ὑπάρχει ἡ συνέχεια σὲ εὐθεία τῆς γραμμῆς αὐτῆς, τὸ ἄσπρο φόντο καὶ στὴ γωνία ἡ γκριζα ἐπιφάνεια. Ψηλότερα ἀπὸ τὴ μεσαία γραμμὴ φαίνονται ἴχνη ἄλλης ὁμοίας κόκκινης. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὰ δύο αὐτὰ κομμάτια ἀνήκουν σὲ περιγράμμα τῆς ὅλης παραστάσεως, ἀπὸ τὸ ὁποῖο σώθηκε ἡ μία γωνία του.

Πολυάριθμη ὁμάδα θραυσμάτων ποὺ προέρχεται ἀπὸ μία καὶ τὴν ἴδια σύνθεση (πίν. 56α). Σ' αὐτὴν ἀνήκουν: 17 θραύσματα διαφόρων μεγεθῶν ποὺ κυμαίνονται ἀπὸ 10×6 χ. ἕως 60×65 χ., μὲ πᾶχ. 5-20 χ. Τὰ δύο συγκολλήθηκαν ἀπὸ ἐπιμέρους τμήματα. Ὅλα αὐτὰ ἔχουν λεῖα ἐπιφάνεια ποὺ διατηρεῖ ἓνα γκριζο ἀνοιχτὸ χρῶμα, τὸ ὁποῖο συναντᾶται καὶ στὰ ὑπόλοιπα δείγματα τῆς ὁμάδας. – 11 κομμάτια (τὰ ἔξι ἀπὸ συγκόλληση μικροτέρων κομματιῶν), ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὰ πέντε ἔχουν ἀριθμὸ MM 12626. Τὰ μεγέθη τους κυμαίνονται ἀπὸ 23-25 χ., πλ. 5 χ. ἕως 72×120 χ., μὲ πᾶχ. ἀπὸ 10-15 χ. Ἡ πίσω ἐπιφάνειά τους φέρει σαφὴ τὰ ἴχνη προσαρμογῆς τους σὲ ξύλινη ἐπιφάνεια. Ἀπὸ τὰ δείγματα αὐτὰ τὰ δύο ποὺ δὲν συγκολλῶνται, ἀλλὰ ἀποτελοῦν συνέχεια, ἔχουν μία λευκὴ ζώνη πλ. 11 χ., μὲ ἔντονα μαῦρα περιθώρια. Τὴ διαδέχεται πρὸς τὰ ἐπάνω ζώνη ἀνοιχτόχρωμη γκριζα, πλ. 12 χ., μὲ τὰ ἴδια περιθώρια. Ἀκολουθεῖ ἐπιφάνεια μέγ. σωζ. πλ. 53 χ., τὴν ὁποῖα διασχίζουν λοξὰ πρὸς τὰ ἐπάνω συστάδες δύο κυματοειδῶν γραμμῶν ποὺ χωρίζουν τὴν ἐπιφάνεια σὲ τμήματα μὲ ἄσπρο, κίτρινο καὶ γκριζο φόντο. – Τὰ ὑπόλοιπα 12 θραύσματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τρία ἔχουν τὸν παραπάνω ἀριθμὸ καὶ δύο ἀριθμήθηκαν MM 12628 (τὰ τέσσερα εἶναι συγκολλημένα ἀπὸ μικρότερα), ἔχουν τὰ ἴδια χρώματα ἀλλὰ σὲ κάπως διαφορετικὴ διάταξη: χαμηλὰ ὑπάρχουν κατάλοιπα γκριζας ἐπιφάνειας, σωζ. πλ. 27 χ. Ἀκολουθεῖ στενὴ κίτρινη ζώνη, πλ. 10-16 χ., μεταξὺ τῶν δύο μαύρων γραμμῶν καὶ στὸ ἐπάνω κίτρινη, γκριζα ἢ ἄσπρη ἐπιφάνεια. Ὁ διαχωρισμὸς ἐδῶ γίνεται ὅχι ἀπὸ τὶς κυματοειδεῖς γραμμὲς ἀλλὰ ἀπὸ δύο ὁμόρροπες καμπύλες. Ὅπως καὶ τὰ προηγούμενα, τὰ κομμάτια αὐτὰ φέρουν στὴν πίσω ἐπιφάνειά τους σαφέστατα τὰ ἴχνη ξύλινης σανίδας. Πρόκειται σαφῶς περὶ ὀρθοστάτη τοίχου.

ΑΥΛΗ

MM 15501, κονιάματα ἀπὸ τὴν ἐπίχωση

Θραῦσμα ἀκανόνιστα τετράπλευρο, 73×60 χ., πᾶχ. 17-18 χ. Ἄσπρη λεῖα ἐπιφάνεια. Στὶς δύο γειτονικὲς γωνίες του μεγάλες καμπύλες ἐπιφάνειες κιτρινοπορτοκαλιεῖς. Ἀνήκει πιθανότατα στὴν «ἀσπίδα». (Βλ. MM 15517, Δωμάτιο 9.)

Θραῦσμα ἀνώμαλα τετράπλευρο, 70×55 χ., πᾶχ. 15-20 χ. Ἡ μισή του ἐπιφάνεια, ἄσπρη, ἄβαφη. Ἡ ἄλλη μισὴ βαμμένη κίτρινη. Βαφὴ κακῆς διατηρήσεως.

Μικρὸ θραῦσμα ἀνώμαλα τετράπλευρο, 30×27 χ., πᾶχ. 11 χ. Σὲ ἄσπρο φόντο τμῆμα γκριζογάλανου κύκλου μὲ πλατὺ (πλ. 6 χ.) μαῦρο περιθώριο (πίν. 56β: 2).

Θραύσμα ανώμαλα τετράπλευρο, 38×30 χ., πάχ. 15 χ. Πλατιά ταινία, πάχ. 33 χ., γκριζογάλανη, με πλατιά μαύρα περιθώρια. Ανάμεσά τους μαύρη κυματοειδής γραμμή, πάχ. 4-6 χ. Στη μία γωνία του, κάτω από την ταινία, σώζεται ίχνος κίτρινου χρώματος (πίν. 56β: 3).

Μεγάλο θραύσμα τετράπλευρο με τη μία πλευρά εὐθύγραμμη, ἀρκετὰ ὁμαλή, 74×120 χ., πάχ. 20×26 χ. Φόντο ἄσπρο. Στη μία πλευρά κόκκινη ταινία, πλ. 21 χ., πὸν ἀκολουθεῖται πρὸς τὸ σπάσιμο ἀπὸ γαλάζια ἐπιφάνεια. Στὴν ἄλλη στενὴ πλευρὰ ἐλαφρὰ καμπύλη γαλάζια, πρὸς τὸ σπάσιμο (πίν. 56β: 4).

Θραύσμα ἀνωμάλου σχήματος, συγκολλημένο ἀπὸ δύο κομμάτια, 86×52 χ., πάχ. 17 χ. Ἀνάμεσα σὲ δύο μαύρες ταινίες κατὰ μῆκος τῶν μακρῶν πλευρῶν του (ἡ μία συγκλίνει πρὸς τὴν ἄλλη) ὑπάρχει ἐπιφάνεια κόκκινη, πλ. 33-23 χ., πὸν διασχίζεται κατὰ μῆκος τῆς ἀπὸ μία μαύρη γραμμὴ καὶ τὴν ἀρχὴ μιᾶς ἄλλης παράλληλης πρὸς αὐτήν. Θέμα ἄδηλο (πίν. 56β: 5).

Θραύσμα ἀνώμαλα ρομβοειδές, 88×57 χ., πάχ. 15 χ., βαμμένο κόκκινο, ἀρκετὰ ἐξίτηλο, με πυκνὰ ἴχνη μαύρης διαγράμμισης (πίν. 56β: 6).

Θραύσμα ἀνωμάλου σχήματος, 60×40 χ., πάχ. 22 χ. Σὲ ἄσπρο φόντο ἀκανόνιστο τμήμα γαλάζιου κύκλου με ἴχνη κίτρινα γύρω του (πίν. 56β: 7).

Θραύσμα ἀνωμάλου σχήματος, 60×42 χ., πάχ. 21 χ. (ὅμοιο με τὸ προηγούμενο). Ἡ μισὴ ἐπιφάνεια ἄσπρη, ἡ ἄλλη μισὴ γαλάζια με εὐθύγραμμο ὄριο. Παρουσιάζει ὁμοιότητα με τὸ προηγούμενο ἀλλὰ δὲν προσαρμόζεται σὲ αὐτό (πίν. 56β: 8).

Μεγάλο ὠοειδὲς θραύσμα 120×90 χ., πάχ. 25 χ. Ἡ ὀξεία κατάληξί του βαμμένη κίτρινη, σκεπασμένη με γαλάζια ἴχνη, πὸν καταλήγουν σὲ εὐθεία γραμμή. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτὴ γωνιάζει με ἄλλην ὁμοίου χρωματισμοῦ, πὸν εἶναι καμπύλη πρὸς τὸ ὑπόλοιπο ἄσπρο τμήμα τοῦ θραύσματος (πίν. 56β: 1).

Θραύσμα ἐπίμηκες ἀνωμάλου σχήματος, 75×43 χ., πάχ. 15-20 χ. Στὴν τριγωνικὰ σπασμένη κορυφὴ του ἄσπρο. Ἀκολουθεῖ λεπτὴ περίπου εὐθεία μαύρη γραμμή, πὸν συναντᾶται σὲ ὀρθὴ γωνία με ἄλλη ἐξίτηλη, μαυρογάλανη. Στὴν ἄλλη ὀξεία ἄκρη τμήμα κόκκινης πινελιάς. Μεταξὺ τῆς μαύρης γραμμῆς καὶ τῆς κόκκινης ἀπόληξης ἐπιφάνεια κίτρινη, στὴν ὁποία χαμηλὰ ὑπάρχει σειρὰ φολίδων (πίν. 56β: 9).

MM 14501

Κομμάτι ἐπίμηκες ἀνώμαλο, σὲ δύο στρώματα. Τὸ κάτω βαμμένο κόκκινο, 95×42 χ., πάχ. 20 χ. Πάνω σ' αὐτὸ δεύτερο παχὺ στρώμα (10 χ.), βαμμένο ἐπίσης κόκκινο, ἐξίτηλο. Ἐπανάληψη διακοσμῆσεως;

MM 15508

Μεγάλο θραύσμα, 154×90 χ., πάχ. 26-30 χ. Τὸ μεγαλύτερο μέρος του βαμμένο μαύρο, πὸν διασχίζεται ἀπὸ κίτρινη ταινία, ἡ ὁποία καλύφθηκε ὅμως κατὰ τόπους ἀπὸ τὸ μαύρο χρῶμα καὶ ἀκολουθεῖται ἀπὸ κίτρινη-πορτοκαλιά, σωζ. πλ. 20 χ. (πίν. 57α: 1).

Μικρὸ ἀνώμαλο ρομβοειδὲς θραύσμα, 65×49 χ., πάχ. 20 χ. Τὸ μισὸ βαμμένο κόκκινο σκοῦρο, τὸ ὑπόλοιπο ἄβαφο (πίν. 57α: 2).

Μικρὸ ἀσύμμετρο θραῦσμα, 54×40 χ., πάχ. 14 χ. Βαμμένο τὸ μισὸ κόκκινο σκοῦρο καὶ τὸ ἄλλο μισὸ γκρι-μαῦρο (πίν. 57α: 3).

Τετράπλευρο θραῦσμα, 65×50 χ., πάχ. 19-24 χ. Ἐπιφάνεια ὄχι πολὺ ὁμαλή, βαμμένη ροδόχρωμη, πληγωμένη σὲ δύο σημεῖα κατὰ τὴν ἀνασκαφή (πίν. 57α: 4).

Μικρὸ τετράπλευρο θραῦσμα, 37×40 χ., πάχ. 14 χ. Βαμμένο τὸ μισὸ μαῦρο, τὸ ὑπόλοιπο γκρι-καφέ μὲ ἀδέξιες πινελιές (πίν. 57α: 5).

Μικρὸ τετράπλευρο ἀνώμαλο θραῦσμα, ποὺ φέρει μαύρη ὄχι καλὰ σχεδιασμένη ταινία μεταξὺ δύο κόκκινων ἐπιφανειῶν (πίν. 57α: 6).

Θραῦσμα ἀνώμαλα τριγωνικὸ, μὲ καμπύλη τὴ μία του πλευρά, 80×65 χ., πάχ. 22-32 χ. Ἐπιφάνεια ἄσπρη, ποὺ διασχίζεται ἀπὸ ταινία γαλάζια, πλ. 16 χ., δεύτερη κίτρινη λοξὴ πρὸς τὴν πρώτη, πλ. 9 χ., καὶ χαμηλότερα στὸ σπάσιμο ἔχνη γαλάζιου κυκλικοῦ σχήματος (πίν. 57α: 10).

Θραῦσμα ἀνώμαλα καρδιόσχημο, συγκολλημένο ἀπὸ δύο τμήματα, 58×69 χ. Ἄσπρη ἐπιφάνεια ποὺ φέρει μεγάλο ὠοειδὲς σχῆμα κίτρινο (πίν. 57α: 7).

Μικρὸ ἀνώμαλο τετράπλευρο θραῦσμα, 46×36 χ., πάχ. 17-20 χ. Σὲ ἄσπρο φόντο τρεῖς κόκκινες καμπύλες σὰν κλαριὰ δέντρου, ποὺ συγκλίνουν πρὸς τὰ ἐπάνω. Ψηλότερα, στὸ σπάσιμο, τμῆμα γαλάζιου κύκλου (πίν. 57α: 8).

Μικρὸ θραῦσμα τριγωνικὸ μὲ καμπύλη κορυφή, χτυπημένη κατὰ τὴν ἀνασκαφή, 42×39 χ., πάχ. 18 χ. Ἐπιφάνεια καστανοκίτρινη μὲ λοξὴ διαγώνια καμπύλη μαύρη γραμμὴ πλ. 6 χ. (πίν. 57α: 9).

Θραῦσμα ἀνωμάλου σχήματος, 82×68 χ., πάχ. 26 χ. Ἐπιφάνεια κίτρινη, λεία. Στὴ μία πλευρὰ ζώνη ἐλαφρὰ καμπύλη ἀνάμεσα σὲ δύο λεπτὲς μαῦρες γραμμές. Ἀπὸ κάτω σώζεται τμῆμα ὁμόροπης ὁμοίας γραμμῆς καὶ ἔχνος ἄλλης ὁμοίας στὸ σπάσιμο. Μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν ξενγῶν γραμμῶν ζώνη πλ. 35 χ., διαγραμμισμένη ἀραιὰ μὲ ἐναλλασσόμενες κατακόρυφες λεπτὲς γραμμές (σωζ. τρεῖς) καὶ πλατιῆς μαῦρες ταινίες (σωζ. δύο καὶ μία στὸ σπάσιμο), πλ. 10 χ. (πίν. 57α: 11).

Μικρὸ τριγωνικὸ κομμάτι ἀκανόνιστο, 40×35 χ., πάχ. 21 χ. Ἄσπρο φόντο. Στὴ βάση τοῦ τριγώνου μαύρη ἐπιφάνεια ἐξίτηλη ποὺ ὀρίζεται ἀπὸ ἐντονότερη μαύρη γραμμή.

Μικρὸ θραῦσμα, ἀκανόνιστα στρογγυλό. Διάμ. 27-29 χ. Τὸ μισὸ ἄσπρο φόντο. Γαλάζια ἀπολεπισμένη ἐπιφάνεια στὸ ἄλλο μισό.

Ἀκανόνιστα τριγωνικὸ μικρὸ θραῦσμα, 37×30 χ., πάχ. 18 χ. Καμπύλη ἐπιφάνεια, τμῆμα κύκλου, ποὺ περιβάλλει ἄσπρο φόντο.

Μικρὸ ἐπίμηκες θραῦσμα, ἀκανόνιστο, 35×20 χ., πάχ. 11 χ. Βαμμένο γαλάζιο. Τὸ διασχίζει κατὰ τὸ μῆκος του καμπύλη ἀκατάστατη μαύρη γραμμή.

Μικρὸ θραῦσμα, ποὺ διατηρεῖ ἐπιφάνεια, διαστ. 25×19 χ., βαμμένη γαλάζια μὲ πινελιὰ κόκκινη κατὰ τὸ πλάτος της.

Μικρὸ περίπου ὠοειδὲς θραῦσμα, 35×27 χ., πάχ. 15 χ. Τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς ἐπιφάνειας ἄσπρο, ἄβαφο. Τὸ ὑπόλοιπο κοκκινωπό, ἀραιοβαμμένο, μὲ μαύρη γραμμὴ μεταξὺ ἄσπρου καὶ κόκκινου τμήματος.

MM 15500

Ἐννέα θραύσματα (τὰ τρία συγκολλημένα ἀπὸ τέσσερα, ἀπὸ τρία καὶ ἀπὸ δύο κομμάτια), ποὺ φέρουν τὴν ἴδια δυσδιάκριτη διακόσμηση: Ἐναλλαγὴ κόκκινων καὶ γαλάζιων ζωνῶν. Ὅπου διατηροῦνται ὁλόκληρες, ἔχουν πλάτος ἢ κόκκινη 25-32 χ., διότι ἀκολουθεῖ καμπύλη, καὶ ἢ γαλάζια 40-45 χ., διότι προσαρμόζεται στὴν καμπύλη τῆς κόκκινης. Γενικὰ τὸ σχέδιο μοιάζει νὰ εἶναι: κόκκινο, εὐθεία ταινία γαλάζια πλ. 8 χ., κόκκινη ζώνη ἐπάνω εὐθεία καὶ κάτω καμπύλη, γαλάζια ἐπιφάνεια, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα κυκλική, μὲ κόκκινο κύκλο στὸ κέντρο. Οἱ γαλάζιες ζώνες χωρίζονται ἀπὸ τὶς κόκκινες ἐπιφάνειες μὲ μαῦρες ταινίες καὶ διχοτομοῦνται στὸ πλάτος τους ἀπὸ ὅμοια καμπύλη ταινία πλ. 6 χ. Ἡ γαλάζια ἐπιφάνεια ἐπάνω καὶ κάτω ἀπὸ τὴ διαχωριστικὴ ταινία εἶναι διαγραμμισμένη μὲ λεπτὲς μαῦρες γραμμές, τῶν ὁποίων ἡ φορὰ δὲν εἶναι παντοῦ ἡ ἴδια. Διαστ. 95×40 χ., πᾶχ. 12 χ., 70×37 χ., πᾶχ. 14 χ., 45×45 χ., πᾶχ. 13 χ., 34×25 χ., πᾶχ. 12 χ., 35×27 χ., πᾶχ. 8 χ., 35×30 χ., πᾶχ. 11 χ., 25×12 χ., πᾶχ. 13 χ., 19×15 χ., πᾶχ. 10 χ., 21×16 χ., πᾶχ. 11 χ.

Θραῦσμα τριγωνικόν, 35×35 χ., πᾶχ. 16 χ. Ἐπιφάνεια τριμμένη καὶ χτυπημένη, χρῶμα ρόδινο, κατὰ τόπους ἐξίτηλο.

Μικρὸ θραῦσμα περίπου ὠοειδές, 35×25 χ., πᾶχ. 11 χ. Ἔχει σαφέστατο ἵχνος τοῦ τεντωμένου νήματος, πᾶχ. 1 χ., ποὺ χρησιμοποιήθηκε ὅταν στρώθηκε τὸ κονίαμα στὸν τοῖχο. Στὴν ἐπιφάνειά του καὶ κυρίως στὴν κοιλότητα τοῦ νήματος ἵχνη ζωηροῦ κόκκινου χρώματος.

Θραῦσμα ὠοειδές, 35×30 χ., πᾶχ. 12 χ. Φέρει κεντρικὴ κίτρινη ταινία, πλ. 23 χ., μεταξὺ γαλάζιας καὶ κόκκινης ἐπιφάνειας, ποὺ διατηροῦνται ἀποσπασματικά.

Θραῦσμα ἐπίμηκες, ἀκανόνιστο, 52×30 χ., πᾶχ. 10 χ. Φέρει κόκκινη γωνία μὲ ἐλαφρὰ καμπύλες πλευρές. Τὸ ἐσωτερικὸ της γεμίζει με γαλάζιο χρῶμα. Τὸ ἴδιο καὶ ἐξωτερικά της.

Ἑπτὰ θραύσματα, τὸ ἓνα συγκολλημένο ἀπὸ τρία κομμάτια. Διαστ. 85×70 χ., πᾶχ. 10 χ. (τὸ συγκολλημένο), 43×30 χ., πᾶχ. 11 χ., 30×33 χ., πᾶχ. 10 χ., 33×19 χ., πᾶχ. 10 χ., 33×19 χ., πᾶχ. 10 χ., 29×16 χ., πᾶχ. 10 χ. καὶ 22×14 χ., πᾶχ. 12 χ. Συνανήκουν ἀλλὰ δὲν συγκολλῶνται. Σώζουν ὅλα ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὴν ἴδια διακόσμηση: κίτρινη ταινία πλ. 17 χ. μεταξὺ δύο κόκκινων ἐπιφανειῶν τμηματικὰ διατηρημένων.

Μεγάλον τετράπλευρον θραῦσμα 83×83 χ., πᾶχ. 21 χ. Ἐπιφάνεια ὄχι πολὺ ὁμαλή. Στὴ μία πλευρὰ κίτρινο χρῶμα, ποὺ διατηρεῖται σὲ πλ. 10-15 χ. Μαύρη εὐθεία γραμμὴ τὸ χωρίζει ἀπὸ τὴν ὑπόλοιπὴ ἐπιφάνεια, χρώματος γαλάζιου, στὴν ὁποία εἰσχωρεῖ, περίπου διχοτομώντας τὴν λοξά, κόκκινη ζώνη πλάτους ποὺ μειώνεται ἀπὸ τὰ 33 χ. στὰ 18 χ.

Θραῦσμα 65×57 χ., πᾶχ. 11-16 χ. Ἐπιφάνεια λίγο τραχιά, βαμμένη μὲ εὐδιάκριτες πινελιές ροδόχρωμης. Ἡ μία πλευρὰ του ἔχει τελείωμα.

Θραῦσμα συγκολλημένο ἀπὸ τρία κομμάτια, 85×78 χ., πᾶχ. 15-17 χ. Συνανήκει μὲ τὸ προηγούμενον. Ἰδια ἐπιφάνεια, ἴδιο χρῶμα. Δὲν συγκολλῶνται.

Θραῦσμα ρομβοειδὲς ἀνώμαλον, 60×54 χ., πᾶχ. 15 χ. Ἄσπρο φόντο. Στὴ μία γωνία του κίτρινο χρῶμα.

Θραῦσμα ἀκατάστατα ἡμικυκλικόν, 60×52 χ. πᾶχ. 14-20 χ. Στὴν κορυφή του στὴ χορδὴ τοῦ τόξου, ἵχνος νήματος πᾶχ. 1 χ., ποὺ χωρίζει κόκκινη ἐπιφάνεια ἀπὸ τὴ ροδόχρωμη, ποὺ καλύπτει τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ κομματιοῦ καὶ διασχίζεται λοξὰ ἀπὸ μαύρη

γραμμὴ πλ. 6 χ. Χαμηλότερα, παράλληλα πρὸς τὴ μαύρη γραμμὴ ἀλλὰ ὄχι πρὸς τὸ νῆμα, κόκκινο χρῶμα σωζ. πλ. 1-10 χ.

Θραῦσμα ἀκαθόριστα ὠοειδές, ὀξυκόρυφο, 70×45 χ., πάχ. ἀνώμαλο 14-22 χ. Στὸ παχύτερο σημεῖο ἐμφανίζει σαφῶς ὁκτὼ ἐπ'ἀλλήλα στρώματα, πάχ. 1-2 χ., πάνω στὰ ὁποῖα στρώθηκε τὸ τελευταῖο, πάχ. 6 χ. Ἡ ἐπιφάνειά του εἶναι βαμμένη κόκκινη (σωζ. πλ. 16 χ.) καὶ γαλάζια (σωζ. πλ. 27 χ.). Ἡ μετάβαση ἀπὸ τὸ ἓνα χρῶμα στὸ ἄλλο δὲν εἶναι αὐστηρὰ εὐθύγραμμη.

Θραῦσμα τετράπλευρο, 48×36 χ., πάχ. 9-11 χ. Πιθανότατα συνανήκει μὲ τὸ προηγούμενο. Ἡ μισὴ του ἐπιφάνεια γαλάζια (σωζ. πλ. 25 χ.) καὶ ἡ ἄλλη μισὴ κόκκινη, πλ. 23 χ. Ἰδια ποιότης χρωμάτων μὲ τὸ προηγούμενο.

Θραῦσμα περίπου κυκλικό, 75×65 χ. πάχ. 20 χ. Τὸ μεγαλύτερο μέρος του βαμμένο γαλάζιο. Κάτω κόκκινη ζώνη σωζ. πλ. 20 χ. Ἡ μετάβαση ἀπὸ τὸ ἓνα χρῶμα στὸ ἄλλο οὔτε σαφὴς εἶναι παντοῦ οὔτε ἀπολύτως εὐθύγραμμη. Πιθανότατα προέρχεται ἀπὸ τὴν ἴδια σύνθεση ὅπως τὰ δύο προηγούμενα.

Μικρὸ ἀνώμαλο θραῦσμα, 33×28 χ., πάχ. 23 χ. Φέρει γαλάζια ἐπιφάνεια πλ. σωζ. 20 χ. καὶ κόκκινη σωζ. πλ. 11 χ. Πιθανότατα συνανήκει ἀλλὰ δὲν συγκολλᾶται μὲ τὰ τρία προηγούμενα.

Μικρὸ θραῦσμα, 46×27 χ., πάχ. 13 χ. Ἡ ἐπιφάνειά του βαμμένη κόκκινη σκούρα. Ἐπάνω στὸ κόκκινο ἀπλώθηκε παχὺ γαλάζιο χρῶμα, ποὺ ἔχει ἀπολεπιστεῖ τόσο ὥστε δὲν εἶναι βέβαια τὰ ὅριά του, ἂν δὲν ἐκάλυπτε δηλαδὴ ὁλόκληρο τὸ κόκκινο ἢ εἶχε ἀπλῶς τὴ μορφὴ ταινίας ποὺ διέσχιζε τὴν κόκκινη ἐπιφάνεια (πίν. 57β: 1).

Θραῦσμα τετράπλευρο, 78×48 χ., πάχ. 10-13 χ. Βαμμένο ὁλόκληρο μὲ ἀνοιχτὸ γαλαζοπράσινο χρῶμα, διασχίζεται ἀπὸ τέσσερις μαῦρες γραμμὲς δύο χιλιοστών, ὄχι αὐστηρὰ εὐθεῖες, οὔτε ἀπολύτως παράλληλες. Τὰ διαστήματα μεταξὺ τους 9-10 χ. (πίν. 57β: 2).

Μεγάλο θραῦσμα μὲ τραχιὰ καὶ ἀνώμαλη ἐπιφάνεια 120×110 χ., πάχ. 9-26 χ., στὸ πίσω μέρος καμπύλη καὶ ἀσυνήθιστα λεία. Ἄσπρο φόντο. Κατὰ μῆκος τῆς μιᾶς πλευρᾶς κίτρινη ζώνη σωζ. πλ. 7-22 χ.

Μικρὸ ἐλλειψοειδὲς θραῦσμα, 40×35 χ., πάχ. 11 χ. Στὸ μεγαλύτερο τμήμα του ἡ ἐπιφάνεια ἔχει καταστραφεῖ. Σώζεται ζώνη γαλάζια, χωρὶς σαφὴ ὅρια, βαμμένη μὲ πυκνὸ παχὺ χρῶμα.

Θραῦσμα ἐπίμηκες, 63×43 χ., πάχ. 22 χ. Ἄσπρο φόντο, στὸ ὁποῖο ξεχωρίζουν ἀμυδρὰ λεπτὲς ὁμόρροπες ἀλλὰ ὄχι αὐστηρὰ παράλληλες μαῦρες γραμμὲς, οἱ τέσσερις σὲ δυσδιάκριτα ἴχνη.

Δύο θραύσματα ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὴν ἴδια σύνθεση ἀλλὰ δὲν συγκολλῶνται: 70×40 χ., πάχ. 10-11 χ. καὶ 60×32 χ., πάχ. 17 χ. Ἡ διακόσμηση, ποὺ σώζεται σὲ διαφορετικὸ βαθμὸ στὸ καθένα, εἶναι καταφανῶς περιέκентρη καὶ συνίσταται σὲ τμήματα κύκλων μαύρου (σωζ. πλ. 6 χ.), κόκκινου (πλ. 12 χ.), γαλάζιου (πλ. 12 χ.), κίτρινου (πλ. 10 χ.), κόκκινου (πλ. 5 χ.) καὶ πάλι κίτρινου (σωζ. πλ. 6 χ.). Ὁ γαλάζιος κύκλος χωρίζεται ἀπὸ τὸν κόκκινο καὶ τὸν κίτρινο μὲ δύο μαῦρες γραμμὲς πλ. 3 χ.

Μικρὸ θραῦσμα, 35×21 χ., πάχ. 32 χ. Ἄσπρο φόντο. Σώζει τμήμα μαύρης περιφέρειας κύκλου πάχ. 2 χ., ποὺ περιβάλλεται ἀπὸ σειρὰ κόκκινων στιγμάτων. Σώζονται δύο, διαμ. 6 χ. καὶ τμήμα τρίτου. Ὁ κύκλος καὶ τὰ στίγματα ἀδέξια βαμμένα (πίν. 57β: 3).

Μικρὸ θραῦσμα 44×33 χ., πάχ. 7 χ. Σὲ ἄσπρο τραχὺ φόντο ἰδιαίτερος ἄτεχνη διακόσμηση: Μαῦρος κύκλος ἀδέξια σχεδιασμένος, πάχ. 5-9 χ., μὲ κόκκινο στίγμα στὸ κέντρο. Σχεδὸν σὲ ἐπαφὴ μαζὶ τοῦ τμήμα γωνιώδους σχήματος κόκκινου μὲ μαῦρο περίγραμμα (πίν. 57β: 4).

Θραῦσμα στενόμακρο, ἀκανόνιστο, 47×26 χ., πάχ. 7 χ. Ἄσπρο φόντο στὸ ὁποῖο εἶναι βαμμένα τρία διαδοχικὰ χρώματα σὲ καμπύλες, ποὺ προσαρμόζονται ἢ μία στὴν ἄλλη ἀλλὰ δὲν εἶναι ὁμόκεντρες: Λεπτὸ τμήμα κύκλου μαῦρο πάχ. 2 χ. Κίτρινη καμπύλη ποὺ λεπταίνει ἀπὸ τὰ 10 στὸ 1 χ. Ὅμοια κόκκινη σκούρα, 11-6 χ. Ἀκολουθεῖ ἐπιφάνεια γαλάζια, ποὺ διασχίζεται ἀπὸ καμπύλη μαύρη γραμμὴ, πάχ. 4 χ., ἡ ὁποία ἐνώνεται μὲ τὴν κόκκινη πινελιὰ ἀλλὰ ἀκολουθεῖ στενότερη διαδρομὴ, περίπου ὁμόκεντρη μὲ τὸν ἐξωτερικὸ κύκλο (πίν. 57β: 5).

Θραῦσμα ἀπὸ κονίαμα μεγάλο, ἀπὸ γωνία τοίχου. Οἱ δύο πλευρὲς σχηματίζουν ὀρθὴ γωνία στρογγυλεμένη στὸ σημεῖο ποὺ συναντῶνται. Σωζ. μῆκ. τῆς μιᾶς πλευρᾶς 80 χ., σωζ. πλ. 42 χ., τῆς ἄλλης σωζ. μῆκ. 100 χ. καὶ σωζ. πλ. 63 χ. Στὶς δύο πλευρὲς δυσδιάκριτα, μόλις διατηρούμενα, ἴχνη γαλάζιου χρώματος.

MM 15524, ἐπίχωση

Θραῦσμα σὲ δύο τμήματα, συγκολλημένα, 75×57 χ., πάχ. 10 χ. Ἄσπρο φόντο. Ἡ μισὴ ἐπιφάνεια καταλαμβάνεται ἀπὸ γαλάζια ζώνη, σωζ. πλ. ὡς τὸ σπάσιμο 23 χ.

Τριγωνικὸ θραῦσμα, 59×45 χ., πάχ. 22 χ. Σὲ ἄσπρο φόντο ταινία σχεδὸν ἐξίτηλη, πλ. 5 χ., κόκκινη, σχεδιασμένη σὲ κίτρινο προσχέδιο.

Μικρὸ θραῦσμα 49×30 χ., πάχ. 17 χ. Ἀρχικὰ βαμμένο γαλάζιο καὶ κόκκινο (τὰ χρώματα διατηροῦνται ἀρκετὰ καλὰ), τελικὰ σκεπάστηκε ἀπὸ πολὺ λεπτὴ στρώση ἄσπρου κονιάματος, σὰν ἐπιδερμίδα, ποὺ ἀπολεπίστηκε κατὰ τόπους.

Τετράπλευρο θραῦσμα, 60×40 χ., πάχ. 8-15 χ. Βαμμένο κίτρινο, διασχίζεται διαγωνίως ἀπὸ κακοσχεδιασμένη ταινία κόκκινη, πλ. 10 χ., ἀπὸ τὴν ὁποία ξεκινᾷ λεπτὴ κόκκινη γραμμὴ ὑπὸ ὀξείᾳ γωνίᾳ προχωρώντας ὡς τὸ σπάσιμο.

Δύο μικρὰ θραύσματα, 30×15 χ., πάχ. 15 χ. καὶ 29×22 χ., πάχ. 15 χ. Καλύπτονται μὲ κόκκινη κατὰ τόπους ἐξίτηλη βαφή, ποὺ ἀφήνει στὸ ἓνα ἐξηρημένη ἄσπρη ταινία πλ. 4 χ. Στὸ ἄλλο τὴν κόκκινη βαφή, γραμμένη κυματιστῇ, διαδέχεται ἀχνὸ γαλάζιο χρῶμα.

Στενόμακρο θραῦσμα, 110×55 χ., πάχ. 19 χ. Ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο ἐπάλληλες στρώσεις, τὴν κάτω πάχ. 10 χ. καὶ τὴν ἐπάνω, πάχ. 9 χ. Ἡ κάτω, ποὺ μόλις ἐξέχει, εἶναι βαμμένη κόκκινη σκούρα. Ἡ ἐπάνω ἔχει ἴχνη κιτρινωποῦ χρώματος, ποὺ μπορεῖ νὰ προέρχεται καὶ ἀπὸ τὸ ἔδαφος ὅπου ἦταν θαμμένο τὸ θραῦσμα.

Δέκα θραύσματα διαφόρων μεγεθῶν μὲ ἀρκετὰ τραχιὰ ἐπιφάνεια καὶ ἴχνη ἀπολεπισμένης καὶ ἐξίτηλης κατὰ τόπους κόκκινης βαφῆς, ποὺ δὲν ὑποδεικνύει κανένα συγκεκριμένο θέμα.

Θραῦσμα 50×44 χ., πάχ. 23 χ. Ἄσπρο φόντο. Σῶζει δύο τμήματα μαύρων ὁμοκέντρων κύκλων, πλ. 5 καὶ 3 χ. σὲ ἀπόσταση 30 χ. μεταξύ τους.

Θραῦσμα 64×50 χ., πάχ. ἀνώμαλου 15-22 χ. Ἄσπρο φόντο, κιτρινισμένο ἀπὸ τὴν παραμονὴ τοῦ θραύσματος στὸ ἔδαφος. Στὴν ἐπιφάνειά του σῶζει τρία τμήματα ὁμοκέντρων κύκλων, πλ. 3-4 χ. σὲ ἀποστάσεις μεταξύ τους 12 καὶ 11 χ.

Θραύσμα 70×64 χ., πάχ. 25 χ., ανώμαλο. Ἡ ἐπιφάνειά του διατηρεῖται σὲ διαστ. 54×54 χ. Τὸ μεγαλύτερο μέρος βαμμένο γαλάζιο, μὲ σωζ. πλ. 37 χ. Ἀκολουθεῖ ἐπιφάνεια κόκκινη ἀπολεπισμένη, σωζ. πλ. 14 χ., βαμμένη σὲ προσχέδιο κίτρινο.

Θραύσμα μακρόστενο, 90×49 χ., πάχ. 18-20 χ. Ἄσπρο φόντο. Στὴ μέση περίπου τοῦ θραύσματος δύο μαῦρες κυματοειδεῖς καμπύλες, πλ. 4 χ., μὲ ἀπόσταση μεταξύ τους 10 χ. Στὴ μία πλευρὰ τοῦ θραύσματος ἴχνη διάσπαρτα καὶ ἀραιὰ ἐξίτηλης μαύρης βαφῆς.

Θραύσμα συγκολλημένο ἀπὸ δύο ἐπιμέρους κομμάτια, 90×70 χ., πάχ. 10 χ. Ὑπάρχει καὶ ἄλλο ἓνα πολὺ μικρό, 22×15 χ., ποὺ δὲν κολλάει. Τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς ἐπιφάνειάς του, πλ. σωζ. 55 χ., εἶναι βαμμένο κίτρινο καὶ ὑπάρχει καὶ τὸ ἴχνος τεντωμένου νήματος ποὺ ξεχωρίζει ἓνα τμήμα σωζ. πλ. 13-14 χ. Στὸ τμήμα αὐτό, ἄσπρο φόντο καὶ τρεῖς γραμμὲς κάθετες πρὸς τὸ νῆμα, κόκκινες, πλ. 10-12 χ., μὲ διαστήματα μεταξύ τους 9-10 χ. ἄβαφα. Τὸ νῆμα πάχ. 1 χ. (πίν. 58α: 1).

Τρία θραύσματα, τὸ ἓνα συγκολλημένο ἀπὸ δύο κομμάτια ποὺ συνανήκουν, ἀλλὰ δὲν ἔχουν ἐπαφή, 45×30 χ., πάχ. 15 χ., 38×27 χ., πάχ. 17 χ. καὶ 50×47 χ., πάχ. 10-15 χ. Στὸ δύο πρῶτα, τὰ μικρότερα, ἡ ἐπιφάνεια καταλαμβάνεται ἀπὸ μία κόκκινη καὶ μία γαλάζια ζώνη, ἴσου περίπου πλάτους. Στὸ τρίτο καὶ μεγαλύτερο ἡ ζώνη ἔχει πλ. 37 χ. καὶ τὰ κόκκινα τμήματα ποὺ τὴν πλαισιώνουν σῶζουν πλ. 8 καὶ 15 χ.

Συνανήκει καὶ συμπληρώνει τὸ προηγούμενο. Διαστ. 55×47 χ., πάχ. 10 χ. Ἐδῶ διατηρήθηκε ὁλόκληρη ἡ κόκκινη ζώνη, πλ. 24 χ., πλαισιωμένη ἀπὸ τὴ γαλάζια, σωζ. πλ. 24 χ., καὶ μία ἄσπρη, ἄβαφη ἐπιφάνεια, σωζ. πλ. 5 χ. Γενικὰ δηλαδὴ ἔχουμε ἄσπρο φόντο, κόκκινη ζώνη, γαλάζια ζώνη καὶ πάλι κόκκινη ἀγνώστου πλάτους.

Στενόμακρο θραύσμα συγκολλημένο ἀπὸ δύο κομμάτια, 55×25 χ., πάχ. 14 χ. Σῶζει κόκκινη, σωζ. πλ. 9 χ. καὶ γαλάζια ἐπιφάνεια σωζ. πλ. 16 χ., χωρισμένες ἀπὸ λεπτὴ ἐξηρημένη ἄσπρη γραμμὴ πλ. 2-4 χ. Ὡς πρὸς τὰ χρώματα ταιριάζει μὲ τὰ προηγούμενα δύο, δὲν φαίνεται ὅμως πῶς μποροῦν νὰ συνδυαστοῦν.

Τρία θραύσματα ἀπὸ τὸ ἴδιο θέμα, ποὺ δὲν συγκολλῶνται. Τὸ ἓνα συγκολλημένο ἀπὸ δύο κομμάτια. Ἐπιφάνεια ὅχι πολὺ ὁμαλή, χρώματα ἐξίτηλα, διακόσμηση δυσδιάκριτη. Τὸ μικρότερο, 45×25 χ., πάχ. 15 χ. εἶναι (στὸ μῆκος του) τὸ μισὸ ἄσπρο καὶ τὸ μισὸ κόκκινο. Τὸ δεύτερο, διαστ. 40×32 χ., πάχ. 17 χ., εἶναι βαμμένο κόκκινο, ποὺ διασχίζεται ἀπὸ ἓνα γαλάζιο τριγωνικὸ ἐλλειπὲς σχῆμα. Τὸ μεγαλύτερο, 60×45 χ., πάχ. 15 χ., ἐμφανίζει κόκκινη ταινία πλ. 7-10 χ., ἀπὸ κάτω κίτρινη πλ. 12 χ., κόκκινη χωνοειδὴ ἐπιφάνεια πλ. 10-25 χ. μὲ ἴχνη γαλάζιας βαφῆς ἐπάνω στὸ κόκκινο χρῶμα, καὶ ἄβαφη ἐλλειπὴ ἐπιφάνεια σωζ. πλ. 14 χ.

Μικρότατο θραύσμα, πάχ. 15 χ. Κόκκινη ἐπιφάνεια ποὺ διασχίζεται ἀπὸ τριγωνικὸ ἐλλειπὲς σχῆμα, βαμμένο γαλάζιο, ἀπολεπισμένο, πλ. 3 χ., ποὺ αὐξάνεται στὰ 10 χ. σὲ μῆκ. 22 χ.

Δύο μικρότατα θραύσματα, 23×16 χ., πάχ. 14 χ. καὶ 27×15 χ., πάχ. 10 χ. Ἐμφανίζουν καὶ τὰ δύο γαλάζια ζώνη, πλ. ποὺ αὐξάνεται ἀπὸ 11 σὲ 15 χ., μεταξύ δύο κόκκινων ἐπιφανειῶν, σωζ. πλ. 5 χ. ἡ καθεμία. Στὸ ἓνα ἡ γαλάζια ζώνη διασχίζεται ἀπὸ τρεῖς μαῦρες γραμμὲς σὲ διάταξη ριπιδίου.

Μικρότατο τριγωνικὸ θραύσμα, 30×20 χ., πάχ. 10 χ. Βαμμένο κίτρινο μὲ δύο γραμμὲς παράλληλες, χαραγμένες στὴν ἐπιφάνειά του (ἀπὸ νῆμα;), ποὺ ἀπέχουν μεταξύ τους 8 χ.

Μικρὸ θραῦσμα, 36×24 χ., πάχ. 8-14 χ. Ἀνάμεσα σὲ δύο μαῦρες ταινίες, πλ. 5 χ. ἡ μία καὶ σωζ. πλ. 3 χ. ἡ ἄλλη, βαμμένη γαλάζια ζώνη καὶ μαύρη κυματοειδῆ γραμμὴ πλ. 3 χ. Στὴ γαλάζια ζώνη, ἐπηρεάζοντας καὶ τὴν κυματοειδῆ γραμμὴ, ἐμφανίζεται διαγωνίως μία διαφορὰ ἐπιπέδου τῆς τάξεως τοῦ 0,5 χ., ποὺ ἔγινε κατὰ τὸ στρώσιμο τῆς ἐπιφάνειας τοῦ κομματιοῦ προτοῦ χρωματιστεῖ.

Μικρὸ λογχοειδὲς θραῦσμα, 39×25 χ., πάχ. 12 χ. Βαμμένο κόκκινο παχὺ καὶ σκοῦρο μὲ ἐξηρημένη ἄσπρη γραμμὴ, πάχ. 2 χ., ποὺ διευρύνεται στὸ σπάσιμο σὲ 4 χ., σὰν μίσχος φυτοῦ.

Θραῦσμα συγκολλημένο ἀπὸ δύο κομμάτια, 70×45 χ., πάχ. 12-14 χ. Σὲ φόντο πορφυρὸ φέρει ἐλλιπὴ παράσταση χταποδιοῦ: Ἀπὸ ἓνα γαλάζιο λαϊμὸ φύονται κίτρινα πλοκάμια (σωζ. δύο) μὲ ἄσπρες τελείες στὴ θέση τῶν μυζητήρων. Ἐπάνω, τὸ πορφυρὸ φόντο ἔχει εὐθύγραμμη κατάληξη καὶ ἀκολουθεῖ κίτρινωπὴ ἐπιφάνεια σωζ. πλ. 3-4 χ. Τὰ πλοκάμια περιγράφονται ἀπὸ μαῦρες γραμμὲς καὶ ἔχουν πλ. 5-3 χ. (πίν. 58α: 2).

Θραῦσμα 60×40 χ., πάχ. ἀνώμαλου 8-20 χ. Γαλάζια ἐπιφάνεια ποὺ περιορίζεται στὴ μία πλευρὰ ἀπὸ ὀρθιὰ ταινία πολὺ ἀνοιχτὰ γαλανὴ καὶ μαῦρο περιθώριο. Στὴ γαλάζια ἐπιφάνεια κόκκινο σχῆμα μὲ στρογγυλὴ ἀπόληξη, ἀπὸ τὸ ὁποῖο κρέμεται λευκὸ στέλεχος, τὸ ὁποῖο καταλήγει σὲ λευκὸ ἡμικύκλιο, σωζ. πλ. 9 χ., ποὺ περιβάλλεται ἀπὸ μία ἡμικυκλικὴ κίτρινη ταινία, τὴν ὁποία διακόπτει τὸ λευκὸ στέλεχος. Στὸ γαλάζιο φόντο δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ἀπὸ τὸ κόκκινο σχῆμα δύο συμμετρικοὶ λευκοὶ κύκλοι, διαμ. 12 χ., μὲ παχιὲς ἄσπρες περιφέρειες πλ. 2 χ. Ἄδηλο τί παριστάνει. Ἰδιαίτερος σχηματοποιημένο χταπόδι; (πίν. 58α: 3).

Τέσσερα τμήματα τῆς ἴδιας παραστάσεως: 1) Τμῆμα συγκολλημένο ἀπὸ τρία μεγάλα κομμάτια, γεν. διαστ. 150×120 χ., πάχ. 20 χ. Χρῶμα ρόδινο, ποὺ διασχίζεται ἀπὸ ἐννέα μαῦρες σχεδὸν ἐξίτηλες γραμμές, πάχ. 3-4 χ., μὲ διαστήματα ἀνάμεσά τους 10, 13, 20 χ. Οἱ γραμμὲς δὲν εἶναι αὐστηρὰ εὐθεῖες ἀλλὰ καμπυλώνονται ποῦ καὶ ποῦ (πίν. 58α: 4). 2) Τμῆμα συγκολλημένο ἀπὸ ἕξι μικρὰ κομμάτια, γεν. διαστ. 60×60 χ., πάχ. 18 χ. Χρῶμα καὶ γραμμὲς ἴδιες μὲ προηγούμενο (πίν. 58α: 5). 3) Τμῆμα συγκολλημένο ἀπὸ τρία κομμάτια, γεν. διαστ. 130×80 χ., πάχ. 15-20 χ. Χρῶμα τὸ ἴδιο μὲ τὰ προηγούμενα, φαίνονται οἱ ἄδρὲς πινελιές, χωρὶς τὶς μαῦρες γραμμές (πίν. 58α: 6). 4) Τμῆμα συγκολλημένο ἀπὸ τρία κομμάτια, γεν. διαστ. 90×70 χ., πάχ. 15 χ. Τὸ μεγαλύτερο μέρος του ἔχει τὸ ἴδιο χρῶμα καὶ τὶς γραμμὲς τῶν ἄλλων. Καταλήγει ὅμως σὲ ζώνη γαλάζια, πλ. 24 χ., γραμμένη σὲ ἐξηρημένο ἄσπρο φόντο, ποὺ ὑποδηλώνεται στὰ περιθώριά της. Στὴν ἄκρη τοῦ σπασίματος τοῦ κομματιοῦ σώζεται τὸ τέρμα τῆς ζώνης καὶ ἵχνος τῆς ἀρχῆς ροδόχρωμης ἐπιφάνειας (πίν. 58α: 7).

Θραῦσμα ἀποτελούμενο ἀπὸ τέσσερα κομμάτια ποὺ συνανήκουν. Γεν. διαστ. 130×90 χ., πάχ. 11-13 χ. Βαμμένο ὁλόκληρο πολὺ ἀνοιχτὸ κόκκινο, σχεδὸν ρόδινο. Στὴ μία ἄκρη του στὸ σπάσιμο μαύρη ταινία σωζ. πλ. 9 χ. Χαμηλότερα, καταλαμβάνοντας ὅλη τὴν ἐπιφάνεια, δύο κόκκινες ταινίες, πλ. 6-8 χ., ποὺ συναντῶνται σὲ ὀξεία γωνία. Στὸ ἐσωτερικὸ τῆς ὁμοια καὶ συμμετρικὴ γωνία ἀπὸ μαῦρες συναντώμενες ταινίες πλ. 8 χ. Ἀπόσταση ἀπὸ μαύρη ταινία σὲ κόκκινη γωνία 14 χ., ἀπὸ κόκκινη σὲ μαύρη γωνία 15 χ. (ἐπάνω) καὶ 20 χ. (κάτω).

Τμῆμα τοιχογραφίας ἀπὸ ἕξι συγκολλημένα θραύσματα καὶ τρία συνανήκοντα (πίν.

58β). Γεν. διαστ. 220×215 χ., πάχ. 14-17 χ. Γενική σύνθεση: Σὲ ἄσπρο φόντο τρεῖς ἐπ' ἀλλήλων ταινίες εὐθύγραμμα, κόκκινη πλ. 23 χ., γαλάζια πλ. 22 χ. καὶ κόκκινη ἀνοιχτὴ σωζ. πλ. 12 χ. Ἀκολουθεῖ ἄσπρη ἐπιφάνεια, στὴ μία ἄκρῃ τῆς ὁποίας ὑπάρχει ἡμιέλλειψη κίτρινη σὲ μαῦρο περιθώριο πλ. 4-5 χ. Κάτω ἀπὸ τὶς ταινίες καὶ τὸ φόντο, ἔτσι ὥστε νὰ πλησιάζει χωρὶς νὰ ἐφάπτεται, διαδοχὴ ἀπὸ κυκλικὲς ζώνες. Στὴν περιφέρεια, ζώνη γαλάζια πλ. 28 χ., ποὺ ὀρίζεται ἀπὸ δύο μαῦρες γραμμὲς πλ. 6 χ. καὶ περιέχει κυματιστὴ μαύρη γραμμὴ πλ. 5 χ. Ἀκολουθεῖ πρὸς τὰ κάτω κίτρινη ζώνη πλ. 23 χ. μεταξὺ δύο ὁμοίων μαύρων γραμμῶν, ἀπὸ τὶς ὁποῖες τὴ μία τὴ μοιράζεται μὲ τὴ γαλάζια ταινία. Διασχίζεται καὶ αὐτὴ ἀπὸ κόκκινη κυματιστὴ καλοσχεδιασμένη γραμμὴ πλ. 3 χ. Ἡ ἐπόμενη εἶναι μία στενὴ γαλάζια ζώνη, πλ. 9 χ., μεταξὺ μαύρων γραμμῶν, ἀκόσμητη, καὶ λευκὴ ζώνη πλ. 13 χ., ποὺ περιέχει καὶ αὐτὴ κόκκινη κυματιστὴ γραμμὴ πλ. 4 χ. Κάτω ἀπὸ αὐτὲς τὶς ζώνες καὶ τὶς μαῦρες γραμμὲς ποὺ τὶς ὀρίζουν διατηροῦνται γαλάζια ζώνη πλ. 20 χ. καὶ κόκκινη σωζ. πλ. 10 χ. Εἶναι δηλ. ἓνας ποικίλος κύκλος ἐπάνω ἀπὸ εὐθύγραμμα ἐπ' ἀλλήλων ζώνες.

MM 15514

Ἐννέα θραύσματα, τὰ δύο συγκολλημένα ἀπὸ μικρότερα κομμάτια, μὲ κόκκινο πυκνὸ χρῶμα, διαστ. ἀπὸ 17×18 χ. ἕως 34×50 χ. καὶ πάχ. ἀπὸ 5 ἕως 17 χ.

Τρία θραύσματα βαμμένα μὲ κόκκινο χρῶμα ἀνίσου πυκνότητος, ἐξίτηλο κατὰ τόπους. Τὸ πρῶτο, 61×65 χ., συν. πάχ. 23 χ. ἔχει δύο στρώματα, τὸ ἀνώτερο, ζωγραφισμένο, πάχ. 15 χ. καὶ τὸ κατώτερο 8 χ. Στὸ ἓνα ἄκρο τοῦ ἢ ἐπιφάνειά του σημειώνει μιὰ ἀδιόρατη σχεδὸν στροφὴ πρὸς τὰ ἐπάνω, σὰν νὰ συνάντησε γωνία (πίν. 59α: 1). – Τὸ δεύτερο, ἀνωμάλου σχήματος, διαστ. 60×65 χ. καὶ πάχ. 12-13 χ., ἔχει σὲ ἓνα σημεῖο τοῦ σπασίματος τὸ ἴχνος τεντωμένου νήματος. – Τὸ τρίτο, 25×28 χ., ἔχει πάχ. 10 χ.

Μακρόστενο θραῦσμα, 52×22 χ., πάχ. 11-19 χ. Εἶναι βαμμένο γκριζοκῦανο, μὲ σκουρότερες ἀκανόνιστες γραμμὲς, ἴσως ἴχνη τοῦ πινέλου.

Μικρὸ θραῦσμα, 25×18 χ., πάχ. 8 χ. Ἡ ἐπιφάνειά του βαμμένη μαύρη μὲ ἐξηρημένο ἄσπρο τμήμα κύκλου καὶ ἴχνη κόκκινου χρώματος στὸ σπάσιμο.

Μικρὸ θραῦσμα, 41×29 χ., μὲ πάχ. ἀνώμαλο 6-10 χ. Ἐπιφάνεια βαμμένη γκριζογάλανη, τὴν ὁποία διασχίζει μαύρη ταινία πλ. 10 χ. μὲ ἴχνος δεύτερης 5 χ. χαμηλότερα (πίν. 59α: 7).

Θραῦσμα συγκολλημένο ἀπὸ τρία τμήματα, 35×48 χ., πάχ. 15 χ. Ἐπιφάνεια γαλάζια ἄνισα βαμμένη, ἀκολουθούμενη ἀπὸ ἄσπρο φόντο, τὸ ὁποῖο διασχίζουν τέσσερις λεπτὲς παράλληλες γραμμὲς.

Θραῦσμα 40×55 χ., πάχ. 21 χ. Ἄσπρο φόντο, ποὺ σταματᾷ σὲ μαύρη ταινία πλ. 8 χ., ἢ ὁποία ἀκολουθεῖται ἀπὸ γαλάζια ἐπιφάνεια μὲ ἴχνος κόκκινου χρώματος στὴν ἄκρῃ τοῦ σπασίματος.

Θραῦσμα γεν. διαστ. 48×51 χ., ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο στρώσεις. Ἡ κατώτερη, πάχ. 5-6 χ., ποὺ ἐξέχει στὴ μία πλευρά, εἶναι χρωματισμένη καστανοπορτοκαλιά. Ἡ ἀνώτερη, πάχ. 5 χ., διατηρεῖ ἴχνη ἀμυδρὰ κόκκινου χρώματος (πίν. 59α: 8).

Θραῦσμα τετράπλευρο, συγκολλημένο ἀπὸ δύο τμήματα, 45×29 χ., πάχ. 7 χ. Ἡ κάτω ἐπιφάνεια λεία. Χρωματισμένο διαγωνίως καστανοκίτρινο καὶ κόκκινο (πίν. 59α: 2).

Θραύσμα ανώμαλο μακρόστενο, 54×32 χ., πάχ. 11 χ. Χρώματα ξεβαμμένα. Γκριζογάλανη ζώνη με ριπιδιόσχημο άμυδρο θέμα άκολουθείται από κιτρινωπή έπιφάνεια, στο όριο της οποίας διατηρούνται ίχνη από δύο κόκκινες λεπτές γραμμές (πίν. 59α: 3).

Μικρό θραύσμα, 40×23 χ., πάχ. 14 χ. Κάτω έπιφάνεια λεία. Χρωματισμένο με άραιό κίτρινο χρώμα κατά τόπους πυκνότερο (πίν. 59α: 4).

Μικρότατο θραύσμα, 25×15 χ., πάχ. 8 χ. Στην έπιφάνειά του σε άσπροκίτρινο φόντο στη μία άκρη όρθή γραμμή μαύρη. Στην άλλη άκρη τμήμα κύκλου μαύρο με ίχνος κόκκινου χρώματος στην καμπύλη του. Θέμα άδηλο (πίν. 59α: 5).

Θραύσμα άκαθόριστα τριγωνικό, 44×30 χ. πάχ. 15 χ. Ή έπιφάνειά του μισή γκριζοκύανη και μισή κόκκινη. Διακρίνονται οί πινελιές (πίν. 59α: 6).

ΔΩΜΑΤΙΟ 1 - ΑΥΛΗ

Άρ. 15495

Όκτώ μικρά θραύσματα διαστ. 0,025×0,025 έκ., και ένα μεγαλύτερο 0,06×0,05 έκ., πάχ. 0,014 έως 0,023 τὰ μικρά και 0,023 τὸ μεγάλο. Καλύπτονται με ροδόχρωμη βαφή, άλειμμένη με πρόχειρες διασταυρούμενες πινελιές. Στο μεγάλο δύο λεπτές γραμμές σε άπόσταση 10 και 16 χ., επάνω από ταινία πάχ. 4 χ. χαμηλότερα, στο όριο τοῦ σπασίματος τοῦ κομματιοῦ.

Πέντε θραύσματα μὴ συγκολλώμενα, καλυμμένα με παχιά κόκκινη βαφή. Διαστ. από 25×18 χ. τὸ μικρότερο έως 41×46 χ. και 60×32 χ. τὰ δύο μεγαλύτερα. Πάχ. (άνώμαλα) 10, 12, 14 χ.

Θραύσμα άκανόνιστο τραπεζόσχημο, διαστ. 74×64 χ., πάχ. όμοιόμορφου 17-19 χ. Άσπρο άγραπτο φόντο. Χαμηλά στη μία από τις τέσσερις γωνίες τοῦ κομματιοῦ δύο λεπτές μαύρες δυσδιάκριτες γραμμές, ή χαμηλότερη σχηματίζει γωνία πρὸς τὰ κάτω. 7 χ. χαμηλότερα άλλη λεπτή και επάνω στο σπάσιμο μαύρη ταινία άδηλου πάχους. Από την ταινία αὐτήν εκτείνονται δύο λεπτοί μίσχοι κόκκινοι, ό ένας επάνω ως τὸ σπάσιμο. Ό άλλος κάτω σταματάει σε ένα σχήμα από πολὺ λεπτές κόκκινες γραμμές, πὸν άποτελείται από ένα καμπύλο σκέλος όξύληκτο πρὸς τὰ κάτω, πὸν πλαταίνει σε κάτι κυκλικὸ ψηλά στο σπάσιμο. Φύλλο άνθους; (πίν. 59β: 1).

Θραύσμα άνωμάλου σχήματος, γεν. διαστ. 20×18 έκ., συγκολλημένο από έντεκα κομμάτια. Τὸ κεντρικὸ σφηνοειδές τμήμα του είναι βαμμένο κόκκινο. Δεξιά και άριστερά του μαύρες γραμμές τὸ χωρίζουν από μία έπιφάνεια κίτρινη χαμηλά και γαλάζια επάνω. Διαχωρίζεται δεξιά από δύο γραμμές πὸν συναντώνται ὑπὸ στενή όξεία γωνία. Γεν. πάχ. 10-14 χ. (πίν. 59β: 2).

Άνώμαλα τετράπλευρο θραύσμα με στρογγυλεμένη τὴ μία γωνία. Διαστ. 65×45 χ. Οί δύο σωζόμενες πλευρές του, ή μία μακρά και ή άλλη κοντή, τελειώνουν κανονικά σχηματίζοντας όρθή γωνία. Από κάτω έπιφάνεια ανώμαλη, με ίχνη ξύλου, στο όποιο ήταν στερεωμένο. Πάχ. 30 χ. στη μία πλευρά. Τὸ πάχος αὐτὸ διακόπτεται πίσω στὰ 20 χ. Άκολουθεϊ λοξή έπιφάνεια, πλ. περίπου 2 έκ., με ίχνη ξύλου και καταλήγει σε άρχικὸ

πάχ. 17-18 χ. στο σπάσιμο. Ἡ πρόσθιά του ἐπιφάνεια κίτρινη μὲ γκριζογάλανη ταινία ὡς τὴν κοντὴ πλευρά, ὅπου τὸ κονίαμα ἀνασηκώνεται ἐλαφρότατα (πίν. 59β: 3).

ΔΩΜΑΤΙΟ 1

MM 15510, ἐπίχωση

Μικρὸ τετράπλευρο θραῦσμα, 33×30 χ., πάχ. 11 χ. Σὲ ἄσπρο φόντο δύο παράπλευρα SS (κλαδιά). Δίπλα στὸ σπάσιμο γαλάζιο σχῆμα (βράχος;) καὶ ἵχνος τρίτου ἀντιρρόπου κλαδιοῦ (πίν. 60α: 1).

Ἐπίμηκες θραῦσμα, 54×34 χ., πάχ. 10-11 χ. Ἐπιφάνεια βαμμένη καστανὴ ἀνοιχτή, διασχίζεται ἀπὸ δύο εὐθεῖες μαῦρες γραμμές, ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἡ μία κατὰ μῆκος τοῦ σπασίματος (πίν. 60α: 2).

Ἀκανόνιστα τετράπλευρο θραῦσμα, 25×18 χ., πάχ. 11 χ. Ἄσπρο φόντο. Στὴ μία ἄκρη καμπύλη λεπτὴ μαύρη γραμμὴ μὲ ἵχνος κόκκινης στὸ σπάσιμο. Στὴν ἄλλη ἄκρη, τὴν ὀξεία, δύο μαῦρες καμπύλες παράλληλες γραμμές ἐπάνω ἀπὸ ἵχνος καστανῆς ἐπιφάνειας (πίν. 60α: 3).

Μικρότατο, περίπου στρογγυλὸ, θραῦσμα διαμ. 22 χ., πάχ. 10 χ. Διασχίζεται ἀπὸ κόκκινη πινελιὰ δύο τόνων, σκούρα καὶ ἀνοιχτότερη, λοξὴ πρὸς τὴν προηγούμενη, ποὺ κατεβαίνει χαμηλότερα. Μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς σκούρας δημιουργεῖται τρίγωνο βαμμένο γαλάζιο (πίν. 60α: 4).

Τετράπλευρο ἀκανόνιστο θραῦσμα. Πλατιὰ καμπύλη κόκκινη ἐπιφάνεια μὲ κροσσώτες γραμμές στὸ ἐσωτερικὸ τῆς περιβάλλει ἄσπρο τεταρτοκύκλιο (πίν. 60α: 5).

Περίπου τετράπλευρο θραῦσμα, 57×46 χ., πάχ. 16 χ. Ἄσπρο φόντο. Στὴ μία βραχεία πλευρά, στὸ σπάσιμο, καμπύλη κόκκινη ἐπιφάνεια. Ἀντικριστά, ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ κρέμονται ἓνα ὁλόκληρο καὶ τμῆμα ἄλλου μαστοειδοῦς σχήματος, ἐπίσης κόκκινα (πίν. 60α: 6).

Τετράπλευρο θραῦσμα, 54×36 χ., πάχ. 21 χ. Εἰκονίζεται γαλάζιο βραχοειδὲς σχῆμα, ἀπὸ τὸ ὁποῖο φυτρώνει λοξὰ κόκκινη γραμμὴ (κλαρί). Ὅμοια γραμμὴ γωνιώδης στὸ πλάι τοῦ βράχου. Ἀριστερὰ τοῦ βράχου κίτρινη ταινία μὲ ἀκανόνιστα μαῦρα περιθώρια στὶς δύο πλευρές, ποὺ ἀκολουθεῖται ἀπὸ ἄλλη γαλάζια ἐπιφάνεια (πίν. 60α: 7).

Θραῦσμα πεντάπλευρο μὲ ἀκανόνιστες πλευρές, 44×38 χ., πάχ. 7 χ. Ἐπιφάνεια μὲ ἄλατα. Σὲ φόντο ὁμοιογενὲς γαλάζιο σώζονται ἐπάνω ἵχνος κίτρινου χρώματος καὶ χαμηλότερα δύο κυματοειδεῖς ταινίες ὁμόρροπες: ἡ μία, πλατύτερη, κόκκινη, πλ. 4 χ., ἡ ἄλλη, στενότερη, μαύρη, πλ. 2 χ. Στὸ σπάσιμο ἵχνος δεύτερης μαύρης ταινίας (πίν. 60α: 8).

MM 15485

Θραῦσμα σὲ σχῆμα Γ, συγκολλημένο ἀπὸ δύο κομμάτια, 12×11 ἐκ., πάχ. 19-22 χ. Πλατιὰ ἄσπρη ταινία, πλ. 34 χ., ποὺ σταματᾷ σὲ ἵχνος γκριζογάλανης ταινίας στὸ κάτω σπάσιμο. Ἐπάνω ἀπὸ τὴν ἄσπρη ταινία μία στενότερη, κόκκινη, σχεδὸν ροδόχρωμη ταινία, πλ. 21 χ. Ἀκολουθεῖ γκριζογάλανη πλ. 24 χ. καὶ ἀποσπασματικὴ ροδόχρωμη (πίν. 60β: 1).

Τρία θραύσματα (τὸ ἓνα συγκολλημένο ἀπὸ τρία μικρότερα), διαστ. 37×26 χ., 38×25 χ. καὶ 55×35 χ. Πάχ. ἀντίστοιχα 10, 20 καὶ 25 χ. Βαμμένα ροδόχρωμα. Τὸ μικρότερο καὶ τὸ μεγαλύτερο διασχίζονται ἀπὸ λεπτές μαῦρες γραμμές σὲ ἀπόσταση 10 χ. μεταξύ τους. Στὸ δεύτερο, σὲ μία ἄκρη, τὸ βαμμένο κονίαμα σηκώνεται ἐλάχιστα σὰν ἡ ἐπιφάνειά του νὰ συνάντησε γωνία. Βλ. καὶ πίν. 58α.

Πέντε θραύσματα, διαστ. 17×15 χ., 22×19 χ., 35×22 χ., 22×35 χ. καὶ 45×30 χ. Πάχ. ἀντίστοιχα 20 χ., 18 χ., 14 χ., 25 χ. καὶ 25 χ. Ὅλα μὲ ἐπιφάνεια βαμμένη κόκκινη.

Τρία θραύσματα μὲ κοινὸ χαρακτηριστικὸ ὅτι ἀποτελοῦνται ἀπὸ δύο εὐδιάκριτα στρώματα κονιάματος τὸ καθένα. Στὸ ἓνα, τὸ κάτω, ἀδιακόσμητο στρώμα πάχ. 25 χ. (ἀνώμαλο). Ἐπάνω του μικρότερο κομμάτι 53×19 χ., πάχ. 13 χ., μὲ ἴχνη μαύρης καὶ κόκκινης βαφῆς (πίν. 60β: 2). Στὸ δεύτερο θραῦσμα τὸ κάτω στρώμα, διαστ. 62×45 χ. καὶ πάχ. 12 χ., εἶναι βαμμένο γκριζογάλανο. Ἐπάνω του τμήμα τοῦ δευτέρου στρώματος, 53×40 χ., πάχ. 7 χ., βαμμένο κίτρινο-πορτοκαλί, σὲ μία ἄκρη ἵχνος κόκκινο. Τὸ τρίτο θραῦσμα, διαστ. 85×70 χ., ἔχει τὸ ἐπάνω στρώμα βαμμένο γκριζο, ἐπιστρωμένο στὸ κατώτερο ποὺ ἐξέχει στὴ μία πλευρὰ, πάχ. 12 ἕως 18 χ. Διακρίνεται ἵχνος γκριζογάλανης ἐπιφάνειας κάτω ἀπὸ ἄσπρο φόντο, ποὺ διασχίζεται ἀπὸ κόκκινη γραμμὴ πλ. 3 χ.

Τέσσερα θραύσματα βαμμένα γκριζογάλανα (ἀρχικὰ γαλάζια). Διαστ. 40×32 χ., 53×29 χ., 57×44 χ. καὶ 62×48 χ. Πάχ. ἀντίστοιχα 11 χ., 11 χ., 11 χ. καὶ 13 χ.

Τρία θραύσματα βαμμένα κόκκινα μὲ ἀκατάστατες πινελιές. Διαστ. 42×30 χ., 40×40 χ. καὶ 50×40 χ. Πάχ. καὶ τὰ τρία 11 χ.

Θραῦσμα σχήματος ὠοειδοῦς. Ἐπιφάνεια βαμμένη μὲ πυκνὸ σκοῦρο πορτοκαλὶ χρῶμα. Διαστ. 45×35 χ., πάχ. ἀνώμαλο 10-15 χ.

Τριγωνικὸ θραῦσμα, 40×32 χ., πάχ. 20 χ. Μία ἄσπρη ζώνη, πλ. 30 χ., πλαισιώνεται στὰ σπασίματα ἀπὸ ἵχνη κόκκινου καὶ γκριζοῦ χρώματος.

Μικρὸ θραῦσμα, 40×20 χ., πάχ. 18 χ. Ἡ ἐπιφάνειά του ἄσπρη στὴ μία ἄκρη καὶ κόκκινη στὴν ἄλλη.

Θραῦσμα 39×25 χ., πάχ. 11 χ. Σὲ ἄσπρο φόντο σώζει λεπτὴ κόκκινη γραμμὴ.

Θραῦσμα 40×35 χ., πάχ. 10 χ. Ἡ πίσω ἐπιφάνεια ὁμαλή. Ἐπιφάνεια ἄσπρη καὶ γκριζογάλανη. Στὴν ἄσπρη κόκκινη ταινία πλ. 3 χ.

Θραῦσμα 36×45 χ., πάχ. 10 χ. Βαμμένο ἀδέξια κόκκινο μουντὸ μὲ μαύρη ἀκανόνιστη ταινία στὸ ἓνα ἄκρο καὶ κίτρινη στὸ ἄλλο.

Θραῦσμα 50×40 χ., πάχ. ἀνώμαλου 9 ἕως 20 χ. Ἐπιφάνεια γκριζογάλανη ἐξίτηλη, μὲ κόκκινη ταινία στὴ μία πλευρὰ κατὰ μῆκος τοῦ σπασίματος.

Θραῦσμα 61×35 χ., πάχ. 25 χ. Βαμμένο κόκκινο μὲ ἐλαφρὰ κυματιστὸ ὄριο πρὸς τὴ μία ἄκρη, τὸ ὁποῖο διαδέχεται κίτρινη ἐπιφάνεια μὲ ἀκανόνιστη διαγράμμιση ἀπὸ μαῦρες λεπτές γραμμές.

Θραῦσμα 53×33 χ., πάχ. ἀκανόνιστου 12 ἕως 33 χ. Στὴν ἐπιφάνειά του κόκκινη βαφὴ μὲ ἐξίτηλες πινελιές, τὴν ὁποία διαδέχεται στὸ σπασίμο γαλάζιο χρῶμα.

Μικρὸ θραῦσμα 40×30 χ., πάχ. 13 χ. Ἄσπρη ἐπιφάνεια. Σχῆμα ἐπίμηκες ἐλλειπτικὸ μὲ ἵχνη λεπτοῦ μαύρου περιγράμματος πλαισιωμένο ἀπὸ δύο κόκκινα ἀντιθετικὰ σχήματα, τὸ ἓνα τριγωνικὸ ἐλλίπες, τὸ ἄλλο ἀκατάστατα ἡμικυκλικό.

Δύο συνανήκοντα ἀλλὰ μὴ συγκολλώμενα θραύσματα, διαστ. 63×62 χ. καὶ 45×47 χ.

Πάχ. 23 καὶ 23 χ. Ἐξίτηλη κόκκινη ἐπιφάνεια διαδέχεται μία σχεδὸν ἐντελῶς ἐξίτηλη γαλάζια, ἔντονη μόνον στὸ δεύτερο κομμάτι.

Τέσσερα θραύσματα ποὺ δὲν συνανήκουν καὶ δὲν συγκολλῶνται ἀλλὰ ἔχουν τὴν ἴδια τεχνικὴ καὶ τὰ ἴδια χρώματα, ζωγραφισμένα μὲ τὸν ἴδιο τρόπο. Τὸ μεγαλύτερο, ἀκανόνιστα τριγωνικόν, 84×39 χ., πάχ. 14 χ., σῶζει γαλάζια πυκνὰ ζωγραφισμένη ἐπιφάνεια, ποὺ τελειώνει σὲ κυματοειδὴ γραμμὴ καὶ καταλήγει σὲ ὀξεία προέκταση. Ἀπὸ τὴ μία πλευρὰ τῆς γραμμῆς ἀκολουθεῖ κίτρινο χρῶμα μὲ καστανοκοκκινωπὲς φλέβες, ἀπὸ τὴν ἄλλή τῆς ὀξείας προεξοχῆς ἵχνος ἄσπρης ἐπιφάνειας (πίν. 60β: 3). Ἄλλο, 35×30 χ., πάχ. 9 χ., ἔχει γαλάζια ἐπιφάνεια στὸ σπάσιμο, τὴν ὁποία ἀκολουθεῖ ἄσπρη ζώνη πλ. 15 χ. Σὲ αὐτὴν πατεῖ γαλάζιο σχῆμα ὀξυνόμενο πρὸς τὰ ἐπάνω, πλαισιωμένο ἀπὸ κίτρινες μικρὲς ἐπιφάνειες (πίν. 60β: 4). Τὸ τρίτο, σχεδὸν κυκλικόν, 35×30 χ. καὶ πάχ. 15 χ., ἔχει διακόσμηση σὲ γαλάζιο βάθος, ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ σύμπλεγμα ἑνὸς ἄσπρου κύκλου, ἑνὸς ἑλλειποῦς κόκκινου κυκλικοῦ σχήματος καὶ κίτρινης ἐπιφάνειας, τὴν ὁποία διασχίζει πρὸς τὰ κάτω λευκὴ προέκταση σὰν καταλειβάδα μὲ περίγραμμα ἀπὸ λεπτὲς μαῦρες γραμμὲς (πίν. 60β: 5). Τὸ τελευταῖο, 40×30 χ., πάχ. 10 χ., παριστάνει σὲ μικρογραφία τὸν θριγὸ οἰκοδομήματος: Ἐπάνω σὲ ὀριζόντια ἄσπρη ταινία ὑψώνεται ὄρθιο διπλὸ κέρασ καθοσιώσεως σὲ γαλάζιο φόντο. Ἀπὸ δεξιὰ πλαισιώνεται ἀπὸ τμήμα ὁμοίου, ἀπὸ ἀριστερὰ ἀπὸ πλατὺ σχῆμα ἄσπρου χρώματος ποὺ διατηρεῖ ἵχνη κόκκινης βαφῆς (πίν. 60β: 6).

Θραῦσμα ἀκανόνιστα ἡμικυκλικόν, 65×60 χ., πάχ. 28 χ. Ἐπιφάνεια ἀπολεπισμένη διατηρεῖ ἵχνη γαλάζιας βαφῆς μὲ λεπτὴ τεθλασμένη γραμμὴ.

Τριγωνικὸ θραῦσμα, 66×53 χ., πάχ. 30 χ. Ἐπιφανειακὴ στρώση λευκὴ μὲ ἵχνος κόκκινης ταινίας κατὰ μῆκος τῆς μιᾶς μακριᾶς πλευρᾶς.

Μεγάλον θραῦσμα ἀκανόνιστα τετράπλευρον, 10×9 ἐκ., πάχ. 40 χ. Ἐπιφάνεια λευκὴ ποὺ διασχίζεται ἀπὸ καμπύλη μαῦρη ταινία πλ. 5 χ.

Μεγάλον τριγωνικὸ θραῦσμα ἀπὸ κονίαμα, 18×13 ἐκ., πάχ. ἀνώμαλου 20-30 χ. Ἐπιφάνεια λίγο τραχιά, μὲ λεπτότατη ἐπιφανειακὴ στρώση, πάχ. μικρότερου ἀπὸ 1 χ., σωζόμενη στὴν κορυφὴ τοῦ τριγώνου.

Πολὺν μεγάλο θραῦσμα ἀνωμάλου σχήματος, συγκολλημένο ἀπὸ τέσσερα τμήματα. Γεν. διαστ. 33,4×25 ἐκ., πάχ. κ.μ.ὲ. 40 χ. Διακόσμηση: Ἐπιφάνεια γκριζογάλανη, σωζ. πλ. 30-70 χ., ποὺ ὀρίζεται ἀπὸ λοξὴ καμπύλη ταινία. Ἀπὸ αὐτὴν προβάλλει ἀκανθόσχημη προεξοχή ποὺ φτάνει ἕως τὴν ἐπόμενη κόκκινη ζώνη μέσα ἀπὸ δεύτερη γαλάζια ταινία πλ. 105 χ. Ἡ δεύτερη ζώνη ἔχει πλ. 45-60 χ., μὲ ἀρχὴ δεύτερης ἄκανθας μέσα στὴν ἐπόμενη γαλάζια ταινία σωζ. πλ. 41 χ. Τὸ σύνολο ἄδρὰ καὶ ἀπρόσεχτα ζωγραφισμένο (πίν. 60β: 7).

MM 15515

Ἐννέα θραύσματα ἀκανονίστου σχήματος καὶ μεγεθῶν ἀπὸ 15×17 χ. ἕως 80×48 χ. Τὸ τελευταῖον συγκολλημένο ἀπὸ τρία ἐπὶ μέρους κομμάτια. Ὅλα βαμμένα μὲ πυκνὸ κόκκινον χρῶμα.

Μικρὸν θραῦσμα συγκολλημένο ἀπὸ δύο κομμάτια, 32×18 χ., πάχ. 15 χ. Ἐπιφάνεια βαμμένη καστανοπορτοκαλιά, διαγραμμισμένη πυκνὰ μὲ μαῦρες λεπτὲς γραμμὲς λοξῆς καὶ ὀριζόντιες.

Μικρὸ λεπτὸ θραῦσμα, 37×26 χ., πάχ. 3 ἕως 8 χ. Ἐπιφάνεια βαμμένη καστανοκίτρινη, διασχίζεται ἀπὸ μαύρη γραμμὴ πλ. 3 χ.

Μικρὸ θραῦσμα, 35×35 χ., πάχ. 20 χ. Ἐπιφάνεια λευκὴ καὶ γαλάζια σὲ ζώνη ποὺ καλύπτει τὴ μισή της ἔκταση.

Θραῦσμα 43×35 χ., πάχ. 10 χ., συγκολλημένο ἀπὸ δύο τμήματα. Πίσω ἐπιφάνεια ὁμαλὴ καὶ λεία. Ἡ ἐμπρὸς βαμμένη καστανοκίτρινη καί, κατὰ τὸ μεγαλύτερό της μέρος, γκριζογάλανη.

Θραῦσμα συγκολλημένο ἀπὸ δύο τμήματα, 65×45 χ., πάχ. 10 χ. Πίσω ἐπιφάνεια ὁμαλὴ. Ἐμπρὸς, σὲ ἄσπρο λεῖο φόντο, χοντρή κυματοειδὴς γραμμὴ πλ. 10-12 χ.

Μεγάλο θραῦσμα, 90×103 χ., πάχ. 20 χ. Ἐπιφάνεια κάπως τραχιά. Σὲ ἄσπρο φόντο μεγάλη μαύρη ἐξίτηλη κηλίδα μὲ ὅμοια προέκταση ἀκαθόριστου σχήματος λόγω τῆς ἀποκόλλησews τῆς βαφῆς.

MM 15516

Δύο θραύσματα κονιάματος μὲ πυκνὸ κόκκινο χρῶμα. Τὸ μικρότερο, 31×31 χ., σώζει μικρὴ ζωγραφισμένη ἐπιφάνεια 21×15 χ. καὶ ἔχει πάχ. 22 χ. σὲ δύο στρώσεις. Ἡ ἐπιφανειακὴ, πάχ. 14 χ., ἢ κατώτερη 8 χ. Τὸ κονίαμα ἀποτελεῖται ἀπὸ ἀσβέστη μὲ κόκκους κόκκινης ἄμμου. Τὸ δεύτερο κομμάτι, 52×25 χ., πάχ. 10-14 χ., μὲ τὴν κάτω ἐπιφάνεια λεία, ἔχει τὸ ἴδιο πυκνὸ κόκκινο χρῶμα μὲ τὸ προηγούμενο, μὲ τὴν ἐπιφανειακὴ στρώση τοῦ ὁποίου ἴσως συναντῇ.

Θραῦσμα 49×80 χ., πάχ. 21-28 χ. Σὲ ἄσπρο φόντο ζώνη γκριζοκάστανη ἐξίτηλη σωζ. πλ. 40 χ.

Ἀκανόνιστα τριγωνικὸ θραῦσμα, 71×39 χ., πάχ. 9-12 χ. Σώζεται γαλάζια ἐπιφάνεια, κάτω ἀπὸ τὴν ὁποία κόκκινη ταινία πλ. 21 χ., ποὺ ἀκολουθεῖται ἀπὸ στιλπνὴ ἄσπρη ἐπιφάνεια, στὴν ὁποία ἔχει ξεβάψει ροδόχρωμο ἵχνος τῆς προηγούμενης ταινίας.

ΔΩΜΑΤΙΟ 2

MM 15506

Φορητὴ ἐστία ἢ βωμίσκος τετράγωνος, κατασκευασμένος ἀπὸ λάσπη ἀνακατεμένη μὲ ὄστρακα καὶ ἓνα τουλάχιστον ὄστρεο καὶ ἀλειμμένος στὴν κορυφὴ καὶ στὰ πλευρὰ μὲ ἄσπρο κονίαμα πάχ. 3-4 χ. Διαστ. 290×250 χ., ὕψ. 140 χ. (πίν. 22α-β καὶ 61α). Οἱ διάφορες μετακινήσεις τὶς ὁποῖες ὑπέστη κατὰ καιροὺς ἀποκόλλησαν καὶ θρυμματίσαν τὴν ἀρχικὴ του ἐπάλειψη, ποὺ διατηρήθηκε σὲ ἀμύπολλα μικρότατα θραύσματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα πολὺ λίγα ἐστάθη δυνατόν νὰ συγκολληθοῦν μετὰξὺ τους καὶ νὰ τοποθετηθοῦν στὴν ἀρχικὴ τους θέση. Στὴν κορυφὴ του ἔχει ὕστερα ἀπὸ τὴ συντήρησή του τρεῖς ἐπάλλληλες στρώσεις κονιάματος, πάχ. 7, 3 καὶ 10 χ. Στὴ σωζόμενη γωνία τὸ κονίαμα εἶναι σὲ δύο στρώσεις πάχ. 9 καὶ 5 χ. Ἡ ἐπάλειψη ἀποκαταστάθηκε κυρίως στὴν κορυφὴ καὶ πολὺ λιγότερο στὶς πλευρές. Στὴν κορυφὴ ὑπάρχει ἔνδειξη γιὰ ἓνα τετράπλευρο κοίλωμα ἀπροσδιορίστου

βάθους καὶ διαστ. 100×100 χ. τουλάχιστον. Ἴσως τὸ ἀρχικὸ τοῦ βάθους νὰ ἦταν ὅσο τὸ πάχος τῶν τριῶν ἐπιφανειακῶν στρώσεων, γιὰτὶ ἡ κατώτερη δείχνει σὲ ἓνα σημεῖο ἀκμὴ στρογγυλεύουσα πρὸς τὰ κάτω.

ΔΩΜΑΤΙΟ 3

MM 15499, ἐπίχωση

Τετράπλευρο ἀκανόνιστο θραῦσμα (ταιριάζει μὲ τὸ ἐπόμενο), 35×75 χ., πάχ. 19 χ. Καστανοκόκκινη ἐπιφάνεια πυκνὰ διαγραμμισμένη μὲ κόκκινες λεπτὲς γραμμὲς διαφορετικῆς πυκνότητος, ὅχι ἐντελῶς εὐθεῖες, μὲ διαστήματα μεταξὺ τοὺς ποὺ ποικίλλουν ἀπὸ 3 ἕως 12 χ., πλ. 1-3 χ.

Τέσσερα θραύσματα ποὺ συνανήκουν καὶ μοιάζουν μὲ τὸ προηγούμενο. Τὰ δύο συγκολλῶνται, 51×40 χ., πάχ. 20 χ., 53×32 χ., πάχ. 20 χ., 60×47 χ., πάχ. 23 χ. καὶ 90×80 χ., πάχ. 24 χ. Ἔχουν ὅλα τὴν ἴδια διακόσμηση: Σὲ ἐπιφάνεια κοκκινοκάστανη ἀνοιχτὴ πυκνὴ διαγράμμιση μὲ λεπτὲς μαῦρες γραμμὲς περίπου εὐθεῖες κατὰ διαστήματα 4-7 χ., ποὺ ἀραιώνουν, γίνονται πλατύτερες (3 χ.) καὶ ἐλαφρὰ καμπύλες. Στὸ μεγαλύτερο θραῦσμα κάτω ἀπὸ ἑξὶ λεπτὲς γραμμὲς καὶ δύο πλατύτερες ἀκολουθοῦν δύο τόσο καμπύλες ὥστε ἡ μία νὰ ἀντιστοιχεῖ σὲ περιφέρεια κύκλου καὶ ἡ ἄλλη, 8 χ. παρακάτω, στὸ περίγραμμα τοῦ κέντρου τοῦ. Ὅλα αὐτὰ ἀμελῇ καὶ πρόχειρα σχεδιασμένα.

Θραῦσμα συγκολλημένο ἀπὸ δύο ἄλλα, 85×45 χ., πάχ. 12-16 χ. Σὲ ἄσπρο φόντο τμῆμα περιφέρειας κύκλου, πλ. 5 χ., 17 χ. χαμηλότερα δεύτερο τέτοιο πλ. 6 χ., ποὺ ὀρίζει ἐπιφάνεια προφανῶς κύκλου βαμμένη συμπαγῇ γκριζα.

Θραῦσμα 83×71 χ., πάχ. 12-17 χ. Σὲ ἄσπρο φόντο, μόλις σωζόμενο, τμῆμα κύκλου ὅχι πολὺ κανονικοῦ (ἄσχετου πρὸς τὸ προηγούμενο), μὲ ἔντονα βαμμένη περιφέρεια μαῦρη καὶ μαῦρο ἐσωτερικά, ἔντονα ἀπολεπισμένο, ὥστε νὰ φαίνεται καὶ νὰ κυριαρχεῖ τὸ ἄσπρο φόντο.

Μεγάλου περίπου τριγωνικὸ θραῦσμα, 125×75 χ., πάχ. 22-32 χ. Ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο στρώματα πάχ. 15 καὶ 15 χ. Ἡ ἐπιφάνεια ἄσπρη, ὅχι πολὺ ὁμαλὴ. Κοντὰ στὴ μύτη τοῦ τριγώνου πινελιὰ καστανοκίτρινη, τῆς ὁποίας τὸ πλάτος μειώνεται ἀπὸ 15 σὲ 6 χ. Πρὸς τὴ βάση τοῦ τριγώνου ἔχνη καμπύλης γραμμῆς, περιφέρειας κύκλου, σχεδὸν ἐντελῶς ἐξίτηλης, πλ. 4-5 χ. Τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ κύκλου ἄβαφο.

Θραῦσμα 65×45 χ., πάχ. 20 χ. Τὸ μεγαλύτερο μέρος βαμμένο κόκκινο μὲ εὐδιάκριτες πινελιές. Πρὸς τὸ σπάσιμο ὑπόλοιπο γκριζας (γαλάζιας;) ἐπιφάνειας. Ταιριάζει μὲ ἄλλα κομμάτια ἀπὸ τὴν ἴδια ὁμάδα.

Τετράπλευρο ἀνώμαλο θραῦσμα, συγκολλημένο ἀπὸ δύο μικρότερα, 60×58 χ., πάχ. 9-15 χ. Ἡ μισὴ περίπου ἐπιφάνειά του κατελημμένη ἀπὸ μαῦρη, ἐν μέρει ἐξίτηλη, ζώνη. Τὸ ὑπόλοιπο ἀνοιχτὸ γκριζο.

Θραῦσμα 64×55 χ., πάχ. 16 χ. Ἄβαφο, ἐκτὸς ἀπὸ μία λεπτὴ κόκκινη πινελιὰ ποὺ τελειώνει στὸ σπάσιμο καὶ τῆς ὁποίας ἡ συνέχεια θὰ ὑπάρχει σὲ ἄλλο μὴ σωθὲν κομμάτι.

Τριγωνικὸ θραῦσμα, 69×55 χ., πάχ. 25-28 χ. Ἀσπρο φόντο. Στὴ μύτη τοῦ τριγώνου γαλάζια ἐξίτηλη ἐπιφάνεια ποὺ πατάει ἐπάνω σὲ εὐθύγραμμη κόκκινη ζώνη, σωζ. πλ. 9 χ.

Τετράπλευρο θραῦσμα, 85×67 χ., πάχ. 31 χ. Ἄσπρο φόντο. Στὶς δύο μακρὲς πλευρὲς του, πολὺ κοντὰ στὸ σπάσιμο, ἀπὸ μία γκριζα-μαύρη ἐλαφρὰ καμπύλη γραμμὴ πλ. 4 χ., πιθανότατα ἀπὸ ἐναλλήλους κύκλους.

Μεγάλο θραῦσμα, 16,8×13,5 ἐκ., πάχ. 50 χ. Ἡ κάτω ἐπιφάνειά του ἐπίπεδη. Ἀποτελεῖται ἀπὸ 16 ἐπ'ἀλλήλως στρώσεις, ἀπὸ τὶς ὁποῖες οἱ πρῶτες 14 ἀνώμαλα καμπύλες, πάχ. 1-1,5 χ. ἡ καθεμία. Ἡ 15η, ἐξισωτική, πάχ. 7-10 χ. καὶ ἡ τελευταία, πάχ. 11 χ., ἄβαφη. Ἡ προτελευταία, τῆς ὁποίας ἐξέχουν μικρὰ τμήματα, ἦταν ζωγραφισμένη: Εὐθεία ζώνη πλ. 50 χ. ἀνάμεσα σὲ κόκκινη, ποὺ σώζεται σὲ πλ. 51 χ. καὶ σὲ κίτρινη ποὺ μόλις φαίνεται, σὲ σωζ. πλ. 7 χ.

Μικρὸ τριγωνικὸ λογχοειδὲς θραῦσμα, 73×43 χ., πάχ. 23 χ. Ἄσπρο φόντο. Στὴ μία πλευρά, κοντὰ στὸ σπάσιμο, γαλάζια ἀνοιχτὴ ζώνη, σωζ. πλ. 9 χ., μὲ εὐθύγραμμο περιθώριο κίτρινο πλ. 3 χ.

Τρία μεγάλα θραύσματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὰ δύο συγκολλημένα ἀπὸ δύο κομμάτια. Γεν. διαστ. 375×290 χ., πάχ. 21-45 χ. Διακόσμηση κοινὴ καὶ συνεχῆς: Εὐρύτατη ζώνη κίτρινη πλ. τουλάχιστον 10 ἐκ. Στὴ ζώνη αὕτὴ εἰσχωροῦν, χωρὶς νὰ τὴ διασχίζουν ὁλόκληρη, ὀριζόντιες πινελιὲς κόκκινες καὶ ἀπὸ πάνω τους γαλάζιες βαμμένες ἐπάνω στὸ κίτρινο χρῶμα, ποὺ ξεκινοῦν μὲ πλ. 30 χ. (οἱ κόκκινες) καὶ 20-32 χ. οἱ γαλάζιες. Ὅλες αὐτὲς τερματίζουν σὲ στρογγυλεμένες ἢ διχαλωτὲς καταλήξεις. Στὸ ἓνα καὶ μεγαλύτερο θραῦσμα (συγκολλημένο ἀπὸ τρία κομμάτια) ἐπάνω ἀπὸ τὴν κίτρινη ζώνη διατηρήθηκαν τέσσερις ὀρθιες ὁμόροπες καμπύλες (ἢ ἡμικύκλια) σὲ ἄσπρο φόντο. Αὐτὲς συνδέονται στὸ δεξιό τους πλευρὸ μὲ γαλάζια ζώνη, πλ. 40 χ., τὴν ὁποία ἀκολουθοῦν πρὸς τὰ ἐπάνω τέσσερις ἐπ'ἀλλήλως λεπτὲς κόκκινες ὀριζόντιες γραμμὲς σὲ ζώνη πλ. 28 χ., κάτω ἀπὸ ἄλλη κίτρινη ζώνη πλ. 12 χ., ποὺ σταματᾷ σὲ μόλις σωζόμενο κόκκινο χρῶμα. Παρὰ τὸ μέγεθος τῶν θραυσμάτων, δὲν εἶναι εὐκόλο νὰ διακρίνει κανεὶς τὸ γενικὸ θέμα. Πάντως τὸ φαινόμενο τῶν ἐγχρῶμων ζωνῶν, ποὺ δὲν διασχίζουν τὸ φόντο τους ἀλλὰ σταματοῦν προτοῦ φτάσουν στὸ τέρμα τους, ἔχει παρατηρηθεῖ σὲ μικρότερη κλίμακα καὶ ἄλλοῦ στὶς Πλάκες.

Τριγωνικὸ θραῦσμα, 60×54 χ., πάχ. 8-10 χ. Πολὺ κακοδιατηρημένο. Τετράπλευρο καστανοκίτρινο σχῆμα ποὺ περιβάλλεται ἀπὸ τρεῖς πλευρὲς (ἡ τέταρτη εἶναι τὸ σπάσιμο) μὲ μαῦρες ἐξίτηλες ἐπιφάνειες, ὀριζόμενες ἀπὸ ἔντονες μαῦρες γραμμὲς.

Μικρότατο θραῦσμα, 30×20 χ., πάχ. 6 χ. Κατὰ μῆκος τῆς μιᾶς πλευρᾶς καστανὴ ἐπιφάνεια, σωζ. πλ. 4 χ., ποὺ ὀρίζεται ἀπὸ μαύρη γραμμὴ. Ἀπὸ κάτω δύο παράπλευρα ἐλλιπὴ κυκλικὰ σχήματα γαλάζια. Τὸ ἓνα ὀρίζεται ἀπὸ μαύρη καμπύλη. Στὸ τρίγωνο μεταξύ τους μικρὸ κόκκινο παραπληρωματικὸ τρίγωνο.

Τρία θραύσματα ποὺ συνανήκουν καὶ συγκολλῶνται. Ὑπάρχουν τουλάχιστον ἄλλα πέντε μικρά. Τὸ ἓνα ἀποτελεῖται ἀπὸ ἐννέα ἐπιμέρους κομμάτια συγκολλημένα. Γεν. διαστ. 240×212 χ., πάχ. 16-30 χ. Διακόσμηση: Ἐπιφάνεια γαλάζια, σωζ. πλ. 65 χ., ποὺ ὀρίζεται ἀπὸ μαύρη ὀριζόντια εὐθεία γραμμὴ πλ. 3-4 χ. Σὲ αὐτὴν πατάει ἓνα μεγάλο τρικάμπυλο σχῆμα μὲ διπλὸ μαῦρο περιθώριο καὶ κίτρινο φόντο. Στὸ φόντο αὐτὸ φυτρώνει πολὺ-κλαδο φυτό μὲ λεπτοὺς κλάδους κόκκινους, ποὺ γεμίζει τὸ σχῆμα. Ἐν μέρει στὴ διαχωριστικὴ γραμμὴ τῶν 3-4 χ. καὶ ἐν μέρει ἐπάνω στὸ τρικάμπυλο σχῆμα πατοῦν τρεῖς κατακόρυφες καὶ ἐλαφρὰ καμπύλες πρὸς τὰ ἔξω κίτρινες γραμμὲς μὲ μαῦρο περιθώριο καὶ διαστήματα μεταξύ τους 18-20 χ., ποὺ ἔχουν γαλάζιο (γκρίζο) φόντο (πίν. 61β: 1). Στὰ ὑπό-

λοιπα πέντε θραύσματα υπάρχει κόκκινο ριπιδιόσχημο σχήμα ή ίχνη του, τὸ ὁποῖο διαδέχεται πρὸς τὰ ἐπάνω γαλάζια ἐπιφάνεια μὲ πυκνὲς φολίδες καὶ πρὸς τὰ κάτω τρεῖς πλατιὲς γαλάζιες ζῶνες λοξὰ καὶ πυκνὰ διαγραμμισμένες (πίν. 61β: 2, 3, 4, 5).

MM 15482, ἐπίχωση

Θραῦσμα περίπου τριγωνικό, 65×43 χ., πάχ. 10-16 χ. Τὸ μεγαλύτερο μέρος του, πρὸς τὴ βάση τοῦ τριγώνου, βαμμένο γαλάζιο. Ἡ μὴ ἄβαφη.

Μικρὸ θραῦσμα συγκολλημένο ἀπὸ τρία κομμάτια, 43×43 χ., πάχ. 10-21 χ. Ἄσπρο φόντο. Ἀκολουθεῖ πλατιά μαύρη γραμμὴ, πλ. 4 χ., καὶ γαλάζια ἐπιφάνεια πυκνὰ διαγραμμισμένη μὲ πέντε λεπτὲς ἀκατάστατες γραμμές.

Στενόμακρο θραῦσμα, 65×30 χ., πάχ. 18 χ. Ἐπιφάνεια γαλάζια. Στὴ μία ἄκρη ἀποτύπωμα τεντωμένου νήματος, μέσα καὶ πέρα ἀπὸ τὸ ὁποῖο τὸ χρῶμα ἀλλάζει σὲ κόκκινο σκοῦρο.

Μικρὸ θραῦσμα, 60×43 χ., πάχ. 6-17 χ. Σὲ ἄσπρο φόντο καὶ μεταξὺ δύο μόλις διατηρουμένων γαλάζιων σχημάτων ἡμικύκλιο ἀδέξια σχεδιασμένο καὶ ἀσύμμετρο, κίτρινο, διαγραμμισμένο μὲ τρία λεπτὰ μαῦρα ἡμικύκλια. Ὁ πυρήνας ἴσως συμπαγὲς μαῦρος, τὸ χρῶμα εἶναι ὅμως ἐντελῶς ἐξίτηλο (πίν. 61β: 6).

Μικρότατο ἀνώμαλο ὠοειδὲς θραῦσμα, 36×30 χ., πάχ. 10 χ. Σὲ ἄσπρο φόντο κόκκινη σκούρα ταινία πλ. 12 χ. Στὸ σπᾶσιμο μόλις διακρινόμενο ἵχνος μαύρου χρώματος.

Μικρὸ λογχοειδὲς θραῦσμα, 60×30 χ., πάχ. γενικὸ 19 χ. Βαμμένο κόκκινο σκοῦρο. Σὲ δύο σημεῖα σώζονται μικρὰ ὑπόλοιπα (12×11 καὶ 10×7) ἀπὸ δεύτερη στρώση κονιάματος ποὺ κάλυψε τὸ κόκκινο. Ὅση σώθηκε εἶναι ἄβαφη (πίν. 61β: 7).

Θραῦσμα ποὺ συναντᾷ μὲ τὸ προηγούμενο, 89×59 χ., γεν. πάχ. 16 χ. Κάτω στρώση 7-12 χ., ἐπάνω στρώση 4-6 χ. Ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο ἐπᾶλληλες στρώσεις, ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἡ κάτω εἶναι βαμμένη κόκκινη σκούρα καὶ ἡ ἐπάνω ἄσπρη, ποὺ διασχίζεται ἀπὸ δύο γαλάζιες ταινίες εὐθύγραμμες καὶ παράλληλες, πλ. 11 καὶ 11 χ. Τὸ διάστημα μεταξύ τους 5 χ. Πέρα ἀπὸ τὶς ταινίες δυσδιάκριτα ἵχνη ἄσπρου φόντου καὶ κόκκινου χρώματος.

MM 15482 B

Μεγάλο θραῦσμα 14,5×12,0 ἐκ., πάχ. 15-42 χ. Σὲ ἄσπρο φόντο τμῆμα κύκλου μεγάλου, μαύρου καὶ κατὰ μέγα μέρος ἐξίτηλου. Σώζεται κυρίως ἡ πινελιὰ τῆς περιφέρειάς του, πλ. 9-12 χ., καὶ χρῶμα στὸν πυρήνα κατὰ τόπους.

Τρία θραύσματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὰ δύο συγκολλήθηκαν. Γεν. διάστ. τῶν δύο 96×54 χ., τοῦ τρίτου 53×49 χ., πάχ. 9-16. Ἄσπρο φόντο. Τμῆμα μαύρης περιφέρειας πλ. 5-22 χ. Ἐσωτερικότερα δεύτερος ἰσοπαγὲς κύκλος. Σχέδιο ἄτεχνο καὶ μὲ τὸ μάτι. Στὸ τρίτο θραῦσμα, στὸ ὁποῖο συγκολλήθηκε ἄλλο ἓνα κομμάτι, διατηρεῖται μικρὸ τμῆμα περιφέρειας (ἴσως τοῦ δευτέρου κύκλου). 16 χ. παραμέσα, ἄλλος κύκλος, ποὺ περιβάλλει τὸν συμπαγὲς στρογγυλὸ πυρήνα τοῦ κύκλου, ὁ ὁποῖος σὲ ἓνα σημεῖο πλησιάζει καὶ σχεδὸν ἀγγίζει τὸ τμῆμα τῆς περιφέρειας ποὺ τὸν περιβάλλει.

Μεγάλο θραῦσμα, 12×10 ἐκ., πάχ. ἀνώμαλου 18-22 χ. Ἄσπρο φόντο. Στὴ μία ἄκρη ζώνη

πλ. 48 χ., βαμμένη γαλάζια με δύο επάλληλες πλατιές πινελιές. Στὴν ἐπάνω πινελιά τὸ χρώμα, ἀραιό, εἶναι σχεδὸν ἐντελῶς ἐξίτηλο. Στὴ δεύτερη, παχύτερο, διατηρήθηκε καλὰ. Μεσολαβεῖ στενὴ λωρίδα ἄβαφη, πλ. 3 χ., καὶ ξαναρχίζει τὸ γαλάζιο χρώμα, ποὺ διατηρήθηκε σὲ ἵχνος στὸ σπάσιμο.

Ὅμοιο μεγάλο θραῦσμα ἀπὸ τὴν ἴδια σύνθεση, ποὺ δὲν ἔχει ἐπαφὴ μετὰ τὸ προηγούμενο, 125×65 χ., πάχ. 21-25 χ. Ἄσπρο φόντο. Στὴ μία ἄκρη γαλάζια ζώνη σωζ. πλ. 30 χ.

Θραῦσμα περίπου τετράπλευρο, 60×47 χ., πάχ. 17-19 χ. Στὴ μέση του περίπου ἵχνος βαθὺ τενωμένου νήματος. Τὸ σύνολο βαμμένο κόκκινο ἀλλὰ ἀπὸ τὴ μία πλευρὰ τοῦ νήματος τὸ χρώμα εἶναι ἀνοιχτὸ καὶ ἄνισο, ἐνῶ ἀπὸ τὴν ἄλλη εἶναι ζωηρὸ καὶ σκοῦρο (πίν. 61β: 8).

Θραῦσμα 80×59 χ., πάχ. 20 χ. Ἐπιφάνεια ὄχι πολὺ ὁμαλή. Παράσταση βράχων μετὰ φυτά. Στὴ μέση περίπου τοῦ κομματιοῦ γαλάζια πινελιά, πλ. 10 χ., πλαισιωμένη δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ἀπὸ κόκκινες πινελιές χαμηλότερου ὕψους μετὰ μαῦρο περίγραμμα, τμήματα τοῦ κεντρικοῦ βράχου. Ἀπὸ αὐτὲς φύονται ἓνα ἀριστερὰ καὶ δύο δεξιὰ ζευγάρια ἀπὸ κόκκινες καμπύλες γραμμές, δηλωτικὰ κλάδων. Τὸ σύμπλεγμα πλαισιώνεται ἀπὸ ἵχνος κίτρινης γραμμῆς καὶ ἀπὸ γαλάζιο κολοβὸ σχῆμα πάνω στὸ σπάσιμο, λοξὸ πρὸς τὸ κεντρικόν, προφανῶς ἄλλος βράχος (πίν. 61β: 9).

Μεγάλο θραῦσμα γενικὰ τετράπλευρο, 10×9,5 ἐκ., πάχ. 15-22 χ. Διασχίζεται διαγωνίως ἀπὸ μαῦρη, ἀνώμαλη, ἐλαφρὰ καμπύλη μαῦρη γραμμὴ, πλ. 3 χ., ποὺ ὁρίζει πρὸς ἀριστερὰ τὸ ἄσπρο φόντο καὶ δεξιὰ τὸ ἑγχρωμο τμήμα: Κάτω δεξιὰ κόκκινη ἐπιφάνεια ἐλλιπής, τριγωνικοῦ σχήματος, ἐπάνω στὸ σπάσιμο. Αὐτὴ ὁρίζεται πρὸς τὰ ἐπάνω ἀπὸ σχεδὸν ἐντελῶς ἐξίτηλη μαῦρη ὁριζόντια γραμμὴ. Ἀκολουθεῖ κίτρινη ζώνη, πλ. 35-37 χ., ποὺ διασχίζεται ὁριζόντια ἀπὸ δύο ἐξίτηλες μαῦρες γραμμές, ποὺ κατανέμουν τὸ πλάτος τῆς ζώνης σὲ τρία ἄνισα μέρη (13,8 καὶ 11 χ.). Διασχίζεται ἐπίσης κατακόρυφα ἀπὸ τρεῖς κόκκινες πινελιές, ἀπὸ τίς ὁποῖες οἱ δύο ἀκρινὲς εἶναι παχύτερες (2-3 χ.) καὶ φθάνουν ἕως τὸ τέρμα τῆς ζώνης, ἡ μεσαία ὅμως εἶναι λεπτότερη (1 χ.) καὶ κοντύτερη. Ἡ ζώνη ὁρίζεται πρὸς τὰ ἐπάνω ἀπὸ γαλάζια-γκρίζα ἐπιφάνεια ποὺ σώζεται κατὰ μῆκος τοῦ σπασίματος σὲ πλ. περίπου 5-6-8 χ. (πίν. 61β: 10).

Μεγάλο λογχοειδὲς θραῦσμα, 130×75 χ., πάχ. 21-25 χ. Ἄσπρο φόντο. Στὴ μία πλευρὰ, στὸ σπάσιμο, ζώνη γαλάζιου χρώματος σωζ. πλ. 33 χ.

Στενόμακρο κομμάτι, 150×65 χ., πάχ. 13-25 χ. Στὴ μία ἄκρη σώζει τμήμα κολοβῆς γαλάζιας ζώνης μετὰ μαῦρο περίγραμμα, ἐπάνω στὸ σπάσιμο.

Μικρὸ τετράπλευρο στενόμακρο θραῦσμα, συγκολλημένο ἀπὸ δύο κομμάτια, 54×30 χ., πάχ. 11 χ. Ἄσπρο φόντο. Διαγωνίως γαλάζια ζώνη ἐλλιπής, σωζ. πλ. μέχρι 25 χ.

Μικρότατο θραῦσμα, 30×23 χ., πάχ. 10 χ. Ἄσπρο, διασχίζεται ἀπὸ κόκκινη ταινία πλ. 5 χ.

Θραῦσμα τετράπλευρο, 62×43 χ., πάχ. 15-20 χ. Τὸ μεγαλύτερο τμήμα του βαμμένο κόκκινο ζωηρό. Ἀκολουθεῖ ἄσπρη ταινία ἐξηρημένη, πλ. 9 χ., καὶ ἵχνος κόκκινης ζώνης πάνω στὸ σπάσιμο.

Μεγάλο θραῦσμα, 14×10,2 ἐκ., πάχ. 22-40 χ. Τὸ μεγαλύτερο μέρος του καλύπτεται ἀπὸ γαλάζια (γκρίζα) βαφή ἀφήνοντας ἓνα μικρὸ τμήμα του ἄβαφο (ἄσπρο φόντο).

Θραῦσμα σχήματος ὠοειδοῦς, συγκολλημένο ἀπὸ δύο κομμάτια. Τὸ μεσαῖο του τμήμα,

ανάμεσα στὰ ἴχνη δύο τεντωμένων νημάτων, ἔχει μία κόκκινη ζώνη πλ. 41 χ. Ἀπὸ τὴ μία πλευρὰ τῆς ζώνης εἶναι βαμμένο γαλάζιο, ἀπὸ τὴν ἄλλη ἄβαφο (ἄσπρο) (πίν. 62α: 1).

Μικρὸ θραῦσμα, 40×22 χ., πάχ. 15 χ. Τὸ μεγαλύτερο μέρος βαμμένο ἀνοιχτὸ κόκκινο, σχεδὸν ροδόχρωμο. Στὸ ὑπόλοιπο κόκκινη σκούρα ἐπιφάνεια σωζ. πλ. 7 χ.

Μικρὸ θραῦσμα, 35×27 χ., πάχ. 22 χ. Τὸ μεγαλύτερο μέρος βαμμένο κίτρινο-πορτοκαλί (διακρίνονται οἱ πινελιές), τὸ ὑπόλοιπο ἄβαφο (ἄσπρο).

Μικρὸ ἀνώμαλο ρομβοειδὲς θραῦσμα, 34×27 χ., πάχ. 15 χ. Βαμμένο ὁλόκληρο κόκκινο μὲ ἄνισα ἀπλωμένη πινελιά.

Θραῦσμα σχήματος θυρεοῦ, 65×50 χ., πάχ. 10 χ. Ἄσπρο φόντο ποὺ διασχίζεται ἀπὸ μία κόκκινη κολοβὴ πινελιά, πλ. 13 χ. Δεξιὰ, 10 χ., γαλάζια ταινία, πλ. 5 χ. καὶ 19 χ., στὴν ἄκρη κόκκινη ἐπιφάνεια σωζ. πλ. 11 χ. (πίν. 62α: 2).

Μικρὸ θραῦσμα, 47×36 χ., πάχ. 15 χ. Ἄσπρο φόντο. Στὴ μία ἄκρη τοῦ κομματιοῦ ἐλαφρὰ καμπύλη ἐπιφάνεια κόκκινη, ἀπὸ τὴν ὁποία φύεται πρὸς τὰ ἐπάνω δυσδιάκριτο καὶ σχεδὸν ἐξίτηλο ριπιδιόσχημο θέμα (κορμὸς ἢ φύλλα δέντρου;), γραμμένα μὲ πολὺ ἀνοιχτὸ ρόδινο χρῶμα μὲ λεπτότατα μαῦρα περιγράμματα.

Δύο τριγωνικὰ θραύσματα, 52×45 χ., πάχ. 21 χ. καὶ 42×45 χ., πάχ. 19 χ. Στὸ μεγαλύτερο θραῦσμα ἐναλλάσσονται τρεῖς κόκκινες γραμμὲς σὲ διάταξη ριπιδίου μὲ δύο μαῦρες γραμμὲς ἀνάμεσά τους. Ἐπάνω δεξιὰ στὸ σπάσιμο μαῦρη καμπύλη ταινία. Στὸ μικρότερο ὅμοιες δύο κόκκινες γραμμὲς μὲ μία μαῦρη ἀνάμεσά τους σὲ παρόμοια διάταξη. Στὴν κορυφὴ τους, ὅπου σταματᾷ ἡ πινελιά, τμῆμα μαύρης γραμμῆς στὸ σπάσιμο (πίν. 62α: 3).

Θραῦσμα ἀκανονίστου σχήματος, συγκολλημένο ἀπὸ 3 κομμάτια, 42×40 χ., πάχ. ἀνώμαλου 20-5 χ. Ἐπιφάνεια λεία, ἄσπρο φόντο. Πλατιὰ γκριζόμαυρη γραμμὴ, πλ. 4-5 χ., ἀκολουθεῖται ἀπὸ ἄγραπτο διάστημα 1-2 χ. Ἡ ὑπόλοιπη ἐπιφάνεια εἶναι βαμμένη γκριζὰ ἀνοιχτῇ, διαγραμμισμένη πυκνὰ ἀκανόνιστα μὲ πέντε σωζ. γραμμὲς τοῦ ἴδιου τόνου μὲ τὴν πρώτη γραμμὴ σὲ διαστήματα 4-5 χ.

Θραῦσμα πεντάπλευρο ἀκανόνιστο, 60×45 χ., πάχ. 19-20 χ., βαμμένο κόκκινο, ποὺ διασχίζεται ἀπὸ ἴχνος τεντωμένου νήματος, τὸ χρῶμα ἐξίτηλο-ἀνοιχτότερο, κατὰ σημεῖα ὅμως ὅμοιο μὲ τὸ προηγούμενο.

Θραῦσμα μεγάλο, τετράπλευρο, ἀκανόνιστο, 100×90 χ., πάχ. 13-21 χ. Ἡ ἐπιφάνεια στὴν ἀριστερὰ κάτω πλευρά, ἄβαφη, ὀρίζεται ἀπὸ καμπύλη μαῦρη γραμμὴ (τμῆμα περιφέρειας;) ἀπὸ τὸ ὑπόλοιπο βαμμένο τμῆμα, τοῦ ὁποίου τὰ χρώματα σταματοῦν στὴ γραμμὴ. Ἐπάνω ἀπὸ τὸ σπάσιμο μαῦρη ταινία. Ἀκολουθεῖ κίτρινη ζώνη, πλ. 43-25 χ., ποὺ διασχίζεται ἀπὸ δύο κόκκινες κατακόρυφες γραμμὲς, ποὺ συνεχίζονται ἐπάνω στὴ μαῦρη ταινία καὶ μία λεπτὴ ἀνάμεσά τους, μήκ. 25 χ., ποὺ δὲν φτάνει ἕως ἐπάνω. Μεταξὺ τῶν γραμμῶν διαστήματα 26 καὶ 21 χ. Οἱ γραμμὲς αὐτὲς πατοῦν σὲ κόκκινο χρῶμα, ποὺ καλύπτει τὸ ὑπόλοιπο τοῦ θραύσματος.

MM 15523

Δύο θραύσματα (32×45 χ. καὶ 60×50 χ.), πάχ. 8 καὶ 20 χ., βαμμένα κόκκινα. Στὸ μεγάλο θραῦσμα, κατὰ μῆκος τοῦ σπασίματος, ἴχνη ἄβαφης λευκῆς ἐπιφάνειας.

Θραῦσμα ἀνώμαλου σχήματος, συγκολλημένο ἀπὸ πέντε μικρότερα. Πλατιὰ κόκκινη

ἐπιφάνεια, ποὺ τερματίζεται μὲ πολὺ ἀνοιχτὴ καμπύλη κίτρινη ταινία μεταξὺ δύο μαύρων γραμμῶν. Στὴν ἄλλη πλευρὰ τῆς ταινίας γαλάζια ζώνη, πλ. 20 χ., διαγραμμισμένη λοξὰ μὲ λεπτὲς ἀχνὲς μαῦρες γραμμές. Τὴ ζώνη διαδέχεται πρὸς τὸ σπάσιμο ἵχνος δεύτερης κίτρινης ταινίας μεταξὺ μαύρων γραμμῶν. Ἴσως τμῆμα τῆς συνθέσεως τοῦ τελευταίου συμπλέγματος MM 15482-B (πίν. 62β: 1).

Δύο ἀρκετὰ μεγάλα θραύσματα (τὸ ἓνα συγκολλημένο ἀπὸ δύο μικρότερα), ποὺ συνα- νήκουν ἀλλὰ δὲν συγκολλῶνται. Διαστ. 60×52 χ. καὶ 90×61 χ. Πάχ. κοινὸ 19 ἕως 23 χ., ἢ κάτω ἐπιφάνεια πολὺ ἀνώμαλη. Σὲ ἄσπρο φόντο πλατιά ζώνη, πλ. 30-33 χ., γκριζα. Ἀκο- λουθεῖ ἄλλη πολὺ ἀνοιχτή, πρώην γαλάζια, ξεθωριασμένη, πλ. 30 χ., καὶ πάλι ὡς τὸ σπά- σιμο ἄλλη γκριζα.

Τετράπλευρο θραῦσμα, 96×67 χ., πάχ. 14-20 χ. Πίσω ἐπιφάνεια ἀνώμαλη. Ἄσπρο φόντο. Στὴ μία στενὴ πλευρά, κατὰ μῆκος τοῦ σπασίματος, κυματοειδὴς μαῦρη ταινία πλ. 5 χ. Στὴν ἀντίθετη ἐξίτηλη γαλάζια ἐπιφάνεια, κυκλικὴ πρὸς τὸ ἐσωτερικὸ καὶ ἀκατά- στατα στενούμενη πρὸς τὸ σπάσιμο. Κηλίδα δέρματος ζώου; (πίν. 62β: 2).

Μικρὸ ἀκανόνιστα ρομβοειδὲς θραῦσμα, 50×30 χ., πάχ. 10 χ. Ἐπιφάνεια κίτρινη, δια- σχίζεται ἀπὸ ἔντονη μαῦρη γραμμὴ (πίν. 62β: 3).

Θραῦσμα 50×35 χ., πάχ. 12 χ. Ζώνη κίτρινη, πλ. 20 χ., μεταξὺ δύο γκριζομαύρων ἐπι- φανειῶν (πίν. 62β: 4).

Θραῦσμα 40×25 χ., πάχ. 10-15 χ. Γκριζογάλανη ζώνη. Ἀπὸ τὴ μία πλευρὰ τῆς κίτρινης ἐπιφάνειας μὲ τμῆμα ὀρθίας κόκκινης γραμμῆς στὴ μία ἄκρη (πίν. 62β: 5).

Ἀκανόνιστα τριγωνικὸ θραῦσμα, 72×45 χ., πάχ. 16 χ. Πίσω ἐπιφάνεια ὁμαλή. Ἐπιφά- νεια ζωγραφισμένη τμηματικὰ κόκκινη ἀνοιχτὴ καὶ πορτοκαλιὰ σκούρα, μὲ πλατιὲς μαύ- ρες ἀκανόνιστες ταινίες ἀνάμεσά τους. Θέμα ἄδηλο.

Τραπεζόσχημο θραῦσμα, 48×50 χ., πάχ. 10 χ. Πίσω ἐπιφάνεια ὁμαλή. Ἄσπρο φόντο. Ριπιδιόσχημο κόσμημα. Πλατιὲς κόκκινες ταινίες, πλ. 7-8 χ., ἐναλλασσόμενες μὲ ὅμοια μαῦρη καὶ λεπτὴ μαῦρη γραμμὴ (πίν. 62β: 6).

Μικρὸ θραῦσμα ἀκανόνιστα τραπεζόσχημο, 31×31 χ., πάχ. 8 χ. Ἄσπρο φόντο. Γραμ- μένος γαλάζιος κύκλος μὲ λεπτὲς μαῦρες περιμέτρους καὶ μία λοξὴ λεπτὴ μαῦρη διάμετρο. Στὸ κέντρο κόκκινο στίγμα. Στὴ μία πλευρὰ μικρὸ γαλάζιο ἵχνος δείχνει ὅτι ὁ κύκλος ἀκουμποῦσε σὲ ὅμοιό του. Σειρὰ ροδάκων; (πίν. 62β: 7).

ΔΩΜΑΤΙΟ 4

MM 1293, ἀνατολικὸς τοῖχος

Σὲ ἓνα σημεῖο τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου, ἀμέσως σχεδὸν μετὰ τὴν τετράγωνη πέτρα, δια- τηρήθηκαν κ.χ. τοιχογραφίες σὲ δύο ἐπίπεδα. Τὸ πρῶτο πηγαίνει ἀπὸ τὴν πέτρα ὡς τὴ γωνία (1,92 μ.), ὅπου στρίβει καὶ προχωρεῖ ὡς τὴν ἀνατολικὴ παραστάδα. Σχεδὸν ἀδιά- σπαστο, ἀρχίζει σὲ ὕψος 0,30 μ. ἀπὸ τὸ δάπεδο καὶ δείχνει κανονικὸ τελεῖωμα. Τὸ τμῆμα του στὴ βόρεια παραστάδα ἔχει δύο ἢ τρία στρώματα. Στὸν ἀνατολικὸ τοῖχο ἔχει δύο στρώματα καὶ ἀπὸ κάτω τρίτο, ἓνα κομμάτι 0,40×0,15 μ. μὲ διακόσμηση ἄσπρων μοτίβων

σὲ κόκκινο φόντο. Ἀπὸ τὸ τελευταῖο στρώμα, τὸ ἐπιφανειακό, διατηρήθηκε καὶ ἀφαιρέθηκε κομμάτι μῆκ. 0,32 μ. καὶ σωζ. ὕψ. 0,275 μ., ποὺ βρισκόταν σὲ ἀπόσταση 0,50 μ. πρὸς Β. τῆς τετράγωνης πέτρας καὶ σὲ ὕψος 0,18 μ. ἀπὸ τὸ δάπεδο. Φέρει παράσταση πομπῆς ἀνδρῶν, καί, ἀφοῦ ἀποκολλήθηκε, μεταφέρθηκε μαζὶ μὲ τὶς ἄλλες τοιχογραφίες στὸ Μουσεῖο Ναυπλίου καὶ ἀπὸ ἐκεῖ στὸ Μουσεῖο Μυκηνῶν (πίν. 64-65).

Τὸ κομμάτι αὐτὸ ἔχει σχῆμα ἀνώμαλο τετράπλευρο, ἐλλιπὲς ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές. Στὴν ἐπάνω ἀριστερὴ γωνία σώζεται κάτω ἀπὸ τὸ ἐπιφανειακὸ στρώμα δεύτερο, ζωγραφισμένο καὶ αὐτό, ἀλλὰ δὲν φαίνεται παρὰ κίτρινη ἐπιφάνεια μὲ μαῦρο περιγράμμα καὶ κόκκινη ὄρθια πλατιὰ γραμμὴ, πάχ. 7 χιλ. Ἡ σωζόμενη παράσταση ὁρίζεται ἐπάνω ἀπὸ γκριζογάλανη ταινία, σωζ. πάχ. 2 ἐκ., καὶ ἀπὸ κάτω κόκκινη, πάχ. 1 ἐκ. Τὸ φόντο εἶναι λευκό. Στὸ κάτω μέρος τῆς παραστάσεως διατηρήθηκε ἡ κίτρινη προετοιμασία ταινίας πλ. 2-3 ἐκ., στὴν ὁποία πατοῦν οἱ μορφὲς καὶ ἀπὸ κάτω τῆς ἄλλης, γκριζογάλανη, κάπως ἀποχρωματισμένη, ποὺ δὲν σώθηκε σὲ ὅλο τῆς τὸ πλάτος. Ἀνάμεσα στὸ ἐπάνω καὶ στὸ κάτω ζεῦγος ταινιῶν, εἶναι ζωγραφισμένες σὲ λευκὸ πεδίο οἱ μορφές: Δεξιὰ μία κνήμη, κατακόρυφη, καὶ μέρος τοῦ ἀντίστοιχου πέλματος. Ἀκολουθοῦν πρὸς ἀριστερὰ τὰ σκέλη καὶ τὸ κεφάλι τῆς ἐπομένης, ἡ ἐλλιπὴς τρίτη, ἡ περίπου πλήρης τέταρτη καὶ τὸ ἓνα ἐλλιπὲς σκέλος τῆς πέμπτης. Πατοῦν ἐπάνω στὴν ἐξίτηλη, πιθανότατα κόκκινη, κάτω ταινία. Οἱ μορφὲς εἶναι σχεδιασμένες ὡς ἑγχρωμα σκιαγραφήματα μὲ σημειωμένες ἐλάχιστες λεπτομέρειες (π.χ. μάτια). Τὰ γυμνὰ μέλη εἶναι κόκκινα, ἄρα οἱ μορφὲς εἶναι ἀνδρικές. Ἔχουν μακριὰ σκέλη, λεπτὲς μέσες, ἀρκετὰ μεγάλα κεφάλια, καὶ φοροῦν στὸ κεφάλι ψηλὰ κυψελόσχημα θυσανωτὰ καλύμματα. Οἱ πέντε μορφὲς κινοῦνται πρὸς τὰ ἀριστερὰ καὶ εὐρίσκονται σὲ διάφορα στάδια βαδίσματος, ἀπὸ τὸ ξεκίνημα (δεξιὰ) ὡς τὸν πλήρη διασκελισμὸ (ἀριστερά).

Στὴν ἄκρη τῆς συνθέσεως δεξιὰ, σώθηκε ἓνα σκέλος μὲ πέλμα, ποὺ μόλις διαγράφεται. Ἔχει ἔντονο μαῦρο περιγράμμα. Διατηρεῖται ἡ κνήμη μὲ τὴν ἀρχὴ τοῦ ποδιοῦ, τοῦ ὁποίου τὰ δάκτυλα εὐρίσκονται σὲ ἐπαφὴ μὲ τὴν πτέρνα τοῦ δευτέρου ποδιοῦ τῆς τέταρτης μορφῆς. Ὁ ἄνδρας στὸν ὁποῖο ἀνήκει τὸ πόδι αὐτὸ πρέπει νὰ στεκόταν πολὺ κοντὰ στὸν ἐπόμενο καὶ νὰ μὴν εἶχε ξεκινήσει.

Τέσσερα καὶ μισὸ ἑκατοστὰ πρὸς τὰ ἀριστερὰ εἰκονίζεται ἡ ἐπόμενη μορφή, ἀπὸ τὴν ὁποία σώζονται μόνο τὸ κεφάλι καὶ τὰ σκέλη ἀπὸ τὸ γόνατο καὶ κάτω, καθὼς καὶ κάποιο ἀντικείμενο ποὺ κρατοῦσε ἔμπρὸς ἀπὸ τὸ πρόσωπό του. Ὁ πῖλος τοῦ ἔχει χάσει τὴν κορυφή του. Τὸ πρόσωπο, ἐπίσης δυσανάλογο στὸ μέγεθος, ἔχει εὐθεία γραμμὴ ἀπὸ τὸ μέτωπο ἕως τὴ μεγάλη προτεταμένη μύτη, ἀπὸ τὴν ὁποία κατεβαίνει ἡ γραμμὴ τοῦ ἄνω χεῖλους. Τὸ μάτι εἶναι ἐπίσης μεγάλο, εὐθύγραμμο, ἐξηρημένο. Χέρι δὲν σώζεται ἀλλὰ στὴ θέση του, ἔμπρὸς ἀπὸ τὸ πρόσωπο, ὑπάρχει ἀντικείμενο δηλωμένο μὲ λεπτὲς γραμμὲς ἐπάνω στὸ λευκὸ βάθος τῆς τοιχογραφίας, τὸ ὁποῖο φαίνεται ὅτι κρατοῦσε. Τὸ σχῆμα του, στρογγυλὸ-ἐλλειψοειδές, δηλωμένο στὸ περιγράμματό του, θυμίζει ὄρθια γροθιά ποὺ συνεχίζεται πρὸς τὰ κάτω μὲ στενότερο στέλεχος. Μέσα στὴν ἔλλειψη διακρίνονται δύο γραμμὲς διασταυρωμένες. Ἀπὸ τὴν κορυφή τῆς κατεβαίνει λεπτὴ κόκκινη καμπύλη γραμμὴ, σὰν λοφίο. Στὴ συνέχεια τοῦ σχήματος, στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ στελέχους, δύο ἐπάλληλες ἐγκάρσιες γωνίες καὶ ἀρχὴ γραμμῆς κατακόρυφης. Τὸ ἀντικείμενο μπορεῖ νὰ τὸ φανταστεῖ κανεὶς ὡς ἓνα ἄδρὰ καὶ ἀτελὼς σχεδιασμένο σείστρο.

Τὰ δύο σκέλη τῆς μορφῆς σὲ θέσῃ ἐκκίνησης. Τὸ ἐμπρός, ἐλαφρὰ λοξὰ πρὸς τὰ πίσω, πατεῖ μὲ ὁλόκληρο τὸ πέλμα. Τὸ πίσω λυγίζει τὸ γόνατο καὶ πατεῖ μὲ τὰ δάκτυλα. Ἀπὲχουν μεταξύ τους στὸ ὕψος τῶν γονάτων 0,8 ἐκ. καὶ στὰ πόδια 2 ἐκ. Δηλαδή τὸ πίσω σκέλος εἶναι λοξότερο ἀπὸ τὸ ἐμπρός. Τὰ πόδια τῆς μορφῆς αὐτῆς, κόκκινα, ἔχουν λεπτὸ μαῦρο περίγραμμα. Στὶς ἄλλες μορφές τὸ περίγραμμα εἶναι κόκκινο, βαθύτερο ἀπὸ τὸ ἐσωτερικό.

Ἀπὸ τὴν τρίτη μορφή διατηρεῖται τὸ κεφάλι μὲ τὸν πῖλο, τμῆμα τοῦ λαμποῦ, ὁ προτεταμένος πῆχυς τοῦ ἐνὸς χεριοῦ (τοῦ ἀριστεροῦ), τὸ βραχιόνιο τοῦ ἄλλου καὶ τὰ σκέλη, τεντωμένα στὸ γόνατο καὶ λίγο ἀνοιχτά (ἀπόσταση μεταξύ τους 1,5 ἐκ.), μὲ τὰ πέλματα νὰ πατοῦν καὶ τὰ δύο στὴν ὑποκίτρινη ταινία. Ὁ διασκελισμὸς εἶναι μικρὸς, δὲν ἔχει ἐντελῶς ξεκινήσει. Ἀπὸ τὸ ροῦχο του δὲν σώθηκαν παρὰ ἴχνη κίτρινου βάθους, ὅπως στὴν ταινία τῆς βάσης. Στὸ κεφάλι, δυσανάλογα μεγάλο, κόκκινο ὅπως τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια, διαγράφεται τὸ μάτι σὲ κατατομή, πολὺ ἐξίτηλο, καὶ τὸ αὐτὶ ἐξηρημένο ἀπὸ τὸ περίγραμμα τοῦ πῖλου. Ὁ πῖλος, ἐπίσης κωνικός, εἶναι κάπως στενότερος στὸ μέτωπο, φαρδαίνει ψηλότερα καὶ καταλήγει σὲ ἀμβλεία κορυφή, πάνω στὴν ὁποία ὑπάρχει ἡ ἴδια κυκλικὴ ἀπόληξη, φθαρμένη στὴ μέση, ποὺ δίνει τὴν ἐντύπωση δύο καμπύλων κεράτων ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀνεμίζει πρὸς τὰ πίσω μία καὶ ἴσως δεύτερη λεπτὴ κόκκινη ταινία ἐν εἶδει λοφίου. Ὁ πῖλος καλύπτει καὶ ἐδῶ τὸν τράχηλο. Ἡ μορφή, ὕψ. 0,19 ἐκ., εἶναι λίγο χαμηλότερη ἀπὸ τὴν προηγούμενη καὶ ἀπέχει ἀπὸ τὴν ταινία τῆς κορυφῆς 7 χιλ.

Ὅκτῳ καὶ μισθ ἑκατοστὰ ἐμπρός τῆς εὐρίσκεται ἡ τέταρτη μορφή, ποὺ σώθηκε σχεδὸν πλήρης καὶ ἔχει ὕψος 0,20 μ. Τὸ κεφάλι, ἀπὸ τὸ ὁποῖο δὲν σώθηκαν λεπτομέρειες, εἶναι συμπαγὲς κόκκινο. Φέρει ψηλὸ κωνικὸ-κυψελόσχημο πῖλο ποὺ κλίνει πρὸς τὰ πίσω. Στὴν κορυφὴ τοῦ πῖλου διαγράφονται τὰ κατάλοιπα λεπτόγραμμης κυκλικῆς ἀπόληξης, ἀπὸ τὴν ὁποία κρέμεται τὸ ἴχνος ἐξίτηλου κοκκινωποῦ θυσάνου. Πίσω, ὁ πῖλος κατεβαίνει ὡς τὸν αὐχένα, τὸν ὁποῖο σκεπάζει. Ὁ λαμὸς, σὲ συνέχεια μὲ τὸ πρόσωπο, εἶναι παχύς, κόκκινος. Στὸν κορμὸ φορεῖ τεφρογάλανο χιτῶνα μὲ μανίκια ὡς τοὺς ἀγκῶνες. Ἡ μέση εἶναι ἰδιαίτερος στενὴ, οἱ ὦμοι καὶ οἱ γλουτοὶ διαγράφονται σαφῶς. Ὁ χιτῶνας εἶναι ζωγραφισμένος μὲ ἐνιαῖο χρῶμα, χωρὶς λεπτομέρειες. Στὸ κάτω μέρος του ἐπεκτείνεται μὲ μυτερὴ προεξοχὴ μεταξύ τῶν σκελῶν. Τὰ σκέλη, καθὼς βαδίζει, εἶναι πολὺ διεσταλμένα. Τὸ μπροστινὸ, σχεδὸν κάθετο πρὸς τὸ ἔδαφος, τὸ ἄλλο λυγισμένο στὸ γόνατο καὶ λοξὸ πρὸς τὰ πίσω, μὲ τὰ δάκτυλα νὰ πατοῦν στὴ γραμμὴ τοῦ ἐδάφους. Τὸ διάστημα μεταξύ τους εἶναι 6,5 ἐκ. Ἡ κίνηση εἶναι πολὺ φυσικὴ. Τὸ κεφάλι ὀρθιο καὶ λίγο πρὸς τὰ πίσω, τὸ ἀριστερὸ χεῖρ προτεταμένο ὀριζόντιο, στὸ δεξιὸ ὁ βραχίων ντυμένος μὲ τὸ μανίκι φέρεται λοξὰ πρὸς τὰ κάτω, ὁ γυμνὸς πῆχυς πρὸς τὰ ἐπάνω, τεμνόμενος μὲ τὸν ἀριστερὸ στὸν ἀγκῶνα. Ἀπὸ τὸν ἀγκῶνα κρέμεται κόκκινο ἀντικείμενο τριγωνικοῦ σχήματος, ἴσως ὕφασμα. Τὸ χεῖρ, καὶ ὅ,τι αὐτὸ κρατοῦσε, εἶναι ἐντελῶς ἐξίτηλο. Τὸ πρόσωπο, φθαρμένο ἐμπρός, δὲν ἔχει λεπτομέρειες. Τὸ πίσω πόδι ἐφάπτεται στὸ ἐμπρὸς τῆς ἐπομένης μορφῆς, ποὺ ἀκολουθεῖ σὲ ἀπόσταση 6 ἐκ.

Ἀπὸ τὴν πέμπτη μορφή, ἀριστερά, σώθηκε μόνο τὸ πρὸς τὰ πίσω σκέλος μὲ τὸ πόδι. Εὐρίσκεται σὲ στάση ἀνοιχτοῦ διασκελισμοῦ. Τὸ σκέλος εἶναι διαγωνίως λοξὸ πρὸς τὴν ταινία τῆς βάσης, ἐνῶ τὸ πόδι πατάει μόνο στὰ δάκτυλα. Στὸ ὕψος τοῦ ὤμου τῶν σχεδὸν

πλήρων έπομένων μορφών μόλις διατηρείται μία γκριζογάλανη μικρή επιφάνεια χωρίς σαφές περίγραμμα. Θα μπορούσε να είναι τμήμα του ώμου της μορφής.

Έχουμε δηλαδή πομπή πέντε ανδρών που φέρουν άπροσδιόριστα αντικείμενα, προφανώς δώρα ή αφιερώματα. Ο πρώτος προχωρεί με άνοιχτο διασκελισμό, ο δεύτερος ακολουθεί, ο τρίτος έτοιμάζεται να προχωρήσει λυγίζοντας το γόνατο, ο τέταρτος ξεκινά και ο πέμπτος στέκεται και περιμένει. Οι μορφές είναι χονδροειδώς σχεδιασμένες, οι κινήσεις τους όμως είναι φυσικές και ρέουσες.

MM 4323, ανατολικός τοίχος

Σύνθεση, συγκολλημένη από διάφορα θραύσματα σε δύο τμήματα, μη συγκολλώμενα (πίν. 65). Το μεγάλο έχει γεν. διαστ. 0,32×0,26 έκ. και πάχ. 6-10 χ. (ή έσωτερική επιφάνεια αρκετά ανώμαλη). Τα πολύ λεπτά κομματάκια της, πάχ. 1-2 χ., άπλώθηκαν επάνω σε παλαιότερο ζωγραφισμένο στρώμα του ίδιου πάχους, διακοσμημένο όσο φαίνεται με λεπτές καμπύλες ταινίες κόκκινες και μαύρες. Το θέμα δεν διακρίνεται καλά γιατί σκεπάζεται από μικρά, όχι συνεχή, κομματάκια της κυρίας συνθέσεως, ή όποια είναι ή έξη: Σε άσπρο φόντο δεξιά, μία άντρική μορφή (κόκκινο χρώμα), από την όποια σώζονται τα πόδια, σε διασκελισμό και μικρά τμήματα του επάνω σώματος, βαδίζει προς άριστερά. Στη μέση της συνθέσεως στέκεται δεύτερη μορφή με τα δύο άκρα πόδια προς δεξιά. Η μορφή αυτή καλύπτεται από τετράπλευρη στενή (5 έκ.) δορά μεγάλου ζώου, άσπρη με μαύρο ανώμαλο περίγραμμα και όμοιες κηλίδες έσωτερικά. Φόρεμα ή άσπίδα¹. Τα πόδια της δεν πατούν σε γραμμή έδάφους. Από το επάνω μέρος του σώματός της και το κεφάλι σώζεται μόνο μια κόκκινη άδιαμόρφωτη προέκταση, πιθανώς λαίμδος με άρχη σαγονιού. Το προς τα έμπρός πόδι της προηγούμενης μορφής πατάει λίγο ψηλότερα από τα πόδια της κεντρικής μορφής, προς το μπροστινό της όποίας συγχέεται.

Άριστερά της κεντρικής μορφής υπάρχει τρίτη, επίσης άντρική, από την όποια σώζεται ο κορμός και ο λαίμδος. Η μορφή σκύβει προς τα άριστερά. Φέρει γκριζο ένδυμα έφαρμοστό στον κορμό με κοντά μανίκια, όπως σε μορφές της προηγούμενης συνθέσεως. Το ένα χέρι λυγίζει στον άγκώνα σε όρθη γωνία και περνάει επάνω από το μη διατηρούμενο στήθος. Από το άλλο χέρι σώζεται μόνο ο πήχυς, που έξέχει προς τα κάτω από το μανίκι του ενδύματος. Επάνω από την πλάτη του, λοξά μεταξύ αυτής και της κεντρικής μορφής, υπάρχει κόκκινη γραμμή που δεν φαίνεται που άνήκει και τί άποδίδει. Η παράσταση εκτείνεται συνολικά σε μία επιφάνεια πλ. 18 έκ. και ύψ. 20 έκ. Το κονίαμα όμως συνεχίζεται άκόσμητο προς τα άριστερά σε μία επέκταση, μήκ. 14 έκ. και πλ. 4 έκ. περίπου, όπου διακρίνονται μερικά κοκκινωπά ίχνη. Τουτό σημαίνει ότι ή τοιχογραφία συνεχιζόταν τουλάχιστον όσο ύποδεικνύει ή επέκταση, αν όχι περισσότερο, δεδομένου ότι αυτή δεν καταλήγει σε σαφές τελείωμα.

1. Όμοια, αλλά έλλιπέστερη μορφή στραμμένη *Tiryns* II 6, σ. 16:21 και πίν. II:3 με το έπεξήγημα προς άριστερά, δημοσιεύει ο G. Rodenwaldt στο "Mann mit Fellmantel oder Schild".

Στὸ δεύτερο, μικρότερο καὶ ἀνεξάρτητο κομμάτι (σωζ. ὕψ. 0,09 καὶ πλ. κάτω 0,041 καὶ πάνω 0,014 ἐκ.), διατηρεῖται, στὸ ἴδιο ἄσπρο φόντο, ὅπως καὶ ἡ λοιπὴ παράσταση, μία κόκκινη καμπύλη γραμμὴ πρὸς τὰ κάτω, πάχ. 0,012, ποὺ ἀνήκει ἴσως σὲ σκέλος κάποιας ἀνδρικοῦ μορφῆς. Τὸ σύνολο, μορφές, ἐνδυμασία τῆς τρίτης μορφῆς κλπ., εἶναι ἀπολύτως ὅμοιο μὲ τὴν πομπὴ ἀνδρῶν τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου τοῦ δωματίου. Τὰ δύο σύνολα εἶναι ἀσφαλῶς ἔργα τοῦ ἴδιου τεχνίτη καὶ ἀποτελοῦν τμήματα μιᾶς μεγαλύτερης συνθέσεως.

MM 15497

Θραῦσμα 85×90 χ., πάχ. 18 χ. Ἐπιφάνεια κάπως τραχιὰ (ὄχι λεία), βαφές ἐξίτηλες. Στὴ μία ἄκρη, στὸ σπάσιμο, ἵχνος κόκκινου χρώματος. Ἀκολουθεῖ ζώνη μαύρη, καμπύλη, πλ. 39 χ., μὲ σειρὰ ἄσπρων στιγμάτων στὴν περιμέτρο της, ἄλλη γαλάζια πλ. 21 χ. καὶ μαῦρο τμήμα κύκλου μὲ τὰ ἴδια στίγματα στὴν περιφέρεια, σωζ. πλ. 18 χ., στὸ σπάσιμο. Ὅμοιο πρὸς τὸ ἐπόμενο (πίν. 63α: 1).

Θραῦσμα ἀκανόνιστα ρομβοειδές, 39×70 χ., πάχ. 20-23 χ. Στὴν ἐπιφάνειά του κόκκινη ζώνη σωζ. πλ. 28 χ. Ἀκολουθεῖ μαύρη ταινία, πλ. 10 χ., μὲ σειρὰ ἄσπρων στιγμάτων στὴν πλευρὰ πρὸς τὸ κόκκινο χρῶμα, ζώνη ἄβαφη λευκὴ, πλ. 13 χ., καὶ τμήμα μαύρης ἐπιφάνειας (ταινίας;) σωζ. πλ. 10 χ. (πίν. 63α: 2).

Μικρὸ τριγωνικὸ θραῦσμα, 27×45 χ., πάχ. 15 χ. Ἐπιφάνεια κίτρινη μὲ εὐδιάκριτη πινελιὰ στὴ μία ἄκρη καὶ κόκκινη ζώνη στὴν ἄλλη ἄκρη, στὸ σπάσιμο. Τὸ κόκκινο χρῶμα, πυκνὸ, ζωγραφήθηκε ἐπάνω στὸ κίτρινο φόντο.

Μικρὸ θραῦσμα ἀκανονίστου σχήματος, 31×39 χ., πάχ. 9 χ. Κάτω ἐπιφάνεια λεία. Βαμμένο κίτρινο μὲ μαύρη περιοχὴ στὴ μία ἄκρη, σωζ. πλ. 11-15 χ., χωρὶς σαφὴ ὅρια πρὸς τὸ κίτρινο, ἐπάνω στὸ ὁποῖο πέρασε ἡ μαύρη βαφή.

Θραῦσμα ἀκανόνιστο, 40×44 χ., πάχ. 30 χ. Σὲ ἄσπρο φόντο, ὄχι πολὺ καθαρό, τμήμα κίτρινου κύκλου μὲ ἐξίτηλο χρῶμα.

Φυλλόσχημο θραῦσμα, 40×80 χ., πάχ. 20-25 χ. Στὴν ἐπιφάνειά του σώζεται γκριζογάλανη ζώνη, πλ. 19 χ., μεταξὺ δύο μαύρων παραλλήλων ταινιῶν, πλ. 7-8 χ.

Ἐλλειψοειδὲς θραῦσμα, 45×80 χ., πάχ. 25 χ. Σὲ γκριζογάλανη ἐπιφάνεια δύο παράλληλες ἐλαφρὰ καμπύλες μαῦρες ταινίες πλ. 10 χ.

Ἀκανόνιστα ρομβοειδὲς θραῦσμα μὲ κάπως τραχιὰ ἐπιφάνεια, 40×50 χ., πάχ. 15 χ. Σὲ κίτρινο φόντο τρεῖς παράλληλες κόκκινες ταινίες, πλ. 9 χ., σὲ διαστήματα 7 καὶ 11 χ. μεταξύ τους (πίν. 63α: 3).

Θραῦσμα ἀκανόνιστο ἡμικυκλικό, 30×40 χ., πάχ. 11 χ. Κόκκινη ζώνη, πλ. 26 χ., ζωγραφημένη μὲ εὐδιάκριτες πινελιές, μεταξὺ δύο μαύρων ἐπιφανειῶν σωζ. πλ. 5 καὶ 7 χ.

Θραῦσμα ἀκανονίστου σχήματος, 30×40 χ., πάχ. 20 χ. Τὸ μισὸ καλύπτεται ἀπὸ κόκκινο χρῶμα, σωζ. πλ. 22 χ., καὶ τὸ ἄλλο μισὸ ἀπὸ γκριζογάλανο, σωζ. πλ. 15 χ. Ἀπὸ τὸ γκριζογάλανο ἐπιζωγραφημένες στὸ κόκκινο εἶναι λοξὴ γραμμὴ πλ. 4 χ., ἀπὸ τὴν ὁποία ἐξέρχεται, παράλληλη πρὸς τὴν γκριζογάλανη ἐπιφάνεια, ταινία ὁμοίου πλάτους.

Θραῦσμα σὲ σχῆμα ἀκανονίστου τομέως κύκλου, 49×51 χ., πάχ. 15 χ. Ἐπιφάνεια μαύρη, ἐξίτηλη λόγω ἀλάτων στὴ μία ἄκρη. Σώζονται ἵχνη κόκκινης καμπύλης ταινίας

ἀκαθορίστου πλάτους μέσα στο μαῦρο καὶ σειρὰ λευκῶν στιγμάτων ὁμοκέντρων πρὸς τὴν ταινία.

Μικρὸ θραῦσμα, 20×30 χ., πάχ. 14 χ. Ἄσπρο φόντο. Διατηρεῖται στὸ σπάσιμο ἵχνος μαύρου κύκλου. Ἀκολουθεῖ πρὸς τὰ κάτω ἄβαφη καμπύλη ζώνη, πλ. 4-5 χ., ἄλλη περιφερειακὴ μαύρη ταινία, πλ. 4 χ., καὶ ἄβαφη ζώνη, σωζ. πλ. 7-8 χ., στὴν ὁποία ὀρθώνονται τρεῖς παράλληλες λοξὲς γραμμὲς καὶ ἵχνος τέταρτης (πίν. 63α: 4).

Μικρὸ θραῦσμα τετράπλευρο, 24×28 χ., πάχ. 11 χ. Βαμμένο ἔντονο γαλάζιο, ποὺ διασχίζεται ἀπὸ λεπτὴ καμπύλη γραμμὴ, πλ. 1 χ., καὶ ὀρίζεται στὸ ἓνα ἄκρο τοῦ ἀπὸ ἵχνος κίτρινης ἐπιφάνειας (πίν. 63α: 5).

Ἀκανόνιστο ὠσειδὲς θραῦσμα, 37×55 χ., πάχ. 10 χ. Βαμμένο μὲ ἔντονο πυκνὸ καὶ στυλ-πνὸ κόκκινο χρῶμα. Ἐπιζωγραφισμένο στὸ ἓνα ἄκρο τοῦ τμήμα γαλάζιας περιφέρειας, πλ. 12-14 χ., μὲ σειρὰ μικρῶν στιγμάτων κατὰ μῆκος τῆς στὶς δύο πλευρὲς τῆς (πίν. 63α: 6).

Θραῦσμα 40×50 χ., πάχ. ἀκανόνιστου 12-22 χ. Τὸ μεγαλύτερο μέρος του, σωζ. πλ. 25 χ., βαμμένο κόκκινο μὲ δύο ἀντίστροφες μαῦρες λεπτὲς καμπύλες γραμμὲς στὸ ἓνα ἄκρο του. Στὸ ἄλλο διατηρεῖται τμήμα λευκῆς ἐπιφάνειας μὲ ὅμοιες ἀλλὰ βραχύτατες μαῦρες καμπύλες. Τὸ θέμα εἶναι ἀσαφές (πίν. 63α: 8).

Θραῦσμα συγκολλημένο ἀπὸ δύο τμήματα, ἀνώμαλο τμήμα κύκλου, 115×80 χ., πάχ. 25 χ. Ἐπιφάνεια ὁμαλή, χρώματα ἐν μέρει ἐξίτηλα. Ἄσπρο φόντο, ποὺ διασχίζεται ἀπὸ δύο κόκκινες γραμμὲς, τμήματα ἐνάλληλων περιφερειῶν τοῦ κύκλου. Ἀκολουθεῖ πρὸς τὰ ἔξω γκριζογάλανη ἐπιφάνεια ποὺ ὀρίζεται πρὸς τὸ κέντρο ἀπὸ μαῦρο τμήμα κύκλου πλ. 10 χ. καί, 6 χ. πιδ ἔξω, δεῦτερο ὅμοιο κύκλο, ποὺ ἀπέχει ἀπὸ τὸ σπάσιμο στὸ ἄκρο τοῦ θραύσματος 9 χ. στὴ μία ἄκρη καὶ καθόλου στὴν ἄλλη (πίν. 63α: 7).

MM 4320

Μεγάλο τμήμα κονιάματος, γεν. διαστ. 62×30 ἐκ. Σχῆμα ἀνώμαλο καὶ ἀπροσδιόριστο. Προέρχεται ἀπὸ μεγάλη ἐπιφάνεια, βαμμένη ὁμοιόμορφα κόκκινη σκούρα. Στερεώθηκε μὲ μίγμα γύψου καὶ τριμμένου κεραμιδιοῦ.

MM 4328, ἀνατολικὸς τοῖχος

Μεγάλο θραῦσμα κονιάματος, σηκωμένο ἀπὸ τὴ θέση του καὶ στερεωμένο μὲ μίγμα γύψου καὶ θηραϊκῆς γῆς (:). Γενικὸ σχῆμα ἀνθρώπινου ποδιοῦ ἀπὸ τὸ γόνατο καὶ κάτω. Πολλὰ κενά. Μῆκ. 86,5 ἐκ., πλ. στὸ γόνατο 19 ἐκ., στὸ πέλμα 24 ἐκ. Φόντο, ὅπου σώζεται, ἀρχικὰ ἄσπρο, τώρα λερωμένο κιτρινογκρίζο. Ἰχνη στὸ πέλμα ἀπὸ κόκκινες καὶ μαῦρες ταινίες, ποὺ ἔχουν ξεφύγει ἀπὸ τὴ θέση τους καὶ δὲν συνδυάζονται σὲ συγκεκριμένα σχήματα.

MM 9548, ἀνατολικὸς τοῖχος

Μικρότατα διάσπαρτα ψήγματα χρωματιστοῦ κονιάματος, πάχ. 2-4 χ., ἀνάμικτα μὲ 2-3 κεραμικὰ ὄστρακα. Μία ὁμάδα ἐπτὰ κομματιῶν, συγκολλημένων καὶ μὴ, σώζουν κοκ-

κινοπορτοκαλί χρώμα με σκουρότερες κόκκινες ταινίες κατά μήκος τους. – Άλλα 33 ψήγματα, διαστ. από 40×22 χ. έως 3×6 χ., διατηρούν άσπρο φόντο με ίχνη μαύρων γραμμών με κόκκινα περιθώρια ή απλώς κυματοειδών λεπτοτάτων γραμμών. – Τελευταία είναι 40 ψήγματα, διαστ. από 36×40 χ. έως 10×6 χ. και πάχ. 3-4 χ. Από αυτά τα 13 είναι άβαφα. Δύο σώζουν μαύρες γραμμές ευδιάκριτες ή σε ίχνη σε πορτοκαλί φόντο και τα υπόλοιπα διατηρούν κόκκινο ή κίτρινο χρώμα σε ίχνη εξίτηλα ή τμήματα γραμμών. Μερικά είναι μονόχρωμα κόκκινα ή γκριζογάλανα και λίγα είναι παραμορφωμένα από τα άλατα.

4327 βόρειος τοίχος

Μεγάλο θραύσμα, 36×25 εκ., αποκολλημένο και στερεωμένο με μίγμα γύψου και τριμμένου κεραμιδιοῦ. Γενικά άσπρο φόντο. Σε τρία σημεία, που απέχουν μεταξύ τους, ίχνη κόκκινου χρώματος. Στο καλύτερα διατηρημένο διακρίνεται μικρή κόκκινη επιφάνεια με λεπτό μαύρο περίγραμμα, που δεν δείχνει σαφές σχήμα.

MM 13718 + 13626, βόρειο τμήμα

Πέντε κομμάτια ξεργου αναγλύφου ταύρου. Το πρώτο κομμάτι είναι από το ρύγχος του ζώου σε κατατομή. Κολημένο από δύο τμήματα. Σώζεται μέρος του μετώπου, το ένα (διπλό) ρουθούνι και τμήμα της παρειάς, που δεν φτάνει ως το στόμα. Κονίαμα στιλπνό, βαμμένο κόκκινο με καστανές αποχρώσεις. Έχει από το φόντο, βαμμένο με το ίδιο χρώμα, κατά 50 χ. Το σωζ. πάχ. του φόντου είναι 9-10 χ. Γεν. διαστ. 17×14,5 εκ. (πίν. 66α: 1). Δύο κομμάτια που συνεχονται και συγκολλήθηκαν, τα όποια προέρχονται από το ένα πόδι του ζώου. Το ένα έχει μήκ. 12,5 εκ., πλ. 10 εκ. και σωζ. πάχ. 54 χ., από τα όποια τα 30-35 χ. εξέχουν και το πάχος του φόντου είναι 17-20 χ. Το άλλο έχει μήκ. 96 χ., πλ. 80 χ. Έχει 35 χ. στο ένα άκρο και 15 χ. στο άλλο, προς το όποιο το πάχος σβήνει. Το πάχος του φόντου στο παχύτερο σημείο 30 χ. Και στα δύο πλατιές κόκκινες κηλίδες στις δύο πλευρές με άσπρες άβαφες περιοχές ανάμεσά τους. Στο μεγάλο κομμάτι οι τέσσερις κηλίδες έχουν μαύρο κυματοειδές περίγραμμα, πλ. 3-6 χ., και η άσπρη επιφάνεια είναι στενή. Στο μικρό οι τέσσερις κηλίδες είναι μικρότερες και χωρίζονται από μεγαλύτερη άσπρη επιφάνεια. Το πόδι δηλαδή σε ανάγλυφο έχει περίπου πλ. 80 χ. και λεπταίνει ανεπαίσθητα από το μεγάλο προς το μικρό κομμάτι (πίν. 66α: 2). Το τρίτο κομμάτι είναι μικρό, 58×72 χ., με σωζ. πάχ. 25-30 χ. Είναι απόσπασμα άβαφο από ένα μεγαλύτερο πόδι, προφανώς από το τμήμα μεταξύ των κηλίδων που δεν εσώθηκαν. Δεν διακρίνεται πόσο εξέιχε (πίν. 66α: 3).

Το τελευταίο κομμάτι (άρ. MM 12626) έχει μήκ. 146 χ., πλ. που λεπταίνει από 10,7 σε 8,1 εκ. και εξέιχε 40 χ. στο πλατὺ άκρο του και 49 χ. στο λεπτό. Φόντο δεν σώθηκε, ή κάτω επιφάνειά του όμως είναι ανώμαλη. Το κομμάτι αποσπάστηκε προφανώς από τη θέση του στην επιφάνεια του τοίχου. Όπως αποδείχτηκε από μεταφορά των κομματιών με τις διαστάσεις τους στον υπολογιστή, είναι χωρίς αμφιβολία μέρος από το κέρατο του ζώου (πίν. 66α: 4). Βλ. και αναπαράσταση (πίν. 66β).

ΔΩΜΑΤΙΟ 5

MM 15503, δυτική πλευρά, επίχωση

Κομμάτι διαστ. 95×60 χ., πάχ. 25-27 χ. Ἡ ζωγραφισμένη ἐπιδερμίδα, πλ. 30 χ., διατηρήθηκε μόνο στὸ μισό. Σὲ φόντο κιτρινωπὸ ἀνοιχτὸ μίαν ταινία γαλάζια, πλ. 9 χ., κάτω ἀπὸ τὴν ὁποία τρία σχήματα: Ἐνας γαλάζιος κύκλος ἐνωμένος μὲ ἕναν ὅμοιο μικρότερο καὶ δύο παράπλευρα κυκλικὰ κόκκινα σχήματα, διατηρούμενα ἐν μέρει. Ἀδέξια ἀπόδοση θριγκοῦ; (πίν. 63β: 1).

Μικρὸ κομμάτι, συγκολλημένο ἀπὸ δύο μικρότερα, 64×37 χ., γεν. πάχ. 22 χ. Ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο ἐπάλληλες στρώσεις ἀρκετοῦ πάχους. Ἡ πρώτη, ἡ βαμμένη, ἔχει πάχ. 11 χ. Ἡ δεύτερη, ἡ καλυμμένη, 17 χ. Διακόσμηση πολὺ ἀπολεπισμένη καὶ ἐξίτηλη. Μαντεύεται ζώνη ἀπὸ μικροὺς κύκλους ἄσπρους μὲ κόκκινο κέντρο. Ἀπὸ πάνω τους ταινία ἄσπρη, κατὰ τὸπους μαύρη λόγω ἀπολεπίσματος τῆς ἄσπρης καὶ ψηλότερα μικρὴ κόκκινη ἐπιφάνεια στὸ σπάσιμο.

Μεγάλο τετράπλευρο κομμάτι. Ἡ μία στενὴ πλευρὰ εὐθύγραμμη, προφανῶς τελείωμα. Συγκολλημένο ἀπὸ δύο κομμάτια. Ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο στρώσεις, ἡ ἀνώτερη βαμμένη, ἡ ἄλλη ἄβαφη, ἀπλὴ προετοιμασία τοῦ τοίχου. 165×47 χ. τὸ τελείωμα, 165×81 χ. τὸ μεγαλύτερο πλάτος, πάχ. ἐπιφανειακῆς στρώσης 3-10 χ., γεν. πάχ. 14-18 χ. Στὴν πλευρὰ τοῦ τελειώματος ταινία γαλάζια πλ. 14 χ. Ἀκολουθεῖ κίτρινη τοῦ ἰδίου πλάτους, διαγραμμισμένη μὲ πλατιῆς κόκκινες πινελιές, καὶ ἄσπρη πλ. 14-15 χ. Ἡ ὑπόλοιπη ἐπιφάνεια ἔχει φόντο γκριζο, μὲ διάσπαρτα κατάλοιπα γαλάζιας ζωηρῆς βαφῆς (πίν. 63β: 2).

MM 15504, ἀνατολικὸ τμήμα, ἐπίχωση

Μικρὸ κομμάτι, 51×30 χ., μεγάλου πάχ. 30 χ. Ἐπιφάνεια κίτρινη (διακρίνονται οἱ πινελιές) μὲ ζωερὴ κόκκινη εὐθύγραμμη πινελιὰ ὀριζόντια ἢ κατακόρυφη, ποὺ τελειώνει χωρὶς νὰ φτάνει σὲ ὅλο τὸ μῆκος τοῦ κομματιοῦ.

Μικρὸ κομμάτι ἐπίμηκες, 51×23 χ., πάχ. 11 χ. Ἡ ἐπιφάνειά του βαμμένη στὸ μῆκος τῆς, ἡ μισὴ καστανὴ καὶ ἡ ἄλλη μισὴ γαλάζια, μὲ τὸ χρῶμα ἀραιὸ περασμένο πάνω σὲ καστανὸ φόντο.

Τετράπλευρο κομμάτι, συγκολλημένο ἀπὸ τρία θραύσματα. Φόντο ἄσπρο, στὴ μία γωνία ἐλλιπὴς ταινία μαύρη-γαλανή, ποὺ σώζεται σὲ πλ. 11 χ. Διαστ. 52×51 χ., πάχ. 10-12 χ.

Μικρότατο θραῦσμα, 30×23 χ., ποὺ συνανήκει ἀλλὰ δὲν συγκολλᾶται μὲ τὸ προηγούμενο. Πάχ. 14 χ. Μισὴ ἐπιφάνεια ἄσπρη, ἡ ἄλλη μισὴ μαύρη-γαλανή.

Μικρότατο θραῦσμα, 25×27 χ., πάχ. 14 χ. Σώζει ἐπιφάνεια γαλάζια σὲ ἄσπρο φόντο.

Μεγάλο θραῦσμα, συγκολλημένο ἀπὸ δύο τμήματα, 20×9 ἐκ., πάχ. 30-35 χ. Στὸ ἓνα τμήμα γλωσσοειδὲς σχῆμα κόκκινο, μὲ τὴ μύτη ἐνὸς ὁμοίου κολλημένη στὴν πλευρὰ του. Ἀντικριστὰ στὸ ἄλλο τμήμα κυκλικοῦ σχήματος, ἐπίσης κόκκινο.

Μεγάλο θραῦσμα, συγκολλημένο ἀπὸ δύο τμήματα, 122×67 χ., πάχ. 20 χ. Διακόσμηση κατὰ τὸ μῆκος του: τμήμα κόκκινης ταινίας στὴν τριγωνικὴ του ἄκρη. Ἀκολουθεῖ ἄσπρη ἐξηρημένη ταινία πλάτ. 25 χ., κίτρινη πλ. 23 χ. καὶ γαλάζια ὁμοίου πλάτους. Ἀπὸ κάτω τῆς στὸ σπάσιμο ἵχνος κόκκινου χρώματος.

ἦσαν περιττὰ ἐὰν τὸ κυκλικὸ αὐτὸ κατασκευάσμα ἦταν μία τράπεζα προσφορῶν ἢ ἓνα ἀπλὸ οἰκιακὸ ἱερό, χωρὶς λατρεία μὲ φωτιά. Ἀφ' ἑτέρου, ἐὰν λειτούργησε ἐν γένει ὡς ἐστία, δὲν πρέπει νὰ χρησιμοποιήθηκε γιὰ πολὺ καιρὸ, ὅπως δείχνει ἡ ἔλλειψη ἰχνῶν φωτιᾶς ποὺ τὴν χαρακτηρίζει.

Τὸ δεύτερο ἐσωτερικὸ ἔχει ἐπιφάνεια λεία καὶ εἶναι τοιχογραφημένο (πίν. 70). Ἀπὸ τὴν τοιχογραφία σώθηκαν πολλὰ μικρὰ θραύσματα, ποὺ συγκολλήθηκαν σὲ 11 μεγαλύτερα κομμάτια διαφόρων σχημάτων καὶ μεγεθῶν. Τὰ σύνολα αὐτὰ δὲν συνανήκουν, ἀλλὰ συντέθηκαν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ σχεδίου σὲ δύο σκέλη, ποὺ σχηματίζουν καμπύλη γωνία, τῆς ὁποίας τὸ μακρὸν σκέλος κατὰ μῆκος τοῦ βορείου τοίχου ἔχει μῆκ. 0,87 μ. καὶ τὸ βραχὺ 0,30 μ., μὲ σωζ. ὕψ. 0,47 μ. καὶ 0,29 μ. ἀντιστοίχως². Τὸ μακρὸν σκέλος διατήρησε τὴν παράσταση κιονοστοιχίας (πίν. 70, 71), σχεδιασμένης σὲ λευκὸ φόντο, ἡ ὁποία πατάει σὲ μία κυανὴ ὀριζόντια ταινία, πλ. 3-3,9 ἐκ., ἐπάνω ἀπὸ μία κοκκινωπή, πλ. 2-2,5 ἐκ., μὲ μαῦρα περιθώρια. Κάτω ἀπὸ τὶς ταινίες εἶναι σχεδιασμένα δυσανάλογα μεγάλα τετράπλευρα σχήματα, μήκους ποὺ φτάνει τὰ 25 ἐκ. καὶ ὕψ. 7,5-8,5 ἐκ., τὰ ὁποία ἀποδίδουν προφανῶς ἰσοδομικὴ τοιχοδομία. Ἐσώθηκαν ἐν μέρει τρεῖς κίονες. Οἱ πρῶτοι δύο ἀπὸ δεξιὰ ἀπέχουν μεταξύ τους 36 ἐκ., ὁ τρίτος ἀπὸ τὸν μεσαῖο 33 ἐκ. Ἀπὸ τὸν πρῶτο διατηρήθηκε τμήμα μόνο τοῦ κιονοκράνου, ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ τετράπλευρο ἄβακα, ὕψ. 3 ἐκ., ὁ ὁποῖος ἐξέχει δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ 3,2 ἐκ. ἀπὸ τὸν βολβῶδη ἐχίνο, ποὺ ἐδράζεται σὲ δακτυλίσχημο ὑποτραχήλιο ὕψ. 1 ἐκ. Ὁ ἐχίνος, ἀρκετὰ ὅμοιος μὲ τὸν ἀντίστοιχό του στὴν τοιχογραφία τῆς Σιτοπότνιας ἀπὸ τὸ Θρησκευτικὸ Κέντρο τῶν Μυκηνῶν, ἔχει σχῆμα ἀμφίκυρτο καὶ διακοσμεῖται μὲ ραβδώσεις κατὰ μῆκος τῆς καμπύλης του. Ἀπὸ τὸν κορμὸ σώθηκε μόνο ἓνα ἶχνος στὴν κορυφή.

Ὁ μεσαῖος κίονας διατηρήθηκε πληρέστερα. Ὑπάρχει σχεδὸν ὁλόκληρος ὁ κορμὸς καὶ τμήμα τοῦ ἐπίσης ραβδωμένου ἐχίνου, ὕψ. 6 ἐκ. Ὁ κορμὸς ἔχει ὕψ. 12,1 ἐκ., πλ. 2,5 ἐκ. στὴν κορυφή, 1,4 ἐκ. στὴ βάση, καὶ μία κατακόρυφη γραμμὴ στὴ μέση, ποὺ ἀποδίδει ἴσως ράβδωση. Ἐνα ἶχνος καστανοῦ χρώματος ἐπάνω ἀπὸ τοὺς δύο κίονες ὑποδηλώνει ἴσως τὴν ὑπαρξὴ ἐπιστυλίου.

Ἀπὸ τὸν τρίτο πρὸς τὰ ἀριστερὰ κίονα δὲν ἔμεινε παρὰ τὸ μισὸ τοῦ κορμοῦ στὸ πᾶχος του καὶ σὲ ὕψος ποὺ φθάνει τὰ 6 ἐκ.

Μεταξὺ τῶν κίωνων κρέμονται ἀπὸ τὰ κιονόκρανα πλατιὰ κροσσωτὰ ὑφάσματα, στενόμενα στὶς ἄκρες καὶ ἀνεπτυγμένα στὸ μέσον, ποὺ σχηματίζουν πλατιῆς γιρλάντες. Ἡ πρὸς τὰ δεξιὰ, ἀνάμεσα στοὺς δύο πρῶτους κίονες, διατηρήθηκε τμηματικὰ μὲν, ἀλλὰ ἀρκετὰ ὥστε νὰ φαίνεται ἡ διαρρυθμισή της. Διαγράφει ἡμικυκλικὴ καμπύλη μὲ τὸ ὀξὺ-ληκτὸ τέρμα της, στερεωμένο στὸ κάτω μέρος τοῦ δεξιοῦ ἄβακος. Στὸ μέσο της πλατύνεται σὲ περίπου 4 ἐκ. Ἀπὸ τὴν ἐπόμενη, ἀνάμεσα στὸν δεύτερο καὶ τὸν τρίτο κίονα, σώθηκε μόνο τὸ πλατὺ μεσαῖο τμήμα της καὶ μέρος τοῦ ἄκρου της, ποὺ τείνει πρὸς τὸ κιονόκρανο τοῦ μεσαίου κίονος. Ἀπὸ τὶς γιρλάντες κρέμονται πυκνὰ καὶ μακριὰ κρόσσια, ποὺ ἀποδίδονται μὲ λεπτὲς λοξὲς γραμμὲς, μῆκ. 4,5-5 ἐκ., κατὰ κανόνα μαῦρες, ἀλλὰ καὶ μερικὲς

2. Iakovidis, An Architectural Fresco from Mycenae (2005) 97-101.
nae, *MEΓΑΛΑΙ ΝΗΣΟΙ, Festschrift G. Rizza* (Catania

ἐξίτηλες κίτρινες, πὺν γεμίζουν τὸ μισὸ περίπου διάστημα ἀνάμεσα στὶς γιρλάντες καὶ στὶς ταινίες στὶς ὁποῖες πατοῦν οἱ κίονες.

Στὸ βραχὺν σκέλος τῆς τοιχογραφίας, μετὰ τὴν καμπή, φαίνεται ἓνα καστανοκόκκινο ὄρθιο σχῆμα, πλαισιωμένο ἀριστερὰ ἀπὸ τὴν τοιχοδομή πὺν ἐπεκτείνεται πρὸς τὰ ἐπάνω ὅσο διατηρεῖται τὸ κονίαμα, δηλαδὴ ὡς τὸ ἐπίπεδο σχεδὸν τῶν κιονοκράνων. Μεταξὺ τῶν δύο τμημάτων ὑπάρχει κενὸ 6-7 ἐκ., χωρὶς νὰ διαφαίνεται τὸ θέμα πὺν μεσολαβοῦσε. Δὲν ὑπάρχει χώρος γιὰ ἄλλο ἓνα κίονα καὶ ἄλλη μία γιρλάντα. Στὴ θέση τους εἶναι τὸ καστανοκόκκινο τετράγωνο, πὺν ἀποκλείει τὴ συνέχιση τῆς κιονοστοιχίας. Τὸ χρῶμα ὑποδηλώνει ὅτι ἀποδίδει ἓνα στοιχεῖο ξύλινο μᾶλλον παρὰ μέρος τῆς δομῆς τοῦ κτιρίου, ὅπως εἶναι οἱ ἰσοδομικοὶ δόμοι παραπλεύρως του. Μὲ ἄλλα λόγια τὸ κτίριο ἐκτείνεται πέρα ἀπὸ τὴν κιονοστοιχία. Ἡ τοιχογραφία παριστάνει προφανῶς μία στοὰ στὴν πρόσοψη ἑνὸς σπιτιοῦ, πὺν τερματίζεται πρὸς τὰ ἀριστερὰ ἀπὸ μία ξύλινη κατασκευή, πὺν θὰ μπορούσε νὰ εἶναι μία θύρα πὺν ὁδηγοῦσε πρὸς αὐτήν. Στὴν περίπτωση αὐτὴ οἱ ταινίες κάτω ἀπὸ τοὺς κίονες θὰ παρίσταναν ἴσως ἓνα στηθαῖο ἐμπρὸς ἀπὸ τὴν κιονοστοιχία, χτισμένο ἀπὸ πλίθες (γαλάζιο) ἐπάνω σὲ μία ξύλινη δοκὸ (κόκκινο) ὡς μέρος τῆς ξυλοδεσιᾶς πὺν χαρακτηρίζει τὰ μυκηναϊκὰ κτίρια.

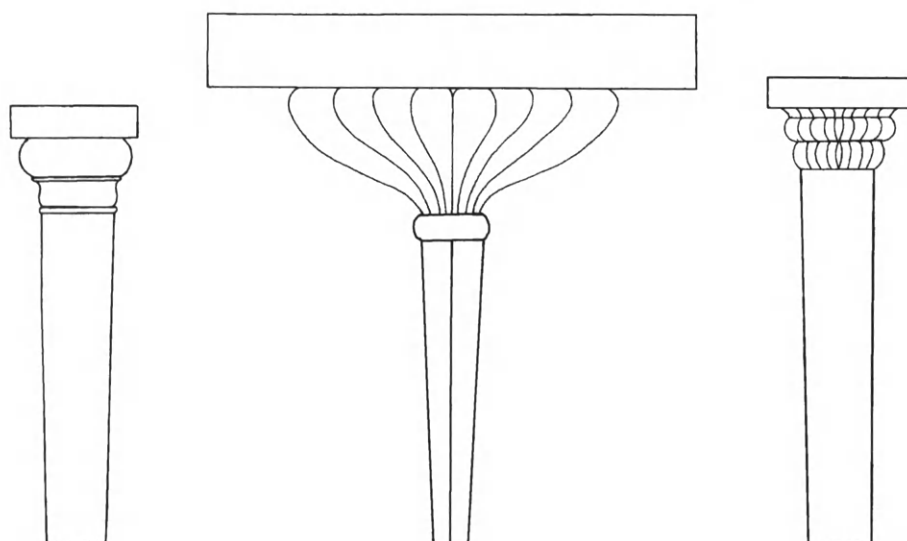
Ἡ διατήρηση τῆς τοιχογραφίας εἶναι κακὴ. Τὰ κομμάτια πὺν σώθηκαν, ἀφοῦ ἀποκολλήθηκαν ἀπὸ τὸν τοῖχο καὶ ὑπέστησαν τὴν πρώτη, ἐν μέρει μόνον ἐπιτυχή ἀρχικὴ ἀπόπειρα, συντηρήσεως λίγο μετὰ τὴν ἀνασκαφή, καί, τέλος, ὕστερα ἀπὸ τὶς ἐπανειλημμένες μετατοπίσεις τῆς ἀποθήκης τοῦ Μουσείου τοῦ Ναυπλίου, δὲν ἀντιπροσωπεύουν παρὰ ἓνα μέρος τοῦ συνόλου πὺν εἶχε εὑρεθεῖ στὴ θέση του. Τὰ χρώματα ἦσαν ἀρχικὰ πολὺ ζωηρότερα, τῶρα ὅμως ἔχουν σημαντικὰ ξεθωριάσει καὶ τὸ κονίαμα, ἰδίως ἐκεῖ ὅπου δὲν εἶχε ἐπιζωγραφηθεῖ, ἔχει γεμίσει ρωγμές. Ἡ τωρινὴ διατήρηση τῶν τμημάτων πὺν εἶχαν ἐπιζητήσει ὀφείλεται στὴν προσεκτικὴ καὶ λεπτολόγο συντήρησή τους στὸ Μουσεῖο Μυκηνῶν.

Οἱ γραμμὲς δὲν ἀκολουθοῦν σωστὰ τὰ σχήματα πὺν δηλώνουν, ἔτσι ὥστε αὐτὰ εἶναι ἀσαφὴ καὶ δυσανάλογα. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι δὲν εἶναι γνωστὰ πολλὰ στοιχεῖα γιὰ τὶς ἀκριβεῖς ἀναλογίες τῶν μυκηναϊκῶν κίωνων. Ὑπάρχουν ὅμως ὁ ἀνάγλυφος κίων τῆς Πύλης τῶν Λεόντων καὶ τὸ δείγμα ἀπὸ τὴν τοιχογραφία τοῦ Θρησκευτικοῦ Κέντρου, καὶ τὰ δύο ἀπὸ τὶς Μυκῆνες σὲ μικρὴ ἀπόσταση ἀπὸ τὶς Πλάκες. Στὴν Πύλη ὁ κορμὸς ἔχει ὕψος τριπλάσιο ἀπὸ τὸ κιονόκρανο καὶ πᾶχος τὰ 2/3 ἀπὸ τὸ πλάτος τοῦ κιονόκρανου. Στὸ Θρησκευτικὸ Κέντρο τὸ ὕψος τοῦ κορμοῦ εἶναι 3,5 φορὲς ὅσο τὸ πλάτος τοῦ κιονόκρανου. Στὶς Πλάκες τὸ ὕψος τοῦ κιονόκρανου εἶναι σχεδὸν ἴσο μὲ τὸ ὕψος τοῦ κορμοῦ καὶ τὸ πλάτος του ὑπερπενταπλάσιο τοῦ πᾶχους του (εἰκ. 25), πράγμα αἰσθητικὰ ἀπαράδεκτο καὶ ἀρχιτεκτονικὰ ἄτοπο. Τὸ ὅλο δηλαδὴ εἶναι ἔργο ἑνὸς ἀδέξιου τεχνίτη, χωρὶς σχεδιαστικὴ ἱκανότητα καὶ χωρὶς συναίσθηση τῶν ἀναλογιῶν.

ΔΩΜΑΤΙΟ 6

MM 15502

Μεγάλο θραῦσμα, 85×50 χ., πᾶχ. 34 χ. Χρῶμα ἀρχικὰ γκριζο ἢ γαλάζιο, τῶρα ἐξίτηλο. Περιορίζεται ἀπὸ μαύρη καμπύλη γραμμὴ (περιφέρεια κύκλου) καὶ ἔχει 17 χ. ἐσωτερικὰ ἶχνος ὁμόκεντρου κύκλου. Ἐξω ἀπὸ τὸν κύκλο ἄσπρο φόντο.

Εἰκ. 25. Μορφές κιόνων ἀπὸ τὶς Μυκῆνες. Ἀριστερὰ πρὸς δεξιὰ: Ὁ κίων ἀπὸ τὸ ἀνά-
γλυφο τῆς Πύλης τῶν Λεόντων, ἡ ἀπεικόνιση στὴν τοιχογραφία τῆς Οἰκίας στὶς Πλάκες
καὶ τὸ δείγμα σὲ τοιχογραφία τοῦ Θρησκευτικοῦ Κέντρου τῶν Μυκηναίων.

Μικρότερο θραῦσμα ἀπὸ τὴν ἴδια σύνθεση μὲ τὸ προηγούμενο, συγκολλημένο ἀπὸ δύο κομμάτια. Ἰχνος τοῦ ἐσωτερικοῦ κύκλου, μόλις διακρινόμενο. Φόντο πρὸς τὸ κέντρο ἄσπρο, περιβάλλεται ἀπὸ τὴν γκριζα ζώνη, ὅπως παραπάνω. Σχῆμα ἀνώμαλο. Διαστ. 70×57 χ., πάχ. 25 χ.

Ἐπίμηκες θραῦσμα, 70×27 χ., πάχ. 22 χ. Ἐπιφάνεια κίτρινη, περιορισμένη στὴ μία γωνία τοῦ ἀπὸ γαλάζια ταινία, ποὺ φτάνει ὡς τὸ σπάσιμο, καὶ στὴν ἄλλη ἀπὸ ἐξίτηλη μαύρη γραμμὴ, κατακόρυφη πρὸς τὴν ταινία, ποὺ ἀφήνει τμῆμα ἄσπρου φόντου ἄβαφο.

Καρδiosisχημο θραῦσμα. Ἄσπρο ἐξίτηλο ἐπίχρισμα, ποὺ διακόπτεται ἀπὸ δύο μαῦρες ὁμόκεντρες καμπύλες μὲ διάστημα 20 χ. μεταξύ τους. Μετὰ τὴν ἐσωτερικὴ γραμμὴ, πρὸς τὸ κέντρο τοῦ ὑποτιθέμενου κύκλου, τρίτη ποὺ περιβάλλει γκριζα ἐπιφάνεια. Διαστ. 79×57 χ., πάχ. 20 χ. (πίν. 69α: 1).

Θραῦσμα ἀκατάστατα τριγωνικὸ, ραγισμένο ἀλλὰ ὄχι σπασμένο, 78×60, πάχ. 17 χ. Ἡ μία πλευρὰ βαμμένη καστανοπορτοκαλιὰ μὲ ἀκατάστατη πινελιά, ἡ δὲ ὑπόλοιπη ἐπιφάνεια ἄβαφη ἄσπρη.

Μικρὸ ἀκατάστατα τριγωνικὸ θραῦσμα, 51×31 χ., πάχ. 17 χ. Ἡ βάση τοῦ τριγώνου βαμμένη γαλάζια. Ἀκολουθεῖ ἐπιφάνεια μὲ κόκκινες ἀκατάστατες πινελιὲς πάνω σὲ κίτρινο φόντο, ποὺ φαρδαίνει καθὼς ἐπεκτείνεται καὶ ἀφήνει ἄβαφο τμῆμα τοῦ κομματιοῦ, μὲ ἶχνος γαλάζιου χρώματος στὸ σπάσιμο (πίν. 69α: 2).

Μικρὸ κομμάτι, τριγωνικὸ καὶ αὐτό, 35×24 χ., πάχ. 20 χ. Συνανήκει μὲ τὸ προηγούμενο ἀλλὰ δὲν συγκολλᾶται. Ἡ ἐπιφάνειά του βαμμένη μισὴ γαλάζια καὶ μισὴ κόκκινη πάνω σὲ κίτρινο προσχέδιο (πίν. 69α: 3).

Θραύσμα περίπου ωοειδές, 50×38 χ., πάχ. 17-20 χ. Στή μία ἄκρη κόκκινη σκούρα ἐπιφάνεια μὲ μαύρη ἐξίτηλη γραμμὴ ὡς ὄριο πρὸς τὸ μεγαλύτερο τμῆμα τοῦ κομματιοῦ, ἐλαφρότατα γκριζο. Δὲν μοιάζει καμένο (πίν. 69α: 7).

Θραύσμα ἀκατάστατα τριγωνικό, 50×41 χ., πάχ. 11-16 χ. Ἐπιφάνεια σκούρα κόκκινη, ποὺ διασχίζεται ἀπὸ ταινία κίτρινη, πλ. 10 χ. Ἴχνος ὁμοίας κίτρινης ταινίας κατὰ μῆκος τοῦ σπασίματος (πίν. 69α: 4).

Μικρὸ τριγωνικὸ θραῦσμα, 35×37 χ., πάχ. 10 χ. Βαμμένο σκοῦρο πορτοκαλί, ποὺ διασχίζεται ἀπὸ τρεῖς κοκκινωπὲς γραμμὲς διαφόρου πάχους (πίν. 69α: 5).

Μικρὸ θραῦσμα ἀκατάστατα τριγωνικό, 26×25 χ., πάχ. 21 χ. Ἐπιφάνεια βαμμένη γκριζα μὲ ἀχνὲς μαῦρες λοξὲς γραμμὲς ποὺ περιβάλλουν κιτρινωπὴ τριγωνικὴ ἐπιφάνεια, ἡ ὁποία διασχίζεται ἀπὸ δύο κόκκινα γραμμίδια (πίν. 69α: 6).

MM 15526, ἐπίχωση

Θραῦσμα ἀκανονίστου σχήματος, διαστ. 60×40 χ., πάχ. 25 χ. Ἄσπρο φόντο. Στὸ σπάσιμο τμῆμα ἐλλειψοειδοῦς μαύρου θέματος.

Θραῦσμα ὁμοιο πρὸς τὸ προηγούμενο, ἐπίμηκες, διαστ. 75×40 χ., πάχ. 25 χ. Δὲν συγκολλᾶται. Σὲ ἄσπρο φόντο μεγάλο τμῆμα μαῦρο κύκλου ἢ ἐλλείψεως. Βαφὴ ἐξίτηλη στὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ σχήματος.

Κομμάτι τραπεζόσχημο, διαστ. 57×42 χ., πάχ. 10 χ. Ἄσπρο φόντο. Δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τμήματα κυκλικῶν σχημάτων κίτρινα μὲ γκριζο ἀχνὸ περίγραμμα. Ἀπὸ πάνω τους περνάει, συνδέοντάς τα, κόκκινη καμπύλη γραμμὴ, πλ. 9 χ. (πίν. 69β: 1).

Θραῦσμα ἀνώμαλα κυκλικό, διαστ. 39×37 χ., πάχ. 24 χ. Στὴ μία πλευρά, στὸ σπάσιμο, ἐπιφάνεια γκριζα, σωζ. πλ. 7 χ. Ὁρίζεται πρὸς τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ θραύσματος ἀπὸ γραμμὴ κιτρινοκάστανη, διαγραμμισμένη ἀκατάστατα μὲ κόκκινα γραμμίδια. Αὕτῃ συναντᾶται σὲ ὀξεία γωνία μὲ ὁμοία σὲ χρῶμα καὶ διαγράμμιση. Στὰ διαστήματα μεταξὺ τῶν γραμμῶν πυκνὰ μικρὰ κόκκινα στίγματα (πίν. 69β: 2).

Θραῦσμα ἀνώμαλα ὀξυλήκτο, ποὺ συνανήκει μὲ τὸ προηγούμενο ἀλλὰ δὲν συγκολλᾶται. Ὑπάρχει καὶ ἐδῶ τμῆμα τῆς γκριζας ἐπιφάνειας, ὀριζόμενο ἀπὸ κιτρινοκάστανη γραμμὴ μὲ μαῦρα περιγράμματα, πλ. 9 χ., διαγραμμισμένη ἐναλλάξ μὲ γραμμὲς καὶ πινελιές, καθὼς καὶ τὰ πυκνὰ κόκκινα στίγματα μεταξὺ τῶν γραμμῶν (πίν. 69β: 3).

Μεγάλο ἐπίμηκες θραῦσμα, διαστ. 75×45 χ., πάχ. 25 χ. Στὴ μία ἄκρη τοῦ γραμμὴ μαύρη καὶ παράλληλα πρὸς αὐτὴν μαῦρα στίγματα. Στὴν ὑπόλοιπη ἐπιφάνεια ἐξίτηλα καὶ ἀκαθόριστα ἴχνη μαύρης βαφῆς (πίν. 69β: 4).

Μικρὸ τριγωνικὸ θραῦσμα, διαστ. 45×34 χ., πάχ. 22 χ., ποὺ συνανήκει ἀλλὰ δὲν συγκολλᾶται μὲ τὸ προηγούμενο. Ἄσπρο φόντο μὲ μαύρη γραμμὴ στικτὴ κατὰ τὸ μῆκος τῆς (πίν. 69β: 5).

Μικρὸ θραῦσμα τραπεζόσχημο, ποὺ γωνιάζει στὴ μακρὰ τοῦ πλευρά, 36×32 χ., πάχ. 20 χ. Ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο ἐπάλληλες στρώσεις, πάχ. ἐπάνω 12,5 καὶ κάτω 8 χ. Στὴν ἄκρη τῆς γωνίας κόκκινη σκούρα γραμμὴ. Στὴν ὑπόλοιπη σωζόμενη ἐπιφάνεια καὶ στίς δύο πλευρὲς ἴχνη ἐξίτηλα ὁμοίας κόκκινης βαφῆς (πίν. 69β: 6).

Μικρὸ θραῦσμα τραπεζόσχημο, 25×22 χ., πάχ. 10 χ. Φέρει σὲ ἄσπρο φόντο τμῆμα

κόκκινου κύκλου περιγραμμένου από τρείς σωζόμενες καμπύλες γραμμές, πάχ. 2 χ. ή καθεμία.

Μικρότατο θραῦσμα ὅμοιο μὲ τὸ προηγούμενο, 24×11 χ. Σώζει μία καμπύλη κόκκινη καὶ στὸ σπάσιμο τὸ ἴχνος ἄλλης.

Τριγωνικὸ θραῦσμα, 35×23 χ., πάχ. 22 χ. Στὴ βάση τοῦ τριγώνου σώζεται παχιά αποσπασματικὴ γραμμὴ, σωζ. πάχ. 10 χ. Ἐσωτερικά, στὴν κορυφὴ τοῦ τριγώνου, μικρὸ παραπληρωματικὸ τρίγωνο ἀπρόσεχτα σχεδιασμένο.

Ἐπίμηκες θραῦσμα, 45×27 χ., πάχ. 16 χ. Διατηρεῖ ἀπολεπισμένη γαλάζια ἐπιφάνεια (ταινία;) καὶ λοξὰ πρὸς αὐτὴν ἐξίτηλο τριγωνικὸ σχῆμα.

Μεγάλο θραῦσμα ἀκανονίστου σχήματος, 110×80 χ., πάχ. 24-34 χ. Ἄσπρο φόντο. Στὴ μία ἄκρη, στὸ σπάσιμο, κόκκινη σκούρα ταινία, σωζ. πλ. 25 χ.

Ἀκανόνιστο μεγάλο θραῦσμα, 90×75 χ., πάχ. 25 χ. Μέρος τῆς ἐπιφανείας του σώζεται βαμμένο μαῦρο. Στὸ περιθώριό του σώζονται δυσδιάκριτα ἴχνη κίτρινου χρώματος. Πέρα ἀπὸ αὐτά, 11 χ. ἀπὸ τὸ μαῦρο καὶ 10 χ. μεταξύ τους, δύο παράλληλες ἐλαφρὰ καμπύλες γραμμές, ἡ μία μέσα ἀπὸ τὴν ἄλλη.

Ἀκαθόριστα τριγωνικὸ θραῦσμα, συγκολλημένο ἀπὸ δύο τμήματα, 92×85 χ., πάχ. 30-32 χ. Βαμμένο ὁλόκληρο. Στὴ βάση τοῦ τριγώνου κίτρινη ἐξίτηλη ταινία, πλ. 15 χ. Ἀπὸ κάτω τῆς, στὸ σπάσιμο, ἴχνος μικροῦ παραπληρωματικοῦ τριγώνου. Ἀπὸ πάνω δύο πλατιεῖς ταινίες γκριζογάλανες, πλ. 30-38 χ., ἡ μία παράλληλη στὴν ταινία τῆς βάσης καὶ ἡ ἄλλη λοξὴ πρὸς αὐτὴν, ποὺ συναντῶνται σὲ ὀξεία γωνία. Τὸ ἐσωτερικὸ τῆς γωνίας στὴ συνάντησή τους καὶ τὸ σωζόμενο διάστημα ἐπάνω ἀπὸ τὴ λοξὴ ταινία βαμμένα κίτρινα (πίν. 69β: 7).

Διάφορα θραύσματα κόκκινα ἀπὸ τὸ ἴδιο μονόχρωμο θέμα: Ἐννέα συγκολλήθηκαν σὲ ἓνα σύνολο, 26×13,4 ἐκ., πάχ. 17-25 χ. Διακρίνονται οἱ ἀκατάστατες πινελιὲς τοῦ χρώματος. Ἀπὸ τὴ μιὰ μακριὰ πλευρὰ ἔχει τελείωμα ὄχι πολὺ ὁμαλό. Κάπου ἀκουμποῦσε. – Πέντε συγκολλημένα ἀπὸ τὸ ἴδιο σύνολο, 92×49 χ., πάχ. 11-15 χ. – Δύο συγκολλημένα, 81×53 χ. πάχ. 12 χ. – Τέσσερα ἄλλα κομμάτια διαστ. ἀπὸ 72×4 χ., 60×50 χ. ἕως 20×15 χ. πάχ. 16-10 χ.

Θραῦσμα βαμμένο ρόδινο, 55×33 χ., πάχ. 18 χ.

Πέντε κομμάτια χρώματος σκούρου κόκκινου. Δὲν ἀνήκουν στὸ προηγούμενο. Χρῶμα ἐνιαῖο καὶ παχύ. Τὰ δύο συγκολλημένα σὲ ἓνα σύνολο. Διαστ. 67×35 χ., πάχ. 19 χ., 35×22 χ., πάχ. 5 χ., 32×20 χ. πάχ. 9 χ., 33×25 χ., πάχ. 8-10 χ.

MM 15526

Ἐννέα θραύσματα σύνθετα ἀπὸ μικρότερα, συγκολλημένα (τὸ μεγαλύτερο ἀπὸ 28 κομμάτια, τὸ μικρότερο ἀπὸ δύο), μὲ τὴν ἴδια διακόσμηση: Ἐναλλασσόμενες ταινίες καὶ ἐπιφάνειες κόκκινες καὶ γκριζες. Οἱ τελευταῖες αὐτὲς εἶναι διαγραμμισμένες λοξὰ μὲ πυκνὲς λεπτὲς μαῦρες καμπύλες γραμμές. Οἱ ταινίες καὶ οἱ ἐπιφάνειες ἔχουν κυκλικὴ διάταξη καὶ ξεκινοῦν, καθὼς φαίνεται, ἀπὸ μία κυκλικὴ στρογγυλὴ κεντρικὴ ἐπιφάνεια, κίτρινη (ῥοζα). Τὰ μικρότερα πέντε κομμάτια, ποὺ δὲν κολλοῦν, εἶναι τὰ τρία κόκκινα καὶ τὰ δύο γκριζὰ καὶ κόκκινα, ὅπως τὰ ἄλλα. Οἱ κόκκινες καὶ γκριζες ταινίες χωρίζονται (ὄχι

παντοῦ) μὲ μαῦρες γραμμές. Τὸ σύνολο θὰ μπορούσε νὰ προέρχεται ἀπὸ μία ἀσπίδα(;) ἀρκετὰ μεγάλη. Τὸ μεγάλο κομμάτι ἔχει γεν. διαστ. 31×25 ἐκ. Τὸ δεύτερο διαστ. 19×11 ἐκ., τὸ τρίτο $17 \times 0,09$ ἐκ., τὸ τέταρτο $0,11 \times 0,05$ ἐκ., τὸ πέμπτο, σχεδὸν ὅλο κόκκινο, $0,09 \times 0,09$, καὶ τὰ ὑπόλοιπα κυμαίνονται ἀπὸ $0,09 \times 0,04$ ἕως $0,037 \times 0,02$. Πάχ. ἐνιαῖο 0,015 ἕως 0,01.

Θραῦσμα ἀκανόνιστα τετράπλευρο, $0,08 \times 0,06$, πάχ. 0,03. Δὲν μπορεῖ νὰ ἀνήκει στὸ προηγούμενο λόγω πάχους. Ἐπιφάνεια κίτρινη. Στὴ μία ἄκρη ἐναλλάσσονται καμπυλόγραμμες ταινίες κόκκινες καὶ ἄσπρες, πάχ. 4, 5, 4, 2, 4 χ.

MM 4320

Μεγάλο τμήμα κονιάματος γενικῶν διαστ. 62×30 ἐκ. Σχῆμα ἀνώμαλο καὶ ἀπροσδιόριστο. Προέρχεται ἀπὸ μεγάλη ἐπιφάνεια, βαμμένη ὁμοιόμορφα κόκκινη σκούρα. Στερεώθηκε μὲ μίγμα γύψου καὶ τριμμένου κεραμιδιοῦ.

MM 4321

Μακρόστενο τμήμα κονιάματος, σηκωμένο καὶ στερεωμένο ἐπὶ τόπου μὲ μίγμα γύψου καὶ θηραϊκῆς γῆς(;). Διαστ. 36×7 ἐκ. Διαιρεῖται σὲ τρεῖς ζῶνες. Μία κόκκινη, πλ. 16 ἐκ., ποὺ διατηρήθηκε σὲ μικρότατα ἀποσπασματικά ψήγματα μὲ κενὰ μετὰξὺ τους, μία κεντρικὴ κάπως καλύπτερη διατηρημένη, πλ. 96 χ., μαύρη ἐξίτηλη, καὶ μία πλ. 85 χ., ἄσπρη, ποὺ διατηρεῖ κόκκινο χρῶμα κατὰ τόπους, ἀπολεπισμένο καὶ ἀμυδρό.

MM 4319

Μεγάλο μέρος τοιχοκονιάματος, ποὺ σηκώθηκε ὁλόκληρο καὶ στερεώθηκε. Τὰ τμήματα ποὺ σώθηκαν εἶναι θρυμματισμένα σὲ πολλὰ μικρὰ καὶ μικρότατα κομματάκια σὰν ψηφίδες μωσαϊκοῦ. Μεταξὺ τους μεσολαβοῦν μεγάλα κενά. Γεν. διαστ. $48,5 \times 109$, πάχ. ἐκ. Στὸ κάτω μέρος καὶ σὲ πλ. 9-15 ἐκ. ἄσπρη ἐπιφάνεια, στὴν ὁποία μὲ ἔντονες κόκκινες γραμμές, πλ. 5 ἕως 18 χ., εἶναι σημειωμένη τοιχοποιία ἀπὸ δύο σειρὲς τετράπλευρους συμμετρικοὺς ἄσπρους δόμους, μήκ. 15, 11, 13, 15 καὶ 11,5 ἐκ. καὶ σωζ. πλ. 28, 52, 35, 65 χ., ποὺ φτάνουν πρὸς τὰ ἐπάνω σὲ μιὰ σειρὰ ἀπὸ 10 στρογγυλὰ ἄκρα δοκῶν, ἐναλλάξ μαῦρα καὶ κόκκινα, διαμ., ὅπου σώζονται κανονικά, 85, 95, 90, 80, 85 καὶ 87 χ. Ἐπάνω ἀπὸ τὶς δοκοὺς διατηρήθηκε πολὺ ἀποσπασματικὰ μία ἐνιαία ἐπιφάνεια καστανοπορτοκαλιά, σωζ. πλ. 20,5 ἐκ., ποὺ ἀποδίδει προφανῶς τὴν κορυφὴ τοῦ τοίχου ἐπάνω ἀπὸ τὶς δοκοὺς. Ἡ ἀποκόλληση ἔγινε ἀδέξια καὶ τὰ κενὰ συμπληρώθηκαν μὲ κονίαμα γύψου καὶ τριμμένου κεραμιδιοῦ σὲ διαφόρους τόνους τοῦ κόκκινου (πίν. 72).

MM 4330

Τμήμα τοιχοκονιάματος, διαστ. 54×143 ἐκ., βαμμένο ὁλόκληρο βαθυκόκκινο. Ἀποκολλήθηκε καὶ στερεώθηκε μὲ μίγμα γύψου καὶ τριμμένου κεραμιδιοῦ κατὰ τρόπο ἀρκετὰ

ἀδέξιο. Τὸ ἀρχαῖο κονίαμα διατηρήθηκε σπασμένο σὲ πολὺ μικρὰ κομμάτια μὲ μεγάλα κενὰ μεταξὺ τους, ποὺ συμπληρώθηκαν μὲ διάφορες ἀποχρώσεις τοῦ κόκκινου.

ΚΑΤΩΓΙ 8

MM 12626

Θραῦσμα περίπου ἐλλειψοειδές, μὲ ὀξεία προεξοχή σὲ ἓνα σημεῖο, 75×50 χ., πᾶχ. 22 χ. Τὸ μεγαλύτερο μέρος του γκρι-γαλάζιο μὲ πυκνὰ ἄσπρα στίγματα. Στὴν προεξοχή κόκκινη ἀραιὴ ἐπιφάνεια, ποὺ ὀρίζεται πρὸς τὸ κύριο σῶμα ἀπὸ σκούρα κόκκινη κυματοειδὴ γραμμή. Ὅμοια λεπτότερη γραμμὴ λίγο χαμηλότερα, μέσα στὸ γκριζο πεδίο τῆς ὁποίας οἱ κυματισμοὶ δὲν συμπίπτουν ἀκριβῶς μὲ ἐκείνους τῆς προηγούμενης.

Μικρὸ τραπεζόσχημο θραῦσμα, 42×38 χ., πᾶχ. 11 χ. Τὸ μισὸ βαμμένο μαῦρο μὲ ἐξίτηλη βαφή κατὰ τόπους. Τὸ ὑπόλοιπο κόκκινο βαθύ.

Θραῦσμα ἀκανόνιστα τραπεζόσχημο, 80×50 χ., πᾶχ. 10 χ. Συγκολλημένο μὲ μικρὸ κομμάτι τῆς ομάδος MM12628. Τὸ μεγαλύτερο μέρος του γαλάζιο ἀνοιχτό. Τὸ χρῶμα σταματάει σὲ ἴσια γραμμὴ, τονισμένη μὲ μαύρη ὀριζόντια γραμμὴ. Ἀπὸ αὐτὴν ἀρχίζουν διάφορα διακοσμητικὰ στοιχεῖα, ποὺ διατηροῦνται μόλις γιὰ περίπου 10 χ. πρὸς τὸ σπάσιμο: Ἐνα εἶδος μετόπης, πλ. 50 χ. Δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ δύο στῆλες μὲ πινελιὰ μαύρη ἐσωτερικά, ἐνισχυμένη μὲ κόκκινο χρῶμα. Μεταξὺ τῶν δύο στηλῶν ἀρχεὺς ὀρθίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ πηχτὸ κόκκινο χρῶμα. Δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ἀπὸ τὶς στῆλες στὸ ἄσπρο φόντο λοξὲς μαῦρες λεπτὲς γραμμὲς πρὸς τὰ κάτω.

Μικρὸ θραῦσμα ἀκανόνιστα στρογγυλό, 52×50 χ., πᾶχ. 10 χ. Μαύρη γραμμὴ τὸ χωρίζει σὲ δύο ἄνισα τμήματα. Τὸ στενότερο ἄβαφο ἄσπρο. Τὸ φαρδύτερο βαμμένο μὲ τὸ ἴδιο ἀνοιχτὸ γαλάζιο τοῦ προηγούμενου. Στὴ μία ἄκρη του ξεκινοῦν ἀπὸ τὴ διαχωριστικὴ γραμμὴ δύο παράλληλες κατακόρυφες ἀδέξεις κυματοειδεῖς γραμμές, ποὺ ὀρίζουν πρὸς δεξιὰ κόκκινη ἐπιφάνεια (μετόπη;).

Τραπεζόσχημο μεγάλο θραῦσμα, 88×80 χ., πᾶχ. 21 χ. Στὸ μέρος ποὺ ἀντιστοιχεῖ μὲ τὴ μεγαλύτερη τῶν δύο στενῶν πλευρῶν τοῦ τραπεζίου κίτρινη ἐπιφάνεια, πλ. 22-28 χ., ποὺ διασχίζεται κατὰ τὸ μῆκος τῆς ἀπὸ μία μαύρη καὶ δύο κόκκινες κυματοειδεῖς γραμμές. Ἀπὸ πάνω τῆς λευκῆ ζώνης, πλ. 33 χ., μεταξὺ δύο μαύρων γραμμῶν, ποὺ γεμίζει μὲ ἐξίτηλα διακοσμητικὰ θέματα ἀπολεπισμένα καὶ δυσδιάκριτα. Φαίνεται μόνο μία ὁμάδα ὁμοκέντρων ἡμικυκλίων ἀριστερά. Ἐπάνω ἀπὸ τὴ ζώνη, σὲ ἄσπρο φόντο, σώζεται τμῆμα γαλάζιου καμπύλου σχήματος.

Θραῦσμα ἀκανονίστου σχήματος, 97×77 χ., πᾶχ. 16 χ. Ἡ διακόσμηση ἀρχίζει μὲ κίτρινη ἐπιφάνεια (σῶζ. πλ. 11 χ.), ποὺ διασχίζεται καὶ ἀπὸ μαύρη γραμμὴ. Ἀκολουθεῖ ἄσπρη ἐπιφάνεια μεταξὺ γραμμῶν, μέσα στὴν ὁποία ὑπάρχει ζώνη πλ. 17 χ., ποὺ γεμίζει μὲ σειρὰ ἀλληλοτεμνομένων ὁμοκέντρων ἡμικυκλίων. Τὸ ὑπόλοιπο καὶ μεγαλύτερο μέρος τοῦ κομματιοῦ καταλαμβάνεται ἀπὸ σύμπλεγμα τετραπλῶν ροδάκων, ἀποτελουμένων ἀπὸ κόκκινα φύλλα μὲ ἐπίσης κόκκινο περίγραμμα καὶ ἄσπρα στίγματα στὸ κέντρο. Ὅλη αὐτὴ ἢ σύνθεση σὲ κίτρινο φόντο.

Θραύσμα ανώμαλο ὀξύληκτο, 90×54 χ., πάχ. 20 χ. Ἄσπρο φόντο. Στὸ ἓνα ἄκρο ταινία μαύρη, πλ. 12 χ., καὶ 10 χ. ἀπὸ αὐτὴν, στὸ σπάσιμο, ἄλλη (ἐκτὸς ἂν εἶναι ἐπιφάνεια), σωζ. πλ. 10-11 χ.

Μεγάλο θραῦσμα, 85×75 χ., πάχ. 32-45 χ. Ἄσπρη ἐπιφάνεια. Στὴ μία πλευρά, στὸ σπάσιμο, σώζεται ἵχνος κόκκινης ταινίας, ποὺ ἀρχίζει στὴ μία ἄκρη νὰ παχαίνει σχηματίζοντας καμπύλη.

Μικρὸ θραῦσμα συγκολλημένο ἀπὸ δύο τμήματα. Σὲ ἄσπρο φόντο ταινία μαύρη, πλ. 11 χ., καὶ δεύτερη ὅμοια στὸ σπάσιμο βαμμένη πάνω σὲ κίτρινο προσχέδιο, σωζ. πλ. 14 χ.

Θραῦσμα τετράπλευρο, 46×44 χ., πάχ. 20 χ. Ἄσπρο φόντο. Στὴ μία γωνία καμπύλη λεπτὴ γραμμὴ μαύρη, σὰν τμήμα περιφέρειας κύκλου. 13 χ. χαμηλότερα, στὸ σπάσιμο, ἵχνος ὁμοίας γραμμῆς.

Θραῦσμα κυκλικὸ-ὠοειδές, 50×40 χ., πάχ. 22 χ. Ἄσπρο φόντο. Σὲ μία γωνία ἵχνος κόκκινης βαφῆς, ταινία ἢ ἐπιφάνεια.

Θραῦσμα ὀξύληκτο, 60×45 χ., πάχ. 26 χ. Ἄσπρο φόντο. Σὲ μία ἄκρη μαύρη βαφή. Ἡ σωζόμενη ἄκρη τῆς εὐθύγραμμης.

Ὅγκωδες θραῦσμα, 70×56 χ., πάχ. 41 χ. Ἐπιφάνεια κόκκινη, κατὰ τόπους καστανή. Ἰχνη κόκκινης γραμμῆς ποὺ διασχίζει τὴν καστανοκόκκινη ἐπιφάνεια.

Θραῦσμα ὠοειδές, 59×44 χ., πάχ. 24 χ. Ἄσπρο φόντο. Στὴ μία ἄκρη τμήμα συμπαγοῦς κύκλου μὲ ζωηρὴ κόκκινη βαφή.

MM 12628

Τρία θραύσματα ποὺ συνανήκουν ἀλλὰ δὲν συγκολλῶνται: Ἀρκετὰ μεγάλο, περίπου τριγωνικὸ κομμάτι, 69×65 χ., πάχ. 24 χ. Στὴν ἐπιφάνεια τρεῖς ἐπάλληλες ζῶνες βαμμένες χωρὶς πολλὴ προσοχή: κόκκινη, σωζ. πλ. 10-11 χ., κίτρινη, πλ. 31 χ. καὶ μαύρη, σωζ. πλ. 23 χ. – Μικρότερο ἀκανονίστου σχήματος κομμάτι 85×51 χ., πάχ. 22 χ., ποὺ φέρει ἐπίσης τρεῖς ζῶνες: ἄσπρη, σωζ. πλ. 16 χ., κόκκινη, πλ. 23 χ. καὶ κίτρινη, σωζ. πλ. 20 χ. – Μικρό, ἀκανόνιστα τετράπλευρο 30×16 χ., πάχ. 17 χ., ποὺ διατηρεῖ κίτρινη ζώνη, σωζ. πλ. 16 χ., καὶ μαύρη, σωζ. πλ. 9 χ.

Ἀκανόνιστα τετράπλευρο θραῦσμα, 40×39 χ., πάχ. 18 χ. Σὲ ἄσπρο φόντο σώζει μικρὴ διπλὴ καμπύλη κίτρινη μὲ παχὺ μαῦρο περιγράμμα καὶ πινελιὰ ροδόχρωμη, πλ. περίπου 13-15 χ., μεταξὺ δύο στρογγυλῶν σχημάτων, ἐνὸς κίτρινου καὶ ἐνὸς γαλάζιου. Κατὰ μῆκος τῆς πινελιᾶς δύο ἀκατάστατες μαῦρες γραμμές.

Πενταγωνικὸ θραῦσμα, 57×51 χ., πάχ. 11-14 χ. Ἄσπρο φόντο, μόλις διακρινόμενο ἀπὸ τὴ διακόσμηση, ποὺ εἶναι ἀδέξια βαμμένη καὶ περίπου ἄδηλη. Κατὰ τὰ φαινόμενα ὑπάρχουν δύο ἡμικυκλικά σχήματα γαλάζια (βράχοι;) σὲ μικρὴ ἀπόσταση τὸ ἓνα ἀπὸ τὸ ἄλλο. Μεταξὺ τους κόκκινο τριγωνικὸ σχῆμα μὲ δύο κοντὲς πλευρικὲς προεκτάσεις, τὸ ὁποῖο συνεχίζεται καταλήγοντας σὲ συμμετρικὲς διακλαδώσεις, δύο λεπτὲς δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τοῦ «κορμοῦ» καὶ δύο ἀνεστραμμένες παχιὲς τριγωνικὲς ψηλότερα (σχηματοποιημένο δέντρο;). Τὸ σύνολο ἰδιαιτέρως ἄτεχνο καὶ ἀπρόσεχτο (πίν. 73α: 1).

Μικρὸ ὀξύληκτο θραῦσμα, 40×34 χ., πάχ. 14 χ. Ἄσπρο φόντο, ποὺ χωρίζεται ἀπὸ τὸ ὑπόλοιπο μὲ λεπτὴ μαύρη γραμμὴ. Κάτω ἀπὸ τὴ γραμμὴ γαλάζια ἐπιφάνεια μὲ καμπύλο

ὄριο πρὸς τὸ παράπλευρο μαῦρο (βαμμένο ἐπάνω σὲ γαλάζιο φόντο), κολοβωμένο θέμα. Ἡ μαύρη πινελιά χωρὶς σαφὴ γραμμὴ χωρισμοῦ ἀπὸ τὸ γαλάζιο.

Μικρὸ ἀκαθόριστα στρογγυλὸ θραῦσμα, 32×27 χ., π.ά.χ. 5 χ. Ἐπιφάνεια καστανοποροτοκαλιά, ποὺ διασχίζεται ἀπὸ μαύρη γραμμὴ, π.ά.χ. 4-5 χ.

Μικρότατο θραῦσμα, 26×23 χ., π.ά.χ. 5 χ. Ἄσπρο φόντο, ποὺ χωρίζεται ἀπὸ σταχτογάλανη ἐπιφάνεια μὲ μαύρη γραμμὴ, π.ά.χ. 5 χ.

Μικρὸ σχετικὰ θραῦσμα, 46×41 χ., π.ά.χ. 4 χ. Ἐπιφάνεια τραχιὰ καὶ ἀνώμαλη. Βαμμένη ζώνη κόκκινη, πλ. 25 χ., μεταξὺ σωζ. ἵχνους γαλάζιου καὶ μαύρης ἀκατάστατης γραμμῆς, ποὺ τὴ χωρίζει ἀπὸ καστανὴ ζώνη, σωζ. πλ. 10 χ.

Τέσσερα μικρότατα θραύσματα ποὺ συνανήκουν ἀλλὰ δὲν συγκολλῶνται. Γενικὴ τους διακόσμηση: Ζώνη κόκκινη σκούρα, ποὺ καμπυλώνεται στὸ τελευταῖο θραῦσμα ἀνάμεσα σὲ παχιὲς μαῦρες γραμμές. – Θραῦσμα 26×20 χ., π.ά.χ. 5 χ. Κάτω, ἐλάχιστο ἵχνος μαύρης βαφῆς, κόκκινη ζώνη, πλ. 15 χ., μαύρη γραμμὴ, πλ. 5 χ., ἐπιφάνεια κίτρινη, σωζ. πλ. 4 χ. (πίν. 73α: 3). Θραῦσμα 28×21 χ., π.ά.χ. 4 χ. Ἴχνος μαύρης βαφῆς, κόκκινη ζώνη πλ. 10 χ. μαύρη γραμμὴ πλ. 5 χ., ποὺ ἀρχίζει νὰ καμπυλώνεται πρὸς τὰ ἐπάνω, κίτρινη ἐπιφάνεια σωζ. πλ. 6 χ. (πίν. 73α: 4). Θραῦσμα, 22×19 χ., π.ά.χ. 4-6 χ. (σὲ ἓνα σημεῖο τὸ κονίαμα εἰσχώρησε σὲ κενὸ τῆς κάτω ἐπιφάνειας). Μαύρη γραμμὴ σωζ. πλ. 1 χ., κόκκινη ἐπιφάνεια πλ. 12 χ., μαύρη γραμμὴ ἐξίτηλη πλ. 5 χ., κίτρινη ἐπιφάνεια σωζ. πλ. 2 χ. – Τετράπλευρο θραῦσμα, 29×21 χ., π.ά.χ. 6 χ. Μαύρη γραμμὴ καμπύλη πρὸς τὰ κάτω, πλ. 6 χ. Στὸ σημεῖο τοῦ σπασίματος συναντᾶται μὲ ὅμοια πλάγια γραμμὴ, σωζ. πλ. 4 χ. Μεταξὺ τῶν δύο γραμμῶν τριγωνικὸ τμῆμα ἄσπρου φόντου. Δεξιὰ τῆς καμπύλης μαύρη γραμμὴ (πίν. 73α: 2).

Τέσσερα μικρότατα θραύσματα ποὺ συνανήκουν ἀλλὰ δὲν ἔχουν ἐπαφή. Ἔχουν ὅλα διακόσμηση σὲ ἀνοιχτὸ γαλάζιο φόντο. – Θραῦσμα τετράπλευρο ἀσύμμετρο, συγκολλημένο ἀπὸ δύο τμήματα, 30×20 χ., π.ά.χ. 3-4 χ. Μαῦρες γραμμές, π.ά.χ. 1-2 χ., περιγράφουν σχήματα ἄδηλα, λόγῳ τῆς μικρότητος τοῦ κομματιοῦ, μὲ τέσσερα κόκκινα παραπληρωματικὰ στίγματα στὰ κενὰ μεταξὺ τῶν γραμμῶν (πίν. 73α: 5). Περίπου τριγωνικὸ θραῦσμα, 20×18 χ., π.ά.χ. 9 χ. Μαῦρες γραμμές στὸ σπάσιμο καὶ στὴν ἐπιφάνεια ὅπου σχηματίζουν μικρὸ ρόμβο (πίν. 73α: 6). Ἐπίμηκες θραῦσμα, 22×14 χ., π.ά.χ. 4 χ. Στὸ γαλάζιο φόντο δύο γραμμές ποὺ σχηματίζουν ἓνα ἀνεστραμμένο Υ καὶ δίπλα τους μία γραμμὴ ἐλεύθερη καὶ ἄλλες δύο ποὺ σχηματίζουν γωνία (πίν. 73α: 7). Μικρότατο θραῦσμα, 14×11 χ., π.ά.χ. 4 χ. Στὴν ἐπιφάνεια ἀμυδρὸ ἵχνος μαύρης καμπύλης καὶ δύο παραπληρωματικὰ κόκκινα στίγματα (πίν. 73α: 8).

Εἴκοσι τρία μικρὰ θραύσματα ποὺ συνανήκουν ἀλλὰ δὲν ἔχουν ἐπαφές μεταξὺ τους. Στενόμακρο θραῦσμα, 45×21 χ., π.ά.χ. 7 χ. Σὲ ἀνοιχτὸ κίτρινο φόντο συμπαγὲς τμῆμα μαύρου καμπύλου σχήματος. – Μικρότατο τριγωνικὸ θραῦσμα, 22×16 χ., π.ά.χ. 4 χ. Ἀνοιχτὸ κίτρινο φόντο, κατὰ μῆκος τῆς μιᾶς πλευρᾶς μαύρη γραμμὴ ἢ ταινία (δὲν σώζεται σὲ ὁλόκληρο τὸ πλάτος τῆς). – Θραῦσμα ἀνωμάλου σχήματος, 28×26 χ., π.ά.χ. 6 χ. Σὲ ἄσπρο φόντο κίτρινες πινελιὲς ἐπάνω στὶς ὁποῖες ἔχουν σχεδιαστεῖ μία ἐλαφρὰ καμπύλη μαύρη γραμμὴ, πλ. 3 χ., μὲ τὴν ὁποία συνδέονται λοξὲς πρὸς αὐτήν, ἀκανόνιστα λεπτότερες, καμπύλες γραμμές ποὺ φαίνονται νὰ συναποτελοῦν ἄδηλο διακοσμητικὸ σχῆμα (πίν. 73α: 9). Τετράπλευρο θραῦσμα, 32×28 χ., π.ά.χ. 5-6 χ. Ἄσπρο φόντο. Κατὰ μῆκος τῆς μιᾶς στενῆς πλευρᾶς κίτρινη πινελιά, ἐπάνω στὴν ὁποία ἔχει γραφεῖ λεπτὴ μαύρη γραμμὴ. Ὅμοια γραμμὴ ποὺ

σταματᾷ στὴ μέση τοῦ κομματιοῦ χαμηλότερα καὶ ἴχνη ὁμοίας, λοξῆς πρὸς τὶς προηγούμενες κατὰ μῆκος τῆς ἄλλης στενῆς πλευρᾶς (πίν. 73α: 10). Ἀνώμαλα τραπεζόσχημο θραῦσμα, 31×26 χ., πᾶχ. 7 χ. Ἄσπρο φόντο. Φέρει στὸ πλάτος του μία μαύρη γραμμὴ, πλ. 3 χ., ἀπὸ τὴν ὁποία κατεβαίνουν λοξὰ δύο ὁμόρροπες καμπύλες γραμμές. – Στενόμακρο θραῦσμα, 27×17 χ., πᾶχ. 7 χ. Ἄσπρο φόντο. Κατὰ μῆκος τῆς μιᾶς πλευρᾶς μαύρη γραμμὴ ἐπάνω σὲ προετοιμασία μὲ κίτρινη πινελιά (πίν. 73α: 11). Μικρὸ τριγωνικὸ θραῦσμα. Ἄσπρο φόντο. Διασχίζεται ἀπὸ λεπτὴ μαύρη γραμμὴ. – Θραῦσμα ἀνώμαλα στρογγυλὸ, 26×23 χ., πᾶχ. 6 χ. Ἄσπρο φόντο. Διασχίζεται ἀπὸ δύο ὁμόρροπες ἀποκλίνουσες γραμμές. Τὸ μεταξὺ τους διάστημα βαμμένο γκριζο. – Τετράπλευρο θραῦσμα, 30×20 χ., πᾶχ. 7 χ. Σὲ κίτρινο φόντο μαύρη καμπύλη γραμμὴ κοντὰ στὸ σπάσιμο. – Μικρὸ στενόμακρο θραῦσμα, 22×10 χ., πᾶχ. 6 χ. Τμῆμα τοῦ ἄσπρου, ἄβαφο. Τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ κίτρινου μεταξὺ μιᾶς λεπτῆς μαύρης γραμμῆς καὶ λοξῆς πρὸς αὐτὴν γκριζας ἐπιφάνειας, ποὺ διασχίζεται ἀπὸ μαύρη γραμμὴ, πλ. 4 χ. (πίν. 73α: 12). Μικρὸ τριγωνικὸ θραῦσμα, 20×15 χ., πᾶχ. 6 χ. Ἄσπρο φόντο. Στὴ μία γωνία τοῦ μαύρη γραμμὴ ποὺ συναντᾶται μὲ ὁμοία κατ' ὀρθὴ γωνία, ὀρίζοντας κίτρινη ἐπιφάνεια. – Μικρότατο θραῦσμα, 19×11 χ., πᾶχ. 5 χ. Ἄσπρο φόντο, ποὺ διασχίζεται ἀπὸ κίτρινη πινελιά, πάνω στὴν ὁποία γράφτηκε μαύρη γραμμὴ. – Θραῦσμα ἀόριστα τριγωνικὸ μὲ καμπύλες πλευρές, 22×18 χ., πᾶχ. 8 χ. Σὲ ἄσπρο φόντο κίτρινη ταινία μεταξὺ δύο μαύρων γραμμῶν. Ἡ λωρίδα διασχίζεται ἀπὸ κοντὴ μαύρη γραμμὴ ἀνάμεσα στὶς δύο ἄλλες. – Μικρὸ τετράπλευρο θραῦσμα, 19×11 χ., πᾶχ. 7 χ. Ἄσπρο φόντο. Δύο παράλληλες μαῦρες γραμμές ὀρίζουν κίτρινη στενὴ ἐπιφάνεια. – Μικρὸ τραπεζόσχημο θραῦσμα, 20×15 χ., πᾶχ. 6 χ. Κίτρινες πινελιές στὸ ἄσπρο φόντο χρησιμεύουν ὡς φόντο γιὰ μαῦρες γραμμές: ἴχνος μιᾶς σὲ μία γωνία τοῦ κομματιοῦ καὶ δύο ὁμόρροπες χαμηλότερα μὲ γκριζο χρῶμα σὲ μέρος τῆς ἐπιφάνειας μεταξὺ τους. – Θραῦσμα ἀνώμαλου σχήματος, συγκολλημένο ἀπὸ δύο μικρότερα, 30×17 χ., πᾶχ. 6 χ. Ἄσπρο φόντο. Σὲ τμῆμα τοῦ μαύρη γραμμὴ ὀρίζει πρὸς τὸ σπάσιμο κίτρινη σκούρα ἐπιφάνεια. – Μικρότατο θραῦσμα, 20×20 χ., πᾶχ. 6 χ. Ἄσπρο φόντο, ποὺ διασχίζεται ἀπὸ τρεῖς παράλληλες πυκνές γραμμές. Ἐπάνω ἀπὸ αὐτὲς κόκκινη πινελιά. – Στενόμακρο θραῦσμα, 30×17 χ., πᾶχ. 5 χ. Ἄσπρο φόντο. Στὴ μισή του ἐπιφάνεια πλατιά μαύρη γραμμὴ ἐλαφρὰ καμπύλη, καὶ ἄλλη παράλληλη ὁμοία, ἀπὸ τὴν ὁποία κρέμονται τρεῖς λεπτές κροσωτὲς γραμμές. – Πέντε κομμάτια 12×12 χ., 15×11 χ., 21×13 χ., 22×16 χ. καὶ 20 χ., πᾶχ. 4-7 χ. Ἄσπρο φόντο ποὺ διαγραμμίζεται ἀπὸ μαῦρες γραμμές: μία, δύο, δύο, τέσσερις καὶ πέντε.

Μεγάλο τριγωνικὸ θραῦσμα, 50×45 χ., πᾶχ. 17 χ. Γαλάζιο φόντο, διαγραμμισμένο μὲ πέντε λεπτές, ὅχι πολὺ ἴσιες γραμμές.

Μεγάλο τριγωνικὸ θραῦσμα, 71×52 χ., συν. πᾶχ. 33 χ. Ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο ὅχι πολὺ εὐδιάκριτα ἐπάλληλα στρώματα, πᾶχ. 14 καὶ 19 χ. Ἄσπρο φόντο. Στὸ μισὸ περίπου τῆς ἐπιφάνειάς του ἐξίτηλο καὶ δυσδιάκριτο μαῦρο χρῶμα ἐπάνω σὲ κίτρινες λοξές πινελιές.

Τριγωνικὸ θραῦσμα, 42×39 χ., πᾶχ. 22 χ. Πρὸς τὴ βάση τοῦ τριγώνου γαλάζιο φόντο, ποὺ ὀρίζεται ἀπὸ τὸ ὑπόλοιπο ἄσπρο μισὸ τοῦ κομματιοῦ μὲ τρεῖς παράλληλες λεπτές γραμμές. Κάτω ἀπὸ τὴν τελευταία, πρὸς τὴν κορυφὴ τοῦ τριγώνου, στήλη ἀπὸ τέσσερις λεπτές κάθετες γραμμές, πρὸς τὴν ὁποία ἐφάπτονται τὰ σωζόμενα τρία λεπτόγραμμα ὁμόκεντρα ἡμικύκλια.

Θραῦσμα ἀκανονίστου σχήματος, 60×50 χ., πάχ. 12 χ. Τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ ἄσπρου. Στὴ μία πλευρὰ ζώνη γαλάζια, πλ. 16 χ., ὀριζόμενη ἀπὸ δύο ζευγάρια παράλληλων λεπτῶν γραμμῶν. Στὸ διάστημα μεταξὺ τῶν γραμμῶν αὐτῶν, πλ. 9 χ., συμπλέγματα ἀδέξια σχεδιασμένα ὁμοκέντρων τεταρτοκυκλίων (πίν. 73α: 14).

Τετράπλευρο ἀκανόνιστο θραῦσμα, 35×25 χ., πάχ. 9 χ. Βαμμένο κόκκινο σὲ πλατιά ζώνη, ποὺ διασχίζεται ἀπὸ δύο λεπτὲς μαῦρες γραμμές. Στὴ μία πλευρὰ ἡ ζώνη τελειώνει καὶ ἀκολουθεῖ ἐπιφάνεια γαλάζια, μόλις σωζόμενη, μὲ μία τουλάχιστον κάθετη λεπτὴ γραμμή.

Τριγωνικὸ θραῦσμα, 45×30 χ., πάχ. 7 χ. Ἐπιφάνεια κοκκινοκάστανη, ποὺ διασχίζεται κατὰ μῆκος τοῦ τριγώνου ἀπὸ δύο ὁμόρροπες κυματοειδεῖς γραμμές.

Τριγωνικὸ θραῦσμα μὲ καμπύλες πλευρές, 34×25 χ., πάχ. 10 χ. Διασχίζεται κατὰ τὸ μῆκος τοῦ ἀπὸ ζώνη κόκκινη μεταξὺ δύο μαύρων γραμμῶν, ἀπὸ τὴν ὁποῖα ἡ μία ἀφήνει πρὸς τὴν πλευρὰ τοῦ τριγώνου λίγο ἄσπρο φόντο.

Τριγωνικὸ λοξὸ θραῦσμα, 40×30 χ., πάχ. 9 χ. Φόντο γκριζο ἀνοιχτό, ποὺ διασχίζεται πρὸς τὴν κορυφὴ τοῦ τριγώνου ἀπὸ ταινία κόκκινη, τῆς ὁποίας τὸ πλάτος μειώνεται σὲ διαδρομὴ 25 χ. ἀπὸ 12 σὲ 6 χ.

Μικρὸ τετράπλευρο θραῦσμα, 30×24 χ., πάχ. 9 χ. Ἄσπρο φόντο, ποὺ διασχίζεται ἀπὸ μαύρη γραμμὴ πλ. 3-5 χ.

Μακρόστενο θραῦσμα, 30×17 χ., πάχ. 7 χ. Ζώνη πλ. 12 χ. μεταξὺ μαύρων γραμμῶν πλ. 6 καὶ 4 χ. Στὴ μία ἄκρη ἔξω ἀπὸ τὴ μαύρη γραμμὴ σώζει τμῆμα κίτρινης ἐπιφάνειας.

Πολὺ μικρὸ στενόμακρο θραῦσμα, 25×13 χ., πάχ. 7 χ. Μαύρη γραμμὴ κατὰ τὸ πλάτος τοῦ. Ἀπὸ τὴν μία πλευρὰ ἄσπρο φόντο καὶ κόκκινη πινελιὰ κάθετη πρὸς τὴ γραμμὴ, ἀπὸ τὴν ἄλλη κίτρινο φόντο καὶ ὅμοια πινελιὰ ψηλότερα ἀπὸ τὴν προηγούμενη (πίν. 73α: 16).

Θραῦσμα ἀκαθορίστου σχήματος, 31×19 χ., πάχ. 4 χ. Σὲ κόκκινο φόντο σώζεται μαύρη πλατιά πινελιὰ καὶ παράλληλα πρὸς αὐτὴν χαμηλότερα μαύρη γραμμὴ ἀκατάστατα βαμμένη, ἀπὸ τὴν ὁποία κατεβαίνουν πλατιὲς γραμμὲς ἐναλλασσόμενες μὲ δύο λεπτὲς ὡς εἶδος συνεχῶν μετοπῶν.

Μακρόστενο θραῦσμα, 32×20 χ., πάχ. 10 χ. Στὴν μία πλευρὰ σώζει ἄσπρο φόντο. Ἡ ὑπόλοιπη ἐπιφάνεια γαλάζια, διαγραμμισμένη ἀπὸ ἕξι κάθετες λεπτὲς γραμμὲς μὲ διαστήματα 3-4 χ. μεταξὺ τους.

Μικρότατο θραῦσμα, 19×12 χ., πάχ. 3 χ. Ἡ μισὴ ἐπιφάνειά τοῦ γαλάζια, διαγραμμισμένη ἀπὸ τρεῖς λεπτὲς μαῦρες γραμμὲς ποὺ εἰσχωροῦν στὴν ἄλλη μισή, κόκκινη ἐπιφάνεια.

Μικρότατο θραῦσμα, 21×17 χ., πάχ. 5 χ., βαμμένο κίτρινο μὲ τρεῖς μικροὺς κόκκινους σταυροὺς καὶ τὴν ἀρχὴ τῆς κάθετης κεραίας ἑνὸς τέταρτου στὸ σπάσιμο (πίν. 73α: 13).

Θραῦσμα τετράπλευρο μὲ τὴν ἐπάνω γωνίαν στρογγυλεμένην, 44×39 χ., πάχ. ἀνώμαλο 19 χ. Ἐπάνω λοξὰ ἔχνη δύο συνεχόμενων κίτρινων κύκλων μὲ πλατὺ μαῦρο ἐξίτηλο περίγραμμα. Ἀκολουθεῖ ἄγραπτη ἐπιφάνεια, πλ. 9-6 χ., ἐπάνω ἀπὸ ἀκανόνιστη ταινία κόκκινη ἀνοιχτή, στὴν ὁποία ἐπικάθεται δεξιὰ ἔχνη κίτρινης καμπύλης. Ἡ ταινία διασχίζεται ἀπὸ δύο κακογραμμένες ἀσύμμετρες μαῦρες κυματοειδεῖς γραμμές. Στὸ σπάσιμο ἔχνη ἀπὸ ἄσπρο φόντο καὶ δίπλα τοῦ γαλάζια ἐπιφάνεια προσαρμοσμένη στὴν κόκκινη ταινία (πίν. 73α: 15).

MM13652

Όκτώ θραύσματα, γεν. διαστ. από 18×12 χ. έως 51×41 χ. Πάχ. 9 έως 19 χ. Βαμμένα κόκκινα έντονα. Σε δύο ή βαφή τμηματικά εξίτηλη. Στο ένα συνορεύει με άσπρο φόντο.

Τέσσερα θραύσματα, διαστ. 60×65 χ., πάχ. 20 έως 30 χ., 55×60 χ. πάχ. 40 χ., 45×22 χ., πάχ. 21 χ., 70×50 χ. Όλα βαμμένα γαλάζια. Το τελευταίο σώζει και εξίτηλες κόκκινες πινελιές. Άδηλο θέμα.

Θραύσμα ωοειδοῦς σχήματος, 50×32 χ., πάχ. 12 χ. Βαμμένο κόκκινο με ακατάστατες πινελιές.

Κομμάτι τετράπλευρο, 35×28 χ., πάχ. 7 χ. Βαφή κιτρινωπή.

Κομμάτι τετράπλευρο ανώμαλο, 42×29 χ., πάχ. 8 χ. Βαμμένο κιτρινωπό. Στη μία πλευρά του κόκκινη καμπύλη ταινία, πάχ. 12 χ., που λεπταίνει στα 8 χ. Παράλληλη προς αυτήν έσωτερικά της λεπτή κόκκινη γραμμή.

Θραύσμα στενόμακρο ανώμαλο, 62×36 χ., πάχ. 9 χ. Βαμμένο: Κατά μήκος της μακριάς του πλευράς επιφάνεια γαλάζια. Ακολουθεί ταινία, πλ. 11 χ., βαμμένη κίτρινη με κόκκινα τετράγωνα εναλλασσόμενα με γραμμές κόκκινες. Από κάτω της άσπρη άβαφη ζώνη πλαισιωμένη από λεπτές μαῦρες γραμμές, πλ. 9 χ., και στο σπάσιμο κίτρινη ζώνη η επιφάνεια.

Μικρό θραύσμα ακανόνιστα στρογγυλό, 25×24 χ., πάχ. 13 χ. Η ὄψη του βαμμένη γκριζα σκούρα, με μία γαλάζια γραμμή, που το διασχίζει στη διάμετρο και που έχει από μία συμμετρική γαλάζια καμπύλη από κάθε πλευρά, ὅχι πολύ καλά σχεδιασμένη.

Μακρόστενο τραπεζόσχημο θραύσμα, 48×22 χ., πάχ. 15 χ. Διακόσμηση: Κατά μήκος της μιάς στενής και της μιάς μακριάς πλευράς καμπύλη ταινία γαλάζια, κατά τόπους εξίτηλη. Άριστερά, πέρα από την καμπύλη ως το σπάσιμο, ἴχνη κιτρινωπής επιφάνειας. Στο έσωτερικό της καμπύλης γαλάζια ακατάστατη ταινία, που χωρίζει τις δύο κιτρινωπές επιφάνειες που έχουν ζωγραφισμένες κυματοειδείς κόκκινες γραμμές. Έκτέλεση πρόχειρη και απρόσεκτη.

MM 13657

Μικρό ακανόνιστα ωοειδές θραύσμα, 35×30 χ., πάχ. 20 χ. Άσπρο φόντο. Κόκκινη καμπύλη γραμμή (περιφέρεια κύκλου;), πλ. 3 χ. Σε απόσταση 8 χ. γαλάζια επιφάνεια με την ίδια καμπυλότητα, σωζ. πλ. 7 χ.

Θραύσμα 70×65 χ., πάχ. 25 χ. Άσπρο φόντο. Στη μέση περίπου της επιφανείας του διασχίζεται κατά το πλάτος από λεπτότατη κόκκινη γραμμή. Έπάνω σ' αυτήν πατάει με την άκμή της έλαφρά αμβλεία γαλάζια γωνία με το άνοιγμα προς τα έπάνω. Τα σκέλη της έχουν πλ. 25-28 χ. Σε ένα σημείο ή έσωτερική γραμμή του σκέλους είναι χαραγμένη με πολύ ὀξύ έργαλειο. Στο έσωτερικό της γωνίας άραιά ἴχνη γαλάζιου χρώματος και μικρή λεπτή κόκκινη πινελιά σχήματος άνεστραμμένου Υ (πίν. 73β: 1).

Άρκετά μεγάλο θραύσμα, 80×69 χ., πάχ. 15-20 χ. Άσπρο φόντο. Δύο ὁμόκεντροι μαῦροι κύκλοι, πλ. 5-4 χ., γύρω από κέντρο ὀριζόμενο από ὅμοιο κύκλο και βαμμένο συμπαγές γαλάζιο.

Δύο θραύσματα, 70×51 χ., πάχ. 20-25 χ. και 61×40 χ., πάχ. 21 χ., που προέρχονται από την ίδια σύνθεση αλλά δεν συγκολλῶνται. Γαλάζια ταινία, σωζ. πλ. 12 και 20 χ., ὀριζό-

μενη από μαύρη γραμμή πάνω σε κίτρινο προσχέδιο. Ακολουθεί άσπρη άβαφη ζώνη, πλ. 31 χ., και στο μεγαλύτερο κομμάτι διατηρείται κοκκινοπορτοκαλιά συνέχεια, σωζ. πλ. 4 χ.

Μικρότατο θραύσμα περίπου τριγωνικό, 36×24 χ., πάχ. 10-20 χ., σε δύο επάλληλα στρώματα, από τα όποια το επάνω έχει πάχ. 7 χ. Φέρει παράσταση μικρογραφικού κτιρίου. Κάτω επιφάνεια κίτρινη, σωζ. πλ. 11 χ., από την όποια ύψώνεται κατακόρυφη γραμμή, πλ. 6 χ. Η κίτρινη επιφάνεια όριζεται δεξιά και άριστερά του κατακόρυφου μέλους (που αποτελεί αδιάσπαστη συνέχεια της επιφάνειας) με λεπτή κόκκινη γραμμή. Η ίδια ή επιφάνεια χωρίζεται με μαύρες και κόκκινες γραμμές σε τετράπλευρους κανονικούς δόμους τοίχου. Οί χώροι δεξιά και άριστερά από το κατακόρυφο μέλος είναι χρωματισμένοι γαλάζιοι. Πρόκειται δηλ. περί τοίχου με επίστεψη από σειρά γαλάζιων παραθύρων ή διπλού κέρατος, του όποιου σώζεται μόνο το ένα σκέλος (πίν. 73β: 2).

Θραύσμα ακανόνιστα ρομβοειδές, 90×55 χ., πάχ. 25-31 χ. Στην επιφάνειά του κίτρινη όρθη γωνία με το όριζόντιο σκέλος, πλ. 15 χ., και το κάθετο, σωζ. 53 χ. Στο έσωτερικό της γωνίας παχύν σκούρο κόκκινο χρώμα. Κάτω από το όριζόντιο σκέλος άσπρο φόντο.

Μεγάλο θραύσμα, 94×57 χ., πάχ. 21 χ. Διακρίνεται ή τελευταία έξισωτική στρώση, πάχ. 4-5 χ., που φέρει σε κιτρινωπό φόντο παράσταση τελείως άτεχνη και δυσνόητη: Στο κάτω μέρος του κομματιού, στο σπάσιμο, άμορφη κόκκινη πινελιά, έλαφρά κυματιστή επάνω και διαφορετικού πλάτους κάτω, σωζ. 13 χ. στο σπάσιμο, που λεπταίνει σε 7 χ. στο άριστερό της άκρο. Από πάνω της, χωρίς έπαφή, όρθη γωνία που δεν φτάνει ως το τέρμα του κομματιού, με το όριζόντιο σκέλος της πλ. 2 χ. και το κάθετο πλ. 8 χ. Από το όριζόντιο σκέλος πριν από το τέλος του ύψώνεται λοξή γραμμή, πλ. 3 χ., σε όξεία γωνία προς το κάθετο. Ο χώρος πίσω (άριστερά) από το κάθετο σκέλος είναι βαμμένος γαλάζιος και το χρώμα κατεβαίνει ως το σωζόμενο τέλος του κομματιού κάτω από το περιγραφέν σχήμα. Έπάνω στο γαλάζιο έχει βαφεί κόκκινη γραμμή στο ύψος του όριζόντιου σκέλους της γωνίας που δεν φτάνει ως αυτήν (πίν. 73β: 3).

Θραύσμα, 60×38 χ., πάχ. 22 χ. Μαύρες γραμμές σε ριπιδοειδή διάταξη επάνω σε κίτρινα προσχέδια, πολύ απολεπισμένες και ως επί το πλείστον έξίτηλες (πίν. 73β: 4).

Μικρό τετράπλευρο θραύσμα, 54×45 χ., πάχ. 14 χ. Σε άσπρο φόντο διπλή άμελης μαύρη πινελιά, πλ. που αρχίζει με 16 χ. και αυξάνεται σε 21 χ., 4-7 χ. επάνω από αυτήν, τραβηγμένη σε ευθεία γραμμή, κίτρινη επιφάνεια σωζ. πλ. 2-6 χ.

Θραύσμα 51×35 χ., πάχ. 18 χ. Σε άσπρο φόντο μαύρη ζώνη, πλ. 25 χ., την όποια διαδέχεται προς το σπάσιμο κίτρινη επιφάνεια σωζ. πλ. 12 χ.

Δύο θραύσματα συνανήκοντα άλλα μη συγκολλώμενα. Το ένα συγκολλημένο από δύο κομμάτια, 50×45 χ., πάχ. 22 χ. Το άλλο, τριγωνικού σχήματος, 45×45 χ., πάχ. 20 χ. Στα δύο επιφάνεια ροδόχρωμη μεταξύ δύο κόκκινων ταινιών λοξών μεταξύ τους, πλ. στο πρώτο 15-32 χ., στο δεύτερο 29 χ. Μεταξύ των δύο κόκκινων ταινιών μαύρη πολύ έξίτηλη, πλ. 6-9 χ.

Θραύσμα ασύμμετρα τριγωνικό, 60×53, πάχ. 19-24 χ. Κόκκινη σκούρα επιφάνεια, που διασχίζεται από μαύρη ταινία πλ. 12-14 χ.

Μικρό θραύσμα, 38×35 χ., πάχ. ανώμαλου 20-24 χ. Έπιφάνεια κόκκινη. Έπάνω και λοξά προς αυτήν γαλάζια. Στο τριγωνικό κενό μεταξύ των δύο κίτρινο χρώμα.

Θραῦσμα ἄνωμάλου σχήματος, 73×60 χ., πάχ. 10-15 χ. Ἄσπρο φόντο, πλ. 23 χ., μεταξύ κίτρινης καὶ κόκκινης ἐπιφάνειας, σωζόμενης σὲ ἵχνος.

Θραῦσμα τριγωνικοῦ σχήματος, 53×41 χ., πάχ. 16-25 χ. Κίτρινη ζώνη, πλ. 22 χ., μεταξύ κόκκινης καὶ γκριζας ἐπιφάνειας.

Θραῦσμα 60×31 χ., πάχ. 15-20 χ. Τὸ μισὸ περίπου κόκκινο σκοῦρο, τὸ ἄλλο μισὸ ἄσπρο. Τὸ κόκκινο τραβηγμένο μὲ τὸ χέρι, ὄχι ἀπολύτως εὐθύγραμμο.

Μικρὸ ρομβοειδὲς θραῦσμα, 45×35 χ., πάχ. 10 χ. Ἐπιφάνεια ροδόχρωμη, διασχίζεται ἀπὸ ἐξίτηλη κόκκινη ταινία πλ. 9 χ.

Μεγάλο θραῦσμα, 120×46 χ., πάχ. συν. 26. Διακρίνεται ἡ τελευταία βαμμένη στρώση, πάχ. 4-8 χ. Στὴν ἐπιφάνεια γκριζο καὶ κόκκινο χρῶμα σὲ ἀκατάστατες πινελιές, χωρὶς σαφὲς σχέδιο.

Μεγάλο θραῦσμα σχήματος περίπου ὠοειδοῦς, 115×7 χ., πάχ. συν. 30 χ. Ἐπάνω στὴν ἀρχικὴ στρώση, πάχ. 20 χ., ἀπλώθηκαν ἄλλες δύο, εὐδιάκριτες, πάχ. ἡ δεύτερη 7 χ. καὶ ἡ τρίτη 3 χ. Τὸ κονίαμα δηλ. μετὰ τὴν ἀρχικὴ του κατασκευή, ἀνανεώθηκε δύο φορές. Καὶ στὶς τρεῖς περιπτώσεις βιάστηκε γαλάζιο, ἡ διακόσμηση δηλαδὴ ἀνανεώθηκε χωρὶς ἀλλαγές. Στὸ πρῶτο στρώμα διακρίνεται μὲ δυσκολία ἵχνος μαύρης ταινίας, πλ. περίπου 8 χ. Στὴν τελευταία στρώση τὸ χρῶμα εἶναι ἐντελῶς ἀπολεπισμένο, σώζεται σὲ μικρὰ διασπαρτα ἵχνη.

Μικρὸ περίπου τριγωνικὸ θραῦσμα, συγκολλημένο ἀπὸ δύο μικρότερα, 30×30 χ., πάχ. 12 χ. Στὴ βάση τοῦ τριγώνου ὁμόκεντρες καμπύλες λεπτές γραμμές, τμήματα περιφέρειας, κόκκινη, ἄσπρη καὶ μαύρη, ἀπὸ τὴν ὁποία κρέμονται πρὸς τὸ κέντρο λοξὰ κρόσσια. Ἐπάνω ἀπὸ τὶς γραμμές ἡ ἐπιφάνεια ἔντονα γαλάζια.

Τριγωνικὸ θραῦσμα, 60×60 χ., συν. πάχ. 29 χ. ἔχει δύο εὐδιάκριτες στρώσεις, μία ἄνω-μάλου πάχ. 19 χ. καὶ μία δεύτερη πάχ. 10 χ. Καὶ οἱ δύο βαμμένες κόκκινες, ἡ κατώτερη πιὸ σκοῦρα. Στὴν ἐπιφανειακὴ τὸ διακεκομμένο ἵχνος νήματος πλ. 1 χ.

Μικρὸ θραῦσμα ἄνωμάλου σχήματος, 45×33 χ., πάχ. 14 χ. Στὴν ἐπιφάνεια κόκκινη ζώνη πλ. 20 χ. μεταξύ γκριζας σωζ. πλ. 14 καὶ κίτρινης σωζ. πλ. 3 χ.

Μικρὸ στενόμακρο θραῦσμα, 44×25 χ., πάχ. 21 χ. Ἄσπρο φόντο σωζ. πλ. 25 χ. Ἐπάνω τοῦ κόκκινη ἐπιφάνεια, σωζ. πλ. 13 χ., ἐπάνω σὲ κίτρινο προσχέδιο ποὺ περισσεύει ἔξω ἀπὸ τὸ κόκκινο.

Ὡοειδὲς θραῦσμα, 70×45 χ., πάχ. 10 χ. Ἐπιφάνεια βαμμένη κόκκινη, ἐντελῶς ἐξίτηλη, μὲ ἵχνος νήματος ὅπου ἔχει συγκεντρωθεῖ τὸ χρῶμα.

Ὡοειδὲς θραῦσμα μὲ ὀξεῖα ἀπόληξη στὴ μία ἄκρη, 85×58 χ., πάχ. 11 χ. Ἄσπρο φόντο. Στὸ στρογγυλὸ ἄκρο δύο ἐλαφρὰ καμπύλες γραμμές, κόκκινες, λεπτές, πλ. 1 καὶ 2 χ., ποὺ ἀπέχουν μεταξύ τους 6 χ.

Θραῦσμα τριγωνικὸ μὲ καμπύλες πλευρές, 57×50 χ., πάχ. 12 χ. Βαμμένο κόκκινο καὶ γαλάζιο χωρὶς σαφὴ διαχωρισμὸ τῶν χρωμάτων. Δύο ἵχνη νήματος, ἓνα μέσα στὸ κόκκινο καὶ ἓνα μέσα στὸ γαλάζιο, ποὺ δὲν εἶναι αὐστηρὰ παράλληλα. Ἀπέχουν μεταξύ τους στὴ μία ἄκρη τοῦ κομματιοῦ 30 χ. καὶ στὴν ἄλλη 32 χ. (πίν. 73β: 5).

Μικρὸ θραῦσμα, 50×28 χ., πάχ. 16 χ. Σὲ ἄσπρο φόντο σειρὰ τετραγώνων μὲ πλευρές 13 χ. (σώζονται δύο καὶ ἡ ἀρχὴ τρίτου) (δόμοι κτιρίου;) καὶ 10 χ. χαμηλότερα ἵχνος γαλάζιου χρώματος (πίν. 73β: 6).

Στενόμακρο θραῦσμα, 65×27 χ., πάχ. 23 χ. Σὲ ἄσπρο φόντο βαμμένη διαγωνίως κόκκινη ἐπιφάνεια μὲ κυματιστὸ περίγραμμα.

Θραῦσμα 55×40 χ., πάχ. 17 χ. Ἡ μεγαλύτερη ἐπιφάνειά του σκεπασμένη μὲ ἄλατα ποὺ δὲν καθαρίζουν. Στὴ μία ἄκρη του ἔντονο καὶ βαθὺ ἵχνος τεντωμένου νήματος. Πέρα ἀπὸ τὸ νῆμα ἐξίτηλα ἵχνη κόκκινου χρώματος. Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τοῦ νήματος ἐξ ἴσου ἐξίτηλο ἵχνος μικροῦ κόκκινου κύκλου.

Μεγάλο θραῦσμα, 80×58 χ., πάχ. 16 χ. Σὲ ἄσπρο φόντο γαλάζια ζώνη, πλ. 29 χ., τραβηγμένη μὲ τὸ χέρι. Διακρίνονται πινελιὲς στὸ ἐσωτερικὸ της.

Μικρὸ θραῦσμα, 44×27 χ., πάχ. 14 χ. Ἄσπρο φόντο. Στὴ μία ἄκρη μαύρη γραμμὴ, πλ. 5 χ., καὶ μετὰ ἀπὸ αὐτήν, ὡς τὸ σπάσιμο, γκριζὰ ἐπιφάνεια. Κάτω ἀπὸ τὴ γραμμὴ, 10 χ. χαμηλότερα, κυματιστὴ γραμμὴ κόκκινη, πλ. 3 χ.

Δύο θραύσματα ἀπὸ τὸ ἴδιο θέμα ποὺ δὲν συγκολλῶνται: Ἐνα ἀορίστως τριγωνικόν, 50×50 χ., πάχ. 21 χ., καὶ ἓνα μικρότερο τετράπλευρο, 35×32 χ., πάχ. 17 χ. Καὶ στὰ δύο ἐπιφάνεια καστανοκίτρινη. Τὸ μικρότερο διασχίζεται ἀπὸ καμπύλη μαύρη γραμμὴ, πλ. 4 χ. Τὸ μεγαλύτερο ἐπίσης, ἀλλὰ στὶς δύο ἄκρες του, ὅπου τὸ σπάσιμο, ἔχει ἵχνη ὁμοίων γραμμῶν. Τὸ ἓνα ὁμόκεντρο μὲ τὴ μεσαία γραμμὴ 13 χ. ἀπὸ αὐτήν, τὸ ἄλλο 23 χ. χαμηλότερα ἀλλὰ μὲ ἀντίστροφη καμπυλότητα. Ἴσως σύμπλεγμα ὁμοκέντρων κύκλων;

Θραῦσμα ρομβοειδές, 79×50 χ., πάχ. 11-18 χ. Ἐπιφάνεια κίτρινη σκούρα, σχεδὸν κιτρινοκάστανη. Ἐπάνω της συμπλέγματα πυκνῶν λεπτῶν καστανῶν ὁμορρόπων τόξων, ὀριζοντίων λοξῶν καὶ καμπύλων γραμμῶν, ποὺ δὲν συναποτελοῦν ἀναγνωρίσιμο θέμα (πίν. 73β: 8).

Δύο θραύσματα συνανήκοντα ἀλλὰ μὴ συγκολλώμενα. Τὸ ἓνα τριγωνικόν, 50×45 χ., πάχ. 15-22 χ. Τὸ ἄλλο 29×22 χ., πάχ. (νωπὰ σπασίματα) 8-13 χ. Στὸ μικρὸ σὲ γαλάζιο φόντο μία καμπύλη γραμμὴ, πλ. 2 χ., καὶ ἵχνος ἄλλης πλατύτερης μὲ τὴν ἴδια καμπύλωση, σωζ. πλ. 5 χ. Στὸ μεγαλύτερο ὑπάρχουν αὐτὲς οἱ δύο γραμμές, ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἡ πλατύτερη ἔχει πλ. 6 χ. Κάτω ἀπὸ αὐτὴν κίτρινη ζώνη, πλ. 14 χ., ποὺ ὀρίζεται πρὸς τὴν ἄκρη τοῦ κομματιοῦ, στὸ σπάσιμο, ἀπὸ μαύρη γραμμὴ πλ. 2 χ., τὴν ὁποῖαν ἀκολουθεῖ ἵχνος κίτρινης.

Πέντε θραύσματα, διαστ. 41×35 χ., πάχ. 18 χ., 27×22 χ., πάχ. 15 χ., 24×17 χ., πάχ. 11 χ., 20×14 χ., πάχ. 8 χ. καὶ 12×9 χ., πάχ. 6 χ. Ὅλα μὲ ἄσπρο φόντο καὶ διακόσμηση ἀπὸ κόκκινες γραμμές. Στὸ μεγαλύτερο τρεῖς ὁμόρροπες καὶ περίπου παράλληλες γραμμές, πλ. 3-4 χ. σὲ διαστήματα μεταξὺ τους 9 καὶ 11 χ. Στὸ δεύτερο κόκκινη γραμμὴ, πλ. 4 χ., σὲ κίτρινο προσχέδιο κάτω ἀπὸ δύο κόκκινες ὁμόρροπες ἀγκύλες. Στὸ τρίτο εὐθεῖα γραμμὴ, πλ. 2 χ., καὶ ἀπὸ πάνω της σὲ ἐπαφὴ καμπύλη, πλ. 4 χ. Στὰ δύο τελευταῖα μία ἐπιπλέον γραμμὴ ἀντιστοίχως.

Μικρὸ θραῦσμα τριγωνικόν, 23×20 χ., πάχ. 15 χ. Ἄσπρο φόντο. Μεταξὺ δύο μαύρων γραμμῶν τρίτη μὲ προεξέχοντα κρόσσια, συν. πλ. 18 χ. (πίν. 73β: 9).

Θραῦσμα συγκολλημένο ἀπὸ τέσσερα μικρότερα, 96×70 χ., πάχ. 15-23 χ. Σὲ ἄσπρο φόντο ἐπιφάνεια γαλάζια, σωζ. πλ. 37 χ., ποὺ τερματίζεται μὲ παχιά μαύρη ὀριζόντια γραμμὴ καὶ σχηματίζει μὲ συνεχόμενο σκέλος, πλ. 26-17 χ., ἀμβλεία γωνία. Ἐπίσης, ὁμόρροπη καὶ περίπου παράλληλη πρὸς τὸ ὀρθιο σκέλος, 9 χ. ἀπὸ αὐτό, κατακόρυφη γραμμὴ πλ. 6 χ., ἀπὸ τὴν ὁποία ἐξέχουν δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ πλάγια κρόσσια. Ὅμοια κρόσσια φυτρώνουν ἀπὸ τὴ διαχωριστικὴ ὀριζόντια γραμμὴ τῆς γαλάζιας ἐπιφάνειας πρὸς τὰ

κάτω καὶ πρὸς τὰ ἐπάνω, ὅπου συμπλέκονται μὲ ἐκεῖνα τῆς κατακόρυφης γραμμῆς. Στὸ ἐξωτερικὸ πλευρὸ τοῦ ὄρθιου γαλάζιου σκέλους μαύρη γραμμὴ μὲ προσκολλημένα δύο μεγάλα τεταρτοκυκλικά πετάλια. Πέρα ἀπὸ τὸ ὄρθιο σκέλος ἄσπρο φόντο καὶ ἀκατάστατη μαύρη γραμμὴ, ἐν μέρει ἐξίτηλη (πίν. 73β: 10).

Μεγάλο τριγωνικὸ θραῦσμα, 80×75 χ., πάχ. 10-18 χ. Πρὸς τὴν κορυφὴ τοῦ τριγώνου γαλάζια ἐπιφάνεια, σωζ. πλ. 35 χ., μὲ κόκκινες ἀκαθόριστες καμπύλες γραμμές, ποὺ συνεχίζονται στὴν ἐπόμενη ζώνη, πλ. 32-45 χ., ποὺ ἦταν μαύρη, ἀπολεπισμένη τόσο ὥστε νὰ κυριαρχεῖ τὸ ἄσπρο φόντο. Ἡ ζώνη αὐτὴ τερματίζεται στὸ σπάσιμο στὴ βάση τοῦ τριγώνου μὲ μία ἔντονη κόκκινη πινελιά, πρὸς τὴν ὁποία συμπλέκεται ἄλλη λεπτὴ κόκκινη καμπύλη.

Δύο θραύσματα συνανήκοντα ἀλλὰ ὄχι συγκολλώμενα, ἓνα μεγάλο, συγκολλημένο ἀπὸ τρεῖς ἄλλα, 72×50 χ. πάχ. 15-22 χ., καὶ ἓνα μικρότερο, 28×24 χ., πάχ. 20 χ. Στὸ μεγάλο, σὲ ἄσπρο φόντο, συνδυασμὸς σχημάτων: Στὴν ἄκρῃ τοῦ κομματιοῦ ζωερὴ καὶ πυκνὴ κόκκινη ἐπιφάνεια, χωρὶς σαφὴ διατηρημένα ὅρια. Ἐπάνω στὸ κόκκινο χρῶμα, κατὰ τόπους ἐξίτηλα μαῦρα σχήματα: τμήμα μαύρου κύκλου, ποὺ ἐξελίσσεται σὲ πλατιά κυματοειδὴ καμπύλη, πλ. 13-14 χ. Στὸ ἄβαφο ἄσπρο φόντο λεπτὴ κυματοειδὴ γραμμὴ. Πίσω ἀπὸ τὴν κόκκινη ἐπιφάνεια ἵχνη μαύρης καμπύλης ἀνάλογη πρὸς τὴν προηγούμενη (πίν. 73β: 11). Στὸ μικρὸ κομμάτι συνέχεια τοῦ μαύρου κύκλου καὶ τῆς λεπτότερης μαύρης κυματοειδοῦς γραμμῆς (πίν. 73β: 12).

Θραῦσμα μεγάλο ὠοειδές, 90×85 χ., πάχ. 20-25 χ. Ἐπιφάνεια λεία, βαμμένη κοκκινοκάστανη ἀνοιχτὴ, ποὺ διασχίζεται κατὰ τὸ πλάτος τῆς ἀπὸ ἑξὶ ἀρκετὰ κανονικὰ ὀριζόντιες κόκκινες σκοῦρες γραμμές, πάχ. 9 χ., μὲ διαστήματα μεταξὺ τους 5-6 χ. Οἱ γραμμές συνεχίζονται πρὸς τὰ ἐπάνω ἀπὸ τρεῖς καὶ ἵχνος τέταρτης στὸ σπάσιμο, ποὺ καμπυλώνονται προοδευτικὰ τόσο ὥστε τὸ τμήμα νὰ εἶναι τμήμα περιφέρειας. Τὸ πάχος τῶν τελευταίων γραμμῶν εἶναι 3-5 χ. καὶ τὰ διαστήματα μεταξὺ τους 9-10 χ. (πίν. 73β: 13).

Θραῦσμα ἐπίμηκες, ἀνώμαλο, 51×27 χ., πάχ. 17-15 χ. Ἐπιφάνεια λεία. Ἄσπρο φόντο. Διατηροῦνται δύο λεπτές παράλληλες κόκκινες γραμμές, ποὺ ἀπέχουν μεταξὺ τους 11 χ. Ἡ ζώνη ποὺ ὀρίζουν χωρίζεται μὲ παχιές κόκκινες γραμμές σὲ τετράγωνα πλευρᾶς περίπου 10 χ. (σώζονται δύο ὁλόκληρα καὶ μέρος ἄλλων δύο). Στὴν ἐξέχουσα ἄκρῃ τοῦ θραύσματος ἵχνος γαλάζιου χρώματος.

Θραῦσμα μεγάλο περίπου ὠοειδές, 90×67 χ., πάχ. 28-22 χ. Ἄσπρο φόντο. Κατὰ μῆκος τῆς μιᾶς πλευρᾶς ταινία ἀποσπασματικὴ καὶ γραμμένη μὲ τὸ χέρι ἀπρόσεχτα. Ἀπὸ ἐπάνω τῆς λεπτὴ κόκκινη ὀριζόντια γραμμὴ, ἀπὸ τὴν ὁποία ὀρθώνονται ἕως τὸ σπάσιμο τῆς ἄλλης πλευρᾶς μία λοξὴ γραμμὴ κόκκινη καὶ μία ὁμοιόχρωμη παχιά γραμμὴ (ἡ ἡμιεξίτηλη ἐπιφάνεια) μὲ διάστημα μεταξὺ τους 33 χ. στὴ βάση, ποὺ μειώνεται στὰ 27 χ. στὴ σωζόμενη κορυφὴ τοῦ ἔτσι διαμορφωμένου τριγωνικοῦ σχήματος. Ἐργασία πρόχειρη καὶ ἀδέξια.

MM 15518

Δύο θραύσματα χρωματισμένα κόκκινα σκοῦρα μὲ τὸ χρῶμα ἀπολεπισμένο σὲ πυκνὰ διαστήματα. Τὸ ἓνα, 41×43 χ., πάχ. 18 χ. (πίν. 74α: 2). Τὸ ἄλλο, 85×77 χ., πάχ. ἀνώμαλου 21-30 χ., διατηρεῖ στὴ μία ἄκρῃ του τὸ ἵχνος τεντωμένου νήματος (πίν. 74α: 1).

Μικρὸ θραῦσμα, 23×24 χ., πάχ. ἀκανόνιστου 6-15 χ. Ἄσπρο φόντο. Σὲ μία γωνία γαλάζιο χρῶμα μὲ καμπύλες γκριζες γραμμές. Θέμα ἄδηλο.

Θραῦσμα, 21×25 χ., πάχ. 12 χ. Φόντο λευκοκίτρινο. Στὴ μία ἄκρη του ἵχνος γκριζογάλανης ἐξίτηλης ταινίας (πίν. 74α: 4).

Θραῦσμα, 22×30 χ., πάχ. 10-13 χ. Βαμμένο γαλάζιο μὲ ἄσπρη ἐπιφάνεια στὴ μία του ἄκρη. Τὸ ὄριο τῆς γαλάζιας ζώνης ὄχι σαφές (πίν. 74α: 3).

MM 12625

Μικρὸ θραῦσμα, 21×45 χ., πάχ. 21 χ., μακρόστενο. Συνανήκει μὲ κομμάτια ἀπὸ τὴν ομάδα MM12628 τοῦ ἰδίου δωματίου (8). Φόντο γκριζο, πρῶν γαλάζιο. Σώζεται ἐγκάρσια στὸ κομμάτι καμπύλη γραμμὴ μαύρη, γύρω ἀπὸ καμπύλη ζώνη κόκκινη, ποὺ διασχίζεται ἀπὸ δεύτερη μαύρη γραμμὴ. Ἀκολουθεῖ καμπύλη σειρὰ ἀπὸ ἄσπρα στίγματα (μυζητήρες). Πλόκαμος χταποδιοῦ.

Μικρότατο θραῦσμα, 20×10 χ., πάχ. 16 χ. Ἡ μισὴ ἐπιφάνεια γαλάζια ἢ ἄλλη μισὴ ἄσπρη μὲ ἵχνη μαύρων γραμμῶν.

Ἄλλο ὅμοιο, 20×7 χ., πάχ. σωζ. 5 χ. Γαλάζιο καὶ ἄσπρο. Τὰ χρώματα χωρίζονται ἀπὸ μαύρη γραμμὴ.

Θραῦσμα 37×21 χ., πάχ. 8 χ. Ἄσπρη ἐπιφάνεια ποὺ διασχίζεται ἀπὸ δύο μαῦρες ἀνίσου πάχους καὶ καμπύλου σχήματος γραμμές.

Μικρὸ θραῦσμα, 15×25 χ., πάχ. 18 χ. Σὲ ἄσπρο φόντο τμήμα γαλάζιας ἐπιφάνειας καί, σὲ μικρὴ ἀπόσταση, καμπύλο κίτρινο σχῆμα μεταξὺ δύο μαύρων γραμμῶν.

Τριγωνικὸ μικρὸ θραῦσμα, 20×35 χ., πάχ. 13 χ. Σώζει κίτρινη ἐπιφάνεια στὸ σπάσιμο καὶ κίτρινη γωνία ἐγκάρσια στὸ πλάτος του μὲ μικρὰ μαῦρα φοιιδωτὰ σχήματα στὸ ἄσπρο φόντο μέσα στὴ γωνία.

Μικρὸ στρογγυλὸ θραῦσμα, 26×30 χ., πάχ. 10 χ. Διασχίζεται ἀπὸ αὐλακα τεντωμένου νήματος. Ἀπὸ τὴ μία πλευρὰ τῆς βαμμένο κόκκινο, ἀπὸ τὴν ἄλλη ἄνισο γκριζο.

Ὅμοιο, 25×27 χ., πάχ. 20 χ. Ἄσπρο φόντο μὲ ἵχνη κόκκινης καμπύλης γραμμῆς καὶ ἀπὸ μαῦρα στίγματα. Ἡ ὑπόλοιπη ἐπιφάνεια πρὸς τὸ σπάσιμο κόκκινη.

Θραῦσμα συγκολλημένο ἀπὸ τρία τμήματα, 28×41 χ., πάχ. 6 χ. Ἐσωτερικὴ ἐπιφάνεια λεία. Ἡ ἐξωτερικὴ βαμμένη γκριζογάλανη, στὴ μία ἄκρη κόκκινη μὲ σαφὴ καὶ εὐθύγραμμο χωρισμὸ τῶν δύο χρωμάτων.

Θραῦσμα ἀνώμαλα τριγωνικὸ, συγκολλημένο ἀπὸ τέσσερα τμήματα. Καμπύλη γκριζα (γαλάζια) ζώνη, μὲ λοξὲς ἐγκάρσιες πινελιές, διασχίζει κόκκινη ἐπιφάνεια βαμμένη μὲ εὐδιάκριτες πυκνὲς πινελιές. Μοιάζει νὰ συνανήκει μὲ τὸ προηγούμενο, ὅποτε ἔχουμε κόκκινη ἐπιφάνεια, γαλάζια διάγραμμα ζώνη, πλ. 13 χ., κόκκινη, πλ. 14 χ. καὶ γαλάζια ἐπιφάνεια, σωζ. πλ. 20 χ. (πίν. 74β: 1).

Μεγάλο ἀκανόνιστο θραῦσμα, 70×103 χ., πλ. πολὺ ἀνώμαλου 12-25 χ. Γαλάζια ἐπιφάνεια, ποὺ σώζεται σὲ πλ. 32 χ. καὶ πατεῖ σὲ ἐξίτηλη μαύρη γραμμὴ. Ἀκολουθεῖ σὲ ἄσπρο φόντο καμπύλη ζώνη διαγραμματισμένη μὲ πυκνὲς κάθετες παράλληλες μαῦρες γραμμὲς ἀνὰ 4 ἢ 5 λεπτές, ποὺ πλαισιώνονται μὲ πλατιὲς πάχ. 6-7 χ. Αὐτὰ πατοῦν σὲ μαύρη καμπύλη γραμμὴ. Κάτω ἀπὸ αὐτὴν ὑπάρχει κίτρινη ἐπιφάνεια μὲ πυκνὲς κόκκινες γραμμές, ποὺ

σχηματίζουν τὸ ἴδιο θέμα μὲ τὴν προηγούμενη ἄσπρη ζώνη, δηλαδή 4-5 λεπτὲς γραμμὲς πλαισιωμένες ἀπὸ πλατιές. Ἴσως τμήμα γυναικείου ἐνδύματος. Γραμμὲς καὶ πινελιὲς ἀκατάστατες, διαστήματα ὄχι ἀπολύτως ἴσα, ὅλα τραβηγμένα μὲ τὸ χέρι (πίν. 74β: 2).

Θραῦσμα ἡμιελλειπτικό, συγκολλημένο ἀπὸ τρία τμήματα, 51×70 χ., πάχ. 17 χ. Σώζονται στὶς ἄκρες τοῦ κομματιοῦ δύο ζῶνες γαλάζιες μὲ κόκκινη εὐθύγραμμη ταινία ἀνάμεσά τους, πλ. 25 χ., πλαισιωμένη ἀπὸ λεπτὲς μαῦρες γραμμὲς. Τόσο τὶς γαλάζιες ὅσο καὶ τὴν κόκκινη ζώνη διασχίζουν λεπτὲς μαῦρες κυματοειδεῖς γραμμὲς (πίν. 74β: 5).

Ἀνώμαλα τετράπλευρο θραῦσμα, 72×75 χ., πάχ. 15-20 χ. Γαλάζια ἐπιφάνεια μὲ μικρὲς κόκκινες καταλήξεις σὲ δύο γωνίες. Τὸ κόκκινο χρῶμα βαμμένο σὲ κίτρινο ὑπόστρωμα. Οἱ κόκκινες γωνίες πλαισιώνονται ἀπὸ κυματοειδεῖς διπλὲς μαῦρες γραμμὲς. Ὅμοιες, παράλληλες μεταξύ τους, ἀλλὰ ὄχι πρὸς τὶς προηγούμενες, διασχίζουν τὴ γαλάζια ἐπιφάνεια (πίν. 74β: 4).

Μεγάλο θραῦσμα ἀνώμαλα τετράπλευρο, 141×155 χ., πάχ. 16 χ. Ἄσπρο στιλπνὸ φόντο. Κατὰ μῆκος τῆς μιᾶς μακριᾶς πλευρᾶς μαῦρη γραμμὴ ἀνωμάλου πάχους, ποὺ πλαισιώνει κόκκινη ταινία, ἡ ὁποία, στὴ μία ἄκρη, συνεχίζεται πρὸς τὰ κάτω ὡς σφήνα ἢ ἄκανθα. Ἐπιφάνεια καθαρὴ καὶ στιλπνὴ (πίν. 74β: 6).

Μεγάλο θραῦσμα, συγκολλημένο ἀπὸ δύο κύρια καὶ ἄλλα δύο δευτερεύοντα κομμάτια, 20,5×26,5 ἐκ. πάχ. 45 χ. Διακόσμηση ἐξίτηλη στὸ ἓνα κομμάτι, διατηρημένη στὸ ἄλλο. Ἐπάνω σώζεται στενὴ ζώνη, σωζ. πλ. 16 χ., ποὺ ἔχει κατὰ ἀρκετὰ κανονικὰ διαστήματα 10 χ. κατακόρυφες κόκκινες γραμμὲς, πλ. 8 χ., ἄσπρη ἄβαφη ταινία πλ. 14 χ. καὶ γαλάζια ἐπιφάνεια ποὺ καλύπτει τὸ ὑπόλοιπο τοῦ κομματιοῦ. Τὸ γαλάζιο χρῶμα εἶναι γενικὰ ἐξίτηλο, σώζεται σὲ ἀνώμαλα ἀραιὰ κατάλοιπα (πίν. 74β: 3).

MM 13655

Μεγάλο θραῦσμα, ἀκανόνιστα τετράπλευρο, 12,3×16,5 ἐκ., πάχ. 20-24 χ. Ἡ ἐπιφάνειά του, ἐκτὸς ἀπὸ μικρὴ περιοχὴ στὴν ἄκρη ποὺ εἶναι ἄβαφη, καλύπτεται ἀπὸ ροδόχρωμη βαφή, διαγραμμισμένη σὲ πυκνὰ διαστήματα (6-15 χ.) μὲ λεπτὲς κοκκινωπὲς γραμμὲς. Στὸ ὄριο πρὸς τὴν ἄβαφη πλευρὰ ἡ γραμμὴ εἶναι μαῦρη (πίν. 75α: 1).

Τριγωνικὸ θραῦσμα μὲ μήκη πλευρῶν 45, 50, 56 χ., πάχ. 19 χ. Κατὰ μῆκος τῆς μακριᾶς πλευρᾶς ζώνη γκριζογάλανη, σωζ. πλ. 17-24 χ. Τὸ ὑπόλοιπο ἄσπρο, ἄβαφο (πίν. 75α: 2).

Θραῦσμα 49×35 χ., πάχ. 14 χ. Ἡ ἐπιφάνειά του καλύπτεται ἀπὸ ἄλατα. Διακρίνονται σὲ ἄσπρο φόντο κόκκινη γραμμὴ ἀπὸ τεντωμένο νῆμα καὶ δυσδιάκριτα ἴχνη κόκκινων σχημάτων.

Μικρὸ θραῦσμα, 29×37 χ., πάχ. 12 χ. Ἄσπρη λεῖα ἐπιφάνεια μὲ τμήμα κόκκινης καμπύλης λεπτῆς γραμμῆς ἀκατάστατα βαμμένης (πίν. 75α: 3).

Ὅμοιο θραῦσμα, 22×25 χ., πάχ. 14 χ. Ἄσπρη λεῖα ἐπιφάνεια μὲ ἐλάχιστο ἴχνος μαῦρης γραμμῆς στὸ σπάσιμο, ἀπὸ τὴν ὁποία προβάλλουν δύο ἀκατάστατες λεπτὲς κόκκινες πινελιές, ἡ μία καμπύλη καὶ ἡ ἄλλη ὀρθή.

Μικρότατο θραῦσμα, 12×25 χ., πάχ. 11 χ. Ἄσπρη λεῖα ἐπιφάνεια, σκεπασμένη μὲ μαῦρη βαφή, ποὺ ἔχει πρὸς τὸ ἄσπρο κόκκινο περιγράμμα.

Μικρὸ μακρόστενο θραῦσμα, 14×35 χ., πάχ. 14 χ. Ἄσπρη λεῖα ἐπιφάνεια. Στὴ μία ἄκρη δύο περίπου ὁμόκεντρες κόκκινες λεπτὲς καμπύλες, στὴν ἄλλη ἴχνος κίτρινης βαφῆς.

Μικρὸ θραῦσμα ἀκανόνιστα τριγωνικόν, 27×35 χ., πάχ. 11 χ. Ἄσπρη λεῖα ἐπιφάνεια, τὴν ὁποία διασχίζει μαύρη ταινία, πλ. 7 χ. Ἀκολουθεῖ ἄβαφη ζώνη, πλ. 4 χ., κόκκινη ταινία 6 χ., ἄβαφο 4 χ. καὶ ἵχνος μαύρης βαφῆς (πίν. 75α: 4).

Μικρὸ ἡμιελλειπτικὸ θραῦσμα, 28×34 χ., πάχ. 15 χ. Σὲ ἄσπρο φόντο γαλάζια ὀρθία γραμμὴ, ἀπὸ τὴν ὁποία φύονται πρὸς δεξιὰ δύο μικρὲς μαῦρες καμπύλες (κορυφὴ δέντρου;) (πίν. 75α: 5).

Μικρότατο θραῦσμα, 14×23 χ., πάχ. 14 χ. Ἐπιφάνεια λεῖα, ποὺ καλύπτεται ἀπὸ γαλάζιο χρῶμα μὲ μαῦρες-κόκκινες διασταυρούμενες γραμμές. Θέμα ἀσαφές.

MM 12626 + 15520 + 12628

Τετράπλευρο θραῦσμα, 40×55 χ., πάχ. 11 χ., βαμμένο γαλάζιο. Χρῶμα ζωηρὸ ὁμοιόμορφο.

Θραῦσμα συγκολλημένο ἀπὸ δύο τμήματα. Τὸ ἓνα, τὸ μικρότερο, ἀπὸ τὸ MM 12628 51×80 χ., πάχ. 11-16 χ. Ζώνη γαλάζια, ὅμοια μὲ τὸ προηγούμενο. Ὁρίζεται μὲ μαύρη γραμμὴ λεπτὴ καὶ ὁμοιόμορφη. Πέρα ἀπὸ τὴ γραμμὴ οἱ ἀρχές ἀπὸ κατακόρυφες γραμμές, ποὺ σώζονται σὲ πλ. 10 χ.: Μία λεπτὴ μαύρη. Δύο ὀξύληκτες μαῦρες πάνω σὲ πλατύτερη κόκκινη. Μεταξὺ τους κίτρινο φόντο πλ. 40 χ. Στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ μαύρης εὐθείας γραμμῆς, δύο κόκκινες (ἢ μία κυματοειδῆς) καὶ ἄλλη μία μαύρη. Ἔπεται κατακόρυφη εὐθεία, ἀπὸ τὴν ὁποία ξεκινοῦν ὡς τὸ σπάσιμο δύο λοξὲς καμπύλες (πίν. 76: 5).

Θραῦσμα ἀπροσδιορίστου σχήματος, 50×52 χ., πάχ. 11-17 χ. Ἄσπρο φόντο, σώζεται σὲ πλ. 8-10 χ. Τερματίζεται μὲ ὁμοιόμορφη μαύρη εὐθεία. Πέρα ἀπὸ αὐτὴν ἐπιφάνεια κόκκινη, ὀριζόμενη ἀπὸ μαύρη κατακόρυφη, ὅχι αὐστηρὰ εὐθεία. Ἀκολουθεῖ ἐπιφάνεια γαλάζια μὲ κατακόρυφη μαύρη κυματιστὴ γραμμὴ δίπλα στὸ μαῦρο ὄριο πρὸς τὴν κόκκινη (πίν. 76: 3).

Θραῦσμα ἀκατάστατα πενταγωνικόν, 47×53 χ., πάχ. ἀνώμαλου 6-19 χ. Ἐπιφάνεια ἄσπρη σωζ. πλ. 30 χ. καὶ γαλάζια πλ. 25 χ. Στὶς δύο ἐπιφάνειες φολίδες μὲ μαύρη βαφή, ἀντιμέτωπες ἀπὸ φόντο σὲ φόντο (πίν. 76: 6).

Μικρὸ περίπου τριγωνικὸ θραῦσμα, 30×39 χ., πάχ. 13-25 χ. Γαλάζια ἐπιφάνεια καὶ τμήμα ἄσπρης. Φολίδες ἀντιμέτωπες ἀπὸ χρῶμα σὲ χρῶμα (πίν. 76: 12).

Θραῦσμα περίπου ὠοειδές, ὀξύληκτο, 49×62 χ., πάχ. 19 χ. Τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ γαλάζιο (πλ. 41 χ.), τὸ ὑπόλοιπο (21 χ.) κίτρινο, χωρὶς διαχωριστικὴ γραμμὴ ἀνάμεσα στὰ χρώματα.

Μικρὸ θραῦσμα, 22×34 χ., πάχ. 15 χ. Ἐπιφάνεια κόκκινη καὶ κίτρινη, χωρὶς διαχωριστικὴ γραμμὴ. Στὸ φόντο φολίδες (πίν. 76: 13).

Ὅμοιο 20×37 χ., πάχ. 14 χ. Ἐπιφάνεια κίτρινη 18 χ. καὶ κόκκινη (6 χ.). Στὸ φόντο φολίδες.

Θραῦσμα ἀνώμαλα τριγωνικόν, 52×54 χ., πάχ. 15 χ. (15520). Ἐπιφάνεια κόκκινη καὶ κίτρινη, χωρὶς διαχωριστικὴ γραμμὴ. Στὴν κίτρινη διακρίνονται ἵχνη φολίδων μὲ μαύρη ἐξίτηλη βαφή (πίν. 76: 8).

Θραῦσμα σὲ σχῆμα τομέως κύκλου, 44×50 χ., πάχ. 20 χ. Ἐπιφάνεια κίτρινη καὶ στὴν ἄκρην κόκκινη, χωρὶς διαχωριστικὴ γραμμὴ. Στὸ κίτρινο τμήμα φολίδες καὶ λοξὴ γραμμὴ ἀμυδρὴ γαλάζια πλ. 3 χ.

Θραύσμα ἀπροσδιορίστου σχήματος, 50×70 χ., πάχ. 21 χ. Σώζεται σὲ δύο στρώσεις, μία ἀνώμαλη πάχ. 15 χ. καὶ πάνω σ' αὐτὴν μία ὁμαλὴ ἐπιφανειακὴ πάχ. 6 χ. Στὴν ἐπιφάνεια ζώνη γκριζογάλανη μὲ πυκνὰ ἄσπρα στίγματα κατὰ ἀκανόνιστα διαστήματα. Ἐπάνω τῆς ἐξίτηλη κυματοειδὴς πινελιά, πλ. 3-5 χ., καὶ ἄλλη ἀντίστοιχη, παχύτερη, 5 χ. Ἀκολουθεῖ στὸ σπάσιμο τμήμα ροδοκόκκινης ζώνης, τῆς ὁποίας τὸ χρῶμα εἶναι ἐπιζωγραφισμένο στὸ κίτρινο τοῦ φόντου (πίν. 76: 7).

Θραύσμα τραπεζόσχημο 80×85 χ., πάχ. 20 χ. Κάτω μία κίτρινη ζώνη, πλ. σωζ. 24-29 χ., τὴν ὁποία διασχίζουν ὀριζόντια δύο ἀκανόνιστες κόκκινες κυματοειδεῖς γραμμὲς σὲ ἀπόσταση 7-8 χ. μεταξύ τους. Ἐπάνω ἀπὸ αὐτὲς μαύρη ὄχι πολὺ κανονικὴ γραμμὴ. Τὸ κίτρινο χρῶμα διαδέχεται ἄβαφη ἄσπρη ζώνη μὲ περιθώρια ἀπὸ δύο μαῦρες λεπτὲς γραμμὲς. Στὸ ἐσωτερικὸ τῆς ἐξίτηλης δέσμες ἀπὸ καμπύλες λεπτὲς μαῦρες γραμμὲς. Τὸ ἄσπρο φόντο συνεχίζεται καὶ ἔπάνω ἀπὸ τὸ περιθώριο τῆς ζώνης αὐτῆς ἄζωγράφιστο, μὲ τὴν ἐξαίρεση γαλάζιου τμήματος κύκλου μὲ μαῦρο περιγύραμα, ποὺ σώζεται τμηματικὰ στὴ μία ἄκρῃ τοῦ κομματιοῦ (πίν. 76: 1).

Θραύσμα ἀκανονίστου σχήματος, 77×93 χ., πάχ. 15-17 χ. Τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ εἶναι βαμμένο κίτρινο. Ἐπάνω κίτρινη ζώνη, σωζ. πλ. 11 χ., ποὺ τὴ διασχίζει στὸ σπάσιμο ὀριζόντια μαύρη λεπτὴ γραμμὴ. Ἀκολουθεῖται ἀπὸ ἄσπρη ζώνη ὅμοια τῆς περιγραφομένης στὸ προηγούμενο, μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ στὸ ἐσωτερικὸ συστάδες καμπύλων γραμμῶν, ποὺ τέμνονται ἀπὸ ὅμοιες δημιουργώντας μία ἐντύπωση πολυσύνθετου φολιδωτοῦ. Ἡ ζώνη αὐτὴ καμπυλώνεται ἐλαφρὰ πρὸς δεξιὰ. Ἀπὸ κάτω κίτρινη ἐπιφάνεια, σωζ. πλ. 52 χ., ποὺ γεμίζει μὲ ἓνα σύστημα σταυροειδῶν κόκκινων ροδάκων μὲ ἄσπρα στίγματα στὰ κέντρα τους, ποὺ συμπλέκονται ἔτσι ὥστε νὰ ἔχουν κοινὰ τὰ σκέλη τους ἔπάνω-κάτω καὶ δεξιὰ-ἀριστερά. Τὰ σκέλη αὐτὰ ἀποτελοῦνται ἀπὸ συμπαγεῖς λογχοειδεῖς ἐπιφάνειες ποὺ περιβάλλονται ἀπὸ γραμμικὰ περιθώρια. Ὅλα αὐτὰ κάπως ἀπρόσεχτα ἀλλὰ μὲ ἐντυπωσιακὸ ἀποτέλεσμα (πίν. 76: 2).

Μικρὸ θραύσμα τριγωνικόν, 30×60 χ., πάχ. 8 χ. Κατακόρυφη γαλάζια ζώνη, πλ. 20 χ., ποὺ τελειώνει σὲ ἵχνος κόκκινου χρώματος. Ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ τῆς ἐπιφάνεια γκριζογάλανη μὲ τρεῖς ἔντονες μαῦρες φολίδες καὶ ἵχνος τέταρτης.

Θραύσμα συγκολλημένο ἀπὸ τέσσερα τμήματα (ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ ἓνα ἀπὸ τὴν ὁμάδα MM 12628). Χωρισμένο χρωματικὰ σὲ τρεῖς ζῶνες: Μία κόκκινη, σωζ. πλ. 17 χ., ποὺ μειώνεται σὲ 1 χ. στὸ σπάσιμο. Μία μεσαία γαλάζια, πλ. 30-34 χ., καὶ μία ἀποσπασματικὴ ἄσπρη, σωζ. πλ. 15-29 χ. Καὶ οἱ τρεῖς ζῶνες γεμάτες πυκνὲς φολίδες μὲ μαύρη λεπτὴ βαφή. Τὰ χρώματα τῶν ζωνῶν γράφτηκαν μετὰ τὶς φολίδες, τὶς ὁποῖες δὲν ἀκολουθοῦν μὲ προσοχή (πίν. 76: 14).

Θραύσμα ἀκανόνιστα τετράπλευρο, 105×65 χ., πάχ. 16 χ. Στὴν κάτω ἄκρῃ ὑπόλοιπο κόκκινης ζώνης πλ. σωζ. 10 χ. Ἀκολουθεῖ γαλάζια ζώνη πλ. 31 χ., ποὺ μειώνεται στὰ 25 στὸ ἄλλο ἄκρο. Ἀπὸ ἔπάνω ἄσπρη ἐπιφάνεια μὲ κόκκινη τριγωνικὴ σφήνα. Σὲ ὅλες αὐτὲς τὶς ἐπιφάνειες σειρὲς φολίδων στίς ὁποῖες εἶναι ἐπιζωγραφισμένα τὰ χρώματα (πίν. 76: 4).

Πέντε θραύσματα διαφόρων μεγεθῶν, τὰ τρία συγκολλημένα ἀπὸ δύο ἕως ἑντεκα τμήματα. Τὰ σχήματα ποὺ προέκυψαν εἶναι ποικίλα, ἀσύμμετρα καὶ ἀπροσδιόριστα, μὲ τὴν ἐξαίρεση τῶν δύο μικροτέρων, ποὺ εἶναι μονὰ καὶ ἔχουν σχῆμα τριγωνικόν (τὸ μικρότερο) καὶ ἀκανόνιστο τετράπλευρο (τὸ ἄλλο). Ὅλα συνανήκουν, εἶναι δηλαδὴ τμήματα τῆς

Ίδιας παραστάσεως, αλλά δὲν συγκολλῶνται περισσότερο ἀπὸ ὅσο ἔγινε ἤδη (πίν. 76: 4, 6, 9-14). Γενικὲς τοὺς διαστάσεις: Τὸ τριγωνικὸν 61×42 χ., πᾶχ. 11 χ. Τὸ τετράπλευρον 63×100 χ., πᾶχ. 19 χ. Τὸ μικρότερον ἀπὸ τὰ συγκολλημένα 132×70 χ., πᾶχ. 11 χ. Τὸ ἐπόμενο σὲ μέγεθος (συγκολλημένο ἀπὸ τρία τμήματα) 28×18 ἐκ., πᾶχ. 28 χ. Τὸ μεγαλύτερον, σὲ τρία τμήματα (ἡ συγκόλλησις δὲν συμπληρώθηκε λόγῳ τοῦ βάρους του) 38×28 ἐκ., πᾶχ. ἀνώμαλον 35 ἕως 20 χ. Ἡ διακόσμησις ἴδια σὲ ὅλα. Πρῶτα καλύφθηκε ὁλόκληρη ἡ ἐπιφάνεια μὲ πυκνὲς σειρὲς φολίδων, σχεδιασμένες μὲ μαύρη βαφή. Ἐπειτα ἐβάφτηκαν λωρίδες κόκκινες, κίτρινες καὶ γαλάζιες, ποὺ ἐπέερασαν ἐπάνω ἀπὸ τὶς φολίδες, χωρὶς νὰ προσαρμόζονται στὸ σχῆμα τοὺς.

Τὸ πρῶτον ἀπὸ δεξιὰ θραῦσμα εἶναι συγκολλημένο ἀπὸ τρία τμήματα σὲ σχῆμα ἀόριστα τριγωνικόν, μὲ κενὸν τμήμα στὴ βάση του. Δεξιὰ ὀρίζεται ἀπὸ κατακόρυφον γαλάζιον ταινίαν, τὴν ὁποία διατρέχει λεπτὴ μαύρη κυματοειδὴς γραμμὴ. Πέρα ἀπὸ τὴν ταινίαν, στὸ σπάσιμον, ὑπόλοιπον κόκκινης ἐπιφάνειας. Τὸ ὑπόλοιπον σχῆμα ἀριστερὰ τῆς ταινίας καλύπτεται ἀπὸ σειρὲς συνεχομένων φολίδων, ποὺ ἐπιζωγραφίζονται ἀπὸ ἑπτὰ διαδοχικὰς καμπύλες ζώνες: Ἡ πρώτη, ἐπάνω, κίτρινη. Ἀκολουθεῖται ἀπὸ βραχύτερη κόκκινη σφήνα, ποὺ δὲν φθάνει ὥς τὸ σπάσιμον. Μεσολαβεῖ λευκὴ ἄγραφτη ἐπιφάνεια μὲ δύο σειρὲς φολίδες καὶ ἔπονται πρὸς τὰ κάτω μία γαλάζια ζώνη, ποὺ καλύπτει δύο σειρὲς φολίδες, μία κίτρινη (τρεῖς σειρές), μία κόκκινη (δύο σειρές, διακοπτόμενη ἀπὸ τὸ κενὸν στὴ βάση τοῦ τριγώνου) καί, ἀριστερὰ τοῦ σπασίματος, τμήμα δεύτερης γαλάζιας, πλάτους τουλάχιστον δύο σειρῶν (πίν. 76: 10).

Στὸ ἀπὸ κάτω μεγαλύτερον θραῦσμα ἡ διακόσμησις εἶναι βασικὰ ἡ ἴδια, μὲ τὴν λοξὴν ὀρθὴν λωρίδα, τὴν κυματοειδὴ τῆς γραμμὴ καὶ ἔξω ἀπὸ αὐτὴν τὸ ἵχνος τῆς κόκκινης ἐπιφάνειας, καὶ τὶς φολίδες ἐπιζωγραφισμένες ἀπὸ τὶς ἑγχρωμες ταινίες. Ἐδῶ ὅμως ἡ ἐπιφάνεια διαιρεῖται σὲ δύο πεδία, ποὺ χωρίζονται ἀπὸ λεπτὴ ἄσπρη ζώνη, πλ. 10-16 χ. Στὸ σημεῖον αὐτὸ οἱ φολίδες, ὁμόρροπες στὸ προηγούμενον σύνολον, χωρίζονται σὲ δύο ἀντιμέτωπα σύνολα καὶ οἱ ἑγχρωμες λωρίδες, καὶ αὐτὲς ἐλαφρὰ καμπύλες, εἶναι ἀντιστοιχῶς προσαρμωσμένες στὴ φορὰ τῶν φολίδων. Ἔτσι ἔχουμε κατάλοιπον κίτρινης λωρίδας σωζ. πλ. 18 χ., γαλάζια πλ. 36 χ. (τρεῖς σειρὲς φολίδες), κόκκινη πλ. 30 χ. (δύο σειρὲς φολίδες), ἓνα τριγωνικὸν τμήμα κίτρινον ποὺ γεμίζει τὸ διάστημα μεταξὺ τῆς καμπύλης τῆς κόκκινης λωρίδας καὶ τῆς ἄσπρης διαχωριστικῆς ζώνης. Ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ τῆς οἱ λωρίδες ἀκολουθώντας τὶς φολίδες, καμπυλώνονται (ἐλαφρότερα ἀπὸ τὶς προηγούμενες) καὶ εἶναι μία γαλάζια πλ. 40 χ. καὶ μία κίτρινη πλ. 35 χ., ποὺ ἀκολουθεῖται ἀπὸ ἵχνος γαλάζιας ἐπάνω στὸ σπάσιμον (πίν. 76: 11). Τὸ τρίτον μεγάλο, ἀριστερὰ, συγκολλημένο ἀπὸ ἑννέα κομμάτια, ἔχει καὶ αὐτὸ σχῆμα τριγώνου μὲ ἀσύμμετρον ἐπιμήκυνσιν τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς. Ἡ ἐπιφάνειά του εἶναι πολὺ φθαρμένη καὶ τὰ χρώματα ἐξίτηλα. Στὸ ἄκρον τῆς ἐπιμήκυνσης ὑπάρχει ἵχνος κόκκινου χρώματος, ἀκολουθούμενον ἀπὸ πλατὺ ἄβαφιν λωρίδα. Ἐπάνω ἀπὸ αὐτὴν διατηρεῖται γαλάζια ζώνη, πλάτους δύο σειρῶν φολίδων, ποὺ σταματᾷ πρὶν ἀπὸ τὸ πρὸς ἀριστερὰ σπάσιμον σὲ μία κίτρινη λωρίδα λοξὴ πρὸς τὰ ἐπάνω. Σὲ αὐτὴν τερματίζεται καὶ ἡ μετὰ τὴν γαλάζια κόκκινη ζώνη. Ἡ κίτρινη λωρίδα γυρίζει πρὸς τὰ δεξιὰ καλύπτοντας μία ἀντίστοιχον στὸ πλάτος τῆς ἐπιφάνειας, ἀκολουθούμενη στὴν κορυφὴ τοῦ τριγώνου ἀπὸ γαλάζιον χρῶμα. Ἀριστερὰ τῆς κίτρινης ταινίας, στὸ σπάσιμον, σώζεται ἵχνος γαλάζιου χρώματος καὶ ἐπιφάνεια ἄβαφιν ἢ μὲ ἀπολεπισμένη τὴν ἀρχικὴ τῆς ἐπιζωγράφου (πίν. 76: 9).

Τὸ τελευταῖο μικρὸ θραῦσμα σώζει μέρος τῆς ὀρθίας γαλάζιας λωρίδας-ὀρίου, σωζ. πλ. 23 χ., μὲ τμήμα τῆς κυματοειδοῦς γραμμῆς ποὺ τὴν διατρέχει καὶ μέρος τῆς φολιδωτῆς γκριζογάλανης ἐπιφάνειας. Τὸ γαλάζιο χρῶμα ἀπλώθηκε ἐπάνω στὸ γκριζογάλανο, τὸ ὁποῖο ἐκάλυψε.

ΚΑΤΩΓΙ 9

MM 15517, κονιάματα ἐπιχώσεως

Ἀρκετὰ μεγάλο θραῦσμα, 80×77 χ., πᾶχ. 30 χ., ἀνώμαλο. Φόντο ἄσπρο, χωρισμένο στὰ δύο ἀπὸ φόντο κίτρινο μὲ ὄχι καλὰ καθορισμένα ὅρια. Στὴ μία ἄκρη σώζεται μικρὴ γαλάζια ἐπιφάνεια, στὸ πλάι τριγωνικὸ σφηνοειδὲς σχῆμα γαλάζιο (πίν. 75β: 1).

Πλάκα ἀπὸ κονίαμα τετράπλευρο, 15×16 ἐκ., πᾶχ. 40 χ. Οἱ δύο πλευρὲς τῆς σχηματίζουν ὀρθὴ γωνία. Οἱ ἄλλες δύο κομμένες καὶ στρογγυλεμένες. Φόντο ἄσπρο. Στὴν πλευρὰ του, στὴ στρογγυλεμένη γωνία, καμπύλη ταινία, πᾶχ. 12 χ., ποὺ διακόπτεται ἀπὸ τὸ σπάσιμο τῆς πλευρᾶς. Ἀπὸ τὴν ταινία, κοντὰ στὴν ἄκρη τῆς, ἐξέχει πρὸς τὰ πίσω μία λεπτότερη γραμμὴ, πᾶχ. 5 καὶ μήκ. 26 χ., ποὺ τῆς δίνει ἐκ πρώτης ὄψεως τὸ σχῆμα ὀξείας ἀπολήξεως. Τὸ τρίγωνο μεταξὺ τῶν δύο ταινιῶν ἄσπρο. Τὸ διάστημα πίσω ἀπὸ αὐτό, καθὼς καὶ κάτω ἀπὸ τὴ γραμμὴ, βαμμένο γαλάζιο. – Ἡ πλάκα στὸ πίσω μέρος τῆς ἔχει κυκλικὸ κοίλωμα διαμ. 7 ἐκ. καὶ βάθους, ἀνώμαλου, 16 χ. (πίν. 75β: 2).

Θραῦσμα ἀκανόνιστο τριγωνικὸ σὲ δύο ἐπάλληλες στρώσεις κονιάματος, 45×30 χ., συν. πᾶχ. 9 χ. Πᾶχ. τῆς κάτω στρώσης 7 χ., τῆς ἐπάνω 2-6 χ. Στὴν ἐπάνω στρώση στὴ βάση τοῦ τριγώνου ταινία κόκκινη ἐξίτηλη. Στὴν κάτω, ὅμοια, ἀλλὰ πρὸς τὴν κορυφὴ τοῦ τριγώνου μαντεύεται ἡ ὑπαρξὴ ζωηρῆς κόκκινης βαφῆς.

Θραῦσμα μικρὸ τριγωνικὸ μὲ καμπύλη τὴ βάση τοῦ τριγώνου, 41×39 χ., πᾶχ. 8 χ. Ἄσπρο φόντο. Στὴν κορυφὴ τοῦ τριγώνου κόκκινη ζωηρὴ βαφὴ σὲ καμπύλο σχῆμα (πίν. 75β: 3).

Θραῦσμα ἐπίμηκες, ὀξύληκτο, 60×30 χ., πᾶχ. 9 χ. Ἄσπρο φόντο. Στὴ στενὴ του πλευρὰ ἵχνος ἐπίστρωσης, πᾶχ. 1 χ., μὲ ἐξίτηλα ἵχνη ἀραιῆς κόκκινης βαφῆς σὲ ἄσπρο φόντο. Στὸ ὑπόλοιπο, παλαιότερο, κομμάτι ἐπίσης ἄσπρο φόντο μὲ δύο ζωηρὰ κόκκινα καμπύλα σχήματα, τὰ ὁποῖα μοιάζει νὰ μιμήθηκε ἡ νεότερη προσθήκη. Συνανήκει ἀλλὰ δὲν κολλάει μὲ τὰ δύο προηγούμενα.

Θραῦσμα ἀκανόνιστο ἡμικυκλικό, 60×57 χ., πᾶχ. 20 χ. Ἡ μισὴ καμπύλη τοῦ ἡμικυκλίου βαμμένη κίτρινη. Στὴ μέση περίπου τῆς σωζ. κίτρινης ἐπιφάνειας λεπτὴ ἡμικυκλικὴ γραμμὴ τὴν διχοτομεῖ. Ἡ κίτρινη καμπύλη συναντᾶται μὲ ἄλλη κόκκινη μὲ λεπτὸ μαῦρο περίγραμμα, πλ. 12 χ. Ἐπάνω ἀπὸ τὴν κόκκινη ἐξηρημένη ἄσπρη καμπύλη, πλ. 9 χ. Μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς κίτρινης ἡ ἐπιφάνεια βαμμένη μαύρη ἐξίτηλη.

Θραῦσμα ἀκανόνιστα καρδιόσχημο. Σὲ μέρος τῆς ἐπιφάνειάς του λεπτότατο ἐπίχρισμα ἄσπρο. Στὴν ἐπάνω καμπύλη τοῦ σχήματος ζώνη μαύρη ἐξίτηλη, σωζ. πλ. 20-30 χ., ἀπὸ κάτω τῆς χρῶμα κίτρινωπὸ ἐξίτηλο. Διαστ. 70×56, πᾶχ. 19 χ. (πίν. 75β: 5).

Θραῦσμα τετράπλευρο ἀκανόνιστο, 59×56 χ., πᾶχ. 21-25 χ. Ἡ ἐπιφάνειά του βαμμένη

γκριζα ανοιχτή. Ἐπάνω λεπτή ταινία γκριζα, λίγο πιὸ σκούρα, πρὸς τὴν ὁποία κατεβαίνουν χωρὶς νὰ τὴν φτάνουν δύο ὅμοιες ἀνίσου πάχους (1-3 χ.) ἐλαφρὰ λοξὲς γραμμὲς. Ἡ ἐπιφάνεια ἀπὸ τὶς γραμμὲς ὥς τὴ σωζόμενη πλευρὰ τοῦ κομματιοῦ βαμμένη κίτρινη (πίν. 75β: 6).

Δύο θραύσματα συγκολλημένα. Συν. μῆκ. 13 ἐκ., πλ. 6,5-7 ἐκ. Σώζει βαμμένο γαλάζιο ἐξίτηλο κύκλο, διαμ. 9,2 ἐκ., πλ. 7-22 χ. Στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ δεύτερος ὁμόκεντρος, διαμ. 43 χ. καὶ πλ. 9-2 χ. Μεταξὺ τῶν δύο κύκλων καὶ γύρω στὸν μεγάλον ἔχνη ἀπολεπισμένα μαύρου κύκλου, ποὺ περιβάλλει τοὺς γαλάζιους καὶ ἀφήνει νὰ φαίνεται τὸ ἄσπρο φόντο. Τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ μικρότερου βαμμένο κίτρινο. Στὴν πλευρὰ πρὸς τὴν ὁποία ἀδυνατίζουν οἱ δύο κύκλοι σώζεται εὐθεία γαλάζια ζώνη καὶ τὸ τριγωνικὸ διάστημα μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ μαύρου κύκλου εἶναι βαμμένο κόκκινο. Σχέδιο ἀδέξιο, χρώματα βαμμένα ἀπρόσεχτα (πίν. 75β: 7).

Τρία θραύσματα συγκολλημένα, δύο μεγάλα καὶ ἓνα μικρό. Γεν. μῆκ. 9,3 ἐκ. × 8 ἐκ. τοῦ μεγάλου καὶ 6 ἐκ. τοῦ μικρότερου. Τὸ μικρὸ συμπλήρωμα 30×10 χ., πᾶχ. 18-23 χ. Βαμμένο: ἐπάνω ἀπὸ ἄσπρο φόντο πλατιά (38 χ.) γκριζα ταινία μεταξὺ δύο μαύρων γραμμῶν. Ἐπάνω ἀπὸ αὐτήν, στὴν κορυφὴ τοῦ μεγάλου κομματιοῦ, κόκκινη ἐπιφάνεια (ταινία;) (πίν. 75β: 8).

Θραῦσμα 70×44 χ., πᾶχ. 20 χ. Τὸ πολὺ λεπτὸ ἐπίχρισμα ποὺ σώζεται στὴν ἐπιφάνειά του διατηρεῖ γαλάζιο χρῶμα σὲ ἄσπρο φόντο.

Θραῦσμα μακρόστενο ἐπίμηκες. Σὲ ἄσπρο φόντο βαμμένη κόκκινη ἐπιφάνεια, ποὺ τερματίζεται στὴ μία πλευρὰ τῆς σὲ εὐθεία γραμμή.

Θραῦσμα ἀκανόνιστο τετράπλευρο, 65×36 χ., πᾶχ. 15-25 χ. Ἡ μισὴ περίπου ἐπιφάνειά του βαμμένη μὲ ἐξίτηλο γαλάζιο χρῶμα, ἡ ὑπόλοιπη κίτρινη.

Μικρὸ θραῦσμα, 45×35 χ., πᾶχ. 13 χ. Βαμμένο τμήμα κύκλου κόκκινο, ποὺ περιβάλλεται μὲ κυκλικὴ ταινία ἄσπρη, πλ. 10-13 χ., καὶ αὐτὴ μὲ πλατιά γκριζα-γαλάζια, πλ. 21 χ., μεταξὺ δύο μαύρων γραμμῶν (πίν. 75β: 14).

Τετράπλευρο τραπεζόσχημο θραῦσμα, 47×41 χ., πᾶχ. 14 χ. Βαμμένο κίτρινο. Ἐπάνω σὲ αὐτὸ τμήμα τοῦ κομματιοῦ καλύπτεται ἀπὸ λεπτότατη στρώση ἐξίτηλου πρόχειρα βαμμένου γαλάζιου χρώματος.

Θραῦσμα 48×32 χ., πᾶχ. 13 χ. Βαμμένη γαλάζια, ταινία πλ. 21 χ., μεταξὺ ἐπιφανειῶν ἀπολεπισμένου κόκκινου καὶ ἐξίτηλου κίτρινου χρώματος (πίν. 75β: 9).

Μικρὸ ἀκανόνιστο τετράπλευρο θραῦσμα, 33×30 χ., πᾶχ. 12 χ. Ἄσπρο φόντο. Μαύρη παχιά γραμμὴ, πρὸς τὴν ὁποία κατεβαίνει λοξὴ κόκκινη ὁμοία. Ἡ τριγωνικὴ ἐπιφάνεια μεταξὺ τῶν δύο γραμμῶν βαμμένη κίτρινη (πίν. 75β: 4).

Θραῦσμα συγκολλημένο ἀπὸ δύο μικρότερα, 70×49 χ., πᾶχ. 10 χ. Ἄσπρο φόντο. Στὴ μία πλευρὰ, κατὰ μῆκος, καμπύλη λεπτή ταινία κόκκινη, πᾶχ. 3 χ. Ἀκολουθεῖ πρὸς τὸ σπάσιμο φόντο πλ. 7 χ. καὶ ἐπιφάνεια χρώματος γκρι-γαλάζιου, ποὺ σώζεται σὲ μικρὴ ἔκταση.

Θραῦσμα ἀκανόνιστα τετράπλευρο, 58×50 χ., πᾶχ. 15 χ. Κατὰ μῆκος τῆς μιᾶς πλευρᾶς σώζεται κόκκινη γραμμὴ μὲ ἔχνη ἐγκαρσίων τεθλασμένων, δηλ. τὰ ἔχνη στήλης τεθλασμένων μὲ μονὸ περιθώριο. Στὸ ὑπόλοιπο, σὲ ἄσπρο φόντο, τμήμα γκρι-γαλάζιου κύκλου μὲ μαύρη περιφέρεια, διαιρημένη ἀκτινωτὰ μὲ ἀδέξιες λεπτὲς γραμμὲς σὲ φύλλα ρόδακος ἀνί-

σου πλάτους, πού συνδέεται με τή στήλη μέσω πλατιάς ἐλαφρὰ καμπύλης ὁμοιόχρωμης προεκτάσεως, πλ. 21 χ., με μαῦρα περιθώρια.

Θραῦσμα ἀκανονίστου σχήματος, 80×60 χ., πάχ. 14 χ. Στὴν ἐπιφάνειά του σώζονται δυσδιάκριτα ἀπολεπισμένα ἴχνη κόκκινου καὶ γαλάζιου χρώματος.

Θραῦσμα ἀκανονίστου ὀξύληκτου σχήματος, 90×53 χ., πάχ. 20 χ. Ἐπιφάνεια βαμμένη κόκκινη, καλυμμένη με ἐπίχρυσμα ἄσπρου κονιάματος, πάχ. 2-3 χ. Πιθανότατα συνανήκει ἀλλὰ δὲν συγκολλᾶται με τὸ προηγούμενο.

Θραῦσμα τραπεζόσχημο με ἀνώμαλες πλευρές, 72×40 χ., πάχ. 15-20 χ. Ἄσπρο φόντο. Ἡ ἐπιφάνειά του καλύπτεται σχεδὸν ὁλόκληρη ἀπὸ γαλάζιο χρῶμα, πού διαγράφει καμπύλη στὸ κάτω μέρος (πίν. 75β: 10).

Θραῦσμα στρογγυλὸ με ὀξεία ἀπόληξη στὴ μία πλευρά, 60×55 χ., πάχ. 19-22 χ. Σὲ ἄσπρο φόντο κατὰ μῆκος τοῦ σπασίματος πλατιά κίτρινη περιφέρεια κύκλου σωζ. πλ. 11 χ., πού συναντᾷ ὅμοια κόκκινη, σωζ. πλ. 12 χ., με μαῦρα ἐξίτηλα περιγράμματα. Μεταξὺ τῶν δύο, σὲ ἐπαφὴ με τὴν κίτρινη ταινία, μαῦρο ἐξίτηλο τμήμα ἐλλειψοειδοῦς σχήματος, πού ἀφήνει μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς κόκκινης ταινίας ἄσπρη ἄβαφη καμπύλη ἐπιφάνεια, πλ. 10 χ. (πίν. 75β: 11).

Θραῦσμα ὀξύληκτο, 75×31 χ., πάχ. 20 χ. Καλύπτεται ἀπὸ κόκκινη πυκνὴ βαφή, πού ἔχει ἀποσπάσει σὲ διάφορα σημεία κάτω ἀπὸ ὑπόλοιπα ἄσπρου φόντου στὸ σπάσιμο (πίν. 75β: 12).

Θραῦσμα τριγωνικὸ, 32 χ. στὴ βάση καὶ 50 χ. στὸ ὕψος. ἔχει δύο στρώματα. Τὸ κάτω, μόνις διακρινόμενο, σώζει κόκκινη ταινία σὲ ἄσπρο φόντο. Τὸ ἐπάνω, τελικὸ καὶ λεῖο, ἔχει στὴ βάση του τὸ ἴδιο θέμα ἀπὸ ἀνοιχτὸ ἀραιὸ κόκκινο χρῶμα σὲ σωζ. πλ. 11 χ. (πίν. 75β: 13).

Θραῦσμα ρομβοειδές, ἀνώμαλο, με μήκη πλευρῶν 38, 32, 30 καὶ 28 χ. Ἄσπρο φόντο, πού διασχίζεται διαγωνίως ἀπὸ μαῦρη ἐν μέρει ἐξίτηλη ταινία, ἀπὸ τὴν ὁποία κατεβαίνει ὅμοια μόνις σωζόμενη καμπύλη κόκκινη. Ἡ γωνία μεταξὺ τῶν δύο ταινιῶν βαμμένη κίτρινη.

Τρία μεγάλα σύνολα, συγκολλημένα ἀπὸ πολλὰ ἐπιμέρους θραύσματα, ἓνα συγκολλημένο ἀπὸ δύο θραύσματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ ἓνα ἔχει ἀριθμὸ MM 15512, καὶ ἕξι μονὰ θραύσματα διαφόρων μεγεθῶν καὶ σχημάτων. Τὸ μεγαλύτερο, συγκολλημένο ἀπὸ ἕξι τμήματα, διαστ. 250×200 χ., τὸ μικρότερο μονὸ 45×29 χ. Πάχ. γενικὸ ἀκανόνιστο 10 ἕως 20 χ. Ὅλα φέρουν σὲ ἄσπρο φόντο μεγάλες ἀκανόνιστες κηλίδες κίτρινες, οἱ περισσότερες ἀποσπασματικές. Σὲ τέσσερα ἀπὸ αὐτὰ διατηροῦνται διπλὲς καμπύλες, οἱ ὁποῖες ὑποδηλώνουν τὴν περίμετρο τοῦ σχήματος, πού εἶναι μία μεγάλη ὀκτώσχημη ἀσπίδα (πίν. 77α).

ΚΑΤΩΓΙ 10

MM 15512, κονιάματα δαπέδου

Θραῦσμα 54×35 χ. Πλατιά κόκκινη σκούρα ταινία (πλ. 37 χ.) σὲ ἄσπρο φόντο. Τραβηγμένη με ἀκρίβεια, ὅχι με τὸ χέρι. Δὲν ὑπάρχει ἴχνος νήματος. Πάχ. ἀνώμαλο 13-15 χ. (πίν. 78α: 1).

Θραύσμα 43×20 χ. Γαλάζια ταινία, πλ. 19-21 χ., σὲ ἄσπρο φόντο. Ταινία κάπως λοξή, μὲ τὸ χέρι, ἀνισοπλατῆς. Στὴν ταινία γκριζα περιθώρια καὶ ὅμοια διαγράμμιση μὲ ἀπρόσεχτες γραμμές, ποὺ καμπυλώνουν στὴ μία ἄκρη (κάτω;). Πάχ. περιθωρίων καὶ διαγράμμισης 2-3 χ. Πάχ. θραύσματος 14 χ. (πίν. 78α: 5).

Θραύσμα 50×30 χ. μὲ ὀξεία ἀπόληξη, πάχ. 20 χ. Στὸ ἓνα ὀξὺ ἄκρο ὑπόλοιπα κοκκινωπῆς ἐπιφάνειας. Ἀκολουθεῖ κίτρινη ταινία πλ. 23 χ. καὶ ἀπὸ κάτω ἐναλλάσσεται κίτρινη ἐπιφάνεια μὲ γαλάζια διαιρεμένη σὲ φολίδες.

Θραύσμα συγκολλημένο ἀπὸ 4 κομμάτια. Κόκκινη σκούρα ἐπιφάνεια, στὴν ὁποία εἰσχωρεῖ ὀξὺληκτη λευκὴ γλώσσα. Πάχ. ±25 χ. Ἡ γλώσσα ἀρχίζει μὲ 13 χ. καὶ καταλήγει σὲ 3 χ. Γεν. διαστ. 63×60 χ. (πίν. 78α: 6).

Θραύσμα 50×40 χ., πάχ. 10-11 χ. Βαμμένο κίτρινο, κάπως ἐξίτηλο, σὲ μία ἄκρη ἐξηρημένη μικρὴ ἄσπρη ἐπιφάνεια σὲ σχῆμα ἄκρης δακτύλου. Ἀγνώστου σχήματος στὸ σύνολό της (πίν. 78α: 2).

Θραύσμα ἀνώμαλα τριγωνικό, ὀξὺληκτο. Στὸ πλατὺ ἄκρο τοῦ ταινία γκριζα μὲ σκούρα καστανὴ γραμμὴ κάτω γιὰ περιθώριο, σχεδιασμένη ἐπάνω σὲ κίτρινο ὑπόστρωμα. Κάτω ἀπὸ τὴν ταινία τριγωνικὴ ἄσπρη ἐπιφάνεια. Στὴ μύτη τοῦ τριγώνου σώζεται ἵχνος κιτρινωπῆς βαφῆς, ὅπως κάτω ἀπὸ τὸ χρῶμα τῆς καστανῆς γραμμῆς. Ἐὰν εἶναι ἔτσι, τότε ἡ ἄσπρη ἐπιφάνεια θὰ εἶχε πλ. 28 χ. Γεν. διαστ. 60×41 χ., πάχ. 9-10 χ. (πίν. 78α: 3).

Θραύσμα ἀνωμάλου σχήματος, 45×50 χ., σωζ. πάχ. 20-21 χ. Τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ ἄβαφο ἄσπρο. Στὸ ἓνα ἄκρο ἐπιφάνεια κίτρινη μὲ κόκκινη γραμμὴ ἀπὸ κάτω, ἀπὸ τὴν ὁποία ὑψώνεται, σὰν πλευρικὸ περιθώριο, κατακόρυφη καμπύλη γραμμὴ (πίν. 78α: 7).

Θραύσμα 73×52 χ., πάχ. 23 χ. Ἄσπρη ἐπιφάνεια μεταξὺ κιτρίνων ἐπιφανειῶν, ποὺ ἔχουν γκριζα λεπτὴ γραμμὴ γιὰ περιθώριο. Στὴν κάτω κίτρινη ἐπιφάνεια, κάτω ἀπὸ τὸ περιθώριο, τμῆμα λοξῆς καμπύλης γραμμῆς γκριζόμαυρης (πίν. 78α: 12).

Μικρὸ θραύσμα, 35×24 χ., πάχ. 7 χ. Ἐσωτερικὴ ἐπιφάνεια λεῖα καὶ στιλπνὴ, τοίχωμα ἐλαφρότατα καμπύλο. Στὴν ἐξωτερικὴ ἐπιφάνεια ἐπάνω κόκκινη γραμμὴ. Ἀπὸ κάτω ὀρθία κόκκινη ὀξὺληκτη γραμμὴ σὰν φλόγα ἢ κορυφὴ μικροῦ δέντρου (πίν. 78α: 13).

Μεγάλο τραπεζόσχημο θραύσμα, 125×65 χ., πάχ. 16 χ. Σώζει σὲ ἄσπρο φόντο ἓνα μεγάλο κύκλο καί, στὸ σπᾶσιμο, τμῆμα ἐνὸς ἄλλου. Οἱ κύκλοι ἔχουν κίτρινη περιφέρεια, ἀπὸ τὴν ὁποία ἡ μισὴ περίπου εἶναι βαμμένη ἀπρόσεχτα μαύρη καὶ τὸ μαῦρο χρῶμα, ἀραιὸ καὶ ἐξίτηλο, γεμίζει τοὺς κύκλους, ποὺ εἶναι τελείως ἀσύμμετροι. Τμῆμα παραστάσεως θριγκοῦ; (πίν. 78α: 4).

Ἀκανόνιστα τριγωνικὸ θραύσμα, 110×80 χ., πάχ. 25 χ. Ἄσπρο φόντο. Στὴν κορυφὴ τοῦ τριγώνου τμῆμα συμπαγοῦς καστανοκόκκινου κύκλου.

Θραύσμα ὀξὺληκτο, ἀόριστα τριγωνικό, 60×70 χ., πάχ. 10 χ. Στὴ μέση τοῦ φαρδιὰ ταινία γαλάζια, πλ. 40 χ., ποὺ ἔχει μαῦρες γραμμές γιὰ περιγράμματα καὶ εὐρίσκεται μεταξὺ δύο κίτρινων ἐπιφανειῶν, ἀπὸ τίς ὁποῖες ἡ μεγαλύτερη διασχίζεται ἀπὸ μαῦρη γραμμὴ.

Μικρότατο θραύσμα ἀκαθορίστου σχήματος, ὅμοιο μὲ τὸ προηγούμενο. Συνανήκει ἀλλὰ δὲν συγκολλᾶται μὲ τὸ ἐπόμενο. Σώζει μέρος τῆς γαλάζιας ταινίας μὲ τὸ μαῦρο περίγραμμα καὶ τμῆμα τῆς κίτρινης ἐπιφάνειας. 31×20 χ., πάχ. 10 χ.

Ἀκανόνιστο ρομβοειδὲς θραύσμα μὲ καμπύλες πλευρές, 75×50 χ., πάχ. 20 χ. Διασχίζεται ἀπὸ φαρδιὰ γαλάζια ταινία, πλ. 35 χ., μεταξὺ δύο κιτρίνων ἐπιφανειῶν (βλ. τὰ δύο προηγούμενα).

Ὡοειδὲς ἀκανόνιστο θραῦσμα, 72×50 χ., πᾶχ. 18 χ. Ἐπιφάνεια γκριζα, ποὺ διασχίζεται ἀπὸ μαῦρο στέλεχος, τὸ ὁποῖο φαρδαίνει σὲ τριγωνικὸ σχῆμα, σὰν σχηματοποιημένη σιλουέττα δέντρου (πίν. 78α: 14).

Πολὺ μικρὸ ἀκανόνιστα τριγωνικὸ θραῦσμα, 30×25 χ., πᾶχ. 15 χ. Στὴ βάση τοῦ τριγώνου κίτρινο χρῶμα. Πρὸς τὴν κορυφὴ κόκκινη ζώνη βαμμένη πάνω στὸ κίτρινο.

Μικρὸ θραῦσμα, 45×35 χ., πᾶχ. 10 χ. Τὸ διασχίζει ἄσπρη ταινία, πλ. 12 χ., μεταξὺ δύο ἀνοιχτῶν γαλάζιων ἐπιφανειῶν.

Ἐπίμηκες θραῦσμα, 45×27 χ., πᾶχ. 20 χ. Τὸ μισὸ βαμμένο κόκκινο σκοῦρο. Τὸ ὑπόλοιπο ἄβαφο ἄσπρο.

Θραῦσμα ἀνωμάλου σχήματος, 49×40 χ., πᾶχ. 11-16 χ. Ἐπιφάνεια ροδόχρωμη διασχίζεται ἐδῶ ἀπὸ πυκνές (10) καὶ ἀκατάστατες λεπτές κυματοειδεῖς γραμμές (πίν. 78α: 21).

Θραῦσμα συγκολλημένο ἀπὸ δύο τμήματα. Καὶ τὰ δύο ἔχουν δύο στρώσεις ἐπάλληλες, τὴν ἐπάνω (πᾶχ. 7 χ.) λεπτότερη ἀπὸ τὴν κάτω, τὴν ἀρχικὴ. Σὲ ἄσπρο φόντο τμήμα κυκλικοῦ σχήματος ἀνοιχτὸ γκριζο μὲ πλατιὰ κακοσχεδιασμένη περιφέρεια ἀραιοῦ κίτρινου χρώματος, ποὺ ἔχει πατήσει ἐπάνω στὸ γκριζο.

Θραῦσμα ἀκαθορίστου σχήματος, συγκολλημένο ἀπὸ τρία τμήματα, συνολικὰ 85×65 χ., πᾶχ. 15-19 χ. Σὲ ἄσπρο φόντο ἐπιφάνειες γαλάζιες (σωζ. δύο) ποὺ λεπταίνουν πρὸς τὸ ἓνα ἄκρο τους, μὲ περιγράμματα μαῦρα. Στὸ ἐσωτερικὸ τῆς μιᾶς φαρδιὲς μαῦρες γραμμές, ποὺ συγκλίνουν προσαρμοζόμενες στὸ σχῆμα τῆς.

Θραῦσμα συγκολλημένο ἀπὸ δύο τμήματα. Γεν. διαστ. 95×83 χ., πᾶχ. 17 χ. Σὲ ἄσπρο φόντο κόκκινη ἐπιφάνεια μὲ πλατιὰ κόκκινη καμπύλη γραμμὴ (10 χ.) στὴν περίμετρό της καὶ ὅμοια ἐσωτερικά, πλ. 9 χ., σχεδιασμένη μὲ δύο πινελιὲς ποὺ δὲν συνενώθηκαν ἐντελῶς ἀλλὰ ἄφησαν περίπου 1 χ. κενὸ μεταξὺ τους. Τμήμα τῆς ὀκτώσχημης ἀσπίδας (βλ. ὀκτώσχημη ἀσπίδα, Δωμ. 9, πίν. 77α).

Ἐπίμηκες θραῦσμα, 60×30 χ., πᾶχ. 20 χ. Βαμμένη κατὰ τὸ μῆκος τοῦ κόκκινη σκούρα ἐπιφάνεια, τὴν ὁποία διαδέχεται μόλις σωζόμενη γαλάζια. Στὴ μία ἄκρη τῆς κόκκινης εἰσχωρεῖ κίτρινο γλωσσοειδὲς σχῆμα, ποὺ καλύπτει λίγο ἀπρόσεχτα ἀντίστοιχη ἐξηρημένη ἄσπρη ἐπιφάνεια (πίν. 78α: 20).

Θραῦσμα ἀνώμαλα ὠοειδές, 65×50 χ., πᾶχ. 20 χ. Κατὰ τὸ μῆκος τοῦ κόκκινη ἐπιφάνεια στὸ σπάσιμο μὲ μαῦρο περίγραμμα, ἀκολουθούμενη ἀπὸ ἐλαφρὰ γκριζα ἀσύμμετρη ταινία, σχεδὸν ἐντελῶς ἐξίτηλη. Ἀντίστοιχο περίγραμμα κατὰ μῆκος τῆς τὴν χωρίζει ἀπὸ ἄσπρη ἐπιφάνεια στὸ σπάσιμο.

Ἀνώμαλο τετράπλευρο θραῦσμα, 75×56 χ., πᾶχ. 17-20 χ. Κίτρινη ἐπιφάνεια μὲ ἰσχυρὸ μαῦρο περίγραμμα. Στὸ ἐσωτερικὸ τῆς δύο ἀχνές μαῦρες γραμμές παράλληλες μὲ τὸ περίγραμμα. Ἐπάνω ἀπὸ τὴν κίτρινη ζώνη καὶ τὸ περίγραμμά της τμήμα κύκλου βαμμένου ἄσπρου μὲ μαύρη περιφέρεια ποὺ ἐφάπτεται στὸ περίγραμμα. Στὸ τριγωνικὸ διάστημα μεταξὺ κίτρινης ἐπιφάνειας καὶ κύκλου ἄσπρο ἐξίτηλο χρῶμα (πίν. 78α: 16).

Μεγάλο θραῦσμα, 85×57 χ., πᾶχ. 26-35 χ. Κοκκινοπορτοκαλιὰ ἐπιφάνεια ποὺ ὀρίζεται ἀπὸ κόκκινη γραμμὴ. Σὲ ἀπόσταση 10 χ. ἄλλη παράλληλη. Μεταξὺ τῶν δύο ἴχνη κοκκινοκίτρινα. Πέρα ἀπὸ τὴ δεύτερη γραμμὴ ἄσπρο φόντο.

Θραῦσμα ἐπίμηκες ἀσύμμετρο, 74×47 χ., πᾶχ. 21 χ. Στὴν ἐπιφάνεια ἴχνος κίτρινου χρώματος. Ἀπὸ πάνω γαλάζια ταινία πλ. 15 χ. Ἐπάνω τῆς κόκκινο χαμηλὸ κυκλικὸ ἔξαρχμα, ἀπὸ τὸ ὁποῖο φυτρώνουν δύο παράλληλα κλαριά (πίν. 78α: 8).

Θραῦσμα ἀσύμμετρο τραπεζόσχημο, 60×51 χ., πάχ. 15 χ. Καμπύλη γκριζογάλανη ταινιοειδῆς ἐπιφάνεια μὲ πυκνὲς σειρὲς ἀπὸ μικρὲς ἄσπρες τελείες στὰ περιγράμματά της. Ἀπὸ κάτω της κόκκινη σφηνοειδῆς ἐπιφάνεια, ἡ ὁποία ἀφήνει χώρο γιὰ ἄσπρη ἄβαφη τριγωνικὴ ἐπιφάνεια, ποὺ συμπληρώνει τὸ σχῆμα τοῦ κομματιοῦ (πίν. 78α: 9).

Μικρὸ ἀκανόνιστο τετράπλευρο θραῦσμα, 48×40 χ., πάχ. 17-23 χ. Στὴ βάση τῆς διακοσμήσεως ἄσπρη ταινία, τὴν ὁποία διατρέχουν γαλάζιες λεπτὲς γραμμές. Ἀπὸ τὴν ταινία φύονται δεξιὰ κίτρινο καὶ ἀριστερὰ γαλάζιο ἡμικύκλιο. Τὸ γαλάζιο λεπταίνει πρὸς τὰ ἐπάνω καὶ ἀκολουθεῖται ἀπὸ κίτρινη καμπύλη, ποὺ περιβάλλει πλατὺ γαλάζιο σχῆμα. Τὸ σύνολο ἐπιστέφεται ἀπὸ κόκκινο διχαλωτὸ ἀποσπασματικὸ θέμα. Ἡ ἐπιφάνεια μεταξὺ τῶν δύο ἡμικυκλίων εἶναι λευκὴ μὲ κόκκινο παραπληρωματικὸ τρίγωνο στὸ κέντρο της. Ἀπὸ πάνω διακρίνεται τμῆμα ὁμοίου τριγώνου βάση μὲ βάση μὲ τὸ προηγούμενο (πίν. 78α: 10).

Μικρὸ θραῦσμα, 31×25 χ., πάχ. 30 χ. Ἐπιφάνεια κιτρινοπορτοκαλιά, ποὺ σώζει κοντὰ στὸ σπάσιμο δύο κόκκινες στρογγυλὲς κηλίδες καὶ ἵχνος κόκκινου κύκλου.

Δύο μικρὰ θραύσματα, 49×29 χ., πάχ. 12 χ. καὶ 39×23 χ., πάχ. 10 χ. Βαμμένα γαλάζια.

Θραῦσμα ποὺ σώζει ἐπιφάνεια, 29×16 χ., πάχ. 20-23 χ. Βαμμένη γαλάζια καὶ ἄσπρη στιλπνή.

Μικρὸ θραῦσμα, 30×21 χ., πάχ. ἀνώμαλου 11-15 χ. Ἐπιφάνεια λευκὴ στιλπνή. Σὲ ἓνα σημεῖο στὸ σπάσιμο ἵχνος μαύρης βαφῆς.

Θραῦσμα συγκολλημένο ἀπὸ δύο τμήματα, 80×52 χ., πάχ. 23 χ. Διακρίνονται τρία στρώματα κονιάματος. Ἐπιφάνεια ἄσπρη μὲ γκριζογάλανη ζώνη στὸ σπάσιμο, σωζ. πλ. 14 χ.

Θραῦσμα 50×40 χ., πάχ. ὁμοιόμορφο 20 χ. Ἐπιφάνεια βαμμένη μὲ ἀκατάστατες πινελιὲς κόκκινη.

Θραῦσμα ἀκατάστατα ὠοειδές, 70×50 χ., πάχ. ἀνώμαλου 30 χ. Ἐπιφάνεια βαμμένη γαλάζια μὲ ἵχνη ἀπὸ ἀκατάστατες πινελιές.

Θραῦσμα τραπεζόσχημο, ἀκανόνιστο, 45×35 χ., πάχ. 11 χ. Ἐπιφάνεια γαλάζια, ποὺ τὴν διασχίζει κίτρινη-πορτοκαλιά ταινία. Τὰ ὄρια ταινίας-ἐπιφάνειας δὲν εἶναι παντοῦ σαφῆ.

Μικρὸ θραῦσμα συγκολλημένο ἀπὸ δύο κομμάτια, 47×24 χ., πάχ. 14 χ. Ἡ σωζόμενη ἐπιφάνεια εἶναι κόκκινη-πορφυρὴ, μὲ μικρὸ τμῆμα κίτρινο στὴ μία ἄκρη.

Μικρὸ τριγωνικὸ θραῦσμα, 55×28 χ., πάχ. 20 χ. Ἐπιφάνεια ἄσπρη. Κατὰ μῆκος τῆς μακριᾶς πλευρᾶς μικρὸ εὐθύγραμμο ἵχνος τοῦ τεντωμένου νήματος, βαμμένο κόκκινο.

Μικρὸ ἀνώμαλο κομμάτι ἀκανονίστου σχήματος, 35×35 χ., πάχ. 25 χ. Ἐπιφάνεια ἀρχικὰ κιτρινωπὴ, σκεπασμένη μὲ στρώση πάχ. 2 χ., λευκὴ στιλπνή.

Θραῦσμα ἐπίμηκες ἀπὸ χοντρὸ κονίαμα μὲ ζωγραφισμένη τὴ λεία του ἐπιφάνεια, 54×37 χ., πάχ. 22-25 χ. Σώζει μία κόκκινη πινελιά, ἐξίτηλη στὴν ἀρχὴ της καὶ στρογγυλεμένη στὸ τέλος της (πίν. 78α: 15).

Θραῦσμα 40×31 χ., πάχ. 13-14 χ. Ἡ ἐπιφάνεια βαμμένη κόκκινη καὶ κιτρινοπορτοκαλιά σὲ δύο ἐπ'ἀλλήλες ταινίες(;).

Θραῦσμα ἀκανόνιστο τριγωνικὸ, 47×29 χ., πάχ. 14 χ. Ταινία κίτρινη μεταξὺ ἄσπρης καὶ γκριζας ἐπιφάνειας. Στὴν ταινία διαγράμμιση μὲ χοντρὲς κόκκινες πινελιές, ποὺ ἀπέχουν μεταξύ τους 12 καὶ 8 χ. (πίν. 78α: 17).

Μικρὸ ἀκανόνιστα ρομβοειδὲς θραῦσμα, 36×25 χ., πάχ. 8 χ. Ἄσπρη ἐπιφάνεια μὲ δύο παράλληλες ἀμελεῖς πινελιὲς στὸ μῆκος του, κόκκινες, μία πλ. 6 καὶ μία 2 χ. (πίν. 78α: 18).

Θραῦσμα ἐπίμηκες μικρό, 44×22 χ., πάχ. (ἀνώμαλου) 23 χ. Βαμμένο τὸ μισὸ κόκκινο, ἐν μέρει ἐξίτηλο καὶ τὸ ἄλλο μισὸ ἄσπρο.

Θραῦσμα συγκολλημένο ἀπὸ δύο κομμάτια, 35×30 χ., πάχ. 16 χ. Στὴν ἐπιφάνειά του ζώνη δύο ροδάκων καὶ ἵχνος τρίτου μεταξὺ κιτρίνων ταινιῶν. Στὴν ἐπάνω ταινία διαγράμμιση ἀπὸ λεπτὲς πυκνὲς κόκκινες γραμμές. Οἱ ρόδακες ἀποτελοῦνται ἀπὸ ὀκτὼ ἀκτινωτὲς λεπτὲς πινελιὲς μέσα σὲ κύκλο γύρω ἀπὸ τελεία στὸ κέντρο. Τὸ μέγεθός τους ἄνισο, 16 καὶ 14 χ. Ἀγγίζουν, δὲν ὑπάρχει μεταξὺ τους ἀπόσταση (πίν. 78α: 11).

Τριγωνικὸ θραῦσμα, 70×40 χ., πάχ. 24 χ. Τὸ μεγαλύτερο μέρος του ἀπολεπισμένο, προβάλλει τὸ κονίαμα. Στὴ βάση τοῦ τριγώνου ὑπόλοιπα ἀπὸ τὸ λεπτὸ χρωματισμένο κόκκινο ἐπίστρωμα.

Θραῦσμα πενταγωνικὸ ἀρκετὰ κανονικοῦ σχήματος, 66×60 χ., πάχ. ἀνώμαλου 13-20 χ. Ἄσπρο φόντο, διασχίζεται στὴ μέση ἀπὸ προσεκτικὰ γραμμένη γαλάζια ταινία, πλ. 16 χ. Δέκα χιλιοστὰ ψηλότερα λεπτὴ κίτρινη γραμμὴ, πάχ. 1 χ. (πίν. 78α: 19).

ΚΑΤΩΓΙ 11

MM 15519

Ἀνώμαλα τριγωνικὸ θραῦσμα, 50×60 χ., πάχ. 12 χ. Φόντο καστανοκίτρινο, ποὺ διασχίζεται ἀπὸ καμπύλη ταινία γκριζοκάστανη, πλ. 11 χ.

Μικρὸ θραῦσμα, 35×36 χ., πάχ. 19 χ. Ἐπιφάνεια καστανοκίτρινη.

Ἀκανόνιστα τριγωνικὸ θραῦσμα, συγκολλημένο ἀπὸ τέσσερα τμήματα, 75×71 χ., πάχ. 20 χ. Βαμμένο σὲ ζῶνες ἐναλλάξ γαλάζια, κίτρινη καὶ γκριζογάλανη. Διακρίνονται οἱ πινελιές (πίν. 77β: 1).

Θραῦσμα συγκολλημένο ἀπὸ τρία τμήματα, 85×50 χ., πάχ. 19 χ. Βαμμένο σὲ ζῶνες κατὰ σειρὰ γαλάζια καὶ κίτρινη πλ. 30 χ., στὴν ὁποία ὑπάρχουν λεπτὲς εὐθεῖες καὶ καμπύλες ἀκατάστατες γραμμές, χωρὶς νὰ προκύπτει σαφὲς διακοσμητικὸ θέμα. Ἀκολουθεῖ γαλάζια ἐξίτηλη ἐπάνω σὲ κίτρινο φόντο, πλ. 15 χ., κίτρινη πλ. 4-6 χ. καὶ γαλάζια σωζ. πλ. 18 χ. (πίν. 77β: 2).

MM 15498

Τρία μεγάλα θραύσματα, συγκολλημένα ἀπὸ τρία, πέντε καὶ ἕξι τμήματα τὸ καθένα. Τὸ τριπλὸ 15,5×13,9 ἐκ., πάχ. 12 χ. Τὸ πενταπλὸ 162×76 χ., πάχ. 11 χ., καὶ τὸ ἑξαπλὸ 13,5×11,5 ἐκ. πάχ. 11 χ. Στὸ πρῶτο καὶ τὸ τελευταῖο ἡ μία πλευρὰ καταλήγει σὲ τελείωμα καὶ τὸ κονίαμα ὑψώνεται λίγο γιὰ νὰ προσασμοστεῖ σὲ γωνία τοῦ τοίχου ἢ τοῦ δαπέδου. Ἐπιπλέον σῶθηκαν καὶ πέντε μικρότερα κομμάτια, ποὺ συνανήκουν ἀλλὰ δὲν συγκολλῶνται, διαστ. 85×63 χ., 70×50 χ., 54×59 χ., 50×29 χ. καὶ 53×29 χ., μὲ ὅμοιο πάχ. 11-14 χ. Ὅλα ἔχουν ἐπιφάνεια ζωγραφισμένη μαύρη. Τὸ χρῶμα ποὺ δὲν ἔχει ἀπορροφηθεῖ ἔχει ἀποπέσει σὲ πολλὰ σημεία.

Τέσσερα θραύσματα, 70×90 χ., 68×35 χ., 55×40 χ. και 65×50 χ. Πάχ. όλων 20 χ., όχι πολύ όμαλό. Βαμμένα καστανοκίτρινα. Τὸ μεγαλύτερο καὶ τὸ τρίτο κατὰ σειρά ἔχουν ἐξηρημένες κωνικὲς προεξοχές, ποὺ καταλήγουν σὲ πεπλατυσμένους κόμπους. Τὸ τελευταῖο σῶζει τμήματα δύο μεγάλων κύκλων σὲ ἀπόσταση ἄβαφη μεταξύ τους 15 χ.

Τριγωνικὸ θραῦσμα, 60×42 χ., πάχ. ἀνώμαλου 25-30 χ. Ἐπιφάνεια βαμμένη γαλάζια μὲ ἀκανόνιστες καὶ διαφορετικῆς πυκνότητος πινελιές.

Μεγάλο καὶ ὀγκῶδες θραῦσμα (δάπεδο;), 101×60 χ., πάχ. 40 χ. Τὸ μισὸ καλύπτεται ἀπὸ γαλάζιο χρῶμα κατὰ τόπους ἔντονο ἢ καὶ σβησμένο, ποὺ τὸ διατρέχει μία κόκκινη ταινία, ἐπίσης σβησμένη ἐν μέρει. Κάτω ἀπὸ τὴν ταινία, ὅχι παντοῦ, ἀμφίβολα ἴχνη γκριζογάλανα.

ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΗΣ ΟΙΚΙΑΣ ΑΔΗΛΟΥ ΠΡΟΕΛΕΥΣΕΩΣ

MM 14122

Τριγωνικὸ θραῦσμα, 50×45 χ., πάχ. ἀνώμαλου 20 χ. Ζώνη κίτρινη πλ. 29 χ., πλαισιωμένη ἀπὸ μαῦρες κυματιστὲς πινελιές. Στὴ ζώνη, 19 χ. ἀπὸ τὸ ἓνα πλαίσιο καὶ 6 ἀπὸ τὸ ἄλλο, κυματοειδὲς ταινία μαύρη, πλ. 3 χ.

Θραῦσμα ἀνώμαλο τριγωνικόν, 46×36 χ., πάχ. 11-12 χ. Στὴν ἐπιφάνειά του ἴχνη γκριζας καὶ καστανῆς βαφῆς.

Τριγωνικὸ θραῦσμα, 51×49 χ., πάχ. 15 χ. Κατὰ μῆκος τῆς μιᾶς πλευρᾶς ἴχνος κόκκινης βαφῆς. Ἀκολουθεῖ ἄσπρη ζώνη, πλ. 15 χ., ποὺ διασχίζεται ἀπὸ κυματοειδὴ ταινία, πλ. 3-4 χ. Ἐπειτα ὅμοια ταινία, πλ. 9 χ., καὶ γαλάζια ἐπιφάνεια, τὴν ὁποία διασχίζει λεπτὴ κυματοειδὲς γραμμὴ πλ. 2 χ.

Ἀκανόνιστα τριγωνικὸ-τραπεζοειδὲς θραῦσμα (τριγωνικὸ μὲ σπασμένη τὴ μία κορυφὴ) 88×74 χ., πάχ. 11 χ. Κατὰ μῆκος τοῦ σπασίματος τῆς μιᾶς πλευρᾶς ὑπόλοιπο κόκκινης ζώνης. Στὴν ὑπόλοιπη ἐπιφάνεια ἀπολεπισμένη γαλάζια βαφή.

Θραῦσμα κονιάματος ἀπὸ γωνία. Σῶζεται ἐπιφάνεια 50×68 χ., πάχ. 9-12 χ., ποὺ γυρίζει σὲ ὀρθὴ γωνία σὲ πλ. 19 χ. Βαμμένο γκριζοκάστανο μὲ ἴχνη κόκκινης βαφῆς κατὰ τόπους.

MM 14123

Μεγάλο ἐπίμηκες θραῦσμα, συγκολλημένο ἀπὸ δύο τμήματα, 70×115 χ., πάχ. ἀνώμαλου 18-30 χ. Ἄσπρο φόντο. Κατὰ μῆκος τῆς μιᾶς μακρᾶς πλευρᾶς στὸ σπᾶσιμο ἀμυδρὴ κίτρινη ταινία πλ. 5-6 χ.

Δύο θραύσματα περίπου τριγωνικὰ ποὺ συνανήκουν ἀλλὰ δὲν συγκολλῶνται, 37×70 χ. καὶ 55×90 χ., πάχη ἀντίστοιχα, ἀνώμαλα, 12-25 χ. καὶ 28 χ. Τὸ ἓνα, σὲ ἄσπρο φόντο, ἔχει ταινία κίτρινη, ἀμυδρὴ κατὰ τόπους, πλ. 8-10 χ., ποὺ ἐπεκτείνεται σὲ ἓνα σημεῖο πρὸς τὰ πάνω. Στὴ γωνία μεταξύ ταινίας καὶ ἐπεκτάσεως γαλάζιο χρῶμα. – Τὸ ἄλλο ἔχει τὴν ἴδια γαλάζια ζώνη κάτω ἀπὸ τὴν κίτρινη ταινία, πλ. 8 χ., καί, 15-19 χ. ψηλότερα, ἄλλη στενὴ κίτρινη ταινία κάπως λοξή, πλ. 3-4 χ. Τὰ ὅρια μεταξύ τῶν χρωμάτων δὲν εἶναι παντοῦ σαφῆ.

Θραύσμα 60×80 χ., πάχ. 8 χ., με μερικές προεξοχές στην κάτω επιφάνεια. Κατὰ μήκος τῆς μιᾶς πλευρᾶς καστανῇ-κόκκινη ζώνη. Ἀκολουθεῖ κιτρινωπὴ ἀνοιχτὴ ἐπιφάνεια, τὴν ὁποία διασχίζει ἀνοιχτὴ γκριζα ταινία, πλ. 10 χ., καί, 6 χ. χαμηλότερα, συνέχεια τοῦ γκριζοῦ χρώματος.

Τριγωνικὸ θραῦσμα, 38×40 χ., πάχ. 22 χ. Γαλάζιο φόντο. Στὴ γωνία τῆς κορυφῆς τοῦ τριγώνου τὸ ἴχνος κόκκινου συμπαγοῦς κύκλου. Γύρω του, τελείως ἀσύμμετρα, λεπτές καμπύλες κόκκινες γραμμὲς σὰν τμήματα ἐναλλήλων περιφερειῶν.

Δύο θραύσματα ποὺ συνανήκουν ἀλλὰ δὲν συγκολλῶνται. Τὸ ἓνα 45×55 χ., τὸ ἄλλο 23×40 χ., πάχη ἀντίστοιχα 12 καὶ 13 χ. Τὸ μεγαλύτερο, σὲ γκριζο φόντο, ἔχει δύο παράλληλες μαῦρες ταινίες πλ. 4 χ. καὶ διαστήματος μεταξύ τους 6 χ., τὶς ὁποῖες ἐπιστέφει κιτρινοκόκκινη ἐπιφάνεια. – Τὸ ἄλλο, σὲ γαλάζιο ἀνοιχτὸ φόντο (ποὺ εἶναι ἀσφαλῶς τὸ ἀρχικὸ χρῶμα), ἔχει καὶ αὐτὸ τὴ μία ταινία καί, 6 χ. χαμηλότερα, τὸ ἴχνος τῆς ἄλλης ἐπάνω στὸ σπάσιμο.

MM 15505

Κομμάτι ἀκανονίστου σχήματος, 70×43 χ., πάχ. 28 χ. Τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς ἐπιφανείας του εἶναι βαμμένο γαλάζιο ἀνοιχτό. Σὲ μία γωνία του, στὸ σπάσιμο, ἡ τριγωνικὴ ἀπόληξη κάποιου σχήματος, ποὺ ἔχει κίτρινο περίγραμμα καὶ εἶναι ἄσπρο ἐσωτερικά. Συνανήκει μὲ τὰ δύο ἐπόμενα ἀλλὰ δὲν συγκολλᾶται (πίν. 78β: 5).

Ἀκανόνιστα τριγωνικὸ κομμάτι, συγκολλημένο ἀπὸ δύο τμήματα, 55×50 χ., πάχ. 15 χ. Ἐπιφάνεια γαλάζια ἀνοιχτή, κατὰ τόπους ἐξίτηλη λόγῳ ἀπρόσεχτης πινελιάς. Στὸ γαλάζιο εἰσχωρεῖ σὲ ἓνα σημεῖο φυλλοειδὲς σχῆμα ἐξηρημένο ἀπὸ τὸ χρῶμα (πίν. 78β: 1).

Τετράπλευρο ἀνώμαλο κομμάτι, 80×60 χ., πάχ. 22 χ. Στὴν ἐπιφάνειά του πλατιὰ καμπύλη γαλάζια ταινία (πλ. 30 χ.) μὲ μαῦρα περιθώρια, πάνω στὰ ὁποῖα ἔχει πατήσει κατὰ τόπους ἡ γαλάζια βαφή. Στὴ μία ἄκρῃ ἡ ταινία διασχίζεται λοξὰ ἀπὸ μαῦρη γραμμὴ, ποὺ ὁρίζει συνέχεια τῆς γαλάζιας ἐπιφανείας πέρα ἀπὸ τὸ πλάτος τῆς ταινίας. Τὸ σύνολο βαμμένο σὲ ἄσπρο φόντο (πίν. 78β: 2).

Μικρὸ κομμάτι σχεδὸν στρογγυλό, 40×34 χ., πάχ. 16 χ. Ἐπιφάνεια κιτρινοπορτοκαλιά, περιορισμένη ἐπάνω καὶ κάτω ἀπὸ σκοῦρες γαλαζόμαυρες γραμμὲς (ἴχνη) (πίν. 78β: 3).

Μικρὸ τετράπλευρο ἀκανόνιστο θραῦσμα, 37×30 χ., πάχ. 14 χ. Βαμμένο κόκκινο σὲ σχῆμα ταινίας ποὺ φαρδαίνει πρὸς τὴ μία κατεύθυνση. Ἀπὸ τὴ μία πλευρὰ ὁρίζεται μὲ μαυρογάλανη ταινία, πλ. 8 χ., ἀπὸ τὴν ἄλλη ἀπὸ κίτρινη καὶ καστανὴ ἀνοιχτὴ ταινία (πίν. 78β: 4).

MM 15511

36 θραύσματα διαφόρων μεγεθῶν ἀπὸ δάπεδα. Διαστ. ἀπὸ 300×215 χ. ἕως 24×54 χ. Πάχη ἀπὸ 16 ἕως 45 χ. Ἄβαφα. Σὲ δύο ἀπὸ αὐτὰ ἐλάχιστα δυσδιάκριτα ἴχνη κόκκινου χρώματος.

MM 15512

Θραύσμα 40×27 χ., πολὺ παχύ (32 χ.). Βαφή κόκκινη ἐντελῶς ἐξίτηλη, στὴ μία ἄκρη ἵχνος κίτρινης ἐπιφάνειας.

Θραύσμα 56×38 χ., πάχ. 15 χ. Βαμμένο μαῦρο μὲ ἐξηρημένη ἄσπρη ταινία πλ. 6 χ.

Θραύσμα ἐπίμηκες ὀξύληκτο, 56×30 χ., πάχ. 19 χ. Στὴ μία ἄκρη τμήμα κύκλου κόκκινο, σαφές. Γύρω τοῦ ἵχνη κόκκινου χρώματος καὶ χαμηλότερα ἄσπρο φόντο.

Θραύσμα 37×27 χ., πάχ. 15 χ. Ἄσπρο φόντο μὲ πλατιά μαύρη ἐπιφάνεια, ποὺ καμπυλώνεται στὴ μία ἄκρη. Βαφή λίγο ἐξίτηλη.

Θραύσμα 6,7×5,9 ἐκ., πάχ. 20 χ. Ἄσπρο φόντο, λεία ἐπιφάνεια. Γαλάζια ταινία, καλοσχεδιασμένη, πλ. 9 χ. τὸ διασχίζει. Ἀπὸ ἐπάνω της, 10 χ. ψηλότερα, κίτρινη λεπτὴ γραμμὴ καί, 11 χ. πὺρ ψηλά, τὸ ἵχνος ἄλλης.

Θραύσμα 45×38 χ., πάχ. 20 χ., ποὺ διατηρεῖ μικρὴ λεία βαμμένη ἐπιφάνεια 30×30 χ. Παχιά καμπύλη γραμμὴ ἀποσπασματικὴ, περιβάλλει ἄσπρο φόντο, ὑποδηλώνοντας σχῆμα περιπίπου κυκλικό.

Μικρὸ ἐπίμηκες θραύσμα, 41×19 χ., πάχ. 17 χ. Στὸ ἓνα ἄκρο μικρὴ καστανοπορτοκαλιὰ ἐπιφάνεια. Ἀκολουθεῖ κόκκινη ταινία, πλ. 6 χ., κίτρινη ζώνη 9 χ. καὶ καστανοκίτρινη ἐπιφάνεια ὅπως ἡ πρώτη, σωζ. πλ. 20 χ.

Μικρὸ ἀκανόνιστα τριγωνικὸ θραύσμα, 39×15 χ., πάχ. 14 χ. Φόντο γαλάζιο. Ἐπάνω τοῦ γραμμὴ κόκκινη, πάχ. 5 χ., ἀπὸ τὴν ὁποία ὑψώνεται ὅμοια, λεπτότερη (2 χ.), σὲ ὀρθὴ γωνία.

Θραύσμα τραπεζόσχημο, 39×41 χ., πάχ. 14 χ. Μαύρη βαφή πάνω σὲ κίτρινο προσχέδιο, πλ. 11 χ. στὴ μία ἄκρη. Ἡ ὑπόλοιπη ἐπιφάνεια, βασικὰ ἄσπρη, διατηρεῖ ἵχνη πυκνῶν λεπτῶν μαύρων γραμμῶν.

Θραύσμα ἐπίμηκες, μικρό, 53×30 χ., πάχ. 14 χ. Σὲ ἄσπρο φόντο μικρὲς πινελιὲς μαῦρες (7) καὶ κόκκινες (6) ἀνάκατες. Περιορίζονται σὲ ἓνα σημεῖο ἀπὸ λεπτὴ μαύρη ἀνοιχτὴ καμπύλη γραμμὴ. Δορὰ ζῶν;

MM 15484-B

Θραύσμα, 150×85 χ., σὲ δύο ἐπίπεδα. Πάχ. ἐπιφανειακοῦ ἐπιπέδου 12-13 χ., ἀρχικοῦ 23 χ., γεν. πάχ. 35 χ. Σὲ δύο στρώσεις ἀπολύτως διακριτές. Ἀπὸ τὴν παλαιὰ φαίνονται ἐξίτηλα ἵχνη μαύρης καὶ καστανῆς βαφῆς, ἀπὸ τὴ νεότερη παρόμοια, ἀλλὰ μόλις σωζόμενα καὶ ἐντελῶς δυσδιάκριτα. Ἐπανάληψη τοῦ ἴδιου θέματος;

Θραύσμα συγκολλημένο ἀπὸ ἐπτὰ τμήματα, καὶ αὐτὸ σὲ δύο ἐπίπεδα, 125×85 χ., πάχ. παλαιότερου κονιάματος, ἀνώμαλο, 16 χ., τοῦ νεότερου 10 χ. Τὸ νεότερο σώθηκε σὲ δύο μικρὰ τμήματα, διαστ. 38×26 χ. καὶ 25×21 χ. Σὲ αὐτὸ καστανοκίτρινα ἵχνη ὠχρας. Στὸ κατώτερο φόντο καστανό, ὀριζόμενο ἀπὸ κόκκινη ταινία. Τὴ διαδέχεται ἄσπροκίτρινη. Χαμηλότερα ζώνη μαύρη, ποὺ ἀκολουθεῖται ἀπὸ καστανὴ ἐπιφάνεια ὅμοια μὲ τὴν πρώτη (πίν. 79α: 1).

Ὅμοιο μικρότατο θραύσμα, ποὺ συνανήκει μὲ τὸ προηγούμενο, ἀλλὰ δὲν συγκολλᾶται, 46×25 χ. στὸ κάτω ἐπίπεδο καὶ 22×12 χ. στὸ ἐπάνω. Πάχ. γεν. 21 χ., ἐπάνω 12 καὶ κάτω 11 χ. Στὸ ἐπάνω κομμάτι ἢ ἐπιφάνεια καστανοκίτρινη. Στὸ κάτω ὅμοιο φόντο μὲ τμήμα μαῦρο κατὰ μῆκος τῆς μιᾶς πλευρᾶς (πίν. 79α: 2).

Τριγωνικὸ-φυλλόσχημο θραῦσμα, 140×65 χ., πᾶχ. ἀνώμαλου 17-23 χ. Σὲ μόλις σωζόμενο ἄσπρο φόντο, σκεπασμένο ἀπὸ σκουρότερα ἄλατα, τμήματα δύο καμπυλογράμμων σχημάτων ποὺ συνδέονται μὲ ταινία πλ. 9-12 χ.

Μικρὸ τριγωνικὸ θραῦσμα, 43×55 χ., πᾶχ. τῆς μιᾶς πλευρᾶς 12 χ., τῆς ἄλλης 30 χ. Τὸ κομμάτι σχηματίζει ὀρθή γωνία μὲ τὶς δύο πλευρὲς λεῖες. Στὴ μία, τὴ διακοσμημένη, ἔχνη μαύρης καὶ κίτρινης βαφῆς, σκεπασμένης ἀπὸ ἄλατα.

Θραῦσμα ἀνώμαλα μακρόστενο, συγκολλημένο ἀπὸ δύο τμήματα, 13×16 ἐκ., πᾶχ. ἀνώμαλου 22-30 χ. Καλύπτεται ἀπὸ δύο στρώματα γαλάζιας βαφῆς, τὸ παλαιότερο μόλις διακρινόμενο, τὸ νεότερο, πυκνὸ ἀλλὰ ἀπολεπισμένο, *al fresco secco*.

Θραῦσμα 68×41 χ., πᾶχ. ἀνώμαλου 11-22 χ. Ἡ ἐπιφάνεια βαμμένη γαλάζια, ἐξίτηλη κατὰ τόπους. Στὴ μία του στενὴ ἄκρη σώζεται διακόσμηση: Σειρὰ ἀπὸ ἄσπρες ἀνοιχτὲς σπεῖρες (σώζονται δύο), ἐπάνω ἀπὸ ζώνη, πλ. 15 χ., πλαισιωμένη ἀπὸ δύο ἄσπρες ταινίες, πλ. 2-3 χ. Μεταξὺ τους σειρὰ ἄσπρων τριγώνων μὲ κόκκινες κατακόρυφες διχοτόμους τῶν γωνιῶν (πίν. 79α: 3).

Μικρὸ θραῦσμα, 35×25 χ., πᾶχ. 11 χ. Στὴν ἐπιφάνειά του δύο ζώνες, γαλάζια καὶ κίτρινη. Στὴ γαλάζια ἔχνη τριῶν καμπύλων γραμμῶν, ποὺ ὀρίζουν τὴν ἀρχὴ ἡμικυκλικοῦ θέματος(;), καὶ μιᾶς ὀριζόντιας ποὺ δὲν φτάνει ὥς τὶς καμπύλες.

Μικρὸ θραῦσμα, 32×33 χ., πᾶχ. 20 χ. Στὴν ἐπιφάνεια ἄσπρο φόντο μὲ τμήμα κυκλικοῦ γαλάζιου σχήματος μὲ μαῦρο περίγραμμα. Στὴ μία πλευρὰ ἔχνος ὀρθιας μαύρης γραμμῆς, καμπύλης στὴ γένεσή της (πίν. 79α: 4).

Μικρὸ θραῦσμα ἀκανόνιστα τετράπλευρο, 28×35 χ., πᾶχ. 11 χ. Σὲ ἄσπρο φόντο δύο γαλάζιες ἐπιφάνειες, μία ὀριζόντια καὶ ἀπὸ πάνω της πολὺ κοντά, ἄλλη ὅμοια κυκλική. Ἀπὸ αὐτὴν ξεκινοῦν πρὸς ἀριστερὰ καὶ ὥς τὸ σπάσιμο δύο κόκκινες γραμμές.

Θραῦσμα ἀκανόνιστα στρογγυλὸ, 42×48 χ., πᾶχ. 21 χ. Ἐπιφάνεια βαμμένη γαλάζια, κατὰ τόπους ἐξίτηλη.

Θραῦσμα στενόμακρο ἀκανόνιστο, 65×30 χ., πᾶχ. 25 χ. Ἄσπρο φόντο. Στὴ μία ἄκρη τμήμα γαλάζιου καμπύλου σχήματος μὲ παχὺ μαῦρο περιθώριο. Σ' αὐτὸ ἐφάπτεται κίτρινο ἐπίσης κυκλικό, θέμα μὲ ὅμοιο περίγραμμα καὶ δεύτερη λεπτὴ μαύρη γραμμὴ 10 χ. ἐσωτερικά, ποὺ ἀκολουθεῖ τὴν ἴδια καμπύλη. Στὴν ἄλλη ἄκρη ἔχνος κόκκινου χρώματος.

Θραῦσμα ἀπροσδιορίστου σχήματος, συγκολλημένο ἀπὸ τρία τμήματα, 145×72 χ., πᾶχ. 18-22 χ. Ἡ διακόσμηση σώζεται καὶ παρακολουθεῖται ἀπὸ τμήμα σὲ τμήμα: Ἄσπρη ἐπιφάνεια. Ἀκολουθεῖ γαλάζια καμπύλη ζώνη, πλ. 36 χ., μὲ γκριζὰ περιγράμματα καὶ ὅμοια κυματοειδὴ γραμμὴ ἐσωτερικά. Κατόπιν ἄλλη ζώνη, πλ. 25 χ., κίτρινη, ποὺ περιέχει κόκκινη κυματοειδὴ γραμμὴ μὲ πυκνότερο κυματισμὸ ἀπὸ τὴν προηγούμενη. Ἀπὸ κάτω της στενὴ ζώνη, πλ. 12 χ., ἐπάνω ἀπὸ ἄλλη ἄσπρη, σωζ. πλ. 11 χ., μὲ ἔχνη κόκκινων κυμάτων. Ἐκτέλεση ὅχι πολὺ προσεκτικὴ μὲ πινελιὲς ἐλαφρὰ ἀσύμμετρες καὶ ποικίλλοντος πλάτους (πίν. 79α: 5).

MM 15484

Θραῦσμα ὠοειδές, 50×35 χ., πᾶχ. 15 χ. Βαμμένο καστανοκίτρινο πάνω σὲ στρώση κόκκινη. Διασχίζεται ἀπὸ ταινία, πλ. 10 χ., ἀσπροκίτρινη, ἀκατάστατα γραμμένη.

Θραῦσμα φυλλόσχημο, συγκολλημένο ἀπὸ δύο κομμάτια. Τρία τμήματα στρογγυλῶν μαύρων σχημάτων, ποὺ συναντῶνται ἀφήνοντας μεταξὺ τους μέρος τοῦ ἄσπρου στιλπνοῦ φόντου. Τὸ περιθώριό τους βαμμένο κίτρινωπό, σὲ πλ. 4-6 χ.

Ανώμαλα τετράπλευρο θραῦσμα, 28×60 χ., πάχ. 12-13 χ. Ἐπιφάνεια ἀνώμαλη, πρόχειρα λειασμένη. Ζώνη κίτρινη ἐπάνω ἀπὸ γκριζα, σωζ. πλ. 23 χ., ἡ ὁποία διασχίζεται ἀπὸ κόκκινες ἐγκάρσιες πινελιές. Τὰ χρώματα ἄνισα ἀπλωμένα, ἐξίτηλα κατὰ τόπους.

Θραῦσμα ἀκαθορίστου σχήματος, 40×52 χ., μὲ κακοσχεδιασμένη τεταρτοκυκλική ταινία, πλ. 8-9 χ., κάτω ἀπὸ ἐξίτηλη γαλάζια ἐπιφάνεια. Τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ τεταρτοκυκλίου ἄσπρο, ἄβαφο.

Θραῦσμα ἀνώμαλο ὠοειδὲς 39×52 χ., πάχ. ἀνώμαλου 15-27 χ. Μαύρη ἐξίτηλη ζώνη, σωζ. πλ. 20 χ., κάτω ἀπὸ τὴν ὁποία δύο συγκλίνουσες πρὸς ἀριστερὰ λεπτὲς κόκκινες γραμμὲς σὲ ἄσπρο φόντο μὲ ἵχνος κόκκινου συμπαγοῦς σχήματος στὴν ἄκρῃ τῆς ὀριζόντιας γραμμῆς.

Τριγωνικὸ θραῦσμα, 40×49 χ., πάχ. 25 χ. Στὴν ἐπιφάνειά του δύο ριπιδιόσχημα φύλλα ρόδακος μὲ κοινὸ καστανὸ περίγραμμα. Στὴ θέση τοῦ κέντρου του ἐξίτηλα ἵχνη καστανόκόκκινου χρώματος (πίν. 79α: 8).

Ἡμιελλειπτικὸ θραῦσμα 42×54 χ., πάχ. ἀνώμαλου 21 χ. Στὴν ἐπιφάνεια σὲ ἄσπρο φόντο ἡμιελλειπτικὸ σχῆμα γαλάζιο, πλαισιωμένο ἀπὸ μακρύτερο κίτρινο ἀπὸ τὴ μία πλευρὰ καὶ ὅμοιο κοντύτερο ἀπὸ τὴν ἄλλῃ. Γενικὸ περίγραμμα τῶν σχημάτων λεπτὴ μαύρη γραμμὴ (πίν. 79α: 6).

Μικρὸ τριγωνικὸ θραῦσμα, 35×28 χ., πάχ. 15 χ. Ἐπιφάνεια γαλάζια πιδ ἀνοιχτόχρωμη στὴ μέση, ποὺ ἔχει ἀπολεπιστεῖ. Στὸ γαλάζιο καστανὲς ἀκατάστατες φλέβες.

Τετράπλευρο ἀνώμαλο θραῦσμα, 35×39 χ., πάχ. 15 χ. Σὲ ἄσπρο φόντο σώζεται τὸ 1/4 κυκλικοῦ θέματος, ἀνώμαλα σχεδιασμένου: Σκοῦρο γαλάζιο τεταρτοκύκλιο, πλ. 6-14 χ. Ὅχι ἄκριβῶς στὸ κέντρο του περιφέρεια καστανή, ποὺ περιβάλλει συμπαγὴ καστανὸ κύκλο (πίν. 79α: 7).

Ανώμαλα τριγωνικὸ θραῦσμα, 46×50 χ., πάχ. 8 χ. Ἄσπρο φόντο. Ἴχνος λεπτῆς μαύρης περιφέρειας, πλ. 2 χ. Στὸ ἐσωτερικὸ τῆς, 7 χ. πιδ μέσα, δεύτερη ὅμοια μὲ πινελιά, πάχ. 1-5 χ. Ἀκολουθεῖ στικτὸς κύκλος καὶ στὸ κέντρο συμπαγῆς κυκλικὸς πυρήνας, διαμ. 11 χ. (πίν. 79α: 9).

Μικρὸ ὠοειδὲς θραῦσμα, 21×32 χ. σὲ δύο διακριτὲς στρώσεις πάχ. 5 καὶ 7 χ. Στὴν ἐπιφάνεια γκριζοκάστανη ζώνη, σωζ. πλ. 7 χ., κάτω ἀπὸ στήλη ζευγῶν στικτῶν ἀμειβόντων (πίν. 79α: 10).

Θραῦσμα μικρό, ἀκανόνιστα τετράπλευρο-ρομβοειδές, 37×29 χ., πάχ. 11 χ. Βαμμένη ἡ μία γωνία γαλάζια μὲ εὐθύγραμμο τέρμα. Ἀκολουθεῖ ἄβαφο ἄσπρο φόντο, ποὺ καταλαμβάνεται ἀπὸ ἡμιελλειπτικὸ γαλάζιο ἐλλειπὲς σχῆμα, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἐκτείνονται δύο ὀριζόντιες κόκκινες παχιὲς γραμμὲς (πίν. 79α: 11).

Θραῦσμα τετράπλευρο ρομβοειδές, 63×30 χ., πάχ. 11-15 χ. Τὸ μισὸ καλύπτεται ἀπὸ μαύρη ζώνη, πλ. 25-23 χ., στὴν ὁποία ἐξαιρεῖται ἢ ἔχει ἀποπέσει κατὰ τόπους ἡ βαφὴ δημιουργώντας εἶδος ἄσπρης ταινίας, πλ. περίπου 5 χ. Ἐπάνω ἀπὸ αὐτὴν σώζεται ἐπιφάνεια κίτρινη, ποὺ διασχίζεται ἀπὸ δύο κατακόρυφες παχιὲς κόκκινες γραμμὲς, μὲ διάστημα 11 χ. μεταξὺ τους (πίν. 79α: 12).

Θραῦσμα ἐπίμηκες ἀκανόνιστο, 65×30 χ., πάχ. ἀνώμαλου 23-30 χ. Στὸ ἓνα ἄκρο του, στὸ σπᾶσιμο, τμῆμα γαλάζιου κυκλικοῦ σχήματος μὲ πλατὺ μαῦρο περίγραμμα. Τοῦτο ἐφάπτεται σὲ κίτρινο ἡμικύκλιο μὲ ἀνάλογο στενότερο περίγραμμα καὶ ἐσωτερικὰ λεπτὴ μαύρη ἡμιέλλειψη. Ἡ ὑπόλοιπη ἐπιφάνεια ἄβαφη μὲ ἵχνος κόκκινου χρώματος στὸ σπᾶσιμο (πίν. 79α: 13).

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟ

ΓΕΝΙΚΑ

Σε αντίθεση πρὸς τὰ κτίρια στὸ ἐσωτερικὸ τῆς ἀκροπόλεως, ποὺ εἶχαν, σχεδὸν ὅλα, ἀνασκαφῇ ὡς ἓνα βαθμὸ παλαιότερα ἀπὸ τὸν Χρ. Τσουντά καὶ κατόπιν ἀπὸ τὸν Α. J. B. Wace, ἡ Οἰκία στὶς Πλάκες εἶχε παραμείνει ἄγνωστη καὶ ἄθικτη, ὅπως ἄλλωστε, σὲ διάφορα ἄλλα σημεῖα τοῦ χώρου τῶν Μυκηνῶν, ἡ Οἰκία Πέτσα (ἀνασκ. 1950-1951, 2000 κέ.), τὸ συγκρότημα τοῦ Λαδεμπόρου (ἀνασκ. 1950-1961) καὶ τῆς Δυτικῆς Οἰκίας (1958-1961), τὸ συγκρότημα τῆς Παναγίας (1962-1966 καὶ 1968-1975) καὶ ἡ Οἰκία τοῦ Τάφου τῶν Τριπόδων (1984-1985). Ἡ ἀνασκαφὴ στὶς Πλάκες ἔφερε καὶ αὐτὴ στὸ φῶς πλήρη τὰ στοιχεῖα καὶ τὶς πληροφορίες ποὺ ἐνεῖχε ἡ Οἰκία καὶ ὄχι μόνον ὅ,τι εἶχε περισωθεῖ ἀπὸ προγενέστερες ἐρευνες. Καὶ ἔδωσε πράγματι μία ὁλοκληρωμένη εἰκόνα ὡς πρὸς τὸ ἐκτὸς τῆς ἀκροπόλεως εἶδος κατοικήσεως τοῦ χώρου καὶ ἐπιπλέον, ὡς πρὸς τὴν αἰτία καὶ τὸν τρόπο τῶν καταστροφῶν ποὺ τὸν εἶχαν πλήξει κατὰ τὸν προχωρημένο 13ο αἰ. π.Χ., ἐπιβεβαιώνοντας πέρα ἀπὸ κάθε ἀμφιβολία τὶς ἐνδείξεις ποὺ εἶχαν παράσχει ἤδη τὰ κτίρια μέσα καὶ ἔξω ἀπὸ τὴν ἀκρόπολη, καὶ κυρίως οἱ Οἰκίαι τῆς Παναγίας¹. Ἡ Οἰκία στὶς Πλάκες, χτισμένη στὴν κατωφέρεια τῶν προπόδων τοῦ Προφήτη Ἡλία, μὲ τὰ κατὰ σειρὰν δωμάτια κατοικίας καὶ ἐμπρὸς τοὺς καὶ χαμηλότερα, τὰ ἀντίστοιχα κατώγια τοὺς, ἐρεπώθηκε ἀπὸ σεισμὸ καὶ ἐγκαταλείφθηκε, ἀφοῦ προηγουμένως τὰ χαλάσματα συγκρατήθηκαν ὅπως-ὅπως στὴ θέση τοὺς μὲ ἓνα προχειροχτισμένο τοῖχο, μία συσσώρευση λίθων δηλαδὴ προερχομένων ἀσφαλῶς ἀπὸ τοὺς τοίχους ποὺ εἶχαν διαλυθεῖ. Ὁ τοῖχος αὐτός, ὁ Ω, ποὺ συνεκράτησε τὸ μέρος τοῦ κτιρίου τὸ ὁποῖο δὲν εἶχε καταρρεῦσει κόβοντάς το λοξὰ ἀπὸ Ν. πρὸς Β., ἀποτέλεσε ἓνα αὐτοσχέδιο ἀλλὰ ἀποτελεσματικὸ ἀνάλημμα πρὸς τὸν κατήφορο. Οἱ κάτοικοι τῆς Οἰκίας, ὅσοι ἐσώθηκαν, τακτοποίησαν ὅπως μπορούσαν τὰ θύματα καὶ τὰ συντρίμματα καὶ ἀπέρριψαν ἓνα μεγάλο ἀριθμὸ ὀστράκων (περίπου τὸ 22% τοῦ συνόλου) μαζί μὲ πέντε ἀγγεῖα στὴν Αὐλή.

Τὰ ἐρείπια τοῦ κτιρίου ἔμειναν λίγο-πολὺ ἐκτεθειμένα ἐπὶ ἀρκετοὺς αἰῶνες, ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὸ ἐλληνιστικὸ νόμισμα τοῦ Ἀργούς ποὺ εἶχε πέσει ἐπάνω στὶς πέτρες τοῦ τοίχου Ω ἔξω ἀπὸ τὴ ΒΔ. γωνία τοῦ Δωματίου 6. Μὲ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου ὅμως καλύφθηκαν στὸ σύνολό τοὺς ἀπὸ ἐπιχώσεις σχετικὰ λεπτὲς λόγῳ τῆς κατωφέρειας καὶ οἱ κορυφὲς τῶν τοίχων, περισσότερο στὰ δωμάτια καὶ λιγότερο ἢ καθόλου στὰ κατώγια, ὑπέφεραν ἀρκετὰ ἀπὸ τὴ σύγχρονη καλλιέργεια σὲ βάθος 0,10-0,30 μ., ὅσο εἰσχωροῦσε δηλαδὴ τὸ παλαιὸν τύπου ζώηλατο ἄροτρο. Ὡς ἐκ τούτου ἀρκετὰ ἀπὸ τὰ μικρότερα καὶ ἐλαφρότερα εὐρήματα παρασύρθηκαν καὶ μετατοπίσθηκαν ἀπὸ τὴν ἀρχικὴ τοὺς θέση πρὸς τὰ κάτω, κατὰ κανόνα ὅμως ἔμειναν μεταξὺ τῶν τοίχων τοῦ χώρου ὅπου ἀνῆκαν, στὸ πλαίσιο τοῦ ὁποίου καὶ περιγράφονται.

1. Ione Mylonas-Shear, *The Panagia Houses at Mycenae* (Philadelphia 1987) 154-155.

ΤΟ ΚΤΙΡΙΟ - ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ

ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ. Στους τοίχους εκείνους όπου τὸ θεμέλιο πατοῦσε ἀπ' εὐθείας ἐπάνω στὸν βράχο, δηλαδή στὸν δυτικὸ τοῖχο τοῦ Δωματίου 3, στὸν ἀνατολικὸ τοῦ Δωματίου 4, καὶ στὸν ἀνατολικὸ καὶ βόρειο τοῦ Δωματίου 7, μεταξὺ θεμελίου καὶ βράχου μεσολαβοῦσε μία πρώτη ἐξισωτικὴ στρώση ἀπὸ μικρὲς λίθινες σφῆνες. Σὲ αὐτές, στὴν περίπτωση τοῦ 7, σταματοῦσε καὶ ἔστρεφε πρὸς τὰ ἐπάνω τὸ ἀσβεστοκονίαμα τοῦ δαπέδου. Στὰ Δωμάτια 4 καὶ 7 μάλιστα ὁ ἔντονα κατηφορικὸς βράχος εἶχε πελεκηθεῖ καὶ λειανθεῖ γιὰ νὰ ὑποδεχτεῖ τὶς σφῆνες. Τὸ ἀξιοσημείωτο εἶναι ὅτι ἐνῶ ὁ τοῖχος τοῦ 7 αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν εἶχε ἀφανιστεῖ, οἱ σφῆνες εἶχαν μείνει στὴ θέση τους, ἴσως συγκρατημένες ἀπὸ τὸ κονίαμα τοῦ δαπέδου. Ἀφ' ἑτέρου, στὸ Κατώγι 9 ἡ ὑποθεμελίωση τοῦ νοτίου τοίχου προεξεῖχε ἀπὸ τὴ γραμμὴ του. Ἐκεῖ ὅπου ὁ τοῖχος εἶχε πατήσει σὲ ἐπιχώσεις, ὅπως ὁ βόρειος τοῖχος τοῦ Δωματίου 3, τὸ θεμέλιο ἦταν χτισμένο ἐπάνω σὲ χῶμα ἀνάμικτο μὲ ὄστρακα καὶ κομμάτια κονιάματος, σωρευμένο ἐπίτηδες γιὰ νὰ τὸ δεχτεῖ, δεδομένου ὅτι ἡ ὑποδομὴ τοῦ ὅλου δωματίου ἦταν ἀπὸ χῶμα καὶ πυκνὲς μεγάλες κροκάλες, καθὼς καὶ μικρότερες πλακοειδεῖς πέτρες. Αὐτὸ τὸ στρώμα ἦταν πρόχειρα σκεπασμένο μὲ ἓνα ἀραιὸ ἰσόπεδο πλακόστρωτο, ἀλειμμένο μὲ κονίαμα ἐνισχυμένο μὲ χαλίκια, ποὺ εἶχε ἀνανεωθεῖ, προφανῶς λόγω τοπικῶν μικροκαθιζήσεων. Τὸ ὑπόστρωμα αὐτὸ σκάφηκε καὶ ἐρευνήθηκε διότι κρίθηκε ὅτι ἡ κεραμεικὴ ποὺ περιεῖχε χρονολογοῦσε τὴν κατασκευὴ τῆς Οἰκίας (πίν. 23β). Ἄλλου, στὸ Δωμάτιο 11, οἱ πέτρες τῆς θεμελιώσεως τοῦ βορείου τοίχου τοῦ ἦταν τὸ μόνο ἶχνος ποὺ σημείωνε τὴν γραμμὴ του ἔξω ἀπὸ τὸν ἀναλημματικὸ τοῖχο Ω.

ΤΟΙΧΟΙ. Οἱ ἐξωτερικοὶ τῶν δωματίων ἀποτελοῦνται κατὰ κανόνα ἀπὸ δύο σειρὲς σχετικὰ μεγάλων ἀργολίθων στὶς προσόψεις, μὲ μικρότερους ὅπου χρειάζεται σφηνωμένους ἀνάμεσά τους. Οἱ ἐσωτερικοὶ τοῖχοι εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον λεπτότεροι. Ἔτσι, στοὺς ἐξωτερικοὺς τοίχους τὸ πάχος κυμαίνεται ἀπὸ 0,50 μ. ἕως 1 μ., μὲ συχνότερες τιμὲς 0,60-0,70 μ., ἐνῶ στοὺς ἐσωτερικοὺς περιορίζεται στὰ 0,40-0,50 μ., μὲ συχνότερα τὰ 0,40 μ. Οἱ προσόψεις τους εἶναι ἀρκετὰ ὁμαλὲς δεδομένου ὅτι προσπαθοῦσαν νὰ στρέψουν πρὸς αὐτὲς τὶς λιγότερο ἀδρὲς ἐπιφάνειες τῶν λίθων, ὅσες φορὲς δὲν τὶς ἐκάλυπταν μὲ στρώμα λάσπης ἢ/καὶ κονιάματος, ἐπιχρωματισμένου ἢ μῆ.

Στὸ κτίριο αὐτό, γενικῶς, οἱ τοῖχοι ἔχουν κακοπάθει. Αὐτοὶ τῶν δωματίων, ταλαιπωρημένοι ἤδη ἀπὸ τὸν σεισμό, κολοβώθηκαν ἀπὸ τὸ ἄροτρο σὲ ὕψη 0,40-0,60 μ. Οἱ τοῖχοι τῶν κατωγίων, χτισμένοι χαμηλότερα, εἴτε κατέρρευσαν ἀπὸ τὸν σεισμὸ εἴτε σκεπάστηκαν ἀπὸ τὸν τοῖχο Ω, ὥστε καὶ αὐτῶν τὸ ἀρχικὸ ὕψος παραμένει ἄγνωστο. Στὸ Κατώγι 8 ἡ μόνη ἔμμεση μαρτυρία εἶναι τὸ πάχος τῆς ἐπιχώσεως ποὺ τὸ γέμιζε (1,50 μ.) καὶ ποὺ ὑποδεικνύει ἓνα βάθος 2 μ. περίπου γιὰ τὸν χῶρο.

ΔΑΠΕΔΑ. Στὰ δωμάτια τὰ δάπεδα ποὺ διατηρήθηκαν ἀρκετὰ καλὰ ἦσαν ἀπὸ ἀσβεστοκονίαμα ἀνάμικτο μὲ ἄμμο, ἐπιστρωμένο ἐπάνω στὴν κατὰ περίπτωσιν ὑποδομὴ ἢ στὸν φυσικὸ βράχο. Συγκεκριμένα, στὸ ἀνατολικὸ τμήμα τοῦ Δωματίου 1 προεξείχε ὁ βράχος, στὸ δυτικὸ ὅμως, χαμηλότερο λόγῳ τῆς κατωφέρειας, ὑπῆρχε μία ἐξισωτικὴ στρώσις ἀπὸ κιτρινόχωμα, σκεπασμένη μὲ κονίαμα. Τὸ Δωμάτιο 2 εἶχε διατηρήσει στὸ δυτικὸ τοῦ τμήματος ἵχνη ἀπὸ κονίαμα. Στὸ Δωμάτιο 3 τὸ κονίαμα παρουσίαζε μερικὰ κενά, ἀλλὰ ὅσο εἶχε διατηρηθεῖ ἔδειχνε δύο-τρεῖς στρώσεις ἀνανεώσεως. Τὸ 4 εἶχε διατηρήσει τὸ κονίαμα σὲ ὅλη τοῦ τὴν ἔκτασιν. Τὸ 5 ἐπίσης, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν δυτικὴν τοῦ πλευρὰ, ὅπου τὸ κονίαμα εἶχε φθαρεῖ, ἀφήνοντας νὰ φανεῖ τὸ ὑπόστρωμά του ἀπὸ χῶμα καὶ ὄστρακα. Τὰ δωμάτια 6 καὶ 7 διατηροῦσαν τὸ κονιάμα τους σὲ ὅλη τοῦ τὴν ἔκτασιν, στρωμένο στὸ 7 ἐπάνω σὲ λίγη ἐξισωτικὴ λάσπη μὲ χαλίκια καὶ ὄστρακα.

Διαφορετικὴ εἶναι ἡ κατάστασις στὰ κατώγια. Στὸ 8 στὸ μεγαλύτερο, νότιο, τμήμα τοῦ δάπεδο ἦταν ὁ βράχος. Στὸ μικρότερο, βόρειο, χωρίσμα ὁ βράχος ἦταν στρωμένος μὲ ἄδρὸ παχὺ ἀσβεστοκονίαμα. Στὸ Κατώγι 9 τὸ δάπεδο ἦταν ἀνώμαλο, χωρὶς ἐπίστρωση, μὲ ἐξέχοντα ἀνατολικά τὸν βράχο. Στὸ 10 ἦταν ἐπίσης ἀνώμαλο, ἀπὸ πατημένο χῶμα, καὶ στὸ 11 δάπεδο ἦταν ὁ ἀρκετὰ ὁμαλὰ ἰσοπεδωμένος βράχος.

ΘΥΡΕΣ. Ὑπάρχουν τρεῖς θύρες, ἢ μᾶλλον τρία ἀνοίγματα ἐπικοινωνίας στὰ δωμάτια καὶ μία, ἢ ἓνα ἀκόμη, τὸ ὁποῖο ἦταν μέρος τοῦ ἀρχικοῦ σχεδίου ἀλλὰ φράχτηκε ἐνὸς ἢ Οἰκίας λειτουργοῦσε. Τὰ κατώγια ἐπικοινωνοῦσαν μὲ τὰ δωμάτια μόνο μὲ καταπακτὲς καί, προφανῶς, μὲ κινητὲς ξύλινες σκάλες. Οἱ θύρες εἶναι οἱ ἐξῆς: Στὴ νοτιοανατολικὴ γωνία τοῦ Δωματίου 1 ἔχει ἀφεθεῖ ἓνα ἀνοῖγμα μὲ σαφῶς διαμορφωμένα μέτωπα, ποὺ ἔχει πλάτος 0,80 μ. καὶ ἐπιτρέπει τὴν ἐπικοινωνία τοῦ δωματίου μὲ τὴν Αὐλὴ καὶ γενικὰ τὸν χώρον πρὸς Ν. τῆς Οἰκίας. Στὸν τοῖχον ποὺ χωρίζει τὸ Δωμάτιο 1 ἀπὸ τὸ 2 ὑπάρχει ὅμοιο ἀνοῖγμα πλάτους 1 μ., μὲ εὐδιάκριτα μέτωπα, ποὺ συνδέει τὰ δύο δωμάτια. Ἐπίσης, τὰ Δωμάτια 4 καὶ 5 ἐπικοινωνοῦν μὲ ἀνοῖγμα πλάτους 0,90 μ., χρисμένο μὲ τὸ κονίαμα τοῦ δαπέδου τῶν δωματίων, ποὺ εἶναι ἐλαφρότατα κεκλιμένο γιὰ νὰ ἐξουδετερώσει τὴν διαφορὰ 0,06-0,09 μ. ἀνάμεσα στὶς στάθμες τοῦ δαπέδου τοῦ 4 ἀπὸ τὸ χαμηλότερο τοῦ 5.

Ὑπάρχει ἀκόμη καὶ ἡ ἐνδειξὴ ὅτι στὸν νότιον τοῖχον τοῦ Δωματίου 3 ὑπῆρχε ἀρχικὰ πέρασμα ἀπὸ τὸ δωμάτιον πρὸς τὴν Αὐλὴν. Πράγματι, κατὰ μῆκος τοῦ τοίχου στὸ ἐσωτερικὸν τοῦ δωματίου ὑπάρχει μία διπλὴ σειρὰ ἀπὸ πυκνὰ μικρὰς πέτρας στὴν στάθμην τοῦ δαπέδου, ποὺ ἐκάλυπτε καὶ συγκρατοῦσε τὸ γέμισμα ἀπὸ κάτω τους. Ἐμπρὸς τους, πρὸς τὴν Αὐλὴν, διατηρήθηκε ἓνα προχειροχτισμένο σκέλος τοίχου, μήκους 0,85 μ. καὶ πάχους 0,60-0,70 μ., δομημένο ἐπάνω σὲ χῶματα ἀνάμικτα μὲ ὄστρακα καὶ σὲ μία μεγάλη πλακοειδὴ πέτρα στὴν θέσιν ὅπου θὰ ἀνέμενε κανεὶς ἓνα κατώφλι. Στὴν ἐπαφὴν τοῦ μὲ τὴν νοτιοανατολικὴν γωνίαν τοῦ Κατωγίου 8, μὲ τὴν ὁποία σχηματίζει ἄρμό, διατηρήθηκε παραστάδα ἀπὸ μεγάλας τετράπλευρες πέτρας, ποὺ ἔχουν ἐν μέρει ξεφύγει ἀπὸ τὴν θέσιν τους. Τὸ φράξιμον τοῦ περάσματος ἔγινε προφανῶς ἐνῶ ἡ Οἰκία ἦταν κατοικημένη καὶ λειτουργοῦσε, πιθανότατα γιὰ νὰ προφυλαχθεῖ τὸ Δωμάτιον 3 ἀπὸ τὴν εἰσροὴν ὀμβρίων ὑδάτων.

Τέλος, ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ Κατώγι 8 ἦταν πεσμένος καὶ ἓνας ὄλμος κατωφλιοῦ μὲ τὴν μορφὴν ἀκατεργάστου λίθου, διαστάσεων 0,18×0,16 μ. καὶ ὕψους 0,10 μ., μὲ λειασμένη τὴν μίαν ἐπι-

φάνεια, όπου υπήρχε στρογγυλό κοίλωμα για την περιστροφή του πασσάλου του θυροφύλλου, διαμ. 0,05 και βάθους 0,025 μ. (βλ. εικ. 2). Προέρχεται ασφαλώς από το κτίριο, έμφυτευμένος δίπλα στην παραστάδα κάποιας από τις θύρες. Η διαμόρφωση και το πάχος των δαπέδων, τεχνητών ή φυσικών, στην περιοχή των παραστάδων των τριών θυρών της Οικίας αποκλείει την τοποθέτηση τέτοιου δόλου εκεί. Ίσως προέρχεται από το άχρηστευμένο πέραςμα του Δωματίου 3 προς την Αύλη.

ΣΚΑΛΑ. Η μία και μοναδική σκάλα του κτιρίου που οδηγούσε από τον δρόμο κατά μήκος του στην Αύλη και από αυτήν στα δωμάτια, περιγράφεται λεπτομερώς ανωτέρω, σελ. 000. Σώθηκε σε ύψος έξι βαθμίδων κ.χ. και μιās ή δύο ακόμη μετακινημένων. Οι βαθμίδες αποτελούνται από δύο πλακοειδείς αργολίθους ή καθεμία, από τους οποίους ο μικρότερος εφάπτεται έξωτερικά στον νότιο τοίχο του Κατωγίου 8 και ο μεγαλύτερος, ο έξωτερικός, στηρίζεται στη στερεά λίθινη ύποδομή της. Οι επιφάνειες των βαθμίδων έχουν μιὰ ελαφρή κλίση προς τα κάτω, πράγμα που δίνει στη σκάλα συνολικό ύψος κάπως μεγαλύτερο από το άθροισμα των μετώπων τους. Το συνολικό της πλάτος των 0,85-0,90 μ. επιτρέπει τη χρήση της με αρκετή ασφάλεια, έστω και χωρίς στηθαίο, που είναι ούτως ή άλλως ασυνήθιστο στα μυκηναϊκά οικόδομήματα.

ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΙΣ. Στην Οικία υπάρχουν τριών ειδών τμήματα ή εγκαταστάσεις αποχετεύσεων. Στη βορειοανατολική γωνία του Δωματίου 6 εύρεθηκε, πεσμένο λοξά, τμήμα πηλίνου άγωγού τετράγωνης διατομής σε δύο κομμάτια (εικ. 18: ζ), που έχει ύψος πλευράς 0,08 μ. και πάχος πλευράς 0,025 μ. Πρέπει να άνηκε στο κτίριο. Η θέση εύρεσέως του προφανώς δεν ήταν η άρχική, που παραμένει άδηλη.

Στη νοτιοανατολική γωνία του Δωματίου 1 ο νότιος τοίχος του είχε ένα διαμπερές άνοιγμα, πλάτους 0,45 μ. και ύψους 0,38 μ., γεφυρωμένο με μεγάλες πλακοειδείς πέτρες, και πλαισιωμένο στο έσωτερικό του δωματίου και σε κάποια απόσταση από τη γωνία από ένα μεγάλο αργόλιθο τοποθετημένο όρθιο, έτσι ώστε να συγκρατεί και να διοχετεύει έξω από το δωμάτιο ύγρὰ τα όποια φαίνεται ότι συνέρρεαν μέσα στο δωμάτιο (βλ. εικ. 6). Τέλος, κατά μήκος της νότιας πλευράς της σκάλας και ενός κάπως ακανόνιστου τοίχου από αργολίθους είχε διαμορφωθεί άνοιχτος όχετος με πυθμένα τον βράχο και πλάτος επάνω 0,60 μ., που περιοριζόταν κάτω, στο πόδι της σκάλας, στα 0,40 μ., ο όποιος αποστράγγιζε την Αύλη προς τον δρόμο κατά μήκος του κτιρίου.

ΣΤΕΓΕΣ. Στο έσωτερικό του Δωματίου 4, πεσμένα επάνω στο δάπεδο, εύρεθηκαν τέσσερα κομμάτια στρωτήρος ή στρωτήρων, από τα όποια τα δύο συνανήκαν και συγκολλήθηκαν. Η παρουσία τους είναι αρκετή για να δείξει ότι και η Οικία αυτή ήταν κεραμοσκεπής όπως τα περισσότερα, αν όχι όλα τα μυκηναϊκά κτίρια².

2. Βλ. και S. E. Iakovidis, *Mycenaean Roofs, Form and Construction, Actes de la Table Ronde de l'École Française d'Athènes*, 23-25 Ιουνίου 1987, 147-160.

ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ-ΜΕΤΑΣΚΕΥΕΣ. Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἀνασκαφῆς διαπιστώθηκε ὅτι ἡ Οἰκία εἶχε κατὰ καιροὺς ὑποστῇ διάφορες ἐπισκευές, μετασκευές καὶ μικρότερες ἐπεμβάσεις συντηρήσεως. Περιγράφηκε ἤδη ἡ κατασκευὴ τοῦ νοτίου τοίχου καὶ τῆς θύρας εἰσόδου στὸ Δωμάτιο 3. Συγχρόνως, ἡ περίπου συγχρόνως μὲ αὐτόν, ἀλλὰ καὶ μεταξὺ τους, πρέπει νὰ χτίστηκαν τὰ δύο σκέλη τοῦ βορείου τοίχου ποὺ ἔδιναν στὸ δωμάτιο τὸ τελικὸ σχῆμα καὶ τὶς διαστάσεις του. Τὰ δύο αὐτὰ σκέλη, ποὺ ἀγγίζουν χωρὶς νὰ συνδέονται δομικὰ τὸν ἀνατολικὸ καὶ τὸν δυτικὸ τοῖχο, παρουσιάζουν τὴν ἰδιοτυπία ὅτι ἔχουν διαφορετικὰ πάχη, 0,50 μ. τὸ πρὸς Α., ποὺ ἐπάτησε ἐπάνω σὲ χῶμα μὲ ὄστρακα καὶ μεγάλα κομμάτια κονιάματος, καὶ 0,35 μ. τὸ ἐπιμελέστερα χτισμένο καὶ θεμελιωμένο στὸν βράχο πρὸς Δ. Μεταξὺ τους μεσολαβεῖ ἓνα δυσεξήγητο κενὸ 0,10 μ. Ἐτσι ὁ χώρος 3 ἔγινε δωμάτιο ἀπὸ πέραςμα ποὺ ἦταν καὶ ποὺ συνέδεε τὴν Αὐλὴ μὲ τὴ σειρὰ τῶν χώρων πρὸς Β., καὶ ἡ Οἰκία ἀπέκτησε ἓνα ἀκόμη δωμάτιο, τοῦ ὁποίου, ἀφοῦ χτίστηκαν οἱ δύο πλευρικοὶ τοῖχοι, ἀνανεώθηκε τὸ δάπεδο μὲ 2-3 στρώσεις κατὰ τὴ διάρκεια τῆς χρησιμοποίησώς του.

Στὸ Δωμάτιο 5 ὁ δυτικὸς τοῖχος, πάχους 0,60 μ., γωνιάζει στρέφοντας πρὸς Β. καὶ δίνει χωρὶς ἄρμὸ μὲ τὸν βόρειο τοῖχο τοῦ Κατωγίου 10. Εἶχε χτιστεῖ, καὶ εἶχε στρωθεῖ καὶ τὸ κονίαμα τοῦ δαπέδου, ὅταν, ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἐπιχώσεων στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ δωματίου, ὁ τοῖχος ἀποκολλήθηκε ἀπὸ τὴ βορειοδυτικὴ γωνία του καὶ μετακινήθηκε κατὰ 0,40 μ. λοξὰ πρὸς τὸν κατήφορο, φεύγοντας συγχρόνως καὶ ἀπὸ τὴν κατακόρυφο καὶ παρασύροντας μέρος τῆς ἐπιστρώσεως τοῦ δαπέδου. Ἡ ζημία ἀποκαταστάθηκε μὲ τὴν προσθήκη ἐσωτερικοῦ πρόσθετου τοίχου πάχους 0,50 μ., ποὺ χτίστηκε, ψηλότερος ἀπὸ τὸν ἀρχικόν, κατὰ μῆκος του καὶ σὲ ἐπαφὴ μὲ αὐτόν ἀλλὰ χωρὶς νὰ δένει. Ἡ κατασκευὴ αὐτὴ, ποὺ ἐλάφρυνε σημαντικὰ τὸ βάρος τῆς ὑποδομῆς τοῦ δωματίου, στὸ ὁποῖο ἔδωσε καὶ τὴν τελικὴ του μορφή, πρέπει νὰ ἔγινε ἐνῶ χτιζόταν ἀκόμη ἡ Οἰκία, γιατί ἡ βάση κίονος ἢ πεσσοῦ στὴ μέση περίπου τοῦ Δωματίου 5 εἶναι ἐνσωματωμένη στὴν ἐπίστρωση τοῦ δαπέδου σὲ ἀπόσταση ἴση μεταξὺ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς του (1,95 μ.) καὶ τῆς δυτικῆς (2 μ.), ὅπως αὐτὴ διαμορφώθηκε μετὰ τὴν κατασκευὴ τοῦ νέου, πρόσθετου τοίχου. Τέλος, στὴ βορειοανατολικὴ γωνία τοῦ ἴδιου δωματίου, πίσω ἀπὸ τὴν κυκλικὴ τράπεζα προσφορῶν ἢ ἐστία, ὁ τοῖχος ἔφερε τέσσερα ἐπ'ἀλλήλα στρώματα κονιάματος, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ ἐπόμενο μετὰ τὸ ἐπιφανειακόν, τὸ προτελευταῖον δηλαδή, ἦταν τοιχογραφημένο μὲ τὴν παράσταση τῆς πρόσοψης σπιτιοῦ μὲ κιονοστοιχία³. Ἐτσι διαρρυθμισμένη καὶ συντηρημένη, ἡ Οἰκία ἔζησε καὶ ἐλειτουργήσε μέχρις ὅτου τὴν κατέστρεψε ὁ σεισμός, τοῦ ὁποίου οἱ ζημιές εἶναι φανερές σὲ ὁλόκληρη τὴν περιοχὴ τῶν Μυκηνῶν⁴.

ΣΕΙΣΜΟΣ. Στὴν Οἰκία στὶς Πλάκες τὰ ἴχνη του εἶναι ἰδιαίτερος ἔντονα καὶ ἐμφανή. Ἐν πρώτοις ὅλοι σχεδὸν οἱ δυτικοὶ τοῖχοι παρουσιάζουν καμπυλώσεις, κάποτε ἰσχυρές, πρὸς τὸν κατήφορο. Στὴν Αὐλή, οἱ τοῖχοι ποὺ τὴν περιβάλλουν ἔχουν ὑποστῇ διάφορες μετατοπίσεις καὶ παραμορφώσεις. Ἡ ὁμοιογενὴς ἐπίχωση ἀπὸ χῶμα καὶ χαλίκια, ποὺ τὴν εἶχε

3. Βλ. Sp. Iakovidis, An Architectural Fresco from Mycenae, στὸ *Festschrift G. Rizza* I 97-101.

Late Bronze Age Mycenae, στὸ *Φίλια Ἔπη εἰς Γ. Ε. Μυλωνᾶν* Α 259.

4. Βλ. καὶ Σ. Ε. Ἰακωβίδης, Destruction Horizons at

γεμίσει, περιείχε έντυπωσιακά πολλά καὶ πυκνά ὄστρακα καὶ σπαράγματα ἀπὸ κονιάματα, ποὺ ἔδιναν σαφὴ τὴν έντύπωση ὅτι προέρχονταν ἀπὸ τοὺς χώρους τῆς Οἰκίας καὶ εἶχαν ἀπορριφθεῖ ἐκεῖ σὲ μία προσπάθεια πρόχειρου καθαρισμοῦ τῶν ἐρειπίων τῆς.

Στὸν νότιο τοῖχο τοῦ Δωματίου 3 οἱ λίθοι τῆς παραστάδας τοῦ φραγμένου ἀνοίγματος πρὸς τὴν Αὐλὴ εἶχαν ξεφύγει ἀπὸ τὴ θέση τους σὰν νὰ εἶχαν δονηθεῖ. Στὸν νοτιο-ανατολικὸ μυχὸ τοῦ Δωματίου 4, ὅπου εἰσέχει ἡ γωνία τοῦ ἰσχυροῦ νοτίου τοίχου τοῦ Δωματίου 2, ἡ τοιχοδομία στὸν ἀγκῶνα τῆς ἐσοχῆς ἔφυγε ἀπὸ τὴν κατακόρυφο μὲ ἰσχυρὴ κλίση πρὸς τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ δωματίου, ποὺ φθάνει τὰ 0,17 μ. σὲ διατηρούμενο ὕψος 0,57 μ. (βλ. εἰκ. 11).

Ἐνα μεγάλο μέρος τῶν συνεχόμενων Δωματίων 6 καὶ 7 παρασύρθηκε στὸν κατήφορο καὶ ἀφανίστηκε σχεδὸν χωρὶς ἵχνη. Στὸ Κατώγι 8 ὁ δυτικὸς τοῖχος καμπυλώθηκε πρὸς τὰ ἔξω.

Στὸ Κατώγι 9 ὁ ἀνατολικὸς τοῖχος ἔχει καμπυλωθεῖ πρὸς τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ χώρου, διατηρούμενος σὲ ἐπισφαλὴ ἰσορροπία. Ἐσωτερικά, στὸ δάπεδο, εὐρέθηκαν δύο ἀνθρώπινοι σκελετοὶ σὲ ἀφύσικες στάσεις, ἀντικριστοὶ ἀλλὰ ἀντίστροφοι πρὸς ἀλλήλους, καταπλακωμένοι ἀπὸ τὶς πεσμένες πέτρες τῶν τοίχων. Ὁ πρὸς Β. ἔχει τὸ κρανίον του συνθλιμμένο (βλ. πίν. 42α). Ὁ νότιος ἔχει τὸ ἀριστερὸ χεῖρ πίσω ἀπὸ τὴν πλάτη καὶ τὸ κρανίον γυρισμένο ἀφύσικα πρὸς τὰ πίσω καὶ ἐπάνω (βλ. πίν. 42β).

Στὸ Κατώγι 10 (βλ. πίν. 43) ἡ κορυφὴ τοῦ δυτικοῦ τοίχου εἶχε διαλυθεῖ καὶ οἱ πέτρες τῆς εἶχαν χυθεῖ στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ χώρου σχηματίζοντας ὀγκῶδη κῶνο. Ἡ γραμμὴ τοῦ τοίχου, σκεπασμένου πλέον ἀπὸ τὸν Ω, εἶναι ἀδύνατον νὰ προσδιοριστεῖ μὲ ἀκρίβεια. Ὁ χώρος εὐρέθηκε γεμάτος πέτρες ἀκατάστατα πεσμένες καὶ ἀγγεῖα πλήρη ἀλλὰ θρυμματισμένα. Στὴ νοτιοανατολικὴ γωνία του ἔκειτο ἄλλος ἓνας σκελετός (βλ. πίν. 49β). Τὸ κρανίον του, τοποθετημένο ἐπάνω σὲ ἓνα θραῦσμα κονιάματος, εἶχε συνθλιβεῖ, ἡ στάση του ὅμως ἦταν κανονικὴ, ὕπτια μὲ συνεσταλμένα τὰ γόνατα. Καθὼς προκύπτει ἀπὸ αὐτὴν καὶ ἀπὸ τὸ αὐτοσχέδιο προσκέφαλό του, ἐπέθανε μὲ συντετριμμένο τὸ κρανίον του καὶ ἐτάφη μέσα στὰ χαλάσματα ἀπὸ τοὺς ἐπιζῶντες πρόχειρα καὶ ἀκτέριστος.

Κατώγι 11. Ἡ δυτικὴ του πλευρὰ ἐκύλισε στὸν κατήφορο καὶ τὸ ἐσωτερικὸ του διασχίζεται λοξὰ ἀπὸ τὸν τοῖχο Ω. Τὸ τμήμα τοῦ νοτίου τοίχου τοῦ ποὺ ἐσώθηκε σχηματίζει ἄρμὸ μὲ τὸν νότιο τοῖχο τοῦ Δωματίου 5, τοῦ ὁποῖου ἀποτελεῖ συνέχεια. Οἱ τοῖχοι δηλαδὴ δὲν δένουν. Ὁ ἄρμὸς διευρύνθηκε καὶ τὸ κομμάτι τοῦ 11 ἀποκολλήθηκε καὶ ἔκλινε πρὸς Δ. Ἐπιπλέον, στὸν τριγωνικὸν χώρον μεταξὺ τοῦ διπλοῦ τοίχου τοῦ Δωματίου 5, τοῦ ἀποσυνδεδεμένου σκέλους τοῦ 11 καὶ τοῦ τοίχου Ω, οἱ πέτρες τοῦ τελευταίου αὐτοῦ εἶχαν καταπλακώσῃ ἓνα μικρόσωμο ἄτομο, πιθανότατα παιδί, ποὺ ἔκειτο ἀπευθείας ἐπάνω στὸν βράχο καὶ δὲν εἶχε καμία ἀπὸ τὶς κανονικὰς στάσεις ταφῆς τῶν χρόνων ἐκείνων. Προφανῶς ἐχώθηκε ἐκεῖ ὅπου τὸ εὗρεται ὁ θάνατος.

ΤΟΙΧΟΣ Ω. Ἀποτελεῖται ἀπὸ διαφόρων μεγεθῶν πέτρες, προερχόμενες ἀσφαλῶς ἀπὸ τοὺς γκρεμισμένους τοίχους τῆς Οἰκίας, ὅχι χτισμένες ἀλλὰ ἀκατάστατα συσσωρευμένες κατὰ μῆκος καὶ ἔξω ἀπὸ τοὺς δυτικοὺς τοίχους τῶν Κατωγίων 8 καὶ 9, ἐπάνω ἀπὸ τὸν τοῖχο τοῦ Κατωγίου 10 καὶ λοξὰ ἐπάνω ἀπὸ τὰ Δωμάτια 6 καὶ 7. Οἱ πέτρες του πατοῦν ἀνάλογα

μὲ τὴν κατεύθυνσή του ἀρχικὰ σὲ χῶμα, κατόπιν ἐπάνω σὲ τοίχους καὶ τελικὰ στὰ δάπεδα τῶν δύο τελευταίων πρὸς Β. δωματίων, ἀφήνοντας ἀπ' ἑξῶ τμῆμα τοῦ βορείου τοίχου τοῦ Κατωγίου 11, τὰ κατάλοιπα τοῦ Κατωγίου 12 καὶ τὰ δυτικὰ τμήματα τῶν Δωματίων 6 καὶ 7, ἀπὸ τὰ ὁποῖα δὲν ἐσώθηκε τίποτε. Τὸ πάχος του, ἀνόμοιο καὶ τυχαῖο, κυμαίνεται ἀπὸ 0,80 μ. ἐμπρὸς ἀπὸ τὰ Κατώγια 8 καὶ 9 ἕως τὰ 1,90-2 μ. στὰ Δωμάτια 6 καὶ 7. Ἡ δόμησή του δὲν ἀκολουθῆσε κανένα συγκεκριμένο οἰκοδομικὸ κανόνα, ἐκτὸς ἴσως τοῦ ὅτι οἱ μεγαλύτερες πέτρες εἶναι συνήθως τοποθετημένες ἐξωτερικὰ. Κατὰ τὰ ἄλλα εἶναι μία ἀπλὴ καὶ ἐκ τῶν ἐνόντων κατασκευή, προορισμένη νὰ συγκρατήσῃ κατὰ τὸ δυνατόν τὰ ἐρείπια τῆς Οἰκίας ἀπὸ τὸ νὰ κυλήσουν καὶ αὐτὰ κάποτε στὸν κατήφορο, πράγμα τὸ ὁποῖο καὶ ἐπέτυχε.

ΚΕΡΑΜΕΙΚΗ

ΤΑ ΑΓΓΕΙΑ

Ἡ ἀνασκαφὴ τῆς Οἰκίας στὶς Πλάκες ἀπέδωσε 7.318 ὄστρακα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὰ 4.756 ἀνῆκαν σὲ ἀναγνωρίσιμα σχήματα ἀγγείων, ἐνῶ στὰ 2.562 τὸ σχῆμα προελεύσεως παρέμεινε ἄδηλο. Εὐρέθηκαν ἐπίσης 150 πῆλινα εἰδῶλια καὶ 47 ἀκέραια ἢ συγκολλημένα καὶ συμπληρωμένα ἢ μερικῶς συγκολλημένα καὶ ἀσυμπλήρωτα ἀγγεῖα. Ἐπιπλέον ὑπάρχουν στὸ Μουσεῖο Μυκηνῶν καὶ 8 ὁμάδες κεραμικῶν εὐρημάτων ἀποθηκευμένες κοντὰ στὰ εὐρήματα ἀπὸ τὶς Πλάκες, οἱ ὁμάδες MM 12633, MM 12639, MM 13645, MM 13656, MM 14521, MM 14527 καὶ MM 14544, τῶν ὁποίων ἡ προέλευση εἶναι ἄγνωστη διότι οἱ πινακίδες ποὺ τὶς συνόδευαν ἐχάθηκαν, παραμορφώθηκαν ἀπὸ τὴν ὑγρασία ἢ ἐφαγώθηκαν ἀπὸ τοὺς ποντικούς ποὺ εὐδοκιμοῦσαν στὶς ἀποθήκες στὶς ὁποῖες εἶχαν ἀρχικὰ φυλαχθεῖ τὰ εὐρήματα. Οἱ ὁμάδες αὐτὲς δὲν περιελήφθησαν στὴν παροῦσα πραγμάτευση. Ἡ κατανομὴ τῆς κεραμικῆς στοὺς διαφόρους χώρους ἔχει ὡς ἑξῆς:

	ΟΣΤΡΑΚΑ	ΑΓΓΕΙΑ	ΕΙΔΩΛΙΑ
Δρόμος	328	-	11
Σκάλα-ὀχετὸς	486	5	16
Αὐλὴ	1636	5	54
Δωμάτιο 1	450	14	10
Δωμάτιο 2	85	1	6
Δωμάτιο 3	149	1	4
Δωμάτιο 4	92	6	2
Δωμάτιο 5	108	-	4
Δωμάτιο 6	35	1	5
Δωμάτιο 7	-	-	-
Κατώγι 8	765	5	24
Κατώγι 9	77	-	4
Κατώγι 10	466	8	7
Κατώγι 11	79	1	3

Ὁ ὄγκος τῶν εὐρημάτων αὐτῶν εὐρέθηκε στὴν Αὐλὴ (1.636 ὄστρακα, 54 εἰδῶλια) σὲ ἓναν ὑπαίθριον χώρο δηλαδὴ ἔξω ἀπὸ τὸ κτίριο, ὅπου κανονικὰ δὲν εἶχαν θέση καὶ ὅπου συγκεντρώθηκαν προφανῶς διότι οἱ ἐπιζήσαντες τῆς καταστροφῆς, αὐτοὶ ποὺ συσσωρεύ-

σαν τὸ ἀνάλημμα Ω, συγκέντρωσαν ὅσα ἄχρηστα πλέον ἀντικείμενα μποροῦσαν μέσα ἀπὸ τὰ ἐρείπια καὶ τὰ ἀπέρριψαν στὸν πρόχειρο ἀνοιχτὸ χώρο ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ κτίριο. Τοῦτο ἰσχύει κατὰ δεύτερο λόγο καὶ γιὰ τὰ σημεῖα ἐμπρὸς καὶ κάτω ἀπὸ τὴν Αὐλή, τὴ σκάλα, τὸν ὀχετὸ καὶ τὸ Κατώγι 8, πρὸς τὰ ὁποῖα πολλὰ εὐρήματα πρέπει νὰ παρασῶν-θησαν. Αὐτὰ ποὺ ἦσαν στὸ ἐσωτερικὸ τῶν δωματίων πρέπει, σταματημένα ἀπὸ τοὺς τοί-χους ποὺ τὰ περιέβαλλαν, νὰ ἀνῆκαν στοὺς χώρους ὅπου εὐρέθησαν, μετακινημένα ὁμῶς κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀπὸ τὴν ἀναστάτωση τῆς καταστροφῆς καὶ παρασυρμένα ἀργό-τερα, μετὰ τὴν κατάκωση τῶν ἐρειπίων, ἀπὸ τὸ ἄροτρο καὶ τὶς ἄλλες διαδικασίες τῆς καλλιέργειας στὴν περιοχὴ.

Τὰ κεραμεικὰ εὐρήματα διακρίνονται σὲ τρεῖς κατηγορίες: Στὴν πρώτη ὑπάγονται τὰ πρῶμα, ἐκεῖνα δηλαδὴ ποὺ ἀνήκουν σὲ περιόδους προγενέστερες τῶν χρόνων ὑπάρξεως καὶ λειτουργίας τῆς Οἰκίας καὶ τὰ ὁποῖα, ὅπως συνήθως συμβαίνει, εἶχαν παρεισφύσει στὰ στρώματα τῆς κατασκευῆς καὶ χρήσεώς της. Τὰ ὅστρακα αὐτὰ εἶναι συνολικὰ 113. Τὰ παλαιότερα εἶναι ἁμαυρόχρωμα μεσοελλαδικὰ ποὺ εὐρέθησαν στὸν δρόμο, στὴ σκάλα καὶ ὀχετό, στὴν Αὐλὴ καὶ στὰ Κατώγια 8, 9, 10 καὶ 11. Ὑπάρχει καὶ ἓνα κίτρινο μινύειο ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 3.- Τὰ ἀμέσως ἐπόμενα, Ὑστεροελλαδικὰ Ι, προέρχονται ἀπὸ τὴ σκάλα-ὀχετό (1 κύαθος), ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 2 (ὅστρακο μὲ διακόσμηση σπείρας μὲ πλατιὰ ἔλικα) καὶ τὸ Κατώγι 10 (ὁμοία σπείρα μὲ ὀλόβαφο πυρήνα).- Ἀκολουθοῦν τὰ ΥΕ ΙΙ χωρὶς λεπτομερέστερη διάκριση, ἀπὸ τὴ σκάλα-ὀχετό καὶ τὸ Κατώγι 11. - Ἐνα ΥΕ Ι-ΙΙΑ (δια-κόσμηση ρακέτας) ἀπὸ τὸ Κατώγι 10.- Τὰ ΥΕ ΙΙΑ ἀπὸ τὸν δρόμο, τὴ σκάλα-ὀχετό, τὸ Δωμάτιο 4 καὶ τὰ Κατώγια 9 καὶ 11, μὲ θραύσματα κυπέλλων τύπου Βαφειοῦ καὶ ἀπὸ τὴ σκάλα-ὀχετό (κισσόφυλλο μὲ κυματοειδὴ μίσχο), τὸ Κατώγι 9 (ἀργοναύτης), τὸ Κατώγι 10 (σειρὰ στιγμῶν μεταξὺ ταινιῶν) καὶ τὸ Κατώγι 11.- Ἡ ΥΕ ΙΙΑ1 ἀντιπροσωπεύεται ἀπὸ δείγματα σπογγωτῆς διακοσμήσεως προερχόμενα ἀπὸ τὸν Δρόμο, τὴν Αὐλὴ, τὰ Δωμάτια 3 καὶ 6 καὶ τὰ Κατώγια 8 καὶ 11, καὶ ἀπὸ ἀλάβαστρα μὲ βραχοειδὲς κόσμημα τῆς σκάλας-ὀχετοῦ.- Τέλος στὴν ΥΕ ΙΙΑ2 ἀνήκουν ἓνα κύπελλο μὲ ἔντονα ἀνάγλυφες ζῶνες ἀπὸ τὴν Αὐλὴ καὶ τὸ θέμα ὀρθίων τρικαμπύλων τόξων μὲ παραπληρωματικὲς στε-λεχωτὲς σπείρες ἀπὸ τὸ Κατώγι 9.

Ἡ ἐπόμενη, δεύτερη, κεραμεικὴ κατηγορία εἶναι αὐτὴ ποὺ χαρακτηρίζει καὶ χρονολο-γεῖ τὴν Οἰκίαν στὶς Πλάκες. Εἶναι ἄγνωστο πόση ἐχάθηκε κατὰ τὴν καταστροφὴ τῆς Οἰκίας καὶ κατὰ τοὺς αἰῶνες τῆς ἐρειπώσεως καὶ τῆς καταχώσεώς της ἀπὸ τὶς καιρικὲς συνθήκες καὶ τὶς ἀνθρώπινες δραστηριότητες στὴν περιοχὴ.

ΣΧΗΜΑΤΑ

Αὐτὰ ποὺ ἀναγνωρίστηκαν εἶναι τὰ ἑξῆς 35:

Σκύφοι 2.217	Πιθαμφορίσκος 1	Ὑδρίες 4
Κύλικες γενικὰ 693	Λεκανίδια 90	Ἀπιόσχημα 3
Κύλικες τροπιδωτὲς 178	Λεκάνες 48	Ἀσκοὶ 3
Κρατῆρες 303	Ἀρύταινες 35	Ὑποστάτες 3
Κρατηρίσκος 1	Ἀλάβαστρα 24	Πώματα 3

Κύαθοι 245	Ρυτά 24	Καλαθόσχημα 2
Ψευδόστομοι μικροὶ 230	Φιάλες 24	Κάλαθος 1
Ψευδόστομοι μεγάλοι 8	Θήλαστρα 11	Σταμνίσκοι 2
Πρόχοι 222	Χύτρες 15	Στάμνος 1
Προχοΐδια 15	Ἀμφορεῖς 5	Χυτρούπους 1
Κύπελλα (mugs) 160	Ἀμφορίσκοι 5	Ψηστήρι 1
Πιθαμφορεῖς 98	Πίθοι 6	

Ἀντιπροσωπεύονται δηλαδή, μετὰ τὴν ἐξαίρεση 5-6 σχημάτων, ὅλα τὰ εἶδη ἀγγείων τῆς μυκηναϊκῆς κεραμικῆς τοῦ 13ου αἰ. π.Χ. Ὡς πρὸς τὰ ἐπιμέρους χαρακτηριστικὰ τῶν σχημάτων τοῦ καταλόγου, ἀξίζει νὰ σημειωθεῖ ὅτι ἀπὸ τὰ σωθέντα χεῖλη τῶν πρόχων τὰ 36 εἶναι περίκυρτα καὶ μόνο δύο τροπιδωτά. Στοιὺς ψευδοστόμους οἱ διατηρηθέντες 13 δίσκοι τῶν λαβῶν εἶναι ἐπίπεδοι, οἱ δύο ἐλαφρὰ κυρτοὶ καὶ οἱ πέντε παρουσιάζουν μία ταπεινὴ ἀπόφυση. Τὰ κύπελλα ἐμφανίζουν στὰ χεῖλη τοὺς ἀναγλύφους δακτυλίους (14) καὶ τὰ 29 ῥηχὲς αὐλακώσεις. Στὶς κύλικες ὑπερέχουν κατὰ πολὺ τὰ περίκυρτα χεῖλη, τὸ ἀπολύτως ἐπικρατέστερο σχῆμα ὅμως εἶναι οἱ σκύφοι. Ἐπιπλέον, ὑπάρχουν καὶ τρία δείγματα μικρῶν ἀπιοσχίμων ἀγγείων μετὰ διακόσμηση ἀπὸ ἀκατάστατες, ἀπρόσεχτα σχεδιασμένες κάθετες γραμμὲς (πίν. 4: 6), τὰ ὁποῖα προσιδιάζουν στὴν YE IIIB1 κεραμικὴ φάση.

ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗ

Ἡ διακόσμηση περιλαμβάνει τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ γνωστὰ θέματα τῆς μυκηναϊκῆς κεραμικῆς ποὺ ἐμφανίζονται σὲ ἀγγεῖα διαφόρων μεγεθῶν καὶ σχημάτων, καὶ διαφέρουν μόνο ὡς πρὸς τοὺς συνδυασμοὺς τους, ὑπαγορευομένους ἀπὸ τὴ μορφή καὶ τὶς ἀναλογίες τῶν ἐπιφανειῶν ποὺ διακοσμοῦν. Τὰ ἀγγεῖα ποὺ παρουσιάζουν τὸ πλουσιότερο θεματολόγιο εἶναι τὰ κύπελλα, οἱ πρόχοι, οἱ μικροὶ ψευδόστομοι, οἱ κύαθοι, οἱ κρατῆρες, οἱ κύλικες καὶ οἱ σκύφοι. Ἡ διακόσμησή τους ἐμφανίζει μεγαλύτερη ποικιλία ἀπὸ ὅ,τι στὰ ὑπόλοιπα σχήματα καὶ χαρακτηρίζεται κατ' ἐξοχὴν τὴν περίοδο στὴν ὁποία ἀνήκουν.

Τὰ κύπελλα ἐσώθηκαν μόνο σὲ ὅστρακα. Ὅλα ἔχουν ταινίες στὸ χεῖλος, στὴ μέση ποὺ τὰ χωρίζουν σὲ δύο διακοσμητικὰ πεδία, ἐπάνω καὶ κάτω, καὶ μία ἢ δύο γύρω στὴ βάση τους. Στὸ ἐπάνω πεδίο συχνότερη εἶναι ἡ σπείρα (8 δείγματα) καὶ ἀκολουθοῦν τὰ ἄνθη, περίστικτα ἢ ἐλικοειδῆ, μόνα τοὺς ἢ σὲ συνδυασμὸ μετὰ πορφύρες (6), οἱ κατακόρυφες πορφύρες στὴ σειρὰ (3), τὰ τρικάμπυλα τόξα (3) καὶ ὑπάρχουν μεμονωμένα δείγματα ἀπὸ κυματοειδῆ γραμμὴ, φυλλοφόρο ταινία καὶ ἀνηρητημένο τριγωνικὸ φολιδωτό. Σὲ αὐτὰ πρέπει νὰ προστεθοῦν οἱ μεμονωμένοι συνδυασμοὶ ζώνης μετὰ δέσμες καμπύλων γραμμῶν καὶ λοξοῦ μίσχου (πίν. 37: 7), στῆλες τριπλῶν κυματοειδῶν γραμμῶν, μετὰξὺ τῶν ὁποίων εἰκονίζονται μεγάλες εὐρεῖες γωνίες μετὰ παραπληρωματικὰ πετάλια (πίν. 25β: 4, 5) καὶ κυματοειδῶν γραμμῶν μετὰ κομμένο πλοχμό (πίν. 41: 21). Στὸ κάτω πεδίο ἐπαναλαμβάνονται (χωρὶς νὰ εἶναι σαφὲς ἐὰν ἀνήκουν στὰ ἴδια ἀγγεῖα) τὸ ἀνηρητημένο φολιδωτό, ἡ φυλλοφόρος ταινία, οἱ σπείρες (πίν. 16α: 11), οἱ στῆλες τριπλῶν κυματοειδῶν γραμμῶν μετὰ τὶς

γωνίες με παραπληρωματικά πετάλια (πίν. 25β: 4, 5), τὰ τρικάμπυλα τόξα (πίν. 36α: 7), οἱ τρεῖς κυματοειδεῖς γραμμὲς με κομμένο πλοχμό (πίν. 41: 21) καὶ οἱ τρικάμπυλες ὀρθιες γραμμὲς με τὸν γωνιώδη μίσχο (πίν. 48α: 6). Ἐπιπλέον, χωρὶς νὰ φαίνεται σὲ ποῖο πεδίο ἀνήκουν, ὑπάρχουν ὄστρακα διακοσμημένα με πλατιά στήλη ὀριζοντίων τεθλασμένων σὲ τριπλὸ περιθώριο, με λοξὸ ἀνηρτημένο μίσχο καὶ μικρό, χωρισμένο σὲ τέσσερα τεταρτημόρια ρόμβο (πίν. 45: 2), με στήλες ἀμειβόντων καὶ με ἓνα ὀρθιο ἄνθος.

Πρόχοι. Ἀπὸ τὰ ἀγγεῖα αὐτὰ σώθηκε ἓνα ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 1, σχεδὸν πλήρες, συγκολλημένο ἀπὸ πολλὰ ὄστρακα (πίν. 21α). Λεῖπει μόνο τμήμα τοῦ στομίου της καὶ δύο κομμάτια ἀπὸ τὴν κοιλιά. Ἔχει χεῖλος περίκυρτο, σχῆμα βραχυστρόγγυλο καὶ διακοσμεῖται με ταινία στὴ βάση τοῦ λαμποῦ καὶ ἄλλη μία χαμηλότερα (γιὰ λεπτομερὴ περιγραφὴ βλ. σ. 67). Οἱ ὑπόλοιπες μαρτυροῦνται μόνο ἀπὸ ὄστρακα. Τὰ περισσότερα χεῖλη εἶναι περίκυρτα (36) καὶ ὑπάρχουν μόλις 2 τροπιδωτά. Μερικὲς (5) εἶχαν ἀνάγλυφο δακτύλιο στὴν ἔνωση τοῦ λαμποῦ με τὸν ὦμο. Ἡ διακόσμηση συνίσταται κατὰ κανόνα σὲ ταινίες στὴ βάση τοῦ λαμποῦ (16) καὶ δύο ἢ τρεῖς στὴν κοιλιά (28), καθὼς καὶ εὐθεῖες ἢ κυματοειδεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος τῶν λαβῶν. Ὑπάρχουν καὶ δείγματα ποὺ παρουσιάζουν ἀπλὰ θέματα στὸ ἐπάνω μέρος τῆς κοιλιάς, ὅπως στελεχωτὴ σπείρα καὶ ζώνη ἀπὸ τρέχουσες σπείρες, κυματοειδὴ γραμμὴ, στήλη πλοχμοῦ, δύο ὁμόροπες καμπύλες κοντὰ σὲ ὀλόβαφο ἡμικύκλιο, καί, τέλος (ποικίλματα ποὺ δὲν εἶναι συνηθισμένα) σειρὰ μικρῶν κύκλων με ἐγγεγραμμένο κέντρο μαζί με τμήμα ἀπὸ τὸ κεφάλι διάστικτης πορφύρας (πίν. 37: 12).

Μικροὶ ψευδόστομοι. Ὑπάρχει ἓνα δείγμα συγκολλημένο καὶ συμπληρωμένο, σχεδὸν πλήρες (πίν. 21β) ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 1. Ἔχει σχῆμα ἀπίοσχημο, στόμιο κατακόρυφο, ἀνάγλυφο δακτύλιο στὴ ρίζα τοῦ στελέχους τῶν λαβῶν, ταπεινὸ ἐξόγκωμα στὸν δίσκο καὶ βάση κωνικὴ (πλήρης περιγραφὴ του στὴ σ. 67). Τὰ ὄστρακα ποὺ ἀντιπροσωπεύουν τοὺς ὑπόλοιπους δείχνουν ὅτι ἡ διακόσμησή τους ἀκολουθοῦσε τὰ γνωστὰ γιὰ τὴν περίοδο πρότυπα. Κλειστοὶ δακτύλιοι περιβάλλουν τὴν βάση τοῦ στομίου (9) καὶ τὴν βάση τοῦ στελέχους τῶν λαβῶν (13), ἐνῶ μόνο σὲ τρία δείγματα ἐμφανίζεται θηλιὰ ποὺ περιβάλλει στόμιο καὶ στέλεχος. Οἱ ράχες τῶν λαβῶν εἶναι βαμμένες με ἓνα ἐξηρημένο τρίγωνο στὴν κορυφὴ τους. Στὸν δίσκο τοῦ στελέχους λεπτοὶ δακτύλιοι περιβάλλουν τὸν ὀλόβαφο κύκλο στὸ κέντρο. Στὰ διακοσμητικὰ πεδία τοῦ ὦμου μεταξὺ στομίου καὶ στελέχους καὶ μεταξὺ τῶν δύο λαβῶν συναντῶνται διχαλωτὰ ἄνθη με ἀγκιστροειδεῖς ἢ ἀπλῶς καμπύλους ὑπέρους καί, συχνά, περιστικτὴ στεφάνη (πίν. 38: 24), καὶ ὑπάρχει δείγμα περιστικτοῦ ἄνθους με διπλὸ κύκλο στὴ θέση τοῦ ὑέρου (πίν. 26α: 1). Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἄνθη, ὑπάρχουν καὶ στάχεις ἀμειβόντων, ρόμβοι, στικτοὶ κύκλοι καὶ ὁμόκεντρα τόξα. Κάτω ἀπὸ τὸν ὦμο ἢ γάστρα τοῦ ἀγγείου περιβάλλεται ἀπὸ ἱμάντες μεταξὺ δύο ταινιῶν ἢ, ἐπίσης μεταξὺ ταινιῶν, στενὲς ζώνες ὀριζοντίας τεθλασμένης (11 δείγματα), πυκνῶν καθέτων κυματοειδῶν γραμμῶν (πίν. 21β), ὁμάδες πετάλων ὀρθίων καὶ ἀνηρτημένων, ἐναλλήλων γωνιῶν, καὶ καθέτων τεθλασμένων ἢ ἀπλῶν γραμμιδίων. Χαμηλότερα στὴν κοιλιά συναντῶνται συχνὰ ζεύγη ταινιῶν με ἱμάντες μεταξύ τους καὶ δακτύλιοι γύρω στὴν βάση.

Κύαθοι. Ὑπάρχουν τέσσερα δείγματα αὐτοῦ τοῦ ἀγγείου, ποὺ διατηρήθηκαν ἀρκετὰ ὥστε νὰ δείχνουν τὸ σχῆμα τους. Ἐνας συγκολλημένος καὶ συμπληρωμένος τόσο ὥστε νὰ εἶναι σχεδὸν πλήρης ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 1. Ἐνα τμήμα προχοϊκοῦ κυάθου ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 4. Ἐνας ἄγραπτος, συγκολλημένος καὶ αὐτὸς καὶ συμπληρωμένος μὲ λίγες ἐλλείψεις ἀπὸ τὸ Κατώγι 8, καὶ ἄλλος ἕνας ἄγραπτος, ποὺ διατηρήθηκε κατὰ τὸ 1/3 περίπου, ἀπὸ τὸ Κατώγι 10. Ἀπὸ τοὺς ὑπόλοιπους σώθηκαν μόνο ὄστρακα. Τὰ χεῖλη τους, ὅσα ἐπισημάνθηκαν, εἶναι κυρίως ἐξώκυρτα, καὶ 11 δείγματα ἔχουν προχοή. Ὡς πρὸς τὴ διακόσμησή τους, 3 εἶναι ὁλόβαφοι, 24 ἔχουν ταινίες στὸ χεῖλος καὶ 9 ἔχουν ταινίες στὴ γάστρα. Τὰ θέματα ποὺ χρησιμοποιήθηκαν εἶναι στενὲς ζῶνες πεταλίων, γραμμιδίων (4), δικτυωτοῦ καὶ ἀμειβόντων, καὶ συναντῶνται ἀπλὲς σπεῖρες (3), σπεῖρα μὲ καμπύλο μίσχο (πίν. 2β: 4), διπλὴ σπεῖρα καὶ τρέχουσες σπεῖρες. Ἄλλα θέματα εἶναι ὁ πλοχμός, ἀπλός (5) καὶ κομμένος (5) καὶ οἱ πορφύρες, κατακόρυφες καὶ πλάγιες, οἱ κυματοειδεῖς ταινίες (2), ἱμάντες (3), καὶ τὸ βοτρυοειδὲς φολιδωτὸ τρίγωνο (2) (πίν. 13β: 3 καὶ 39: 13). Ἀρκετὰ εἶναι τὰ μεμονωμένα δείγματα: Ἀτρακτοειδεῖς γραμμὲς, σειρὰ Ν-σχημῶν (πίν. 2β: 2), ὁλόβαφο φύλλο κισσοῦ, σπογγωτό, καμπυλόγραμμος μαϊάνδρος (πίν. 39: 6), ἀνηρτημένες ὁλόβαφες ἡμιελλείψεις, γωνιώδης μίσχος, στήλη ἀμειβόντων καὶ βραχῶδες ὄρθιο. Ἐνα δῆγμα παρουσιάζει στιγμὲς στὴν ἄκρῃ τοῦ χεῖλους, λεπτὴ ταινία, ὀριζόντια τεθλασμένη καὶ χαμηλότερα φολιδωτὰ τρίγωνα μεταξὺ ταινιῶν. Ἐνα ἄλλο χιαστὶ γραμμὲς μὲ ἐγγεγραμμένα τόξα στὶς ἀντικόρυφες γωνίες, μεταξὺ μιᾶς στήλης κροσσοπεταλίων μὲ περιθώριο καὶ μιᾶς ἄλλης, δυσδιάκριτης (πίν. 37: 9). Τέλος, ἐσώθηκε καὶ ὄστρακο ὅπου εἰκονίζεται πτηνὸ ἐν πτήσει, μὲ κυκλικὸ κεφάλι καὶ στίγμα γιὰ τὸ μάτι, κυματοειδεῖς γραμμὲς στὸ σῶμα καὶ διχαλωτὴ οὐρά, ἀπὸ τὸ Κατώγι 11 (πίν. 52β: 2).

Κύλικες. Ἐσώθηκαν πέντε δείγματα ὁλόκληρων ἀγγείων, τὰ τέσσερα ἀκέραια μὲ τροπιδωτὰ χεῖλη ἀπὸ τὴ σκάλα καὶ τὸν ὀχετό (πίν. 8α-β), τὴν Αὐλὴ καὶ ἀπὸ τὸ Κατώγι 10 (πίν. 52γ) καὶ ἕνα, μὲ κυρτόπλευρο χεῖλος, συγκολλημένο καὶ συμπληρωμένο, ἀπὸ τὸ Κατώγι 10 (πίν. 46β). Σὲ αὐτὰ πρέπει νὰ προστεθεῖ καὶ ἄλλη μία, τροπιδωτὴ, μόνωτη, συγκολλημένη, ἐλλιπής, ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 6. Οἱ ἄλλες διατηρήθηκαν σὲ χεῖλη, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὰ 302 εἶναι περίκυρτα ἢ κυρτόπλευρα καὶ 52 τροπιδωτά, τὰ μισὰ δηλαδὴ τοῦ γενικοῦ συνόλου τῶν 693 ὀστράκων. Τὰ ἄλλα μισὰ προέρχονται ἀπὸ ἄλλα μέρη τοῦ ἀγγείου. Τὰ 79 εἶναι ὁλόβαφα καὶ 28 ἔχουν ἐπαλλήλους δακτυλίους στὸ στέλεχος. Τὰ ὑπόλοιπα φέρουν ποικίλα διακοσμητικὰ θέματα: Κυματοειδὴ ὀριζόντια γραμμὴ, μονὴ καὶ διπλή, κατακόρυφη κυματοειδὴ γραμμὴ (πίν. 45: 18) καὶ κυματοειδὴ ταινία (πίν. 47α: 7). Πορφύρα ὀριζόντια, λοξή (6 δείγματα), κατακόρυφη (πίν. 6: 5, 41α: 3) καὶ σὲ ζεύγη. Φοίνικα καὶ φοινικοειδὴ (3), φύλλο φυτοῦ καὶ καλαμοειδὲς φυτό. Σπεῖρα ἀπλή, τρέχουσα καὶ στικτὴ μὲ στέλεχος καὶ χωρὶς. Ἄνθη (6), τρίλοβα περίστικτα (7) (πίν. 41α: 11), μικτά (3) (πίν. 36α: 5, 16α: 1), κροσσωτὸ μὲ περίστικτο κάλυκα, διχαλωτὰ καὶ τμήμα ἄνθους παπυροειδοῦς μὲ σταυρόσχημο κόσμημα καὶ περίστικτο κύκλο. Βραχῶδες θέμα. Ἀνηρτημένο φολιδωτὸ καὶ τρικάμπυλο φολιδωτὸ καὶ κύκλους μὲ στικτὸ κέντρο ἀνάμεσα στὰ κενὰ τῶν φολιδῶν (πίν. 36α: 9). Κύκλο περίστικτο (3), στικτὸ καὶ στικτὸ μὲ πορφύρες (πίν. 48α: 8). Τρικάμπυλο τόξο (3) καὶ δικάμπυλο μὲ κύκλο περίστικτο μὲ στιγμὴ στὸ κέντρο. Τρι-

κάμπυλα τόξα σὲ φολιδωτὴ διάταξη. Ὅριζόντια τριπλὰ τόξα. Διάγραμμα ἡμιέλλειψη. Δικτυωτὸ πλέγμα. Τέλος, στήλη πλοχμοῦ πλαισιωμένη ἀπὸ πορφύρες (4) (πίν. 45: 3+8).

Κρατῆρες. Ἀντιπροσωπεύονται ὅλοι ἀπὸ ὄστρακα ἢ τὸ πολὺ ἀπὸ μεγαλύτερα τμήματα ἀγγείων. Ἡ γάστρα τοὺς λεπταίνει πρὸς τὰ κάτω τόσο ὥστε νὰ καταλήγει σὲ ἓνα βραχὺ κυλινδρικό πόδι καὶ σὲ κωνικὴ βάση, ἢ μειώνεται κανονικὰ πρὸς μία τυπικὴ δακτυλιοσχημὴ βάση. Οἱ λαβὲς εἶναι ταινιόσχημες κάθετες, κάποτε ὅμως καὶ ὀριζόντιες κυλινδρικές, πρᾶγμα ποὺ συμβαίνει σὲ ἓνα ἀπὸ τὰ ἐδῶ ἐξεταζόμενα δείγματα. Ὑπάρχει, ἐπίσης, ὡς ἐξαίρεση, καὶ ἓνας ἐνδόβαφος. Ἡ διακόσμηση ἀρχίζει ἀπὸ τὸ χεῖλος, ποὺ περιβάλλεται ἀπὸ σχετικὰ πλατιὰ ταινία. Δεύτερη, ὅμοια, ἢ περισσότερες (τρεῖς) κάτω ἀπὸ τὶς λαβὲς ὀρίζουν μεταξύ τοὺς τὴ ζώνη στὸ ὕψος τῶν λαβῶν, στὴν ὁποία σχεδιάζεται ἡ κυρία διακόσμηση. Σὲ αὐτὴν χρησιμοποιοῦνται διάφορα κοσμήματα τοῦ μυκηναϊκοῦ θεματολογίου, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑπὸ μορφὴ στηλῶν ποὺ ὀρίζουν μεταξύ τοὺς ἢ μεταξύ αὐτῶν καὶ τῶν λαβῶν τὶς μετόπες, τὰ πεδία δηλαδὴ στὰ ὁποία ἀναπτύσσονται ἐλεύθερα μεγαλύτερα ἢ πολλαπλὰ θέματα.

Οἱ περισσότερες στήλες περιεῖχαν πυκνὲς ὀριζόντιες τεθλασμένες μὲ διπλὸ περιθώριο (4). Ἀκολουθοῦν οἱ κυματοειδεῖς ὀριζόντιες γραμμές, ἐπίσης μὲ διπλὸ περιθώριο (2) καὶ μία στήλη ἀβακωτοῦ. Εὐρέθηκαν ἐπίσης μία στήλη ἀμειβόντων καὶ ἀνηρτημένων πολλαπλῶν ἡμικυκλίων μὲ ἐφαπτόμενα κροοσοπετάλια στὸ περιθώριο καὶ ἄλλη μὲ γραμμίδια μεταξύ ἀγκυλομίσχων σπειρῶν μὲ καμπύλο διπλὸ περίγραμμα (πίν. 36α: 2). Στὶς μετόπες ἐμφανίζονται διάφορα θέματα: Σπειρεὺς ἀπλές (5), μεγάλες (2) καὶ τρέχουσες. Ὅρθια καὶ ἀνηρτημένα διπλὰ τόξα. Ὅμοια, ὄρθια, τρικάμπυλα. Κατακόρυφες πορφύρες (13) (πίν. 48α: 12, 13, 15) μεμονωμένες ἢ μὲ παραπληρωματικὸ κύκλο. Κυματοειδὴς ταινία. Στικτὸς κύκλος. Πλάγια τρικάμπυλα τόξα σὲ σχῆμα τριλόβου ἄνθους μὲ καμπύλο μίσχο (πίν. 49α: 1, 2). Ἄνθη, μικτά, ἐλικωτὰ καὶ ἓνα ἐλικωτὸ περιστικτό. Ὁμόκεντρα περιστικτὰ τόξα, δηλαδὴ κορυφὴ μικτοῦ ἄνθους (πίν. 16α: 6). Διάγραμμα καμπύλη κεραία μικτοῦ ἄνθους. Ἐλικοειδὴ ἄνθη μὲ πεταλιόσχημο περιστικτό ὕπερο καὶ ἀκτινωτὰ γραμμίδια γιὰ πέταλα (πίν. 40: 3). Τμῆμα φοινικοειδοῦς. Στάχεις ἀμειβόντων καὶ ῥόμβος μὲ τόξα στὶς γωνίες καὶ λοξὲς πλατιὲς ταινίες. Σὲ ἓνα δείγμα ἡ διακόσμηση περιβάλλει ὁλόκληρο τὸ ἀγγεῖο χωρὶς διαιρέσεις: Διατηρήθηκε σὲ 27 κομμάτια ἀπὸ διάφορα μέρη τοῦ ἀγγείου, μερικὰ ἀπὸ τὰ ὁποία συγκολλήθηκαν. Ἐκτὸς ἀπὸ τὶς ταινίες τοῦ χεῖλους καὶ τῆς γάστρας ὑπάρχουν καὶ δακτύλιοι ἐσωτερικά. Ἡ διακόσμηση στὴ ζώνη τῶν λαβῶν ἀποτελεῖται ἀπὸ ζεύγη σπειρῶν, τῶν ὁποίων τὰ στελέχη ἐνώνονται σχηματίζοντας πλάγια κισσόφυλλα σὲ σειρὰ μὲ μικρὰ παραπληρωματικὰ τρίγωνα μεταξύ τοὺς (πίν. 44α). Ὑπάρχουν, τέλος καὶ δύο εἰκονιστικὰ θέματα: Καμπύλο σχῆμα κοκκιδωτό (σῶμα ζώου;) καὶ σῶμα πτηνοῦ μὲ διπλὸ περίγραμμα γεμάτο κατακόρυφες γραμμές.

Σκύφοι. Τὴν ἀπολύτως πολυπληθέστερη ὁμάδα, σχεδὸν τὸ 1/3 τοῦ συνόλου, ἀποτελοῦν οἱ σκύφοι, τῶν ὁποίων τὸ σχῆμα καὶ ἡ κατανομὴ τῆς διακοσμήσεως εἶναι ὅμοια πρὸς τοὺς κρατῆρες, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὅμως εἶναι σημαντικὰ μικρότεροι καὶ οἱ λαβὲς τοὺς, τοποθετημένες χαμηλότερα ἀπὸ τὸ χεῖλος, εἶναι ὀριζόντιες κυλινδρικές. Ἡ ζώνη μεταξύ τῶν

λαβών κοσμεῖται κατὰ κανόνα ἀπὸ στήλες στὸ κέντρο, μὲ τετράπλευρες μετόπες ἀριστερὰ καὶ δεξιὰ. Σὲ μερικὰ δείγματα διακρίνονται, ἔστω καὶ σὲ ἴχνη, στοιχεῖα τῆς ὅλης διακοσμήσεως.

ΣΤΗΛΕΣ		ΜΕΤΟΠΕΣ
Μεσαία στήλη τεθλασμένης μὲ μονὸ περιθώριο	(πίν. 2β: 5, 6)	Πολὺ στενὲς στήλες τεθλασμένης
Μεσαία στήλη ἀντιμετώπων κροσσοπεταλίων μὲ τετραπλὸ περιθώριο πλαισιωμένο μὲ διάγραμμα πετάλια	(πίν. 5β)	Στενὲς στήλες τεθλασμένης
Στήλη 8 καθέτων γραμμῶν πλαισιωμένη μὲ κροσσοπετάλια	(πίν. 36α: 10)	Στενὴ στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο
Στήλη 9 καθέτων γραμμῶν	(πίν. 39: 11)	Στενὴ κατακόρυφη τεθλασμένη
Στήλη 9 καθέτων γραμμῶν πλαισιωμένη μὲ κροσσοπετάλια	(πίν. 41β)	Στενὴ στήλη τεθλασμένης μὲ μονὸ περιθώριο
Στήλη 9 καθέτων γραμμῶν	(πίν. 4: 8, 9)	× μὲ γέμισμα ὁμοκέντρων τόξων στὶς ἀντικόρυφες γωνίες
Διπλὲς στήλες ἀντινῶτων κροσσοπετελίων μὲ κάθετη γραμμὴ μεταξὺ τους	(πίν. 9α)	Ὅρθιες πορφύρες
Στήλη ὅρου σὲ τετραπλὸ περιθώριο	(πίν. 13α: 3)	Ἀγκυλόμισχες σπεῖρες
Στήλη κυματοειδῶν γραμμῶν (5 δείγματα)	–	Ἀγκυλόμισχες σπεῖρες
Στήλη διπλῶν ἐναλλήλων ρόμβων μὲ ἑξαπλὸ περιθώριο	(πίν. 14β: 2)	Ἀγκυλόμισχες σπεῖρες
Στήλη ὀκτὼ καθέτων γραμμῶν	(πίν. 37: 18)	Ὅρθια καὶ ἀνηρτημένα διπλὰ ἡμικύκλια
Στήλη ὁριζοντίων τεθλασμένων μὲ ἑптаπλὸ περιθώριο	–	Ὅρθια καὶ ἀνηρτημένα διπλὰ ἡμικύκλια
Πλατιά στήλη ὁριζοντίων τεθλασμένων σὲ δύο τμήματα. Μεταξὺ τους μικρὸς κύκλος. Στὴ γραμμὴ περιθωρίου ἀριστερὰ 6 κροσσοπετάλια, δεξιὰ 2 μεγαλύτερα	(πίν. 41: 1)	Δυσδιάκριτο θέμα μὲ κροσσοπετάλια
Στήλη κυματοειδῶν γραμμῶν	–	Στήλη ἀμειβόντων

ΣΤΗΛΕΣ		ΜΕΤΟΠΕΣ
Στήλη ἀντινώτων κροσσοπεταλίων. Στὸ περιθώριο διχότομα πετάλια	-	Στήλη τεθλασμένης
Στήλη τεθλασμένης (δύο δείγματα)	-	Ἀναρτημένο διπλὸ ἡμικύκλιο
Στήλη κομμένου πλοχμοῦ	-	Ὅρθιο ἡμικύκλιο
Στήλη τεθλασμένης (δύο δείγματα)	-	Ἀγκυλόμοσχη σπείρα
Στάχυς ἀμειβόντων	-	Ἀγκυλόμοσχη σπείρα

Στικτὸ χεῖλος (πίν. 26α: 4). Στὴ γάστρα περίστικτος γραπτὸς κύκλος μὲ ἑπτὰ μικροὺς λοβοὺς κολλημένους στὴν περιφέρεια. Στὸ κέντρο τοῦ μικροῦ στικτοῦ κύκλου μὲ μικρότερο ὁμόκεντρο ποὺ ἔχει στιγμὴ στὸ κέντρο (πίν. 44β).

Τὰ διακοσμητικὰ αὐτὰ θέματα εἶναι τὰ συνηθέστερα. Χρησιμοποιήθηκαν ὅμως καὶ μερικὰ ἄλλα, σπανιότερα, ὅπως τὸ δικτυωτό, ἐν προκειμένῳ σὲ ρόμβο (πίν. 5α: 9), τὸ φολιδωτό (πίν. 10β: 4, 14α: 2), ἡ ὀριζόντια διαγράμμιση (πίν. 30α: 1), ὁ κομμένος πλοχμός (πίν. 47: 1) καί, σὲ στήλη, πυκνὲς ὀριζόντιες σειρὲς στιγμάτων (πίν. 36α: 1).

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ διακοσμητικὰ θέματα ποὺ ἀναφέρθηκαν, κατὰ τὴν ἐξέταση τῶν ὑπὸ συζήτησι ἀγγείων ἐμφανίζονται καὶ μερικὰ ἄλλα, προσαρμοσμένα στὶς ἐπιφάνειες τῶν προσφερόμενων γιὰ διακόσμηση στὰ ἄλλα σχήματα. Εἶναι τὰ πετάλια σὲ ζώνη, ὁ ὀριζόντιος πλοχμός μεταξὺ δύο σειρῶν κροσσοπεταλίων, τὸ φολιδωτὸ ποὺ σχηματίζεται ἀπὸ τρίλοβα τόξα, οἱ ρόμβοι μὲ ἐπεκτεινόμενες τὶς ἐπάνω πλευρὲς τοὺς πρὸς τὰ κάτω καὶ μὲ στίγμα ἐσωτερικά, τὸ ριπιδίοσχημο μὲ ὁμόκεντρα τόξα, ὁ καμπυλόγραμμος μαϊάνδρος καὶ τὸ σύνθετο ἄνθος μὲ μίσχο ρόμβων καὶ ρακετοειδῆ πέταλα. Ὑπάρχουν ἀκόμη καὶ δύο εἰκονιστικὲς παραστάσεις σὲ ἐπίπεδα πόδια ὑποστατῶν, ποὺ ἐκπλήσσουν μὲ τὴ σχεδιαστικὴ τοὺς ἀκρίβεια καὶ φυσικότητα: Ὁ ἀργοναύτης ἀπὸ τὸ Κατώγι 8 (πίν. 40: 7) καὶ τὸ πτηνὸ (πελαργός) μὲ τὸ ἓνα πόδι σηκωμένο (πίν. 48α: 1) ἀπὸ τὸ Κατώγι 10. Σώθηκε καὶ ἄλλη μία ὀλόβαφη καὶ ἐλλιπὴς παράσταση πτηνοῦ σὲ ὄστρακο ἀπὸ τὸ Κατώγι 10, ὅπου διατηρήθηκε μέρος τοῦ σώματος καὶ τὰ πόδια καταλήγοντα σὲ διχαλωτὰ ἄκρα (πίν. 45: 12). Ὁ τρίτος ὑποστάτης (Αὐλὴ) κοσμεῖται μὲ παλιᾶς κατακόρυφες ἐγχαράξεις (πίν. 10β: 5). Ὅλα αὐτά, σχήματα καὶ διακόσμηση, χαρακτηρίζουν τὴν ΥΕ ΠΙΒ1 ἕως καὶ τὴν ΥΕ ΠΙΒ2 περίοδο, δηλαδὴ τὸν 13ο αἰ. π.Χ., ὅχι ὅμως καὶ μεταγενέστερους χρόνους.

Ἡ τρίτη κατηγορία κεραμεικῆς περιλαμβάνει τυχαῖα κεραμεικὰ εὐρήματα ποὺ ὀφείλονται σὲ μεταγενέστερες ἐπισκέψεις τοῦ χώρου. Τὰ περισσότερα (16) προέρχονται ἀπὸ τὸν δρόμο, ὑπάρχουν ὅμως δύο ἀπὸ τὴ σκάλα-ὄχετό, ἓνα ἀπὸ τὴν Αὐλὴ καὶ δύο ἀπὸ τὸ Κατώγι 10. Δύο τοιχώματα μὲ ρόμβους μεταξὺ ταινιῶν, μία δακτυλιόσχημη βάση μὲ σειρὰ γραμμιδίων στὴν ἐπαφὴ μὲ τὴ γάστρα καὶ ἓνα ὄστρακο ποὺ φέρει ἀγκυλωτὸ σταυρὸ ἀνήκουν στὴ γεωμετρικὴ περίοδο. Ἐνα ὀλόβαφο χεῖλος σκύφου, μία δακτυλιόσχημη κωνικὴ βάση περιβαλλόμενη ἀπὸ λεπτὴ ταινία, ἐπάνω ἀπὸ τὴν ὁποία ὀρθώνονται σταγονόσχημες ἀκτίνες, εἶναι ἀρχαϊκά, καὶ τὰ λοιπὰ, ἓνα ἐσώστροφο χεῖλος μὲ μικρὴ ὀριζόντια λαβὴ ἀπὸ

όλοβαφο πινάκιο ἢ φιάλη, τρία ἐνδόβαφα πολὺ λεπτὰ ὄστρακα μὲ ἀδιάγνωστη διακόσμηση ἐξωτερικά, μία ἐπίπεδη βάση ὀλοβάφου ἀγγείου ποὺ περιβάλλεται ἀπὸ ἐξηρημένη ταινία, μία κυλινδρική λαβὴ μελαμβαφοῦς ἀγγείου, μία ὀριζόντια στρεπτή λαβὴ βαμμένη στὴ ράχη, ἓνα χεῖλος πρόχου καὶ τμῆμα κατακόρυφης λαβῆς μὲ κυματοειδὴ γραμμὴ στὴ ράχη καὶ ἓνα ὄστρακο μελαμβαφές, ἀνάγονται, ὅπως δείχνει τὸ εἶδος τῆς βαφῆς τους, στοὺς ἐλληνιστικοὺς χρόνους. Σὲ αὐτοὺς ἀνήκει ἐπίσης ἓνα χεῖλος πρόχου ἀπὸ ροδόχρωμο πηλὸ βαμμένο μὲ μελανὴ ἀραιὰ βαφή, καθὼς, τέλος, καὶ τὸ νόμισμα τοῦ Ἀργούς, ποὺ εὐρέθηκε ἐπάνω στοὺς λίθους τοῦ τοίχου **Ω** ἔξω ἀπὸ τὸ Δωμάτιο **6** (βλ. ἀνωτ. σ. 94-95).

ΕΙΔΩΛΙΑ

Μένει, στο πλαίσιο της κεραμεικής, να εξεταστούν τα πήλινα είδωλα ανθρώπων, ζώων και αντικειμένων, από τα όποια εσώθηκαν και εύρέθηκαν 150. Τα ανθρώπινα ανήκουν στους γνωστούς γυναικείους τύπους, με την εξαίρεση ενός από τη σκάλα-όχετό, που αποτελείται από μία ανθρώπινη μορφή σύμφυτη στην όσφυν με ένα ζώο, πιθανότατα δηλαδή παράσταση ιππέως.

Κανένα δεν εσώθηκε πλήρες. Πολλά, 25 ανθρώπινα και 43 ζώων, είναι τόσο αποσπασματικά ώστε δεν φαίνεται σε ποιόν τύπο ανήκουν. Τελικά, υπάρχουν 7 τύπου Τ, 2 Πρωτο-Φ, 5 Φ και 9 Ψ, στα όποια πρέπει να προστεθούν και 6 κεφάλια χωρίς πόλο που ταιριάζουν στους παλαιότερους τύπους (Τ και Φ) και 23 με πόλο που αντιστοιχούν στον τύπο Ψ, ο οποίος γίνεται έτσι ο απολύτως πολυαριθμότερος. Το αξιοσημείωτο δεν είναι ή ύπαρξη αυτών των τριών τύπων, αλλά ή συνύπαρξή τους στον ίδιο περιορισμένο χώρο, την Οικία στις Πλάκες, δεδομένου ότι στο σύνολό τους καλύπτουν μία περίοδο περίπου δύο αιώνων με τους δύο πρώτους, Τ και Φ, να πλάθονται κατά την ΥΕ ΙΙΑ φάση (1410-1300 π.Χ.), ενώ ο τρίτος εμφανίζεται και αναπτύσσεται αποκλειστικά κατά τους ΥΕ ΙΙΒ1-2 χρόνους (1300-1210 π.Χ.)⁵. Τα παλαιότερα (2 Πρωτο-Φ, 5 Φ και 7 Τ) είναι μάλιστα σημαντικά λιγότερα (14) από τα βεβαιωμένα Ψ (32), υπάρχουν όμως και δεν είναι δυνατόν να αγνοηθούν. Η περιγραφή τους, όση επιτρέπουν τα αποσπασματικά ευρήματα, δεν αφήνει αμφιβολίες ως προς την κατάταξή τους. Τα δύο Πρωτο-Φ έχουν επίπεδο κεφάλι, τα χέρια διπλωμένα στο στήθος και σχετικά βραχύν κυλινδρικό στέλεχος (κάτω σώμα και πόδια). Στα Φ το κεφάλι δεν διαφέρει, τα μάτια είναι μικροί επίθετοι πλαστικοί δίσκοι, όπως και τα στήθη. Ο κορμός διασχίζεται από πυκνές παράλληλες κυματοειδείς γραμμές (πίν. 24α: 5). Των Τ το κεφάλι εξακολουθεί να είναι επίπεδο, τα χέρια, πλαστικά διαμορφωμένα, είναι διπλωμένα οριζόντια στο στήθος και το στέλεχος, κυλινδρικό ή κωδωνόσχημο κοίλο, φέρει στις δύο όψεις του (έμπρος και πίσω) από δύο κάθετες γραμμές (πίν. 13α: 2, 38: 23). Τα Ψ έχουν κεφάλι με πόλο διακοσμημένο επάνω με κηλίδα ή σταυρό, στη βάση του πόλου γραμμή, από την οποία κρέμονται κροσσοπετάλια ή γραμμίδα, πλαστική πλεξίδα στον τράχηλο και τη ράχη, δακτύλιο βαμμένο στον λαιμό,

5. Βλ. E. French, *The Development of Mycenaean Terracotta Figurines*, BSA 66, 1971, 101-187, εικ. 1 και ειδικότερα 174-177. Η παρουσία στην Οικία Πέτσα μερικών μόλις διαμορφωμένων ειδωλίων τύπου Ψ (K. Shelton, *The Figurines from Petsas House*, στο

A. L. Schallin - P. Pakkanen, *Encounters with Mycenaean Figures and Figurines* (Stockholm 2009) 55-60) ενισχύει τη χρονολόγηση της κατασκευής της εδώ δημοσιευμένης Οικίας στη μετάβαση από την ΥΕ ΙΙΑ2 στην ΥΕ ΙΙΒ1 περίοδο.

γραμμὴ κατὰ μῆκος τῆς μύτης, στιγμὲς στὰ μάτια, χέρια, ὅπου σώζονται, ὑπὸ μορφὴ ὑψωμένων πτερυγίων, δακτύλιο στὴν ὀσφὺ καὶ στέλεχος κωνικὸ κοῖλο, τὶς δύο ὄψεις τοῦ ὁποίου διατρέχουν δύο κατακόρυφες γραμμές (πίν. 39: 17, 22, 41: 4, 11α: 3). Ὑπάρχει τέλος καὶ θραῦσμα (ἡ παλάμη μὲ ἐγχαράξεις γιὰ τὰ δάχτυλα καὶ μέρος τοῦ κοίλου καρποῦ) ἀπὸ τὸ χέρι ἐνὸς εἰδώλου ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 2 (πίν. 23α: 3), τοῦ ὁποίου δὲν ἐσώθηκε ἄλλο κομμάτι.

Τὰ δείγματα αὐτὰ τῶν διαφορῶν τύπων τῶν εἰδωλίων δὲν παρουσιάζουν καμία πρωτοτυπία ἢ μορφολογικὴ διαφορὰ ἀπὸ τὰ γνωστά. Γενικά, τὰ σχήματά τους εἶναι μᾶλλον ἄτεχνα καὶ ἡ διακόσμησή τους ἀδέξια. Τὸ ἐνδιαφέρον τους ἔγκειται κυρίως στὸ ὅτι σὲ μία ἀπλὴ κατοικία, ὅπως ἡ Οἰκία στὶς Πλάκες, εὐρέθηκαν τόσες μορφές καί, προπαντός, τέτοιου χρονολογικοῦ εὔρους ποικιλία τύπων.

Τὰ εἰδώλια τῶν ζώων, λιγότερο διαφοροποιημένα χρονικὰ ἀπὸ τὰ ἀνθρώπινα, εἶναι ἀρκετά. Ἀναγνωρίζονται 9 εἰδώλια βοοειδῶν γενικά (πίν. 39: 19), 4 ταύρων, 2 ἀλόγων, 2 χοίρων, 2 συμφυῆ σώματα ζώων (ἀπὸ ἄρμα;), 1 σκύλου (πίν. 24α: 7) καὶ 47 τόσο ἀποσπασματικὰ ὥστε νὰ εἶναι ἄδηλο τί ζῶο παρίσταναν. Στὸ σύνολό τους τὰ εἰδώλια αὐτὰ εἶναι ἐξ ἴσου ἄτεχνα ὅσο καὶ τὰ ἀνθρώπινα καὶ ἡ διακόσμησή τους, ποὺ συνίσταται σὲ γραμμὲς κατὰ μῆκος τοῦ σώματος καὶ τῶν ποδιῶν ἢ σὲ πυκνὴ διαγράμμιση κατὰ τὸ πλάτος τῆς ράχης (πίν. 10β: 1, 39: 18), εἶναι ἐντελῶς σχηματικὴ καὶ ἄσχετη πρὸς τοὺς ἐνδεχόμενους φυσικοὺς χρωματισμοὺς τῆς δορᾶς τους.

Μένουν τὰ λίγα ἀντικείμενα. Εὐρέθηκαν τρία ὁμοιώματα τριποδικῶν θρόνων (πίν. 17: 10), δύο καθισμάτων, ἐνὸς θρόνου μὲ καθήμενη μορφὴ (πίν. 15β: 9) καὶ ἐνὸς ὑποποδίου. Ὑπάρχουν ἀκόμη καὶ τρία πώματα. Τὸ ἓνα κυκλικό, ἔχει κατακόρυφα κομμένο τοίχωμα. Τὸ ἄλλο, μὲ ἀρκετὴ κύρτωση, ἔχει στὴ μέση ὁπὴ ἀνοιγμένη πρὶν ἀπὸ τὴν ὀπτηση. Τὸ τρίτο, αὐτοσχέδιο, ὅμοιο πρὸς τοὺς σημερινοὺς φελλοὺς, εἶναι ἓνα κομμάτι ἀπὸ τὸ στέλεχος κύλικος, κατάλληλα κομμένο, ποὺ διατηρεῖ καὶ τοὺς ἀρχικοὺς του διακοσμητικοὺς δακτυλίους.

ΜΙΚΡΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Τὰ μικρὰ εὐρήματα, λίθινα, μετάλλινα, ὄστρεα, ἐλεφάντινα κλπ. εἶναι σχετικὰ μὲ τὸ τί εὐρίσκεται συνήθως πολὺ λίγα. Εἶναι φανερὸ ὅτι οἱ ἐπιζήσαντες ἔνοικοι ἐπῆραν μαζί τους ὅσα περισσότερα χρήσιμα ἀντικείμενα κατόρθωσαν νὰ συγκεντρώσουν ἀφήνοντας πίσω τους ὅ,τι ἦταν εὐτελές, ἄχρηστο ἢ ζημιωμένο.

ΤΑ ΛΙΘΙΝΑ εἶναι τὰ περισσότερα καὶ συνίστανται κυρίως στὰ πασίγνωστα καὶ πανταχοῦ παρόντα στεατίτινα κωνίδια (πίν. 32α: 2, 3), 21, τὰ ὁποῖα εὐρέθηκαν διάσπαρτα σὲ ὅλους τοὺς χώρους ἐκτὸς ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 3. Ὑπάρχει ἀκόμη τὸ πόδι ἐνὸς ἰγδίου ἀπὸ σμύριδα (πίν. 6: 17) ποὺ εὐρέθηκε στὸν ὄχετὸ καὶ κρικοειδῆς χάντρα ἀπὸ στεατίτη, καθὼς καὶ ἓνας ἡμίεργος σφραγιδόλιθος ἀπὸ μαῦρο στεατίτη ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 5.

ΤΑ ΜΕΤΑΛΛΙΝΑ εἶναι δύο, καὶ κατ' οὐσίαν ἓνα ἀνήκον στὴν Οἰκία, ὁ χάλκινος ὀπεύς (πίν. 47β) ἀπὸ τὸ Κατώγι 10. Τὸ δεύτερο εἶναι τὸ πολὺ μεταγενέστερο νόμισμα τοῦ Ἄργους (πίν. 33α), ποὺ εἶχε εἰσδύσει ἀνάμεσα στοὺς λίθους τοῦ τοίχου Ω ἔξω ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 6.

ΟΣΤΡΕΑ. Ἀντιπροσωπεύονται ἀπὸ ἓνα δείγμα τοῦ *Murex Trunculus* ἀπὸ τὸν δρόμο, δύο *Murex Brandaris* (πίν. 16α: 4, 44α: 21) ἀπὸ τὴν Αὐλὴ καὶ τὸ Κατώγι 10, τρεῖς *Spondylus Gaederopus* ἀπὸ τὸν δρόμο, τὴν Αὐλὴ καὶ τὸ Δωμάτιο 2, ἓνα *Arca Noae* ἀπὸ τὴν Αὐλὴ καὶ ἓνα *Cardium* (κοινῶς κυδώνι) ἀπὸ τὸ Κατώγι 10, τὸ ὁποῖο εἶναι καὶ τὸ μόνο ἐδώδιμο.

ΕΛΕΦΑΝΤΙΝΑ. Σὲ αὐτὰ ἀνήκουν δύο περόνες ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 7 καὶ τὸ Κατώγι 8 καὶ τρεῖς γραφίδες, δύο ἀπὸ τὸ Κατώγι 10 (πίν. 48β) καὶ μία ἀπὸ τὸ Κατώγι 11.

ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΥΛΕΣ. Ἕνα ἐπίγραμμα ἀπὸ ὑαλόμαζα ἀπὸ τὸ Κατώγι 10.

ΔΟΝΤΙΑ ΖΩΩΝ. Ἕνα δόντι ἀγριοχοίρου (πίν. 16α: 5) εὐρέθηκε στὴν Αὐλὴ καὶ ἓνα δόντι ζώου ἀταύτιστο στὸν ὄχετό.

ΠΗΛΙΝΑ. Σὲ αὐτὰ καταλέγονται ἓνα δισκοειδὲς κωνίδιο (πίν. 32α: 5) ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 6 καὶ ἓνα ὀξύληκτο κυλινδρικὸ ἀντικείμενο ἀδήλου χρήσεως ἀπὸ τὸ Κατώγι 8.

ΔΙΑΦΟΡΑ. Σὲ αὐτὰ πρέπει νὰ προστεθοῦν ἓνας ὀστείνος ἀστράγαλος ἀπὸ τὴν Αὐλὴ, καὶ μερικοὶ βῶλοι χρωστικῶν οὐσιῶν, πέντε κεραμόχρωμοι καὶ τρεῖς κίτρινοι, μὲ λίγα τρύμματα, ποὺ προορίζονταν προφανῶς γιὰ νὰ χρησιμοποιηθοῦν στὸν τοιχογραφικὸ διάκοσμο τῆς Οἰκίας.

ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΕΣ

Ἦδη τὴν πρώτη ἡμέρα τῆς ἀνασκαφῆς στὶς Πλάκες, τὴν 23 Αὐγούστου 1972, ὁ ἐπιβλέπων τὶς ἐργασίες Σωτ. Γκλαβᾶς σημειώνει στὸ ἡμερολόγιό του ὅτι «εὐρέθηκε σημαντικὸς ἀριθμὸς ἐγχρώμων κονιαμάτων μὲ χρώματα μπλέ, κόκκινο, μαῦρο καὶ κίτρινο ἐπικρατοῦντα». Καὶ ἡ Βασ. Ζωγράφου, ποὺ τὸν διεδέχθη, ἀναφέρει καθημερινὰ τὴν εὕρεση κονιαμάτων καὶ περιγράφει δύο-τρεῖς ἀπὸ αὐτὰ σχεδιάζοντας τὸ σύστημα ροδάκων ἀπὸ τὸ Κατώγι 8 (πίν. 76: 2). Ἡ συχνότηता αὐτῇ τῶν κονιαμάτων παρατηρήθηκε καὶ κατὰ τὴ συνέχιση τῆς ἀνασκαφῆς τὸν Ἰούλιο καὶ Αὐγούστο τοῦ 1975. Τὶς δύο τελευταῖες ἡμέρες τῆς ἀνασκαφῆς ὁ συντηρητὴς τῆς Ἀρχ. Ἐφορείας Ναυπλίου Χ. Δεϊλάκης ἤρθε καὶ ἀφαίρεσε ὅσα μεγαλύτερα κομμάτια εἶχαν μείνει στὴ θέση τους ἢ εἶχαν πέσει κοντὰ σὲ αὐτήν. Τὰ μετέφερε στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο Ναυπλίου, ὅπου καὶ τὰ στερέωσε ὅπως εὐρίσκοντο, χρησιμοποιώντας ἓνα μίγμα γύψου ἢ λευκοῦ τσιμέντου καὶ τριμμένου κεραμιδιοῦ. Τὰ δείγματα αὐτά, καθὼς καὶ ὅλα τὰ ὑπόλοιπα θραύσματα τοιχογραφιῶν, παραδόθηκαν ἐπίσης στὴν Ἐφορεία καὶ ἐφυλάχθηκαν στοιβασμένα σὲ μία ἀποθήκη τῆς στὸ Ναύπλιο, καθὼς καὶ σὲ μία πρόχειρη ἀποθήκη στὸν ἀρχαιολογικὸ ὡρο τῶν Μυκηνῶν. Καὶ στοὺς δύο αὐτοὺς χώρους ὑπέστησαν κατὰ καιροὺς πολλὲς μετακινήσεις, μὲ ἀποτέλεσμα μερικὲς ἀπὸ τὶς ἀνασκαφικὲς πινακίδες ποὺ τὰ συνόδευαν νὰ ἀποπέσουν, νὰ σβηστοῦν ἀπὸ τὴν ἐπικρατοῦσα ὑγρασία ἢ καὶ νὰ φαγωθοῦν ἀπὸ τοὺς ποντικούς ποὺ εἶχαν ἐγκατασταθεῖ ἐκεῖ. Ὅταν ἰδρύθηκε τὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο Μυκηνῶν ὅλα τὰ εὐρήματα τῶν ἀνασκαφῶν μεταφέρθηκαν ἐκεῖ, ἀριθμήθηκαν κατὰ ὁμάδες ἀναλόγως μὲ τὰ σημεῖα εὐρέσεώς τους καὶ ἄρχισε τὸ 2000 μία προσπάθεια τελικοῦ καθαρισμοῦ καὶ καταλληλότερης στερέωσης τῶν κονιαμάτων. Ἀπὸ αὐτὰ οἱ δύο κυριότερες καὶ καλύτερα διατηρημένες συνθέσεις (MM 1293, πίν. 64 καὶ MM 4326, πίν. 65) τοποθετήθηκαν στὴν ἔκθεση. Τὴν ἐργασία αὐτῇ, τουλάχιστον γιὰ τὴ σύνθεση MM 1293, ἀνέλαβε ἡ συντηρήτρια Γεωργία Μακρυγέννη. Ἀργότερα, τὸ 2009 καὶ 2010, τὰ ὑπόλοιπα καθαρίστηκαν, συντηρήθηκαν καὶ ὅπου τοῦτο ἦταν δυνατόν, συγκολλήθηκαν ἀπὸ τὸν συντηρητὴ Μιχ. Σκούρτη καὶ τὴ συντηρήτρια Μαρία Δημητρακοπούλου. Τελικὰ συγκεντρώθηκαν τρεῖς εἰκονιστικὲς συνθέσεις, ἐπὶ μεγαλύτερα κομμάτια, τμήματα ἐνὸς ἀναγλύφου ἀπὸ κονίαμα καὶ 958 μικρότερα θραύσματα. Ὅταν συμπληρώθηκε ἡ ἀποκατάστασή τους, καταγράφηκαν καὶ περιγράφηκαν τὸ 2009 καὶ 2010 ἀπὸ τὸν ὑπογράφοντα καὶ φωτογραφήθηκαν ἀπὸ τὸν Ἡλία Ἡλιάδη. Πρέπει νὰ σημειωθεῖ ὅτι οἱ φωτογραφίες (πίν. 52-79α) αὐτὲς δὲν περιλαμβάνουν τὸ σύνολο τῶν δειγμάτων κάθε ὁμάδος, ἀλλὰ περιορίζονται στὰ ἀντιπροσωπευτικότερα καὶ καλύτερα διατηρημένα ἀπὸ αὐτά.

ΧΡΩΜΑΤΑ (πίν. 79β). Τὰ χρώματα πού χρησιμοποιήθηκαν στὰ θραύσματα τὰ ὁποῖα διατηρήθηκαν, καὶ πού ἐμφανίζονται σὲ διάφορες ἀποχρώσεις τὸ καθένα, εἶναι τὸ γαλάζιο, ἀνοιχτὸ καὶ βαθύτερο, πού σὲ μερικὲς περιπτώσεις μετατράπηκε ὑπὸ τὴν ἐπίδραση τῆς ὑγρασίας καὶ τῶν συστατικῶν τοῦ ἐδάφους σὲ γκριζογάλανο, τὸ κόκκινο, ἀπὸ βαθὺ ἕως ροδόχρωμο, τὸ καστανό, σκοῦρο καὶ ἀνοιχτό, τὸ κίτρινο-πορτοκαλί (ῥῆρα) καὶ τὸ ἀνοιχτὸ κίτρινο. Βασικά, ὅλα αὐτὰ εἶναι γεωχρώματα, τὰ ὁποῖα οἱ ζωγράφοι τὰ ἔπαιρναν ὅπως τὰ εὑρίσκαν στὴ φύση, τρίβοντάς τα σὲ σκόνη καὶ χρησιμοποιώντας τα ὅπως τὰ συναντοῦσαν ἢ ἀραιώνοντάς τα σὲ διάφορες πυκνότητες κατὰ τὶς ἀνάγκες τῶν ἀπεικονίσεών τους. Εἰδικῶς τὸ γαλάζιο φαίνεται ὅτι προερχόταν ἀπὸ τριμμένο κύανο ἢ, συνηθέστερα, ὡς σκόνη κυανῆς ὑαλόμαζας. Συμπληρωματικὰ χρώματα, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ὑπόλευκο τοῦ κονιάματος, πού συχνὰ ἀποτελεῖ τὸ φόντο τῶν τοιχογραφιῶν, εἶναι τὸ μαῦρο τῆς αἰθάλης καὶ τὸ λευκὸ τοῦ καθαροῦ ἀσβέστη, πού χρησιμοποιεῖται κάποτε συμβατικά γιὰ νὰ ὑποδηλώσει ἢ νὰ τονίσει λεπτομέρειες, ὅπως π.χ. τοὺς μυζητῆρες στοὺς πλοκάμους τῶν χταποδιῶν ἢ στίγματα σὲ σκοῦρο φόντο.

KONIAMATA - ΣΤΡΩΣΕΙΣ (πίν. 80). Τὰ κονιάματα πού ἐκάλυπταν τὴν τοιχοποιία ἢ τὰ δάπεδα τῶν χώρων ἀποτελοῦνταν ἀπὸ καθαρὸ ἀσβέστη ἀνάμικτο μὲ ἀραιὰ μόρια ἄμμου, πού προέρχονταν, καθὼς δείχνουν τὰ χρώματά τους, ἀπὸ τοὺς γειτονικοὺς χειμάρρους μᾶλλον παρὰ ἀπὸ τὶς θαλάσσιες παραλίες, ἐνισχύοντας τὴ συνεκτικότητα τοῦ μίγματος. Τὸ μίγμα ἀπλωνόταν σὲ στρώσεις, ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἡ πρώτη ἐξομάλυνε τὶς ἐπιφάνειες τῶν τοίχων καὶ ἡ δεύτερη, ἢ καὶ ἡ τρίτη, λεπτότερες, δημιουργοῦσαν τὴν ὁμοιόμορφη καὶ λεία ἐπιφάνεια πού ἐνίσχυε τὴν εἰκόνα κάθε δωματίου ὡς ἐνιαίου χώρου καὶ πού, ἐπιπλέον, προσφερόταν γιὰ διακόσμηση.

Ἡ ἐπιφάνεια αὐτὴ, διακοσμημένη ἢ μὴ, δὲν ἦταν παντοῦ ἢ τελευταία. Τὰ δείγματα κονιαμάτων σὲ ἐπ'ἀλληλα χρωματισμένα στρώματα εἶναι ἀρκετά. Συνήθως εἶναι ἢ, πάντως, σώθηκαν διπλά. Στὴ βορειοδυτικὴ γωνία τοῦ Δωματίου 5 ὅμως ἦσαν τέσσερα (βλ. πίν. 70 καὶ εἰκ. 25), ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ ἐσωτερικότερο ἔφερε τὴν παράσταση τοῦ κτιρίου μὲ κιονοστοιχία (MM 114, πίν. 70, 71), ἐνῶ τὰ τρία πού τὸ ἐκάλυψαν ἦσαν ἄβαφα. Τὸ ἀξιοσημεῖωτο ἐν τούτοις εἶναι ὅτι τὸ νεότερο τοιχογραφημένο στῶμα δὲν ἐπαναλαμβάνει κατ' ἀνάγκη τὴ διακόσμηση τοῦ προηγούμενου, ἀλλὰ ἔφερε ἐντελῶς ἄλλο θέμα, ἢ ἄλλη σύνθεση, ὅπως δείχνουν ἢ ἐπάνω ἀριστερῇ γωνία τοῦ τμήματος MM 1293 (πίν. 64) καὶ ἢ ἐπάνω δεξιὰ τοῦ MM 4323 (πίν. 65) στὰ δύο τμήματα τῆς πομπῆς ἀνδρῶν τοῦ Δωματίου 4, στὶς ὁποῖες ἢ σύνθεση ἐκάλυψε τμήματα προηγούμενης διακοσμήσεως μὲ ἄδηλα θέματα (πίν. 64, 65).

Οἱ παραστάσεις πού σώθηκαν μποροῦν νὰ διακριθοῦν ἀνάλογα μὲ τὸ περιεχόμενό τους σὲ τέσσερις κατηγορίες: 1) τὶς συνθέσεις, πού ἀπεικονίζουν ἓνα ἢ περισσότερα πρόσωπα, ἓνα οἰκοδόμημα ἢ τμῆμα οἰκοδομήματος καὶ γενικότερα κάτι περισσότερο ἀπὸ ἓνα διακοσμητικὸ στοιχεῖο. – 2) Διακοσμητικὰ θέματα ἐπαναλαμβανόμενα σὲ περισσότερα τοῦ ἐνὸς δείγματα, χωρὶς αὐτὸ νὰ σημαίνει ὅτι δὲν ὑπῆρχαν ἀκόμη περισσότερα πού καταστράφηκαν μαζὶ μὲ τὸ κτίριο ἢ χάθηκαν ἐκ τῶν ὑστέρων. – 3) Μεμονωμένα τέτοια δείγματα, πού δὲν ἀποκλείεται ἀρχικὰ νὰ ἦσαν περισσότερα καὶ – 4) Μονόχρωμες ἐπιφάνειες μεγαλύτερων διαστάσεων, πού ἐκάλυπταν τοίχους ἢ τμήματα τοίχων.

ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ. Δύο τμήματα μιᾶς πολυπρόσωπης συνθέσεως ἀπὸ τὸν ἀνατολικὸ τοῖχο τοῦ Δωματίου 4, ποὺ δὲν ἔχουν ἐπαφὴ μεταξύ τους ἀλλὰ ἀπεικονίζουν προφανῶς τὴν ἀρχὴ καὶ, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, τὴν κατάληξιν μιᾶς πομπῆς ἀνδρῶν. Τὸ πρῶτο τμήμα, ἡ ἀρχὴ τῆς πομπῆς (MM 1293, πίν. 64), εὐρέθηκε στὴ θέση τοῦ στὴν ἐπιφάνεια τοῦ τοίχου (πίν. 29α) καὶ συμπληρώθηκε μὲ διάφορα μικροθραύσματα ποὺ εἶχαν ἀποπέσει. Σώζει πέντε ἀποσπασματικὰς μορφές, ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἡ πρώτη, ἀντιπροσωπευόμενη ἀπὸ μία κάθετη κνήμη καὶ ἓνα πέλμα ποὺ πατάει στερεὰ στὴ γῆ, δὲν ἔχει ξεκινηθεὶς ἀκόμη, καὶ τέσσερις ἄλλες ποὺ προχωροῦν πρὸς ἀριστερὰ σὲ διάφορα στάδια ξεκινήματος καὶ διασκελισμοῦ μὲ προτεταμένα χέρια, στὰ ὁποῖα κρατοῦν δυσδιάκριτα ἀντικείμενα (ἓνα σείστρο;). Οἱ μορφές εἶναι σκιαγραφημένες χωρὶς λεπτομέρειες, μὲ κόκκινα τὰ γυμνὰ μέρη, γαλανοὺς χιτῶνες μὲ μανίκια ὡς τοὺς ἀγκῶνες καὶ μὲ ψηλοὺς κωνικοὺς πῖλους ποὺ καταλήγουν σὲ θυσάνους. Εἶναι χονδροειδῶς σχεδιασμένες, ἀλλὰ ἡ κίνησή τους εἶναι φυσικὴ καὶ ἀβίαστη.

Στὸ δεῦτερο τμήμα, συγκολλημένο ἀπὸ διάφορα σκόρπια θραύσματα (πίν. 65), τὸ κεντρικὸ πρόσωπο εἶναι ἓνας ἄνδρας ντυμένος μὲ μία ποδὴρη δορὰ ἀπὸ μεγάλο ζῶο μὲ κηλίδες, ποὺ εἶναι στραμμένος πρὸς τὰ δεξιὰ, ὑποδεχόμενος μία μορφὴ ἀνδρὸς μὲ τὰ χαρακτηριστικὰ καὶ τὶς διαστάσεις τῶν μορφῶν τοῦ προηγουμένου τμήματος, ὁ ὁποῖος πλησιάζει μὲ ἀνοιχτὸ διασκελισμό. Πίσω ἀπὸ τὴν κεντρικὴ μορφή, ἀξιωματοῦχο ἢ ἱερέα, ὅπως ἔχουν χαρακτηριστεῖ ὅμοιες παραστάσεις σὲ μυκηναϊκὰ τεχνουργήματα⁶, σώζεται τὸ στήθος καὶ ὁ κορμὸς καὶ ἴσως, χαμηλότερα, τὸ πέλμα ἐνὸς ἀκόμη ἀνδρὸς, ὁμοίου πρὸς τοὺς προηγούμενους, ποὺ σκύβει, στραμμένος πρὸς ἀριστερά. Ὑπάρχει ἀκόμη καὶ ἓνα ἀνεξάρτητο κομμάτι, συγκολλημένο ἀπὸ τέσσερα θραύσματα, ποὺ φέρει μία κόκκινη καμπύλη γραμμὴ ὅμοια μὲ τὰ σκέλη τῶν βαδιζόντων τῆς πομπῆς.

Ἡ ἐπόμενη σύνθεση (MM 4326, πίν. 68β) εὐρέθηκε στὸ Δωμάτιο 5 καὶ στερεώθηκε ἀπὸ τὸν συντηρητὴ Χ. Δεῖλἀκη ἀμέσως μετὰ τὴν ἀνασκαφή, ὅπως εἶχε πέσει καὶ διαλυθεῖ σὲ θραύσματα, πρᾶγμα ποὺ διατήρησε τὰ σημαντικὰ κενὰ μεταξύ τῶν θραυσμάτων αὐτῶν. Γιὰ τὴ στερέωσή της χρησιμοποιήθηκε ἓνα μίγμα γύψου ἢ λευκοῦ τσιμέντου καὶ τριμμένου κεραμιδιοῦ (κουρασάνι), στὸ ὁποῖο κολλήθηκαν τὰ συστατικά της κατὰ τρόπο ποὺ δὲν ἐπέτρεψε τὴν ἀποκόλληση καὶ συναρμολόγηση τῶν θραυσμάτων στὴν ἀρχικὴ τους θέση. Ἡ παράσταση ὅμως, ἂν καὶ ἀποσπασματικὴ, εἶναι σαφής: Φαίνεται τὸ πρόσθιο τμήμα μιᾶς γυναικείας κίτρινης φούστας μὲ λεπτὲς διαγραμμίσεις, ποὺ διαιρεῖται ἀπὸ δύο μαῦρες γραμμὲς κατὰ τὸ πλάτος της σὲ τρεῖς διαδοχικὰς ζώνες. Ψηλότερα δηλώνεται μὲ ἴχνη κόκκινων γραμμῶν ὁ βραχίον γυναικείας μορφῆς τεταμένος πρὸς τὰ κάτω. Πρόκειται δηλαδὴ γιὰ τὴν ἀποσπασματικὴ μορφὴ προσκυνητρίας.

Ἀπὸ τὸ ἴδιο δωμάτιο, καὶ συγκεκριμένα ἀπὸ τὴν ἐπένδυση τῆς θύρας πρὸς τὸ γειτονικὸ Δωμάτιο 6, προέρχεται ἡ ἐπόμενη σύνθεση (MM 114, πίν. 70), ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ πολλὰ συγκολλημένα θραύσματα μὲ σημαντικὰ κενὰ μεταξύ τους. Εἰκονίζει τὸν ἰσοδομικὸ τοῖχο μιᾶς οἰκίας, ὁ ὁποῖος ἐπιστέφεται ἀπὸ ἓνα στηθαῖο ἀποδιδόμενο μὲ δύο ἐπ'ἀλλήλες ταινίες,

6. G. Rodenwaldt, *Tiryns* II, 6. 16 ἀρ. 21, πίν. II:3.

καστανή καὶ γκριζογάλανη. Στὸ στηθαῖο φαίνεται νὰ πατοῦν τρεῖς ἀποσπασματικὰ διατηρημένοι κίονες μὲ δυσαναλόγως μεγάλα ραβδωτὰ κιονόκρανα, μεταξὺ τῶν ὁποίων κρέμονται ὑφάσματα ποὺ καταλήγουν σὲ πυκνὰ λεπτὰ κρόσσια. Στὴ στροφὴ πρὸς τὸ Δωμάτιο 6 τὴν κιονοστοιχία διαδέχεται ἰσοδομικὸς τοῖχος, ποὺ διακόπτεται ἀπὸ ἓνα μεγάλο καστανοκόκκινο τετράπλευρο σχῆμα, πιθανότατα τὴ θύρα πρὸς τὸν ἐξώστη. Τὸ σχέδιο στὴν τοιχογραφία αὐτὴ εἶναι ἀσύμμετρο καὶ ἐκτὸς κλίμακος. Οἱ δόμοι τοῦ τοίχου εἶναι δυσανάλογα μεγάλοι καὶ τὰ κιονόκρανα πολὺ ψηλότερα καὶ πλατύτερα ἀπὸ τὸ κανονικό, ὅπως αὐτὸ παρουσιάζεται στὸ ἀνάγλυφο τῆς Πύλης τῶν Λεόντων καὶ στὴν τοιχογραφία στὸ Θρησκευτικὸ Κέντρο τῶν Μυκηνῶν (εἰκ. 25), πράγμα παράλογο, ποὺ ἀντιβαίνει στὴν κοινὴ κατασκευαστικὴ πρακτικὴ.

Στὸ Δωμάτιο 6 εὐρέθηκε ἡ παράσταση τῆς κορυφῆς ἐνὸς ἰσοδομικοῦ τοίχου (MM 4319, πίν. 72), ποὺ ἀφαιρέθηκε καὶ στερεώθηκε κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο ὅπως ἡ προσκυνήτρια, ποὺ διατήρησε ὅλα τὰ κενὰ μεταξὺ τῶν θραυσμάτων, ὅπως αὐτὰ εἶχαν πέσει. Ὁ τοῖχος στέφεται μὲ σειρὰ ἐναλλασσομένων κόκκινων καὶ μαύρων στρογγυλῶν κεφαλῶν τῶν δοκῶν τῆς στέγης καὶ μέρος τοῦ θριγκοῦ ἐπάνω ἀπὸ αὐτές. Ἡ διατήρηση εἶναι πολὺ ἀποσπασματικὴ, οἱ ἀναλογίαις αὐθαίρετες καὶ ἡ ἐκτέλεση ἀδέξια.

Ὑπάρχουν ἀκόμη δύο παραστάσεις ἀπὸ οἰκοδομήματα, ἓνα μικρὸ τμήμα θριγκοῦ ποὺ στέφεται ἀπὸ ἓνα κέρας καθοσιώσεως δίπλα σὲ τμήμα ἄλλου, παραπλεύρου (15485, πίν. 60β: 6) καὶ ἓνα ἀκόμη ἀπόσπασμα θριγκοῦ μὲ τὶς στρογγυλὲς κεφαλὲς τῶν δοκῶν τῆς στέγης (15503, πίν. 63β: 1).

Τὸ Κατώγι 9 ἀπέδωσε διαφόρων μεγεθῶν κομμάτια μιᾶς μεγάλης ὀκτώσχημης ἀσπίδας (MM 15517, πίν. 77α). Τὸ φόντο εἶναι τὸ ὑπόλευκο τοῦ κονιάματος. Οἱ καστανὲς κηλίδες τῆς δορᾶς ἔχουν ποικίλα τυχαῖα σχήματα, σῶθηκαν ὅμως καὶ οἱ διπλὲς καμπύλες ἀπὸ τὴν περίμετρο τῶν ἀσπίδων αὐτῶν, ποὺ μαρτυροῦν ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἀπεικονίσεως ζώου ἢ περὶ ἐνδύματος, ὅπως αὐτὸ τῆς συνθέσεως τῆς πομπῆς τῶν ἀνδρῶν. Σὲ αὐτὰ ἴσως ταιριάζει καὶ τὸ θραῦσμα MM 15520 (πίν. 54α: 4) ἀπὸ τὸ πόδι τῆς σκάλας, ποὺ εὐρίσκεται σὲ κάποια ἀπόσταση ἀλλὰ στὸ ἴδιο ἐπίπεδο μὲ τὸ Κατώγι 9.

ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΑ ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ. Τὰ θέματα ποὺ διακοσμοῦν τὰ σωθέντα θραύσματα εἶναι πολλὰ καὶ ποικίλα. Τὰ περισσότερα καὶ ἀπλούστερα εἶναι συνδυασμοὶ γραμμῶν, ταινιῶν, κύκλων καὶ εὐρύτερων ζωνῶν καὶ σχημάτων, γεωμετρικῶν στοιχείων δηλαδὴ ποὺ δὲν παραπέμπουν σὲ ἀναγνωρίσιμες εἰκονιστικὲς παραστάσεις ἢ σὲ εὐρύτερες συνθέσεις. Μερικὰ συναντῶνται σὲ περισσότερα ἀπὸ ἓνα δείγματα. Τέτοια εἶναι οἱ συμβατικοὶ γαλάζιοι, κοκκινωποὶ ἢ κίτρινοι βράχοι, ἀπὸ τοὺς ὁποίους φυτρῶνουν κόκκινα δικάμπυλα κλαδιά (15509+14118 πίν. 53α: 8, 15525 πίν. 53β: 4 ἀπὸ τὸν δρόμο, 15510 πίν. 60α: 7, 1 ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 1, 15482β πίν. 61β: 9 ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 3 καὶ 15512 πίν. 78α: 8 ἀπὸ τὸ Κατώγι 10). Εἶναι ἐπίσης τὸ χταπόδι (15524 πίν. 58α: 2 ἀπὸ τὴν Αὐλή), τὰ χταπόδια καὶ ἓνα ψάρι ἀπὸ τὸ πόδι τῆς σκάλας (15508+15520, πίν. 55β) καὶ οἱ πλόκαμοι χταποδιοῦ τῆς ὁμάδας 12625 ἀπὸ τὸ Κατώγι 8. Ἐδῶ πρέπει νὰ ἀναφεροῦν καὶ οἱ κόκκινες τριάκανθες μεταξὺ γαλάζιων ταινιῶν σὲ δύο ὁμάδες (15504, πίν. 67α: 3 καὶ 15522, πίν. 67β: 6) ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 5, οἱ ὁποῖες, ἐνῶ δὲν συνανήκουν, δὲν ἀποκλείεται νὰ προέρχονται ἀπὸ τὴν ἴδια παράσταση. Πρέπει ἐπίσης νὰ μνημονευθοῦν καὶ τὰ μικρὰ καὶ

σχεδιασμένα και οί αναλογίες τους δεν είναι παντοῦ σωστές. Ἔτσι, στήν πομπή τῶν ἀνδρῶν (πίν. 64-65) οἱ μορφές ἔχουν πολὺ λεπτές μέσες καὶ ὑπερβολικὰ λεπτὰ καὶ μακριὰ σκέλη. Στὸ κτίριο μὲ τοὺς κίονες (πίν. 70-71) οἱ ἀτέλειες εἶναι πολὺ πρὸς χτυπητές. Τὰ σχήματα εἶναι ἀσύμμετρα καὶ ἐκτὸς κλίμακος. Στούς κίονες τὸ ὕψος τῶν κιονοκράνων εἶναι ἴσο πρὸς τὰ $\frac{3}{4}$ τοῦ ὕψους τοῦ κορμοῦ, τὸ πλάτος τους τετραπλάσιο ἀπὸ τὸ πάχος τοῦ κίονος καὶ οἱ δόμοι τοῦ τοίχου εἶναι μακρύτεροι ἀπὸ τὸ ὕψος τῶν κίωνων, πράγματα λογικὰ καὶ κατασκευαστικὰ ἀδιανόητα. Τὰ γραμμικὰ θέματα ἐκτείνονται ἢ ἐπαναλαμβάνονται χωρὶς κανονικότητα, τὰ περιγράμματα εἶναι ἀσταθῆ, οἱ κύκλοι εἶναι ἀνώμαλα στρογγυλοὶ καὶ συχνὰ στὸ ἴδιο θέμα ἀνισομεγέθεις καὶ ἀνόμοιοι, καὶ στὰ ἐμπνευσμένα ἀπὸ τὴ φύση θέματα ἔχουν δοθεῖ συμβατικὰ ἀπλουστευμένα ἢ καὶ αὐθαίρετα σχήματα, χρώματα καὶ περιγράμματα.

Ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεση, οἱ πινελιές εἶναι ἀκατάστατες σὲ πυκνότητα καὶ συχνὰ εὐδιάκριτες ἐκεῖ ὅπου ἀραιώνει ἡ πυκνότης τοῦ χρώματος. Τὰ ὅρια μεταξὺ τῶν χρωματικῶν ἐπιφανειῶν εἶναι συγκεχυμένα. Τὰ χρώματα δὲν εἶναι πάντοτε ἀντίστοιχα πρὸς τὰ ὑπάρχοντα στὴ φύση καὶ ἡ μετάβαση ἀπὸ τὸ ἓνα στὸ ἄλλο δὲν συμπίπτει πάντοτε μὲ τὰ περιγράμματα τῶν χρωματισμένων σχημάτων, πράγμα ποὺ συμβαίνει συστηματικὰ στὴν περίπτωση π.χ. τῶν φολίδων.

Ἔως τώρα ἔχουν εὑρεθεῖ καὶ δημοσιευτεῖ, ἔστω καὶ ὡς ἀπλὰ σπαράγματα, τοιχογραφήματα σὲ πολλὰς κατοικίες καὶ βοηθητικούς χώρους ιδιωτῶν, ἔξω ἀπὸ ἀκροπόλεις καὶ ἀνακτορικὰ συγκροτήματα. Ἦδη ὁ Wace, βασισμένος στὴν ἀνασκαφὴ τῶν ἐπιχώσεων ποὺ δημιουργήθηκαν ὅταν ἡ κατασκευὴ τοῦ θολωτοῦ τάφου τοῦ Ἀτρέως κατέστρεψε γειτονικὲς κατοικίες ποὺ ἀπέδωσαν καὶ θραύσματα τοιχογραφιῶν⁷, ἐξέφρασε τὴν ἄποψη ὅτι ἀκόμη καὶ ιδιωτικὰ σπίτια διέθεταν τέτοια διακόσμηση⁸. Πράγματι, στὶς Μυκῆνες, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ἀνάκτορο καὶ ἐὰν δὲν ληφθοῦν ὑπ' ὄψη ἡ Σιταποθήκη, ἡ Οἰκία τῆς Ἀναβάθρας, τὰ σπίτια τῆς ΒΔ. Συνοικίας, τὰ πρόχειρα κτίσματα μεταξὺ ΒΔ. Συνοικίας καὶ Συγκροτήματος Μ-Λ, τὸ Συγκρότημα Μ-Λ, ὁ δρόμος πρὸς τὸ ἀνάκτορο, τὸ Κτίριο τῶν Καλλιτεχνῶν, τὸ κτίριο Δ, ἡ Οἰκία Τσουντα, ἡ ἐπίχωση τοῦ Ἑλληνιστικοῦ Πύργου καὶ ἡ λεγόμενη Οἰκία τοῦ Ἀρχιερέως, τὸ Θρησκευτικὸ Κέντρο καὶ 14 διάσπαρτα σπίτια τῆς ΝΔ. Συνοικίας, ὅλα ἐντὸς τοῦ τείχους καὶ ὅλα τοιχογραφημένα, διαπιστώθηκε ἡ ὑπαρξὴ ὁμοίου διάκοσμου καὶ σὲ ὅλα τὰ ἀνασκαμμένα κτίσματα ἔξω ἀπὸ τὴν ἀκρόπολη: Στὶς Οἰκίες τῆς Παναγίας⁹, στὸ συγκρότημα σπιτιῶν τῆς Δυτικῆς Οἰκίας - Λαδεμπόρου - Σφιγγῶν - Ἀσπίδων¹⁰, στὴν περιοχὴ τοῦ Κτιρίου τοῦ Κυκλωπείου Ἀνδρήρου¹¹, στὴν Οἰκία τῶν Τριπόδων¹², στὸ λεγόμενο Ἑργαστήριον¹³, στὴν Οἰκία Πέτσα¹⁴ καὶ στὴν Κάτω

7. A. J. B. Wace, *Mycenae, An Archaeological History and Guide* (Princeton 1949) 124-127.

8. A. J. B. Wace, *The Mycenae Tablets II, Transactions of the American Philosophical Society*, N.S. 48, 1, 1958, 14.

9. Ione Mylonas-Shear, *The Panagia Houses at Mycenae* (Philadelphia 1987) 136-143, πίν. 43-44.

10. I. Tournavistou, *The Ivory Houses at Mycenae* (London 1995) 281-283, A. J. B. Wace, *BSA* 48, 1953, 12, 14-15, πίν. 9a, *The Mycenae Tablets II*, 6, 8, 9, 29,

εἰκ. 31, E. B. French, *The Mycenae Tablets III*, 31, 32, 33, εἰκ. 59.

11. E. B. French, *BSA* 56, 1961, 81.

12. Ἀ. Ωνάσογλου, *Ἡ Οἰκία τοῦ Τάφου τῶν Τριπόδων στὶς Μυκῆνες* (Ἀθῆναι 1995) 63, 93.

13. Δ. Δανιηλίδου, *Ἀνασκαφὲς Μυκηνῶν*, II. Τό «Ἑργαστήριον τῶν Μυκηνῶν» (Ἀθῆναι 2008) 52, 84, 97, 137, 241, 259.

14. Ἱ. Παπαδημητρίου, Φ. Πέτσας, *ΠΑΕ* 1950, 215, 219, εἰκ. 19, 20, 22, *ΠΑΕ* 1951, 194, Σ. Ἰακωβίδης,

Πόλη¹⁵. Υπάρχουν επίσης τὰ εὐρήματα ἀπὸ τὸ Μέγαρο Β τῆς Ἐλευσίνας¹⁶, ἀπὸ τὰ σπίτια στὴν Κάτω Πόλη τῆς Τίρυνθας¹⁷, ἀπὸ τὸ Ἄργος στὸ οἰκόπεδο Βλάχου¹⁸, στὸ μεγαροειδὲς κτίριο στὴν Ἀσπίδα¹⁹ καὶ στὸ μυκηναϊκὸ στρώμα μιᾶς τομῆς στὸ οἰκόπεδο Καπιτάνου²⁰, ἀπὸ τὶς Ζυγουριές²¹, τοῦ Κοράκου²² καὶ ἀπὸ τὶς ἀποθήκες καὶ ἐργαστήρια τὰ προσκτισμένα στὸ τεῖχος ποὺ συνεχίζει τὸν προμαχῶνα τῆς Δυτικῆς Πύλης τῆς Μιδέας καὶ στὸ στρώμα τῆς καταστροφῆς τῆς Πύλης²³. Στὴ Λακωνία ἐπισημάνθηκαν στὸ Μενελάιο, πιθανότατα στὶς Κατοικίες 1 καὶ 2, καὶ ἀσφαλῶς στὸ κτίριο τοῦ λόφου τοῦ Ἀετοῦ²⁴, καθὼς καὶ σὲ δύο κτίρια, Β καὶ Δ, στὸν Ἄγ. Βασίλειο²⁵. Στὴ Μεσσηνία σημειώθηκαν στὴ Μουριατάδα²⁶, σὲ 6 διάφορες θέσεις καὶ δωμάτια στὰ Νιχώρια²⁷ καὶ σὲ δύο δωμάτια στὴν Ἰκλαίνα²⁸.

Βόρεια ἀπὸ τὴν Πελοπόννησο, ὅπου οἱ ἀνασκαφές – καὶ οἱ δημοσιεύσεις – εἶναι λιγότερες, ἀνάλογα εὐρήματα σημειώθηκαν στὸ Καδμεῖο²⁹ καὶ στὸ οἰκόπεδο Σπουρλῆ τῶν Θηβῶν³⁰, στὸν Ὀρχομενόν³¹, στὸν Γλᾶ³² καὶ στὴν περιοχὴ Κάστρο-Παλαιὰ Βόλου³³.

Αὐτὰ πρὸς τὸ παρὸν ἀπὸ τὴν ἡπειρωτικὴ Ἑλλάδα. Ἄν ἐξαίρεθοῦν οἱ συνοικισμοὶ στὴν Φυλακωπὴ τῆς Μήλου καὶ τοῦ Ἀκρωτηρίου στὴ Θήρα, ποὺ εἶναι πολὺ παλαιότεροι καὶ οἱ

ΠΑΕ 2000, 65· 2001, 53· 2003, 23-24· 2004, 23, 24, 26· 2005, 31· 2006, 29· 2007, 20· 2008, 29, πίν. 25β, 26α.

15. Σ. Ἰακωβίδης, ΠΑΕ 2007, 18· 2008, 27, Ἔργον 2009, 32· 2010, 19· 2011, 21.

16. G. E. Mylonas, *Eleusis and the Eleusinian Mysteries* (1961) 43.

17. H. Döhl, *Tiryns* VIII 150, πίν. 81:2.

18. Εὐ. Δεῦλάκη, ΑΔ 28, 1973, Β, 100-102, πίν. 98α-β.

19. BCH 102, 1978, 664.

20. ΑΔ 28, 1973, Β, 95-96 καὶ AR 1978-1979, 13, εἰκ. 14.

21. C. W. Blegen, *Zygouries, A Prehistoric Settlement in the Valley of Cleonae* (Harvard University Press 1928) 37.

22. C. W. Blegen, *Korakou, A Prehistoric Settlement near Korinth* (ASCS 1921) 94.

23. P. Åström - K. Demakopoulou - N. Divari Valakou, *Excavations in Midea*, *OpAth* 16, 1986, 26, *OpAth* 17, 1988, 9 καὶ K. Δημακοπούλου, *BICS* 1995, 156-157.

24. H. W. Catling, *Sparta: Menelaion*, Suppl. vol. 45, BSA (London 2009).

25. Ἔργον 2010, 38-39, εἰκ. 36· 2011, 31.

26. Σ. Μαρινάτος, ΠΑΕ 1960, 201, 203.

27. W. A. McDonald κ.ά., *Excavations at Nichoria in SW Greece* (Minneapolis 1992) 385, 448, 450, 458, 764.

28. Σ. Μαρινάτος, ΠΑΕ 1964, 309, Ἔργον 2010, 24-25, εἰκ. 12· 2011, 27.

29. Α. Δ. Κεραμόπουλλος, ΠΑΕ 1921, 32-34· 1922-

24, 28-31, ΑΕ 1930, 33, Κ. Δημακοπούλου, ΑΔ 34, 1979, Β1, 168, S. Symeonoglou, *The Topography of Thebes from the Bronze Age to Modern Times* (1985) 39, πίν. 2.3, 213-309, P. Darque, *L'habitat mycénien. Formes et fonctions de l'espace bâti en Grèce continentale à la fin du IIe millénaire avant J.-C.*, BEFAR 319 (Paris 2005) 104 σημ. 180, S. A. Immerwahr, *Aegean Painting in the Bronze Age* (1990) 115-117, 200 κέ. Th. No 1, 3, 5, 8.

30. Ἔ. Κουντούρη, ἀνακοίνωση στὸ Συνέδριο *Mycenaean Paintings in Context*, Ἀθήνα 2011 (ὑπὸ ἐκτύπωση).

31. H. Bulle, *Orchomenos* I 72-81, πίν. 28:7, 8, 9, 10, Θ. Σπυρόπουλος, Τὸ ἀνάκτορον τοῦ Μινύου εἰς τὸν βοιωτικὸν Ὀρχομενόν, AAA VII, 1974, 320-323, Chr. Boulotis, *Zwei SH IIIB Freskofragmente aus Orchomenos*, SMEA 26, 1987, 179-186, Σ. Ἰακωβίδης, Γλᾶς καὶ Ὀρχομενός, Ἐπετηρὶς τῆς Ἑταιρείας Βοιωτικῶν Μελετῶν Β' (1955) 73.

32. A. de Ridder, *Fouilles de Gha* (1893) 284, 289, 290-1, 294-5, 299, Ἰ. Θρεψιάδης, ΠΑΕ 1960, 37· 1961, 32, 33, 38, S. Iakovidis, *LH Citadels on Mainland Greece* (Leiden 1983) 101, 103, 104, Σ. Ἰακωβίδης, Γλᾶς καὶ Ὀρχομενός, Ἐπετηρὶς Ἑταιρείας Βοιωτικῶν Μελετῶν, Β' (1955) 74-77, Γλᾶς I (Ἀθῆναι 1989) 79, 95, 102, 108, 113, 126, 132, 161, 162, 174, 205, 206, 212, 216, 217, 219, Γλᾶς II (Ἀθῆναι 1998) 183-187.

33. AR 2010-2011, 77.

νωπογραφίες τους είναι παραφινάδες της μινωικής εικονογραφίας, όπως άλλωστε και ο συννοικισμός της Αγ. Ειρήνης στην Κέα, που είναι περίπου σύγχρονος με αυτούς, από τα κτίσματα των Ύστεροελλαδικών χρόνων στα νησιά του Αιγαίου, δεν αναφέρονται δείγματα.

Υπάρχουν ακόμη, αν και δεν διακοσμούν τους τοίχους κατοικιών, και μερικά δείγματα μυκηναϊκών νωπογραφιών που πρέπει να αναφερθούν: Από τις Μυκήνες ή φορητή πλίνθος από ασβεστοκονίαμα (το λεγόμενο παλλάδιο), που φέρει ζωγραφισμένη θεότητα της οποίας το κεφάλι και τα χέρια προβάλλουν πίσω από μία οκτώσχημη ασπίδα δίπλα σε ένα μικρό βωμό ανάμεσα σε δύο προσκυνήτριες³⁴, ή παλαιότερη επιτύμβια στήλη από κογχυλιάτη επιχρισμένη με ασβεστοκονίαμα όπου εικονίζεται επάνω μία σειρά πολεμιστών και κάτω τέσσερα έλάφια και ένας σκαντζόχοιρος³⁵, οι τρεις κατά σειρά θαλαμοειδείς τάφοι των Μυκηνών (τάφοι 52, 53, 54), των οποίων οι προσόψεις ήταν επαλειμμένες με χρωματισμένο κονίαμα (ή καλύτερα διατηρημένη περιγράφεται και εικονίζεται)³⁶. Υπάρχει και ο τάφος 81 με υποτυπώδη διακόσμηση στο έσωτεριό του³⁷. Τάφοι με παρόμοια διακόσμηση εύρεθηκαν στην Πρόσυμνα³⁸ και στους τάφους V, VI και XII στη Δειράδα του Άργους³⁹. Υπάρχουν επίσης ο θολωτός τάφος στην Κόκλα Αργολίδος με τοιχογραφημένο το σκαλισμένο στον βράχο υπέρθυρό του⁴⁰, ο μεγάλος θαλαμοειδής έσωτερικά καταστόλιστος τάφος στο Καστέλλι Θηβών⁴¹ και ο γειτονικός του τάφος με ίχνη διακοσμήσεως στην πρόσοψη⁴².

Άσφαλώς θα υπάρχουν και άλλοι τοιχογραφίες που είναι άδημοσίευτες ή που μού έχουν διαφύγει. Ο αριθμός και η διασπορά όμως των γνωστών αρκούν για να δείξουν ότι η άποψη κατά την οποία οι τοιχογραφίες διακοσμούσαν μόνο ανάκτορα⁴³ (καί, έπομένως, όπου υπάρχουν τοιχογραφίες έχουμε ανάκτορο) πρέπει να αναθεωρηθεί.

Όπως είχα την ευκαιρία να τονίσω και άλλοι⁴⁴, είναι προφανές ότι παράλληλα προς τους καλλιτέχνες που έκαλούντο να τοιχογραφήσουν τα ανάκτορα πρέπει να υπήρχε και μία κατηγορία τεχνιτών με περιορισμένες ικανότητες, ένα είδος λαϊκών ζωγράφων που ανέλαμβαναν να εικονογραφήσουν τα οικοδομήματα των απλών πολιτών, και μάλιστα με θέματα που δεν φαίνονται να είχαν πάντοτε σχέση με τη χρήση των χώρων που διακοσμούσαν. Τα έργα τους, όσα είναι γνωστά, δεν είναι άρκετά για να διακρίνει κανείς κοινές τεχνοτροπίες ή, μάλλον, κοινές κακοτεχνίες, ή ύπαρξη όμως των τεχνιτών αυτών είναι προφανής και άδιαμφισβήτητη.

34. Χρ. Τσούντας, *AE* 1887, 162, πίν. 10:2 και 2α.

35. Α. Ξενάκη-Σακελλαρίου, *Οί θαλαμωτοί τάφοι των Μυκηνών ανασκαφής Τσούντα*, τάφος 70, 203-204.

36. Χρ. Τσούντας, *AE* 1888, 158-1891, 1-6, πίν. 1.

37. Ξενάκη-Σακελλαρίου έ.ά. 235.

38. C.W. Blegen, *Prosymna, the Helladic Settlement Preceding the Argive Heraeum I* (Cambridge Mass. 1937) 173-174.

39. C. V. Vollgraff, *BCH* 28, 1904, 368-370,

J. Deshayes, *BCH* 79, 1955, 310-312, εικ. 2.

40. Κ. Δημακοπούλου, *ΑΔ* 36, 1981, Β1, 96.

41. Θ. Σπυρόπουλος, *ΑΑΑ* IV, 1971, 163, *ΑΔ* 27, 1972, Β2, 309-311, πίν. 254-255.

42. Θ. Σπυρόπουλος, *ΑΔ* 28, 1973, Β1, 253.

43. R. L. N. Barber, *Φιλοράων (αφιέρωμα στον H. Catling* (London 1992) 13.

44. Τελετή ανάγερσης του Σπ. Ίακωβίδη σε επίτιμο διδάκτορα, τεύχος των εκδόσεων του Πανεπιστημίου Κύπρου, σ. 33 (Λευκωσία 2010).

ΧΡΟΝΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ

Ἡ ἀρχή, ἡ διάρκεια καὶ τὸ τέλος τῆς Οἰκίας καθορίζονται ἀπὸ τὴν κεραμεικὴ ποὺ εὐρέθηκε ἀνάμεσα στὰ ἐρείπιά της. Σὲ αὐτὸ συντελοῦν ὅλα τὰ σχετικὰ εὐρήματα, ὑπάρχουν ὅμως δύο ομάδες ποὺ ἀντιστοιχοῦν, συμφώνως πρὸς τὰ ἀνασκαφικὰ δεδομένα, ἡ μία στοὺς χρόνους τῆς κατασκευῆς καὶ ἡ ἄλλη στὴ φάση τῆς καταρρεύσεως τοῦ κτιρίου. Ἡ πρώτη συνίσταται στὰ εὐρήματα ἀπὸ τὴν ὑποδομὴ τοῦ Δωματίου 3, στὴ βορειοδυτικὴ γωνία τοῦ ὁποίου, ὅπου τὸ δάπεδο παρουσίαζε μία σχετικὴ φθορά, ἐνεργήθηκε μία τομὴ μέχρι τὸν βράχο. Ἡ ὑποδομὴ αὐτὴ, δηλαδὴ ἡ τεχνητὴ ἐπίχωση ποὺ συσσωρεύτηκε κατὰ τὴν οἰκοδόμησιν τῆς Οἰκίας γιὰ νὰ φέρει τὸ δάπεδο τοῦ δωματίου στὸ ἐπιθυμητὸ ἐπίπεδο καὶ ἡ ὁποία σφραγίστηκε ἀπὸ τὴν ἐπίστρωσή του, ἀπέδωσε κεραμεικὴ ποὺ καθόριζε τὸ χρονικὸ σημεῖο τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ κτιρίου ὄντας σύγχρονη ἢ καὶ παλαιότερη ἀπὸ αὐτό. Ἡ κεραμεικὴ αὐτὴ περιλαμβάνει ἓνα ὀλόβαφο στέλεχος κύλικος, προερχόμενο προφανῶς ἀπὸ ὀλόβαφη κύλικα, 26 τμήματα ὀλοβάφων σκύφων καὶ ἓνα εἰδῶλιο τύπου Φ με ἐπίπεδο κεφάλι καὶ περιδέραιο στὸν λαιμό, εὐρήματα ποὺ παραπέμπουν στοὺς προχωρημένους YE IIIA2 χρόνους, ἀλλὰ καὶ δύο τμήματα γάστρας κυλίκων καὶ δύο κυάθων με διακόσμηση λοξῶν πορφυρῶν, καθὼς καὶ ἓνα θραῦσμα κυπέλλου ποὺ φέρει στενὴ ζώνη πυκνῶν ὀριζοντίων ἀμειβόντων, θέματα ποὺ χαρακτηρίζουν τὴν YE IIIB1 περίοδο. Ἡ τοποθέτηση αὐτὴ ἐνισχύεται καὶ ἀπὸ τὴν ἀνεύρεση σὲ ἄλλες ομάδες κυπέλλων με ρηχὲς αὐλακώσεις στὰ χεῖλη καὶ στὴ μέση καί, προπαντός, πολλῶν κυλίκων τύπου Ζυγουριῶν ποὺ ἀνάγονται στοὺς πρώιμους χρόνους τῆς YE IIIB1 περιόδου. Μὲ ἄλλους λόγους, ἡ Οἰκία στὶς Πλάκες ἐκτίστηκε κατὰ τοὺς μεταβατικὸς χρόνους ἀπὸ τὸ YE IIIA2 εἰς τὸ YE IIIB1, δηλαδὴ περὶ τὸ 1300 π.Χ.

Ἡ δευτέρη ομάδα ποὺ χρονολογεῖ τὴν καταστροφὴ τῆς Οἰκίας εἶναι αὐτὴ ποὺ εὐρέθηκε κάτω ἀπὸ τὸν σωρὸ τῶν λίθων ποὺ εἶχε πέσει καὶ σκεπάσει τὴ νοτιοδυτικὴ γωνία τοῦ Κατωγίου 10, πράγμα ποὺ συνέβη κατὰ τοὺς γεωμετρικὸς χρόνους, ὅπως ὑποδεικνύει τὸ ἓνα καὶ μοναδικὸ ὄστρακο τῆς περιόδου ἐκείνης ποὺ εἶχε εἰσδύσει ἀνάμεσα στὰ ἄλλα, ὅλα ἀνεξαίρετως μυκηναϊκά, ποὺ ἦσαν συσσωρευμένα στὸ σημεῖο ἐκεῖνο τοῦ δαπέδου τοῦ χώρου. Ἡ ομάδα ἀποτελεῖται ἀπὸ τρεῖς περίπου ἑκατοντάδες ὄστρακα, αὐτὰ ὅμως ποὺ τὴν χαρακτηρίζουν καὶ τὴν τοποθετοῦν χρονικὰ εἶναι τὰ ἀκόλουθα: Ἐν πρώτοις ὑπάρχει σκύφος με στικτὸ χεῖλος καὶ στὴ γάστρα περιστικτὸ κύκλο με ἐσωτερικοὺς ὀλόβαφους λοβοὺς στὴν περιφέρεια καὶ με ὅμοιο, μικρότερο, περιστικτὸ κύκλο με ἐσωτερικὴ στιγμὴ στὸ κέντρο τοῦ πρώτου (πίν. 44β) καὶ ἄλλα θραύσματα σκύφων με στικτὰ χεῖλη καὶ ὅμοια διακόσμηση. Ἄλλος σκύφος ἔχει στήλη πυκνῶν ὀριζοντίων τεθλασμένων με πολλαπλὰ περιθώρια στὴ μέση τῆς διακοσμητικῆς του ζώνης καὶ στὶς μετόπες ποὺ τὴν πλαισιώνουν ὀρθια καὶ ἀνηρημένα τετραπλὰ ὁμόκεντρα ἡμικύκλια (πίν. 46α). Ἕνας

ἀκόμη ἔχει ὅμοια στήλη μὲ τετραπλὰ περιθώρια καὶ στὴ σωζόμενη μετόπη μίσχο ἀγκυλόμισχης σπείρας καὶ παραπληρωματικὸ δικτυωτὸ ρόμβο (πίν. 45: 2). Σκύφοι μὲ ἀνάλογες διακοσμήσεις ὑπάρχουν καὶ σὲ ἄλλες ομάδες, καθὼς καὶ πολλοὶ ἐνδόβαφοι. Σὲ αὐτοὺς πρέπει νὰ προστεθοῦν δύο ὅμοιο ψευδοστόμων ἀπὸ τὴ νοτιοανατολική γωνία τοῦ Δωματίου 1, ὁ πρῶτος μὲ ἐπίπεδο τὸν δίσκο τῶν λαβῶν ἀλλὰ θηλιὰ ποὺ περιβάλλει τὸ στόμιο καὶ τὸ στέλεχος τοῦ δίσκου καὶ στὰ πεδία τοῦ ὅμου λοξὲς ἢ ὄρθιες στήλες ἀμειβόντων, ἐνῶ ὁ δεύτερος ἔχει ὅμοια θηλιὰ στομίου καὶ στελέχους, στὸν ὅμο περιίστικτα λοξὰ γωνιώδη ἄνθη μὲ διπλὸ ἀγκιστροειδὴ ὕπερο καὶ ταπεινὸ ἐξόγκωμα στὸν δίσκο τοῦ στελέχους τῶν λαβῶν (πίν. 21β). Ὅλα αὐτὰ τὰ χαρακτηριστικά, οἱ στικτοί, μετοπικὰ διακοσμημένοι καὶ ἐνδόβαφοι σκύφοι καὶ οἱ ψευδόστομοι μὲ τὶς θηλιὲς στομίου-στελέχους καὶ τὸν ἐξογκωμένο δίσκο τῶν λαβῶν παραπέμπουν στὴν ΥΕ ΙΙΒ2 κεραμεικὴ φάση, δηλαδὴ στοὺς χρόνους πρὸς τὸ τέλος τοῦ 13ου αἰ., μεταξὺ 1230 καὶ 1210 π.Χ. Οἱ διαπιστώσεις αὐτὲς ἐπιβεβαιώνουν τὰ συμπεράσματα ποὺ διατυπώθηκαν ἤδη σχετικὰ μὲ τὸν σεισμὸ ποὺ προκάλεσε μεγάλες βλάβες στὴν περιοχὴ τῶν Μυκηνῶν καὶ κατέστρεψε τὸ κτίριο.

Τίποτε συγκεκριμένο δὲν προκύπτει ὡς πρὸς κάποια εἰδικὴ χρῆση τοῦ κτιρίου, ὅπως οἱ ἀποθηκευτικοὶ ψευδόστομοι μὲ τὸ λάδι στὴν Οἰκίᾳ τοῦ Λαδεμπόρου, τὰ ἐργαστήρια ἐλεφαντοστοῦ καὶ ἀποθηκευτικοὶ χώροι ἀγγείων καὶ κατεργασίας ξύλου στὶς Οἰκίαις τῶν Σφιγγῶν καὶ τῶν Ἀσπίδων στὶς Μυκῆνες⁴⁵, τὸ ἀγγειοπλαστεῖο στὶς Ζυγουριές⁴⁶, τὸ Ἐργαστήριον Καλλιτεχνῶν⁴⁷ καὶ τὸ Θρησκευτικὸ Κέντρο⁴⁸ στὴν ἀκρόπολη τῶν Μυκηνῶν καὶ οἱ σιτοβολῶνες τοῦ Γλᾶ⁴⁹.

Εἶναι προφανὲς ὅτι ἡ Οἰκία στὶς Πλάκες ἦταν μία ἀπλὴ ιδιωτικὴ κατοικία, διακοσμημένη πλουσιοπάροχα μὲ τοιχογραφίες μετρίας ποιότητος. Τὸ μόνον στοιχεῖο ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ θεωρηθεῖ ὡς ἐνδειξη γιὰ τὶς ἀσχολίες τῶν κατοίκων της εἶναι ἐνδεχομένως ἡ παρουσία τῶν τριῶν ἐλεφαντίνων γραφίδων. Ἴσως ἓνας ἢ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ἐνοίκους της νὰ ἦσαν γραφεῖς τοῦ ἀνακτόρου, κοντὰ στὸ ὁποῖο ἔμεναν, ἢ/καὶ τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν ἢ παραρτημάτων τοῦ ἔξω ἀπὸ τὴν ἀκρόπολη, αὐτὸ ὅμως εἶναι μία ἐλκυστικὴ μὲν ἀλλὰ παρακινδυνευμένη ὑπόθεση ποὺ εἶναι ἀδύνατον νὰ βεβαιωθεῖ.

45. Ἰ. Τουρναβίτου, *The Ivory Houses at Mycenae* (Suppl. vol. 24 of the BSA, Athens 1995) 287-292.

46. Blegen, *Zygouries* (1928) 35-38.

47. G. E. Mylonas, *The East Wing of the Palace of Mycenae*, *Hesperia* XXXV, 1966, 420-426.

48. Γ. Ε. Μυλωνᾶς, *Τὸ Θρησκευτικὸν Κέντρον*

τῶν Μυκηνῶν (Ἀθήναι 1972), Σ. Ε. Ἰακωβίδη, *Τὸ Θρησκευτικὸ Κέντρο τῶν Μυκηνῶν, Πρακτικὰ Ἐ' Διεθνοῦς Συνεδρίου Πελοποννησιακῶν Σπουδῶν Α'* (1997) 147-168.

49. Σ. Ε. Ἰακωβίδη, *Γλᾶς II* (Ἀθήνα 1998) 174-176, 178-179, 195.

APPENDIX
THE PAINTED PLASTER FROM THE PLAKES HOUSE AT MYCENAE
A TECHNOLOGICAL REPORT

by Ann Brysbaert

1. Introduction

This report presents the technological study conducted over the summers of 2007, 2008 and 2009 on the abundant painted plaster material from the Plakes House at Mycenae. This material had never been studied before and during discussions with Professor Iakovidis it was decided in 2006, that the material was not to be sampled for analysis. I, thus, decided to study the material macroscopically and, where possible and needed, under magnification, to be able to record all possible detail of its technology visible. As such, this report complements the work carried out by Professor Iakovidis outlined above, on the iconography and stratigraphy.

The Plakes House is dated to the Late Helladic IIIB phase (13th c. BC) and it is thus contemporary with the material from Gla, and many other Mycenaean painted plaster contexts. A first plan of the House was published by Professor S. Iakovidis (1975) and shows a clear room division from which several groups of plaster remains have been excavated.

2. Conservation of the material

The conservation of the painted plaster started in 2006. In sum, most fragments were covered, post-depositionally, with a rather thick layer of insoluble salt encrustations. Such deposits are notoriously difficult to remove since they only dissolve easily in acid, and acid cannot be used on calcareous materials, such as lime plaster, because these would dissolve readily in acid. The alternative is to soften such crusts by means of a solvent. Water is best, in my opinion, as it harms least likely any material of organic origin which may potentially be part of the original technique of painting.

The solvents used on the Plakes material were acetone, alcohol, and mixtures of these with water to combine their properties of volatility. Any solvent, however, is also liable to dislodge pigments from the plaster substrate surface layer, if the binder was organic in origin or if any of the pigments was organic.

Another issue the conservators faced was the necessary removal of old conservation prod-

ucts, used during the past excavations to lift the painted plaster with a textile facing from the site or to conserve them.

Once these coats and their remains were removed, the cleaning of the fragments was carried out by means of mechanical scalpel and brushes combined with acetone. Acetone was employed to soften the insoluble crusts while all fragments were consolidated by immersing them in baths of Paraloid B 72. Fragments were adhered together by means of Paraloid B72. The project was accomplished in 2009 and the visual results were very pleasing while the material was stable for handling and study and long-term storage in the climate controlled environment of the Mycenae Museum.

3. Methodological approach to the material at Plakes

A total of 87 trays, boxes and lifted plaques were studied between 2007 and 2009 at the Mycenae Museum. This was carried out under supervision of the Museum guards who were most helpful in the entire process. The process of studying the individual trays can best be described as follows:

1. Each tray of conserved material was recorded with the available label material.
2. Each tray was inspected for its content. Where possible, the relations between different trays that carried material with similar themes were noted and when possible, studied and grouped together by context.
3. Groups were developed and numbered to facilitate their later access and study.
4. In the 2007 survey a total of 39 boxes were inspected and described as outlined above.
5. The most important aspect of the in-depth study is the initial macroscopic study complemented by employing a magnifying glass, or a microscope, and a source of raking light (for full description of the process see Brysbaert 2002, 2008, 2011).
6. All information, both technological and, to the necessary extent, iconographic and stylistic, was recorded in spreadsheets indicating the groups where the feature(s) were observed.

I thus report on the Plakes material via macroscopic and microscopic means, to come to conclusions that several parts of the material has been carried out in the *al fresco* technique.

4. Macroscopic and Microscopic Investigations

1. *Fingernail/tip impressions*

Fingernail impressions featured very regularly on the painted material. In a total of 93 groups, 30 showed these impressions, most often only visible by raking light and thus easily missed if the angle at which this is studied is not correct. In several instances the impressions are clearly associated with the depictions of small-size or repeated iconographic motifs (pl. 80β). In some cases, the impressions are those of a whole finger tip, not just the nail, and in one case, five fingertips are seen together (pl. 80γ), as if a small person or child planted all their fingers in the plaster at the same time. In several cases, these nail impressions are often associated with other tool marks.

2. Plastered built-up decorative elements

A few clearly identified instances of this feature were visible in at least 4 groups. This feature, present several times at Plakes, needs to be distinguished from feature 26 because the latter does not necessarily get a final paint layer over the added white while this is clearly the case for feature 2. As explained (Brysbaert 2002, 2008), white plaster is applied in a specific shape on a coloured background and this white is then over-painted, contrasting, *visually*, with the background colour and *dimensionally*, by lifting the plastered feature a little higher up from the overall surface. I have also called this ‘local *al fresco* working’ and whether this was intended or not, it certainly may have had this outcome provided that the added plaster was still damp when the final paint coat was applied over it.

3. High-relief lime plaster features

The Plakes House produced one of the most impressive 3D features in painted plaster found in the last decade. The nose, hoof and several other parts of a most impressive 3D painted bull may have adorned one of the walls of Basement 9. The superb quality of modeling and painting of this 3D feature can be partially seen in its broken sections.

4. Rough surface under blue painted areas

In two cases, a rougher surface underneath the blue paint layer which had flaked away was noted. This feature is a regular phenomenon in painted plaster from many sites and has been thoroughly discussed. The Plakes material supported the description of this feature through the observation that the surface underneath the black painted areas was very smooth and flat in contrast to the blue areas on the same fragments. This is clearly visible on material from Basement 8.

5. Oblong and curved (tool) marks in plaster

The curved and oblong marks, regularly noted at Plakes, are overall much larger in size than a larger male fingernail impression. These former seem often to be associated, both oblong and curved, with specific iconographic themes and repetitive motifs painted onto the surface as if specific tools were preparing the wall carefully to receive that motif (pl. 81α). These associations are discussed below.

6. String impressions/cord snaps

An overwhelming amount of string impressions were noted all over the material and in all contexts indicating a strong tendency to organize the surfaces well before painting started (pl. 81β). In not a single case, at Plakes or anywhere else on Aegean or Aegean-style paintings, not even on the Tell el-Dab’a material from Palace F, has a red string line been detected. In contrast, I argued for a set of features that may have had a specific invisible impact upon the work executed by these skilled painters at the time (Brysbaert 2008). Once at Plakes a repeated cord-snap was visible, most likely indicating a mistake that needed correcting, a few times.

7. Incision lines

Many incision lines on the Plakes material confirmed surface organization activities. When carefully observed, a clear distinction between incision lines done on dry or on wet plaster can be made since each type leaves a different cut mark behind.

8. Under-drawings in yellow/red/pink paint

One can distinguish two types of under-drawings employed on painted plaster: (1) the *sinopia* or the under-drawing executed usually on a thicker but not final plaster layer with the aim of 'plotting' the entire scene before it is covered, on the day of painting, with a final thin plaster layer onto which the final entire scene is painted in all its details. The second type (2), also done for planning purposes, features on the final plaster layer and sits underneath the final painted scene in all its detail which is also executed on that same plaster layer. At Plakes both types were observed; the *sinopia* could only be detected when the thinner top plaster layer had flaked away. Thus, most noted under-drawings were of the second type executed in red, yellow, or pink hues. In Room 6 the under-drawings were carried out by a rather hard brush and disturbed the still damp plaster. In other cases, the under-drawing is further combined with incision lines and black outlines that seem to have the purpose of covering up the under-drawings while they were not always done perfectly.

9. Surface plaster disturbed by painting

This feature has been recognized as a clear sign of *al fresco* painting and was often present at Plakes. When the plaster is still damp it is not too hard to disturb its flattened surface with a harder brush or to soften it up again if the brush with pigment contains too much water. These brush strokes are clearly visible under raking light and are different from those on top of a flat plaster surface which form a thick brush stroke consisting of paint only or possibly paint with a lime water binder, forming a thicker pigment coat. The latter can still be applied on a damp plaster layer but further evidence needs to confirm *al fresco* painting.

10. Impasto on indented plaster

In several cases indications of impasto added white dots or areas were visible, either in their totality, or half broken away. The latter type is most useful because it shows better how this was carried out. I have argued that impasto cannot be seen as a sign of *al fresco* or *al secco* since the white dots are often applied over indented 'holes' in the plaster as part of the plaster surface manipulation. Cameron *et al.* (1977) though argued that the plaster may have still been wet enough so that, when final flattening took place, the white material got pressed into the plaster surface or the little indented holes served as keying for the white to stay in place.

11. Dragmarks

Either rough or fine longitudinal relief marks in plaster surfaces can be determined as the remains of floating that plaster surface, necessary to flatten it and possibly also to push

the plaster into compaction so that the lime content of this matrix mixture comes to the surface. I noted both phenomena at the Plakes material, especially with the blue pigment areas.

12. Polishing (leaving craquelures) and surface flattening marks in plaster

Polishing the plaster surface may be carried out before or after painting its surface or on both occasions. The Plakes material shows signs of differential polishing, i.e. not the entire fragment or area was polished in the same way. In specific cases, the polishing seems to follow contours of painting features (pl. 81γ) while in other cases, this polishing may have been done clearly before the painting took place but when the plaster was still damp as it left clear craquelure marks behind that ran into and up to the painted band. Such polishing marks were also observed in combination with fingertip impressions and disturbed plaster from brushes. Very clear polishing marks were visible indicating the use of a narrow tool with round end.

13. Protruding plaster on back of fragments

In order to be able to observe this feature and several others, such as mouldings within the plaster, fillers, and re-use it is crucial for archaeologists and conservators alike to understand why embedding painted plaster fragments in plaques of Plaster of Paris is very damaging indeed. This feature was clearly visible in the Plakes material in many instances.

14. Crushed shell as filler

In just one instance could crushed shell bits be noted as filler in the plaster matrix. For more details on this phenomenon and the use of Murex shells in the plaster industry in general, I refer to Brysbaert 2003 and 2007a.

15. Re-used plaster bits as filler of later plaster

In most cases, reused plaster fragments were noted easiest in floor plaster fragments. Apart from the re-use of fragments of plaster in newer plaster matrices, re-use of plaster surfaces to be coated over and repainted have been noted within the Plakes material, as in material from many other sites too.

16. Multiple plaster and paint layering

Different types of multiple plaster and paint layering exist: (1) two/more plaster layers overlay each other and can be distinguished due to their different qualities: colour, filler ration, thickness, and porosity. Thick floor plaster fragments often indicate several layers, but these are not the only ones. The thickness of the different layers varies from 1 mm to several cm. At Plakes, a series of minimum 4-5, but up to 7-10, very thin layers (max 1-1.5mm) of plaster on top of each other have been observed on several occasions (pl. 81ε). These are often also curved as if they were applied onto a curved or angled surface (e.g. Room 3). This phenomenon was also noted earlier on at Knossos.

A second type is the multiple layers of plaster which are interlaced with individual or several paint layers. In Plakes, the most often seen layering system is two to three plaster layers with paint in between and on top, and this fits very well with what has been observed on material from other sites too (Brysbaert 2008, 122). One group showed a total of five layers, pigment layers included, thus indicating re-use of older plaster surfaces being redecorated. We do not know, though how much time has passed in between the individual decoration phases.

17. Edge/corner plaster feature

Plenty of corner and edge fragments were found at Plakes, several well decorated and painted. Often the corner fragments show 90 degree angles while other ones are more convex-shaped. Such fragments indicate the presence of doorways, frames and window frames (the frames themselves may have been plastered and painted over as well), possibly even baulks of wood at ceilings possibly also dictating plaster edges. Floor-to-wall edges tend to form curved fragments towards the line where they meet, and in at least one instance a clear contact point between wall and floor material was found where one direction of plaster overlaid the other, forming a curve of about 90 degrees. Such points of contact can be quite strong and thick.

18. Moulded impressions left in plaster

In almost all cases, organic impressions left into the back or the side of the plaster reflected the past presence of reeds and wood where their longitudinal grain (reed) and structure were neatly moulded into the fine plaster. Plaster, whether painted or not, was thus covering wooden parts of the house, possibly roof beams and, most likely the reed too, was part of the roofing of the house.

19. Intonaco

Several instances of a clear *intonaco* were observed. On Basement 10 material I noted the combination of an *intonaco* with string line marked into the thickness of the plaster while this line was also red painted afterwards. This is a rather unique feature so far noted and it seems that for some reason, the string impression needed emphasis.

20. Floor plaster

Floor plaster fragments, noticeable due to their thickness, multilayered and often coarser make-up of matrix and filler, were found throughout the material. They regularly contained fragments of older plaster material in the matrix, possibly used as filler, thus indicating recycling of compatible materials.

21. Black outlines and details

Black outlines seem to have been employed to make the painting look crisp and finished, and to emphasize certain details. Rather than being drawn first as a guide to indicate where

the paint needs to go, they are employed after all painting is finished and form, when done properly, the finishing touch of the painting. In many cases, however, these lines seem to have been done hastily, thus covering the actual painted area and, sometimes, they did not even cover up the under-drawings well. Final touching up of details in black, such as fringes, feathers, animal fur or other details were probably executed together with the black outlines.

22. White outline

In fewer cases, white outlines were employed at the Plakes programme. They seem to have fulfilled a similar role as the black ones. In one specific case, this outline was applied very wet since popped air bubbles are still visible within this white line.

23. Thick paint brush strokes/uneven paint spread

These features are to be distinguished from the brush strokes that disturbed the actual damp/wet plaster (feature 9). The thick paint brush strokes sit clearly on top of the flat plaster, damp or dry. In several cases, one can see how the painter dipped the brush freshly into the paint before painting since those places indicate a thick paint blob which is often associated with a much thinner paint brush stroke where the previous paint stroke ran out of paint just before the brush was dipped in again. These phenomena also make the painting look rather messy.

24. Potential evidence of burnt material

In two instances only was there enough visible evidence that material may have been burnt at some point during its presence within the Plakes house. It needs to be remarked that extremely little of the Plakes material was affected by fire or heat in general. The fragments that show pigment alteration do not even need to indicate a real fire but just very close contact for enough time between extreme heat and the pigmented surface for the alteration to take place.

25. Two painting designs over each other

In several groups, evidence of one paint theme was over-plastered and then repainted with another theme (pl. 81δ). This was already noted in *Ergon* (1976, 95) mentioning the open courtyard (Αὐλή) with a design over-plastered and identically repainted again. This now seems to have extended to Rooms 4, 6 and 9. Of interest is that Basement 9 may also be associated with the bull 3D feature. Certain material coming from Room 4 was lifted in the past by Mr. Deilakis and may thus fit with the group of material described in *Ergon* 1976 and that which is now on display in the Mycenae Museum as the group indicating rows of men. Room 6 may potentially indicate a repeat of wood imitation painting. This has also been noted previously at Orchomenos and Tiryns. One wonders why the same theme was re-painted over a new plaster coat: the design was damaged, colours were no longer pristine or other, non-practical reasons were involved. If a different design is painted, one can easier

understand why a change was carried out: boredom with the old theme, new fashion dictates, or a change of consumer if the building was in use long enough.

26. Added white over several differently coloured backgrounds

This feature shows the layering of painting and plastering since the added (lime) white is added on as a pigmented surface and is, therefore, rather flat and thin and not usually painted over (*contra* feature 2). The feature appears on plenty of intricately decorated fragments and seems related to specific iconographic motifs and themes.

5. Analysis and Interpretation

In cross-referencing all features per group and in combining this information with the iconographic data, the following observations could be made and include detailed descriptions of materials coming from specific rooms:

1. The open courtyard (Αὐλή) evidence showed fingernail impressions (1), oblong curved tool marks in plaster (5), the plaster surface being disturbed by brush strokes during painting (9), signs of impasto on indented plaster (10), multiple plaster and paint layering (16), edge and corner plaster (17), signs of *intonaco* use (19), floor plaster presence (20) and protruding plaster bits at the back (13). Apart from the last two features which stand in relation to where the plaster is applied, all other ones can be seen as signs for *al fresco* painting and reuse/replastering of older scenes. Each separate feature may be interpreted differently but triangulation of data makes such statements stronger, ideally backed up with instrumental analyses too. Iconographically, the scenes and motifs represented here may have needed careful planning in order to be executed as best as possible.

2. Several groups relating to MM 15485 belong together and indicate the presence of tool marks (5) and string impressions (6), next to the multiple plaster and paint layering (16). One sub-group shows traces of black outline being used while another has signs of white outline. Whether this differential use of outline colour represents two different scenes is not clear but careful scene planning (plaster dragmarks noted [11]) and efforts put in the final touch of them, is obvious.

3. Two sub-groups of MM 12626 are closely related which is clear from the scenes depicted which probably join together and possibly also with the material MM 15524 from the open courtyard (Αὐλή). The detailed iconography depicted on these fragments (robe/dress design, red crosses on yellow, indicating skin patterns of deer/boar, chevron patterns, combined with the shield patterning in pink and grey) all indicate a commonality between both groups and suggest the need for careful painting and scene planning. This shows in the technological features: fingernail impressions (1), under-drawings in red and pink tones (8), impasto elements, multiple plaster layering (16), black outlines (21) and signs of polishing and flattening the surface (12). Both groups have protruding plaster at the back so one can suggest a similar backing material in which this plaster was keyed. Moulded impressions of wood in the plaster

provide information on the nature of the surface on which the plaster was applied. Thick paint brush strokes may suggest regular dipping of the brush in the paint or fast and sloppier work, were the painters in a hurry to get this section of the work done?

4. Material from MM 15500 shows string impressions (6), thick paint brush strokes (23), a rough surface under blue painted areas (4), string impressions and incision lines (6, 7), dragmarks, polished surface sections, multiple plaster layering (16), straw or hair as filler visible on the surface, edge and corner fragments and a series of small holes in the plaster surface. Feathers or robe fringes, concentric circles and diagonal dashes constitute the motifs on these fragments. The holes in the surface may relate to the making and planning of the painted concentric circles.

5. Material from MM 12628 (Basement 8) featured the following: fingernail impressions (1), oblong curved tool marks (5), surface disturbed by brushes from painting (9), impasto on indented plaster (10), moulded impressions of wood and reed in the plaster (18), multiple plaster and painting layers (16), string impressions (6), incision lines (7), under-drawings (8), dragmarks (11), polishing or surface flattening marks (12), edge/corner plaster (17), *intonaco* (19), floor plaster (20), and holes in the plaster thickness. When combined with the iconographic scenes of robe/skirt design, the chevron pattern and shield spots, rock and plant paintings and wood imitation, it is obvious that the technology supports the careful surface planning, possibly of *al fresco* painting, especially where the plaster surface was disturbed by the brushwork and corroborated with several other features.

6. From the study of the material of Room 6, some very interesting patterns emerge again: features found on these fragments are: string impressions (6), incision lines (7), under-drawings (8), plaster surfaces disturbed by brushes (9), dragmarks (11), protruding plaster bits at the back for keying (13), *intonaco* (19), the use of white outlines (22), edge/corner fragments (17), moulded wood impressions in plaster (17), thick paint brush strokes (23), and the appearance of two painted designs on top of each other (25). The latter feature was already mentioned in the earlier publications (*Ergon* 1976) in relation to Room 4 and the evidence here is seen in Room 6 as well. The material of Room 6 showed the painting of wood imitation, in stripy patterns of brown and black, noted also at Tiryns and Orchomenos. Of equal interest is that feature (17) edge/corner plaster, and feature (18) moulded impressions in plaster, seem to occur together at least twice at Plakes. As mentioned before, such edge or corner plaster may have covered organic materials as part of the building technique, and because of the moulding capacity of wet plaster, these organic materials may be detected easier in corners and along edges of doorways, window frames, thus giving some insight into the architectural make-up of these features in a little more detail. Clearly, such areas were considered equally important to be decorated, too, with painted scenes.

7. The fragments coming from Room 3 seem remarkably homogeneous technologically (see also the material from Basement 8), and share many features. Of interest are: fingernail impressions (1) associated with the palm tree (?) motif thus clearly made while painting, and straw or hair chopped as filler visible at the surface.

8. In stark contrast to the material above, fragments from Room 10 are poor in technological features and iconography. One instance of fingernail impressions was noted (51) and material from group 15 showed dragmarks and one instance of the use of an *intonaco*. Only some reference to patterns linked to a figure-of-eight shield decoration could be detected. Seemingly, if all this material from the Plakes House is found in the rooms where it belonged to originally, not every room was given the same extensive treatment.

9. Also the material from Room 4 is less technologically developed but those that were found are of crucial importance to our understanding of this material since some sub-groups of material could now be tied in to either Room 4 or Room 5, based on the technological study. Other important features that appeared were: fingernail impressions (1), under-drawings (8), the plaster surface disturbed by painting (9), impasto on indented plaster (10), dragmarks (11), polishing marks (12), multiple plaster and paint layers (16) and edge/corner plaster fragments. Iconographically, wood imitation and feather/edge of robe motifs appear next to potentially an indication of a human scene. Professor Iakovidis also assigns the 3D bull fragments tentatively to this room.

10. The most remarkable technological feature observed in material from Basement 9 is evidence for two paint designs over each other with plaster in between (25). Rosette friezes, shield patterning and spirals decorate the painted surfaces. Several areas of added white were applied onto the painted background, then painted over in a contrasting colour, possibly to make sure that the background colour is neatly colour-separated from the added design. This was frequently used throughout the Plakes material.

What has been clear so far from all these group studies is that detailed macroscopic investigations are worthwhile carrying out, even if the results of this work cannot be triangulated with instrumental analyses in order to answer questions. A combination of the technical features, linked to iconographic scenes, without going through an interpretive level, also pays off since certain technological features link clearly in with what was intended to be painted on these surfaces. A lot of the technological features fit very well with what has been observed in previous studies on painted plaster in the Aegean and East Mediterranean from Bronze Age contexts and, therefore, the Plakes material ties in very well with the paint traditions as have so far been studied. As has also been observed in past studies, each site has its own particularities, both in terms of scenes and in terms of technological features while most technological ones are commonly shared knowledge expressions. The small differences can possibly best be explained by the fact that people, as an artisan group, may have learnt over time, and younger people became incorporated, over time, in such teams. As Evely (1997, 463) expressed, human ingenuity goes very far in finding a tool, often *ad hoc*, to execute the job at hand. Most likely, this was also the case for paint and planning jobs whereby people must have tried, from time to time, new and other ways, to get the job done.

From this study, some of the features that were useful for comparative work in previous studies (Brysbaert 2008), were either self-evident (e.g. lime plaster used) or were less clearly identified with the naked eye than with the microscope (e.g. mixed pigments). These features are, therefore, not discussed in this report. However, this detailed study brought out several

features which had not been formally mentioned in previous studies and these have been described here for the first time.

As already indicated in the descriptive sections above, several features seem to be linked to each other, and other patterns, while not so clear immediately, can be detected in this plaster material as well. Each feature is valuable in its own right but has extra added value in its association to others.

6. Conclusions

Considering the evidence presented above, based upon both the macroscopic and microscopic in-depth study of all material from the Plakes House, I can say with a very high degree of certainty that major sections of the paintings have been executed *al fresco*, as was the case for other Bronze Age paintings at Mycenae and many other Mycenaean sites investigated by others and myself (Brysaert 2008; Brysaert and Perdikatsis 2008).

7. Acknowledgements

Professor Iakovidis kindly invited me to study this very interesting material and supported my work throughout these summers (2007-2009) for which I owe him my gratitude. I furthermore like to thank the staff at the Mycenae Museum who has all been very helpful in allowing me to access the material, especially Dr. Eleni Palaiologou, Mr. Nikos Katsoulis and Mr. Nikos Keramidas who facilitated the study of the material tremendously, and the conservators who worked on the material with great dedication, Mrs. Maria Dimitrakopoulou and Mr. Michalis Skourtis, and were a great source of help and information concerning many of my questions about the material and their conservation processes. The work reported here has been possible due to a Small Grant of the British Academy (2008-2009) which allowed me to spend the necessary research time at Mycenae to study the material in detail.

8. References

- Brysaert, A. 2002. Common craftsmanship in the Aegean and East Mediterranean Bronze Age: preliminary technological evidence with emphasis on the painted plaster from Tell el-Dab'a, Egypt, *Egypt and the Levant* 12, 95-107.
- 2003. Rotating angles in measuring the Aegean Bronze Age. The technology of Bronze Age painted plaster from the Aegean and Eastern Mediterranean, in K. P. Foster and R. Laffineur (eds), *METRON. Measuring the Aegean Bronze Age. Proceedings of the 9th International Aegean Conference, New Haven, Yale University, 18-21 April 2002*, *Aegaeum* 24, 167-178 (Liège-Austin: Université de Liège-University of Texas).
 - 2007a. Cross-craft and cross-cultural interactions during the Aegean and Eastern Mediterranean Late Bronze Age, in S. Antoniadou and A. Pace (eds), *Mediterranean Crossroads* (Athens: Pierides Foundation) 325-359.

- Brysaert, A. 2007b. Murex uses in plaster features in the Aegean and Eastern Mediterranean Bronze Age, *Journal of Mediterranean Archaeology and Archaeometry* 7-2, 29-51.
- 2008. *The Power of Technology in the Bronze Age East Mediterranean. The Case of the Painted Plaster* (Monographs in Mediterranean Archaeology. London: Equinox).
 - 2011. The Painted Plaster from Qatna: a Technological Study, in C. von Rüden with A. Brysaert and I. Weisser, *Die Wandmalereien aus Tall Mišrife/Qatna im Kontext überregionaler Kommunikation* (Qatna Studien, 2. Wiesbaden: Harrassowitz Verlag) 249-269, 329-335.
- Brysaert, A. and V. Perdikatsis 2008. Bronze Age painted plaster from the Greek mainland: a comparative study of its technology by means of XRD analysis and optical microscopy techniques, in Y. Facorellis, N. Zacharias, K. Polikreti, T. Vakoulis, Y. Bassiakos, V. Kiriatzi, E. Aloupi (eds), *Archaeometry Studies in the Aegean: Reviews and Recent Developments. Proceedings of the 4th HSA Symposium on Archaeometry* (British Archaeological Reports. International Series 1746. Oxford: Archaeopress) 421-429.
- Cameron, M. A. S., R. E. Jones, and S. E. Philippakis 1977. Scientific analysis of Minoan fresco samples from Knossos, *BSA* 72, 121-184.
- Evely, D. 1997. Seeing is believing?, in R. Laffineur and P. P. Betancourt (eds), *TEXNH. Craftsmen, Craftswomen and Craftsmanship in the Aegean Bronze Age, Aegaeum* 16 (Liège and Texas University) 463-465.
- Immerwahr, S. A. 1990. *Aegean Painting in the Bronze Age* (Philadelphia: Pennsylvania State University Press).
- Ergon 1976. *Tò ěργον τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας κατὰ τὸ 1975* (Athens: Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία) 90-101.
- Perdikatsis, V., V. Kilikoglou, S. Sotiropoulou, and E. Chryssikopoulou 2000. Physiochemical characterization of pigments of Thera wall paintings, in S. Sherratt (ed.), *The Wall Paintings of Thera. Proceedings of the First International Symposium. Petros M. Nomikos Conference Centre, Thera, Hellas. 30 August - 4 September 1997* (Athens: Petros M. Nomikos and The Thera Foundation) 103-118.

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑ ΑΡΙΘΜΗΣΕΩΣ ΑΝΑΣΚΑΦΕΝΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΠΑΕ	ΤΕΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ
I	1
II	ΑΥΛΗ
III	3
IV	4
V	2
VI	5
VII	9
VIII	10
IX	11
X	6
XI	7
ΣΙ	8
-	12

ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΕΣ

Ἐκτὸς ἀπὸ τὶς γνωστὲς καὶ καθιερωμένες βραχυγραφίαις BSA (*The Annual of the British School at Athens*), FM (A. Furumark, *The Mycenaean Pottery*, Stockholm 1941, Motiv), FS: (Furumark ὁ.π. Shape) καὶ ΠΑΕ (Πρακτικά τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας), χρησιμοποιήθηκαν καὶ οἱ ἀκόλουθοι:

AAA	Ἀρχαιολογικά ἀνάλεκτα ἐξ Ἀθηνῶν
AA	Archäologischer Anzeiger
ΑΔ	Ἀρχαιολογικὸν Δελτίον
AR	Archaeological Reports
BICS	Bulletin of the Institute of Classical Studies (London)
Chamber Tombs	A. J. B. Wace, <i>Chamber Tombs at Mycenae</i> (Archaeologia vol. LXXXII, Oxford 1932)
Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου	Συλλογὴ κεραμεικῆς τῶν Ἀγγλικῶν ἀνασκαφῶν, καταχωρημένη μὲ τὸ ὄνομα Nafplion Study Collection
MDP	P. A. Mountjoy, <i>Mycenaean Decorated Pottery</i> (SIMA LXXIII, Göteborg 1986)
Op. Ath	Opuscula Atheniensia
RMDP	P. A. Mountjoy, <i>Regional Mycenaean Decorated Pottery</i> (Deutsches Archäologisches Institut - Rahden/Westf. Leidorf 1999)
Σακελλαρίου	Ἄ. Ξενάκη-Σακελλαρίου, <i>Οἱ θαλαμῶτοὶ τάφοι τῶν Μυκηνῶν. Ἀνασκαφὴ Χρ. Τσοῦντα</i> (Paris 1985)
WBM	<i>Well Built Mycenae, The Helleno-British Excavations within the Citadel at Mycenae 1959-1969</i> (Oxbow Books)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΜΥΚΗΝΕΣ, ΚΤΙΡΙΑ ΕΚΤΟΣ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ

ΓΕΝΙΚΑ

- P. Ålin, *Das Ende der mykenischen Fundstätten auf dem griechischen Festland*, SIMA I (1962)
- G. E. Mylonas, *Mycenae and the Mycenaean Age* (Princeton N. J. 1966) 80-83
- I. Mylonas-Shear, *Mycenaean Domestic Architecture* (δ.δ. Bryn Mawr College 1968)
- G. Hiesel, *Späthelladische Hausarchitektur. Studien zur Architekturgeschichte des griechischen Festlandes in der späten Bronzezeit* (Mainz 1990)
- S. E. Iakovidis, *The Area Outside the Walls. The Houses*, στο S. E. Iakovidis - E. B. French *et al.*, *Archaeological Atlas of Mycenae* (The Archaeological Society at Athens 229, Athens 2003)
- E. French, *Mycenae, Agamemnon's Capital* (Tempus 2002)
- Σ. Ε. Ίακωβίδης, *Ἡ κατοίκηση στην Μυκηναϊκή περίοδο, Ἡ Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Πόλης* (Ἀθήνα 2004) 137-146

1. ΠΛΑΚΕΣ

- Γ. Ε. Μυλωνᾶς, *Ἀνασκαφή Μυκηνῶν*, ΠΑΕ 1972, 116· 1975, 158-161
- R. Hope-Simpson - O. T. P. K. Dickinson, *A Gazetteer on Aegean Civilisation in the Bronze Age*, I. *The Mainland and Islands*, SIMA 52 (Göteborg 1979) 35
- Sp. E. Iakovidis, *Destruction Horizons at Late Bronze Age Mycenae*, στο *Φίλια Ἑπη εἰς Γ. Ε. Μυλωνᾶν Α* (Ἀθήνα 1986) 255-256
- E. French, *Mycenae, Agamemnon's Capital* (Tempus 2002) 68
- Σ. Ίακωβίδης, *Μυκηναῖοι λαϊκοὶ ζωγράφοι*, στο *Τελετὴ Ἀναγόρευσης τοῦ Σπύρου Ίακωβίδη σὲ ἐπίτιμο διδάκτορα* (Πανεπιστήμιο Κύπρου, Φιλοσοφικὴ Σχολή, Λευκωσία 2010) 28-44

2. «ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ»

- Δ. Δανιηλίδου, *Ἀνασκαφὲς Μυκηνῶν*, II. *Τὸ «Εργαστήριον» τῶν Μυκηνῶν* (Βιβλιοθήκη τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας 258, Ἀθήνα 2008)

3. ΤΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΗΣ ΟΙΚΙΑΣ ΤΩΝ ΤΡΙΠΟΔΩΝ

- Ἀ. Ὠνάσογλου, *Ἡ Οἰκία τοῦ Τάφου τῶν Τριπόδων στὶς Μυκῆνες* (Βιβλιοθήκη τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας 147, Ἀθήνα 1995)

4. ΤΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΗΣ ΟΙΚΙΑΣ ΠΕΤΣΑ

- Ἰ. Παπαδημητρίου, Φ. Πέτσας, *Ἀνασκαφαὶ ἐν Μυκῆναις*, ΠΑΕ 1950, 203-233
- Ἰ. Παπαδημητρίου, Φ. Πέτσας, *Ἀνασκαφὴ ἐν Μυκῆναις*, ΠΑΕ 1951, 192-196

- E. French, Pottery Groups from Mycenae. A Summary, *BSA* 58, 1963, 46-47
 V. R. d'A. Desborough, *The Last Mycenaeans and their Successors* (Oxford 1964) 74
 Sp. E. Iakovidis, Destruction Horizons at Late Bronze Age Mycenae, στὸ *Φίλια Ἔπη εἰς Γ. Ε. Μυλωνᾶν* Α (Ἀθήνα 1986) 254-255
 Σ. Ε. Ἰακωβίδης, Ἀνασκαφὴ Μυκηνῶν, *ΠΑΕ* 2000, 63-66
 Σ. Ε. Ἰακωβίδης, Ἀνασκαφὴ Μυκηνῶν, *ΠΑΕ* 2001, 49-55
 Σ. Ε. Ἰακωβίδης, Ἀνασκαφὴ Μυκηνῶν, *ΠΑΕ* 2002, 18-19
 Σ. Ε. Ἰακωβίδης, Ἀνασκαφὴ Μυκηνῶν, *ΠΑΕ* 2003, 23-24
 Σ. Ε. Ἰακωβίδης, Ἀνασκαφὴ Μυκηνῶν, *ΠΑΕ* 2004, 24-26
 Σ. Ε. Ἰακωβίδης, Ἀνασκαφὴ Μυκηνῶν, *ΠΑΕ* 2005, 28-32
 Σ. Ε. Ἰακωβίδης, Ἀνασκαφὴ Μυκηνῶν, *ΠΑΕ* 2006, 26-29
 Β. Χ. Πετράκος, *Ἔργον* 2007, 36-41
 Β. Χ. Πετράκος, *Ἔργον* 2008, 41-45
 K. Shelton, The Figurines from Petsas House, στὸ A. L. Schallin, P. Pakkanen (ἐπιμ.), *Encounters with Mycenaean Figures and Figurines. Papers Presented at a Seminar at the Swedish Institute at Athens, 27-29 April 2001* (Stockholm 2009) 55-60
 K. Shelton, Bringing Down the House: Changing Construction Techniques in LH IIIA2 and IIIB Mycenae, στὸ Δ. Δανιηλίδου (ἐπιμ.), *Δῶρον. Τιμητικὸς τόμος γιὰ τὸν καθηγητὴ Σπύρο Ἰακωβίδη* (Ἀθήνα 2009) 635-646
 K. Shelton, Citadel and Settlement. A Developing Economy at Mycenae, the Case of Petsas House, στὸ D. J. Pullen (ἐπιμ.), *Political Economies of the Aegean Bronze Age. Papers from the Langford Conference, Florida State University, Tallahassee, 22-24 February 2007* (Oxford 2010) 184-204

5. ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΩΝ ΚΥΚΛΩΠΕΙΩΝ ΑΝΔΗΡΩΝ

Βόρειο ἄνδρo (The Cyclopean Terrace Building)

- A. J. B. Wace, Excavations at Mycenae. Part X. The Cyclopean Terrace Building, *BSA* 25, 1921-23, 403-407
 A. J. B. Wace, *Mycenae. An Archaeological History and Guide* (Princeton 1949) 46 εἰκ. 17b
 A. J. B. Wace, *JHS* 71, 1951, 254
 A. J. B. Wace, *BSA* 48, 1953, 15-16, *BSA* 49, 1954, 267-291, σχ. 270 εἰκ. 11
 E. French, Mycenaean Occupation near the Cyclopean Terrace Building at Mycenae, *BSA* 56, 1961, 81-87
 Sp. E. Iakovidis, Destruction Horizons at Late Bronze Age Mycenae, στὸ *Φίλια Ἔπη εἰς Γ. Ε. Μυλωνᾶν* Α (Ἀθήνα 1986) 254

Νότιο ἄνδρo ἢ Οἰκία τοῦ Οἰνεμπόρου (House of the Wine-Merchant)

- A. J. B. Wace, *JHS* 71, 1951, 255-256
 A. J. B. Wace, *JHS* 73, 1953, 131-132
 A. J. B. Wace, *BSA* 48, 1953, 15-17
 E. Wace, *BSA* 49, 1954, 291
 A. J. B. Wace, στὸ E. L. Bennett (ἐπιμ.), *The Mycenae Tablets II* (1958) 6, 8, 9
 E. French, στὸ J. Chadwick (ἐπιμ.), *The Mycenae Tablets III* (1962) 32-33
 E. French, Mycenaean Occupation near the Cyclopean Terrace Building at Mycenae, *BSA* 56, 1961, 81 εἰκ. 1
 Sp. E. Iakovidis, Destruction Horizons at Late Bronze Age Mycenae, στὸ *Φίλια Ἔπη εἰς Γ. Ε. Μυλωνᾶν* Α (Ἀθήνα 1986) 254

6. ΤΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΟΙΚΙΑΣ

Παλαιὰ Οικία (κάτω ἀπὸ τὴ Δυτικὴ Οικία)

N. M. Βερδελῆς, *ΠΑΕ* 1958, 160

N. M. Βερδελῆς, *ΠΑΕ* 1959, 152

Δυτικὴ Οικία

N. M. Βερδελῆς, *ΠΑΕ* 1958, 157-164

N. M. Βερδελῆς, *ΠΑΕ* 1959, 146-154

N. M. Βερδελῆς, *ΠΑΕ* 1961, 161-166

N. M. Verdelis, A Private House Discovered at Mycenae, *Archaeology* 14, 1961, 12-17

E. B. Wace, στὸ J. Chadwick (ἐπιμ.), *Mycenae Tablets* III (1962) 13 κέ.

Sp. E. Iakovidis, Destruction Horizons at Late Bronze Age Mycenae, στὸ *Φίλια Ἔπη εἰς Γ. Ε. Μυλωνᾶν* Α (Ἀθήνα 1986) 251-254

I. Tournavitou, *The Ivory Houses at Mycenae*, *BSA Suppl.* 24 (London 1995) 1-16

I. Tournavitou, A Mycenaean Building Reconsidered. The Case of the West House at Mycenae, *BSA* 101, 2006, 217-267

Ἰ. Τουρναβίτου, Ἡ καθημερινὴ ζωὴ στὴν Κάτω πόλη τῶν Μυκηνῶν. Ἀποσπάσματα ἀπὸ τὶς τοιχογραφίες τῆς Δυτικῆς Οἰκίας, στὸ Δ. Δανιηλίδου (ἐπιμ.), *Δῶρον. Τιμητικὸς τόμος γιὰ τὸν καθηγητὴ Σπύρο Ἰακωβίδη* (Ἀθήνα 2009) 667-672

Οικία τῶν Σφιγγῶν

A. J. B. Wace, *BSA* 49, 1954, 238 κέ.

A. J. B. Wace, *BSA* 50, 1955, 185 κέ.

A. J. B. Wace, *BSA* 51, 1956, 113 κέ.

E. B. Wace, στὸ E. L. Bennett (ἐπιμ.), *Mycenae Tablets* II (1958) 9 κέ.

J. Chadwick (ἐπιμ.), *Mycenae Tablets* III (1962) 32 κέ.

Sp. E. Iakovidis, Destruction Horizons at Late Bronze Age Mycenae, στὸ *Φίλια Ἔπη εἰς Γ. Ε. Μυλωνᾶν* Α (Ἀθήνα 1986) 252

I. Tournavitou, The Ivories from the House of Sphinxes and the House of Shields. Techniques in a Palatial Workshop Context, στὸ J. L. Fitton (ἐπιμ.), *Ivory in Greece and the Eastern Mediterranean from the Bronze Age to the Hellenistic Period, 14th British Museum Classical Colloquium, London 12-13 December 1990* (London 1992) 37-44

I. Tournavitou, *The Ivory Houses at Mycenae*, *BSA Suppl.* 24 (London 1995) 41-68

Οικία τοῦ Λαδερμπόρου

A. J. B. Wace, *BSA* 48, 1953, 9 κέ.

A. J. B. Wace, *BSA* 50, 1955, 184 κέ.

E. B. Wace, στὸ E. L. Bennett (ἐπιμ.), *Mycenae Tablets* II (1958) 6 κέ.

N. Βερδελῆς, *ΠΑΕ* 1962, 82-3

E. B. Wace, στὸ J. Chadwick (ἐπιμ.), *Mycenae Tablets* III (1962) 30 κέ.

Sp. E. Iakovidis, Destruction Horizons at Late Bronze Age Mycenae, στὸ *Φίλια Ἔπη εἰς Γ. Ε. Μυλωνᾶν* Α (Ἀθήνα 1986) 251

I. Tournavitou, *The Ivory Houses at Mycenae*, *BSA Suppl.* 24 (London 1995) 28-41

Οἰκία τῶν Ἀσπίδων

- A. J. B. Wace, *BSA* 49, 1954, 235 κέ.
 A. J. B. Wace, *BSA* 50, 1955, 180 κέ.
 A. J. B. Wace, *BSA* 51, 1956, 107 κέ.
 E. B. Wace, στὸ E. L. Bennett (ἐπιμ.), *Mycenae Tablets II* (1958) 5 κέ.
 I. Tournavitou, The Ivories from the House of Sphinxes and the House of Shields. Techniques in a Palatial Workshop Context, στὸ J. L. Fitton (ἐπιμ.), *Ivory in Greece and the Eastern Mediterranean from the Bronze Age to the Hellenistic Period, 14th British Museum Classical Colloquium, London 12-13 December 1990* (London 1992) 37-44
 I. Tournavitou, *The Ivory Houses at Mycenae*, *BSA Suppl.* 24 (London 1995) 16-28

7. ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΟΙΚΙΑ

- N. Βερδελῆς, Ἀνασκαφὴ Μυκηνῶν 1962, 88-89
 N. Βερδελῆς, Ἀνασκαφὴ Μυκηνῶν 1963, 107-110
 B. X. Πετράκος, Ἔργον 2010, 15-17 εἰκ. 2-5
 I. Tournavitou, The East House in the Lower Town of Mycenae, the Past, the Present and the Future, στὸ *Mycenaeans up to Date: The Archaeology of the NE Peloponnese – Current Concepts and New Directions, 10-14th November 2010*

8. ΟΜΑΔΑ ΟΙΚΙΩΝ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

Παναγία, Οἰκία I

- Γ. Ε. Μυλωνᾶς, ΠΑΕ 1963, 104-106
 I. Mylonas Shear, The Panagia Houses at Mycenae and the “Potter’s Shop” at Zygouries, στὸ Φίλια Ἔπη εἰς Γεώργιον Ε. Μυλωνᾶν Α (Ἀθήνα 1986) 85-98
 Sp. E. Iakovidis, Destruction Horizons at Late Bronze Age Mycenae, στὸ Φίλια Ἔπη εἰς Γ. Ε. Μυλωνᾶν Α (Ἀθήνα 1986) 250
 I. Mylonas Shear, *The Panagia Houses at Mycenae*, University Museum Monographs (Philadelphia 1987) σποράδην

Παναγία, Οἰκία II

- I. Mylonas Shear, The Panagia Houses at Mycenae and the “Potter’s Shop” at Zygouries, στὸ Φίλια Ἔπη εἰς Γεώργιον Ε. Μυλωνᾶν Α (Ἀθήνα 1986) 85-98
 Sp. E. Iakovidis, Destruction Horizons at Late Bronze Age Mycenae, στὸ Φίλια Ἔπη εἰς Γ. Ε. Μυλωνᾶν Α (Ἀθήνα 1986) 249-50 πίν. 31α

Παναγία, Οἰκία III

- I. Mylonas Shear, The Panagia Houses at Mycenae and the “Potter’s Shop” at Zygouries, στὸ Φίλια Ἔπη εἰς Γεώργιον Ε. Μυλωνᾶν Α (Ἀθήνα 1986) 85-98
 Sp. E. Iakovidis, Destruction Horizons at Late Bronze Age Mycenae, στὸ Φίλια Ἔπη εἰς Γ. Ε. Μυλωνᾶν Α (Ἀθήνα 1986) 250

9. ΚΑΤΩ ΠΟΛΗ (ΣΤΗΝ ΝΟΤΙΑ ΟΧΘΗ ΤΟΥ ΧΑΒΟΥ)

- C. Maggidis, A. Stamos, Detecting Mycenae. Systematic Remote Sensing Survey in the Lower City. Toward the Discovery of the Mycenaean Settlement Outside the Citadel, στὸ S. Campana, M. Forte (ἐπιμ.),

- From Space to Place. 2nd International Conference on Remote Sensing in Archaeology. Proceedings of the 2nd International Workshop, CNR, Rome, Italy, December 2-4, 2006*, BAR IS 1568 (Oxford 2006) 157-166
- B. X. Πετράκος, *Έργον* 2007, 33-36
- B. X. Πετράκος, *Έργον* 2008, 38-41
- B. X. Πετράκος, *Έργον* 2009, 29-32
- B. X. Πετράκος, *Έργον* 2010, 18-19
10. ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΟΥ ΚΑΤΑΣΤΡΑΦΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΘΗΣΑΥΡΟ ΤΟΥ ΑΤΡΕΩΣ
- A. J. B. Wace, *Mycenae. An Archaeological History and Guide* (Princeton 1949) 124-127
11. ΟΙΚΙΑ ΤΟΥ ΜΟΛΥΒΔΟΥ (HOUSE OF LEAD)
- A. J. B. Wace, *BSA* 51, 1956, 119-122
- JHS* 76, 1956, AR 40, 39-40
- E. French, Pottery Groups from Mycenae. A Summary, *BSA* 58, 1963, 47-48
- E. B. French, *Mycenae, Agamemnon's Capital* (Tempus 2002) 29, 68
12. ΧΑΝΙΑ
- E. Palaiologou, A Mycenaean House at Chania, στο *Mycenaeans up to Date: The Archaeology of the NE Peloponnese - Current Concepts and New Directions, 10-14th November 2010* (υπό έκδοση)
- E. B. French, *Mycenae, Agamemnon's Capital* (Tempus 2002) 69, 140
- ΣΕΙΣΜΟΙ
- G. E. Mylonas, *Mycenae and the Mycenaean Age* (Princeton N. J. 1966) 83
- Γ. Ε. Μυλωνᾶς, Άνασκαφή Μυκηνῶν, *ΠΑΕ* 1975, 161 (Πλάκες)
- I. Mylonas Shear, *The Panagia Houses at Mycenae*, University Museum Monographs (Philadelphia 1978) 19, 154-155
- W. D. Taylour, *Well Built Mycenae 1. The Excavations* (Warminster 1982) 9-10
- Sp. Iakovidis, Destruction Horizons at Late Bronze Age Mycenae, στο *Φίλια Έπη εις Γ. Ε. Μυλωνᾶν Α* (Άθήνα 1986) 233-260
- E. French, Evidence for an Earthquake at Mycenae, στο S. Stiros, R. E. Jones (ἐπιμ.), *Archaeoseismology, Fitch Laboratory Occasional Paper 7* (Athens 1996) 51-54
- Chr. Maggidis, Mycenaean Overextension and the Dynamics of the Palatial System Collapse, στο Δ. Δανιηλίδου (ἐπιμ.), *Δῶρον. Τιμητικός τόμος για τὸν καθηγητὴ Σπύρο Ἰακωβίδη* (Άθήνα 2009) 401 σημ. 15 εἰκ. 5.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΕΔΙΩΝ - ΠΙΝΑΚΩΝ - ΕΙΚΟΝΩΝ

ΣΧΕΔΙΑ

1. Ἡ περιοχή τῶν Μυκηνῶν ὅπου ἡ Οἰκία.
2. Ἡ Οἰκία (κάτοψη καὶ τομὴ κατὰ μῆκος).

ΠΙΝΑΚΕΣ

- 1α. Τὸ πλάτωμα ὅπου ὁ χώρος τῆς ἀνασκαφῆς.
- 1β. Ἡ ἀνασκαφὴ ἀπὸ Δ.
- 2α. Δοκιμαστικὴ τάφρος πρὸς Ν. τῆς ἀνασκαφῆς.
- 2β. Κεραμεικὴ ἀπὸ τὰ βαθύτερα στρώματα τοῦ δρόμου.
3. Ἡ σκάλα καὶ ὁ ὀχετός.
4. Κεραμεικὴ ἀπὸ τὴν ἐπίχωση τοῦ ψηλότερου τμήματος τῆς σκάλας.
- 5α. Ὅστρακα ἀπὸ τὶς χαμηλότερες βαθμίδες τῆς σκάλας.
- 5β. Σκύφος ἀπὸ τὶς χαμηλότερες βαθμίδες τῆς σκάλας.
6. Κεραμεικὴ ἀπὸ τὴν ἐπίχωση τοῦ ὀχετοῦ.
7. Κεραμεικὴ ἀπὸ τὴν ἐπίχωση τοῦ ὀχετοῦ.
- 8α. Κύλιξ μόνωτη ἀπὸ τὴν ἐπίχωση τοῦ ὀχετοῦ.
- 8β. Κύλιξ μόνωτη ἀπὸ τὴν ἐπίχωση τοῦ ὀχετοῦ.
- 9α. Σκύφος ἀπὸ τὴν ἐπίχωση τοῦ ὀχετοῦ.
- 9β. Ἡ Αὐλὴ ἀπὸ Α.
- 10α. Κεραμεικὴ ἀπὸ τὸ ἐπιφανειακὸ στρώμα τῆς Αὐλῆς.
- 10β. Κεραμεικὴ ἀπὸ τὸ ἐπιφανειακὸ στρώμα τῆς Αὐλῆς.
- 11α. Κεραμεικὴ ἀπὸ τὸ ἐπιφανειακὸ στρώμα τῆς Αὐλῆς.
- 11β. Ὅστρακο ἀπὸ τὸ ἐπιφανειακὸ στρώμα τῆς Αὐλῆς.
12. Κεραμεικὴ ἀπὸ τὸ ἐπιφανειακὸ στρώμα τῆς Αὐλῆς.
- 13α. Κεραμεικὴ ἀπὸ τὸ ἐπιφανειακὸ στρώμα τῆς Αὐλῆς.
- 13β. Κεραμεικὴ ἀπὸ τὸ ἀνατολικὸ τμήμα καὶ τὴ ΝΑ. γωνία τῆς Αὐλῆς.
- 13γ. Ὅστρακα ἀπὸ τὸ ἀνατολικὸ τμήμα καὶ τὴ ΝΑ. γωνία τῆς Αὐλῆς.
- 14α. Κεραμεικὴ ἀπὸ τὸ ἀνατολικὸ τμήμα καὶ τὴ ΝΑ. γωνία τῆς Αὐλῆς.
- 14β. Ὅστρακα ἀπὸ τὸ ἀνατολικὸ τμήμα καὶ τὴ ΝΑ. γωνία τῆς Αὐλῆς.
- 15α. Κεραμεικὴ ἀπὸ τὸ δάπεδο τοῦ δυτικοῦ τμήματος τῆς Αὐλῆς.

- 15β. Κεραμεική από τὸ δάπεδο τοῦ δυτικοῦ τμήματος τῆς Αὐλῆς.
- 16α. Κεραμεική καὶ ὄστρεο ἀπὸ τὸ δάπεδο τοῦ δυτικοῦ τμήματος τῆς Αὐλῆς.
- 16β. Κεραμεική ἀπὸ τὸ δάπεδο τοῦ δυτικοῦ τμήματος τῆς Αὐλῆς.
17. Κεραμεική καὶ μικρὰ εὐρήματα ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τοῦ βράχου τῆς Αὐλῆς.
18. Κεραμεική ἀπὸ τὸ ἀνατολικὸ τμήμα τοῦ Δωματίου 1.
19. Ἀγγεῖα δαπέδου τοῦ Δωματίου 1.
- 20α. Σταμνίσκος ἀπὸ τὴ ΝΑ. γωνία τοῦ Δωματίου 1.
- 20β. Πιθόσταμνος ἀπὸ τὸ πόδι τοῦ νοτίου τοίχου τοῦ Δωματίου 1.
- 21α. Πρόχους ἀπὸ τὴ ΝΔ. γωνία τοῦ Δωματίου 1.
- 21β. Ψευδόστομος ἀπὸ τὴ ΝΔ. γωνία τοῦ Δωματίου 1.
- 22α. Τὸ Δωμάτιο 2 ἀπὸ Α.
- 22β. Φορητὴ ἐστία ἢ βωμίσκος τοῦ Δωματίου 2 (βλ. καὶ πίν. 61α).
- 23α. Ὅστρακα ἀπὸ τὴ ΝΑ. γωνία τοῦ Δωματίου 2.
- 23β. ΒΔ. γωνία τοῦ Δωματίου 3, στρώματα δαπέδου καὶ τομὴ στὴν ὑποδομὴ τοῦ δωματίου.
- 24α. Κεραμεική ἀπὸ τὴν ὑποδομὴ τοῦ δαπέδου τοῦ Δωματίου 3.
- 24β. Ὅστρακο ἀπὸ τὴν ἐπίχωση ἐγκαταλείψεως τοῦ Δωματίου 3.
- 24γ. Ὅστρακα στὸ πόδι τοῦ ἀνατολικοῦ σκέλους τοῦ βόρειου τοίχου τοῦ Δωματίου 3.
- 25α. Δωμάτιο 4, ἀπὸ Α.
- 25β. Κεραμεική ἀπὸ τὴν ἐπίχωση τοῦ Δωματίου 4.
- 26α. Κεραμεική ἀπὸ τὴν ἐπίχωση τοῦ Δωματίου 4.
- 26β. Δωμάτιο 4. Χώρισμα ΝΑ. γωνίας μὲ τὴν ἀσάμινθο κ.χ. καὶ τὰ κομμάτια ψευδοστόμου.
27. Ψευδόστομος ἀπὸ τὸ χώρισμα τῆς ΝΑ. γωνίας τοῦ Δωματίου 4.
- 28α. Κομμάτια στρωτῆρος/στρωτήρων ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 4.
- 28β. Τὸ Δωμάτιο 4 μὲ τὸ τμήμα πιθαμορῶς ψηλὰ ἐπάνω στὴν ἐπίχωση τοῦ δωματίου.
- 29α. Τοιχογραφία τῆς πομπῆς ἀνδρῶν κ.χ. στὸν ἀνατολικὸ τοῖχο τοῦ Δωματίου 4.
- 29β. Τὸ κάτω μέρος τοῦ πίθου ποὺ περιεῖχε ἄσβεστο, κοντὰ στὴν παραστάδα τῆς θύρας τοῦ Δωματίου 4 πρὸς τὸ Δωμάτιο 5.
30. Ἡ ΒΔ. γωνία τοῦ Δωματίου 4 μὲ τεμαχισμένους πίθους.
- 31α. Τετράπλευρο περιτοίχισμα προσκτισμένο στὸν νότιο τοῖχο τοῦ Δωματίου 4.
- 31β. Τὸ Δωμάτιο 5 μὲ τὴ βάση κίονος ἀπὸ Α.
- 32α. Ὅστρακα καὶ κωνίδια ἀπὸ τὸ στρῶμα ἐπάνω ἀπὸ τὸ δάπεδο τοῦ Δωματίου 6.
- 32β. ΒΑ. γωνία τοῦ Δωματίου 5 μὲ τὴ στρογγυλὴ τράπεζα προσφορῶν καί, δεξιὰ της, οἱ στρώσεις κονιαμάτων, ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἡ πρώτη μετὰ τὴν ἐπιφανειακὴ φέρει τὴν παράσταση κιονοστοιχίας (βλ. καὶ πίν. 71).
- 33α. Χάλκινο νόμισμα τοῦ Ἀργούς ἀπὸ τὰ ἐπιφανειακὰ χώματα ἔξω ἀπὸ τὴ ΒΔ. γωνία τοῦ Δωματίου 6.
- 33β. Δωμάτια 7, 6, 5 καὶ 4 ἀπὸ Β. καὶ ὁ λοξὸς τοῖχος Ω.
- 34α. Κύαθος ἀπὸ τὸ γέμισμα τοῦ Κατωγίου 8.
- 34β. Δωμάτιο 6, τμήματα κονιαμάτων πεσμένα στὸ δάπεδο.
- 35α. Σταμνίσκος ἀπὸ τὸ γέμισμα τοῦ Κατωγίου 8.
- 35β. Δωμάτιο 7 καὶ ἡ πρὸς Β. κατάληξη τοῦ τοίχου Ω.
- 36α. Κεραμεική ἀπὸ τὸ γέμισμα τοῦ Κατωγίου 8.

- 36β. Ἀμφορίσκος ἀπὸ τὸ δάπεδο τοῦ βορείου τμήματος τοῦ Κατωγίου 8.
37. Κεραμεικὴ ἀπὸ τὸ γέμισμα τοῦ βορείου τμήματος τοῦ Κατωγίου 8.
38. Κεραμεικὴ ἀπὸ τὸ γέμισμα τοῦ βορείου τμήματος τοῦ Κατωγίου 8.
39. Κεραμεικὴ ἀπὸ τὸ δάπεδο τοῦ βορείου τμήματος τοῦ Κατωγίου 8.
40. Κεραμεικὴ ἀπὸ τὸ δάπεδο τοῦ βορείου τμήματος τοῦ Κατωγίου 8.
- 41α-γ. Ὅστρακα καὶ τμήματα σκύφου καὶ ὑδρίας συγκολλημένα ἀπὸ τὴν ἐπίχωση τοῦ Κατωγίου 9.
- 42α. Ὁ σκελετὸς τῆς ΒΔ. γωνίας τοῦ Κατωγίου 9.
- 42β. Ὁ σκελετὸς τῆς ΝΔ. γωνίας τοῦ Κατωγίου 9.
43. Κατώγι 10.
- 44α-β. Κατώγι 10, κεραμεικὴ κάτω ἀπὸ τὶς πέτρες τοῦ καταρρεύσαντος δυτικοῦ τοίχου.
45. Κατώγι 10, κεραμεικὴ κάτω ἀπὸ τὶς πέτρες τοῦ καταρρεύσαντος δυτικοῦ τοίχου.
- 46α. Κατώγι 10, ὅστρακα σκύφου κάτω ἀπὸ τὶς πέτρες τοῦ καταρρεύσαντος δυτικοῦ τοίχου.
- 46β. Κατώγι 10, κύλιξ ἀπὸ τὸ δάπεδο.
- 47α. Κατώγι 10, κεραμεικὴ τοῦ στρώματος ποὺ ἐσκέπαζε τὸ δάπεδο.
- 47β. Κατώγι 10, χάλκινος ὀπέας ἀπὸ τὸ δάπεδο.
- 48α. Κατώγι 10, κεραμεικὴ ἀπὸ τὸ δάπεδο.
- 48β. Κατώγι 10, δύο ἐλεφάντινες γραφίδες ἀπὸ τὸ δάπεδο.
- 49α. Κατώγι 10, τμήμα σκυφοειδοῦς κρατήρα, συγκολλημένο ἀπὸ 5 ὅστρακα καὶ ὅστρακο πιθανῶς τοῦ ἴδιου ἀγγείου, ἀπὸ τὸ δάπεδο.
- 49β. Κατώγι 10, σκελετὸς τῆς ΝΑ. γωνίας.
- 50α. Κατώγι 10, κεραμεικὴ παραπλεύρως τοῦ βορείου τοίχου ἕως καὶ τῇ ΒΔ. γωνία.
- 50β. Κατώγι 10, ἀσκὸς ἀπὸ τῇ ΝΑ. γωνία.
- 51α. Κατώγι 10, ὅστρακα ἀπὸ τὴν καθίζηση τοῦ δαπέδου κάτω ἀπὸ τὸν λιθοσωρὸ τῆς ΝΔ. γωνίας.
- 51β. Ὁ διπλὸς δυτικὸς τοίχος τοῦ Κατωγίου 11.
- 52α. Κεραμεικὴ ἀπὸ τὴν ἐπίχωση τοῦ Κατωγίου 11.
- 52β. Ὅστρακα γύρω ἀπὸ τὴν ταφὴ στὴν περιοχὴ τοῦ Κατωγίου 11, κάτω ἀπὸ τὶς πέτρες τοῦ τοίχου Ω.
- 52γ. Κύλιξ στὸ πόδι τοῦ διπλοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου τοῦ Κατωγίου 11.
- 53α. Θραύσματα τοιχογραφιῶν ἀπὸ τὴν ἐπίχωση τοῦ δρόμου.
- 53β. Θραύσματα τοιχογραφιῶν ἀπὸ τὴν ἐπίχωση τοῦ δρόμου.
- 54α. Θραύσματα τοιχογραφιῶν ἀπὸ τὴν ἐπίχωση στὸ πόδι τῆς σκάλας.
- 54β. Σειρὰ ἐφαπτομένων θραυσμάτων ἀπὸ τὸ πόδι τῆς σκάλας.
- 55α. Δύο θραύσματα τοιχογραφιῶν ἀπὸ τὸ πόδι τῆς σκάλας.
- 55β. Θραύσματα ἀπὸ παράσταση χταποδιοῦ/χταποδιῶν καὶ ψαριοῦ ἀπὸ τὸ πόδι τῆς σκάλας.
- 56α. Θραύσματα συνανήκοντα ἀλλὰ μὴ συγκολλώμενα παραστάσεως ἀπὸ τὸ πόδι τῆς σκάλας.
- 56β. Θραύσματα τοιχογραφιῶν ἀπὸ τὴν ἐπίχωση τῆς Αὐλῆς.
- 57α. Θραύσματα τοιχογραφιῶν ἀπὸ τὴν Αὐλή.

- 57β. Θραύσματα τοιχογραφιών από την Αὐλή.
- 58α. Θραύσματα τοιχογραφιών από την επίχωση τῆς Αὐλῆς.
- 58β. Τμήματα συγκολλημένα ἢ καὶ συνανήκοντα ἀπὸ τὴν Αὐλή.
- 59α. Θραύσματα τοιχογραφιών ἀπὸ τὴν Αὐλή.
- 59β. Θραύσματα συγκολλημένα καὶ μὴ ἀπὸ τὴν περιοχὴ Αὐλῆς - Δωματίου 1.
- 60α. Θραύσματα ἀπὸ τὴν ἐπίχωση τοῦ Δωματίου 1.
- 60β. Θραύσματα τοιχογραφιών ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 1.
- 61α. Ἐστία ἢ βωμίσκος ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 2.
- 61β. Θραύσματα τοιχογραφιών ἀπὸ τὴν ἐπίχωση τοῦ Δωματίου 3.
- 62α. Θραύσματα τοιχογραφιών ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 3.
- 62β. Θραύσματα τοιχογραφιών ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 3.
- 63α. Θραύσματα τοιχογραφιών ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 4.
- 63β. Θραύσματα τοιχογραφιών ἀπὸ τὴν ἐπίχωση στὴ δυτικὴ πλευρὰ τοῦ Δωματίου 5.
64. Ἀπόσπασμα τοιχογραφίας πομπῆς ἀνδρῶν ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 4: Τὸ ξεκίνημα.
65. Ἀπόσπασμα τοιχογραφίας πομπῆς ἀνδρῶν ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 4: Ἡ κατάληξη.
- 66α. Δωμάτιο 4, κομμάτια ἐξέργου ἀναγλύφου ἀπὸ κονίαμα.
- 66β. Δωμάτιο 4, κομμάτια ἐξέργου ἀναγλύφου. Ἀναπαράσταση.
- 67α. Θραύσματα τοιχογραφιών ἀπὸ τὴν ἐπίχωση στὸ ἀνατολικὸ τμήμα τοῦ Δωματίου 5.
- 67β. Θραύσματα τοιχογραφιών ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 5.
- 68α. Τμήμα ἐγχρώμου κονιάματος ὅπως ἀφαιρέθηκε ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 5.
- 68β. Τμήμα κονιάματος μὲ ἀπεικόνιση προσκυνητρίας, ὅπως ἀφαιρέθηκε ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 5.
- 69α. Θραύσματα τοιχογραφιών ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 6.
- 69β. Θραύσματα τοιχογραφιών ἀπὸ τὴν ἐπίχωση τοῦ Δωματίου 6.
70. Ἡ ἀποκατασταθεῖσα τοιχογραφία παραστάσεως προσόψεως οἰκίας ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 5.
71. Τὸ κύριο ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν παράσταση προσόψεως οἰκίας ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 5.
72. Τμήμα τοιχογραφίας μὲ τὴν παράσταση θριγκοῦ οἰκοδομήματος ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 6.
- 73α. Κατῶγι 8, θραύσματα τοιχογραφιών.
- 73β. Κατῶγι 8, θραύσματα τοιχογραφιών.
- 74α. Κατῶγι 8, θραύσματα τοιχογραφιών.
- 74β. Κατῶγι 8, θραύσματα τοιχογραφιών.
- 75α. Κατῶγι 8, θραύσματα τοιχογραφιών.
- 75β. Κατῶγι 9, θραύσματα τοιχογραφιών.
76. Κατῶγι 8, θραύσματα τοιχογραφιών.
- 77α. Κατῶγι 9, τμήματα τῆς τοιχογραφίας ὀκτώσχημης ἀσπίδας.
- 77β. Κατῶγι 11, θραύσματα τοιχογραφίας.
- 78α. Κατῶγι 10, θραύσματα τοιχογραφιών ἀπὸ τὸ δάπεδο.
- 78β. Θραύσματα τοιχογραφιών μὲ ἄδηλη προέλευση.
- 79α. Θραύσματα τοιχογραφιών μὲ ἄδηλη προέλευση.
- 79β. Χρώματα τοιχογραφιών.
- 80α. Κονιάματα μὲ ἐπάλληλες στρώσεις.
- 80β. Fingernail impressions in painted plaster near detailed paint work (MM 14121).
- 80γ. Five small fingertip impressions together in the back of plaster fragment (MM 15504).

- 81α. Tool marks in different shapes and directions indicating careful surface preparation for detailed painting (MM 15504).
 81β. Painted plaster surface divided into sections by three cord snapping lines (MM 13652).
 81γ. Differential polishing of the painted surface along design contours (MM 15504).
 81δ. Clear evidence of two iconographic programmes overlaying each other after replastering (MM 15525): arrows indicate fragmentary painted top layer, revealing much better preserved lower programme.
 81ε. Multiple very thin and undulating plaster layers on top of each other (MM 15511).

ΕΙΚΟΝΕΣ

1. Όστρακο από κύλικα του δρόμου.
2. Όλμος κατωφλιού από τον δρόμο.
3. Κύαθος από την επίχωση της σκάλας, ψηλά.
4. Τμήμα κυάθου από το δάπεδο (βράχο) της Αύλης.
5. Όστρακο αλαβάστρου από το δάπεδο (βράχο) της Αύλης.
6. Άπορροή υδάτων στο Δωμάτιο 1.
7. Όστρακο επιχώσεως δαπέδου Δωματίου 1.
8. Νοτιοδυτική γωνία Δωματίου 1.
9. Φράγμα της θύρας μεταξύ των Δωματίων 2 και 3.
10. Δωμάτιο 4.
11. Γωνία άγκώνα στο Δωμάτιο 4, τοίχος με κλίση.
12. Χώρισμα νοτιοανατολικής γωνίας Δωματίου 4.
13. Πίθος με ασβέστη στον βόρειο τοίχο του Δωματίου 4.
14. Κεραμεική στη βορειοδυτική γωνία του Δωματίου 4.
15. Τετράπλευρο χτιστό περιτείχισμα του Δωματίου 4.
16. Κομμάτια ανάγλυφου ταύρου από κονίαμα του Δωματίου 5.
17. Τοιχογραφία κτιρίου κ.χ. στο Δωμάτιο 5.
18. Δωμάτιο 6.
19. Κατώγι 8, γέμισμα βορείου τμήματος.
- 20:1. Όστρακο με διακόσμηση τεμνομένων καμπύλων γραμμών από το δάπεδο του Κατωγίου 8.
- 20:2. Τμήμα ώμου ψευδοστόμου από το δάπεδο του Κατωγίου 8.
- 20:3. Τμήμα χείλους σκύφου με διακόσμηση πορφυρών από το δάπεδο του Κατωγίου 8.
21. Κατώγι 9, τμήμα κύλικος.
22. Κατώγι 9, σκελετοί κατά χώραν.
23. Κατώγι 10.
24. Χώρος 11, σκελετός κατά χώραν.
25. Μορφές κιόνων από τις Μυκήνες. Άριστερά προς δεξιά: Ο κίων από το ανάγλυφο της Πύλης των Λεόντων, ή απεικόνιση στην τοιχογραφία της Οικίας στις Πλάκες και το δείγμα σε τοιχογραφία του Θρησκευτικού Κέντρου των Μυκηνών.

SUMMARY

CONTENTS

PART ONE - DESCRIPTIVE

The building and the finds	273-288
Introduction 273. Road 274. Staircase and Drain 274. Courtyard 275. Rooms 1 and 2 276. Room 1 276. Room 2 277. Room 3 277. Room 4 279. Room 5 281. Room 6 283. Room 7 284. Basement 8 285. Basement 9 286. Basement 10 287. Basement 11 288	

PART TWO - SYSTEMATIC

General Comments	291
The building - Construction	292-296
Foundations 292. Walls 292. Floors 292. Doorways 293. Staircase 294. Drainage 294. Roofs 294. Repairs-modifications 294. Earthquake 295. Wall Ω 296	
The Pottery	297-304
The vases 297. Shapes 298. Decoration 299	
Figurines	305-306
Small finds	307
Wall paintings	308-314
Colours 308. Plaster-layers 309. Compositions 309. Repeated decorative motifs 311. Isolated motifs 311. Technique 312	
Date and use of the building	315-316
List of plans - plates - figures	317-321

PART ONE - DESCRIPTIVE

THE BUILDING AND THE FINDS

Introduction

The building is situated at the site of 'Plakes', at the southwest foothill of Prof. Elias, above the right bank of the Kokoretsa stream and at a distance of ca 200m from the North Gate of the acropolis of Mycenae. It was built on a flat open space, ca 90m long and 10-20m wide, owned by Pantelis Christopoulos (plan 1, pl. 1α). The site was subsequently backfilled, according to the wishes of the owner of the land. Modern cultivation had disturbed the topsoil to a depth of 0,15-0,20m, in many cases destroying the preserved upper surface of the walls. Below the disturbed surface layer was identified a hard deposit of dark earth, mixed with quite a few sherds, especially of kylikes, and fragments of plaster, both painted and plain.

The excavation brought to light a series of rooms, extending over an area, 28m long (N-S) and 13,50m wide (E-W), belonging to a single building, built on a partly natural and partly artificial terrace, the fill of which was supported on the west by a substantial retaining wall. Below and along the latter ran a poorly preserved road (plan 2, pl. 1β).

The complex is bounded on the south by a long and narrow courtyard, approached by a stone built staircase, rising from the base of the retaining wall and leading up to a landing in front of the first room of the house on the south (Room 3). Trial trenches to the south of the courtyard, brought to light two walls, running north-south, and probably belonging to another, definitely smaller building, which was not excavated because it lay in a neighbouring field, the owner of which did not give the necessary permission (pl. 2α).

The 11 or 12 spaces/rooms belonging to the house had been built on three successive levels. The two rooms, 1 and 2, lying at the highest level, to the north of the courtyard, and projecting beyond the east façade of the building were built against the bedrock and communicated with each other through a doorway. Although two trenches along their east side revealed a row of stones, possibly belonging to walls, the fact that the house walls along this side had been founded on the steeply sloping bedrock, makes it rather unlikely that there were any rooms at a higher level.

Five ground floor rooms in a row, Rooms 3, 4, 5, 6, and 7, lie at a slightly lower level. They were provided with floors laid on an artificial fill. In front of and below these rooms had been built a row of basement rooms, Rooms 8, 9, 10, 11 and possibly one more to the north of the latter, Room 12, which left no traces whatsoever.

The courtyard was not provided with a proper floor. In Rooms 1 and 2, the bedrock served as a floor surface on the east, where the rock sloped uphill; on the west, the floor consisted of a badly preserved layer of plesia clay and lime plaster. Rooms 3, 4, 5, 6, and 7

were provided with well preserved plaster floors, mixed with sand, laid over an artificial fill, consisting of earth, a considerable number of pottery sherds, fragments of plaster, stones and pebbles. The basements were provided with earth floors.

During its lifetime, the building underwent various modifications. Walls were built at a later stage to reinforce other, earlier walls, as for example in the west side of Room 5, or were added to block earlier communication passages as in Room 3. Finally, there are floors consisting of a double layer of plaster, the remaining floors having a single layer. Their surface, where it evaded destruction by the collapsing debris, by the settling of the fill or by the earthquake, which caused the collapse of the building, was preserved in a good condition, without signs of serious damage, as was the case in Room 7. Although the wall plaster consisted of two or even three coats in places, as in Room 5, these modifications do not necessarily imply a large chronological gap. The building, judging by the pottery found therein, from its construction, to the moment of its final destruction, must have been used for ca. seventy or eighty years.

Immediately after the collapse, the survivors erected a substantial construction of stones along the break, which cut the building diagonally in two, shoring up any architectural remains that had not been carried away down the slope. This so called wall (wall Ω), substantial but irregular, ranging in thickness between 0,80m, in front of Basements 8 and 9, and 1,90-2m, over Rooms 6 and 7, consists of large stones, carelessly piled one on top of the other. They lie, either on the bedrock (outside Basements 8 and 9), or on destroyed walls and floors (Basement 10, Rooms 6 and 7), which they cover, leaving outside this wall, the Basements 11 and 12.

Road

The space along the west façade of the building, not occupied by the so called wall Ω , i.e. at the foot of the west wall of Basements 8 and 9, and in front of the west wall of Room 5, had been covered by a densely packed deposit, including pottery, and plaster fragments, obviously fallen from the building. Further down, this deposit, which covered the remains of a road running along the long axis of the building, yielded many more and more densely packed finds. In front of Basement 8, among the stones brought to light during the 1972 excavation, was discovered an unworked pivot stone, part of a threshold, 0,18×0,16m, 0,10m in height, with one surface smoothed. On the latter, there was a round hollow, 0,05m in diameter and 0,025m in depth, serving as a socket for the pivot on which the door swung (fig. 2). Although it had obviously fallen from the building, its original position is unknown.

Staircase and Drain

The external, west walls of the basements of the house formed the retaining wall supporting the rooms built at a higher level. From the foot of this retaining wall, outside the south-west corner of Basement 8, started a staircase, built along and against the south wall of the basement, the top of which reached the level of the ground floor rooms (pl. 3). The staircase was constructed of unworked, slab-like, stones, i.e. two stones of unequal length for each

step, with the smaller slabs, 0,20-0,30m in length, lying against the south wall of Basement 8 and the larger ones, 0,40-0,60m in length, placed on the outside. The bottom of the staircase consists of a row of relatively small unworked stones, placed in a slightly oblique position in relation to the wall, and serving, not as a real step, but as a retaining structure for the bottom of the staircase. Six steps were preserved, set on a densely packed stone substructure, reaching a little above the halfway point of the south wall of Basement 8, and further up, two more slabs, one of which, placed in a slightly oblique position in relation to the staircase, and displaced from its original position, is almost 0,90m long. The staircase is 0,85-0,90m wide. The surviving steps are not completely horizontal, their upper surface sloping mildly downwards, so that the total preserved height of the staircase is in fact greater than the sum total of the surviving steps. The dimensions of the individual steps, from the bottom upwards, are the following: the first, lowest step, consisting of a large unworked stone, 0,30×0,52m, on the outside, and a smaller one on the inside, has a tread, 0,30m deep, and a rise of 0,10m. The second step is 0,85m long, 0,25m deep, and 0,15m high. The third, somewhat asymmetrical step, has a 0,26-0,40m deep tread, and a rise of 0,15m. The next two steps are 0,35m deep, and 0,16m and 0,12m high, respectively. The last preserved step at the top, has a 0,30m deep tread, and a rise of 0,15m. On these steps lay a deposit, which became thicker lower down, below which lay an uneven layer of white earth, without finds.

Along the south side of the staircase, between the latter and the north wall of the unexcavated building to the south of the house, was located an open drain, using the bedrock as a floor. The drain started from the courtyard of the house, in front of Rooms 1 and 3 and reached the foot of the staircase. The width of the drain, 0,60m at the top, was reduced lower down to 0,40m.

Courtyard

The staircase leads to an open air trapezoidal space, the Courtyard, bounded on the north by the south wall of Room 1, on the south, by the walls of the unexcavated neighbouring building, and on the west, by the top of the staircase leading to it (pl. 9β). On the east, there was no concrete limit, and there probably was none in the first place. The walls surrounding the Courtyard are preserved to a height ranging between a few centimetres, to 0,70m (south wall of Room 1). The Courtyard is 4,10m long (E-W), and 3,60m wide on its east side, reduced by a projecting wall of the neighbouring building, to 2,60m. It leads to a quite narrow passage, the width of which is reduced to 1,30m at the probably wooden landing of the ascending staircase before Room 3. In the northeast corner, the south wall of Room 1 is interrupted for a length of 0,80m. The gap is occupied by three or four small slab-like stones on a row, forming a stepped threshold for a door connecting the courtyard and Room 1. The walls surrounding the Courtyard are displaced and deformed.

The Courtyard had been buried under a more or less uniform fill of earth and sand, forming a deposit which included a great number of sherds and many fragments of plaster, apparently created by the debris from the building, accumulated in this area after its destruction. It should be noted that there was no evidence of burning, anywhere in the building.

In the west part of this area, 0,20-0,25m above the floor, where the reddish deposit covered parts of the surrounding walls, the density of the sherds was very high.

In the southeast corner of the Courtyard, immediately below the surface layer, was located an area, 1,95m×1,04m, consisting of a thin layer of white earth, which does not represent the remains of an architectural feature of the building (floor, etc), but had clearly fallen or had been scattered in this area.

Finally, more finds were collected from the surface of the bedrock, serving as a makeshift floor surface in the Courtyard.

All the finds were collected, stored, and described, according to their find context. Although it soon became clear that they are catalogued according to the depth at which they were found, they were clearly part of a uniform fill, which had been accumulated in this area by the survivors, after the destruction of the building.

Rooms 1 and 2

The east walls of these two connecting rooms, project considerably to the east of the architectural façade of the rest of the house, adapted, as it seems, to a depression in the sloping bedrock. They are both identical as regards internal arrangement, size and construction. They have a common wall on the west, 0,60m thick in the southwest corner of Room 1, increasing to 0,80m in the northwest corner of Room 2. Halfway along this wall, at the junction of the latter and the party wall separating the two rooms, it has run off course, projecting slightly towards the west. In the east part of the two rooms, the bedrock sloping steeply downwards, projects above floor level, so that the east limit of the floor lies at the edge of the bedrock and does not reach the east wall.

Room 1

Room 1, is a long, narrow space, 5,40m long (E-W) and 2,20m wide (N-S). Its east wall is preserved only as a row of stones. The remaining stones, belonging to the higher courses of this wall, displaced by modern cultivation and by the slope of the bedrock, tumbled down inside the room. Its badly preserved north wall, separating it from the adjoining Room 2 to the north, is 0,56-0,60m thick, and is built of quite large stones. At a distance of 1,20m from the west wall, against which it was built, it is interrupted by an opening, ca. 1m wide, which provides access to the adjoining Room 2. The two sections of this wall, on the east and the west, were provided with a proper face towards the opening.

In the southeast corner, there is a doorway, leading to the Courtyard. Also, at a distance of 0,56m from the southwest corner of the room, the stone masonry of the south wall features, at floor level, a small opening, 0,45m wide and 0,38m high, covered by largish slab-like stones, obviously a drain, leading to the Courtyard. The existence of the latter indicates that liquid substances were conveyed or stored inside the room. This opening was flanked inside the room on the west, by an upright stone, parallel to the west wall, which apparently channelled the liquids towards the drain and the Courtyard and prevented them from collecting inside the southwest corner (fig. 6).

In the east part of the room, the steeply sloping bedrock rises so abruptly, that no attempt was made to apply a floor surface in this area. A floor surface was applied only in the much lower west part of the room. Here was discovered a coat of whitish lime plaster, mixed with sand, itself lying on a layer of trodden white earth 0,36m below the level of the bedrock. The false disc and the handles of a coarse stirrup jar had fallen directly on the bedrock which shows that at this part of the room no artificial floor had been spread. It had been covered, like the rest of the room, by earth, mostly from disintegrated mud bricks, with a high density of sand, pottery sherds and fragments of plaster, both painted and plain. This was a uniform deposit, without evidence for any kind of stratification.

The bedrock and the floor surfaces were covered by a large number of complete and fragmentary vessels. In the southeast corner of the room were found, a small three-handled collar-necked jar, and five kylikes, in a pile (pl. 19). These vases and the few pottery sherds from the drain, date the last use and the destruction of the building.

Room 2

Room 2, is identical in shape and dimensions to Room 1, the adjoining room to the south. Like the latter, it is 5,40m long (E-W) and 2,20m wide (N-S). Its east wall is barely visible, as a row of stones, as was also the case in Room 1. The west wall of the room is the northward extension of the west wall of Room 1, which continues without a break, and turns eastwards forming the north wall of the room. The latter is 1m thick in the northwest corner, reduced, after a length of 1,50m, to 0,65m. At its east end, the bedrock rises steeply upwards and most of the stones of the east wall, lacking a proper support, had slipped from their original position; 6-7 of these stones, were found in the destruction deposit, lying on a thin earth layer, a little above the floor surface inside the room (pl. 22α). The preserved upper surface of the stone base of these walls was barely covered by the cultivated topsoil, causing serious damage to the surviving architectural remains. As a result, the deposit covering the room was mixed with many large stones and fragments of plaster, including pieces of a shallow rectangular object, a portable offering table, altar or basin, formed by successive layers of plaster. Two of these fragments were found in the middle and in the southwest corner of the room respectively and some others were scattered in the fill (pls 22β, 61α). At approximately the same level, lower than the level of the bedrock in the southeast corner, below the scattered stones, but higher than the floor, were located scattered, broken fragments of pottery vessels and various sherds.

In the west part of the room and especially in the northwest corner, were preserved traces of a plaster floor, as in Room 1. There were no traces of burning.

Room 3

This is a rectangular ground floor room, lying between Rooms 1 and 2 on the east and Basements 8 and 9 on the west. It is 3,65m long (N-S), and 2m wide (E-W). Its east wall bonds with the south wall of Room 1 and continues northwards, serving as a party wall

between this room and Rooms 1 and 2 to the east. It is 0,60-0,70m thick, with an almost straight course, curving mildly inwards, halfway along. The west wall, of similar thickness, served as a party wall between this room and Basements 8 and 9 to the west. It was founded on the bedrock.

The north and the south walls were built against the east and the west walls of the room, respectively. The south wall, facing the Courtyard, was haphazardly built in the middle section, at the site of a doorway leading to the Courtyard, which was later blocked. This section of the wall, ca. 0,85m long and 0,60-0,70m thick, lies partly on earth mixed with pottery sherds, and partly on a large slab-like stone at the level of the landing of the staircase to its south, probably serving as a threshold into the passage (fig. 9). Between this, later section of the wall and the southeast corner of Basement 8 to the west, there is a loose joint, 0,15m wide, as well as a low wall, 0,40m thick, carelessly constructed, partly covering the threshold. At the junction of this wall with the older one, the latter preserves a doorjamb made of larger squared stones, which have nevertheless slipped from their original position, as if they had been shaken.

Along the interior face of the south wall of the room, there is a strip, 0,45m wide, made of densely packed, well built, rather small stones, lying at floor level, which apparently retained the fill of the substructure of the room against the steepness of the bedrock, also serving as the threshold leading into the passage.

The north wall is also divided into two parts: the east part, ca. 0,50m thick, was built against the northwest corner of Room 2; it was founded on a layer of earth, containing many pottery sherds and large fragments of plaster. The west part, 0,35m thick and lying directly on the bedrock, was more carefully built, of smaller stones, against the west wall of the room, where the latter curved out above Room 9. The gap between the two sections is 0,10m wide. In the northwest corner, a layer of plaster was preserved on the vertical face of the wall. It is obvious that the two narrow transverse walls were later additions, meant to divide this space into two separate rooms, lying on either side of the walls. Apparently, this area, including both Rooms 3 and 4, was originally conceived as a single space, Room 3 serving as a mere passage, providing access from the landing of the staircase, to Room 4. It is very possible that the division of this space was implemented in two stages: during the first stage, the west, narrower section of the north wall and the east, thicker section of the south wall, were built, while the area continued to function as a through passage. During the second phase, were erected the remaining, haphazardly built sections of the two walls, on fallen debris, accumulated after a partial destruction and this space was transformed into a closed room (Room 3).

The interior of the room, to the north of the stone built strip along the south wall, was filled with earth and densely packed, large stones, as well as small slab-like stones, forming a loosely paved area, coated with a layer of plaster, mixed with sand, 0,05m thick, laid over a thin layer of clay plaster. The plaster surface on the stone paved area had apparently settled in places and had suffered minor damage, which was repaired in some areas, with pieces of plaster of similar thickness, but less carefully applied. The repaired sections also included embedded slab-like stones, coated with a new layer of plaster. The latter, presumably applied

after the internal divisions were erected, and preserving two or three thin renewal coats, is part of the final floor surface of the room. Similar is the situation in the northwest corner of the room. Here too, were detected two coats of plaster, sealing a substructure of earth and stones, mixed with pottery sherds, which reached down to the bedrock, at a depth of 0,73m (pl. 23β). This substructure was covered with a layer of plaster, 0,035-0,03m thick, which had also settled in places and was smoothed out with the insertion of red plaster fragments, obviously in secondary use, and was itself covered by a layer of limeplaster, 0,04-0,05m thick, and with embedded, small, slab-like stones. On the whole, the floor inside the room slopes down towards the west. It seems that the entire building was shaken as a unit, and subsequently leaned towards the side with the artificial fill underneath, i.e. towards the west.

After its abandonment, the room was filled with a deposit formed by the collapsed debris from the building.

Room 4

Room 4 is a slightly irregular, rectangular space (fig. 10), 5,20m long (N-S) and 4-4,40m wide (E-W). Its east side, lying higher up the slope, is somewhat oblique (pl. 25α), because it was adapted to the line of the bedrock, which was in this case not interfered with, except for a point halfway along this side, where a projection of the rock was cut down, so as to serve as a bedding for the foundation of the east wall of the room. Since the bedrock recedes slightly at this point, the stones of the wall have slipped towards the interior, leaving a gap along the west face of the wall. As a result, the east wall of the room appears as a single line of stones, the rest of it lying in the unexcavated area further uphill. In its northeast corner were preserved two thin coats of plaster. The west wall, a continuation of the wall above the basements to the west, curves out considerably towards the interior of the room, halfway along its length. It is 0,50-0,90m thick (at the curve) and is preserved to a height of ca. 0,20m. The north wall, 0,45-0,50m thick, serving as a party wall between this room and the adjoining room to the north, consists of two sections, separated by an opening, 0,90m wide, lacking a proper threshold. Finally, the southern limit of the room consists of the walls in the projecting northwest corner of Room 2, 1,25m (N-S), and 2m (E-W), and of the party wall/s between this room and Room 3 to the south, creating an irregular L-shaped space. At the corner formed by the two projecting wall sections, the stone masonry has slipped from its vertical axis, leaning inwardly by 0,17m, at a surviving height of 0,57m (fig. 11).

The floor, of relatively good quality lime plaster, mixed with sand, was preserved over the entire room, with the exception of a few places where the floor surface was damaged or had settled. It continued into the adjoining Room 5, where the floor level lies 0,06-0,09m lower. Between the two rooms there was no evidence of a threshold, wooden or otherwise.

Interior of the room: The southeast corner was separated from the rest of the room by a line of stones, upright slabs and pieces of moulded plaster in relief, 0,22m long, 0,10m wide and 0,10m thick (see pl. 66α). The smooth, convex surface of the latter, painted red, is not

symmetrical. Other pieces of plaster of irregular shape were also found in the same area. The stones and the pieces of plaster form a built divider, in the shape of a quadrant, raised at the junction with the east wall of the room, where the plaster curved upwards to a height of 0,17m above floor level (pl. 26β, fig. 12). On the interior of the quadrant and more specifically in the southeast corner, was discovered a clay bath larnax, only partly preserved. It has rounded corners, a width of 0,45m and an original length of 0,92m, only 0,47m of which is now preserved. The larnax, coated on both surfaces with a thin layer of fine lime, was placed on the actual floor and was then covered with another thick layer of plaster, also applied over the entire floor surface inside the quadrant. This layer, 0,03-0,01m thick, also coating the west side of the larnax, preserved the imprint of the missing part of the latter. Inside the quadrant, next to the larnax, were lying the fragments of a coarse stirrup jar and a cup. Immediately outside it to the west, 0,24m above the floor, was located the lower part of a pithos, standing upright on the destruction deposit (pl. 28β, centre) and next to it four fragmentary pan tiles.

Along the east wall, there were two structures, probably serving as small stands: approximately halfway along the wall, 0,35m from the quadrant, and 1,92m from the northeast corner of the room, was located a large square stone, 0,30×0,30×0,20m (height), with a smooth upper surface (see fig. 12). Between this stone and the northeast corner of the room were discovered wall paintings, including a specimen decorated with white motifs against a red background and over that, on the surface layer, a male procession scene (pls 29α, 64, 65), the male figures holding some indistinct objects. At a distance of 0,50m from the corner, had been constructed another low rectangular stone-built platform, 0,60×0,40m, coated with plaster and standing 0,20m above the floor. Precisely at the corner, 0,50m between the latter and the second platform, was found a wide mouthed cooking pot, standing upright, and part of a pithos rim, with a handle.

Against the south face of the north wall of the room, to the west of the doorjamb and the doorway into Room 5, there was one more trapezoidal stone-built platform, 0,70m wide (E-W), 0,45m long (N-S), and 0,30m high, with a coating of plaster on the south and west sides. Before the platform lay fragments of a wide mouthed pithos containing lime transmuted with the passage of time and the action of the soil into calcite. The entire northwest corner of the room was partly covered by scattered pithos fragments and other pottery sherds (pl. 30, fig. 14).

At a distance of ca. 1m from the southwest corner of the room, opposite the larnax, there was a raised rectangular enclosure, 1,60m (N-S) × 0,70m (E-W), and 0,24m in height, built haphazardly of large stones, lying, not directly on the floor, but on a thin intervening layer of earth, between the plaster and the stones (pl. 31α, fig. 15). The enclosure consisted of three built sides, the east, the north and the south, the west wall of the room, against which it was constructed, serving as the fourth side. The plaster floor does not continue on the interior of the enclosure. The north end of the enclosure was covered by two large slab-like stones; there must have been two or three more such stones, covering the rest of the structure. The pottery sherds from the fill inside the enclosure, which was excavated down to the bedrock, date its substructure hence the construction of the building as a whole.

Room 5

Room 5, is an almost square, slightly irregular room, 4,50/4,60m long (N-S) and 4,20-4,40m wide (E-W). The east wall of the room, ca 0,30m thick, was preserved only as a line of stones, built against the curving bedrock rising behind it. The south wall served as a party wall between this room and Room 4 to the south, with which it communicated through an opening. The plaster floor in the latter forms a slightly oblique step, 0,06-0,09m high, sloping down towards Room 5. The north wall, 0,50m thick, has been completely destroyed in the northwest corner.

There are two walls on the west side of the room, including the original wall, 0,60m thick, forming a corner and bonding with the north wall of Basement 10. At a later stage, this wall was reinforced, on the interior of the room, with another wall, 0,50m thick, which was built alongside the original wall, but did not bond with it. It was apparently built higher than the original wall. The combined thickness of the west wall of the room is 1,10m, lightening considerably the weight of the substructure. This double wall is parallel to the east wall of the room, i.e. it follows the slightly oblique course of the latter.

Interestingly enough, the original wall had been detached from the northwest corner of the room and had moved 0,40m down the slope, to the west. In addition to that, as it got detached from its original position, and the upper part of the wall was leaning towards the slope, the floor plaster inside the room, which had also been detached from the wall, formed a crack at the junction with the latter, quite wide in the northwest and less so in the southwest corner, so the wall dragged along a small part of the floor surface. It is worth noting that this displacement, typical of earthquake damage, occurred despite the existence of the architectural reinforcement along the inner face of the original wall, meant to provide support, against the slope and the weight of the artificial fill in the substructure of the room, at its most vulnerable point.

The detachment of the original wall was more pronounced at the north end for a number of reasons, including to some degree the vulnerability of the foundations, reduced in the south, due to the raised level of the bedrock in this part of the room and the differences in the construction of the wall at the north and south end: the latter consists of stone masonry, the former apparently of mud brick, set on a low transverse wall, lying at a lower level. As a result, the wall was detached at its weakest point, i.e. at the junction of the stone masonry with the mud brick superstructure, now lost, despite the reinforcement at the level of its base; which seems to be chronologically close to the original construction of the house.

Most of the room was provided with a plaster floor surface over a substratum consisting of earth and pottery sherds. Almost in the middle of the room, 1,65m from the south wall, 2,55m from the north wall, 1,95m from the east wall and 2m from the west wall, was located a square conglomerate base, 0,33×0,33m, embedded in the floor and projecting 0,15m above the latter. Although the corners of the stone base are somewhat broken and worn, the upper surface is still smooth in the centre, preserving the imprint of a circular column, 0,20m in diameter (pl. 31β), apparently served as a roof support. At a distance of 1,30m east of this base and 0,40m from the east wall of the room, there is a round hollow, or rather a break

in the floor surface, 0,32m in diameter and 0,03-0,04m deep, with an irregular edge and an earth floor, probably meant to receive a large vessel.

Along the south wall of the room there is a rather irregular, rectangular surface, 0,92-1m long (E-W) and 0,60m wide (N-S), with rounded corners and an uneven raised edge, coated with a thick layer of plaster. The plaster continues on the vertical inner face of the wall behind the structure and on a stone lying to the east, i.e. immediately to the left of the doorway connecting this room and Room 4. The whole arrangement is similar to that attested in the southwest corner of Room 4.

In the northeast corner of the room were preserved three successive coats of fine plaster on the surviving wall faces, which continue further to the south, on the east wall, and on the upper surface of a slab-like stone, 0,25×0,40m, projecting 0,05-0,06m above the floor. The position of this stone is similar to that of the stone attested next to the plastered surface by the south wall of the room. Right at the corner, between the stone and the three coats of plaster, there was a round 'offering table', or hearth, also of plaster, without traces of burning, so obviously not a brazier, broken and fallen a little obliquely towards the west (pl. 32β). It was *in situ*, embedded in a raised support, consisting of many layers of plaster. The support underlying the round 'offering table' or hearth was built directly on the floor and enclosed the latter, which had been broken by the fallen debris.

Behind the 'offering table' or hearth, the wall had been coated with four successive layers of plaster (fig. 17), the second after the surface one being decorated with a fragmentary and badly preserved fresco, depicting the façade of a building fronted by a colonnade, i.e. a balcony with a balustrade along it, leading to a wooden construction flanked by stone masonry, possibly a doorway leading to the balcony (pls 70-71).

Room 5, was therefore provided with an internal roof support, a uniform floor surface of lime plaster and with wall paintings on the walls. Its original west wall had been partly detached and was subsequently reinforced on the interior by another substantial wall, parallel to the earlier one, which held the whole construction together. The question is when and why did this detachment and partial displacement, most evident and more critical in the north section of the wall, occur.

Judging by the extant evidence, the base of the roof support lay 1,95m from the east wall of the room and 2m from the interior west wall, i.e. in the middle of the room, after the latter was reduced in size by the addition of the second wall. In addition to that, the column base was embedded in the plaster floor of the room, which is of course contemporary with the construction of the latter. Considering that part of the plaster floor was carried away along with the original wall, the detachment of the latter must have occurred while the floor surface was being constructed. The addition of the second wall had therefore already become a necessity during the initial construction of the room and hence of the building, which suggests that the original wall must have already been detached, due to faulty construction at foundation level.

Nevertheless, although the original wall of the room had been displaced from its original position, it did not go out of use altogether, because it served as the east wall of Basement 11 to the west. Its displacement, originally partial and not that significant, considering that

its present state could be the result of the final earthquake, was not serious enough to require its replacement. Nevertheless, the precarious state of the wall required some kind of support, which could not have been implemented at a stage post-dating the construction of the house.

The deposit inside the room contained pottery sherds, plaster fragments and a small lentoid sealstone of black steatite, 0,012-0,015m in diameter, with an illegible scene.

Room 6

Room 6 is similar in dimensions to Rooms 5 and 4 to the south (pl. 33β, fig. 18). It is 5,55m long (N-S), its original width being uncertain, on account of wall Ω, which runs obliquely over the west part of the room. The south side of the room, calculated from the northwest corner of Room 5, must have been 3,95m long, or slightly shorter (3,65m), if measured on the ground. The north wall of the room is preserved for a length of 2,50m. The surviving sections of the north and the south walls of the room do not preserve any evidence of doorways through which the latter could have communicated with Rooms 5 and 7 to the south and north, respectively. The south wall is 0,50m thick, as is the surviving south section of the east wall, the north wall, disturbed by the plough, being 0,40m thick. The west wall of the room was covered by wall Ω, during the cleaning of which, outside the northwest corner of the room, was found in the top soil a small bronze Argive coin, very worn, 1,5cm in diameter and 2mm thick, bearing on the obverse the wreathed head of Hera and on the reverse, Athena Promachos, dated to the end of the 4th c. BC or to the first half of the 3rd c. BC. The east side of the room was carved out of the bedrock, which provided a straight, flat surface for the usual lime plaster floor.

In the southeast corner of the room and at a distance of 0,70m from the south wall, was located a rectangular partition, 0,70×1m, open on the west and the north sides (fig. 18: α). Next to it, to the west, along the south wall, 0,15m above the floor, had fallen a fragment of red plaster, 0,54m long and 0,32m wide, broken in many adjoining pieces (fig. 18: β). At a distance of 1,56m from the north wall of the room, 3,65m from the south wall and 1,90m from the east wall, was located an irregularly, square stone slab, 0,40×0,36m, 0,07m thick, embedded in the floor of the room, with a perfectly smooth upper surface (fig. 18: ε). At a distance of 1,70m from this slab, and on a straight line to the south, there was another slab-like stone of irregular shape, 0,24×0,25m, also embedded in the floor, with the plaster fitted around its edges. These two slab-like stones, apparently serving as the bases for roof supports, had been placed on the long axis of the room, 1,50m from the north wall, 2,05m from the south wall and 2m from the east and west walls. The base on the south (fig. 18: δ), was buried under a pile of fragmentary vessels and reddish earth, probably from disintegrated mud bricks. It is obvious that by the time the vessels and the mud bricks collapsed onto the base, the vertical support, be it a column or pier, had already disappeared.

In the southwest corner, a number of stones form a quadrant (fig. 18: στ), on the interior of which no traces of a floor surface are preserved. It probably served as a socket for the reception of a large vessel. In the northwest corner of the room, 0,16m above the floor, was found a fragment of a square in profile clay drain (fig. 18: ζ), which had fallen and broken

in two pieces (0,08m height, 0,13m exterior width of base, 0,08m interior width, and 0,025, thickness).

Below the disturbed upper layer, the room was filled with a deposit, containing pottery sherds and plaster fragments, lying just above the floor. Below this deposit, between the pile of vases lying over the south column base and the quadrant in the southeast corner, had fallen large fragments of wall paintings, ca. 5mm thick, scattered over a roughly triangular area, with a long, narrow strip, projecting for a length of 0,70m towards the south wall of the room (pl. 34β). These wall paintings, lying 0,60-1,50m from the south wall and 0,05m above floor level, had fallen, face down, from the east wall of the room, having cracked in many places. They were smashed into pieces when they fell on two kylikes lying on the floor of the room. The extant specimens, preserving traces of red, blue and brownish-orange colour, have apparently suffered greatly while in storage and during transport from one museum to the other.

The largest piece, 1,46m long and 0,54/0,15m wide, is monochrome and deep red in colour. A second fragment, 1,10m long and 0,47/0,38m wide, depicts a row of adjoining circles, 0,09m in diameter, grey/blue alternating with red, on top of a series of rectangles, 0,16m wide, against a white ground, obviously representing wall courses, and below a more or less worn out surface, brown-reddish in colour and 0,23m wide, probably representing wood. The entire scene probably depicts the entablature of a building (pl. 72).

These fragments preserve on their underside, shallow grooves, 0,24-0,25m wide, probably representing the imprints of wooden beams of the same width. If this is indeed the case, then the east wall of the room must have had a mud brick superstructure with beams, 0,24m in diameter, above the surviving stone base, now preserved to a height of 0,70-0,80m, but originally, probably higher, i.e. ca. 1m in height. The existence of the mud brick superstructure, although expected, is apparently confirmed by the observation that the neighbouring pile of vases to the west, lies partly on red earth, of the kind that was commonly used for the manufacture of mud bricks. The spaces between the beams, preserved to a width of 0,24-0,28m, are ca. 1,10m long. More specifically, the narrow strip with wall paintings projecting to the west is preserved to a height of 0,10m, or rather to a width of 0,10m, if raised to its original position. On it are preserved clear traces of red, blue and yellow. In other words, it seems that these specimens represent a section of painted plaster covering a wooden window sill, located in the east wall of the room, near its southeast corner. The bad state of preservation of the pieces does not allow more accurate measurements and consequently, more accurate calculations as to the position and the form of the opening.

Room 7

This is a relatively small space to the north of Room 6, forming a slightly irregular rectangle (pl. 35β). Only its east part was preserved. The west part of the room was covered by wall Ω and the section projecting beyond it to the west, was carried down the slope. It is 2,30m long (N-S), along the east wall, increasing to 2,75m, where it is cut by wall Ω, i.e. its preserved west side is 0,45m longer than the east, which was preserved in its entirety.

The original length of the west side would range between 2,20-2,80m. Although the surviving width (E-W) of the south part of the room, up to wall Ω , is 3,60m, the original width of the former, calculated by comparison to Rooms 5 and 6, would have been ca. 4,40m.

The south wall, serving as a party wall between this room and Room 6 to the south, is the only preserved wall, albeit for a certain length. It is 0,40m thick and is built of relatively small stones. Its west end is covered by wall Ω . At the east end, the wall was built against the bedrock, carefully cut on a straight line, so as to support the east wall of the room, which was not preserved. In the northeast corner, the bedrock was carved to a greater height, forming a rectangular base or small platform at the corner, 0,80m (N-S)×1,10m (E-W), which stood above the level of the floor and preserved on its west face traces of plastering. At a higher level behind it, was preserved the line of the north wall. Further to the west, the wall continues as a line of stones, serving as wedges for the foundations, on the interior face of which stops the plaster floor of the room, which at this point continues onto the vertical face of the wall. The floor plaster was preserved in a relatively good condition, apart from one or two points, where the substratum of clay, sand and pottery sherds was showing through. Traces of the same floor are preserved further to the west, beyond the stones of wall Ω , which crosses the room obliquely, suggesting that the latter extended originally in this direction too. This part of the room was carried down the slope. On the floor surface, under the fallen debris, were found fragments of vases and an ivory pin.

Basement 8

A small square basement, the first from the South, 2,13×2,33m, with substantial external walls, ca. 0,60m thick, built haphazardly, with stones of various types and sizes. The east and north sides, were party walls with Rooms 3 and 9 respectively. On the south, the staircase had been built against the external wall of the room, while the west wall, which is leaning heavily outwards, also served as the façade of the entire building on that side. The construction and the thickness of the walls in this room, is typical of basements, using the bedrock as a floor. The room preserves no evidence of direct communication with the surrounding spaces, not even with the adjoining Room 9. It was obviously reached from above through a trap door. The room was divided into two parts, the north and the south, by a thin wall, 0,40-0,45m thick, which was built against the east and the west walls, i.e. it was built after the latter, but not necessarily in a later building phase. The height of this wall does not exceed 0,35m. The north, rather narrow part of the room, 2,40m long (E-W) and 0,55m wide (N-S), was also accessible only from above, but was apparently built more carefully than the south part. Its walls, especially the one on the north, preserve a thin plaster coat, the bottom part of which turns out towards the horizontal floor surface, which was provided with a levelling substratum of coarse, thick lime plaster. The latter was preserved in a very good condition and over a considerable area, especially on the west. This long and narrow space was apparently divided off from the rest of the room at a later stage and was provided with carefully applied plastered walls and floor. Its original use is unclear.

The room as a whole was filled with a deposit ca. 1,50m thick. The disturbed surface

layers of this deposit, ca. 0,45m thick, contained vases, fragments of wall paintings and sections of a huge pithos with incised spirals on the rim. Further down, the deposit in the south part of the room, removed in layers, 0,15-0,30m thick, the lowest one lying on the bedrock, was homogeneous, i.e. it had not accumulated gradually. It was formed during the collapse of the building, when the basements were filled in.

Basement 9

Basement 9, is a small square space, 2,32m (N-S)×2m (E-W), to the north of Basement 8. It was surrounded by substantial walls, 0,60-0,70m thick. The foundations of the south wall of the room project along its entire length, beyond the line of the wall. The east, the west and the north walls of the room served as party walls, between this basement and Basements 8 and 10, and Room 3, respectively, while the west wall, also served as the external wall of the entire building on this side. The north wall of the room is leaning heavily inwards, in a precarious balance. The floor is uneven, without a final coat, the bedrock projecting somewhat towards the east. The fill inside the room, consisting of hard reddish clay, breaking off in pellets, contained a large number of plaster fragments and pottery sherds. It also included many stones from the collapsed walls, as well as two skeletons, without grave goods, lying in unnatural positions, crushed by the fallen stones (fig. 22).

The skeleton on the north had collapsed in the northwest corner of the room (pl. 42a). The skull, facing west, crushed and turned towards the left, lay on a large stone, which had fallen by its left shoulder. The spine, barely preserved, but with the ribs in place, ended at the pelvis. Judging by the position of the ribs, the dead was leaning somewhat to the left. The right arm and forearm were stretched out along the thorax, with the fingers, which were very worn, still in place. Of the left hand, only part of the forearm is visible, leaning on the stone, lying against the left shoulder of the skeleton. The two lower limbs, strongly bent at the knees, parallel to each other, with the femorals and the tibiae well preserved, fallen against the chest and to the left. The dead had therefore fallen towards the left, with contracted limbs and the right arm extended.

The skeleton on the south (pl. 42b), which lay parallel but reverse to the previous specimen, is separated from the southwest corner of the room by a large pile of stones, on which was lying part of the skeleton. The spine, forming a wide arch, and the ribs, which are still in place, suggest that the body had fallen in a slightly stooping position, with the left ribcage raised. The right arm is bent at the elbow, with the forearm lying in front of the thorax, while the left arm, bent in the same way, lies under the ribs, i.e. behind its back, with the fingers touching the neck. The skull, very well preserved but somewhat damaged during the excavation, has fallen on its side, facing east, in a twisted and unnatural position. The lower limbs, contracted at the knees and parallel to each other, the heels and the toes being quite well preserved, have fallen towards the right. The individual involved had fallen towards the right, with the left hand behind his or her back and the skull twisted backwards and upwards to the right, perhaps because it was broken at the neck.

There is no doubt that the two skeletons had been buried under the stones of the collapsing walls which filled the basement with debris from the superstructure.

Basement 10

This is the third basement from the South (pl. 43 and fig. 23). It lies exactly in front of and below Room 4. It is 3,45/3,55m long (N-S) and 2,50/2,60m wide (E-W). The south wall of the room, separating it from room 9 to the south, is 0,70/0,75m thick. The north wall, 0,50m thick on the east and 0,40m on the west, can be identified as the low substructure of the mud brick wall from which the west wall of room 5 had been detached. The east wall is a party wall between this room and Room 4 to the east, while the west wall lacked a proper face on the east, its stones having tumbled inside the room in a rather large pile. The real line of the wall lies further to the west and coincides with the west façade of the building, but was later concealed by the stones of wall Ω , which served as the new west limit of the room.

The pile of stones in the southwest corner which had apparently collapsed from the south wall, were mixed with the local reddish clayey earth, quite a few pottery sherds and fragments of wall paintings. Lower down, the stones were fewer and at the level of the floor of Basement 8 to the south, the fill was yellowish and crumbly. Further down, the floor surface, quite uneven, consisted of trodden earth, lying, on the east, on the sloping bedrock. Ca. 0,10m above the floor, the fill contained pottery sherds and some vases. Among the sherds was found part of a stand, decorated with a bird standing on one leg, a well preserved bronze drill, rectangular in section, and various vases. In the same area were also discovered two ivory styluses with a pointed end, originally intact. At one end, they were provided with an oblique edge, equal in width to their maximum diameter (pl. 48 β). Directly on the floor had fallen quite a few vases, all broken, some completely, others partly so. These vases had fallen or were lying inside the room at the time of the destruction.

In the southeast corner of the room was discovered the skeleton of a small sized person, probably young, whose skull, virtually smashed and almost flat, was placed on a fragment of plaster (pl. 49 β). The position of the deceased is quite normal. The individual involved had been buried and had not simply been crushed where he or she happened to fall. The skull is turned to the right. The spine, in an extended position, ends at the pelvis and the ribs curve down symmetrically towards the interior of the thorax. The two arms, also symmetrically placed, were crossed at the chest, the left arm over the right. It was a proper burial, the dead lying on its back, with the head turned to the right. The two lower limbs, the bones lying parallel to each other, thigh bone to thigh bone and calve to calve, contracted at the knees, have both fallen to the right. It seems that the dead had been placed on his or her back, with raised knees, and was slightly turned to the right, judging by the position of the pelvis and the limbs. Judging by the smashed skull, this young person died, like the other two, during the destruction of the building, and was later hastily buried, without grave offerings, in the destroyed basement, over the collapsed debris of the building. The survivors had cleared out a space among the debris, ca. 0,30m above the floor, which was littered with vases.

The stone pile in the northwest corner of the room projected ca. 1m into the room itself. The stones reached down to the bedrock, ca. 0,20m below the floor, which had apparently settled in this area and had carried away the wall above it. The stone pile had crushed a number of vases, lying below it.

Basement 11

This basement, lying to the west of Room 5 and to the north of Basement 10, is cut obliquely, along its north-south axis, by wall Ω , while its west part has tumbled down the slope. Its original length must have been ca. 4,70m, its width unknown, but in any case greater than 2m. To the east, it is bounded by the double west wall of Room 5, to the north, by the extension of the north wall of the same room, and to the south, by the extension of the south wall of Room 5, built against it. The west part of the room was not preserved. This section of wall Ω , crossing it, is 0,60-0,80m thick.

The south wall of Room 5, formed apparently a corner with the original west wall of the room, to which was later added, along its inner face, the reinforcing wall, which reduced the width of the room by 0,55m. The south wall of Room 11, where it was not covered by wall Ω , is in fact the westward extension of the south wall of Room 5, with which it, nevertheless, does not bond. On the upper surface of this wall, had been placed small slab-like stones, an indication that the superstructure consisted of mud brick. When the wall was displaced and leaned to the west, due to the earthquake that shook the building, a gap was formed at the junction with the south wall of Room 5, quite wide at the top of the wall and less so at the base (pl. 51 β). The later wall built along the original west wall of Room 5, which was provided with a proper face towards the west, was as substantial (0,55m thick) and as high as the older wall it was meant to strengthen and replace, the gap between the two walls being still in evidence.

On the whole, it seems that space 11 was part of a basement room, lying in front of and below Room 5. On the east, it was bound by the original west wall of Room 5, on the south, by the wall built against the south wall of room 5, which was subsequently covered by wall Ω , and on the north, by the remains of a wall, forming the westward extension of the north wall of Room 5, barely preserved beyond wall Ω . Only a few of its foundation stones were preserved on the bedrock, marking out the line of the wall, up to ca. 2m from the northwest corner of Room 5. In a few words, Room 11, continued southwards the row of Basement Rooms 8, 9, and 10. It had been wider than 2m E-W and was probably as wide as 2,40-2,50m, similarly to Basement 10 to the south. Although there were no traces of an artificial floor surface inside the room, the bedrock had been quite levelled, with a mild slope towards the west. In the triangular space between the east wall, the south wall and wall Ω to the west, was discovered the burial of a small person, crushed by the stones of wall Ω (fig. 24). The small size of the skeleton (the pelvis lies only ca. 0,50m from the skull) and the thin bones, indicate that it belonged to a child. The skeleton, which lay directly on the bedrock, was not found in any of the normal burial positions. The extended spine and the symmetry of the ribcage indicate that the body had fallen on its back. The pelvis is raised on the left and the lower limbs have fallen to the right, perpendicular to the axis of body. The right arm (the forearm did not survive), lies along the torso, while the left arm, bent at the elbow, is extended towards the left and lies at face level. The right arm is concealed under the skull, which has fallen towards the left. The position of the skeleton, on its back, the limbs fallen towards the right, the skull to the left and one of the arms lying away from the body, indicate that this person too had crept in this basement, where he met his or her death.

PART TWO - SYSTEMATIC

GENERAL COMMENTS

In contrast to the buildings lying inside the acropolis, which have been already excavated to a certain degree, by Chr. Tsountas and then by A. J. B. Wace, the site of the House at Plakes remained unknown and untouched by the spade, as was the case with other buildings in various other locations around Mycenae, including the Petsas House (excavated in 1950-1951 and then 2000 onwards), the Oil Merchant group (excavated 1950-1961) and the West House (1958-1961), the Panagia complex (1962-1966 and 1968-1975) and the House of the Tripod Tomb (1984-1985). The excavation at Plakes recovered all the surviving evidence from the house, providing a complete picture of the type of habitation outside the acropolis. Furthermore, it provided evidence as to the cause and the manner of the destructions which struck the area during the advanced 13th c. BC, confirming beyond any reasonable doubt, the evidence supplied by buildings both inside and outside the acropolis, especially the Panagia Houses¹.

The House at Plakes, built on the slope, at the foothills of Prof. Elias, and consisting of a row of adjoining, domestic rooms and their respective basements at a lower level to the west, was destroyed by an earthquake and was subsequently abandoned, after the ruins had been haphazardly shored up, by a hastily built wall, very much like a pile of stones, the latter obviously belonging to the collapsed walls of the building. This wall, wall Ω , which shored up the part of the building that had not collapsed during the earthquake, ran diagonally across the site, in a N-S direction, serving as a makeshift, yet effective retaining wall, against the slope. The occupants of the house, those that survived, took care of the victims and the remains as best as they could, and threw a large number of broken pottery (ca. 22% of the total), together with five vases, in the Courtyard.

The ruined building was abandoned to its fate for several centuries, judging by the Hellenistic Argive coin, which had fallen on the stones of wall Ω , outside the northwest corner of Room 6. After some time the ruined building was covered by relatively thin deposits, due to the downward slope of the ground, while the tops of the walls, more so in the ground floor rooms and less so or not at all in the case of the basements, suffered considerably by modern cultivation, which reached a depth of 0,10-0,30m. As a result, although quite a few of the smaller and lighter finds were carried away, having tumbled down the slope, the majority remained *in situ*.

1. Ione Mylonas-Shear, *The Panagia Houses at Mycenae* (Philadelphia 1987) 154-155.

THE BUILDING - CONSTRUCTION

FOUNDATIONS. Where the foundations of the walls lay directly on the bedrock, as for example in the case of the west wall of Room 3, the east wall of Room 4 and the east and north walls of Room 7, between the wall and the bedrock was inserted a levelling course of small stone wedges. In Rooms 4 and 7 the steeply sloping bedrock had been cut and levelled, so as to receive this intermediate layer, and although the wall itself had disappeared, the stone wedges were still in place, probably held together by the plaster floor of the room. In Basement 9, the foundation of the south wall projected beyond the face of the wall.

In the cases where the wall had been founded on artificial deposits, like the north wall of Room 3, the deposits in question consisted of earth, mixed with sherds and fragments of wall plaster. In fact, the entire substructure of the room consisted of earth and densely packed large unworked stones, as well as slab-like stones of smaller size. This fill was haphazardly covered by a loose stone pavement, coated with plaster and reinforced with sand. This final floor surface, which had settled in places, had been apparently renewed at some point. The pottery from the artificial fill below the floor of the room dates the construction of the house (pl. 23β). Elsewhere, as in Room 11, the foundation stones of the north wall of the room comprised the only surviving evidence marking the line of the wall beyond wall Ω.

WALLS. The external walls of the rooms consist, as a rule, of two rows of relatively large unworked stones, with smaller stones in between. The interior dividing walls are on the whole thinner. So, the external walls range between 0,50m and 1m in thickness, mostly between 0,60-0,70m, while the internal walls are reduced to 0,40-0,50m, mostly ca. 0,40m. In the cases where they were not coated with a layer of clay and/or plaster, painted or plain, their faces are quite regular.

The walls in this building have suffered considerably. The walls in the ground floor rooms, already weakened by the earthquake, were damaged by the plough, and were reduced to a height of 0,40-0,60m. The basement walls, built at a lower level, either collapsed during the earthquake or were covered by wall Ω, with the result that their original height is now uncertain. In Basement 8, the only direct evidence concerning the original height of the walls, is the thickness of the destruction deposit (1,50m), which suggests a height of ca. 2m for this room.

FLOORS. The better preserved floors inside the rooms were made of lime plaster mixed with sand and had been laid either over the artificial substructure of the rooms or directly on the natural bedrock. More specifically, in the east part of Room 1, the projecting bedrock served

as the floor surface of the room, while in the west part, further down the slope, there was a levelling layer of yellow earth, covered with plaster. Traces of plaster were also preserved in the west part of Room 2. In Room 3, despite some breaks in the plaster floor surface, the surviving section of the floor had been apparently renewed two or three times. In Room 4 the plaster floor surface was intact, as it was in Room 5, except for the west part of the room, where it was worn down to its substratum, consisting of earth and pottery sherds. In Rooms 6 and 7, the plaster floor surface was also intact, in the latter, laid over a thin layer of levelling clay, mixed with pebbles and pottery sherds.

In the basements, the conditions are different. In Basement 8, in the larger southern part of the room, the natural bedrock served as the floor, while in the smaller, northern part, the bedrock had been covered with a thick, rough layer of lime plaster. In Basement 9, the floor surface was uneven, the bedrock projecting in the east. In Basement 10, the floor surface, of trodden earth, was also uneven, while in Basement 11, the levelled bedrock served as the floor of the room.

DOORWAYS. There are three doorways or openings preserved in the area of the ground floor rooms and one more, part of the original plan, which had been blocked during the lifetime of the house. The basements could be reached from the ground floor rooms only through trap doors, with the help of portable wooden ladders. The opening in the southeast corner of Room 1, 0,80m wide, with clearly formed fronts, led to and from the Courtyard and in general to and from the area to the south of the house. In the party wall between Rooms 1 and 2, there is a similar opening, 1m wide, also with well defined fronts, connecting the two rooms. Rooms 4 and 5 also communicated through an opening, 0,90m wide, its floor, slightly sloping, so as to eliminate the difference of 0,06-0,09m between the floor levels of the two rooms, being coated with the plaster used for the floor surfaces inside the latter.

There is also evidence that along the south wall of Room 3, there was originally an opening leading to the courtyard. Along the face of the south wall inside the room, there is a double row of thickly packed small stones at floor level, which covered and contained the fill underneath. Along these stones, on the side of the courtyard, was preserved a haphazardly built section of wall, 0,85m long and 0,60-0,70m thick, lying on earth, mixed with pottery sherds, and on a large slab-like stone, where one would expect a threshold. At the junction of this wall with the southeast corner of Basement 8, against which it was built, was preserved a doorjamb, made of large rectangular stones, which have partly slipped from their original position. This opening was obviously blocked during the lifetime of the house, probably to prevent rain water from entering Room 3.

Finally, a pivot stone, in the form of an unworked stone, 0,18×0,16m, and 0,10m in height, had fallen in front of Basement 8. The pivot stone, provided with a smoothed upper surface, preserved a round hollow, 0,05m in diameter and 0,025m in depth, serving as a socket for the pivot on which the door swung (see fig. 2). It certainly belongs to the building, and had been originally embedded in the floor, by the doorjamb of one of the doorways. Nevertheless, the texture and the thickness of the floors, both artificial and natural, in the area of the doorjambs of the three extant doorways inside the house, precludes the possibility that this

pivot stone could have belonged to any of these doors. Perhaps it belonged to the blocked passage leading from the courtyard to Room 3.

STAIRCASE. The one and only staircase of the building, which led from the road, to the courtyard and from the latter to the ground floor rooms, is described in detail above (p. 17). It was preserved to a height of six steps, including one or two more, which had been moved from their original position. The steps consist of two slab-like stones, the smallest of which lay against the external façade of the south wall of Basement 8, the larger, the external one, being supported by the solid, stone substructure of the staircase. The surface of the steps has a mild downward slope, and hence the total preserved height of the staircase is in fact greater than the sum total of the surviving steps. The width of the latter, 0,85-0,90m, makes the staircase safe to use, even though it lacked a banister, an, on the whole, unusual feature in Mycenaean buildings.

DRAINAGE. There are three types of drainage installations at the house. In the northeast corner of Room 6 were found two pieces of a clay drain, 0,08m in height and 0,025m thick, of rectangular section, fallen on their side (fig. 18: ζ). Although it was not found *in situ*, and its original position is unknown, it must have originally belonged to the building.

In the southeast corner of Room 1, an opening in the south wall of the room, 0,45m wide and 0,38m high, was covered with large slab-like stones and was flanked, inside the room, at some distance from the corner, by a large upright stone. The latter would contain and channel liquids from the room to the courtyard and then to the drain (see fig. 6). Finally, an open drain, was formed between the south side of the staircase and a rather irregular wall made of unworked stones, which used the bedrock as a floor. This drain, which was over 0,60m wide, reduced to 0,40m by the foot of the staircase, apparently facilitated the drainage of rainwater from the courtyard to the road, running alongside the building.

ROOFS. On the interior of Room 4 were found, fallen on the floor, four sections of a single pan tile or of a number of pan tiles, two of which belonged together and were joined. Their presence is enough to demonstrate that this house too was roofed with tiles, like most, if not all the Mycenaean buildings².

REPAIRS - MODIFICATIONS. During the excavation it was ascertained that the house had undergone various repairs, modifications and other interventions of a smaller scale. The erection of the south wall and the construction of the doorway to Room 3 have been already discussed. At the same time, or roughly at the same time, were built the two sections of the north wall,

2. See S. E. Iakovidis, *Mycenaean Roofs, Form and Construction*, *Actes de la Table Ronde de l'École Française d'Athènes*, 23-25 June 1987, 147-160.

which gave the room its final shape and dimensions. These two sections of wall, which, without bonding, were built against the east and west walls of the room, are interestingly enough, not of the same thickness. The east section, which lay on a layer of earth mixed with pottery sherds and large fragments of plaster, is 0,50m thick, while the section on the west, more carefully built and founded directly on the bedrock, is 0,35m thick. Between the two, lies an inexplicable gap of 0,10m. Area 3, which used to be a passage, connecting the courtyard with the row of rooms to the north, became therefore a room, and the house acquired one more living space. After the erection of the two side walls of this room, the floor surface was renewed two or three more times during the lifetime of the building.

In Room 5, the west wall, 0,60m thick, forms a corner with the north wall of Basement 10, without really bonding with the latter. Later on, after the completion of the room, including its plaster floor surface, the wall was detached in the northwest corner, due to the weight of the artificial deposits inside the substructure of the room and was displaced, by 0,40m, in the direction of the slope to the west, at the same time slipping from its vertical axis, and carrying along with it, part of the plaster floor surface of the room. The damage was restored with the addition of a second, interior wall, 0,50m thick, which was built to a greater height than the original wall of the room, along and against the east face of the latter, without bonding with it. This construction, which lightened considerably the weight of the substructure of the room, must have been erected while the house was being built, judging by the base for a column or pier, embedded in the plaster floor, approximately in the middle of the room, ca. halfway between the east (1,95m) and the west wall (2m), after the room had acquired its final shape with the construction of the second wall. Finally, in the northeast corner of the same room, behind the circular "offering table" or hearth, the wall preserved four successive layers of plaster, the penultimate of which was decorated with the façade of colonnaded building³. This layout, including all the structural modifications, was retained until the destruction of the house by the earthquake, which caused serious damage in the entire area of Mycenae⁴.

EARTHQUAKE. Evidence of the earthquake is particularly emphatic and apparent at the House at Plakes. Almost all the west walls have curved out, occasionally heavily, in the direction of the slope. In the courtyard, the surrounding walls have suffered a number of displacements and deformities. The homogeneous deposit, consisting of earth and sand, filling the courtyard, included an impressive number of thickly packed plaster fragments, giving the succinct impression that they had originally belonged to the rooms inside the building and had been subsequently thrown away here, in a hasty attempt to clear the debris.

In the south wall of Room 3, the stones from the doorjamb of the blocked opening towards the courtyard had slipped from their original position, as if they had been shaken. In the

3. See Sp. Iakovidis, An Architectural Fresco from Mycenae, στὸ *Festschrift G. Rizza* I 97-101. Bronze Age Mycenae, στὸ *Festschrift G. E. Mylonas A'* 259.

4. See S. E. Iakovidis, Destruction Horizons at Late

southeasternmost part of Room 4, where the substantial south wall of Room 2 projects into Room 4, the masonry of the projecting member of the wall has slipped from its vertical axis and is leaning heavily inwards, by 0,17m, the wall being preserved to a height of only 0,57m (see fig. 11).

A large part of Rooms 6 and 7 was carried away down the slope and disappeared, almost without a trace, while in Basement 8, the west wall curved outwards.

In Basement 9, the east wall, precariously balanced, has curved out towards the interior of the room. Inside the room two human skeletons have been found on the floor, in unnatural positions, crushed by the stones fallen from the walls. The skeleton on the north has a crushed skull (see pl. 42α). The one on the south has the left arm behind his or her back and the skull is turned unnaturally backwards and upwards (see pl. 42β).

In Basement 10 (see pl. 43), the top of the west wall has been destroyed and its stones collapsed inside the room, forming a massive pile. The line of the wall, now concealed by wall Ω, is indeterminable. The space was found full of scattered stones, and vases, complete but broken. In the southeast corner of the room lay another skeleton (see pl. 49β). Its skull, which had been placed on a fragment of plaster, was crushed, but the position of the skeleton was normal, i.e. it was laid on its back with contracted knees. Judging by its position and the makeshift pillow, it seems that the person lying here had died of a crushed skull and had been subsequently hastily buried in the ruins of the building by the survivors, without grave goods.

The west side of Basement 11 had fallen down the slope. Now, wall Ω runs obliquely through the room. The surviving part of its south wall was built against the south wall of Room 5. The gap at the junction of the two walls was widened by the earthquake and the section belonging to Basement 11 was detached and leaned towards the west (see pl. 51β). Furthermore, in the triangular area formed between the double wall of room 5, the detached wall of Basement 11 and wall Ω, the stones of the latter had crushed a small sized person, possibly a child, lying directly on the bedrock. The skeleton was not lying in any of the expected positions attested in burials of this period. It had obviously crept in this space, where he or she met with his or her death.

WALL Ω: It consists of stones of various sizes, probably belonging to the collapsed walls of the house, haphazardly piled up along the exterior of the west walls of Basements 8 and 9, over the wall of Basement 10 and obliquely, over Rooms 6 and 7. In the south, the stones of this wall lie on earth, further along on other walls and finally on the floors of the last two rooms on the north, circumventing part of the north wall of Basement 11, the remains of Basement 12 and the west part of Rooms 6 and 7, of which nothing was preserved. The thickness of this wall, irregularly and haphazardly built, ranges between 0,80m before Basements 8 and 9 and 1,90-2m in Rooms 6 and 7. It was not built in any particular style, apart from the fact that the larger stones were, as a rule, placed on the outside. Otherwise, it is a simple, haphazardly built structure, meant to shore up, as much as possible, the ruins of the house and to prevent them from rolling down the slope. In this it succeeded.

THE POTTERY

THE VASES

The excavation at the House at Plakes yielded a total of 7,748 sherds, 4,756 of which belonged to identifiable pottery shapes. Among the finds were also included 150 terracotta figurines and 47 intact or joined vases.

The distribution of the pottery in the different areas of the building is as follows:

LOCATION	SHERDS	VASES	FIGURINES
Road	328	–	11
Staircase/Drain	486	5	16
Courtyard	1636	5	54
Room 1	450	14	10
Room 2	85	1	6
Room 3	149	1	4
Room 4	92	6	2
Room 5	108	–	4
Room 6	35	1	5
Room 7	–	–	–
Basement 8	765	5	24
Basement 9	77	–	4
Basement 10	466	8	7
Basement 11	79	1	3
TOTAL	4,756	47	150

A large number of these finds was discovered in the Courtyard (1,636 sherds, 54 figurines), an open air space, outside the building, where they did not belong, and where they had been obviously carried by the survivors, who erected retaining wall Ω . The former apparently collected all the useless objects they could manage from the ruins of the building, and threw them out in the open air area closer at hand, in front of the house. The same applies to the areas in front of and below the courtyard, i.e. the staircase, the drain and Basement 8. The finds inside the rooms belonged probably there, although they too had been probably moved about during the upheaval of the destruction and later, after the gradual burial of the architectural remains by the plough and other activities related to cultivation.

The pottery finds can be divided into three categories: to the *first* belongs the early pottery, pre-dating the erection and use of the house. This pottery had, as usual, slipped into the construction layers and the floor deposits. To this category belong 113 sherds. The earliest specimens are Middle Helladic matt painted sherds found in the road, the staircase and the drain, in the Courtyard and in Basements 8, 9, 10 and 11, as well as a yellow Minyan sherd from Room 3. Then, there are LH I sherds from the staircase and the drain (1 cup), from Room 2 (sherd decorated with a thick coiled spiral) and from Basement 10 (identical spiral with a solid centre), and pottery of the LH II period from the staircase, the drain and Basement 11. One sherd of LH I-IIA date (raquet), was found in Basement 10, while LH IIA specimens, including fragments of Vapheio type cups, were discovered in the road, in the staircase-drain, in Room 4 and in Basements 9 and 11. To the same date belong sherds decorated with an ivy leaf with a wavy stem, found in the staircase-drain, an argonaut in Basement 9, and a row of dots between bands in Basements 10 and 11. LH IIIA1 is represented by specimens with stippled decoration found in the road, the Courtyard, Rooms 3 and 6 and Basements 8 and 11, as well as by alabastron fragments, decorated with the rock pattern, found in the staircase-drain. Finally, to the LH IIIA2 period belongs a mug with pronounced ridges, found in the Courtyard, and a sherd decorated with upright tricurved arches with stemmed spirals as filling ornament, from Basement 9.

The *second* category includes material accumulated during the lifetime of the House at Plakes. It is not known how much was lost during the destruction of the house and during the post-destruction period, by weather conditions and human activities in the area. What was left and eventually collected, includes the 7,218 sherds, to which should be added the 47 vases and the 150 figurines.

SHAPES

The 35 shapes that have been identified include:

Deep Bowls 2,217	Small piriform jar 1	Hydriae 4
Kylikes in general 693	Small basins 90	Miniature vertically lined juglets 3
Carinated kylikes 178	Basins 48	Askoi 3
Craters 303	Dippers 35	Stands 3
Small craters 1	Alabastra 24	Lids 3
Cups 245	Rhyta 24	Kalathos-shaped vessels 2
Stirrup jars 230	Shallow bowls 24	Kalathos 1
Coarse stirrup jars 8	Feeding bottles 11	Small collar-necked jars 2
Jugs 222	Cooking pots 15	Collar-necked jar 1
Juglets 15	Amphorae 5	Tripod cooking pots 1
Mugs 160	Amphoriskoi 5	Broiling pan 1
Piriform jars 98	Pithoi 6	

With the exception of five or six shapes, this assemblage features the entire repertory of Mycenaean pottery shapes of the 13th c. BC. It is worth noting, that of the surviving jug rims, 36 are sloping and only two are carinated. Among the stirrup jars, 13 of the extant discs are flat, two are slightly convex and five are slightly domed. Fourteen of the mugs are provided with ridges at the rim and 29 with shallow grooves. The sloping rims predominate among the kylikes, but the most popular shape is the deep bowl. There are also three specimens of small juglets, decorated with untidy, carelessly drawn vertical lines (pl. 4: 6), dated to the LH IIB1 period.

DECORATION

The repertory includes most of the known Mycenaean motifs, appearing on vases of various sizes and shapes and differing only as to the combinations attested, usually dictated by the form and the proportions of the decorated surfaces. The greatest variety of motifs is attested on mugs, jugs, stirrup jars, cups, craters, kylikes and deep bowls. Their decoration being more varied than that of the other shapes, is mostly typical of the period to which they belong.

Mugs were only preserved in sherd form. They all have rim and waist grooves or bands, which separate the decorative field into two zones, the upper and the lower, and one or two around the base. In the decorative zone above the waist, the most common motif is the spiral (8 specimens), followed by the flowers, dotted or voluted, on their own or accompanied by whorl shells (6 specimens), rows of vertical whorl shells (3 specimens) and tricurved arches (3). There are also some isolated cases of wavy lines, floral bands, and pendent triangular scaly patches, to which should be added a number of specimens decorated with groups of wavy lines and oblique stems (pl. 37: 7), triglyphs of triple wavy lines, with large wide angles in between and isolated semicircles as filling ornament (pl. 25β: 4, 5), as well as triglyphs with wavy lines and divided quirk (pl. 41α: 21). In the decorative zone above the waist are repeated a number of ornaments, including pendent triangular scaly patches, floral bands, spirals (pl. 16α: 11), triglyphs with triple wavy lines, with angles and isolated semicircles as filling ornament (pl. 25β: 4, 5), tricurved arches (pl. 36α: 7), three wavy lines with running divided quirk (pl. 41α: 21), and upright tricurved arches with an angular stem (pl. 48α: 6). Other sherds, irrespective of their position on the vase, are decorated with a wide triglyph of horizontal zigzags within a triple border, with a diagonal pendent stem and a small lozenge divided into four quadrants (pl. 45: 2), as well as with chevron columns and an upright flower.

Jugs. Of this type of vessel, only one, almost complete specimen, was preserved in Room 1, joined from many sherds (pl. 21α). Only part of the rim and two fragments from the belly are missing. The rim is sloping and the shape is depressed globular, decorated with a band at the base of the neck and another band lower down (for a detailed description, see p. 67). The rest of the jugs are preserved in sherd form. The majority of the rims are sloping (36

specimens), with only two carinated examples. Some of the surviving fragments preserved a ridge at the base of the neck. The decoration is linear on the whole, consisting of a band at the base of the neck (16 specimens), and two or three bands around the belly (28 specimens), with straight or wavy lines along the handles. There are specimens with simple motifs in the upper part of the belly, including the stemmed spiral and a zone of running spirals, a wavy line, a chevron column, two multiple stems next to a solid semicircle and, finally, a number of unusual motifs, a row of small circles with a smaller circle at the centre, together with part of the top of a dotted whorl shell (pl. 37: 12).

Stirrup Jars. There is one almost complete specimen (pl. 21β), from Room 1. It has a piriform shape, a vertical spout, a ridge at the base of the false neck, a mild protrusion on the disc and a conical base (for a full description, see p. 67). The decoration on the remaining stirrup jar fragments seems to follow the contemporary styles. Bands encircle the base of the spout (9 specimens) and the base of the false neck (13 specimens), while only three specimens feature a single oval band encircling both elements. The handles are painted with a reserved triangle at the top. The disc of the false neck is decorated with thin concentric circles, with a solid circle at the centre. The shoulder zone features voluted flowers with a hooked, or with a simple curved pistil and often a dotted corolla (pl. 38: 24), and one specimen decorated with a dotted flower, provided with a double circle instead of a pistil (pl. 26α: 1). Apart from the flowers, there are also chevrons, lozenges, dotted circles and concentric arcs. Below the shoulder, the belly is decorated with groups of thin lines between bands or narrow zones decorated with horizontal zigzag (11 specimens), narrowly spaced vertical wavy lines (pl. 21β), groups of upright and pendent isolated semicircles, multiple stems, and vertical zigzag lines or short lines. Lower down, on the belly, are often attested pairs of bands framing groups of thin lines, and base bands.

Cups. There are four specimens of this type of vessel preserved in a reasonably good condition. One almost complete vessel from Room 1, part of a spouted cup from Room 4, one plain, almost complete specimen from Basement 8, and a fourth, also plain vessel, 1/3 of which is preserved, from Basement 10. The rest were preserved in sherd form. The extant rims are mostly everted and 11 specimens have spouts. As regards their decoration, 3 are monochrome, 24 have bands at the rim and 9 have bands on the body. The motifs attested include isolated semicircles, short lines (4 specimens), the net pattern and chevrons, in narrow decorative zones, as well as simple spirals (3 specimens), the spiral with a curved stem (pl. 2β: 4), the double spiral, and running spirals. Other motifs include the quirk, plain (5 specimens) and divided (5 specimens) and whorl shells, both vertical and diagonal, wavy bands (2 specimens), groups of thin lines (3 specimens) and the triangular scaly patch (2 specimens) (pl. 13β: 3 and 39: 13). Quite a few isolated cases feature a row of N-shaped motifs (pl. 2β: 2), solid ivy leaves, the stipple pattern, curved meanders (pl. 39: 6), pendent solid semi-ellipses, angular stems, chevron columns and the upright rock pattern. One specimen features a dotted rim, a horizontal band, a horizontal zigzag line and lower down, triangular patches between bands. Another specimen is decorated with a series of Xes with

arcs in opposing corners, flanked by a bordered column with joining semicircles and another, which is indiscernible (pl. 37: 9). Finally, on one of the sherds from Basement 11 was depicted a bird in flight; the head of the bird was circular, with a dot for the eye, wavy lines on the body and a forked tail (pl. 52β: 2).

Kylikes. There are five complete vessels, found in the staircase and the drain (pl. 8α-β), the Courtyard and Basement 10 (pl. 52γ), four of which, with carinated rims, are intact, as well as one specimen, with an incurving rim, from Basement 10 (pl. 46β). To these should be added another, carinated, one-handled, partly preserved kylix, from Room 6. The rest were 354 rim sherds, 302 of which are sloping, or incurving, and 52 are carinated. The remaining sherds represent other parts of the kylix. 79 of them are monochrome, and 28 bear a series of bands on the stem. The rest are decorated with a variety of motifs, including the horizontal wavy line, both single and double, the vertical wavy line (pl. 45: 18), a wavy band (pl. 47α: 7), the whorl shell, horizontal, diagonal (6 specimens), and vertical (pl. 6: 5, 41α: 3) single and in pairs, the palm and palm-like motifs (3 specimens), the leaf of a plant, a reed-like plant, spirals, simple, running and dotted, with and without a stem, flowers (6 specimens), dotted tricurved (7 specimens) (pl. 41α: 11), and hybrid (3 specimens) (pl. 36α: 5, 16α: 1), a flower with a dotted calyx, voluted flowers, part of a papyrus plant with a cross-shaped motif and a circle surrounded by dots, the rock pattern, the pendent scale pattern, a tricurved motif filled with dotted circles on the interior (pl. 36α: 9), a circle encircled by dots (3 specimens), the dotted circle on its own or accompanied by whorl shells (pl. 48α: 8), the tricurved arch (3 specimens) and the bi-curved arch, filled with a circle surrounded by dots, the latter provided with a dotted centre, tricurved arches forming a scale-like pattern, horizontal triple arcs, hatched semi-ellipses, the net pattern and finally, a column of quirks, flanked by whorl shells (4 specimens) (pl. 45: 3 and 8).

Craters. All the extant specimens are in sherd form, although in some cases they comprise larger sections of vessels. Their body narrows down towards the base, ending in a short, cylindrical foot and a conical base, or, alternatively, gradually reduced to a typical ring base. The handles are vertical, strap handles, occasionally horizontal with a cylindrical section, as is the case for one of the specimens discussed below. A single monochrome example is the exception to the rule. The decoration begins at the rim, with a relatively wide band. A second, similar band or more (three), below the handles, define the handle zone, bearing the main decoration. The latter includes various motifs, mostly in the form of triglyphs, creating panels between the latter or between the triglyphs and the handles, forming the main decorative zone.

Most of the triglyphs include narrowly spaced horizontal zigzag lines within a double border (4 specimens), followed by horizontal wavy lines, also within a double border (2 specimens), and one specimen filled with the chequer pattern. There is also a chevron column and multiple pendent semicircles with attached joining semicircles along the border and another with short lines between curve stemmed spirals with a double curved outline (pl. 36α: 2). Inside the panels are attested various motifs, including simple (5 specimens), large

(2 specimens), and running spirals, upright and pendent double arcs, similar upright tri-curved arches, vertical whorl shells (13 specimens), (pl. 48α: 12, 13, 15), on their own or accompanied by a circle, wavy bands, dotted circles, oblique tricurved arches in the form of a tricurved flower with a curved stem (pl. 49α: 1, 2), flowers, hybrid, voluted, and one voluted dotted specimen, concentric dotted arcs, i.e. the top of a hybrid flower (pl. 16α: 6), the hatched curved antenna of a hybrid flower, voluted flowers with a horseshoe shaped dotted pistil and short lines arranged like rays instead of petals (pl. 40: 3), part of a palm-like motif, chevrons and a lozenge with arcs at the corners and oblique wide bands. On one specimen the decoration is circumcurrent: it was preserved in 27 fragments, representing various parts of the vessel, some of which joined. Apart from the rim and body bands, there are also bands on the interior of the vessel. The decoration at the handle zone consists of pairs of spirals, the stems of which join, forming a row of oblique ivy leaves, with triangles as filling ornament (pl. 44α). Finally, there are two specimens with pictorial decoration. One of them preserves a curved shape, filled with dots (animal body?) and the other, the body of a bird with a double outline, decorated with vertical lines.

Deep Bowls. Deep bowls comprise the most popular group of vases, ca. 1/3 of the extant total. The shape and the distribution of motifs on these vessels is similar to that attested in the craters, only the deep bowls are notably smaller in size and their handles, placed below the rim, are horizontal and cylindrical in section. The handle zone is usually decorated with triglyphs, flanked by rectangular panels. Some of the specimens preserve traces of the original decoration.

TRIGLYPHS	PLATES	PANELS
Central triglyph with a zigzag line, within a single border	2β: 5, 6	Very narrow columns with a zigzag line
Central triglyph framed by joining semicircles, within a quadruple border, flanked by hatched isolated semicircles	5β	Narrow columns with a zigzag line
Triglyph with 8 vertical lines, flanked by joining semicircles	36α: 10	Narrow column with a zigzag line, within a double border
Triglyph with 9 vertical lines	39: 11	Narrow vertical zigzag line
Triglyph with 9 vertical lines flanked by joining semicircles	41β	Narrow column with a zigzag line, within a single border
Triglyph with 9 vertical lines	4: 8, 9	Series of lozenges with isolated arcs in opposing corners
Double columns framed by joining semicircles, with a vertical line in between	9α	Vertical whorl shells
Triglyph with chain motif, within a quadruple border	13α: 3	Curve stemmed spirals
Triglyph with wavy lines (5 specimens)	-	Curve stemmed spirals

DECORATION

TRIGLYPHS	PLATES	PANELS
Triglyph with double adjoining lozenges within a multiple border	14β: 2	Curve stemmed spirals
Triglyph with 8 vertical lines	37: 18	Upright and pendent double semicircles
Triglyph with horizontal zigzag lines within a multiple border	-	Upright and pendent double semicircles
Wide triglyph with horizontal zigzag lines in two sections. A small circle in between. 6 joining semicircles along the left border, 2 larger ones along the right border	41: 1	Illegible subject matter with joining semicircles
Triglyph with wavy lines	-	Chevron column
Triglyph framed by joining semicircles. Along the border, bisected isolated semicircles	-	Column with a zigzag line
Triglyph with zigzag lines (2 specimens)	-	Pendent double semicircle
Triglyph with divided quirk	-	Upright semicircle
Column with a zigzag line (2 specimens)	-	Curve stemmed spiral
Chevron	-	Curve stemmed spiral

Another specimen features a dotted rim (pl. 26α: 4), and a circle surrounded by dots, with seven small semi-ellipses attached to its circumference on the body. At the centre of the main circle lies a small dotted circle enclosing a smaller concentric circle, with a dotted centre (pl. 44β). These are the most popular decorative motifs. More rarely were used other motifs, such as the net pattern, in this case inside a lozenge (pl. 5α: 9), the scale pattern (pl. 10β: 4, 14α: 2), horizontal hatching (pl. 36α: 1), divided quirk (pl. 47: 1) and narrowly spaced horizontal rows of dots within a triglyph (pl. 36α: 1).

Apart from the decorative motifs discussed above, a number of other motifs were adapted to the decorative surfaces of other shapes, as for example, zones of isolated semicircles, horizontal quirk between two rows of joining semicircles, the scale pattern formed by tricurved arcs, lozenges with projecting upper sides and a dot on the interior, a fan-shaped motif with concentric arcs, curvilinear meander and a composite flower with a lozenge stem and rquette petals. There are also two naturalistic pictorial scenes precisely drafted on the flat surfaces provided by the feet of pottery stands: the argonaut from Basement 8 (pl. 40: 7) and the bird (stork?), with one raised leg, from Basement 10. Another solidly painted and partially preserved figure of a bird was attested on a sherd from Basement 10, including part of the body and the legs of the bird, the latter provided with forked feet (pl. 45: 12). The third stand, from the Courtyard, is decorated with vertical incisions (pl. 10β: 5). All the above, both shapes and decoration, are representative of the LH IIIB1 and the LH IIIB2 period, i.e. the 13th c. BC, but not later than that.

The *third* category includes isolated finds from later periods. Although the majority of the pottery (16 specimens), was found in the road, there are also two specimens from the

staircase-drain, one from the Courtyard and three from Basement 10. Two body sherds, decorated with lozenges framed by bands, a ring base, with a row of short strokes at the junction with the body of the vessel, and a sherd with a swastika, belong to the Geometric period. A monochrome skyphos rim, a conical ring base encircled by a thin band, with dotted rays above, belong to the Archaic period, and the rest, an incurving rim with a small horizontal handle from a monochrome plate or shallow bowl, three very thin sherds, monochrome on the interior, with indistinguishable decoration on the outside, the flat base of a monochrome vase encircled by a reserved band, the cylindrical handle of a black-glazed vase, a horizontal painted rope handle, the rim of a jug, and part of a vertical handle with a wavy line running down its length, as well as a black-glazed sherd, are all dated, judging by the quality of the paint, to the Hellenistic period. To this period belongs also the rim of a jug, made of pink clay and painted with thin black paint, and finally, the Argive coin, found on the stones of wall Ω, outside Room 6 (see above, pp. 94-95).

FIGURINES

Of the clay figurines, human and animal, there are 150 specimens. The human figurines belong to the known female types, with one exception found at the staircase-drain, consisting of a human figure joined at the waist with an animal, possibly a rider.

None was preserved intact. Many of the figurines, 25 human and 43 animal specimens, are too fragmentary for precise identification. On the whole, there are 7 type T figurines, 2 Proto-Phi, 5 type Phi, and 9 type Psi figurines, to which should be added 6 heads without a polos headdress, which are closer to the earlier types (types T and Phi), and 23 examples wearing a polos, probably type Psi figurines, which comprise the majority of the extant specimens. What is worth noting is not the existence of these three types, but the fact that they coexisted in the same limited space, in the House at Plakes, considering that, taken together, they cover a period of ca. two centuries, with the first two types, T and Phi, dating from the LH IIIA2 period (1410-1300 BC), while the third type, appears and develops exclusively during the LH IIIB1-2 period (1300-1210 BC)⁵. The earliest specimens (2 Proto-Phi, 5 type Phi and 7 type Ti figurines), may be significantly fewer (14 specimens) than the identified type Psi figurines (32), but they do exist and cannot be ignored. Their description, considering their fragmentary state, leaves no doubts as to their classification. The first two Proto-Phi specimens have a flat head, the hands folded at the chest and a relatively short cylindrical stem (lower body and legs). In the Phi-type specimens the head is identical, while the eyes and the breasts are rendered as small separately attached plastic discs. The body is crossed by narrowly spaced parallel wavy lines (pl. 24α: 5). The head of the type T figurines is also flat, while the hands, formed in relief, are folded horizontally over the chest. The stem, which is cylindrical, or hollow and bell-shaped, bears on both sides (front and back), two vertical lines (pl. 13α: 2, 38: 23). The type Psi figurines are wearing a polos headdress, decorated with a splash or a cross on the top and a thin line at the base of the polos, with pendent joining semicircles or short lines. A separately attached plait is preserved at the back, a painted circle around the neck, a line along the nose and dots for eyes. The hands, where preserved, resemble raised wings. A circle is painted around the waist, and the two sides of the conical, hollow stem, serving as the lower body of the figurine, are crossed by two vertical lines (pl. 39: 17, 22; 41: 4, 11α: 3). Finally, there is a fragment (a palm with incisions indi-

5. See E. French, *The Development of Mycenaean Terracotta Figurines*, BSA 66, 1971, 101-187, fig. 1 and especially 174-177.

cating the fingers and part of the hollow wrist), belonging to the hand of an idol from Room 2 (pl. 23α: 3), of which no other part has survived.

These specimens, belonging to various types of figurines do not display any degree of originality or morphological differentiation. On the whole, they are rather artless and their decoration clumsy. Their interest lies mostly in their number and in the wide chronological range of the extant types, all discovered in a domestic unit, like the House at Plakes.

The animal figurines, less differentiated chronologically than the human specimens, are quite a few. Among the extant specimens there were 9 bovids (pl. 39: 19), 4 bulls, 2 horses, 2 pigs, 2 joining animal bodies (from a chariot?), one dog (pl. 24α: 7) and 47 specimens, too fragmentary for precise identification. On the whole, these figurines are as artless as their human counterparts, and their decoration, consisting of lines along their body and legs, or of narrowly spaced hatching across their back (pl. 10β: 1; 39: 18), is entirely schematic, and bears no relation to the natural colouring of their pelt.

Among the remaining figurines are a few models of furniture, including three models of tripod thrones (pl. 17: 10), two seats, a throne with a seated figure (pl. 15β: 9), and a footstool, as well as three lids. Of the latter, one is circular, with a vertically cut wall, the other is quite convex, with a hole through the centre, opened before firing, while the third, resembles a modern cork. It was fashioned out of a kylix stem, and preserves the original decorative bands of the kylix.

SMALL FINDS

The small finds, stone, metal, ivory, shells, etc. are relatively few. It is obvious that the survivors took with them as many useful items as they could, leaving behind only what was of little value, useless, or damaged.

The STONE objects comprise the majority of the finds and consist mostly of the well-known, ever present, steatite *conuli* (pl. 32α: 2, 3), 21 of which were found scattered in all the rooms, except for Room 3. There is also the leg of an emery mortar (pl. 6: 17), found inside the drain, a ring-shaped bead of steatite and a half-worked sealstone of black steatite from Room 5.

There are two METAL objects, only one really belonging to the house, a bronze drill (pl. 47β), from Basement 10. The second specimen is the Argive coin, post-dating the building (pl. 33α), which had penetrated into the stones of wall Ω, outside Room 6.

SHELLS are represented by one specimen of *Murex Trunculus*, from the road, two *Murex Brandaris* (pl. 16α: 4, 45: 21), from the Courtyard and Basement 10, three *Spondylus Gaederos* from the road, the Courtyard and Room 2, an *Arca Noae* from the Courtyard and a *Cardium* (commonly known as cockle) from Basement 10, which is the only edible species.

To the IVORY finds belong the two pins from Room 7 and Basement 8 and the three styluses, two from Basement 10 (pl. 48β) and one from Basement 11.

ARTIFICIAL SUBSTANCES. One glass paste dress ornament, from Basement 10.

ANIMAL TEETH. The tooth of a wild boar (pl. 16α: 5) was found in the Courtyard and the tooth of an unidentified animal inside the drain.

To the CLAY finds belong a small disc-shaped cone (pl. 32α: 5), from Room 6 and a pointed cylindrical object of unknown use from Basement 8.

MISCELLANEA. This category includes a knuckle-bone, found in the Courtyard, and some pellets of colouring substances, five in the colour of clay and three yellow specimens, as well as a few chips, obviously meant to be used for the decoration of the walls of the house.

WALL PAINTINGS

From the very first day of the excavation at Plakes, on the 23rd of August 1972, the archaeologist in charge, S. Glavas, noted in his diary: "a significant number of painted fragments of wall plaster of various colours, but mostly blue, red, black and yellow, has been found", and V. Zografou, who succeeded him, reported the discovery of plaster fragments on a daily basis. The same abundance of plaster was also attested during the resumption of the excavation in July and August 1975. In the last two days of the excavation, Chr. Deilakis, the conservator working for the local Archaeological Service at Nafplion, removed and cemented the larger pieces, which were still *in situ*, or had fallen near their original position. These specimens, as well as all the remaining fragments of wall paintings, were stored in one of the storerooms of the Archaeological Service at Nafplion, and in a temporary storeroom at the archaeological site of Mycenae. In both areas, they were moved around at various times, with the result that some of the excavation labels accompanying them, fell off, were obliterated by the damp or were eaten by mice. When the Archaeological Museum at Mycenae was built, all the finds from the site were moved there, and were subsequently catalogued, according to their find spots. In 2000, they underwent a final cleaning and more effective treatment. For one of the groupings (MM 1293), this work was undertaken by the conservator G. Makrygeni. Later, in 2009 and 2010, the remaining pieces were cleaned, conserved and, where possible, joined, by the conservators M. Skourtis and M. Demetrakopoulou. In the end, three composite scenes were put together, and seven larger pieces, parts of a relief fresco and 958 smaller fragments were cleaned. When their restoration was completed, they were recorded, described and photographed. It should be noted that the photographs in this volume do not include all the extant specimens in each group, but are limited to the most representative and best preserved pieces.

COLOURS (pl. 79ß). The colours attested among the surviving material in different hues, include light blue and a darker blue colour, which in some cases degenerated into grey-blue by the damp and the conditions during deposition, red, ranging from deep red to pink, brown, both dark and light, a yellow-orange colour (ochre), and light yellow. All these are basically mineral colours, which the painters used as they found them and ground them to powder or thinned them down to various hues, according to their needs. The light blue colour in particular, comes apparently from ground lapis lazuli or, more commonly, from powdered blue glass-paste. Complementary colours, apart from the off-white of the plain plaster, which often serves as a background, include black, extracted from soot, and the white colour of

pure lime, occasionally used to depict or emphasize details, such as the suckers of octopuses, or dots against a dark background.

PLASTER-LAYERS (pl. 80α): The plaster coating the masonry or the floors of the excavated areas consisted of pure lime, with a low density in particles of sand from the neighbouring streams rather than from the coast, increasing the cohesiveness of the mixture. This mixture was applied in layers, the first of which smoothed out the anomalies on the wall surfaces. The second and/or the third layers, which were on the whole thinner than the first, created a uniform, smooth surface, suitable for painted decoration.

This surface, decorated or not, did not always represent the final coat on the wall. There are quite a few decorated plaster fragments with superimposed painted layers, usually two. In the northwest corner of Room 5, there were actually four successive layers of painted plaster (pl. 70, fig. 17). The second from the surface was decorated with a colonnaded building, the others bearing no decoration whatsoever. It is nevertheless worth noting that the decoration on the final layer of plaster did not necessarily repeat the theme attested on the underlying layer, but could be decorated with a completely different motif or with another composition altogether.

The surviving scenes can be divided into four categories, according to their content: 1) Compositions depicting one or more figures, a building or part of a building and in general, anything except a decorative motif. 2) Decorative motifs repeated on more than one specimens. Of these more examples may have existed and been destroyed along with the building or somehow lost in later times. 3) Isolated specimens decorated with various motifs, possibly used originally in larger numbers too, and 4) Monochrome surfaces of large dimensions, covering whole walls or parts of walls.

COMPOSITIONS: Two non joining sections of a multi-figured scene, from the east wall of Room 4, obviously depicting the beginning and most probably, the end of a male procession. The first part, the beginning of the procession, was found *in situ*, on the surface of the wall (pl. 29α) to which were joined various small fragments that had fallen off. On this section are preserved five fragmentary figures, the first of which, represented by a foot firmly planted on the ground, had apparently not started moving yet. In front of it are four other figures moving towards the left, which were depicted in various stages of movement and different kinds of stride, with extended arms, holding indiscernible objects (a seistrum?). The figures are executed in silhouette, without details, the naked parts of their body being rendered with red paint. They are wearing light blue, sleeved tunics, down to the elbows, and high conical headdresses, ending in tufts. Although the draughtsmanship of these figures is clumsy, their movement is natural and flowing.

In the second surviving section of this composition, consisting of a number of joining fragments, the central figure, facing right, is a male, dressed in a long robe made of the skin of a large spotted animal. He is receiving another male figure, with the same physical characteristics and of the same size as the figures on the previous section, approaching the robed

figure with an open stride. Behind the central figure, probably of an official or a priest, judging by similar scenes on Mycenaean works of art, is preserved the chest and the torso, and perhaps, lower down, the foot of one more male figure, facing left, similar to the other figures, who is bending down. There is one more isolated piece, joined from four fragments, featuring a red curved line, similar to that used for the limbs of the figures in the procession.

The next composition (pl. 68β), found in Room 5, was cemented immediately after the excavation, the way it had fallen, smashed into pieces, with big gaps between the fragments. Nevertheless, the scene, albeit fragmentary, is quite explicit: in the surviving composition the front part of a yellow female skirt is depicted, decorated with thin hatching and divided by two transverse black lines, into three superimposed zones. Higher up, traces of two thin red lines outline the extended hand of a female figure. It probably was the figure of a female worshiper.

The next composition comes from the same room and more specifically from the doorway into the adjoining Room 6 (pl. 70). It consists of many joined fragments, with large gaps in between. It depicts the isodomic wall of a building, which is crowned by a banister, rendered with two superimposed bands, painted respectively brown and blue-grey. On the banister stand three fragmentary columns, with disproportionately large fluted capitals, between which are hanging pieces of cloth, ending in closely spaced, thin tassels. On the turn at the corner towards Room 6 the colonnade is succeeded by an isodomic wall, interrupted by a large, brownish-red rectangular shape, possibly the door to the balcony. The drawing on this wall painting is asymmetrical, and out of scale. The courses of the wall are disproportionately large and the capitals are much higher and wider than normal, judging by the Lion Gate relief and the wall painting from the Cult Centre of Mycenae (fig. 25), an on the whole absurd feature, going against normal building practices.

In Room 6 was found a piece of wall painting, depicting the top of an isodomic wall (pl. 72), which was removed and fixed in the same manner as the fragment depicting the female worshiper. The wall is crowned by a series of alternating red and black round beam-ends for the roof and by part of the entablature, above them. The specimen is very fragmentary, the proportions arbitrary, and the execution artless.

There are two more compositions depicting buildings, a small fragment depicting part of an entablature, crowned by one pair of horns of consecration next to another, partly preserved specimen (pl. 60β: 6), and one more fragment depicting part of an entablature, including the round beam-ends for the roof (pl. 63β: 1).

Basement 9 yielded pieces of various sizes, belonging to a large figure-of-eight shield (pl. 77α). The final coat of plaster served as the background for the composition, while the brown spots on the animal hide appear in various shapes. On some specimens were also preserved sections of the double border of the shield, which confirms their identification and proves that these sections of animal hide did not belong to an animal figure or to a garment made of animal skin, as was the case with the robed figure in the male procession. Perhaps another fragment, discovered at the foot of the staircase, at some distance from Basement 9, but at the same level, also belongs to this composition (pl. 54α: 4).

REPEATED DECORATIVE MOTIFS: The motifs attested on the surviving fragments are many and include a wide variety of individual elements. The vast majority and the simplest of these motifs consist of combinations of lines, bands, circles and wider decorative zones and shapes, i.e. geometric motifs, not related to identifiable pictorial scenes, or to larger compositions. Some are attested on more than one specimens, as for example the conventionally rendered light blue, reddish or yellow rocks, on which grow red branches with double curves (pl. 53α: 8, 53β: 4, 60α: 7, 1, 61β: 9 and 78α: 8). There is also the octopus (pl. 58α: 2) from the Courtyard, the octopuses accompanied by one fish, from the foot of the staircase (pl. 55β), and the tentacles of an octopus. Worth mentioning are also the two groups of red three-pronged triangles (FM 11:20) between light blue bands as filling ornaments (pl. 67α: 3 and 67β: 6), from Room 5, which might belong to the same composition, despite the lack of joining pieces. Worthy of note are also fragments of various sizes (pl. 58α: 4, 5, 6, 7, 75α: 1, and 73β: 13), painted pink, with closely spaced, straight and curvilinear hatching, as well as fragments decorated with the scale motif (pl. 56β: 9, 76: 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12). Finally, to the same category belong rosettes (pl. 78α: 11), cross-like four-petal rosettes (pl. 76: 2), with arrow-shaped leaves and white dots at the centre, as well as rosettes on fragments of unknown provenance (pl. 79α: 8). Although they belong to the same general shape, they differ significantly as to the details.

ISOLATED MOTIFS: The remaining specimens that are worth mentioning occur singly. They include a fragment bearing a yellow band with red hatching, above a zone decorated with running spirals, followed by an area divided into alternating, hatched and empty triangles (pl. 54β), another fragment with a light blue band on a pink background, flanked by two grey zones, possibly from the decorative zone above a door, and a third fragment (pl. 55α: 1), decorated with a light blue zone ending in a series of wavy peaks, in the shape of carelessly drawn three-pronged motifs. Other fragments in this category, include an example decorated with a black, clumsily drawn circle, with a red dot at the centre (pl. 57β: 4), another fragment, decorated with sections of concentric circles, painted red, light blue and yellow respectively and with red and black wavy lines between them, above a light blue band flanked by two red bands. Between the circle and the coloured bands, the surface was left plain (pl. 58β: 9). Another specimen depicts a plant with many branches, rendered with faint red paint against a yellow background and flanked by a thin black band and a hatched, light blue surface (pl. 61β: 1). In the same category are included two fragments with black lines in a fan-shaped arrangement (pl. 62α: 3 and 62α: 4), a light blue fragment, decorated with a painted row of joint semicircles open at the top, covered by inverted ones over their joints in the manner of pan- and cover tiles (pl. 67β: 5). There are also four small blue monochrome fragments (pl. 73α: 5, 6, 7, 8) and four specimens, with traces of black lines and other shapes, painted against a yellowish-white background (pl. 73α: 9, 10, 11, 12). A fifth fragment is decorated with three small red crosses, including the beginning of the vertical arm of a fourth cross along the break (pl. 73α: 13). Another specimen with a light blue surface is decorated with a curved, white, vertically hatched band and a yellow surface, with closely spaced, red

hatching (pl. 74β: 2). Other fragments include one with a grey-blue surface, which adjoins a red wedge-shaped triangle, the rest of the fragment being plain. Between the grey-blue section and the red wedge, was painted a row of small white dots (pl. 78α: 9).

Finally, a specimen of uncertain provenance is decorated with a row of spirals, above a zone of triangles bisected by red lines (pl. 79α: 3), another, with curvilinear zones, light blue and yellow respectively, crossed by wavy curving lines (pl. 80α: 5) and a third fragment preserving part of a circle with a double border, and a dotted circle around its solid centre (pl. 79α: 9). The decorative motifs on the remaining specimens include part of a light blue circle with a brown centre (pl. 79α: 7), and traces of a light blue band, below a column of pairs of dotted chevrons (pl. 79α: 10).

This completes the discussion of the wall paintings. There are nevertheless, four more pieces belonging to a painted relief fresco, from the north part of Room 4, corresponding to the muzzle, the horn and to one or two feet of a bull (pl. 66α and 66β-restoration), projecting by ca. 5cm from the surface of the wall. The parts are almost life-size. The preserved section of the muzzle is brown, the horn is appropriately rendered with a grey-green colour, while the feet feature irregular red spots, against an off-white ground. Although the fragments were found in the north part of Room 4, this might not have been their original position. Nevertheless, the existence of such a piece in an ordinary house is noteworthy.

TECHNIQUE: As expected, the colours in the wall paintings from the House at Plakes were preserved better where they had been applied over wet plaster, which effectively absorbed them (*al fresco*). Those that had been fixed with the help of natural adhesive agents, as for example fig milk, on a dry or almost dry plaster surface (*al fresco secco*), tend to flake off. Where the colour had been thickly applied, as for example at the start of the brush stroke, or where the same colour had been applied more than once, it has a uniform and occasionally luminous appearance, while at the tail end of the brush stroke, it is obviously thinner, the brush marks becoming visible to the naked eye. The designs were mostly drawn freehand, and are often careless and crude. The only other tool evidently employed in the extant material is a string stretched between two points; it was drawn like a bow string and was then allowed to hit the wet plaster, leaving an impression in the form of a straight groove, which allowed the drawing of straight lines. The use of this method was attested on 13 fragments, one from the foot of the staircase, five from the Courtyard, one of which is illustrated here (pl. 59α: 1), two from Room 3 (pl. 62α: 1), four from Basement 8 (pl. 73β: 5), with two not quite parallel grooves on a single fragment, and one more from Basement 10. It was also observed that on some bands, as for example on a red, 21mm wide, band, on a fragment from the Courtyard (pl. 56β: 4), on a light blue, 14mm wide, band (pl. 67β: 6), and on a red 14mm and 28-30mm wide, band (pl. 67β: 1), two of them on specimens discovered in Room 5, as well as on a light blue band on a specimen from Basement 10 (pl. 78α: 19), although no traces of string marks are preserved, the bands themselves are straight, of uniform width, with clearly specified sides and painted with smooth, uniform brush strokes. There is no doubt that in these cases the painter did not rely on the accuracy of freehand drawing, and

had used some kind of ruler, either improvised, from the equipment lying around, i.e. a plank of wood, or perhaps another piece of equipment, part of his regular tool kit.

The wall paintings from the House at Plakes are not works of art. The draughtsmanship is artless, freehand, without guidelines, except, occasionally for the taut string or the ruler, for the drawing of straight horizontal lines. In all other respects, the shapes are carelessly drawn and haphazardly executed and their proportions are not always correct. More specifically, in the male procession, the figures have very thin waists and extremely thin and long limbs. In the building with the colonnade, the imperfections are much more blatant. The forms are asymmetrical and out of scale. In the columns, the height of the capitals is $\frac{3}{4}$ the height of the column shafts, their width being four times the width of the column, and the individual courses of the wall are longer than the total height of the columns, both practically absurd and constructionally inconceivable. The linear motifs are extended or repeated without regularity, outlines are carelessly drawn, circles are not precisely round, and often of different sizes and dissimilar in shape, even within the same composition. In the subjects inspired by nature the forms, colours and outlines are conventionalised, simplified or even arbitrary.

As regards execution, the brush strokes are not equally thick-spread and are often easily detectable, where the pigment is thinner. The boundaries between coloured surfaces are imprecise. The colours do not always correspond to the real colours attested in nature and the transition from one to the other does not always coincide with the outlines of the painted shapes, especially in the case of the scale motif.

Wall paintings, mostly in the form of small fragments, have been discovered and published not only in citadels and palaces, but also in a great number of independent habitations and their dependencies, such as storerooms, workshops etc. Wace, based on his finds in the deposits from houses around the tomb of Atreus, destroyed by the building of the tomb, expressed his belief that this type of decoration was to be found in private homes also. As a matter of fact and not taking into account the palace, the Granary, the Ramp House, the houses of the NW Quarter, the constructions between this Quarter and the M-Λ Complex, the Complex itself, the ascent to the palace, the Artisans Quarter, House Δ, Tsounta's House, the Hellenistic Tower deposits, the so-called High Priest's House, the Cult Centre and the 14 houses of the SW Quarter, all within the enceinte and all decorated with frescoes, that type of decoration was discovered in all the excavated buildings outside the citadel: in the Panagia Houses, the West House-Oil Merchant-Sphinxes and Shields group, in the Cyclopean Terrace building area, the Bronze Tripods House, the so-called Workshop, the Petsas House and in the Lower City deposits. It was also found in the House B at Eleusis, in the Lower City houses at Tiryns, at Argos in the Vlachos plot, the megaron-like building on the Aspis and in the mycenaean deposit of the Kapitanos plot. It was present in the settlements of Korakou and Zygouries, in the storerooms and workshops built against the fortification wall next to the West Gate in Midea and in the destruction deposit of this Gate. In Lakonia it was observed at the Menelaion. In Messenia it is reported from Mouriata and from 6 different locations and rooms in Nichoria as well as from two rooms in Iklaina.

North of the Peloponnese, where excavations – and publications – are not so many, this

kind of finds occurred in the Kadmeion and the Spourlis lot at Thebes, on Gla and the Kastropalaia at Volos. As to the islands, disregarding the frescoes from Phylakopi and Thera, which are much earlier and more or less in the minoan manner, there are the specimens from House A at Ayia Eirene on Keos, which, however, are not later than ca 1500 BC, i.e. practically contemporary with the former two.

Finally, there is a number of mycenaean paintings which, although they do not decorate walls, should be mentioned. They are: from Mycenae the plaster painted plaque portraying a divinity in the form of a figure-eight shield and a small altar between two female adorants, a much earlier grave stele of shelly sandstone plastered over and painted with a row of warriors above a file of deer and a porcupine, three chamber tombs with plastered and painted façades and another one with vestigial decoration inside, a tomb with decorated façade in the cemetery of Prosymna and another three on the Deiras at Argos. The painted lintel of the tholos tomb at Kokla in the Argolid. Also the richly ornamented chamber tomb at the Kastelli of Thebes and the adjoining one whose façade bore traces of colour.

There is no doubt that there are more buildings (and objects?) decorated with frescoes which have not yet been published or which I may have missed, but their number and their dissemination show clearly that the notion that wall painting decoration is a specific feature distinguishing palaces from lesser structures, and that their presence implies therefore the existence of a palace should be reconsidered.

It is obvious that apart from the artists invited to decorate the palaces, there must have also existed a category of craftsmen with limited abilities, popular painters, who were commissioned to decorate the abodes of ordinary citizens, occasionally with themes that were not always related to the use of the spaces they decorated. Their surviving handiwork, consisting usually of a small number of fragments is not enough to justify stylistical comparisons except, perhaps, their common poor workmanship. Their existence, however, is manifest and unquestionable.

DATE AND USE OF THE BUILDING

The date of the construction, the use and the destruction of the building, are all determined by the pottery found therein. Although all the relevant finds contribute to the dating of the building, there are two groups of finds that correspond to the period of construction and to the period of destruction, respectively. The first consists of the finds from the substructure of Room 3, in the northeast corner of which, where the floor had been damaged, a trench was dug down to the bedrock. This substructure, i.e. the artificial fill thrown in during the construction of the building, so as to raise the floor of the room to the desired level was subsequently sealed by the floor surface. It yielded pottery representing the period of construction of the building, being contemporary to or even older than the latter. This pottery includes a monochrome kylix stem, 26 fragments of monochrome deep bowls, and a type Phi figurine, with a flat head and a necklace at the neck, i.e. finds that belong to the advanced LH IIIA2 period. In the same deposit were also discovered two body sherds belonging to kylikes, two cups decorated with diagonal whorl shells and a fragment of a mug featuring a narrow zone of narrowly spaced horizontal chevrons, motifs that are typical of the LH IIIB1 period. This dating is reinforced by the discovery, in other groups of finds, of mugs with shallow grooves at the rim and waist and many Zygouries type kylikes, dated to the early LH IIIB1 period. In other words, the House at Plakes was built in the transitional LH IIIA2/LH IIIB1 period, i.e. ca. 1300 BC.

The second group of finds, dating from the destruction of the house, was discovered under the pile of stones that had fallen over the southwest corner of Basement 10. The collapse occurred apparently during the Geometric era, as indicated by a single sherd of that period, which was found among the other, exclusively Mycenaean, sherds accumulated in this part of the floor. Although the group consists of a total of ca. 300 sherds, the diagnostic specimens, dating the destruction of the building, are the following: firstly, there is a deep bowl with a dotted rim and a circle encircled by dots on the body, with internal monochrome semi-ellipses on the circumference, as well as an identical, smaller circle encircled by dots, with a dotted centre (pl. 44β). There are more fragments of deep bowls with dotted rims and similar decoration. Another deep bowl, shows a triglyph filled with narrowly spaced horizontal zigzag lines, within a multiple border in the middle of the decorative zone, and both upright and pendent quadruple concentric semicircles in the panels flanking it (pl. 46α). One more deep bowl is decorated with a similar triglyph with quadruple borders, including the stem of a curve stemmed spiral with a hatched lozenge as filling ornament in the surviving panel (pl. 45: 2). Deep bowls with similar decoration and many specimens with monochrome interior are also attested in other groups. To these should be added two shoulders of stirrup

jars from the southeast corner of Room 1, the first with a flat disc, but with an oval band encircling the spout and the base of the false neck, decorated with diagonal or upright chevron columns in the shoulder zone. The second, featuring a mild protrusion on the disc, was decorated with a similar oval band around the spout and the base of the false neck, and with dotted oblique, angular flowers on the shoulder, provided with a double hooked pistil (pl. 21β). All these features, the deep bowls with dotted rims and panel decoration, the stirrup jars with the oval bands around their spouts and false necks, as well as the protrusions on the discs, suggest a date in the LH IIIB2 period, i.e. in the years before the end of the 13th c. BC, between 1230 and 1210 BC. These observations confirm the conclusions concerning the earthquake, which destroyed this building and caused great damage in the area of Mycenae as a whole⁶.

There is no evidence suggesting a specialised use for this building, such as the coarse stirrup jars containing olive oil, in the House of the Oil Merchant, the ivory and wood workshops and the pottery stores in the House of Sphinxes and the House of Shields at Mycenae⁷, the pottery workshop at Zygouries⁸, the workshop in the House of the Artisans⁹ and in the Cult Centre¹⁰ inside the acropolis of Mycenae, and the granaries at Glas¹¹.

It is obvious that the House at Plakes was a private, richly decorated house, with wall paintings of indifferent quality. The only piece of evidence that might be considered relevant to the occupation of the inhabitants of the building is possibly the presence of the three ivory styluses. Perhaps one or more of the occupants of the building were palatial scribes, living close to the palace and/or to the departments or appendages of the palace outside the walls. This is an attractive, yet elusive hypothesis, impossible to ascertain.

6. See p. 295 n. 4.

7. I. Tournavitou, *The Ivory Houses at Mycenae*, BSA Suppl. 24 (London 1995) 287-292.

8. Blegen, *Zygouries* (1928) 35-38.

9. G. E. Mylonas, The East Wing of the Palace at Mycenae, *Hesperia* XXXV, 1966, 420-426.

10. Γ. Ε. Μυλωνάς, *Τὸ Θρησκευτικὸν Κέντρον*

τῶν Μυκηνῶν, Πραγματεία τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν 33 (Ἀθῆναι 1972). Σ. Ε. Ἰακωβίδης, *Τὸ Θρησκευτικὸ Κέντρο τῶν Μυκηνῶν*, *Πρακτικὰ Ἐξ Διεθνoῦς Συνεδρίου Πελοποννησιακῶν Σπουδῶν Α΄* (1997) 147-168.

11. Σ. Ε. Ἰακωβίδης, *Γλᾶς II* (Ἀθήνα 1998) 174-176, 178-179, 195.

LIST OF PLANS - PLATES - FIGURES

PLANS

1. The area in which the House lies.
2. The House. Groundplan and longitudinal section.

PLATES

- 1α. The site before the excavation from the west.
- 1β. The excavation from the west.
- 2α. Trial trench south of the excavation.
- 2β. Pottery from the lowest layers above the road.
3. The staircase and the drain.
4. Pottery from the deposit over the highest part of the staircase.
- 5α. Sherds from the lowest steps of the staircase.
- 5β. Deep bowl from the lowest steps of the staircase.
6. Pottery from the fill inside the drain.
7. Pottery from the fill inside the drain.
- 8α. One-handled kylix from the fill inside the drain.
- 8β. One-handled kylix from the fill inside the drain.
- 9α. Deep bowl from the fill inside the drain.
- 9β. View of the Courtyard from the east.
- 10α. Pottery from the surface layer in the Courtyard.
- 10β. Pottery from the surface layer in the Courtyard.
- 11α. Pottery from the surface layer in the Courtyard.
- 11β. Sherd from the surface layer in the Courtyard.
12. Pottery from the surface layer in the Courtyard.
- 13α. Pottery from the surface layer in the Courtyard.
- 13β. Pottery from the east part and the southeast corner of the Courtyard.
- 13γ. Pottery from the east part and the southeast corner of the Courtyard.
- 14α. Pottery from the east part and the southeast corner of the Courtyard.
- 14β. Sherds from the east part and the southeast corner of the Courtyard.
- 15α. Pottery and small finds from the floor of the west part of the Courtyard.
- 15β. Pottery and small finds from the floor of the west part of the Courtyard.

- 16α. Pottery and small finds from the floor of the west part of the Courtyard.
- 16β. Pottery and small finds from the floor of the west part of the Courtyard.
17. Pottery and small finds on the bedrock in the Courtyard.
18. Pottery from the east part of Room 1.
19. Vases on the floor of Room 1.
- 20α. Small collar-necked jar from the southeast corner of Room 1.
- 20β. Piriform jar by the floor of the south wall of Room 1.
- 21α. Jug from the southwest corner of Room 1.
- 21β. Stirrup jar from the southwest corner of Room 1.
- 22α. View of Room 2 from the east.
- 22β. Portable hearth or small altar from Room 2 (see also pl. 61α).
- 23α. Vases and sherds from the southeast corner of Room 2.
- 23β. Northwest corner of Room 2: floor deposits and trench through the substructure of the room.
- 24α. Pottery from the substructure of the floor in Room 2.
- 24β. Sherd from the deposit formed after the abandonment in Room 2.
- 24γ. Sherds by the foot of the east section of the north wall in Room 2.
- 25α. View of Room 4, from the east.
- 25β. Pottery from the destruction deposit in Room 4.
- 26α. Pottery from the destruction deposit in Room 4.
- 26β. Room 4. Divider in southeast corner, with the larnax *in situ* and the stirrup jar fragments.
27. Stirrup jar from the divider in the southeast corner of Room 4.
- 28α. Fragments of pan tile/s in Room 4.
- 28β. Room 4 and part of the piriform jar in the higher levels of the destruction deposit inside the room.
- 29α. Wall painting depicting male procession on the east wall of Room 4.
- 29β. The fragmentary lower part of the pithos containing lime, by the doorjamb of the doorway leading into Room 5.
30. The northwest corner of Room 4, with pithos fragments.
- 31α. The rectangular enclosure built against the south wall of Room 4.
- 31β. View of Room 5, with the column base, from the east.
- 32α. Sherds and conuli from the layer above the floor of Room 6.
- 32β. Northeast corner of Room 5, with the round offering table and to its right, layers of plaster, the innermost of which bears the scene with the colonnade (pl. 71).
- 33α. Bronze coin of Argos from the surface layers outside the northwest corner of Room 6.
- 33β. Rooms 7, 6 and 5 from the north and oblique wall Ω.
- 34α. Cup from the destruction deposit in Basement 8.
- 34β. Room 6, plaster fragments fallen onto the floor.
- 35α. Small collar-necked jar from the destruction deposit in Basement 8.
- 35β. Room 7, adjoining section to Room 6 and the north end of wall Ω.
- 36α. Pottery from the destruction deposit in Basement 8.

- 36β. Amphoriskos from the floor in the north part of Basement 8.
- 37. Pottery from the destruction deposit in the north part of Basement 8.
- 38. Pottery from the destruction deposit in the north part of Basement 8.
- 39. Pottery from the floor in the north part of Basement 8.
- 40. Pottery from the floor in the north part of Basement 8.
- 41α-γ. Sherds and joined fragments of a deep bowl and a hydria from the destruction deposit in Basement 9.
- 42α. Skeleton in northwest corner of Basement 9.
- 42β. Skeleton in southwest corner of Basement 9.
- 43. View of Basement 10.
- 44α-β. Basement 10, pottery under the stones of the collapsed west wall.
- 45. Basement 10, pottery under the stones of the collapsed west wall.
- 46α. Sherds of deep bowls under the stones of the collapsed west wall.
- 46β. Basement 10, kylix from the floor of the room.
- 47α. Basement 10, pottery from the destruction deposit.
- 47β. Basement 10, bronze drill from the floor of the room.
- 48α. Basement 10, pottery from the floor of the room.
- 48β. Basement 10, two ivory styluses from the floor of the room.
- 49α. Basement 10, part of ring based crater, joined from 5 sherds and a sherd, probably from the same vase, from the floor of the room.
- 49β. Basement 10, skeleton in the southeast corner.
- 50α. Basement 10, pottery by the north wall, up to the northwest corner.
- 50β. Basement 10, askos from the southeast corner.
- 51α. Basement 10, sherds from the settled floor surface, below the stone pile, in the southwest corner.
- 51β. The double west wall of Basement 11.
- 52α. Pottery from the destruction deposit in Basement 11.
- 52β. Sherds around the burial in the area of Basement 11, below the stones from wall Ω.
- 52γ. Kylix by the foot of the double east wall of Basement 11.
- 53α. Fragments of wall paintings from the deposit over the road.
- 53β. Fragments of wall paintings from the deposit over the road.
- 54α. Fragments of wall paintings from the deposit by the foot of the staircase.
- 54β. Series of adjoining fragments from the foot of the staircase.
- 55α. Two fragments of wall paintings from the foot of the staircase.
- 55β. Fragments depicting an octopus/ses and a fish from the foot of the staircase.
- 56α. Non-joining fragments, belonging to the same composition from the foot of the staircase.
- 56β. Fragments of wall paintings from the deposit in the Courtyard.
- 57α. Fragments of wall paintings from the Courtyard.
- 57β. Fragments of wall paintings from the Courtyard.
- 58α. Fragments of wall paintings from the deposit in the Courtyard.
- 58β. Joining fragments or fragments belonging to the same composition from the Courtyard.

- 59α. Fragments of wall paintings from the Courtyard.
- 59β. Joined and isolated fragments from the area of the Courtyard and Room 1.
- 60α. Fragments from the destruction deposit in Room 1.
- 60β. Fragments of wall paintings from Room 1.
- 61α. Hearth or small altar from Room 2.
- 61β. Fragments of wall paintings from the destruction deposit in Room 3.
- 62α. Fragments of wall paintings from Room 3.
- 62β. Fragments of wall paintings from Room 3.
- 63α. Fragments of wall paintings from Room 4.
- 63β. Fragments of wall paintings from the destruction deposit in the west part of Room 5.
- 64. Part of wall painting depicting male procession in Room 4: the beginning.
- 65. Part of wall painting depicting male procession in Room 4: the end.
- 66α. Room 4, fragments of relief fresco.
- 66β. Room 4, fragments of relief fresco. Reconstruction.
- 67α. Fragments of wall paintings from the destruction deposit in the east part of Room 5.
- 67β. Fragments of wall paintings from Room 5.
- 68α. Fragment of painted plaster removed from Room 5.
- 68β. Fragment of plaster depicting a female worshiper, removed from Room 5.
- 69α. Fragments of wall paintings from Room 6.
- 69β. Fragments of wall paintings from the destruction deposit in Room 6.
- 70. Part of wall painting with scene depicting the façade of a building from Room 5.
- 71. Scene depicting the façade of a building from Room 5. Main section.
- 72. Part of wall painting depicting the entablature of a building from Room 6.
- 73α. Basement 8, fragments of wall paintings.
- 73β. Basement 8, fragments of wall paintings.
- 74α. Basement 8, fragments of wall paintings.
- 74β. Basement 8, fragments of wall paintings.
- 75α. Basement 8, fragments of wall paintings.
- 75β. Basement 9, fragments of wall paintings.
- 76. Basement 8, fragments of wall paintings.
- 77α. Basement 9, fragments of wall paintings depicting a figure-of-eight shield.
- 77β. Basement 11, fragments of wall paintings.
- 78α. Basement 10, fragments of wall paintings from the floor.
- 78β. Fragments of wall paintings of unknown provenance.
- 79α. Fragments of wall paintings of unknown provenance.
- 79β. Colours used in wall paintings.
- 80α. Painted plaster with successive layers.
- 80β. Fingernail impressions in painted plaster near detailed paint work (MM 14121).
- 80γ. Five small fingertip impressions together in the back of plaster fragment (MM 15504).
- 81α. Tool marks in different shapes and directions indicating careful surface preparation for detailed painting (MM 15504).
- 81β. Painted plaster surface divided into sections by three cord snapping lines (MM 13652).

- 81γ. Differential polishing of the painted surface along design contours (MM 15504).
 81δ. Clear evidence of two iconographic programmes overlaying each other after replastering (MM 15525): arrows indicate fragmentary painted top layer, revealing much better preserved lower programme.
 81ε. Multiple very thin and undulating plaster layers on top of each other (MM 15511).

FIGURES

1. Kylix sherd from the road.
2. Pivot stone from the road.
3. Cup from the higher levels of the staircase.
4. Part of cup from the floor (bedrock) of the Courtyard.
5. Alabastron sherd from the floor (bedrock) of the Courtyard.
6. Drainage of water in Room 1.
7. Sherd from the deposit in Room 1.
8. Southwest corner of Room 1.
9. Blocking wall in doorway between Rooms 2 and 3.
10. Room 4.
11. Corner of projecting walls in Room 4, leaning wall.
12. Divider in southeast corner of Room 4.
13. Pithos containing lime by the north wall of Room 4.
14. Pottery in the northwest corner of Room 4.
15. Rectangular built enclosure in Room 4.
16. Fragments of bull in relief from Room 5.
17. Wall painting depicting a building from Room 5.
18. Room 6.
19. Basement 8, destruction deposit in the north part of the room.
- 20: 1-3. Basement 8, sherds.
21. Basement 9, kylix fragment.
22. Basement 9, skeletons *in situ*.
23. Basement 10.
24. Area 11, skeleton *in situ*.
25. Types of columns from Mycenae. Left to right: the column from the Lion Gate relief, the column on the wall painting from the House at Plakes and the specimen on a wall painting from the Cult Centre at Mycenae.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ
ὑπὸ
Ὁρέστη Γουλάκου

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- Ἄγ. Βασίλειος 241
 Ἄγ. Εἰρήνη 242
 ἄγωγοὶ πῆλινοι 95, 218
 Ἀετὸς 241
 ἀκρόπολη 215
 Ἀκρωτήρι 241
 ἀποχετεύσεις 58, 68, 218
 Ἄργος 241, Ἀσπίδα 241, Δειρὰς 242
 ἀσάμινθοι 82, 87, 90
 ἄσβεστος 85
 Αὐλὴ 1, 31, 58, 73, 215, 217, 218, 219, 220, 222, 223, 226, 229, 233, 237, 238, 239
 βάθρα χτιστὰ 84, 85, 86, ἀπὸ φυσικὸ βράχο 99
 βάσεις λίθινες 90, 91, 95, 138, 219
 ΒΔ. Συνοικία 240
 Βόλος 241
 βομίσκοι 70, 164
 Γλᾶς 241, 244
 γραφίδες ἐλεφάντινες 130, 133, 139, 140, 244
 γύψος 175, 176, 185
 δάπεδο 1, 3, 41, 46, 53, 57, 58, 63, 74, 76, 83, 87, 90, 92, 99, 109, 116, 137, 137, 171, 207, 218, 219, 220, 243, ἀδιαμόρφωτο 53, ἀπὸ ἀσβεστοκονίαμα 99, 216, 217, ἀπὸ κονίαμα 58, 72, 82, 88, 90, 91, 95, 96, 99, 100, 203, 208, 209, 217, 235, ἀπὸ πατημένο χῶμα 130
 δόντι ἀγριοχοίρου 53
 δρόμος 1, 8, 223, 229, 233, 237
 Δυτικὴ Οἰκία 215, 240
 Δωμάτιο 1, 1, 3, 24, 31, 57, 70, 72, 73, 217, 218, 225, 226, 237, 244
 Δωμάτιο 2, 1, 3, 57, 70, 73, 74, 79, 84, 217, 220, 223, 232, 233
 Δωμάτιο 3, 1, 3, 24, 31, 73, 80, 99, 116, 216, 217, 218, 219, 220, 223, 237, 238, 239, 243
 Δωμάτιο 4, 1, 3, 74, 79, 87, 90, 93, 122, 122, 216, 217, 218, 220, 223, 226, 235, 236, 239
 Δωμάτιο 5, 1, 3, 7, 79, 82, 85, 88, 91, 93, 98, 122, 138, 217, 219, 220, 233, 235, 236, 237, 238, 239
 Δωμάτιο 6, 1, 3, 98, 215, 217, 218, 220, 221, 223, 226, 229, 233, 236, 237
 Δωμάτιο 7, 1, 3, 93, 216, 217, 220, 221, 233
 Δωμάτιο 8, 196, 221
 Δωμάτιο 9, 74, 99, 221
 εἰδώλια 7, 8, 15, 17, 22, 24, 25, 30, 31, 39, 40, 41, 45, 46, 52, 53, 56, 58, 59, 62, 63, 64, 70, 72, 74, 75, 76, 77, 80, 81, 88, 90, 92, 93, 96, 101, 103, 104, 108, 109, 113, 114, 116, 120, 123, 127, 130, 133, 139, 140, 222, 231, μὲ πόλο 15, 30, 39, 45, 52, 62, 72, 81, 103, 113, 127, 130, 231, τύπου Τ 39, 52, 64, 113, 127, 130, 231, τύπου πρωτο-Φ 93, 231, τύπου Φ 15, 24, 45, 75, 90, 96, 231, 243, τύπου Ψ 40, 52, 56, 72, 93, 108, 113, 120, 127, 140, 231, χέρι εἰδώλου 72, 232, ζώων 8, 22, 24, 30, 40, 45, 53, 62, 65, 72, 75, 93, 97, 103, 109, 113, 120, 127, 133, 140, 231, 232, βοοειδῶν 22, 30, 40, 53, 62, 72, 109, 113, 140, 232, ἵππων 15, 53, 72, 113, 232, σκύλου 75, 120, 232, ταύρου 8, 40, 65, 232, χοίρου 40, 58, 232, κέρατο 24, 81, πόδια 8, 24, 30, 109, ὁμοιώματα ἄρματος 232, ἡνιόχου 113, θρόνων 40, 53, 56, 62, 232, ἱππέων 30, 231, καθισμάτων 40, 62, 232, τραπεζιοῦ 30, 56, ὑποποδίων 62, 232
 Ἐλευσίνα Μέγαρο Β 241
 ἐπιρράμματα ἀπὸ ὑαλόμαζα 130, 133, 233
 ἐπίχωση 1, 7, 8, 17, 25, 41, 46, 58, 76, 80, 88, 91, 92, 96, 97, 100, 143, 145, 215, 216, 240
 Ἐργαστήριον 240
 ἐστίες φορητὲς 70, 164, ἀπὸ κονίαμα 90, 179, 180
 Ζυγουριὲς 241, 244

θαλαμοειδείς τάφοι 242

Θήβες 241, 242

θηραϊκή γῆ 175, 185

θολωτὸς τάφος Ἀτρέως 240

θρανίο ἀπὸ φυσικὸ βράχο 99

Θρησκευτικὸ Κέντρο Μυκηνῶν 180, 181, 237, 240, 244

θύρες 217, 218

θυρόφυλλα 218

ἰγδία λίθινα 25, 233, τριποδικὰ 30

ἱερὸ οἰκιακὸ 180

Ἰκλαινα 241

καταπακτὲς 217

Κάτω Πόλη 240

Κατώγι 8 1, 7, 15, 17, 73, 116, 122, 137, 216, 217, 218, 220, 223, 226, 229, 233, 234, 237, 238, 239

Κατώγι 9 1, 9, 73, 122, 137, 216, 217, 220, 223, 237

Κατώγι 10 1, 88, 116, 137, 138, 217, 219, 220, 223, 226, 229, 233, 237, 238, 239, 243

Κατώγι 11 1, 3, 92, 138, 216, 217, 220, 221, 223, 226, 233

Κατώγι 12 1, 3, 221

κατώφλια 31, 73, 74, 79, 82, 217

κεραμίδι τριμμένο 175, 176, 185

κεραμεική: Ἀγγεῖα συγκολλημένα, συμπληρωμένα ἑλληνική: Ἀγγεῖο τριποδικὸ οἰκιακῆς χρήσεως 57, ἀλάβαστρο 67, ἀρτόσχημο 68, ἀμφορέας 87, ἀμφορίσκοι 58, 66, 67, ἀσκὸς 136, καδόσχημο 87, κύαθοι 68, 72, 100, 136, μὲ γεφυρόστομη προχοή 83, κύλικες 29, 56, 97, 142, κύπελλα 68, πίθοι 87, πιθοσταμνίσκος ἀπιόσχημος 66, πρόχοι 67, 76, 87, χειροποίητη 68, προχοΐδιο 134, σκύφος 29, σταμνίσκος 65, φιάλη μόνωτη 100, ψευδόστομοι 67, 82· λαβὲς καλαθόσχημες 19, 45, 75, 104, 125, φιογκόσχημες 32, 59· ὠτία 12, 13, 19, 23, 100, 131, 139, 140. – Ὅστρακα, σχήματα, ME 8, 25, 127, ἀμανρόχρωμα 17, 31, 101, 116, 123, 127, 139, 223, χειροποίητα 104, 108, 123, κρατήρας ὀλόβαφος 25, στιλβωτὸς 127, κύπελλα τύπου Βαφειοῦ 17, 46, 80, 117, 123, 128, 139, 223, ἀμανρόχρωμα 139, μινύεια 74, 123, 223, ἐφυραϊκὲς κύλικες (YE IIB) 25, 139, κύλικες τύπου Ζυγουριῶν 25, 33, 47, 48, 80, 104, 110, 114, 124, 243, YE IIIA2, 117, 223, 243, YE IIIB1 224, 229, 243, YE IIIB2 67, 229, 244, πρώιμη 7, 8, 17, 22, 24, 31, 46, 70, 74, 77, 80, 96, 101, 104, 109, 114, 116, 123, 127, 135, 139, 223,

ἀγγεῖα ἀνοικτὰ 18, 19, 21, 23, 25, 26, 34, 42, 49, 59, 71, 75, 76, 78, 81, 102, 105, 108, 110, 117, 118, 119, 123, 124, 125, 129, 131, 135, 139, 140, βραχυστρόγγυλα 20, 23, κλειστὰ 9, 18, 19, 20, 23, 26, 27, 31, 32, 33, 35, 43, 45, 46, 47, 48, 49, 53, 54, 55, 59, 61, 63, 64, 70, 71, 75, 76, 77, 78, 80, 81, 85, 87, 96, 101, 102, 104, 106, 109, 110, 112, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 123, 125, 127, 128, 129, 130, 132, 135, 137, 139, 140, 141, 142, ἀπιόσχημο 224, μικκύλο 137· χειροποίητο 45, 56, μικκύλο 29, 39, καλαθόσχημο χειροποίητο 45, ὀλόβαφα 15, 230, σφαιρικά 20, 23, 107, 111, ἀλάβαστρα 12, 18, 22, 23, 25, 35, 77, 78, 89, 102, 115, 117, 119, 125, 127, 129, 132, 223, ἀρτόσχημο 13, κυλινδρικά 27, 35, 63, 117, μικκύλο 27, 49, 54, 102, πεπιεσμένο 27, ἀμφορεῖς 12, 22, 27, 42, 43, 47, 59, 69, 84, 96, 102, 125, 128, ἀμφορίσκοι 9, 27, 109, 113, 115, 140, ἀρύταινες 11, 18, 19, 23, 27, 32, 34, 46, 48, 56, 60, 63, 81, 96, 101, 104, 105, 110, 114, 123, 135, 139, 140, ἀσκοὶ 22, 23, χειροποίητος 22, πτηνόμορφος 112, θήλαστρα 19, 27, 43, 49, 61, 63, 75, 96, 104, 123, 125, χειροποίητο 19, κάλαθοι 49, 105, κάνθαρος τροπιδωτὸς 74, κρατήρες 8, 9, 13, 18, 20, 23, 25, 27, 32, 36, 43, 46, 47, 50, 53, 55, 61, 64, 71, 75, 76, 77, 81, 87, 89, 89, 93, 96, 101, 102, 107, 111, 115, 119, 125, 126, 127, 128, 129, 132, 135, 140, 224, 227, ἀμφοροειδὲς 18, 119, ἐνδόβαφοι 28, 43, 50, 61, 102, 107, 227, ὀλόβαφοι 25, 89, σκυφοειδεῖς 133, κρατηρίσκοι 28, 128, 142, ἐνδόβαφος 107, κύαθοι 8, 9, 10, 11, 19, 23, 25, 26, 32, 33, 42, 43, 46, 48, 53, 54, 59, 60, 62, 63, 70, 75, 76, 77, 80, 81, 82, 89, 92, 93, 101, 104, 105, 109, 110, 112, 114, 117, 118, 123, 124, 127, 128, 131, 139, 140, 142, 223, 224, 226, 243, ἄωτοι 136, ἐνδόβαφοι 33, 34, 77, ἡμισφαιρικοὶ 18, 19, 22, 25, 31, 32, 33, 34, 46, 48, 53, 60, 63, 70, 75, 96, 101, 104, 105, 110, 118, 123, 128, 130, 131, 135, 139, κωνικοὶ 9, 34, 63, 69, 77, 96, 128, 130, 135, μικκύλοι 34, 39, μόνωτοι 128, 136, ὀλόβαφοι 19, 48, 101, 105, 226, προχοϊκοὶ 18, 23, 48, 63, 71, 75, 110, 114, 226, κύαθοι-ρυντὰ 54, χειροποίητοι 21, 32, 62, 130, κυάθια 11, 19, 23, 26, 34, 71, 81, 101, 105, 110, 139, ἐνδόβαφο 81, κωνικά 140, μικκύλα 105, 110, 124, 128, 140, κύλικες 1, 9, 10, 14, 18, 22, 23, 25, 31, 32, 33, 41, 42, 46, 47, 48, 53, 54, 56, 57, 58, 59, 60, 63, 65, 68, 69, 70, 71, 75, 76, 77, 78, 80, 84, 87, 89, 92, 95, 96, 101, 104, 105, 109, 110, 114, 117, 118, 123,

124, 125, 127, 128, 130, 131, 133, 135, 136, 137, 139, 142, 224, 226, 232, 243, βαθιές 7, 8, 9, 33, 76, 77, 96, 101, 124, 131, βραχύποδη (goblett) 7, ἐνδόβαφες 7, 9, 75, 114, 117, 128, ἐξώβαφες 114, κυρτόπλευρες 7, 9, 25, 41, 42, 59, 63, 69, 89, 92, 123, κωνικές 18, 25, 41, 47, 130, 135, ὀλόβαφες 7, 10, 18, 33, 48, 54, 71, 75, 76, 77, 93, 101, 104, 110, 117, 123, 128, 135, 226, τροπιδωτὲς 9, 18, 32, 41, 42, 59, 63, 69, 88, 92, 101, 139, ἐνδόβαφες τροπιδωτὲς 18, τροπιδωτὲς μόνωτες 97, 142, χειροποίητες 21, 39, 112, κύπελλα 7, 19, 22, 23, 25, 26, 31, 32, 34, 43, 46, 48, 54, 59, 60, 69, 71, 74, 75, 77, 81, 96, 101, 104, 105, 110, 114, 118, 123, 124, 125, 128, 131, 139, 140, 224, 243, ἀμφίκοιλα 11, 43, ἐνδόβαφα 124, μὲ ἀὺλακώσεις 34, 223 (ἀνάγλυφες ζῶνες), μὲ εὐρυνόμενο τοίχωμα 93, μὲ κοῖλο τοίχωμα 7, 11, 89, 131, μὲ κατακόρυφο τοίχωμα 9, 11, 18, 63, 89, μικκύλα 93, χειροποίητα 112, κύπελλο - ρυτὸ 48, λεκάνες 9, 18, 25, 27, 32, 34, 46, 49, 50, 53, 63, 70, 76, 101, 102, 104, 115, 118, 119, 125, 128, 129, ἐνδόβαφες 48, 60, ὀλόβαφες 54, 60, 71, μὲ προχοὴ 49, 114, 124, λεκανίδια 10, 25, 26, 32, 42, 43, 46, 48, 59, 69, 70, 76, 101, τροπιδωτὰ 7, 9, 18, 41, 42, 53, 59, 63, 68, 80, 96, 104, 105, 109, 110, 117, 123, 124, 127, 128, 135, 137, 139, λεκανίδες 110, λεκανοειδὴ ἀγγεῖα 7, 76, 78, λήκνυθοι 12, 19, 106, λύχνος 18, 110, 114, πιθαμφορεῖς 8, 12, 18, 19, 20, 22, 23, 27, 32, 35, 43, 49, 55, 59, 61, 64, 69, 71, 75, 77, 81, 83, 89, 93, 102, 104, 106, 110, 115, 119, 125, 129, 132, 135, 139, 140, ἀπίσχημοι 12, 70, 84, 129, πιθαμφορίσκοι 8, 49, 129, ἀπίσχημοι 7, πιθοειδὴ 26, 86, 95, 130, 136, 137, πίθοι 26, 85, 86, 92, 100, πιθόσταμνοι 95, πινάκια 131, 230, ὀλόβαφο 15, προχοὲς 18, 20, 26, 27, 43, 49, 60, 61, 63, 71, 96, 99, 101, 112, 123, 226, ἀνοικτὴ 19, γεφυρόστομες 33, 49, 63, 71, 83, 110, 114, 124, κυλινδρικές 61, 104, σωληνωτὲς 49, 61, πρόχοι 7, 9, 12, 18, 19, 22, 27, 32, 35, 41, 42, 43, 47, 49, 53, 54, 57, 59, 60, 61, 63, 69, 77, 78, 84, 89, 92, 93, 96, 102, 106, 110, 114, 115, 119, 123, 125, 129, 130, 131, 135, 137, 139, 140, 224, 225, 230, χειροποίητες 39, 41, 70, προχοῖδια 19, 21, 24, 35, 71, 89, 102, 104, 108, 140, μικκύλα 54, 115, χειροποίητα 21, 24, 39, 103, 112, 130, 140, προχοῖσκες 35, 129, 131, προχοειδὴ 19, 47, 49, 54, 59, 61, 78, 115, προχυτικὸ ἀγγεῖο 102, πυξίδα 23, πώματα 63, 109, 131, 135, 136, 232, ρυτὰ 11, 27, 49, 106, 119, κωνικά

11, 19, 23, 32, 34, 49, 71, 75, 106, 119, 129, ζωόμορφο 139, σκυφίδιο 105, σκύφοι 9, 13, 15, 18, 19, 20, 24, 25, 28, 32, 33, 36, 39, 41, 42, 44, 47, 49, 50, 51, 52, 55, 61, 63, 64, 69, 71, 75, 77, 78, 81, 83, 84, 89, 90, 93, 96, 101, 102, 103, 105, 107, 108, 110, 111, 112, 115, 117, 119, 120, 124, 125, 126, 129, 132, 135, 140, 142, 224, 227, 243, 244, ἄβαφοι ἐξωτερικὰ 8, ἄβαφοι ἐσωτερικὰ 13, 21, 24, 28, 29, 37, 39, 41, 44, 51, 55, 61, 64, 69, 77, 81, 89, 93, 103, 108, 116, 119, 126, 129, 137, 140, βραχύποδες 20, 23, 64, 78, 93, 243, ἐνδόβαφοι 15, 21, 24, 29, 41, 44, 45, 51, 52, 55, 61, 62, 64, 75, 77, 81, 83, 90, 96, 103, 108, 112, 116, 119, 120, 126, 130, 133, 135, 137, 244, ἐξώβαφοι 72, μικκύλοι 39, 60, μόνωτοι 54, 105, 132, ὀλόβαφοι 8, 13, 15, 21, 23, 24, 30, 37, 41, 45, 51, 52, 56, 62, 64, 70, 72, 75, 77, 81, 87, 90, 93, 96, 103, 108, 112, 116, 120, 126, 130, 133, 135, 137, 140, 142, ὀλόβαφοι ὑψίποδες 87, 111, μὲ πόδι 8, 23, 77, 87, 93, 111, 132, προχοῖκος 101, στικτοὶ 38, 244, ὑψίποδες 24, 61, 126, σκυφοειδὴ ἀγγεῖα 19, 34, 123, 137, στάμνοι 35, 47, σταμνίσκος, 100, ὕδρεις 27, 119, μικκύλη χειροποίητη 22, ὑποστάτες 32, 115, 130, 131, 229, φιάλες 18, 26, 46, 54, 56, 75, 101, 105, 118, 124, 128, 140, 230, ὀλόβαφη 15, μὲ προχοὴ 60, φλάσκα 106. - *χρηστικά, οἰκιακὰ* 18, 25, 32, 33, 42, 53, 57, 59, 63, 78, 80, 84, 87, 89, 92, 101, 110, 134, μαγειρικά 18, 123, 127, χύτρες 9, 18, 32, 46, 66, 84, χυτροειδὴ 85, 89, χυτρόποδες 9, 92, ψευδόστομοι 8, 13, 20, 23, 27, 35, 36, 41, 43, 49, 50, 55, 61, 69, 75, 81, 89, 96, 102, 106, 107, 110, 115, 119, 125, 129, 132, 135, 224, 225, 244, μεγάλοι ἀποθηκευτικοὶ 27, 58, 64, 75, 77, μικκύλοι 35, 50, χειροποίητοι 130, ψηστήρι 9. - *Γραμμικὰ διακοσμητικὰ θέματα*, ἀβακωτὸ 44, 115, 227, ἀκανθωτὸ 21, 36, 55, 103, 107, ἀκτίνες σταγονόσχημες 15, ἀμείβοντες 28, 36, 55, 78, 110, 119, 124, 125, 126, 131, ζώνη ἀμειβ. 48, 75, 105, 110, 243, σειρὲς ἀμειβ. 11, 15, 33, 63, στάχεις ἀμειβ. 8, 14, 21, 27, 28, 29, 37, 38, 50, 51, 62, 81, 103, 108, 112, 126, 129, 130, 135, 225, 227, στήλες ἀμειβ. 11, 14, 21, 24, 29, 39, 44, 45, 55, 62, 64, 67, 69, μὲ στικτὰ γλωσσίδα 62, 90, 103, 108, 114, 119, 128, 136, 225, 226, 227, 244, ἄνθη 13, 26, 47, 60, 71, 80, 92, 101, 107, 224, 225, ἀτρακτοειδὴ 64, γωνιώδη 27, 35, 36, 67, 244, διχαλωτὰ 33, 36, 50, 81, 107, 110, 119, 128, 130, 132, 225, 226, ἐλικωτὰ 10, 11, 37, 44, 227, ἐλικοειδὴ 18, 28, 29,

34, 37, 38, 51, 75, 102, 108, 111, 112, 115, 116, 130, 131, 224, 227, ἑλικοειδῆ περίστικτα 26, 28, 102, 108, 129, 132, 227, κερατόμορφα 32, κρίνου 8, 117, κρινοειδῆ 31, κροσσωτὰ 36, 92, 226, λοξὰ 131, μικτὰ 14, 19, 25, 27, 38, 47, 50, 104, 114, 116, 124, 125, 126, 135, 142, 226, 227, ὄρθια 18, παπυροειδῆ 137, 226, περίστικτα 23, 43, 47, 110, 118, 224, 225, 226, σύνθετα 229, τρίλοβα 133, 227, φοινικοειδῆ 117, ἀργοναύτης 105, 115, 117, 223, 229, ἀχινὸς 9, βραχοειδὲς 223, βραχῶδες 9, 18, 22, 117, 139, 140, 226 λοξὸ 9, ὄρθιο 226, περίστικτο 129, γλωσσοειδὲς 38, γωνίες ἀνάστροφες 81, ἐνάλληλες 50, 71, 225, ὄρθιες 81, διαγράμμιση 24, 61, 110, 113, 117, 229, σὲ ζώνη 48, κάθετη 15, καμπύλη 15, 24, 52, 55, κατακόρυφη 26, 109, 112, 127, 130, κυματοειδὲς 8, 75, 96, κατακόρυφη κυματοειδὲς 140, λοξή 40, 52, 96, τετραγωνική 102, ἔλικα 37, ἡμιελλεύψεις 112, 227, διάγραμμες 48, διπλὲς 75, 107, 112, ὀλόβαφες 110, 224, ἡμικύκλια 20, 49, 126, ἀνηρτημένα 21, 28, 37, 81, 103, 132, ἀνηρτημένα ὀλόβαφα 19, ἀνηρτημένα ὁμόκεντρα 61, 62, 83, 102, 119, 125, 126, πολλαπλὰ 62, 126, ἀνηρτημένα πολλαπλὰ 28, 37, 227, ἀνηρτημένα διάγραμμα 102, ἀντίνωτα 107, ὀλόβαφα 7, 15, ὁμόκεντρα 21, 23, 29, 51, 55, 62, 103, 243, ὁμόκεντρα ἀντιθετικά 69, ὁμόκεντρα ὄρθια 125, ὁμόκεντρα πολλαπλὰ 102, ὁμόκεντρα σὲ σειρὰ 140, ὄρθια 37, 61, 81, 116, 119, ὄρθια ἀνηρτημένα 130, ὄρθια ἐνάλληλα 71, ὄρθια πολλαπλὰ 103, στικτὰ 10, 14, τριπλὰ 21, 107, ἱμάντες σποράδην, κλιμακωτὸ 128, κόσμημα δικτυωτὸ 35, 37, 47, 56, 64, 117, 124, 125, 127, 129, 131, 132, καμπύλο 27, καμπυλόγραμμο περίστικτο 137, σπειροειδὲς 137, σταυρόσχημο 137, τετραγωνικὸ 76, 103, φυτικὸ 25, 64, 106, κροσσοπετάλια 14, 24, 37, 45, 51, 55, 62, 69, 102, 103, 108, 119, 226, 229, 231, ἀμφίπλευρα 29, ἀνάστροφα σὲ στήλη 64, ἀνηρτημένα 20, 30, 39, 52, 62, 65, 77, 108, 127, 130, ἀντίνωτα 38, 51, 55, 106, 126, ἀντίνωτα σὲ στήλη 14, 19, 21, 24, 28, 69, 103, 112, 126, 129, 133, 140, ἐνδόστροφα σὲ στήλη 120, ἐφαπτόμενα σὲ δέσμη γραμμῶν 38, 55, 81, 101, 103, 108, 111, 112, ἐφαπτόμενα σὲ ζεύγος ταινιῶν 29, ἐφαπτόμενα σὲ στήλη κυματοειδῶν 102, 103, 120, ὄρθια 20, 107, 129, ὄρθια καὶ ἀνηρτημένα 111, σὲ στήλη 38, 51, 62, 105, 227, κύκλοι 23, 28, 35, 42, 47, 49, 50, 55, 61, 77, 93, 106, 107, 120, 127, 128, 130, 225, 227, αὐλα-

κωτοὶ 124, διαποίκιλτοι 15, δικτυωτὸς 37, διπλοὶ 81, ἐμπέστοι 85, ἐνάλληλοι 56, μὲ τέσσερις λοβοὺς 78, μὲ ἐσωτερικοὺς στρογγυλοὺς λοβοὺς 81, μὲ ἐσωτερικοὺς ὀλόβαφους λοβοὺς 126, ὀλόβαφοι 13, 14, 33, 43, 50, 61, 67, 75, 107, 119, 132, ὁμόκεντροι 37, 38, 67, περίστικτοι 15, 37, 42, 47, 62, 137, 226, 229, 243, μὲ στιγμήν στὸ κέντρο 44, 50, 51, 101, 105, 114, 126, 229, στικτοὶ 9, 18, 38, 42, 50, 51, 54, 60, 61, 62, 103, 104, 107, 108, 110, 131, 132, 135, 225, 227, στικτοὶ μὲ τέσσερις στιγμὲς στὸν πυρήνα 27, Ἄ ὄρθια καὶ ἀνεστραμμένα 19, μαίανδρος καμπυλόσχημος 110, 226, 229, μίσχοι 34, 38, 43, 48, 51, 54, 137, 224, 229, γωνιώδεις 114, 124, 128, 131, 225, 226, καμπύλοι 75, 139, 227, λοξοὶ 105, 118, 132, 225, σὲ σειρὰ 37, N-σχημο 10, 226, ἀνάστροφο 21, 51, 54, 75, 108, 111, 112, 129, πέταλα 34, 38, 44, 51, 107, 109, 115, 225, 229, δίλοβα 44, σὲ ζώνη 10, ὁμόκεντρα 62, ὄρθια 10, ριπιδόσχημα 137, σπειροειδῆ 117, σὲ στήλη 69, πεταλόσχημο κόσμημα 43, πετάλια 14, 21, 24, 33, 38, 51, 55, 81, 102, 107, 112, 115, 126, 132, 224, 225, 227, ἀντιμέτωπα 20, 28, 38, 61, 62, 103, 108, ὁμόκεντρα ἀντιμέτωπα 133, ἀντίρροπα 118, ἀριστερόστροφα καὶ δεξιόστροφα ἐναλλάξ 19, δίλοβα 112, διπλὰ 37, 38, 51, 103, 108, 140, διχότομα 96, πολλαπλὰ 28, σὲ σειρὰ 51, 62, 119, σὲ ζώνη 102, 107, 108, 111, 116, 132, 226, 229, σὲ στήλη 108, πλόκαμοι 48, 96, καμπύλος 18, πλοχομοὶ 20, 43, 69, 106, 124, 135, σὲ ζώνη 26, 51, 54, 60, 81, 108, 226, σὲ ζῶνες 131, κατακόρυφοι 25, 104, κομμένοι 15, 19, 21, 27, 77, 108, 110, 115, 116, 128, 224, 225, 226, 229, ὀριζόντιοι 47, 114, σὲ στήλες 23, 26, 29, 33, 37, 38, 44, 49, 51, 64, 80, 124, 128, 132, 135, 139, 225, 227, πορφύρες 7, 10, 18, 26, 28, 33, 36, 38, 42, 47, 48, 50, 51, 54, 62, 75, 93, 104, 105, 108, 114, 125, 128, 131, 132, 135, 224, 225, 226, 227, ἀντιθετικὲς 51, 55, 60, 80, 108, 115, 135, ἀντιμέτωπες 112, κατακόρυφες 11, 18, 20, 21, 23, 25, 27, 30, 33, 47, 51, 54, 55, 87, 101, 104, 110, 112, 117, 118, 124, 128, 132, 224, 226, 227, λοξὲς 9, 10, 60, 75, 106, 110, 114, 131, 226, 243, ὀριζόντιες 10, 32, 47, 92, 128, 226, ὄρθιες 9, 10, 14, 18, 23, 28, 29, 32, 33, 36, 38, 42, 44, 47, 48, 51, 63, 71, 78, 89, 108, 111, 114, 128, 129, 131, 132, 139, ρακέτα 127, 223, ριπιδόσχημο 108, 129, 229, ρόδακες 9, 107, 139, ρόμβοι 11, 13, 15, 20, 21, 29, 36, 38, 89, 140, 225, 227, 229, δικτυωτοὶ 21, 24, 44, 45, 51, 77, 108,

126, 132, 229, 244, δικτυωτοὶ σὲ στήλη 90, δικτυωτοὶ σὲ ζώνη 128, διπλοὶ 51, ἐνάλληλοι 44, 71, 125, μὲ ἐσωτερικοὺς στρογγυλοὺς λοβοὺς σὲ ζώνη 49, σὲ σειρὰ 64, σὲ στήλες 14, 21, 37, 64, 69, 116, μὲ γέμισμα τόξων στίς γωνίες 102, σιγμοειδῆς διακόσμηση 27, 47, 55, 107, σπείρες 8, 11, 13, 14, 17, 19, 20, 21, 24, 25, 27, 28, 29, 31, 35, 36, 37, 38, 39, 44, 48, 51, 54, 55, 60, 61, 62, 64, 68, 69, 70, 71, 72, 77, 81, 89, 90, 96, 102, 103, 107, 108, 112, 114, 117, 118, 119, 126, 128, 129, 131, 132, 133, 139, 140, 224, 226, 227, ἀγκυλόμισχες 21, 28, 29, 36, 37, 44, 51, 62, 64, 81, 102, 108, 125, 126, 129, 227, 244, ἀνάγλυφες μὲ δικτυωτὸ ὀφθαλμὸ 38, 26, ἀντιμέτωπες 126, ἀντιθετικὲς 21, 36, 37, 51, 103, 108, μὲ δικτυωτὸ ὀφθαλμὸ 45, 51, 62, 107, 111, διπλὲς 11, 14, διπλόσπειρες 135, 139, 226, ἐγχάρακτες 100, μὲ ἐξωτερικὴ ἔλικα 70, 123, 139, 223, καμπυλόμισχες 62, 226, μὲ ὀλόβαφο ὀφθαλμὸ 45, 103, μὲ ὀλόβαφο κυκλικὸ πυρήνα 124, 127, στελεχωτὲς 12, 14, 64, 68, 93, 107, 117, 223, 225, σὲ σειρὰ 26, στικτὲς 104, 226, τρέχουσες 8, 9, 11, 14, 20, 21, 26, 28, 34, 37, 38, 48, 49, 51, 101, 106, 107, 108, 112, 116, 117, 226, 227, τρέχουσες σὲ ζώνη 139, 225, σπογγωτὸ 7, 9, 11, 25, 31, 46, 74, 93, 96, 101, 109, 139, 223, 226, σταυροὶ 23, 45, 52, 103, 229, στιγμὲς σποράδην, ἐγγεγραμμένες 52, 71, σὲ σειρὰ 35, 49, 50, 67, 81, 105, 107, 110, 117, 123, 127, 128, στήλες στιγμῶν 12, 103, στιγμὲς ἀνθέων 50, σιγμοροδόκας 18, στικτὸ 77, 112, 226, στικτὰ χεῖλη ἀγγείων 11, 19, 23, 52, 62, 78, 81, 90, 120, 126, 130, 229, 243, τόξα 11, 28, 47, 63, 68, 107, 124, 125, 126, 227, ἀνηρτημένα 23, 28, 37, 38, 53, 107, ἀντιθετικὰ 44, ὁμόκεντρα ἀντιθετικὰ 69, ἀντικόρυφα ὁμόκεντρα 120, δικάμπυλο 226, ἐνάλληλα 64, ἐνάλληλα ὁμόκεντρα 67, σὲ ζώνη 52, ὁμόκεντρα 14, 20, 34, 37, 38, 44, 45, 50, 61, 129, 225, 229, ὄρθια 107, ὄρθια πολλαπλὰ 26, 28, 37, 83, 103, 130, 132, ὄρθια καὶ ἀνηρτημένα 133, 227, πολλαπλὰ 29, 38, 107, τρικάμπυλα 9, 13, 18, 21, 26, 28, 37, 38, 42, 44, 51, 54, 61, 63, 64, 71, 89, 102, 103, 107, 108, 114, 117, 119, 126, 129, 133, 223, 224, 225, 226, 227, τριγώνω διαγράμμα 38, 126, ὀλόβαφα 118, 126, μὲ κεντρικὴ στιγμὴ 78, φολιδωτὰ 33, 43, 226, ἀνηρτημένα φολιδωτὰ 33, 110, φοίνικες 10, 41, 226, φολιδωτὰ 19, 49, 55, 77, 101, 107, 125, 140, 229, ἀνηρτημένα 33, 36, 54, 77, 106, 140, 224, 226, λοξὰ 28, ὄρθια 20,

128, ὄρθιο λοξὸ 107, σὲ στήλη 90, μὲ κεντρικὲς στιγμὲς 132, φύλλα 10, 226, κισσοῦ 11, 12, 13, 18, 126, 223, 226, 227, λογχοειδῆ 64, φυτὰ καλαμοειδῆ 33, 226, φοινικοειδῆ 104, 105, 107, 108, 227. – *Εἰκονιστικὰ θέματα*: ζῶα 55, 227, πτηνὰ 15, 29, 33, 81, 107, 125, 130, 131, 142, 226, 227, 229, πελαργοὶ 131, 229, χταπόδια 9, 10, 35, 42, 43, 54, 118, 128, 135, 139, 140. – Μεταγενέστερη 17, γεωμετρικὴ 15, 123, 127, 229, ἀρχαϊκὴ 15, 229, μελαμβαφῆς 15, 229, ἐλληνιστικὴ 22, 52, 229

κίων 90

Κόκλα 242

Κοκορέτσας ρέμα 1

κονίαμα 86

κονιάματα 3, 7, 24, 41, 58, 63, 65, 70, 74, 76, 79, 85, 86, 87, 90, 91, 92, 97, 99, 100, 104, 116, 130, 179, 181, 216, 217, 219, ἐγχρωμα (θραύσματα ἀπὸ τοιχογραφίες) 1, 41, 58, 65, 76, 82, 84, 91, 95, 97, 109, 116, 123, 134, 143, 148, 150, 158, 162, 163, 164, 170, 171, 173, 175, 179, 180, 181, 185, 186, 188, 193, 201, 206, 207, 210, 219, 234, 235, 239, 240, 242, 244, μὲ ἔχνη νήματος 147, 154, 157, 159, 167, 168, 169, 178, 193, 194, 195, 196, 197, 206, 239, ἀνάγλυφα 82, 88, 234, 239. – *Θέματα τοιχογραφιῶν*, ἀγκύλες 194, ἄκανθες 163, 197, ἀμειβόντες στικτοὶ 212, 239, ἀντρικὲς μορφὲς 173, ἄνθη 145, 146, 160, κρόκου 109, ἀσπίδα 151, 178, 185, ὀκτώσχημη 148, 203, 205, 237, βράχοι 145, 146, 161, 168, 187, 237, βραχοειδὲς 161, βραχῶδες τοπίο 146, γιρλάντες 180, 181, γωνία 154, διαγράμμιση 147, 149, 152, 153, 154, 162, 165, 167, 169, 170, 177, 179, 184, 190, 196, 197, 238, δέντρα 153, 169, 187, 198, 204, 205, δόμοι 185, 192, 193, 240, δορὰ ζώου 210, 236, ἔνδυμα 147, γυναικεῖο 197, 238, ἐσθήτα γυναικεῖα 179, 236, ζῶα 170, 178, ἡμιελλείψεις 159, 212, ἡμικύκλια 145, 158, 166, 167, 179, 206, 212, 238, ὁμόκεντρα 186, 189, θριγκὸς 98, 163, 177, 204, 237, θύρες 181, 237, θύσανοι 172, καταλειβάδες 163, κέρατα καθοσιώσεως 163, 192, 237, κίονες 180, 236, 240, κιονόκρανα 180, 236, 237, 240, κιονοστοιχία 180, 181, κλάδοι 144, 146, 161, 168, 205, 237, κορυφὲς κυματοειδεῖς 149, κρόσσια 145, 193, 194, κτίρια 181, 192, 193, 235, 240, λοφίο 171, 172, λωρίδες 189, 200, 201, μετόπες 186, 190, μίσχοι 158, 160, παράθυρα 192, πετάλια 195, πῖλοι 171, 172, 236, πῶδι ἀνθρώπινο 175, προσκυνήτριες 179, 236, πομπή

- ἀνδρῶν 84, 171, 173, 174, 235, 236, 240, πρόσο-
 ψη σπιτιοῦ 91, ριπιδιόσχημο 160, 167, 169, 170,
 ρόδακες 202, 212, 234, 238, σὲ ζώνη 207, σὲ
 σειρὰ 116, 170, σταυροειδεῖς 199, 238, τετρα-
 πλοῖ 186, ρόμβοι 147, 188, σεῖστρα 172, 236,
 σπεῖρες 211, 238, τρέχουσες 147, 238, σπῖτι 181,
 219, σταυροῖ 190, 238, στοὰ 181, σχήματα
 γλωσσοειδῆ 205, γωνιώδη 156, ἐλλειψοειδῆ
 143, 203, ἡμιελλειπτικὰ 212, καμπύλα 146, 148,
 186, 188, 196, 201, 211, κυκλικὰ 148, 183, 205,
 211, 212, λογχοειδῆ 134, μαστοειδὲς 161, ὀξύλη-
 κτα 144, σταγονοειδῆ 144, στρογγυλὰ 187, 211,
 σφηνοειδῆ 201, τετράγωνα 148, τριγωνικὰ 147,
 157, 184, φυλλοειδῆ 209, σφήνα 197, 200,
 ταῦρος ἀνάγλυφος 88, 176, 239, τοῖχος ἰσοδο-
 μικὸς 236, 237, τοιχοδομία 180, τόξα ὁμόροπα
 194, τριάκανθες 178, 179, 237, 238, τρίγωνα
 161, 166, 179, 184, 206, 211, 238, τριακανθωτὸ
 149, φλόγα 204, φολίδες 152, 167, 198, 199, 200,
 204, 238, 240, φολιδωτὸ 196, 199, 201, φύλλα
 160, 169, φυτὰ 144, 166, 168, 238, χιτῶνες 172,
 χταπόδια 150, 151, 158, 196, 235, 237, ψάρια
 150, 151, 237. – *τεχνικές*, fresco 239, fresco secco
 211, 239.
 Κοράκου 241
 κοχύλια, Arca Noae, 53, 233, Murex Brandaris 53,
 233, Murex Trunculus 8, 233, Spondylus Gae-
 deropus 8, 40, 56, 72, 233, θυρίδα καρδίου 127,
 233, πορφύρα 127
 κρασι 84
 κτίριο Δ 240, τῶν Καλλιτεχνῶν 240, 244, τοῦ Κυ-
 κλωπείου Ἀνδῆρου 240,
 κωνίδια 8, 17, 63, 70, 92, 96, 104, 116, λίθινα (στεα-
 τίτης) 15, 22, 46, 53, 65, 70, 72, 82, 93, 97, 109,
 120, 123, 127, 130, 133, 134, 137, 139, 140, 233,
 πήλινα 97, 233
 Λαδαιπόρου συγκρότημα 215 (βλ. καὶ οἰκία)
 λάδι 84
 λίθινα ἀντικείμενα 96
 Μενελάιο 241
 Μιδέα 241
 Μουριατάδα, 241
 Μουσεῖο Μυκηνῶν 222, 234
 Μουσεῖο Ναυπλίου 234
 ΝΔ. Συνοικία 240
 νῆμα, ἴχνη στὴ βάση λεκανιδίου ἢ κυάθου 127
 Νιχώρια 241
 νόμισμα Ἄργους χάλκινο 94, 215, 229, 233
 ξυλοδεσιὰ 98
 Οἰκία στὶς Πλάκες 1, 215, 219, 222, 223, 231, 232,
 239, 244, τῆς Ἀναβάθρας 240, τοῦ Ἀρχιερέως
 240, τῶν Ἀσπίδων 240, 244, τοῦ Λαδαιπόρου
 240, 244, τῆς Παναγίας 240, Πέτσα 215, 240,
 τῶν Σφιγγῶν 240, 244, τῶν Τριπόδων 215, 240
 ὀπεὺς χάλκινος 130, 133, 233
 Ὀρχομενὸς 241
 ὀστὰ 31, ἀστράγαλος 40, 233, δόντια 46, 233
 ὄστρεα 7, 46, 53, 123, 233
 ὀχέτοι 218, 223, 226, 229, 233
 Παλλάδιο 242
 Παναγίας συγκρότημα 215
 παραστάδες 218
 περιτοίχισμα τετράπλευρο 87
 περόνες ἐλεφάντινες 99, 104, 109, 137, 233
 πηλόπλινθοι 98
 πλακόστρωτο 74, 216
 πλέσια (κιτρινόχωμα) 3
 πλινθοδομή 98
 ποδιὰ παραθύρου 98
 Πρόσυμμα 242
 Προφήτη Ἡλία λόφος 1, 215
 πύλη ἀκρόπολης βόρεια 1, τῶν λεόντων 181, 237
 Σιταποθήκη 240
 σκάλες 1, 17, 31, 99, 218, 223, 226, 229, 237, 238,
 239
 σκελετοὶ 120, 134, 220
 Steffen B. 1
 στήλη ἐπιτύμβια 242
 στρωτῆρες 84, 218
 Συγκρότημα Μ-Λ 240
 σφραγιδόλιθος ἀπὸ στεατίτη 92, 233
 ταφὲς 134, 140, 220
 Τίρυνθας Κάτω Πόλη 241
 τοιχογραφίες, βλ. κονίαμα ἔγχρωμο
 τοῖχοι 1, 3, 7, 91, 92, 216, 217, 219, 220, 221
 τοῖχος Ω 3, 7, 93, 94, 98, 99, 123, 138, 140, 215, 216,
 220, 223, 229, 233
 τράπεζα προσφορῶν ἀπὸ κονίαμα 90, 180, 219
 Τσουντας, Χρ. 215, οἰκία Τσ. 240

ὑπέρθυρα 238
ὑποδοχή ἀγγείου 90, 95
ὑποδοχή ἀπὸ κονίαμα 91

Φυλακωπὴ 241

χαλίκι μὲ ὀπὴ 97

χάντρες 88, 90, 97, 233
χρωστικὲς οὐσίαι 137, 233
χώρισμα κτιστὸ 95, 97

ψηφοὶ 88

Wace, A. J. B. 215, 240

ΠΙΝΑΚΕΣ

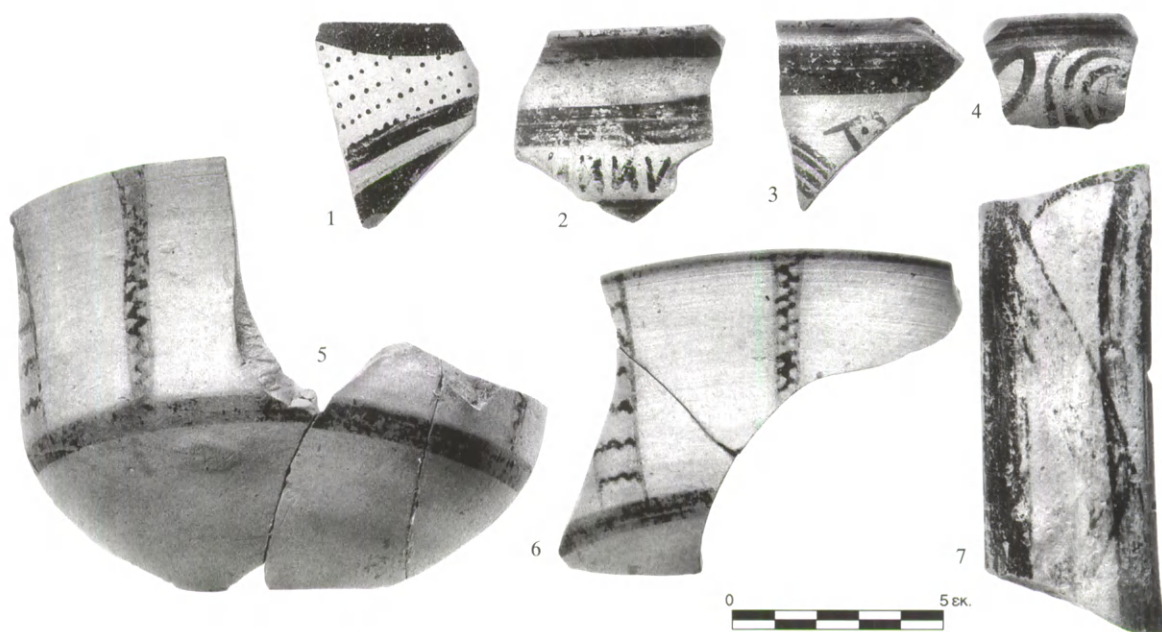
α. Τὸ πλάτωμα ὅπου ὁ χώρος τῆς ἀνασκαφῆς.

β. Ἡ ἀνασκαφή ἀπὸ Δ.

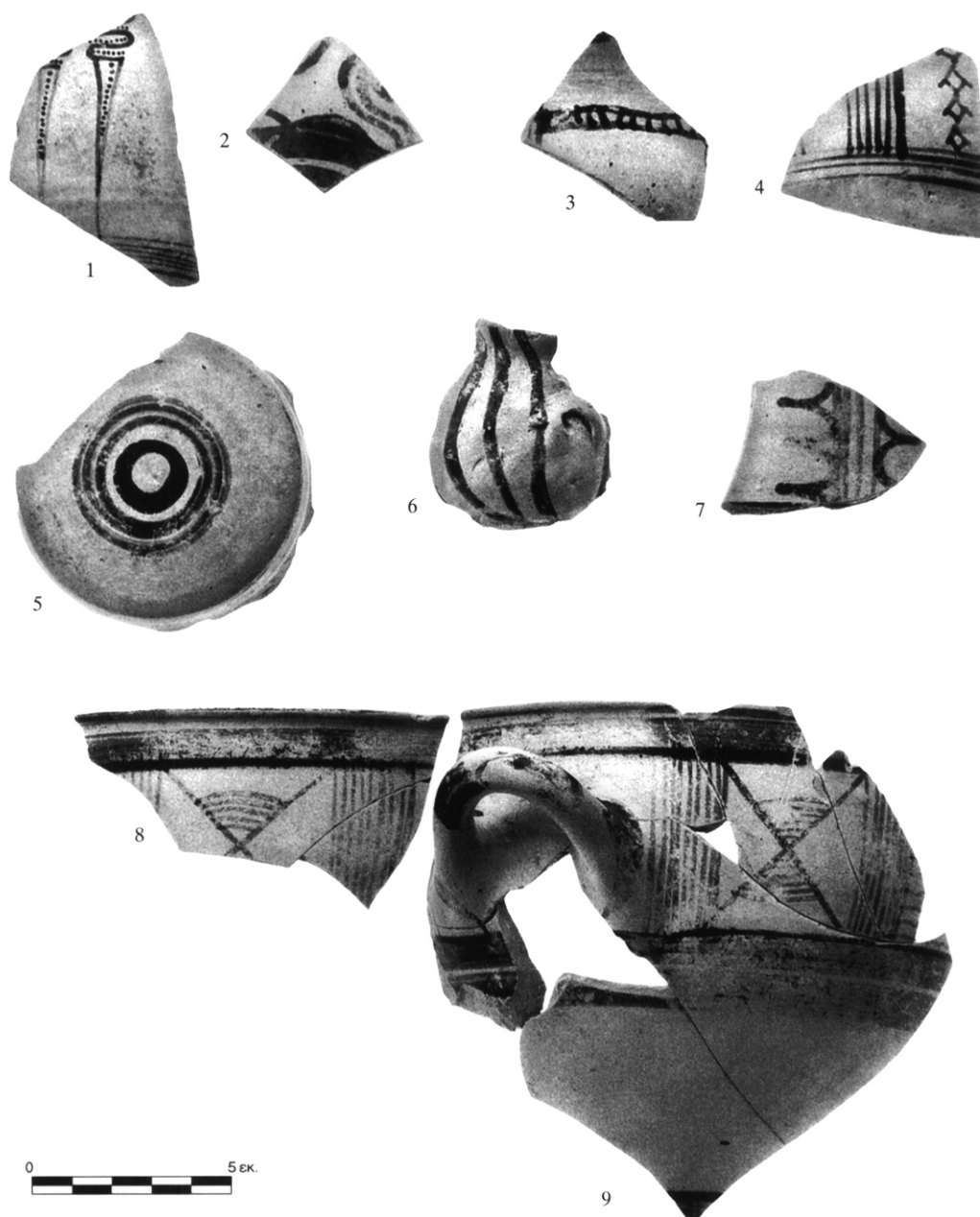
α. Δοκιμαστική τάφος πρὸς Ν. τῆς ἀνασκαφῆς.

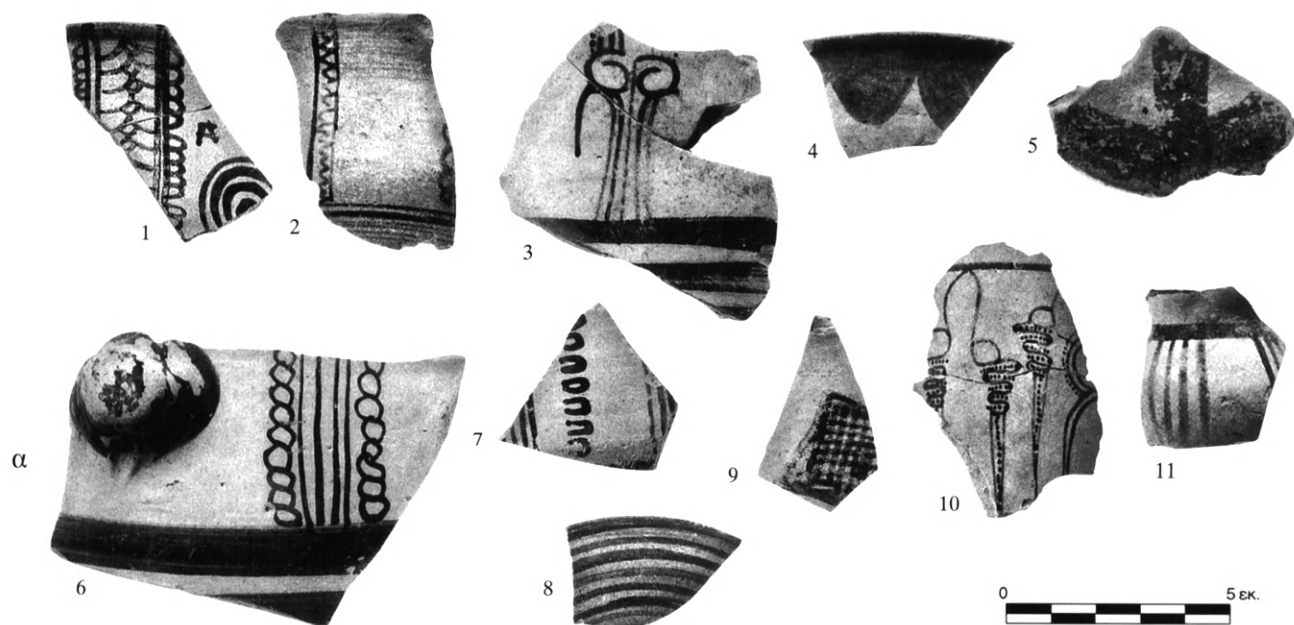
β. Κεραμεικὴ ἀπὸ τὰ βαθύτερα στρώματα τοῦ δρόμου.

Ἡ σκάλα καὶ ὁ ὀχετός.

Κεραμεική από την επίχωση του ψηλότερου τμήματος της σκάλας.

α. Ώστρακα ἀπὸ τὶς χαμηλότερες βαθμίδες τῆς σκάλας.

β. Σκύφος ἀπὸ τὶς χαμηλότερες βαθμίδες τῆς σκάλας.

Κεραμεική από την επίχωση του όχετου.

Κεραμεική από την επίχωση του όχθη.

α. Κύλιξ μόνωτη ἀπὸ τὴν ἐπίχωση τοῦ ὀχετοῦ.

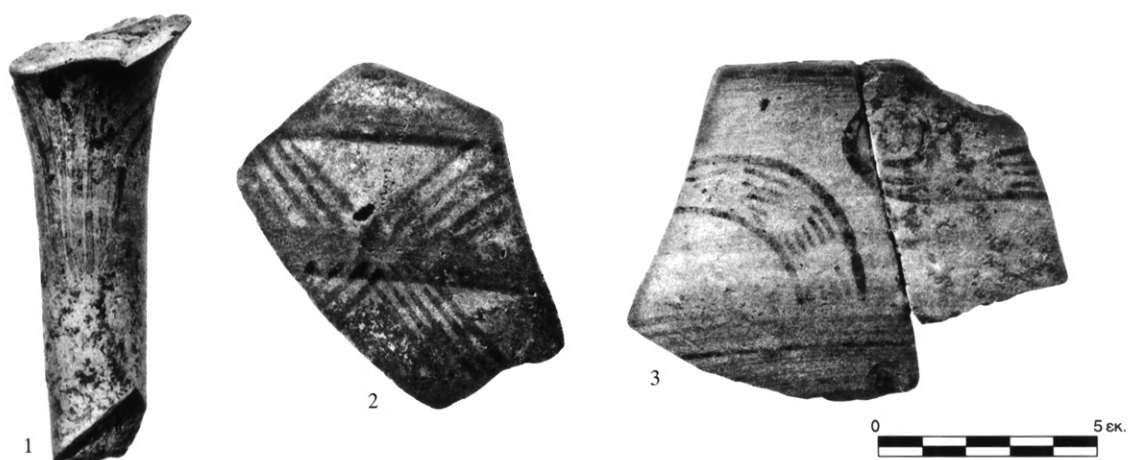
β. Κύλιξ μόνωτη ἀπὸ τὴν ἐπίχωση τοῦ ὀχετοῦ.

α. Σκύφος ἀπὸ τὴν ἐπίχωση τοῦ ὀχετοῦ.

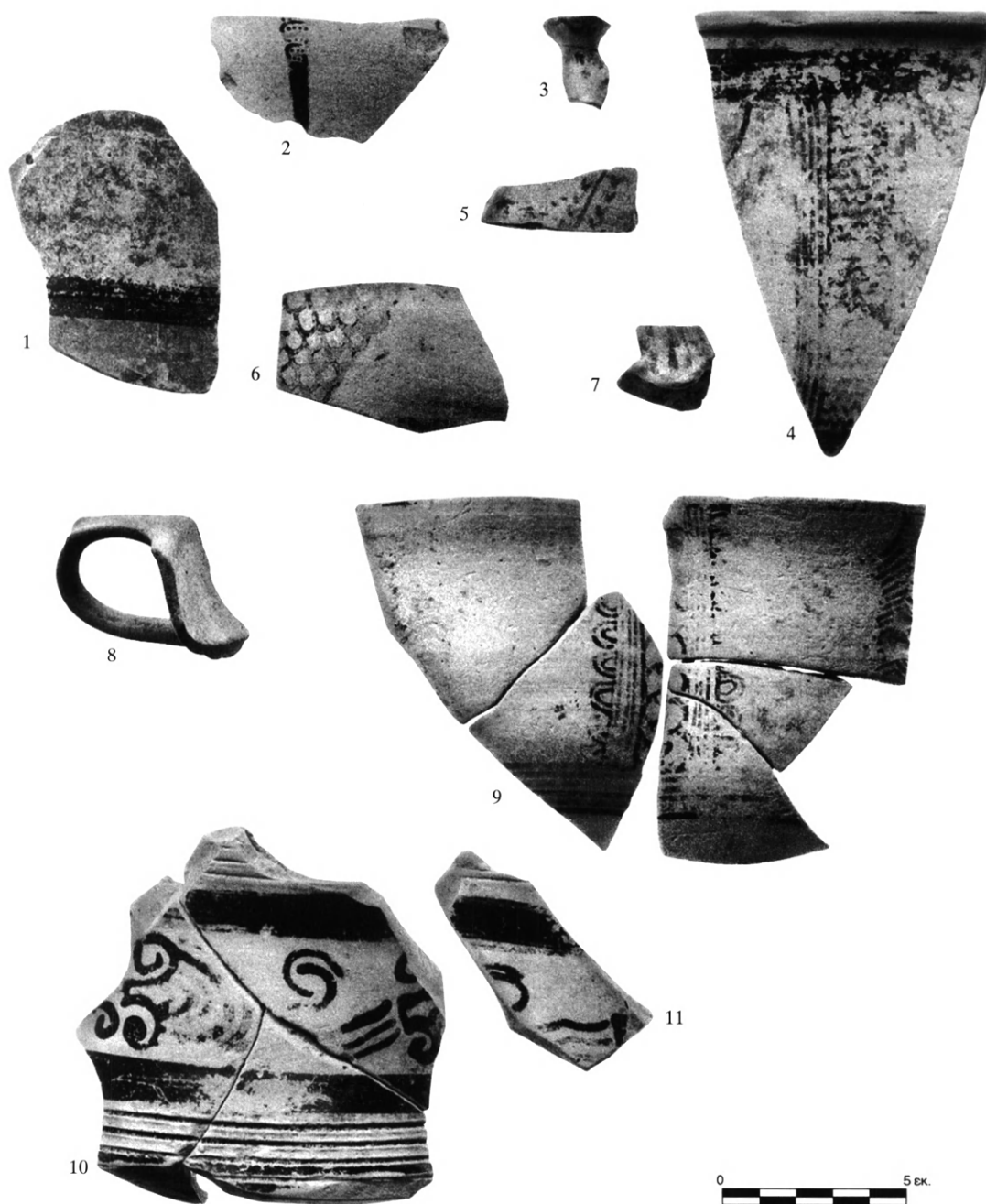
β. Ἡ Αὐλὴ ἀπὸ Α.

α. Κεραμεική από τὸ ἐπιφανειακὸ στρώμα τῆς Αὐλῆς.

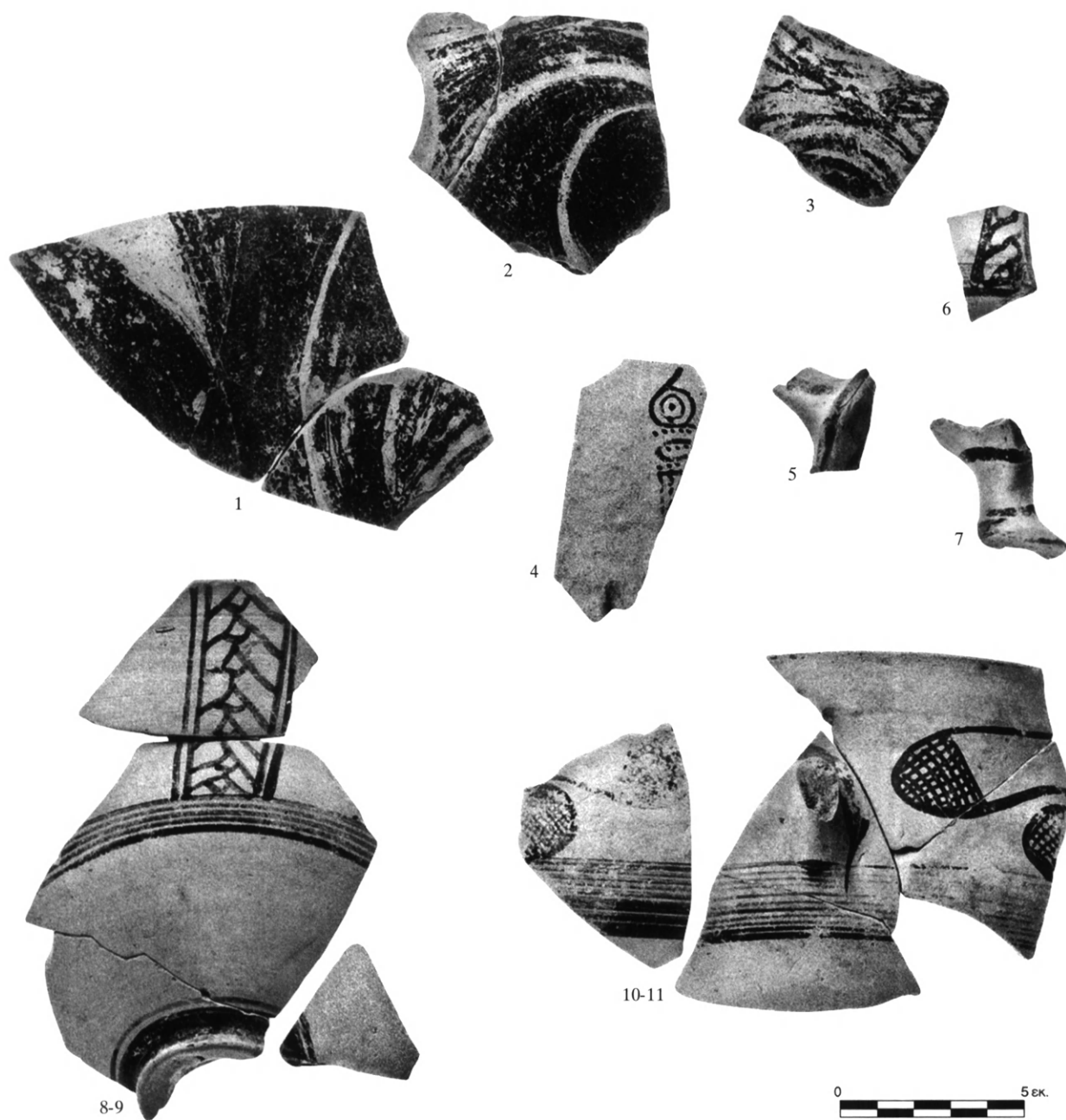
β. Κεραμεική από τὸ ἐπιφανειακὸ στρώμα τῆς Αὐλῆς.

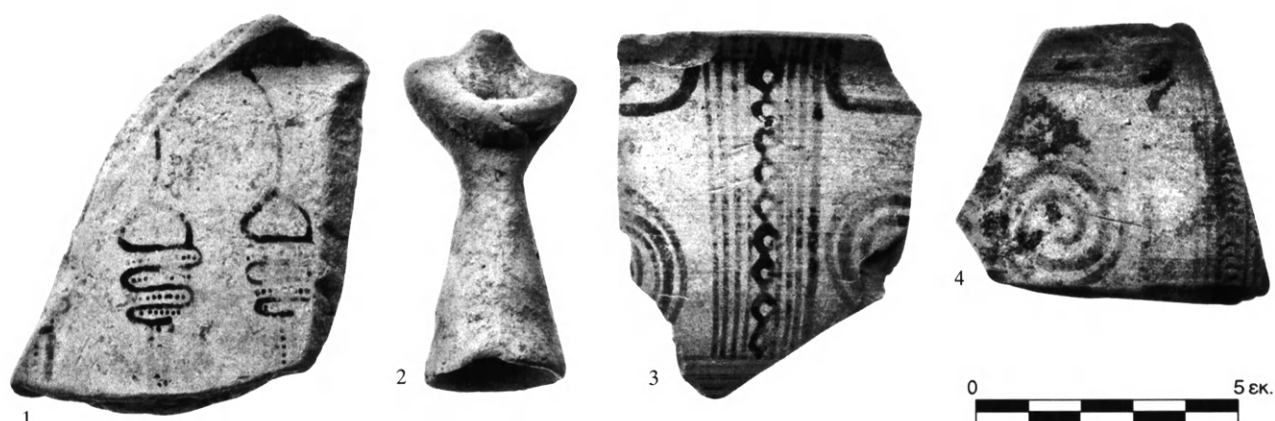
α. Κεραμεική ἀπὸ τὸ ἐπιφανειακὸ στρώμα τῆς Αὐλῆς.

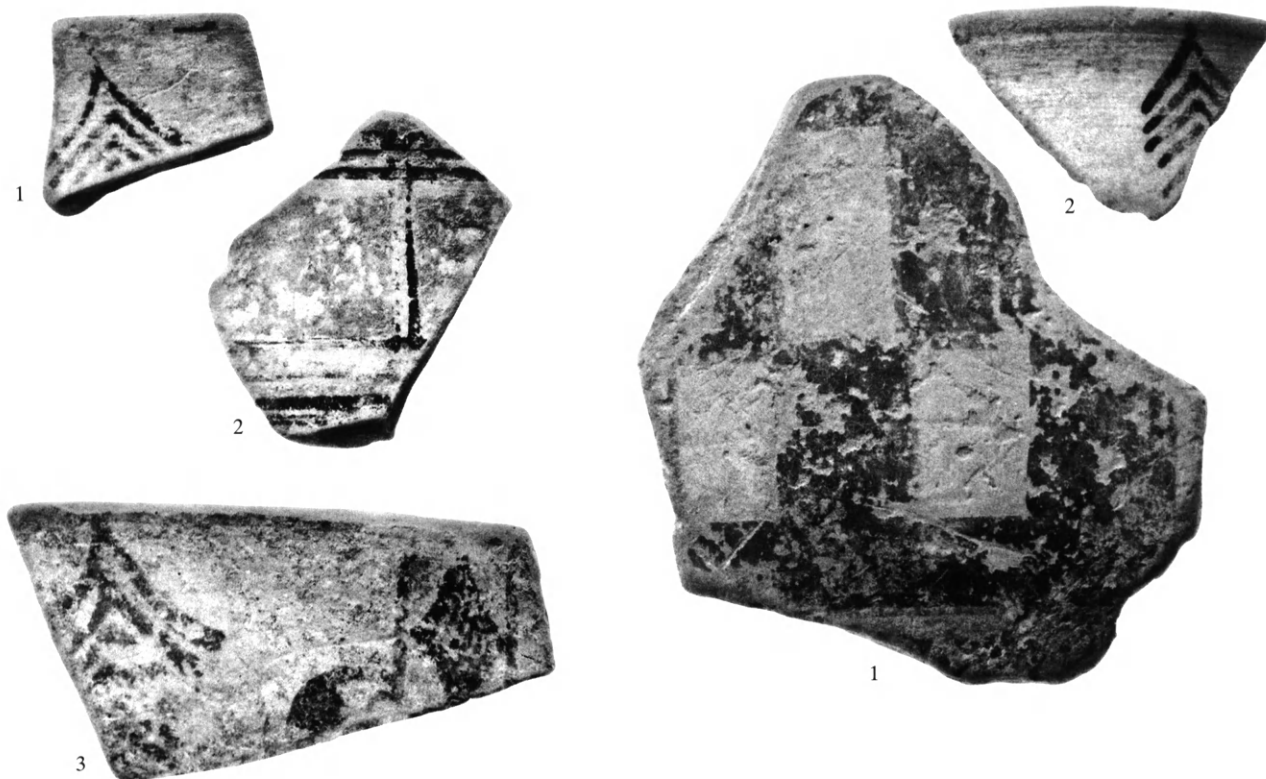
β. Ὑστρακο ἀπὸ τὸ ἐπιφανειακὸ στρώμα τῆς Αὐλῆς.

Κεραμεική από τὸ ἐπιφανειακὸ στρώμα τῆς Αὐλῆς.

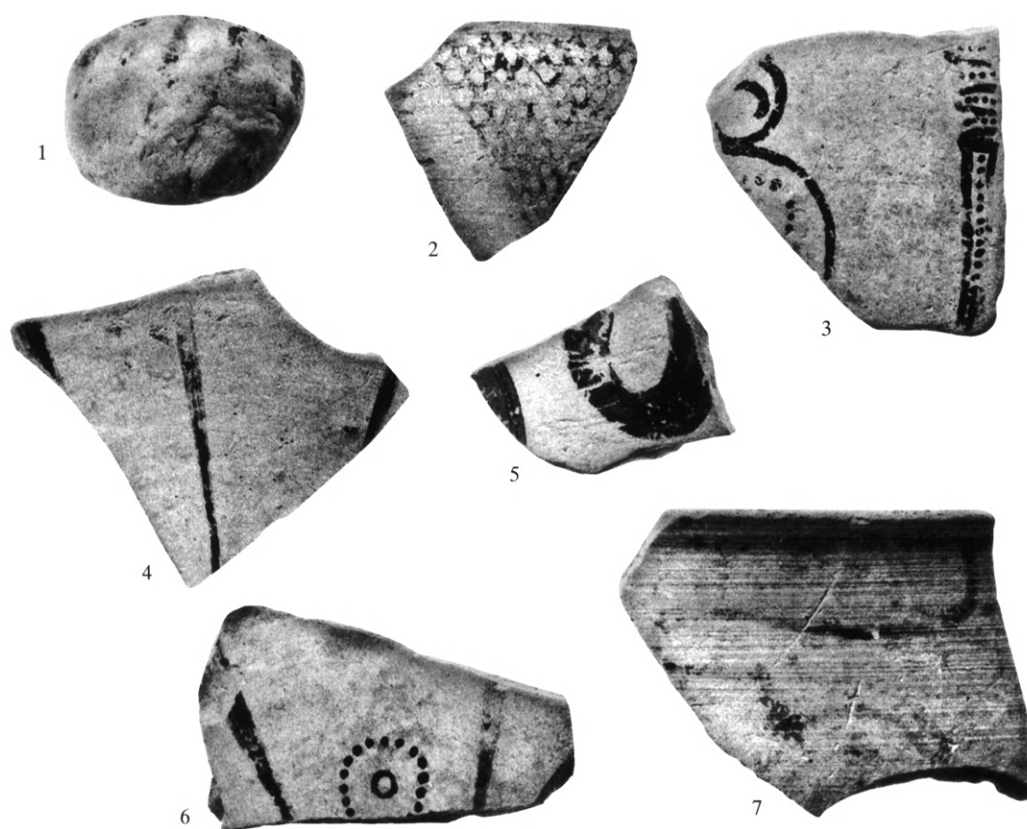

α. Κεραμεική από τὸ ἐπιφανειακὸ στρώμα τῆς Αὐλῆς.

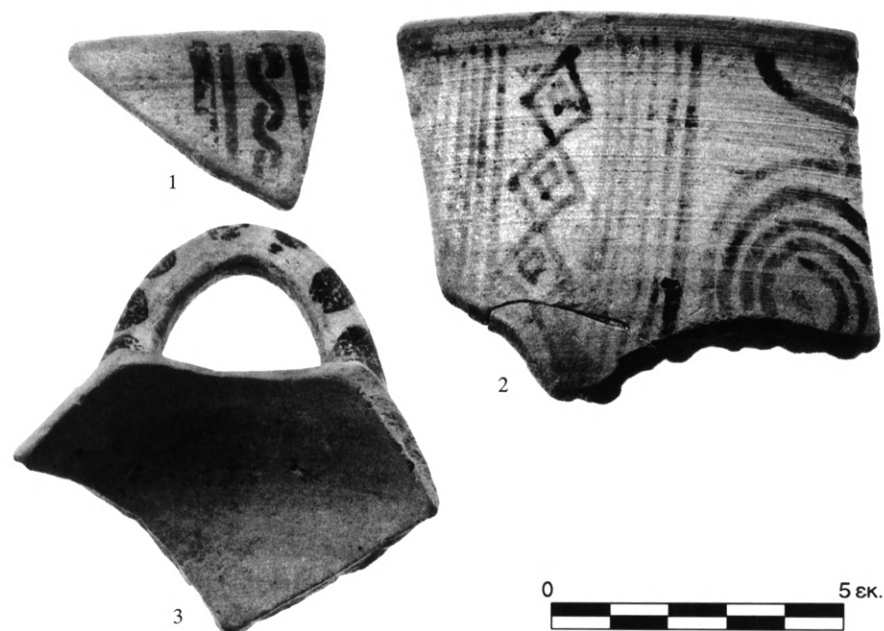

β. Κεραμεική από τὸ ἀνατολικὸ τμήμα καὶ τὴ ΝΑ. γωνία τῆς Αὐλῆς.

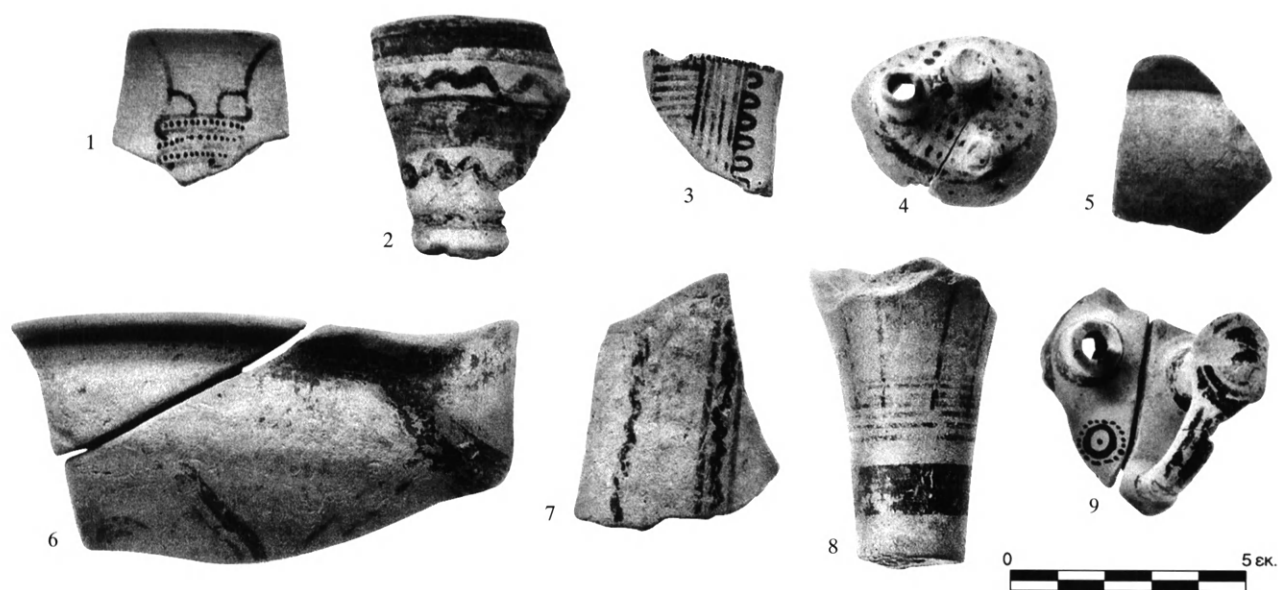
γ. Ὑστρακα ἀπὸ τὸ ἀνατολικὸ τμήμα καὶ τὴ ΝΑ. γωνία τῆς Αὐλῆς.

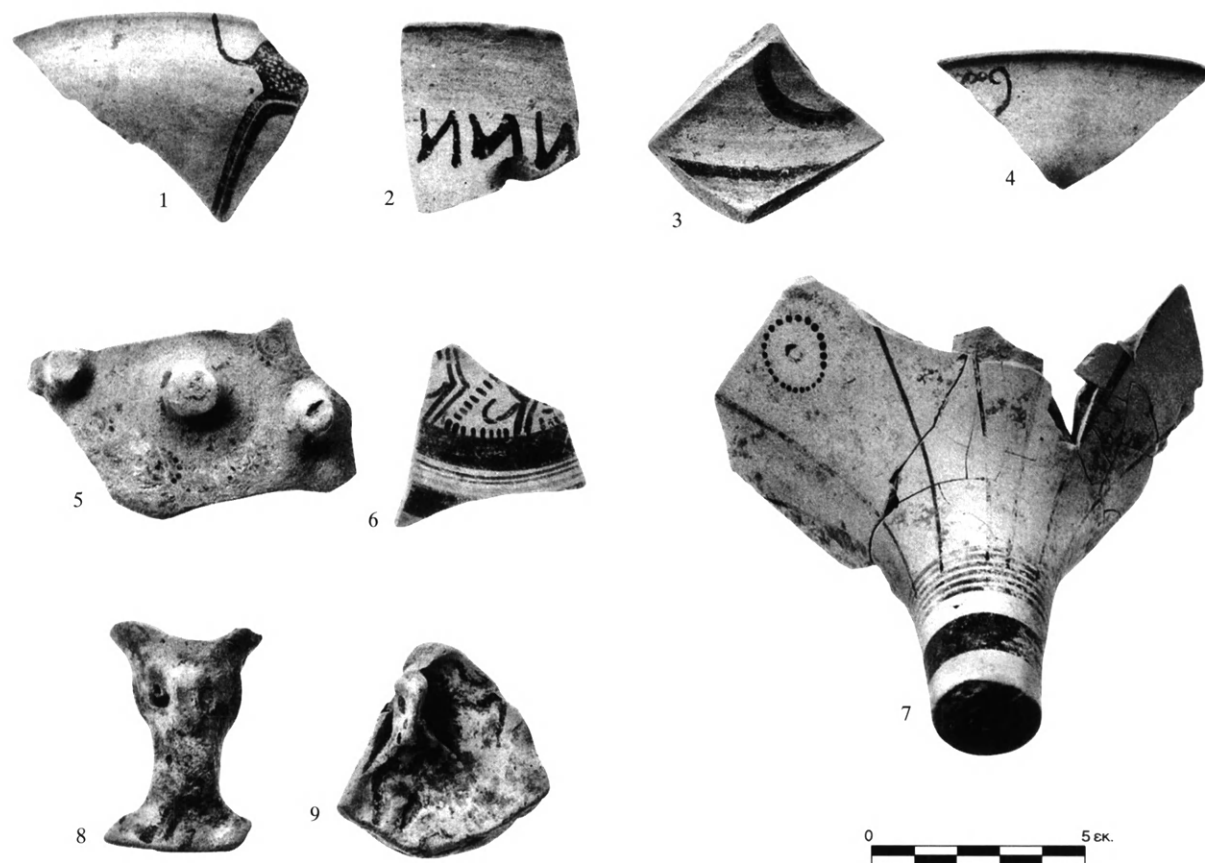
α. Κεραμεική από τὸ ἀνατολικὸ τμήμα καὶ τῇ ΝΑ. γωνία τῆς Αὐλῆς.

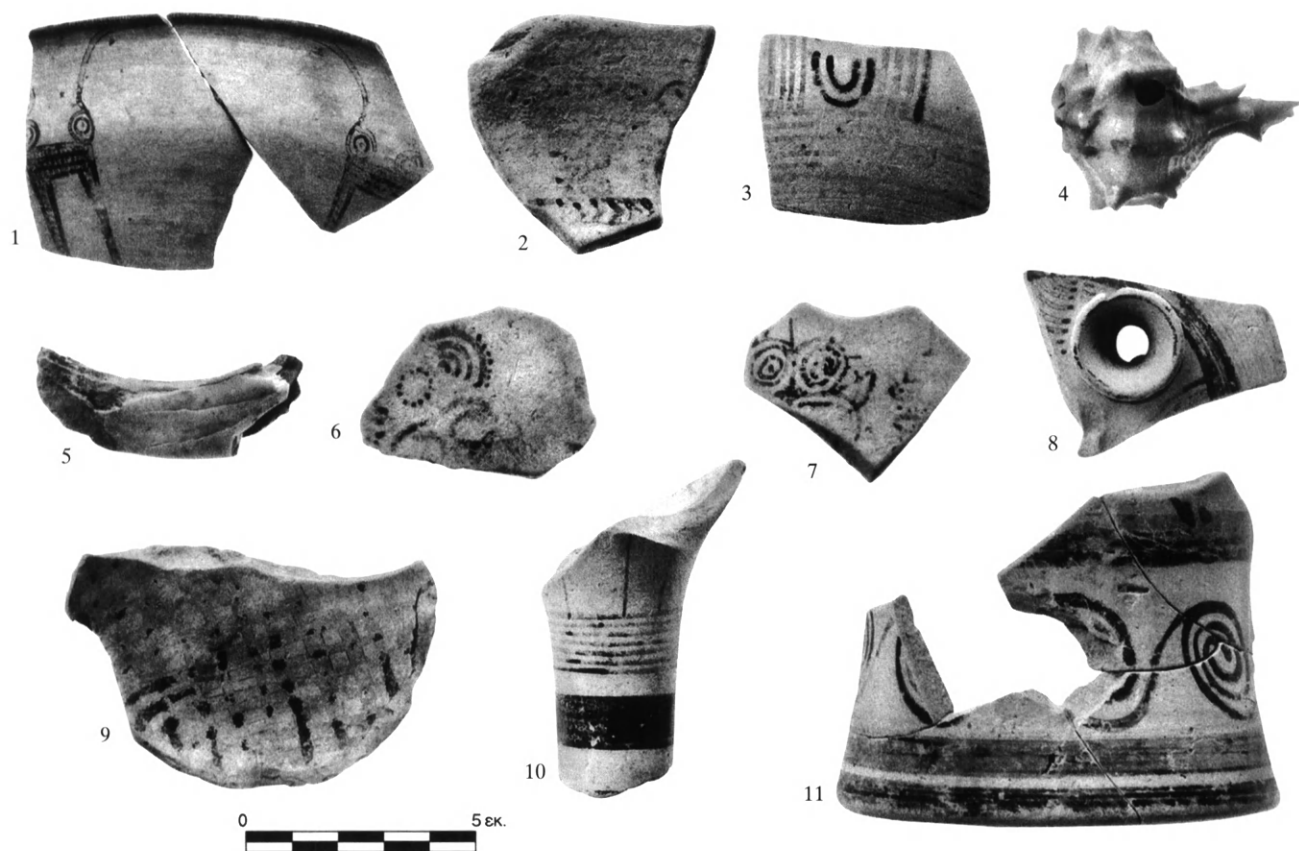
β. Ώστρακα ἀπὸ τὸ ἀνατολικὸ τμήμα καὶ τῇ ΝΑ. γωνία τῆς Αὐλῆς.

α. Κεραμεική ἀπὸ τὸ δάπεδο τοῦ δυτικοῦ τμήματος τῆς Αὐλῆς.

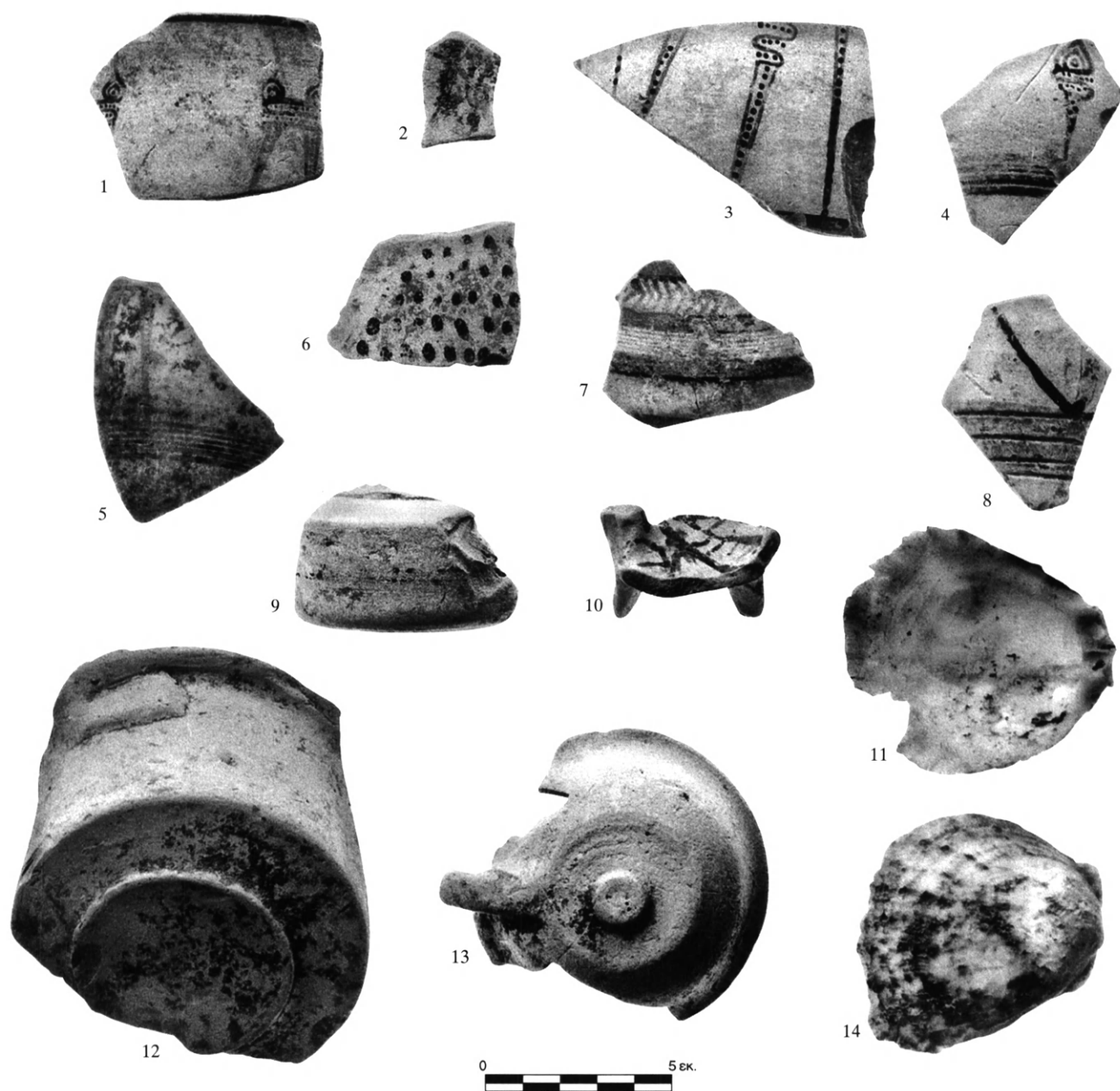
β. Κεραμεική ἀπὸ τὸ δάπεδο τοῦ δυτικοῦ τμήματος τῆς Αὐλῆς.

α. Κεραμεική και ὄστρεο ἀπὸ τὸ δάπεδο τοῦ δυτικοῦ τμήματος τῆς Αὐλῆς.

β. Κεραμεική ἀπὸ τὸ δάπεδο τοῦ δυτικοῦ τμήματος τῆς Αὐλῆς.

Κεραμεική και μικρά εύρηματα από την επιφάνεια του βράχου της Αύλης.

Κεραμεική από τὸ ἀνατολικὸ τμήμα τοῦ Δωματίου 1.

Άγγεῖα δαπέδου τοῦ Δωματίου 1.

α. Σταμνίσκος ἀπὸ τῇ ΝΑ. γωνία
τοῦ Δωματίου 1.

β. Πιθόσταμνος ἀπὸ τὸ πόδι τοῦ νοτίου τοίχου
τοῦ Δωματίου 1.

α. Πρόχους από τη ΝΔ. γωνία του
Δωματίου 1.

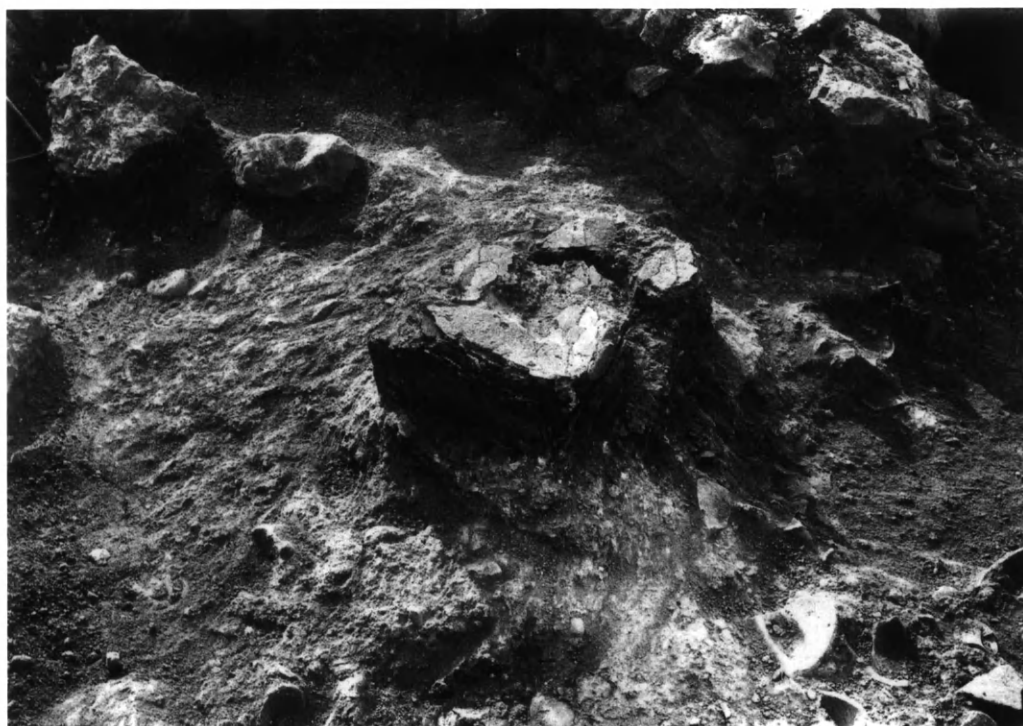

β. Ψευδόστομος από τη ΝΔ. γωνία
του Δωματίου 1.

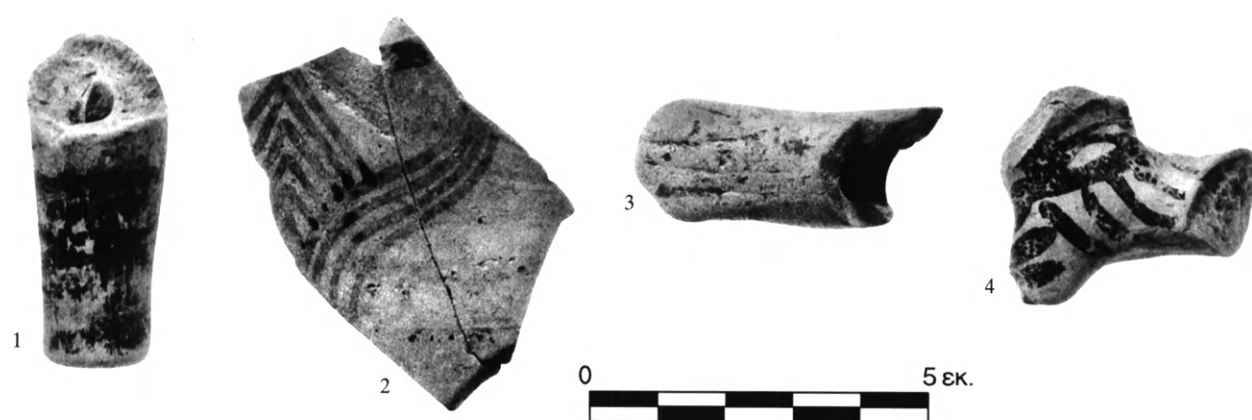

α. Τὸ Δωμάτιο 2 ἀπὸ Α.

β. Φορητὴ ἐστία ἢ βωμίσκος τοῦ Δωματίου 2 (βλ. καὶ πίν. 61α).

α. Όστρακα από τη ΝΑ. γωνία του Δωματίου 2.

β. ΒΔ. γωνία του Δωματίου 3, στρώματα δαπέδου και τομή στην ύποδομή του δωματίου.

α. Κεραμεική από την ύποδομή τοῦ δαπέδου τοῦ Δωματίου 3.

β. Ὅστρακο ἀπὸ τὴν ἐπίχωση ἐγκαταλείψεως τοῦ Δωματίου 3.

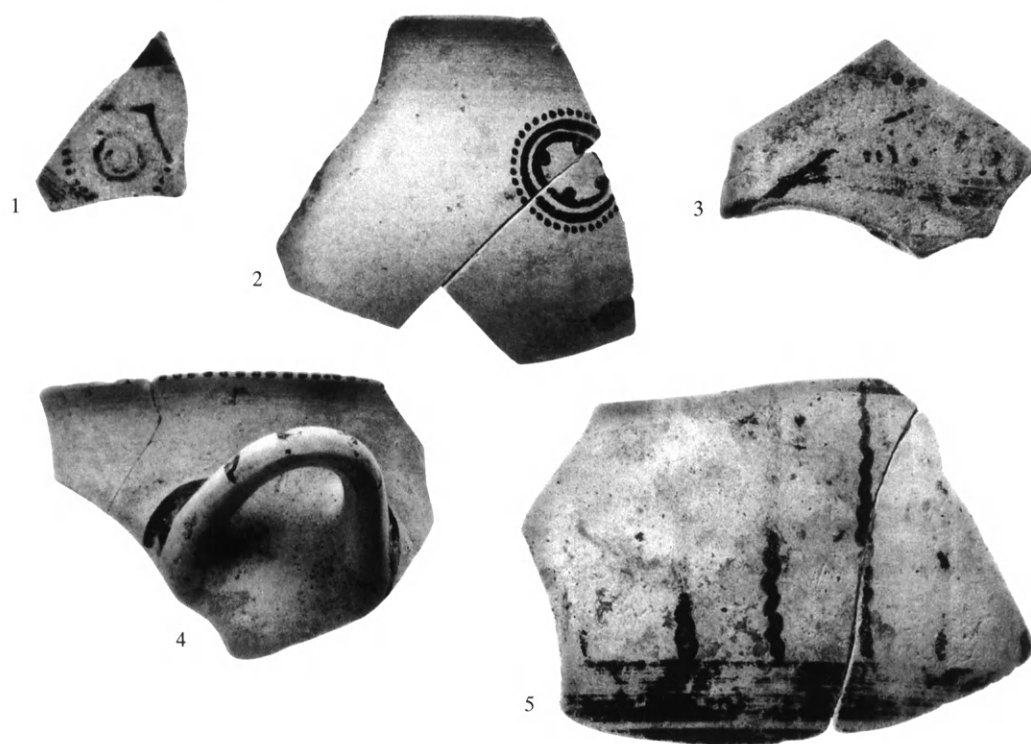
γ. Ὅστρακα στὸ πόδι τοῦ ἀνατολικοῦ σκέλους τοῦ βορείου τοίχου τοῦ Δωματίου 3.

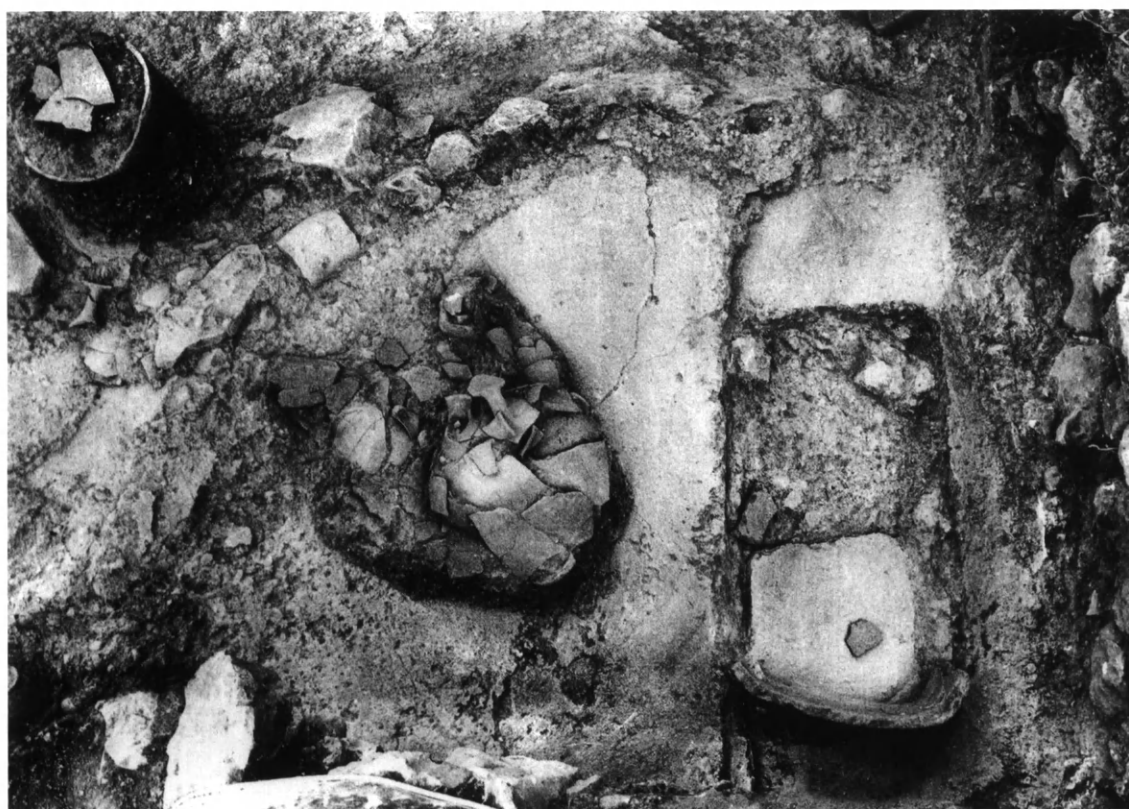
α. Δωμάτιο 4, από Α.

β. Κεραμεική από την επίχωση του Δωματίου 4.

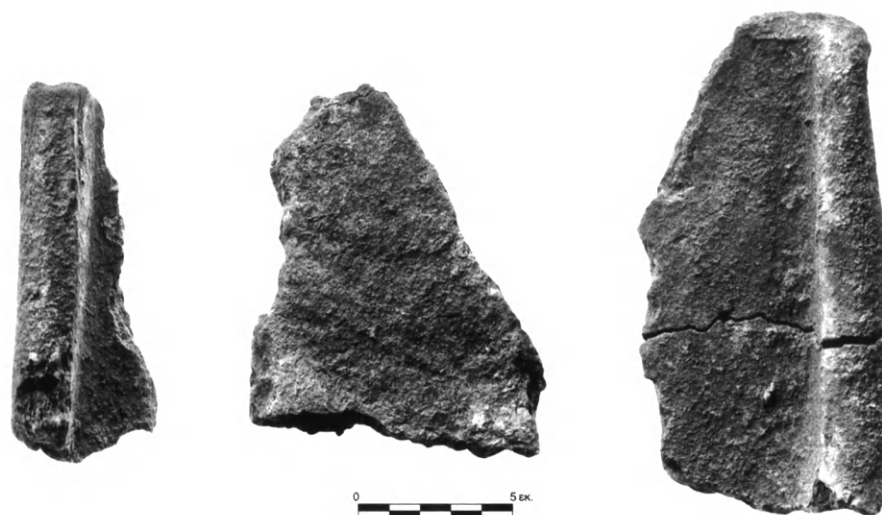
α. Κεραμεική από την επίχωση τοῦ Δωματίου 4.

β. Δωμάτιο 4. Χώρισμα ΝΑ. γωνίας με την ασάμινθο κ.χ. και τὰ κομμάτια ψευδοστόμου.

Ψευδόστομος ἀπὸ τὸ χώρισμα τῆς ΝΑ. γωνίας τοῦ Δωματίου 4.

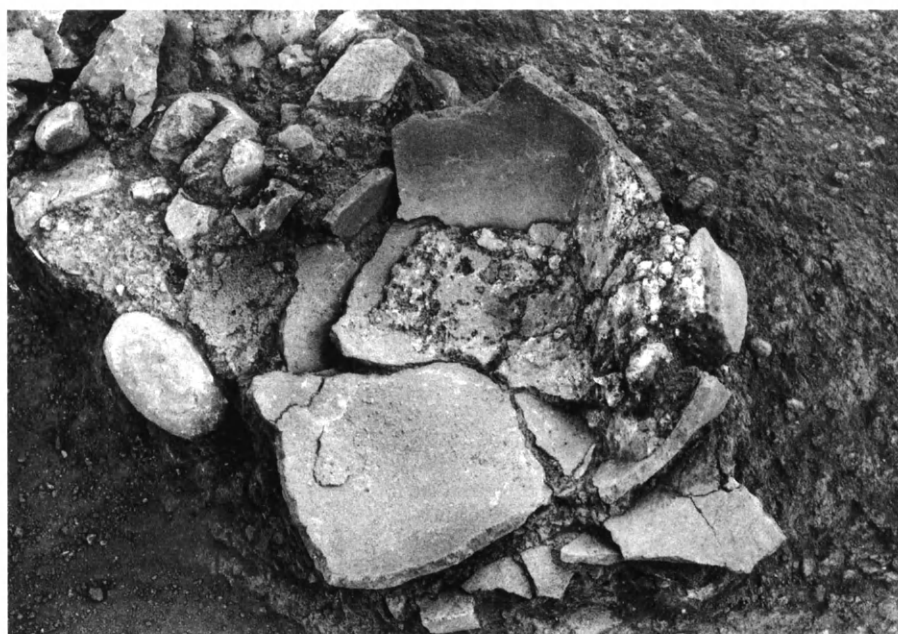
α. Κομμάτια στρωτήρος/στρωτήρων από τὸ Δωμάτιο 4.

β. Τὸ Δωμάτιο 4 με τὸ τμήμα πιθανοφρεῶς ψηλὰ ἐπάνω στὴν ἐπίχωση τοῦ δωματίου.

α. Τοιχογραφία της πομπής ἀνδρῶν κ.χ. στὸν ἀνατολικὸ τοῖχο τοῦ Δωματίου 4.

β. Τὸ κάτω μέρος τοῦ πίθου ποὺ περιεῖχε ἄσβεστο, κοντὰ στὴν παραστάδα τῆς θύρας τοῦ Δωματίου 4 πρὸς τὸ Δωμάτιο 5.

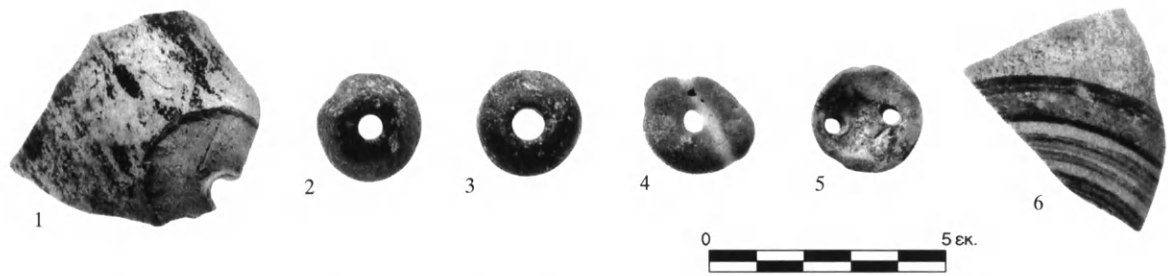
Ἡ ΒΔ. γωνία τοῦ Δωματίου 4 μὲ τεμαχισμένους πίθους.

α. Τετράπλευρο περιτοίχισμα προσκτισμένο στὸν νότιο τοῖχο τοῦ Δωματίου 4.

β. Τὸ Δωμάτιο 5 μετὰ τὴν βάση κίονος ἀπὸ Α.

α. Όστρακα καὶ κωνίδια ἀπὸ τὸ στρώμα ἐπάνω ἀπὸ τὸ δάπεδο τοῦ Δωματίου 6.

β. ΒΑ. γωνία τοῦ Δωματίου 5 μὲ τὴ στρογγυλὴ τράπεζα προσφορῶν καί, δεξιὰ της, οἱ στρώσεις κονιαμάτων, ἀπὸ τὴς ὁποῖες ἡ πρώτη μετὰ τὴν ἐπιφανειακὴ φέρει τὴν παράσταση κιονοστοιχίας (βλ. καὶ πίν. 71).

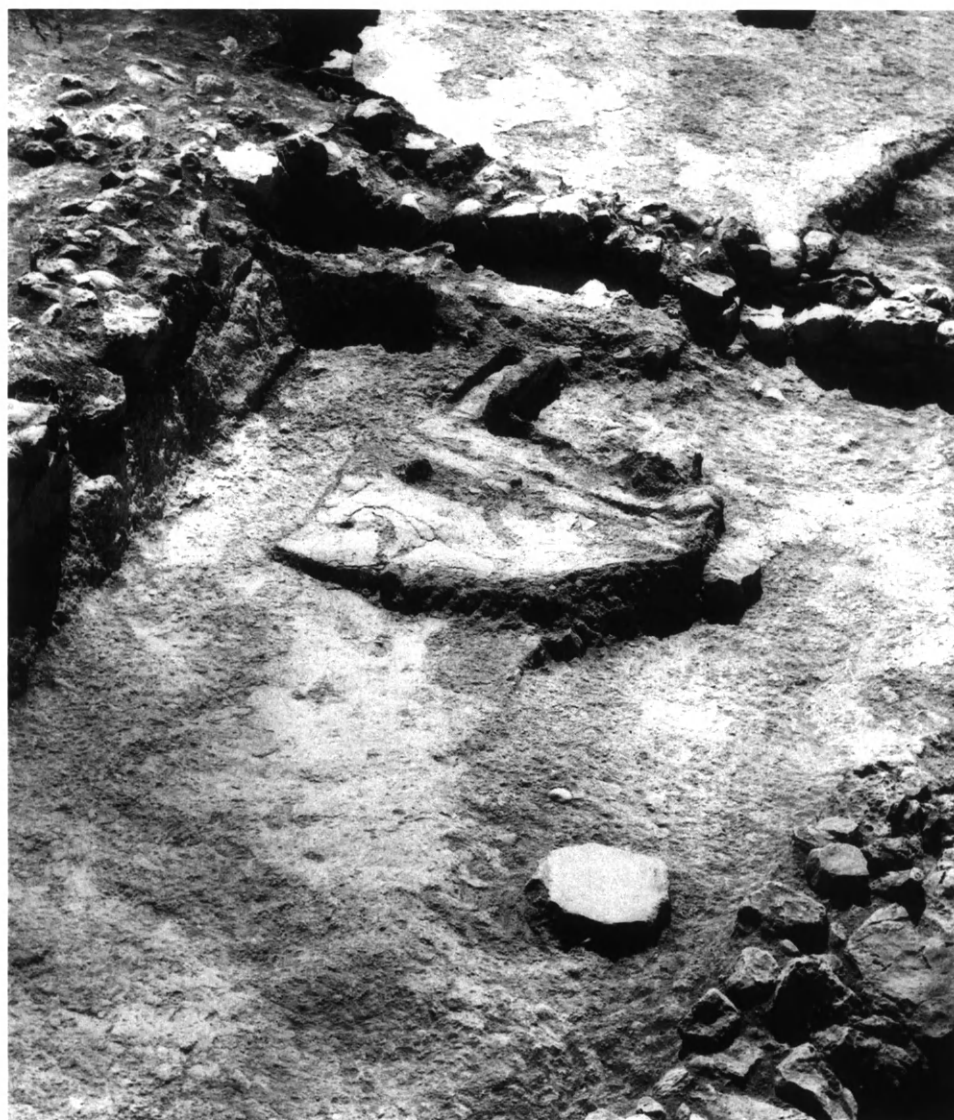
α. Χάλκινο νόμισμα του Άργους από τὰ ἐπιφανειακὰ χώματα ἔξω ἀπὸ τὴ ΒΔ. γωνία τοῦ Δωματίου 6.

β. Δωμάτια 7, 6, 5 καὶ 4 ἀπὸ Β. καὶ ὁ λοξὸς τοῖχος Ω.

α. Κύαθος ἀπὸ τὸ γέμισμα τοῦ Κατωγίου 8.

β. Δωμάτιο 6, τμήματα κονιαμάτων πεσμένα στὸ δάπεδο.

α. Σταμνίσκος ἀπὸ τὸ γέμισμα τοῦ Κατωγίου 8.

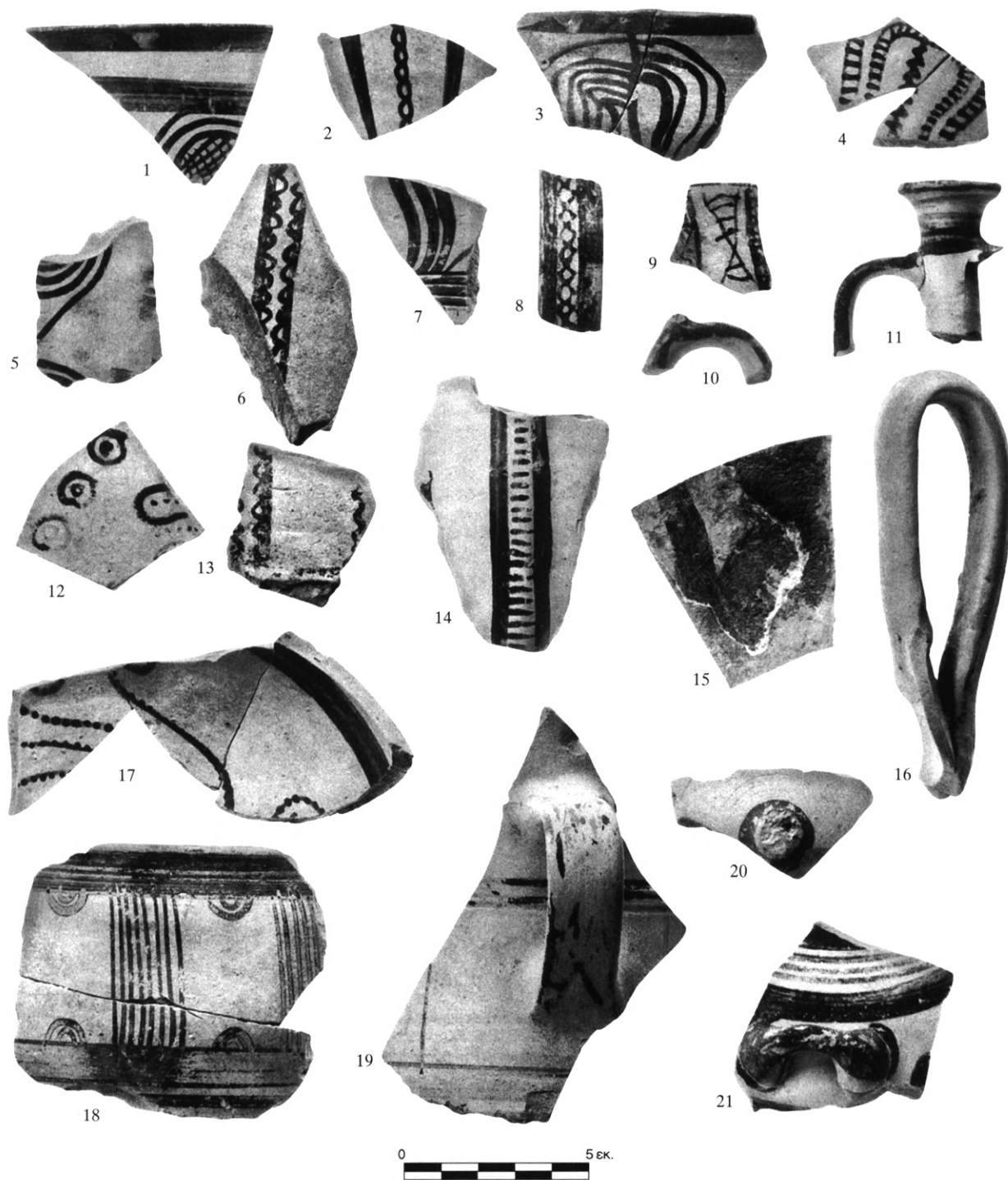
β. Δωμάτιο 7 καὶ ἡ πρὸς Β. κατάληξη τοῦ τοίχου Ω.

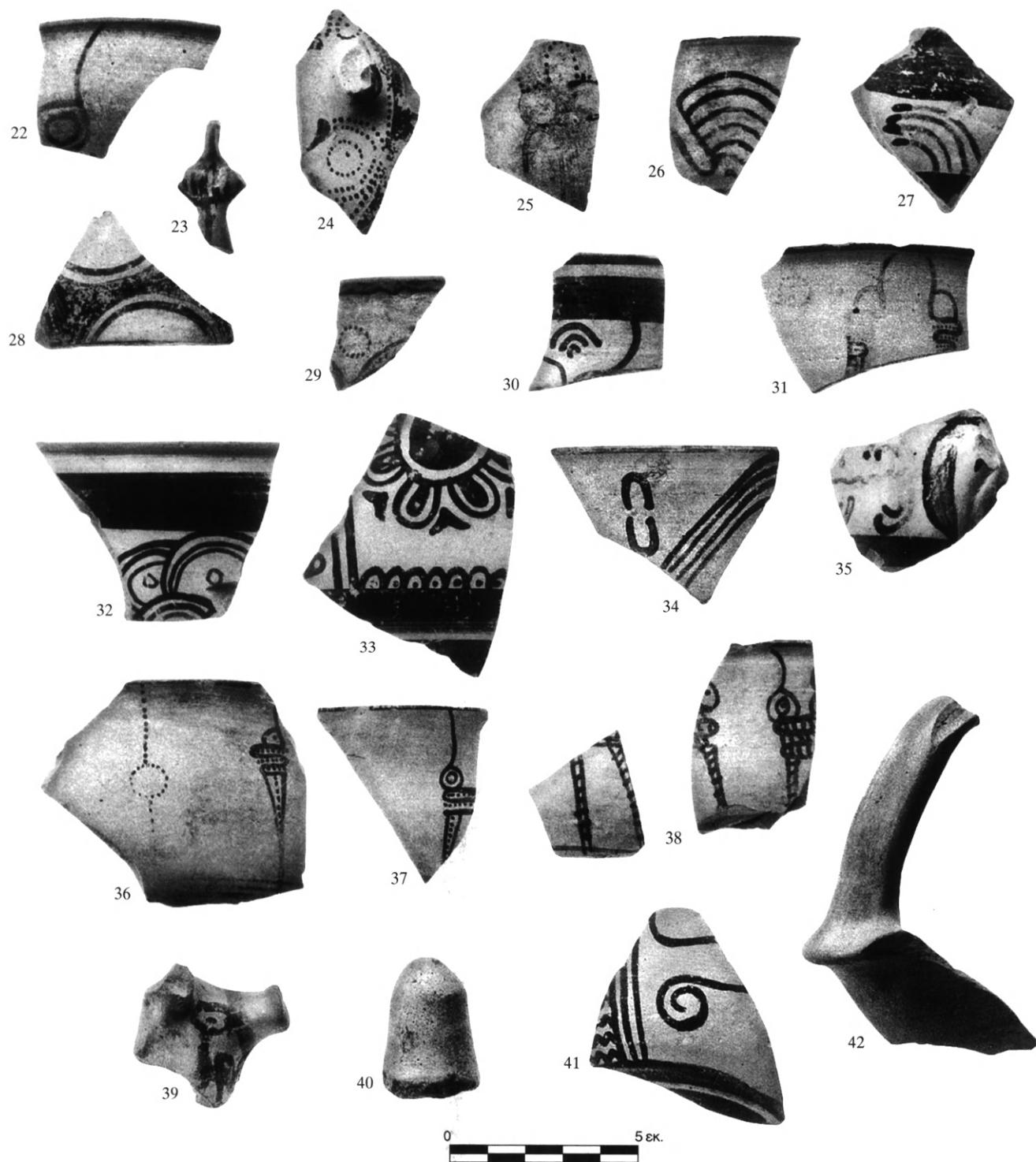
α. Κεραμεική ἀπὸ τὸ γέμισμα τοῦ Κατωγίου 8.

β. Ἀμφορίσκος ἀπὸ τὸ δάπεδο τοῦ βορείου
τιμήματος τοῦ Κατωγίου 8.

Κεραμεική από τὸ γέμισμα τοῦ βορείου τμήματος τοῦ Κατωγίου 8.

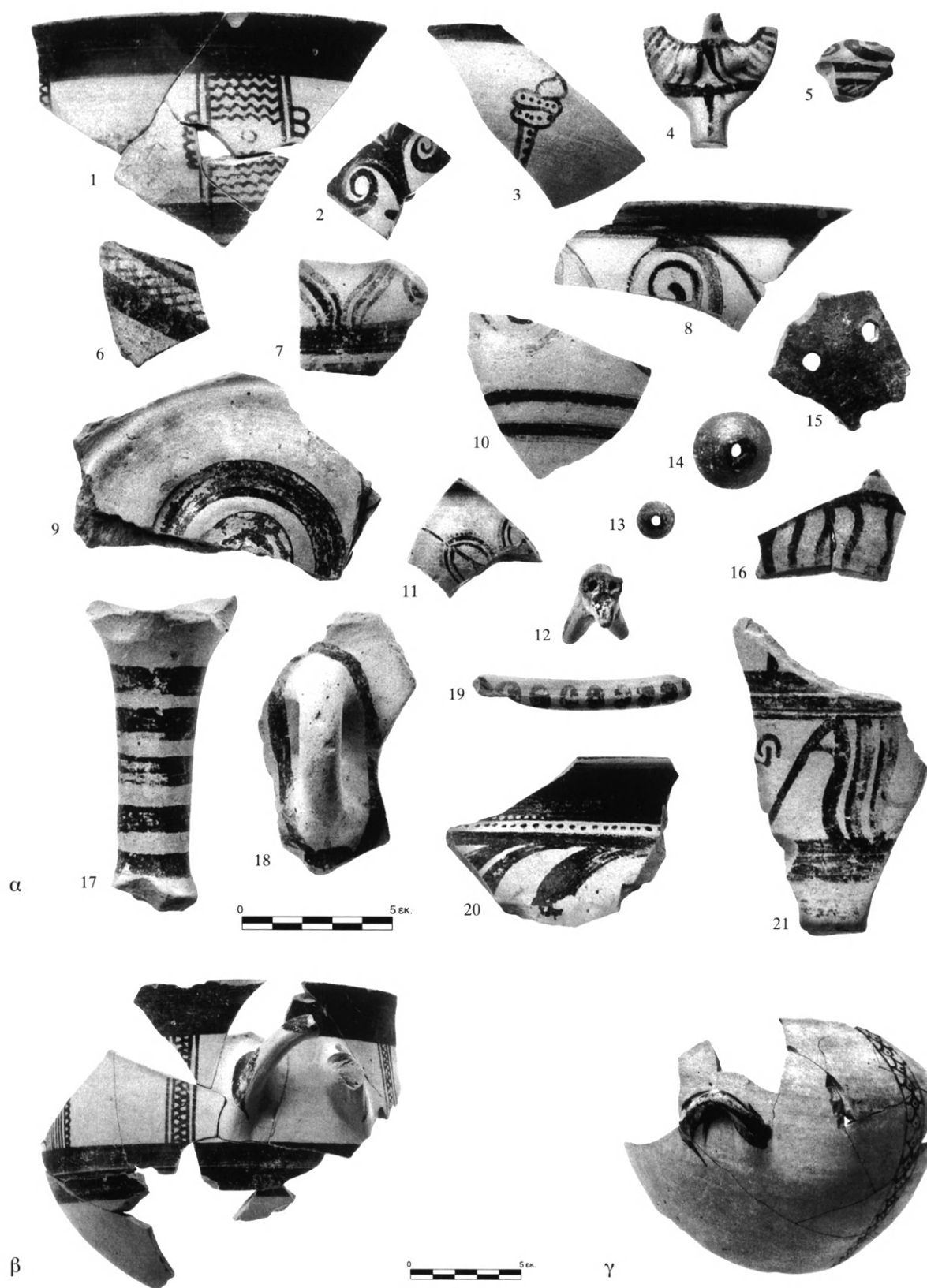
Κεραμεική ἀπὸ τὸ γέμισμα τοῦ βορείου τμήματος τοῦ Κατωγίου 8.

Κεραμεική ἀπὸ τὸ δάπεδο τοῦ βορείου τμήματος τοῦ Κατωγίου 8.

Κεραμεική ἀπὸ τὸ δάπεδο τοῦ βορείου τμήματος τοῦ Κατωγίου 8.

α-γ. Ώστρακα καὶ τμήματα σκύφου καὶ ὕδρίας συγκολλημένα ἀπὸ τὴν ἐπίχωση τοῦ Κατωγίου 9.

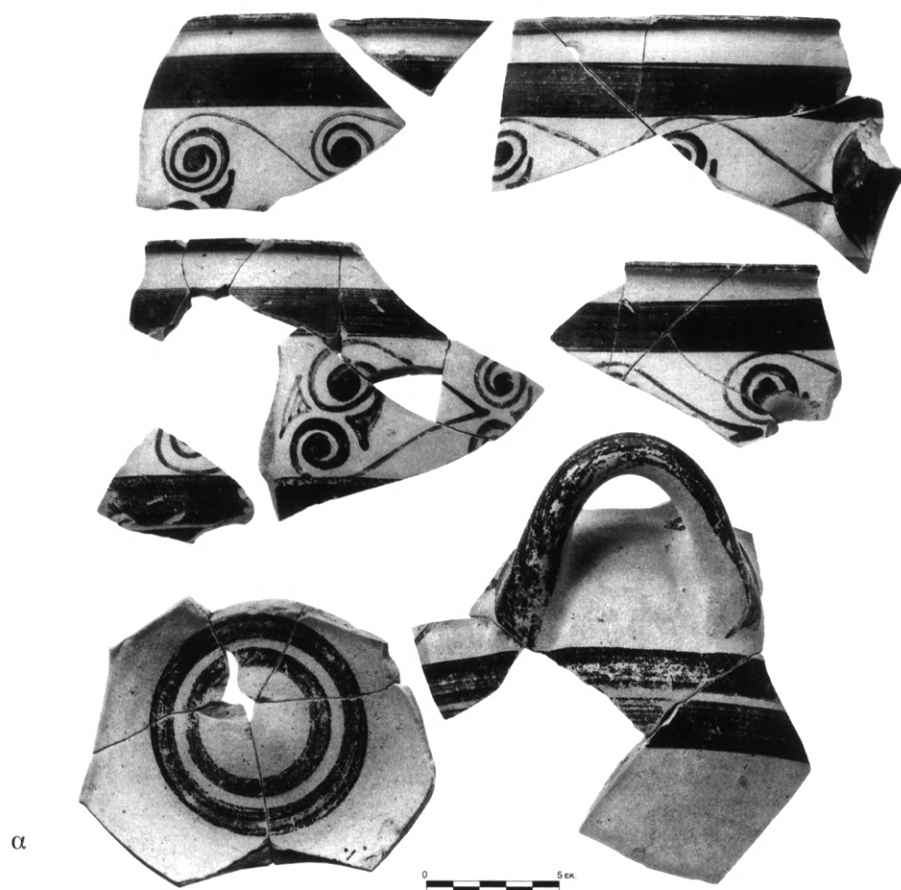
α. Ό σκελετός της ΒΔ. γωνίας του
Κατωγίου 9.

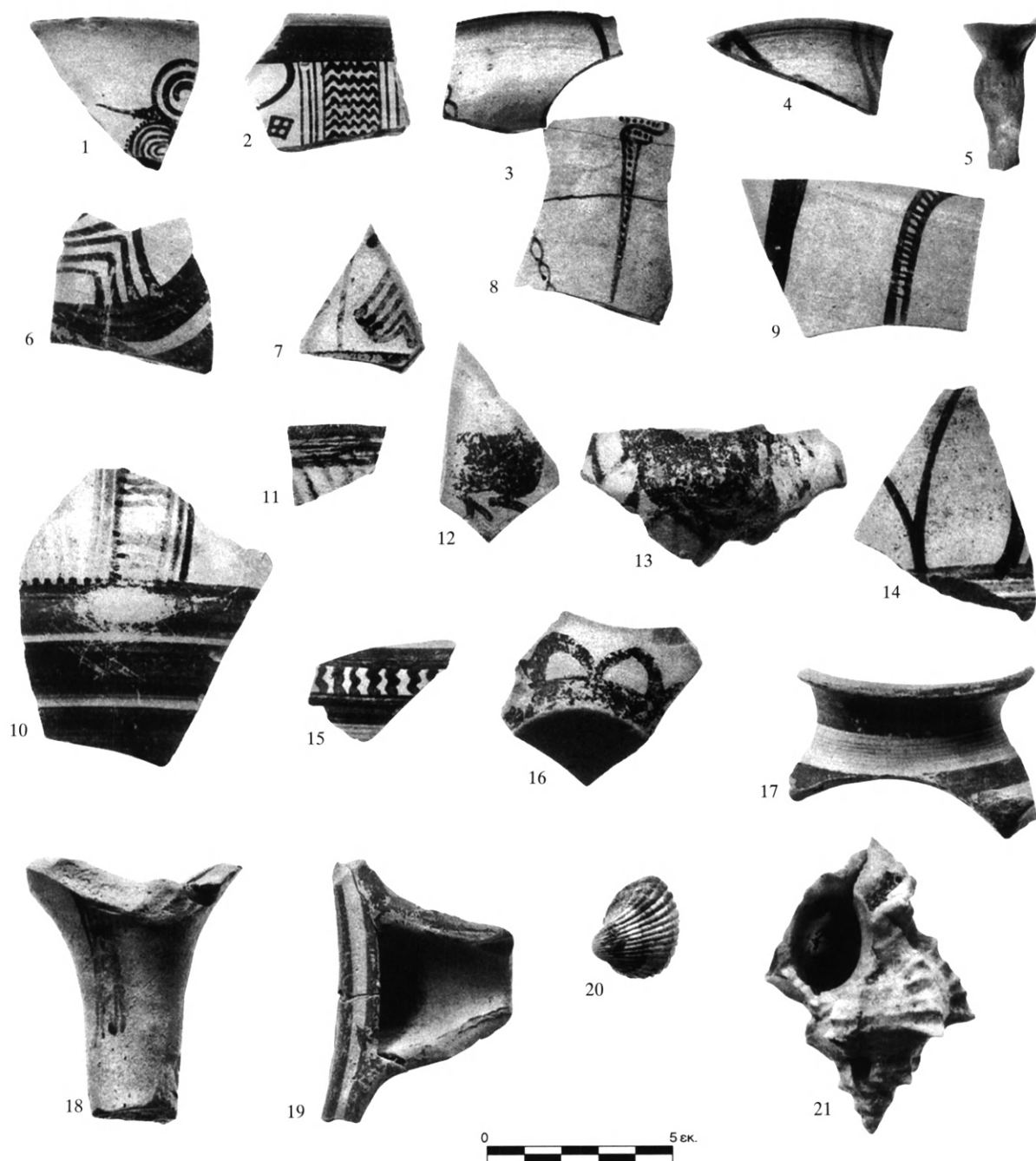
β. Ό σκελετός της ΝΔ. γωνίας του
Κατωγίου 9.

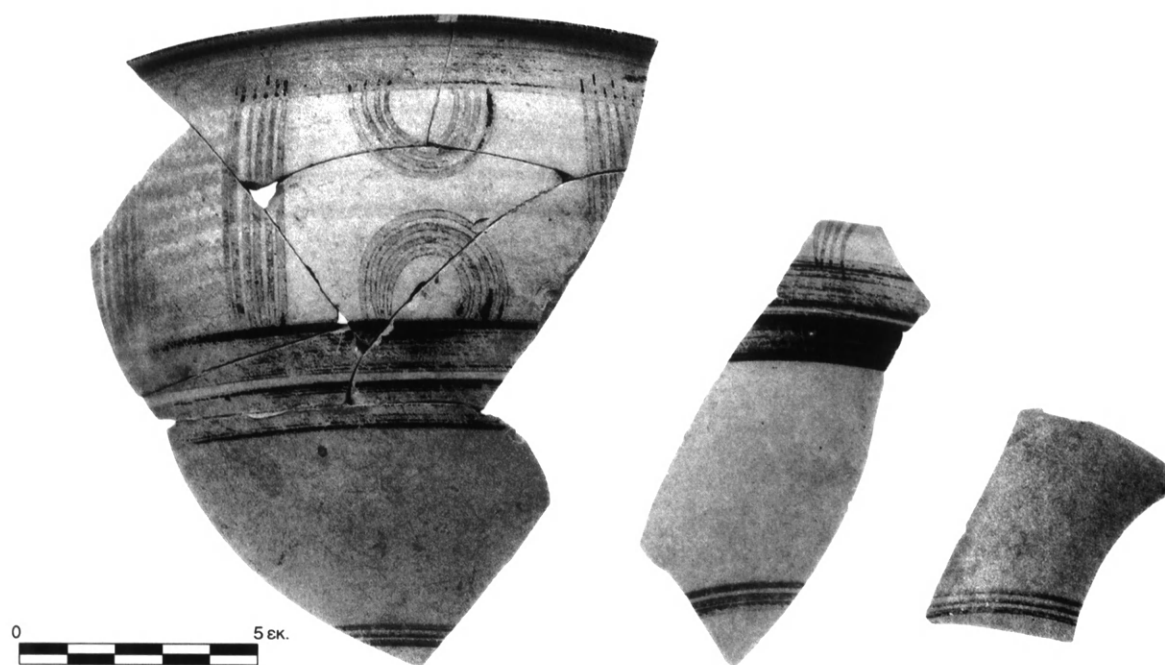
Κατώγι 10.

α-β. Κατώγι 10, κεραμεική κάτω από τις πέτρες του καταρρεύσαντος δυτικού τοίχου.

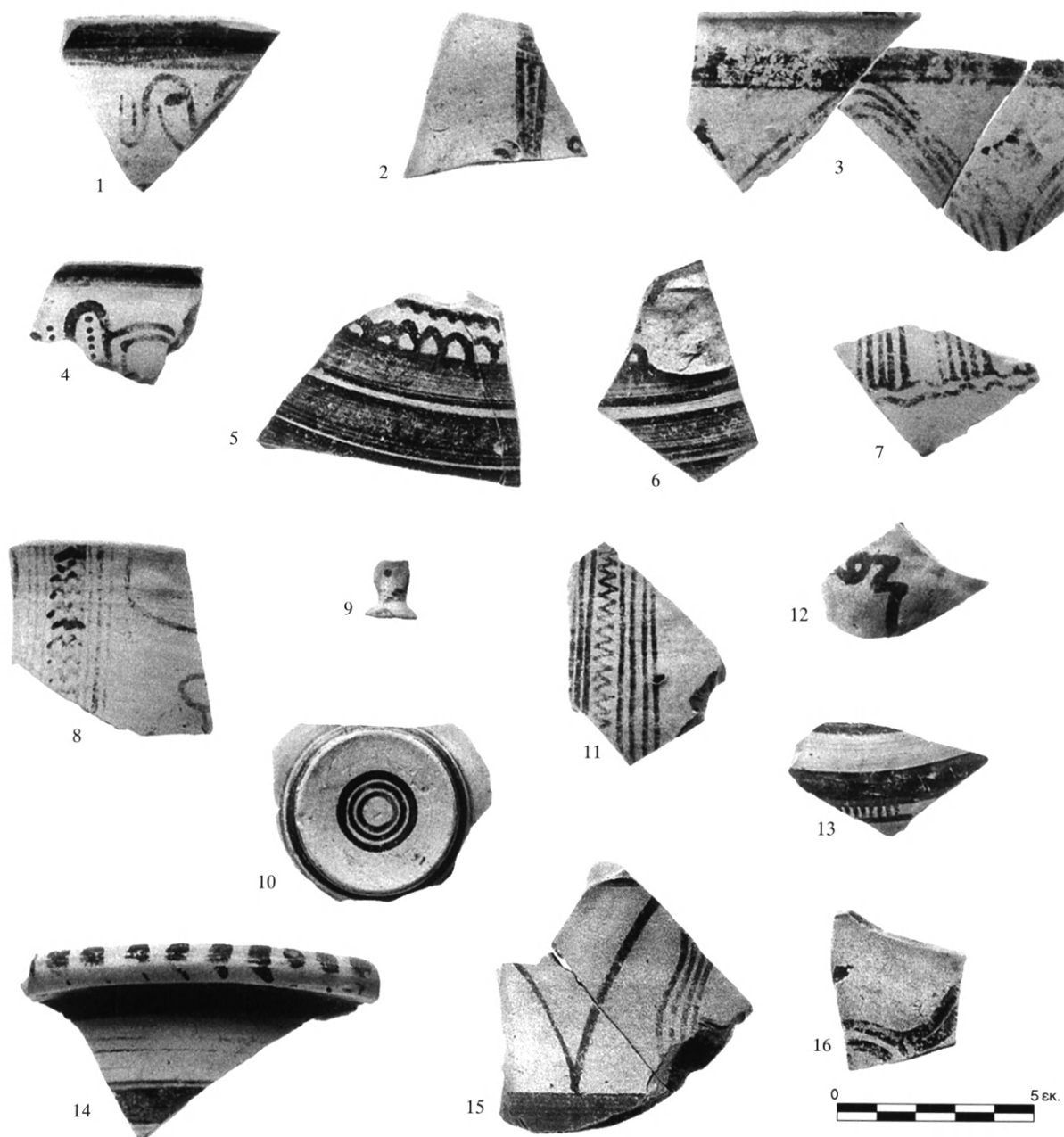
Κατώγι 10, κεραμική κάτω από τις πέτρες του καταρρεύσαντος δυτικού τοίχου.

α. Κατώγι 10, ὄστρακα σκύφου κάτω ἀπὸ τὶς πέτρες τοῦ καταρρεύσαντος δυτικοῦ τοίχου.

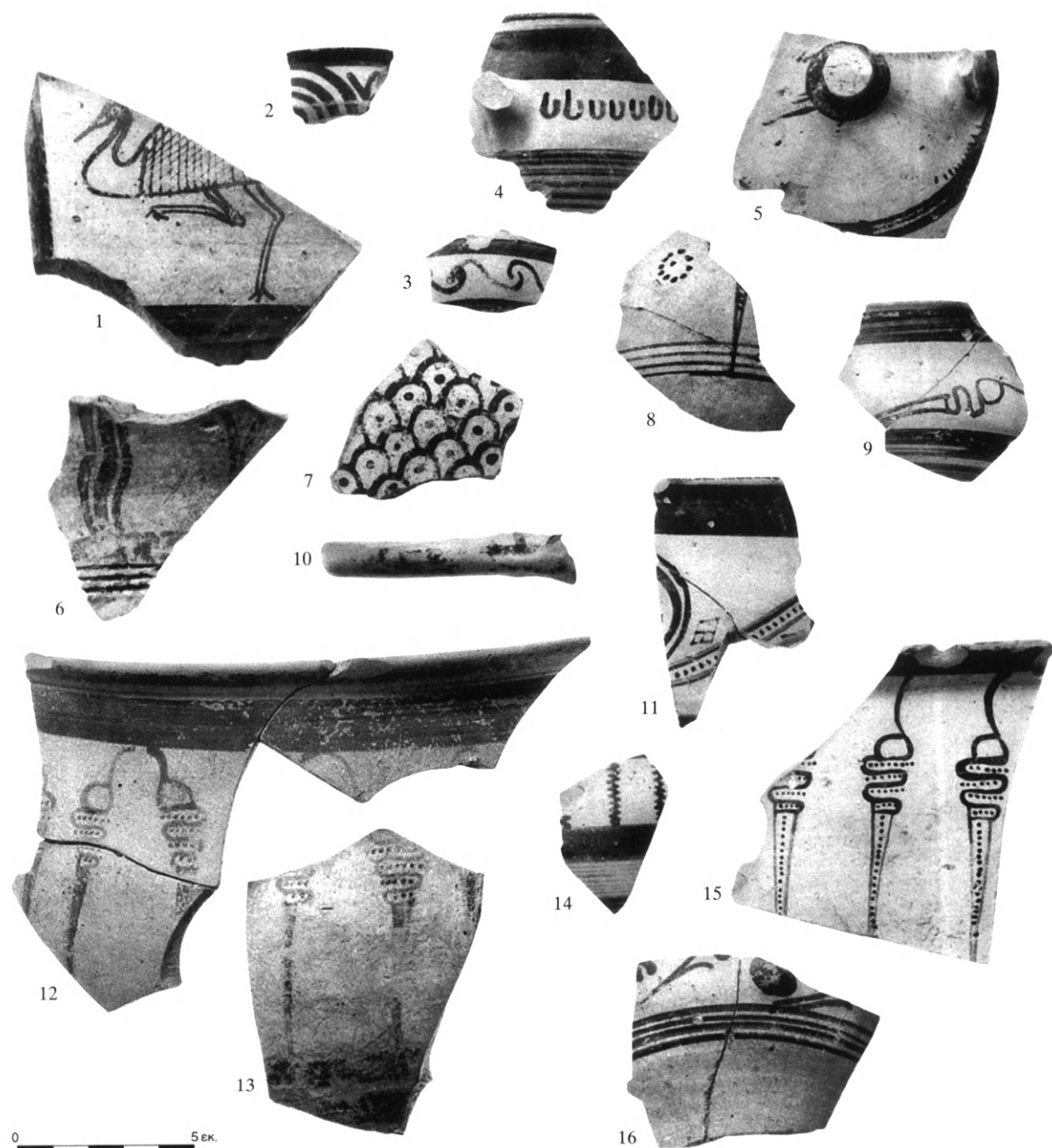
β. Κατώγι 10, κύλιξ ἀπὸ τὸ δάπεδο.

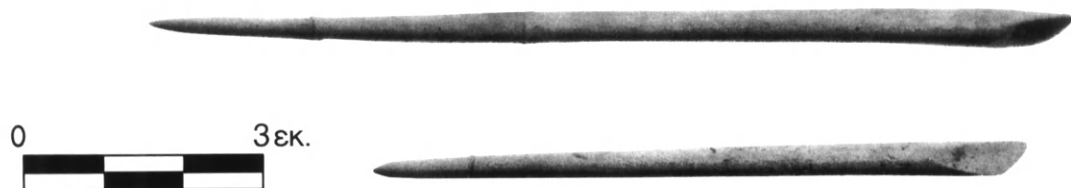
α. Κατώγι 10, κεραμεική τοῦ στρώματος πὺν ἐσκέπαζε τὸ δάπεδο.

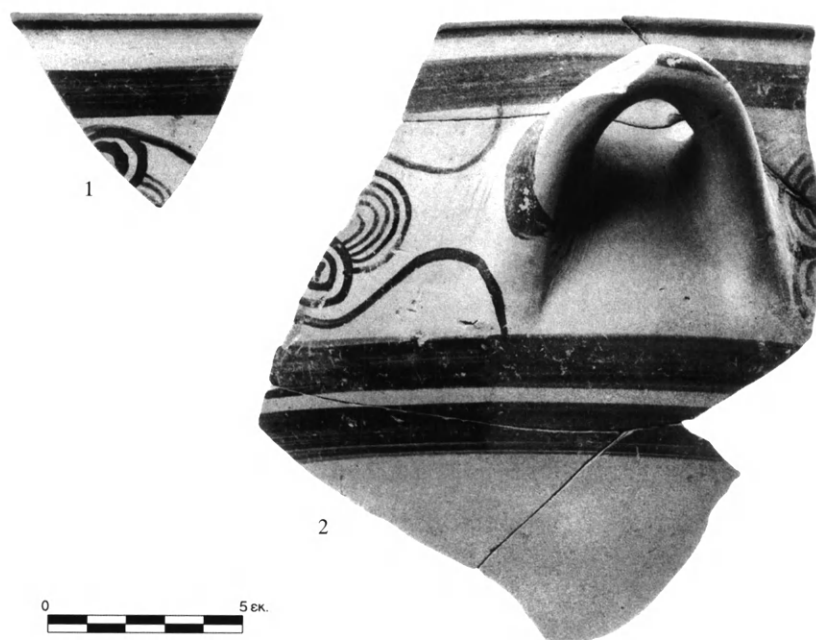
β. Κατώγι 10, χάλκινος ὀπείας ἀπὸ τὸ δάπεδο.

α. Κατώγι 10, κεραμεική από τὸ δάπεδο.

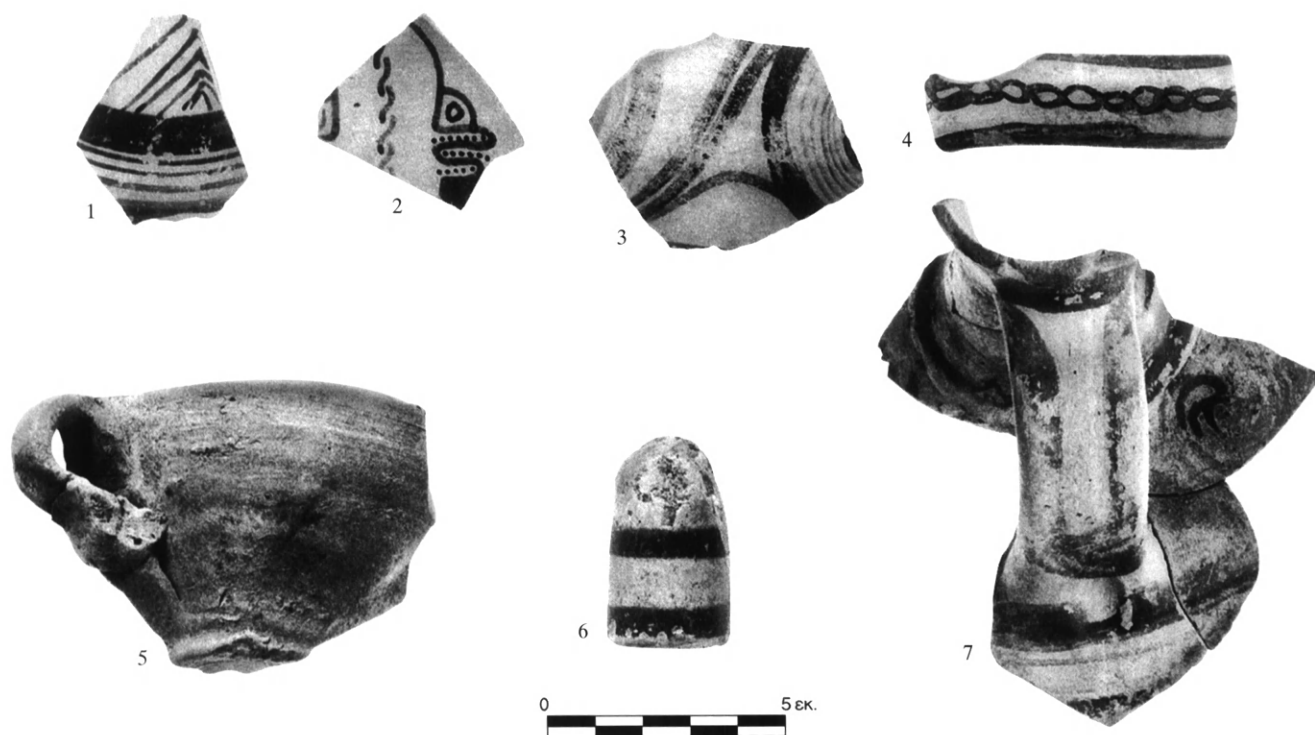
β. Κατώγι 10, δύο ἐλεφάντινες γραφίδες ἀπὸ τὸ δάπεδο.

α. Κατώγι 10, τμήμα σκυφοειδοῦς κρατήρα, συγκολλημένο ἀπὸ 5 ὄστρακα καὶ ὄστρακο πιθανῶς τοῦ ἴδιου ἀγγείου, ἀπὸ τὸ δάπεδο.

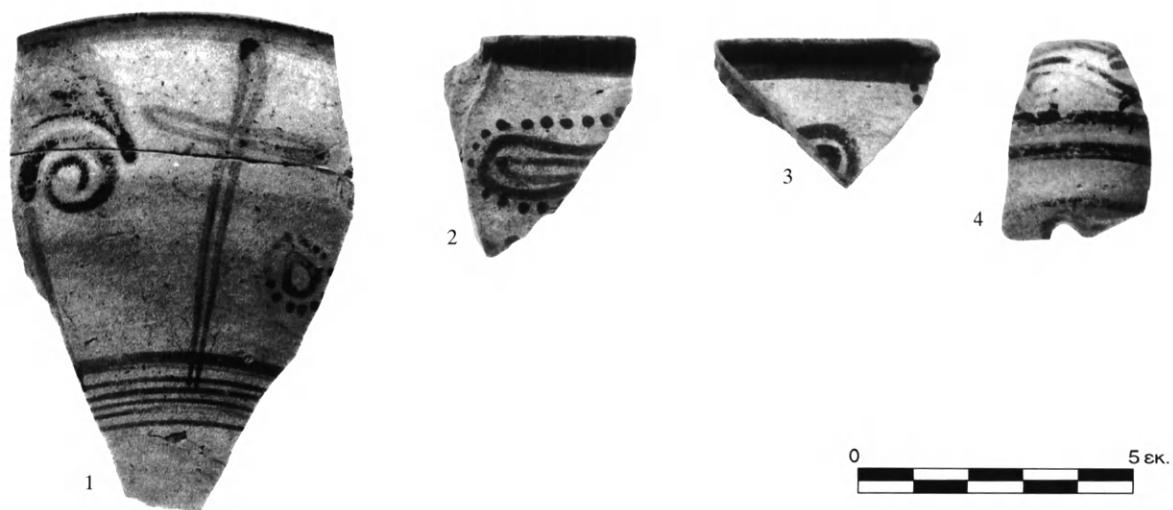
β. Κατώγι 10, ὁ σκελετὸς τῆς ΝΑ. γωνίας.

α. Κατώγι 10, κεραμεική παραπλεύρως τοῦ βορείου τοίχου ἕως καὶ τὴ ΒΔ. γωνία.

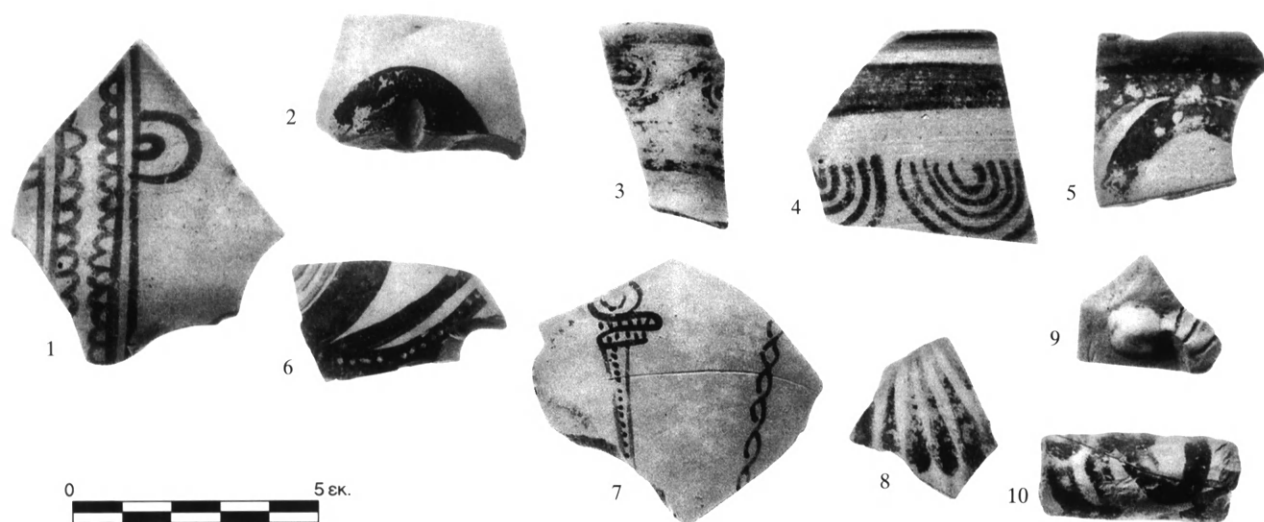
β. Κατώγι 10, ἀσκὸς ἀπὸ τὴ ΝΑ. γωνία.

α. Κατώγι 10, ὄστρακα ἀπὸ τὴν καθίζηση τοῦ δαπέδου κάτω ἀπὸ τὸν λιθοσωρὸ τῆς ΝΔ. γωνίας.

β. Ὁ διπλὸς δυτικὸς τοῖχος τοῦ Κατωγίου 11.

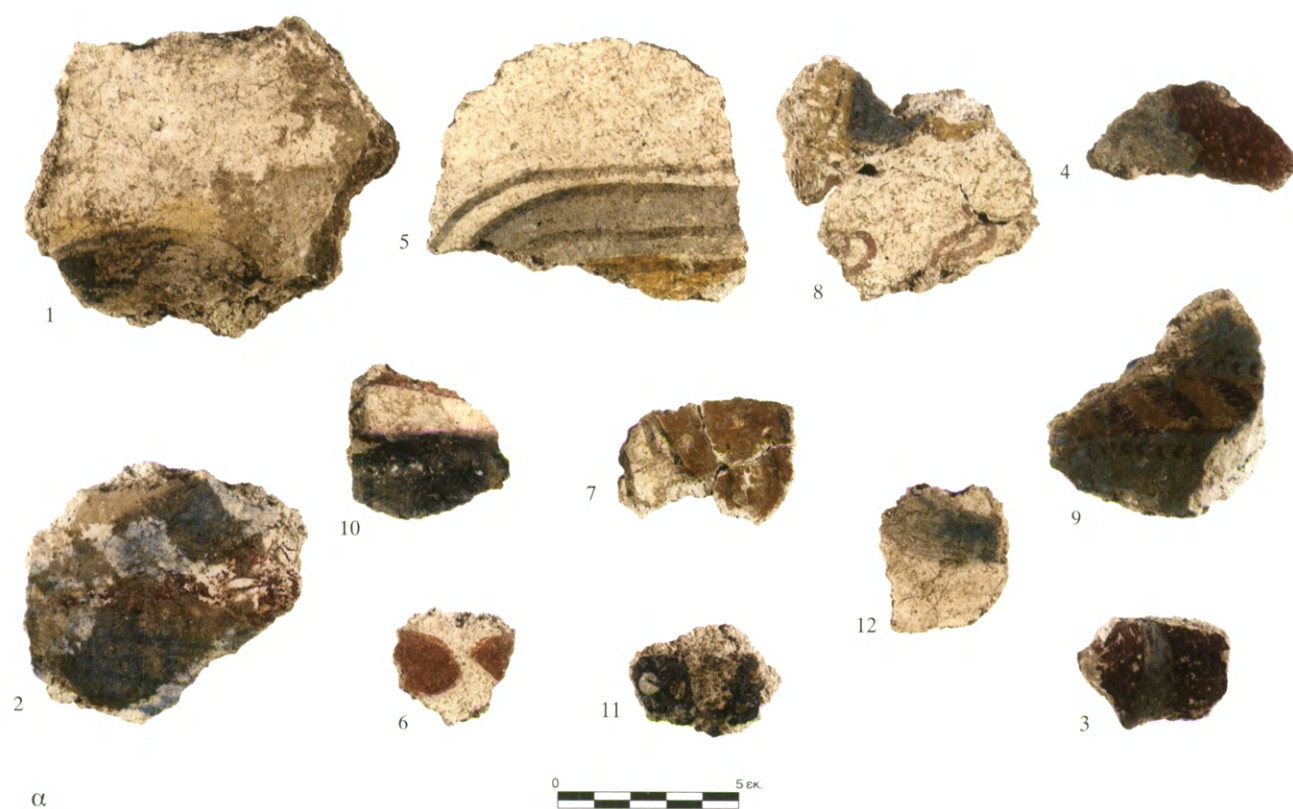
α. Κεραμεική από την επίχωση τοῦ Κατωγίου II.

β. Ὅστρακα γύρω ἀπὸ τὴν ταφὴ στὴν περιοχὴ τοῦ Κατωγίου II, κάτω ἀπὸ τὶς πέτρες τοῦ τοίχου Ω.

γ. Κύλιξ στὸ πόδι τοῦ διπλοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου τοῦ Κατωγίου II.

α-β. Θραύσματα τοιχογραφιών από την επίχωση του δρόμου.

α. Θραύσματα τοιχογραφιών από την επίχωση στο πόδι της σκάλας.

β. Σειρά έφαπτομένων θραυσμάτων από τὸ πόδι τῆς σκάλας.

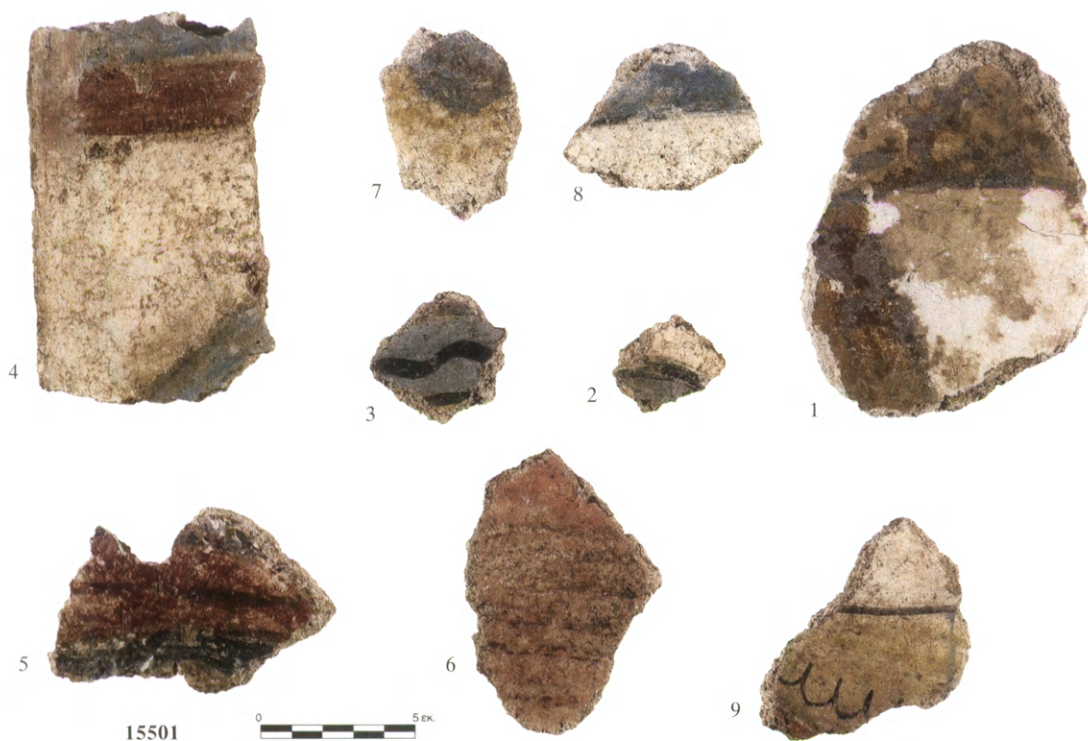
α. Δύο θραύσματα ἀπὸ τὸ πόδι τῆς σκάλας.

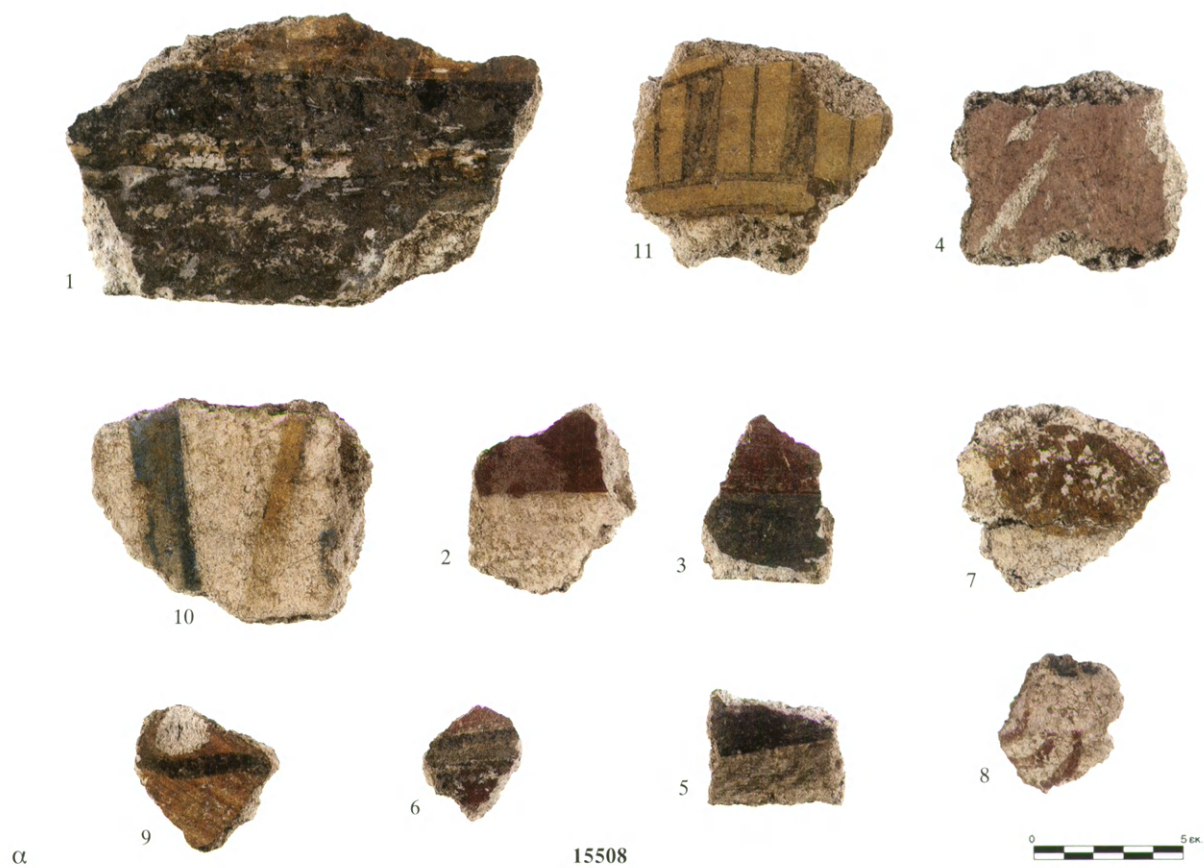
β. Θραύσματα ἀπὸ παράσταση χταποδιοῦ/χταποδιῶν καὶ ψαριοῦ ἀπὸ τὸ πόδι τῆς σκάλας.

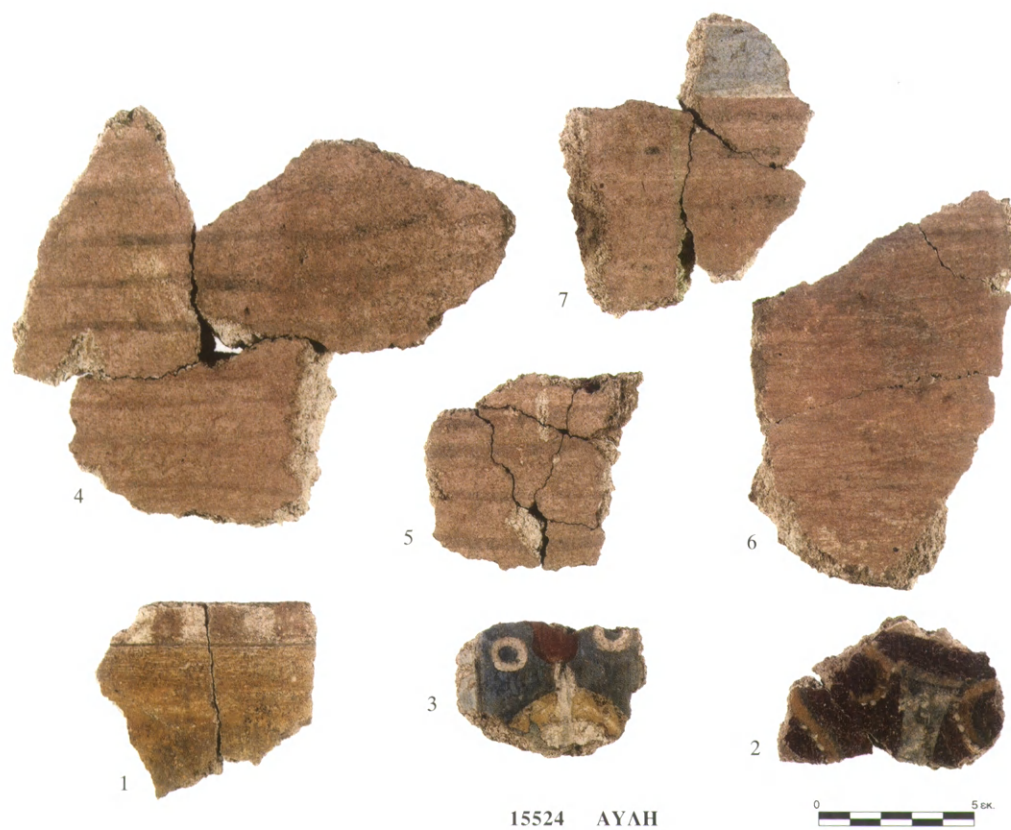
α. Θραύσματα συνανήκοντα ἀλλὰ μὴ συγκολλώμενα παραστάσεως ἀπὸ τὸ πόδι τῆς σκάλας.

β. Θραύσματα τοιχογραφιῶν ἀπὸ τὴν ἐπίχωση τῆς Αὐλῆς.

α-β. Θραύσματα τοιχογραφιών από την Αύλη.

α. Θραύσματα τοιχογραφιών από την επίχωση της Αύλης.

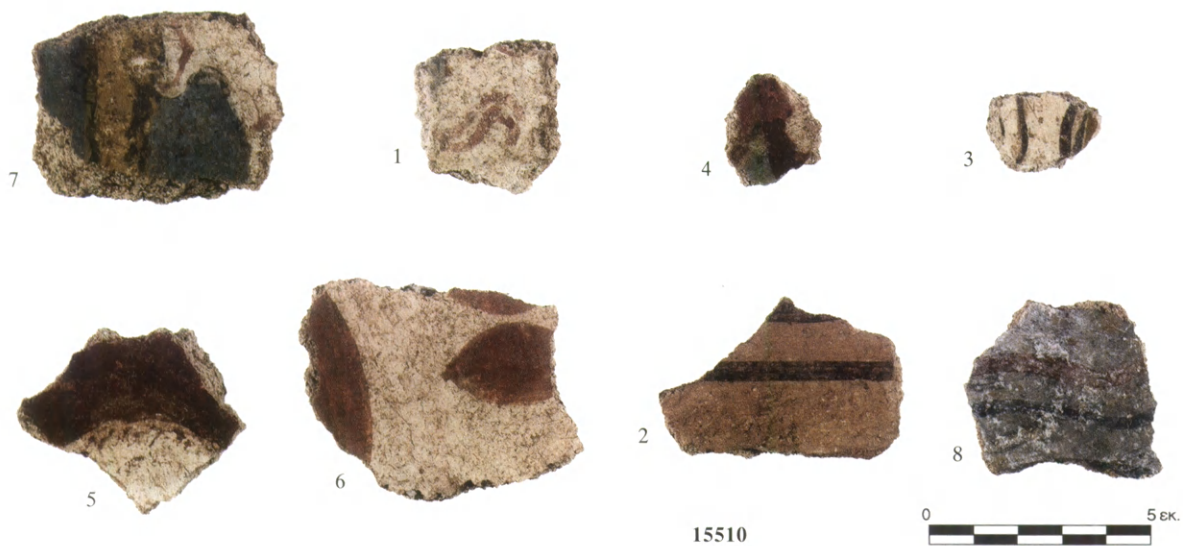
β. Τμήματα συγκολλημένα ή και συνανήκοντα από την Αύλη.

α. Θραύσματα τοιχογραφιών από την Αύλη.

β. Θραύσματα συγκολλημένα και μη από την περιοχή Αύλης - Δωματίου 1.

α. Θραύσματα από την επίχωση του Δωματίου 1.

β. Θραύσματα τοιχογραφιών από τὸ Δωμάτιο 1.

α. Έστία ή βωμίσκος από τὸ Δωμάτιο 2.

β. Θραύσματα τοιχογραφιών από τὴν ἐπίχωση τοῦ Δωματίου 3.

1

2

α

3

15482 - β

ΔΩΜΑΤΙΟ 3

1

2

6

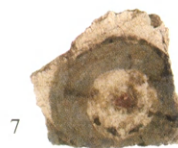
β

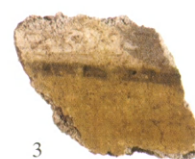
4

5

7

3

15523

α-β. Θραύσματα τοιχογραφιών από τὸ Δωμάτιο 3.

α. Θραύσματα τοιχογραφιών από τὸ Δωμάτιο 4.

β. Θραύσματα τοιχογραφιών από τὴν ἐπίχωση στὴ δυτικὴ πλευρὰ τοῦ Δωματίου 5.

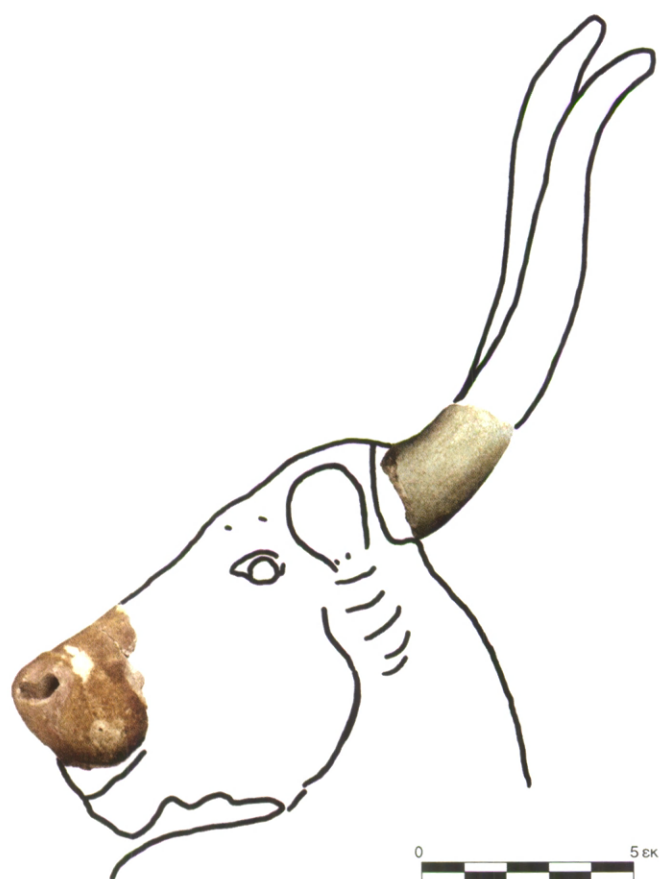
Απόσπασμα τοιχογραφίας πομπής ἀνδρῶν ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 4: Τὸ ξεκίνημα.

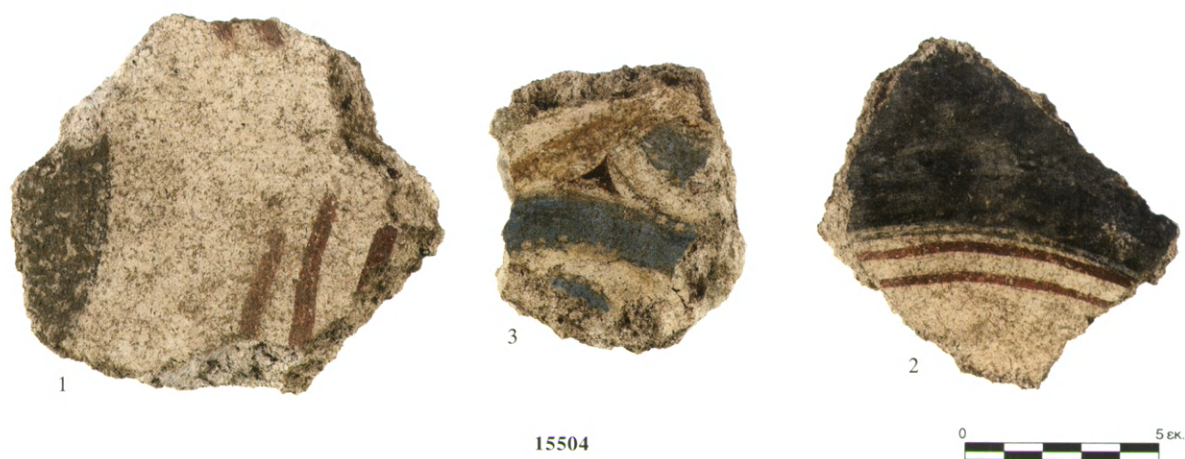
Απόσπασμα τοιχογραφίας πομπής ἀνδρῶν ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 4: Ἡ κατάληξη.

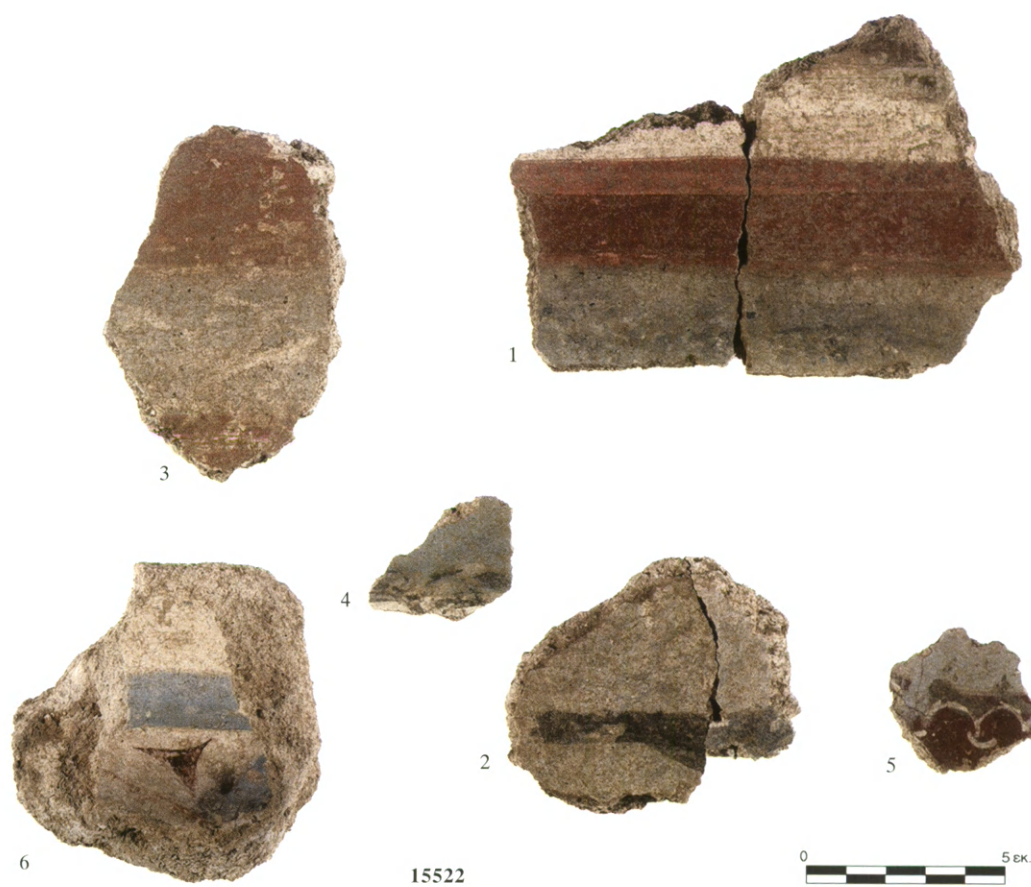
α. Δωμάτιο 4, κομμάτια έξεργου αναγλύφου από κονίαμα.

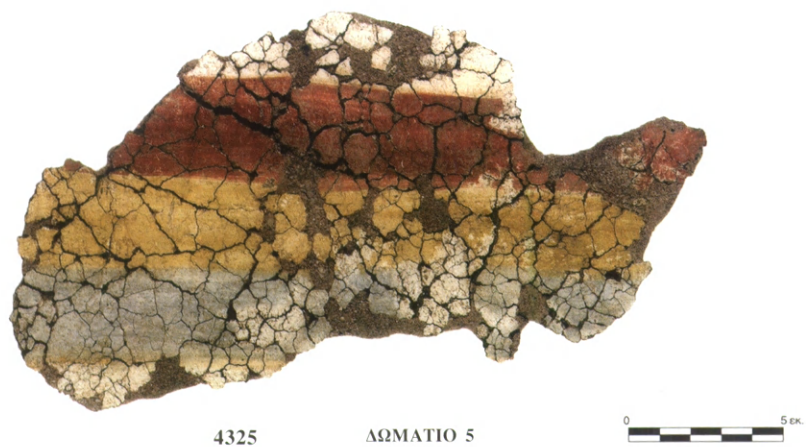
β. Δωμάτιο 4, κομμάτια έξεργου αναγλύφου. Αναπαράσταση.

α. Θραύσματα τοιχογραφιών ἀπὸ τὴν ἐπίχωση στὸ ἀνατολικὸ τμήμα τοῦ Δωματίου 5.

β. Θραύσματα τοιχογραφιών ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 5.

α. Τμήμα ἐγχρώμον κονιάματος ὅπως ἀφαιρέθηκε ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 5.

β. Τμήμα κονιάματος με ἀπεικόνιση προσκυνητρίας ὅπως ἀφαιρέθηκε ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 5.

α. Θραύσματα τοιχογραφιών από τὸ Δωμάτιο 6.

β. Θραύσματα τοιχογραφιών από τὴν ἐπίχωση τοῦ Δωματίου 6.

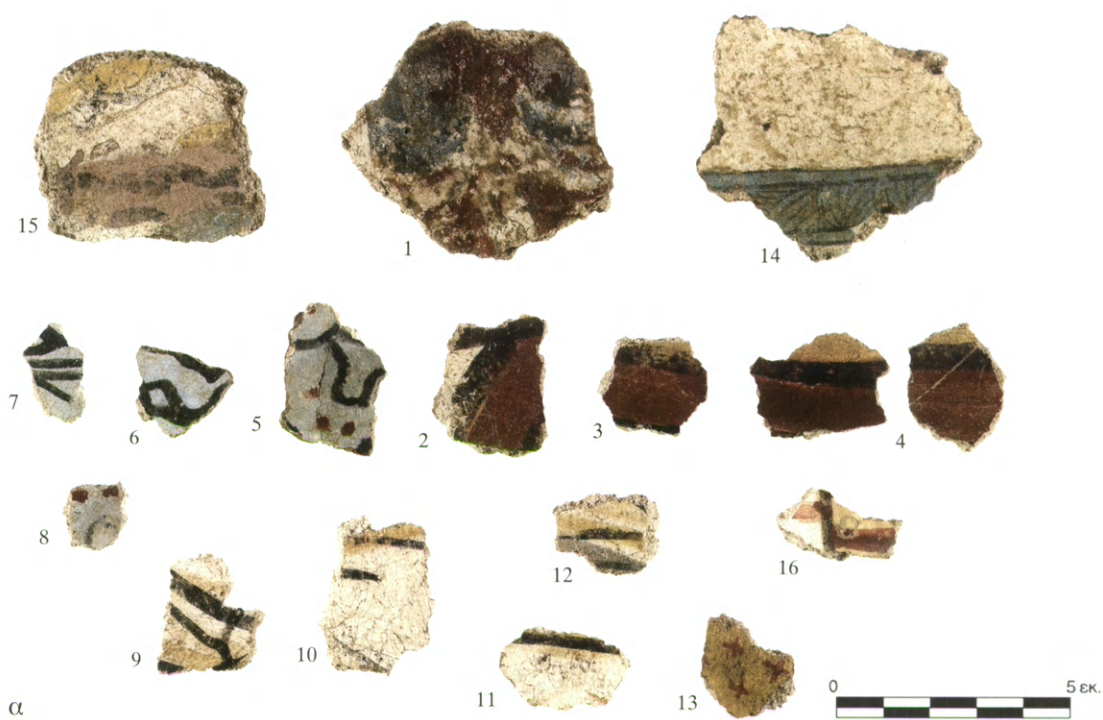
Ἡ ἀποκατασταθεῖσα τοιχογραφία παραστάσεως προσόψεως οἰκίας ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 5.

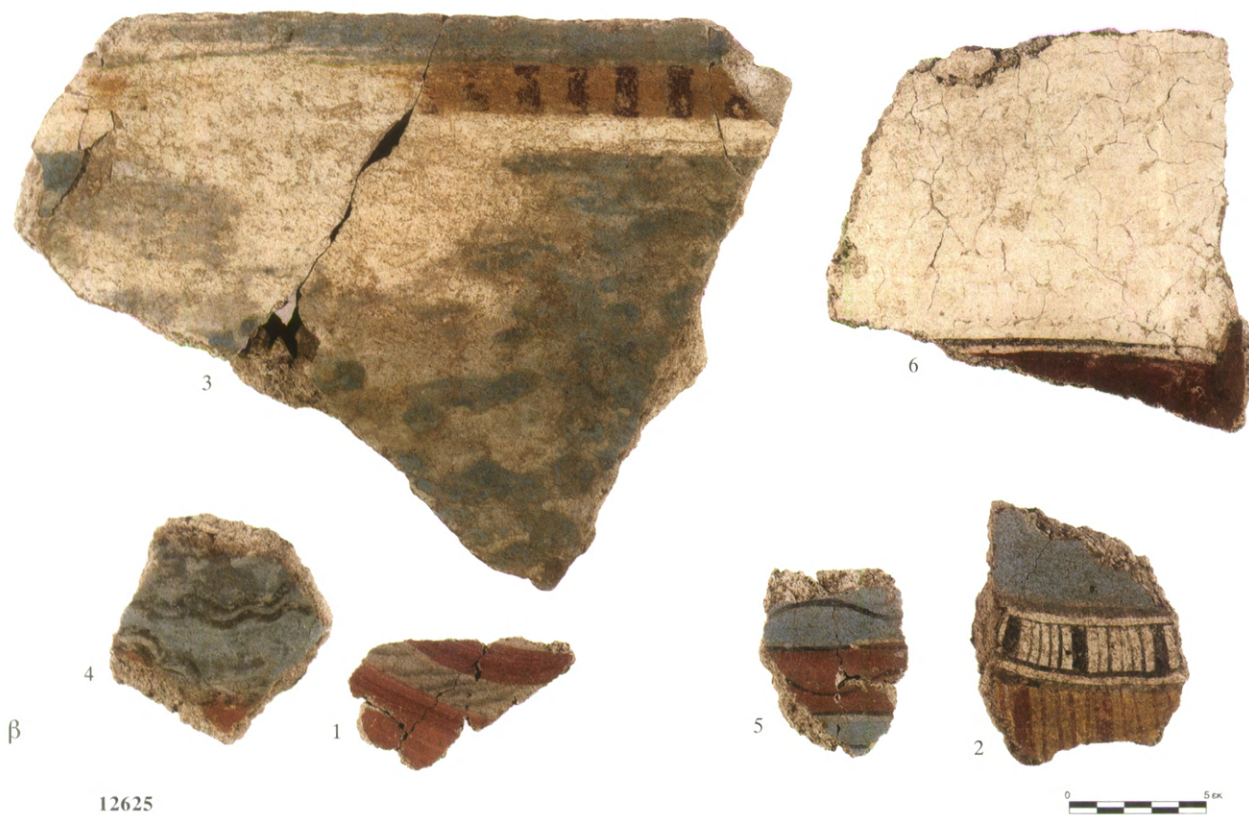
Τὸ κύριο ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν παράσταση προσόψεως οἰκίας ἀπὸ τὸ Δωμάτιο 5.

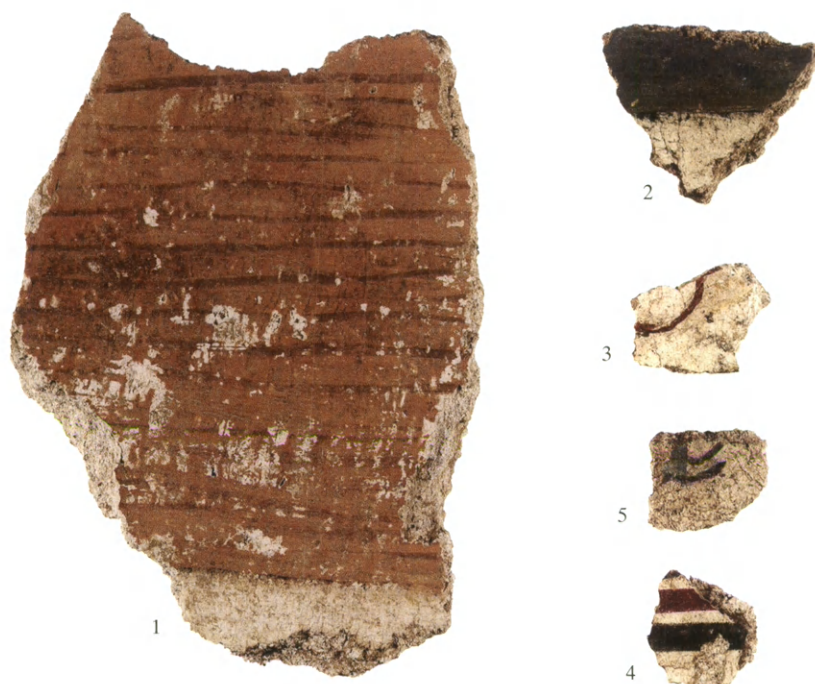
Τμήμα τοιχογραφίας με την παράσταση θριγκού οικοδομήματος από τὸ Δωμάτιο 6.

α-β. Κατώγι 8, θραύσματα τοιχογραφιών.

α-β. Κατώγι 8, θραύσματα τοιχογραφιών.

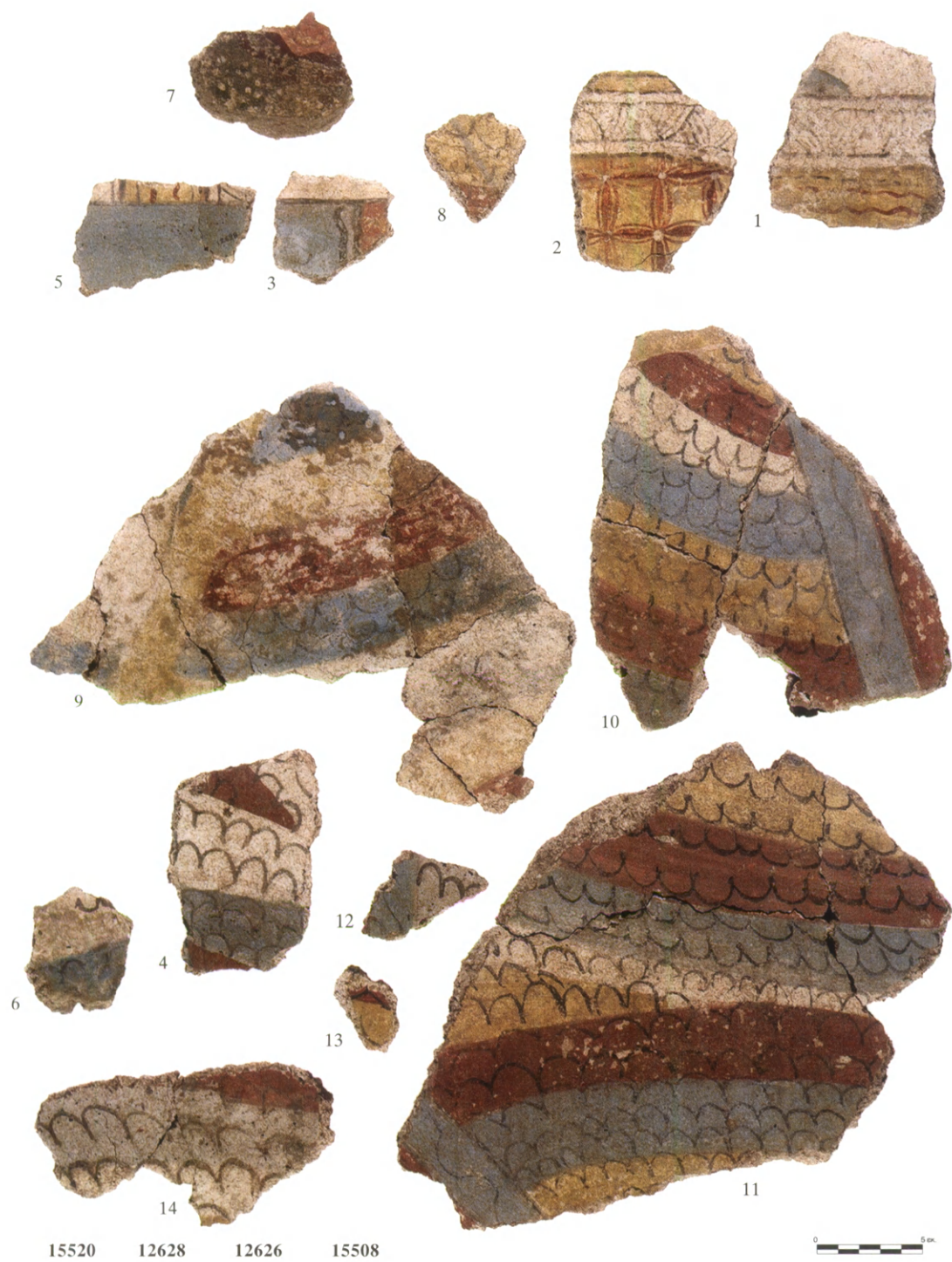
13655

α. Κατώγι 8, θραύσματα τοιχογραφιών.

15517

β. Κατώγι 9, θραύσματα τοιχογραφιών.

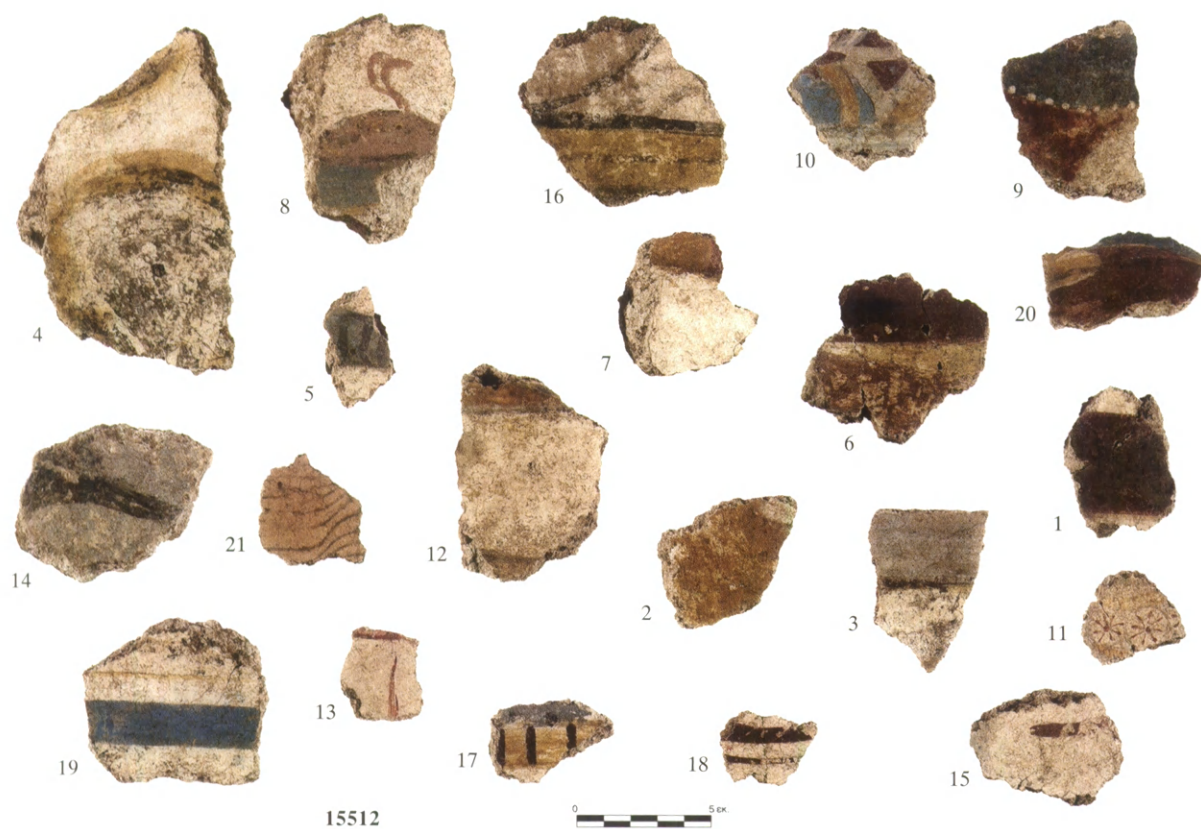
Κατώγι 8, θραύσματα τοιχογραφιών.

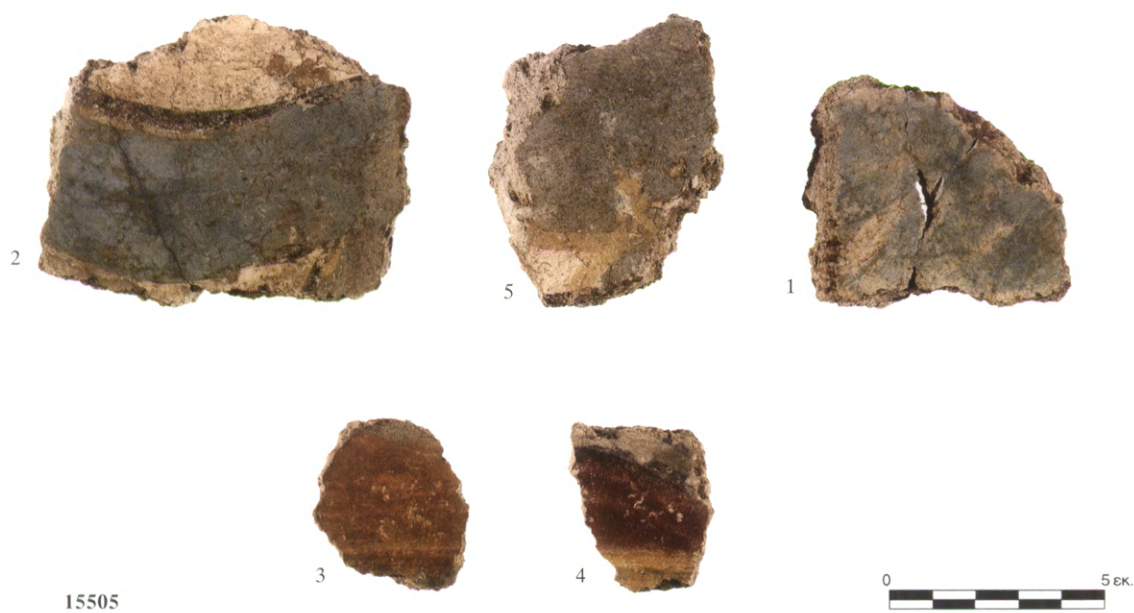
α. Κατώγι 9, τμήματα της τοιχογραφίας οκτώσχημης ασπίδας.

β. Κατώγι 11, θραύσματα τοιχογραφίας.

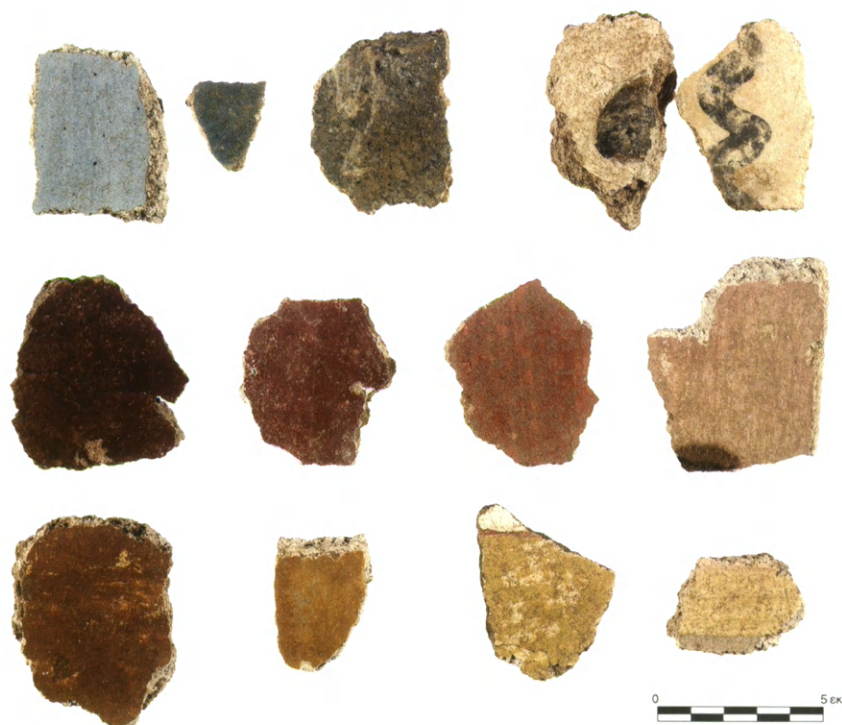
α. Κατώγι 10, θραύσματα τοιχογραφιῶν ἀπὸ τὸ δάπεδο.

β. Θραύσματα τοιχογραφιῶν μὲ ἄδηλη προέλευση.

α. Θραύσματα τοιχογραφιών με ἄδηλη προέλευση.

β. Χρώματα τοιχογραφιών.

α. Κονιάματα με ἐπάλληλες στρώσεις.

β. Fingernail impressions in painted plaster near detailed paint work (MM 14121).

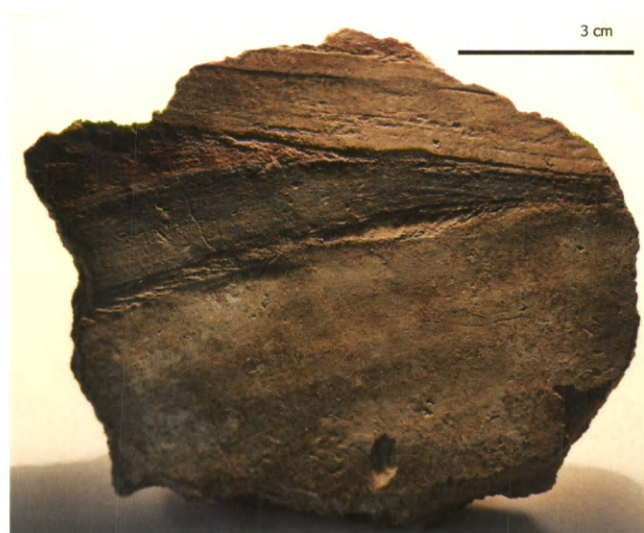
γ. Five small fingertip impressions together in the back of plaster fragment (MM 15504).

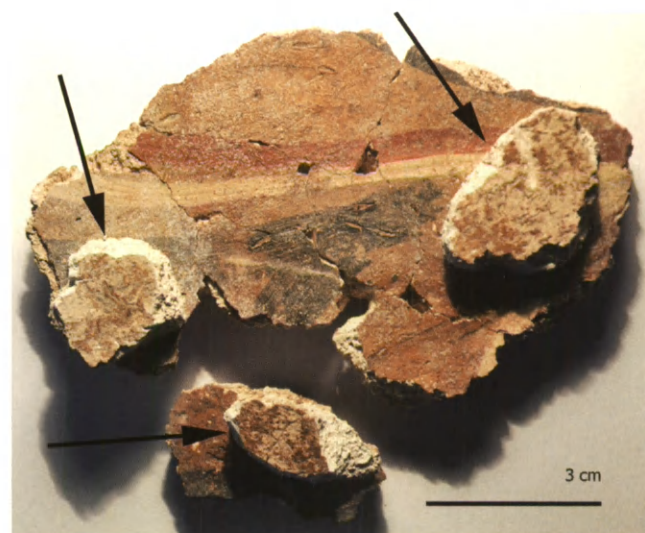
α. Tool marks in different shapes and directions indicating careful surface preparation for detailed painting (MM 15504).

β. Painted plaster surface divided into sections by three cord snapping lines (MM 13652).

γ

δ

ε

γ. Differential polishing of the painted surface along design contours (MM 15504). δ. Clear evidence of two iconographic programmes overlaying each other after replastering (MM 15525): arrows indicate fragmentary painted top layer, revealing much better preserved lower programme. ε. Multiple very thin and undulating plaster layers on top of each other (MM 15511).

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ
ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ ΜΥΚΗΝΩΝ
IV. Η ΟΙΚΙΑ ΣΤΙΣ ΠΛΑΚΕΣ
ΤΟΥ ΣΠΥΡΟΥ Ε. ΙΑΚΩΒΙΔΗ
ΑΡ. 288 ΤΗΣ *ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ*
ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΤΥΠΩΘΗΚΕ ΤΟΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟ 2013
ΑΠΟ ΤΙΣ «ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΕΡΠΙΝΙΑ
ΑΝΤΩΝΗΣ ΕΥΑΓ. ΜΠΟΥΛΟΥΚΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.»
ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΕΥΡΩΠΗΣ ΜΑΝΤΕΛΟΥ
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ ΕΦΗΣ ΑΧΛΑΔΗ